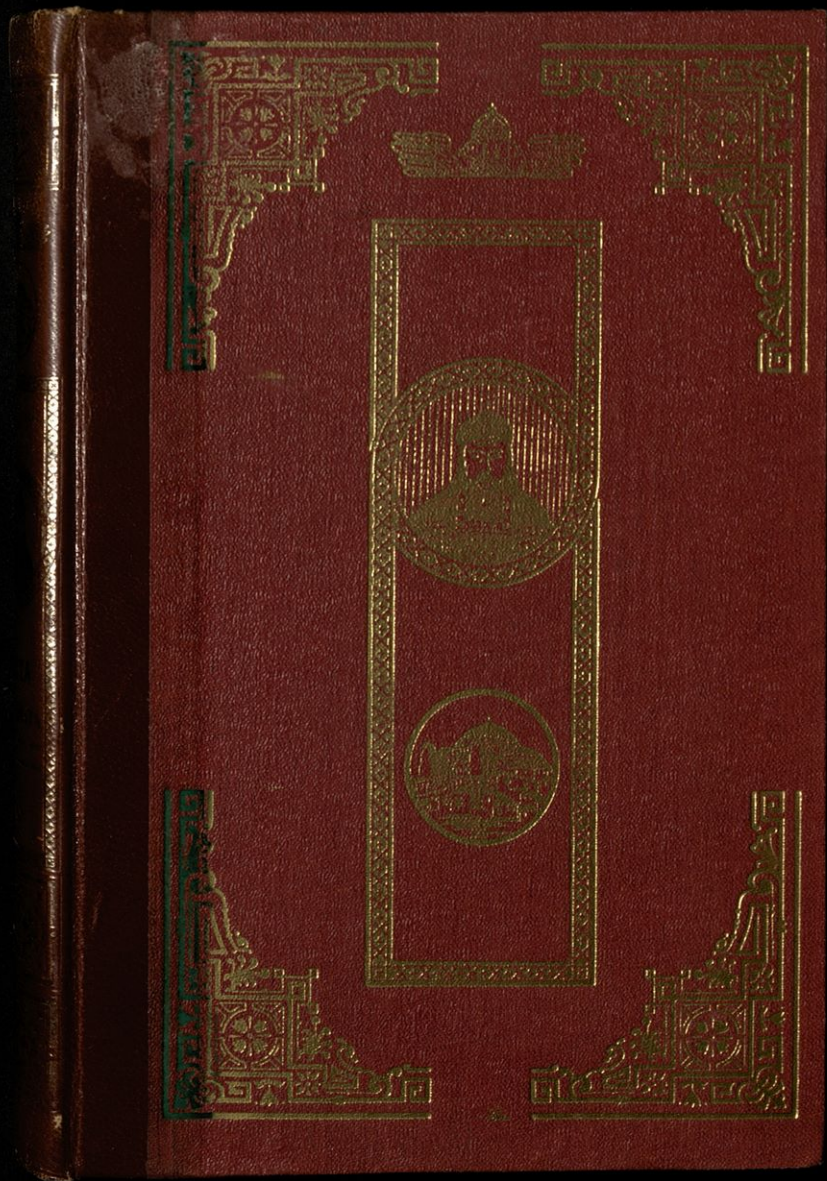

3

ET

DIPLOMA

GRATIA MEDII AETATIS

SACRA ET PROFANA

COLLECTA EPISTOLARUM

FRANCISCUS MICHAELIS ET JOSEPHUS MÜLLER

INSTITUTIONES
MATHESAUS

VOLUMEN TERTIUM

WINDBOGEN
GEMMELTUS GEMMELTUS
GEMMELTUS GEMMELTUS

ACTA
ET
DIPLOMATA

GRAECA MEDII AEVI
SACRA ET PROFANA

COLLECTA EDIDERUNT

FRANCISCUS MIKLOSICH ET IOSEPHUS MÜLLER

VOLUMEN TERTIUM

VINDOBONAE
CAROLUS GEROLD
MDCCCLXV

ACTA

ET

DIPLOMATA GRAECA
RES GRAECAS ITALASQUE ILLUSTRANTIA

E TABULARIIS

ANCONITANO FLORENTINO MELITENSI TAURINENSI VENETO VINDOBONENSI

SUMPTUS PRAEBENTE CAESAREA SCIENTIARUM ACADEMIA

EDIDERUNT

FR. MIKLOSICH

PROF. UNIVERSIT. VINDOBONENSIS

ET

IOS. MÜLLER

PROF. UNIVERSIT. PATAVINAE

ΧΑΡΑΛ. Ι. ΣΠΑΝΟΣ

ΠΡΟΪΚΡΑΤΟΥΣ 23

ΑΘΗΝΑΙ — ΕΛΛΑΣ

266409

ΑΝΕΥΤΥΠΩΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΧΑΡΑΔΑΜΠΟΥΣ ΣΠΑΝΟΥ
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 23
ΑΘΗΝΑΙ — ΕΛΛΑΣ
ΣΕ 300 ΑΝΤΙΤΥΠΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΚΑΙ ΗΡΙΘΜΗΜΕΝΑ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ

266409

N 157/1975

Palaeographiae graecae conditor eruditissimus, Bernardus Mont-faucon, cui unum tantum idque satis lacerum byzantinae aetatis diploma in promptu esset, iure querebatur, nisi orientalium regionum monasteriis accuratissime pervestigatis non posse non mancum exire graecorum diplomatum thesaurum. quod desiderium iustissimum cum nobis explere non licuisset, tamen contigit, ut in Italiae tabulariis publicis non contemnendum diplomatum graecorum ineditorum rebusque tam italicis quam byzantinis illustrandis utilissimorum spicilegium faceremus.

Antiquissima quidem omnium ex eo genere diplomatum graecorum, quae hodie in Italiae tabulariis iacent, tria in Vaticanis scriniis abscondita nobis nunc quidem edere non licuit: sunt autem Comnenorum ad pontifices Romanos datae epistolae, quarum duabus Ioannes Comnenus cum pontificibus Calixto II. a. 1124, Innocentio II. a. 1126. de ecclesiarum romanae et graecae unione agit, tertia Manuel Comnenus Ludovicum VII. Galliarum regem in terras sacras proficiscentem a se adiutum iri ad Eugenium III. a. 1146 rescribit.

Reliquorum vero, quae nos ex tabulariorum latibulis nunc primum in lucem prodire iussimus, a vestutate maxime insignia sunt ea, quae de commercio Ianuensium inter rempublicam et imperatores ex Angelorum familia oriundos perscripta in Taurinensi tabulario publico asservantur. in chartis bombycinis exarata sunt atramento, nisi quod imperatorum manus actis sollemnibus ipsorum nomina, epistolis mensium et indicationum notas rubrica subscripsit. Graecis exemplis, more inde a Palaeologis servato, aut subiecta aut seorsum addita est interpretatio latina, eadem subscriptione rubra distincta.

Rerum, quarum notitiam haec documenta offerunt, explicatio petenda erit ex Guilelmi Heyd V. Cl. libellis de Italarum coloniis, cuius viri diligentissimi quaestiones ex his recens publicatis monumentis hic

illie aut corrigi poterunt aut suppleri. ex quo genere est actum inter Isaa- cum Angelum et Ianuensium rempublicam anni 1115., sine truncatum, cuius supplementum est sequens *πρακτικὸν τῆς παραδόσεως*, quod latino tantum sermone extat.

† Mense aprelis vigesima secunda die, quarta feria, indictione decima secundum ad nos factum scriptum panseuasti et cancellarii vie, domini Demetrii Torniki sic continens: Preclari et dilecti mihi socii, grammatici potentis et sancti mei imperatoris, tam tu, domine Constantine Padiadita, quam et tu, protonobilissime Sergie [Coluba]. Iungite vos cum preclaro desimotato domino Constantino Petriota, et tradite [pru]dentissimis legatis Genuæ Gulielmo Tornello et Guido Spinule quam prius Genuite habebant scalam, quod prius habebant embolum, maritimam scalam monasterii sancti Pantaleunis et que utrinque sint veteri eorum embolo coniuncta habitacula monasterii Apologotheton et monasterii Patricii Theodosii et domum Calamanni, videlicet Votoniati, cum habitaculis, duabus curiis, puteis, cisterna, balneo et duabus ecclesiis infra ambitum murorum eius existentibus cum pensionalibus, que sunt extra ambitum eiusdem domus supra cisterna Antifoniti existentibus. Mense maio, indictione decima. Subscriptio: Seuastos et cancellarius vie.

Astitimus in loco Coparie et emboli quondam Genuensium, et primum quidem fecimus mensuram et traditionem fundi habitaculorum emboli, quod prius habebant, deinde eorum, que nunc donata sunt a potentissimo nostro imperatore et habitaculorum et alterius scale. et mensura quidem fundi prioris eorum emboli incipit a semita emboli, que est versus meridiem et orientem diuidente inde et habitacula, que sunt versus partem orientis sancti Vasiani, videlicet Elecmon, ubi superest adhuc murus cementiceus. incipit etiam ab eodem muro et protenditur versus orientem usque contra habitacula, que sunt versus partem meridiem, que sustinent habitacula monasterii Ypsili in longitudine cubitorum viginti quinque, in latitudine a comuni embolo et versus meridiem usque ad luteum murum sustentem, que nunc donata sunt eisdem Genuensibus, que fuerunt monasterii Apologotheton, videlicet medici, cubitorum decem et nouem. super eundem fundum et equaliter cum embolo et cum semita, que est versus orientem, inuenitur habitaculum terraneum per duplum decliuiter stillans cum culmine in

ergasterium macelli edificatum a Iohanne Rapsomati. ab amplificato predicto fundo et versus occidentem et versus meridiem emboli fundus quondam habitaculorum habens in longitudine a fine prescriptorum cubitos viginti quinque et versus occasum usque et ad finem ambitus eorum prioris emboli, scilicet usque ad habitaculum Patricii Theodosii cubitos sexaginta quinque et in latitudine a comuni embolo et versus meridiem versus partem occidentis quidem, videlicet secundum equalitatem Patricii Theodosii cubitos nouem et dimidium, super eundem et habitaculum dipagum decliuter stillans, edificatum ab Ascuthuriario Michaël, versus orientem vero a muro sustinente habitacula monasterii Ypsili et usque ad puplicum embolum cubitos decem. ex alia parte emboli versus septentrionem et secundum equalitatem semite, que est versus orientem, contra predictum murum cementiceum alius murus de calcina latericius cum calcina constructus, incipiente fundo versus partem septentrionis existente emboli, quod extenditur ab ipso muro cementiceo et usque ad semitam, que est versus orientem et versus occidentem, usque ad occidentalem semitam, per quas transiebant pensionarii monasterii Apologotheton, videlicet remifices. versus embolum cubitos nonaginta unum et in latitudine a puplico embolo et versus septentrionem cubitos duodecim. in eodem fundo inuentus est et puteus cum ore marmoreo desuper et de comuni lapide de suptus. debet autem seruari et iterum eadem semita ut prius, propter transitum. que autem nunc donata sunt eis habitacula, habent sic: versus meridiem fundi vacui prius scripti et secundum equalitatem versus orientem callis domus monasterii Apologotheton, videlicet medici, habitaculum superoinferum duorum solariorum per cubiculum cum et solario versus orientem, septentrionem et meridiem ex duabus partibus et decliuter stillans, sustentatum ligneis columpnis, circumseptum tabulis sectis, que dicuntur sfendaria et cum fenestris et pauimentum de tabulis quercus. inferuis huius medium pauimentum sustentatum et illud ligneis columpnis, circumseptum similibus tabulis et cum ostiis et pauimentum tabulatum. versus occidentem huius et secundum equalitatem medii solarii sala superoinfera ad habitacula duo, sustentata ligneis columpnis, circumsepta similibus tabulis et cum ianuis, pauimentum tabulatum cum et versus septentrionem solario ex duabus partibus et decliuter stillante,

que sunt inferius, huius duorum solariorum et eorum, que versus occidentem huius aliorum superoinferorum infima duo; sustentantur et clauduntur muris integris cum fundo versus occidentem horum cum stricta curiola quondam et eius existente ad locum ospicii, circumclauso et ipso cum stricto fundo curiole per muros integros cum duplicibus introitus portis versus septentrionem cum et ex duabus partibus stillantibus desuper habentibus huiusmodi habitaculis, videlicet eius, qui est versus orientem duorum solariorum per cubiculum eorum, que est versus occidentem huius, duorum superoinferorum per salam et ab huiusmodi, qui est versus occidentem strictus fundus curiole semite, que est versus orientem, diidentis inde fundum secreti Mirelei versus partem orientis et versus partem occidentis usque ad habitacula monasterii Ypsili et versus ortum horum secundum partem solarii cubitos viginti quinque et latitudo calle, qui est versus septentrionem, diidente exinde habitacula Sancte Dinameos et versus septentrionem usque et ad murum et latitudinem prescriptorum decem et nouem cubitorum, que sunt ab embolo et versus meridiem cubiti octo cum muri grossitudine. ex alia parte semite, que est versus orientem et versus septentrionem, domicilia superoinfera tria, que sunt edificata a Georgio Copa et secundum equalitatem eiusdem semite habentia longitudinem a fine eorum, que sunt ab embolo duodecim cubitorum latitudinis fundi pridem eorum emboli et versus septentrionem cubitorum decem et nouem et latitudo a semita, que est versus ortum, usque ad eam, que est versus occidentem, cum grossicie muri cubitorum octo et dimidij, quod situm est inter duas semitas. ad occidentem partis, que est versus meridiem emboli et pertinencie horum, alia habitacula monasterii Archistratigi, videlicet Patricii Theodosii superoinfera iii. transmutata ab eo, qui tenebat in domicilia tria habentia longitudinem a parte horum, qui est ad ortum et occasum usque ad publicam semitam diidentem, que secundum equalitatem et versus meridiem emboli alia domicilia Apologotheton, que sunt inter ipsam semitam et curia Pisanorum cubitorum viginti cum uno et latitudo a comuni embolo et versus meridiem cum duobus grossis muris cubitorum octo. versus meridiem eiusmodi habitaculorum a parte orientis et versus occidentem usque ad cubitos duodecim habent eiusmodi habitacula solarium versus curiam latitudinis cubotirum duo-

rum per stillantia ex duabus partibus tria et per alia tria decliuter stillantia, quod autem versus occidentem est unum superoinferum, quod et super portam est, non habet solarium versus meridiem propter habitaculum, quod supra portam est, dimissum monasterio Patricii Theodosii secundum quod prius; per introitum autem et exitum porte debent introduci et ipsi pensionarii eiusmodi trium superoinferorum habitaculorum ita, ut non ledatur una pars ab altera; curia autem debet possideri ex toto a monasterio Patricii Theodosii, ut existens prorsus eiusdem monasterii, adaquari autem debent pensionarii eiusdem trium superoinferorum habitaculorum a puteo, qui est iuxta portam. ex alia autem parte emboli versus septentrionem pistrinum monasterii Apologotheton cum superoinferis habitaculis duobus versus orientem et secundum equalitatem emboli et occidentalis semite eius, que est ad occidentem pertinencie primi emboli eorum, per quam transeunt pensionarii Apologotheton versus embolum, cooperta per salam magnam et solarium versus publicam viam per decliuter stillantia habentibus longitudinem huiusmodi a semita, que est versus orientem, per quam transeunt remifices versus embolum et versus occidentem cubitorum sexdecim, ut altera parte, que est versus occasum stacionis pistrini decisa et dimissa monasterio Apologotheton, et latitudo eorum a comuni embolo et usque ad integrum murum, quod circumclaudit monasterium Apologotheton cubitorum duodecim et in ipso fundo puteus. de maritimis scalis. maritima scala, que prius tenebatur ab ipsis Genuensibus, que extra portam Veteris Rectoris, que incipit a canali, qui est versus orientem, diuidente exinde versus orientem aliam scalam monasterii domini Manuel et directo versus occidentem et ultra turrem et ex latere porte quasi cubitorum sexaginta cum dimidio, et latitudo a muro et usque ad arenam. inuenta sunt autem in ea secundum equalitatem litoris habitacula infima quattuor habentia pensionem annua nomismata sex, per utrumque decliuter stillans cum culmine iuncto turri et in ante decliuter stillans ad duo ergasteria habentia pensionem annua nomismata tria. et versus orientem canalis, quod egreditur per portam, numulariorum mensa cooperta tegmine decliuter stillanti habens fiteosi nomisma unum. et versus orientem porte et secundum equalitatem muri cum sepe habitacula infima tria per utrumque decliuter decurrens cum culmine.

habentia pensionem annua nomismata sex. et e regione huius et secundum equalitatem litoris aliud habitaculum per utrumque decliuiter decurrens infimum iunctum, quod versus orientem est canali, ut quod versus orientem est canali pertinente prorsus, que ex alia parte est et versus orientem scale, habens pensionem nomismatum quinque, habens longitudinem a canali, quod est versus ortum et versus occidentem cum et ipsam dimidia semita cubitorum triginta trium et censum aeris ipsius. alia scala, que nunc donata est eis, que versus orientem est eiusmodi scale, incipit a predicto canali cum et ipsa tota latitudine eiusmodi canalis, et dirigitur versus ortum usque ad aliud canale, quod est versus orientem anguli muri, quod est in medio cortine, longitudinis cubitorum triginta unius et dimidii cum quarta per totum canale, quod est versus occasum, ut canali, quod versus orientem est pertinente ad eam, que versus ortum est, scalam. in ea inuentum est habitaculum infimum unum ex duabus partibus stillans, habens pensionem nomismatum sex, et superoinfera duo, que sunt scalarii. clauditur autem eadem scala sudibus sex cubitorum versus orientem et secundum equalitatem canalis ut canali existenti extra eandem scalam ex toto et ut versus occasum existente penitus canali intra eandem scalam. in ea et lignee scale tres. in prescripta autem intra mare lignee scale due. cum his asscripta est et donata eisdem Genuensibus domus illius Votoniate, que sita est in loco Calvuorum, que sic habet: Dei sancta ecclesia in solario unius anguli cum trulla, que sustinetur muris et columpnis quattuor, una bithina; his autem, que intra tribunal et zonam, indutis marmoribus diuersorum colorum usque ad ornatum, quod dicitur cosmitis; edificiis, que sunt a medio templo versus occidentem, indutis testis de Nicomedia; desuper predictum cosmitem et usque ad ipsam trullam est ornata musio aureo et de coloribus cum duobus postibus in fasico cum pectoralibus duobus cum ostiis cancellatis et fenestris. pauimentum autem de lapidibus viridibus circa medium trium zonarum et circumferentiarum per incisionem lucencium cum rotunditatibus coloratis et circuito albo et dokimino, desuper autem circa medium occidentalis postis inuentus est Christus marmoreus. maceria tribunalis de stimonariis marmoreis viridibus, quattuor pectoralibus, perforatis duobus et sanctis cancellis ligneis sculptis de tabulis grauibz cum cosmite marmoreo desuper et ante miacokilin-

drum deauratum in duas partes, sanctum tribunal, pauimentatum de viridibus in modum crucis. sanctum altare marmoreum subtili una columpna sustentatum et desuper velum in specie cubiculi sustentatum a quattuor columpnis subtilibus et fornicibus quattuor; versus septentrionem huius tropica monangularis depicta supra pamnos sine pauimento, que portatur muris, columpna una cum fornicibus et pectoralibus duobus cum portis cancellatis et fenestris et sancta mensa cum columpnis quattuor, ligneis muris et tribunali depictis simpliciter. tribunal autem est pauimentatum solum cum marmoribus albis sine clausura. ad meridiem huius alia tropica unius anguli depicta supra pamnos, circumsepto tribunali per subtiles columpnas duas vathinginas et columpnas duas sarkinas et paruis pectoralibus quattuor cum cuniculis et cosmite marmoreo. et sancta mensa sustentatur breui columpna, et est pauimentata marmoribus albis habens rotunditates de coloribus et incisione, in ipsa et postes tres cum ostiis duplicibus duobus et uno concluso portante desuper istoriam sancte Dei genitricis, in quam ceroforarium eueum rotundum cum manibus duabus et instrumentis octo ad cereos figendos et sessione lampadis et desuper fornice gipsea. tribunal huius per musium aureum et de coloribus; versus meridiem huius laquear sub tribus subtilibus calamis, cuniculo uno et righis quinque et pauimentum de marmoribus albis et rubris. iacet super ipsum laquear et pectorale marmoreum, pendet autem et tabula, qua pulsatur ad officium. ad occasum ecclesie tropica duplex, que sustinetur muris et columpnis cum postibus octo et leptocalamo uno, pauimentum vero sine marmoribus circumseptum versus septentrionem muris quattuor et frustris decem et poste uno versus occasum. ad septentrionem huius et versus occasum eius, que a septentrione unius anguli tropice lateris solarium per laquearia quattuor et cubiculum unum et ad septentrionem eiusdem cubiculi solarium sub laqueari sustentatum a leptocalamis septem et aliis leptocalamis duobus versus tropicam lateris, poste uno, erectis cancellis duobus et sepe per paucas tabulas, pauimentatis omnibus preter laquearis, solarium de marmoribus albis cum circumferentiis in modum crucis et quassatis rubris et anagemisti pauci, unius et vithini defectiue de omnibus. ad occasum eiusmodi solarii et tropice rotundum augatum tribunalibus scissis, sustentatum muris et subtilibus columpnis quattuor et

leptocalamis quinque circumseptum, poste uno, muris tribus, cosmitis quattuor, pectoralibus tribus cum cancellis portarum et rectis cancellis quattuor. in pauimento saluantur marmora ierostasie et ipsa cum defectu et bithinio circumferentia et ipsa defectiua. versus occasum huius semicirculus sub leptocalamis quattuor et uno ocioso circumseptus tabulis et pauimentum de cosmitis marmoreis defectiue. ad occasum eius, que ad meridiem tropice lateris paruum caricoxilum sustentatum muris et leptocalamis duobus et poste, fasico magno uno et alio versus septentrionem leptocalamo ocioso uno et pauimentum marmoribus albis et rubris cum opere plumario. ab hoc versus occidentem et meridiem tropica alia, cubicula quadrata duo et ex duabus partibus stillans tectum circa medium sustentatum muris et columpnis octo, duobus vathinginis, circumclausa postibus octo, cosmitis tribus, muris duobus, pectoralibus quattuor cum cancellis ostiorum et recto cancello uno et pauimenta de marmoribus albis per incisionem rotunditatis de coloribus et rubris cum defectu. ad meridiem huius sala magna, cuius pauimentum sine marmoribus, sustentata muris et columpnis duabus magnis circumsepta postibus marmoreis sex, uno fasico recto, cancello uno, gipseis tabulis cum vitris defectiue. ad meridiem huius secundum partem, que est ad orientem, cubiculum et ex duabus partibus stillans tectum, sustentatum muris et columpnis sex. in cubiculo caminatum circumseptum muris, muro marmoreo, cosmite et pectoralibus duobus sine marmoribus. ad occasum huius et versus meridiem occidentalis partis eiusdem sale laquear, quod dicitur caricoxilum, cum duabus ligaturis, sustentatum muris et columpnis duabus, poste marmoreo uno et pauimentum opere plumario. ad orientem huius et versus meridiem unius cubi- culi et dirriti, ubi et caminatum, cubicula duo et dirritum omnino putrida discooperta et sine pauimento sustentata muris et columpnis sex a terra et desuper saluis existentibus versus meridiem edificiis cancellum ostiorum marmoribus duobus, in quibus inuenta sunt claustra ferrea tanquam virge undecim cum circulis decem et octo. versus orientem magne sale et ad meridiem harum domorum solarium discoopertum et ex parte coopertum, coopertum in parte laquearis propter ligna ascensus, sustentatum leptocalamis duobus et pauimentatum de marmoribus rubris et albis. ab hoc unicus ascensus sustentatus edi-

ficio de calcina et ad meridiem huius tetrasarum sustentatum muris et leptocalamo uno; intra hoc autem et versus meridiem cubiculum sustentatum muris et poste marmoreo uno. ad orientem huius et supra portam tropica cum laqueari paruo versus curiam sine tabulato sub leptocalamo uno et pauimentum de frustris rubris et incisione defectiua. que autem sup̄tus sunt eiusmodi domicilia et ecclesie in fine domus firmantur muris et columpnis albis et uno piperato. catogium versus meridiem tropice idoneum est ad portam, que porta inuenta est per postem marmoreum unum cum duobus ostiis depictis et parua porta et clauī et romanisiis et intus leptocalamis duobus sustinentibus inferius pauimentum laquearis sine tabulato, quod est versus aulam solarii. versus orientem eiusmodi porte et ad meridiem superioris curie habitacula superoinfera septem cooperta cubiculo uno circa medium et salis duabus cum solario versus aulam per tropica et ex duabus partibus stillancia et ad meridiem alterius solarii per dirrita introitus et murum integrum, qui claudit strictum transitum, qui introducit a parte Calvuorum in eiusmodi curiam utrisque solariis inuentis ex toto putridis et iam cadentibus et ipsis, pauimenti putrefacti pauimentatis in parte de confractis marmoribus et incisione defectiua, sustentatis huiusmodi a terra et de super muris et ligneis columpnis et subtilibus columpnis quattuor solarii, quod est versus curiam. ante hec superior curia clausa versus orientem muro per se stante, ad meridiem autem per descriptas domos versus septentrionem proprie dominationis cementicio sustentaculo. versus occidentem ecclesia et magna sala. in eiusmodi curia inuenta sunt duo marmorea ora, unum cisterne et aliud lacunaris. versus septentrionem eiusmodi curie ex duabus partibus stillans solarium cum pauimento discooperto aproximans et adiacens sustentatori contiguo cum venerabili et libera, que est versus orientem, feminarum mansione sanctissime Dei genitricis Tu Mandila. debet autem esse huiusmodi pars et habitaculum, ut versus curiam, integrum. alia curia, que versus septentrionem descriptarum domorum cum versus orientem domus superoinfera sala duarum sperarum, anogium quidem ad orreum, catogium vero ad stabulum cum transtris usque ad medium et presepio duplo cum solario versus curiam et versus septentrionem per tectum ex utraque parte stillans et aliud ex una parte decurrens et ascensum cooper-

tum tecto ex una parte stillanti. versus septentrionem eiusmodi curie habitacula superoinfera octo per cubicula duo et salam cum et solario versus curiam et extera per dirrita et catachita ex toto putrida, cuius infimum indiget ostio cum poste marmoreo, parua porta et clauis et topa et intus duobus ostiis octo cubitorum, sustentata muris et ligneis columpnis. ad occidentem eiusmodi curie aliud habitaculum superoinferum per salam, duas rotunditates, habentem anogium quidem ad orientem, catogium vero ad stabulum sine repagulis et presepio. versus meridiem curie et sub laqueari solario et augati medio pauimento et infimum per fornices non septum. ad occidentem descriptorum habitaculorum, que sunt ex utraque parte magne sale, et ipsius magne sale habitaculum magnum coopertum triclinario magno sustentatum muris et columpnis duabus non clausum et absque pauimento, in ipso iacet et cosmitis marmoreus magnus. ad meridiem huius via stricta discooperta et ab hac versus occidentem caricoxilum cum calcina constructum et ex una parte decurrens tectum clausum muris luteis et de calce claudentibus versus occidentem virorum monasterii Sancti Demetrii. in eo et puteus profundus cum ore marmoreo et alio ore ocioso. intra hoc versus septentrionem et versus occasum magne infime sale catogium, supra que media pauimenta et superiora solaria, que per tropicam et laquearia cooperiuntur aperta existentia omnino et sine pauimento, sustentantur autem a terra et desuper muris cementiciis et columpnis sex, desuper autem de columpnis quinque; infimum autem eiusdem terrestris sale et eorundem infimorum testudineorum idoneum est ad cisternam. versus occasum eorundem mediorum pauimentorum ecclesia in solario cooperta ex duabus partibus, sustentata muris et columpnis duabus, pectoralibus tribus, rectis cancellis duobus, quattuor columpnis ociosis, pectoralibus quattuor tribunalis, sancta mensa et pauimentum de frustis marmoreis albis. atrium sine marmoribus coopertum pauimento putrido, introitus cum duabus portis cum poste marmoreo et columpna una. tribunal cum supercilio et que in circuitu cum musio aureo et de coloribus. ad occasum huius solarium per tropica paruum et ab ipsa tropica per muros et columpnas quattuor, postes quattuor ligneos cum putridis ostiis et pauimento de comunibus lapidibus et incisione defectiua, que ab his lignea scala putrida. a lignea [scala] vero et usque

in terram edificata gradibus petrinis et marmoreis. versus occasum horum et curie balneum cum calcina edificatum cum solo edificio marmoreis tabulis et subtilibus columnis duabus et imaginibus cum musio. catogium ecclesie circumseptum et portis clausum. in eadem curia puteus cum ore et lacunaribus tribus, ad occidentem eiusmodi curie alia curia, que est supra cisternam Antifonitu. que ad septentrionem eiusmodi curie sunt domicilia, inuenta penitus sunt destructa ab incendio accidenti, solis superexistentibus undecim muris cementiciis versus meridiem, que sunt coniuncta viri monasterio Sancti Demetrii habitacula infima decem cooperta tecto ex una parte stillanti circumsepta et portis clausa, que tenentur a diuersis pensionariis unaqueque pro nomismate uno; habent autem latitudinem a muro Sancti Demetrii et versus septentrionem cubitorum quinque et versus occidentem eius alia habitacula octo cooperta per salam, sustentatum muris, circumsepta et portis clausa, que habent et ipsa latitudinem ana cubitos quinque et dimidium et in occidentali versus meridiem ascella porta eum duobus ostiis de ligneis octo cubitorum. in eadem curia inuentum est foramen in testudine cisterne sine ore. debent autem edificari et incensa habitacula secundum primum habitum et adaquari debent, qui habitant in eiusmodi curia et soli in potu eorum et potu solo sine adaquatione balnei et potu iumentorum suorum, eo quod cisterna sit domini et saluatoris nostri Iesu Christi Antifoniti. hiis hoc modo descriptis et numeratis et traditis prudentissimis legatis Genue Gulielmo Tornello et Guido Spinule presens traditionis practicum a nobis editum est mense et indictione prescripto anno sexmillesimo septingentesimo. Subscriptiones.

† Seruus potentis et sancti nostri imperatoris Constantinus Pedita. † Seruus potentis et sancti nostri imperatoris Sergius protonobilissimus Coliuas. † Desimotatus Constantinus Petriota.

Documenta nonnulla graeca ad commercia Angelorum Pisanaeque reipublicae pertinentia et alia quaedam consimilia e tabulario Florentino ab eiusdem tabularii praefectis nuper edita, a nobis repetita sunt: de quibus non est quod pluribus exponamus, cum eadem acta una cum reliquis documentis latinis et italibus, quibus imperatorum graecorum cum rebus publicis Pisana Florentinaeque pacta continentur, eidem praefecti, additis amplissimis commentariis, propediem publicaturi sint.

Largam edendi materiem Venetorum acta cum imperio Byzantino obtulerunt: quorum actorum, inde ab aetate Michaëlis Palaeologi, cuius cum duce Rainerio Zeno a. 1265 pactum in tabulario Vindobonensi asservatum, omnium antiquissimum est, seriem tantum non integram exhibere tabularii Veneti beneficium concessit: paucorum tamen in interpretationes tantum latine extant, exemplaria graeca perierunt, in quorum numero est a duumviris clarissimis G. L. Fr. Tafel et G. M. Thomas in vol. III. pag. 322. editum documentum latinum, et alia, quae ex Pactorum et Commemorialium libris apud Venetos conservatis eiusdem G. M. Thomas opera edentur.

Exemplaria graeca Palaeologorum scripta sunt in membrana, inde ab a. 1324. utraque lingua, dextrorsum graece, latine sinistrorsum: nisi quod ex Florentino Neapolitanoque tabulariis eruta acta quaedam Palaeologorum cum Venetis interpretatione latina carent. bullae aureae, quae olim a fasciis sericis aut rubris aut violaceis suspensa erant, praeter duo Florentina documenta, in nullis hodie servatae sunt.

Acta graeca, quae tabularium Neapolitanum exhibet, ab illarum regionum vel dominatoribus vel privatis hominibus graecis oriunda insipientibus nobis a nostro consilio aliena esse visa sunt.

Documentum Anconitanum, quo Anconitanorum mercatorum privilegia Andronicus Palaeologus senior confirmavit, ut hoc quidem loco edere liceat, singulari Dominici Promis bibliothecarii Taurinensis humanitati debetur. est autem in membrana perscriptum graece tantum: bulla et fascia desiderantur.

† Ἐπειδὴ τὸ τοῦ Ἀγκῶνος κουμούνιον ἐξαπέστειλαν εἰς τὴν βασιλείαν μου ἀποκρισιαρίους αὐτῶν τοὺς συνετοὺς ἄνδρας, τὸν τε Φλώριον Στεφάνου τοῦ Ταβρέλη καὶ τὸν Ἀντώνιον τοῦ Βαρθολομαίου, ἔχοντας προκουρατόριον ἐντελὲς παρ' αὐτῶν καὶ παρὰ τῆς βουλῆς τούτων κοινῶς πάσης, καθὼς ἐμφαίνεται ἐν τῇ ἐκθέσει τούτου, γεγονὸς καὶ γραφὴν κατὰ ἔτος τὸ ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου σαρκώσεως χιλιοστὸν τριακοσιοστὸν ὄγδοον, ἰνδικτιῶνα ἕκτην καὶ μῆνα μάρτιον, διὰ χειρὸς νοταρίου Νικολάου τοῦ Θωμᾶ τοῦ ἀπὸ τῶν Ταβρελίων, εἰς τὸ δύνασθαι αὐτοὺς λαλῆσαι καὶ ἀναφορὰν ποιήσασθαι ἐκ μέρους τοῦ τοιοῦτου κουμουνίου καὶ παρακαλέσαι καὶ ἐξαιτήσασθαι κατὰ χάριν ἀπὸ τῆς βασιλείας μου τὴν κάτωθεν δηλωθησομένην ζήτησιν

καὶ λαβεῖν ταύτην καὶ δέξασθαι δικαίῳ καὶ ἐκ μέρους αὐτῶν, εἴπερ εὐδοκήσῃ τὰ περὶ τούτου ἢ βασιλεία μου, ὑποσχεθῆναι τε ἐκ μέρους αὐτῶν πρὸς τὴν βασιλείαν μου, ὅσον καὶ περὶ τούτου κατωτέρω δηλωθήσεται. καὶ καταλαβόντες οἱ εἰρημένοι πρέσβεις ἀνήγγειλαν καὶ ἐζήτησαν καὶ παρεκλήτευσαν τὴν βασιλείαν μου, ἵνα ἐπὶ τῇ πρὸ καιροῦ γεγονυῖα παρὰ τῆς βασιλείας μου τῷ τοιούτῳ κουμουνίῳ Ἀγκῶνος εὐεργεσίᾳ καὶ χάριτι καὶ συγκαταβάσει τοῦ κομμερκίου προστεθῇ καὶ περισσοτέρᾳ χάρις καὶ συγκατάβασις, ὅσον ἵνα ἐπὶ ταῖς γινομέναις παρ' αὐτῶν πραγματείαις ἐν τῇ χώρᾳ τῆς βασιλείας μου διδῶσιν ὑπὲρ τε κομμερκίου, καμπανιστικοῦ, μεσιτικίου καὶ πάσης ἄλλης ἐπιηρείας καὶ δόσεως εἰς τὰ ἑκατὸν ὑπέρπυρα ὑπὲρ ἐμβολῆς ὑπέρπυρα δύο καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ὁμοίως ἕτερα ὑπέρπυρα δύο, ὑπεσχέθησαν δὲ οἱ δηλωθέντες ἀποκρισιάριοι ἐκ μέρους τοῦ τοιούτου κουμουνίου παντὸς, ἵνα μηδεὶς τὸ ἀπὸ τοῦδε ἀπὸ τοῦ εἰρημένου κουμουνίου Ἀγκῶνος ἢ τῆς διακρατήσεως καὶ τοῦ κοντάτου αὐτοῦ τολμήσῃ διαβιβάζειν ἑαυτὸν ἢ τὰς πραγματείας αὐτοῦ ἐξκουσεύειν, ὥς εἰς ἄλλο κουμούνιον συγκαταριθμούμενος, τῷ τῶν Γεννοιτιῶν δηλονότι ἢ τῶν Βενετίκων ἢ τινὸς ἄλλης ἐτέρας ὁλότῃτος ἢ αὐθεντίας, ἢ προκομίζειν γράμματα καὶ ἔγγραφα συνιστώντα τὴν τοιαύτην ἐξκούσειαν ἢ ἐλευθερίαν αὐτοῦ, ἀλλὰ διαβαίνωσι πάντες οἱ τοῦ εἰρημένου κουμουνίου Ἀγκῶνος καὶ τοῦ κοντάτου καὶ τῆς διακρατήσεως αὐτῶν ὡς Ἀγκωνιτιᾶνοι, τελόοντες ὑπὲρ πασῶν πραγματειῶν, ὥς ἐπιφέρεισθαι μέλλουσιν ἀνεγκρατῆτως καὶ ἄνευ παντὸς δούλου καὶ ῥαδιουργίας εἰς τὰ ἑκατὸν ὑπέρπυρα ὑπὲρ ἐμβολῆς ὑπέρπυρα δύο καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ὁμοίως ἕτερα ὑπέρπυρα δύο, ἐπειδὴ καὶ τὸ εἰρημένον κουμούνιον θέσπισμα καὶ τάξιν ἐγγράφως καὶ ἀρκετῶς ἐποίησαντο κατὰ τὴν τούτων συνήθειαν ἐπὶ τούτῳ, καὶ τὰ φθάσαντα γενέσθαι τισὶν ἐξ αὐτῶν ἀπὸ μέρους κουμουνίων ἐτέρων ἔγγραφα ἄκυρα καὶ κενὰ ἔταξαν εἶναι καὶ τιμωρίας ἀναλόγους καὶ ποινὰς ἐθέσπισαν γίνεσθαι τοῖς τολμήσουσιν εἰς τὸ ἐξῆς προτείνειν ποσῶς ταῦτα, καθὼς καὶ τὰ περὶ τούτου ἐν ἐγγράφῳ διατάξει καὶ θεσπίσματι γεγονότι παρὰ τοῦ τοιούτου κουμουνίου καὶ δοθέντι πρὸς τὸ μέρος τῆς βασιλείας ἡμῶν εἰς τὴν περὶ τούτου ἀσφάλειαν καθαρῶς δηλοῦται. ἡ βασιλεία μου τὴν τοιαύτην αἴτησιν καὶ παράκλησιν αὐτῶν προσδεξαμένη τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον ἐπιχορηγεῖ καὶ ἐπιβραβεύει αὐτοῖς, δι' οὗ

προστάσσει καὶ διορίζεται, ἵνα προηγουμένως μὲν ἔχῃ τὸ στέργον τὰ ἐν τῷ ἐτέρῳ χρυσοβούλλῳ ἐγχωρηθέντα καὶ δωρηθέντα τῷ τοιούτῳ κουμουνίῳ Ἀγκῶνος παρὰ τῆς βασιλείας μου κατὰ χάριν καὶ εὐεργεσίαν ἐν τῇ θεοφρουρήτῃ Κωνσταντινουπόλει, προστεθῇ δὲ τούτοις καὶ κατὰ χάριν ἐτέραν παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἡ εὐεργεσία αὕτη ἢ διὰ τῶν δηλωθέντων ἀποκρισιαρίων αὐτῶν ἐκ μέρους αὐτῶν, καθὼς εἴρηται, ἐκζητηθεῖσα, ἵγουν ἵνα εἰς τὰς πραγματείας, ὅσας ποιεῖν μέλλουσι, διδῶσιν ὑπὲρ τε κομμερκίου, καμπανιστικοῦ, μεσιτικίου καὶ πάσης ἄλλης δόσεως εἰς τὰ ἑκατὸν ὑπέρπυρα ὑπὲρ ἐμβολῆς ὑπέρπυρα δύο καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ὁμοίως ἕτερα ὑπέρπυρα δύο, καὶ οὐδὲν καθέλκωνται εἰς ἄλλο τι πλεόν, ὀφειλόντων καὶ αὐτῶν ποιεῖν τὰς τοιαύτας πραγματείας αὐτῶν μετὰ καθαρότητος πάσης καὶ ἄνευ δόλου καὶ ῥαδιουργίας τινός καὶ ὑποδεικνύειν καὶ φανεροῦν εἰς τὸ κομμέρκιον πάντας τοὺς τοῦ μέρους αὐτῶν καὶ πάσας αὐτῶν πραγματείας καὶ μὴ παραχωρεῖν τισὶν ἐξ αὐτῶν τῶν ὄλων Ἀγκωνιτιάνων παρικορῶν καὶ ὑποκλέπτειν τι ἐκ τούτων καὶ μὴ διδόναι ὑπὲρ πασῶν τῶν γινομένων παρ' αὐτῶν πραγματειῶν τὸ τοιοῦτον κομμέρκιον ἢ βούλεσθαι τινα ἐξ αὐτῶν πειρᾶσθαι διαβαίνειν ὡς ἐτέρου γένους ἄνθρωπον καὶ πραγματευτὴν, ἀλλὰ ἀναγκάζειν τοὺς ὅλους διαβαίνειν ὡς Ἀγκωνιτιάνους κατὰ τὸ γεγονός παρ' αὐτῶν καὶ δοθὲν τῇ βασιλείᾳ μου, ὡς ἀνωτέρω δεδήλωται, ἔγγραφον θέσπισμα· ἐπεὶ ἐὰν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς φανῶσι τινὲς ἐξ αὐτῶν τῶν Ἀγκωνιτιάνων ῥαδιουργίᾳ καὶ δολιότητι χρεώμενοι κατὰ τινα τὸν ἀναγεγραμμένον τρόπον καὶ ὑποκλέπτοντες τὸ τυχὸν τοῦ ἀνήκοντος δίδοσθαι παρ' αὐτῶν τοιοῦτου κομμερκίου, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ παραυτίκα γίνηται παρὰ τῶν ἐτέρων ἢ ἔνεκεν τούτου εἰς αὐτοὺς ἐπεξέλεις καὶ διόρθωσις, ἄκυρον μέλλει διαμείναι καὶ ὅσον διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου ἐγένετο πρὸς αὐτοὺς τοιαύτη χάρις καὶ εὐεργεσία. τοῦτου γὰρ χάριν καὶ ὁ παρὼν χρυσόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου γεγονώς ἐπεδόθη ταῖς εἰρημέναις ἀποκρισιαρίοις τοῦ δηλωθέντος κουμουνίου Ἀγκῶνος καὶ δι' αὐτῶν πρὸς τὸ τοιοῦτον κουμούνιον, ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα ἰουλίον τῆς ἐνισταμένης ἐκ τῆς ἰνδικτιῶνος τοῦ ἐξακισχιλιοστοῦ ὀκτακισιοστοῦ ἐκκαίδεκάτου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημνήνατο κράτος †.

† Ἀνδρόνικος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασι-
λεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, Δούκας Ἀγγελοῦ
Κομνηνῶς ὁ Παλαιολόγος †.

Documenta imperatorum Trapezuntiorum cum rebus publicis Ita-
lorum pactiones continentia nulla nobis contigit ut reperiremus.

Pacti, quod Alexius III. Comnenus cum Venetorum duce iniit, exem-
plum graecum a Pasinio in codicum Taurinensium catalogo editum,
nos denuo examinato apographo paulo emendatius repetivimus.

Postremo quae ad illustrandam profanam imperii byzantini hi-
storiam faciunt documenta ab aliis ante nos edita, in nostra collectione
desiderari nolimus: quae ad superiorum editorum fidem denuo ex-
pressimus.

Atque haec quidem de imperatorum Graecorum documentis.

Reliquam huius voluminis materiem in duas partes distribuimus
ita, ut priore ea, quae principes latini aut ipsi in oriente ediderunt aut
a Graecis rescripta acceperunt, comprehendereimus, quorum exempla
partim nos e tabulario Veneto eruiamus, partim Carolo Hopf, professori
Regiomontano, accepta referimus, qui quae in itinere orientali collegit,
liberaliter nobis edenda permisit, partim denique a Ducangio et Bu-
chonio olim edita nos repetenda curavimus: altera autem parte com-
plexi sumus ea, quae Turcarum imperatores tum cum rebus publicis
Venetorum Florentinaque tum cum Ordine Hospitalis S. Ioannis Hie-
rosolymitani pacti sunt: quorum illa pleraque omnia e tabulariis Ve-
neto, Vindobonensi (unde tria documenta Ernestus Birk V. Cl. nobis
tradidit), Florentino a nobis prolata sunt, haec e tabulario Melitensi
Caroli Hopf diligentia eruit eiusdemque officiosa comitas nobiscum
communicavit.

Earum pactionum, quas Turcarum principes, antequam imperio
Constantinopolitano potirentur, cum Venetis fecerunt, exempla graeca
perierunt, latinae tantum interpretationes in tabularii Veneti indicibus
referuntur.

Graeca documenta Turcarum in charta turcica levigata scripta
sunt, praefixo imperatoris signo, quod tughra vocatur, aurato et colo-
rato. in quorum editione nos eam legem tenuimus, ut haec monumenta
recentioris aetatis, omni genere errorum scilicet inquinata, nulla nostra

emendandi opera adhibita, fidelissime ad exemplarium speciem repraesentaremus. commentariis, quibus vel maxime indigere viderentur, nunc quidem abstinuimus, fortasse alias huc redituri, cum praesertim multa documenta latine et italice scripta, quibus Turcarum Italorumque mutua commercia non mediocriter illustrare licebit, adhuc editionem expectent.

Documentum graecum ab Andrea Marmora nobili Coreyraeo a. 1672. in historia insulae Coreyrae editum, cum haud dubie suppositici-um et in familiae Marmorarum gratiam confictum sit, a reliquis seclis-
simus et supplementi causa hoc loco subiecimus.

Διὰ χάριν τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ.

Ἐμμανουὴλ Κομνηνός, δοῦξ Πελοποννήσου,
Ῥωμανίας δεσπότης καὶ διάδοχος πάσης αὐτο-
κρατορείας καὶ βασιλείας Ῥωμαίων.

Ἐκ τῶν δικαιοτάτων σκοποῦντες ὑπάρχειν τοὺς ἐκάστῳ τῷ πόθῳ
ἐν τοῖς τῶν μεγιστάνων καὶ βασιλέων προστάγμασιν ὑπήκοντας καὶ
τούτοις τῇ τῆς καρδίας ὁρέξει δουλεύοντας πάσης τιμῆς καὶ δωρή-
ματος ὑπ' αὐτῶν ἀξιοῦσθαι, μᾶλλον δὲ τοὺς τὰ ἴδια σώματα εἰς κιν-
δύνους ἰσχυρωτάτων πολέμων τιθέντας, τῆς τε γλυκοτάτης ταύτης
ζωῆς καὶ νεότητος μὴ φειδομένους ὑπὲρ τοῦ ἑαυτῶν βασιλέως, πό-
λεμον ὑπ' ἄλλοφύλων ἐχθρῶν ἔχοντας. τοῦτ' αὐτὸ καὶ ἡμεῖς πράττο-
μεν δωρηφορούμενοι τοὺς εἰς ἐκάστην ἀνάγκην καὶ ἡμετέραν χρεῖαν,
ἣ καὶ πόλεμον καθ' ἡμῶν ἐγειρόμενον βοηθείας χάριν συνδραμόντας·
ὅθεν τῆς βοηθείας μέγιστον σκεῦος ἐφευρηκότες τὸν εὐγενέστατον
καὶ μεγαλοπρεπέστατον κύριον Γεώργιον Μάρμορα, ἀνθοχάριταν ἐκ
τοῦ ἡμετέρου γένους βλάστημα, ἄνδρα τίμιον καὶ ἐνάρετον, μεγαλό-
θυμον καὶ ἐν δυνάμει ἀνδρείας περίδοξον, πάσης τε τῆς τῶν ἐπιστη-
μῶν σοφίας καὶ συνέσεως πλήρη, ὅς πολλάκις ὑπὲρ τῆς ἡμῶν βασι-
λείας θάνατον ἐλεῖν ἐξελέξατο, ἑαυτὸν παρεχόμενος εἰς διαφόρους
κινδύνους καὶ ἀνάγκας ἡμῶν, καὶ τὸ μᾶλλον ὥς βοηθείας χεῖρα ἡμῖν
προθυμοτάτως δέδωκεν, ὅτε τὴν δεδοξασμένην κατὰ τῶν Γάλλων νί-
κην ἐγειρόμεν, τούτους ἀποδιώκοντες πάσης πόλεως [καὶ] χώρας τῆς
ἡμετέρας βασιλείας, ἀπονέμομεν αὐτῷ τὴν νῆσον Προκόννησον μετὰ
πάντων τύπων καὶ χωρίων, ἔτι δὲ καὶ πάντων τῶν ἐκεῖσε κατοικούν-
των ἀνθρώπων ἐξουσιάζειν, ἔν. τε ζωῇ καὶ θανάτῳ πράττειν καὶ εἰς
ἅπαντα τὴν πρόνοιαν ἔχειν ἀνεμποδίστως, ὥς βούλεται, οὐδεμίαν

ἐξέτασιν παρά τινος ἔχων καὶ οὐδέποτε δύνασθαι τινα τούτῳ ἐναντιωθῆναι, οὔτε λόγον ζητοῦντα, οὔτε μισθὸν ἐθέλοντα τῶν ἐκεῖ οἰκούντων, ἀλλ' ἔχειν καὶ ἐξουσιάζειν αὐτός τε καὶ ἅπαν τὸ ἑαυτοῦ γένος κατὰ διαδοχὴν, ὥς ὑπ' αὐτοῦ κυρίως οἰκοδομηθεῖν ἂν, ἔχοντες καὶ ἄλλην τινὰ ἀπόδειξιν τοῦ τοιοῦτου δωρήματος, τὸν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γινόμενον εἰρηνικώτατον βασιλέα Ἑμμανουήλ, θεῖον τῆς ἡμετέρας βασιλείας, ὅστις παρέχοιεν ταύτην τὴν νῆσον τῷ εὐγενεστάτῳ καὶ πάντῳ ἐνδόξῳ κυρίῳ Ἰωάννῃ Κομνηνῷ, πάππῳ τοῦ ἄνωθεν γεγραμμένου Γεωργίου, ἐν τύπῳ χρυσοβούλλου βεβαιώσεως, μετὰ τινων ἀληθῶν ὑποσχέσεων, τοῦ ἐν πάσαις ταῖς ἡμετέραις ἀνάγκαις καὶ πολέμοις ἡμῖν βοηθῆναι, περὶ ὧν καὶ ἡμεῖς τὰ νῦν ὡσαύτως βουλόμεθα ἐξ ἡμῶν μὲν κατασκευάζεσθαι κατὰ καιρὸν πολέμου τῆς ἡμῶν βασιλείας πλοῖα τὸν ἀριθμὸν τέσσαρα, ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς νήσου ταῦτα καλῶς ὀπλιζεσθαι ἕκ τε αἰρετῶν, ὀπλομάχων καὶ ὄπλων εἰς τὸ διαφυλάττεσθαι τὴν βασιλείαν καὶ ὑπ' οὐδενὸς ἐχθροῦ νικηθῆναι. ταῦτα γέγραπται καὶ ἐνησημανθέντα συνήθως ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ τῇ τε χρυσῇ βούλᾳ κατεμπιστωθέντα ἐδόθη τῷ ἄνω εἰρημένῳ Γεωργίῳ ἐν μηνὶ ἰουλίῳ ἰνδικτιῶνος ζ' ἔτος ςψλβ Ἑμμανουήλ Κομνηνὸς δούξ.

Reliquum est, ut gratias agamus tabulariorum praefectis, qui suos nobis thesauros liberaliter recluserunt, virisque omnibus, qui aut in perscrutandis Italiae tabulariis ac bibliothecis sua auctoritate nos adiuvērunt aut commodatis e suo penu documentis de hac collectione bene meriti sunt, denique academiae Caesariae Vindobonensi, cuius insignis munificentia huius quoque tertii voluminis edendi sumptus praebuilt.

Editores.

Corrigenda.

Pag. lin.		Pag. lin.	
12. 13.	[ἡ τρόπου] legendum videtur ἡ προσώπου	90. 32.	post ἀνθρώπων adde θελή- σουσι.
19. 20.	μαγουπικοῦ lege μαγκουπικοῦ.	91. 3.	et 6. pro ἡ τῶν lege καὶ τῶν.
24. 2.	adde: Orig. chart. bombye. tabularii Florentini. Latine ex- tat apud Dal-Borgo, Diplomi Pisani 147.	92. 18.	προτροπῶν lege προτροπῆς.
28. 34.	Ἀντηφωνητοῦ lege Ἀντιφω- νητοῦ.	93. 20.	ὁμῶν lege ἡμῶν.
29. 16.	ποῦ πλοίου lege τοῦ πλοίου.	94. 30.	ἐξακισχλιοστοῦ ἐπτακισιοστοῦ ὀγδοηκιστοῦ lege ἐξακισχλιο- στῶ ἐκτακισιοστῶ ὀγδοηκιστῶ.
64. 34.	γὰρ πῶς lege γὰρ πως.	95. 19.	τρόπῳ τινὶ lege τινὶ τρόπῳ.
86. 18.	ἐρατῆς lege ἐραστῆς.	96. 2.	pro καὶ τῶν Βενετῶν lege καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας.
87. 2.	εἰ καὶ lege ἡ καὶ.	et l. 28. post τζακίου adde κῶρ.	
87. 15.	βασίλεια μου lege βασιλεία ἡμῶν.	100. 17.	pro στέργειν lege στέ]ργειν.
88. 15.	πόρτας lege πόρτης.	111. 25.	corr. tabularii, ut etiam in calce sequentium actorum.
88. 21.	post βασιλείας dele μου.	130. 22.	pro Alexius II. pone Alexius III.
88. 32.	ἐρχομένων τῶν lege ἐρχομέ- νων ὁμοίως τῶν.	133. 9.	post ἀλλότριον ex sequentibus addendum videtur πρόσωπον, quod in apographo deest. l. ult. pro ἀπὸ lege ἀπὸ.
89. 6.	post βασιλείας dele μου.	137. 31.	πωλεῖν lege πωλεῖ.
89. 11.	χρεῖαν εἰκος. lege χρεῖαν τῶν εἰκοσιπέντε.	207. 5.	pro 1389 lege 1439.
89. 27.	post παραχωρήσῃ adde αὐτοῖς.	225. 10.	ante τοιαύτην adde τήν.
89. 29.	καὶ ταῖς ἄλλαις lege καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις.	228. 1.	Constantinus XI. lege Con- stantinus XII.
90. 5.	post Γενουίτην adde: ἡ ἀπὸ Γενουίτου εἰς Βενετικόν.	243. 32.	ωράται lege φράται.
90. 31.	pro ὅποιφδήτιν: ἂν ἡ' lege ὅποι. ἀνθρώπων.	249. 32.	pro Amadeus VI. lege Am. VII.
		259. 20.	μὲν τήν lege μὲ τήν.
		287. 15.	pro Genuenses lege Ianuenses.

I.

Acta et diplomata imperatorum graecorum privilegiaque mercatoribus Italiae et aliarum regionum occidentis concessa.

I. (6697—1188) mense decembri ind. I.

Imperator Isaacius Angelus litteris ad Balduinum Guercium datis profitetur se non abhorreere a renovandis antiquis Ianuae privilegiis.

† Ἰσαάκιος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς, θεοστεφής ἀναξ, κραταῖος, ὑψηλός, αἰεὶ αὔγουστος καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Ἀγγελος τῷ λιζίῳ τῆς βασιλείας μου Βαλδουίνῳ Γέρτζῳ τὴν χάριν αὐτοῦ. τὸ σταλὲν γράμμα σου διεκομίσθη τῇ βασιλείᾳ μου καὶ ὑπανεγνώσθη αὐτῇ, δι' οὗ καὶ παρεδήλωσας τῇ βασιλείᾳ μου, ὡς δῆθεν ὑπεραπολογούμενος ἑαυτοῦ χάριν τῶν κατὰ σοῦ ἀνενεχθέντων τῇ βασιλείᾳ μου, ὅσα δῆτα καὶ παρεδήλωσας. καὶ γράφει σοι ἡ βασιλεία μου, ὡς οὐδέποτε τοιαῦτα ἤλπισεν εἰς ἀκοὰς αὐτῆς ἐλθεῖν περὶ σοῦ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ὑπεραποθνήσκειν σε τῆς τιμῆς τοῦ στέμματος αὐτῆς προσήκει, δι' ἧς τε μυριάκις καὶ σὺ καὶ ἅπαν τὸ γένος σου ἀπὸ τῆς Ῥωμανίας ἐσχήκατε ἀγαθὸν καὶ διὰ τὸ ἀγαθὸν θέλημα καὶ τὴν εὐμένειαν, ἣν πρὸς σὲ καὶ τοὺς συγγενεῖς σου καὶ αὐτὴ ἡ βασιλεία μου ἐνεδείξατο· ὅμως ἐπεὶ μέλλεις, ὡς ἀνέμαθεν ἡ βασιλεία μου, καταλαβεῖν πρὸς αὐτὴν, τηνικαῦτα τῶν παρὰ σου λεγομένων ἡ βασιλεία μου ἀκροά[σεται, καὶ] δεκτὸν ἂν ἔσται αὐτῇ, εἰ δικαιοθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου. [καὶ] ἐδήλου τὸ τοιοῦτόν σου γράμμα καὶ περὶ τῶν Γεννουϊτῶν, ὅτι γογγίζουσι, [ἐκ τῆς Ῥωμανίας] ὑποστρέφει τὸν ἀποκρισιάριον αὐτῶν, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ αἰτίας τῆς βασιλείας μου· ἡδύναντο γὰρ καὶ οὗτοι τὴν χάριν ἀπεντεῦθεν τῆς βασιλείας μου σχεῖν καὶ τῆς ἐν τῇ Ῥωμανίᾳ ἀδείας καὶ πάλιν ἐπαπολαβεῖν, εἴπερ μὴ εἰς ἄλλα καὶ ἄλλα φορτικὰ ἐχώρουν ζητήματα. τέως δ' οὖν καὶ πάλιν ἡ βασιλεία μου

οὐκ ἀποπέμπεται τούτους θελήσαντας ἀποσχέσθαι τῶν τοιούτων ζητημάτων καὶ αἵρετισαμένους ἀνακαίνισαι τὰς πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ τὴν Ῥωμανίαν προτέρας συμφωνίας αὐτῶν καὶ τῇ πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ τὴν Ῥωμανίαν πίστει καὶ δουλείᾳ στοιχεῖν. ὅτι δὲ ἐογενέστατος ἀδελφὸς τῆς βασιλείας μου ὁ Ἀλαμανίας καὶ οἱ εὐγενέστατοι ῥήγες, ὃ τε τῆς Φραγγίας καὶ τῆς Ἰγγλινίας, μέλλουσι κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τα[ξιδεῦσαι] ἀπὸ τῶν χωρῶν αὐτῶν καὶ ἔρχεσθαι εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ἁγίων τόπων, τοῦτο πρὸ πολλοῦ ἀνέμαθεν ἡ βασιλεία μου καὶ ἀπὸ γραφῶν καὶ ἀπὸ ἀποκρισιarίων αὐτῶν, καὶ ἔστειλε καὶ ἡ βασιλεία μου πρὸς αὐτοὺς καὶ ἄλλους μὲν ἀνθρώπους αὐτῆς, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν πανσέβαστον σεβαστὸν οἰκεῖον αὐτῇ λογοθέτην τοῦ δρόμου κϋρ Ἰωάννην τὸν Δούκαν, ὥστε οἰκονομῆσαι τὰ περὶ τῆς διὰ τῆς χώρας τῆς βασιλείας μου διελεύσεως αὐτῶν καὶ τὰ λοιπὰ τὰ δοκοῦντα αὐτῇ, ἀπεδέξατο δὲ καὶ σὲ, ὅτι καὶ περὶ τούτου καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὧν ἔγραψας τῇ βασιλείᾳ μου, παρεδῆλωςας αὐτῇ ὡς πιστὸς αὐτῆς, καὶ πάλιν δὲ μὴ κατοκνήσης ἐν τῷ μεταξὺ παραδηλοῦν τῇ βασιλείᾳ μου περὶ ὧν ἐπιγνῶς ἀναγκαῖον εἶναι μαθεῖν †.

† Μηνὶ δεκεβρίῳ ἰνδ. ζ' †.

Βασιλικὸν πρὸς τὸν πιστότατον λίξιον τῆς βασιλείας μου τὸν Βαλδουῖνον Γέρτζον.

Orig. charta bombycina; tabularii Taurinensis.

II. (6700—1191) mense octobri ind. X.

Imperator Isaacius Angelus profitetur se non alienum esse a renovandis Ianiensium privilegiis.

† Συνετώτατε ἐξουσιαστὰ τοῦ κάστρου Γενοῦας Μανετόλδε καὶ ὁμεῖς, φρονιμώτατοι κόνσουλαι τοῦ τοιούτου κάστρου. ἡ μετὰ τοῦ ὁμογενοῦς ὑμῖν Τάντου σταλεῖσα τῇ βασιλείᾳ μου γραφὴ ὑμῶν διεκομίσθη καὶ ὑπανεγνώσθη αὐτῇ, καὶ ἀπεδέξατο ἡ βασιλεία μου τὸν ἐπὶ τῇ ἀπὸ τῆς βασιλείας μου καὶ τῆς Ῥωμανίας πολυημέρῳ ἤδη ἀποπλανήσει μετὰμελον ὑμῶν, καὶ τὴν ἐπιστροφὴν ἐπήνεσε, καὶ ἐτοίμη ἦν ὅλας τὰς ἀγκάλας αὐτῆς ὑφαπλῶσαι ὑμῖν καὶ ἀσμένως εἰσδέξα-

σθαι, καὶ εἴ γε ἀπὸ τοῦ ὑμετέρου γράμματος ἐφειμένον ἦν τῷ τοιοῦτῳ Τάντῳ καὶ περὶ τῶν ζητουμένων παρ' ὑμῶν τῇ βασιλείᾳ μου ἀνενεγκεῖν καὶ πέρας τοῖς συμφωνηθησομένοις ἐπιθεῖναι καὶ παρ' ὑμῶν στερχθησόμενον τάχ' ἂν καὶ ἐντυχεῖν αὐτῇ τοῦτον, ἡ βασιλεία μου κατηξίωσε καὶ περὶ τῶν θελητῶν ὑμῖν ἀνενεγκεῖν αὐτῇ. ὅτι δὲ μὴ τοῦτο ἐνδεδομένον ἔχειν αὐτὸν ἀπὸ τῆς πρὸς τὴν βασιλείαν μου ὑμετέρας γραφῆς κατενοεῖτο, διὰ τοῦτο οὐδὲ εἰς λόγους περὶ συμφωνιῶν ἐλθεῖν τούτῳ τὴν αὐλὴν τῆς βασιλείας μου ἡ βασιλεῖα μου κατένευσε, καὶ ἔξεστι τῇ ὑμετέρᾳ φρονήσει ἀποκρισιαρίου πρὸς τὴν βασιλείαν μου στείλαι, τὸ ἐνδύναμον τοῖς συμφωνηθησομένοις μεταξὺ τῆς αὐλῆς τῆς βασιλείας μου καὶ αὐτῶν παρασχεῖν δυναμένους, ὥς καὶ παρὰ τῆς ὑμετέρας φρονήσεως στερχθησομένοις καὶ οὕτω καὶ τὴν βασιλείαν μου εὔρειν κατανεύουσιν εἰς ἀκρόασιν τῶν παρ' αὐτῶν ἀναγγελθησομένων αὐτῇ, ὅτε πάντως καὶ ἡ περὶ τοῦ φρονιμωτάτου Βαλδουίνου Γέρτζου ἀξίωσις ὑμῶν χώραν ἔξει εἰς τὸ περατωθῆναι παρὰ τῆς βασιλείας μου ἀκολούθως τῷ περὶ τῆς τοῦ παντὸς πληρώματος τῆς Γενοῦας συμφωνίας συμπεράματι †. † Μ η ν ἰ ὁ κ τ ω β ρ ῖ φ ἰ ν δ. ἰ †.

† Β α σ ι λ ι κ ὸ ν εἰς τὸν συνετώτατον ἐξουσιαστήν τοῦ κάστρου Γενοῦας Μανετόλδον καὶ τοῦς φρονιμωτάτους κουνσοῦλους †.

Orig. charta bombycina; tabularii Taurinensis.

III. 6700—(1192) mense februario ind. X.

Imperator Isaacius Angelus confirmat foedera ab Alexio et Manuele Comnenis cum republica Pisanorum facta.

† Περικέκοπται μὲν ἤδη ἐξότου ὁ τύραννος ἐκεῖνος Ἀνδρόνικος τῇ τῶν Ῥωμαίων ἀρχῇ ἐπ[εισεφ]ρησε καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἡ πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν πίστ[ις] καὶ εὐνοια τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας τῆς Πίσσης, καὶ εἰ μὴ γε τὸ ἐπιεικὲς καὶ ἰλαρὸν τῆς βασιλείας μου καὶ τὸ πρὸς χριστιανικῶν αἱμάτων χύσεις βραδὺ καὶ ἀπρόθυμον ἐγγύθεν ὑπὸ θεοῦ [κατασταθὲν] καὶ εἰς τὸ τῆς βασιλείας [ἀξίωμα] ἀνοψωθὲν ἐμποδῶν ἐγεγόνει τῷ πράγματι, τάχ' ἂν καὶ εἰς ἐχθροὺς οἱ χθὲς τῇ Ῥωμανίᾳ εὐνοῦσ[ατο] γέγονασι, καὶ ἀντὶ φίλων καὶ χορηγῶν τῶν χρησίμων καὶ κατὰ καιροῦς

πιστοτάτων συμμάχων εἰς πο[λεμί]ους καὶ ληστὰς μετετάξαντο. ὅπερ καὶ ἐκ μέρους κατεπράχθη, καὶ ζημίαι ἐκ τινων Πισσαίων Ῥωμαῖοις τισὶ καὶ Πισσαίοις αὖθις ἐκ τοῦ μέρους τῶν Ῥωμαίων γεγόνاسι, καὶ πολὺς χρόνος τὰ πρὸ μακροῦ συνηνωμένα διέσχε καὶ διεχώρισε, δι' ἃ δὴ καὶ ὁ τῆς Πισσαίων ἐξουσιαστῆς Τεδίτζιος ὁ υἱὸς τοῦ κόμητος Οὐγουλίνου καὶ οἱ σύμβουλοι καὶ τὸ κοινὸν αὐτ[ῆς] πρεσβευτικὰς χεῖρας πρὸς τὴν βασιλείαν μου ἀνατεῖναι ἠθέλησαν, καὶ τοὺς συνε-
 τωτάτους συμπολίτας αὐτῶν, τὸν τε Ῥαῖνέρην Γαῖτάνον καὶ τὸν κρι-
 τὴν Σιγέριον, πρὸς τὴν βασιλείαν μου ἐξαπέστειλαν, τῶν τε προγεγο-
 νοιῶν τοῖς Πισ[σαίοις καὶ τῷ] κοινῷ αὐτῶν ζημιῶν ἀπὸ τοῦ μέρους
 τῆς Ῥωμανίας θεραπείαν ἐπιζητοῦντες καὶ [τὴν πρὸς] τὸ κάστρον
 [καὶ τὴν χώραν αὐτῶν] προλαβοῦσαν εὐμένειαν τῆς [τοῦ κ]ράτους
 ἡμῶν γαληνότητος λι[παρῶς ἀναζη]τούμενοι. καὶ ἡ βασιλεία μου
 εὐμενῶς [αὐτοὺς προσδεξαμένη] καὶ τῶν λεγομένων παρ' αὐτῶν ἀκροα-
 σαμένη, ἀνταναμνήσασα δὲ καὶ αὐτὴ τούτους τῶν ἐκ τοῦ μέρους τῆς
 Πίσσης ἐπιτριβεισῶν τισι τῆς Ῥωμανίας μέρεσι ζημιῶν καὶ ἀντιθε-
 ραπευθῆναι ταύτας παρ' αὐτῶν τῇ Ῥωμανίᾳ ἀνταπαιτήσασα, τέλος
 ἐκ παρακλήσεως τῶν δηλωθέντων ἀποκρισιαρίων ἀμνηστίαν μὲν αὐτῇ
 τούτοις τῶν ἐξότου ἢ τοῦ τυράννου ἐπέλευσις γέγονε καὶ μέχρι καὶ
 νῦν φθασάντων γενέσθαι κατένευσεν, ἀμνημονῆσαι δὲ καὶ αὐτοὺς
 τῶν ὅσας παλαιτέρας ὑποθέσεις μέχρι καὶ νῦν ἐκ τινων αἰτιῶν
 εὐλόγως ἢ καὶ ἀνευλόγως ὑποτετινομένας εἶχον ἀπήτησε. καὶ ἐπεὶ καὶ
 οὗτοι τῇ τῆς βασιλείας μου κατανεύσει ἀντιτεῖναι ὅλως οὐ προσέ-
 φεντο, μετὰ πολλῆς δὲ τῆς εὐχαριστίας ταύτην ὑποδεξάμενοι ἐνὸρκως
 καὶ αὐτοὶ τὴν βασιλείαν μου ἐπληροφόρησαν περὶ τε τοῦ ἀμνημο-
 νῆσαι εἰς τὸ διηνεκὲς τὸ κάστρον καὶ τὴν χώραν τῆς Πίσσης τῶν
 φθασάντων μέχρι καὶ νῦν γενέσθαι ἐπὶ τισι Πισσαίοις παρὰ Ῥω-
 μαίων ζημιωμάτων, κἂν ὅσα ἂν καὶ οἶα ᾧσι, περὶ τε τῆς εἰς τὸ μέλ-
 λον πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους
 αὐτῆς καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Ῥωμανίαν πίστεως καὶ δουλείας αὐτῶν,
 ἐπὶ πλεόν τούτους ἀποδεξαμένη ἡ βασιλεία μου τῆς μετὰ πολλοῦ
 τοῦ δυσωπητικοῦ καὶ ὑποπεπτωκότος σχήματος πρὸς αὐτὴν αὐτῶν
 παραλήσεως οὐ μόνον τοὺς ἐποίκους τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας
 τῆς Πίσσης εἰς τὰ προαπονενεμημένα αὐτοῖς ἐν τῇ Ῥωμανίᾳ δίκαια
 ἀποκαταστῆσαι ἠρδόκησεν, ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ κυρίου ἀπόφασιν

ἐπὶ ὀλίγα πιστους εὐροῦσα ἐπὶ πλειόνων κατέστησε. καὶ εἰς δῆλωσιν τῶν παρ' αὐτῶν τῇ βασιλείᾳ μου καὶ τοῖς κληρονόμοις καὶ διαδόχοις αὐτῆς καὶ τοῖς Ῥωμαίοις αἰωνίως ὑποσχημένον καὶ τῶν παρὰ τῆς βασιλείας μου ὡσαύτως ἐπιβραβευθέντων αὐτοῖς τὸν παρόντα χρυσοβούλλον λόγον αὐτοῖς ἐπεβράβευσσε, περιέχοντα κατὰ ῥῆμα τὰ τε παρ' αὐτῶν ἄρτι συμφωνηθέντα καὶ ἐν ὑπογράφῳ αὐτῶν ἐγγράφῳ διὰ λατινικῶν γραμμάτων διαληφθέντα καὶ σωματικῶν αὐτῶν ὅρκῳ βεβαιωθέντα, καὶ τοὺς προγεγονότας τῷ πληρώματι Πίσσης χρυσοβούλλους λόγους τῶν τε αἰοιδίμων βασιλέων, τοῦ τε προπάππου τῆς βασιλείας μου, κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, καὶ τοῦ περιποθήτου θείου τῆς βασιλείας μου, κυροῦ Μανουὴλ, οἷς ἀνατάττονται τὰ τε παρὰ τῶν Πισσαίων τότε συμφωνηθέντα, τὰ τε παρὰ τοῦ μέρους τῆς Ῥωμανίας φιλοτιμηθέντα αὐτοῖς. καὶ ἔχει ἡ μὲν παρὰ τῶν διαληφθέντων ἀποκρισιαρίων Πίσσης γεγνησὶα πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτῆς καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Ῥωμανίαν ἐγγραφὸς συμφωνία καὶ ὁ ἐπὶ ταύτῃ ὅρκος αὐτῶν οὕτως ἡμεῖς οἱ ἀποκρισιαριοὶ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας τῆς Πίσσης, ὃ τε Ραϊνέρης Γαϊτάνος καὶ ὁ κριτὴς Σιγέριος, ἀποσταλέντες παρὰ Τεδιτζίου τοῦ ἐξουσιαστοῦ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας τῆς Πίσσης τοῦ υἱοῦ τοῦ κόμητος Οὐγουλίνου καὶ τῶν συμβούλων καὶ τῆς κοινότητος αὐτῆς πρὸς τὸν ὑψηλότατον βασιλέα Ῥωμαίων καὶ αἰεὶ αὐγουστον, κύριον Ἰσαάκιον τὸν Ἀγγελον, καὶ ἐνδεδομένον ἔχοντες παρ' αὐτῶν ζητῆσαι ἀπὸ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς Ῥωμανίας τὰ τε προσεδανεισθέντα χρήματα παρὰ τινων Πισσαίων τῷ τῆς κακῆς μνήμης ἐκείνῳ Ἀνδρονίκῳ, ὁπηνίκα ἔτι τοῦ ἀγιωτάτου βασιλέως κυροῦ Μανουὴλ τῷ βίῳ περιόντος ὁ δηλωθεὶς κύρις Ἀνδρόνικος τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπεχωρίαζεν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ παρὰ τῶν ἐτέρων Πισσαίων, τοῦ τε Τεδίσκου, τοῦ Συμεὼν Τζιμικούζου καὶ τοῦ Γηράρδου τοῦ Δαντούνη καὶ τῶν λοιπῶν ἐκδανεισθέντα τῷ περιποθήτῳ αὐταδέλφῳ τοῦ κυρίου βασιλέως Ῥωμαίων καὶ αἰεὶ αὐγούστου κυροῦ Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου, τῷ πανευτυχεστάτῳ σεβαστοκράτορι κυρῷ Ἀλεξίῳ τῷ Ἀγγέλῳ, ὁπηνίκα παρὰ τοῦ κόμητος Τριπλόεως κατεχόμενος ἦν, ἔτι γε μὴν καὶ τὰ παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας, τοῦ τε πρωτοπανεντιμουῦπερτάτου μεγάλου λογοθέτου ἐκείνου καὶ τοῦ σεβαστοῦ ἐκείνου τοῦ Χούμνου καὶ ἐτέρων ἀποικομένων τε καὶ περιόν-

των ἐπιτριβείας ζημίας τοῖς Πισσαίοις, ἐξότου ὁ δηλωθεὶς κύρις Ἀνδρόνικος τῇ τῶν Ῥωμαίων βασιλείᾳ ἐπεισέφρησε καὶ μέχρι καὶ νῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ μὴ φθάσαντα δοθῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ Πίσσης καὶ τῷ ἀρχιεπισκόπῳ ὑπὲρ χρόνων ὀκτὼ μέχρι καὶ νῦν σολέμνια καὶ τὰς εἰσόδους τοῦ ἐμβόλου αὐτῶν καὶ τῶν λοιπῶν τῶν διαφερόντων αὐτοῖς καὶ τὰ φθάσαντα ἀπαιτηθῆναι ἐξ αὐτῶν κομμέρκια, καὶ μὲν αὐτὰ ταῦτα λάβωμεν, εὐχαριστήσαι τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ βασιλείᾳ καὶ τὴν πρὸς τοὺς προγόνους αὐτοῦ βασιλεῖς, τὸν τε κύριν Ἀλέξιον τὸν Κομνηνὸν καὶ τὸν υἱὸν ἐκείνου τὸν πορφυρογέννητον κύριν Ἰωάννην, ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν πρὸς τὸν θεῖον τῆς ἀγίας αὐτοῦ βασιλείας κύριν Μανουὴλ καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτοῦ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Ῥωμανίαν διηνεκῇ καὶ αἰώνιον συμφωνίαν καὶ δουλείαν ἀνακαινίσαι καὶ δι' ὅρκου βεβαιῶσαι· ἐὰν δὲ μὴ αὐτὰ ταῦτα ἢ αὐτοῦ βασιλεία ἐκπληροῖ, ἐτέρῳ δὲ τινι τρόπῳ ἀντιστήκωσιν ποιῆται τῇ κοινότητι Πίσσης τὴν ἀρέσκουσαν ἡμῖν, καὶ οὕτω τὴν δηλωθεῖσαν συμφωνίαν ἐπομόσασθαι. ἐπεὶ καταλαβόντες εἰς τὴν ἀγίαν αὐτοῦ βασιλείαν καὶ ἐνώπιον αὐτῆς παραστάντες καὶ προσκυνήσαντες τῷ ἐνθῷ ὄφει αὐτῆς καὶ τρακταίσαντες ἱκανῶς περὶ τῶν ἐνδεδομένων ἡμῖν, τῶν μὲν παρ' ἡμῶν ζητουμένων πάντων οὐκ ἐπετύχομεν διὰ τὸ καὶ τὴν ἀγίαν αὐτοῦ βασιλείαν ἀντεπιζητεῖν ἐξ ἡμῶν τὰς παρά τινων Πισσαίων ἐπενεχθείσας τισὶ Ῥωμαϊκαῖς χώραις καὶ διαφόροις Ῥωμαίοις κατὰ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν ζημίας, ἐπεικεῖα δὲ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ βασιλικῇ κατένευσε ἡ ἀγία αὐτοῦ βασιλεία, ἀντὶ πάντων τῶν παρ' ἡμῶν ζητουμένων καὶ ἀνωτέρω ἀναταχθέντων, ἄνευ τοῦ πρὸς τὸν σεβαστοκράτορα δάνους, ὥς τῶν δανειστῶν ἐπιρριφάντων ἑαυτοὺς εἰς τὸ ἔλεος τοῦ ἐνθέου κράτους αὐτῆς, συναινέσει καὶ ἡμῶν εἰς τὸ ἐπιδοῦναι τῇ κοινότητι Πίσσης τὰ ἀπὸ δωρεῶν τῶν αἰοιδίμων βασιλέων, τοῦ τε κυροῦ Ἀλεξίου καὶ τοῦ κυροῦ Μανουὴλ προκατεχόμενα παρ' ἡμῶν ἐν τῇ Μεγαλοπόλει, τὸν τε ἔμβολον δηλαδὴ, τὴν ἐκκλησίαν σὺν τῇ ἀνεγερθείσῃ παρὰ τῶν ὁμοφύλων ἡμῶν ἐτέρα ἐκκλησίᾳ ἐντὸς τῶν συνόρων ἡμῶν καὶ τὴν παράλιον σκάλαν, ἐπέκεινα δὲ τούτων ἐπιβραβεῦσαι τῷ κάστρῳ ἡμῶν καὶ τὰ ἐν τῷ γενησομένῳ πρὸς ἡμᾶς πρακτικῇ τῆς παραδόσεως ἐπέκεινα τῶν προπαραδεδομένων δηλωθησόμενα, ὃ δὴ πρακτικὸν σὺν τῷ γενησομένῳ ἡμῖν βασιλικῷ προσκυνητῷ χρυσοβούλλῃ τοῖς σεκρέτοις καταστρωθήσεται, ἀναγεῶσαι δὲ ἀπὸ τοῦ

παρόντος καιροῦ καὶ τὴν τοῦ σολεμνίου πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐκκλησίαν
 δόσιν τῶν πεντακοσίων δηλαδὴ ὑπερπύρων καὶ τῶν δύο βλαττίων,
 προσθεῖναι δὲ αὐτῇ καὶ ἕτερα ὑπέρπυρα ἑκατὸν καὶ τὴν πρὸς τὸν
 τιμιώτατον ἀρχιεπίσκοπον Πίσσης, τὰ ἐξήκοντα καθ' ἕκαστον ἔτος
 ὑπέρπυρα καὶ τὸ ἐν βλαττίον, ἐπέκεινα δὲ τούτων καὶ εἰς πρόσωπον
 τοῦ νῦν ἀρχιεπισκόπου Πίσσης αὐξῆσαι ἕτερα ὑπέρπυρα τεσσαράκοντα,
 ἀποχαρίσασθαι δὲ τοῖς Πισσαίοις καὶ ἐπὶ τοῖς ἀπὸ τῆς Ῥωμανίας
 ἐξωνουμένοις παρ' αὐτῶν καὶ διαπιπρασκομένοις ἔν τε τῇ Μεγαλο-
 πόλει καὶ ταῖς λοιπαῖς χώραις τῆς Ῥωμανίας ἐξκουσσεῖαν κομμερ-
 κίου, ὅποια ἐδωρήθη αὐτοῖς ἐν τῷ γεγονότι αὐτοῖς χρυσοβούλλῳ τοῦ
 αἰοδίδμου βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου ἐπὶ τοῖς ἀπὸ τῶν χωρῶν τῶν μὴ
 ὑποκειμένων τῇ δουλώσει τῆς βασιλείας τῶν Ῥωμαίων εἰσαγομένοις
 παρ' αὐτῶν εἰς τὴν Μεγαλόπολιν, καὶ ἀπὸ τοῦ τοιούτου χρυσοβούλλου
 ὀφείλουν κομμερκεύεσθαι αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς τοιούτοις καθὰ οἱ Ῥωμαῖοι
 ἀναφαίνηται, ἐνδοῦναι δὲ ἡμῖν καὶ ἐνάγειν κατὰ νόμους κατὰ τινων
 περιόντων ἀνθρώπων τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας καὶ δημοσιακᾶς
 δουλείας ἐνεργησάντων καὶ τινας ἀδικησάντων Πισσαίους. διὰ τὸ ἐπι-
 ζητεῖν μὲν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ βεστιαρίου τὰς προτριβείσας τισὶ
 Πισσαίοις ζημίας παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας,
 μὴ εἰσακουσθῆναι δὲ διὰ τὸ μὴ εὐρίσκεσθαι τοὺς ἐναγουμένους, καὶ
 τεῦθεν εἰς ἄδηλον τὰς ὑποθέσεις περιστάσθαι καὶ διὰ τοῦτο ἀπο-
 στῆναι τούτων ἐκόντας δίχα βίας τινός διὰ τὴν γενομένην, ὥς ἀνω-
 τέρῳ δεδηλωται, ἀντιστήκωσιν τοῖς ἐποίκοις πᾶσι τοῦ κάστρου καὶ τῆς
 χώρας τῆς Πίσσης· ἠρέσθημεν τῇ τοιαύτῃ πρὸς τὴν χώραν ἡμῶν
 μεγαλοδῶρφ φιλοτιμίᾳ τοῦ αἰθριωτάτου καὶ αἰεὶ ἀγούστου βασιλέως
 κυροῦ Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου καὶ ἀμνηστίαν καταψηφισάμενοι τῶν
 παρ' ἡμῶν ζητηθέντων πάντων, ὥς εἴρηται, καὶ ἀνωτέρῳ ἀναταχθέντων
 διὰ τὸ καὶ τὴν ἁγίαν αὐτοῦ βασιλείαν κατανεῦσαι πρὸς ἡμᾶς ἀμνη-
 μονῆσαι τῶν μέχρι καὶ νῦν γεγονυιῶν ζημιῶν πρὸς ἀνθρώπους τῆς
 Ῥωμανίας, ἰδοὺ διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν ἐγγράφου βεβαιωθῆναι ὀφεί-
 λοντος καὶ σωματικῷ ὄρκῳ ἡμῶν καὶ ταῖς οἰκιοχείροις ὑπογραφαῖς
 καὶ ταῖς σφραγῖσι τῶν ἐν τῇ Μεγαλοπόλει Πισσαϊκῶν ἐκκλησιῶν, τοῦ
 τε κορυφαίου ἀποστολίου Πέτρου καὶ τοῦ ἁγίου Νικολάου, συμφω-
 νοῦμεν πρὸς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδό-
 χους αὐτοῦ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Ῥωμανίαν, ἵνα φυλάττῃ τὸ κάστρον

καὶ ἡ χώρα τῆς Πίσσης καὶ αὐτὸς ὁ ἐξουσιαστὴς καὶ οἱ κατὰ καιροὺς σενάτωρες ἢ σύμβουλοι ἢ κόνσουλαι ἢ ἐξουσιασται καὶ αἱ κεφαλαὶ καὶ οἱ ραίκτωρες καὶ αὐτὸ τὸ κοινὸν τῆς Πίσσης τὰ πρὸς τοὺς πολλάκις διαληφθέντας ἀοιδίμους βασιλεῖς, τὸν τε κύριον Ἀλέξιον τὸν Κομνηνὸν καὶ τὸν υἱὸν ἐκείνου τὸν πορφυρογέννητον κύριον Ἰωάννην, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν θεῖον τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τὸν κύριον Μανουήλ, συμφωνηθέντα· καὶ ταῦτα πάντα ἵνα ὁμώσῃ καὶ αὐτὸς ὁ ἐξουσιαστὴς καὶ οἱ πρόκριτοι καὶ τὸ κοινὸν τῆς Πίσσης, ἀνακαινίζωσι δὲ καὶ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν τὸν τοιοῦτον ὅρκον, καθὰ ἰδικῶς περὶ τοῦ τοιοῦτου κεφαλαίου ἔφθασε συμφωνηθῆναι παρὰ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας ἡμῶν πρὸς τὸν ἀοιδίμον βασιλέα κύριον Μανουήλ. ὁ δὲ ἐπὶ τούτοις ὅρκος αὐτῶν ἔχει οὕτως· ἡμεῖς οἱ ἀποκρισιάριοι τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας τῆς Πίσσης, ὃ τε Παϊνέρης Γαϊτάνος καὶ ὁ κριτὴς Σιγέριος, σταλέντες πρὸς τὸν ὑψηλότατον αὐτοκράτορα Ῥωμαίων καὶ αἰεὶ αὐγουστον Ἰσαάκιον τὸν Ἀγγελον παρὰ Τεδιτζίου τοῦ ἐξουσιαστοῦ Πίσσης τοῦ υἱοῦ τοῦ κόμητος Οὐγουλίνου ἀπὸ κοινῆς βουλῆς τοῦ κάστρου Πίσσης μετὰ πολὺν τρακταϊσμὸν ἀποστάντες ὧν ἐζητοῦμεν κατ' ἐπιτροπὴν τοῦ ῥηθέντος ἐξουσιαστοῦ καὶ τῆς κοινῆς βουλῆς τοῦ κάστρου ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καὶ ἰδικῶν τινῶν προσώπων τῶν καὶ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῷ παρ' ἡμῶν ὑπογραφέντι περιεχομένων, ὡς τὴν ὑπὲρ τούτων ἀντιστήκωσιν ἀρέσκουσιν ἡμῖν λαβόντες, καθ' ὃ εἶχομεν ἐνδόσιμον περὶ τῆς ἀρεσκείας ἡμῶν ἀπὸ τοῦ ἐξουσιαστοῦ καὶ τῆς τοῦ κάστρου βουλῆς, ὁμνύομεν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν, ὡς ὁ ῥηθεὶς ἐξουσιαστὴς κοινῆς βουλῆς τοῦ κάστρου περὶ τούτων γενομένης ἐνδέδωκεν ἡμῖν ὁμῶσαι ἐπάνω τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τὴν παρὰ τοῦ Πισσαϊκοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Πίσσης γενομένην συμφωνίαν πρὸς τὸν ἀοιδίμον βασιλέα κύριον Μανουήλ, πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ῥωμαίων καὶ αἰεὶ αὐγουστον κύριον Ἰσαάκιον τὸν Ἀγγελον, καθὼς καὶ πρὸς ἐκείνον ὁμώθη, καὶ ὅτι ἂν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καὶ τινῶν ἄλλων προσώπων ἐζητοῦμεν, τὰ καὶ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῷ παρ' ἡμῶν ὑπογραφέντι περιεχόμενα ἐξ ἐνδοσίμου τοῦ αὐτοῦ ἐξουσιαστοῦ καὶ τῆς βουλῆς τοῦ αὐτοῦ κάστρου εἴδασαμεν διὰ τὴν ἀντιστήκωσιν τὴν πρὸς τὸ κοινὸν γενομένην, αὐθις ὁμνύομεν ἐπάνω τῆς ψυχῆς τοῦ ῥηθέντος ἐξουσιαστοῦ, ὥς ἵνα καὶ αὐτὸς τὴν δηλωθεῖσαν συμφωνίαν πληρώσῃ καὶ φυλάξῃ

καὶ αὐτὸ τὸ κοινὸν τοῦ κάστρου πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων κύριν Ἰσαάκιον καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτοῦ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Ῥωμανίαν εἰς τοὺς αἰῶνας χωρὶς δόλου καὶ περινοίας, καὶ ὡς ταῦτα ὁμνύομεν μετὰ ἀγαθῆς πίστεως ἄνευ δόλου καὶ περινοίας, οὕτως ἵνα βοηθῇ ὁ θεὸς ἡμῖν καὶ τῷ ῥηθέντι ἐξουσιαστῇ καὶ αὐτῷ τῷ κοινῷ τῆς Πίσεως ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. οἱ δὲ διαληφθέντες χρυσόβουλλοι λόγοι ἔχουσι, καθὼς δηλώθησεται. ὁ μὲν τοῦ βασιλέως δηλαδὴ κυροῦ Ἀλεξίου οὕτως ἐπεὶ διαφόρους ἀποκρισιαρίους πρὸς τὴν βασιλείαν μου ἀπέστειλαν οἱ ἔποικοι τῆς χώρας ὑμῶν καὶ τοῦ κάστρου Πίσεως μετὰ καὶ γραφῶν αὐτῶν, καὶ ἡ βασιλεία μου πάλιν πρὸς αὐτοὺς διαφόρους γραφὰς ἐξαπέστειλεν, οὕτω δὲ ἔφθασε γενέσθαι σύμφωνον ἀπηρτισμένον τῆς ἐκείνων πρὸς τὴν βασιλείαν μου καθαρᾶς πίστεως καὶ ὑποταγῆς, οὔτε τῆς βασιλείας μου πρὸς αὐτοὺς ἔχγραφον χρυσόβουλλον σύμφωνον, τελευταῖον δὲ ἀπέστειλεν ἡ βασιλεία μου τὸν οἰκεῖον αὐτῆς ἄνθρωπον, τὸν κουροπαλάτην Βασίλειον τὸν Μεσημέρην, μετὰ καὶ γράμματος αὐτῆς, θελήσασα δέξασθαι αὐτοὺς ὡς πιστοὺς κατὰ πάντα τῆς βασιλείας μου καὶ τοῦ περιποδήτου μου υἱοῦ καὶ τῆς χώρας ἡμῶν ἀπάσης, τοῦ δὲ ἀπελθόντος καὶ τὰ γράμματα τῆς βασιλείας μου προκομίσαντος αὐτοῖς, εἰπόντος δὲ καὶ τὰ μηνύματα, διαγνόντες τὰ γραφέντα καὶ μηνυθέντα αὐτοῖς καὶ ἀποδεξάμενοι ταῦτα καὶ ὁλοσχερῶς θελήσαντες γενέσθαι πιστοὶ κατὰ πάντα τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῆς χώρας ἡμῶν, ἔχγραφον σύμφωνον ἐποίησαν διαλαμβάνον τὴν πρὸς τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ τὴν Ῥωμανίαν καθαρὰν αὐτῶν πίστιν, ὃ καὶ δι' ὅρκου πάντες ὁμοίως ἐβεβαίωσαν καὶ πρὸς τὴν βασιλείαν μου δι' ὑμῶν καὶ τοῦ ἀποκρισιαρίου αὐτῆς ἐξαπέστειλαν, ὃ καὶ ῥητῶς οὕτως διαλαμβάνει ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀμήν. ἡμεῖς πάντες οἱ ἔποικοι τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Πίσεως ὑπισχνούμεθα σοι τῷ ἁγιωτάτῳ βασιλεῖ κυρῷ Ἀλεξίῳ καὶ τῷ κυρῷ Ἰωάννῃ τῷ ἡγαπημένῳ σου υἱῷ καὶ βασιλεῖ τῷ πορφυρογεννήτῳ, ὡς ἡμεῖς ὁ ἅπας Πισσαϊκὸς λαὸς ἀπὸ τῆς τοιαύτης ὥρας καὶ ἐς τὰ ἔμπροσθεν οὐκ ἐσόμεθα ἐν βουλῇ ἢ πράξει, δι' ἧς ὑμεῖς ἀπολέσετε τὴν βασιλείαν ὑμῶν ἢ τὴν Ῥωμανίαν ἢ τὰς νήσους τῆς θαλάσσης ἢ τὰς χώρας, ἃς νῦν κρατεῖτε ὑπὸ τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν καὶ ἃς ἀπὸ ταύτης τῆς ὥρας καὶ ἐς τὰ ἔμπροσθεν ἐπικτήσεσθαι μέλλετε ἀπὸ τε

Χορβατίας, Δαλματίας καὶ τοῦ Δυρραχίου καὶ ἄχρι τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ αὐτῆς, οὔτε ἡμεῖς οἱ τῆς χώρας καὶ τοῦ κάστρου τῆς Πίσσης ἔποικοι συμφωνήσομεν μετὰ τινος προσώπου ἢ λαοῦ ἐχθραينوμένου τῇ ὑμετέρᾳ βασιλείᾳ πρὸς τὸ ἀφελεῖν ταῦτα ἀφ' ὑμῶν καὶ τῆς Ῥωμανίας, καὶ ἐὰν τινες ἐκ τῶν ἐνοίκων τῆς χώρας καὶ τῶν ἀνθρώπων ἡμῶν ζημίαν ποιήσωσι τῇ βασιλείᾳ ὑμῶν καὶ εἰς Ῥωμανίαν ὧσι καὶ ζητηθῶσι παρὰ τῆς βασιλείας ὑμῶν ἀπ' αὐτῶν, ἵνα διορθώσωνται τὴν ζημίαν δικαίως καὶ συμβιβαστικῶς, καὶ ἐὰν εἰς Ῥωμανίαν οὐχ ὑπάρχωσι καὶ εἰς Πίσσαν ὑποστρέψωσι, καὶ ἡμῖν τοῦτο γνωστὸν γένηται, εἰ μὲν ἔχουσι κληρονόμους εἰς Πίσσαν, κατὰ τὴν δύναμιν τῆς ὑποστάσεως τὴν διόρθωσιν ποιήσωμεν δικαίως ἢ μετὰ συμβιβάσεως, πλὴν ὅσον καταληφθῇ ἐκ συναινέσεως καὶ λόγου τοῦ ἀποκρισιαρίου ἢ ἀποκρισιαρίων ὑμῶν ἐὰν οὖν ἄνθρωποι ἡμῶν ὧσι ἐν τῇ χώρᾳ τῆς ὑμετέρας βασιλείας ἢ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἢ ἐν ἑτέρᾳ χώρᾳ καὶ νήσοις τῆς βασιλείας ὑμῶν, θέλομεν καὶ βεβαιοῦμεν, ὥς ἐὰν ἐχθροὶ ὑμῶν ἐπανασοβήσωσιν ἐπὶ τῷ πολεμῆσαι ἐν ἐκείνοις τοῖς μέρεσιν, ἐν οἷς οἱ ἡμέτεροι ὑπάρχουσι, καὶ ἀναγκαῖον εἴη, ἵνα βοηθήσωσι τοῖς ἀνθρώποις [ὑμῶν], τὰς χώρας ὑμῶν ἐκδικήσομεν κατὰ παντὸς ἐχθροῦ ὑμῶν. ταῦτα πάντα τὰ ἀνωτέρω γεγραμμένα φυλάξομεν ἡμεῖς ὁ ἅπας Πισσαῖκός λαὸς τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Πίσσης σοὶ τε τῷ ἀγιωτάτῳ βασιλεῖ κυρῷ Ἀλεξίῳ καὶ τῷ περιποθήτῳ σου υἱῷ καὶ βασιλεῖ κυρῷ Ἰωάννῃ τῷ πορφυρογεννήτῳ, καθὼς ἀνωτέρω γέγραπται, ἀπαράθραυστα καὶ μετὰ ἀληθινῆς πίστεως ἄνευ δόλου καὶ κακοῦ τρόπου, ὑμῶν διὰ χρυσοβούλλων βεβαιωσάντων τὰ ἐν τῷ ὑμετέρῳ γράμματι περιεχόμενα, ἵνα φυλάξῃτε ταῦτα ἡμῖν. τοῦτο γέγονεν ἐν ἔτει τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αἰα', τεσσαρεσκαιδεκάτῃ καλανδῶν μαΐου, ἰνδικτιῶνος ιγ', ἐνώπιον τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀμάλφης καὶ Μόσχου τοῦ κριτοῦ Ἀμάλφης, ἐνώπιον τῶν ὑπάτων τῆς Πίσσης. τούτων οὕτως ἐγγράφως παρ' ἐκείνων καὶ δι' ὅρκου βεβαιωθέντων παρουσίᾳ καὶ τοῦ ἀνθρώπου τῆς βασιλείας μου, τοῦ Μεσημέρη, ἐπεὶ καὶ ὑμεῖς ἀπεστάλητε παρ' ἐκείνων, ὃ τε Δίδος ὁ Κληρικὸς καὶ Γονυφίλος ὁ πρεσβύτερος, Γιάρδος ὁ Βισκοῦντος, Ἰλδεβράντος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ῥαϊνέρη, Ἀλφιέρης ὁ ὕπατος, Πέτρος ὁ κριτής, Βίδος ὁ υἱὸς τοῦ Βώνου Πιπίνου καὶ Ἀδιμοῦντος κουροπαλάτης ὁ υἱὸς τοῦ Ὠτου, καὶ γραφὴν ἀπεκομίσατε πρὸς τὴν βασιλείαν

μου, ἦν ἐκεῖνοι πάντες δι' ὑμῶν πρὸς αὐτὴν ἐξαπέστειλαν, καὶ τοῦτο διείληπτο τῇ γραφῇ ἐκείνων, ἵνα τὰ λείποντα ὑμεῖς ἀναπληρώσητε, τοῦτο ἐγγράφως καὶ ἐνόρκως καὶ διὰ τῶν ὑπογραφῶν ὑμῶν διεβεβαιώσασθε, ὥς πάντα τὰ παρ' ἐκείνων συμφωνηθέντα πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ τὸν περιποθήτόν μου υἱὸν καὶ βασιλέα καὶ τὴν Ῥωμανίαν δι' ὅρκου πάντες οἱ ἔποικοι τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Πίσσης διεβεβαίωσαντο, ὥς ἵνα φυλάττωσι βέβαια καὶ ἀπαράθραυστα, ὥς νοεῖ ταῦτα ἡ βασιλεία μου εἰς ὠφέλειαν καὶ τιμὴν αὐτῆς καὶ τοῦ περιποθήτου υἱοῦ αὐτῆς καὶ τῆς χώρας τοῦ κράτους ἡμῶν μεγάλῃς τε καὶ μέσης καὶ ἐσχάτης. δι' ἣν οὖν ἐτυπώσατε πάντες οἱ ἔποικοι τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Πίσσης φυλάττειν πίστιν πρὸς τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ τὴν Ῥωμανίαν, ἐτύπωσε καὶ ἡ βασιλεία μου διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου, ἵνα διδῶνται οὐ μόνον παρ' αὐτῆς τῆς βασιλείας μου ἐν τῇ ζωῇ ταύτης, ἀλλὰ καὶ μετὰ παρέλευσιν αὐτῆς παρὰ τοῦ περιποθήτου μου υἱοῦ τοῦ πορφυρογεννήτου καὶ βασιλέως, κυροῦ Ἰωάννου, τῇ ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεράγνου θεοτόκου ἐκκλησίᾳ τῆς Πίσσης καθ' ἕκαστον ἔτος νομίσματα ὑπέρπυρα τετρακόσια καὶ βλαττία δύο, τῷ θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Πίσσης νομίσματα ὅμοια ἐξήκοντα καὶ βλαττίον ἓν, Λαμπέρτῳ τῷ κριτῇ, τῷ Καρλέτῳ καὶ τῷ Ἀθωνι νομίσματα ὅμοια ἑκατὸν, καὶ μετὰ παρέλευσιν τούτων ἵνα διδῶνται πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. κομμέρκιον εἰς τὸ εἰσαγόμενον παρ' ὑμῶν χρυσάφιον καὶ ἀσήμιον οὐ μὴ παρέχητε τὸ σύνολον, ἐφ' αἷς εἰσάγετε πραγματείας ἀπὸ τῆς χώρας ὑμῶν καὶ ἀπὸ ἀλλοτρίων χωρῶν τῶν μὴ ὑποκειμένων τῇ δουλώσει τῆς βασιλείας μου, ἵνα παρέχητε κατὰ εἰκοσιπέντε ἐν λόγῳ κομμερκίου καὶ πλείον οὐδέν. σκάλα ἵνα δοθῇ ὑμῖν, ἐν ἣ μέλλουσι καταίρειν τὰ πλοῖα ὑμῶν καὶ ὁ φόρτος ἐκβάλλεσθαι τούτων καὶ κατατόπιον τοῦ πραγματεύεσθαι ἐπιτήδειον καὶ ἐνδεχόμενον μετὰ οἰκημάτων, ἵνα ἀποτεθῇτε τὰς πραγματείας ὑμῶν καὶ καταμένητε. ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ, τῇ Ἀγίᾳ Σοφίᾳ, δοθήσεται ὑμῖν παρὰ τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου τόπος εἰς στάσιν, καὶ εἰς τὸν ἵπποδρομον ἵνα δοθῇ ὑμῖν κατατόπιον, ἔνθα μέλλετε καθῆσθαι ἐν ἡμέρᾳ ἵπποδρόμου. εἰ κουρσευθῇ πλοῖον ὑμῶν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς βασιλείας μου καὶ ἀπολεσθῶσι τὰ πράγματα ὑμῶν ἀφαιρεθέντα παρὰ τινων τῶν ὑπὸ τὴν βασιλείαν μου ὄντων, ἵνα ποιῇ ὑμῖν ἡ βασιλεία

μου δίκαιον καὶ διόρθωσιν εἰς ἐνδεχόμενον καιρὸν μετὰ τὸ ἐλεγχθῆναι. πλοῖον ὁμῶν εἰ ναυαγήσει ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ τῆς βασιλείας μου, τὰ πράγματα ὁμῶν, ἃ ὑμεῖς ἐλευθεροῦτε καὶ ἐκβάλλετε, σεσωσμένα ἵνα ἔχητε ἀμερίμνως, καὶ ἃ δὲ ἐκβάλλουσιν οἱ Ῥωμαῖοι βοηθήσαντες, ἵνα ἔχητε καὶ κεῖνα παρασχόντες κατὰ τὸν τύπον τοῦ τύπου πρὸς αὐτοὺς τὸν μισθόν, εἰ μὴ ἴσως ἐκουσίως μέσον ὁμῶν καὶ κεῖνων ἑτερόν τι συμφωνηθῇ. τὰς πραγματείας ὁμῶν, ἃς φέρετε ἀπὸ τῆς χώρας ὁμῶν καὶ ἀπ' ἀλλοτρίων χωρῶν τῶν μὴ ὑποκειμένων τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν μετὰ τὸ ἐλθεῖν ὁμᾶς πρὸς τὴν βασιλείαν ἡμῶν, εἴτε εἰς Κωνσταντινούπολιν, εἴτε εἰς τὰς νήσους τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἵνα ἔχητε ἐπ' ἀδείας ἐκβάλλειν καὶ πωλεῖν ἐν ᾧ ἀπληχεύετε τόπῳ ἐκεῖσε τε καὶ ἀλλαχοῦ μέσον τῆς ἐπικρατείας τῆς βασιλείας ἡμῶν, πρὸς οὗς ἂν βούλησθε μηδενὸς ἑτέρου μέρους [ἢ τρόπου] ἐπιτάξαντος ὑμῖν κατὰ τοῦ θελήματος ὁμῶν ἐν τε τῇ πράσει καὶ τῇ μεταποιήσει χωρὶς τῶν ἐχθρῶν τῆς βασιλείας μου, καὶ ἵνα παρέχητε καὶ ἐπὶ τούτοις κομμέρχιον ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, τὰς δὲ ἄλλας πραγματείας τὰς οὖσας ἐκ τῆς Ῥωμανίας ἵνα πωλήτε ὡς οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ διδότε ὡς οἱ Ῥωμαῖοι, γραμμάτων πεμφθησομένων παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν εἰς τὰς χώρας αὐτῆς, ἐν αἷς μέλλετε καταίρειν, ἵνα οἱ ἐκεῖσε πρᾶκτορες γνωρίσωσι τὴν πρὸς τὴν βασιλείαν μου καθαρὰν πίστιν ὁμῶν καὶ δούλωσιν καὶ τὰ τυπωθέντα παρὰ τῆς βασιλείας μου πρὸς ὁμᾶς καὶ τὰ παρ' ὁμῶν πρὸς αὐτήν, ὡς ἂν μὴ παρεξέρχωνται τὰ συμφωνηθέντα παρὰ τῆς βασιλείας μου οἷ τε δοῦκες καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς βασιλείας μου, ἀλλὰ καὶ εἰ συμβῇ γενέσθαι τι ἄδικον, ἵνα ἐκδικῆται παρ' αὐτῶν καὶ γίνηται ἡ διόρθωσις δικαία ὡς ἂν καὶ παρὰ τῆς βασιλείας μου. εἰς πάσας τὰς χώρας αὐτῆς καὶ τὰς νήσους, ἐν αἷς ἂν ἀπληχεύητε, οἱ αὐτοὶ τόποι φυλάττωνται ὑμῖν καὶ ἡ αὐτὴ γίνηται διόρθωσις. εἴπερ ἀπὸ τινος τῶν Βενετῶν ἢ ἀφ' ἑτέρου ὑποκειμένου τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἀνθρώπου πάθῃ τις Πισσαῖος ἀτιμίαν δεινὴν ἢ ὕβριν ἄσχημον ἢ τῶν πραγμάτων αὐτοῦ ζημίαν, ἵνα ποιῆται διόρθωσιν ἡ βασιλεία ἡμῶν μετὰ τὸ ἐλεγχθῆναι, εἰ ὑπομνησθῇ ἡ βασιλεία ἡμῶν, κατὰ τὸν νενομισμένον καὶ ἐνδεχόμενον καιρὸν. ἐν πάσῃ τῇ ἐπικρατείᾳ αὐτῆς τὰ πλοῖα ὁμῶν καὶ οἱ ἄνθρωποι ὁμῶν βουλόμενοι ὑποστρέφαι εἰς Πίσσαν οὐ μὴ κωλύονται, οὔτε ἡ βασιλεία μου, οὔτε ὁ περιπόθητος υἱὸς αὐτῆς καὶ βασιλεὺς ὁ πορφυ-

ρογέννητος, οὐτε τις προστάξει ἡμῶν κατὰ τινὰ τρόπον ἀδικίας ἐν τοῖς πράγμασιν ὑμῶν ἢ τοῖς ἀνθρώποις ποιήσει. εἰ δὲ διὰ τινὰς αἰτίας γένηται, δι' ἐνδεχομένου καιροῦ ἵνα διορθῶται. ἐάν τις ὑμῶν ἐγκλησιν ποιήσῃ, ἐν γνώσει γενομένης τῆς βασιλείας μου, οὐκ ἀποπεμφθήσεται, ἀλλὰ πρόσδεχθήσεται ἢ ἐγκλησιν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὸν νόμον κριθήσεται καὶ ἐκδικηθήσεται μετὰ τὴν ἐλεξίν τῆς ἀληθείας, εἰ φανῇ ἀδικούμενος. οἱ διὰ τὴν δουλείαν τοῦ θεοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἀπερχόμενοι μετὰ τῶν ὑμετέρων ἀνθρώπων πρὸς τὸ στρατεύεσθαι κατὰ τῶν παγάνων, ἐν τῇ ἀπελεύσει καὶ τῇ ὑποστροφῇ οὐκ ἐμποδισμὸν τινὰ ὑποστήσονται, οὐδὲ ταραχθήσονται αὐτοὶ ἢ τὰ πλοῖα ἢ αἱ δαπάναι ἢ τὰ στρατιωτικὰ μηχανήματα, ἃ φέρουσιν, ἀσφαλιζόμενοι περὶ τῶν ὑποδεχομένων αὐτοὺς ἐν τοῖς πλοίοις ὑμῶν ὑμετέρων ἀνθρώπων διὰ πληροφορίας ἐνόρκου, ὅτι μῆτε ἐχθρῷ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῆς Ῥωμανίας βοηθήσωσι, μῆτε ἐκείσε κατὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν γένωνται. ταῦτα οὖν πάντα ἵνα μένωσιν ἀμετάτρεπτα μέχρι παντός, ἕως ἂν ὑμεῖς τε καὶ πάντες οἱ ἔποικοι τῆς χώρας ὑμῶν καὶ τοῦ κάστρου φυλάττητε τὰ ἀνωτέρω δηλωθέντα βέβαια καὶ ἀπαράθραυστα πρὸς τε τὴν βασιλείαν μου καὶ τὸν περιπόθητον υἱὸν αὐτῆς καὶ βασιλέα, κύριον Ἰωάννην τὸν πορφυρογέννητον, καὶ τὴν Ῥωμανίαν, ὡς νοεῖ ταῦτα ἡ βασιλεία ἡμῶν εἰς ὠφέλειαν καὶ τιμὴν αὐτῆς τε καὶ τῆς Ῥωμανίας καὶ ἄνευ δόλου καὶ πεινοίας τινός, διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ὁ παρὼν χρυσόβουλλος λόγος ἀμοιβαῖος ὢν τῆς ἐγγράφου συμφωνίας ὑμῶν τῆς διὰ τοῦ ὑμετέρου ὅρκου βεβαιωθείσης καὶ ταῖς οἰκείαις ὑπογραφαῖς ὑμῶν πιστωθείσης ἀπεστάλη δι' ὑμῶν πρὸς πάντας τοὺς ἐποίκους τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας τῆς Πίσσης, γεγενημένος κατὰ τὸν ὀκτώβριον μῆνα τῆς πέμπτης ἰνδικτιῶνος τοῦ σ'χ' ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημηνάτο κράτος.

† Ἀλέξιος ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Κομνηνός.

Ὁ δὲ τοῦ κυροῦ Μανουὴλ οὕτως· ἔφθασαν μὲν οἱ πιστότατοι τῇ βασιλείᾳ μου Πισσαῖοι κτήσασθαι ἐν τῇ Μεγαλοπόλει διὰ χρυσοβούλλου τοῦ ἀοιδίμου πάππου τῆς βασιλείας μου καὶ αὐθις τοῦ ἀοιδίμου αὐθέντου καὶ πατρὸς τῆς βασιλείας μου ἔμβολον καὶ σκάλαν καὶ ἐκκλησίαν, καθὼς ἐν τῷ γεγονότι αὐτοῖς πρακτικῷ

δηλοῦται τὰ περὶ τούτου. ἐπεὶ δὲ πρὸ καιροῦ διὰ τινὰς αἰτίας
 ἡθέλησεν ἡ βασιλεία μου ἐναλλαγῆναι αὐτοῖς τοὺς τοιοῦτους τό-
 πους καὶ δοθῆναι αὐτοῖς ἀντὶ τούτων ἑτέρους ἐν τοῖς πέραν μέ-
 ρεσιν ἀντικρὺ τῆς Μεγαλοπόλεως, οἱ δὲ προσελθόντες ἐδεήθησαν
 τῆς βασιλείας μου, μὴ οὕτω γενέσθαι, ἀλλ' εἶναι αὐτοὺς ἐν κα-
 τοχῇ ὧν εἶχον καὶ πρότερον, εὐδόκησεν ἡ βασιλεία μου οὕτω γε-
 νέσθαι. καὶ ἐπεὶ ἐδέησεν ὄρκον γενέσθαι παρ' αὐτῶν πρὸς τὴν
 βασιλείαν μου χάριν τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως, ἐπιβεβαιούντα τὴν προ-
 τέραν συμφωνίαν καὶ τοὺς ὄρκους αὐτῶν, καὶ μέντοι καὶ καταλα-
 βόντες πρὸς τὴν βασιλείαν μου ἀποκρισιάριοι ἀπὸ τῆς τοιαύτης χώρας,
 ὃ τε συνετώτατος κόνσουλός τῆς τοιαύτης χώρας Ἀλπέρτος καὶ σὺν
 αὐτῷ ὁ κριτής Βουργούντιος καὶ ὁ κόμης Μάρκος, ἐποιήσαντο πρὸς
 τὴν βασιλείαν μου ὁ μὲν κόνσουλός τὸν δηλωθησόμενον ὄρκον οὕτω
 κατὰ ῥῆμα διαλαμβάνοντα· ἐγὼ δὲ κόνσουλός τῆς Πίσσης Ἀλπέρτος
 ἀποσταλὴς ἀπὸ τῆς χώρας τῆς Πίσσης ἀποκρισιάριος πρὸς τὸν κύριον
 ἡμῶν, τὸν βασιλέα Κωνσταντινουπόλεως καὶ πάσης Ῥωμανίας, τὸν
 πορφυρογέννητον κύριον Μανουὴλ τὸν Κομνηνόν, ὁμνύω ἐξ ὀρισμοῦ
 καὶ θελήσεως τοῦ τε ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν, τῶν κόνσουλων, τῶν σε-
 νατῶρων καὶ τῆς λοιπῆς χώρας τῆς Πίσσης τὸν παρόντα ὄρκον· ἐπεὶ
 γὰρ συνέβη διὰ τινὰς λόγους μετακινήσθαι ἡμᾶς πρὸς μικρὸν τῆς
 ἐκκλησίας, τοῦ ἐμβόλου καὶ τῆς σκάλας, ἅπερ εἶχομεν ἐν τῇ Μεγα-
 λοπόλει, ὡς ἀντιδοθέντων ἡμῖν ἀντιστήκων ἐν τοῖς πέραν μέρεσι, νῦν
 δὲ ἐξ ὀρισμοῦ τοῦ βασιλέως ἀποκατέστημεν εἰς ταῦτα, ἅπερ εἶχομεν
 πρότερον, ἵνα φυλάσσωμεν ἡμεῖς τε καὶ ἡ χώρα τῆς Πίσσης πᾶσα
 πρὸς τε τὸν δηλωθέντα πορφυρογέννητον καὶ βασιλέα κύριον Μανουὴλ
 τὸν Κομνηνόν καὶ τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ καὶ τὴν Ῥωμανίαν τὴν
 πίστιν καὶ τὸ χρέος, ὅπερ ἔχρεώσται ἡ χώρα τῆς Πίσσης τῇ βασιλείᾳ
 αὐτοῦ ἀπὸ τῶν προγεγονοῦν συμφωνιῶν καὶ τῶν ὄρκων πρὸς τε τὸν
 αἰδιδίμον βασιλέα κύριον Ἀλέξιον τὸν Κομνηνόν καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν
 πορφυρογέννητον καὶ βασιλέα κύριον Μανουὴλ τὸν Κομνηνόν, καὶ ἐάν
 τι γέγονε παρὰ τῆς χώρας τῆς Πίσσης πρὸς τινα ἐστεμμένον εἴτε καὶ
 μὴ τοιοῦτον εἰς ἀνατροπὴν ἀφορῶν μερικὴν ἢ καθόλου τῶν τοιούτων
 συμφωνιῶν καὶ τῶν ὄρκων, ἀντὶ μηδὲ γεγονότος λογισθήσεται τὸ
 τοιοῦτον. τὸν δὲ παρόντα ὄρκον ὀφείλουσι ποιῆσθαι καὶ ἀνακαινίσαι
 καὶ οἱ κόνσουλοι καὶ οἱ λοιποὶ ἔποικοι τῆς Πίσσης κατὰ τὴν συνή-

θειαν, καὶ ὡς ὁμνῶν ταῦτα χωρὶς δόλου καὶ περινοίας, οὕτως ἵνα μοι βοηθῇ ὁ θεός, τὰ ἅγια ταῦτα τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ ὁ τίμιος καὶ ζωοποιὸς σταυρός. ὁ δὲ κριτὴς Βουργούντιος καὶ ὁ κόμης Μάρκος οὕτω καὶ αὐτοὶ ἐπωμόσαντο· ἡμεῖς ὃ τε κριτὴς Βουργούντιος καὶ ὁ κόμης Μάρκος ἀποσταλέντες ἀποκρισιάριοι παρὰ τῆς Πίσσης εἰς τὸν κραταῖον βασιλέα τῶν Ῥωμαίων τὸν πορφυρογέννητον κῦριν Μανουὴλ τὸν Κομνηνὸν ὁμνῶμεν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν, ὅτι τὴν συμφωνίαν τὴν γενομένην πρὸς τὸν ἀοιδίμον βασιλέα κῦριν Ἀλέξιον τὸν Κομνηνὸν καὶ τὸν αὐθέντην ἡμῶν τὸν βασιλέα καὶ πορφυρογέννητον κῦριν Μανουὴλ τὸν Κομνηνὸν παρὰ τοῦ κάστρου τῆς Πίσσης, ἣν ὁ κόνσουλός τῆς Πίσσης Ἀλπέριος ὤμοσεν εἰς τιμὴν τοῦ βασιλέως, ἵνα φυλάξωμεν καὶ ἡμεῖς πιστῶς καὶ ποιήσωμεν στερχθῆναι καὶ παρὰ παντὸς τοῦ κάστρου τῆς Πίσσης χωρὶς δόλου, καὶ ὡς ὁμνῶμεν ταῦτα χωρὶς δόλου καὶ περινοίας καὶ βέβαια φυλάξωμεν, οὕτως ἵνα βοηθῇ ἡμῖν ὁ θεὸς καὶ τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ ὁ τίμιος καὶ ζωοποιὸς σταυρός· ἰδοὺ καὶ ἡ βασιλεία μου ἐπιβεβαιοῖ διὰ τοῦ χρυσοβούλλου σιγίλλιου αὐτῆς τὴν δωρεάν, ἣν εἶχον ἐπὶ τοῖς δηλωθεῖσι δικαίοις παρὰ τε τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως καὶ πάππου τῆς βασιλείας μου καὶ τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως, αὐθέντου καὶ πατρὸς αὐτῆς, καὶ διορίζεται βέβαια μένειν καὶ ἀπαρχεῖρητα τὰ γεγονότα τοῦτοις χρυσόβουλλα ἐπὶ τῇ δωρεᾷ τῶν τοιούτων ἀκινήτων, εἴπερ καὶ ἡ τοιαύτη χώρα τῆς Πίσσης καλῶς συντηρεῖ τὰς πρὸς τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτῆς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρκους αὐτῶν πρὸς τιμὴν καὶ ὠφέλειαν τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῆς Ῥωμανίας. ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν σιγίλλιον τῆς βασιλείας μου ἐπεδόθη αὐτοῖς καταστρωθῆναι ὁφείλον τοῖς προσφόροις σεκρέτοις δι' εἵδησιν μηνὶ ἰουλίῳ ἰνδικτιῶνος γ'.

Οὕτω τῶν τοιούτων χρυσοβούλλων διαλαμβανόντων, ἐπεὶ οἱ διαληφθέντες ἀποκρισιάριοι τὰ ἀναγεγραμμένα συνεφώνησαν καὶ ἐνυπογράψαντες αὐτῶν ἐγγράφῳ περιέλαβον καὶ ὅρκῳ, καθὼς δεδήλωται, διέβεβαιώσαντο, διορίζεται ἡ βασιλεία μου τὰ ἐν τοῖς ἀναγεγραμμένοις χρυσοβούλλοις περιειλημμένα περὶ τε τῶν ἀπὸ τῆς Πίσσης πρὸς τὴν Ῥωμανίαν συμφωνηθέντων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ῥωμανίας αὐτοῖς ἐπιφιλοτιμηθέντων τὸ ἐνεργὸν ἔχειν καὶ ἀπαράθραυστον καὶ οὕτω λογίσεσθαι ὡς ἄρτι συμφωνούμενα καὶ ἐπιφιλοτιμούμενα καὶ ἀποκαταστήναι

διακελεύεται τοὺς Πισσαίους εἰς πάντα τὰ ἐν τῇ Μεγαλοπόλει προ-
 δεδωρημένα αὐτοῖς παρὰ τε τοῦ αἰοιδίμου βασιλέως καὶ προπάππου
 τῆς βασιλείας μου κυροῦ Ἀλεξίου καὶ τοῦ περιποθήτου θείου τῆς
 βασιλείας μου κυροῦ Μανουὴλ, τὸν τε ἔμβολον δηλαδὴ, τὰ οἰκήματα,
 τὴν ἐκκλησίαν σὺν τῇ παρ' αὐτῶν ἀνεγερθεῖσῃ ἐντὸς τῶν δικαίων
 αὐτῶν ἑτέρα ἐκκλησία καὶ τὴν παράλιον σκάλαν, καθὼς αὐτοῖς ἐδω-
 ρήθησαν καὶ κατὰ τὰ προβάντα αὐτοῖς πρακτικὰ ἐπὶ τῇ γεγονυῖα
 πρὸς αὐτοὺς παραδόσει τούτων. προσεπιφιλοτιμεῖται δὲ τούτοις ἡ βα-
 σιλεία μου καὶ τὰ ἐνοικικὰ τῆς μονῆς τοῦ κῆρ Ἀντωνίου τὰ ἐν τῷ
 γενησομένῳ αὐτοῖς πρακτικῷ δηλωθησόμενα καὶ ἔχοντα εἴσοδον
 ἐτησίαν νομίσματα ὑπέρπυρα διακόσια τεσσαρακονταεξ καὶ τὴν προα-
 φιερωθεῖσαν σκάλαν ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῆς Ἰκανατίσσης παρὰ τῆς
 βασιλείας μου τῷ παρ' αὐτῆς καινουργηθέντι ξενῶνι ἐν τῷ σεβασμίῳ
 ναῷ τῶν ἁγίων μεγάλων μαρτύρων Τεσσαράκοντα. εὐδοκεῖ δὲ δίδο-
 σθαι καὶ πάλιν τῇ ἐν τῇ Πίσσῃ ἐκκλησίᾳ τὰ τετυπωμένα αὐτῇ ἐτήσια
 σολέμνια, τὰ πεντακόσια δηλαδὴ ὑπέρπυρα καὶ τὰ δύο βλαττία, ὡς
 καὶ παρὰ τῆς βασιλείας μου ἄρτίως τυπωθέντα, αὐτῇ διὰ τὴν πρὸς
 τὴν βασιλείαν μου πίστιν καὶ δουλείαν τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας
 τῆς Πίσσης, προστίθῃσι δὲ τούτοις καὶ ἕτερα ὑπέρπυρα ἑκατὸν, ὡσαύ-
 τως καὶ τῷ τιμιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Πίσσης τὸ προτετυπωμένον αὐτῷ
 καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν σολέμνιον, τὰ ἐξήκοντα δηλονότι ὑπέρπυρα καὶ
 τὸ ἐν βλαττίῳ, ὡς καὶ αὐτῷ νῦν ὁμοίως τυπωθὲν παρὰ τῆς βασι-
 λείας μου, προστίθῃσι δὲ τούτῳ καὶ εἰς πρόσωπον τοῦ νῦν ἀρχιεπι-
 σκόπου καὶ ἕτερα ὑπέρπυρα καθ' ἕκαστον ἔτος τεσσαράκοντα, καὶ
 διορίζεται κατέχεσθαι τὰ τοιαῦτα πάντα παρὰ τοῦ μέρους τοῦ κά-
 στρου καὶ τῆς χώρας τῆς Πίσσης εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηγε-
 κεῖς χρόνους κατὰ τὸ γενησόμενον πρακτικὸν τῆς τούτων παραδόσεως
 πρὸς τοὺς διαληφθέντας ἀποκρισιαρίους αὐτῶν παρὰ τε τῶν γραμμα-
 τικῶν τῆς βασιλείας μου, τοῦ τε Πεδιαδίτου Κωνσταντίνου, τοῦ μεγα-
 λεπιφανεστάτου πρωτονωβελισίμου Σεργίου τοῦ Κολουβά καὶ τοῦ δεσι-
 μωτάτου Κωνσταντίνου τοῦ Πετριώτου τὸ καὶ καταστρωθῆναι ὀφείλον
 τοῖς προσφόροις σεκρέτοις σὺν τῷ παρόντι χρυσοβούλλῃ τῆς βασιλείας
 μου καὶ ἀποκερδαίνειν τοὺς Πισσαίους πᾶσαν τὴν ἐξ αὐτῶν εἴσοδον,
 τὴν τε νῦν οὖσαν καὶ τὴν ἐσομένην ἐξ ἐπιποιήσεων αὐτῶν ἐντὸς τῶν
 παραδεδομένων αὐτοῖς συνόρων γινομένων, μέχρις ἂν τὴν πρὸς τὴν

βασιλείαν μου καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτῆς καὶ πρὸς
 αὐτὴν τὴν Ῥωμανίαν πίστιν καὶ δουλείαν συντηρῇ τὸ κάστρον καὶ ἡ
 χώρα τῆς Πίσσης καὶ αὐτὸ τὸ κοινὸν αὐτῆς ἀπαράθραυστον καὶ
 ἀκολόβωτον κατὰ τὴν παρὰ τῶν ἀναγεγραμμένων ἀποκρισιαρίων αὐτῶν
 γεγυνοῖαν ἔγγραφον συμφωνίαν τὴν καὶ ἀνωτέρω ἀναταχθεῖσαν καὶ
 παρὰ τοῦ ἐξουσιαστοῦ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας τῆς Πίσσης καὶ
 τῶν προκρίτων Πισσαίων καὶ παντὸς τοῦ πληρώματος Πίσσης ἐπομο-
 θῆναι ὑφείλουσαν ἐνώπιον τῶν ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἀποσταλθεσμένων ἀν-
 θρώπων τῆς βασιλείας μου καὶ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἀνακαινίζε-
 σθαι, καθὼς ἰδικῶς τὰ περὶ τοῦ τοιούτου κεφαλαίου συνεφωνήθησαν
 πρὸς τὸν αἰοίδιμον βασιλέα καὶ θεῖον τῆς βασιλείας μου κύριον Μα-
 νουήλ, ἀπολαύσουσι δὲ καὶ τῆς ἐξουσσείας πάσης τῆς ἐν τοῖς ἀνα-
 ταχθεῖσι δυοὶ χρυσοβούλλοις ἐμπεριειλημμένης περὶ τε τοῦ κομμερ-
 κίου καὶ τῶν λοιπῶν πάντων κεφαλαίων τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων,
 καταβάλλοντες εἰς τὰ ἑκατὸν τέσσαρα ἐν τε τῇ Μεγαλοπόλει καὶ
 ταῖς λοιπαῖς χώραις τῆς βασιλείας μου, οὐ μόνον ἐπὶ ταῖς ἀπὸ ἄλλο-
 δαπῶν χωρῶν παρ' αὐτῶν διακομιζομέναις εἰς τὴν Ῥωμανίαν παν-
 τοίαις πραγματείαις, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἐκ τῶν χωρῶν τῆς
 Ῥωμανίας παρ' αὐτῶν ἐξωνουμένων καὶ ἐν τῇ Μεγαλοπόλει ἢ ἐτέραις
 χώραις τῆς Ῥωμανίας διαπιπρασκομένων· εἰ γὰρ καὶ ἀπὸ τοῦ γεγο-
 νότος αὐτοῖς χρυσοβούλλου τοῦ προπάππου τῆς βασιλείας μου, τοῦ
 αἰοδίου βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ὥς Ῥωμαῖους λογι-
 ζεσθαι τούτους ἐν ταῖς ἀπὸ τῆς Ῥωμανίας πραγματείαις διώριται,
 καὶ κεῖνο διδόναι κομμέρκιον ἐπὶ ταύταις, ὅπερ οἱ Ῥωμαῖοι διδόασιν,
 ἀλλ' ἡ βασιλεία μου τῆς πολλῆς αὐτοὺς ἀμειβομένη εὐνοίας καὶ πί-
 στεως φιλοτίμως καὶ ἐπὶ τῷ τοιούτῳ κεφαλαίῳ πρὸς αὐτοὺς διατί-
 θεται, καὶ τέσσαρα μόνον εἰς τὰ ἑκατὸν διδόναι αὐτοὺς διορίζεται καὶ
 ἐν ταῖς ἀπὸ τῆς Ῥωμανίας πραγματείαις αὐτῶν. ἀπολαύσουσι τοίνυν
 οἱ Πισσαῖοι τῆς χαρισθείσης αὐτοῖς ἐξουσσείας παρὰ τῆς βασιλείας
 μου καὶ πάντων τῶν δωρημένων αὐτοῖς, ὥς ἀνωτέρω δεδῆλωται, καὶ
 μετακινήθῃσονται τούτων οὐδέποτε· κἂν γὰρ καὶ ἔφθασαν τὰ τοιαῦτα
 πάντα παραδοθῆναι τοῖς μοναστηρίοις καὶ τοῖς προσώποις, ἐξ ὧν
 ἀφαιρέθῃντα τοῖς Πισσαίοις παρεδόθησαν, ἀλλ' ἐπεὶ αὖθις οἱ τοιοῦ-
 τοι Πισσαῖοι ὑπὸ τὴν δουλείαν τῆς Ῥωμανίας γεγύνασι καὶ ἰὴν προ-
 τέραν πίστιν αὐτῶν καὶ δουλείαν τῇ βασιλείᾳ μου καὶ τοῖς κληρονό-

μοις καὶ διαδόχοις αὐτῆς καὶ τῇ Ῥωμανίᾳ φυλάττειν ἐπωμόσαντο, ἀφηρέσθησαν αὐθις ἐξ αὐτῶν καὶ τοῖς Πισσαίοις ἀποκατέστησαν, ὥς τῶν τοιούτων τὸ ἱκανὸν ἔχειν ὀφειλόντων ἀπὸ τοῦ δημοσίου, κἂν μὴ σχώσι δέ, μὴ κατὰ τῶν Πισσαίων ὀφειλόντων ἐνάγειν, ἀλλὰ κατὰ τοῦ δημοσίου αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ νενομισμένου καιροῦ, κἂν μὲν τύχῃσιν ἀντιστηκώσεως, ἔχειν τὸ ἱκανὸν διὰ τοῦ δοθέντος, κἂν μὴ σχώσι δέ, στέργειν ὥς τῆς βασιλείας μου ἐπ' ἀδείας ἐκ τῶν νόμων ἐχούσης ἐν εἰδήσει δωρεῖσθαι καὶ τὰ ἀλλότρια καὶ οὕτω δωρουμένης τὰ τοιαῦτα τῷ τῆς Πίσσης πληρώματι. ἐπεὶ δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐδεήθησαν τῆς βασιλείας μου οἱ διαληφθέντες ἀποκρισάριοι, ἵνα δηλωθῶσιν ἐν τῷ παρόντι χρυσοβούλῃ τῆς βασιλείας μου τὰ τε προκατεχόμενα παρὰ τοῦ μέρους τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας τῆς Πίσσης ἐν τῇ Μεγαλοπόλει δίκαια, τὰ τε νῦν ἐπιφιλοτιμηθέντα αὐτοῖς παρὰ τῆς βασιλείας μου, ἡδύοκῃσεν οὕτω γενέσθαι ἡ βασιλεῖα μου. καὶ ἔχουσι τὰ μὲν προκατεχόμενα παρὰ τῶν Πισσαίων οὕτως· ἡ περίμετρος τοῦ ἐδάφους τῶν προκατεχομένων παρ' αὐτῶν οἰκημάτων ἔχει μῆκος ἀπὸ τοῦ πρὸς δύοσιν μέρους τῶν περισωζομένων ἐγχορήγων κτισμάτων τῶν πρὸς μεσημβρίαν τοῦ ἐμβόλου καὶ πρὸς ἀνατολὴν πῆχεις τριάκοντα καὶ τρεῖς. ἀντικρὺ δὲ τούτων καὶ ἐκείθεν τοῦ ἐμβόλου πρὸς ἄρκτον ἔχει τὸ ἔδαφος τῶν αὐτῶν οἰκημάτων τῶν ἀπὸ παλαιοῦ μῆκος πῆχεις τριακονταεννέα καὶ πλάτος τὸ μὲν πρὸς μεσημβρίαν πῆχεις δέκα, τὸ δὲ τῆς διακρατήσεως τοῦ ἐδάφους τῶν πρὸς ἄρκτον τοῦ ἐμβόλου οἰκημάτων καὶ πρὸς ἄρκτον τοῦ ἐμβόλου πῆχεις εἴκοσι τρεῖς. τὰ δὲ νῦν ἐπιφιλοτιμηθέντα, ἐν οἷς συγείσονται καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἑκπαλαὶ ἐδάφη ἔχουσιν οὕτως· πρὸς μεσημβρίαν τοῦ ἐμβόλου καὶ πρὸς ἀνατολὴν τοῦ νεροδρόμου τοῦ ἀπὸ τῶν Ἀμαλφηνῶν καὶ τοῦ Ἰκανάτου ἔδαφος τῶν πυρποληθέντων οἰκημάτων ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ νεροδρόμου καὶ ἀπευθυνόμενον μέχρι καὶ τῶν ἐγχορήγων κτισμάτων τοῦ μετοχίου τῶν Τριχιναρῶν ἔχον μῆκος ἀπὸ τοῦ νεροδρόμου τῶν Ἀμαλφηνῶν καὶ μέχρι καὶ τοῦ μετοχίου πῆχεις ἑβδομήκοντα τρεῖς καὶ πλάτος ἀπὸ τοῦ ἐμβόλου καὶ μέχρι τῆς πρὸς μεσημβρίαν ῥυμίδος τῆς διαιρούσης ἐκείθεν καὶ πρὸς μεσημβρίαν τὰ δίκαια τὰ δωρηθέντα τοῖς Ἀμαλφηνοῖς κατὰ τὸ πρὸς δύοσιν μέρος τὸ κατ' ἴσον τοῦ νεροδρόμου καὶ τῶν ἐκείσε ἐγχορήγων κτισμάτων τοῦ ποτε οἰκοστασίου τῶν Παναγίου πῆχεις τριακοντατρεῖς, ἐφ' ὧν νεροδρόμων καὶ

κατ' ἴσον τοῦ ἐμβόλου τράπεζαι καταλλακτικαί τρεῖς· τὸ δὲ πρὸς ἀνατολὴν καὶ κατ' ἴσον τοῦ μετοχίου πλάτος ἀπὸ τοῦ ἐμβόλου καὶ πρὸς μεσημβρίαν πῆχεις εἴκοσι, ἐν ᾧ ἐδάφει εἰσάγονται καὶ τὰ προγραφέντα ἐδάφη τῶν ἔκπαλαι οἰκημάτων τῶν Πισσαίων. ἕτερον ἔδαφος πρὸς μεσημβρίαν τούτων καὶ τῶν μεταξὺ ῥυμίδων κατ' ἰσότητα τῆς διακρατήσεως τοῦ μετοχίου τῶν Τριχιναρῶν καὶ πρὸς δύοσιν ἔχον μῆκος ἀπὸ τῶν κτισμάτων τοῦ μετοχίου τῶν Τριχιναρῶν καὶ πρὸς δύοσιν πῆχεις εἴκοσι καὶ πλάτος ἀπὸ τῆς πρὸς μεσημβρίαν ῥυμίδος τῆς κατ' ἰσότητα τοῦ ἀναγεγραμμένου μετοχίου καὶ πρὸς ἄρκτον μέχρι καὶ τῆς μεταξὺ τοῦ ἐμβόλου ῥυμίδος πῆχεις δεκαεπτὰ. τὰ δὲ κτισθῆσόμενα οἰκήματα παρὰ τῶν Πισσαίων ὑφείλουσιν ὑποστηρίζεσθαι διὰ οἰκείων ὀρθῶν καὶ τοίχων ὑφειλόντων εἶναι πρὸς τὸ μέρος τοῦ μετοχίου Ὀλοβῶβων. ἡ διακρατήσις τοῦ μετοχίου τῶν Τριχιναρῶν ἐστὶν ἔξω τῆς παραδόσεως, ὥς μὴ κατακρατηθεῖσα μήτε παραδοθεῖσα, τὸ δὲ πρὸς τὸν ἔμβολον μέρος τοῦ αὐτοῦ μετοχίου, τὸ ἔχον μῆκος πῆχεις δέκα καὶ πλάτος πῆχεις ἕξ, μέχρι καὶ τοῦ ἐμβόλου ἄνευ τοῦ πρὸς τὸν ἔμβολον ἡλιακοῦ μετὰ καὶ τῶν ἐπ' αὐτῷ κτισμάτων καὶ τῶν καμαρῶν παρεδύθη καὶ αὐτὸ τοῖς Πισσαίοις. ἐκεῖθεν τοῦ αὐτοῦ μετοχίου καὶ πρὸς ἀνατολὴν ἔδαφος τῶν ποτε οἰκημάτων τοῦ μαγυπικοῦ ἐργαστηρίου τῆς Περιβλέπτου ἔχον μῆκος ἀπὸ τῶν ἐγχορήγων κτισμάτων τοῦ αὐτοῦ μετοχίου καὶ πρὸς ἀνατολὴν πῆχεις τριάκοντα καὶ μόνους καὶ πλάτος ἀπὸ τοῦ δημοσίου ἐμβόλου καὶ πρὸς μεσημβρίαν πῆχεις εἰκοσιῆξ. ἐκεῖθεν τοῦ ἐμβόλου πρὸς ἄρκτον ἔδαφος ἄνευ τὸ νῦν φαινόμενον εἰς κάμπον τῶν ποτε οἰκημάτων, ἔχον μῆκος ἀπὸ τοῦ δημοσίου ἐμβόλου καὶ μέχρι τοῦ τείχους τοῦ κάστρου τοῦ φαινομένου κατ' εὐθείαν ἀπὸ τῆς πόρτης τοῦ Νεωρίου καὶ πρὸς δύοσιν πῆχεις ἑκατὸν ὀκτώ καὶ πλάτος ἀπὸ τοῦ νεροδρόμου τοῦ πρὸς δύοσιν μὲν τῆς μονῆς τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν ὄντος, πρὸς ἀνατολὴν δὲ τοῦ εἰς κάμπον φαινομένου ἐδάφους τοῦ ἐξάγοντος τὸ ὕδωρ ἐν τῇ πόρτῃ τοῦ Νεωρίου καὶ πρὸς δύοσιν μέχρι καὶ τοῦ νεροδρόμου τοῦ κατερχομένου ἀπὸ τῶν Ἀμαλφηνῶν καὶ ἐξάγοντος τὸ ὕδωρ ἐν τῇ πόρτῃ τῆς Ἰκανατίσεως πῆχεις ἑκατὸν δεκαπέντε ἄνευ τοῦ ἄνωθεν τῆς πόρτης τοῦ Νεωρίου θολωτοῦ πύργου ὥς ὄντος τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν ἔκπαλαι. τὸ δὲ πρὸς δύοσιν μέρος τὸ ἀπὸ τοῦ ἐμβόλου καὶ κατ' ἴσον μέχρι τοῦ νεροδρόμου τοῦ ἀπὸ τῶν Ἀμαλφηνῶν καὶ μέχρι

τῆς ῥυμίδος τῆς πρὸς ἄρκτον μεγάλης ἐκκλησίας τῆς παρὰ τῶν Πισσαίων ἀνεγερθείσης ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου πῆχεις ἐννενήκοντα. ἐπ' αὐτῷ τῷ ὄλῳ ἐδάφει καὶ τῇ περιμέτρῳ τῷ κατ' ἴσον μὲν τοῦ ἐμβόλου καὶ κατ' ἴσον τοῦ ἀπὸ τῶν Ἀμαλφηνῶν νεροδρόμου καὶ μέχρι τῆς πρὸς ἄρκτον τοῦ ἁγίου Πέτρου ῥυμίδος τῆς διαιρούσης ἐκεῖθεν καὶ πρὸς ἄρκτον τὰ νῦν ἐπιφιλοτιμηθέντα παρὰ τοῦ κράτους τῆς ἡμῶν βασιλείας τοῖς αὐτοῖς Πισσαίοις τὰ καὶ ἀπὸ τῆς μονῆς τοῦ κυρ Ἀντωνίου ἀφαιρεθέντα οἰκήματα ταῦτα, ἡγουν χαμαιγαια μικρὰ ὅκτω τὰ καὶ γύρωθεν τῆς ἐκκλησίας, ἀνωγεωκάτωγα δύο τὰ παρὰ τοῦ χαλκῆως καὶ τραπεζοτόπια δύο κατ' ἰσότητα τοῦ ἐμβόλου καὶ αἱ παρὰ τῶν αὐτῶν Πισσαίων κτισθεῖσαι δύο μεγάλαι ἐκκλησίαι, ἡ μὲν μία ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου, ἡ δὲ ἑτέρα ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου μετὰ καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν φρεάτων. τὰ δὲ νῦν ἐπιφιλοτιμηθέντα τοῖς Πισσαίοις οἰκήματα ἔχουσιν οὕτως πρὸς ἄρκτον τῆς ῥυμίδος τῆς ἐκεῖθεν καὶ πρὸς ἄρκτον τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Πέτρου οἰκήματα διάφορα τῆς μονῆς τοῦ κυρ Ἀντωνίου, ὧν τὰ πέντε τὰ πρὸς ἀνατολὴν καὶ κατ' ἴσον τῆς πρὸς ἄρκτον τοῦ ἁγίου Πέτρου ῥυμίδος ἐκτίσθησαν παρὰ τοῦ Ξανθοπούλου ἐπὶ χρόνοις σκεπόμενα διὰ τρικλιναρίων, μετὰ καὶ ἡλιακοῦ πρὸς τὸ περιάυλον διὰ διρρῦτων καὶ καταχύτων, ἐκτὸς δὲ καὶ πρὸς ἀνατολὴν διὰ καταχύτων, βασταζόμενα διὰ τοίχων καὶ ξυλοκιόνων, περιπεφραγμένα διὰ σφενδάρων, αἱ θύραι ἐκ πριστῶν, αἱ δὲ ἄνοδοι σκευρῶται, κατ' ἴσον τῆς τοιαύτης ῥυμίδος καὶ πρὸς δύοσιν μέχρι καὶ τοῦ ἀπὸ τῶν Ἀμαλφηνῶν νεροδρόμου καὶ κατ' ἰσότητα τούτου μέχρι καὶ τοῦ τείχους καὶ τῆς ἐπὶ τῷ τείχει πόρτης τῆς Ἰκανατίσεως οἰκήματα ἀνωγεωκάτωγα δεκατέσσαρα, ἔχοντα ἐνοίκιον νομίσματα ὑπέρπουρα ἑκατὸν ἐννενηκονταέν. ἐντὸς τῶν τοιούτων οἰκημάτων πρὸς ἀνατολὴν καὶ ἐν τῷ τριγωνίσματι τοῦ τείχους ἡνωμένως τῷ αὐτῷ τείχει οἰκήματα ἀνωγεωκάτωγα διὰ τρικλιναρίων μεγάλων, ἄνευ τῶν δύο μυλοστασιῶν καὶ τοῦ φούρνου, κτισθέντα παρὰ τοῦ μάγκυπος Γαλτερίου ἐπὶ χρόνοις, μετὰ καὶ τοῦ χαμαιγαίου καταχύτου καὶ τοῦ πρὸς μεσημβρίαν ἀνέτου ἐδάφους τῆς ξυλοαποθήκης ἐπὶ ἐμφυτεύσεις εἰς ὑπέρπουρα δεκαπέντε, ἐπὶ δὲ ἐνοικίᾳ εἰς νομίσματα τριάκοντα· τὰ δὲ μυλοστασία καὶ ὁ φούρνος εἰσι τοῦ Γαλτερίου τοῦ λατίνου. πρὸς μεσημβρίαν τούτου καὶ ἐντὸς τοῦ περιαύλου οἰκοστασίον κτισθὲν παρὰ Ἰωάννου τοῦ υἱοῦ τοῦ Πι-

λώτου· τούτου τὰ οἰκήματα σκέπονται διὰ τρικλιναρίων δύο, διρρύτων δύο καὶ κουβοκλοπούλου, βασταζόμενα ἀπὸ γῆς διὰ τοίχων καὶ ξυλοκίωνων, ἄνωθεν δὲ καὶ διόλου διὰ ξυλοκίωνων περιπεφραγμένα καὶ διηρημένα διὰ σφενδάρων· τὸ τούτου περιάδλιον ἀποφράσσεται διὰ τοίχου ἐμπήλου καὶ διθύρας ἀπὸ ὀκταπτήχων· ἐπὶ τούτου καὶ φρέαρ, νομίσματα εἰκοσιπέντε· διὰ τῶν παραλίων σκαλῶν· σκάλα ἢ ἀπὸ παλαιοῦ ἢ καὶ ἔξωθεν τῆς πόρτης τοῦ Νεωρίου· καὶ ἀντικρὺ τῆς μονῆς τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν ἢ καὶ φαινομένη καὶ λεγομένη Διπλῇ, ἀποφρασσομένη κατ' ἴσον τῆς δημοσίας ὁδοῦ διὰ καγκέλων ἀπὸ ἑξαπτήχων διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐπὶ ταύτῃ οἰκήματα μόνων ἐπ' αὐτῇ ὄντων καταχύτων χαμαίγαια δύο καὶ καταλλακτικοῦ τραπεζίου ἐνὸς ἄνωθεν τῶν κανάλων, ἧς ἡ περίμετρος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ κανάλου τῆς δημοσίας ὁδοῦ καὶ μέχρι καὶ τῆς θαλάσσης· ἔχει δὲ πλάτος ἀπὸ τοῦ κατὰ ἀνατολὴν κανάλου τῆς μονῆς τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν τῆς διαιρούσης ἐκεῖθεν καὶ πρὸς ἀνατολὴν σκάλαν τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν καὶ πρὸς δύσιν μέχρι καὶ τοῦ κανάλου τοῦ διαιροῦντος πρὸς δύσιν τὴν ἐτέραν σκάλαν τῶν αὐτῶν Πισσαίων, τὴν καὶ πρὸς δύσιν τῆς πόρτης τοῦ Νεωρίου διακειμένην, διὰ τὸ μὴ κεκτῆσθαι τὴν τοιαύτην σκάλαν οἰκήματα πρὸς τὸ τεῖχος, ὥς τῶν τοιούτων οἰκημάτων ὄντων [τοῦ ἀπὸ] Λογοθετῶν καὶ ἔξω τῆς παραδόσεως ἐαθέντων· ἀπὸ ταύτης καὶ πρὸς δύσιν ἕτεραι σκάλαι τρεῖς αἱ διήκουσαι μέχρι καὶ τῆς σκάλης τῆς νῦν κατεχομένης παρὰ τῆς μονῆς τοῦ κῆρ Ἀντωνίου μετὰ καὶ τῶν ἐπὶ ταύταις οἰκημάτων καὶ τῶν ἐνοικικῶν ἐργαστηρίων ἀρχομένης ἀπὸ τῶν κανάλων τῆς δημοσίας ὁδοῦ καὶ μέχρι καὶ τῆς θαλάσσης καὶ πλάτος ἐκάστης ἀπὸ τοῦ κανάλου καὶ μέχρι τοῦ ἐτέρου κανάλου καὶ τῶν διὰ ἑξαπτήχων ἀποφραγῶν τῆς διαιρέσεως τῶν αὐτῶν σκαλῶν· αἱ τοιαῦται δὲ τρεῖς σκάλαι κέκτηνται ὥς πρὸς τὸ τεῖχος ἐδάφη καὶ οἰκήματα, ὧν ἢ μία ἢ πρὸς δύσιν τῆς πόρτης τοῦ Νεωρίου κέκτηται ἕδαφος ἄνετον ἀποφρασσόμενον διὰ ἑξαπτήχων, χρησιμεῦον εἰς ἀπόθετον μέχρι καὶ τῆς πόρτης τοῦ Νεωρίου· ἐπ' αὐτῷ τῷ ἐδάφει ὀφείλουσιν ἀνεγερθῆναι οἰκήματα χαμαίγαια ὅμοια τοῖς ἐκεῖσε νῦν οὖσιν, αἱ δὲ ἕτεραι δύο κέκτηνται οἰκήματα χαμαίγαια ἐννέα· ἢ τοιαύτη σκάλα ἢ πρὸς ἀνατολὴν καὶ πρὸς δύσιν τῆς ῥηθείσης Διπλῆς σκάλας ἔχει μῆκος ἀπὸ τοῦ κανάλου τοῦ διαιροῦντος ἐκεῖθεν καὶ πρὸς ἀνατολὴν τὴν ἀπὸ παλαιοῦ Διπλῆν σκάλαν καὶ πρὸς

δύοσιν μέχρι καὶ τῆς ἀπὸ ὀκταπήχων διαιρέσεως κατ' ἴσον τῆς δημο-
 σίας ὁδοῦ πήχεις τρίακοντα δύο καὶ πλάτος ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ
 μέχρι τοῦ τείχους σὺν τῷ ἐδάφει τοῦ καγκέλου, ἐντὸς δὲ τῆς σκάλας
 καὶ ὡς πρὸς ἄρκτον ἀπὸ τοῦ κανάλου καὶ μέχρι τῆς διὰ ὀκταπήχων
 ἀποφραγῆς πήχεις εἰκοσιπέντε ὡς στενουμένου τοῦ ἐδάφους. ἀπὸ
 ταύτης ἐτέρα ἔχουσα μῆκος ἀπὸ τῆς τοιαύτης διὰ ὀκταπήχων ἀπο-
 φραγῆς καὶ πρὸς δύοσιν μέχρι τῆς διὰ ἑξαπήχων ἀποφραγῆς καὶ τοῦ
 κανάλου πήχεις δεκαεπτὰ ἥμισυ, κατ' ἴσον δὲ τῆς δημοσίας ὁδοῦ
 πήχεις οἰκοσιεννέα καὶ πλάτος ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ μέχρι καὶ
 τοῦ τείχους καὶ τῶν πρὸς αὐτὸ οἰκημάτων. ἡ ἀπὸ ταύτης ἐτέρα
 σκάλα ἔχει μῆκος ἀπὸ τῆς αὐτῆς διὰ ἑξαπήχων ἀποφραγῆς τῆς διαι-
 ρούσης τὴν αὐτὴν σκάλαν τὴν κατεχομένην παρὰ τῶν Ἀμαλφηνῶν
 καὶ πρὸς δύοσιν μέχρι καὶ τῶν ἑξαπήχων τῆς ἀποφραγῆς τῶν διαι-
 ρούντων τὴν σκάλαν τῆς μονῆς τοῦ κῆρ Ἀντωνίου τὴν καὶ κατ' ἴσον
 τῆς πρὸς θάλασσαν παλοκρουσίας τῆς πρὸς δύοσιν τοῦ διὰ λισγαρίου
 τοῦ καὶ κατ' ἴσον τῆς ἀποφραγῆς τῶν ἀνωγαίων οἰκημάτων τῆς αὐτῆς
 σκάλας τῆς μονῆς τοῦ κῆρ Ἀντωνίου, ἐντὸς μὲν καὶ περὶ τὸ μέσον
 τῆς αὐτῆς σκάλας, πήχεις εἰκοσιτρεῖς διὰ τὸ ἐπεκτείνεσθαι, ἐκτὸς δὲ
 καὶ κατ' ἴσον τῆς δημοσίας ὁδοῦ πήχεις εἴκοσι καὶ πλάτος ἀπὸ τῆς
 θαλάσσης καὶ μέχρι τοῦ τείχους. τὸ δὲ δίκαιον τῆς αὐτῆς σκάλας
 τὸ κατ' ἴσον τοῦ τείχους ἐπευθύνεται πρὸς δύοσιν ἐπέκεινα τοῦ μήκους
 τῆς αὐτῆς σκάλας, καὶ ἔχει μῆκος ἀπὸ τοῦ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ πύρ-
 γου κανάλου καὶ πρὸς δύοσιν τοῦ αὐτοῦ πύργου πήχεις εἴκοσι πρὸς
 τῷ ἐνί. ἐπ' αὐταῖς ταῖς τρισὶ σκάλαις εἰσὶ καὶ καταλλακτικὰ τραπέζια
 τρία. ἡ ἀπὸ τούτων σκάλα τῆς μονῆς τοῦ κῆρ Ἀντωνίου ἐστὶν ἔξω-
 θεν τῆς παραδόσεως μετὰ καὶ τῶν πρὸς τὸ τεῖχος οἰκημάτων ταύτης,
 καὶ ὀφείλει καὶ αὐθις κατέχεσθαι παρὰ τῆς μονῆς. ἐκεῖθεν τῆς οὔσης
 ἔξω τῆς παραδόσεως σκάλας τοῦ κῆρ Ἀντωνίου ἡ σκάλα ἡ προδωρη-
 θεῖσα παρὰ τῆς βασιλείας μου τῷ παρ' αὐτῆς καινουργηθέντι ξενῶνι
 ἐν τῷ σεβασμῷ νῶν τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα, νῦν δὲ δωρηθεῖσα
 τοῖς αὐτοῖς Πισσαίοις παρὰ τῆς βασιλείας μου ἔχουσα μῆκος ἀπὸ
 τῶν διὰ ἑξαπήχων ἀποφραγῶν τῆς κατ' ἴσον τῆς πρὸς θάλασσαν πα-
 λοκρουσίας τῆς καὶ πρὸς ἀνατολὴν τοῦ κατὰ ἀνατολὴν τῆς αὐτῆς
 σκάλας διὰ λισγαρίου καὶ πρὸς δύοσιν μέχρι καὶ τοῦ κανάλου, ἐντὸς
 μὲν καὶ περὶ τὸ μέσον πήχεις εἰκοσιεννέα, ἐκτὸς δὲ καὶ κατ' ἴσον

τῆς δημοσίας ὁδοῦ πῆχεις εἴκοσι δύο πρὸς τῷ ἡμίσει, ὥς τοῦ κανά-
λου ὑφείλοντος· εἶναι ἐπικρίνου καὶ πλάτος ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ
μέχρι τοῦ τείχους μετὰ καὶ τῶν πρὸς τὸ τεῖχος οἰκημάτων τῶν διη-
κόντων μέχρι καὶ τῆς πρὸς ἀνατολὴν ὀφews τοῦ πύργου τοῦ πρὸς
δύσιν ὄντος τῆς πόρτης τῆς Ἰκανατίσης, τὸ δὲ μῆκος τῶν πρὸς τὸ
τείχος οἰκημάτων μετὰ καὶ τοῦ πλάτους τῆς δημοσίας πόρτης τῆς
Ἰκανατίσης ἀπὸ τοῦ μέσου τοῦ πύργου καὶ πρὸς ἀνατολὴν μέχρι
καὶ τῆς ἀποφραγῆς τοῦ πρὸς τὸ τεῖχος οἰκήματος τοῦ διαφέροντος
τῇ ἐαθείᾳ σκάλα ἔξω τῆς παραδόσεως τῇ τῆς μονῆς τοῦ κῶρ Ἀν-
τωνίου, πῆχεις δεκαεννέα, τὸ δὲ πλάτος ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ μέχρι
τοῦ κανάλου. ἡ πόρτα ὑφείλει εἶναι ἄνετος καὶ ἄνωθεν αὐτῆς τῆς
ρήθειας πόρτης οὐκ ὑφείλει κτισθῆναι οἶκημα οἰονδήτι ἢ ἕτερόν
τι παρὰ τῶν τοιούτων Πισσαίων, ἔχειν δὲ αὐτὴν καθὼς ἐστὶ κατὰ
τὴν σήμερον ἔχουσα. συντηρηθήσονται τοίνυν τὰ ἀναγεγραμμένα
πάντα βέβαια παρὰ τῆς βασιλείας μου καὶ τῶν κληρονόμων καὶ δια-
δόχων αὐτῆς καὶ τῆς Ῥωμανίας, εἴπερ καὶ ὁ ὢν ἐξουσιαστὴς ἐν τῷ
κάστρῳ καὶ τῇ χώρᾳ τῆς Πίσσης καὶ οἱ κόνσουλαι καὶ οἱ σύμβουλοι
καὶ οἱ σενάτωρες καὶ αἱ κεφαλαὶ καὶ οἱ ραίκτορες καὶ οἱ λοιποὶ πρό-
κριτοι καὶ αὐτὸ τὸ κοινὸν τῆς Πίσσης παραδεξάμενοι τὰ παρὰ τῶν
ἀναγεγραμμένων ἀποκρισιαρίων αὐτῶν συμφωνηθέντα καὶ ἐπομοθέντα
πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτῆς
καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Ῥωμανίαν συμφωνήσουσι ταῦτα καὶ σωματικῶ
διάβεβαιώσονται ὅρκῳ καὶ ἐγγραφον δὲ τούτων περιεκτικὸν ἔκδωνται
καὶ συνήθως πιστώσονται καὶ τῇ βασιλείᾳ μου ἀποστείλωσι καὶ
στέργουσι ταῦτα αἰωνίως αὐτοὶ τε καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς σύμβουλοι
καὶ ἐξουσιασταὶ καὶ κόνσουλαι καὶ σενάτωρες καὶ κεφαλαὶ καὶ
ραίκτορες καὶ αὐτὸ τὸ κοινὸν τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας τῆς Πί-
σσης, τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου βε-
βαίου καὶ ἀρραγοῦς διαμένειν ὑφείλοντος, μέχρις ἂν καθ' ὁλό-
κληρον συντηρῶσιν οἱ ἀναγεγραμμένοι πάντες τὰ ἀνωτέρω ἀνατα-
χθέντά, γεγεννημένου κατὰ τὸν φεβρουάριον μῆνα τῆς παρούσης
δεκάτης Ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἐπτακοσιοστοῦ
ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆνατο
κράτος †.

† Ἰσαάκιος ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστός βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Ἀγγελος †.

IV. (6700—1192) mense aprili ind. X.

Imperator Isaacius Angelus legatos mittit ad communitatem Ianuae, iureiurando confirmaturos foedera facta.

† Ἰσαάκιος ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστός βασιλεὺς θεοσιτεφής, ἀναξ κραταιός, ὑψηλός καὶ ἀεὶ αὔγουστος καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Ἀγγελος, τῷ συνετωτάτῳ ἐξουσιαστῇ τοῦ κάστρου Γενοῦας καὶ τοῖς φρονιμωτάτοις καὶ πιστοτάτοις τῇ βασιλείᾳ μου κουνσούλοις καὶ συμβούλοις τοῦ αὐτοῦ κάστρου καὶ παντὶ τῷ τε Γενοῦας πληρώματι τὴν χάριν αὐτοῦ καὶ τὸ ἀγαθὸν θέλημα. οἱ συνετώτατοι ἀποκρισιάρριοι ὑμῶν, ὃ τε Γιλίελμος Τορνέλος καὶ ὁ Γίδος Σπίνουλας, καταλαβόντες πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ ἐνώπιον αὐτῆς στάντες τὸ τῆς ὑμετέρας φρονήσεως γράμμα τῇ βασιλείᾳ μου ἀνεκόμισαν, δι' οὗ καὶ πληροφορηθεῖσα ἡ βασιλεία μου ἐνδεδομένον ἔχειν αὐτοὺς ἐξ ὑμῶν τὸ τρακταῖσαι μετὰ τῆς ἀλλῆς τῆς βασιλείας μου περὶ τῶν θελητέων ὑμῖν καὶ κατὰ τὰ ἀρέσαντα τῇ βασιλείᾳ μου καὶ αὐτοῖς ποιῆσαι, εὐμενῶς τε αὐτοὺς παρεδέξατο καὶ περὶ ὧν ἐζήτουν τρακταῖσαι διωρίσατο, καὶ πολλὴν τὴν σπουδὴν ὑπὲρ τοῦ κάστρου ὑμῶν εἰσαγαγόντες καὶ ἐπὶ τῷ ὑπὲρ τῶν θελητέων ὑμῖν τρακταῖσμῳ πολλὰ κοπιήσαντες ἴσχυσαν κατὰ τὸ ἀρέσκον αὐτοῖς τὴν τῆς βασιλείας μου εὐμένειαν καὶ φιλοτησίαν τῷ κάστρῳ ὑμῶν προξενῆσαι, καὶ τὰ συναρέσαντα διαλαβόντες ἐγγράφῳ λατινικοῖς γράμμασι γνωστοῖς αὐτοῖς γραφέντι καὶ οἰκειοχείρως παρ' αὐτῶν ὑπογραφέντι καὶ ταῖς συνήθεσι βούλλαις αὐτῶν ὑποσημανθέντι καὶ ὅρκῳ αὐτῶν σωματικῷ βεβαιωθέντι χρυσόβουλλον λόγον τῆς βασιλείας μου ἐκομίσαντο ἐπὶ πᾶσι τοῖς τῇ βασιλείᾳ μου καὶ αὐτοῖς συναρέσασιν, καὶ ἀπεστάλη ὑμῖν μετὰ τῶν παρόντων ἀποκρισιαρίων τῆς βασιλείας μου, τοῦ τε γραμματικοῦ τῆς βασιλείας μου Νικηφόρου τοῦ Πεπαγωμένου καὶ τοῦ διερμηνευτοῦ Γηράρδου τοῦ Ἀλαμανοπούλου, καὶ ἔξεστιν ὑμῖν τὰ συμφωνηθέντα παρ' αὐτῶν ὅρκους κατὰ τὸ σὺνῆθες βεβαιωσαμένους καὶ ἐγγράφῳ τοὺς τοιοῦτους ὑμῶν ὅρκους διαλαβοῦσι καὶ διὰ τῶν τοιούτων ἀποκρισιαρίων τῆς βασιλείας μου πρὸς τὴν βασιλείαν μου ἀναπέμψασιν καὶ

χρυσόβουλλον λόγον τῆς βασιλείας μου κομίσασθαι ὡς ἐκ τῆς χειρὸς τῆς βασιλείας μου ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν καὶ οὕτως αἰωνίαν τῇ χώρᾳ ὑμῶν τὴν ἐκ τῆς βασιλείας μου καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων αὐτῆς καὶ τῆς Ῥωμανίας ἀγάπην περιποιήσασθαι. ἵνα δὲ μὴ καὶ ἀμφιβάλλον ἴσως ἐπὶ τισι τῶν συμφωνηθέντων ὑμῖν γένοιτο, δυσὶν ἰσοτύποις ἐγγράφοις τὰ συμφωνηθέντα παρ' αὐτῶν διαληφθῆναι ἡ βασιλεία μου ᾠκονόμησε καὶ ταῖς ὑπογραφαῖς αὐτῶν καὶ ταῖς συνήθεσι σφραγίσιν βεβαιωθῆναι καὶ τὸ μὲν ἐν τούτων τοῖς τοῦ λογοθέτου τοῦ δρόμου χαρτίοις τῆς βασιλείας μου ἐναποτεθῆναι, τὸ δὲ ἕτερον ἀποκομισθῆναι ὑμῖν παρὰ τῶν ἀποκρισιαρίων τῆς βασιλείας μου εἰς πληροφορίαν καὶ πίστωσιν τοῦ κατὰ ἀρέσκειαν καὶ συναίνεσιν καὶ θέλησιν τῶν ἀποκρισιαρίων ὑμῶν τὰ τούτοις ἐμπεριεχόμενα συμφωνηθῆναι †.

† Μηνὶ ἀπριλλίῳ ἰνδικτιῶνος ι' †.

Βασιλικὸν εἰς τὸν συνετώτατον ἐξουσιαστὴν τοῦ κάστρου Γενοῦας καὶ τοὺς φρονιμωτάτους καὶ πιστοτάτους τῇ βασιλείᾳ μου κονσούλους καὶ συμβούλους καὶ πᾶν τὸ πλήρωμα αὐτῶν.

Orig. charta bomb. tabull. Taurinensis.

V. 6700 (1192) mense aprili ind. X.

Imperator Isaacius Angelus confirmat privilegia Ianuensis concessa.

† Συνέπεσε μὲν δὴ καὶ τῷ τῶν Γενοῦϊτῶν γένει, ὥσπερ καὶ παντὶ ἐτέρῳ γένει λατινικῷ φιλίως πρὸς τὴν Ῥωμανίαν διακειμένῳ καὶ πιστῶς αὐτῇ ἐκδουλεύοντι ἐν τῇ τοῦ τυράννου ἐκείνου Ἀνδρονίκου εἰς τὴν Μεγαλόπολιν ἐπει[σφρήσει] συνέπεσε, καὶ κακῶς καὶ ἐπιστομῶς καὶ οὕτοι τῶν τῆς Ῥωμανίας ὀρίων ἀπέδρασαν, μαχαίρας ἔργον γινόμενοι καὶ σπάθης οὐκ ὀλίγους Ῥωμαίους πάρεργον καὶ αὐτοὶ ποιησάμενοι ἐν τε τῇ ἀπὸ τῆς Μεγαλοπόλεως ἀποδράσει αὐτῶν καὶ τῇ ἔκτοτε καὶ μέχρι τοῦ νῦν διαγωγῇ, καὶ ἦσαν οἱ χθές που καὶ πρότριτα προθύμως δουλεύοντες καὶ πίστιν εἰς τὴν Ῥωμανίαν τηροῦντες ἀθόλωτον εἰς ἐχθροὺς μεταταξάμενοι καὶ σφάττοντες [καὶ] σφαττόμενοι καὶ ζημιῶντες καὶ ζημιούμενοι. ἀλλ' ἡ τοῦ κράτους ἡμῶν γαληνότης κατὰ τὴν τοῦ ἐκλεξαμένου καὶ κρίσαντος αὐτὴν κυρίου

Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐντολὴν οὐ μόνον τὰ προσυνηγωμένα καὶ κακῶς διαρραγέντα συνάπτε[σθαι ἐπιζη]τοῦσα, ἀλλὰ καὶ τὰ μηδέποτε ὑπὸ τὴν Ῥωμανίαν γεγονότα ἔθνη ὑπὸ ταύτην ποιεῖν εἰρηνικῶς σπυδουσα συνήγαγέ τε καὶ τὸ τῶν Γενοῦιτῶν ἔθνος τουτί, καὶ εἰς τὴν προτέραν μετὰ τῆς Ῥωμανίας ὁμόνοιαν καὶ δουλείαν ἐπ[αν]ήγαγε. καὶ ἐπεὶ κατέλαβον πρὸς τὴν βασιλείαν μου ἀποκρισιάριοι ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου κάστρου τῆς Γενοῦας καὶ τῆς ὑπ' αὐτὸ πάσης χώρας, ὃ τε Γιλίελμος Τορνέλος καὶ ὁ Γίδος Σπίνουλας, ἐνδεδομένον ἔχοντες συμφωνῆσαι μετὰ τῆς βασιλείας μου καὶ τῆς Ῥωμανίας, ἃ δῆτα καὶ ἐνετάλθησαν, καὶ μέντοι μετὰ πολὺν τραχταϊσμόν τῶν παρ' αὐτῶν ἀπὸ τῆς βασιλείας μου καὶ τῆς Ῥωμανίας ζητουμένων καὶ τῶν παρὰ τῆς βασιλείας μου καὶ τῆς Ῥωμανίας αὐθις ἀπὸ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας αὐτῶν κατήντησε καὶ συνηρέσθησαν εἰς τὰ δηλούμενα ἐν τῷ οἰκειοχείρως παρ' αὐτῶν ὑπογραφέντι ἐγγράφῳ τῷ καὶ σωματικῷ ὄρκῳ παρ' αὐτῶν βεβαιωθέντι καὶ οὕτως αὐτολεξεῖ ἔχοντι· ἡμεῖς οἱ ἀποκρισιάριοι τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Γενοῦας, ὃ τε Γιλίελμος Τορνέλος καὶ ὁ Γίδος Σπίνουλας, ἀποσταλέντες παρὰ τοῦ ἐξουσιαστοῦ τοῦ κάστρου Γενοῦας τοῦ Μανετόλδου δὲ Βρέσας καὶ τῶν κονσοῦλων καὶ συμβούλων καὶ τοῦ λοιποῦ πληρώματος τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Γενοῦας πρὸς τὸν κραταιὸν καὶ ἅγιον βασιλέα Ῥωμαίων καὶ αἰεὶ αἰῶνοςτον, κῆρ Ἰσαάκιον τὸν Ἀγγελον, ἐφ' ᾧ κατὰ τὸ ἐντεταλμένον ἡμῖν τὰ συμφέροντα τῇ χώρᾳ ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἀγίας αὐτοῦ βασιλείας ζητῆσαι καὶ τὴν προλαβοῦσαν ἔνωσιν καὶ δουλείαν τὴν πρὸς τὴν βασιλείαν Ῥωμαίων καὶ τὴν Ῥωμανίαν τὴν διὰ τῆς τοῦ τυράννου ἐκείνου Ἀνδρονίκου κακίας διακοπῆσαν ἀνακαινίσαι καὶ τὰ καλῶς σοναφθέντα, κακῶς δὲ διαρραγέντα ἐπισυνάφαι, καὶ καταλαβόντες εἰς τὴν Μεγαλόπολιν καὶ τῷ ἐνθέῳ ὕψει τοῦ ἀγιωτάτου κυρίου βασιλέως Ῥωμαίων καὶ αἰεὶ αἰῶνοςτου κῆρ Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου ἐντυχόντες καὶ προσκυνήσαντες δουλικῶς καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ ἐξουσιαστοῦ καὶ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας ἡμῶν πάσης γραφὴν τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἀποκομίσαντες, δι' ἧς γραφῆς καὶ ἀνεδιδάχθη ἡ ἀγία αὐτοῦ βασιλεία, ὡς πᾶν, ὅπερ ἡμεῖς συμφωνήσομεν, δεκτὸν ἔσται τῷ τε ρηθέντι ἐξουσιαστῇ Γενοῦας καὶ τοῖς κονσοῦλοις καὶ συμβούλοις αὐτῆς καὶ πάσῃ τῇ χώρᾳ αὐτῆς, εἰς λόγους ἤχθημεν προστάξει τῆς ἀγίας αὐτοῦ βασιλείας περὶ τῶν παρ' ἡμῶν ζητουμένων παρὰ τῷ πανσεβάσῳ σεβα-

τῷ καὶ λογοθέτῃ τοῦ δρόμου κῆρ Δημητρίῳ τῷ Τορνίκῃ. καὶ πρῶτα
 μὲν ἐζητήσαμεν γενέσθαι τῇ χώρᾳ ἡμῶν τὰ διὰ τοῦ ἀποκρισιάρχου
 τῆς ἀγίας αὐτοῦ βασιλείας τοῦ Μεσοποταμίτου ἐκείνου Κωνσταντίνου
 συμφωνηθέντα· ὅτι δὲ εἰς τοῦτο οὐδόλως παρεδέχθημεν διὰ τὸ παρα-
 πρεσβείας ἐκείνον γραφῆναι καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸν σὺν ἐκείνῳ ἐλθόντα
 ἀποκρισιάρχον τῆς χώρας ὑμῶν τὸν Συμεὼν Πουφέρην ἄπρακτον ὑπο-
 στρέψαι, δευτέρως ἐζητήσαμεν ἀποθεραπευθῆναι ἡμῖν τὰς ζημίας,
 ἃς ἐν τῷ καιρῷ τῆς εἰς τὴν Μεγαλόπολιν εἰσελεύσεως τοῦ δηλωθέν-
 τος τυράννου ἐκείνου Ἀνδρονίκου ὑπέστημεν καὶ αὐτὰ τὰ σώματα
 τῶν προστάξει ἐκείνου ἀποσφαγόντων συνεποίκων ἡμῶν, ἃς δὴ ζημίας
 καὶ συνεποσοῦμεν διὰ τοῦ δοθέντος παρ' ἡμῶν καταστίχου εἰς νομί-
 σματα ὑπέρπυρα χιλιάδας διακοσίας εἰκοσιοκτῶ. ἐζητοῦμεν δὲ καὶ
 σολέμνια χρόνων τριῶν παρελθόντων καὶ ἔμπροσθεν χρόνων δέκα,
 ἔστι γε μὴν καὶ τὰ μετὰ τὴν αὐτοκρατορίαν τοῦ αἰθριωτάτου καὶ
 ὑψηλοτάτου βασιλέως Ρωμαίων καὶ αἰεὶ αὐγουστοῦ κῆρ Ἰσαακίου
 τοῦ Ἀγγέλου ἀφαιρεθέντα ἀπὸ γενοῦτικῶν πλοίων παρὰ τε τοῦ θείου
 ἐκείνου τῆς ἀγίας αὐτοῦ βασιλείας τοῦ πρωτοπανεντιμοῦπερτάτου
 μεγάλου λογοθέτου καὶ τοῦ σεβαστοῦ ἐκείνου τοῦ Χούμνου καὶ τοῦ
 σήμερον ἐπὶ τοῦ βεστιαρίου τοῦ σεβαστοῦ κῆρ Μιχαὴλ τοῦ Στρυφνοῦ
 καὶ ἐτέρων ἀνθρώπων τῆς ἀγίας αὐτοῦ βασιλείας ἀφαιρεθέντα χάριν
 κομμερκίου ἢ ἄλλως πῶς, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ δὴ τὰ ἀπὸ τοῦ πλοίου, δι'
 οὗ ἡμεῖς εἰς τὴν Μεγαλόπολιν κατ[ελάβομεν] ἀπαιτηθέντα κομμέρκια,
 περιστῆναι δὲ καὶ τὸ κομμέρκιον τῶν εἰς τὸ ἐξῆς ἐλευσομένων εἰς
 τὴν Μεγαλόπολιν γενοῦτικῶν πλοίων πρὸς δύο εἰς τὰ ἑκατὸν, προστε-
 θῆναί τε καὶ τῇ παραλίῳ σκάλα ἡμῶν καὶ ἐτέραν παράλιον [σκάλαν],
 ἀλλὰ δὴ καὶ τῷ ἐμβόλῳ ἔμβολον οὐκ ὀλίγον διὰ ὁπητίων καὶ κάμ-
 που καὶ ἐπὶ τούτοις δωρηθῆναι ἡμῖν καὶ αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ Βοτο-
 νειάτου τὸν ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῶν Καλοβίων, ἀξηνθῆναι δὲ καὶ τὰ
 σολέμνια τῆς κοινότητος καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ ὁ
 αὐτὸς βασιλικὸς λογοθέτης περὶ μὲν τῶν κατὰ καιρὸν τῆς τοῦ τυ-
 ράννου ἐκείνου Ἀνδρονίκου εἰσελεύσεως ἐπιγεγονυῶν ἡμῖν ζημιῶν
 οὐδὲ ἀπολογία ἡμῖν ποιῆσαι ἠνείχετο, ζητῶν ἀντιθεραπευθῆναι παρὰ
 τῆς χώρας ἡμῶν τῇ Ρωμανίᾳ τὰς ζημίας, ἃς κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν
 τῆς τοῦ δηλωθέντος τυράννου εἰσελεύσεως ἐν τῇ ἀπὸ τῆς Μεγαλοπό-
 λεως διαδράσει τῶν γενοῦτικῶν πλοίων καὶ κατέργων ὑπέστη καὶ

τὰς ἔκτοτε καὶ μέχρι τοῦ νῦν παρὰ τῶν γενοῦτικῶν πλοίων καὶ κα-
 τέργων ἐπενεχθείσας ῥωμαϊκοῖς πλοίοις καὶ παραλίαις χώραις τῆς
 Ῥωμανίας, ἀνταπῆγεται δὲ καὶ τὰ τῶν σφαγέντων Ῥωμαίων καὶ αὐτὸς
 σώματα, ὥσπερ ἡμεῖς τὰ τῶν Γενοῦτῶν, καὶ οὐδὲν πλεον τῆς παλαιᾶς
 ἡμῶν συμφωνίας γενέσθαι ἡμῖν κατένευσε διὰ τὸ καὶ εἴ τις ἐπηνέχθη
 ἡμῖν ζημία ἐν τῇ Ῥωμανίᾳ διάγουσιν ἀπὸ ἐπεισφρήσεως ἐχθροῦ κατὰ
 τῆς Ῥωμανίας ἐλθόντος, μὴ ὀφείλῃ τὴν Ῥωμανίαν ἀντισηκοῦν ταύ-
 την ἡμῖν, ἀλλ' αὐτὸς τὰ τῶν παρελθόντων τριῶν χρόνων σολέμνια
 ὀφείλῃ ἀποδοθῆναι ἡμῖν ἐδικαιολογεῖται διὰ τὸ μηδὲ ἡμᾶς τηνι-
 καῦτα τὴν ὀφειλομένην δουλείαν τῇ Ῥωμανίᾳ ἀποδιδόναι, τέλος ἀπο-
 γνόντες ἐνώπιον τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ αἰθριωτάτου Ῥωμαίων αὐτοκρά-
 τορος κυροῦ Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου στήναι ἡγησάμεθα, ἐφ' ᾧ ἀπο-
 χαιρετίσαι καὶ ἄπρακτοι ἀπελθεῖν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν. καὶ ἔστημεν
 ἐνώπιον τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας αὐτὸ τοῦτο ποιήσαντες, ἀλλ' ἢ τοῦ
 βασιλέως φιλάνθρωπία καὶ τὸ πρὸς πάντας ἰλαρὸν καὶ εὐμενὲς τῇ ἐπὶ τῷ
 ἀποχαιρετισμῷ ἡμῶν ἡμετέρα στυγνότητι καὶ τῇ περιπαθεῖ παρακλήσει
 παρακαμφθὲν τὰς πολλὰς τοῦ πανσεβάστου λογοθέτου ἐνστάσεις πα-
 ραβλεψάμενον καὶ τῶν ἀγκαλῶν τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας μὴ ἀπώ-
 σασθαι τὴν ἡμετέραν χώραν εὐδοκῆσαν, ἀμνηστίαν μὲν τῇ χώρᾳ
 ἡμῶν κατένευσε τῶν ζημιωμάτων, ὅσα πλοίοις ῥωμαϊκοῖς καὶ παρα-
 λίοις χώραις τῶν Ῥωμαίων ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς Γενοῦας συνέβησαν,
 ἀμνημονῆσαι δὲ καὶ ἡμᾶς ἀπήτησε τῶν ἀπ' αὐτῆς τῆς εἰς τὴν Με-
 γαλόπολιν εἰσελεύσεως τοῦ τυράννου ἐκείνου Ἀνδρονίκου καὶ μέχρι
 καὶ τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐνθέου κράτους αὐτοῦ παραστάσεως ἡμῶν ἐπελ-
 θουσῶν ἡμῖν ζημιῶν ὅπωςδῆποτε παρὰ τινος τῶν ἀνθρώπων τῆς ἁγίας
 αὐτοῦ βασιλείας καὶ αὐτοῦ τοῦ δημοσίου. ἐπεφιλοτιμήσατο δὲ τῇ
 ἡμετέρᾳ χώρᾳ κατὰ τὸ ἅμετρον ἔλεος τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας εἰς
 ἀντισῆκωσιν τῶν πολλῶν ζημιῶν ἡμῶν ἐπέκεινα τοῦ προκατεχομένου
 παρ' αὐτῆς ἐν τῇ Μεγαλοπόλει ἐμβόλου καὶ τῆς παραλίου σκάλας
 καὶ τὴν πλησιάζουσιν τῇ προτέρᾳ σκάλᾳ ἡμῶν ἑτέραν σκάλαν τῆς
 σεβασμίας μονῆς τοῦ Μανουήλ, ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν ἐν τῇ τοποθέσει
 τῶν Καλυβίων οἶκον τοῦ Καλαμάνου ἥτοι τοῦ Βοτανειάτου καὶ τὰ
 ἐκτὸς τοῦ τοιούτου οἴκου πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος ἄνωθεν τῆς τοῦ
 Ἀντηφωνητοῦ κινιστέρνης ἐνοικικὰ τὰ τε σωζόμενα καὶ τὰ φθίσαντα
 καταπεσεῖν, ὥστε καὶ ταῦτα ἀνεγερθῆναι παρ' αὐτῶν ἀβλαβῶς καὶ

ἄζημίως τῇ κινστέρνῃ, ἀντλεῖν τε καὶ ὕδωρ ἀπὸ τῆς κινστέρνῃς εἰς οἰκείαν χρῆσιν τοὺς ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἐνοικητικοῖς καταμένοντας, ἄνευ μέντοι λουτροῦ καὶ ποτοῦ ἀλόγων, καὶ τὰ συναπτόμενα ἐκατέρωθεν τῷ ἐμβόλῳ ἡμῶν ἐνοικητῇ τῆς τε μονῆς τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν καὶ τῆς μονῆς τοῦ Πατρικίου Θεοδοσίου. κατένευσε δὲ δοῦναι ἡμῖν καὶ μέντοι καὶ ἐπιδέδωκε τὰ ὑπὲρ τῶν παρελθόντων τριῶν χρόνων σολέμνια τῆς τε κοινότητος καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν, ἥγουν ὑπὲρ ἐκάστου χρόνου λόγῳ μὲν τῆς κοινότητος ὑπέρπυρα πεντακόσια καὶ βλαττία δύο, λόγῳ δὲ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ὑπέρπυρα ἐξήκοντα καὶ βλαττίον ἓν καὶ ἔμπροσθεν ὑπὲρ χρόνου ἑνὸς πρὸς τῷ ἡμίσει σὺν τῇ γενοσίᾳ παρὰ τῆς ἀγίας αὐτοῦ βασιλείας ἀβξήσει τῶν ἐκατὸν ὑπερπύρων ἐπέκεινα τῶν τοιοῦτων πεντακοσίων ὑπερπύρων καὶ τῶν δύο βλαττίων καὶ τῶν ἐτέρων τεσσαράκοντα ὑπερπύρων τοῦ σολεμνίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἐπέκεινα τῶν προτετυπωμένων ἐξήκοντα ὑπερπύρων καὶ τοῦ ἑνὸς βλαττίου. ἔτι διωρίσατο ἡ ἀγία αὐτοῦ βασιλεῖα ἀντιστραφῆναι ἡμῖν ὡς δῶρον αὐτῆς καὶ τὸ ἀφαιρεθὲν ἀπὸ ποῦ πλοίου, δι' οὗ ἡμεῖς εἰσῆλθομεν εἰς τὴν Μεγαλόπολιν, κομμέρκειον ἐπέκεινα τῶν τεσσάρων εἰς τὰ ἐκατὸν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς οὕτω κομμερκεύεσθαι τοὺς ἐποίκους τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας ἡμῶν παρακλεουσάμενη ἓν τε τῇ Μεγαλοπόλει καὶ ταῖς λοιπαῖς χώραις τῆς Ῥωμανίας, καθὼς τὰ περὶ τούτων πάντων πλατύτερον διαληφθήσεται ἐν τῷ γενησομένῳ ἡμῖν χρυσοβούλλῳ, ἐν ᾧ καὶ ἡ παρούσα ἡμῶν ἔγγραφος καὶ ἐνυπόγραφος συμφωνία ἀναταχθῆναι μέλλοι. ὥς οὖν οὕτω ταῦτα ἡ ἀγία αὐτοῦ βασιλεῖα φιλανθρωπῶς τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ ἀντιδοῦναι ἅμα καὶ ἐπιφιλοτιμήσασθαι ἠδὲ δόκησεν, ἀσμένως καὶ ἡμεῖς τὴν τοιαύτην ἀντιστήκωσιν τῶν ζημιῶν καὶ βασιλικὴν φιλοτιμίαν δεξάμενοι τὸ παρὸν ἔγγραφον ἐκτιθέμεθα ἐκουσίως καὶ αὐτοθελῶς καὶ δίχα βίας τινός, δι' οὗ καὶ παραδηλοῦμεν, ὅτι καὶ ἐξ ἐντολῆς ἐγγράφου τοῦ τε ἐξουσιαστοῦ καὶ τῶν συμβούλων τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας ἡμῶν καὶ καταδοχῆς τοῦ λοιποῦ πληρώματος τῆς Γενούας κατὰ τὸ ἐνδοθὲν ἡμῖν παρ' αὐτῶν τὰς τοιαύτας βασιλικὰς φιλοτιμίας παραδεχόμεθα, καὶ ἀμνηστίαν πάσης ζημίας. ἓν τε τῇ ἐπισφρήσει τοῦ τυράννου καὶ πρὸ τούτου καὶ μετὰ ταῦτα καὶ μέχρι καὶ νῦν τῇ χώρᾳ τῆς Γενούας ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς Ῥωμανίας μερικῶς ἢ καθόλου γενομένης καθυπισχνούμεθα, καὶ δουλεύειν τὴν χώραν ἡμῶν τῷ κυρίῳ βασιλεῖ Ῥωμαίων

καὶ αἰὶ αὐγουστω κῆρ Ἰσαακίῳ τῷ Ἀγγέλῳ καὶ πᾶσι τοῖς κληρονόμοις καὶ διαδόχοις αὐτοῦ καὶ αὐτῇ τῇ Ῥωμανίᾳ κατατιθέμεθα καὶ συμφωνοῦμεν κατὰ τὰς προβάσας συμφωνίας πρὸς τὸν αἰδιδιμον βασιλέα κῆρ Μανουήλ καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτοῦ καὶ τῇ Ῥωμανίᾳ τὰς καὶ δι' ὅρκου πρῶτα μὲν τοῦ τότε ἀποκρισιάρχου Γενοῦας τοῦ Ἀμίκου δὲ Μούρτα ἐν τῇ βασιλικῇ αὐλῇ γεγονότος ἡμοθεύσας, ἔπειτα δὲ καὶ παρὰ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας ἡμῶν ἐνωμύτως κυρωθείσας, ἃς καὶ ὁ αἰδιδιμος βασιλεὺς κῆρ Μανουήλ παρεδέξατο καὶ χρυσόβουλλον λόγον τῆς ἀγίας ἐκείνου βασιλείας ἐπὶ ταύταις ἐβράβευσεν, ὡς καὶ τῆς χώρας ἡμῶν ἀπολαύειν ὀφειλούσης τῆς ἐξκουσσείας, ἧς ἀπολαύειν ἐτύχομεν διὰ τοῦ ἐπὶ ταῖς τοιαύταις συμφωνίαις γεγονότος χρυσοβούλλου τῆς ἀγίας ἐκείνου βασιλείας, ὃς δὴ χρυσόβουλλος λόγος σὺν τῷ ὅρκῳ τοῦ Ἀμίκου καὶ ἐν τῷ γενησομένῳ ἡμῖν χρυσοβούλλῳ καταστρωθῆναι ὀφείλει καὶ ἐν κατοχῇ καὶ νομῇ εἶναι οὐ μόνον τῶν προκατεχομένων παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν σήμερον ἐπιφιλοτιμηθέντων ἡμῖν καὶ τῆς τῶν σολεμνίων δόσεως τῶν τε προτετυπωμένων παρὰ τοῦ ἐν βασιλεῦσιν αἰδιδιμου βασιλέως κῆρ Μανουήλ καὶ τῶν σήμερον ἐπαυξηθέντων παρὰ τοῦ ἐνθέου κράτους αὐτοῦ διὰ τοῦ γενησομένου τῇ χώρᾳ ἡμῶν παρὰ τῆς ἀγίας αὐτοῦ βασιλείας χρυσοβούλλου καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῦτοις ἀρεσκόμενοι τὸ παρὸν ἐκτιθέμεθα ἔγγραφον καὶ ὅρκῳ μέλλοντες τοῦτο βεβαιῶσαι καὶ ταῖς οἰκιοχείροις ἡμετέραις ὑπογραφαῖς καὶ ταῖς συνήθεσι βούλλαις ἡμῶν ὡς κατὰ ἐντολὴν τοῦ ἐξουσιαστοῦ τῆς Γενοῦας καὶ τῶν συμβούλων καὶ καταδοχῇν τοῦ λοιποῦ πληρώματος τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας ἡμῶν συμφωνοῦντες καὶ πράττοντες, ἔχει δὲ καὶ ὁ ὅρκος ἡμῶν, ὃν ἐπομόσασθαι μέλλομεν, οὕτως· ἡμεῖς οἱ ἀποκρισιάρχιοι τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Γενοῦας, ὃ τε Γιλίελμος Τορνέλος καὶ ὁ Γίδος Σπίνουλας, σταλέντες πρὸς τὸν ὑψηλότατον αὐτοκράτορα Ῥωμαίων καὶ αἰὶ αὐγουστον κῆρ Ἰσαάκιον τὸν Ἀγγελον παρὰ τοῦ ἐξουσιαστοῦ καὶ τῶν κονσούλων καὶ συμβούλων ἀπὸ κοινῆς βουλῆς καὶ τοῦ κάστρου τῆς Γενοῦας μετὰ πολὺν τρακταῖσμόν ἀποστάντες ὧν ἐζητοῦμεν κατ' ἐπιτροπὴν τοῦ ῥηθέντος ἐξουσιαστοῦ καὶ τῆς κοινῆς βουλῆς τοῦ κάστρου ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ τῶν ἐν τῷ ἔγγράφῳ τῷ παρ' ἡμῶν γεγονότι καὶ ὑπογραφέντι περιεχομένων, ὡς τὴν ὑπὲρ τούτων ἀντιστήκωσιν ἀρέσκουσιν ἡμῖν λαβόντες, καθ' ὃ εἴχομεν ἐνδόσιμον περὶ τῆς ἀρεσκείας

ἡμῶν ἀπὸ τοῦ ἐξουσιαστοῦ καὶ τῆς τοῦ κάστρου βουλῆς, ὁμνύομεν εἰς τὰ ἅγια τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν, ὡς ὁ ῥηθεὶς ἐξουσιαστής, κοινῆς βουλῆς τοῦ κάστρου περὶ τούτου γενομένης, ἐνέδωκεν ἡμῖν ὁμῶσαι ἐπάνω τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τὴν παρὰ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Γενοῦας γενομένην συμφωνίαν διὰ τοῦ τότε ἀποκρισιαρίου τῆς Γενοῦας τοῦ Ἀμίκου δὲ Μούρτα πρὸς τὸν ἀοίδιμον βασιλέα κῦρ Μανουὴλ καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτοῦ καὶ τὴν Ῥωμανίαν πρὸς αὐτοκράτορα Ῥωμαίων καὶ ἀεὶ αὐγουστον κῦρ Ἰσαάκιον τὸν Ἀγγελον, καθὼς καὶ πρὸς ἐκείνους ὠμόθυ, καὶ ὅτι ἃ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ἐζητοῦμεν ἰὰ καὶ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῷ παρ' ἡμῶν ὑπογραφέντι περιεχόμενα, ἐξ ἐνδοσίμου τοῦ αὐτοῦ ἐξουσιαστοῦ καὶ τῆς βουλῆς τοῦ αὐτοῦ κάστρου εἰάσαμεν διὰ τὴν ἀντιστήκωσιν τὴν πρὸς τὸ κοινὸν γενομένην. αὐθις ὁμνύομεν ἐπάνω τῆς ψυχῆς τοῦ ῥηθέντος ἐξουσιαστοῦ, ὡς ἵνα τὴν δηλωθεῖσαν συμφωνίαν καὶ ὁ ἐξουσιαστής καὶ οἱ κόνσουλαι καὶ οἱ σύμβουλοι καὶ αἱ κεφαλαὶ καὶ αὐτὸ τὸ κοινὸν τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας ἡμῶν ὁμώσωσι, πληρώσωσι καὶ φυλάξωσι πρὸς τὸν κύριον βασιλέα Ῥωμαίων καὶ ἀεὶ αὐγουστον κῦρ Ἰσαάκιον τὸν Ἀγγελον καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτοῦ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Ῥωμανίαν εἰς τοὺς αἰῶνας· χωρὶς δόλου καὶ περινοίας, καὶ ὡς ταῦτα ὁμνύομεν μετὰ ἀληθοῦς πίστεως χωρὶς δόλου καὶ περινοίας, οὕτως ἵνα βοηθῇ ὁ Θεὸς ἡμῖν καὶ τῷ ἐξουσιαστῇ καὶ τοῖς κονσούλοις καὶ συμβούλοις καὶ ταῖς κεφαλαῖς καὶ αὐτῷ τῷ κοινῷ Γενοῦας καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

Παρεδέξατό τε τούτους ἡ βασιλεία μου καὶ τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον αὐτοῖς ἐπεβράβευσε, δι' οὗ καὶ τῷ κάστρῳ καὶ τῇ χώρᾳ Γενοῦας πληροῦντι τὰ ἐν τῷ τοιοῦτῳ ἐγγράφῳ τῶν διαληφθέντων ἀποκρισιαρίων αὐτῶν διαληφθέντα δωρεῖται τὴν τε προκατεχομένην παρ' αὐτῶν παράλιον σκάλαν καὶ τὸν ἔμβολον καὶ τὴν πλησιάζουσαν τῇ προτέρᾳ αὐτῶν σκάλα ἐξέραν σκάλαν τὴν τῇ σεβασμιά μονῇ τῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος παρὰ τοῦ Μανουὴλ ἐκείνου ἀνεγερθεῖσθαι διαφέρουσας, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ ἐκατέρωθεν τοῦ παλαιοῦ ἐμβόλου αὐτῶν συναπτόμενα οἰκήματα, ἤγουν τὰ τῆς μονῆς τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν καὶ τῆς μονῆς τοῦ Πατρικίου Θεοδοσίου. ἐπέκεινα δὲ τούτων δωρεῖται τούτοις ἡ βασιλεία μου καὶ τὸν ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῶν Καλυβίων διακείμενον οἶκον τοῦ Καλαμάνου ἥτοι τοῦ Βοτανειάτου.

μετὰ τῶν ἐμπερικλειομένων τῷ περιτειχίσματι τούτου οἰκημάτων τῆς κινστέρνης καὶ τῶν δύο ἀδλῶν καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ λουτροῦ, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ περιτειχίσματος τοῦ τοιοῦτου οἴκου πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος ἄνωθεν τῆς κινστέρνης τῆς τῷ Ἀντιφωνητῷ διαφερούσης ἐνοικικῶν τῶν τε σωζομένων καὶ τῶν φθασάντων καταπεσεῖν, ὥστε καὶ ταῦτα ἀνεγερθῆναι παρ' αὐτῶν ἀβλαβῶς καὶ ἀζημίως τῇ κινστέρνῃ, ἀντλεῖν τε καὶ ὕδωρ ἀπὸ τῆς κινστέρνης εἰς οἰκίαν χρῆσιν τοὺς ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἐνοικικοῖς καταμένοντας, ἄνευ μέντοι λουτροῦ καὶ ποτοῦ ἀλόγων. τοποῖ δὲ λαμβάνειν τὴν κοινότητα Γενοῦας καὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον τὰ προτετυπωμένα αὐτοῖς σολέμνια, ἡγούν τὴν μὲν κοινότητα ἐτησίως ὑπέρπυρα πεντακόσια καὶ βλαττία δύο, τὸν δὲ ἀρχιεπίσκοπον ὑπέρπυρα ἐξήκοντα καὶ βλαττίον ἓν, καὶ ἐπέκεινα τούτων τὴν μὲν κοινότητα ἐτησίως ἕτερα ὑπέρπυρα ἑκατὸν, τὸν δὲ ἀρχιεπίσκοπον ἕτερα ὑπέρπυρα τεσσαράκοντα, ἃ καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς κατὰ τὸ παρὸν, τὰ μὲν προτετυπωμένα ὑπὲρ χρόνων παρελθόντων τριῶν, αὐτὰ δὲ αὐθις σὺν τῇ ἀδείῃσει ὑπὲρ χρόνου ἑνὸς πρὸς τῷ ἡμίσει φηφιζομένου ἀπ' ἀρχῆς τοῦ παρόντος ἀπριλλίου μηνός, καὶ ἔσονται ταῦτα πάντα κατεχόμενα παρὰ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Γενοῦας κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ γενησομένου πρακτικοῦ τῆς τούτων παραδόσεως παρὰ τοῦ γραμματικοῦ τῆς βασιλείας μου Κωνσταντίνου τοῦ Πεδιαδίτου καὶ τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου πρωτονοταρίου Σεργίου τοῦ Κολουβά καὶ τοῦ δεσιμωτάτου Κωνσταντίνου τοῦ Πετριώτου, πιστωθῆναι ὑφείλοντος καὶ δι' ὑπογραφῆς τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ οἰκείου τῆς βασιλείας μου καὶ λογοθέτου τοῦ δρόμου, κῆρ Δημητρίου τοῦ Τορνίκη, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους καὶ μέχρις ἂν τὸ τοιοῦτον κάστρον καὶ ἡ ὑπ' αὐτὸ πᾶσα χώρα καὶ οἱ ἔποικοι ταύτης τὴν πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτῆς καὶ τὴν Ῥωμανίαν πίστιν ἀμετάπτωτον καὶ ἀπαράβατον τηρῶσι κατὰ τὰς προβάσας παρ' αὐτῶν συμφωνίας πρὸς τὸν ἐν βασιλεῦσιν αἰοίδιμον περιπόθητον θεῖον τῆς βασιλείας μου, κῆρ Μανουὴλ τὸν Κομνηνόν, καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτοῦ καὶ τὴν Ῥωμανίαν, τὰς καὶ δι' ὅρκου πρῶτα μὲν τοῦ τότε ἀποκρισιαρίου Γενοῦας τοῦ Ἀμίκου δὲ Μούρτα ἐν τῇ βασιλικῇ αὐλῇ γεγονότος ὁμοθείας, ἔπειτα δὲ καὶ παρὰ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Γενοῦας παραδεχθείας καὶ ὅρκῳ

κυρωθείσας, ποιῶσι δὲ καὶ τὸν ἀνακαινισμόν τοῦ πρὸς τὴν βασιλείαν Ῥωμαίων καὶ τὴν Ῥωμανίαν ὅρκου ἐτησίως κατὰ τὸ εἰωθὸς, ἀπολαύσουσι δὲ οἱ Γενοῦται καὶ τῆς τοῦ κομμερκίου ἐξουσίας κατὰ τὸ γεγονὸς αὐτοῖς χρυσόβουλλον παρὰ τοῦ αἰδιδίμου βασιλέως καὶ περιποθήτου θεοῦ τῆς βασιλείας μου, κυροῦ Μανουήλ, εἰς τὰ ἑκατὸν τέσσαρα καταβάλλοντες ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Μεγαλοπόλεως· διὰ γὰρ τοῦτο ἡ βασιλεία μου καὶ ἀντιστραφῆναι αὐτοῖς διωρίσατο τὸ ἀπὸ τοῦ πλοίου, δι' οὗ οἱ ἀποκρισιάριοι τοῦ τοιούτου κάστρου πρὸς τὴν βασιλείαν μου κατέλαβον, ἀφαιρεθὲν κομμέρκιον ἐπέκεινα τῶν τεσσάρων εἰς τὰ ἑκατὸν. καὶ παύσεται οὐδέποτε ἡ τῶν τοιούτων σολεμνίων δόσις, ἀλλ' οὐδὲ ἡ κατοχὴ καὶ νομὴ τῶν ἀναγεγραμμένων παραλίων σκαλῶν καὶ τῶν οἰκημάτων καὶ τοῦ ἐμβόλου καὶ αὐτοῦ τοῦ οἴκου τοῦ Βοτανειάτου ἀφαιρεθήσονται ἐξ αὐτῶν, ὡς τῆς βασιλείας μου κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῇ ἔννομον ἐξουσίαν ἀφαιρουμένης τὰ τοιαῦτα πάντα ἀπὸ τῶν κατεχόντων αὐτὰ καὶ δωρουμένης τῇ κοινῇ τῆς Γενοῦας διὰ τὸ συμφέρον καὶ χρήσιμον τῇ Ῥωμανίᾳ. κερδανοῦσι δὲ οἱ Γενοῦται καὶ πᾶσαν τὴν ἐξ αὐτῶν εἴσοδον τὴν τε νῦν οὖσαν καὶ τὴν ἐσομένην ἐξ ἐπιπονήσεων αὐτῶν ἐντὸς τῶν παρὰ τῶν παραδεδομένων αὐτοῖς συνόρων γενομένων, μέχρις ἂν τὴν πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτῆς καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Ῥωμανίαν συντηρῇ πίστιν καὶ δουλείαν τὸ κάστρον καὶ ἡ χώρα τῆς Γενοῦας καὶ αὐτὸ τὸ κοινὸν αὐτῆς ἀπαράθραυστον καὶ ἀκολόβωτον κατὰ τὴν παρὰ τῶν ἀναγεγραμμένων ἀποκρισιαρίων αὐτῶν γεγονυῖαν ἔγγραφον συμφωνίαν τὴν καὶ ἀνωτέρω ἀναταχθεῖσαν, τῶν ἀφαιρεθέντων ταῦτα τὸ ἱκανὸν σχεῖν μελλόντων ἀπὸ τοῦ δημοσίου. κἂν μὴ σχῶσι δὲ, μὴ κατὰ τῶν Γενοῦτῶν ὀφειλόντων ἐνάγειν, ἀλλὰ κατὰ τοῦ δημοσίου αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ νενομισμένου καιροῦ· κἂν μὲν τύχωσιν ἀντιστηκώσεως, ἔχειν τὸ ἱκανὸν διὰ τοῦ δοθέντος, κἂν μὴ τύχωσι δὲ στέργειν ὡς τῆς βασιλείας μου ἐπ' αἰείας ἐκ τῶν νόμων ἐχρύσης ἐν εἰδήσει δωρεῖσθαι καὶ τὰ ἀλλότρια, καὶ οὕτω δωρουμένης τὰ τοιαῦτα τῇ τῆς Γενοῦας πληρώματι. ὁ μέντοι γεγονῶς παρὰ τοῦ Ἀμίκου δὲ Μούρτα ὅρκος τοῦ ἀποκρισιαρίου Γενοῦας ἔχει οὕτως· ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἐγὼ ὁ Ἀμίκος δὲ Μούρτα ὁ Γενοῦτης, ἀποσταλείς παρὰ τῶν κονσούλων καὶ τῶν συμβούλων πάντων τοῦ κάστρου Γενοῦας καὶ λαβὼν ἐξουσίαν καὶ ἐνδόσιμον παρ' αὐτῶν, ὡς ἂν ὑπερ ἐπομό-

σομαι, συμφωνῶν προσώπῳ τῶν Γενοῦτῶν μετὰ τοῦ ὑψηλοτάτου βασιλέως Ῥωμαίων τοῦ πορφυρογεννήτου κῆρ Μανουήλ τοῦ Κομνηνοῦ, στερχθῇ τοῦτο καὶ παρ' αὐτῶν, τὴν παροῦσαν συμφωνίαν ποιῶ καὶ ἐπομνύω ἀπὸ θελήσεως πάντων τῶν Γενοῦτῶν πρὸς τὸν κύριον βασιλέα τὸν πορφυρογέννητον κῆρ Μανουήλ καὶ πρὸς πάντας τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοὺς μέλλοντας βασιλεύειν καὶ τὴν Ῥωμανίαν, καθὼς δηλωθήσεται· ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε ἵνα γένωνται οἱ Γενοῦται ἐν βουλῇ ἢ ἐν ἔργῳ δι' ἑαυτῶν ἢ δι' ἐτέρων τινῶν, ἢ μετὰ ἐστεμμένων εἴτε καὶ μὴ τοιούτων, ἵνα ὁ κύριος βασιλεὺς ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ καὶ διάδοχοι ἀπολέσωσι χώραν ἢ τιμὴν, ἀφ' ὧν ἔχει σήμερον ἢ ὧν μέλλει ἐπικτησασθαι, ἄνευ τοῦ ὃ τι ἐὰν κρατήσῃ ἐκ τῶν χωρῶν τῆς Συρίας, ἃς ἔχομεν ἢ κρατοῦμεν ἢ ἐν αἷς ἔχομεν δίκαιον εἴτε διὰ πολέμου εἴτε διὰ προσελεύσεως ἢ διὰ χαρίσματος ἢ διὰ ἀγορᾶς ἢ δι' ἀνταλλαγῆς, ἣν ἐποιήσαμεν, χώραν ἀντὶ χώρας λαβόντες. καὶ ἐὰν τῶν Γενοῦτῶν τῶν ὄντων ἐν ταῖς χώραις τοῦ βασιλέως τις ἢ τινὲς ἄνθρωποι οἰοῦνται δῆτινος γένους κατ' ἐκείνων ὁρμήσωσιν ἢ καὶ παρακαθισμὸν ποιῶσιν, οἱ εὐρεθέντες ἐκεῖσε Γενοῦται μετὰ καλῆς πίστεως καὶ χωρὶς δόλου ἵνα δεφενδεύωσι καὶ τηρήσωσι τὰς τοιαύτας χώρας πρὸς τιμὴν τοῦ κυρίου βασιλέως κυροῦ Μανουήλ καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων αὐτοῦ. καὶ ἐὰν τις Γενοῦτης ποιήσῃ πταῖσμα τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἢ τοῖς ἀνθρώποις τῆς βασιλείας αὐτοῦ, οἱ κόνσουλαι τῆς Γενοῦας μετὰ καλῆς πίστεως ἵνα ἔχωσι χρέος ποιῆσαι δίκαιον μετὰ τὸ λαβεῖν εἰδῆσιν παρὰ τοῦ κυρίου βασιλέως. ὡσαύτως ὁμνύω, ὡς ἵνα διαφυλάξωσιν οἱ Γενοῦται τοὺς ἀποκρισιαρίους τοῦ βασιλέως ἐν πάσῃ τῇ διακρατήσῃ ἡμῶν, καὶ ἐὰν ποτε στόλος ἑκατὸν κατέργων ἢ καὶ πλειόνων ὁρμήσῃ κατὰ τῶν χωρῶν τοῦ βασιλέως, ἵνα οἱ εὐρεθέντες Γενοῦται ἐν ταῖς χώραις τοῦ βασιλέως εἰσέλθωσιν εἰς τὰ κάτεργα τοῦ βασιλέως μετὰ βόγας τῆς συνήθως τοῖς Λατίνοις δοθησομένης, καὶ ἀπέλθωσι κατὰ τοῦ τοιούτου στόλου εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς τοιαύτης δουλείας ἄνευ ἀνθρώπων εἴκοσι τῶν μελλόντων ἐναπολειφθῆναι πρὸς φυλακὴν τῶν πλοίων αὐτῶν. ταῦτα πάντα, ἃ περιέχει ἡ παρούσα γραφή, ἵνα ὁμώσωσιν οἱ κόνσουλαι πάντες τῆς Γενοῦας διατηρῆσαι καὶ ὁ λαὸς Γενοῦας διὰ τοῦ ἑκατοντάρχου. καὶ ὡς ὁμνύω ταῦτα χωρὶς δόλου καὶ περινοίας, οὕτως ἵνα μοὶ βοηθῇ ὁ θεός. ὁ δὲ ἐπὶ

τῷ τοιούτῳ ὄρκῳ χρυσόβουλλος λόγος τοῦ αἰοδίμου βασιλέως καὶ περιποθήτου θείου τῆς βασιλείας μου κῦρ Μανουήλ τοῦ Κομνηνοῦ ἔχει οὕτως· ἐπεὶ οἱ συνετάτατοι κόνσουλοι καὶ σύμβουλοι καὶ ἡ πληθὺς ἅπασα τῆς κοινότητος τοῦ κάστρου Γενοῦας, ἐξαποστείλαντες πρὸς τὴν βασιλείαν μου ἀποκρισιάριον αὐτῶν τὸν φρονιμώτατον Ἀμίκον δὲ Μούρτα, ἐνδεδώκασιν τούτῳ τρακταῖσαι καὶ συμφωνῆσαι μετὰ τῆς βασιλείας μου περὶ ὧν ἡβούλοντο, ὁ δὲ καταλαβὼν πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ ἐφ' ἱκανὸν περὶ τῶν τοιούτων τρακταῖσας ἐποίησε συμφωνίαν τὴν παρ' αὐτοῦ γεγνηῖαν καὶ δι' ὄρκου βεβαιωθείσαν, ἰδοὺ καὶ ἡ βασιλεία μου διὰ τὸ ἀγαθὸν θέλημα, ὃ κέκτηται πρὸς τοὺς ἐποίκους τοῦ τοιούτου κάστρου, καὶ διὰ τὴν δουλείαν καὶ τὴν εὐνοίαν, ἣν ὁμολογοῦσιν ἐκπληροῦν πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ τὴν Ῥωμανίαν εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα, καθυπισχνεῖται διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου αὐτῆς ἐπιδοῦναι τοῖς Γενοῦταῖς ἔμβολον καὶ σκάλαν καὶ ἐκκλησίαν ἐντὸς τῆς Μεγαλοπόλεως, καθὼς ἐν τῷ γεγονότι αὐτοῖς πρακτικῶς δηλοῦται περὶ τούτου, διδόνθαι δὲ καὶ τῷ κάστρῳ Γενοῦας καὶ τῇ κοινότητι χάριν σολεμνίου ἐτησίως ὑπέρπυρα πεντακόσια καὶ βλαττία δύο καὶ τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Γενοῦας ὑπέρπυρα ἐξήκοντα καὶ βλαττίον ἓν, ἀφ' ὧν ἐδόθησαν καὶ νῦν τὰ τοῦ κάστρου καὶ τῆς κοινότητος σολέμνια ὑπὲρ χρόνων δέκα διὰ τοῦ ἀποκρισιάριου αὐτῶν τοῦ φρονιμωτάτου Ἀμίκου δὲ Μούρτα, σὺν τούτοις καὶ διορίζεται κομμερκεύεσθαι αὐτοὺς οὕτως, ἥγουν ἐν μὲν τῇ θεοφυλάκτῳ Μεγαλόπολει εἰς τὰ ἑκατὸν τέσσαρα, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς χώραις τῆς Ῥωμανίας, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ Λατῖνοι οἱ διδόντες κομμέρκια, ὀφείλουσιν δὲ φυλλάσσεσθαι οἱ Γενοῦται καὶ τὰ πράγματα αὐτῶν σῶα ἐν πάσαις ταῖς χώραις τῆς βασιλείας μου. εἰ δὲ τις ἴσως βλάβη παρὰ τινος τούτοις ἐπισυμβαίῃ, ὀφείλουσιν εὐρίσκειν τὸ δίκαιον παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν, καθὼς ἔστιν εἰκός· ἀλλὰ καὶ ὀπηνίκα ἐγκαλοῦσι κατὰ τινος Ῥωμαίου ἢ ἀλλογενοῦς ἐνώπιον τῆς βασιλείας μου, ἵνα εὐρίσκωσι δίκαιον ἐν τῇ αὐτῇ αὐτῆς. ἵνα δὲ ἔχωσιν ἐπ' ἀδείας τὰ γενοῦτικὰ πλοῖα πραγματεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁπουδήποτε χώραις τῆς βασιλείας μου, ἄνευ τῆς Ῥωσίας καὶ τῶν Ματράχων, εἰ μὴ ἴσως ῥητῶς ἔστιν, ὅτε καὶ τοῦτο ἐκχωρηθῇ τούτοις παρὰ τῆς βασιλείας μου. ὀπηνίκα δὲ εἰσαγάγωσι πραγματείας ἐν τῇ Μεγαλόπολει, καὶ οὐ δυνηθῶσιν ἴσως ταύτας διαπωλῆσαι, ἵνα γίνηται ἐπὶ

ταῖς τοιαύταις πραγματείαις, καθὼς ἔθος ἐστὶ γίνεσθαι καὶ ἐπὶ ταῖς λοιποῖς Λατίνοις τοῖς κομμερκευομένοις. καὶ ἐὰν πλοῖον Γενουῖτικὸν ἀφ' οἰουδήτινος τόπου ἐρχόμενον εἰς Ῥωμανίαν κινδυνεύσῃ καὶ συμβῇ τινὰ τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων ἀφαιρεθῆναι ὑπὸ τινων, ἵνα γίνηται πρὸς ταῦτα τῆς βασιλείας μου ἐκδίκησις καὶ ἐπανάσωσις τῶν τοιούτων πραγμάτων. εἰ δ' ἴσως συμβῇ πταῖσαι τινὰς Γενοῦτας ὅπως δήποτε, οὐκ ὀφείλουσιν κρίνεσθαι παρὰ τινος ἐτέρου ἀλλογενοῦς, εἰ μὴ παρὰ τῆς αὐλῆς τῆς βασιλείας μου, προκαθημένων δηλονότι Ῥωμαίων συγγενῶν ἢ καὶ ἀνθρώπων τῆς βασιλείας μου, καὶ ἵνα μὴ κατέχῃται εἰς φυλακὴν ὁ πταίσας πρὸ κρίσεως, εἴπερ δίδωσιν ἐγγυητὴν· εἰ δὲ μὴ δίδωσιν ἐγγυητὴν, ἵνα κατέχῃται μὲν εἰς φυλακὴν, ἐκβάλλῃται δὲ καὶ κρίνῃται, μέχρις ἂν γένῃται ἀπόφασις ἐπ' αὐτῷ. σὺν τούτοις, ἵνα ἀποστέλλῃται μετὰ παραδρομὴν πέντε ἐνιαυτῶν βεστιάριτης τῆς βασιλείας μου εἰς ἐκδίκησιν τῶν Γενοῦτῶν, κἂν οἱ τοιοῦτοι ἐγκαλῶσι τῇ βασιλείᾳ μου. εἴπερ οὖν τὸ τῆς Γενοῦας ἅπαν πλήρωμα, ὁ ἀρχιεπίσκοπος [δηλα]δὴ καὶ οἱ κόνσουλοι καὶ ἡ πληθὺς πᾶσα τῆς [Γενοῦας], τὴν παρὰ τοῦ ἀποκρισιαρίου αὐτῶν γεγνουῖαν συμφωνίαν προσδεξάμενοι συνεκπληρώσουσι ταύτην καὶ ἐγγράφως ποιήσουσι ταύτην καὶ ἐπομόσεται κατὰ τὰς ἐγκειμένας αὐτῇ διαστίξεις σῶ[αν] τηρεῖν αὐτὴν καὶ ἀπαράθραυστον εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα εἰς τιμὴν τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῆς Ῥωμανίας, βέβαια συντηρηθήσεται καὶ παρὰ τῆς βασιλ[είας μου τὰ ἀνω]τέρω δηλούμενα, τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου βεβαίον καὶ ἀσφαλοῦς διαμένειν ὀφείλοντος. Μανουήλ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς πορφυρογέννητος καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Κομνηνός.

Συντηρηθήσονται τοίνυν τὰ ἀναγεγραμμέναπάντα βέβαια παρὰ τῆς βασιλείας μου καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων αὐτῆς καὶ τῆς Ῥωμανίας, εἴπερ καὶ ὁ ὢν ἐξουσιαστής ἐν τῷ κάστρῳ καὶ τῇ χώρᾳ Γενοῦας καὶ οἱ κόνσουλοι καὶ οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ σενάτωρες καὶ οἱ λοιποὶ πρόκριτοι καὶ αὐτὸ τὸ κοινὸν τῆς Γενοῦας, παραδεξάμενοι τὰ παρὰ τῶν ἀναγεγραμμένων ἀποκρισιarίων αὐτῶν συμφωνηθέντα καὶ ἐπομοθέντα πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτῆς καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Ῥωμανίαν, συμφωνήσουσι ταῦτα καὶ σωματικῶ διαβεβαιώσονται ὅρκῳ καὶ ἐγγράφῳ δὲ τούτων περιεκτικὸν ἔκ . . . reliqua desunt.

A tergo: † Κατεστρώθη διὰ τοῦ Σγουροῦ Μιχαήλ †

† Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου λογαριαστοῦ μηνι μαΐῳ ἰνδ. ι'. †.

† Διὰ τοῦ Προματοῦ Θεοδώρου †.

† Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ γενικοῦ μηνι μαΐῳ ἰνδ. ι' τοῦ ςψ' [ἔτους] †.

Orig. carta bomb. tabull. Taurinensis.

VI. (6701—1192) novembri ind. XI.

Imperator Isaacius Angelus conqueritur de rapinis a Guilelmo Grasso aliisque Ianuensibus una cum Pisanis factis in insula Rhodo, retinet merces Ianuensium habitantium in urbe, mittitque legatos hac de causa.

† Ἰσαάκιος ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς, θεοστεφής ἄναξ, κραταιὸς, ὑψηλὸς, ἀεὶ αὔγουστος καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Ἄγγελος τοῖς συνετωτάτοις κουνσούλοις καὶ σενάτωρσι καὶ λοιποῖς ἐκκρίτοις ἐποίκοις τοῦ κάστρου Γενούας καὶ τῷ πιστοτάτῳ τῇ βασιλείᾳ μου παντὶ τούτου πληρώματι τὴν χάριν αὐτοῦ καὶ τὸ ἀγαθὸν θέλημα. τὸ περὶ τὴν καθ' ὑμᾶς χώραν εὐμενὲς τῆς βασιλείας μου καὶ ἀγαθοθελὲς ἐξ ἔργων αὐτῶν ὑμῖν παρεστήσατο ἡ βασιλεία μου οὐ μόνον εἰς τὴν χώραν αὐτῆς, αὐθις παραδεξαμένη ὑμᾶς παρὰ τοῦ τυράννου ἐκείνου Ἀνδρονίκου ἐκδιωχθέντας, ἀλλὰ καὶ τὰ διὰ χρυσοβούλλων τῶν αἰοιδίμων βασιλέων καὶ προγόνων τῆς βασιλείας μου δωρηθέντα ὑμῖν δίκαια ἐν τῇ Μεγαλοπόλει αὐθις ὑμῖν ἀποκαταστήσασα καὶ ἕτερα πολλὰ πλείω καὶ μείζω ἐκείνων δωρησαμένη ὑμῖν, ὧν καὶ ἐν κατασχέσει ἐστὲ, καὶ κατὰ γε τὸ τῆς βασιλείας μου θέλημα καὶ οὐδ' εἰς αἰῶνας ὅλους τῆς τούτων κατοχῆς καὶ νομῆς στερῆσαι ὑμᾶς τις δυνήσεται· τοσοῦτον δὲ τὸ φιλότιμον περὶ τὴν καθ' ὑμᾶς χώραν ἐπιδειξαμένη ἡ βασιλεία μου ἀνάλογον καὶ τὴν ἐξ ὑμῶν δουλείαν ἔξειν προσεδόκα, καὶ μὴ μόνον μὴ εἰς πολέμους ὑμᾶς εὐρίσκειν καὶ προφανεῖς ἐχθροὺς ἀντικρυς, ἀλλὰ καὶ συνερίθους καὶ συμμάχους ἐν πᾶσιν οἷς ἂν εὐρεθῇτε τόποις, εἴτε κατὰ ξηρὰν, εἴτε καὶ κατὰ θάλατταν· τὸ δὲ νῦν πραχθὲν παρὰ τινος πλοίου γεννουῦτικοῦ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς βασιλείας μου, οὐ κατήρχεν ὃ τε Γιλιέλμος ὁ Γράσος, Ῥαδουανὸς ὁ ναύκληρος, ὁ Βάκα Βοῦβα, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ

Βαλδουίνου Γέρτζου, ὁ Τζίρης Δαΐζων, Οὔβος ὁ Μέδισος, ὁ Πύρρος, ὁ Σεμοῦντος, ὁ Διβάλτος, ὁ Παλτζέτζης καὶ ὁ Πασχάλης, συμπνεύσαντος καὶ ἐτέρου πλοίου πισσαϊκοῦ, πᾶσαν ἔχθρας ὑπερελαύνει ἔνδειξιν. πρῶτα μὲν γὰρ κατὰ τῆς χώρας τῆς βασιλείας μου τῆς Ῥόδου ὡς φίλοι τῷ λιμένι αὐτῆς προσοκείλαντες ὅπλα ἤραντο καὶ ἀόπλοις καὶ ἀφυλάκτοις ἐντυχόντες τοῖς περὶ τὸν αἰγιαλὸν τῆς τοιαύτης νήσου οἰκοῦσι μαχαίρας τούτους ἔθεντο παρανάλωμα, καὶ πάντα τὰ προσόντα αὐτοῖς πάρεργον λείας ἐποιήσαντο· ἔπειτα καὶ πλοίοις ἐντυχόντες βενετικοῖς, ἀπὸ τῶν μερῶν τῆς Παλαιστίνης καὶ τῆς Αἰγύπτου πρὸς τὴν βασιλείαν μου ἐρχομένοις καὶ ἀποκρισιαρίους τῆς βασιλείας μου, ἀλλὰ καὶ τοῦ σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου τοῦ Σαλαχατίνου πρὸς τὴν βασιλείαν μου διαπλωϊζομένους ἔχουσι, ναυμαχίαν καὶ κατ' αὐτῶν ἐνεστήσαντο, καὶ ὡς φίλοι προσεγγίσαντες τούτοις καὶ πρεβένταν εἰρηνικῶς τάχα ἐξ αὐτῶν ἐπιζητοῦντες ἐπεπήδησάν τε αὐτοῖς ληστρικῶς, καὶ ἐν κατασχέσει τούτων γενόμενοι τοὺς μὲν ἀποκρισιαρίους τῆς βασιλείας μου καὶ τοὺς τοῦ σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου ἀπηνῶς καὶ ἀνηλεῶς διὰ μαχαιρῶν κατέσφαξαν καὶ ἄλλους Ῥωμαίους καὶ Συριάνους πραγματευτὰς, ὅσους ἐν τοῖς τοιοῦτοις πλοίοις εὔρον, τὰ δὲ ἐν αὐτοῖς πράγματα τῆς βασιλείας μου καὶ τῶν Ῥωμαίων πραγματευτῶν καὶ λοιπῶν καὶ τὰ παρὰ τοῦ Σαλαχατίνου σταλέντα τῇ βασιλείᾳ μου φάριά τε καὶ μουλάρια καὶ ἄλλοια ζῶα κυνηγετικά καὶ παντοῖα πολύτιμα πράγματα ἀνελάβοντο, μὴ τινος τῶν ἐν τοῖς τοιοῦτοις πλοίοις Ῥωμαίου ἢ ἐθνικοῦ, χριστιανοῦ τε καὶ μουσουλμάνου φεισάμενοι, εἰ μὴ μόνον τῶν ἐν αὐτοῖς ὄντων Γεννοῦτῶν καὶ Πισσαίων, οἷς καὶ σῶα τὰ πράγματα αὐτῶν ἀποδεδώκασιν, ἀλλὰ καὶ πλοῖφ λογγοβαρδικῷ ἐντυχόντες, εἰς τὰ μέρη τῆς Κύπρου ἀπερχομένφ καὶ ἀποκρισιαρίους τῆς βασιλείας μου ἔχοντι, τὸν τε θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Πάφου καὶ πρόεδρον τῶν πρωτοσυγκέλλων, καὶ τὸν φρέριον Σπανιόουλὸν Οὐγὸν καὶ τὸν λίξιον καβαλλάριον τῆς βασιλείας μου Πιπίνον τὸν Πισσαῖον, καὶ τῷ τοιοῦτφ πλοῖφ ληστρικῶς ἐπιθέμενοι κατίσχυσαν καὶ αὐτοῦ, καὶ τοὺς μὲν Λογγιβάρδους μαχαίρας παρανάλωμα ἔθεντο, τὸν δὲ Πιπίνον Πισσαῖον καὶ τὸν Σπανιόουλὸν Οὐγὸν μετὰ καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀπολελύκασιν, τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Πάφου καὶ μόνον ἐν δεσμοῖς μέχρι τοῦ νῦν κατέχοντες. ταῦτα πάντα παρὰ τῶν Πισσαίων καὶ τῶν Γεννοῦτῶν κατεπράχθησαν,

καὶ τόση ζημία καὶ ἀτιμία τῇ βασιλείᾳ μου καὶ τῇ Ῥωμανίᾳ ἐκ τοῦ γένους ὧν προσεγένετο· ἀλλ' ἡ βασιλεία μου καὶ ταῦτα, τοῦ πράγματος μεγάλου ὄντος καὶ μεγάλης ἐκδικήσεως δεομένου, φιλανθρώπως μέχρι καὶ νῦν ἀνέχεται, καὶ εἰ καὶ εἶχεν ἀντὶ τῶν σφαγέντων Ῥωμαίων πλείους Γεννουῖτας ἀνταποκτείνειν καὶ Πισσαίους καὶ ἀντὶ τῶν ἀφαιρεθέντων πραγμάτων πολλαπλάσια λαβεῖν, ἐκδιῶξάι τε τέλεον τῶν τῆς Ῥωμανίας ὀρίων ἄμφω τὰ τοιαῦτα γένη, ὅμως ἡνέχετο καὶ εἰσέτι ἀνέχεται, ἂν εἴδῃσιν δοῦσα τῇ ὑμετέρᾳ συνέσει ἐκδικήσιν ἐξ αὐτῆς λάβοι τὴν προσήκουσαν καὶ ἰκάνωσιν τῶν πραγμάτων τῶν τε πραγματευτῶν καὶ τῶν τῆς βασιλείας μου καὶ αὐτῶν τῶν παρὰ τοῦ σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου σταλέντων τῇ βασιλείᾳ μου, ἃ καὶ ποσοῦνται, τὰ μὲν τῆς βασιλείας μου εἰς νομίσματα ὑπέρπυρα ἑξακισχίλια ἑξακόσια ἑβδομήκοντα πέντε, τὰ δὲ τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου καὶ οἰκείου τῇ βασιλείᾳ μου μυστοῦ εἰς ὑπέρπυρα ἑκτακόσια, τὰ τῶν πραγματευτῶν εἰς χιλιάδας ὑπερπύρων τρίακοντα ἑννέα, νομίσματα ὅμοια ἑκατὸν ἑννενήκοντα τρία, τοῦ περιποθήτου αὐταδέλφου τῆς βασιλείας μου, τοῦ πανευχεστάτου σεβαστοκράτορος κυροῦ Ἀλεξίου, εἰς ὑπερπύρων χιλιάδας πενήκοντα, ὡς εἶναι ὁμοῦ τὰ ὅλα χιλιάδας ὑπερπύρων ἑννενήκοντα ἑξ, νομίσματα ὅμοια πεντακόσια ἑξήκοντα ἑξ, ἄνευ τῶν μὴ δηλωθέντων ἐν τῇ σημειώματι, ὡς τῶν ἐχόντων αὐτὰ τῶν μὲν σφαγέντων, τῶν δὲ κατασχεθέντων, καὶ ἄνευ τῶν πρὸς τὴν βασιλείαν μου παρὰ τοῦ Σαλαχατίνου σταλέντων φαρίων, ξυλαλοῶν, βαλσαμελαίου, ἀμπαράτων, βλαττίων, σελοχαλίνων χρυσῶν εἰκοσιεπτὰ μετὰ λιθαρίων καὶ μαργαριτάρων καὶ τῶν τοῦ Σαλαχατίνου καὶ τοῦ ἀποκρισιαρίου αὐτοῦ καὶ ἐτέρων ἰδικῶν πραγμάτων. ἀναδιδάσκει γοῦν ταῦτα ὑμᾶς ἡ βασιλεία μου, καὶ ἐπιζητεῖ ἐξ ὧν κατὰ τὴν συμφωνίαν ὧν τὴν τε ἐπὶ τοῖς ἀποκτανθεῖσιν ἐκδικήσιν καὶ τὴν τῶν πραγμάτων πάντων ἰκάνωσιν· εἰ δὲ μὴ ἰκανωθῇσεται ταῦτα πάντα ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Μεγαλοπόλει παρευρεθέντων Γεννουῖτῶν, οὗς ἐν ἐλευθερίᾳ μέχρι καὶ νῦν καὶ ἐν πάσῃ ἀδείᾳ διαφυλάττει ἡ βασιλεία μου καὶ ἐν κατασχέσει τῶν δεδωρημένων τῇ Γεννοῦᾷ ἀκινήτων ἐντὸς τῆς Μεγαλοπόλεως ὄντας, διατηρεῖ μόνας τὰς πραγματείας αὐτῶν ἐν ἀσφαλεῖ θεμένῃ, ὥστε παρ' αὐτῶν διαπωλεῖσθαι, καθὼς ἂν αὐτοὶ καὶ πρὸς οὗς βούλωνται, καὶ τὸ τίμημα τούτων ἐναποτίθεσθαι, ὡς ἂν εἰ μὴ φροντὶς τῇ ὑμετέρᾳ χώρα γένοιτο τῆς ὀφειλομένης ἐπὶ

τῷ τοιούτῳ ἀτοπήματι ἐκδικήσεως καὶ τῆς τῶν πραγμάτων πάντων
 ἱκανώσεως, ἱκανωθῆναι ταῦτα ἐξ αὐτῶν τὴν τε βασιλείαν μου καὶ
 τοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις πλοίοις ὄντας πραγματευτάς καὶ ἔκτοτε πάλιν
 εἶναι τὴν πρὸς ὑμᾶς τῆς βασιλείας μου εὐμένειαν, εἰ βούλεσθε, σῶαν
 καὶ ἀσφαλῆ. φροντισάτω οὖν ἡ ὑμετέρα σύνεσις τοῦ τε συμφέροντος
 ὑμῖν καὶ τοῦ ἀζημίου τῇ βασιλείᾳ μου καὶ τῇ Ῥωμανίᾳ. ἐπὶ τούτῳ
 γὰρ καὶ ὁ παρὼν ἄνθρωπος τῆς βασιλείας μου ὁ Ἰγγλινος Πέτρος
 σὺν τῷ συμπολίτῃ ὑμῶν Πέτρῳ Πανδῶλφ πρὸς ὑμᾶς ἀπεστάλη. †
 Μηνὶ νοεμβρίῳ ἰνδ. ια'. †

† Βασιλικὸν εἰς τοὺς συνετωτάτους κουνσού-
 λους καὶ σενάτωρας καὶ λοιποὺς ἐκκρίτους ἐποί-
 κους Γενούας καὶ τὸ λοιπὸν πιστότατον τῇ βα-
 σιλείᾳ μου πλήρωμα αὐτῶν. †

Orig. chart. bomb. tabull. Taurinensis.

VII. (6702—1193) octobri ind. XII.

*Imperator Isaacius Angelus condonat iniurias a Ianiensibus Graecis illa-
 tas renovatque privilegia Ianiensium in urbe Cplii.*

† Ἐφθασαν μὲν οἱ ἀπὸ τοῦ κάστρου Γενούας σταλέντες πρὸς
 τὴν βασιλείαν μου κατὰ τὸν ἀπρίλλιον μῆνα τῆς παρελθούσης δεκά-
 της ἰνδικτιῶνος, τοῦ ςψ' ἔτους, ἀποκρισιάρηαι ὃ τε Γίδος Σπίνουλος
 καὶ ὁ Γιλίελμος Τορνέλος συμφωνῆσαι μετὰ τῆς βασιλείας μου καὶ
 τῆς Ῥωμανίας δικαίῳ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας αὐτῶν, ὅσα δῆτα
 καὶ συνεφώνησαν καὶ τῇ ἐγγράφῳ ἐνόρκῳ συμφωνίᾳ αὐτῶν, ναὶ δῆτα
 καὶ τῷ ἐπορεχθέντι αὐτοῖς χρυσοβούλλῳ τῆς βασιλείας μου τῷ κατὰ
 τὸν αὐτὸν καιρὸν ἀπολυθέντι, ἐν ᾧ καὶ ἡ τοιαύτη συμφωνία αὐτῶν
 κατὰ ῥῆμα διαλαμβάνεται, δηλοῦνται· ἐπεὶ δὲ οὕτω οὐδ' ἑνὸς ἐνιαυ-
 τοῦ κύκλος παρέδραμε, καὶ ὁ τοῖς ἀγαθοῖς ἀντικείμενος σατὰν καὶ
 τῆς εἰρήνης πολέμιος ἀνδρῶν οὐκ ἀγαθῶν ἀπὸ Γενούας ὀρμημένων
 ἐμφιθυρίσας ψυχαῖς ἰὼν ταύταις ληστείας καὶ ἀδικίας ἐνέχεε, καὶ
 πειρατικαῖς ναυσὶν οὐ μόνον μακραῖς, ἀλλὰ καὶ περιηγμέναις τε καὶ
 στρογγύλοις τὸ Ἰσοικὸν καὶ Παμφύλιον παραπλέοντες πέλαγος ταῖς
 διαπλωϊζομέναις τοῦτο ναυσὶ μαιφόνους χεῖρας ἐπέβαλλον, καὶ τοὺς
 ἐν αὐταῖς κατασφάττοντες τὰ προσόντα αὐτοῖς ἐληΐζοντο, κἀντεῦθεν

καὶ βενετικῷ πλοίῳ ἐντυχόντες, ἀπὸ τῆς Μεγαλοπόλεως εἰς Αἴγυπτον ἀπάραντι, καὶ κειθεὶν αὐθις εἰς τὴν Μεγαλόπολιν καταῤῥαι σπεύδοντι, καὶ ἀνθρώπους τῆς βασιλείας μου καὶ ἀποκρισιάρχους τοῦ εὐγενεστάτου ἐκείνου σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου τοῦ Σαλαχατίνου πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ πράγματα οὐκ ὀλίγα τῇ βασιλείᾳ μου παρ' ἐκείνου σταλέντα φέροντι, ἀλλὰ καὶ πραγματευτὰς Ῥωμαίους πολλοὺς καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς Μεγαλοπόλεως ὁρμωμένους καὶ τὰ πρῶτα τῶν ἐν αὐτῇ πραγματευτῶν φερομένους, προσεπέλασάν τε τῷ τοιούτῳ πλοίῳ κατὰ φίλους, καὶ εἰρηνικοὺς τὰ πρῶτα πρὸς αὐτοὺς λόγους θέμενοι αἴφνης αὐτῷ ληστρικῶς ἐπεπήδησαν, καὶ πάντας τοὺς ἐν αὐτῷ φόνου παρανάλωμα ποιησάμενοι καὶ αὐτοὺς τοὺς τῆς βασιλείας μου ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρὸς τὴν βασιλείαν μου σταλέντας ἀποκρισιάρχους τοῦ ῥηθέντος εὐγενεστάτου ἐκείνου σουλτάνου Αἰγύπτου, τῶν τε ἐμφερομένων τῷ πλοίῳ πάντων πραγμάτων καὶ τῶν πρὸς τὴν βασιλείαν μου παρὰ τοῦ δηλωθέντος σουλτάνου Αἰγύπτου σταλέντων φαρίων καὶ ἄλλων ἀγρίων τε καὶ τιθασσευμένων ζώων, οἷα Λιβύη τρέφει καὶ Αἴγυπτος, ἐγκρατεῖς γεγόνασιν. ἐπεὶ οὖν οὐκ ἦν ταῦτα πράως ἐνεγκεῖν τὴν βασιλείαν μου, καὶ μάλιστα παρὰ τῶν ἀπὸ τῆς Μεγαλοπόλεως ἐν τῷ τοιούτῳ πλοίῳ εὐρεθέντων πραγματευτῶν παρορμωμένην, καθ' ἑκάστην πρὸς αὐτὴν ἀνακλαιομένων καὶ τὴν ἐκδίκησιν λιπαρῶς ἐξαιτουμένων καὶ τῆς βασιλείας μου ὁσημέραι δεομένων, ἐκχωρῆσαι αὐτοῖς ἱκανωθῆναι τὰ πράγματα αὐτῶν ἐκ τῶν ἐνταῦθα εὑρισκομένων Γενουϊτῶν, ἡ βασιλεία μου ἅμα μὲν καὶ τοῖς Κωνσταντινουπολίταις πραγματευταῖς τὸ πολὺ περιαιροῦσα τῆς θλίψεως καὶ τὴν τῆς ζημίας ἀνακωχὴν ὑποτεينوμένην, ἅμα δὲ καὶ τοὺς Γενουϊτάς διεγείρει περισσοτέρως θελήσασα εἰς τὴν τοῦ τοιούτου κακοῦ κατὰ τὰ συμπεφωνημένα ἐκδίκησιν, συνήγαγέ τε τοὺς τῇ Μεγαλόπολει ἐνδημοῦντας Γενουϊτάς καὶ φροντίσαι τῆς τοῦ κακοῦ ἐκδικήσεως τούτοις ἐπέσκηψεν. ὥς δὲ οὗτοι τὴν τοῦ τηλικούτου πράγματος ἀνεβάλλοντο φροντίδα καὶ ἑαυτῶν ταύτην ἀποτινάσσεσθαι ἐπειρώντο, τὴν τῶν τολμησάντων τοῦτο κακίαν προβαλλόμενοι καὶ τὴν διὰ ταύτην ἀπὸ τῆς χώρας αὐτῶν πρὸ χρόνων ἤδη πολλῶν ἀποσόβησιν. κἀντεῦθεν αὐθις ἀγριωτέρως αὐτοῖς ὁ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν ἐπηγείρετο δῆμος, καὶ θερμότερος ἐδεῖτο τῆς βασιλείας μου ἐξ αὐτῶν ἱκανωθῆναι τὰ ἀπὸ τοῦ τοιούτου πλοίου ἀφαιρεθέντα πράγματα αὐτῶν, ἡ

βασιλεία μου τῷ καιρῷ καὶ τοῖς πράγμασι ἐνδιδοῦσα μέσως χωρεῖται, τοῖς τε Κωνσταντινουπολίταις τὸν θόρυβον καταστέλλουσα καὶ τοῖς Γενοῦταις τὸ ἀσφαλὲς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν αὐτῶν περιποιουμένη καὶ τὴν προκυρωθεῖσαν συμφωνίαν τῆς βασιλείας μου καὶ τῆς Ῥωμανίας καὶ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Γενοῦας μὴ ἀκυρωθῆναι διοικονομοῦσα καὶ δὴ τοὺς Γενοῦτας ἐγκρατεῖς εἶναι ἀφείσα τῶν λοιπῶν πραγμάτων αὐτῶν, ἀπόμοιραν ἐξ αὐτῶν λαμβάνει ὑπὸ ἐγγυηταῖς τοῖς παρ' αὐτῶν δοθεῖσι καὶ ὡς παρακαταθήκην τὴν τοιαύτην ἀπόμοιραν κατέχειν παρ' αὐτῆς ἐκλεγεῖσιν, εἰς χιλιάδας ὑπερπύρους εἴκοσι ποσομένην, ἐπὶ αἰρέσει τοιαύτῃ, ὡς εἰ μὲν εἶδησιν λαβόντες τοῦ συμβάντος οἱ ἔποικοι τοῦ κάστρου Γενοῦας εἰς ἐκδίχῃσιν διεγερθεῖεν τοῦ πράγματος, ἀποδοθήσεται τούτοις ἡ κατασχεθεῖσα ἀπόμοιρα, εἰ δὲ ἀμελῶς περὶ ταύτην διατεθεῖεν, ἔσονται αἱ τοιαῦται εἴκοσι χιλιάδες ὑπέρπυροι παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις εἰς ἰκάνωσιν τῶν πραγμάτων αὐτῶν. οἰκονομεῖται ταῦτα παρὰ τῆς βασιλείας μου, καὶ ὁ θόρυβος καταστέλλεται, καὶ οἱ Γενοῦται τῇ Μεγαλοπόλει ἐλευθέρως καὶ αὐθις ἐνδιατρίβουσι, τοῖς ἀποκληρωθεῖσιν αὐτοῖς ἐν τῇ Μεγαλοπόλει διαιτήμασιν ἀνέτως χρώμενοι. στέλλει δὲ ἡ βασιλεία μου ἄνθρωπον αὐτῆς μετὰ καὶ γραμμάτων σὺν ἐνὶ τῶν ἐν τῇ Μεγαλοπόλει Γενοῦτῶν εἰς τὸ κάστρον τὴν Γένουαν τὰ συμβάντα ἀναδιδάσκοντα, οἱ δὲ Γενοῦται τὰ τῆς βασιλείας μου δεξάμενοι γράμματα, ὡς προσῆκον ἦν συνετοῖς καὶ φρονίμοις ἀνθρώποις καὶ πιστοῖς τῇ βασιλείᾳ μου διετεθήσαν, καὶ πολλὴ μὲν αὐτοῖς ἡ τοῦ πράγματος φροντίς γίνεται, στέλλουσι δὲ καὶ ἀποκρισιαρίους πρὸς τὴν βασιλείαν μου περὶ τούτων διαπρεβεύοντες, τὸν τε πιστότατον λίξιον αὐτῆς Βαλδουῖνον Γέρτζον καὶ τὸν Γίδον Σπίνουλον, οἱ καὶ καταλαβόντες πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ πολυτρόπως αὐτὴν πληροφορήσαντες τὸ τῶν τὸ ἄτοπον τοῦτο ἔργον ποιησαμένων Γενοῦτῶν ἀπόβλητον καὶ ἐκδεδιητημένον καὶ τὴν διὰ ταῦτα πολὺν ἤδη χρόνον τῆς Γενοῦας ἀποικίαν καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ κάστρου αὐτῶν ἐνδικὸν διωγμὸν, καὶ ὡς οὐδέποτε λήξουσιν ἀναψηλαφῶντες αὐτοὺς, μέχρις ἂν κατασχόντες τούτους ταῖς χερσὶ τῆς βασιλείας μου παραδώσουσι, καὶ πολλὴν πρὸς τὴν βασιλείαν μου παράκλησιν ποιησάμενοι, μὴ διὰ δύο ἢ καὶ τριῶν ἀνδρῶν κακίαν ὅλον τὸ κατ' αὐτοὺς ἀποβαλέσθαι κάστρον, πολλὴν τὴν εἰς τὴν βασιλείαν μου καὶ Ῥωμανίαν πίστιν καὶ εὐνοίαν τρέφον καὶ ἐπὶ ταύτῃ καυ-

χώμενον καὶ ὅλαις χερσὶν αὐτῆς, ἐξεχόμενον, κατεδυσώπησάν τε τὴν
 βασιλείαν μου καὶ μὴ ἀπολέσαι δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, ἢ μᾶλλον
 εἶπεν διὰ ἀσεβῆ καταπεπέικασιν. καὶ δὴ κάμπτεται τούτοις ἡ βασι-
 λεία μου, καὶ τὰ ἐγγυηταῖς παρατεθέντα γενουῖτικά νομίσματα, ὡς
 ἀνωτέρω δεδήλωται, ὡς ἤδη τῆς Γενούας οὕτω τὴν ἐπιφορτισθεῖ-
 σαν αὐτῇ φροντίδα ἐκπληρώσας, ἀποδοθῆναι αὐτοῖς διωρίσατο, καὶ
 μέντοι καὶ ἀποδέδοται. ἐπεὶ δὲ διὰ τὸ παρεμπεσὸν σκάνδαλον καὶ
 ἐτέρῳ χρυσοβούλλῃ τῆς βασιλείας μου τὸν προαπολυθέντα ἐπὶ τῇ
 συμφωνίᾳ αὐτῶν χρυσόβουλλον λόγον τῆς βασιλείας μου ἐπικυρωθῆναι
 ᾗτήσαντο, κατανεύει καὶ πρὸς τὴν τοιαύτην αὐτῶν ἡ βασιλεία μου
 αἵτησιν, ὡς καὶ αὐτῶν ἐγγράφῳ αὐτῶν καὶ τῶν ἐν τῇ Μεγαλοπόλει
 ἐκκρίτων Γενουῖτῶν ἐνυπογράφῳ καὶ ὄρκῳ σωματικῷ ἐπὶ τῷ ἐγγράφῳ
 τὴν προομοθεῖσαν συμφωνίαν αὐτῶν ἐνταῦθα ἐπικυρώσαντων κατὰ τὸ
 ἐνδεδομένον αὐτοῖς ἀπὸ τῆς χώρας αὐτῶν, καθ' ἣν τῇ βασιλείᾳ μου
 διεκόμεσαν γραφὴν τῶν κουνσούλων καὶ συμβούλων τοῦ κάστρου
 αὐτῶν, συμφωνησάντων δὲ καὶ τὸ ἐν τῇ ἐναλλαγῇ τῶν κουνσούλων
 καὶ συμβούλων αὐτῶν ἢ καὶ ἐξουσιαστῶν τοὺς ἐκάστοτε γινομένους
 ἐτέρους κουνσούλους καὶ συμβούλους ἢ καὶ ἐξουσιαστάς προτιθέναι τῷ
 ἐπὶ ταύτῃ ὄρκῳ καὶ τοῦτο τὸ μηδὲ διὰ τὸ συμβὰν μερικὸν σκάνδαλον
 μεταξὺ τῆς Ῥωμανίας καὶ τῆς Γενούας ὅτεδήποτε ἀλλοιώσιν ἐμποι-
 ῆσαι τοῖς μετὰ τῆς Ῥωμανίας καὶ τῆς Γενούας συμφωνηθεῖσι. ταῦτα
 οὕτω τούτων· καταθεμένων ἐνώπιον τῆς βασιλείας μου καὶ τὴν τοι-
 αύτην αὐτῶν καταθέσιν πιστωσαμένων δι' ἐγγράφου ἐνυπογράφου
 αὐτῶν καὶ ὄρκου οὕτως ἐχόντων· ἐπεὶ ὁ ἀγιώτατος κύριος βασιλεὺς
 Ῥωμαίων καὶ αἰεὶ αὔγουστος κῆρ Ἰσαάκιος ὁ Ἄγγελος ἀντέστρεψε
 πρὸς ὑμᾶς τοὺς ἀποκρισιαρίους τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Γενούας,
 τὸν τε Βαλδουῖνον Γέρτζον καὶ τὸν Γίδον Σπίνουλον, καὶ δι' ἡμῶν
 πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῇ Μεγαλοπόλει Γενουῖτας καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ
 κάστρον τὴν Γένουαν· τὰ ἐξ αὐτῶν ἀφαιρεθέντα νομίσματα καὶ ἐγ-
 γυηταῖς, οἷς αὐτοὶ ἠβουλήθησαν παρατεθέντα αἰτία τῆς γεγονούας
 ζημίας τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ βασιλείᾳ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις πραγματευταῖς καὶ
 τοῦ φόνου τῶν ἀποκρισιαρίων τῆς ἀγίας αὐτοῦ βασιλείας καὶ τῶν
 πρὸς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἐρχομένων ἀποκρισιαρίων τοῦ εὐγενεστάτου
 ἐκείνου σουλτάνου Αἰγύπτου τοῦ Σαλαχατίνου καὶ τῆς ἀφαιρέσεως
 τῶν φαρίων καὶ ἀλλοίων αἰγυπτιακῶν ζώων τῶν πρὸς τὴν ἀγίαν αὐ-

τοῦ βασιλείαν διακομιζομένων ὡς ἀποσταλόντων παρὰ τοῦ εὐγενεστά-
 του τοιοῦτου σουλτάνου Αἰγύπτου τοῦ Σαλαχατίνου καὶ τῶν λοιπῶν
 δώρων, ὅσα τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ βασιλείᾳ ὁ ῥήθεις σουλτάνος Αἰγύπτου
 ἀπέστειλε πολυτελῆ καὶ πολύτιμα, τῶν καὶ εὐρεθέντων ἐν τῷ πλοίῳ
 τοῦ βενετίκου τοῦ Πορδάνου, τῷ κατασχεθέντι παρὰ τοῦ γενοῦτικῷ
 πλοίου τοῦ ναυκληρευομένου παρὰ τε τοῦ Γιλιέλμου Γράσου, τοῦ
 Ῥαδουάνου ναυκλήρου, τοῦ Βάχα Βούβα, τοῦ ἀνεφιοῦ τοῦ Βαλδουίνου
 Γέρτζου, τοῦ Τζίρη Δαΐζων, τοῦ Οὔβρου Μεδίσου, τοῦ Πόρρου, τοῦ
 Σεμούντου, τοῦ Διβάλτου, τοῦ Παλτζέτζη καὶ τοῦ Πασχάλη καὶ ἐτέ-
 ρων Γενοῦϊτῶν, διὰ τὸ πληροφορίαν λαβεῖν τὴν ἀγίαν αὐτοῦ βασιλείαν
 ἐξ ἡμῶν, ὡς πρὸ πολλοῦ οἱ τοιοῦτοι τοῦ κάστρου Γενοῦας ἀπεδιώ-
 χθησαν διὰ τὸν ἐκδεδιητημένον αὐτῶν βίον καὶ τὴν ἐν οὐκ ἀγαθοῖς
 ἀναστροφῇ, καὶ ἐλάβομεν ἡμεῖς τὰ τοιαῦτα νομίσματα εἰς εἴκοσι
 χιλιάδας ὑπέρπυρα ποσούμενα ἀπὸ χειρῶν τοῦ Ὁξεοβαφεωπούλου
 Ἰωάννου εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας καὶ δι' ἡμῶν οἱ ταῦτα τοῖς ἐγγυη-
 ταῖς παραθέμενοι Γενοῦται πραγματοποιεῖται οἱ καὶ τῇ Μεγαλοπό-
 λει κατὰ τὸν νοέμβριον μῆνα τῆς διελευσούσης ἐνδεκάτης ἰνδικτιῶνος
 κατ' ἐμπορίαν προσοκειλάντες μετὰ τοῦ πλοίου τοῦ Γενοῦϊτου Ἑρρί-
 κου τοῦ Νεβιτέλα· ἐπεὶ οὖν ταῦτα οὕτως ἐλάβομεν, καὶ ἀναργυρίαν
 προβαλέσθαι οὐκ ἔχομεν μερικῶς ἢ καθόλου, οὔτε μὴν ἑτέρα τις
 πρόφασις ἡμῖν ὑπολέλειπται εἰς ἀναίρεσιν τῶν συμφωνηθέντων παρὰ
 τοῦ καθ' ἡμᾶς κάστρου καὶ τῆς χώρας τῆς Γενοῦας πρὸς τὸν κρα-
 ταιὸν καὶ ἅγιον ἡμῶν βασιλέα, κῆρ Ἰσαάκιον τὸν Ἀγγελον, καὶ τὴν
 Ῥωμανίαν, τῶν καὶ δι' ἐγγράφου ὀρκωμοτικῷ ἡμῶν καὶ χρυσοβούλ-
 λου τῆς ἀγίας αὐτοῦ βασιλείας, ἐν ᾧ καὶ τὸ τοιοῦτον ἔγγραφον κατ-
 εστρωμένον ἐστὶ, δηλουμένων, ᾧ ἐγγράφῳ ἀκολουθῶς καὶ οἱ κόν-
 σουλοι τοῦ κάστρου ἡμῶν καὶ οἱ λοιποὶ ἔκκριτοι τῶν συμφυλετῶν
 ἡμῶν τὴν πρὸς τὸν κραταιὸν καὶ ἅγιον βασιλέα Ῥωμαίων κῆρ Ἰσα-
 άκιον τὸν Ἀγγελον, καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Ῥωμανίαν πίστιν ἐπωμόσαντο
 πρὸς τοὺς ἐκεῖσε ἀποσταλέντας ἀποκρισιαρίους τῆς ἀγίας αὐτοῦ βα-
 σιλείας, τὸν τε Πεπαγωμένον Νικηφόρον καὶ τὸν διερμηνευτὴν Γηράρ-
 δον, ὁμνύομεν, ἵνα πάντα τὰ παρὰ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας ἡμῶν
 συμφωνηθέντα καὶ ἐν τῷ χρυσοβούλλῳ διελημμένα καὶ τῷ ἐν αὐτῷ
 κατεστρωμένῳ ἐγγράφῳ ἡμῶν δηλούμενα ὡς συμφωνηθέντα παρὰ τοῦ
 αὐτοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας ἡμῶν φυλάττωνται ἀπαρεγχείρητα καὶ

ἀναλλοίωτα εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα παρὰ παντὸς τοῦ πληρώματος τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Γενοῦας, καθὼς ἀρχήθεν ὠμόθησαν, καὶ οὐδὲν πρόκριμα τῷ κάστρῳ καὶ τῇ χώρᾳ ἡμῶν πρὸς ἀναίρεσιν τῶν συμφωνηθέντων, ὡς εἴρηται, ἐκ τῆς τῶν Γενοῦτῶν τῶν ἐν τῇ Μεγαλοπόλει κατασχέσεως καὶ τῆς τῶν πραγμάτων αὐτῶν παρ' ἐγγυηταῖς καταθέσεως προσγενήσεται εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηγε-
 κείς χρόνους διὰ τὸ οἰκονομικῶς ἄγαν καὶ κατὰ προμήθειαν ἀρίστην, καὶ ἵνα μὴ κακὸν τι μέγα παρὰ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν τοῖς ἐν τῇ Μεγαλοπόλει Γενοῦταις συμβῇ, ὅποια ὁ πολὺς ὄχλος οἶδε ποιεῖν, τὴν ἀγίαν αὐτοῦ βασιλείαν τοῦτο οἰκονομῆσαι καὶ οὐδέποτε μνήμην τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως ποιησόμεθα, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ ἐν τοῖς ὅρκοις τοῖς γινομένοις ἐν τῷ κάστρῳ ἡμῶν ἐπὶ ταῖς ἐναλλαγαῖς τῶν κονσούλων καὶ συμβούλων ἢ καὶ ἐξουσιαστῶν τοῦτο προστίθεσθαι, ἀμνηστίαν παντελῇ πάντας τοὺς Γενοῦίτας ἔχειν τοῦ τοιούτου σκαν-
 δάλου καὶ μηδέποτε ἔνεκα τούτου πρὸς ἄμυνάν τινα κατὰ τῆς Ῥωμανίας μερικῶς ἢ καθόλου αὐτοὺς χωρῆσαι, μηδὲ ὅλως εἰς πρόφασιν μιᾶς καὶ μόνης κεραίας ἀναιρέσεως τῶν ἐν τῷ ὀρκωμοτικῷ ἡμῶν ἐγγράφῳ κειμένων χωρῆσαι ὅτε δήποτε, ὡς καὶ τοῦ κυρίου βασιλέως καὶ τῆς Ῥωμανίας κατανεύσαντος διὰ τοῦ ἡγεμονότος νῦν αὖθις ἡμῖν προσκυνητοῦ χρυσοβούλλου τῆς ἀγίας αὐτοῦ βασιλείας μηδέποτε ἀπὸ τοῦ νῦν ἐν κατασχέσει τινὸς τῶν Γενοῦτῶν γενέσθαι, μήτε διὰ τὴν τοιαύτην αἰτίαν, μήτε δι' ἑτέραν οἰανδήποτε μερικὴν ζημίαν ἢ βλάβην τῇ Ῥωμανίᾳ ἢ τινὶ τῶν ἐποίκων αὐτῆς εἰς τὸ ἐξῆς ἐπενεχθησομένην παρὰ τινων Γενοῦτῶν πρὸ τοῦ δοῦναι εἶδῃσιν τῷ κάστρῳ Γενοῦας καὶ ἐξ ἐκείνου τὴν ἐκδίκησιν ἀπαιτῆσαι, καθὼς ἀρχήθεν συνεφωνήθη, τὸ παρὸν χρυσοβούλλον σιγίλλιον τῷ κάστρῳ καὶ τῇ χώρᾳ Γενοῦας ἢ βασιλείᾳ μου ἐπεβράβευσε, δι' οὗ θεσπίζει καὶ διορίζεται, τὸ βέβαιον καὶ ἀσφαλές καὶ ἀπαράθραυστον ἔχειν τὰ συμφωνηθέντα πάντα μεταξὺ τῆς βασιλείας μου καὶ τῆς Ῥωμανίας καὶ τῶν Γενοῦ-
 τῶν καὶ ἐν τῷ προαπολυθέντι χρυσοβούλλῳ λόγῳ τῆς βασιλείας μου κατὰ τὸν ἀνωτέρω δηλωθέντα καιρὸν, ἐν ᾧ καὶ τὸ ὀρκωμοτικὸν αὐτῶν ἐγγραφον κατεστρωμένον ἐστὶ, δηλούμενα καὶ μηδέποτε ἄλλοτε παρὰ τὴν περίληψιν τοῦ τοιούτου χρυσοβούλλου τῆς βασιλείας μου ἢ παρὰ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου καὶ τῆς Ῥωμανίας γενέσθαι ἐπὶ τοῖς Γενοῦταις ἢ παρὰ τῶν Γενοῦτῶν ἐπὶ τῷ μέρει τῆς βασιλείας

μου καὶ τῆς Ῥωμανίας, ἀλλὰ μηδὲ ἀπὸ τοῦ, ὡς εἴρηται, προβάντος σκανδάλου πρόφασιν ὅτεδὴποτε μερικῶς ἢ καθόλου τῷ μέρει τῆς βασιλείας μου καὶ τῆς Ῥωμανίας ἢ τῇ Γενοῦᾳ δοθῆναι εἰς ἀναίρεσιν τῶν μεταξὺ ἡμῶν συμφωνηθέντων ἐν τῷ χρυσοβούλλῳ λόγῳ τῆς βασιλείας μου καὶ τῷ ὀρκωμοτικῷ ἐγγράφῳ αὐτῶν ἐμπεριελημμένων, ἀλλ' ἐν ἀσφαλεῖ καὶ ἀπαραβάτῳ καὶ ἀκεραίῳ φυλάττεσθαι ταῦτα, καθὼς ἀρχῇθεν ἐξετέθησαν, καὶ οὕτω λογίζεσθαι, ὡς μηδενὸς παρεμπεσόντος σκανδάλου εἰς ἀναίρεσιν τούτων ὅπωςδὴποτε ἀφορῶντος. ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν χρυσόβουλλον σιγίλλιον τῆς βασιλείας μου ἐπεβραβεύθη αὐτοῖς εἰς ἀσφάλειαν αἰωνίζουσαν †. † Μηνὶ ὁκτωβρίῳ ἰνδ. ιβ' †.

Orig. charta bomb. tabull. Taurinensis.

VIII. (6707—1199) martio ind. II.

Alexius III. Angelus Comnenus, capto et punito Gafforio, mittit Nicolaum medicum legatum ad communitatem Ianuae, ut iterum tractetur de privilegiis.

† Ἀλέξιος ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς, θεοστεφὴς ἀναξ, κραταιὸς, ὑψηλὸς, αἰεὶ αὔγουστος καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Κομνηνὸς τῷ συνετωτάτῳ ἐξουσιαστῇ Γενοῦας καὶ τοῖς φρονιμωτάτοις κονσούλοις καὶ σενάτωρσι καὶ τῷ λοιπῷ παντὶ πληρώματι τοῦ κάστρου Γενοῦας τὴν χάριν αὐτοῦ καὶ τὸ ἀγαθὸν θέλημα. ἀψευδῇ τὰ τῶν παρ' Ἑλλήσι σοφῶν ἀποφθέγματα καὶ γνωμολογήματα καὶ ὡς ἐπίπαν ἐπίστοχα. κακοῦ γοῦν ἀνδρὸς ὅλην πόλιν ἀπολαβεῖν ὁ παρ' αὐτοῖς σοφὸς ποιητὴς Ἡσίοδος ἀπεφύηκατο· οὐ καινὸν γοῦν, εἰ καὶ τῷ τοῦ καθ' ὑμᾶς κάστρου τῆς Γενοῦας πληρώματι διὰ τῶν τινῶν ἐξ ὑμῶν κακίαν μέγα π[άντως] ἐπετρίβη ζημίωμα, καὶ μεγάλης οὕτω καὶ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι φιλητῆς καὶ ἀγαπητῆς εὐμενείας τῆς βασιλείας μου ἐπὶ καιρὸν ἐστερήθητε, καὶ αἱ εἰς τὴν βασιλίδαν ταύτην τῶν πόλεων καὶ ἐξ αὐτῆς ἐμπορίαι ἡμῶν καὶ τὰ κέρδη ἐντεῦθεν ἐπесχέσθησαν καὶ διεκωλύθησαν. πλὴν ἐπεὶ θεοῦ προνοίᾳ ὃ τε τῆς κακῆς ταύτης πράξεως ἀρχηγὸς ἐκποδὼν γέγονε, καὶ ἀξίου τῶν ἔργων αὐτοῦ τέλους τετύχηκε, παρὰ τοῦ θεοσώστου στόλου τῆς βασιλείας μου κατασχεθεῖς, καὶ οἱ σὺν εἰκείνῳ δὲ ὁμόφυλοι ὑμῶν πάντες δέσμιοι ταῖς κατὰ τὴν Μεγαλόπολιν φυλακαῖς ἀπεδόθησαν, κἂν καὶ ἡ βασιλεία μου τὸ πρὸς

τὸ κάστρον ὁμῶν εὐμενὲς συντηροῦσα μεγάλην ἐπὶ τούτοις φιλανθρω-
πίαν ἐπεδείξατο, καὶ τῶν φυλακῶν ἀπολύσασα ἄδειαν αὐτοῖς δέδωκεν,
ἐνθα καὶ βούλονται, ἀπελθεῖν· ἐπεὶ γοῦν οὕτω ταῦτα ἐ[π'] ἀρχηγοῦ
τῆς κακίας συνέβησαν καὶ ἡ τοῦ καθ' ὑμᾶς κάστρου σύνεσις τοῦ
οἰκείου ἀγαθοῦ οὐκ ἀνεπαίσθητος γενομένη, ἀλλὰ καὶ λίαν συνετῶς
τοῦτο καταλαβοῦσα καὶ ἐπιγνοῦσα, γραφὴν πρὸς τὴν βασιλείαν μου
ἐξαπέστειλε διὰ τοῦ παρόντος Νικολάου τοῦ ἱατροῦ, ἵλεων ὑμῖν ἐπι-
νεῦσαι τὴν βασιλείαν μου ἐκλιπαροῦσα καὶ τὴν προλαβοῦσαν εὐμέ-
νειαν ἐπὶ τῷ ὑμετέρῳ κάστρῳ ἐπιδείξασθαι ἱκετεύουσα καὶ τῆς εἰς
τὴν Μεγαλόπολιν καὶ τὴν Ῥωμανίαν παρελεύσεως διὰ τε γῆς, διὰ τε
θαλάσσης παραχωρῆσαι ὑμῖν, ἡ βασιλεία μου καὶ τὸ φθάσαν γενέσθαι
κακὸν μὴ τῆς τοῦ παντὸς ὑμετέρου κάστρου βουλῆς ἀκριβῶς εἶναι
εἰδῶτα καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς πταίσασιν ἐκδίκησιν ἐκ θεοῦ προφανῶς
λαβοῦσα, εὐμενῶς τε τὴν τοιαύτην ὑμετέραν γραφὴν παρεδέξατο, καὶ
τὴν παροῦσαν γραφὴν αὐτῆς διὰ τοῦ αὐτοῦ Νικολάου τοῦ ἱατροῦ
πρὸς ὑμᾶς ἐξαπέστειλε, δι' ἧς καὶ γνωρίζει ὑμῖν τὸ ἐπὶ τῷ κάστρῳ
ὁμῶν ἀγαθὸν θέλημα τῆς βασιλείας μου, καὶ προτρέπεται, ἀποκρισια-
ρίους πρὸς τὴν βασιλείαν μου ἀποστέλλει, τὰ περὶ τῆς μεταξὺ τῆς
βασιλείας μου καὶ ὁμῶν φιλίας καὶ δουλείας συμφωνήσοντας, καὶ
ἔξεστιν ὑμῖν, εἰ βούλεσθε, οὕτω ποιῆσαι καὶ τῶν ἀπὸ τῆς βασιλείας
μου θελητῶν ὑμῖν ἐπιτυχεῖν· γινωσκέτω δὲ ἡ σύνεσις ὁμῶν, ὅτι καὶ
νῦν γενοῦντικά κάτερρα τὰ μέρη τῆς Ῥωμανίας περιπλέουσι, καὶ προ-
φάσει τῶν Πισσαίων καὶ τὴν Ῥωμανίαν οὐκ ὀλίγα ζημιοῦσι, καὶ εἰ
καὶ ἐπ' αὐτοῖς θεοῦ βοηθοῦντος γένηται τι ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς βασι-
λείας μου μὴ ἀρέσκον ὑμῖν, οὐκ ἐκ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου ἡ
αἰτία, ἀλλ' ἐκ τῶν τὰ τοιαῦτα τολμᾶν ἐπιχειρούντων †.

† Μηνὶ μαρτίῳ ἰνδ. β. †

† Βασιλικὸν εἰς τὸν συνετώτατον ἐξουσια-
στὴν Γενοῦας καὶ τοὺς φρονιμωτάτους κουνσού-
λους καὶ σενάτωρας καὶ τὸ λοιπὸν πλήρωμα τοῦ
κάστρου Γενοῦας †.

Orig. char. bomb. tabull. Taurinensis.

IX. (6707—1199) iunio ind. II.

Imperator Alexius III. Angelus fidem dat publicam Pisanorum legatis in patriam reversuris.

† Τοῖς παροῦσι συνετωτάτοις ἀποκρισιαρίοις Πίσσης, τῷ τε Γιτζούνη καὶ τῷ Μοδάνῳ, ὑποστρέφουσιν [εἰς] Πίσσαν, τὸ παρὸν τῆς βασιλείας μου ἐπεδόθη σιγίλλιον, ὥς ἂν τῇ τούτου ἐμφανείᾳ διέλθωσιν ἀκωλύτως ἐν ταῖς κατὰ πάροδον χώραις τῆς βασιλείας μου [μετ'] αὐτῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀλόγων αὐτῶν, μὴ τινος τῶν ἐν αὐταῖς ἐνεργούντων ἢ τῶν ἐξυπηρετούντων αὐτῶν ὀφειλόντος παρεμποδίσαι αὐτοὺς ἢ ἀναλαβέσθαι ἀπ' αὐτῶν τι χάριν ποριατικοῦ ἢ διαβατικοῦ ἢ σαγμαριατικοῦ ἢ κομμερκίου παρὰ τὴν περίληψιν τοῦ προσόντος τοῖς πιστοτάτοις τῇ βασιλείᾳ μου Πισσαίοις χρυσοβούλλου, τοῦ κατατολμήσοντος ποιῆσαι παρὰ τὴν περίληψιν τοῦ παρόντος σιγίλλιου τῆς βασιλείας μου σφοδρὰν ὑφορωμένου τὴν ἐξ αὐτῆς ἀγανάκτησιν. ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ τοιοῦτον τῆς βασιλείας μου σιγίλλιον ἐπεδόθη αὐτοῖς.
† Μηνὶ ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος δευτέρου †.

Orig. cart. bomb. tabull. Florentini.

X. (6709—1201) mense aprili ind. IV.

Imperator Alexius III. Angelus fidem dat publicam Guilelmo Cacallaro mercede conducturo piratas Ianuenses.

† Ἐπεὶ ἀνέμαθεν ἡ βασιλεία μου, ὅτι ἀπὸ τῶν μερῶν τῆς Σικελίας ἀπέπλευσαν πλοῖα καὶ κάτεργα κουρσαρικὰ γεννουῖτικά, φρονοῦντα κατὰ τῶν χωρῶν τῆς βασιλείας μου καὶ τῆς Ῥωμανίας καὶ εἰς λύμην αὐτῶν ἀφορῶντα, τὸ παρὸν τῆς βασιλείας μου σιγίλλιον ἐπεδόθη τῷ Κακαλλάρῳ Γιλιέλμῳ τῷ Γεννουῖτῃ, ὥς ἂν τῇ τούτου ἐμφανείᾳ διέλθῃς ἀκωλύτως πάντῃ καὶ ἀπαρεμποδίτως ἐν πάσαις ταῖς κατὰ πάροδον χώραις τῆς βασιλείας μου, καὶ ἀναψηλαφήσης καὶ εὐρήσης τοὺς κόμητας τῶν τοιούτων κουρσαρικῶν κατέργων γεννουῖτικῶν καὶ πλοίων, καὶ κατασκευάσης αὐτοὺς πάντως καταλαβεῖν πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ τυχεῖν τυπωμάτων ἐτησίων, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἀπὸ τοῦ γένους τῶν Λατίνων τῇ βασιλείᾳ μου διὰ στοιχημάτων ἐκδουλεύουσι, μὴ τινος τῶν ἐνεργούντων ἐν ταῖς χώραις τῆς βασιλείας μου ἢ τῶν ἐξυπηρετούντων αὐτῶν ὀφειλόντων παρεμποδίσαι σοὶ ἢ ἀναλα-

βέσθαι ἀπὸ τοῦ τι χάριν ποριατικῶν ἢ διαβατικῶν διδῶνται δέ σοι καὶ ἄλογα κατὰ διαδοχὰς καὶ διοικήσεις παρὰ τῶν κατὰ χώρας ἐνεργούντων, ἔτι δὲ καὶ ἐξελαστικά, εἰ θεήσει, εἰς τὸ τάχιον ἐφευρεῖν τὰ τοιαῦτα γεννουῖτικά πλοῖα καὶ κάτεργα, καὶ πρὸς τὴν βασιλείαν μου ἀγαγεῖν, ἀφ' ὧν μερῶν παραπλέουσι ταῦτα, τοῦ κατατολμήσοντος ποιῆσαι παρὰ τὴν περίληψιν τοῦ παρόντος *σιγιλλίου* τῆς βασιλείας μου σφοδρὰν ὑφορωμένου τὴν ἐξ αὐτῆς ἀγανάκτησιν. ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ τοιοῦτον τῆς βασιλείας μου *σιγιλλιον* ἐπεδόθη αὐτῷ.

† Μηνὶ ἀπριλλίῳ ἰνδικτιῶνος δ' †.

Orig. cart. bomb. Fr. equitis Ansaldi.

XI. 6711 (1202) 13. octobris ind. V.

Imperatoris iussu traduntur Ianuensibus loca eis donata in urbe Constantinopoli.

† Μηνὶ ὁκτωβρίῳ ιγ' ἰνδ. ε' θεῖον καὶ βασιλικὸν προσκυνητὸν πρόσταγμα ἐνεχειρίσθη ἡμῖν περιέχον οὕτω· πανσέβαστε, σεβαστέ, οἰκεῖς τῇ βασιλείᾳ μου, πρωτονοτάριε κῦρ Κωνσταντῖνε Πεδιὰδίτα, καὶ σὺ, λογοθέτα τε γραμματικὲ πανσέβαστε, σεβαστέ κῦρ Θεόδωρε Τριβλαττίτα. ἐνώθητε τῷ δεσιμωτάτῳ Ἰωάννῃ τῷ Ἀνζᾶ, καὶ παράδοτε τῷ συνετωτάτῳ ἀποκρισιαρίῳ Γενοῦας Ὀτομπόνῳ Δελακρόζα δικαίῳ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας τῆς Γενοῦας τὰ παρὰ τῶν Γενοῦιτῶν προκατεχόμενα ἐν τῇ Μεγαλοπόλει ἐνοικίκα καὶ τὰς παραλίους σκάλας, τὰ καὶ προδεδωρημένα αὐτοῖς, ἔτι δὲ παράδοτε αὐτῷ καὶ τὰ ἀρτίως ἐπέκεινα τούτων δωρηθέντα παρὰ τῆς βασιλείας μου τῷ αὐτῷ κάστρῳ καὶ τῇ χώρᾳ Γενοῦας οἰκήματα τῆς μονῆς τῆς Ὑψηλῆς τὰ πλησιάζοντα τοῖς παρὰ τῶν Γενοῦιτῶν κατεχομένοις οἰκήμασιν, ἃ δὴ οἰκήματα εἰσὶ ταῦτα· οἰκῆμα κατεχόμενον παρὰ τοῦ Τζαγκάρως ἐπὶ ἐνοικίῳ ὑπερπύρῳ ἐνὶ πρὸς τῷ ἡμίσει. οἰκῆμα τοῦ Κουλικᾶ ἔχον ἐνοικιον ὑπέρπυρα τρία ἡμῖσι. τὸ πλησίον αὐτῷ ἀνωγεωκατώγειον ἔχον ἐνοικιον ὑπέρπυρα πέντε. ἕτερον κατώγειον κατεχόμενον παρὰ τοῦ Κυριακοῦ ἐπὶ ἐποικίῳ ὑπερπύρῳ ἐνί. ἕτερα ἀνωγεωκατώγεα τρία ἔχοντα ἐνοικιον ὑπέρπυρα θ' πρὸς τῷ ἡμίσει. ἕτερον ἀνώγειον δίπατον ἔχον ἐνοικιον ὑπέρπυρα πέντε. ἕτερον ἀνώγειον δίπατον ἔχον ἐνοικίον ὑπέρπυρα ἑπτὰ. ἕτερον κατεχόμενον παρὰ τινος Εὐδοκίου εἰς ὑπέρπυρα δ', ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ πλησιάζον ἕτερον οἰκῆμα τῆς μονῆς τοῦ Πατρικίου Θεο-

δοσίου καὶ ἔχον ἐμφύτευμα ὑπέρπυρα θ'. ἕτερον οἶκημα πλησιάζον καὶ τῇ μόνῃ τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν διαφέρον καὶ κατεχόμενον παρά τινος Εὐδοκίου εἰς ὑπέρπυρα δέκα. ἔτι παράδοτε τῷ αὐτῷ ἀποκρισιάρῳ Γενοῦας δικαίῳ τοῦ κάστρου καὶ τῆς χώρας Γενοῦας καὶ τὴν μίαν παράλιον σκάλαν τὴν διαφέρουσαν τῇ σεβασμῇ μόνῃ τοῦ Μαγουήλ καὶ πλησιάζουσαν τῇ παρὰ τῶν Γενοῦϊτῶν προκατεχομένη σκάλα καὶ ἔχουσαν ἐτησίως ἐμφύτευμα λίτραν μίαν ὑπερπύρων. εἶχε τό' μηνὶ ὀκτωβρίῳ ἰνδ. ε' δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρὸς.

Κατὰ γοῦν τὴν περιλήψιν τοῦ τοιοῦτου βασιλικοῦ προσκυνητοῦ προστάγματος ἐπὶ ἡλθονεν τὰ προδωρηθέντα οἰκήματα τὰ δηλούμενα ἐν τῷ γεγονότι πρακτικῇ τῆς παραδόσεως αὐτῶν κατὰ τὸν ἀπρίλλιον μῆνα τῆς ι' ἰνδ., καὶ διαγραφὴν κατὰ ταῦτόν καὶ παραδόσιν τῶν τοιούτων πεποιθήκαμεν πρὸς τὸν συνεπόμενον ἡμῖν καὶ παραλαμβάνοντα δικαίῳ τοῦ κάστρου Γενοῦας, τὸν συνετώτατον ἀποκρισιάρῳ Ὁτομόνον Δελακρόζα, πρὸς δὲ καὶ τῶν ῥητῶς δηλουμένων ἐν τῷ γεγονότι ἀρτίως προσκυνητῷ προστάγματι τῷ ἀναταττομένῳ ἄνωθεν ἐπέκεινα τῶν προδωρηθέντων καὶ προπαραδοθέντων αὐτοῖς, καὶ ἔχουσιν οὕτως· τὸ ὡς ἔκ τινος ἀρχῆς ἐγγεγραμμένον περίμετρον τοῦ ἐμβολοτοπίου καὶ τῶν περὶ αὐτὸ, τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς πρὸς ἀνατολὰς ῥυμίδος τῆς διαιρούσης ἐκεῖθεν τὰ οἰκήματα τοῦ ὀσίου Βασιανοῦ ἥτοι τοῦ μετοχίου τῶν Ἑλεγκῶν, ἔνθα καὶ πινσὸς ἐγχόρηγος καὶ διήκον πρὸς δύοσιν κατέναντι τῶν οἰκημάτων τῆς μονῆς τῆς Ὑψηλῆς ἔχει μῆκος πῆχεις εἰκοσιπέντε καὶ πλάτος ἀπὸ τοῦ δημοσίου ἐμβόλου καὶ πρὸς μεσημβρίαν μέχρι καὶ τοῦ ἐμπήλου τοίχου τῶν οἰκημάτων τοῦ ἀρχιητροῦ τῶν διαφερόντων τοῖς Γενοῦϊταῖς πῆχεις ιθ'. κατὰ ἀνατολὰς τοῦ τοιοῦτου περιμέτρου σύνεγγυς τῆς ῥηθείσης ῥυμίδος οἶκημα ἀνώγειον διὰ τρικλιναρίων ὑποσφαίρων ἐπικείμενον τῷ πρὸς τὴν αὐτὴν ῥυμίδα ἐγχορήγῳ βυσαλοκτίστῳ κτίσματι μετὰ καὶ ἡλιακοῦ χαμαγαίου πρὸς μεσημβρίαν καὶ πρὸς δύοσιν ἀνωγέου ἡλιακοῦ, οὗ κάτωθεν κατάχυτον ἐξωστάρων τοῦ μακελλικοῦ ἐργαστηρίου κατεχόμενα παρὰ Ἰωάννου τοῦ Ῥαφομμάτου ἐπὶ ἐμφυτεύματι ὑπερπύρων δύο διὰ τὸ κτισθῆναι παρ' αὐτοῦ, καὶ πρὸς δύοσιν τούτων οἰκήματα χαμαίγαια τρία διὰ τρικλιναρίων ζυγωμάτων μετὰ καὶ καταχύτου σκέποντος τὰς τούτων συρτάρας κατεχόμενα παρὰ Λέοντος τοῦ

Στροβιλιάτου ἐπὶ ἐμφυτεύματι ὑπερπύρων δ' διὰ τὸ κτισθῆναι παρ' αὐτοῦ. ἀπὸ τοῦ τέλους τῶν κε' πήχων κατίσον τούτων πρὸς δύοσιν καὶ τῶν διαγραφέντων κουβουκλὸν ἀνώγειον καὶ τρικλινάρια δύο πρὸς ἀνατολὰς καὶ μεσημβρίαν, ὧν τὰ κατώγεα εἰς κωπαρικὸν ἐργαστήριον, κατεχόμενα παρὰ τῆς συμβίου τοῦ ἐξάρχου ἐκείνου Ἀλεξίου τῆς Καπαρίνας ἐπὶ ἐμφυτεύματι ὑπερπύρων τεσσάρων. ἀπὸ τοῦ τέλους τῶν αὐτῶν εἴκοσι πέντε πήχων καὶ πρὸς δύοσιν μέχρι καὶ τοῦ τέλους τῆς διακρατήσεως τοῦ ἐμβόλου τοῦ συναπολήγοντος τῇ ἀρχῇ τοῦ ἐμπήλου πινσοῦ τοῦ ὑπανεχοντος τὰ ἕτερα οἰκήματα τῆς μονῆς τοῦ Πατρικίου Θεοδοσίου τὰ μέχρι τῆς ρυμίδος ἔδαφος ἀνετον ἔχον μῆκος πήχεις ἐξήκοντα πέντε κατὰ τὸ τῆς προπαραδόσεως πρακτικὸν καὶ πλάτος ἀπὸ τοῦ δημοσίου ἐμβόλου καὶ πρὸς μεσημβρίαν, ἦτοι τὸ πρὸς δύοσιν μέρος τῆς θέσεως τῶν οἰκημάτων τοῦ Πατρικίου Θεοδοσίου πήχεις θ' ἡμισυ, τὸ δὲ πρὸς ἀνατολὰς πήχεις ι' μέχρι τῶν οἰκημάτων τῆς Ὑψηλῆς. ἐν τῷ πρὸς δύοσιν τέλει τοῦ διαγραφέντος τοιούτου ἑδάφους οἰκήματα ἀνώγεα δύο διὰ τρικλιναρίου ὑποσφαίρου μετὰ καὶ ἡλιακοῦ πρὸς μεσημβρίαν, ὧν τὰ κατώγεα μετὰ συρταρέων τοῦ κωπαρικοῦ ἐργαστηρίου καὶ σύνεγγυς τούτων πρὸς ἀνατολὰς οἶκημα χαμαίγειον. κατεχόμενα ταῦτα παρὰ τῶν δύο αὐταδέλφων τῶν Ὀφικιάνων ἐπὶ ἐνοικίῳ νομισμάτων ὑπερπύρων ιη'. πρὸς ἄρκτον τῆς περιοχῆς τοῦ διαγραφέντος περιμέτρου ἀπὸ τῆς πρώτως ῥηθείσης ρυμίδος καὶ πρὸς δύοσιν μέχρι καὶ τῆς ἀναγραφομένης ρυμίδος τῆς εἰς διεξόδου τῶν Ἀσκοθυριαρέων, ἐποίκων τῆς μονῆς τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν, ἔδαφος συμπαρεκτεινόμενον τῷ τοιούτῳ περιμέτρῳ ἔχον πλάτος ἀπὸ τοῦ ἐμβολοτοπίου καὶ πρὸς ἄρκτον πήχεις ιβ' μέχρι τῆς διαστάσεως. ἐπ' αὐτῷ τῷ ἑδάφει εὗρηται καὶ φρέαρ μετὰ περιστομίδος μαρμαρίνου καὶ πωρίνου, ἥ δὲ περιλιμπανομένη διάστας ἡ ἐν τοῖς προθύροις τῶν Ἀσκοθυριαρέων ὀφείλει παραφυλαχθῆναι διὰ τὴν πάγκοινον διόδον κατὰ τὸ πρότερον. ἐν τῷ πρὸς δύοσιν ἀκραίῳ μέρει τοῦ αὐτοῦ ἑδάφους οἶκημα ἀνώγειον εἰς κωπαρικὸν ἐργαστήριον διὰ τρικλιναρίου ζυγωματικοῦ καὶ ἡλιακοῦ πρὸς ἀνατολὰς διὰ τροπικοδιρρύτου κατεχόμενον παρὰ Ἰωάννου τοῦ Παστοῦ ἐπὶ ἐμφυτεύματι ὑπερπύρων πέντε διὰ τὸ κτισθῆναι παρ' αὐτοῦ. καὶ πρὸς ἀνατολὰς ἄκρον τοῦ τοιούτου ἀνέτου ἑδάφους τοῦ συντεταμένου τῷ ἐμβόλῳ οἶκημα χαμαίγειον διὰ καταχύτου τετραπάγου εἰς κωπαρικὸν ἐργαστή-

ριον κατεχόμενον παρὰ Λέοντος τοῦ Στροβιλιάτου ἐπὶ ἐμφυτεύματι ὑπερπύρων τεσσάρων διὰ τὸ κτισθῆναι παρ' αὐτοῦ. πρὸς μεσημβρίαν τοῦ ἐν τῇ καταρχῇ γραφέντος ἐδάφους καὶ κατίσον τῆς συμπαρακειμένης ῥυμίδος οἰκοστάσιον διὰ κουβούκλου διπάτου καὶ τρικλιναρίου ἀνωγέου πρὸς δύοσιν μετὰ καὶ ἡλιακῶν καὶ ἐξωστάρων καταχύτων, χαμαιγέων δύο πρὸς ἄρκτον καὶ περιουλίου πρὸς δύοσιν, κατεχόμενον παρὰ τοῦ Λέοντος τοῦ Στροβιλιάτου ἐπὶ ἐνοικίῳ ὑπερπύρων ἡ' τὸ δὲ περίμετρον τούτων ἔχει μῆκος μέχρι καὶ τῶν πρὸς δύοσιν τῶν οἰκημάτων τῆς Ὑψηλῆς πήχεις κδ' καὶ πλάτος τοῦ ἡσπητοτοπίου καὶ μόνου μέχρι τῆς ῥυμίδος τῆς διαιρούσης τὰ δίκαια τοῦ θαύου ναοῦ τῆς ἀγίας Δυνάμεως πήχεις δκτώ. σύνεγγυς καὶ πρὸς ἄρκτον τοῦ ῥηθέντος κωπαρικοῦ οἰκήματος οἰκήματα ἀνωγεωκατώγεα τρία διὰ τρικλιναρίου δισφαίρου τὰ μέχρι καὶ τοῦ νεροδρόμου τοῦ διαιρουντος τὰ οἰκήματα τῆς Περιβλέπτου· τὰ τούτων κατώγεα εἰς κωπαρικὰ ἐργαστήρια, τὸ δὲ πλάτος τούτων ἀπὸ τῆς πρὸς ἀνατολὰς ῥυμίδος καὶ πρὸς δύοσιν πήχεις δκτώ ἥμισυ, κατεχόμενα παρὰ τοῦ Μακρογένους ἐπὶ ἐνοικίῳ ὑπερπύρων εἰκοσιενός. πρὸς μεσημβρίαν τῆς διόδου τῆς πρὸς δύοσιν καὶ κατίσον τοῦ προγεγονότος ἐμβόλου οἰκήματα δύο, ὧν τὰ κατώγεα εἰς κωπαρικὰ ἐργαστήρια τὰ μέχρι καὶ τῆς ῥυμίδος τῆς εἰσαγούσης εἰς τὸ τούτων περίουλον, κατεχόμενα παρὰ τῶν ῥηθέντων Ὀφικιάνων ἐπὶ τῷ προγραφέντι ἐνοικίῳ τῶν δεκαοκτῶ ὑπερπύρων. πρὸς ἄρκτον τοῦ περιορισθέντος ἐμβόλου καὶ τῆς αὐτῆς διόδου καὶ ὀπισθεν τῶν τοῦ Παστοῦ οἰκημάτων οἰκῆμα ἀνώγειον διὰ τρικλιναρίου ὑποσφαίρου τὸ ἀπὸ τῆς περιοχῆς τοῦ μαγκυπικοῦ ἐργαστηρίου πλατυνόμενον κατ' ἰσότητα καὶ δι' ὅλης τῆς ἀπὸ τοῦ ἐμβόλου εἰσοδοεξόδου, ἐν ᾗ καὶ τὸ φρέαρ. καὶ πρὸς ἀνατολὰς τούτου καὶ ἐκ πλαγίου τῶν τοῦ Παστοῦ οἰκημάτων τρικλινάριον ἀνώγειον, οὗ τὸ κατώγειον εἰς σταῦλον. τὰ δὲ γε τῆς προσεπιδύσεως τοῦ νῦν προσκυνητοῦ προστάγματος εἰσὶ ταῦτα· πρὸς μεσημβρίαν τῆς περιοχῆς τοῦ ἐμβόλου καὶ κατ' ἰσότητα τούτου οἰκήματα ἀνωγεοκάτωγα τρία διρρυτόσκεπα, ὧν τὸ ἐνοίκιον νομίσματα θ' πρὸς τῷ ἡμίσει, διαφέροντα τῇ μονῇ τῆς Ὑψηλῆς. ἀντικρὺ τούτων καὶ ἐκ πλαγίου τῆς ῥυμίδος οἰκήματα δίπατα δ' διὰ τρικλιναρίων ζυγωματικῶν, ὧν τὸ ἐνοίκιον σὺν τοῖς μεσοπάτοις καὶ τοῖς κατωγείοις αὐτῶν ὑπέρπυρα εἰκοσιέν. καὶ πρὸς ἀνατολὰς τούτων τρικλινάριον ζυγωματικὸν διηρημένον, οὗ τὸ

ἐνοίκιον σὺν τῷ κατωγέφ ὑπέρπυρα θ', καὶ ταῦτα τῆς αὐτῆς μονῆς τῆς Ὑψηλῆς. τὸ δὲ περίμετρον τούτων ἔχει μῆκος πῆχεις τριάκοντα δύο ἀπὸ τοῦ περιούλου τῶν οἰκημάτων τοῦ ἱατροῦ μέχρι τῆς ῥυμίδος, ἧς πρὸς δύοσιν τὰ οἰκήματα τῆς μονῆς τοῦ Μανουήλ, καὶ πλάτος ἀπ' αὐτῆς καὶ μέχρι τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ἐμβόλου πῆχεις εἴκοσι· συνεισάγεται δὲ τῷ τοιούτῳ περιμέτρῳ καὶ τὸ ἔδαφος τοῦ κατὰ τὸ πρὸς δύοσιν ἄκρον χαμαιγέου καταχύτου καὶ τοῦ κατ' ἰσότητα τούτου μέρους τοῦ διπάτου οἰκήματος τὸ τῆς μονῆς τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν. πρὸς ἀνατολὰς τοῦ περιούλου τῶν προγραφέντων οἰκημάτων τοῦ Πατρικίου Θεοδοσίου καὶ ὡς πρὸς μεσημβρίαν κουβούκλιον ὑπερφῶν καὶ πρὸς μεσημβρίαν τούτου καὶ κατωτέρω κουβουκλὸν καὶ τρικλινάριον καὶ πρὸς ἄρκτον τούτων καὶ ὡς πρὸς δύοσιν τρικλινάριον καὶ κουβουκλὸν μετὰ καὶ ἡλιακοῦ πρὸς ἀνατολὰς καὶ διρρύτου τῆς ἐκκλησίας περιπεφραγμένα καὶ τεθυρωμένα σὺν τοῖς κατωγέοις αὐτῶν. ἀντικρὺ τούτων πρὸς δύοσιν οἰκήματα ἀνώγεα δύο, τὸ ἐν ἄνωθεν τῆς πόρτης, τεθυρωμένα σὺν τῷ κατωγέφ καὶ τῇ πόρτῃ. τὸ περιούλον ἀποφράσσεται διὰ [τ]ούτων καὶ τῶν προγραφέντων καὶ τοίχου πρὸς μεσημβρίαν· τὸ ἔδαφος τοῦ τοιούτου περιούλου καὶ τῶν οἰκημάτων ἔχει μῆκος πῆχεις κε' καὶ πλάτος μέχρι τῶν ξυλοκίωνων τοῦ ἡλιακοῦ τῶν προγραφέντων πῆχεις δεκατρεῖς· [ἐπὶ] δὲ τούτων ἐμφύτευμα νομίματα ὑπέρπυρα θ'. πρὸς δύοσιν τῶν εἰρημένων τῆς περιοχῆς τοῦ μαγκυπικοῦ ἐργαστηρίου τρικλινάριον ἀνώγειν τὸ προσεγγίζον τῷ ἐγχορήγῳ βυσαλοκτίστῳ κτίσματι, οὗ τὸ κατώγειν μετὰ μυλοστασίου διαφέρον τῇ μονῇ τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν, κατεχόμενον παρὰ γυναικὸς Εὐδοκίας χήρας ἐπὶ ἐμφυτεύματι ὑπερπύρων δέκα· τὸ περίμετρον τοῦ τοιούτου ἔχει πῆχεις δώδεκα μέχρι τοῦ ἀποτοιχίσματος τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν τοῖς προγραφείοις, καὶ τὸ πλάτος τούτου πῆχεις ὀκτώ. Διὰ τῶν παραλίων σκαλῶν. ἡ παράλιος σκάλα ἡ πρώην κατεχομένη παρὰ τῶν αὐτῶν Γενοῦϊτῶν ἡ καὶ ἔξωθεν τῆς πόρτης τοῦ παλαιοῦ ραϊκτορος καὶ περιοριζομένη πρὸς ἀνατολὰς διὰ τοῦ κανάλου τοῦ διαιροῦντος ἐκείθεν τὴν ἐτέραν σκάλαν τῆς μονῆς τοῦ Μανουήλ καὶ ἀπευθυνομένη πρὸς δύοσιν καὶ ἐκείθεν τοῦ πύργου τοῦ ἐκ πλαγίου τῆς αὐτῆς πόρτης, ὥσει πῆχεις ἑπτὰ ἡμισυ, ὡς εἶναι τὸ ὅλον μῆκος ταύτης πῆχεις τριάκοντα τρεῖς. καὶ πλάτος ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ μέχρι τοῦ φάμμου πρὸς δύοσιν τοῦ καγκέλου

τῆς εἰσόδου ταύτης καὶ κατίσον τῆς δημοσίας ὁδοῦ οἰκήματα χαμαί-
 γεα τέσσαρα διὰ καταχύτων μετὰ καὶ προβολῶν. ἡνωμένως τῷ πύργῳ
 καὶ κατέμπροσθεν κατάχυτον εἰς ἐργαστήρια δύο. πρὸς ἀνατολὰς τοῦ
 κανάλου τοῦ ἐξερχομένου ἀπὸ τῆς αὐτῆς πόρτης καταλλακτικὸν τρα-
 πέζιον σκεπόμενον διὰ καταχύτου. ἐν τῇ ἀπὸ τοῦ πύργου παρεκτάσει
 τῶν ἐπὶ τῷ ἥμισυ πήχεων κατάχυτον ἀνώγειον καὶ ἔμπροσθεν τούτου
 χαμαίγειον μετὰ καὶ συρταρέων. πρὸς ἀνατολὰς τῆς πόρτης καὶ κατί-
 σον τοῦ τείχους μετὰ ἀποφυγὴν τινὰ οἰκήματα χαμαίγεα τρία διὰ
 διπάτου καταχύτου. ἀντικρὺ τούτων καὶ κατίσον τοῦ αἰγιαλοῦ καὶ
 ἔγγιστα τοῦ κανάλου οἶκημα χαμαίγειον διὰ διπάτου καταχύτου. πρὸς
 δύσιν τούτου τρικλινάριον χαμαίγειον μετὰ προβολῆς ἐν αὐτῇ καὶ
 ξυλοσκάλαι δύο. ἑτέρα σκάλα ἢ πρὸς ἀνατολὰς ταύτης, ἀρχομένη ἀπὸ
 τοῦ αὐτοῦ ὅλου κανάλου καὶ ἀπευθυνομένη πρὸς ἀνατολὰς μέχρι καὶ
 τῆς ἐγγύτητος τοῦ ἑτέρου κανάλου τοῦ ὑπαντιάζοντος τῷ πρὸς ἀνα-
 τολὰς ὡς εἰς πύργωμα ἀντιγωνιάῳ τῷ καὶ μέσον τῆς κορτίνης ἔχουσα
 μῆκος πῆχεις τριάκοντα ἐννέα ἥμισυ τέταρτον ἄνευ τοῦ κανάλου, καὶ
 πλάτος ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ μέχρι τοῦ κλύσματος τῆς θαλάσσης. σύν-
 εγγυς τοῦ τείχους καὶ πρὸς ἀνατολὰς δίρρυτα χαμαίγεα δύο μετὰ
 καὶ καταχύτου τῆς προσβολῆς, κατεχόμενα παρὰ τοῦ βασταγαρίου
 Θεοφυλάκτου ὡς κτισθέντα παρ' αὐτοῦ. πρὸς δύσιν τῆς εἰσόδου τῆς
 αὐτῆς σκάλας καὶ κατίσον τῆς δημοσίας ὁδοῦ οἰκήματα ἀνώγεα
 τρία διὰ τρικλιναρίων ζυγωματικῶν μετὰ καὶ ἡλιακοῦ πρὸς θάλασ-
 σαν διὰ καταχύτου μεγάλου καὶ διρρύτου. ἐν τῇ τοιαύτῃ σκάλα εὐ-
 ρέθη καὶ ξυλόσκαλα καὶ ἐν τῇ μασχάλῃ τοῦ πύργου κάγκελον τοῦ
 ἀποθέτου. πρὸς τούτοις παρεδόθη καὶ ἡ προσεπιφιλοτιμηθεῖσα αὐτοῖς
 ἑτέρα σκάλα τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ Μανουὴλ, ἢ πρὸς δύσιν τῆς
 προειρημένης καὶ παρ' αὐτῶν κατεχομένη, ἢ περιοριζομένη πρὸς ἀνα-
 τολὰς διὰ τοῦ εἰς νεροδρόμον ἀνέτου ῥυμιδώματος καὶ διατεταμένη
 πρὸς δύσιν μέχρι καὶ τῆς ἑτέρας σκάλας τῆς αὐτῆς μονῆς καὶ ἔχουσα
 κατὰ διάμετρον πῆχεις δεκατρεῖς καὶ πρὸς μεσημβρίαν ταύτης ἐξ
 αὐτοῦ δὴ τοῦ ῥηθέντος διαμέτρου τῶν δεκατριῶν πήχεων οἰκήματα
 χαμαίγεα δύο διὰ τρικλιναρίου μετὰ ἐργαστηρίων καὶ κατ' εὐθείαν
 τούτων πρὸς ἀνατολὰς οἶκημα ἀνώγειον διὰ τρικλιναρίου τὸ μέχρι
 τοῦ αὐτοῦ ἀνέτου ῥυμιδώματος, οὗ τὸ κάτωγον εἰς ἐργαστήριον καὶ
 ἐκ πλαγίου τούτου πρὸς ἄρκτον κουβουκλὸν ἀνώγειον, οὗ τὸ κατώγειον

εἰς καπηλικὸν ἐργαστήριον. ἐφαπλοῦται δὲ ἡ τοιαύτη σκάλα ἀπὸ τῆς ἐν τοῖς προθύροις τῶν ταύτης ἐργαστηρίων δημοσίας διόδου καὶ ἄχρι τοῦ ἀκροσκάλου καὶ αὐτοῦ τοῦ κλύσματος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀντικρὸ ταύτης σύνεγγος τοῦ τείχους οἰκήματα χαμαίγεα τέσσαρα μετὰ ἐργαστηρίων συντεταμένα τῷ αὐτῷ περιμέτρῳ τῶν δεκατριῶν πήχεων. κέκτηται δὲ αὕτη ἐτήσιον ἐμφύτευμα κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ προσκυνητοῦ προστάγματος νομίσματα ὑπέρπυρα λίτραν μίαν. τὰ δὲ τοῦ συμπαραδοθέντος αὐτοῖς οἴκου τοῦ ἐπιλεγομένου τοῦ Βοτανειάτου τοῦ πλησίον τῆς τοποθεσίας τῶν Καλυβίων ἔχουσιν οὕτως· ἡ ἀγία ἐκκλησία τρουλωτὴ μονόκογχος μετὰ κιόνων τεσσάρων τοῦ ἐνὸς ἀσπροβυθίνου. ὁ ἐπίλωρος καὶ ἡ διαστροφή τοῦ μυακίου δι' ὀρθομαρμαρώσεως μετὰ τῶν καμαρῶν. ἡ ἔνδουςις τῶν πρὸς δύοσιν γαματισμάτων διὰ τανυστρίων Νικομηδείων σὺν τῷ κοσμήτῃ, ὑπεράνω γε τούτων εἰκονίσματα διὰ μουσείου χρυσοῦ καὶ χροιακοῦ σὺν τῷ τρούλῳ καὶ τῷ τετρακαμάρῳ τῶν τριῶν μετὰ ὑελίων. ἡ περιφραγὴ τοῦ βήματος διὰ στημονόρων τεσσάρων πρασίνων μετὰ στεφάνων χαλκῶν, στήθων τρυπητῶν δύο, κοσμήτου μαρμαρίνου καὶ τέμπλου ξυλίνου κεχρυσωμένου. τὸ μαρμάρινον καταπέτασμα τῆς μετὰ βίγλιων τεσσάρων ἀγίας τραπέζης διὰ λεπτοκαλάμων τεσσάρων καὶ ἐν τῇ περιφραγῇ συστηματῖα δύο καὶ στήθα δύο μετὰ καγκελοθυρίδων θυρῶν καὶ θυρίδων. ἄνωθεν τοῦ πρὸς δύοσιν συστηματίου εἰκόνισμα διάγλυφον μαρμάρινον. ὁ πάτος διὰ τραπέζιου πρασίνου πλοκῆς μετὰ συγκοπῆς καὶ περιφερίου φλεγμονοῦσου, πρὸς μεσημβρίαν παραπτέρυγον διὰ τροπικῆς εἰκονισμένης καὶ κογχαρίου διὰ μουσείου. ἡ περιφραγὴ τούτου διὰ λεπτοκαλάμων τριῶν, ἀρμολοφηνίου καὶ κοσμήτου μαρμαρίνου. αἱ δύο εἰσοδοὶ μετὰ συστηματίων μαρμαρίνων καὶ ἐτέρου πεφραγμένου καὶ ὁ πάτος διὰ μαρμάρων ἄσπρων, συγκοπῆς καὶ ὁμφάλων. ὁ ἔξωθεν διὰ ἡμιγύρου σαθροῦ ἡλιακὸς διὰ λεπτοκαλάμων δύο καὶ ὁ πάτος διὰ μαρμάρων. τὸ πρὸς ἄρκτον παραπτέρυγον διὰ τροπικῆς εἰκονίσματος μετὰ κογχαρίου ἀπεριφράγτου πεπατωμένου καὶ μόνου διὰ μαρμάρων. ἡ πρὸς δύοσιν περιφραγὴ διὰ κιόνων καὶ στήθων δύο μετὰ καγκελοθυρίδων καὶ λεπτοκαλάμων δύο, συστηματίου καὶ ὀρθοκαγκέλων δύο καὶ ὑελίων ἐλλιπῶν. ἐν τοῖς φωτικαῖς πρὸς δύοσιν τῆς ἐκκλησίας τροπικὴ ἐμμύακος σαθρὰ, βασταζομένη διὰ τοίχων καὶ κιόνων δύο μετὰ καμαρῶν, καὶ ἕτερα ἔξωθεν. ἐν τῷ πρὸς μεσημβρίαν δια-

χώρῳ συστεμάτιον μαρμαρίνον καὶ πρὸς ἄρκτον κοσμήτα δύο. πρὸς
 ἄρκτον ταύτης κουβουκλὸν μετὰ λεπτοκαλάμων δύο καὶ ὁ πάτος διὰ
 μαρμάρων ἄσπρων καὶ πλοκῆς. ἐξῶθεν τούτου ἡμίγυρον σαθρὸν καὶ
 περιεγυγερμένον ἢ περιφραγὴ διὰ σφενδάρων καὶ ὁ διὰ σανίδων πά-
 τος ἐλλιπής. πρὸς δύοσιν τούτων καρυκόξυλον σαθρὸν σφενδαροπερί-
 φραγον πεπατωμένον διὰ κομματίων. πρὸς δύοσιν καὶ κατ' εὐθείαν τῶν
 τοιούτων πάτος ἀσκεπῆς τελείως σαθρὸς καὶ ἐλλιπής, ἐν ᾧ κίονες
 πέντε, λεπτοκάλαμον καὶ συστεμάτιον καὶ ἀπὸ τούτου ὠατὸν ἐξά-
 φραγον διερρηγμένον καὶ σαθρὸν μετὰ λεπτοκίωνων τριῶν, λεπτοκα-
 λάμων ἐπτὰ, ὀρθοκαγκέλου καὶ κοσμητῶν τριῶν. πρὸς μεσημβρίαν
 τοῦ ῥηθέντος πάτου καὶ ὡς πρὸς δύοσιν κούβουκλον καὶ κατάχυτον
 τοῦ παρακελλίου μετὰ κίωνων δύο, στήθων καὶ συστεματίου μαρμα-
 ρίνου. ὁ πάτος τοῦ κουβούκλου διὰ μαρμάρων ἄσπρων. πρὸς ἀνατολὰς
 κατάχυτον δίπατον μετὰ στήθων δύο, κίωνων δύο, καὶ ὁ πάτος διὰ
 κομμάτων συγκοπῶν καὶ πεντασμφάλου, ἐν ᾧ καὶ συστεμάτιον καὶ
 πρὸς ἀνατολὰς τούτου κούβουκλον μετὰ κίωνων τεσσάρων, συστεμα-
 τίου, κοσμήτου καὶ σφενδάρων, καὶ ὁ πάτος διὰ μαρμάρων καὶ συγ-
 κοπῆς ἐλλιποῦς. πρὸς μεσημβρίαν τῶν τοιούτων τρικλινος ξυλόπατος
 μετὰ συστεματίων ἐπτὰ, κίωνων δύο. πρὸς ἀνατολὰς τούτων ἡλιακὸς
 ἀσκεπῆς πεπατωμένος διὰ πλακίων ἀληθινῶν ἐλλιπῶν καὶ ἄσπρων
 ὀλιγοστών, οὗ πρὸς ἄρκτον κουβουκλὸν πεπατωμένον διὰ μαρμάρων
 ἄσπρων ἀληθινῶν καὶ συγκοπῆς ἐλλιποῦς ἐκ πλαγίου τοῦ τρικλινίου
 καὶ ὡς πρὸς ἀνατολὰς κουβουκλὸν καὶ δίρρυτον μετὰ κίωνων ἐξ καὶ
 στήθων δύο, οἱ πάτοι τούτων σαθροὶ καὶ ἐλλιπεῖς. πρὸς δύοσιν τούτων
 τρικλινάριον πεπατωμένον κατὰ τὸ δέμιον διὰ συγκοπῆς ἐλλιποῦς,
 ἐν ᾧ κίονες δύο καὶ συστεμάτιον πρὸς μεσημβρίαν τοῦ ἀσκεποῦς
 ἡλιακοῦ, κίονες μετὰ καμαρῶν πρὸς μεσημβρίαν τῶν ἐκ πλαγίου τοῦ
 τρικλινίου καὶ ὡς πρὸς ἀνατολὰς δύο οἰκήματα κτίσματα μετὰ κίωνων
 ἕξ. πρὸς δύοσιν τῶν ἀναγεγραμμένων κτίσματα τοῦ ἀπὸ τῆς μεγάλης
 ἀστεγοῦς τρικλινίου, ἐν ᾧ καὶ κινστέρινα καὶ κίονες δύο τοῦ ὁμφαί-
 του, καὶ πρὸς μεσημβρίαν τούτων περιτοίχισμα καὶ πρὸς δύοσιν κα-
 τώγειον ὑπόθολον, οὗ ἄνωθεν τρικλινάριον, καὶ πρὸς ἄρκτον τούτου
 κτίσματα ἀποτειχίζοντα τὴν μονὴν τοῦ ἀγίου Δημητρίου μετὰ κίωνων
 τεσσάρων καὶ συστεματίων δύο. πρὸς ἄρκτον τοῦ αὐτοῦ μεγάλου τρι-
 κλιναρίου κτίσματα, ἐν οἷς ἐπίκειται τὸ ὑπερύψηλον σαθρὸν καρυκό-

ξυλον καὶ μέρος τῆς τροπικῆς μετὰ κίωνων ἑπτὰ, καὶ ἔξωθεν τούτων
 πρὸς ἄρκτον κτίσματα τοῦ ἡλιακοῦ. πρὸς ἄρκτον τούτων μετόπιστον
 καὶ κατώγειον τοῦ ὠατοῦ, οὗ πρὸς δύοσιν πάτος μετὰ λεπτοκαλάμου.
 πρὸς δύοσιν τούτων καὶ ὡς πρὸς ἄρκτον κτίσματα τῆς καταλελυμένης
 ἐκκλησίας μετὰ κογχαρίου διὰ μουσείου σὺν τοῖς μετώποις μοναχῶν
 τεσσάρων . . . βήματος καὶ στήθων δύο, ἐτέρων στήθων δύο τῆς περι-
 φραγῆς μετὰ καγκελοθυρίδων, ὀρθοκαγκέλων δύο, συστηματίου καὶ
 κίωνων πέντε. πρὸς ἄρκτον τῶν διαγραφέντων περιήυλον καὶ πρὸς
 ἀνατολὰς τούτου οἴκημα ἀνώγειον σαθρὸν τοῦ ὠρείου καὶ πρὸς ἄρκτον
 περιφραγὴ διὰ τοίχου καὶ ἀπὸ τούτου οἰκήματα ἀνώγεια τελείως
 σαθρὰ, ὧν κάτωθεν ἢ μετὰ συστηματίου μαρμαρίνου δίδυρος πόρτα.
 καὶ πρὸς δύοσιν τούτων τρικλινάριον τοῦ ἐτέρου ὠρείου μετὰ καὶ
 ἡλιακοῦ πρὸς τὴν αὐλήν, ἐν ᾧ καὶ φρέαρ μετὰ μαρμαρίνου περιστο-
 μίδος καὶ γούρνου. πρὸς δύοσιν τῆς αὐλῆς κτίσματα ὑπόθολα τῆς ἀπα-
 καυστῆς, τῆς ἐνθήκης τοῦ ζεστοῦ καὶ τοῦ χλίου, οὗ ἄνωθεν καὶ τοῦ
 εἰς ματρωγίκιον κατώγειον κτίσματα μετὰ κίωνων δύο. πρὸς δύοσιν
 τούτων αὐλὴ ἢ ἄνωθεν τῆς κινστέρνης τοῦ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ τοῦ Ἀντιφωνητοῦ, ἧς παρὰ μεσημβρίαν καὶ σύνεγγυς τοῦ
 τοίχου τῶν οἰκημάτων τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Δημητρίου οἰκήματα
 χαμαίγεια τὰ μέχρι τῆς πρὸς τὴν δημοσίαν ὁδὸν εἰσόδου ἑννέα, ἔχοντα
 ἐνοίκιον νομίσματα ὑπέρπυρα θ'. καὶ πρὸς ἄρκτον ταύτης ἐν μέρει
 καὶ πρὸς δύοσιν οἰκήματα ἑννέα διὰ τρικλινάρων, ὧν τὸ ἐποίκιον νο-
 μίσματα δέκα. πρὸς ἀνατολὰς τῆς περιοχῆς τῶν διαγραφέντων τοῦ
 οἴκου πρόυλου, οὗ πρὸς μεσημβρίαν τρικλινάριον μέχρι τοῦ σαθροῦ
 καὶ ἀκεραμίτου κουβούκλου καὶ ὡς πρὸς ἀνατολὰς ἐτέρου στέγους
 καταπεσόντος σὺν τῷ πάτῳ, ἀποφρασσόμενον πρὸς ἀνατολὰς διὰ τοί-
 χου, ἀποτεριχίζοντος τὰ οἰκήματα τοῦ Μεγαλοδοξοτίτου, ἄρχοντος τῶν
 χρυσόχων, καὶ ἐν μέσῳ τούτου διάφραγμα χθαμαλὸν ξηρόκτιστον μετὰ
 καὶ τοῦ πρὸς δύοσιν ἐξωστατήματος τοῦ πρὸς τὴν μονὴν τοῦ Μανδύλου,
 ἐν ᾧ καὶ φρέαρ καὶ περιστομίδιον τῆς κινστέρνης, ἢ ἐξ αὐτοῦ δίδυρος
 πόρτα μετὰ συστηματίου μαρμαρίνου ἐν τῇ βάσει τοῦ ἡλιακοῦ τῆς
 ἐκκλησίας, κίονες τρεῖς καὶ ἐτέραι δύο ἐν τῇ ἡλιακῇ τοῦ πρὸς με-
 σημβρίαν τρικλιναρίου. τούτων οὕτως εὑρεθέντων καὶ παραδοθέντων
 τὸ παρὸν πρακτικὸν τῆς παραδόσεως παρ' ἡμῶν ἐξετέθη μηνὶ καὶ
 ἰνδικτιῶνι τοῖς προγεγραμμένοις τοῦ ςψια' ἔτους †.

† Ὁ δοῦλος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως Κωνσταντίνος σεβαστοῦ καὶ πρωτονοτάριος τοῦ δρόμου ὁ Πεδιαδίτης †.

† Ὁ δοῦλος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως Θεόδωρος σεβαστοῦ ὁ Τριβλαττίτης †.

† Ὁ δεσιμώτατος Ἰωάννης ὁ Ἀνζᾶς †.

Orig. carta bomb. tabull. Taurinensis.

XII. (6714—1206) iunio ind. IX.

Michaël Ducas, Epiri despota, mercatoribus Ragusaeis privilegia quaedam dat.

† Ἐπειδὴ εἵρομεν συνήθειαν [τῶν] Ῥ[ω]μ[αίων] ἄδικον ἐνεργουμένην ἐν τῇ ἐφ' ἡμᾶς ἐπικρατείᾳ ἐπὶ [τοῖς] Ῥαουσαίοις πραγματευταῖς, ἀναιρεθεῖσαν δὲ καθόλως διὰ ἀργυροβούλλου προστάγματος τοῦ αἰοδίου αὐθέντου πατρός μου ἐκείνου τοῦ Κομνηνοῦ, ἀκολούθως καὶ ἡμεῖς ἐκ ποδῶν ἀποκρούομεν ταῦτα καὶ καθόλως ἐκκηρυκεύομεν δι' ἑτέρου ἡμετέρου ἀργυροβούλλου προστάγματος· διακελευόμεθα γάρ, ἵνα ἐάν τινα Ῥαουσαῖον ἐν οἰαδῇτινι χώρα ἡμῶν συμβῇ τελευτῆσαι, μὴ ἐπιβάλλῃ ὅλως χεῖραν ἀρπακτικὴν εἰς τὰ εὐρισκόμενα τοῦτῳ οἰαδῇτινα πράγματα ὁ κατὰ τόπον πρακτορεύων, καθὼς καὶ [δίκαιόν ἐστι] καὶ ἔθος ἀρχαῖον, ἀλλ' ἐκεῖ παραπέμπονται τὰ πράγματα αὐτοῦ, ὅπως ἐκεῖνος διάδῃται· εἰ δὲ καὶ ἐκεῖνος ἀδιάθετος τελευτήσῃ, εἰς τοὺς ἐκείνου κληρονόμους καὶ συγγενεῖς, μὴ τινος τῶν ὧν ἡμᾶς τασσομένων καὶ ἐν ὁποῖᾳτινι ἐνεργούντων χώρα δυνησομένου ὑπερβῆναι τὸν παρόντα ἡμῶν ὀρισμόν. καὶ γάρ, εἰ μὴ οὕτω φυλάσσεται, γινώσκω ὁ καταφρονήσας αὐτῶν, ὡς σφοδρὰν καθ' ἑαυτοῦ ἀνεγερῆ τὴν ἡμετέραν ὀργήν, καὶ εἰς τὸ πολλαπλάσιον ἀντιστρέφει, εἴ τι ἀπὸ τῶν τεθνεώτων Ῥαουσαίων [τολμή]σ[ῃ] ἀποκερ[δ]ῆσαι]. ἔτι δὲ καὶ νῦν συνεφώνησαν μεθ' ἡμῶν Ῥαουσαῖοι ἐγγράφως, ἵνα ἐκδουλ[ε]υώμεθα εἰς τὴν ἀποκομιδὴν τῶν φαρίων καὶ τῶν ἀρμάτων (αὕτη γὰρ ἔσται καὶ μόνη ἡ δουλ[ε]ία), ἀνταμειβόμενοι καὶ ἡμεῖς τοιοῦτοτρόπως αὐθις αὐτοῖς. καὶ θέλομεν, ἵνα περιπατῶσιν ἐν πάσαις ταῖς ἡμετέραις χώραις καὶ πραγματεύωνται ὡς ἡμέτεροι δουλεύται πραγματεῖαν, οἷαν ἄρα καὶ βούλονται, ἀζημίως πάντα καὶ ἀκαμερεύτως. διοριζόμεθα γάρ, ἵνα, εἰ μὲν φαρία καὶ ἄρματα ἀποκομίζουσιν εἰς τὴν χώραν

μου, καθὼς καὶ συμφωνία ἐγένετο, οὕτως ἀποκερδίζειν ὡς τὸ δια-
 φέρον ἡμῖν ἐκ τῶν τοιούτων κομμέρκιον· εἰ δὲ μὴ τοῦτο δουλεύουσιν,
 ἵνα παρέχῃσι τὸ ἡμέτερον δίκαιον τὸ ἐκ κομμερκίου, ἤγουν εἰς τὰ
 ἑκατὸν ὑπέρπυρα ὑπέρπυρα τρία, καθὼς εἶχεν τοῦτο σύνηθες, ὡς
 ἄρα ἀνυνέχθησαν. ἔτι διοριζόμεθα, ἵνα, ἐὰν συμβῇ τζακισθῆναι ξύλον
 βαστάζον Ῥαουσαίους εἰς τὴν χώραν τὴν ἡμετέραν, καὶ διατηρηθῇ
 τι ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἐκείνων ἐστρατευομένων ἢ καὶ ἀστρατεύτων,
 μὴ χάνῃσι τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα αὐτῶν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ
 ἐὰν τις ἐμπιστευθῇ τινα τῶν ὑπὸ τὴν ἐγκράτειαν τὴν ἡμετέραν πρᾶγμα
 αὐτοῦ, νὰ μὴ γυρεύῃ τινὰ ἕτερον, εἰ μὴ ἐκείνον, ὅπου καὶ τὸ πρᾶγμα
 παρέδωκεν. ὁμοίως καὶ Ῥαουσαῖον ἐὰν τις Ῥωμαῖος ἐμπιστευθῇ,
 καὶ μὴ ἔχει ἐξουσίαν τοῦ κατέχειν καὶ ἀμαχεύειν ἕτερον, ἀλλ' ἔν'
 ἐκείνον, εἰς ὃν ἐμπιστεύσατο τὸ πρᾶγμα αὐτοῦ. ταῦτα διατηρηθή-
 σονται ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς παρὰ πάντων τῶν τὰς ἡμετέρας
 χώρας διενεργούντων ἀπαράθραυστά τε καὶ ἀναλλοίωτα, μέχρις ἂν
 καὶ οἱ Ῥαουσαῖοι φυλάσσωσι τὴν συμφωνηθεῖσαν πρὸς με ὑπόσχεσιν.
 διὰ τοῦτο γὰρ ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πρόσταγμα καὶ ἐπε-
 δόθη αὐτοῖς εἰς ἀσφάλειαν μὴ νὶ ἰου νὶ φ ἰν δικτιῶνος θ' †.
 † Μιχαήλ ὁ Δούκας †.

*Orig. membr. tabull. Vindobonensis. Primi ediderunt cum quinque aliis
 privilegiis Ragusaeis concessis G. L. F. Tafel et G. M. Thomas in Sitzungs-
 berichte der philos.-histor. Classe der k. Akademie der Wissenschaften 6. 526.*

XIII. (6740—1232) ind. V.

*Manuel Ducas, despota Epiri, rogat patriarcham Cplitanum Germanum, ut
 imperatorem Ioannem Ducam Batatzam sibi reconciliet, ordinetque episco-
 pos. Additur patriarchae responsum, qui mittit metropolitam Ancyrae ad
 partes occidentis, ut patriarchae vices gerat.*

Πιττάκιον τοῦ πανευτυχεστάτου δεσπότη τοῦ κυροῦ
 Μανουήλ τοῦ Δούκα πρὸς τὸν παναγιώτατον καὶ
 οἰκουμενικὸν πατριάρχην κῶρ Γερμανόν.

Παναγιώτατε δέσποτα καὶ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ χριστιανῶν
 ἀπλανέστατε ὁδηγέ· οἱ μὲν τοῦ ἡλίου δρόμοι τοῦ μεγάλου καὶ φασ-

σφόρου, οὐ τὴν θερμὴν οὐδεὶς ἰσχύει ἀποκρυβῆναι, νυκτὸς ἥσον παρ' ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ αἰσθῆσει καὶ καταδύονται καὶ ἀποκρύπτονται, καὶ τὸ φλογερὸν ἐκεῖνο καὶ πυρίμορφον ἄρμα σκότος καὶ ἀμαύρωσις διαδέχεται· σοῦ δὲ τοῖς παρ' ἡμῖν τοῖς χριστιανοῖς ἡλίου τὰ προσηγῆ ἀκτινοβολήματα καὶ τὸ γλυκίον φῶς οὔτε νέφος, ἀνάχυσις δηλονότι κοσμικῶν πραγμάτων, οὔτε νύξ βαθεῖα, ἐθνῶν ἐπέλευσις καὶ ἐπιφορὰ, διατέμνειν ὅλως ἰσχύουσι. τὰ γὰρ σὰ διδασκάλια καὶ τὰ πρὸς θεὸν εὐκτήρια καὶ ἱλαστήρια ῥήματα τὰ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀπὸ Χριστοῦ καλουμένων πρὸς ἐκεῖνον γινόμενα κατὰ παυσιν ἢ περικοπῇν οὐδέποτε οὔδασιν· μέσος γὰρ ἡμῖν ἴσταται τὰ πρὸς θεὸν ἐς αἰὶ Μωϋσῆς ἄλλος ἢ Σαμουὴλ ἢ καὶ Ἰερεμίας, ὅστερον ἡμῖν τὸ θεῖον ἐκμειλισσόμενος· ναὶ καὶ πιστευόμεν, ὥς εἰ μὴ τοῦτο, πάλαι ἂν ἦμεν ὥς παιδία ἀφανισμοῦ, καὶ ὥς ἐν ἀμπελῶνι σκηνῇ. τῶν τοιούτων τοίνυν ἡλιακῶν ζωογονημάτων τῆς σῆς ἀγιότητος τελεσφόρημα καὶ τὸ ῥηθησόμενον ἔργον καθίσταται· φθάνει γὰρ ἡ σὴ ἀγιότης καὶ νοουθεσίαις ἡμᾶς πατρικαῖς προκαταλαμβάνειν καὶ καθοδηγεῖν πρὸς τὸν τῆς εἰρήνης σταθμὸν καὶ ὀλκαῖς βιαίαις ἡμᾶς καταταυραννεῖν καὶ πρὸς τὸν τῆς ἐγώσεως δεσμὸν συνάγειν ταῖς παραινέσεσι· πειθόμεθα τοίνυν, καὶ πολλὰ τῶν ἀνηκόντων ἡμῖν δικαίων καὶ ἃ παρὰ πολλοῖς εἰσὶν ἀπαραιτήτα, ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη, κατανοτιζόμεθα καὶ τοῦ μηδενὸς ὥς ἄξια λογιζόμεθα. διὰ ταῦτ' ἄρα καὶ τὴν φιλίαν ἀνεζητήσαμεν τοῦ ὑψηλοτάτου βασιλέως Ῥωμαίων καὶ γαυροῦ μου κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Δουκά, διὰ ταῦτα καὶ πολλὰ τῶν εἰς τὴν ἡμετέραν δόξαν συντεινόντων καὶ τῇ ἡμετέρᾳ μεγαλειότητι ἀρμόδιά τε καὶ προσφυῇ ταπεινωθέντες ὑπὸ πόδας ἐρρίψαμεν, ἔνθεν τοι καὶ γέγονεν ἔργον ἐν ταῖς σαῖς ἡμέραις, αἷς ἐπέιδε κύριος, ἀφελεῖν τὸ τῆς διαστάσεως ὄνειδος ἐξ ἡμῶν τῶν Ῥωμαίων· ἔργον τοίνυν εἰργασται, ὃ πολλοὶ τῶν πρὸ τῆς ἀγιότητός σου ἥδη ἐπεθύμησαν· θάρσει τοίνυν, πατέρων ἀκρότης, καὶ τὸν θεὸν μεγάλυνέ τε καὶ καταγέραιρε· ἐν ἀκοαῖς γὰρ ἐλάλησας τετρυπημέναις, εἰς ἐγκέφαλον, καὶ εἰς γῆν ὀέτισας οὐχὶ πετρώδη καὶ ἄτεγκτον, καὶ ἥρας ὄνειδος ἐκ τῶν σῶν υἱῶν, καὶ τὴν διέχειαν ἡμῶν συνούλωσάς τε καὶ καθηγεῖωσας. ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδ' οὐδεμία τις ἀφορμὴ ἐξ ἡμῶν· λείπεται δὲ, ἵνα καὶ τὸν βασιλέα κύρ Ἰωάννην τὸν Δουκᾶν πρὸς τὴν ὁμοιοπραξίαν εἰσάξεις, καὶ θήσεις μεταξὺ τὴν εἰρήνην βαθεῖαν καὶ ἀδιάλυτον. καὶ τὰ μὲν

παρ' ἡμῖν τοῖς τὰ κοσμικὰ ἡνιοστροφοῦσι τοιαῦτα καὶ ἐς τοσοῦτον, σὺ δὲ τὸ οἰκουμενικὸν λυχναύγημα τὸ ζωογόνον φᾶος τῶν ἡμετέρων ψυχῶν τί μέλλεις; τί ἀναδύῃ; μέχρι τίνος οὐκ ἐν ἰσομέτρῳ καταγάζεις καὶ τὰ ἡμέτερα, ἀλλὰ τοῖς ἀνωτέρῳ προσέχων ἐκείσε τείνεις τὸν δῖφρον, ἡμᾶς δὲ ἀνηλίους παρατρέχειν βεβούλευσαι; μέθες τὸ λίαν, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου, δέησιν οὐκ ἀνευλαβῇ, οὐδὲ πόρρῳ τοῦ προσήκοντος πίπιουσιν· πληροφορήθητι, ἀδύνατόν ἐστιν ἀναβαίνειν ἀπὸ τῶν ἐνταῦθα τινὰς εἰς τὴν ἀνατολικὴν αὐτόθι γῆν, ἵνα προβάλλωνται ἀρχιερεῖς ἐν ταῖς ἐνταῦθα δυτικαῖς ἐκκλησίαις. οὐδὲν γάρ ἐστιν ἄλλο τούτοις τὸ κατατολμῆσαι τῶν ἐν τῷ μεταξύ παροδίων κινδύνων ἢ τὸ ἐς Ἀχέροντα καταπλεῦσαι· μάρτυς τῶν λεγομένων καὶ ὁ ἀναπλεύσας αὐτόθι Χωνιάτης διὰ τὴν μητρόπολιν τῆς Ναυπάκτου· ὅσαις γὰρ καὶ ὁποῖαις ταῖς δυσκληρίαις ἐνέκυρσε καὶ ἀναπλέων καὶ καταπλέων, οὐδὲ τῇ ἀγιότητί σου ἡγνώηται· εἴ τι οὖν μέλει σοι τῶν ἐνταῦθα χριστιανικῶν ψυχῶν (μέλει σοὶ δὲ πάντως ὡς μεγάλῳ καὶ πρωτοποιμένῳ καὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου διαδόχῳ), οἰκονόμος γενοῦ πρὸς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ἀνωμάλου καίρου, καὶ ἢ ἀπὸ τῶν ἐνταῦθα ἀρχιερέων δυτικῶν ἐπίτρεφον συνοδικῶς τῷ εἰς τοιαύτην διακονίαν ἱκανῷ λογισθησομένῳ, καὶ ἐγχειρήσον αὐτῷ τὰς ψήφους καὶ προβολὰς τῶν ἀναδεξομένων τὰς χηρευούσας ἐκκλησίας ἐνταῦθα, ἢ εἰ μὴ τοῦτο δοκεῖ, ἐκλεξάσθω ἡ σὴ ἀγιότης ἓνα τῶν αὐτόθι ἀρχιερέων, καὶ ἐλθέτω διακονήσων ἐνταῦθα τῷ ἀναγκαίῳ ὑπηρετήματι τοῦ Χριστοῦ. τί ξενοπρεπὲς λαλοῦμεν; τί παρὰ τὸν εἰκότα λόγον παρακαλοῦμεν; εἰ μὲν ἐν τῇ ἀπ' ἀρχῆς καταστάσει τὰ Ῥωμαίων ἐτύγχανε πράγματα, ἐὰν ἡ βασιλεία ἐν τῷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ ἀνέλαμπεν, ἐὰν ὁ πατριάρχης ἐκεῖ ἐκαθέζετο ἐπίδριφος, ἐὰν οἱ ἐν μέσῳ κίνδυνοι καὶ τῶν ὁλεθρίων παγίδες οὐχ ὑπεστρώννυντο ταῖς δι' ἀρχιερατείαν ἀναπλεύσουσι, λοιμὸς ἂν ἐκεῖνος ἀνὴρ ἐλογίζετο καὶ ἀλιτήριος καὶ τοῖς ἱεροῖς κανόσι προφανῶς ἀντιπίπτων ὁ τὴν κρατοῦσαν ἀκρίβειαν παραθραῦσαι πειρώμενος· νῦν δὲ τί γενήσεται; ἄρα διὰ τὸ μέρος ἀπολείται τὸ πᾶν; μὴ σὺ γε τοῦτο κρίνεις, ὦ διακριτικωτάτῃ ψυχῇ. παρακαλοῦμεν οὖν πάλιν, ἵνα γένηται προμῆθεια τοῦ ἐνταῦθα χριστιανικοῦ λαοῦ. ἀρκοῦσι τὰ προγεγονότα, ἵνα τί καὶ εἰς τὸ μετέπειτα κατορχήσεται καὶ ἐπεμποδίσαι ὁ πονηρὸς; ἀποτρέποις τοῦτο, θεός, ἀποτρέποις, ὅς εἰρήνην ἐκήρυξας τοῖς ἐγγύς

καὶ τοῖς πόρρω, ὅς μέχρι καὶ δούλου μορφῆς ἐκένωσας ἑαυτὸν, ἵνα ὑπὸ μίαν μάνδραν τὰς διασποράς τῶν σῶν ἐπισυναγάγῃς προβάτων. ὁ θεὸς χάρις αἰτο ἡμῖν τοῖς χριστιανοῖς τὴν σὴν ἀγιότητα ἐς μακροχρόνιον, μεμνημένην καὶ ἡμῶν ἐν ταῖς πρὸς θεὸν ἐντυχίαις αὐτῆς.

Ἀντίγραμμα τοῦ ἀγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυροῦ Γερμανοῦ πρὸς τὸν δεσπότην κῶρ Μανουὴλ τὸν Δοῦκαν †.

Ἡτήμεθα, νῆ τὰς σὰς ἀριστείας, ἡτήμεθα, πανευτυχέστατε δέσποτα, ἦταν ἀνέλπιστον καὶ οὐδ' ἂν ἡμῶν εἰς νοὺν ἀναβῆναι ποτε πρὶν τοῦ γενέσθαι πεπιστευμένην· ἡμεῖς μὲν γὰρ πολλοὺς ἔχοντες τοὺς συναιρομένους καὶ ὅλαις προσβοηθοῦντας χερσὶν οὕτω κραταιαῖς, ὥς ἅπαν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως Χριστοῦ καθαιρούσαις ἐσχάτως καὶ εἰς τὸ μὴ ὄν ἀναλοοῦσαις· τίνας τούτους; τοὺς τὰς οἰκουμενικὰς συνόδους ἀπαρτίσαντας πατέρας θείους καὶ θεωρημονας πατέρας, εἴτα καὶ νόμους τῶν φιλευσεβῶν βασιλέων, οἷς τὰ τοῦ πατριαρχείου πρεσβεῖα εἰς ἀκράδαντον κατωχύρωνται καὶ ἕτερα δικαιοδοτήματα κραταιὰ, ἃ καὶ χρόνος καὶ νόμος ἐκύρωσάν τε καὶ ἐβεβαίωσαν. τοιαῦτα καὶ τσαῦτα ἔχοντες καὶ τηλικούτοις συγκροτούμενοι τοῖς βοηθήμασιν ἐπειρώμεθα ἐπισπάσασθαι τὰ σὰ δοτικὰ οἱ ἀνατολικοὶ πρὸς ἑαυτοὺς, καὶ ταῖς οἰκείαις χερσὶ τοὺς νομφεουμένους τὰς ἐκκλησίας Χριστοῦ ὑποκλινεῖς ποιεῖσθαι διενιστάμεθα, τὰ δ' ἐκ τῶν κατὰ θάλατταν πειρατῶν μορμολόχεια καὶ τὰ κατὰ χέρσον ἐμποδοστατήματα προφάσεις ἀκαίρους ἡγήμεθα καὶ, τὸ ἀληθέστερον φάναι, σχισμάτων προμελετήματα· ζητεῖ γὰρ, φησὶν ὁ παροιμιαστής, προφάσεις ἀνὴρ βουλόμενος χωρίζεσθαι ἀπὸ φίλων· πότε καὶ γὰρ πειραταὶ θαλάσσης νῶτα μαστίζειν ἀδίκως ἀπέσχοντο; πότε τὸ πρόσωπον ταύτης ἀνερυθρίαστον τοῖς τῶν πλωτῆρων παρέλειπον αἵμασιν; οὐδ' ἐπὶ τῶν μακαρίων ἐκείνων καὶ χρυσῶν ἡμερῶν τὸ θαλαττικὸν ληστήριον καθησύχασε, χρυσομανές ὃν καὶ κακοκερδές, ἔδυον δὲ τότε μάλιστα πλεῖστοι ὥσεί μόλιβδος ἐν ὕδατι σφοδρῶ, ἦσαν δὴ, χρυσίου βαρυταλάντου πρὸς ἐλευθερίαν ἐπεκουφίζοντο, καὶ ὅμως τῆς προθυμίας οὐκ ἀνεκόπτοντο, οὐδὲ πρὸς τὴν διαπλώσιν ἱλιγγίων οἱ τοὺς ἐκκλη-

σιαστικούς οἶακας τηνικάδε ἐγχειριζόμενοι· συγκεκλήρωται γὰρ αἰετῷ πολυπαθεῖ τούτῳ βίῳ καὶ πολυωδύνῳ μετὰ τῶν ἡδυνόντων καὶ τὰ ἐπώδυνα· πλὴν αἱ ἀποτυχίαι οὐδέποτε τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας τῷ βυθῷ τῆς λήθης παραδεδώκασιν, οὐδ' ἐξεκρούσαντο τῶν ἐγχειρήσεων τοὺς ἀνθρώπους. τὸν νέον μοι Ναυπάκτου προβάλλεται σου ἡ βασιλεία καὶ τὴν τούτου περίστασιν καὶ ὡς φόβητρον τοῦτον ἵστασθαι τοῖς πλείουσιν. ἀλλ' οὐ καινὸν, οὐδ' ἀσύνηδες τοῦτο τοῖς τῶν Ναυπακτίων ἐκκλησίαις ποιμέσιν· ἐμφέρεται μοι καὶ ἔτι τῷ μνήμονι τῆς ψυχῆς ἑτερός τις Ναυπάκτου (καὶ Τζίρος ἦν ἐκείνῳ τῷ ἀνδρὶ τὸ ἐπώνυμον), καὶ γέγονε τοῖς πειραταῖς ὁ γέρων ἀγρεῦσιμος, καὶ πεντακοσίων ἀπεδόθη χρυσίων, εἰ μὴ ἐπιλέλθῃ τῆς τοῦ ἀριθμοῦ ἀκριβείας. βαβαὶ τῆς πολλῆς ἐκείνου τοῦ Τζίρου, δι' ἣν τοσοῦτον τετίμηται, καὶ τὴν πειρατικὴν ἐκόρεσεν ἀπληστίαν, ὅτε καὶ ἡ κατ' ἐκείνον τραγωδία εἰς κωμωδίαν τοῖς χαριεντιζομένοις ἀποτελεστέη καὶ εἰς ἀστείωτατον αἶνιγμα. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν χερσὶ ληστρικαῖς σεσαγήνεται, ὁ δὲ μετ' αὐτὸν οὐκ ἔτι, ἀλλ' εὐθετα πάντα ἐκείνῳ καὶ ὁμαλὰ, καὶ βίον εὐδαίμονα καὶ πολυχρόνιον ἐξανύσας μετὰ λιπαροῦ γήρως ἔτι τῇ τοῦ βίου θαλάττῃ ἐμπλέειν ἐπιφημίζεται καὶ σοφῶς ὦν καὶ φρένα περιβεβλημένος βαθεῖαν τε καὶ ἔλλογον, καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τῷ ἀερίῳ ἐλλιμνασμῷ νηχομένων κατασοφίζεται πειρατῶν, καὶ τὸ μέλαν τῶν μοναχικῶν ἀμφιαμάτων καθυποδύεται, ὥσπερ τινὰ νύκτα βαθεῖαν εἰς φῶς ἀνέσπερον παραπέμπουσιν, τὰ πάναγρα τῶν ἀερίων πνευμάτων διαδραῖναι πραγματευόμενος. τί δὲ, τρισαριστεῦ, πανευτυχέστατε δέσποτα, μόνους τοῖς δυσμύθεν εἰς ἔω διαπεραιούμενοις τὸ κατὰ θάλατταν δέος ἐπισεισθῆσεται, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοῖς τὴν ἐναντίαν διατέμνουσι καὶ τῶν ἀνατολικῶν ἀπαίρουσι πρὸς τὰ δυσμικά; καὶ ὑπεκστήσονται τούτοις τῆς φίλης κλεεύθου καὶ τῆς ἐνύγρου διατριβῆς; εἰ οὕτω φοβεροὶ ἐσμέν οἱ ἀνατολικοὶ τοῖς θαλαττοβίοις λησταῖς, ὑπέρευγε τῆς εὐανδρίας καὶ γενναιότητος· εἰ δὲ τοῦτο μὲν οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τὸ κακὸν κοινὸν καὶ τῆς Ἀσίας καὶ Εὐρώπης μέσον ἰστάμενον, οἷόν τις Σκύλλα καὶ Χάρυβδις, τοῖς ἐντεῦθεν αὐτόθι καὶ αὐτόθεν ἐνθάδε διαπλωζόμενοις ἐπιβουλεῦον ἐπίσης, χρήναι φημὶ καὶ ἀμφοτέρους ἀποδιδράσκειν τὸ βλαπτικὸν ἢ περιφρονεῖν ὡς τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔχον. τοσοῦτοις τοίνυν καὶ τηλικούτοις ἐδραζόμενοι τοῖς ἐρείσμασιν, ἐπεὶ τὸν σὸν ἐγνώκαμεν πόθον, ὃν πρὸς

τὴν ἡμῶν μετριότητα τρέφεις διὰ τὸν κύριον, καὶ ὅτι ἐκ φιλαγάθου ταῦτα γράφεις ψυχῆς, καὶ σοῦ τὰ χεῖλη δολιότητος βάμματα ἀχρωμάτιστα, διακόψαντες ὡς ἀράχνης νήματα τὰ μεγάλα στηρίγματα ὅλους ἑαυτοὺς ἐπιδεδώκαμεν τῷ τῆς σῆς βασιλείας θελήματι, καὶ ἤθελον, πῶς ἂν αὐτὸς φαίης, καὶ ἦν μοι πολυευκτότατον. εἰ μετὰ τοῦ ἀποστολικοῦ ἐπενδύτου τῶν τῆς θαλάσσης κατωρχούμενῃ κυμάτων, καπὶ τῆς ὑγρᾶς πεζεύων ἀκινδύνως τὴν πρὸς τὴν βασιλείαν σου φέρουσαν ἐνηχόμην, ὃ καὶ πεπίστευκα, ὡς μετ' ὀλίγον, εἰ καὶ μὴ οὕτως θαυματουργικῶς, ἀλλ' ἄλλως καὶ, ὡς εἰώθαμεν τὰς ὁδοὺς ποιεῖσθαι, γενήσεται, καὶ ὕψεως καὶ γλυκειᾶς φωνῆς τῆς σῆς (καὶ ἐπισφραγίζοι τὸν λόγον ἄνωθεν ὁ θεὸς) οὐκ εἰς μακρὰν καταπολαυσόμενος ἦξω. τέως δ' οὖν πρὸς τὸ παρὸν τὸν παρόντα ἱερώτατον μητροπολίτην Ἀγκύρας, ἐν κυρίῳ ἀγαπητὸν ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργὸν τῆς ἡμῶν μετριότητος, συνοδικῇ σκέψει καὶ συμβουλίᾳ ἐξαπέστειλα τὸν τόπον τῆς ἡμῶν μετριότητος ὀφείλοντα ἐκπληροῦν ἐν πᾶσι πρακτέοις τῷ θρόνῳ τῷ πατριαρχικῷ προσαρμόζουσιν, ἄνδρα θεοφιλῆ, πραότητος ἀπεικόνισμα, ἄκακον, εὐθὴ, ἀπλοῦν, ἄβατον τῆς πολυσχεδοῦς κακίας τοῖς ἔχουσιν, τὸ ὅλον εἰπεῖν, ἐπισκοπῆς θείας διηνεκῶς ἀξιούμενον. ἐπὶ τίνα γὰρ, φησὶν, ἐπιβλέψω ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν πρᾶον καὶ ἡσύχιον καὶ τρέμοντά μου τοὺς λόγους; ὥστε εἴ τις πού τῶν κακοτρόπων καὶ περιπονήρων ἀνθρώπων τῆς ἀπλότητος τοῦ ἡθους τοῦ ἀνδρὸς ἐπιβάλοιτο κατορχήσασθαι (εὐεπιβούλευτον γὰρ τὸ ἄπλαστόν τε καὶ ἄδολον) μὴ συγχωρηθῆναι παρὰ τοῦ δραστομένου τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν καὶ ἐπιβλέποντος ἄνωθεν πρὸς τὸν ἀπλοῦν εὐμενέστερον. ἔξει γὰρ, οἶδα, καὶ τὴν βασιλείαν σου ὡς λαμπάδα πολύφωτον καὶ διαέριον προηγούμενην ἐν τοῖς πρακτέοις αὐτοῦ καὶ τὰ τισὶ βυρσοδομεύμενα ὑπεκφαίνουσιν καὶ τὰ σκότεια διαφωτίζουσιν καὶ κατὰ τῶν ἀρπάγων ὀχυρείας πύξιναν ἐναλλομένην καὶ ἐμβριθῶς, ἵνα μὴ καθαρπάζωσι τὰ μὴ διαφέροντα. ἔχῃς ἡμᾶς, πανευτυχέστατε, τῆς σῆς ἡττηθέντας βουλήσεως καὶ τοῦ σκέμματος καὶ ἀμάχως τῶν καταθυμίων ὑπεξισταμένους τῇ βασιλείᾳ σου, πλὴν τῆς βραδυτήτος καὶ τῆς μελλήσεως, ὥστε δεδοικέναι ἡμᾶς περὶ ταύτῃ τῇ χάριτι, μὴ καὶ ὡς ἄχαρις ὑβελισθείη παρὰ τῆς βασιλείας σου διὰ τὴν ἀναβολὴν καὶ ὑπερθεσιν. φιλοῦμεν γὰρ πῶς σικχάζεσθαι πρὸς τὰς ὑπεσχημένας μὲν ταχέως ὠρεάς, βραδέως δὲ ἀποδιδόμενας, ἀλλ' οὐκ ἐμὸν τὸ

ἔγκλημα, πίστευσον. ἀλλὰ τίνας; ἀφίημι τοῦτο εἰς τὴν τῆς βασιλείας σου διάκρισιν. ἐκεῖνῃ γὰρ ἡ αἰτία πάντως ἐπικλασθεῖη τῷ φοβερᾷ τῆς θαλάττης διάβασιν διαφημίσαντι καὶ ἀνθρωπομόρφων πλήθους τῶν θηρίων καὶ εἰ ὁ πρὸς ἀνάγκης ἔχων δυσμύθεν πρὸς ἡμᾶς ἀφικνεῖσθαι τῷ ἐπισειομένῳ φόβῳ ἀναχαιτιζόμενος, ἀναβαλλόμενος δὲ τὴν διάβασιν ποίας οὐκ ἔσται συγγνώμης ἄξιος; τοῦτο τῆς ἀναβολῆς τοῦ ἀπεσταλμένου τὸ αἵτιον. καὶ δὴ τὸν ἄνδρα ἱλαρῶς ὑποδεχθῆναι καὶ θεραπευθῆναι πρὸς δύναμιν καὶ τὴν ἀπότῃς ἁλμῆς ναυτικῆς γλυκεῖαις ἀποκλύσασθαι ταῖς προσρήσεσι καὶ ὥς τὸ τῆς ἡμῶν μετριότητος ὑποδιδόμενον πρόσ-
ωπον κατασπᾶσθαι καὶ τῆς παρ' αὐτοῦ εὐλογίας ἐπαπολαῦσαι. ἰδοὺ γὰρ ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ μέσου τοῦ ἱερωτάτου τοῦδε ἀνδρὸς ὑπερέχεται σου τῇ βασιλείᾳ μακρόβιον ζωὴν, νίκην κατὰ τῶν ἐχ-
θρῶν, πλατυσμὸν χωρῶν, μακρυσμὸν ἐκ κακοσυμβούλων ἀνδρῶν ὥς ἐξ ἰοβόλων τινῶν ὄφρων· καὶ γὰρ ἐκείνου ὄφρεως εἰσὶ γεννήματα τοῦ πρὶν τὸν προπάτορα ἐλπίδι θεώσεως ὑπερύψηλον ἐλαφρίσαντος, εἴτα δὴ καὶ ταράξαντος, ἕως καὶ εἰς τάρταρον ἀπλῶς εἰπεῖν τῶν συμφερόν-
των πάντων περάτωςιν θεοκλυτοῦμεν καὶ τῆς ἐπουρανίου βασιλείας κληρονομίαν.

Τὰ ἐντάλματα τῆς ἐξαρχίας τοῦ Ἀγκύρας.

Μηνὶ αὐγούστῳ ἡμέρᾳ 5' ἰνδ. ε', συνοδικῶς προκαθημένου τοῦ παναγιωτάτου δεσπότης ἡμῶν καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, κυροῦ Γερμανοῦ, ἐν τῷ κατὰ τὴν ἀγιωτάτην μητρόπολιν Νικαίας θολωτῷ ὡάτῳ, συνεδριάζόντων τῇ μεγάλῃ ἀγιωσύνῃ αὐτοῦ ἱερωτάτων ἀρχιε-
ρέων τοῦ Ἀγκύρας, τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας, Χριστοφόρου, τοῦ Νικο-
μηθίας καὶ ἐξάρχου πάσης Βιθυνίας Ἰωάννου, τοῦ Ἀμάστριδος Νι-
κολάου, τοῦ Σερρών Βασιλείου, τοῦ Λοπαδίου καὶ Μελιτοπόλεως
Ἀγαπητοῦ, Λέοντος τοῦ Προύσης, τοῦ Ποντοηρακλείας Νικηφόρου,
τοῦ Πομπηίουπόλεως Λέοντος, τοῦ Προικοννησίου Βασιλείου, τοῦ Δι-
δυμοτοίχου Γεωργίου, παρισταμένων καὶ θεοφιλεστάτων δεσποτικῶν
ἀρχόντων κτέ.

*Sequitur formula ἐντάλματος ἐξαρχίας, cuius plura exempla invenies
in actis patriarchatus Constantinopolitani.*

E cod. graeco theol. biblioth. palat. Vindobonensis 276.

XIV. (6742—1234) mense martio ind. VII.

Sebastocrator Manuel Angelus Ragusaeis privilegia impertit.

† Διὰ τὴν ἀγάπην, ἣν ἔχει ἡ βασιλεία μου εἰς τοὺς οἰκήτορας τοῦ κάστρου Ψαουσίου (εὐγνώμονες γὰρ καὶ αὐτοὶ ἐφάνησαν περὶ τὴν βασιλείαν μου, καὶ καλῶς καὶ εὐνοϊκῶς καὶ εὐσπλάγχχνως διετέθησαν περὶ τὰ παιδία τῆς βασιλείας μου, ἥγουν τὸν ὑψηλότατον ῥῆγα Σερβίας καὶ περιπόθητόν μου γαμβρόν, κῦρ Στέφανον τὸν Δούκαν, καὶ τὴν ἐγκάρδιόν μου ἀνεψιάν τὴν ῥηγαιναν, κῦρ Ἄνναν τὴν Δούκαιναν), διὰ τοῦν τὴν τοιαύτην ἀγάπην, ἣν ἔχει ἡ βασιλεία μου εἰς τοὺς Ψαουσαίους, φιλοτιμεῖται αὐτοῖς τὸ παρὸν πρόσταγμα αὐτῆς, δι' οὗ καὶ διορίζεται, ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἔχωσιν ἐλευθερίαν οἱ τοιοῦτοι Ψαουσαῖοι ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ ξηρᾷ· ὅπου γὰρ ἂν εὐρίσκωσι τοὺς τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου, οὐ μὴν τολμήσωσι βλάψαι ἢ ζημιῶσαι αὐτοὺς μέχρι καὶ τοῦ σμικροτάτου, ἀλλὰ οἱ ἀγαπητοὶ τῇ βασιλείᾳ μου φυλάξουσιν αὐτοὺς, καὶ βλάβην οὐδεμίαν ἐπάξουσιν αὐτοῖς οὔτε ἐν τῇ χέρσῳ, οὔτε ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὡς εἴρηται, μᾶλλον δὲ ἐὰν καὶ θαλάσσιοι κουρσάριοι καταδιώκωσι ξύλα τῶν Ψαουσαίων, καὶ καταφύγωσι τὰ τοιαῦτα ξύλα εἰς χώραν τῆς βασιλείας μου, ἵνα ἔχωσιν ἐξ ἀνάγκης οἱ τῆς χώρας ἐκείνης ἄνθρωποι ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ διεκδικεῖν, ὅσον τὸ δυνατόν αὐτοῖς, τὰ ξύλα τῶν Ψαουσαίων. οἱ πραγματευταὶ δὲ τοῦ τοιούτου κάστρου ἵνα περιπατῶσιν ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ τῆς βασιλείας μου καὶ πραγματεύωνται, πωλοῦντες καὶ ἀγοράζοντες τὰ ἀρέσκοντα αὐτοῖς. ἐὰν δὲ συμβῇ καιρὸς λεῖψιον γεννημάτων ἐν τῇ χώρᾳ τῆς βασιλείας μου, τότε οὐ μὴν παραχωρῶνται ἀγοράζειν γεννήματα καὶ ἐξάγειν αὐτὰ ἐκ τῆς χώρας τῆς βασιλείας μου· ἀνάγκη γὰρ πάντως ἐστὶ, πρῶτον διατροφὴν τὸν ἐγχώριον λαβεῖν καὶ τότε ἐξάγεσθαι τὸ τῆς χώρας τῆς βασιλείας μου ἀγαθὸν καὶ εἰς τὰς γειτονοῦσας χώρας. ἡ βασιλεία μου δὲ περικόπτει καὶ καθολικῶς ἐμποδίζει, ἵνα μὴ ἐνεχυράζωνται Ψαουσαῖοι ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ πάσῃ τῆς βασιλείας μου διὰ πρόφασιν οἰανδήποτε εὐλογον, εἴτε καὶ ἀνεύλογον· εἰ γὰρ τις ἔχει λέγειν κατὰ Ψαουσαίους, ὁφείλει ἀνατρέχειν πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ ἀναφέρειν αὐτὸ, ἢ δὲ βασιλεία μου μὴ γύσει περὶ τοῦτου τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῖς Ψαουσαίοις, κἀκεῖνοι τὰ

περὶ τούτου γνωρίσαντες ποιήσουσι πάντως τὸ δίκαιον. ἔτι καὶ τοῦτο προστίθῃσιν ἡ βασιλεία μου· ἐὰν συμβῇ ἀποθνήσκῃν Ῥαγουσαῖον ἐν τῇ χώρᾳ τῆς βασιλείας μου, οὐ μὴν τολμήσῃ οὐδεὶς τῶν κυβερνώντων ἐξουσίαν βασιλικὴν μικρὰν εἴτε καὶ μεγάλην βαλεῖν χεῖρα ἐπὶ τοῖς πράγμασιν αὐτῶν καὶ μέχρι καὶ τοῦ τυχόντος ἐκείθεν ἀποκερδῆσαι, ἀλλ' ἀναζητήσουσι τὰ πράγματα τῶν ἀποθνησκόντων οἱ κατὰ γένος ἐκείνοις προσήκοντες, καὶ ἀπολήφονται αὐτὰ ἐκ τῶν οἷς παρετέθησαν αὐτὰ ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτῶν ἀποδημίᾳ. γέγονε τὸ παρὸν πρόσταγμα τῆς βασιλείας μου ἐκ παρακλήσεως τῶν ἀγαπητῶν τῇ βασιλείᾳ μου Ῥαουσαίων, καὶ ἐπεδόθη αὐτοῖς εἰς τὴν περὶ τούτου ἀσφάλειαν μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιῶνος ζ'.

† Μανουὴλ δεσπότης ὁ Δούκας †.

XV. (6746—1237) mense octobri ind. XI.

Michaël II. Angelus Ducas, despota Epiri, Ragusaëis privilegia concedit.

† Δίκαιον καὶ προσφιλὲς θεῷ τὸ τοῖς πατρικοῖς ἔχουσιν ἐπακολουθεῖν, καὶ μᾶλλον, εἰ ἐν ἀγαθαῖς πράξεσιν οἱ πόδες ἐκείνου ἐβάδισαν. ἐπεὶ οὖν, ὥς ἔφηται, δίκαιον καὶ ἀξιόν ἐστιν καὶ τῷ θεῷ ἀρεστὸν, ἀνανεοῦμεν διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν ὀρισμοῦ τὸ τοῖς Ῥαουσαίοις ἐπιβραβευθὲν σιγίλλιον παρὰ τοῦ αἰοδίου αὐθέντου καὶ πατρός· μου, τοῦ Κομνηνοῦ κῦρ Μιχαὴλ τοῦ Δούκα, ἡπαδοὶ τῶν ἐκείνου ἀγαθοπραγίων γινόμενοι, καὶ διοριζόμεθα, ἵνα, ἐάν τινα Ῥαουσαῖον συμβῇ τελευτῆσαι ἐν οἰαδῇτινι ἡμετέρᾳ χώρᾳ, μὴ ἐπιβαλεῖν χεῖρα ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ πράγμασιν τὸν ἐκεῖσε πρακτορεύοντα ἢ ἄλλον τινὰ τὸν ἐξ ὀρισμοῦ ἡμετέρου δημοσίαν τινὰ δουλείαν ποιοῦντα, ἀλλ' ἐκεῖσε ἀποπέμπεσθαι τὰ τοῦ τετελευτηκότος Ῥαουσαίου πράγματα, ἐν οἷς ἐκεῖνος διάθηται, εἰ δὲ καὶ ἀδιάθετος τελευτήσῃ, εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ κληρονόμους αὐτοῦ· καὶ οὐ μετέξει τις τῶν δημοσιολατρῶν τῶν κατὰ χώραν λέγω ἐνεργούντων ἄφασθαι ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἐκείνου τὸ οἰονοῦν, εἰ μὴ τις βουλευθεῖη δικαίαν ἐπισπάσασθαι τὴν παρ' ἡμῶν ἀγανάκτησιν. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· πλείον δὲ τῆς πατρικῆς εὐεργεσίας ἧς εὗραντο οἱ Ῥαουσαῖοι, ἐπιχορηγοῦμεν αὐτοῖς ἡμεῖς τὸ περιπατεῖν εἰς πᾶσαν τὴν ἡμετέραν ἐπικράτειαν καὶ πραγματεύεσθαι, μηδὲν ἄδικον ὑφορωμένους πραχθῆναι ἐπ' αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ἡμετέρων ἀνθρώ-

πων τῶν κατὰ χώραν ἐνεργούντων δι' ὀρίσμοῦ ἡμετέρου, εἰς τοῦτο δὲ μόνον ἔλκεσθαι αὐτοὺς εἰς τὸ ἀπὸ δικαίου κουμέρκιον. διὰ τοῦτο γὰρ ἀπελύθη αὐτοῖς καὶ ὁ παρὼν ἡμέτερος ὀρισμὸς μὴ νὶ ὀκτωβρίῳ ἰνδικτιῶνος ια' †.

† Μιχαήλ ὁ Δούκας †.

XVI. (6758 — 1250 mense februario).

Imperator Fridericus II. rogat Michaëlem, Epiri despotam, ut auxiliariis copiis ab Ioanne Batatza in Italiam mittendis liberum transitum per Epirum concedat.

Τῷ κυρίῳ [Μιχαήλ Ἀγγέλῳ Κομνηνῷ τῷ Δούκῃ].

Τὴν εἰλικρινεστάτην ἀγάπην σου διὰ τῶν παρόντων εἶδέναι βουλόμεθα, ὅτι εἰς τέλειον τῶν ἀντικειμένων ἡμῖν ἀφανισμόν καὶ συντριβὴν ὀλοτελή τῶν παπαδικῇ κακογνωμίᾳ ἀνθισταμένων ἡμῖν, ἵνα ἡ αἰθριότης ἡμῶν τῶν πολεμικῶν πόνων ἄνεσιν λάβοι, καὶ τὸ ὑπάρχον ἅπαν αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ διάγοιτο, συχνὴν χεῖρα ὀπλιτῶν πανταχόθεν οὐ μόνον ἐκ τῶν ὑπηκόων ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν ἀγαπώντων τὸ ἡμέτερον ὄνομα φίλων καὶ συγγενῶν ἐκ διαφόρων ἐθνῶν κατὰ τὸ ἐλευσόμενον πρότερον ἔαρ συναθροίσαι ἡρετισάμεθα· οὐχ ὥς τῶν ἡμετέρων δυνάμεων ἔν τε πληθῇ καὶ δυνάμει στρατιωτῶν καὶ πεζῶν πρὸς τελείαν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν συντριβὴν ἐτέρων ἐπικουρίας δεουσῶν, οὐδ' ὥς τῶν θησαυρῶν ἡμῶν μείωσιν ἐχόντων τοῦ μὴ ἀφθόνως ἐποχετεύειν τῷ στρατοπέδῳ ἡμῶν τὰ χρήσιμα, ἀλλ' ἵνα μάθωσιν οἱ ἀντίθετοι, πηλίκην ἡ βασιλεία ἡμῶν κέκτηται δύναμιν, οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ τεταγμένου λαοῦ αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλοιθι δεσποζόντων καὶ κελευόντων γνησίων φίλων καὶ συγγενῶν ἡμῶν· ἡμεῖς γὰρ οὐ μόνον διεκδικεῖν τὸ ἡμέτερον δίκαιον ἐφίεμεθα, ἀλλὰ καὶ [τὸ] τῶν γειτνιαζόντων φίλων ἡμῶν καὶ ἀγαπητῶν, οὓς ἡ ἐν Χριστῷ καθαρὰ καὶ εἰλικρινὴς ἀγάπη συνήψεν εἰς ἓν, καὶ κατ' ἐξαιρετον τοὺς Γραικοὺς, συγγενεῖς καὶ φίλους ἡμῶν, περὶ ὧν ὁ λεγόμενος ἄρτι πάπας, δι' ἣν ἔχομεν σχέσιν καὶ ἀγάπην μετ' αὐτῶν, χριστιανικωτάτων ὄντων καὶ εὐσεβεστάτα πρὸς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν διακειμένων, τὴν ἀκόλαστον αὐτοῦ γλώσσαν ἐκίνησε καθ' ἡμῶν, ἀσεβεστάτους τοὺς εὐσεβεστάτους Γραικοὺς καὶ αἰρετικούς τοὺς ὀρθοδο-

ξοτάτους καλῶν. πρὸς γοῦν τὴν τοιαύτην ἡμῶν προθυμοτάτην ἐπιχείρησιν καὶ ὁ περιπόθητος γαμβρὸς ἡμῶν, ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης, εὐδιάθετον ἀγάπην, ἣν πρὸς ἡμᾶς ἔχει, ἀδυσπάστως ἐνδείξει βουλόμενος, χεῖρα τινὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ τοξευτῶν καὶ ὀπλιτῶν πρὸς ἡμᾶς ἀποστέλλει. καὶ ἐπεὶ διὰ τῆς χώρας σου οἱ ἀποσταλέντες πρὸς ἡμᾶς ἀνθρωποὶ μέλλουσι διελθεῖν, παρακαλοῦμεν τὴν καθαρὰν ἀγάπην σου, ἣν ἀθόλωτον καὶ ἀπαρασάλευτον διαφυλάττειν αἰεὶ βουλόμεθα, ἵνα παραχωρήσῃς αὐτοὺς διὰ τῆς χώρας σου σώους, ἀνενοχλήτους καὶ ἀζημίους διελθεῖν ἄχρι τοῦ Δυρραχίου, δούς αὐτοῖς βουλὴν καὶ βοήθειαν διὰ τὴν ἡμετέραν ἀγάπην, τοῦ διασωθῆναι αὐτοὺς διὰ τάχους. ἰδοὺ γὰρ ἔβλα ἱκανὰ ἀποστέλλομεν πρὸς τὸ Δυρράχιον διὰ τὸ περᾶσαι αὐτοὺς πρὸς τὸ Βρενδίσιον.

E codice biblioth. Laurentianae Florent. cum reliquis imperatoris Friderici II. litteris graecis descripsit et edidit G. Wolff: Vier griechische Briefe K. Friedrichs des zweiten. Berlin 1855.

XVII. (6759—1250) mense septembri.

Imperator Fridericus II. Ioannem Ducam Batatzam certiolem facit de rebus gestis in Italia.

Φρεδερίκος, θεοῦ χάριτι Ρωμαίων βασιλεὺς αἰε-
αύγουστος, Ἱεροσολύμων καὶ Σικελίας ῥήξ, Ἰω-
άννη, τῷ ἐπιφανεστάτῳ Γραικῶν βασιλεῖ, τῷ
Δούκα, περιποθήτῳ γαμβρῷ αὐτοῦ.

Χαῖρε εἰς Χριστόν.

Μετὰ καθαρᾶς ἀγάπης καὶ εἰλικρινοῦς διαθέσεως, ὥσπερ ἐκ διαδοχῆς ἐκ τῆς τοῦ κυρίου δεξιᾶς τὰς εὐεργεσίας λαμβάνομεν, καὶ τὸ τῆς βασιλείας κράτος ἡμῶν τῇ παντοκρατορικῇ δυνάμει αὐτοῦ φιλευσπλάγγχνως καθ' ἐκάστην ὑπερυφούται, οὕτω καὶ τῇ γνησίᾳ ἀγάπῃ τῆς βασιλείας σου συνεχεστέροις γράμμασι καὶ μηνυταῖς τὸ τῆς βασιλείας ἡμῶν εὐτύχημα καὶ τὸ κατὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς τρόπαιον νυνὶ θεόθεν ἀπροσδοκῆτως τετελεσιουργουμένον γνωρίσαι προθύμως αἰρούμεθα· ἄρτι γὰρ Οὐμβέρτου τοῦ εὐγενοῦς μαρκησίου Παλαβιτζίου, πιστοῦ ἡμῶν, ὄντινα κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ εὐτυχεστάτου φροσάτου ἡμῶν καὶ τοῦ περιφήμου κάστρου ἡμῶν Κρεμόνας καὶ τῶν

περίε χωρῶν κατεστήσαμεν, ἐξ ὁρισμῶν τῆς ἡμῶν αἰθριότητος συχνὴν χεῖρα στρατιωτῶν καὶ πεζῶν συναθροίσαντος καὶ πρὸς ἐπικουρίαν αὐτοῦ τινὰς τῶν πιστῶν ἡμῶν τῆς Ἰταλίας συγκαλεσαμένου, τουτέστι στρατιὰν οὐκ ὀλίγην τῶν ἀνδρικωτάτων καβαλλαρίων τῆς Παπίας, τῶν καρτερικωτάτων Περγαμηνῶν, τῶν εὐτόλμων τῆς Λαούδης, τῶν θαρσικωτάτων Ἀλαμάνων, τῶν εὐπροθύμων τῆς Πάρμης, τῶν ὅσοι ἐκτὸς τοῦ κάστρου αὐτοῦ ἐν τῇ πίστει τῆς βασιλείας [ἡμῶν παρέμειναν . . . οἱ διώκοντες, εἰ μὴ οἱ] ἐντὸς τῆς Πάρμης τὰς γεφύρας κατέκοφαν, τάχα ἂν ὁμοῦ ἐντὸς τοῦ κάστρου Πάρμης ἐφέροντο. τὸν ἐπινίκιον οὖν οἱ ἡμέτεροι ἄσαντες αἶνον, καὶ τὸ ἀνακλητικὸν σαλπίσαντες, ὥσπερ εἴθιστο, καὶ πρὸς τὰς πύλας αὐτὰς τῆς Πάρμης τὰς τένδας στήσαντες, οὐκ ἀναχωρήσειν ἀπὸ τοῦ παρακαθισμοῦ ταύτης χωρὶς ὁρισμοῦ ὑπεσχέθησαν ἄχρι τοῦ, οὗ πυρὶ καὶ σιδήρῳ παντελῶς ἀφανίσωσιν, ἢ βίᾳ αὐτὴν ἐλύσωσι πρὸς τὸν ἡμέτερον ὁρισμὸν, ὡς αἰχμαλώτους καὶ τεθνηκότας τοὺς ταύτης οἰκήτορας ἔχοντες.

Ταῦτα μὲν ἐγένοντο ἐν τῇ ἡ' τοῦ παρελθόντος ἀγούστου, ἰνδικτιῶνι η'. κατὰ δὲ τὴν εἰκοστὴν ἡμέραν τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ κόντος Γαλτέριος δὲ Μουνόπολι, πιστὸς καὶ οἰκεῖος ἡμῶν, ὃς ἐστὶ κεφαλὴ τοῦ φοσσάτου ἡμῶν ἐν τῇ Μάρκᾳ, παρακαθίσας κάστρον, λεγόμενον Κίγγουλον, ἐν ᾧ ὁ καρδινάλιος Πέτρος Κάποτςος ἦν, καὶ κρούσας πόλεμον τὸ κάστρον αὐτὸ παρέλαβε. διὰ νυκτὸς δὲ ὁ καρδινάλιος δίκην ῥακενδύτου πτωχοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐξέφυγεν. καὶ δὴ ὅλη ἡ Μάρκα, τὸ Δουκάτον καὶ ἡ Ῥωμανιόλα εἰς ὁρισμὸν τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐστράφησαν. κατὰ δὲ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἣ οἱ [πιστοὶ] ἡμῶν καρτεροῦσιν, ὥρισεν ἡ αἰθριότης ἡμῶν πάντας αὐτοὺς εἰς ἀφανισμόν τῆς Πάρμης ἀπελθεῖν, ὥστε τὴν ἀγέρωχον αὐτῶν ὄφρυν καὶ τὸ τῆς γνώμης αὐτῶν αὐθαδὲς εἰς τέλος καταβαλεῖν. καὶ δὴ τῶν ῥηθέντων πιστῶν ἡμῶν τὸν Τάραν διαπερασάντων ποταμὸν καὶ πλησίον τῆς Πάρμης τὰς σκηνὰς αὐτῶν στήσαι βουλομένων, οἱ ἀναιδεῖς καὶ ὑφάυχενες Παρμεσάνοι τῷ τῆς ἀπιστίας καὶ ὑπερηφανίας αὐτῶν ἀνέμφῳ ὁρμῇ τε ἀτάκτῳ φερόμενοι, τὴν ἄμαξαν αὐτὴν, ἣν ἰταλικῶς καρρότζιον καλοῦσι, πανστρατεὶ τῆς Πάρμης ἐξέβαλον, καὶ κατὰ τοῦ εὐτυχεστάτου φοσσάτου ἡμῶν θηριωδῶς τε καὶ κακοδαιμόνως ὥρμησαν. οἱ γοῦν ἡμέτεροι πιστοί, ἐν

δυνάμει Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ τὴν ἡμετέραν διέποντος βασιλείαν, κινούμενοι, καθιδρυμένοι δὲ τῷ διαπύρρῳ ζήλῳ τῆς πίστεως ἡμῶν, βασιλικῶς τε καὶ στρατιωτικῶς τὰς φάλαγγας καὶ λοχαγωγούς διατάξαντες, προθυμίαν δὲ λαβόντες ἐξ ὕψους, ὡς ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ [τῶν] πιστῶν τῆς βασιλείας ἡμῶν κατὰ τῶν ἀδίκων καὶ ἀπίστων ἦν ὁ πόλεμος, ἄραντες τὰ τροπαιοφόρα καὶ εὐτυχῇ σκῆπτρα τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τὸν τοῦ ὀνόματος ἡμῶν εὐφημισμὸν ἀλαλάξαντες, κατὰ τῶν ἀπίστων οἱ πιστοὶ εὐτάκτως καὶ μεγαλοφύχως ἐφέροντο. ἀγχίμαχοι δὲ γεγονότες καὶ ἐπὶ πολλαῖς ταῖς ὥραις ἀνδρικώτατα καὶ καρτερικώτατα πολεμοῦντες, φέρειν μὴ σθένοντες οἱ ἀντίπαλοι τὰς βαρείας ἐπιθέσεις καὶ πολεμικὰς τῶν γενναίων στρατιωτῶν ἡμῶν παλάμας, τὰς τε θανασίμους τρώσεις καὶ τὰς περικρότους πληγὰς, πρὸς φυγὴν οἱ δειλαιοὶ ἐτράπησαν. τὸ δὲ καρρόττιον αὐτῶν τῆς ἀνάγκης κατεπειγούσης ἔασαντες τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος σωτηρίαν ἐπολυπραγμονεῖτο καὶ εὐτυχίαν τὴν ἀειφυγίαν ἐνόμιζε. ἀντεῦθεν τίς ἂν ἐξαγγέλοι τὴν τῶν σφαγιασθέντων αὐτόθι Παρμεσάνων πληθύν, τὸν τῶν πληττομένων καὶ πατουμένων ἀριθμὸν καὶ τὴν τῶν μεληδὸν κατακοπέντων ὑπὸ τῶν Κρεμονισίων ποσότητα διὰ τὸ μανικῶς αὐτοὺς διακείσθαι κατ' αὐτῶν; ὅσοι δὲ εὐρέθησαν ἐν τῷ κάμπῳ τῶν σφαγιασθέντων καὶ ἀριθμείσθαι δυναμένων, χωρὶς τῶν ἐν τῷ ποταμῷ πνιγέντων, ὑπῆρχον χιλιάδες δύο καὶ ἐπέκεινα. [ὅσους] δὲ τῶν μεγαλοτέρων αὐτῶν καὶ τῆς κάτω τύχης ἐζώγρησαν [καὶ] τῇ ἡμετέρᾳ παρέδωκαν φυλακῇ, τὸν ἀριθμὸν εἰσι χίλιοι καὶ διακόσιοι. καὶ ἐν μείονι, ἢ ταῦτα ἐγράφοντο, οἱ ἀποκρισιάριοι τῶν ἐναπομεινάντων λειψάνων τοῦ Δουκάτου καὶ [τῆς] Ῥωμανιόλης πρὸς τοὺς πόδας ἡμῶν παρεγένοντο, αἰτοῦντες συμπάθειαν καὶ τὴν χάριν ἡμῶν. κατὰ δὲ τὴν πρώτην τοῦ παρόντος Σεπτεμβρίου δώδεκα ἡμέτερα κάτεργα, ἃ πρὸς τὴν Σάονα ἀπεστείλαμεν εἰς φύλαξιν αὐτῆς, ἐν οἷς Πέτρος τῆς Λεϊρίου τῆς Γαέτας, ὁ ἡμέτερος πιστός, δεκαεὶς πλοῖα Γενουβισίων τῶν ἀπίστων ἡμῶν ἐπίασαν, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ἢ ἡμετέρα κατέχει φυλακῇ. ταῦτα πάντα τῇ γνησίᾳ ἀγάπῃ τῆς βασιλείας σου γνωρίζομεν εἰς χαράν. ἐφεπομένης δὲ τῆς τοῦ Θεοῦ βοηθείας, χαριέστερα τῇ βασιλείᾳ σου γράφομεν, ἐνηδομένη τοῖς ἡμῶν κατορθώμασιν.

XVIII. (6759—1250).

*Imperator Fridericus II. scribit Ioanni Batatzæ graviter incusans pontificem
romanum.*

Φρεδερίκος, θεοῦ χάριτι καὶ τὰ ἐξ ἧς, Ἰωάννη τῷ
ἐπιφανεστάτῳ Γραικῶν βασιλεῖ καὶ τὰ ἐξ ἧς.

Τὰς ἀποκομισθείσας γραφὰς τῇ ἡμῶν αἰθριότητι ἐκ μέρους τῆς
βασιλείας σου μετὰ τοῦ Παιδρύτου, παιδοπούλου αὐτῆς, μετὰ πολλῆς
εὐθυμίας ἐδεξάμεθα· θυμῆρῃ γὰρ ἐν αὐταῖς περιείχετο καὶ τῇ ἡμε-
τέρᾳ αἰθριότητι λίαν ἐπιτερπῇ περὶ τῆς τῶν σὼν ὑγείων καὶ εὐδώσεων
καὶ περὶ τῶν, ὅσα περὶ τῆς νήσου Ῥόδου μετ' εὐτυχίας πρὸς τὸ πα-
ρὸν ἐτελέσθησαν. καὶ ἡμεῖς ἀμοιβαίως κομμενταρίοις τῇ καθαρᾷ
ἀγάπῃ τῆς βασιλείας σου ρηνύομεν, ὅτι τῇ ἄνωθεν προμηθίᾳ κρατυ-
νόμενοι καὶ ὁδηγούμενοι ὑγιαίνομεν, εὐσταθοῦμεν, νικῶμεν τοὺς ἐχ-
θροὺς ἡμῶν καθ' ἐκάστην, καὶ καθ' ἡμᾶς πάντα κατὰ νοῦν εὐοδοῦν-
ται καὶ διυθύνονται. περὶ δὲ χρεῖαν τὴν ἐν τοῖς γράμμασι τῆς βασι-
λείας σου, πῶς ὁ πάπας ἀδελφοὺς ἐλαχίστους καὶ κήρυκας πρὸς τὴν
βασιλείαν σου ἀπέστειλεν ἐπὶ τῷ διαλεχθῆναι μετὰ τῶν ἀρχιερέων
τῆς ἐκκλησίας τῆς βασιλείας σου; ὅπερ οὐ μόνον τῇ ἡμῶν αἰθριό-
τητι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔτι νηπίοις τὴν γνώμην τερατῶδες δοκεῖ καὶ πα-
ράδοξον. πῶς οὗτος ὁ λεγόμενος μέγας ἀρχιερεὺς [ἀρχ]ιερέων, πάν-
των ἐνώπιον καθ' ἐκάστην τὴν βασιλείαν σου ὀνομαστὶ καὶ πάντας
τοὺς ὑπὸ σὲ Ῥωμαίους ἀφορισμῷ καθυποβάλλων, αἰρετικοὺς τοὺς
ὀρθοδοξοτάτους Ῥωμαίους, ἐξ ὧν ἡ πίστις τῶν χριστιανῶν εἰς τὰ
τῆς οἰκουμένης ἐξῆλθε πέρατα, ἀναισχύντως καλῶν, τοιοῦτους ἄνδρας
πνευματικοὺς κατ' αὐτὸν πρὸς τὴν βασιλείαν σου ἀποστέλλειν οὐκ
ἐρυθρίασε; πῶς ὁ τοῦ σχίσματος αἷτιος δολερῶς ὑπεισέρχεται, ἵνα
τοῖς ἀναιτίοις εἰσφέρῃ ἀντέγκλημα; πῶς ὁ ἀγιωσύνην καθυποκρινό-
μενος διὰ τοὺς ὑπηρέτας καὶ κήρυκας τοῦ οἰκείου θελήματος ἀπο-
στάτας τῆς πίστεως καὶ σκανδαλοποιοὺς τοὺς πρόσθεν καὶ ἄνωθεν
ἀπ' ἀρχῆς πλουτοῦντας τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν εἰρήνην εὐαγγελιζομέ-
νους τοῖς πέρασιν τοῖς ὑπ' αὐτὸν Λατίνοις ἀεὶ κηρύττειν οὐ παύεται;
πῶς τὴν ἔμφυτον ἑκπαλαὶ δαιμονικῇ ἐπιρροίᾳ τοῖς τῆς Ῥώμης ἀρχιε-
ρεῦσι κατὰ τῶν Ῥωμαίων κακίαν, ἣν οὐκ ὀλίγοι μεγάλοι πνευματικοὶ

ἀρχιερεῖς καὶ τοῦ Χριστοῦ θεράποντες λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ διηνεκεῖ εὐχῇ τῷ μακρῷ παρελθόντι χρόνῳ ἐκριζῶσαι οὐκ ἔχουσιν, — οὗτος οὖν, παντοίοις εἰδεσι ταύτην ἀνανεώσας, παιγνιδίοις λόγοις καὶ ἀπλῶν ἀνθρώπων δολεραῖς εἰσηγήσεις ἐν ῥοπῇ καιροῦ διορθῶσαι καθυπισχεῖται; οὐχ οὗτός ἐστιν, ὃς τὴν ἡμετέραν αἰθριότητα διὰ τὸ συνοικέσιον, ὃ ἐγένετο μετὰ τῆς βασιλείας σου καὶ τῆς γλυκυτάτης ἡμῶν θυγατρὸς, ἐννόμως τε καὶ κανονικῶς, παραλόγῳ φερόμενος ὁρμῇ, δημοσίως ἀφώρισεν, λέγων ἐνώπιον τῆς παρ' αὐτῷ συναθροισθείσης συνόδου, ὅτι μετὰ τῆς αἰρετικῆς συνοικέσεως ἐτρακαίσσαμεν; πόθεν οὖν οὗτοι οἱ ἡμέτεροι ἀρχιερεῖς παρέλαβον ὅπλα φέρειν κατὰ χριστιανῶν, καὶ ἀντὶ τῆς ἱερᾶς διπλοῦδος ἐνδύεσθαι θώρακα, ἀντὶ δὲ βακτηρίας ποιμαντικῆς λόγχας καὶ ἀντὶ καλάμου τόξα φέρειν καὶ πικροφόρους διστοὺς, κατὰ πάρεργον τὸ σωτήριον ὄπλον τοῦ σταυροῦ κατέχοντες; ποία σύνοδος οἰκουμενικὴ ἢ τοπικὴ τοῦτο παρέδωκε; ποῖος σύλλογος θεοφόρων ἀνδρῶν ἐπεκύρωσεν ἢ ἐπεσφράγισεν;

Εἰ δέ τις ταῦτα φαίνεται ἀπιστῶν, ιδέτω τοὺς ἀγίους καρδηνάγιους καὶ ἀρχιερεῖς ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ταύτῃ οἰκουμένῃ ὅπλα φέροντας στρατιωτικὰ ἤτοι πολεμικὰ, ὧν ὁ μὲν δοῦξ, ἄλλος μαρκεσάνος, ἕτερος δὲ κόντος, καθ' ἣν ἔλαχε στρατοπεδεύειν ἐπαρχίαν, φημίζεται. καὶ ὁ μὲν διατάττει τὰς φάλαγγας, ἄλλος λοχαγωγεῖ, ἕτερος δὲ διεγείρει τὸν πόλεμον, στρατοπεδάρχαι καὶ σιγνοφόροι τινὲς καὶ οἱ βιπεννιφόροι καὶ περτικαφόροι. Ἄρα πνευματικὰ ταῦτα καὶ ἀρχιερατικά, εἰρήνης ταῦτα σύμβολα καὶ προοίμια; τοιαῦτα οἱ τοῦ Χριστοῦ μαθηταὶ διετάξαντο; τίς οὕτως ἀπλοῦς καὶ ἀσύνετος, ὃς τὴν τοιαύτην πονηρίαν οὐκ ἐννοεῖ, αἰσχύνῃς ἱερεῖς τούτους καλῶν, ἀπατεῶνας καὶ ψευδοκλήρυκας, ἐν πνεύματι Ἡλιοῦ πυρίκαυτον τὴν πλευρὰν αὐτῶν ποιούμενος, καὶ τὴν ὑδαρώδη γνώμην ταῖς στοιβασθείσαις σχίδαξιν ἐκτεφρούμενος; ὦ τῆς ἀνοίας τῶν πολλῶν, οἱ αὐθωρεῖ καὶ αὐτοσχέδιον τὴν ἀγιωσύνην αὐτοῖς διαγράφουσι καὶ πλάττουσιν ἀγίους αὐθήμερον ὡς ὁ μῦθος τοὺς Γίγαντας. τοιοῦτοι σήμερον ποιμένες ἐν Ἰσραὴλ, καὶ τῆς ἐκκλησίας Χριστοῦ οὐκ ἀρχιερεῖς, ἀλλὰ λύκοι ἄρπαγες, θῆρες ἄγριοι, κατεσθίνοντες τὸν λαὸν τοῦ Χριστοῦ. ὦ, πόσοι ἐν Ἀλαμανίᾳ, ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ταῖς περὶ τὰς χώραις ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐσφάγησαν, αἰχμαλωτίσθησαν, ἐφρονεύθησαν, ἐφυγαδεύθησαν, συνεργούντων αὐτῶν, ὧν τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς αὐτῶν κατὰ τὸ προφητικὸν ἐκζητήσῃ κύριος.

εἰς τί δὲ κατήντησεν ἡ πονηρία αὐτῶν, ἥ ὅτι ἐματαιώθησαν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν; ἐφανερώθη ἡ ἀνομία αὐτῶν, καὶ ὁ μέγας φυσῶν, ἐν γωνίᾳ νονὶ ὑπ' αἰσχύνης κρυπτόμενος, ἐλέγχεται παρὰ πάντων ὡς ψεύδους πατήρ. ἐξέκλιναν πολλοὶ ἀπὸ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἄχρι τοῦ νῦν μετ' αὐτοῦ νῦν ὀρώνται κατ' αὐτοῦ. πόσαι γὰρ μυριάδες δι' αὐτοῦ ἀπώλοντο, ὧν τὰ λείψανα πρὸ μικροῦ Αἴγυπτος ἔχει παρὰ τὰς τοῦ Νείλου ῥοάς. οὐκ ἀγνοεῖ καὶ τοῦτο ἡ βασιλεία σου, πῶς μεθ' ὄρκου τὸν ἡμέτερον ἐβεβαίωσεν θάνατον, ἵνα τοὺς ἡμετέρους πιστοὺς ἀποστατήσῃ τῆς πίστεως ἡμῶν· πῶς τοὺς δούλους τῶν δούλων τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν τῇ Ἀλαμανίᾳ δυναστικῶς τε καὶ θωπευτικῶς ἠνάγκασεν ἄραι πτέρνας κατ' ἡμῶν. ἀλλ' ἕως τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ πρόσοδοι, ἃς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀφείλον βιαστικῶς, ὑποῦργήσαν ἐν ταῖς ἐξόδοις αὐτῶν, ὡς ἐπὶ σκηνῆς ἡγοῦντο τὰ πράγματα, καὶ ὕφαλος ἦν ἡ πετρώδης γνώμη αὐτῶν· ἀφ' οὗ δὲ πάντες κατηράχθησαν, ὁ μὲν ἔνθεν, ὁ δ' ἐκεῖθεν φυγὰς ἐγένετο, τὴν τῆς ἡμετέρας δεξιᾶς ἀπειλὴν ἐκδειματούμενοι. προσεπὶ τούτοις τὴν ἡμετέραν οὐκ ἀποδιδράσκει διάνοιαν, ὃ διὰ τῶν σῶν γραμμάτων ἡμῖν ἐγνώρισας, τὸ οὕτως ἔχον. οὗτοι δὲ οἱ φρέριοι, ὅτε ἐξ ἀρχῆς κατέλθον ἐνταυθί, ἄλλως ἐφαίνοντο διακείσθαι πρὸς τὴν βασιλείαν σου, καὶ ἄλλως διάκεινται νῦν, δι' ἃς ἤκουσαν διαφόρους εὐλόγους συντυχίας ὑπὲρ τῆς βασιλείας σου παρ' ἡμῶν. ἐκ τούτων ἡ βασιλεία σου τὴν ἐνδομυχοῦσαν αὐτοῖς κακίαν ἐννοῆσαι δύναται, ὡς οὐ διὰ τὴν πίστιν καὶ συμβόλου προσθήκην αὐτόθι παρεγένοντο, ἀλλ' ἵνα κατὰ τὸ εἰωθὸς ζιζάνια σπείρῳσιν ἀναμεταξὺ πατρὸς καὶ υἱοῦ. ἀφ' οὗ δὲ ἔδρον τὴν ἀγάπην τῆς βασιλείας σου σταθιρὰν καὶ ἀδιάσειστον καὶ τῆς πατρικῆς ἀγάπης ἀχώριστον, οὐκέτι πρόσω χωρεῖν ἐτόλμησαν, εἰς διάλεξιν τοὺς λόγους μετατρέποντες ἀδιόριστον, ἵνα ἐν τούτῳ ἐπικαλυφθῇ ἡ κακία αὐτῶν· ἐκ γὰρ τῶν οὕτω παρ' αὐτῶν προτεθέντων πᾶς τις συνάγειν καὶ συμπεραίνειν δύναται, ὡς οὐκ εὐθεῖαι αἱ τρίβοι αὐτῶν, καὶ ῥυπαροὶ οἱ πόδες αὐτῶν, πρὸς τὸ τοῦ εὐαγγελίου κήρυγμα.

Βούλεται δὲ καὶ ἡ αἰθριότης ἡμῶν πατρικῶς τρόπῳ τὴν οὐκίαν σου ἐλέγχειν διάθεσιν, πῶς ἄνευ πατρικοῦ βουλευματος ἠθέλησας ἀποκρισαρίους πρὸς τὸν πάπαν στέλλειν. ἔδει τὴν ἀγάπην σου τὴν ἡμετέραν πρῶτως ἐλεῖν βουλήν. πεπειραμένοι γὰρ τῶν ὧδέ ἐσμεν, καὶ τῶν τοιούτων ἡ κακία ἡμᾶς οὐ λανθάνει, ὡς καὶ ἡμεῖς ἐκ τῶν φο-

μένων πολλάκις ὑποθέσεων τῶν αὐτόθεν μερῶν ἄνευ τῆς σῆς βουλῆς πράττειν τι ἢ ἐπιχειρῆσαι οὐ βουλόμεθα, ὥς τὰ γειτνιάζοντά σοι μέρη γνωριμώτερα τῇ βασιλείᾳ σου ἥπερ ἡμῖν ὅμως ἅπερ ἡμῖν ἡ βασιλεία σου ἔγραφεν, ἀποδεχόμεθα ὥς ἀνατεθέντα τῇ ἡμετέρᾳ θελήσει τε καὶ διακρίσει. καὶ ἰδοὺ κάτεργα χωρὶς ὑπερθέσεως ἐξ ἄλλα, πλοῖα ἱκανά, ἀπὸ τοῦ Βρεντησίου πρὸς τὸ Δυρράχιον ἀποστέλλονται πρὸς τὴν τῶν ἀποκρισιαρίων τῆς βασιλείας σου διαπλώσιν καὶ περαιώσιν, καὶ ἄνθρωπον αὐτοῖς ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐλῆς ἀπεστείλαμεν πρὸς τὸ ἀνάσωσαι αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς καὶ τοῖς φρερίοις εἰπεῖν, ἐπὶ τοσοῦτον ἀργῆσαι ἐν τῷ Δυρράχιῳ, ἕως οὗ ἡ αἰθριότης ἡμῶν συντύχῃ τοῖς ἀποκρισιαρίοις τῆς βασιλείας σου. καὶ διὰ τάχους ὕστερον σταλήσονται τὰ πλοῖα διὰ τὸ περᾶσαι αὐτοὺς ὥς ἡμᾶς.

XIX. (6759—1250 mense octobri).

*Imperator Fridericus II. iterum Ioanni Batatzæ nunciat res gestas
in Italia.*

Φρεδερίκος βασιλεὺς Ἰωάννη, τῷ ἐπιφανεστάτῳ
Γραικῶν βασιλεῖ.

Προσθεῖναι γράμματα γράμμασι πολλὴν ἐκ διαδοχῆς τὴν ἡδονὴν κομίζοντα οὐ μόνον τοῖς κατὰ συγγένειαν οἰκειωμένοις καὶ καθαρᾷ ἀγάπῃ συνδεδεμένοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς τυχοῦσι φίλοις πλείστην ἐκφέρει τὴν εὐθυμίαν. διὸ τῇ καθαρᾷ ἀγάπῃ τῆς βασιλείας σου ἐπὶ τοῖς μικρῷ πρότερον μηνυθεῖσιν ἡμῶν προτερήμασι καὶ τοῦτο αὐτὸ ὥς ἐπίλογον εἰς τέρψιν αὐτῆς γράφειν οὐκ ἀναδύομεθα· συγχαίρειν γὰρ ἴσμεν τὴν βασιλείαν σου ἐν πάσαις ταῖς εὐτυχίαις ἡμῶν καὶ τοῖς προτερήμασιν ἡμῶν συνευφραίνεσθαι. γνωρίζομεν τοίνυν αὐτῇ, ὅτι οἱ τῆς Μάρκας καὶ Ῥωμανόλας πιστοὶ ἡμῶν, τοῦ κρείττονος καὶ ἐπιτερπεστέρου μέρους τῆς Ἰταλίας ὄντος, μαθόντες τὴν φανεράν ἀπάτην καὶ τὰς δολοπλοκίας, ἃς οἱ δοκοῦντες προεσιάναι τῆς ἐκκλησίας ἔρραπτον καθ' ἡμῶν, καὶ τὰς ἐπιτορκίας, ἃς ἐποίουν καθ' ἐκάστην, τὸν ἡμέτερον βεβαιούμενοι θάνατον καὶ τῆς ἡμετέρας εὐσταθείας καὶ εὐεξίας λαβόντες πληροφορίαν, ἅπαντες πρὸς τὴν ἡμετέραν ἠτόμολησαν δυσπορίαν. τὸ κάστρον δὲ Φίρμου τῆς Μάρκας, ὅτι τῇ τοῦ τόπου ἰσχυρότητι καλὸν παπαδικῇ ἀτυχεστάτῃ καὶ ἀκεφάλῃ στρατιᾷ

τοῖς ἡμετέροις ἐδόκει προστάγμασιν ἀνθεστάναι, μὴ φέρον τὴν μυριαρίθμον πληθὺν τοῦ στρατοπέδου ἡμῶν, τὰς στρατιωτικὰς τε φάλαγγας καὶ πεζικὰς τάξεις καὶ τοξοτῶν ἄπειρα γένη ἑτερογλώσσων ἔθνων, ἐξ ὧν πᾶς ὁ χώρος ἐκείνος ἐκατελάβετο καὶ τὸ κάστρον πέριξ ἐστενοχωρεῖτο, βιά πεισθέντες οἱ ἐντὸς, τῆς ἀνάγκης κατεπειγούσης αὐτοὺς, αὐτὸ ἡμῖν παρέδωκαν, καὶ αὐτοὶ ὡς δέσμιοι πρὸς τοὺς περὶ ἡμᾶς παρεγένοντο. πόλεις, κάστρα, χώροι καὶ ὀχυρώματα, ἃ παπαδικῇ δολιότητι ἀπὸ τῆς ἡμετέρας παρέκλιναν βασιλείας, τὸ ψεῦδος ἀφέντες τῇ ἀληθείᾳ προσέδραμον, ἡ ἄνω δ' Ἰταλία, ῥωννυμένη τῇ τῆς πίστεως ἡμῶν σταθιρότητι, ὅλη προαιρετικῶς τοῖς ἡμετέροις θεσπίσμασιν εἴκει. οἱ νεωτερίσαντες δὲ τῇ ὁμοίᾳ πλάνῃ ἐν τῇ Ἀλαμανίᾳ καὶ εἰς ἀδόκιμον νοῦν ἐκστήσαντες ἑαυτοὺς, ἐκ τόπου εἰς τόπον ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ περιποδήτου ἡμῶν υἱοῦ, τοῦ ῥηγὸς Κορράδου, πολεμικῶς διωκόμενοι οὐ φθάνουσι τόπον εὑρεῖν εἰς ἀποκρυβὴν αὐτῶν. οὕτω γοῦν ἡ ἐκ θεόθεν βασιλεία ἡμῶν, τῇ ἄνωθεν προμηθεῖα κρατυνομένη, τὸ ὑπήκουον ἅπαν αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ διέπει καὶ διυθύνει, ὁ οὕτως εἰς χαρὰν τῇ συγγενικῇ γνησίᾳ ἀγάπῃ τῆς βασιλείας σου διὰ τῶν παρόντων γνωρίζομεν.

XX. 6773—1265. 8. iunii ind. VIII.

*Imperator Michaël Palaeologus foedus init cum Venetiarum duce
Rainerio Zeno.*

† Ἐπεὶ ὁ εὐγενέστατος δοῦξ Βενετίας καὶ ἐξουσιαστὴς Χορβατίας, Δαλματίας καὶ τῶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ λοιπῶν χωρῶν τε καὶ νησίων κύρις Ῥαινέριος Ντζένος, μετὰ καὶ τῆς μικρᾶς καὶ μεγάλης βουλῆς τοῦ κουμουνίου αὐτῶν καὶ συναινέσεως καὶ γνώμης τοῦ τοιούτου κουμουνίου παντὸς τῆς Βενετίας ἐκλεξάμενος ἀποκρισιάρχους τοὺς δύο εὐγενεῖς ἄνδρας καὶ πρωτοσυμβούλους, τόν τε σὺρ Ἰάκωβον Δελφίνον καὶ τὸν σὺρ Ἰάκωβον Κονταρίνον, ἀπέστειλεν εἰς τὴν βασιλείαν μου, ὥστε συντυχεῖν καὶ τρακταῖσαι περὶ ἀγάπης καὶ πληρῶσαι τούτους ταύτην μετὰ τῆς βασιλείας μου ὡς πληρεστάτους ἀποκρισιάρχους καὶ ἔχοντας τὴν ἐξουσίαν καὶ τὸ θέλημα ἅπαν τοῦ εὐγενεστάτου δουκὸς Βενετίας καὶ τοῦ κουμουνίου αὐτῶν ἀνατεθειμένον εἰς αὐτοὺς καὶ τὸ παρ' αὐτῶν γεγονὸς καὶ ἀφιερωθὲν μετὰ τῆς βασι-

λείας μου στερχθῆναι καὶ βεβαιωθῆναι καὶ δεχθῆναι παρὰ τοῦ δια-
ληφθέντος εὐγενεστάτου δουκὸς Βενετίας κυροῦ Ῥαινερίου Ντζένου
καὶ τῆς μικρᾶς καὶ μεγάλης βουλῆς τῆς Βενετίας καὶ παντὸς τοῦ
κουμουνίου αὐτῆς, καὶ πολλῶν συντυχίων γενομένων καὶ τρακταῖσμων
μετ' αὐτῶν, συνῆλθεν ἡ βασιλεία μου καὶ συνεβιβάσθη εἰς τὸ ποιῆ-
σαι καὶ πληρῶσαι τὴν μετ' αὐτῶν ἀγάπην ἐπὶ τοῖς καφαλαίοις τοῖς
κατωτέρω ῥηθησομένοις, ἡμύνει ἡ βασιλεία μου εἰς τὰ ἅγια τοῦ
θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν, ἵνα ἀπὸ
τῆς σήμερον ἡμέρας, ἣτις ἐστὶν ὁ κ τ ω κ α ι δ ε κ α τ η τοῦ παρ-
όντος ἰουνίου μηνὸς τῆς ὀ γ δ ὅ ης ἰ ν δ ι κ τ ι ῶ ν ος,
ἔχῃ μετὰ τοῦ εὐγενεστάτου δουκὸς Βενετίας καὶ τῆς μικρᾶς καὶ με-
γάλης βουλῆς αὐτῶν καὶ παντὸς τοῦ κουμουνίου τῆς Βενετίας ἀγάπην
καθαράν καὶ ἀδολεῦτον οὕτως·

Ἵνα μετὰ τὸ συνδεθῆναι αὐτοὺς εἰς ἀγάπην μετὰ τῆς βασιλείας
μου οὐ μὴν ποιήσωσιν οὗτοι μετὰ ἄλλου γένους ἀγάπην κατὰ τῆς
βασιλείας μου· ἀλλ' οὐδὲ, ἐὰν ἐπιχειρήσῃ τις ἄλλος ἢ ἀπὸ τῶν νῦν
κρατουμένων εἰς φιλίαν τῆς Βενετίας καὶ ὁρμήσῃ κατὰ χώρας τῆς
βασιλείας μου, ἢ ὁ κύριος πάπας ἢ ὁ ῥήξ Φραγγίας ἢ ὁ ῥήξ Σι-
κελίας ἢ ὁ ῥήξ Καστέλλας ἢ ὁ ῥήξ Ἰγκλινίας ἢ ὁ ῥήξ Παγούνας
ἢ ὁ αὐτάδελφος τοῦ ῥηγὸς Φραγγίας, ὁ κόντος Κάρουλος, ἢ ἕτερος
ῥήξ καὶ κόντος ἢ τὸ κουμούνιον τῆς Γενοῦας ἢ τὸ κουμούνιον τῆς
Πίσσης ἢ τὸ κουμούνιον τοῦ Ἀγκῶνος ἢ ἕτερον κουμούνιον ἢ
ἀπλῶς εἰπεῖν χριστιανός τις ἢ ἀσεβὴς ἄλλογενὴς ὁρμήσῃ κατὰ χώρας
τῆς βασιλείας μου ἢ κάστρου ἢ φοσσάτου αὐτῆς, ἵνα συνέλθῃ ὁ
εὐγενέστατος δοῦξ Βενετίας μετ' αὐτῶν ἢ τὸ κουμούνιον τῆς Βενε-
τίας ἢ τῶν караβοκυρίων τις ἢ τῶν ἀρχόντων τῆς Βενετίας εἰς
μάχην κατὰ τῆς χώρας τῆς βασιλείας μου ἢ κατὰ κάστρον ἢ φοσ-
σάτου αὐτῆς ἢ λόγους ἢ βουλὰς ἢ ἔργοις ἢ χρήμασιν, ἢ ἵνα ναυ-
λώσωσιν αὐτοῖς ξύλα εἰς τὸ ἐλθεῖν ἢ ἀπὸ τοῦ κουμουνίου κοινῶς ἢ
ἀπὸ πραγματευτῶν ἰδικῶς καὶ ἀρχόντων τῆς Βενετίας, ὥστε λαβεῖν
ναῦλον, ἢ τὸ κουμούνιον τῆς Βενετίας ἢ τινὰς τῶν πραγματευτῶν ἢ
τῶν караβοκυρίων καὶ διακομίσαι ἐχθροὺς εἰς τὴν χώραν τῆς βασι-
λείας μου. εἰ δὲ τινες ῥήγες ἢ πρίγκιπες ἢ κόντοι ἢ βαρούνιοι
μετὰ φοσσάτου ζητήσουσι διαπερᾶσαι ἐπὶ τῷ ἀπελθεῖν εἰς τὸν τοῦ
κυρίου τάφον ἢ ἀλλαχοῦ, πρῶτον ἵνα ζητῇ ὅρκον ἐξ αὐτῶν ὁ δοῦξ

Βενετίας καὶ τὸ κουμούνιον, ὅτι οὐ μὴν ἔλθωσι κατὰ χώρας τῆς βασιλείας μου, καὶ οὕτως ἵνα παραχωρῶσιν αὐτοῖς ἀπελθεῖν, ἔνθα βούλονται, εἰς τὴν δουλείαν αὐτῶν· εἰ δ' ἴσως περεγρῖνοί τινες θελήσουσι διαπερᾶσαι δέκα ἢ εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν, οὐ μὴν ἀπαιτῇ ἐξ αὐτῶν ὄρκον ὁ δοῦξ Βενετίας καὶ τὸ κουμούνιον.

Ἵνα οἱ πραγματευταὶ τῆς χώρας τῆς βασιλείας μου οἱ μέλλοντες ἀπέρχασθαι εἰς Βενετίαν ποιῶσι τὰς δοκούσας αὐτοῖς πραγματείας, καὶ διδῶσι τὸ κομμέρχιον κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς Βενετίας, καὶ ἐξωνῶνται τὰ δοκοῦντα αὐτοῖς ἀνεμποδίστως. — Ἵνα τὰς χώρας, ἃς κρατεῖ ἀρτίως ἡ Βενετία, τὴν Κορώνην καὶ τὴν Μεθώνην, ἔχῃ πάλιν, καθὼς ἔχει αὐτάς. — Ἵνα ἔχῃ τὴν νῆσον Κρήτην, καὶ ὅσοι ἄνθρωποι τῆς βασιλείας μου εὐρίσκονται ἐκεῖσε, ἵνα ἐπάρῃ αὐτοὺς ἡ βασιλεία μου, καὶ οὐ μὴν μεταχειρισθῇ ταύτην ἡ βασιλεία μου. τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ὅσα εἶχεν εἰς εἴσοδον ὁ δοῦξ Βενετίας, ἵνα πάλιν ἔχῃ ταῦτα· ὅσα δὲ ἦσαν ὑπὸ τὴν βασιλείαν καὶ τὸ πριγκιπάτον, ὅτε οἱ Λατίνοι ἦσαν ἐγκρατεῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα Θεοῦ εὐδοκοῦντος γένωνται ὑπὸ τὴν βασιλείαν μου καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτῆς καὶ τὴν Ῥωμανίαν. εἰς τὸν Εὐρίπον ἵνα ἔχωσιν, εἴ τι ἔχουσι σήμερον.

Ἵνα δώσῃ αὐτοῖς ἡ βασιλεία μου εἰς τὸν Ἀλμυρὸν τόπον εἰς κάθισμα, καὶ ποιήσωσιν ἐν αὐτῷ ἀναπαύσεις. ἐπεὶ δὲ ἔχει ἡ βασιλεία μου μάχην μετὰ τοῦ Εὐρίπου, καὶ εὐρίσκονται ἐν αὐτῷ Βενέτικοι, ἵνα ἔχῃ ἡ βασιλεία μου κατακεκρατημένην τὴν σκάλαν τοῦ Ἀλμυροῦ, ὅπως μὴ ἐπαίρῳσιν ἀπὸ τῆς τοιαύτης σκάλας βρώσιμα καὶ πόσιμα οἱ ἐν τῷ Εὐρίπῳ Βενέτικοι, καὶ ἀποκομίζωσι ταῦτα εἰς ζωάρκειαν τῶν ἐν τῷ Εὐρίπῳ ἐχθρῶν τῆς βασιλείας μου Λατίνων, μέχρις ἂν ὀφθῇ θεός, καὶ γένηται ἐγκρατὴς ἡ βασιλεία μου τοῦ Εὐρίπου, καὶ τότε ἵνα ἀπολύσῃ ἡ βασιλεία μου καὶ τὴν τοιαύτην σκάλαν πρὸς τὸ μέρος τῆς Βενετίας. ὅτε δὲ μέλλει πολεμεῖν ἡ βασιλεία μου μετὰ καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ βοηθείας τοῖς εἰς τὸν Εὐρίπον Λατίνοις, οὐ μὴν ἀποστείλῃ ἡ Βενετία συμμαχίαν ἢ χρήμα εἰς βοήθειαν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν τῷ Εὐρίπῳ εὐρισκόμενοι Βενέτικοι, εἰ μὲν ἀποσχισθῶσιν ἀπὸ τοῦ μέρους τῶν ἐκεῖσε Λατίνων, καὶ πεσοῦσιν ἰδικῶς, καὶ οὔτε τοῖς Λατίνοις συμμαχοῦσιν, οὔτε τῇ βασιλείᾳ μου ἀντιδικοῦσιν, ἵνα φυλάσσωνται καὶ αὐτοὶ καὶ τὸ πρᾶγμα αὐτῶν παρὰ τοῦ μέρους τῆς βασι-

λείας μου ὡς καὶ οἱ λοιποὶ Βενέτικοι· εἰ δὲ ἀντιδικήσουσιν οὗτοι μετὰ τῶν ἐκείσε Λατίνων τῷ μέρει τῆς βασιλείας μου εἰς τὸν κατὰ τῶν Εὐριπιωτῶν γενησόμενον πόλεμον, ἵνα καὶ εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τὸ πρᾶγμα αὐτῶν ποιῇ ἡ βασιλεία μου, ὅπερ βούλεται· ἀφότου δὲ βοηθείᾳ Θεοῦ ἐπιλάβηται ἡ βασιλεία μου τοῦ Εὐρίπου, τὸν τόπον, ὃν εὕρεται ἡ Βενετία ἔχουσα ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν σήμερον, ἵνα δώσῃ τοῦτον πάλιν ἡ βασιλεία μου πρὸς τὸν εὐγενέστατον δοῦκα Βενετίας καὶ τὸ κουμούνιον αὐτῆς, καὶ ἔχῃσι πάλιν τοῦτον, καθὼς ἔχουσι σήμερον.

Ἐσαύτως ἵνα δώσῃ αὐτοῖς ἡ βασιλεία μου καὶ εἰς τὸ μέρος τῆς Θεσσαλονίκης, ἄνευ τοῦ κάστρου, ἐνθα θέλουσι, τόπον εἰς κάθισμα. εἰς τὸ μέρος τοῦ Βολεροῦ καὶ τῆς Αἴνου, ἐνθα ἀναπαυθῶσιν. ἀπὸ τοῦ Στενοῦ εἰς τὸ μέρος τῆς δύσεως εἰς δύο τόπους, ἐνθα ἂν ὀρεχθῶσιν. εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἰς οἷον τόπον θελήσουσιν, ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ἐξαρτύσεως μέχρι καὶ τῶν Πηγῶν· εἰ δ' ἴσως ποτὲ τῶν καιρῶν θελήσει ἡ βασιλεία μου δοῦναι τόπον ἐντὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἢ τῆς Θεσσαλονίκης τινὲ τῶν λατινικῶν κουρουνίων, ἵνα τότε προτιμῇται ἡ βασιλεία μου τοὺς Βενετικούς, καὶ διδῷ αὐτοῖς τόπον εἰς τὰ τοιαῦτα κάστρα. εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν, ὅπου ἂν ἄρεσθῶσι. εἰς τὸ Ὑρτάκιον, ἵνα ἔχῃσι τόπον. εἰς τὸ Ἀτραμύτιον τὰ ὀσπῆτια καὶ τὸ λουτρόν τὰ ὄντα ἐκείσε. εἰς τὴν Ἀναίαν τόπον, ἵνα εἰσέρχωνται καὶ ἐξέρχωνται ἐν αὐτῷ. ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν Σμύρνην.

Ἵνα ἀποδιώξῃ ἡ βασιλεία μου ἀπὸ τῆς χώρας αὐτῆς καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν τοὺς Γενοῦίτας, καὶ οὐ μὴν παραλάβῃ αὐτούς· ἐὰν δὲ ποτε τῶν καιρῶν προσέλθωσιν οἱ Γενοῦίται τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ παρακλητεύσωσιν αὐτήν, ἵνα δέξηται αὐτούς εἰς ἀγάπην, ἄλλως οὐ μὴν ποιήσῃ ταύτην ἡ βασιλεία μου μετ' αὐτῶν, εἰ μὴ μετὰ εἰδήσεως τοῦ δουκὸς Βενετίας καὶ τοῦ κουμουνίου, σωζομένου τοῦ παρόντος ὀρκωμοτικοῦ τῆς βασιλείας μου πρὸς τὴν Βενετίαν. ἀλλ' οὐδὲ ἡ Βενετία ἵνα παραδέξηται αὐτούς εἰς ἀγάπην ἄνευ εἰδήσεως τῆς βασιλείας μου, σωζομένου τοῦ πρὸς τὴν βασιλείαν μου ὀρκωμοτικοῦ τῆς Βενετίας. ἐὰν δὲ οἱ τοιοῦτοι ἐχθροὶ αὐτῶν ἄρματώσωσι κάτεργα ἐπὶ τῷ ἔλθειν κατὰ τῆς χώρας τῆς βασιλείας μου, ἵνα ἄρματώσωσι καὶ οὗτοι κάτεργα, καὶ ἔρχωνται πρὸς ἀντιπαράταξιν αὐτῶν καὶ βοηθίαν τῆς χώρας τῆς βασιλείας μου, πρὸς τὸ ποσὸν τῶν Γενοῦιτικῶν ξύλων

καὶ πρὸς ὃ διακρίνουσιν οὗτοι ἀντιπαρτάξασθαι αὐτοῖς, καὶ ἵνα διδῶ ἡ βασιλεία μου τὴν ἔξοδον τῆς ἡμίσειας ρόγας τῶν σωμάτων τῶν τοιούτων κατέργων, γινομένου ὅρκου παρὰ τε τοῦ δουκὸς Βενετίας καὶ τοῦ κουμουνίου αὐτῶν, ὅτι καθὼς μέλλουσιν οὗτοι δοῦναι τὴν ἡμίσειαν ρόγαν τῶν τοιούτων σωμάτων ἄνευ τινὸς δόλου, ἵνα διδῶ καὶ ἡ βασιλεία μου τὴν ἡμίσειαν ρόγαν τῶν σωμάτων, ἰσόποσον τῆς ρόγας τῆς Βενετίας. ἐὰν δὲ ἡ βασιλεία μου μηνύσῃ πρὸς τινὰς τῶν ἀρχόντων τῆς Βενετίας καὶ φίλων τῆς βασιλείας μου, ἵνα ἀρματώσωσι κάτεργα καὶ ὀδουλεύσωσι τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ θελήσωσι διὰ τὴν ἀγάπην τῆς βασιλείας μου ποιῆσαι τοῦτο, οὐ μὴν ἐμποδίσονται οὗτοι εἰς τοῦτο παρὰ τοῦ εὐγενεστάτου δουκὸς Βενετίας ἢ τοῦ κουμουνίου αὐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ ἡ βασιλεία μου ἵνα ἀποστείλῃ τὰ τοιαῦτα κάτεργα κατὰ χώρας τινὸς ἐχούσης φιλίαν μετὰ τῆς Βενετίας.

Ἵνα, ἐὰν διὰ ξηρᾶς συμβῇ ἐλθεῖν φορσάτον κατὰ χώρας τῆς βασιλείας μου, οἱ εὐρισκόμενοι ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ Βενέτικοι φυλάττονται καὶ οὗτοι παρὰ τῆς βασιλείας μου, ὥς καὶ οἱ ὑπὸ τὴν βασιλείαν μου Ῥωμαῖοι, ἢ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἢ εἰς Θεσσαλονίκην.

Ἵνα θῆσῃ τὸ κουμούνιον τῆς Βενετίας κεφαλὴν ἐπάνω εἰς τὸν λαὸν αὐτῶν, καὶ ὀνομάζεται μπάιλος, καὶ ἀποστέλλῃ κατὰ τόπους, ἔνθα μέλλουσιν ἔχειν ἀναπαύσεις, κριτὰς, ὅπως διεξάγῃ τὸν λαὸν αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ Ῥωμαῖοι, ὅσοι ἔχουσιν ὑπόθεσιν τινα μετὰ Βενετικῶν, καὶ θελήσουσιν, ἵνα κριθῶσι παρὰ τοῦ μπάιλου, ἵνα κρίνωνται καὶ οὗτοι κατὰ τὸ δίκαιον.

Ἵνα ἔχουσιν οἱ ἐγνωσμένοι Βενέτικοι πάντες ἐξουσίαν εἰς πάσας τὰς χώρας τῆς βασιλείας μου, ἐφ' αἷς μέλλουσι ποιεῖν πραγματείαν κατὰ τε ξηρὰν καὶ θάλασσαν, ἀλλὰ καὶ χωρὶς πραγματείας ἐρχόμενοι ἵνα διέρχωνται καὶ εἰς γῆν καὶ εἰς θάλασσαν χωρὶς τινος δόσεως καὶ ἐμποδισμοῦ καὶ χωρὶς δόσεως τελωνίου, διαβατικοῦ, κομμερκίου, σκαλιατικοῦ καὶ ἄλλης ἀπάσης δόσεως. ἵνα οἱ φέροντες πραγματείας Βενέτικοι, ἔνθα ἂν φέρωσι ταύτας, δεικνύωσιν αὐτὰς τοῖς κατὰ τόπους κομμερκιαρίοις τῆς βασιλείας μου, καὶ μεθ' ὅρκου ἐξασφαλίζωνται, ὅτι οὐκ ἔχουσιν εἰς τὰς πραγματείας αὐτῶν ξένων τινῶν πραγματείας, ἀλλὰ αἱ πραγματείαι ὅλαι εἰσὶ τῶν Βενετικῶν. καὶ ἵνα μὴ παρυποκρύπτωσιν ἐκ τῶν πραγματειῶν αὐτῶν τι, ὅπως λαμβάνωσιν οἱ κατὰ τόπους κομμερκιάριοι τῆς βασιλείας μου τὸ

συνήθες κομμέρκιον ἀπὸ τῶν ἐξωνουμένων αὐτάς. ἵνα ἔχωσι στατήρας ἰδίους, μοδίους, μέτρα, λίτρας, πήχεις εἰς τοὺς οἰκειοὺς τόπους.

Ἵνα αἱ ἐκκλησίαι αὐτῶν, ὥς μέλλουσιν ἔχειν ἐν οἷς μέλλουσι κατοικεῖν τόποις, ὧσιν ἰδιόρρυθμοι μετὰ δυνάμεως τῆς βασιλείας μου ἄνευ ἀνακρίσεως, καὶ ἵνα ποιῶσιν ἐν αὐταῖς βαπτίσματα καὶ ἱεροτελεστίας, καθὼς ἔχουσι συνήθειαν.

Ἵνα ἐὰν Βενέτικος ἀποθάνῃ εἰς τὴν χώραν τῆς βασιλείας μου, εἴτε διαθήκην ποιήσῃ, εἴτε οὐ ποιήσῃ, οἰκονομῆται τὸ πρᾶγμα αὐτοῦ παρὰ τοῦ μπαΐλου ἢ παρὰ τοῦ δικαίῳ αὐτοῦ, καθὼς ἂν οὗτος διαθῇται, ἢ ὁ μπαΐλος καὶ ὁ δικαίῳ αὐτοῦ ἐπικρίνῃ, καὶ οὐ μὴν εὐρίσκη ἐμποδισμόν τινα ἢ ὀχλήσιν ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου.

Ἵνα ἐὰν συμβῇ κινδυνεῦσαι Βενετικούς μετὰ караβίων αὐτῶν ἢ μετὰ ἄλλων ξύλων εἰς τὴν χώραν τῆς βασιλείας μου, ὥσι σῶσι καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ πράγματα αὐτῶν, καὶ ἵνα ἔχωσι βοήθειαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ τῆς βασιλείας μου, ὅπως κρατῶσι τὰ πράγματα αὐτῶν.

Ἵνα ἔχωσιν οἱ Βενέτικοι ἄδειαν ἐξωνεῖσθαι σίτον ἀπὸ τῆς χώρας τῆς βασιλείας μου καὶ διακομίζειν αὐτόν, ἔνθα θέλουσι, παρὲς τῶν χωρῶν τῶν ἐχθρῶν τῆς βασιλείας μου· ὅταν δὲ πωλῇται ὁ σίτος ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει τὸ κεντηγάριον ἐπέκεινα τῶν πεντήκοντα ὑπερπύρων, οὐ μὴν ἐξωνῶνται αὐτόν.

Ἵνα ἐὰν συμβῇ ποιῆσαί τινα Βενετικὸν εἰς τινα Ῥωμαῖον βλάβην, ἐὰν εὐρεθῇ ὁ ποιήσας τὴν βλάβην, τηνικαῦτα ποιῇ ὁ μπαΐλος τὴν ἐκδίκησιν κατὰ τὸ δίκαιον. εἰ δὲ οὐχ εὐρίσκεται ὁ ποιήσας τὴν ζημίαν, ἵνα διδῶται διωρία παρὰ τοῦ μπαΐλου τῷ ἀδικηθέντι μέχρι καὶ ἑξαμήνου· καὶ εἰ μὲν εὐρεθῇ ὁ ποιήσας τὴν ἀδικίαν, ἵνα γένηται ἡ ἐκδίκησις πάλιν κατὰ τὸ δίκαιον· εἰ δὲ οὐχ εὐρεθῇ, ἵνα ποιῇ ὅρκον ὁ μπαΐλος ἢ ὁ δικαίῳ αὐτοῦ διδόναι εἰδῆσιν πανταχοῦ, ἔνθα ἔνι ἡ ἐξουσία τῶν Βενετικῶν, καὶ εὐρίσκηται τὸ πρᾶγμα αὐτοῦ, καὶ ἱκανῶται ὁ ἀδικηθεὶς. ἐὰν δὲ συμβῇ γενέσθαι φόνον, εἰ μὲν Βενέτικος φονεύσῃ Ῥωμαῖον, ἵνα κρίνηται οὗτος παρὰ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου, ὁμοίως καὶ Ῥωμαῖος, ἐὰν φονεύσῃ Βενετικόν. εἰ δὲ Βενέτικος φονεύσῃ Βενετικόν, εἰ μὲν ἔξω τῆς Κωνσταντινουπόλεως φονεύσῃ τοῦτον, ἵνα κρίνηται παρὰ τοῦ μπαΐλου· εἰ δὲ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει γένηται φόνος ἀπὸ Βενετικοῦ εἰς Βενετικόν, ἵνα κρίνηται καὶ τοῦτο παρὰ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου.

ἵνα ἀπολύτῃ ἡ βασιλεία μου τοὺς Βενετικούς, ὅσους ἔχει κρατημένους, καὶ ὅσους δὲ Ῥωμαίους κρατοῦσιν οἱ Βενετικοί, ἵνα ἀπολύῃ τούτους ὁ δοῦξ Βενετίας καὶ τὸ κουμούνιον· ὡσαύτως δὲ ἀπολύσωσι καὶ τοὺς Κρητικούς, τοὺς Κορωναίους τε καὶ τοὺς Μεθωναίους τοὺς φθάσαντας γενέσθαι τῆς βασιλείας μου καὶ κατασχεθέντας παρ' αὐτῶν, ὅποτε ἦσαν οὗτοι τῆς βασιλείας μου. καὶ εἰ μὲν θελήσουσιν οἱ τοιοῦτοι Κρητικοὶ ἢ οἱ Κορωναῖοι ἢ οἱ Μεθωναῖοι, ἵνα πάλιν ὥσιν ἐκεῖσε, μένωσι παρ' αὐτῶν ἀβλαβεῖς· εἰ δὲ θελήσουσιν ἐλθεῖν εἰς τὴν χώραν τῆς βασιλείας μου, ἵνα ἀπολύωνται μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτῶν.

ἵνα οὐ μὴν παραχωρήτῃ ἡ βασιλεία μου γενέσθαι ἀρμάτωσιν ἀπὸ τῆς χώρας αὐτῆς κατὰ τῶν Βενετικῶν· ἐὰν δὲ γένηται ζημία, ἵνα διορθῶται ταύτην ἡ βασιλεία μου.

ἵνα ἐὰν κουρσάριοι Βενετικοὶ ποιήσωσι τινα ζημίαν εἰς τὴν χώραν τῆς βασιλείας μου, ἐν ἔνοχος ὁ μπάιλος καὶ οἱ ἰδικοὶ αὐτοῦ ἐπάνω εἰς τὸν ὄρκον αὐτῶν, ὅπως εὕρισκωσιν αὐτοὺς καὶ κρατῶσι, καὶ ποιῶσι ποινὰς εἰς αὐτοὺς, καὶ ἐπαίρῃσι τὸ πρᾶγμα τῶν ἀδικηθέντων, καὶ ἐπιδιδῶσι πρὸς αὐτοὺς, ἄνευ μέντοι τῶν Βενετικῶν τῶν κρατούντων νησίᾳ καὶ μὴ ὑποκειμένων τῇ Βενετίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ ἀπὸ ἐτέρου γένους ἢ ἀπὸ τῶν νησιῶν τῶν, ὡς εἴρηται, μὴ ὑποκειμένων τῇ Βενετίᾳ ἔλθωσι κουρσάριοι κατὰ τῆς χώρας τῆς βασιλείας μου, οὐ μὴν δέχωνται αὐτοὺς ἢ εἰς χώραν αὐτῶν ἢ εἰς νησίον, ἀλλ' ἵνα μάχωνται καὶ ἀποδιώκωσιν αὐτοὺς, καθὼς καὶ οἱ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου. ὅστις δὲ ἀναδέχεται τούτους, ἐὰν εὖρη τιμωρίαν ἀπὸ τῆς βασιλείας μου, οὐ μὴν ἐνέχεται ἡ βασιλεία μου εἰς τὸν ὄρκον χάριν τῆς παιδεύσεως τῶν τοιούτων.

ἵνα ἐὰν συμβῇ γενέσθαι τι σφάλμα ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς Βενετίας εἰς τὸ μέρος τῆς βασιλείας μου, οὐ μὴν ἀπολύῃ ἡ βασιλεία μου τὴν ἀγάπην τοῦ εὐγενεστάτου δουκὸς Βενετίας καὶ τοῦ κουμουνίου αὐτῶν, καὶ κινῆται εἰς μάχην, ἀλλ' ἵνα διαμηνύῃ τῷ εὐγενεστάτῳ δουκὶ Βενετίας καὶ τῷ κουμουνίῳ, καὶ γίνηται παρ' αὐτῶν ἡ διόρθωσις. ὡσαύτως ἵνα ἐὰν συμβῇ γενέσθαι τι σφάλμα παρὰ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου εἰς τὸ μέρος τῆς Βενετίας, οὐ μὴν ἀπολύῃ ὁ δοῦξ Βενετίας καὶ τὸ κουμούνιον τὴν ἀγάπην τῆς βασιλείας μου, καὶ κινῆται εἰς μάχην, ἀλλ' ἵνα διαμηνύῃ ὁ δοῦξ Βενετίας καὶ τὸ κουμούνιον τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ γίνηται παρὰ τῆς βασιλείας μου

διόρθωσις. εἰ δὲ συμβῇ τὸν εὐγενέστατον δοῦκα Βενετίας τὸ κοινὸν λαβεῖν χρέος, ὅπερ ἀπεύχεται ἡ βασιλεία μου, ἵνα οἱ διάδοχοι τῆς ἐξουσίας τοῦ δουκάτου τῆς Βενετίας καὶ τὸ κουμούνιον αὐτῶν καὶ ἡ μικρὰ καὶ μεγάλη βουλή στέργωσι τὰ τοιαῦτα κεφάλαια, ἅπερ δὴ κεφάλαια οὕτως ἐπωμύσατο ἡ βασιλεία μου ἐνώπιον τῶν διαληφθέντων εὐγενῶν δύο ἀνδρῶν καὶ ἀποκρισιαρίων, τοῦ τε σὺρ Ἰακώβου Δελφίνου καὶ τοῦ σὺρ Ἰακώβου Κονταρίνου, ὡς ἐμφανισάντων τῇ βασιλείᾳ μου τὴν ἣν εἶχον οὗτοι ἐγγράφον δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἀπὸ τοῦ δουκὸς Βενετίας καὶ τοῦ κουμουνίου εἰς τὸ τρακταῖσαι καὶ πληρῶσαι τὴν ἀγάπην μετὰ τῆς βασιλείας μου, ἥπερ δὴ γραφὴ ἐπιλέξεων ἔχει οὕτως·

Ἡμεῖς Ῥαϊνέριος Ντζένος, Θεοῦ χάριτι δοῦξ Βενετίας, γνωστὸν ποιούμεν πᾶσι τοῖς τὸ παρὸν ἡμῶν ἐγγράφον θεωροῦσιν· ἐπεὶ τοῖς εὐγενέσι καὶ φρονίμοις ἀνδράσιν Ἰακώβῳ Δελφίνῳ καὶ Ἰακώβῳ Κονταρίνῳ, τοῖς πιστοῖς ἡμῶν καὶ ἀγαπητοῖς, μετὰ τῆς μεγάλης καὶ μικρᾶς βουλῆς τοῦ κουμουνίου τῆς Βενετίας, ἀνεθέμεθα πληρεστάτην δύναμιν καὶ ἐξουσίαν αὐτοῖς ἐδώκαμεν ἐνεργεῖν τὰ παρόντα ἥτοι τρακταῖσαι, συμβίβασιν ποιήσασθαι μετὰ τοῦ ὑψηλοτάτου κῆρ Μιχαήλ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων, Δούκα Ἀγγέλου Κομνηνοῦ τοῦ Παλαιολόγου, καὶ γενέσθαι χρυσόβουλλα καὶ πληρῶσαι καὶ στερεῶσαι μετὰ τοῦ ῥηθέντος βασιλέως, καθὼς αὐτοῖς φανῇ κρεῖττον, καὶ ποιῆσαι καὶ ἀναλαβεῖν ὑποσχέσεις καὶ ὀρκωμοτικὰ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὸ κουμούνιον τῆς Βενετίας, καθὼς αὐτοῖς φανῇ κρεῖττον, καὶ γενικῶς καὶ διὰ πάντων ποιῆσαι εἰς τὰ προρρηθέντα καὶ εἰς τὰ πλησιάζοντα αὐτοῖς, καθὼς ἂν αὐτοῖς φανῇ εὐχερές, ὑποσχόμεθα ἡμεῖς ἐν τῷ ὀνόματι ἡμῶν καὶ τοῦ κουμουνίου τῆς Βενετίας, ἔχειν εἰς ἡμᾶς τὸ στέργον καὶ ἀποδεκτέον καὶ στερεόν, καὶ οὐ μὴν ἐναντιωθῶμεν, κἂν εἴ τι οἱ εὐγενέστατοι οὗτοι ἢ εἰς ἕξ αὐτῶν, εἰς δὲ φανῇ τὸ παρὸν ἐγγράφον, συμβιβασθῶσιν εἰς τὰ προρρηθέντα· καὶ ἵνα ἡ παροῦσα ἡμετέρα ἀνάθεσις ἢ πληρεστάτη καὶ στερεὰ, ὥρισαμεν καὶ ἐβουλλώθη αὕτη μετὰ ἡμετέρου μολβδίνου σιγίλλου καὶ διὰ χειρῶν Κορράδου τῆς ἡμετέρας αὐλῆς κανικλείου ὥρισαμεν καὶ ἐσημειώθη· ἐδόθη ἐν τῷ παλατίῳ τοῦ ἡμετέρου δουκάτου τρέχοντος χρόνου τοῦ κυρίου χιλιοστοῦ διακοσιοστοῦ ἐξηκοστοῦ πέμπτου, μηνὶ μαρτίῳ, ἡμέρᾳ δωδεκάτῃ, ἰνδικτιῶνος η'.

Ἐγὼ Κορράδος, νοτάριος τῆς δουκιῆς αὐλῆς τῆς Βενετίας κα-
νικλείου, ἐπλήρωσα καὶ ἐστερέωσα.

Οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὰ τῆς γραφῆς· ἡ δὲ γε βασιλεία μου οὕτως
ὁμνύει φυλάξαι ταῦτα πάντα, ἐὰν καὶ ὁ εὐγενέστατος δοῦξ Βενετίας
καὶ τὸ κουμούνιον ταύτης καὶ ἡ μικρὰ καὶ μεγάλη βουλή στέρξωσι
καὶ φυλάξωσι ταῦτα εἰς τε τὴν βασιλείαν μου, εἰς τοὺς κληρονό-
μους καὶ διαδόχους αὐτῆς καὶ εἰς τὴν Ῥωμανίαν ἀπαράθραυστα. †

Μιχαήλ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς
καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, Δούκας Ἀγγέλος Κομ-
νηνῶς ὁ Παλαιολόγος.

*Orig. membran. tabull. Vindobonensis. Ediderunt G. L. F. Tafel et
G. M. Thomas, Sitzungsber. der kais. Akademie 5. 180.*

XXI. 6785—1277, 19. martii ind. 5.

Imperator Michael Palaeologus renovat pacta cum Venetis facta.

† Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, ἀμήν· ἐπειδὴ μέσον ἡμῶν,
Μιχαήλ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥω-
μαίων, Δούκα Ἀγγέλου Κομνηνοῦ τοῦ Παλαιολόγου καὶ νέου Κων-
σταντίνου, Θεοστεφοῦς, ἀειαυγούστου καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐξ ἑνὸς
μέρους καὶ τοῦ περιφανοῦς κουμουνίου Βενετίας καὶ τῆς ὁλότητος καὶ
περιοχῆς τούτου ἐξ ἄλλου μέρους ἔφθασε γενέσθαι καὶ πρότερον
τρέβα, ἥτις καὶ διετηρήθη Θεοῦ χάριτι καὶ διεπεραιώθη κατὰ τὸν
συμπεφωνημένον καιρὸν, εἶτα παρετάθη μέχρι τῆς παρούσης ἡμέρας,
συνήλθομεν δὲ πάλιν εἰς λόγους συμβιβάσεως, ἵνα ὥς ἐξ ὑπαρχῆς
έτέρας ἀνανεωθῇ καὶ ἀποκαταστῇ αὐθις ἀναμεταξὺ ἡμῶν ἑτέρα
τρέβα, καὶ προέβησαν ἐπὶ τῷ τοιούτῳ τρακταῖσμι πολλαὶ καὶ διάφο-
ροι διαπρεσβεύσεις, τέλος δὲ ἤλθουσιν ἀρτίως εἰς τὴν παρουσίαν τῆς
ἡμετέρας μεγαλειότητος οἱ εὐγενεῖς καὶ ἔντιμοι ἄνδρες, ὃ τε κύρ Μάρ-
κος Μπέμπος καὶ ὁ κύρ Ματθαῖος ἐκεῖνος ὁ Γραδενίκος ἐκ μέρους
τοῦ ἐπιφανοῦς ἀνδρὸς κύρ Ἰακώβου Κονταρίνου, δουκὸς Βενετίας,
Δαλματίας καὶ Χορβατίας καὶ αὐθέντου τῶν χωρῶν καὶ τῶν νήσων
τῶν ὑποτεταγμένων τῷ δουκάτῳ αὐτοῦ καὶ τοῦ κουμουνίου καὶ τῆς
ὁλότητος τῆς Βενετίας, ἔχοντες πλήρη ἐξουσίαν τοῦ τρακταῖσαι, στε-
ρεῶσαι καὶ ἐπομόσασθαι εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ῥηθέντος ἐπιφανοῦς δου-

κός, τοῦ κουμουνίου καὶ τῆς ὁλότητος Βενετίας συμφωνίαν καὶ καθάραν τρέβαν μετὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν, καθὼς ἐμφαίνεται ἐν τῇ ἀναθέσει, ἣν ἡμῖν ἐνεχείρισαν ἐπικεκυρωμένην τῇ βούλλῃ τοῦ τοιούτου ἐπιφανοῦς δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου καὶ ὑπογεγραμμένην τῇ χειρὶ τοῦ Κοράδου τοῦ καγγελαρίου τῆς αὐλῆς τοῦ τοιούτου ἐπιφανοῦς δουκὸς, ἥς τὸ ὕφος τοιοῦτον ἐστί·

Ἡμεῖς Ἰάκωβος Κονταρίνος, θεοῦ χάριτι Βενετίας, Δαλματίας καὶ Χορβατίας δουξ, αὐθέντης τῶν χωρῶν καὶ νήσων τῷ ἡμετέρῳ δουκάτῳ ὑποτεταγμένων, δηλοποιούμεν διὰ τοῦ ὕφους τῶν παρόντων πᾶσι τοῖς τὸ παρόν ὕφος θεασομένοις, ὥς εἰς ὄνομα ἡμέτερον καὶ τοῦ ἡμετέρου κουμουνίου Βενετίας μετὰ τῆς ἡμετέρας μικρᾶς καὶ μείζονος βουλῆς ἀνατιθέαμεν τοῖς εὐγενέσι καὶ φρονίμοις ἀνδράσι, τῷ τε Μάρκῳ Μπέμπῳ καὶ τῷ Ματθαίῳ Γραδενίκῳ, τοῖς πιστοῖς πολίταις καὶ ἡγαπημένοις ἡμῶν, καὶ πλήρῃ δυνάμει καὶ ἐξουσίᾳ αὐτοῖς διδόμεν διὰ τῆς ἀρχηγείας τῶν παρόντων καὶ παραχωροῦμεν τοῦ τρακταῖσαι, ποιῆσαι καὶ στερεῶσαι τρέβαν μετὰ τοῦ αἰθριωτάτου κυρίου Μιχαήλ, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων, Δούκα Ἀγγέλου Κομνηνοῦ τοῦ Παλαιολόγου καὶ νέου Κωνσταντίνου, ὥστε τὴν τοιαύτην τρέβαν ποιῆσαι καὶ στερεῶσαι δυνήθηται εἰς ἡμέτερον καὶ τοῦ τοιούτου ἡμετέρου κουμουνίου ὄνομα μέχρις ἐκείνου τοῦ καιροῦ, οὗ αὐτοῖς φανῇ, καὶ μετ' ἐκείνων τῶν τρόπων, ὧν αὐτοῖς φανῶσι, καὶ καθὼς μετὰ τοῦ τοιούτου βασιλέως ἔσονται καὶ δυνηθῶσιν εἶναι ἐν συμβιβάσει, ὑποσχέσεις, ἐνοχοποιήσεις, ἀσφαλείας καὶ ὅρκους ποιῆσαι καὶ δεῖξασθαι ὑπὲρ τούτου καὶ πάντα καὶ ἕκαστα, ἅτινα ἐν τοῖς προρρηθείσι καὶ περὶ τὰ προρρηθέντα αὐτοῖς δόξουσι καὶ ἔσονται ἀναγκαῖα, καθὼς ἂν ἡμεῖς μετὰ τοῦ τοιούτου ἡμετέρου κουμουνίου ἡδυνήθημεν ποιῆσαι, ὑπισχνόμενοι εἰς ἡμέτερον καὶ τοῦ τοιούτου ἡμετέρου κουμουνίου Βενετίας ὄνομα, μετὰ τῶν ἐξόδων καὶ τῆς ἐνοχοποιήσεως πάντων τῶν ἀγαθῶν τοῦ τοιούτου ἡμετέρου κουμουνίου βέβαιον καὶ στερεὸν ἔχειν καὶ κρατεῖν πάντα καὶ ἕκαστα, ἅτινα οἱ ῥηθέντες εὐγενεῖς ἢ τούτων θάτερος, εἰς οὗ χεῖρας ἢ τοιαύτη ἡμετέρα ἀνάθεσις ἐμφανῇ, ἐν τοῖς προρρηθείσι καὶ περὶ τὰ προρρηθέντα ποιήσουσιν ἢ ποιήσει, καὶ ἵνα ἡ τοιαύτη ἡμετέρα ἀνάθεσις πλήρῃ βεβαιώσιν ἔξει. ταύτην τῇ ἡμετέρᾳ μολιβδίνῃ βούλλῃ κατοχυρωθῆναι προσετάξαμεν, καὶ διὰ χειρὸς τοῦ

Κοράδου, τοῦ νοταρίου, τῆς ἡμετέρας ἀδλῆς καγγελαρίου, ταύτην προσετάξαμεν βεβαιωθῆναι. ἐδόθη ἐν τῷ ἡμετέρῳ δουκικῷ παλατίῳ τρέχοντος τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ χιλιοστοῦ διακοσιοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἕκτου, μηνὶ Σεπτεβρίῳ, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ ἑξερχομένη ἰνδικτιῶνος πέμπτης.

Ἐγὼ ὁ Κοράδος, νοτάριος καὶ τῆς δουκικῆς ἀδλῆς τῆς Βενετίας καγγελάριος, ἐξ ἐντολῆς τοῦ προρρηθέντος κυροῦ δουκὸς καὶ τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐπλήρωσα καὶ ἐστερέωσα.

Ἐκ δὲ τῶν διαληφθέντων πρέσβων ὁ μὲν Γραδενίκος συμπαραγενόμενος μέχρι τῆς βασιλείας ἡμῶν λόγοις οἷς οἶδε θεὸς τὸν τῆδε βίον μετέλλαξε, καὶ πρὸς τὴν αἰωνίαν μετῆρε ζωὴν, ὁ δὲ εὐγενὴς ἀνὴρ, ὁ σὺρ Μάρκος Μπέμπος, καὶ μόνος καταλειφθεὶς ἐτρακτάισε τοὺς τῆς συμφωνίας λόγους μετὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὡς ἔχων καὶ οὕτω πλήρῃ ἐξουσίαν κατὰ τὴν περίληψιν τῆς διαληφθείσης ἀναθέσεως καὶ προκουρατορίας αὐτοῦ, καὶ κατήντησεν εἰς πέρας τῆς συμβιάσεως. ἡ βασιλεία μου, ἐφιεμένη ὡς ἐρατῆς τῆς εἰρήνης ἔχειν μετὰ πάντων τῶν χριστιανῶν ἔνωσιν καὶ ἀγάπην, συγκατένευσε καὶ συνήλθε μετὰ τοῦ τοιοῦτου εἰς καθαρὰν τρέβαν καὶ συμβίβασιν, καθὼς ἐν τοῖς κάτωθεν γεγραμμένοις περιέχεται κεφαλαίοις, ὅθεν καὶ ὁμνόμενον ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν κατὰ τὴν τῶν Γραικῶν συνήθειαν, ἵνα ἔχωμεν καὶ φύλασσωμεν δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν τῷ ἐπιφανεῖ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ καὶ τοῖς ἀνθρώποις Βενετίας καὶ τοῖς διαδόχοις αὐτῶν ἀληθῆ καὶ καθαρὰν τρέβαν κατὰ τε θάλασσαν καὶ ξηρὰν ἄνευ παντὸς δόλου ἀπὸ τῆς σήμερον, ἥτις ἐστὶν ἐννακαιδεκάτῃ τοῦ παρόντος μαρτίου μηνὸς τῆς πέμπτης ἰνδικτιῶνος ἔτει ἀπὸ τῆς κατὰ στήθεος κόσμου ἑξακισχιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ πέμπτῳ εἴτουν ἀπὸ τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ κυρίου χιλιοστῷ διακοσιοστῷ ἑβδομηκοστῷ ἑβδόμῳ μέχρι καὶ συμπληρώσεως δύο ἐτῶν καὶ τοσοῦτον πλέον, ὅσον ἐσεῖται ἐκ συμβιά-

σεως καὶ θελήσεως ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, οὕτω δ' ὅμως ὅτι, συμπληρουμένων τῶν δύο ἐτῶν, εἰ καὶ τῆς εἰς τὸ ἐξῆς παρατάσεως τῆς ἐκ συμβιβάσεως καὶ θελήσεως ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, οἷον τῶν μερῶν τὴν τοιαύτην τρέβαν οὐ θελήσει ἐπέκεινα τοῦ ῥηθέντος ὅρου, ἐνέχῃται δι' ἐξ μηνῶν τῷ ἐτέρῳ μέρει δηλοποιεῖν, ὡς ταύτην οὐ θέλει, καὶ ἵνα ἡ τρέβα ἄνευ καταλύσεως φυλάττεται ἐντὸς τοῦ ῥηθέντος ὅρου τῶν ἐξ μηνῶν, καὶ τὸ ἐν μέρος μὴ καταβλάπτῃ τὸ ἄλλο, ἀλλὰ πάντα τὰ ὑποσχεθέντα κατὰ τὸ ὕψος τῆς τρέβας παντοιοτρόπως φυλάσσονται, καὶ ἵνα μὴ βλάβῃ αὐτοὺς ἡ βασιλεία μου ἢ τὸν λαὸν αὐτῶν ἢ βλάβαι ποιήσῃ ἢ παραχωρήσῃ δι' ἑαυτῆς ἢ δι' ἄλλων τινὶ τρόπῳ ἢ μηχανῇ. ἔτι περὶ τῆς νήσου αὐτῶν τῆς Κρήτης ἢ τινος μέρους αὐτῆς οὐ μὴν παρενοχλήσῃ τοὺς τοιοῦτους Βενετικούς ἢ βασιλεία μου ἢ τὸν λαὸν αὐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ παρενοχλῆσαι ποιήσῃ ἢ παραχωρήσῃ δι' ἑαυτῆς ἢ τοῦ λαοῦ αὐτῆς τινὶ τρόπῳ ἢ μηχανῇ· καὶ ἵνα τοὺς ἀνθρώπους, οὓς ἔχει ἡ βασιλεία μου εἰς τὸ τοιοῦτον νησίον, ἐκβάλῃ ἐκείθεν. ἵνα τὰς χώρας αὐτῶν τῆς Κορώνης καὶ τῆς Μεθώνης, καθὼς ἔχουσι ταύτας καὶ κρατοῦσι μετὰ τῶν δικαίων καὶ τιμῶν αὐτῶν, οὐ μὴν παρενοχλήσῃ ἡ βασιλεία μου ἢ παρενοχλῆσαι ποιήσῃ δι' ἑαυτῆς ἢ διὰ τοῦ λαοῦ αὐτῆς ἢ παραχωρήσῃ γενέσθαι ὄχλησιν τινὶ πρόπῳ ἢ μηχανῇ. ἵνα ἔχωσιν ἄδειαν ὅ τε δοῦξ καὶ ἡ Βενετία βοῦθεῖν καὶ δεφενδεύειν τὸ νησίον τοῦ Εὐρίπου καὶ τοὺς ἐν τῷ Εὐρίπῳ ἐξ ἐναντίας τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ λαοῦ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων πάντων πᾶσι τρόποις. ἡ δὲ βασιλεία ἡμῶν ἵνα ἔχῃ ἐπ' ἀδείας, καθὼς ἂν ἔχῃ βουλήσεως καὶ δυνάμεως, μάχεσθαι κατὰ τοῦ τοιοῦτου νησίου τῆς Εὐρίπου καὶ κατὰ πάντων τῶν εὐρισκομένων εἰς βοήθειαν καὶ δεφένδευσιν αὐτοῦ ἐν τῷ τοιοῦτῳ νησίῳ τῆς Εὐρίπου. ἵνα τε δι' αἵτησιν τοῦ ἐπιφανοῦς δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας παραδέξῃται καὶ ἔχῃ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐντὸς τῆς τοιαύτης τρέβας τὸν τε Μάρκον Σανοῦτον καὶ τὸν Βαρθολομαῖον Γίζον μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτῶν καὶ τῶν νησίων αὐτῶν καὶ τῶν κατεχομένων παρ' αὐτῶν, πλὴν μετὰ τοιοῦδε τρόπου, ἵνα, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὲρ αὐτῶν ᾗτήσαντο, φυλάσσωσι καὶ οὕτοι, ἡγουν ὁ αὐτὸς Μάρκος Σανοῦτος καὶ ὁ Βαρθολομαῖος Γίζος, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτῶν καὶ τῶν νησίων αὐτῶν καὶ τῶν κατεχομένων παρ' αὐτῶν τὴν αὐτὴν τρέβαν πρὸς τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ ἅπαν τὸ μέρος καὶ

τὴν χώραν τῆς βασιλείας ἡμῶν, καὶ οὐ μὴν συνέλθωσιν ἢ συνελθεῖν ποιήσωσι τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ μετὰ τινος τῶν ἐχθρῶν τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐπὶ βλάβῃ καὶ ζημίᾳ οἰαδῆτινι κατὰ τινος τοῦ μέρους τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἀλλ' οὐδὲ κουρσαρίους ἵνα ἀναδέχωνται καὶ παραλαμβάνωσιν ἐρχομένους κατὰ τῶν χωρῶν τῆς βασιλείας ἡμῶν. ἐὰν δὲ κατὰ τινος τῶν εἰρημένων ποιήσωσιν, οὐ μὴ ἐνέχῃται ἡ βασιλεία ἡμῶν φυλάσσειν αὐτοὺς εἰς τὴν τοιαύτην τρέβαν, ἀλλὰ κατ' αὐτῶν μὲν ἵνα ἐκδικῇται· ἡ δὲ μέσον τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῆς Βενετίας τρέβα οὐ μὴ καταλύεται διὰ σφάλμα τι συμβησόμενον παρὰ τῶν δηλωθέντων, ἀλλ' ἵνα διαμένῃ αὐθις στερεά. ἔτι ἵνα δώσῃ αὐτοῖς ἡ βασιλεία μου ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐντὸς τοῦ περιόρου τοῦ ἀπὸ τῆς πόρτης τῶν Δρουγγαρίων ἀρχομένου καὶ ἐρχομένου ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀκινδόνου εἰς ἀριστερὰν χεῖρα καὶ ἐρχομένου διὰ τοῦ βήματος τῆς ἐκκλησίας τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου πρὸς τὴν ὁδὸν τῶν Ζωναρῶν, ἐρχομένου κάτωθεν μέχρι τῆς πόρτας τοῦ Περάματος καὶ ἀπὸ τῆς πόρτης τοῦ Περάματος μέχρι τῆς πόρτης τῶν Δρουγγαρίων ἐντὸς τοῦ τείχους ὁσπῆτια οὕτως, ἥγουν ἐν χάριν καταμονῆς τοῦ μπαϊούλου, ἕτερον ἐν χάριν καταμονῆς τῶν συμβούλων αὐτοῦ καὶ ἕτερον ἐν χάριν ἀποθήκης τοῦ πράγματος τοῦ κουμουνίου Βενετίας· χάριν δὲ τῶν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν ἐρχομένων πραγματευτῶν βενετῶν ἵνα ἐνοικιάζωνται παρὰ τῆς βασιλείας μου περίε τῶν εἰρημένων τριῶν ὁσπητίων ἕτερα ὁσπῆτια εἰκοσιπέντε, καὶ διδῶνται ταῦτα πρὸς αὐτοὺς ἄνευ ἐνοικίου εἰς καταμονὴν αὐτῶν· ὅταν δὲ πλείονες ἔρχωνται πραγματευταὶ βενετικοί, ἵνα διδῶνται πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον ἐν τῇ τοιαύτῃ Κωνσταντινουπόλει καὶ τοσοῦτ' πλείονα ὁσπῆτια, ὅσ' ἂν ᾧσιν ἀρκοῦντα πρὸς καταμονὴν αὐτῶν, ὥσπερ ὅταν ἔρχωνται ἐλάττονες πρὸς τὴν χρεῖαν τῶν εἰκοσιπέντε ὁσπητίων, ἵνα διδῶνται αὐτοῖς ἐλάττωσι τὰ ἀρκοῦντα ὁμοίως εἰς καταμονὴν, καὶ τὰ περιτεθόντα ὁσπῆτια ἀπὸ τῶν εἰκοσιπέντε ὁσπητίων ἢ τῶν πλειόνων κατὰ τὸν εἰρημένον τύπον ἵνα ἐναπολιμπάνωνται εἰς τοὺς οἰκοδεσπότας αὐτῶν, καὶ αὐθις ἐρχομένων τῶν πραγματευτῶν βενετῶν ἵνα διδῶνται πάλιν αὐτοῖς κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον οἰκήματα τὰ ἀρκοῦντα αὐτοῖς εἰς καταμονὴν. ἵνα δὲ δώσῃ αὐτοῖς ἡ βασιλεία μου καὶ ἐκκλησίας δύο ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, τὴν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ τὴν τοῦ ἁγίου Μάρκου ὁμοίως ἵνα δώσῃ αὐτοῖς ἡ βασιλεία μου καὶ ἐν τῇ πόλει Θεσσαλο-

νίκη τὴν ἐκκλησίαν, ἣν κατεῖχον οἱ Ἀρμένιοι, καὶ περίε τῆς τοιαύτης ἐκκλησίας ὁσπῆτια οὕτως, ἤγουν ἐν χάριν καταμονῆς τοῦ κονσουλοῦ, ἕτερον ἐν χάριν καταμονῆς τῶν συμβούλων αὐτοῦ καὶ ἕτερον ἐν χάριν ἀποθήκης τοῦ πράγματος τοῦ κουμουνίου τῆς Βενετίας, χάριν δὲ τῶν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν ἐρχομένων πραγματευτῶν βενετῶν ἵνα ἐνοικιάζονται παρὰ τῆς βασιλείας μου ἕτερα ὁσπῆτια εἰκοσιπέντε, καὶ διδῶνται ταῦτα πρὸς αὐτοὺς ἄνευ ἐνοικίου εἰς καταμονὴν αὐτῶν· ἐὰν δὲ πλείονες ἔρχονται πραγματευταὶ βενετικοί, ἵνα διδῶνται πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Θεσσαλονίκῃ καὶ τοσοῦτῃ πλείονα ὁσπῆτια, ὅσῃ ἂν ὥσιν ἀρκοῦντα εἰς κάταμονὴν αὐτῶν, ὥσπερ ἐὰν ἔρχονται ἐλάττωτες πρὸς τὴν χρεῖαν εἰκοσιπέντε ὁσπητίων, ἵνα διδῶνται αὐτοῖς ἐλάττωσι τὰ ἀρκοῦντα ὁμοίως εἰς καταμονὴν, καὶ τὰ περιτεύοντα ὁσπῆτια ἀπὸ τῶν εἰκοσιπέντε ὁσπητίων ἢ τῶν πλειόνων κατὰ τὸν εἰρημένον τύπον ἵνα ἐναπολιμπάνωνται εἰς τοὺς οἰκοδεσπότας αὐτῶν, καὶ αὐτῶν ἐρχομένων ὁμοίως τῶν πραγματευτῶν βενετῶν ἵνα διδῶνται πάλιν αὐτοῖς κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον ὁσπῆτια τὰ ἀρκοῦντα αὐτοῖς εἰς καταμονὴν. εἰς δὲ τὰς ἐτέρας χώρας τῆς βασιλείας μου ἐν τῇ ἔρχεσθαι αὐτοὺς ἵνα ἐπαίρῃσι μετὰ τοῦ ἐνοικίου ἢ φορτειατικοῦ αὐτῶν οἴκους, φούρνους καὶ λοστρά ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις, ἐν οἷς φανῇ αὐτοῖς ἀρεστόν, ἄνευ ἀντιλογίας τινός. ἔτι οἱ βενετικοὶ γασμοῦλοι καὶ οἱ κληρονόμοι αὐτῶν, οὓς εἶχε καὶ ἐκράτει ὁ ποτεστάτος τῶν Βενετῶν, ὅτε κατεῖχον τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἵνα ὥσιν ἐλεύθεροι καὶ φράγγοι ὡς Βενετικοί. ἵνα ἔχῃσι μέτρα, στατήρας, μοδίους, λίτρας, πήχεις εἰς τὸ μετρεῖν καὶ σταθμίζειν ἐν τε τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς ἐτέραις χώραις τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἐνθα εἰσὶν ἢ κατοικοῦσιν. ἵνα παραχωρήσῃ ἡ βασιλεία μου ἔχειν ἱερεῖς, ἐκκλησίας καὶ βάπτισμα κατὰ τὸ ἔθος αὐτῶν ἐν τε τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς ἄλλαις χώραις τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἣτις ἐκκλησία καὶ ἱερεῖς καὶ βάπτισμα ἵνα ὥσιν ἐκβεβλημένα τῆς δυνάμεως τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῆς ἀνακρίσεως αὐτῆς, ἔστ' ἂν τελειωθῇ ὁ καιρὸς τῆς τοιαύτης τρέβας. ἵνα μὴ διὰ τὴν τοιαύτην τρέβαν ἀποδιωχθῶσιν οἱ Γεννουῖται ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἢ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἀλλὰ μόνον γίνηται παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἀσφάλεια μέσον τῶν Βενετῶν καὶ τῶν Γεννουῖτῶν, ὥστε μὴ καταβλάπτεσθαι τοὺς Βενετικούς παρὰ τῶν Γεννουῖτῶν, μήτε μὴν πάλιν τοὺς Γεννουῖτας

παρὰ τῶν Βενετίκων ἀπὸ τε εἰσόδου τῆς Ἀβύδου καὶ ἔσωθεν κατὰ τε θάλασσαν καὶ ξηρὰν, εἰς οἷον ἐντόχως μέρος οἱ Βενέτικοι καὶ οἱ Γεννοῦται, καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ μεγάλῃ θαλάσῃ, ἐὰν συμβῇ γενέσθαι τινὰ βλάβην ἢ ζημίαν ἐντὸς τῶν τοιούτων συνόρων τῆς δηλωθείσης χώρας τῆς βασιλείας ἡμῶν ἀπὸ Βενετίκου εἰς Γεννοῦτην, ἵνα ἀντιλαμβάνηται ἡ βασιλεία ἡμῶν τοῦ βλαβέντος καὶ ζημιωθέντος μέρους, καὶ ἱκανοὶ τούτῳ τὴν βλάβην καὶ τὴν ζημίαν ἀπὸ τοῦ πράγματος τοῦ βλάψαντος μέρους καὶ ζημιώσαντος τοῦτο μέχρι συμπληρώσεως ἡμῆρας χρόνου· ἐὰν δὲ οὐχ εὐρήσῃ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐπαρεῖν πρᾶγμα ἀπὸ τοῦ τοιούτου μέρους τοῦ μὴ φυλάξαντος τὴν συμφωνίαν καὶ ἱκανῶσαι τὸ ζημιωθὲν μέρος, ἵνα ἱκανοποιῇ ταύτην ἡ βασιλεία μου ἀπὸ τοῦ βεστιαρίου αὐτῆς, ἔχῃ δὲ ἐπ' ἀδείας ἡ βασιλεία ἡμῶν ἱκανοῦσθαι τὴν τοιαύτην ζημίαν ἀπὸ τοῦ τοιούτου μέρους τοῦ μὴ φυλάξαντος τὴν συμφωνίαν, ἵνα ἔχωσιν ἐλευθερίαν πάντες οἱ Βενέτικοι καὶ οἱ κρατούμενοι ὡς Βενέτικοι, ἀφ' οὐπερ μέρους ἔλθωσιν εἰς τὴν βασιλείαν ἡμῶν, καὶ ὧσιν ἀφρόντιστοι καὶ σεσωσμένοι εἰς πᾶσαν χώραν τῆς βασιλείας ἡμῶν, εἰς ἣν ἔχει καὶ ἔξει δύναμιν μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων καὶ τῶν πραγματειῶν αὐτῶν ἢ καὶ χωρὶς πράγματος, ἐὰν ἔλθωσι κατὰ τε θάλασσαν καὶ ξηρὰν, καὶ ἔχωσιν ἐπ' ἀδείας ἀπέρχεσθαι, ἵστασθαι, ἐπανέρχεσθαι, ἐξωνεῖσθαι καὶ πωλεῖν ἄνευ τινὸς ἐμποδισμοῦ ἢ ζημίας, ἄνευ τινὸς δόσεως καὶ τελωνίου, διαβατικοῦ, κομμερκίου, σκαλλιατικοῦ καὶ πάσης ἄλλης δόσεως, ἵνα οἱ ἐρχόμενοι Βενέτικοι ἐν πάσαις ταῖς χώραις τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἐξ οἰουδήτινος μέρους ἔλθωσιν, εἰς οἷαν χώραν τῆς βασιλείας ἡμῶν θελήσουσιν ἐλλιμενεῖσαι, ἵνα ὁμνῶσι τοῖς ἐκεῖσε κομμερκιαρίοις τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ λοιπὴν δημοσιακὴν δουλείαν ἀναδεδεγμένοις, ἐὰν ζητήσωσιν αὐτοὶ τοὺς τοιούτους Βενετίκους τοῦτο, ὡς τὰς πραγματείας ἀπάσας αἷς ἔχουσι καὶ τὸ χρῆμα αὐτῶν ἐστὶ καὶ Βενετίκων ἐστίν, ἐὰν δὲ πάλιν πραγματείας ξένας ἔχωσιν, ὑποδεικνύωσι ταύτας αὐτοῖς. ἵνα οἱ Βενέτικοι δύνωνται πωλεῖν καὶ ἀγοράζειν, ὅποιωδῆτιν· ἂν ἢ καὶ οἷστισιν ἀνθρώποις καὶ ἀπὸ οἰωνδήτινων ἀνθρώπων, τὸ μὲν Λατίνων, τὸ δὲ Γραικῶν, τὸ δὲ καὶ ἄλλων ὁποῖωνδῆτινων, ἐλευθέρως καὶ ἀπολελυμένως, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐὰν συμβῇ ἢ παρὰ τῶν κομμερκιαρίων ἢ παρὰ τῶν ἐνεργητῶν τῆς βασιλείας ἡμῶν ἀφαιρεθῇναί τι ἀπὸ τινος Βενετίκου εἰς μέρος πρὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ὑπὲρ τινος τῶν προρρηθεισῶν αἰτιῶν,

ἵνα ἡ βασιλεία ἡμῶν ποιῇ ἀποδίδοσθαι ὅλκον τὸ ἀφαιρεθὲν τῷ Βενε-
 τικῷ ἀπὸ τοῦ βεστιαρίου αὐτῆς ἢ ἄλλοθεν, ὅθεν ἔσται ἐκ θαλή-
 ματος τῆς βασιλείας ἡμῶν. ἵνα τε περὶ τῶν Βενετῶν ἢ τῶν ὡς
 Βενετῶν κρατουμένων πιστεῖται τὸ ῥῆμα τοῦ ἡμπαυόλου ἢ τῶν
 ἄλλων κριτῶν τῶν ὑπὲρ τῶν Βενετῶν ὄντων ἐν τῇ βασιλείᾳ, εἴαν
 περὶ τινος τῶν προρρηθέντων Βενετῶν ἢ τῶν ὡς Βενετῶν κρατου-
 μένων γενήσεται τις ἀμφιβολία. ὁ δὲ καὶ τὰ κορυμνίον τῆς
 Βενετίας ἐνέχονται λαμβάνειν ὄρκον ἀπὸ τοῦ ἡμπαυόλου ἢ τοῦ κριτοῦ
 ἢ τῶν κριτῶν τοῦ ἐλευσομένου ἢ ἐκτισσομένου εἰς τὰς χώρας τῆς
 βασιλείας ἡμῶν καὶ τιθέναι ἐν ταῖς αὐτῶν ἀναθέσεσιν, ἵνα ὀφείλωσιν
 λέγειν τὴν ἀλήθειαν τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς ὑπὲρ ἡμῶν ὁδοῖ, καὶ
 ὅτι ἵνα λέγωσι τὴν ἀλήθειαν περὶ τῶν Βενετῶν καὶ τῶν ὡς Βενε-
 τῶν κρατουμένων. ἔτι διὰ τὴν αἰτίαν τῆς ἐλευθερίας τῶν Βενετῶν,
 ἣν ἔχουσιν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς βασιλείας ἡμῶν, οὐ μὴ ἐπιθήσει ἢ ἐπι-
 τεθῆναι ποιήσῃ ἢ παραχωρήσῃ ἐπιτεθῆναι τινὰ δόσιν ἢ βάρος τινὲ
 Γραικῷ ἢ Λατίνῳ ἢ ἄλλῳ τινὶ προσώπῳ εἰς τι μέρος ἢ χώραν τινὰ
 τῆς βασιλείας ἡμῶν τινὲ τρόπον ἢ μηχανῇ, ὅπερ ἵνα ᾖ, κατὰ τῆς ἐλευ-
 θερίας τῶν Βενετῶν. ἔτι οὐ μὴ ἐμποδίσῃ ἢ βασιλείᾳ ἡμῶν ἢ ἐμπο-
 δισθῆναι ποιήσῃ τινὰς Βενετικούς ἐρχομένους εἰς τὴν χώραν τῆς βα-
 σιλείας ἡμῶν, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς, ὅταν χρειασθῶσιν ἢ θαλή-
 σωσιν, ἀγοράσαι ἢ ἀγορασθῆναι ποιῆσαι κερατάρια, τεμώνια, κατάρ-
 τια, ξυλὴν καὶ ἄλλα χρειώδη ὑπὲρ τῶν ξόλων αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς
 βασιλείας ἡμῶν. ἔτι ἵνα ποιήσῃ ἢ βασιλείᾳ ἡμῶν ἀποδοθῆναι κατὰ
 τὸν τύπον τῆς προτέρας τρέβας τοῖς Βενετοῖς τοῖς κορροσερθεῖσιν,
 οἷς οὐχ ἱκανώθη περὶ τῶν κούρσων καὶ τῶν ζημιῶν τῶν τοῦτοις ἐπα-
 χθεισῶν παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς βασιλείας ἡμῶν ἀπὸ τοῦ καιροῦ,
 οὗ ἢ τρέβα ἤρξατο, μέχρι τοῦ νῦν, καὶ τοῦτ' αὐτὸ λέγομεν περὶ τῶν
 ἀφαιρεθέντων κομμερκίων παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς βασιλείας ἡμῶν,
 ὅμως δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀποδίδοναι ὀφείλουσι καὶ οἱ Βενετι-
 κοὶ κατὰ τὸν τύπον τῆς τοιαύτης προτέρας τρέβας πρὸς τοὺς ἀνθρώ-
 πους καὶ πρὸς τὸ μέρος τῆς βασιλείας ἡμῶν, εἴ τι φανῇ ὅτι ἐζημιώ-
 θησαν παρὰ τῶν Βενετῶν καὶ παρὰ τοῦ μέρους αὐτῶν ἀπὸ τοῦ
 καιροῦ, οὗ ἤρξατο ἢ τρέβα, μέχρι τοῦ νῦν, ἵνα εἴαν τις Βενετικὸς τε-
 λευτήσῃ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐνδιαθήκῃ ἢ ἀδιαθήκῃ,
 τὸ ἅπαν πρᾶγμα τοῦτου οἰκονομῆται καὶ διεξάγεται παρὰ τοῦ ἡμπαυ-

ούλοσ' ἢ τοῦ κριτοῦ τῶν Βενετίκων ἢ διὰ τῶν Βενετίκων τῶν εὐρι-
 σκομένων ἐν τῇ τοιοῦτῃ τόπῳ, καὶ οὐ μὴ εὐρίσκωσιν εἰς τοῦτο ἐμ-
 ποδισμόν τινα παρὰ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας ἡμῶν· ἐὰν δὲ οὐχ εὐ-
 ρεθῶσιν ἐκεῖσε Βενέτικοι, ἵνα ἐπαίρηται τὸ πρᾶγμα ἐκείνου παρὰ
 τῆς βασιλείας ἡμῶν ἢ τῶν ἀνθρώπων αὐτῆς τῶν εὐρεθέντων ἐκεῖσε,
 καὶ φυλάσσηται καὶ γένηται ἐν τούτῳ, εἴ τι ἂν δόξῃ τῇ δουκὶ Βενε-
 τίας ἢ τοῖς δικαίῳ αὐτοῦ. ἵνα ἐὰν συμβῇ, ὅπερ μὴ δώῃ θεός, ναυα-
 γῆσαι τινὰ Βενέτικον ἢ Βενετικούς μετὰ караβίου αὐτῶν ἢ ξύλου ἢ
 ξένου ξύλου, τὰ πράγματα αὐτῶν παραφύλαττωνται σεσωσμένα, καὶ
 ἔχωσι καὶ βοήθειαν οἱ τοιοῦτοι ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τῆς βασιλείας
 ἡμῶν εἰς τὸ ἀνακαλέσασθαι τὸ αὐτῶν πρᾶγμα. ἔτι ἵνα ἔχωσιν ἐπ'
 ἁδείας οἱ Βενέτικοι ἐξωνεῖσθαι σίτον καὶ ἐκβάλλειν αὐτὸν ἔξω τῆς
 χώρας τῆς βασιλείας ἡμῶν μετὰ караβίων αὐτῶν ἢ ξύλων ἢ ἄλλων
 ξενικῶν καὶ, ἐνθα ἂν θελήθωσιν, ἀποκομίζειν τὸν τοιοῦτον σίτον, ἄνευ
 τῶν χωρῶν τῶν ἐχθρῶν τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὅταν τὰ ἑκατὸν μόδια
 τοῦ σίτου διαπωλῶνται εἰς ὑπέρπυρα ἑκατὸν ἢ καὶ ἔλαττον· ἐὰν δὲ
 ἐπέκεινα τῶν ἑκατὸν ὑπερπύρων διαπωλῶνται, οὐ μὴ ἔχωσιν ἁδειαν
 ἐκβάλλειν σίτον ἀπὸ τῶν χωρῶν τῆς βασιλείας ἡμῶν ἄνευ προτροπῶν
 τῆς βασιλείας ἡμῶν· ἐὰν δὲ ἐπαυξήθῃ ὁ μόδιος, ἵνα ἢ κατὰ τὴν
 ἀναλογίαν τῆς ἐπαυξήσεως. ὁμοίως δὲ ἵνα ἐὰν τις Βενέτικος ἢ Βενέ-
 τικοι ἔλθωσιν ἀπὸ τῆς μεγάλης θαλάσσης μετὰ караβίου ἢ ξύλου,
 τὸ μὲν Βενετίκου ἢ ξένου, μετὰ σίτου ἢ ἄλλου γεννήματος, δύνωνται
 ἀπέρχεσθαι μετὰ τοῦ τοιοῦτου ξύλου αὐτῶν ἢ ξένου καὶ σίτου ἢ
 ἄλλου γεννήματος ἐλευθέρως καὶ ἄνευ ἀντιλογίας τινὸς τῆς βασιλείας
 ἡμῶν ἢ τινὸς προσώπου δικαίῳ τῆς βασιλείας ἡμῶν. ἵνα ἐὰν Βενέ-
 τικός τις κακοποιήσῃ εἰς Ῥωμαῖον, καὶ εὐρεθῇ ὁ τοιοῦτος Βενέτικος,
 ἐνέχῃται ὅ τε μπαϊούλος ἢ ὁ κριτὴς ὁ δικαίῳ τῆς Βενετίας ὧν ποι-
 εῖν τὴν ἐκδίκησιν κατὰ δίκαιον λόγον· εἰ δὲ ὁ κακοποιὸς οὐχ εὐ-
 ρεθῇ, ἵνα διδῶται αὐτῇ διωρία μέχρι καὶ ἡμίσεος χρόνου ἐπὶ τῇ
 ἐλθεῖν αὐτὸν καὶ ἱκανοποιῆσαι τὸ σφάλμα, ὅπερ ἐποίησε, καὶ ἐὰν
 ἐντὸς τῆς διωρίας τοῦ τοιοῦτου καιροῦ ἔλθῃ ὁ τοιοῦτος, ἵνα ὁ μπαϊ-
 ούλος καὶ ὁ κριτὴς ποιῇ τὴν ἐκδίκησιν, ὡς εἴρηται, εἰ δ' οὐχ εὐρεθῇ,
 ἵνα ὁ μπαϊούλος ἢ ὁ κριτὴς ἢ ὁ δικαίῳ τούτου ἀποστέλλῃ καὶ παρα-
 δηλοῖ εἰς τοὺς τόπους καὶ χώρας, [εἰς] οὓς ἔχουσιν οἱ Βενέτικοι δύναμιν,
 ὥστε εὐρεῖν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν πραγμάτων τοῦ κακοποιοῦ, καὶ ἐκ τῶν

εὐρεθέντων πραγμάτων ἱκανοποιῆται ὁ τὴν βλάβην παθών. ἵνα ἐὰν συμβῇ, ὅπερ οὐ μὴ δώῃ θεός, τινὰ Βενέτικον φονεῦσαι τινὰ Ῥωμαῖον, ὁ τοιοῦτος Βενέτικος κρίνεται παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν· ἐὰν δὲ Βενέτικος ἄλλον Βενέτικον φονεύσῃ ἐντὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἢ ἐκτὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κρίνεται οὗτος παρὰ τοῦ μπαϊούλου ἢ τοῦ κριτοῦ ἢ τοῦ δικαίφ αὐτοῦ τοῦ ὄντος εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα. ἵνα τε ἀπολύσῃ ἡ βασιλεία ἡμῶν πάντας τοὺς πεφυλακισμένους καὶ κεκρατημένους Βενετίκους τοὺς ἐν πάσαις ταῖς χώραις τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἔνθα ἂν ὦσι κεκρατημένοι, ἵνα τε ἀπολύσῃ καὶ ὁ ἐπιφανῆς δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον τῆς Βενετίας πάντας τοὺς Ῥωμαίους, οὓς ἔχουσιν εἰς τὰς φυλακὰς αὐτῶν τοὺς κατὰ τόπους κεκρατημένους ἐν τε τῇ Κρήτῃ νήσῳ, ἐν τῇ Κορώνῃ, τῇ Μεθώνῃ καὶ τῇ Εὐρίπῳ καὶ ἐν ἄλλῃ τύπῳ πιασθέντας, ἐλευθέρως καὶ ἀνεμποδίστως, καὶ ἐὰν οἱ ῥηθέντες Ῥωμαῖοι θελήσωσιν ἀπομεῖναι πρὸς τινὰ τῶν δηλωθεισῶν χωρῶν, ἵνα φυλάσσωνται παρὰ τῶν Βενετίκων ἀξήμιοι, ἐὰν δὲ θελήσωσιν ἐλθεῖν εἰς τὰς χώρας τῆς βασιλείας ἡμῶν μετὰ τῶν φαμιλιῶν αὐτῶν, ἵνα ἔρχωνται ἀκωλύτως. ἔτι οὐ μὴ κρατήσῃ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἢ κρατηθῆναι ποιήσῃ ἢ ἀποστείλῃ ἢ ἀποστεῖλαι ποιήσῃ ἔξωλον βενετικὸν πρὸς τι μέρος ἐκτὸς τοῦ θελήματος αὐτῶν εἰς πᾶσαν τὴν βασιλείαν ἡμῶν. ἵνα οὐ μὴ παραχωρήσῃ ἡ βασιλεία ἡμῶν γενέσθαι ἀρμάτων τινὰ κατὰ τῶν Βενετίκων εἰς τὴν χώραν τῆς βασιλείας ἡμῶν· ἐὰν δὲ τις ζημία γένηται πρὸς τοὺς Βενετίκους ἢ πρὸς τινὰ τούτων, ἵνα διορθῶται τοῦτο ἡ βασιλεία ἡμῶν· ἐὰν δὲ τινες βενετικοὶ κουρσάριοι ποιήσωσιν ζημίαν τινὰ εἰς τὴν χώραν τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἵνα ἐνέχῃται ὁ μπαϊούλος ἢ ὁ κριτὴς ἢ ὁ δικαίφ αὐτῶν ὁ ὑπὲρ αὐτῶν ὧν ἐκεῖσε καλῇ πίστει καὶ ὄρκῳ ἄνευ δόλου εὐρίσκειν αὐτοὺς καὶ κρατεῖν καὶ ποιεῖν ἐκδίκησιν εἰς τοὺς ποιήσαντας τὸ κουρσον καὶ ἐπαίρειν τὰ πράγματα αὐτῶν καὶ ἱκανοποιεῖν ταῖς ἀπολέσασαι τὸ πρᾶγμα αὐτῶν, ἄνευ τῶν Βενετίκων τῶν κρατούντων καὶ κρατῆσαι μελώντων ἐκ τῶν νήσων τῶν μὴ ὑποτεταγμένων τῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίφ Βενετίας. ἵνα ἐὰν ἐξ ἄλλου λαοῦ ἢ ἐκ τῶν, ὡς εἴρηται, μὴ ὑποτεταγμένων αὐτοῖς νήσων καὶ τῷ κουμουνίφ τῆς Βενετίας ἔλθωσι κουρσάριοι κατὰ τῶν χωρῶν τῆς βασιλείας ἡμῶν, οὐ μὴ παραλαμβάνωσι τούτους εἰς τὰς χώρας αὐτῶν καὶ τὰς νήσους, ἀλλ' ἵνα διώκωσι καὶ καταπολεμῶσιν αὐτοὺς, ὡς καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς βα-

σιλείας ἡμῶν διώκουσι τούτους· ἐὰν δέ τινες ἔσονται ἐν αὐτοῖς δεχόμενοι τοὺς τοιούτους κουρσαρίους, καὶ εὖρωσιν ἀπὸ τῆς βασιλείας ἡμῶν κάκωσιν, ἵνα μὴ ἐνέχηται ἡ βασιλεία ἡμῶν εἰς τὸν ὄρκον αὐτῆς ἕνεκα τῆς κακώσεως τῆς γινομένης εἰς τοὺς ἀναδεχομένους τοὺς τοιούτους κουρσαρίους, ὡς εἴρηται. ἵνα ἐὰν συμβῇ γενέσθαι εἰς τὰς περιλήψεις τῶν τοιούτων συμφωνιῶν καὶ τῆς τρέβας σφάλμα τι ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ δουκὸς αὐτῶν καὶ τοῦ κουμουνίου τῆς Βενετίας ἢ τῶν Βενετῶν, οὐ διὰ τὸ τοιοῦτον σφάλμα ἵνα καταλύῃ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐκ τοῦ ἀπ' ἐντεῦθεν τὴν τρέβαν, καὶ κινῇ κατ' αὐτῶν μάχην, ἀλλ' ἵνα δώσει περὶ τοῦ τοιούτου σφάλματος εἰδήσιν αὐτοῖς ἡ βασιλεία ἡμῶν, καὶ γένηται τοῦ τοιούτου σφάλματος διόρθωσις παρ' αὐτῶν· ὥσαύτως ἐὰν συμβῇ γενέσθαι σφάλμα τι ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας ἡμῶν εἰς τὸ μέρος τῶν Βενετῶν καὶ τοῦ κουμουνίου τῆς Βενετίας, εἰς τὴν τοιαύτην τρέβαν καὶ τὰ κεφάλαια τῶν συμφωνιῶν, οὐ μὴν καταλύῃ αὐτὸς τε ὁ δοῦξ καὶ τὸ κουμουνιον τῆς Βενετίας καὶ οἱ Βενετικοὶ τὴν τρέβαν, καὶ κινῶσι μάχην, ἀλλ' ἵνα διδῶται παρ' αὐτῶν περὶ τούτου εἰδήσις τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, καὶ γένηται παρ' αὐτῆς ἡ διόρθωσις τοῦ τοιούτου σφάλματος. ἵνα ἐὰνπραγματευταὶ ἀπὸ τῶν χωρῶν τῆς βασιλείας ἡμῶν θελήσωσιν εἰς τὴν Βενετίαν εἰσελθεῖν μετὰ πραγματειῶν, πωλήσωσι ταύτας ἀκωλύτως, καταβάλλοντες τὸ κομμέρκιον τὸ παρ' αὐτῶν ταχθὲν καὶ τοῦ κουμουνίου τῆς Βενετίας ἐκ τοῦ ἄλλου δὲ μέρους ὥσαύτως ὁ προρρηθεὶς δοῦξ ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῆς βουλῆς αὐτοῦ καὶ παντὸς τοῦ κουμουνίου Βενετίας, σχὼν ἄδειαν καὶ λόγον παρ' αὐτῆς τῆς βουλῆς καὶ τοῦ κουμουνίου τῆς Βενετίας τοῦ ἡμέσαι μετὰ τῆς θελήσεως αὐτῶν ἐπάνω τῶν ψυχῶν αὐτῶν, ὑποσχεθῇ ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, καὶ εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια ἐπομύσεται καὶ εἰς τὸν ἀληθῆ καὶ σεβάσμιον σταυρὸν, ἵνα ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας, ἥτις ἐστὶν ἐννακαιδεκάτη τοῦ παρόντος μαρτίου μηνὸς τῆς πέμπτης ἰνδικτιῶνος, ἔτει ἀπὸ τῆς καταστάσεως τοῦ κόσμου ἑξακισχιλιοστοῦ ἑπτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ πέμπτῃ, εἴτουν ἀπὸ τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ κυρίου χιλιοστῷ διακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ πέμπτῃ κατὰ τὴν παρά τῶν Γραικῶν ἀπαρίθμησην, κατὰ δὲ τὴν παρά τῶν Λατίνων ἀπὸ τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ κυρίου χιλιοστῷ διακοσιοστῷ ἑβδομηκοστῷ ἑβδόμῃ, φυλάξωσιν ὁ δοῦξ καὶ τὸ κουμουνιον τῆς Βενετίας καὶ οἱ Βενετικοὶ καὶ κρατήσωσιν ἀληθῆ καὶ κα-

θαρὰν τρέβαν μεθ' ἡμῶν καὶ μετὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ πάσης
 τῆς χώρας τῆς Ῥωμανίας τῆς ὑπὸ τὴν βασιλείαν ἡμῶν κατὰ τε θά-
 λασσαν καὶ ξηρὰν, ἀνευ παντός δόλου, μέχρι καὶ συμπληρώσεως δύο
 ἐτῶν καὶ τοσούτω πλέον, ὅσον ἐστίται ἐκ συμβιβάσεως καὶ θελήσεως
 ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, οὕτω δ' ὅμως, ἵνα, συμπληρουμένων τῶν δύο
 ἐτῶν ἢ καὶ τῆς εἰς τὸ ἐξῆς παρατάσεως τῆς ἐκ συμβιβάσεως καὶ
 θελήσεως ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, οἷον τῶν μερῶν τὴν τοιαύτην τρέ-
 βαν αὐθελήσει ἐπέκεινα τοῦ ῥηθέντος ὅρου, ἐνέχῃται δι' ἐξ μηνῶν
 τῷ ἑτέρῳ μέρει δηλοποιεῖν, ὥς ταύτην οὐ θέλει, καὶ ἵνα ἡ τρέβα ἀνευ
 καταλύσεως φυλάττηται ἐντὸς τοῦ ῥηθέντος ὅρου τῶν ἐξ μηνῶν, καὶ
 τὸ ἐν μέρος μὴ καταβλάπτῃ τὸ ἄλλο, ἀλλὰ πάντα τὰ ὑποσχεθέντα
 κατὰ τὸ ὕφος τῆς τρέβας παντοιοτρόπως φυλάσσονται, καὶ ἵνα ἡμᾶς
 ἢ τὴν βασιλείαν ἡμῶν ἢ τὸν λαὸν καὶ τὴν χώραν τῆς Ῥωμανίας τὴν
 ὑπὸ τὴν βασιλείαν ἡμῶν οὐ μὴ προσκρούσωσιν οὔτε προσκρούσαι
 ποιήσωσιν ἢ βλαβῆναι δι' ἑαυτῶν ἢ δι' ἄλλων τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ,
 καὶ ἵνα τὰς χώρας τῆς Ῥωμανίας καὶ τὰς νήσους τὰς ὑπὸ τὴν βα-
 σιλείαν ἡμῶν ἢ τινὰ μέρη τῆς βασιλείας ἡμῶν ἢ τὸν λαὸν ἡμῶν οὐδ-
 απωσοῦν παρενοχλήσωσιν ἢ παρενοχληθῆναι ποιήσωσιν ἢ παραχω-
 ρῆσαι δι' ἑαυτῶν ἢ δι' ἄλλων τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ, καὶ ἵνα μὴ ἐνω-
 θῶσιν ἢ τινὰ Βενετικὸν ἐνωθῆναι παραχωρήσωσι μετὰ τινος χριστι-
 ανικοῦ λαοῦ ἢ ἀρεβοῦς ἢ μετὰ τινος σώματος κατὰ τῆς βασιλείας
 ἡμῶν καὶ τῶν χωρῶν καὶ τοῦ λαοῦ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἵνα μὴ ἐά-
 σωσι τινὰ φέρειν τινὸς σῶμα κατὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ λαοῦ
 ἡμῶν, ἵνα μὴ συμφωνήσωσιν ἢ παραχωρήσωσι τινὶ τῶν карабоку-
 ρίων ἢ τῶν εὐγενῶν τῆς Βενετίας συμφωνῆσαι μετὰ τινων ῥηγᾶδων,
 πριγκίπων ἢ βαρουνίων ἢ κόντων ἢ κουμουνίων κατὰ τῆς βασιλείας
 ἡμῶν ἢ κατὰ τῆς χώρας ἡμῶν ἢ κατὰ φοσσάτου ἢ κατὰ λαοῦ ἡμῶν
 τοῦ ὑπὸ τὴν βασιλείαν ἡμῶν ἐν τισὶ πρὸς τὸ δυνηθῆναι προσκρούσαι
 τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, καὶ ἵνα μὴ ναυλώσωσιν ἢ ναυλώσαι ποιήσωσιν ἢ
 παραχωρήσωσι δι' ἑαυτῶν ἢ διὰ τινων ἄλλων σωμάτων καράβια ἢ
 ἄλλα ξύλα ἢ σκευὴ ἐκ τοῦ κουμουνίου αὐτῶν ἢ ἐκ τινων ἰδικῶν
 προσώπων βενετικῶν εἰς τὸ φέρειν ἐχθροὺς τῆς βασιλείας ἡμῶν εἰς
 τὴν χώραν καὶ εἰς τὴν βασιλείαν ἡμῶν. τὰ προρρηθέντα δὲ πάντα
 ὑμνύομεν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἔχειν πάγια καὶ βέβαια
 καὶ κρατεῖν καὶ προσέχειν καὶ φυλάσσειν ἀπαράθραυστα, καθὼς καὶ

ὁ προρρηθεὶς πρέσβυς, κὺρ Μάρκος Μπέμπος ὁ φέρων τὸ δίκαιον τοῦ ῥηθέντος ἐπιφανοῦς δουκὸς καὶ τῶν Βενετῶν διὰ τῆς ἐξουσίας τῆς προρρηθείσης ἀναθέσεως, ἐπωμόσατο εἰς τὰ ἅγια τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλια ἐντίμως καὶ εἰς τὸν σεβασμὶον σταυρὸν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ῥηθέντος δουκὸς καὶ τῶν Βενετῶν καὶ ἑαυτοῦ, ἵνα παρὰ τοῦ τοιοῦτου ἐπιφανοῦς δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου καὶ τῆς ὁλότητος καὶ διακρατήσεως Βενετίας φυλαχθῶσι καὶ κρατηθῶσι καὶ ἀποδεχθῶσι παντοιοτρόπως ἀπαράθραυστα πάντα τὰ προρρηθέντα κεφάλαια, ὑπισχνόμενος ὡσαύτως ποιῆσαι, ἵνα ὁ τοιοῦτος ἐπιφανὴς δοῦξ ἀποδέξηται καὶ ἐπικυρώσῃ πάντα τὰ προρρηθέντα κεφάλαια, ἐπομοσάμενος δηλονότι ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῆς βουλῆς αὐτοῦ τῆς μικρᾶς καὶ μεζονος πάσης καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, σχὼν ἄδειαν καὶ λόγον παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συνήθειαν τούτου εἰς τὸν ἀληθῆ καὶ σεβασμὶον σταυρὸν καὶ εἰς τὰ ἅγια τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλια, ταῦτα πάντα ἔχειν πάγια καὶ βέβαια καὶ κρατεῖν καὶ ποιεῖν κρατεῖσθαι καὶ ἀπαράθραυστα φυλάττεσθαι. εἰς τούτων γοὺν πάντων παγιότητα καὶ βεβαίωσιν τὸ παρὸν χρυσόβουλλον γενέσθαι ἡ ἡμετέρα βασιλεῖα προσέταξε καὶ τῇ χρυσῇ βούλλῃ ταύτῃ ἀσφαλισθῆναι. ἐγεγόνει ἐν τῇ εὐδαίμονι πόλει ἡμῶν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἱερῷ παλατίῳ τῶν Βλαχερνῶν, ἔτει, ἡμέρᾳ, [μηνί] καὶ ἡμετέροις τοῖς προγεγραμμένοις, παρόντων ἐν τῇ παρουσίᾳ τῆς ἡμετέρας μεγαλειότητος τῶν μεγαλοπρεπῶν ἀνδρῶν καὶ ἀρχόντων τῆς βασιλείας ἡμῶν, τοῦ τε γαμβροῦ τῆς βασιλείας ὑμῶν τοῦ μεγάλου λογοθέτου κὺρ Γεωργίου τοῦ Ἀκροπολίτου, τοῦ σεβαστοπανωπερτάτου κὺρ Ἰωάννου τοῦ Ἀποκαύκην, τοῦ πανσεβάστου λογοθέτου τοῦ γενικοῦ κὺρ Θεοδώρου τοῦ Μουζάλωνος καὶ τοῦ πανσεβάστου μεγάλου τζακίου Νικηφόρου τοῦ Ἀρριανίτου καὶ ἐτέρων πολλῶν εὐγενῶν τῆς βασιλείας ἡμῶν.

† Μιχαήλ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, Δούκας Ἀγγελος Κομνηνὸς ὁ Παλαιολόγος †.

A tergo: Τὰ τοῦ σεβαστοῦ καὶ λογοθέτου γενικοῦ, Θεοδώρου τοῦ Μουζάλωνος.

Orig. charta bomb. tabull. Veneti. Bulla aurea, olim suspensa serico violaceo, avulsa. Latine extat apud G. L. F. Tafel et G. M. Thomas, Urkunden zur älteren Handels- und Staatsgeschichte von Venedig. 3. 133.

XXII. (6798—1290).

Imperator Andronicus Palaeologus senior mercatoribus Hispanis privilegia concedit.

† Ἐπεὶ οἱ ἔποικοι τῆς χώρας Παρτζαλόνας, τῆς Ραγούνας, τῆς Κατελονίας, τῆς Μαγιόρκας, τῆς Βαλεντζίας, τῆς Τουρτούσας καὶ τῶν ἐτέρων χωρῶν τοῦ ὑψηλοτάτου ῥηγὸς Ραγούνας καὶ Σικελίας ἐποιήσαντο ἀναφορὰν πρὸς τὴν βασιλείαν μου διὰ τοῦ ἐλθόντος ἐνταῦθα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν κουνσουλου τῶν Κατελάνων, τοῦ συνετοῦ ἀνδρὸς τοῦ σὺρ Δαλμάην Σουνήρ, ὡς θέλουσιν τινες ἐξ αὐτῶν καταλαμβάνειν εἰς τε τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὰς ἐτέρας χώρας αὐτῆς καὶ ποιεῖσθαι πραγματείας ἐν αὐταῖς, ἐξητήσαντο δὲ καὶ παρέκλήτευσαν, χορηγηθῆναι αὐτοῖς ὑπὲρ τούτου χρυσόβουλλον τῆς βασιλείας μου, ὥστε ἔχειν τὴν ἐπὶ τοῦτο ἄδειαν καὶ ἔρχεσθαι ἀκωλύτως, γενέσθαι δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ κυβέρνησιν τινα εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ κομμερκίου, τὴν αἵτησιν καὶ παράκλησιν αὐτῶν προσηχαμένη ἡ βασιλεία μου τὸ παρὸν χρυσόβουλλον αὐτῆς ἀπολύει πρὸς αὐτοὺς, δι' οὗ καὶ διορίζεται ἔχειν ἐπ' ἀδείας τοὺς διαληφθέντας ἐποίκους τῆς εἰρημένης χώρας Παρτζαλόνας, τῆς Ραγούνας, τῆς Κατελονίας, τῆς Μαγιόρκας, τῆς Βαλεντζίας, τῆς Τουρτούσας, καὶ τῶν περὶ ταύτας ἐτέρων χωρῶν τοῦ ὑψηλοτάτου ῥηγὸς Ραγούνας καὶ Σικελίας ἐπιδημεῖν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις τῆς βασιλείας μου, ὡσάκις βούλονται καὶ ὅσοι ἐξ αὐτῶν προαιροῦνται τοῦτο, καὶ ποιεῖν ἐν αὐταῖς τὰς δοκούσας αὐτοῖς πραγματείας ἀνενοχλήτως καὶ ἀκαταδυναστεύτως, ἀποδιδόναι ὑφείλοντας χάριν κομμερκίου ὑπὲρ ἐμβολῆς εἰς τὰ ἑκατὸν ὑπέρπυρα ὑπέρπυρα τρία, καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ὁμοίως ἑτερα ὑπέρπυρα τρία, εἰς πλεόν δὲ μὴ καθέλκεσθαι, συντηρεῖσθαι δὲ μᾶλλον ἀβλαβεῖς ἐν τε τοῖς σώμασι καὶ τοῖς πράγμασιν αὐτῶν, καὶ μηδεμίαν ἄλλην ζημίαν ἢ καταδυναστείαν καὶ ἀρπαγὴν ὑφίστασθαι παρά τινος τῶν ἀπάντων τῶν ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου. ἔτι γε μὴν καθὼς καὶ τὸ περὶ τοῦτο ᾗτήσαντο, ἐὰν συμβῇ κινδυνεῦσαι κατὰ θάλατταν καράβιον αὐτῶν ἀπὸ κλύδωνος καὶ πεσεῖν εἰς ξηρὰν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς βασιλείας μου, οὐχ ἔξουσιν ἐπ' ἀδείας οἱ ἔποικοι τῆς τοιαύτης χώρας ἢ ἕτεροὶ τινες διαρπάζειν καὶ ἀποκερδαίνειν τι ἀπὸ τοῦ περισωθέντος αὐτῶν πράγματος, ἀλλὰ διαφυλα-

χθήσεται τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα αὐτῶν ἀκαινοτόμητον, τῇ δυνάμει καὶ ἰσχύϊ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου τῆς βασιλείας μου. τούτου γὰρ τῇ ἐμφανείᾳ διατηρηθήσονται μετὰ τὸ διδόναι τὸ ἀναγεγραμμένον κομμέρκιον ἀνενόχλητοι καὶ ἀζήμιοι, καὶ οὐχ ὑποστήσονται παρά τινος ἀδικίαν ἢ ζημίαν τινὰ ἢ ἐπῆρειαν καὶ ἐπίθεσιν οἰανδήτινα. διὰ γὰρ τοῦτο ἐγεγόνει καὶ τὸ παρὸν χρυσόβουλλον τῆς βασιλείας μου, καὶ ἐπεβραβεύθη καὶ ἐπεχορηγήθη τοῖς διαληφθεῖσιν ἐποίκοις τῆς Παρταλόνας, τῆς Ραγούνας, τῆς Κατελονίας, τῆς Μαγιόρκας, τῆς Βαλεντζίας, τῆς Τουρτούζας καὶ τῶν περὶ ταύτας ἐτέρων χωρῶν τοῦ ὑψηλοτάτου ῥηγὸς Ραγούνας καὶ Σικελίας εἰς βεβαίωσιν καὶ δεφένδευσιν καὶ ἀσφάλειαν. †.

Orig. tabull. Barchinonensis. Edidit A. de Capmany, Memorias historicas sobre la marina, comercio y artes de Barcelona. Madrid. 1779. 2. 467. C. E. Zachariae, Ius graeco-rom. 3. 606.

XXIII. (6828—1320).

Imperator Andronicus Palaeologus senior mercatoribus Hispanis privilegia impertit.

† Ἐπεὶ ὁ ὑψηλότατος ῥῆξ Ραγούνας, Βαλεντζίας, Σαρδενίας, Κόρσικας, κόντος Μπαρτζελόνας καὶ περιπόθητος θεῖος τῆς βασιλείας μου, κυρὸς Ἰάκωβος, ἀπέστειλεν εἰς τὴν βασιλείαν μου γραφὴν αὐτοῦ μετὰ τῶν Κατελάνων πραγματευτῶν, τοῦ τε Μπερεγκαρίου, τοῦ Μπονάτου Ρεντζῆ, τοῦ Γουλλέλμου Μπερτουλίνη καὶ τοῦ Τομαζίου ντὲ Ποδίο, δηλοποιούσαν πρὸς τὴν βασιλείαν μου, ἵνα διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην καὶ γνησίαν στοργὴν τῆς βασιλείας μου τύχῃσι μὲν οἱ τοιοῦτοι πραγματευταὶ ὀρισμῶ τῆς βασιλείας μου εἰς τὴν χώραν αὐτῆς ἀνενοχλησίας εἰς τὸ ἐνεργῆσαι τὰς δοκούσας αὐτοῖς πραγματείας, σὺν τούτοις δὲ τάξῃ ἡ βασιλεία μου, ἵνα καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἀπὸ τοῦ τόπου αὐτῶν μέλλοντες ἔρχεσθαι καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν εἰς τὰς χώρας τῆς βασιλείας μου διὰ πραγματείας τυγχάνωσι τῆς αὐτῆς ἀνενοχλησίας, ἡ βασιλεία μου μὴ μόνον τοῦτο προσεδέξατο ἡδέως τε καὶ ἐτοίμως, ἀλλὰ σὺν τούτῳ διὰ τὴν ἀγάπην καὶ γνησίαν στοργὴν, ἣν εἰς τὸν αὐτὸν ὑψηλότατον ῥῆγα καὶ περιπόθητον θεῖον τῆς βασιλείας μου κέκτηται, διέκρινε καὶ ἔταξε, καὶ πλείονα κυβέρνησιν ἔχειν

αὐτοὺς εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ὀφειλομένου δίδοσθαι παρ' αὐτῶν κομμερκίου ἐπὶ ταῖς πραγματείαις αὐτῶν, παρ' ὃ εἶχον πρότερον, καὶ ἐκκοπὴν ἤδη ποιοῦνται καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ κομμερκίου οὐπερ εἶχον συνήθειαν καὶ ἐδίδουν, ὥς εἴρηται, πρότερον· ἀπολύει γὰρ τὸ παρὸν χρυσόβουλλον αὐτῆς, δι' οὗ διορίζεται ἐπιδημεῖν ἀκωλύτως τοὺς ἀνωτέρω εἰρημένους πραγματευτὰς καὶ τοὺς ἐτέρους, ὅσοι ἀπὸ τῆς εἰρημένης χώρας τοῦ αὐτοῦ ὑψηλοτάτου ῥηγὸς καὶ περιποθήτου θείου τῆς βασιλείας [μου] θέλουσιν ἔρχεσθαι ἐνταῦθα, εἰς τε τὴν θεοδόξαστον, θεομεγάλυντον καὶ θεοφύλακτον Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς τὰς ἄλλας χώρας τῆς βασιλείας μου, ὅσας τις βούλονται, καὶ ποιεῖν ἐν αὐταῖς τὰς πραγματείας αὐτῶν ἀνενοχλήτως καὶ ἀκαταδυναστεύτως, ἀποδιδόναι ὀφείλοντας χάριν κομμερκίου ὑπὲρ ἐμβολῆς εἰς τὰ ἑκατὸν ὑπέρπυρα ὑπέρπυρα δύο, καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ὁμοίως ἑτερα ὑπέρπυρα δύο, εἰς πλείονα δὲ δόσιν μὴ καθέλκεσθαι, συντηρεῖσθαι δὲ μᾶλλον ἀβλαβεῖς ἐν τε τοῖς σώμασι καὶ τοῖς πράγμασιν αὐτῶν καὶ μηδεμίαν ἄλλην ζημίαν καὶ καταδυναστείαν καὶ ἀρπαγὴν ὑφίστασθαι παρὰ τινος τῶν ἀπάντων τῶν ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου. ἔτι γε μὴν καθὼς καὶ τὰ περὶ τοῦτο ἡτήσαντο οἱ τοιοῦτοι πραγματευταί, ἐὰν συμβῇ κινδυνεῦσαι κατὰ θάλατταν καράβιον αὐτῶν ἀπὸ κλύδωνος καὶ πεσεῖν εἰς ξηρὰν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς βασιλείας μου, οὐχ ἔξουσιν ἐπ' ἀδείας οἱ ἔποικοι τῆς τοιαύτης χώρας ἢ ἕτεροί τινες διαρπάζειν καὶ ἀποκερδαίνειν τι ἀπὸ τοῦ περισωθέντος αὐτῶν πράγματος, ἀλλὰ διαφυλαχθήσεται τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα ἀκαινοτόμητον, ἐπειδὴ οἷτινες ἂν τολμήσωσι προξενῆσαι ζημίαν εἰς αὐτοὺς ναυαγήσαντας πραγματευτὰς καὶ ἀφελέσθαι τινὰ ἀπὸ τῶν πραγμάτων αὐτῶν, ἀποδιδόναι μέλλουσι καὶ ἱκανοποιεῖν καὶ ἀντιστρέφειν κατὰ τὸ ἀκέραιον, εἴ τι ἂν ἀφέλωνται, παιδεύεσθαι δὲ καὶ ὥς ἀθετηταί τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου τῆς βασιλείας μου· τούτου γὰρ τῇ ἐμφανείᾳ διατηρηθήσονται μετὰ τὸ δίδοναι τὸ ἀναγεγραμμένον κομμέρκιον ἅπαντες οἱ ἀπὸ τῆς εἰρημένης χώρας Κατελονίας πραγματευταί ἀνενόχλητοι καὶ οὐχ ὑποστήσονται παρὰ τινος ἀδικίαν ἢ ζημίαν τινὰ ἢ ἐπήρειαν καὶ ἐπίθεσιν οἰανδήτινα. διὰ γὰρ τοῦτο αὐτοῖς καὶ τὸ παρὸν χρυσόβουλλον τῆς βασιλείας μου καὶ ἐπεβραβεύθη καὶ ἐπεχορηγήθη τοῖς διαληφθεῖσι πραγματευταῖς καὶ τοῖς ἐτέροις, ὅσοι ἀπὸ τῆς εἰρημένης χώρας τοῦ δηλωθέντος περιποθήτου θείου τῆς βασιλείας μου, τοῦ ὑψηλοτάτου

ρήγος, θελήσουσιν ἔρχεσθαι ἐνταῦθα καὶ εἰς τὰς ἐτέρας χώρας τῆς βασιλείας μου, εἰς βεβαίωσιν καὶ δεφένδουσιν καὶ ἀσφάλειαν †.

Orig. tabull. Barchinonensis. Edidit A. Capmany 2. 468.

XXIV. 6833—1324. mense octobri ind. VIII.

Imperator Andronicus senior prorogat pactiones anteriores cum Venetis factas in annos quinque, promittens compensationem damnorum ipsis illatorum a Graecis.

† [Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου, ἀμήν. ἐπεὶ] ἀπέστειλεν ἡ βασιλεία μου τὸν πανσέβαστον σεβαστὸν οἰκεῖον αὐτῇ, κῦρ [Στέφανον τὸν Συρόπουλον εἰς τὸν ἐπιφανῆ δοῦκα καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας πρέσβυν ἐντελῇ [καὶ ἀποκρισιάριον, ἔχοντα δύναμιν διὰ προκουρατορικῆ] καὶ ἡμετέρου χρυσοβούλλου τρακτάσαι, συμφωνῆσαι, ἀπο[καταστῆσαι καὶ πληρῶσαι νέας τρέβας ἀναμέσον τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιφανοῦς δουκὸς καὶ τοῦ [κουμουνίου Βενετίας, κἀντεῦ]θεν κατήγησε καὶ συνεφώνησε μετ' αὐτῶν καὶ ἀποκατέστησε [καὶ ἐπλήρωσε τρέβας ἐτῶν πέντε]. ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης τοῦ παρελθόντος ἰουνίου τῆς [ἐβδόμης ἰνδικτιῶνος, ὥστε στέ[ργειν μὲν πάσας τὰς διαστίξεις καὶ τὰ κεφάλαια, ἅτινα εἰσὶ δι[ε]λημμένα ἐν ταῖς προηγησα]μέναις τρέβαις ἀναμέσον τῆς βασιλείας μου καὶ τοῦ ἐπι[φανοῦς δουκὸς καὶ τοῦ κουμου]νίου Βενετίας, ἐπιδιωρθωθῆναι δὲ καὶ τινα ἀπ' αὐτῶν, [περὶ ὧν σαφέστερον εἰρήσεται], ἅτινα καὶ κατωτέρω δηλωθῆσεται, ὕπεσχέθη δὲ καὶ [ἐπωμόσατο ὁ προειρ]ημένος ἡμέτερος πρέσβυς, ἵνα στέρῃ καὶ κυρώσῃ ἡ βασιλεία μου [δι' ἐγγράφου ὀρκωμοτικοῦ αὐτῆς], ἅπερ συνεφώνησε καὶ ἔταξε καὶ ἀποκατέστησεν, ἡ βασιλεία μου, [στέργουσα, ὅσον ὁ εἰρημένος πρέσβυς συνεφώνησε καὶ ἐπωμόσατο, ὡς ἔχων ἄδειαν καὶ δύναμιν εἰς τοῦτο διὰ [τοῦ εἰρημένου προκουρατορικοῦ] χρυσοβούλλου, ἥδη ἐκτίθεται τὸ παρὸν ὀρκωμοτικὸν αὐτῆς, [δι' οὗ ὁμνύει εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ] εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν, καὶ στηρίζει, [ὡς ἂν στέρῃ ἀμετα]θέτως καὶ ἀπαρταλεύτως, ὅσα ἔταξε καὶ συνεφώνησε καὶ ἀποκατέστησεν ὁ εἰρημένος ἡμέ[τερος πρέσβυς μετὰ τοῦ δηλωθέντος ἐπιφανοῦς δουκὸς καὶ τοῦ [κουμουνίου Βενετίας ἐπὶ] τῇ ῥηθείσῃ διωρίᾳ τῶν πέντε ἐτῶν, ἥγουν ἵνα τρέβαν καθάραν [καὶ ἀδολίετον φυλάσσω]μεν δι' ἡμῶν καὶ τῆς

βασιλείας ἡμῶν πρὸς τὸν ἐπιφανῆ δοῦκα καὶ [τὸ κουμούνιον Βενετίας
 καὶ πρ]ὸς ἅπαν τὸ μέρος αὐτῶν, καὶ φυλάξωμεν πάντα μὲν τὰ προ-
 [ειρημένα κεφάλαια], ἅτινα διαλαμβάνονται ἐν ταῖς προηγησάμεναις
 πρότερον τρέβαις. [ὁμοίως δὲ καὶ τὰ νῦν] διορθωθέντα ἀπὸ τῶν τοι-
 οῦτων κεφαλαίων, ἤγουν ἵνα πάντες οἱ Βενέ[τικοὶ καὶ οἱ ὡς Βενέτι-
 κοὶ κ]ρατούμενοι καὶ οἱ τοῦτοις προσκειμένοι ἔχωσιν ἐλευθερίαν ἐν
 [πάσῃ τῇ χώρᾳ τῆς ἡμετέρ]ας βασιλείας ἀγοράζειν καὶ πραγματεύεσθαι
 τὸν ἀπὸ τῆς μεζονος [θαλάσσης καὶ πάντα ἄλλον σῖ]τον, τὸν μὴ γεωρ-
 γούμενον δηλονότι ἐν ταῖς χώραις τῆς βασιλείας [ἡμῶν καὶ πωλεῖν τὸν]
 τοιοῦτον σῖτον, ἔνθα ἂν ἐθελήσωσι καὶ αὐτοῖς δόξῃ ἐν [ταῖς χώραις τῆς
 βασιλείας μου], ἄνευ μόνου τοῦ τόπου τοῦ προσφορίου τῆς θεο[δοξάστου,
 θεομεγαλόντου, θεοφρουρ]ήτου Κωνσταντινουπόλεως ἐλευθέρως καὶ
 ἄνευ τινὸς βάρους [ἢ ἐμποδισμοῦ, ὁ δὲ σῖτος ὁ γεω]ργούμενος ἐν τῇ
 χώρᾳ τῆς βασιλείας μου εὐρίσκηται ἐν τῇ [χώρᾳ, ὡς διαλαμβάνεται
 ἐν ταῖς] προτέραις τρέβαις. ἔτι ἵνα πάντες οἱ Βενέτικοὶ καὶ οἱ ὡς [Βενέ-
 τικοὶ κρατούμενοι καὶ κατα]λογιζόμενοι ὡς Βενέτικοὶ ἔχωσιν ἄδειαν
 καὶ ἐλευθερίαν ἐκβάλλειν, [διακομίζειν, ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν] ἐν πᾶσι
 τοῖς μέρεσι τῆς χώρας τῆς ἡμετέρας βασιλείας κέγχρον, φάβα, [κρι-
 θὴν καὶ πᾶν ἄλλο] γέννημα καὶ ὄσπριον, ἄνευ τοῦ σίτου τοῦ γεωρ-
 γούμενου ἐν τῇ [χώρᾳ τῆς βασιλείας μου, καθ]ὼς διαλαμβάνεται ἐν ταῖς
 πρώτῃν γεγονοταῖς τρέβαις, καὶ ἵνα ἐ[λευθέρως καὶ ἀκωλύτως ἐκ]βάλ-
 λωνται πάντα τὰ προειρημένα εἶδη παρὰ τε τῶν Βενετῶν [καὶ τῶν ὡς
 Βενετῶν κρατου]μένων καὶ τῶν καταλογιζομένων ὡς Βενετῶν, ἄνευ
 τῆς τυχούσης [δόσεως κομμερκίου, σκαλι]ατικοῦ, ἀγγαρείας ἢ τινος
 ἐτέρου βάρους ἢ ἐμποδισμοῦ δυνατοῦ [γενέσθαι ἢ νοεῖσθαι γενέ]σθαι
 τοῦτοις. ἔτι ἵνα ἡ βασιλεία μου ἐνέχῃται ἱκανοποιεῖν ἀπὸ τοῦ [βεστια-
 ρίου αὐτῆς κατὰ τοὺς τύ]πους τῶν τρεβῶν πᾶσαν ζημίαν συμβησομένην
 γενέσθαι τοῖς Βενετῶν [καὶ τοῖς τοῦτοις προσκει]μένοις καὶ τοῖς κατα-
 λογιζομένοις ὡς Βενετῶν παρὰ ἄρματώματος [ἢ ἄρματωμάτων γε-
 γονότων ἢ γε]νησομένων ἐν τοῖς μέρεσι τῆς βασιλείας μου, παρ' ὧν ἂν
 καὶ γένωνται Ῥωμαίων [ἢ Λατίνων ἢ οἰασδήτινος] καὶ γενεᾶς ὧσιν.
 ἔτι ὑπὲρ τῶν ζημιῶν τῶν γεγονοτῶν τοῖς Βενε[τῶν καὶ ὑποτεταγ-
 μένοις] τῷ ἐπιφανεῖ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίφ Βενετίας παρὰ τοῦ λαοῦ
 [καὶ τῶν ὑποτεταγμένων τῇ βα]σιλείᾳ μου, ἵνα δώσῃ ἡ βασιλεία μου
 ὑπερπύρων χρυσῶν χιλιάδας δώ[δεκα ἐντὸς διωρίας τριῶν ἐτῶν, ἀ]ρ-

χομένων ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης τοῦ προειρημένου μηνὸς ἰουνίου, [ἂφ' ἧς ἡ προγεγονυῖα τρέβα] ἤρξατο, ἡγουν καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπερπύρων χιλιάδας τέσσαρας, [ἕως ἂν αἱ δώδεκα χιλιάδες ὑπερπύρων καθ' ὁλόκληρον] ἀποφληθῶσιν, ὧν χάριν ὃ τε ἐπιφανὴς δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἐπαφίησι καὶ ἀθε]τεῖ πᾶσαν ζημίαν καὶ βλάβην γενομένην πᾶσι τοῖς τοῦ μέρους [αὐτοῦ παρὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ μέρους] τῆς βασιλείας μου ἕως τῆς ἐνδεκάτης τοῦ ῥηθέντος ἰουνίου μηνός, [καὶ ἐλευθεροῖ εἰς τὸ διηνεκὲς τῶν] προειρημένων ζημιῶν τὴν βασιλείαν μου καὶ τὸν λαὸν αὐτῆς, ὡσαύτως [ἐπαφίησι καὶ ἀθετεῖ] ἡ βασιλεία μου πᾶσαν βλάβην καὶ ζημίαν γεγονοῖαν παρὰ τοῦ εἰρημένου [ἐπιφανοῦς δουκὸς καὶ τοῦ κουμου]νίου Βενετίας ἢ τῶν καπετάνων τούτων ἢ τινων ἐτέρων [ὀφφικιαλίων καὶ ἄλλων ὑποτεταγμένων αὐτ]οῖς κατὰ τῶν Ῥωμαίων καὶ ὑποτεταγμένων τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ εἰς [τὸ διηνεκὲς ἐλευθεροῖ τὸν ἐπι]φανῇ δοῦκα καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους αὐτῷ πάντας, [φυλαττομένων καὶ σωζομένων τῶν δι]καίων καὶ ζητημάτων καὶ ὀφλημάτων τῶν δηλωθησομένων [Βενετικῶν, ἡγουν τῆς ὀφειλῆς] τοῦ εὐγενοῦς ἀνδρὸς Πέτρου Μαύρου τοῦ ἀπὸ τοῦ Ἀγίου Αὔγουστίνου ἀπαιτοῦντος ὑπερπύρων] χιλιάδας τρεῖς, δοθείσας δι' αὐτοῦ δανειακῶς τῷ γαμβρῷ [τῆς βασιλείας ἡμῶν, τῷ ἐπὶ τραπέζ]ῃς ἐκείνῳ τῷ Παλαιολόγῳ, ὅτε ἠύρισκετο εἰς τὰ Ἰωάννινα. ἔτι [τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ὀφειλῆς] τοῦ Παύλου Κονταρίνου, ἐνεργοῦντος λόγῳ τῶν εὐγενῶν ἀνδρῶν Μπαλιάνου [καὶ Μαρίνου Κ]ονταρίνου. ἔτι δὲ καὶ τοῦ Στεφάνου Μπαδουάρου, ἐνεργητοῦ ὄντος τοῦ εὐγενοῦς ἀνδρὸς [Ἰακώ]βου τοῦ Βαντελίνου χάριν ὑπερπύρων χιλιάδων δύο καὶ τετρακοσίων δέκα ἀνὰ δώδεκα δοῦκατα εἰς τὸ ὑπέρπυρον, δοθέντων καὶ αὐτῶν δανειακῶς τῷ εἰρημένῳ ἐπὶ τῆς τραπέζης, [τῷ Παλαιολόγῳ, ἂφ'] ἧς ποσότητος ὀφείλει κρατηθῆναι, ὅσον ἔλαβον ἀπὸ πράσεως τῶν ὧν ἐκράτουν ἐνεχύρων, περὶ ἧς ἐξετάσεως ὀφείλουσι πιστευθῆναι τὰ γράμματα τοῦ μπαϊούλου καὶ τῶν συμβούλων αὐτοῦ, οἵτινες τὰ τοιαῦτα ἐνέχυρα πραθῆναι ἐποίησαν ἐξ ἐντολῆς τοῦ ἐπιφανοῦς δουκὸς Βενετίας. ἔτι τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ εὐγενοῦς ἀνδρὸς Θωμᾶ ντὲ Μέντζο, ἀπαιτοῦντος ἄνευ προστίμων καὶ ἐξόδων χιλιάδας ὑπερπύρων τέσσαρας καὶ ὑπέρπυρα διακόσια ἑπτὰ πρὸς εἴκοσι χέρια τουρνεσιῶν ἀνὰ ἕκαστον ὑπέρπυρον διὰ τινας συμβιβάσεις καὶ συμφωνίας, ἃς εἶχεν οὗτος μετὰ τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ οἰκείου τῇ βασιλείᾳ μου, κριτοῦ τοῦ κατὰ τὴν

Πελοπόννησον Θεοφρουρήτου φοσσάτου, κυροῦ Μιχαήλ καβαλλαρίου τοῦ Σοφιανοῦ. ἔτι τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ὀφειλῆς τοῦ Νικολάου Φουσκούλου καὶ Συμεῶν τοῦ Κουρμουλίση, ἀπαιτοῦντων ὑπερπύρων χιλιάδας τρεῖς καὶ ὑπέρπυρα ἑννεακόσια δεκαεννέα καὶ στριλίγγια τέσσαρα πρὸς εἴκοσι χέρια τουρνεσίων ἀνὰ ἕκαστον ὑπέρπυρον διὰ συμφωνίας, ὅς εἶχε μετὰ τοῦ περιποθήτου ἀνεψιοῦ τῆς βασιλείας μου, κυροῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου. ἔτι τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ὀφειλῆς τοῦ εἰρημένου Συμεῶν Κουρμουλίση, ἀπαιτοῦντος λίτρας εἰκοσιοκτὼ δουκάτων καὶ σόλδια δεκατέσσαρα, ἔτι τε ὑπέρπυρα ἑκατὸν πρὸς εἴκοσι χέρια ἀνὰ ἕκαστον ὑπέρπυρον τουρνεσίων διὰ συμφωνίας, ὅς εἶχε μετὰ τοῦ εἰρημένου περιποθήτου ἀνεψιοῦ τῆς βασιλείας μου, ἐφ' αἷς πέντε ἀπαιτήσεσι καὶ ὀφειλαῖς ὀφείλει ἡ βασιλεία μου κατὰ τὴν γεγонуῖαν ὑπόσχεσιν τοῦ εἰρημένου πρέσβεως τῆς βασιλείας μου, τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ οἰκείου αὐτῇ, κυροῦ Στεφάνου τοῦ Συροπούλου, τάξει γενέσθαι πλήρες καὶ ἀκριβὲς δίκαιον ἐντὸς παρελεύσεως ἔτους ἑνὸς, ἀρχομένου ἀπ' ἀρχῆς τοῦ παρελθόντος σεπτεβρίου τῆς ὁγδοῆς ἰνδικτιῶνος, [κα]τὰ τὴν περίληψιν τῶν γραμμάτων καὶ ἀποδείξεων, ὅς ἐδέξαντο καὶ ἔχουσιν [ἀπὸ τῶ]ν προειρημένων ἀρχόντων καὶ κεφαλᾶδων καὶ ἐνόχων τῆς βασιλείας μου. [εἰ δ' ἐντὸς τ]οῦ δηλωθέντος καιροῦ οἱ εἰρημένοι δανεισταὶ οὐχ ἔξουσι τὸ οἰκεῖον [δίκαιον] καὶ τὴν ἱκανοποίησιν κατὰ τὴν περίληψιν τῶν ἐγγράφων αὐτῶν, παρελ[θόντος τοῦ] χρόνου ἀμέσως ἐνέχεται ἡ βασιλεία μου ποιῆσαι τὴν ἱκανοποίησιν πρὸς [αὐτοὺς ἀ]πὸ τοῦ βεστιαρίου αὐτῆς μέχρι τῆς ὁμάδος τοῦ ἐμπεριελημμένου κε[φαλαίου] ἐν τοῖς ἐγγράφοις αὐτῶν. ἔτι περὶ τῆς ῥηθείσης διωρίας τῶν πέντε [ἐτῶν τῆς] τρέβας τῆς ἄρτι γενομένης ἵνα τοσοῦτον ἐπιπλέον καιροῦ προχωρήσῃ, [ὅς]ον δηλονότι ἀμφοτέροις ἀρέσκει τοῖς μέρεσι, τῇ τε βασιλείᾳ μου δηλονότι καὶ τῷ [ἐπι]φανεῖ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας· ἐπὰν δὲ ἡ βασιλεία μου ἢ αὐτὸς ὁ ἐπιφανὴς δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας μετὰ τὴν δηλωθεῖσαν διωρίαν τῶν πέντε [ἐτῶν ἐθε]λήσῃ διαλῦσαι τὴν τοιαύτην τρέβαν, ἵνα ἔχη μὲν ἐπ' ἀδείας ὁποιοιοῦν μέρος [διαλῦσαι] αὐτὴν, πλὴν δὲ οὐκ ἄλλως, εἰ μὴ πρότερον τὸ θελήσαν μέρος διαλῦσαι αὐτὴν δηλώ[σῃ] καὶ γνώριμον καὶ φανερόν ποιήσῃ, ὅτι οὐδὲν ἀρέσκεται ἐπὶ πλέον [ἐνέ-χε]σθαι εἰς αὐτὴν τὴν τρέβαν. εἴτα τῆς τοιαύτης γενομένης δηλώσεως [καὶ φανερώσεως ὃ]φείλει προτεθεῖναι καὶ ἕτερος ἐξαμνηνιαῖος

καιρὸς εἰς τὴν [τρέβαν, ἴνα] καὶ οἱ ὄντες ἐκ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου εἰς τὰ μέρη [τοῦ ἐπιφανοῦς δουκὸς] καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ οἱ ὄντες ἐκ τοῦ μέρους τῶν [τοιούτων Βενετικῶν] εἰς τὰ μέρη τῆς βασιλείας μου δυνηθῶσιν ὑποστρέφαι [ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ μεῖ]νωσιν ἄβλαβείς καὶ ἀζήμιοι διὰ τῆς τοιαύτης διωρίας [τῶν ἐξ μηνῶν. ταῦτα] πάντα, ὅσα ἐν τῇ παρόντι ὀρκωμοτικῇ διαλαμβάνονται, στέρ[ξει καὶ φυλάξει ἡ βασι]λεία μου, καθὼς καὶ ὁ ἐπιφανὴς δοῦξ Βενετίας μέλλει αὐθις [τὸν ἴσον τρόπον] ποιῆσαι γραφῆναι ὅμοιον ὀρκωμοτικὸν τούτου καὶ ἐπομό[σασθαι αὐτὸ ἐπὶ τῇ] φυχῇ αὐτοῦ καὶ ταῖς ψυχαῖς παντὸς τοῦ μέρους καὶ τοῦ κουμουνίου [Βενε]τίας κατὰ τὴν τούτου συνήθειαν ἐνώπιον τῶν μελλόντων ἢ τοῦ ἀποσταλῆναι μέλλοντος παρὰ τῆς βασιλείας μου ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀποστεῖλαι αὐτὸ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν βασιλείαν μου, καθὼς ἔταξε καὶ ὑπεσχέθη, καὶ στέρεται καὶ κυρῶσαι πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ρηθέντα. τούτων οὖν πάντων ἔνεκεν τὸ παρὸν ὀρκωμοτικὸν ἐξετέθει καὶ ἐγεγόνει χρυσόβουλλον τῆς βασιλείας μου, καὶ ἐπωμόσατο τοῦτο ἡ βασιλεία μου παρόντων ἐνώπιον αὐτῆς τοῦ τε περιποθήτου ἀνεψιοῦ αὐτῆς, κυροῦ Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου τοῦ Ἀσάνη, καὶ τοῦ περιποθήτου ἀνεψιοῦ τῆς βασιλείας μου, κυροῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου τοῦ Ἀσάνη, καὶ τοῦ περιποθήτου συμπενθεροῦ τῆς βασιλείας μου, τοῦ μεγάλου λογοθέτου κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Μετοχίτου, καὶ τοῦ συμπενθέρου τῆς βασιλείας μου, τοῦ πρωτοβεστιάριτου κυροῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Καντακουζηνοῦ, καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ τῆς βασιλείας μου, μεγάλου παπίου κυροῦ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ τῆς βασιλείας μου, μεγάλου δρουγγαρίου τῆς βίγλης κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Τορνίκη, καὶ ἐδόθη τοῦτο τῇ εὐγενεῖ ἀνδρὶ, μπαϊούλφ τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ Βενετικῶν, κυρῇ Θωμᾷ τῇ Σουβράντζω, διὰ χειρῶν τῆς βασιλείας μου κατὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ ζήτησιν τοῦ ἐπιφανοῦς δουκὸς Βενετίας, γραφὴν ῥωμαϊκοῖς γράμμασι διὰ χειρὸς τοῦ νοταρίου τῆς βασιλείας μου, Μιχαὴλ τοῦ Κλωστομάλλου, λατινικοῖς δὲ τοῦ ἀπὸ τῶν διερμηνευτῶν τῆς βασιλείας μου, Γεωργίου τοῦ Καβαλλαρπούλου, κατὰ μῆνα ὀκτώβριον τῆς ἐνισταμένης ὁγδόης ἰνδικτιῶνος τοῦ ἐξ ἀκισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ τρίτου ἔτους κατὰ τὴν ἡμετέραν ἀπαρίθμησην, κατὰ δὲ τὴν τῶν Λατίνων συνήθειαν ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ σαρκώσεως χι-

λιοστοῦ τριακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους, δ καὶ συνήθως ἐβεβαιώθη δι' ἐρυθρᾶς οἰκιοχείρου ὑπογραφῆς τῆς βασιλείας μου καὶ ἡσφαλίσθη διὰ χρυσίνης βούλλης κάτωθεν ἀπηρωρημένης †.

† Ἀνδρόνικος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Orig. membr. tabullarii Veneti. A tergo: ἐγεγόνει κατὰ μῆνα ὀκτώβριον τῆς ὀγδόης ἰνδικτιῶνος. Aurea bulla, olim suspensa serico violaceo, avulsa est. Margo sinistra membranae aut avulsa aut humiditate vitata. Partem deficientem textus graeci e versione latina scripta ad dextram et ex actis similibus supplevimus.

XXV. 6841—1332. mense novembri ind. I.

Imperator Andronicus Palaeologus iunior renovat pacta cum Venetis facta in annos sex.

† Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου, ἀμήν. ἐπεὶ ἀπέστειλεν ἡ βασιλεία μου τὸν τιμιώτατον δικαιοφύλακα, κῦρ Γρηγόριον τὸν Κλειδᾶν, καὶ τὸν πανσέβαστον, σεβαστὸν οἰκεῖον αὐτῇ, κῦρ Στέφανον τὸν Συρόπουλον, εἰς τὸν ἐπιφανῆ δοῦκα καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας πρέσβεις ἐντελεῖς, ἔχοντας δύναμιν διὰ προκουρατορικοῦ ἡμετέρου χρυσοβούλλου τρακταῖσαι, συμφωνῆσαι καὶ ἀποκαταστήσαι νέαν τρέβαν ἀναμέσον τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιφανοῦς δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, κἀντεῦθεν κατήντησαν καὶ συνεφώνησαν καὶ ἀποκατέστησαν μετ' αὐτῶν τρέβαν ἐπὶ διωρίᾳ ἐτῶν ἑξ, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς τετάρτης τοῦ ἰουλίου μηνὸς τῆς πεντεκαιδεκάτης ἰνδικτιῶνος, ὥστε στέργεσθαι καὶ διαμένειν τὰς προγεγονυίας τρέβας ἀπαρασαλεύτους καὶ χωρὶς τινος ἐνᾶλλαγῆς ἐπὶ τοῖς κεφαλαίοις, ἅπερ πάσαι αἱ προρρηθεῖσαι γεγονυῖαι τρέβαι διαλαμβάνουσιν, ἀλλὰ δὴ καὶ ὧν ἰδίως μνεῖται ποιεῖται ἡ πρό ὀλίγου γενομένη τρέβα μετὰ πάντων καὶ ἐκάστων κεφαλαίων, καταστάσεων καὶ προσθηκῶν γενομένων καὶ διαλαμβανομένων ἐν αὐτῇ, ὑπεσχέθησαν καὶ ἐπωμόσαντο καὶ ἔνεκεν τούτου οἱ ἡμέτεροι πρέσβεις, ἵνα στέρεξη καὶ κυρώσῃ ἡ βασιλεία μου δι' ἐγγράφου ὀρκωμοτικοῦ αὐτῆς, ἅπερ συνεφώνησαν καὶ ἔταξαν καὶ ἀποκατέστησαν. ἡ βασιλεία μου, στέργουσα, ὅσον οὗτοι συνεφώνησαν καὶ ἐπωμόσαντο, ὡς ἔχοντες ἄδειαν καὶ δύναμιν εἰς τοῦτο διὰ τοῦ εἰρημένου προκουρατορικοῦ χρυσοβούλλου, ἥδη ἐκτίθεται τὸ παρὸν ὀρκωμοτικὸν αὐτῆς, δι' οὗ καὶ

ὁμνύει εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζω-
ποιὸν σταυρὸν, ὡς ἂν στερῇ ἀμεταθέτως καὶ ἀπαρασαλεύτως, ὅσα
ἔταξαν καὶ συνεφώνησαν καὶ ἀποκατέστησαν οἱ εἰρημένοι ἡμέτεροι
πρέσβεις μετὰ τοῦ δηλωθέντος ἐπιφανοῦς δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου
Βενετίας ἐπὶ τῇ ῥηθείᾳ διωρίᾳ τῶν ἐξ χρόνων, ἥγουν ἵνα τρέβαν
καθαράν καὶ ἀδολίετον φυλάσσωμεν δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας
ἡμῶν πρὸς τὸν ἐπιφανῆ δοῦκα καὶ τὸ κουμούνιον τῆς Βενετίας καὶ
πρὸς ἅπαν τὸ μέρος αὐτοῦ, καὶ φυλάξωμεν πάντα τὰ ἐν ταῖς ῥηθεί-
σαις προγεγονούαις τρέβαις διαλαμβανόμενα κεφάλαια, ὡσαύτως δὲ
ἀποδώσωμεν καὶ τὰ νῦν ὑποσχεθέντα παρὰ τῶν εἰρημένων πρέσβεων
ἔνεκεν τῶν ζημιῶν τῶν γεγονυιῶν τοῖς Βενετίκοις καὶ τοῖς ὑποτεταγ-
μένοις τῷ ἐπιφανεῖ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ τῆς Βενετίας παρὰ τοῦ
λαοῦ καὶ τῶν ὑποτεταγμένων τῇ βασιλείᾳ μου, ἀλλὰ δὴ καὶ ἔνεκεν
τῶν ὁσπητίων τῶν ἀποτεταγμένων διδῶσθαι τῷ κονζούλῳ Βενετικῶν
ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν, α καὶ οὐκ ἐδόθησαν,
δοῦναι καὶ ἀναπληρῶσαι ὑπέρπυρα χρυσᾶ χιλιάδας δεκαπέντε καὶ
ὀκτακόσια ἀπὸ τῶν πολιτευομένων κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὴν θεοφύλα-
κτον Κωνσταντινούπολιν δικαίῳ σταθμῷ ἐπὶ διωρίᾳ ἐτῶν τριῶν, ἥγουν
καθ' ἕκαστον ἔτος τὸ τρίτον τούτων, κατὰ τὸν τύπον καὶ τὸν τρόπον,
καθ' ὃν ἐδόθησαν καὶ ἀπωφλήθησαν εἰς τὴν πρὸ μικροῦ τελεσθεῖσαν
τρέβαν, ἕως ἀναπληρώσεως καὶ ἱκανοποιήσεως τῆς ἀναγεγραμμένης
ποσότητος τῶν ὑπερπύρων. καὶ τούτου ἔνεκεν ὁ διαληφθεὶς ἐπιφανὴς
δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἀπολύει καὶ ἀργεῖ πάσας τὰς ζη-
μίας καὶ βλάβας τὰς γενομένας τοῖς τούτῳ ὑποτεταγμένοις Βενετίκοις
παρὰ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ὑποτεταγμένων τῇ βασιλείᾳ μου ἕως δηλο-
νότι τῆς δηλωθείσης τετάρτης τοῦ ἰουλίου μηνός, ἐξισάζων διὰ παντὸς
ὕπὲρ τῶν προειρημένων ζημιῶν τῇ βασιλείᾳ μου καὶ τῷ λαῷ αὐτῆς,
ὡσαύτως καὶ ἡ βασιλεία μου ἀφήσει καὶ ἀργεῖ πᾶσαν βλάβην καὶ
ζημίαν γεγονυῖαν παρὰ τοῦ εἰρημένου ἐπιφανοῦς δουκὸς καὶ τοῦ Κου-
μουνίου Βενετίας ἢ τῶν καπετάνων καὶ ἐνόχων τούτων καὶ ἄλλων
ὑποτεταγμένων αὐτοῖς εἰς τινὰς Ῥωμαίους καὶ ὑποτεταγμένους τῇ βα-
σιλείᾳ μου, καὶ εἰς ταύτας ἐξίσωσιν ποιεῖ πρὸς τε τὸν ἐπιφανῆ δοῦκα
καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους αὐτοῖς πάντας, πλὴν εἰ μήπως συμβῇ καὶ
φανῶσι καὶ παραστῶσιν ἐκ νέου ζημίαι καὶ βλάβαι γενόμεναι παρὰ
τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ὑποτεταγμένων τῇ βασιλείᾳ μου τοῖς Βενετίκοις

καὶ ὅποτεταγμένοις τῷ ἐπιφανεῖ δουκὶ καὶ τῷ κομημονίῳ Βενετιῶν ἢ παρὰ τοῦ τοιοῦτου κομημονίου καὶ τῶν τούτου καπετάνων καὶ ἐνόχων ἢ καὶ ἄλλων τινῶν τῶν τούτῳ ὅποτεταγμένων τοῖς ὅποτεταγμένοις τῇ βασιλείᾳ μου, μὴ φθάσασαι αὐταὶ λαληθῆναι ἔτι ἐνώπιον τῆς βασιλείας μου ἢ τοῦ διαληφθέντος ἐπιφανοῦς δουκός. ἐπεὶ δὲ προέτεινεν ὁ ἐπιφανὴς δοῦξ Βενετιῶν καὶ ἐτέρας ὀφειλὰς Βενετίκοις ὀφειλομένας παρὰ τινῶν ὅποτεταγμένων τῇ βασιλείᾳ μου, αἵτινες καὶ κατωτέρω ῥηθῆσονται, καὶ ὕπεσχέθησαν οἱ ῥηθέντες ἡμέτεροι πρέσβεις, ἵνα γένηται καὶ εἰς ταύτας ἀποκατάστασις παρὰ τῆς βασιλείας μου, ἤγουν τὴν ζήτησιν καὶ ὀφειλὴν τοῦ Σομεῶν Κουρμουλίση, ζητοῦντος λίτρας τεσσαρακονταεπτὰ δουκάτων βενετικῶν, ἅτινα δέδωκε δανεικῶς πρὸς τὸν περιπόθητον θεῖον τῆς βασιλείας μου, κῆρ Ἀνδρόνικον Παλαιολόγον τὸν Ἀσάνην, δοθέντα καὶ σταλέντα ταῦτα πρὸς τὸν τοιοῦτον διὰ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ Γεωργίου τοῦ Μαγουλά, ὃν ἀπέστειλεν ἕνεκεν τούτου ὁ ῥηθεὶς Ἀσάνης. ἔτι τὴν ζήτησιν καὶ ὀφειλὴν Μιχαὴλ Βεντελίνου τοῦ Ζιγαλίτου, ζητοῦντος ὑπέρπυρα τριακόσια εἰκοσιπέντε εἰς ἱκανοποίησιν φουσκῶν χαβιαρίου ὀφειλομένων παρὰ τοῦ Καλαμαρά καὶ Γεωργίου τοῦ Βρανᾶ τοῦ πενθεροῦ τούτου, ὡς ἐμφαίνεται διὰ τῆς σεκρετικῆς ἀποφάσεως, καταδικαζούσης τὸν ῥηθέντα Καλαμαράν καὶ τὸν Βρανᾶν. ἔτι τὴν ζήτησιν καὶ ὀφειλὴν τοῦ εὐγενοῦς ἀνδρὸς Ἰωάννου Σανότου, ζητοῦντος εἰς ὄνομα τοῦ Καντιάνου ἐκείνου, τοῦ ἀδελφοῦ τούτου, ὑπέρπυρα ἑξακόσια ἑννεήκοντα τρία ἡμισυ ὀφειλόμενα παρὰ Μανουὴλ τοῦ Ἀρχοντος καὶ Πέτρου τοῦ Μαριλέοντος τοῦ γυναικαδέλφου τούτου διὰ λοιπαδάρια ἀπ' ἐκβολῆς τζοχῶν, αἵτινες ἐπωλήθησαν πρὸς αὐτοὺς παρὰ τοῦ ῥηθέντος Καντιάνου. ἐφ' οἷς δὴ τρισὶ ζητήμασι καὶ ὀφειλαῖς ὕπεσχέθησαν οἱ διαληφθέντες πρέσβεις τῆς βασιλείας μου γενέσθαι πλήρη καὶ ἀκεραίαν τὴν ἱκανοποίησιν, ὀφειλόντων τοῦ τε Κουρμουλίση Σομεῶν, Μιχαὴλ τοῦ Βεντελῆ καὶ Ἰωάννου Σανότου ἀντιστρέφαι καὶ δοῦναι τοῖς τοιοῦτοις χρεωφειλέταις αὐτῶν τὰ τε ἔγγραφα καὶ τὰς ἀποδείξεις, ἃς ἔχουσιν ἕνεκεν τῶν ἀναγεγραμμένων ὀφειλῶν ἢ γενέσθαι τοῦτοις γράμματα ἀσφαλείας πληρέστατα, ὥστε ἀρκεσθῆναι· καὶ ἐὰν οἱ ῥηθέντες χρεωφειλέται ἢ τις τούτων δείξωσιν, ὅτι δεδώκασιν πρὸς τοὺς τοιοῦτους Βενετικούς δανειστάς τινα τῶν ἀναγεγραμμένων χρεῶν, ὀφείλει ὁ μπαϊούλος τῶν ἐν τῇ θεωδοξάστῃ Κωνσταντινουπόλει Βενετικῶν ποιῆ-

σαι εἰς ἕκαστον τούτων πλήρες καὶ ἀκέραιον τὸ δίκαιον ἀπὸ τῶν πραγμάτων τῶν τοιούτων δανειστῶν Βενετῶν. ἔτι τὴν ζήτησιν καὶ ὀφειλὴν Ἀλεξίου τοῦ Τζουλιάνου, ζητοῦντος λίτρας τεσσαράκοντα τέσσαρας διὰ δουκάτων βενετικῶν εἰς ἱκανοποίησιν τῶν τούτου ὀσπητίων, ἃ δυναστικῶς ἐκράτησεν ὁ περιπόθητος θεῖος τῆς βασιλείας μου, κύρ Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος ὁ Ἀσάνης, ὑποσχεθέντων τῶν ἡμετέρων πρέσβειων ἀντιστρέφαι τὸν τοιοῦτον Ἀσάνην τὰ τοιαῦτα ὀσπήτια κατὰ τὴν κατάστασιν ἣν ἠύρισκοντο, ὅτε ἐκρατήθησαν παρ' αὐτοῦ, ἢ δοθῆναι λίτρας τεσσαράκοντα τέσσαρας διὰ δουκάτων βενετικῶν εἰς ἱκανοποίησιν τῶν τοιούτων ὀσπητίων· μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην κατάστασιν ἵνα ὁ ῥηθεὶς μπαϊούλος ἐνέχῃται καὶ ὀφείλῃ πλήρες τὸ δίκαιον εἰς ἃπερ ὁ διαληφθεὶς κύρ Ἀσάνης ζητήσῃ, ποιῆσαι μετὰ τοῦ δικαίου ἀπὸ τοῦ τοιούτου Ἀλεξίου καὶ ἀποδοῦναι ταῦτα ἀπὸ τῶν πραγμάτων τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξίου. ἔτι τὴν ζήτησιν καὶ ὀφειλὴν τοῦ ῥηθέντος Ἀλεξίου, ζητοῦντος ὑπέρπυρα τριακόσια εἰς ἱκανοποίησιν τῶν ὀσπητίων αὐτοῦ τῶν κρατηθέντων ὀρισμῶ τῆς βασιλείας μου καὶ δοθέντων τοῖς Προβεντζιαλοῖς, ὑποσχεθέντων τῶν διαληφθέντων ἡμετέρων πρέσβειων ἀντιστραφῆναι ταῦτα πρὸς τὸν τοιοῦτον Ἀλέξιον κατὰ τὴν κατάστασιν ἣν ἠύρισκοντο, ὅτε ἐκρατήθησαν, ἢ δοθῆναι πρὸς τὸν αὐτὸν Ἀλέξιον τὰ τοιαῦτα ὑπέρπυρα. ἔτι τὴν ζήτησιν καὶ ὀφειλὴν τοῦ σὺρ Κώνστα Μιχέλη, ζητοῦντος ὑπέρπυρα πεντακόσια εἰς ἱκανοποίησιν κοφινίων δεκατριῶν μαστίχης κρατηθέντων παρὰ κομμερκιάρου τοῦ Κεφαλᾶ. ἔτι δὲ καὶ ὑπέρπυρα ἐπτακόσια εἰς ἱκανοποίησιν ζημίας, ἣτις ἐγένετο αὐτῷ εἰς τὴν ἑτέραν μαστίχην αὐτοῦ, διὸ ἐνεποδίσθη παρὰ τοῦ εἰρημένου κομμερκιάρου τοῦ Κεφαλᾶ ἐκβαλεῖν αὐτήν ἀπὸ τῆς πύλης τῆς πόλεως καὶ ἀποστεῖλαι αὐτήν, ἔνθα καὶ διεπώλησε, μὴ συντηρηθέντος τοῦ ῥηθέντος Κεφαλᾶ εἰς τὴν συμφωνίαν καὶ συμβίβασιν, ἣν ἐποιήσατο μετὰ τοῦ τοιούτου σὺρ Κώνστα, καὶ ὑπεσχέθησαν καὶ εἰς ταῦτα οἱ ἡμέτεροι πρέσβεις, δοθῆναι πρὸς τὸν τοιοῦτον σὺρ Κώνσταν παρὰ τοῦ τοιούτου Κεφαλᾶ τὰ ἀναγεγραμμένα πεντακόσια ὑπέρπυρα εἰς ἱκανοποίησιν τῶν δεκατριῶν κοφινίων τῆς μαστίχης. περὶ δὲ τῆς ἄλλης ζητήσεως τῶν ἐπτακοσίων ὑπερπύρων, ἵνα καθὼς ἔταξαν οἱ ῥηθέντες ἡμέτεροι πρέσβεις, ἴδῃ ὁ ῥηθεὶς μπαϊούλος τὰς διαφωνίας τὰς μέσον τοῦ σὺρ Κώνστα καὶ τοῦ τοιούτου Κεφαλᾶ, καὶ ἐπὶ τούτοις ὅσον ἂν φανῇ αὐτῷ εἶναι δίκαιον, ἀποφῆνῃται, καὶ ἔχῃ τοῦτο τὸ στέργον. ὥσ-

αὕτως ἵνα ἐνέχῃται ὁ ῥηθεὶς μπαϋούλος ἱκανοποιῆσαι τοὺς τοιοῦτους κομμερκιαρίους εἰς ὅσον ἂν δεῖξωσι καὶ παραστήσωσιν, ὅτι ὀφείλει πρὸς αὐτοὺς ὁ ῥηθεὶς σὺρ Κώνστας, καὶ δοῦναι τοῦτο πρὸς τοὺς αὐτοὺς κομμερκιαρίους ἀπὸ τῶν πραγμάτων τοῦ τοιοῦτου σὺρ Κώνστα. ἔτι τὴν ζήτησιν καὶ ὀφειλὴν Κωνσταντίνου τοῦ Χορτάτζη, ζητοῦντος ὑπέρπυρα διακόσια τεσσαράκοντα εἰς ἱκανοποίησιν πανίων μεταξωτῶν καὶ τζοχῶν καὶ ἄλλων εἰδῶν κρατηθέντων παρὰ ἀνθρώπων τῆς βασιλείας μου περὶ τὸν λιμένα τοῦ Ἱεροῦ, περὶ ὧν ἔταξαν καὶ ὑπεσχέθησαν οἱ ῥηθέντες ἡμέτεροι πρέσβεις, ἵνα εἴπερ οὐδὲν ἐδόθησαν καὶ ἀντεστράφησαν ταῦτα πρὸς τὸν τοιοῦτον Κωνσταντῖνον ἢ πρὸς ἕτερον εἰς ὄνομα αὐτοῦ, ἵνα δοθῶσι καὶ ταῦτα τὰ διακόσια τεσσαράκοντα ὑπέρπυρα πρὸς τὸν τοιοῦτον Κωνσταντῖνον. ἔτι τὴν ζήτησιν καὶ ὀφειλὴν τοῦ εὐγενοῦς ἀνδρὸς Ἰακώβου Βαντελίνου, ζητοῦντος ὑπέρπυρα τριακόσια εἰς ἱκανοποίησιν χρυσαφίου, ἀσημίου καὶ μαργάρων ὄντων τιμῆς ὑπερπύρων τετρακοσίων, ἅτινα δὴ πράγματα ἐκράτει εἰς ἐνέχυρον ἔνεκεν τῶν διαληφθέντων τριακοσίων ὑπερπύρων ἀπὸ Σπανοῦ τοῦ Σταμάτη καὶ Στεφάνου τοῦ Λουκουδά, πραγματευτῶν Ἰωαννιτῶν, ἅτινα δυναστικῶ τρόπῳ ἤρπασαν οἱ ἀπὸ τοῦ Αὐλῶνος, ὃ τε σεβαστὸς Θεόδωρος ὁ Λουκουδάς καὶ Μιχαὴλ ὁ Μαλάγαρις ἀπὸ Τζιαννίου ντὲ Βαριέντου, τοῦ ἀνεψιοῦ καὶ ἐνεργήτου τοῦ ῥηθέντος Ἰακώβου, οὗ εἰς χειρὰς ἠύρισκοντο, ὑποσχεθέντων τῶν ἀναγεγραμμένων ἡμετέρων πρέσβεων ἀντιστραφῆναι πρὸς τὸν τοιοῦτον Ἰάκωβον τὰ ῥηθέντα ἐνέχυρα ἢ γενέσθαι αὐτῷ ἱκανοποίησιν τῶν τοιοῦτων τριακοσίων ὑπερπύρων. ἔτι τὴν ζήτησιν καὶ ὀφειλὴν τῶν εὐγενῶν ἀνδρῶν, τοῦ Νικολέτου καὶ τοῦ Μάρκου Κονταρίνου, ζητούντων ὑπέρπυρα χίλια ἑκατὸν ἐξήκοντα δύο ἥμισυ εἰς ἱκανοποίησιν τῶν πραγμάτων αὐτῶν, ἅπερ ἐκράτησε καὶ ἀπῆρε δυναστικῶ τρόπῳ ὁ Λάσκαρις ὁ εἰς κεφαλὴν εὐρισκόμενος τοῦ κάστρου Κανίνων, τοῦ Αὐλῶνος καὶ τῶν ἄλλων ἐκεῖσε χωρῶν, ὑποσχεθέντων τῶν ἀναγεγραμμένων ἀποκρισιαρίων τῆς βασιλείας μου γενέσθαι ἱκανοποίησιν εἰς αὐτοὺς ἔνεκεν τῶν τοιοῦτων χιλίων ἑκατὸν εἰκοσιδύο ἥμισυ ὑπερπύρων, ὡς δῆτα ἱκανοποιήσεις καὶ ἀποφλήσεις τῶν τοιοῦτων ἐννέα ζητημάτων καὶ ὀφειλῶν κατὰ τὸν τύπον καὶ τὸν τρόπον τὸν ἀναγεγραμμένον ὑπεσχέθησαν οἱ διαληφθέντες πρέσβεις τῆς βασιλείας μου γενέσθαι καὶ ἀποδοθῆναι κατὰ τὸ ἀκέραιον παρὰ τῶν ὀφειλόντων ταῦτα ἐντὸς διωρίας χρόνου ἑνός, ἀρχομένου ἀπὸ τῶν

καλανδῶν τοῦ σεπτεβρίου μηνὸς τῆς πρώτης ἰνδικτιῶνος. εἰ δὲ ἐντὸς τῆς τοιαύτης διωρίας τοῦ ἐνὸς χρόνου οὐδὲν λάβωσιν ἐξ ἀκεραίου τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ῥηθέντων ὑπερπύρων κατὰ τὸν τύπον τὸν ἀναγεγραμμένον οἱ διαληφθέντες ὑποτεταγμένοι τῷ ἐπιφανεῖ δουκὶ τοῦ κουμουνίου Βενετιῶν, παρελθόντος τοῦ τοιούτου χρόνου ἵνα ἐνέχηται ἡ βασιλεία μου ποιῆσαι τοῦτοις ἐξ ἀκεραίου τὴν ἱκανοποίησιν ἀπὸ τοῦ βεστιαρίου αὐτῆς ἕως τῆς ὁμάδος τῆς ἄνωθεν σημειωθείσης. ἔτι περὶ τῆς ῥηθείσης διωρίας τῶν ἐξ ἐτῶν τῆς τρέβας τῆς ἄρτι γενομένης, ἵνα τοσοῦτον ἐπὶ πλεόν καιροῦ προχωρήσῃ, καθόσον δηλονότι ἀμφοτέροις ἀρέσκει τοῖς μέρεσι, τῇ τε βασιλείᾳ μου δηλονότι καὶ τῷ ἐπιφανεῖ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας. ἐπὰν δὲ ἡ βασιλεία μου ἢ αὐτὸς ὁ ἐπιφανὴς δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας μετὰ τὴν δηλωθεῖσαν διωρίαν τῶν ἐξ ἐτῶν θελήσῃ διαλῦσαι τὴν τοιαύτην τρέβαν, ἵνα ἔχῃ ἐπ' ἀδείας ὁποιοιοῦν μέρος διαλῦσαι ταύτην, πλὴν δὲ οὐκ ἄλλως, εἰ μὴ πρότερον τὸ θελήσαν μέρος διαλῦσαι αὐτὴν πέμψῃ καὶ δηλώσῃ καὶ γνώριμον καὶ φανερόν ποιήσῃ, ὅτι οὐδὲν ἀρέσκεται ἐπὶ πλεόν ἐνέχεσθαι καὶ κρατεῖσθαι εἰς αὐτὴν τὴν τρέβαν, εἴτα τῆς τοιαύτης γενομένης δηλώσεως καὶ φανερώσεως ὀφείλει προστεθῆναι καὶ ἕτερος ἐξαμηνιαῖος καιρὸς εἰς τὴν τοιαύτην τρέβαν, ὥς ἂν καὶ οἱ ὄντες ἐκ τοῦ μέρους τῆς βασιλείας μου εἰς τὰ μέρη τοῦ ἐπιφανοῦς δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ οἱ ὄντες ἐκ τοῦ μέρους τῶν Βενετικῶν εἰς τὰ μέρη τῆς βασιλείας μου δυνηθῶσιν ὑποστρέφαι ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ μείνωσιν ἀβλαβεῖς καὶ ἀζήμιοι διὰ τῆς τοιαύτης διωρίας τῶν ἐξ μηνῶν. ταῦτα πάντα, ὅσα ἐν τῷ παρόντι ὀρκωμοτικῇ διαλαμβάνονται, στέρξει καὶ φυλάξει ἡ βασιλεία μου, καθὼς καὶ ὁ ἐπιφανὴς δοῦξ Βενετίας μέλλει αὐθις κατὰ τὸν ἴσον τρόπον ποιῆσαι γραφῆναι ὅμοιον ὀρκωμοτικὸν τούτῳ καὶ ἐπομόσασθαι αὐτὸ ἐπὶ τῇ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ταῖς ψυχαῖς παντὸς τοῦ μέρους καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας κατὰ τὴν τούτου συνήθειαν ἐνώπιον τοῦ ἀνθρώπου ἢ τῶν ἀνθρώπων τῶν μελλόντων ἀποσταλῆναι ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ ἀποστεῖλαι αὐτὸ εἰς τὴν βασιλείαν ἡμῶν, καθὼς ἔταξε καὶ ὑπεσχέθη καὶ στέρξει καὶ κυρῶσαι πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ῥηθέντα. τούτων οὖν πάντων ἕνεκεν τὸ παρὸν ὀρκωμοτικὸν ἐξετέθη καὶ ἐγγόνει χρυσόβουλλον τῆς βασιλείας μου, καὶ ἐπωμόσατο τοῦτο ἡ βασιλεία μου παρόντων ἐνώπιον αὐτῆς τοῦ τε περιποθήτου θείου τῆς βασι-

λείας μου, τοῦ πανευτυχεστάτου δεσπότου κυροῦ Δημητρίου τοῦ Παλαιολόγου, τοῦ περιποδήτου γαμβροῦ τῆς βασιλείας μου, τοῦ μεγάλου δομεστίκου, κυροῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου τοῦ Καντακουζηνοῦ, τοῦ οἰκείου τῇ βασιλείᾳ μου, παρακοιμωμένου κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Ἀποκαύκου, τοῦ μεγάλου παπίου κυροῦ Ἀντωνίου τοῦ Τζαμπλάκωνος, τοῦ θείου τῆς βασιλείας μου μεγάλου δρουγγαρίου τῆς βίγλης, κυροῦ Δημητρίου τοῦ Τορνίκη, καὶ τοῦ οἰκείου τῇ βασιλείᾳ μου, μεγάλου ἄρχοντος κυροῦ Δημητρίου τοῦ Ἀγγέλου, καὶ ἐδόθη τοῦτο τῷ εὐγενεῖ ἀνδρὶ μπαϊούλφ τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ Βενετῶν κυρῷ Ἰακώβῳ Σουπεράντζιο διὰ χειρῶν τῆς βασιλείας μου κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦτο ζήτησιν τοῦ ἐπιφανοῦς δουκὸς Βενετίας, γραφὲν ῥωμαϊκοῖς γράμμασι διὰ χειρὸς νοταρίου τῆς βασιλείας μου, Νικολάου τοῦ Βαβισκωμίτου, λατινικοῖς δὲ διὰ χειρὸς τοῦ διερμηνευτοῦ καὶ οἰκείου τῇ βασιλείᾳ μου Ἰακώβου Μπαλιστέρη νοταρίου κατὰ μῆνα νοέβριον τῆς ἐνισταμένης πρώτης ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ πρώτου ἔτους κατὰ τὴν ἡμετέραν ἀπαρίθμησιν, κατὰ δὲ τὴν τῶν Λατίνων συνήθειαν ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ σαρκώσεως χιλιοστοῦ τριακοσιοστοῦ τριακοστοῦ δευτέρου· ὃ καὶ συνήθως ἐβεβαιώθη διὰ ἐρυθρᾶς οἰκιοχειροῦ ὑπογραφῆς τῆς βασιλείας μου καὶ ἡσφαλίσθη διὰ χρυσίνης βούλλης κάτωθεν ἀπηρωρημένης †.

† Ἀνδρόνικος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Παλαιολόγος †.

Orig. membr. tabullarii Veneti. Versio latina a dextra. Aurea bulla, serico violaceo olim suspensa, nunc avulsa.

XXVI. (7850) 1342. mense martio ind. X.

Imperator Ioannes Palaeologus prorogat anteriores pactiones cum Venetis factas in annos septem.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, ἀμήν. Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος.

Ἐπειδὴ μετὰ τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τοῦ δουκάτου τῆς Βενετίας συνέβησαν βουλευματα καὶ λόγοι περὶ συμφωνιῶν καὶ τρεβῶν

εἰρηνικαῖς καταστάσεσι προβαίνειν ἀξίων καὶ ἤδη τῇ γαληνότητι αὐτοῦ προσῆλθεν ὁ εὐγενὴς καὶ σοφὸς ἀνὴρ Πέτρος ντὲ Κανάλη πρέσβυς, σύνδικος, ἐπίτροπός τε καὶ ἄγγελος τοῦ περιβλέπτου ἀνδρὸς κυροῦ Βαρθολομαίου τοῦ Γραδονίκου, τοῦ τῆς Βενετίας καὶ Δαλματίας καὶ Χοροβατίας δουκὸς καὶ αὐθέντου καὶ ἄλλων χωρῶν καὶ νήσων, τῷ αὐτοῦ δουκάτῳ καὶ τῷ κουμουνίῳ τῆς Βενετίας ὑποτεταγμένων, κἀντεῦθεν ἔχων ἐξουσίαν πλήρη καὶ πρόσταξιν, ὥσπερ ἐμπεριέλπηται τῷ δημοσίῳ γράμματι τῷ ἐν Βενετίᾳ γραφέντι διὰ χειρὸς Στεφάνου ντὲ Φραγγίνων νοταρίου κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ κυρίου χιλιοστὸν τριακοσιοστὸν τεσσαρακοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἐνάτης ἰνδικτιῶνος τῇ τοῦ ἰουλίου μηνὸς ἑπτακαίδεκάτῃ, ἵνα τοῦ λοιποῦ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τῆς εἰδυίας ἀγάπης παρατήρησις καὶ γαλήνεις ἐξίσωσις ἐξανθήσῃ, εὐδοκῇ τε ἡ βασιλεία αὐτοῦ καὶ βούλεται καὶ ἐπικυροῖ, συναινοῦντα ἔχουσα καὶ βουλόμενον κατὰ τὸ ὅμοιον καὶ αὐτὸν τὸν ἀποκρισιάριον τοῦ ρηθέντος κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου, ὡς ἀπὸ τῆς ἐνεστώσης ταύτης ἡμέρας μέχρι καὶ χρόνων ἑπτὰ πλησιαζόντων τρέβαι τε καὶ λαμπροτάτῃ ὁμόνοια μεταξὺ τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τοῦ αὐτοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου διαμείνωσιν, ἐμφαντικώτερον ἐπικυρουμένων τε καὶ βεβαιουμένων μέχρι καὶ τῆς ρηθείσης διωρίας καὶ τῶν προγεγονυῶν τρεβῶν κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ κυρίου χιλιοστὸν τριακοσιοστὸν τριακοστὸν ἔτος τῆς πεντεκαίδεκάτης ἰνδικτιῶνος, ἡμέρᾳ σαββάτου, πέμτῃ τοῦ ἰουλίου μηνὸς καὶ ἄλλων παρωχηκότων πρὸ αὐτῶν, περὶ ὧν ἐν αὐταῖς ταῖς τελευταῖαις τρέβαις ἐμπεριελήφεται, σὺν πᾶσι καὶ ταῖς καθ' ἕκαστον κεφαλαίοις συμφωνίαις τε καὶ ἐμφάσεσι καὶ προσθήκαις ταῖς ἐμπεριελημμέναις ἐν αὐταῖς, ὡς καὶ ἐς δεῦρο εἶωθε γίνεσθαι. ἔτι γε μὴν περὶ τῶν ζημιῶν τῶν τοῖς Βενετικοῖς γενόμενων καὶ τοῖς πιστοῖς τοῦ ρηθέντος κυροῦ δουκὸς ὑπὸ τοῦ δήμου καὶ τῶν ὑποτεταγμένων τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ συνεφώνησέ τε καὶ ἐπηγγείλατο ἡ βασιλεία αὐτοῦ δοῦναι τε καὶ ἀποφλῆσαι τῷ ρηθέντι κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ τῆς Βενετίας παρρησίᾳ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ὑπέρπυρα χρυσοῦ χιλιάδας δεκαεννέα πολιτευόμενα εὐσταθμα, ἐξ ὧν δὴ δέδωκε καὶ ἀπώφλησε τῷ αὐτῷ πρέσβει τῷ ἐπ' ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου ὑπέρπυρα τετρακισχίλια, τὸ δὲ περιλειφθὲν, ὅπερ ἐστὶ πεντεκαίδεκα χιλιάδες, ὕπισχνεῖται δοῦναι τε καὶ ἀποτινύναι τῷ ρηθέντι κυρῷ

δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ τῆς Βενετίας ἀπάρτι ἕως χρόνων πέντε τε-
 λειωμένων, τοῦτ' ἔστιν ὑπέρπυρα κατ' ἔτος τρισχίλια μέχρι τῆς πε-
 πληρωμένης ἰκανώσεως τοῦ διαληφθέντος ποσοῦ. δέδωκε τε προσέτι
 καὶ ἀπόφλησε τῷ ῥηθέντι πρέσβει ἕνεκεν τοῦ εὐγενοῦς ἀνδρὸς κυροῦ
 Νικολάου τοῦ Πιζανοῦ, πολίτου τῆς Βενετίας, φλωρία ἐξακόσια, ἅπερ
 οἱ ἄνθρωποι τῆς βασιλείας αὐτοῦ παρὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ῥηθέντος
 κυροῦ Νικολάου ἔσχον ἐν τῇ Ἄρτῃ. τῷ παρόντι τοίνυν συνθήματι
 ἐπαφίησιν τε καὶ παρατρέχει ἡ βασιλεία αὐτοῦ πᾶσαν βλάβην καὶ ζη-
 μίαν ἐπαχθεῖσαν παρὰ τοῦ κουμουνίου τῆς Βενετίας ἢ τῶν αὐτῆς κε-
 φαλῶν ἢ οἰωνδῆτινων ἐνόχων τε καὶ ὑποτεταγμένων αὐτῇ τοῖς πιστοῖς
 τε καὶ ὑπηκόοις τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ περὶ αὐτῶν εἰς τὸ διηγεκὲς
 ἀθωοῖ αὐτόν τε τὸν ῥηθέντα δούκαν καὶ τοὺς αὐτοῦ ἕως τῆς σήμε-
 ρον. ὁμοιοτρόπως δὲ καὶ ὁ προρρηθεὶς πρέσβυς διασκεδάζει τε καὶ
 ἀποπέμπει πάσας βλάβας καὶ ζημίας προσεπαχθείας τοῖς Βενετίκοις,
 τῷ δήμῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ περὶ αὐτῶν μέχρι καὶ νῦν, ἀθω-
 ῶν τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ τὸν ὑπὸ ταύτῃ λαὸν ἕως τῆς ἐνεστώσης
 ἡμέρας, σωζομένου μέντοι τοῦ μὴ τοῖς προρρηθεῖσιν ἀνθίστασθαι,
 ὥστε τοὺς Βενετίκους τοὺς τὴν ζημίαν δεξαμένους ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων
 ἢ ὑπηκόων τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τοῦ εὐγενοῦς ἀνδρὸς
 τοῦ πρὸ μικροῦ σταλέντος ἀπὸ τῆς Βενετίας πρέσβεως Ἰωάννου
 τοῦ Γραδονίκου κατὰ τὸ χιλιοστὸν τριακοσιοστὸν τεσσαρακοστὸν ἀπὸ
 τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ἔτος τοῦ μαρτίου μηνὸς ἔμπροσθεν μὴ ὑφο-
 ρᾶσθαι διὰ τῆς παρούσης τρέβας ἀνειμένον εἶναι τὸ δίκαιον αὐτῶν,
 ἀλλὰ μᾶλλον σῶον καὶ ὑγιὲς καὶ αἰτεῖσθαι ὑφειλόμενον κατὰ τὴν
 τῆς τρέβας ἔνδειξιν. ἅπερ δὴ πάντα καὶ καθέκαστον τὰ προρρηθέντα
 ἡ βασιλεία αὐτοῦ τῶν γραφῶν ἀφαμένη ὥμοσεν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ
 εὐαγγέλια παρόντος καὶ αὐτοῦ τοῦ πρέσβεως, ὁμοίως καὶ οὗτος σύν-
 δικος καὶ ἐπίτροπος στεργόμενος εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ῥηθέντος κυροῦ
 δουκὸς καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ κουμουνίου τῆς Βενετίας ὥμοσε καὶ
 προσεπηγγειλαντο ἀμφότεροι, ὥστε ἀσφαλῆ τε καὶ ἀμετακίνητα ἔχειν
 καὶ κρατεῖν, πληροῦν τε καὶ πληροῦσθαι ποιεῖν καὶ παρατηρεῖν καὶ
 μὴ ἀντιπράξει ἢ παραχωρῆσαι δι' αὐτῶν ἢ δι' ἄλλου μηχανῇ τινι ἢ
 αἰτία ἀπὸ δικαίου ἢ πράξεως ὑπὸ ἐνεχύρῳ πάντων τῶν ἀγαθῶν τῆς
 βασιλείας αὐτοῦ καὶ τοῦ κουμουνίου τῆς Βενετίας, τῶν παρόντων τε
 καὶ μελλόντων, ἧς δὴ πράξεως εἰς μαρτυρίαν καὶ ἐπικύρωσιν πάντων

τῶν προρρηθέντων γενέσθαι ἔταξαν δι' ἐμοῦ νοταρίου τοῦ ὑπογεγραμμένου γεγράφθαι δύο συμβόλαια συναινούντα, τὸ μὲν ἐν διαμεῖναι ὀφείλον παρὰ τῷ ἁγίῳ βασιλεῖ, τὸ δ' ἕτερον ἀποδοθῆναι τῷ διαληφθέντι πρέσβει, ἅπερ δὴ συμβόλαια ὁ ἅγιος βασιλεὺς τῇ οἰκείᾳ χειρὶ ὑπογράφας ἐρυθροῖς γράμμασι προσέταξε ταῦτα καὶ βούλλῃ χρυσοῦ ἀσφαλῶς ἐπικυρωθῆναι. γέγονεν οὖν ἐν τῇ ἐνδόξῃ καὶ θεοφυλάκτῃ Κωνσταντινουπόλει, ἐν τῷ θείῳ τῶν Βλαχερνῶν παλατίῳ, παρόντων τοῦ τε κυροῦ Κωνσταντίνου τοῦ Ἀσάν, κυροῦ Γεωργίου τοῦ μεγάλου στρατοπεδάρχου, κυροῦ Δημητρίου τοῦ Παρακοιμωμένου, τῶν θείων τῆς βασιλείας αὐτοῦ, κυροῦ Νικηφόρου μεγάλου πριμικηρίου τοῦ Βασιλικοῦ, κυροῦ Γεωργίου Δούκα μεγάλου δραυγαρίου τοῦ Ἀποκαύκου, κυροῦ Ἰωάννου μεγάλου ἄρχοντος τοῦ Παρασπονδύλου καὶ ἄλλων μαρτύρων εἰς τοῦτο ἐπικληθέντων τῷ ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ κυρίου χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαράκοστῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς δεκάτης ἰνδικτικῆς κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτῃν τοῦ μαρτίου μηνός †.

Μηνὶ ἀπριλλίῳ ἰνδ. ι' †.

Ego Andreas de Firmo, imperiali auctoritate notarius et ducatus Venetiarum scriba, predictis omnibus interfui, et ea de uoluntate tam dicti domini imperatoris, quam dicti ambaxatoris scripsi et in publicam formam redegi.

Orig. membr. tabullarii Veneti. Versio latina, ad dextram. Aurea bulla avulsa.

XXVII. (6858) 1349. 9. septembris ind. III.

Imperatores Ioannes Cantacuzenus et Ioannes Palaeologus confirmant atque prorogant pactiones praecedentes cum Venetis factas.

† Ἐν ὀνόματι κυρίου, ἀμήν †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Καντακουζηνός, καὶ Ἰωάννης ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοτράτωρ Ῥωμαίων ὁ Παλαιολόγος. ἐπεὶ πρὸς αὐτοὺς ἀμφοτέρους τοὺς γαληνοτάτους αὐθέντας καὶ βασιλεῖς καὶ ἐκάτερον αὐτῶν ὁ ἐπιφανὴς ἀνὴρ, κῆρ Ἀνδρέας Δάνδουλος, ὁ τῆς Βενετίας, Δαλματίας τε καὶ Χαλβατίας κλεινὸς δοῦξ καὶ κύριος τῶν ἄλλων χωρῶν καὶ νήσων τῶν τῷ αὐτοῦ δουκάτῳ ὑποτεταγμένων, ἔπεμψε τὸν ἐξαιρετον καὶ περίβλεπτον ἄνδρα κῆρ Ζαχαρίαν Κονταρίνον, ἑαυτοῦ τε καὶ

τοῦ οἰκείου κομουνίου τῆς Βενετίας ἔντιμον πρεσβευτὴν, ἐπίτροπόν τε
 καὶ σύνδικον, ἔχοντα πλήρη, καθαρὰν καὶ ἐλευθέραν ἐξουσίαν μετ'
 ἐλευθέρου καὶ ἔντελου ὀρισμοῦ τοῦ τε ἐπεξεργάζεσθαι, ποιήσῃν,
 συνθήσεσθαι, ἐπικυρώσῃν τε καὶ πληρώσῃν τρέβαν μέσον τῶν διαλη-
 φθέντων γαληνοτάτων αὐθεντῶν καὶ βασιλέων καὶ τῆς βασιλείας αὐ-
 τῶν καὶ τοῦ προρρηθέντος ἐπιφανοῦς ἀνδρὸς, κῆρ Ἀνδρέου Δανδού-
 λου, κλεινοῦ δουκὸς, καὶ τοῦ κομουνίου αὐτοῦ τῆς Βενετίας, καθάπερ
 ἐμφαίνεται ἐν τῷ δημοσίῳ γράμματι τῷ γραφέντι διὰ χειρὸς τοῦ
 Ἀμαδέου ντὲ Μπονγαδάνοις, βασιλικῇ ἀδείᾳ δημοσίου νοταρίου καὶ
 γραμματέως τοῦ δουκάτου τῆς Βενετίας κατὰ τὸ παρὸν ἔτος τε καὶ
 τὴν Ἰνδικτον, καὶ μεταξὺ τῶν προρρηθέντων αὐθεντῶν καὶ βασιλέων
 καὶ τοῦ δηλωθέντος ἀποκρισιάρχου κῆρ Ζαχαρίου τοῦ Κονταρίνου
 τῷ ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ τοιούτου ἐπιφανοῦς κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ
 κομουνίου Βενετίας καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐπὶ τοῖς προρρηθεῖσιν ὁμιλίας,
 λόγοι τε καὶ ἐπεξεργάσεις ὅτι πλεῖστοι κεκίνηγνται, τελευταῖον αὐτοὶ
 οἱ γαληνότατοι αὐθένται καὶ βασιλεῖς ἄμφω ὁμοῦ καὶ ἑκάτερος αὐ-
 τῶν κατ' ἰδίαν καὶ δι' ἑαυτῶν τε καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων
 αὐτῶν καὶ ὁ τοιοῦτος κῆρ ἀποκρισιάρχος τῷ ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ
 δηλωθέντος κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας ὑπὲρ αὐξήσεως
 εἰρηνικῆς γαλήνης καὶ βεβαιώσεως τῆς εἰρωθείας ἀγάπης συνεφώνησαν
 ὁμοῦ καὶ προσεδέξαντο, κατένευσάν τε καὶ ἡθέλησαν, ἐπικυρώσαντες
 ὁμοφύχῃ γνώμῃ καὶ στοργῇ, ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν μέχρι καὶ πέντε χρόνων,
 ἀρχομένων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς παρούσης συμβιβάσεως καὶ εἰς τὸ ἔμ-
 προσθεν ἐλευσομένων, μεταξὺ αὐτῶν τε καὶ τῆς βασιλείας αὐτῶν καὶ
 τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου
 Βενετίας καὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν τρέβα συνίστασθαι ὀφείλῃ, διαμέ-
 νουσα μετ' εἰλοκρινοῦς ὁμονοίας καὶ βεβαιοῦσα καὶ κρατύνουσα καὶ
 μέχρι τῆς προρρηθείσης διωρίας ἐμφανέστερον ἐπικυροῦσα τὴν τελευ-
 ταίαν τρέβαν τὴν νεωστὶ μὲν παρελθοῦσαν, πρὸ μικροῦ δὲ συντεθεῖ-
 σαν μέσον τοῦ προρρηθέντος γαληνοτάτου αὐθέντου καὶ βασιλέως
 κῆρ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου καὶ τοῦ εὐγενοῦς καὶ φρονίμου ἀνδρὸς
 κυροῦ Πέτρου ντὲ Κανάλλῃ ἐκείνου, τοῦ τηνικαῦτα ἐντίμου ἀποκρισια-
 ρίου τῆς εὐτοχοῦς μνήμης τοῦ κῆρ Βαρθολομαίου Γραδονίκου ἐκεί-
 νου, τοῦ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐπιφανοῦς δουκὸς Βενετίας, καὶ τοῦ
 κομουνίου αὐτοῦ κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννήσεως χιλιοστὸν

τριακοσιοστὸν τεσσαράκοστὸν δευτέρου ἔτος τῆς δεκάτης ἰνδικτιῶνος τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μαρτίου μηνός, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τὰς πρὸ αὐτῆς παρελθούσας ἐτέρας τρέβας μετὰ πάντων καὶ ἐκάστων τῶν κεφαλαίων, ὑποθέσεων, συμφωνιῶν τε καὶ συνθηκῶν καὶ δηλοποιήσεων καὶ ἐπαγγελιῶν, προσέτι δὲ καὶ ἐπικυρώσεων καὶ τῶν τῆς κατάδικης προσθηκῶν τῶν ἐν αὐταῖς ἐμπεριελημένων, καθὰ δὴ μέχρι καὶ ἐς δεῦρο εἶωθε γίνεσθαι, ἐπαγγελλόμενοι οἱ τοιοῦτοι αὐθένται καὶ βασιλεῖς ἄμφω ὁμοῦ καὶ ἐκάτερος αὐτῶν κατ' ἰδίαν διὰ συμφωνίας ὑποσχέσει περιφανεῖ κατωχυρωμένης καὶ δι' ἑαυτῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων αὐτῶν τῷ τοιούτῳ πρεσβευτῇ ἐπαγγελλομένῳ καὶ αὐτῷ καὶ ἀναλαμβάνοντι ταῦτα τῷ ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ τοιούτου κυρίου δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας, δοῦναι καὶ ἀποτίσαι αὐτῷ τῷ κυρίῳ δουκὶ ἢ τῷ κατὰ καιροὺς ἐσομένῳ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας ἔνεκεν τῶν ἐπενεχθεισῶν ταῖς Βενετικαῖς καὶ τοῖς ὑποτεταγμένοις αὐτῷ τῷ ἐπιφανεῖ κῆρ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας ζημιῶν παρά τε τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ὑποτεταγμένων τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν τριακοντατέσσαρας χιλιάδας χρυσῶν ὑπερπύρων πολιτευσόμενων εὐστάθμων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἥγουν δώδεκα χιλιάδας ὑπερπύρων, ἅπερ ἐλοιπάσθη τε καὶ λοιπάζεται ἡ βασιλεία ἐπὶ τῷ ἀπεκβαλεῖν ἀπὸ τῶν δεκαεννέα χιλιάδων τῶν ἐν αὐτῇ τῇ τρέβᾳ ἐμπεριελημένων καὶ δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας ὑπερπύρων ἔνεκεν τῶν δοθεισῶν ζημιῶν παρά τε τοῦ δήμου καὶ τῶν ὑπηκόων τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν τελευταίαν τρέβαν ὑπὸ ἐνοχοποιήσει πάντων τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν τε καὶ τῆς βασιλείας αὐτῶν, ἀφ' ὧν δὴ τριακοντατεσσάρων χιλιάδων ὑπερπύρων δεδώκασιν καὶ ἀπέτισαν τῷ τοιούτῳ κῆρ ἀποκρισιαρίῳ τῷ ἐπαγγελλομένῳ καὶ ἀναλαμβάνοντι ταῦτα τῷ προρρηθέντι ὀνόματι ὑπέρπυρα πεντακισχίλια καὶ ἑξακόσια ἑξηκονταεπτὰ, τὸ δ' ὑπόλοιπον, ὅπερ ἐστὶν ὑπερπύρων εἰκοσιοκτὼ χιλιάδες καὶ τριακόσια τριακοντατρία, δοῦναι καὶ ἀποτίσαι ἐπηγγείλαντο δι' ἑαυτῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων αὐτῶν αὐτῷ τῷ ἐπιφανεῖ κῆρ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας μέχρι καὶ πέντε χρόνων πλησίον ἐλευσομένων, τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἕκτον τῶν ῥηθεισῶν εἰκοσιοκτὼ χιλιάδων ὑπερπύρων καὶ τριακοσίων τριακοντατριῶν ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας μέχρι καὶ χρόνου ἐνὸς καὶ τοῦτον τὸν τρόπον κατὰ διαδοχὴν ἔτους, ἄχρις ἂν γένοιτο ἱκανοποίησις ἐντελῆς πάντων τῶν προρρηθέν-

των ὑπ' ἐνοχοποιήσῃ τῇ προρρηθείσῃ· ὥπερ δὴ ἀποκρισιαρίῳ τῷ δηλωθέντι τῷ ἐπαγγελλομένῳ καὶ ἀναλαμβάνοντι ταῦτα τῷ ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ τοιοῦτου ἐπιφανοῦς κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας οἱ διαληφθέντες γαληνοτάτρι αὐθένται καὶ βασιλεῖς ἄμφω ὁμοῦ καὶ ἐκάτερος αὐτῶν κατ' ἰδίαν καὶ δι' ἑαυτῶν, ὡς δεδῆλωται, ἀφῆκαν διὰ τῆς παρουσίας συμφωνίας καὶ ἡκύρωσαν καὶ ἀπῆλειψαν πάσας τὰς ἀδικίας, τὰ τε βάρη καὶ προσκόμματα καὶ ζημίας τὰς παρὰ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας ἢ τῶν κεφαλατικευόντων εἰς ὄνομα τοῦ τοιοῦτου κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ ῥηθέντος κομουνίου τῆς Βενετίας καὶ οἰωνδήτινων ἐτέρων ἐνόχων καὶ ἀρχόντων καὶ ὑποκειμένων αὐτῷ ἐπενεχθείσας αὐτοῖς τοῖς γαληνοτάτοις αὐθένταις καὶ βασιλεῦσιν ἢ θατέρῳ αὐτῶν καὶ τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἔτι γε μὴν καὶ τοῖς πιστοῖς καὶ ὑποτεταγμένοις αὐτοῖς μέχρι τῆς πέμπτης ἡμέρας τοῦ νεωστὶ παρελθόντος ἰουλίου μηνός, ἐλευθεροῦντες καὶ ἀπολύοντες, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἐλευθέρους καὶ ἀπολελυμένους εἰς τὸ διηγεκὲς εἶναι βουλόμενοί τε καὶ διοριζόμενοι τὸν τε διαληφθέντα ἐπιφανῆ κῆρ δοῦκα καὶ τὸ κομούνιον Βενετίας καὶ τοὺς αὐτοῦ πάντας ἐκ πασῶν τῶν προρρηθειςῶν ζημιῶν, ἀδικιῶν τε καὶ ἐπαχθειῶν καὶ τῶν προσκομμάτων καὶ ποιῶντες τῷ διαληφθέντι κῆρ ἀποκρισιαρίῳ τῷ ἐπαγγελλομένῳ καὶ ἀναλαμβάνοντι ταῦτα τῷ πολλάκις ῥηθέντι ὀνόματι τέλος, ἐλευθερίαν τε καὶ ἄφεσιν καὶ ἀπόφλησιν, συμφωνίαν τε καὶ ἐπαγγελίαν τοῦ μὴ μνησθῆναί τινος τῶν προρρηθέντων εἰς τὸ ἐξῆς ἢ ζητῆσαι τι τῷ αὐτῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας, τὸν ὅμοιον τοίνυν τρόπον καὶ ὁ τοιοῦτος κῆρ ἀποκρισιαρίος τῷ δηλωθέντι ὀνόματι ἀφῆκε τε καὶ ἡκύρωσε καὶ ἀπῆλειψε πάσας τὰς ἀδικίας, τὰ τε βάρη καὶ τὰ προσκόμματα καὶ τὰς ζημίας τὰς πᾶσι τοῖς Βενετίκοις ἢ τινι αὐτῶν ἐπενεχθείσας παρὰ τε τοῦ δήμου καὶ τῶν ὑποτεταγμένων τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἀπόφλησιν ποιῶν καὶ ἐλευθερῶν καὶ ἀπολύων αὐτοὺς τοὺς γαληνοτάτους αὐθέντας καὶ βασιλεῖς καὶ τὸν λαὸν αὐτῶν ἀπὸ τῆς βλάβης τε καὶ τῶν προρρηθειςῶν ζημιῶν μέχρι καὶ τῆς ῥηθείσης πέμπτης ἡμέρας τοῦ τοιοῦτου ἰουλίου μηνός, πλὴν οὐ νοεῖν χρῆ, ὡς διὰ τῆς παρουσίας συμφωνίας ἢ τρέβας συμβιβάσεις τινὲς ἢ γράμματα ἢ συνθήκαι ἢ συμφωνίαι, ὧν τῇ δυνάμει Ῥωμαῖοι τινὲς πιστοὶ τε καὶ ὑποκείμενοι τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν ὀφείλοντες καὶ ἐνεχόμενοι Βενετίκοις τοῖς πιστοῖς καὶ ὑποτεταγμένοις

τῷ ῥηθέντι ἐπιφανεῖ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας ἢ τὸ ἀνάπαλιν συμβιβάσεις τινὲς ἢ γράμματα ἢ συνθῆκαι ἢ συμφωνίαι, ὧν τῇ δυνάμει Βενετικοὶ τινες ὑποκείμενοι τῷ διαληφθέντι κυρῷ δουκὶ ἢ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας ὀφείλοντες καὶ ἐνεχόμενοι Ῥωμαίοις τοῖς πιστοῖς καὶ ὑποκειμένοις τοῖς ῥηθεῖσιν αὐθένταις καὶ βασιλεῦσιν ὀφείλουσι τὰ τοιαῦτα ὅλως εἶναι ἀφειμένα καὶ ἀπηλειμμένα καὶ ἄκυρα, ἀλλὰ μᾶλλον ἐμφανέστερόν τε καὶ καθαρότερον ἐννοεῖν χρή διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας, ὡς οἱ τοιοῦτοι Βενετικοί, ὅποιοιδήποτ' ἂν εἶεν, πιστοὶ καὶ ὑποκείμενοι τῷ διαληφθέντι κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας δύνασθαι μέλλουσι καὶ ἰσχύειν χρήσθαι τοῖς ἑαυτῶν δικαίοις καθ' οἷωνδήποτε Ῥωμαίων ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Βενετικοὶ καὶ ἑκάστῳ αὐτῶν οἱ τοιοῦτοι γαληνότατοι αὐθένται καὶ βασιλεῖς καὶ ἑκάτερος αὐτῶν ποιῶσι καὶ γίνεσθαι διακελεύονται ἐλεύθερον δίκαιον ἐξ ὁλοκλήρου, καθὼς ὄφειλον πρότερον καὶ ἔτι ἐνέχονται. ὡσαύτως καὶ οἱ τοιοῦτοι Ῥωμαῖοι, ὅποιοιδήποτ' ἂν εἶεν, πιστοὶ καὶ ὑποκείμενοι τοῖς τοιούτοις αὐθένταις καὶ βασιλεῦσι δύνασθαι μέλλουσι καὶ ἰσχύειν χρήσθαι τοῖς ἑαυτῶν δικαίοις καθ' οἷωνδήποτε Βενετικῶν ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Ῥωμαίοις ὃ τε ῥηθεὶς κύρ δοῦξ καὶ οἱ μπαϊούλοι αὐτοῦ καὶ ἕτεροι ἔνοχοι καὶ ἄρχοντες οἱ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας πάνταχοῦ καθιστάμενοι ἐλεύθερον ποιῶσι καὶ γίνεσθαι πράττωσι δίκαιον ἐξ ὁλοκλήρου, καθὼς ὄφειλον πρότερον καὶ ἔτι ἐνέχονται, σωζομένων μέντοιγε πάντοτε καὶ παρατετηρημένων κατὰ τὸ ἀκέραιον τῷ τοιούτῳ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας πάντων τῶν δικαίων τε καὶ τῆς ἀγωγῆς, ἅπερ ἔχειν ἂν δόξειε τε καὶ δύναιτο ὁ αὐτὸς ἐπιφανὴς κύρ δοῦξ καὶ τὸ κομούνιον Βενετίας ἐναντία τοῖς γαληνοτάτοις αὐθένταις καὶ βασιλεῦσι καὶ ἑκατέρῳ ἢ θατέρῳ αὐτῶν καὶ τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν ἐν ἐνὶ γράμματι δουκάτων χρυσῶν τριάκοντα χιλιάδων κεφαλαίου τε καὶ καταδίκης καὶ τῶν ἐξόδων καὶ ἐν πᾶσι καὶ ἑκάστοις τοῖς ἐξ αὐτῶν ἀπηρωρημένοις, ὃ δὴ γράμμα καὶ χρέος μὴ νοεῖσθω διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας ἢ τρέβας ἀφειμένον ὅλως ἢ ἀπηλειμμένον ἢ ἄκυρον, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τοῖς αὐτοῖς τῇ τε καταστάσει, τῷ δικαίῳ τε καὶ τῇ παγιότητι, ἐν οἷς ἦν καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὴν παροῦσαν τρέβαν, βέβαιον καὶ ἀπαρασάλευτον διαμένειν τε καὶ νοεῖσθαι καὶ εἶναι, γραφὲν ὑπὸ τῷ ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονο-

μίας τοῦ κυρίου χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἡμέραν τοῦ ἀγούστου μηνός διὰ χειρὸς Πέτρου ντὲ Ἀρένα, πρεσβυτέρου τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου καὶ νοταρίου τῆς Βενετίας. ἅπερ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ προρρηθέντα οἱ δηλωθέντες αὐθένται καὶ βασιλεῖς καὶ ἑκάτερος αὐτῶν δι' ἑαυτοῦ εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια ἀφάμενοι τῶν ἁγίων γραφῶν, παρόντος καὶ τοῦ τοιοῦτου ἀποκρισιάρχου, καὶ οὗτος πάλιν ὁ τοιοῦτος ἀποκρισιάρχος τῷ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ συνδίκου ὀνόματι, ἀφάμενος τῶν αὐτῶν ἁγίων γραφῶν, εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ διαληφθέντος κυροῦ δουκὸς καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας ὤμοσαν καὶ ἐπηγγείλαντο, πρὸς ἀλλήλους βέβαια καὶ κεκυρωμένα ἔχειν τε καὶ κατέχειν καὶ ἀρρήκτως διατηρεῖν καὶ πληροῦν καὶ διατηρεῖσθαι καὶ συμπληροῦσθαι ποιεῖν καὶ κατὰ τι μὴ ἐναντιωθῆναι τοῖς προρρηθεῖσιν ἢ δι' ἑαυτῶν, ἢ δι' ἑτέρων, λόγῳ ἢ ἔργῳ, τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ, δικαίῳ ἢ αἰτίᾳ ὅπ' ἐνοχοποιήσῃ πάντων τῶν ἀγαθῶν τῶν τοιούτων αὐθεντῶν καὶ βασιλέων καὶ τῆς βασιλείας αὐτῶν καὶ τοῦ ῥηθέντος κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας, τῶν πρόντων τε καὶ τῶν ἐσομένων. ὧν πάντων εἰς μαρτυρίαν καὶ λαμπροτέραν βεβαίωσιν οἱ δηλωθέντες γαληνότατοι αὐθένται καὶ βασιλεῖς καὶ ἑκάτερος αὐτῶν δι' ἑαυτοῦ καὶ ὁ τοιοῦτος κῦρ ἀποκρισιάρχος δύο γενέσθαι δημόσια γράμματα σύμφωνα κατέστησάν τε καὶ διωρίσαντο τῶν προρρηθέντων ἕνεκα, διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ πρᾶιτορος τοῦ δήμου τῆς Ῥωμανίας Ἰακώβου Μπαλισταρίου, τῆς ἁγίας βασιλείας νοταρίου, δοθησόμενα τὸ μὲν ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν αὐθένταις καὶ βασιλεῦσι, τὸ δὲ ἕτερον τῷ διαληφθέντι κυρῷ ἀποκρισιάρῳ, ὥνπερ δὴ αὐθεντῶν καὶ βασιλέων ἑκάτερος δι' ἑαυτοῦ τῇ οἰκείᾳ χειρὶ ἐρυθροῖς βασιλικοῖς ὑπέγραψαν γράμμασι καὶ χρυσοῦς βασιλικῆς βούλλης ἀπηρωρημένης ἐπεκύρωσαν βεβαιώσαι. γέγονεν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, ἐν τῷ ἱερῷ τῶν Βλαχερνῶν παλατίῳ, ἔτει τῆς κυριακῆς γεννήσεως χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ ἐννάτῳ, ἰνδικτιῶνος τρίτης, ἡμέρᾳ ἐνάτῃ τοῦ σεπτεβρίου μηνός, περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν, παρόντων μαρτύρων τοῦ τε κυροῦ Θωμᾶ τοῦ Παλαιολόγου, πρωτοσεβαστοῦ τοῦ Καλοθέτου, μυστικοῦ τοῦ Κιννάμου, Νικολάου Σιγгерοῦ τοῦ μεγάλου διερμηνευτοῦ καὶ Ἀλεξίου τοῦ Λάσκαρι διερμηνευτοῦ, κυροῦ Μαρίνου Βιάρου, μαϊοῦλου, κυροῦ Νικολάου Σογγέλου, κονσελιερίου, κυροῦ Ἰωάννου Μανολέζου, κονσιλιερίου, Βαρ-

θολομαίου ντὲ Ἀρδονίνφ, Πέτρου τοῦ Κορνεριού καὶ ἄλλων πολλῶν Ῥωμαίων καὶ Λατίνων, ὅπερ ὧν δὴ δουκάτων τριάκοντα χιλιάδων ὁ ῥηθεὶς κύρ δοῦξ καὶ τὸ τοιοῦτον κομούνιον ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρον παρὰ τῆς βασιλείας τὰ ἐν τῷ γράμματι τοῦ χρέους ἐμπεριειλημμένα ἐγκόσμια †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Καντακουζηνός †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Orig. membran. tabullarii Veneti. Versio latina ad dextram. Aureae bullae, olim suspensae serico violaceo, avulsae.

XXVIII. Sine anno.

Imperator Ioannes Palaeologus privilegium mercatoribus Narbonensibus concedit.

† Ἐπεὶ διὰ τοῦ κωνσούλου τῶν Ναρβωνησίων τῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἀναστρεφομένων ὡς ἀπὸ μέρους τῆς Ναρβώνης ἡ βασιλεία μου παρεκλήθη, ὅπως τὰς αὐτοῖς παρασχεθεῖσας ἐξκουσσεῖας τε καὶ ἐλευθερίας καὶ χάριτας παρὰ τοῦ ἐνδοξοτάτου αὐθέντου καὶ πατρός μου, τοῦ ἁγίου βασιλέως ἐκείνου, σεπτῷ χρυσοβούλλῃ [βεβαίωσῃ], καὶ ἡ βασιλεία μου ἄξιον κρίνει ταύτας ἐπικυρῶσαι, τὴν αὐτοῦ προσδεξαμένη εὐμενῶς ἰκεσίαν ὀρίζει καὶ βούλεται, ὅπως αὐτὸ τὸ χρυσόβουλλον καὶ πάντα καὶ καθ' ἕκαστον τὰ ἐν αὐτῷ ἐμπεριειλημμένα τὴν ἐκ τῆς ἡμετέρας δωρεᾶς ἐπικύρωσιν τε κατέχουσι καὶ βεβαίωσιν, καὶ αὐτῶν μέντοιγε ἐκπληρούντων καὶ φυλαττόντων, ὅσα τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἐπηγγείλαντο, ἐν αὐτῷ τῷ σεπτῷ χρυσοβούλλῃ διαλαμβανόμενα. ἐκφανέστερον δὲ προστάττει ἡ βασιλεία μου, μὴ τι καινότερον αὐτοῖς ἐπενεχθῆναι ἕνεκα τοῦ μεγέθους τοῦ μέτρου τῶν πηγῶν μῆτε μὴν τινος ἄλλης αἰτίας, εἰ μὴ καθάπερ γέγονεν, ὅτε τὸ διαληφθὲν χρυσόβουλλον παρεσχέθη αὐτοῖς. εἰς οὗ δὴ πράγματος μνήμην τε καὶ ὑχύρωσιν τῷ παρόντι σεπτῷ χρυσοβούλλῃ γράμμασιν, ὡς ἔθος, ἐρυθροῖς ὑπογράφας καὶ βούλλῃ χρυσῇ τῆς βασιλείας μου κραταιωθῆναι προσέταξα †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Orig. tabularii Narbonensis, ex quo eruit Steph. Baluzius et edidit Ducange, Familiae byzantinae 239. ed. Paris. et iterum C. E. Zachariae, Ius graeco-romanum 3. 712. Graece et latine. Diploma ponendum inter annos 1355 et 1371.

XXIX. 6866—1357. 8. mensis octobris ind. XI.

Imperator Ioannes Palaeologus prorogat pactiones anteriores cum Venetis factas in annos quinque.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος. ἐπεὶ ὁ ἐπιφανὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς ἀνὴρ, κῆρ Ἰωάννης Γραδονίκος, ὁ τότε τῆς Βενετίας καὶ Δαλματίας καὶ Χαλβατίας δοῦξ, κύριος τῶν ἄλλων χωρῶν καὶ νήσων τῶν τοῦ αὐτοῦ δουκάτῳ ὑποτεταγμένων, ἀπέστειλεν εἰς τὴν βασιλείαν ἡμῶν τὸν ἐξαίρετον καὶ σοφὸν ἄνδρα κῆρ Ἰωάννην Γραδονίκον εἰς ἔντιμον καὶ περιφανῆ ἀποκρισιάριον, ἐπίτροπόν τε καὶ σύνδικον ἑαυτοῦ τε καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας, αὐτοῦ ἔχοντα πλήρη καὶ καθαρὰν καὶ ἐλευθέραν ἐξουσίαν μετὰ πλήρους καὶ ἐλευθέρου ὁρισμοῦ τοῦ ἐπεξεργάσασθαι, ποιῆσαι, συστήσαι, πληρῶσαι τε καὶ ἐπικυρῶσαι τρέβαν μεταξὺ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς ἀνδρὸς κῆρ Ἰωάννου Γραδονίκου τοῦ ῥηθέντος τηνικαῦτα δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας, αὐτοῦ, καθὼς ἐμφαίνεται ἐν τῷ δημοσίῳ γράμματι τῷ γραφέντι διὰ χειρὸς τοῦ Νικολάου ντὲ Φαριζαίους ντὲ Πάλμα, καθολικῆ ἀδεία νοταρίου καὶ γραμματέως τοῦ δουκάτου τῆς Βενετίας, κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς κυριακῆς γεννήσεως χιλιοστὸν τριακοσιοστὸν πεντηκοστὸν πέμπτον ἔτος τῇ εἰκοστῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τοῦ Σεπτεμβρίου τῆς ὀγδόης ἰνδικτιῶνος, καὶ μετὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κῆρ Ἰωάννου Γραδονίκου, ἀποκρισιάριου τῷ ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς ἀνδρὸς κῆρ Ἰωάννου Δελφίνου, τοῦ νῦν δουκὸς τῆς Βενετίας, καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας ἐπὶ τοῖς προρρηθεῖσι πολλαὶ ἐπράχθησαν καὶ γεγόνασιν ὁμίλῃαι, πολλαὶ τε ἐπεξεργάσεις καὶ λόγοι, τέλος ἡ βασιλεία ἡμῶν δι' ἑαυτῆς τε καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων αὐτῆς καὶ ὁ διαληφθεὶς πρέσβυς τῷ δικαίῳ τε καὶ ὀνόματι τοῦ τοιούτου κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας διὰ τε ἐπίδοσιν εἰρηνικῆς καταστάσεως καὶ

βεβαίωσιν τῆς εἰωθυίας ἀγάπης συνεφωνήσαμεν ἅμα, ἐστέρξαμεν, ἐπενεύσαμεν, ἠδελήσαμεν ὁμοφύχως καὶ ἐκ συμφώνου ἐπεστηρίξαμεν ἀπὸ τοῦ νῦν ἄχρις ἐτῶν πέντε, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς παρούσης συμβιβάσεως καὶ ἐγγὺς ἐπερχομένων, συνίστασθαι τρέβαν μεταξύ τε ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦ κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, διαμεῖναι ὀφείλουσαν μετὰ καθαρᾶς ὁμονοίας, ἐπικυροῦσαν, βεβαιουσαν, ἐπαινουσάν τε καὶ προσδεχομένην καθαρῶς μέχρι τῆς εἰρημένης διωρίας τὴν τελευταίαν τρέβαν, τὴν νεωστὶ μὲν πληρωθεῖσαν, γεγονοῖαν δὲ ἐνταῦθα ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ α τ μ θ' ἔτος τῆς τρίτης ἰνδικτιῶνος, τῇ θ' ἡμέρᾳ τοῦ σεπτεβρίου μηνὸς περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν, προσκυροῦσάν τε καὶ τὰς ἄλλας τὰς πρὸ αὐτῆς παρελθούσας μετὰ πάντων καὶ ἐκάστων κεφαλαίων, τρόπων τε καὶ συνθηκῶν καὶ συμφωνιῶν καὶ δηλοποιήσεων καὶ ἐπαγγελιῶν καὶ ἐπιστηρίξεων καὶ προσθηκῶν ἀναλογιῶν τῶν ἐν αὐταῖς ἐμπεριελημμένων, καθὼς ἄχρι τοῦ νῦν εἴωθε γίνεσθαι, ἐπαγγελλομένης τῆς βασιλείας ἡμῶν διὰ συμφωνίας, ἐντελεῖ ὑποσχέσει βεβαιωθείσης διὰ τε ἑαυτῆς καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων αὐτῆς τῷ τοιούτῳ ἀποκρισιαρίῳ τῷ ὑποσχομένῳ καὶ παραλαμβάνοντι ταῦτα τῷ δικαίῳ καὶ ὀνόματι τοῦ τοιούτου δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας, δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι αὐτῷ τῷ κῆρ δουκὶ ἢ τῷ κατὰ καιροὺς ἐσομένῳ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας ὑπερπύρων εἰκοσιοκτὼ χιλιάδας καὶ τριακόσια τριάκοντα τρία χρυσᾶ, αἵτινες ἐμπεριλαμβάνονται ἐν αὐτῇ τῇ τελευταίᾳ τρέβᾳ, ὥσπερ ἐναπελείφθη τότε ἡ βασιλεία, καὶ λείπεται νῦν ἀποτίσαι τῷ εἰρημένῳ κῆρ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας ὑπὸ ὑποθήκῃ πάντων τῶν ἀγαθῶν ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἀφ' ὧν δὴ εἰκοσιοκτὼ χιλιάδων καὶ τριακοσίων τριάκοντα τριῶν ὑπερπύρων ἔδωκε καὶ ἀπέτισεν ἡ βασιλεία ἡμῶν τῷ ῥηθέντι ἀποκρισιαρίῳ, ἐπαγγελλομένῳ καὶ λαμβάνοντι ταῦτα τῷ προρρηθέντι ὀνόματι ὑπερπύρων τρεῖς χιλιάδας χρυσᾶς, τὸ δὲ ἐναπολειφθὲν, ὅπερ ἐστὶν ὑπερπύρων εἰκοσιπέντε χιλιάδες καὶ τριακόσια τριάκοντα τρία ὑπερπυρα, ἐπηγγείλατο δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι δι' ἑαυτῆς τε καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων αὐτῆς αὐτῷ τῷ ἐπιφανεῖ κῆρ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας ἄχρι καὶ πέντε χρόνων πλησίον ἐλεεσομένων, τὸ πέμπτον δηλονότι τῶν τοιούτων ὑπερπύρων ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέ-

ρας ἕως ἐνὸς χρόνου καὶ οὕτω κατὰ διαδοχὴν ἐτησίως ἄχρις ἐντε-
 λοῦς ἱκανοποιήσεως πάντων τῶν προρρηθέντων ὑπὸ τῇ διαληφθείσῃ
 ὑποθήκῃ, ὥπερ δὴ ἀποκρισιαρίῳ τῷ ἐπαγγελλομένῳ καὶ παραλαμβά-
 νοντι ταῦτα τῷ ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ ἐπιφανοῦς κῆρ δουκὸς καὶ
 τοῦ τοιοῦτου κομουνίου τῆς Βενετίας ἀφῆκεν, ἐξουδένωσε καὶ ἀπῆ-
 λειψεν ἡ βασιλεία ἡμῶν διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας πάσας τὰς
 ἐπηρείας, τὰ βάρη τε καὶ τὰ προσκόμματα καὶ τὰς ζημίας τὰς ἐπα-
 χθείσας παρὰ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας, ἔτι δὲ καὶ τῶν κεφαλά-
 δων τοῦ τοιοῦτου κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας ἢ παρ'
 οἰωνδῆτινων ἄλλων ἐνόχων τε καὶ ὀφφικιαλίων καὶ ὑποκειμένων αὐ-
 τοῖς ἡμῖν τε καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς πιστοῖς καὶ ὑποτεταγμέ-
 νοις ἡμῖν ἄχρι τῆς σήμερον ἡμέρας ἐλευθεροῦσα καὶ ἀπολύουσα καὶ
 ἐλευθέρους καὶ ἀπολελυμένους εἰς τὸ διηνεκὲς ὑπάρχειν ἐθέλουσά τε
 καὶ διοριζομένη τὸν τε δηλωθέντα ἐπιφανῆ κῆρ δοῦκα καὶ τὸ κο-
 μούνιον Βενετίας καὶ τοὺς αὐτοῦ πάντας ἀπὸ πασῶν τῶν εἰρημένων
 ζημιῶν, τῶν τε ἐπηρειῶν καὶ τοῦ βάρους καὶ τῶν προσκομμάτων,
 καὶ ποιοῦσα τῷ ῥηθέντι ἀποκρισιαρίῳ τῷ ὑποσχομένῳ καὶ λαμβά-
 νοντι ταῦτα τῷ πολλάκις εἰρημένῳ ὀνόματι τέλος, ἐλευθερίαν, ἄφει-
 σιν καὶ ἀπόφλησιν καὶ ὑπόσχεσιν καὶ συμφωνίαν τοῦ μὴ αἰτήσασθαι τοῦ
 λοιποῦ ἢ ὑπομῆσαι τὰ προδηλωθέντα τῷ διαληφθέντι κῆρ δουκὶ καὶ
 τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας· καὶ ὁμοιοτρόπως ὁ τοιοῦτος ἀποκρισια-
 ρίος τῷ προειρημένῳ ὀνόματι ἀφῆκεν, ἀπῆλειψέ τε καὶ ἐξουδένωσε
 πάσας τὰς ἐπηρείας, τὰ τε βάρη καὶ τὰ προσκόμματα καὶ τὰς ζη-
 μίας τὰς ἐπαχθείσας ἅπασιν τοῖς Βενετικῶσι ἢ τινι αὐτῶν παρὰ τοῦ
 λαοῦ καὶ τῶν ὑπηκόων τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, ἀπόφλησιν ποιῶν καὶ ἐλευ-
 θερῶν καὶ ἀπολύων ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ τὸν λαὸν
 ἡμῶν ἀπὸ τῶν προδιαληφθεισῶν ζημιῶν καὶ τῆς βλάβης ἄχρι τῆς
 εἰρημένης ἡμέρας. οὐκ ἐννοεῖν δὲ χρὴ διὰ τῆς παρούσης τρέβας καὶ
 συμφωνίας, ὥς ἐάν τινες εἴεν συμβιβάσεις καὶ γράμματα καὶ συμφω-
 νίαι καὶ συνθήκαι, ὧν τῇ δυνάμει χρεωστοῦσί τινες Ῥωμαῖοι ὀπήκοοι
 καὶ πιστοὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν Βενετικῶσι τισὶ καὶ πιστοῖς καὶ ὑποκει-
 μένοις τῷ τοιοῦτῳ ἐπιφανεῖ κῆρ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενε-
 τίας ἢ ἐκ τοῦ ἀντιστρόφου Βενετικοὶ τινες ὑποκείμενοι τῷ δηλωθέντι
 κῆρ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας χρεωστοῦσά τισι Ῥωμαίοις
 πιστοῖς καὶ ὑποτεταγμένοις τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, κατὰ τινα τρόπον εἶναι

ταῦτα ἀφειμένα, ἄκυρά τε καὶ ἀπηλειμμένα, ἀλλὰ μᾶλλον ἐννοεῖν χρὴ καθαρότερόν τε καὶ σαφέστερον διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας, ὥς οἱ τοιοῦτοι οἰοιδήποτε Βενετικοὶ ὑποκείμενοί τε καὶ πιστοὶ τῷ εἰρημένῳ κῆρ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας δύνωνται καὶ ἰσχύωσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἰωνδήτινων Ῥωμαίων ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Βενετικοὶ καὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ποιῇ ἡ βασιλεία ἡμῶν καὶ γίνεσθαι ποιῇ δίκαιον ἐντελές καὶ ὁλόκληρον, καθὼς καὶ πρότερον ὤφειλε καὶ ὀφείλει, κατὰ τὸ ἀκέραιον. τὸν ὅμοιον δὲ τρόπον καὶ οἱ τοιοῦτοι οἰοιδήποτε Ῥωμαῖοι τῆς βασιλείας ἡμῶν δύνωνται καὶ ἰσχύωσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἰωνδήτινων Βενετικῶν ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Ῥωμαῖοις ὁ δηλωθεὶς κῆρ δοῦξ καὶ οἱ αὐτοῦ μπαϊοῦλοι, ἔνοχοί τε καὶ ὀφφικιάλιοι οἱ παρὰ τοῦ τοιούτου δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας πανταχοῦ καθεστῶτες ποιῶσι καὶ γίνεσθαι ποιῶσι δίκαιον ἐντελές καὶ ὁλόκληρον, καθὼς καὶ πρότερον ὤφειλον καὶ ὀφείλουσι, κατὰ τὸ ἀκέραιον, σωζομένων μέντοι καὶ τηρουμένων ἐξ ὁλοκλήρου πάντοτε τῷ τοιούτῳ κῆρ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας πάντων τῶν δικαίων καὶ τῆς ἀγωγῆς, ὅπερ τε καὶ ἦν ἔχει καὶ φαίνεται ἔχων ὁ αὐτὸς ἐπιφανὴς κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κομούνιον τῆς Βενετίας κατὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν ἐνὶ γράμματι τριάκοντα χιλιάδων δουκάτων χρυσῶν εἰς κεφάλαιον καὶ τὴν διαφορὰν αὐτῶν, τὰς ἀναλογίας τε καὶ ἐξόδους καὶ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἐξ αὐτῶν ἀπηωρημένα, καθὼς ἐμπεριεῖληπται ἐν τῷ γράμματι, ὅπερ δὴ γράμμα καὶ χρέος μὴ νοεῖσθαι διὰ τῆς παρούσης τρέβας καὶ συμφωνίας ἄκυρον εἶναι κατὰ τινὰ τρόπον καὶ ἀπηλειμμένον καὶ ἀφειμένον, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει καὶ τῷ δικαίῳ καὶ τῇ δυνάμει, ἐν οἷς ἦν καὶ πρὸ τῆς κατασκευῆς τῆς παρούσης τρέβας, βέβαιον καὶ ὁλόκληρον διαμένειν καὶ νοεῖσθαι καὶ εἶναι, ὅπερ δὴ γράμμα ἐγγράφη κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς σαρκώσεως τοῦ κυρίου χιλιοστὸν τριακοσιοστὸν τεσσαρακοστὸν τρίτον ἔτος, τῇ εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ αὐγούστου μηνὸς τῆς ἐνδεκάτης Ἰνδικτιῶνος διὰ χειρὸς Πέτρου ντὲ Ἀρένα, πρεσβυτέρου τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Βαρθολομαίου τῆς Βενετίας, νοταρίου μὲν τῆς Βενετίας, καγγελαρίου δὲ τοῦ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον μπαϊούλου τῶν Βενετικῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, ὑπὲρ ὧν δῆτα τριάκοντα χιλιάδων δουκάτων χρυσῶν καὶ ἄλλων τῶν ἐν τῷ ῥηθέντι γράμματι ἐμπεριελημμένων ἔχουσιν

εἰς ἐνέχυρον ὃ τε κύρ δοῦξ καὶ τὸ κομούνιον Βενετίας παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν κόσμια τῆς βασιλείας τὰ ἐμπεριειλημμένα ἐν τῷ τοιούτῳ τοῦ χρέους γράμματι, καὶ σωζομένων πάντοτε καὶ τηρουμένων κατὰ τὸ ἀκέραιον τῷ τοιούτῳ κύρ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας πάντων τῶν δικαίων καὶ τῆς ἀγωγῆς, ἅπερ καὶ ἦν ἔχει ὁ αὐτὸς δοῦξ καὶ τὸ κομούνιον Βενετίας κατὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν δουκάτοις πεντακισχιλίους χρυσοῖς δανεισθεῖσι τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἐν τῇ Αἰνῳ παρὰ τοῦ Μαρὶν Φαλέρ ἐκείνου τῷ ὀνόματι τοῦ τοιούτου κύρ δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας, ὑπὲρ ὧν ἔχει ὁ τοιοῦτος δοῦξ καὶ τὸ κομούνιον Βενετίας εἰς ἐνέχυρον παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν πελάξιόν ἐν, οὕτω μέντοι, ὥσθ' ἅμα τῷ ἀπεκβληθῆναι τὰ τοιαῦτα τὰ πεντακισχίλια δούκατα τὰ χρυσὰ τῷ τοιούτῳ κύρ δουκὶ καὶ τῷ κομουνίῳ τῆς Βενετίας παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐνέχουσθαι αὐτοὺς ἀντιστρέφειν τὸ τοιοῦτον πελάξιόν τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν. ἅπερ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἢ βασιλείᾳ ἡμῶν, ἀφάμεν τῶν ἀγίων γραφῶν, παρόντος καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀποκρισιαρίου ὡμοσεν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, καὶ ὁ τοιοῦτος ἀποκρισιάριος τῷ ἐπιτροπικῷ καὶ συνδικικῷ ὀνόματι, ἀφάμενος τῶν αὐτῶν ἀγίων γραφῶν, ὁμοίως ὡμοσε καὶ αὐτὸς εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ τοιούτου δουκὸς καὶ τῶν ἀνθρώπων τῆς κοινότητος τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας, καὶ ὑπεσχέθημεν πρὸς ἀλλήλους βέβαια καὶ κεχυρωμένα ἔχειν τε καὶ κρατεῖν καὶ ταῦτα ἀπαρὰδραύστως τηρεῖν τε καὶ πληροῦν καὶ τηρεῖσθαι καὶ πληροῦσθαι ποιεῖν καὶ μὴ κατὰ τι ἐναντιωθῆναι ἐν τοῖς προρρηθεῖσιν ἢ ἐν τινι τῶν προρρηθέντων δι' ἡμῶν αὐτῶν ἢ δι' ἄλλου λόγῳ ἢ ἔργῳ, τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ; δικαίῳ ἢ αἰτίᾳ, ὑπὸ ὑποθήκῃ πάντων τῶν ἀγαθῶν ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ προδηλωθέντος κύρ δουκὸς καὶ τοῦ κομουνίου τῆς Βενετίας, ὧν ἔχομέν τε καὶ ἔσομεν. ἐνέχεται μέντοι καὶ ὁ διαληφθεὶς κύρ δοῦξ ὁμοῦσαι ὡσαύτως, παρόντος ἀποκρισιαρίου ἢ ἀποκρισιάρων ἡμῶν, κατὰ τὸν εἰωθότα τρόπον καὶ τὸν ἄνωθεν γεγραμμένον. ὧν πάντων εἰς μαρτυρίαν καὶ σαφεστέραν βεβαίωσιν προσέταξέ τε καὶ κατέστησεν ἢ βασιλείᾳ ἡμῶν δύο συμβόλαια σύμφωνα δημόσια περὶ τῶν προρρηθέντων γενέσθαι τε καὶ γραφῆναι γράμμασι ῥωμαϊκοῖς τε καὶ λατινικοῖς τὴν αὐτὴν περίληψιν ἔχοντα διὰ χειρὸς τοῦ οἰκείου τῇ βασιλείᾳ μου μεγάλου

ἐταιρειάρχου κῡρ Νικολάου τοῦ Σιγгероῦ, δοθησόμενα τὸ μὲν ἐν τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, τὸ δὲ ἕτερον τῷ τοιούτῳ κῡρ ἀποκρισιαρίῳ, ἅπερ ἡ βασιλεία ἡμῶν τῇ ἰδίᾳ χειρὶ γράμμασι βασιλικαῖς ἐρυθροῖς ὑπέγραψε καὶ χρυσῆς βασιλικῆς βούλλης ἀπηρωρημένης ἀσφαλείᾳ προσεπεκύρωσε. γέγονεν ἐν τῇ μεγάλῃ πόλει Κωνσταντινουπόλεως, ἐν τῷ ἱερῷ τῶν Βλαχερνῶν παλατίῳ, ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κόσμου συστάσεως ἐξακισχίλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ ἐξηκοστῷ ἕκτῳ, ἡμέρᾳ ὀγδόῃ τοῦ ὀκτωβρίου τῆς ἐνδεκάτης Ἰνδικτιῶνος, ἀπὸ δὲ τῆς γεννήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ἐβδόμῳ, παρόντων μαρτύρων ἐκ μὲν τῶν ἀρχόντων Ῥωμαίων τοῦ τε περιποδήτου ἐξαδέλφου τῆς βασιλείας ἡμῶν μεγάλου δομεστίκου κῡρ Δημητρίου τοῦ Παλαιολόγου, τῶν περιποδήτων θείων τῆς βασιλείας ἡμῶν τοῦ τε μεγάλου δομεστίκου κῡρ Ἀλεξίου τοῦ Ἀτουέμη καὶ τοῦ μεγάλου λογοθέτου κῡρ Νικηφόρου Λάσκαρι τοῦ Μετοχίτου, τοῦ περιποδήτου συμπενθέρου τῆς βασιλείας ἡμῶν μεγάλου στρατοπεδάρχου κῡρ Γεωργίου τοῦ Ἀστρά καὶ ἄλλων παρατυχόντων ἐκεῖσε, ἐκ δὲ τῶν Βενετῶν τῶν εὐγενῶν ἀνδρῶν τοῦ τε σὺρ Ἀνδρέου Βενέρ, τοῦ σὺρ Μαρὶν Ἰουστινιαν, τοῦ Νικολάου Πιτζαμάνου, τοῦ Ἀνδρέου ντὲ Μπερνάρδω καὶ τοῦ Λεονάρδου Φαλέρ, πολιτῶν τῆς Βενετίας, ἔτι δὲ καὶ τοῦ Πέτρου Κορνάρ δραγουμάνου τῶν Βενετῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος.

Orig. membr. tabularii Veneti. Aurea bulla avulsa. Versio latina ad dextram.

XXX. 6869 (1361) mense ianuario ind. XIV.

Simeon Palaeologus, imperator Romanorum et Serborum, Ioanni Zaffae

Ursino Ducae privilegium impertit.

† Ἐπειδὴ φήψω Θεοῦ ἐπέστη ἐμπρησμός τῇ Θεωσώστῃ πόλει Ἀρτης καὶ τὰ ὠραῖα αὐτῆς, φεῦ κατέφαγε καὶ κατέφλεξε καὶ κατέφθειρεν αὐτῶν πάντα, ὅσα κατεῖχεν ἀνέκαθεν χαρτῖα καὶ δικαιώματα, διὰ τοῦτο ἀνέφερεν ὁ περιπόδητος καὶ γλυκύτατος πατήρ καὶ σύντεκνος τῆς βασιλείας μου, μέγας κοντόσταυλος κύριος Ἰωάννης

Τσάφας ¹⁾ Οὐρσίνοσ Δούκας, ὡς ἵνα πορίσῃται καὶ ἀνακτηθῇ διὰ χρυσοβούλλου αὐτῆς προστάγματος εἰς ἐπανάκλησιν τῶν φθαρέντων αὐτοῦ χρυσοβούλλων καὶ δικαιωμάτων, ἅτινα εἶχεν ἀνέκαθεν καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἁγίων βασιλέων καὶ δεσποτῶν ἐκείνων, ἀθθεντῶν καὶ προγόνων τῆς βασιλείας μου, ἦγουν τὸ κάστρον τοὺς Ῥωγούς ²⁾ μετὰ πάσης τῆς νομῆς καὶ περιοχῆς αὐτοῦ, ἥτοι ἀπὸ τὴν ἄκραν τοῦ Μαυροβουνίου καὶ τὸ Μαυροβούνιον ³⁾, ἀπέσω ἐρχόμενον εἰς τὴν Ἀμπραν ⁴⁾ καὶ εἰς τὸ Καρυδάκι ⁵⁾ καὶ εἰς τὸ Ἐζόμενον ⁶⁾ καὶ εἰς τὸν Φανοῦτον, ἀποκουμβίζονται εἰς τὴν Ἐμπερινὴν ⁷⁾ καὶ εἰς τῆς Εἰρήνης τὸ ξενοδοχεῖον καὶ εἰς τὰ Τρινόβιανα ⁸⁾ καὶ τὴν Ζώρισιαν καὶ εἰς τὸ Σειστροῦνι ⁹⁾ καὶ εἰς τὸν κακὸν Τάφον ¹⁰⁾ καὶ εἰς τὸ Γλυκὸ καὶ τὸν ποταμὸν ¹¹⁾ καὶ εἰς ¹²⁾ τὸ Μαρμάρι καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ἀπέσω μετὰ τῶν κτημάτων πάντων καὶ δικαίων καὶ προνομίων τῆς αὐτῆς περιοχῆς, ἐπικρατήσεως καὶ χώρας καὶ συνόρων τοῦ αὐτοῦ τόπου, καθὼς ἐδόθη τοῦτο συνωρολογημένον ¹³⁾ πρὸς αὐτὸν διὰ χρυσοβούλλου παρὰ τοῦ ἀοιδίμου καὶ μακαρίτου αὐθέντου καὶ ἀδελφοῦ μου, τοῦ βασιλέως ἐκείνου κυρίου ¹⁴⁾ Στεφάνου, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ ὅσον κατέχει ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἀρτῆς μέχρι τοῦ νῦν. ὡσαύτως καὶ ¹⁵⁾ τὴν Ἀγίαν Μαύραν μετὰ τῆς Λευκάδος, τὴν Περαιτίαν ἐν τῷ θέματι Ξηρομέρου ¹⁶⁾ μετὰ τοῦ Παραδείσου καὶ τῶν Ζαβερδῶν ¹⁷⁾. ὡσαύτως ἐν τῷ θέματι τῶν Ἰωαννίνων χωρία τὰ Σουδενὰ ¹⁸⁾ τὰ ἄνω καὶ τὰ κάτω σὺν τῷ Τσερβάριν ¹⁹⁾ καὶ τῶν Νεγκαράδων καὶ τὸν Μανιάκην, τὸν Ριζὸν, τὴν Γλίαν σὺν τῇ τῆς Βελίτζιος, σὺν τῇ τῶν Τσονοβαλσενάδων ²⁰⁾. ἔτι καὶ ἐν τῷ θέματι τῆς Βαγενετίας χωρίον τὴν Σελιανὴν, τοὺς Κουρτοὺς, τὸ Δοχώριον, τοὺς Βαριάδας σὺν τῇ τοῦ Βουδέσι, τὸ Στόλον τοῦ Ἐρημίτου μετὰ τοῦ Μαυροποταμοῦ, τὸν Πρινέα σὺν τῇ τοῦ Κακοῦ Πηλοῦ ²¹⁾ καὶ τῆς Ἡγουμενίτζας, τοὺς Δολιανούς,

¹⁾ Τζάφας ²⁾ Ῥωγούς ³⁾ Μαυροβούνιον ⁴⁾ Ἀσπραν ⁵⁾ Καρυδάκι ⁶⁾ Ἐζόμενον ⁷⁾ ἀποκουμπίζοντας εἰς τὴν Ἐμπερινά ⁸⁾ Τρινόβιανα ⁹⁾ Σειστροῦνι ¹⁰⁾ Τάφον ¹¹⁾ εἰς τὸν ποταμὸν Ποταμόν ¹²⁾ ἕως ¹³⁾ συνωρολογουμένον ¹⁴⁾ κυροῦ ¹⁵⁾ καὶ deest apud Arav. ¹⁶⁾ Ξηρομέρων ¹⁷⁾ Ζαβέρδων ¹⁸⁾ Πεδανάτα, quod legitur in originali, emendavit Arav. 313. ¹⁹⁾ Τσερβάρην ²⁰⁾ τὸν Ριζὸν σὺν τῇ τῆς Βελιτζίας, τὴν Γλίαν σὺν τῇ τῶν Τσονοβουλσενάδων ²¹⁾ Βαγενετίας χωρίον τὴν Σελιανὴν, τοὺς Κουρτοὺς, τὸ Δοχώριον, τοὺς Βαριάδας σὺν τῇ τῶν Βουδέσι, τὸν Στόλον τοῦ Ἐρημίτου μετὰ τοῦ Μαυροποταμοῦ σὺν τῇ τῶν Κακῶν Πηλόν.

τοὺς Πε[τζιούς] ²²⁾, καθὼς δέδωκεν αὐτοὺς προῖκα ²³⁾ πρὸς τὸν
 γαμβρὸν αὐτοῦ τὸν πρωτοσπαθάριον καὶ τὸν Σωτήρα καὶ τὴν Κιστέρ-
 γαν ²⁴⁾ καὶ τὴν Ἀρλίσκαν καὶ τὴν Νιστάν, τὴν Κωσόβαν ²⁵⁾, τὴν
 Πετρώδαν, τὴν Σφίναν σὺν τῇ ²⁶⁾, τοὺς Γιαννιτζοπούλους,
 τὴν Φιάτζαν, καθὼς δέδωκεν αὐτὴν τῷ ἀνεψιῷ αὐτοῦ, κυρίῳ Ἰωάννῃ
 τῷ Τσάφα Οὐρσίῳ διὰ προνοίας, καὶ τὴν Πράσπαν ²⁷⁾. ἡ βασιλεία
 μου γοῦν τὴν αἴτησιν αὐτοῦ οὐ παρείδεν, ἀλλὰ ἀποδεξαμένη ἀσμένως
 ταύτην τὸν παρόντα χρυσόβουλλον [λόγον αὐτῆς] ἐπιχορηγεῖ καὶ βρα-
 βεύει αὐτῷ, δι' οὗ καὶ ἔχει θέλημα καὶ προσταῖσει ²⁸⁾ καὶ διορίζε-
 ται, ἵνα ὁ εἰρημένος περιπόδητος, γλυκύτατος πατήρ καὶ σύντεκνος
 τῆς βασιλείας μου, μέγας κοντόσταυλος κύριος Ἰωάννης ὁ Τσάφας
 Οὐρσίος Δούκας κατέχη καὶ ἐπικρατῇ καὶ νέμῃται καὶ δεσπόζῃ τὰ
 ἄνωθεν εἰρημένα ἅπαντα, τὰ τε κάστρα καὶ τόπους καὶ περιοχὰς
 καὶ κτήματα, ἀνενοχλήτως πάντα καὶ ἀδιασείστως, ἀναφαιρέτως καὶ
 ἀναποσπαστῶς κατὰ τελείαν αὐτοῦ κληρονομίαν καὶ δεσποτείαν καὶ
 κυριότητα αὐτός τε καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ τεχνησόμενοι παῖδες καὶ κλη-
 ρονομοδιάδοχοι, ἔχειν τε ἐπ' ἀδείας ποιεῖν ἐπ' αὐτὰ, εἴ τι ἄρα καὶ
 βούλονται, ἤγουν πωλεῖν, χαρίζειν, προικίζειν, ἀνταλλάττειν, θείους
 ναοὺς ἀφιεροῦν, καὶ πάντα, ὅσα οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ νόμοι τοῖς ἀλη-
 θεῖσι καὶ εὐσεβέσι δεσπόταις ἐπὶ τοῖς ἑαυτῶν πράττειν διακελεύονται,
 καὶ ἵνα μὴ εὖρη τὸ σύνολόν τινα διενόχλησιν ἢ καταδυναστείαν ἐπὶ
 τῇ νομῇ καὶ περιοχῇ αὐτῶν, ἀλλὰ διαμένωσιν ἀνενόχλητα πάντα ²⁹⁾
 καὶ ἀδιάσειστα παρ' αὐτοῦ, τῇ δυνάμει καὶ ἐμφάνειά τοῦ παρόντος
 χρυσοβούλλου [λόγου] τῆς βασιλείας μου. διατηρηθήσονται δὲ τὰ
 ἄνω εἰρημένα ἅπαντα κάστρα καὶ κτήματα ³⁰⁾ ἀνενόχλητα ἀπὸ πά-
 σης ἐπηρείας καὶ συζητήσεως ἀπὸ τε ἀγγαρείας ³¹⁾, παραγγαρείας,
 βιολογίας ³²⁾, καπνολογίας, πρεβένδας, ζημίας, φωμοζημίας, βελανι-
 δίου, πρινοκοκκίου ³³⁾ καὶ πάσης ἄλλης τῆς οἰασδῆποτε ³⁴⁾ ἐπηρείας
 τῆς νῦν ἐνεργουμένης καὶ ἐς ὕστερον ἐπινοηθησομένης, καὶ οὐδεὶς
 τολμήσει τοῦ ἐμβαλεῖν ³⁵⁾ ἐπ' αὐτὰ πόδα κακωτικὸν ἢ ἐπιζήμιον,
 ἀλλὰ πόρρω φεύξονται ἀπ' αὐτῶν ὡς ἀπὸ καμίνου πυρός. καὶ ἵνα μὴ

²²⁾ Supplevit Arav. ²³⁾ προῖκαν ²⁴⁾ τὸν Σωτήρα καὶ τὴν Κιστέρνα ²⁵⁾ Κόσοβαν
²⁶⁾ Lacunam indicavit Arav. ²⁷⁾ Βράσπαν ²⁸⁾ προσταῖζει Arav. ²⁹⁾ πάντα Arav.
³⁰⁾ καὶ τὰ κτήματα ³¹⁾ Arav. scribit ἄγιο ³²⁾ βιγλογίας ³³⁾ βελανηδίου, πρινοκο-
 κίου ³⁴⁾ οἰασδήτινος ³⁵⁾ τολμήσαι Arav. ἐμβάλλειν.

ἔχῃ κρίσιν μετὰ τινος ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἔχῃ τις δίκαιον ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλ' ἵνα κατέχῃ αὐτὰ χωρὶς κρίσεως καὶ ἀμφιβολίας τῆς οἰασθῆ-
 τινος. τούτου γὰρ χάριν ἐγένετο καὶ ὁ παρὼν χρυσόβουλλος [λόγος]
 τῆς βασιλείας μου καὶ ἐπεδόθη τῷ προειρημένῳ περιποθήτῳ ³⁶⁾ καὶ
 γλυκυτάτῳ πατρὶ καὶ συντέκνῳ αὐτῆς, μεγάλῳ κοντοσταύλῳ κυρίῳ
 Ἰωάννῃ τῷ Τσάφα Δούκα τῷ Οὐρσίνῳ, καὶ πᾶσι τοῖς παισὶ καὶ κλη-
 ρονομοδιαδόχοις αὐτοῦ εἰς ἀσφάλειαν καὶ δικαίωσιν τὴν αἰωνίζουσαν,
 ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα ἰαννουάριον τῆς ἐνισταμένης τεσσαρεσκαίδεκά-
 της ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ
 ἑξήκοστοῦ ἐννάτου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ
 θεοπρόβλητον ὑπεσημήνατο κράτος †.

† Συμμεῶν, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασι-
 λεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων καὶ Σέρβων, ὁ
 Παλαιολόγος †.

Edidit, ut videtur, ex originali P. Aravantinos in: Χρονογραφία τῆς
Ἡπείρου. Ἐν Ἀθήναις. 1856—57 2. 311. Impressum est ex apographo
cuiusdam notarii Petri Agapeti ab Iacobo Grandi in libro: Risposta a una
lettera di Alessandro Pini sopra alcune richieste intorno S. Maura e la
Prevesa. Venezia. 1686. 124., ubi actum habet subscriptionem: Ἐγὼ Πέ-
τρος ὁ Ἀγαπητὸς, βασιλικῇ ἐξουσίᾳ νοτάριος πόλεως καὶ νήσου τῶν
Κορυφῶν, ἀντέγραφα τὴν παροῦσαν γραφὴν ἀπὸ ἐτέραν γραφὴν βασι-
λικὴν ἀπὸ ῥῆμα εἰς ῥῆμα κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ πρεβελεγίου χρυ-
σοβούλλου. Huius editionis lectiones varias in calce notavimus.

XXXI. 6871 (1362). mense octobri ind. I.

Imperator Ioannes Palaeologus Theophylactum Dermocaitam et Constantinum
Caballaropulum mittit legatos Venetias ad renovandas pactiones.

† Ἐπεὶ ἐδέησε γενέσθαι μέσον τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ
 μεγαλοπρεποῦς δουκὸς τῆς Βενετίας καὶ τοῦ κουμουνίου τῆς Βενε-
 τίας τρέβαν κατὰ τὸν εἰθισμένον τρόπον, καὶ ἀποστέλλομεν ἤδη ἐπὶ
 τούτῳ τοὺς οἰκείους τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, τὸν τε καθολικὸν κριτὴν τῶν
 Ῥωμαίων, κῆρ Θεοφύλακτον τὸν Δερμοκαίτην, καὶ κῆρ Κωνσταντῖνον
 τὸν Καβαλλάρπουλον, ἀποῦσι ἤδη τὸν παρόντα χρυσόβουλλον ὀρι-

³⁶⁾ deest Arav.

σμόν ἢ βασιλεία ἡμῶν, δι' οὗ καὶ ἀνατίθῃσι καὶ δίδωσιν αὐτοῖς ὀρίσμον ἐνετελῇ καὶ ἐλευθερίαν καὶ ἄδειαν πεπληρωμένην, ἵνα συνέλθωσι μετ' αὐτοῦ δὴ τοῦ μεγαλοπρεποῦς δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου τῆς Βενετίας, καὶ συμβιβασθῶσι καὶ συμφωνήσωσι καὶ ἀποκαταστήσωσι νέαν τρέβαν μέσον τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ μεγαλοπρεποῦς δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ τὸν τύπον τῶν προτέρων τρεβῶν καὶ κατὰ τὸν ὀρίσμον καὶ τὴν ἀνάθεσιν, ἣν ἔλαβον εἰς τοῦτο παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν, καὶ ὅσον ἂν ποιήσωσι καὶ ἀποκαταστήσωσι κατὰ τὴν ἀνάθεσιν τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς, ὁμώσωσι τοῦτο εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, καὶ στερχθῇ καὶ βεβαιωθῇ καὶ παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν. εἰς γὰρ τὴν περὶ τούτου ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἐπιτροπικὸν συμβόλαιον τοῖς ἡμετέροις πρέσβεσι, κατοχυρωθὲν βούλλῃ χρυσῇ κάτωθεν ἀπρωρημένη συνήθως καὶ ὑποσημανθὲν οἰκειοχείρως παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν κατὰ μῆνα ὀκτώβριον τῆς πρώτης ἰνδικτιῶνος τοῦ ἐξ ἀκισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἐβδομηκοστοῦ πρώτου ἔτους †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Origin. membran. tabullarii Veneti. Aurea bulla, olim suspensa serico violaceo, avulsa est.

XXXII. 6872 (1364). mense martio ind. II.

Alexius II. Comnenus, imperator Trapezuntis, confirmat pactionem ab avo suo

Alexio I. cum Venetis factam.

Πᾶσιν οἷς τὸ παρὸν ἡμῶν εὐσεβὲς ἐπιδείκνυται σιγίλλιον. ὁ αἰδιδίμος ἐκεῖνος καὶ ἐν βασιλεῦσιν ὡς ἀληθῶς τρισμακάριος, ὁ πρὸς πατρός πάππος τῆς βασιλείας μου κύριος Ἀλέξιος ὁ μέγας Κομνηνὸς καλῶς ποιῶν καὶ βασιλικῶς ὁ παρὰ πολλοὺς ἀπλῶς εἰπεῖν τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς ἀξιομνημόνευτος καὶ τῶν μακρὰν καὶ ἐγγὺς τὴν εὐνοίαν φιλικὴν, εἶχε μᾶλλον αὐτοκρατορικῶς ἐφελκύσαι πραγματευόμενος οὐδὲ τὴν εὐδαίμονα παρέδραμε Βενετίαν, ἀλλ' ἔτι τοῖς ζῶσι συνταττόμενος ὦν καὶ τὰ βασιλικά διυθύνων σκῆπτρα χρυσόβουλλον ἐκείνου λόγον τῷ μεγαλεπιφανεστάτῳ δουκὶ Βενετίας κυρίῳ Ἰωάννῃ τῷ Σουμπράντῃ ἐκείνῳ ἐξέπεμψεν διὰ τοῦ τηνικαῦτα ἀπεσταλμένου

ἐκ Βενετίας ἀποκρισιαρίου τοῦ εὐγενοῦς κυρίου Μιχαὴλ τοῦ Παντο-
λέοντος ἐπὶ φιλικῇ ἐνώσει καὶ δεξιότητι καὶ συμβιβασμάτων κατα-
στάσει καὶ περιλήψει, καθὰ ἡ χρυσοβουλικὴ ἐκείνου κεφαλαιωδῶς
ἐπεγκελεύετο πρόσταξις, γενομένη ἐν μηνὶ ἰουλίου ἰνδ. β' τοῦ ,σ ω κ ζ'
ἔτους, ἥς τὸ ἴσον ἐν τοῖς βεστιαρικοῖς καταστίχοις τῆς βασιλείας μου
ἐγγέγραπται. ἐπειδὴ γοῦν καὶ ἐλίκων ἀνωμαλία καὶ τῷ μακρῷ τοῦ
καιροῦ τό τε χρυσόβουλλον ἐκεῖνο διέφθαρτο, καὶ ἡ ἐκ Τραπεζοῦντος
τῶν Βενετικῶν κατέπαυσεν ἔλευσις τρόπον ὃν ἴσασιν οἱ πολλοί, διὰ
φροντίδος ὅτι πολλῆς οὕσα ἡ βασιλεία μου, ἀπεδέχετο καὶ αὐθις
τούτους κατιδεῖν ἐνταυθα καὶ τῆς ἐκ τούτων ἀπολαμβάνειν εὐνοίας
καὶ φιλικῆς ἀγάπης καὶ δεξιώσεως, καὶ δὴ τοιουτοτρόπως ἐχόντων
τῶν πραγμάτων κατέλαβε τῶν ὧδε ὁ εὐγενὴς ἄρχων καὶ ἀποκρισιά-
ριος σὺρ Γουλιάρμος Μιχέλης, ἀποσταλεὶς παρὰ τοῦ πανευγενοῦς
καὶ μεγαλεπιφανεστάτου δουκὸς Βενετίας κυρίου Λαυρεντίου τοῦ
Τζέλλση καὶ παρὰ τοῦ εὐγενοῦς μπαϊούλου Κωνσταντινουπόλεως κυρίου
Ἀνδρέου Κουρῆ καὶ τῶν αὐτοῦ εὐγενικῶν ἀρχόντων καὶ βουλευτῶν,
καὶ ἀνεξήτησαν τὴν ἀναδοχὴν καὶ ἀγάπην καὶ εὐνοίαν τῆς βασιλείας
μου, καὶ ἵνα ποιήσωνται καὶ πάλιν οὗτοι ἐνταῦθα τῇ εὐδαίμονι καὶ
θεοφυλάκτῃ πόλει Τραπεζοῦντος τὴν σκάλαν αὐτῶν καθὰ καὶ οἱ
Γενοῦνται. τὴν ἀποστολὴν καὶ τὸ τοιοῦτον αὐτῶν ἀποκρισιarikόν καὶ
τὰ μηνυθέντα ζητήματα ἀσμένως πάντα καὶ χαροπῶς ἡ βασιλεία
μου προσδεξαμένη τὸν παρόντα ταύτης χρυσόβουλλον λόγον αὐτοῖς
ἐπορέγεται, δι' οὗ καὶ ὑφείλουσι τὸ ἀπὸ τοῦδε ὡς ἐξ ὀρισμοῦ τῆς
βασιλείας μου οἱ τοιοῦτοι εὐγενεῖς ἄνδρες καὶ δοῦλοι πιστοὶ τῆς εὐ-
δαίμονος Βενετίας ἀπὸ μεγάλων ἕως μικρῶν πάσης καὶ πάντοιας
ἀναδοχῆς καὶ εὐνοίας ἀπολάβωσι τῆς ἀπὸ τῆς βασιλείας μου, καὶ
ὑπάγωσι καὶ ἔρχωνται ἐνταῦθα καὶ ἐν ὅλῃ τῇ χώρᾳ ταύτης θαρ-
ρύντως πάντα καὶ προσηνῶς, ἔτι δὲ ἀκωλύτως καὶ ἀπαρεμποδίστως
διαφυλαττόμενοι ἐν ὅλῃ τῇ χώρᾳ τῆς βασιλείας μου καὶ τοῖς κά-
στροις αὐτῆς, ἔτι δὲ ταῖς πολιτεταῖς καὶ ταῖς συνήθεσι λιμέσιν ἀνε-
νόχλητοι, ἀκαταδυνάστευτοι καὶ ἄφοβοι ἀπὸ τε τῆς βασιλείας μου,
τῶν ἀρχόντων καὶ κεφαλᾶδων μου, τῶν κατέργων, караβίων καὶ
ἐτέρων τοιούτων ξύλων μου, ἡγουν καὶ αὐτοὶ καὶ τὸ προσὸν αὐτοῖς
διάφορον καὶ παντοῖον πρᾶγμα, τὰ κότεργα, τὰ καράβια καὶ τοιαῦτα
αὐτῶν ἕτερα ξύλα καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, καὶ εὐδιάζωσι

τὰς δοκούσας καὶ νενομισμένας αὐτοῖς συνήθεις πραγματείας κατὰ τὸν δοκοῦντα καὶ νομιζόμενον αὐτοῖς καὶ οἰονδήτινα τρόπον καὶ ἐπὶ τῇ ἀποδόσει τοῦ συνήθους κομερκίου. ἐπεὶ δὴ παρεκλήτευσαν τὴν βασιλείαν μου καὶ τὸ πᾶν τῆς γνώμης αὐτῶν εἰς ταύτην ἀνέθεντο, διὰ τοι τοῦτο καὶ δι' ἣν ἐνεδείξαντο καὶ εἰς ἔπειτα μέλλουσιν ἐνδεῖκνυσθαι δουλοσύνην ὁλοσχερῶς εἰς τὴν βασιλείαν μου, προστάσσει ἡ βασιλεία μου καὶ ἐπεγκελεύεται διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου αὐτῆς, ὥς ἂν ἀπεκβάλωσι καὶ οὗτοι τὸ σύνηθες, ὥς εἴρηται, κομέρκιον ἐνταῦθα κατὰ τὴν τῶν Γενοῦτῶν τάξιν τε καὶ συνήθειαν, καὶ οὔτε πλεόν, οὔτε μὴν ἔλαττον, ἄνευ τῆς τοῦ ζυγίου ἀπεκβολῆς, καθὼς μέλλει ῥηθῆσθαι κάτωθεν. ἵνα δὲ καὶ κατὰ μέρος τὰ τῆς ἀπεκβολῆς καὶ ἐνωνύμως διορισώμεθα, ἔσται οὕτως· ἐπὶ τῇ ἐλεύσει τῶν διὰ θαλάσσης παντοίων γομαρίων, ὅσα μὲν τούτων καὶ ἐν τοῖς ἔξω μέρεσιν ἀπέρχονται ἐν τῇ ἐκβολῇ, ἵνα ποιῶνται τὴν ἀπεκβολὴν οἱ πραγματευταὶ ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου γομαρίου ἄσπρα τῆς χαραγῆς τῆς βασιλείας μου εἴκοσιν, ὅσα δὲ τούτων λύονται καὶ διαπωλοῦνται ἐνταῦθα, εἰ μὲν ἡ διαπωλουμένη πραγματεία πέφυκε διὰ ζυγίου καὶ πρὸς ἄλλογενές πρόσωπον καὶ μὴ ἐκ βενετικῆς ὃν γε φυλῆς, ἵνα δίδωσιν ὁ διαπωλητὴς εἰς τὰ ἑκατὸν δύο· τρία γὰρ ὑπῆρχον πρότερον, ἀλλὰ διὰ τὴν τοῦ κουμουνίου Βενετίας τιμὴν καὶ τὴν ἀξίωσιν τοῦ τοιοῦτου ἀποκρισιαρίου καὶ τῶν Βενετῶν ποιεῖ δωρεάν ἡ βασιλεία μου, ἵνα εἰςὶ δύο. ὥσαύτως ἵνα δίδωσιν ὁ τοιοῦτος διαπωλητὴς καὶ ὑπὲρ ζυγίου δύο ἥμισυ, τοῦτ' ἔστιν ἀντὶ τῶν προτέρων πέντε ἥμισυ τοῦ ζυγίου νῦν τέσσαρα ἥμισυ, καὶ ὁ ἀγοραστὴς κατὰ τὴν προκειμένην καὶ προτέραν συνήθειαν. εἰ δ' ἴσως οὐκ ἔστι διὰ ζυγίου, ἵνα διδῇ τρία μόνα εἰς τὰ ἑκατόν. ἂν δ' ὁ τε πωλὼν καὶ ὁ ἀγοράζων ὥσι Βενετικοὶ καὶ διὰ ζυγίου, ὁ πωλητὴς δύο ἥμισυ καὶ ὁ ἀγοραστὴς ὁμοίως δύο ἥμισυ· εἰ δὲ ἄνευ ζυγίου, καὶ ἄμφω τὸ παράπαν οὐδέν. ἔστω δὲ γνωστὸν, ὅτι τὸ γομάριον τὸ μῆτε λυθὲν ἢ λυθὲν καὶ τηρηθὲν καὶ μὴ διαπωληθὲν, μῆτε εἰς ἐξωτίαν ἀποσταλὲν, ἀλλ' ὀπίσω μεταστραφὲν ἀκομμέρευτον διαφυλαχθήσεται. ἔτι δὲ χρυσίον, ἀργύριον, λιθομαργαρίταρον, ζωνάρια καὶ τὰ παραπλήσια, ὥς σύνηθες, ἀκομμέρευτα καὶ ταῦτα συντηρηθήσονται, πλὴν δ' ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ τῶν γομαρίων τὰ τούτοις ἀνήκοντα εἴκοσι ἄσπρα συνήθως ἀπαιτηθήσονται. καὶ περὶ μὲν τῶν διὰ θαλάσσης ἐρχομένων παν-

τοίων γομαρίων, ὡς εἶρηται, οὕτως διαπραχθήσεται. περὶ δὲ τῶν διὰ ξήρας ἐρχομένων ὁμοίως καὶ αὐθις οὕτω, πλὴν ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ τῶν γομαρίων ἄσπρα δώδεκα καὶ ἐπὶ τῇ πωλησίᾳ εἰς τὰ ἑκατὸν ἐν ἀπαιτηθήσονται. πρὸς τοῦτοις Βενέικος διαπωλὼν ἢ καὶ ἀγοράζων βλαττία, κυλιχάρτια καὶ ἕτερα τοιαῦτα παντοῖα εἶδη πλείστα ἢ καὶ ὀλίγα εἰς τὰ ἑκατὸν ἐν ἀποτίσει. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω κατὰ τὴν τῶν Γενοῦτῶν ἔσται συνήθειαν. εἰ δ' ἴσως καὶ ἐξ ἀλλοδαπῆς φυλῆς τινος ἕτεροι συνάμα αὐτοῖς ἐνταῦθα καταλάβωσιν, οὐ κατ' αὐτοὺς οὗτοι κομμερκευθήσονται, ἀλλ' ὡς ξένοι, τυχὸν καὶ ἀλλότριον. τὴν δὲ τοιαύτην δουλείαν τοῦ κομμερκίου ἢ βασιλεία μου καὶ τὸ θεοφρούρητον αὐτῆς βεστίριον καθέξει πάντοτε, καὶ πρὸς ἀλλότριον οὐκ ἐκδώσει πρόσωπον, εἰ μήπω γε πρὸς αὐτοὺς δὴ τοὺς Βενετίκους, ὅπηνίκα δὴ συμβιβασθέντες θελήσωσιν. ἔτι ἐπεγκελεύεται ἡ βασιλεία μου ἔχειν τούτους ἴδιον ζύγιον καὶ πεκουλικὸν, ἔτι δὲ σπιθαμὴν καὶ ταλαλίους ἐκ τῶν πρὸς γένους, καθὰ δὴ καὶ οἱ Γενοῦται κέκτηνται. ἐπειδὴ καὶ τόπον εἰς διανάπausιν οὗτοι τούτων παρὰ τῆς βασιλείας μου ἐξητήσαντο, ἡγήσαμένη καὶ τοῦτο δέον αὐτοῖς, διορίζεται διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου πρὸς αὐτοὺς, ὡς ἂν ἔχωσι καὶ νέμονται ἐλευθερίαν καὶ ἀκαταζήτητον πάντη χάριτα καὶ δωρεάν παρὰ τῆς βασιλείας μου τὴν τοποθεσίαν τὴν οὖσαν καὶ διακειμένην κάτωθεν τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος καὶ σεβαστοῦ Θεοδώρου τοῦ Γαβρᾶ, ἣτις δὴ τοποθεσία περιορισθεῖσα μεμετρημένως τοιαύτην ἔχει διατύπωσιν. ἄρχεται ἀπὸ τὴν ἐξοδὸν ἐκ τῆς ἀκρογωνίας τοῦ χαμαιστέγου οἰκήματος, καὶ ἀπέρχεται κατὰ ἀνατολὰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου καὶ τοῦ ἁγίου Νικήτου ἕως εἰς ἄλλην γωνίαν οἰκήματος, ἐνθα ἐστὶν ἑτέρα ὁδός, καὶ κατέρχεται κατὰ θάλατταν τὴν αὐτὴν ὁδὸν πρὸς τὴν λατινικὴν ἐκκλησίαν, εἴτα κυκλοειδῶς ὁδεύει πρὸς δύοσιν ἕως εἰς τὴν ἀπόδοσιν καὶ τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου, καὶ ἀναδραμοῦσα ἀποδίδωσιν, ὅθεν ἤρξατο, καὶ γίνεται οὐργιῶν βασιλικῶν δέκα, χειροσπιθᾶμων ὀγδοήκοντα πέντε, τὰς τοιαύτας δηλονότι ὁδὰς ἀκαταδουλώτας φυλάττουσα γύρωθεν, ὥσπερ εἰσὶ νῦν. τοὺς δὲ ναοὺς τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου καὶ τοῦ ἁγίου Νικήτου προτάσσομεν εἶναι ἀκαταδουλώτους καὶ ἔξω τοῦ τοιούτου περιορισμοῦ. ὁ μὲν ἅγιος Χριστοφόρος ἵνα ἔχῃ ἀπὸ δύοσεως εἰς νομὴν αὐτοῦ τὴν ἐκείσε πηγὴν, ἀπὸ δ' ἀνατολῆς οὐργίαν μίαν. ὁ δὲ ἅγιος Νικήτας ἀπὸ μὲν

δύσεως τὴν γωνίαν τοῦ Φωτόπλου, ἀπὸ δὲ ἀνατολῆς οὐργίας δύο. εἰς γοῦν τὴν τυπωθεῖσαν τοῖς τοιοῦτοις Βενετικοῖς περίοδον ὑφείλουσιν ἀναγεῖραι ἐκκλησίαν καὶ τάξει φρερίους ἐν αὐτῇ τρόπον ὃν βούλονται, καὶ ἀνοικοδομῆσαι οἰκήματα παντοῖα καὶ λώντζαν συνήθη καὶ ἀναγαγεῖν ἐνταῦθα καὶ μπαϊοῦλον εἰς κρίσιν καὶ ἀποκατάστασιν τῶν Βενετῶν, ἔχοντες τοὺς συνήθη πλατζίριους καὶ τὰ τοῦτων ἀρχοντοπούλα καὶ παιδόπούλα κατὰ τὴν τῆς Ῥωμανίας συνήθειαν, καὶ καθὼς ἐκείσιν ὁ τοιοῦτος μπαϊοῦλος πολιτεύεται εἰς ἀποσόβησιν τοῦ ἀδίκου καὶ [ἐπαναγωγὴν] τοῦ δικαίου· τοῦτο γὰρ δὴ καὶ ἡ βασιλεία μου κατὰ τὸ προσῆκον ἀσπάζεται καὶ ἀποδέχεται, ἐπεγκλεῖνται δὲ καὶ τοῦτο κεφαλαιωδῶς εἰπεῖν ἡ βασιλεία μου. εἴτ' ἂν κατὰ τὴν μεταξὺ ταύτης [καὶ] τοῦ μεγαλοπεριφανεστάτου δουκὸς Βενετίας, τῶν ἐκείσε βουλευτῶν καὶ τοῦ ῥηθέντος ἀποκρισιαρίου προβάσαν φιλικὴν ἔνωσιν καὶ διὰ θεσιν ἔνθα τὸ θεόσωστον ναυστόλημα τῆς βασιλείας μου καὶ ἡ τῶν Τραπεζουντιῶν караβόπλοια ἐντόχωσι τοῖς κατέργοις καὶ караβοπλοίοις τῶν τοιούτων Βενετῶν, ἔχωσιν ἐν μέσῳ παντοῖαν καὶ πᾶσαν εἰρηνικὴν κατάστασιν καὶ φιλότητα, ἕκαστον μέρος ἐκάστῳ παραχωροῦντες τὸ ἀνενόχλητόν τε καὶ ἡσυχον, εἰς ἀποθεράπευσιν μὲν τῶν φιλοῦντων, ἀποτροπὴν δὲ τῶν μισούντων καὶ ἀποσόβησιν· ἔτι ἐνταῦθα ἵνα τηρηθῶσιν καὶ διαφυλαχθῶσιν παρὰ τῆς βασιλείας μου οἱ τοιοῦτοι Βενετικοὶ καὶ πάντα τὰ περὶ αὐτοῖς πράγματα ἀνενόχλητοι καὶ ἀκαταδυνάστευτοι ἀπὸ πάντα ἐχθρὸν καὶ ἐναντίον αὐτῶν. καὶ ἡ μὲν σὺν θεῷ βασιλεία μου τοιοῦτοτρόπως διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου αὐτῆς διορίζεται καὶ βέβαια δὴ καὶ ἀπαράθραυστα τὰ δὲ διωρισμένα θεσπίζει διαφυλάττεσθαι μέχρι παντός. ὁ δὲ γε τολμήσων ἐμποδισμὸν ἐπάξει καὶ διενόχλησιν, ὅποιος ἄρα καὶ εἴη, ὀργὴν βαρεῖαν καὶ σφοδρὰν, ἀγανάκτησιν καὶ ἐπεξέλευσιν ὡς ἄπιστος ὑποστήσεται παρὰ τῆς βασιλείας μου τῇ ἐμφανείᾳ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου, ἐν ᾧ καὶ τὸ ταύτης εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον κράτος τὰ συνήθη συνήθως ὑπεσημῆνατο κατὰ τὸν παρόντα μάρτιον μῆνα καὶ β' ἰνδικτιῶνα τοῦ 5ωοβ' ἔτους †.

† Ἀλέξιος, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ πάσης Ἀνατολῆς, Ἰβήρων καὶ Περαιτείας, ὁ μέγας Κομνηνός †.

A tergo: Εἶχε ταῦτα ἐν ἑκατέροις τοῖς κεκολλημένοις τμήμασι τῶν χαρτίων γεγραμμένον τὸ παρὸν σὺν θεῷ ἀγίῳ χρυσοῦ βουλλον διωρίσθη κατὰ τὸν ἐνεεστῶτα μάρτιον μῆνα τῆς β' ἰνδ. τοῦ ςωοβ' ἔτους.

Transscriptam habes pactionem in cod. msc. chartaceo bibliothecae regiae Taurinensis CXVII. fol. 20., ex quo minus accurate edidit Pasini: Codices msc. bibl. Taurinensis 1. 222. Nos editionem Pasinii cum codice contulimus et correximus.

XXXIII. 6898—1390. 2. iunii ind. XIII.

Imperator Ioannes Palaeologus prorogat anteriores pactiones cum Venetis factas in annos quinque.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς Ῥωμαίων καὶ αὐτοκράτωρ, ὁ Παλαιόλογος καὶ ἀεὶ αὐγουστός. ἐπειδὴ ὁ λαμπρὸς καὶ ὑπερέχων κῆρυξ Ἀντώνιος Βενέριος, θεοῦ χάριτι δοῦξ Βενετίας καὶ τὰ λοιπὰ, ἀπέστειλε πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν ἡμετέραν παρουσίαν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, τῇ περιφήμῳ ἡμετέρᾳ πόλει, τὸν ἐξηρημένον εὐγενῆ καὶ φρόνιμον ἄνδρα κῆριν Φραντζέσκον Φούσκουλον ἐντίμον αὐτοῦ ἀποκρισιάριον εἰς τὰ μέρη τῆς Ῥωμανίας, σὺνδίκον καὶ ἐπίτροπον τοῦ αὐτοῦ λαμπροτάτου καὶ ὑπερέχοντος κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουρουνίου Βενετίας, ἔχοντα ἐντελῆ ἐξουσίαν, ἐλευθερίαν, ἄδειαν καὶ ὀρισμὸν τρακταῖσαι, ποιῆσαι, βεβαιοῦν καὶ πληροῦν τρέβας καὶ συνθήκας τὰς κατωτέρω γραφομένας μέσον ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ προρρηθέντος κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουρουνίου Βενετίας, καθὼς δηλοῦται δημοσίῳ τινὶ συμβολαίῳ συνδικικῷ, γραφέντι χειρὶ Ἰωάννου ντὲ Ἀντέλου, υἱοῦ τοῦ ἀπὸ τῆς Βενετίας Πέτρου, δημοσίου νοταρίου βασιλικῇ ἐξουσίᾳ καὶ γραμματικῷ τοῦ δουκάτου τῆς Βενετίας, ἔτει τῆς τοῦ κυρίου γεννήσεως χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ ἐννενηκοστῷ, μηνὶ ἀπριλλίῳ, ἡμέρᾳ ἐνδεκάτῃ, ἰνδικτιῶνος τρισκαιδεκάτης, ὁχυρωμένῳ μολιβδίνῃ βούλλῃ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς, καὶ μέντοι μετὰ πολλὰς ὁμιλίας καὶ τρακταῖσμούς γενομένους μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ προειρημένου συνδίκου, ἐπιτρόπου καὶ ἀποκρισιάριου ἐντίμου, διὰ ταῦτα ἡμεῖς ὁ τε Ἰωάννης ἐν

Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς Ῥωμαίων καὶ αὐτοκράτωρ, ὁ Παλαιολόγος, ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάρης, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐκατέρωθεν ὀφειλούσης τηρηθῆναι καὶ φιλίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀξηγηθῆναι, ἐπικαλεσάμενοι τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πάντων ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, συνήλθομεν, ἵνα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ ἔμπροσθεν μέχρι πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἀκολουθησόντων διαμένωσιν ἐν ἰσχύι καὶ ἀκμῇ τρέβαι εἰλικρινεῖ ὁμονοίᾳ ὀφείλουσαι διαρκεῖν μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν, ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας μέχρι τοῦ εἰρημένου τῶν πέντε ἐτῶν ὅρου καὶ πάντων τῶν ὑποτεταγμένων αὐτῷ, στηρίζοντες καὶ βεβαιοῦντες πάσας τὰς τρέβας μετὰ πάντων τῶν κεφαλαίων καὶ τῶν πράξεων, στοιχημάτων, συμφωνιῶν, ἐξηγήσεων, ἐξετάσεων, βεβαιώσεων καὶ ζημιῶν, ἐπιθέσεων καὶ πάντων τῶν ἄλλων τῶν περιεχομένων ἐν ταῖς παρελθούσαις τρέβαις, καθὼς μέχρι τοῦ νῦν ἐστὶ συνήθες, καὶ ἔτι σαφηνιῶν καὶ ὅρων τῶν ἐν αὐταῖς γεγραμμένων, ὅτι εἰ καὶ ὁ κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἀπὸ τοῦ τύπου τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νέων τρεβῶν ἔχουσι φανερώς, ὥστε ἐξεῖναι τοῖς αὐτῶν Βενετικοῖς ὠνεῖσθαι ἐλευθέρως οἰκίας, τόπους, περιβόλια, κτήματα ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, ὅμως οἱ προειρημένοι, ὃ τε κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας κατανοοῦντες τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἵνα γινώμεν τὴν περὶ ἡμᾶς αὐτῶν καλὴν διάθεσιν ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας συντηρήσεως, προνοήσαντο ὁδῷ τινὶ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἀρέσαι ἡμῖν κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, ὥστε μὴ ἐλαττωμένων διὰ τοῦτο τῶν ἐλευθεριῶν πασῶν, ἃς ἔχουσι καὶ ὀφείλουσιν ἔχειν οἱ Βενετικοὶ διὰ τῶν τρεβῶν, κωλύειν τοὺς αὐτῶν Βενετικούς ἀγοράζειν ὁσπῆτια, τόπους, περιβόλια καὶ καταστήματα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὅρου τῶν παρουσῶν τρεβῶν, πλὴν ἐναπομενόντων ἐν ταῖς χερσὶν τῶν Βενετικῶν τῶν νῦν κατεχομένων ὑπ' αὐτῶν μετὰ πάντων τῶν δικαίων καὶ τῶν τρόπων, μεθ' ὧν κατέχουσι ταῦτα κατὰ τὸ παρόν. δῆλον δὲ ἐστίν, ὡς εἰ καὶ λίαν ἐστὶ σαφὲς διὰ τῶν τρεβῶν καὶ οὐ δεῖ ἐπιπλείονος ἐξηγήσεως, ὅτι διὰ

τὴν εἰρημένην πρόφασιν οὐδεμία ἐκ νέου δόσις, κομμέρκιον ἢ φύ-
 τευμα γενήσεται ἐπιτεθῆναι δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ταῖς
 οἰκίαις, τόποις, κτήμασι καὶ περιβολίοις τῶν νῦν ὄντων ἐν ταῖς χερσὶ
 τῶν Βενετῶν, ἅπερ καινουργήματα καὶ βάρη δύνανται ἀναφερῆσθαι
 εἰς ζημίαν καὶ πρόκριμα τῶν Βενετῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς
 εἵπομεν τῷ ῥηθέντι συνδίκῳ, ἀποκρισιαρίῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὅτι τὰ
 ἡμέτερα ἐισοδήματα καὶ κομμέρκια κατὰ πολὺ βλάπτονται διὰ τὰ
 πολλὰ καπηλεῖα, ἅτινα κρατῶσιν οἱ Βενετικοὶ ἐν τῇ Κωνσταντινου-
 πόλει, καὶ τῇ μεγάλῃ ποσότητι τοῦ ἐν αὐτοῖς πιπρασκομένου κρασίου
 καὶ δέον διὰ ταῦτα πρόνοιαν ὑπὲρ τούτων γενέσθαι, τούτου χάριν, εἰ
 καὶ διὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν ἔξεστι τοῖς Βενετικοῖς κρατεῖν καπη-
 λεῖα κατὰ πάντα ἀριθμὸν καὶ πωλεῖν καὶ ἀγοράζειν ἐλευθέρως, κα-
 θὼς θέλουσι, ὅμως ὁδῷ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἐκρίναμεν πρόνοιαν
 τούτου ποιήσασθαι οὕτως, ὥστε δηλονότι μέχρι τοῦ ὅρου τῶν παρελ-
 θουσῶν τρεβῶν τὸν κύριον δούκαν καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας τάξη
 τοὺς ἑαυτῶν Βενετικούς δεκαπέντε καπηλεῖα μόνον ἔχειν ἐν τῇ Κων-
 σταντινουπόλει, παύσῃσι δὲ τὰ ἄλλα πάντα, ἐν οἷς ταχθεῖσι καπη-
 λείοις δυνήσονται οἱ αὐτῶν Βενετικοὶ κρασίον παντοῖον πωλεῖν κατα-
 κοπτικῶς, κατὰ πᾶσαν ποσότητα, ἄνευ τινὸς βάρους νοουμένου, ὅτι
 διὰ τῆς παρούσης συγκαταβάσεως μὴ νοεῖσθαι διὰ τοῦτο ἐλαττοῦ-
 σθαι ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τὰς ἐλευθερίας τῶν Βενετῶν, καθὼς
 ἔστι δίκαιον. ἔτι μέσον ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ ῥη-
 θέντος κυροῦ ἀποκρισιαρίου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου γέγονε σαφές,
 ὥστε ὑπὲρ τοῦ πᾶσαν ἀμφιβολίαν ἀναιρηθῆναι, δύνασθαι τοὺς Βενε-
 τικούς ἐλευθέρως πωλεῖν σῖτον ἐν παντὶ μέρει καὶ τόπῳ τῆς βασι-
 λείας ἡμῶν, ὅπου οὐκ ἔστι προσφόριον, σωζομένου τοῦ μὴ τὸν σῖτον
 ἐκείνον γεωργεῖσθαι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, ὅπερ ἐναπομενέτω κατὰ
 τὸν τύπον τῶν τρεβῶν· εἰ δὲ οἱ Βενετικοὶ θέλωσι πωλεῖν ἐν τῷ τόπῳ
 τοῦ προσφορίου, δύνανται πωλεῖν ἀποδιδόντες τὸ κομμέρκιον, πλὴν
 εἴ τις τῶν Ῥωμαίων θελήσει πωλεῖν σῖτον, ὅπου ὁ Βενετικὸς ἔξω
 τοῦ προσφορίου πωλεῖν, τότε ὁ Βενετικὸς οὐκ ἀποφλήσει κομμέρ-
 κιον διὰ τὸ ἔχειν ἄδειαν πωλεῖν. καὶ ἐπειδὴ πολλὰ διαφοραὶ
 γεγόνاسι μέσον ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ κυροῦ δουκὸς
 καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας περὶ τοῦ τόπου τοῦ προσφορίου, ὑπὲρ
 μείζονος σαφηνίας τάττομεν τὸν εἰρημένον τοῦ προσφορίου τόπον εἰ-

ναι καὶ εἶναι νοεῖσθαι κατὰ τοὺς ἀρχῆθεν εἰωθότας χρόνους. ἔτι
 ἐπεὶ ὁ ῥηθεὶς ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ἐπήγγειλεν ἡμῖν,
 ὅτι τινὲς Βενέτικοι καὶ καταλογιζόμενοι Βενέτικοι ἐγένοντο διὰ τῆς
 βασιλείας ἡμῶν Ῥωμαῖοι, ἤρесе ν ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἀνα-
 τρέφαι τὸ γεγονός περὶ τοὺς Βενετικούς καὶ τοὺς ὡς Βενετικούς δια-
 βιβασμένους, τοὺς γεγονότας δηλονότι Ῥωμαίους ἐναντίως τοῦ τύπου
 τῶν τρεβῶν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων
 ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μέχρι τῶν νῦν, οὕτως ὥστε τοὺς εἰρημέ-
 νους Βενετικούς καὶ γενομένους Ῥωμαίους περαιτέρω μὴ διαβιβάζε-
 σθαι ὡς Ῥωμαίους, ἀλλ' ὡς Βενετικούς. ἔτι περὶ τῶν ἐξωτερικῶν
 κρασίων ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ ἡμετέρα βασιλεία ὑπισχνούμεθα
 καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι καὶ φυλάττεσθαι τὸ περὶ τούτου κατὰ
 τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ὑπὲρ τοῦ σιταρίου ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ
 ἡ ἡμετέρα βασιλεία λέγομεν καὶ ἀρέσκει γίνεσθαι ἐπὶ τούτῳ κατὰ
 τὸν τύπον τῶν τρεβῶν, μενουσῶν μέντοι τῶν ἄλλων πασῶν ἐλευθε-
 ριῶν τῶν οὐσῶν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἄλλαις πραγματείαις καὶ πράγμασιν
 εἰς τὴν αὐτῶν κατάστασιν, καθὼς ἐν ταῖς τρέβαις διαλαμβάνεται.
 ἔτι ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ ἡμετέρα βασιλεία ὑπισχνούμεθα τῷ εἰ-
 ρημένῳ ἀποκρισιαρίῳ, ἐπιτρόπῳ καὶ συνδίκῳ, ὥστε πάντα τὰ και-
 νουργήματα, τὰς ἀφαιρέσεις, τὰς ζημίας, προσκρούματα καὶ βλάβας
 τὰς γενομένας δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν τοῖς ὑποτεταγμένοις
 τῷ εἰρημένῳ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐν τῷ καιρῷ
 καὶ μετὰ τὸν καιρὸν τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ
 Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν
 καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην
 εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς, ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλομεν
 κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάρ-
 ριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ κυροῦ δουκὸς
 καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπισχνεῖται ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν
 πάντα τὰ ἄλλα καινουργήματα, ἀπαιτήσεις καὶ ἀδικίας, προσκρού-
 ματα καὶ ζημίας τὰ γινόμενάς διὰ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κου-
 μουνίου Βενετίας τοῖς ὑποτεταγμένοις ἡμῖν ἀπὸ τοῦ καιροῦ καὶ ἐν
 τῷ καιρῷ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντι-
 νουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν διορθώσα-
 σθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ἦσαν κατάστασιν καὶ τὴν ὀφείλουσιν

εἶναι, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ καθὼς ὀφείλει ἀπὸ τοῦ τύπου τῶν
 τρεβῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς καὶ ἡ ἡμετέρα βασιλεία ὀφείλομεν καὶ
 ἀπολειπάζομεν δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμου-
 νίῳ Βενετίας ὑπὲρ ἀποφλήσεως τῶν παλαιῶν ζημιῶν ὑπέρπυρα δεκα-
 επτὰ χιλιάδας καὶ ἑκατὸν ἐξηκοντατρία, ὑπισχνόμεθα τῷ ῥηθέντι
 ἀποκρισιαρίῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ τῷ προρρηθέντι ὀνόματι δοῦναι
 καὶ ἀποφλῆσαι τὰ τοιαῦτα ὑπέρπυρα διὰ πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς
 ἐλευσομένων, ἄρχομένης τῆς διωρίας τῶν εἰρημένων χρόνων ἀπὸ τῆς
 ἡμέρας, καθ' ἣν γέγονε τὸ παρὸν γράμμα; γραφὲν τῇ δευτέρᾳ τοῦ
 ἰουνίου, διαιρουμένων τῶν εἰρημένων ὑπερπύρων κατὰ πέμπτον καὶ
 ἀποδιδομένων τοῦ μέρους κατ' ἐνιαυτὸν τῶν ἐπιβαλλόντων τῷ μέρει,
 ἡγούον τὸ πέμπτον, ὅπερ ἐστὶν ὑπέρπυρα τρισχίλια τετρακόσια τριά-
 κοντα δύο, κοκκία δεκατέσσαρα ἡμισυ ἔγγιστα, τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον
 καὶ ἐφεξῆς, μέχρις ἂν πληρωθῇ ἡ ἀπόφλησις τῶν εἰρημένων ὑπερπύ-
 ρων, τοῦτ' ἐστὶν τῶν δεκαεπτὰ χιλιάδων καὶ ὑπερπύρων ἑκατὸν ἐξη-
 κοντατριῶν, καὶ ἱκανοποιήσωμεν ἀκεραίως ἐν τοῖς δηλωθεῖσιν ὅροις
 τῶν πέντε ἐτῶν τῶν προρρηθέντων, συνάπτοντες ἐνιαυτὸν ἐνιαυτῷ καὶ
 μῆνα ὡς μῆνα, τοῦτ' ἐστὶν ἀπὸ ἰουνίου μέχρι καὶ ὅλον μᾶϊον, ὃ καὶ
 ἀποδώσομεν ἐν τοῖς εἰρημένοις καιροῖς, πάσης προφάσεως ἀναιρουμέ-
 νης, ἐν ταῖς χερσὶ μπαϊούλου τῶν Βενετῶν τοῦ κατὰ καιροῦς εὐρι-
 σκομένου ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἢ τοῦ εὐρισκομένου ἢ εὐρισκομέ-
 νων, οἷς ὁ κύρις δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας κρίνωσι ταχθῆναι,
 σωζομένων καὶ φυλαττομένων πασῶν καὶ ἐκάστων ζημιῶν Βενετῶν
 μὴ τεταγμένων, αἷς διὰ τὰς παρούσας τρέβας μὴ ἔστωσαν εἰς ἐλάτ-
 τωσιν ἢ τὸ ἀνάπαλιν, σωζομένων καὶ φυλαττομένων τῷ κυρῷ δουκὶ
 καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας πάντων τῶν δικαίων καὶ τῶν ἀγωγῶν,
 ὧς ὁ κύρις δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν ἢ δύνανται
 ἔχειν καθ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν τινι συμβολαίῳ δουκά-
 των χρυσῶν χιλιάδων τριάκοντα περὶ τε κεφαλαίου, τόκου, ἐξόδου
 καὶ ζημίας καὶ τῶν διαμέσου καὶ πάντων τῶν ἄλλων τῶν τοῦτοις
 ἀπληρωμένων, καθὼς περιέχεται ἐν τῷ εἰρημένῳ συμβολαίῳ τοῦ
 χρέους, ὃ δὴ γράμμα καὶ χρέος οὔτε νοεῖσθαι, οὔτε δύνασθαι ὀφεί-
 λει νοεῖσθαι ὡς ἐλαττουμένον ποσῶς ἢ ἄκυρον διὰ τῆς παρούσης τρέ-
 βας καὶ συμφωνίας, μᾶλλον μὲν οὖν ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει καὶ τῷ
 δικαίῳ καὶ τῇ βεβαιότητι, ἐν οἷς ἦν καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὴν πα-

ροῦσαν τρέβαν, διαμενέτω βέβαιον καὶ ἀκέραιον καὶ ἔστω καὶ εἶναι νοεῖσθω, γραφὲν τὸ ῥηθὲν συμβόλαιον τῷ χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ τρίτῳ ἔτει, ἡμέρᾳ εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ αὐγούστου ἰνδικτικῶνος ἐνδεκάτης χειρὶ Πέτρου ντε Ἀρένα, πρεσβυτέρου τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου ἐν τῇ Βενετίᾳ καὶ νοταρίου τῆς Βενετίας καὶ καγγελλαρίου τοῦ κυροῦ μπαϊούλου τῶν Βενετῖκων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, ὑπὲρ ὧν χρυσῶν δουκάτων τριάκοντα χιλιάδων καὶ τῶν ἄλλων τῶν διαλαμβανομένων ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ ὁ κῆρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν ἀντὶ ἐνεχύρου κόσμια τῆς βασιλείας τὰ περιεχόμενα ἐν τῷ ῥηθέντι γράμματι· ἔτι σωζομένων αἰεὶ καὶ τηρουμένων κατὰ τὸ ἀκέραιον τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἀ καὶ ἄς ὁ κῆρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν ἢ ἔχειν δύνανται πρὸς τὴν βασιλείαν ἡμῶν περὶ τινων δουκάτων χρυσῶν πεντακισχιλίων, δανεισθέντων τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἐν τῇ Αἴνῃ παρὰ τοῦ σὺρ Μαρίνου Φαλέτρου ἐκείνου ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας· ἔχουσιν ἀντ' ἐνεχύρου παλάξιον ἐν τῆς βασιλείας ἡμῶν, οὔτε μέντοι ἀποφληθέντων τῶν πεντακισχιλίων χρυσῶν δουκάτων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνέχεσθαι ἀποκαταστήσαι τὸ εἰρημένον παλάξιον. ἔτι ὁ ῥηθεὶς κῆρις ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπιτροπος τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας διὰ τῶν παρουσῶν τρεβῶν καὶ τοῦ στοιχήματος ἀφήσιν, ἀνατρέπει καὶ καταλύει πάσας τὰς ἄλλας ἀδικίας, βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ἐπενεχθείσας παρὰ τινων τῶν τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς Βενετῖκοις καὶ πιστοῖς τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, ἐλευθερῶν καὶ ἀπολύων καὶ ἐλευθέρους καὶ ἀπολελυμένους εἰς τὸ διηγεκὲς εἶναι θέλων ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἀδικιῶν, προσκομμάτων καὶ ζημιῶν τῶν ἐπενεχθεισῶν παρὰ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὑποτεταγμένων ἡμῖν· ἰδίως δὲ περὶ ἐκείνων τῶν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας καὶ τοῖς πολίταις τῶν Βενετῖκων ἐπενεχθέντων ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τῆς ἀγιωτάτης καὶ ὑψηλοτάτης μνήμης, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων κυροῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου ἐκείνου, τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ποιούντος

ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ τοῦ εἰρημένου ἀποκρισιarioῦ καὶ συν-
 δίκου καὶ ἐπιτρόπου ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς
 καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἀπόφλησιν, ἐλευθερίαν καὶ τέλος, ὑπό-
 σχεσιν καὶ στοίχημα ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς κληρονόμοις
 καὶ διαδόχοις ἡμῶν, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς μηδὲν ἐκείνων ἀπαιτεῖν ἢ με-
 μνησθαι τὸ σύνολον. ὁμοίως ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν
 ὑπὲρ ἐμαυτοῦ καὶ τῶν ἡμετέρων διαδόχων ἀφίεμεν διὰ τῆς παρούσης
 τρέβας καὶ συμφωνίας, ἀκυροῦμεν, ἀνατρέπομεν καὶ τοῦ μηδενὸς
 ἄξιον ἀποφαινόμεθα πάσας τὰς ἀδικίας, προσκρούματα, ζημίας καὶ
 βάρη, ὅπωςδὴποτε ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς κληρονόμοις
 καὶ διαδόχοις ἡμῶν ἐπενεχθεῖσας παρὰ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
 καπετάνου τῶν Βενετῶν ἢ παρ' οἰωνδῆτινων ἄλλων ὀφφικιαλίων
 ἤγουν προνοητῶν, ρεκτόρων καὶ πάντων ἄλλων τῶν ὑποτεταγμένων
 τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας, ἰδίως δὲ ἀκυροῦμεν καὶ
 διαγράφομεν, ἀποβαλλόμεθα καὶ μὴ τοῦ μηδενὸς ἄξιον κρίνομεν
 πάσας τὰς ἀδικίας, προσκρούματα, ζημίας καὶ βάρη ἐπενεχθεί-
 σας ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ καὶ τοῖς προγόνους ἡμῶν ὁμοίως ἔν τε τῇ
 καταλήψει καὶ τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ κτίσει καὶ τῇ εἰς τοὺς καρποὺς ζη-
 μία καὶ τῷ χαλασμῷ καὶ τῇ φθορᾷ καὶ τῷ πολέμῳ καὶ τῇ καταλή-
 ψει τοῦ κάστρου καὶ πολυχνίου ἡμῶν τῆς Τενέδου καὶ τὰ ἐν αὐτῇ
 τῇ νήσῳ, μεθ' ὧν πάντων εἶχε καὶ ἀνήκον εἰς αὐτήν, ὡσαύτως καὶ
 περὶ πάντων τῶν ἄλλων τῶν ὅπωςδὴποτε συμβάντων καὶ γενομένων
 ἐκεῖ, ἃ δυνατόν ῥηθῆναι ἢ ἐπινοηθῆναι ἢ λογισθῆναι δύνανται, ὑπὲρ
 ὧν παρ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ δια-
 δόχων ἡμῶν, ὑπὲρ ὧν αὐτῷ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενε-
 τίας, τοῖς Βενετῶν καὶ τοῖς πολίταις τῶν Βενετῶν μηδεὶς λόγος
 ῥηθεῖτω ἢ προτεθῇτω, ἀπὸ δὲ πάντων τῶν προρρηθέντων συναντημά-
 των τῶν γενομένων καὶ ἐπενεχθέντων ἔστωσαν καθόλου ἀπολελυμέ-
 νοι καὶ ἀνεγύχλητοι διηνεκῶς ὅ τε κύρις δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βε-
 νετίας καὶ ὁ λαὸς ὁ ὑποτεταγμένος αὐτῷ ἀπὸ πασῶν τῶν προεξημέ-
 νων ἀδικιῶν καὶ ζημιῶν καὶ πάντων τῶν ἄλλων τῶν ἡμῖν καὶ τοῖς
 προγόνους καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἐπενεχθεισῶν μέχρι τῆς σήμερον
 ἡμέρας, καθὼς εἴρηται, ἀπὸ τοῦ καιροῦ δηλονότι τῶν τελευταίων
 τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς.
 ὃ δεῖ δὲ νοεῖσθαι, ὡς διὰ τῶν παρουσῶν τρεβῶν ἢ στοιχημάτων, ὡς

εἴ τινες εἶεν ἔγγραφοι συμβιβάσεις, συμφωνίαι καὶ στιχήματα, ὧν τῇ δυνάμει τινὲς τῶν ὑποτεταγμένων ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ Ῥωμαίων ἡμετέρων πιστῶν ὀφείλοντες καὶ ἐνεχόμενοι τισὶ τῶν Βενετῶν τοῖς ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας, ἢ τὸ ἀνάπαλιν, οὔτινες Βενετικοὶ ὑποκείμενοι καὶ πιστοὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὀφείλουσι καὶ ἐνέχονται Ῥωμαίοις τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, διὰ ταῦτα τὰς τοιαύτας συμφωνίας ἀκύρους καὶ ἀνατετραμμένας, μᾶλλον μὲν οὖν ἐκδηλότερον νοεῖσθω διὰ τῶν εἰρημένων τρεβῶν καὶ τῶν συμφωνιῶν τοὺς τοιοῦτους Βενετικούς τοὺς πιστοὺς καὶ ὑποτεταγμένους τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας δύνασθαι καὶ ἰσχύειν χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἷονδῆποτε Ῥωμαίων τῶν ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷς Βενετικοὶ καὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ἡμεῖς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ποιήσομεν καὶ γενέσθαι ποιήσομεν δίκαιον σύντομον καὶ ἐντελὲς, ὥς καὶ πρότερον ὤφειλομεν καὶ νῦν ὀφείλομεν· κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον οἱ ἡμέτεροι Ῥωμαῖοι δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν κατὰ πάντων τῶν Βενετῶν τῶν ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷς Ῥωμαίοις ὁ κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, ὃ τε μπαῦδλος καὶ οἱ ὀφφικιάλιοι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας πανταχοῦ καθιστάμενοι ποιήσουσι δίκαιον ἐντελὲς καὶ σύντομον, ὥσπερ καὶ πρότερον ὤφειλον καὶ ὀφείλουσι, κατὰ τὸ ἀκέραιον, σωζομένων καὶ τηρουμένων πάντων καὶ ἐκάστων τῶν παραφυλάξεων, καταστάσεων, ὑποσχέσεων καὶ ἐξηγήσεων, εἴ τε περὶ τῶν ζημιῶν τῶν μὴ ταχθεῖσων καὶ ὀνομασθεῖσων, μῆτε ἰδίως ῥηθεῖσων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀνωτέρω ὀνομασθέντων, ἃς μὴ νοεῖσθω ἐν τινὶ ἐλαττοῦσθαι προφάσει τῆς παρούσης τρέβας ἢ τῆς ἀφέσεως τῶν ἀδικιῶν, τῶν προσκομμάτων καὶ τῶν ζημιῶν, ἅπερ [πάντα] καὶ ἕκαστα τῶν ἀναγεγραμμένων ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν, τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ εἰς τὴν φυγὴν ἡμῶν, ἀφάμενοι τῶν ἱερῶν γραφῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ῥηθέντος κυροῦ ἀποκρισιάρχου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου, ὁμοίως δὲ καὶ αὐτὸς ὁ κύρις ἀποκρισιάρχος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἀφάμενος τῶν αὐτῶν ἱερῶν γραφῶν, ὁμνύει εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ

εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ εἰς τὴν φυ-
χὴν τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἔχειν καὶ κρα-
τεῖν βέβαια καὶ ἰσχυρὰ πάντα τὰ προειρημένα καὶ ἀμετακινήτως
διατρεῖν καὶ πληροῦν καὶ φυλαχθῆναι καὶ πληρωθῆναι ποιῆσαι καὶ
μηδὲν ἐναντίον ποιῆσαι ἢ συγχωρῆσαι ἐλθεῖν ἐν τοῖς προειρημένοις
ἢ ἐν τινι τῶν προειρημένων ἢ δι' ἡμῶν αὐτῶν ἢ δι' ἄλλου κατὰ τινα
δικαιολογίαν ἢ πράξιν ἢ ἐπινοίᾳ τινὶ ἢ αἰτίᾳ ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ ἐνοχίᾳ
τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν, τῆς τε βασιλείας καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ
δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, τῶν τε παρόντων καὶ τῶν μελ-
λόντων, ὧν πάντων εἰς μαρτυρίαν καὶ φανερωτέραν βεβαίωσιν ἡμεῖς
ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν τὰς παρούσας τρέβας γενέσθαι καὶ
γραφῆναι προσετάξαμεν γράμμασιν ἑλληνικοῖς καὶ λατινικοῖς, ῥωμαί-
κοις μὲν διὰ χειρὸς τοῦ βασιλικοῦ νοταρίου Θεοφυλάκτου τοῦ Βασι-
λικοῦ, λατινικοῖς δὲ διὰ χειρὸς τοῦ οἰκείου τῆς βασιλείας ἡμῶν κυ-
ροῦ Φιλίππου τοῦ Τζυκανδύλη, καὶ διὰ μείζονα ἀσφάλειαν καὶ βε-
βαίωσιν τῶν εἰρημένων τρεβῶν ἡμετέρα ἰδίᾳ χειρὶ ἐρυθροῖς γράμμα-
σιν ὑπεγράψαμεν, καὶ ἡμετέρα βούλλῃ χρυσοῦ ἀπηρωρημένῃ κατοχυ-
ρωθῆναι ἐποιήσαμεν καὶ προσετάξαμεν, ὥς τῷ προειρημένῳ προβισύρη,
συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ δεδώκαμεν, ἔχοντες παρ' ἑαυτοῖς ὁμοίας ἄλ-
λας τρέβας τὴν αὐτὴν περίληψιν ἔχουσας. ἅπαντα τὰ ἀναγεγραμμένα
ἐγένοντο ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννήσεως χιλιοστῷ τριακο-
σιοστῷ ἐννενηκιοστῷ κατὰ τὸν δρόμον τῶν Λατίνων, ἀπὸ δὲ
τῆς συστάσεως κόσμου ἑξακισχιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ
ἐννενηκιοστῷ ὀγδὼς ἔτει. ἐπράχθη ταῦτα ἐν τῇ Θεοφυλάκτῳ,
θεοδοξάστῳ καὶ θεομεγαλόντῳ ἡμετέρα πόλει τῇ Κωνσταντινουπόλει
ἐν τῷ ἡμετέρῳ θεοφρουρήτῳ παλατίῳ, ἐν ᾧ νῦν οἰκοῦμεν †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς
καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

† Παρόντων μαρτύρων τριῶν τῶν συγκλητικῶν ἀρχόντων, τοῦ τε
κυροῦ Γεωργίου τοῦ Ἀμάραντου καὶ κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Κουμούση
καὶ κυροῦ Ἀνδρέου Κομνηνοῦ τοῦ Καλοθέτου †.

Ἀπὸ δὲ τῶν Βενετικῶν ἀρχόντων κύρις Φραντζέσκος Κυρίνης,
κύρις Ζαχαρίας ὁ Φουσακαρίνο, Κωνσταντίας ὁ ἀπὸ τῆς Κορώνης

καὶ Γεώργιος ὁ Μοσχολέων, δραγουμάνοι τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει †.

Origin. membr. tabularii Veneti. Versio latina ad dextram. Aurea bulla, olim suspensa serico violaceo, avulsa.

XXXIV. 6914—1406. 22. maii ind. XIV.

*Imperator Manuel Palaeologus prorogat in quinque annos anteriores pactio-
nes cum Venetis factas.*

† Μανουήλ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασι-
λεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος
καὶ ἀεὶ αὖγουστος. ἐπεὶ ὁ ἐπιφανὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς κύ-
ρις Μιχαὴλ Σθένω, Θεοῦ χάριτι δοῦξ Βενετίας καὶ τὰ λοιπὰ,
πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν τῆς ἡμετέρας βασιλείας παρουσίαν ἀπέστειλεν
ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει τῇ ἡμῶν περιφύμῃ πόλει τὸν ἐξηρημέ-
νον, εὐγενῆ καὶ φρόνιμον ἄνδρα κύριον Πάουλον Ντζάννε ἔντιμον
καὶ περιφανῆ ἀποκρισιάριον αὐτοῦ εἰς τὰ μέρη τῆς Ῥωμανίας, σύν-
δικόν τε καὶ ἐπίτροπον αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυ-
ροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἔχοντα ἐντελῇ ἐξουσίαν καὶ
ἄδειαν καὶ ὀρισμὸν τρακταῖσαι, ποιῆσαι, βεβαιῶσαι τε καὶ πληρῶσαι
τρέβας καὶ συνθήκας τὰς κατωτέρω γραφησομένας μεταξὺ ἡμῶν
τε καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας καὶ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς
καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, καθὼς δηλοῦται διὰ δημοσίου συμβο-
λαίου συνδικικοῦ γραφέντος χειρὶ Ἀλεξάνδρου νδὲ Πεγαρδάτης, υἱοῦ
τοῦ σερ Λαυρεντίου ἐκείνου, βασιλικῇ ἀδείᾳ δημοσίου νοταρίου καὶ
γραμματικοῦ τοῦ δουκάτου Βενετίας, ἔτι ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννή-
σεως χιλιοστῇ τετρακοσιοστῇ τετάρτῃ ἰνδικτιῶνος δωδεκάτης, ἡμέρᾳ
εἰκοστῇ δευτέρᾳ μηνὸς ἰουλλίου, καὶ κατωχυρωμένου μολιβδίνῃ βούλλῃ
τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς, καὶ μέντοι μετὰ ποικίλας ὁμιλίας
καὶ τρακταῖσμοὺς γενομένους μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν
καὶ τοῦ προειρημένου συνδίκου, ἐπιτρόπου καὶ ἀποκρισιάριου περιφα-
νοῦς, ἡμεῖς Μανουήλ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτο-
κράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος, δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν,
ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρη-
μένος ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος δικαίῳ καὶ ὀνόματι τοῦ

προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐκατέρωθεν ὀφειλομένης τηρηθῆναι καὶ φιλίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀδείκαστομένης ἐπικαλεσάμενοι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ συνέβημεν ἐπὶ τούτοις, δηλονότι, ἵνα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέχρι καὶ πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἀκολουθησόντων μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ πάντων τῶν ὑποτεταγμένων αὐτοῖς διαμένωσιν ἐν ἰσχύι καὶ ἀκμῇ εἰλικρινεῖ [καὶ] ὁμονοίᾳ τρέβαι ὀφειλοῦσαι διαρκεῖν, στηρίζοντες καὶ βεβαιούντες μέχρι τῆς εἰρημένης διωρίας πάσας τὰς παρελθούσας καὶ ἐκπνευσάσας τρέβας μετὰ πάντων τῶν κεφαλαίων, τῶν καταστάσεων, τῶν στοιχημάτων, τῶν συμφωνιῶν, τῶν διασαφῆσεων, τῶν ἐπερωτήσεων, βεβαιώσεων τε καὶ ζημιῶν ἐπιθέσεων καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν ταῖς τρέβαις ταῖς ἀνωτέρω δηλουμέναις ταῖς προελθούσαις, καθὼς μέχρι τοῦ νῦν καθέστηκε σύνηθες, μετὰ τῶν διασαφῆσεων καὶ προσδιορισμῶν τῶν κατωτέρω γραφησομένων, δηλονότι ὅτι εἰ καὶ ὁ κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμουνιον Βενετίας φανερώς ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν τῶν τε νέων καὶ παλαιῶν, ὥστε ἐξεῖναι τοῖς Βενετικοῖς αὐτῶν ὠνεῖσθαι ἐλευθέρως οἰκίας, κάμπους, περιβόλια καὶ κτήματα ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ πάσῃ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, ὅμως ὁ προειρημένος κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμουνιον Βενετίας, κατανοοῦντες τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἵνα ἐπιγνῶμεν τὴν αὐτῶν καλὴν διάθεσιν πρὸς τὴν ἡμετέραν συντήρησιν, προενοήσαντο ὁδῷ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἀρέσαι ἡμῖν τοῦτον τὸν τρόπον, τουτέστιν, ὅτι μὴ ἐλαττομένων διὰ τοῦτο πασῶν τῶν ἐλευθεριῶν τε καὶ φραγγισιῶν, ἃς ἔχουσι καὶ ἔχειν ὀφείλουσιν οἱ Βενετικοὶ διὰ τῶν τρεβῶν, κωλύσουσι τοὺς αὐτῶν Βενετικούς, ὥστε μέχρι τῆς συμπληρώσεως καὶ διωρίας τῶν παρούσων τρεβῶν μὴ ἀγοράσαι ὁσπῆτια, τόπους, περιβόλια καὶ κτήματα, ἐναπομενόντων τῶν νῦν ὄντων ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν μετὰ τῶν τρόπων καὶ τῶν καταστάσεων ἐκείνων, καθ' ἃς κατέχουσι ταῦτα κατὰ τὸ παρὸν δημοποιούμενου, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τῶν τρεβῶν ἱκανῶς ἐστὶ δῆλον, καὶ οὐ δεῖ ἐπὶ πλείω σαφηνίσεως, ὅτι διὰ τὴν εἰρημένην πρόφασιν οὐδεμία καινότης, δόσις, κομμέρκιον ἢ ἐμφότευμα δυνήσεται ἐπιτεθῆναι δι' ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας

ἡμῶν ἐπὶ ταῖς οἰκίαις, τοῖς τόποις, τοῖς κτήμασι καὶ περιβολαῖς τοῖς
 νῦν οὖσιν ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετῶν, ἥτις καινότης ἢ βάρος δυνή-
 σεται ἀνακύβαι εἰς βλάβην καὶ ζημίαν τῶν Βενετῶν. ἔτι ἐπειδὴ
 ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς εἶπομεν τῷ εἰρημένῳ συνδίκῳ, ἀποκρισιαρίῳ καὶ
 ἐπιτρόπῳ, ὅτι αἱ πρόσοδοι καὶ τὰ κομμέρκια ἡμῶν βλάπτονται διὰ
 τὰ πολλὰ καπηλεῖα, ἅπερ οἱ Βενετικοὶ κρατοῦσιν ἐν Κωνσταντινου-
 πόλει, καὶ τὴν μεγάλην ἀμετρίαν τοῦ οἴνου τοῦ πωλουμένου ἐν αὐ-
 τοῖς, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ὀφείλει προνοήσασθαι πρὸς τοῦτο, τούτου
 χάριν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἔξεστι τοῖς Βε-
 νετικῶς κρατεῖν καπηλεῖα κατὰ πάντα ἀριθμὸν καὶ ἀγοράζειν καὶ
 πωλεῖν ἐλευθέρως, καθὼς ἂν βούλωνται, ὅμως ὁδῷ κορτεσίας καὶ
 ἀγάπης ἐκρίναμεν πρόνοιαν τούτου ποιήσασθαι τοῦτον τὸν τρόπον,
 δηλονότι μέχρι τῆς διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν ὁ προειρημένος
 κύριος δοῦξ καὶ τὸ κουμουνιον Βενετίας τάξουσιν, ὅτι οἱ Βενετικοὶ
 αὐτῶν ἔξουσιν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει δεκαπέντε μόνον καπη-
 λεῖα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα παυθήσονται, ἐν οἷς δήπου τεταγμένοις
 καπηλείοις οἱ Βενετικοὶ αὐτῶν δυνήσονται πωλεῖν οἶνον παντοῖον κα-
 τακοπτικῶς ἐν ὁποιᾷδήποτε ποσότητι χωρὶς τινος βάρους, νοουμένου,
 ὅτι διὰ τὴν συγκατάβασιν ταύτην οὐ νοηθήσεται διὰ τοῦτο ἐλαττω-
 σθαι ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τὰς ἐλευθερίας καὶ φραγγοσίας τῶν Βε-
 νετῶν, καθὼς ἐστὶ δίκαιον. ἔτι μέσον ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας
 ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου
 γέγονε σαφὲς ὑπὲρ τοῦ πάσαν ἀμφιβολίαν ἀναιρεθῆναι, δύνασθαι τοὺς
 Βενετικούς πωλεῖν ἐλευθέρως σῖτον ἐν παντὶ μέρει καὶ τόπῳ τῆς βα-
 σιλείας ἡμῶν, ὅπου οὐκ ἔστι προσφόριον, σωζομένου τοῦ μὴ τὸν
 σῖτον ἐκεῖνον γεωργηθῆναι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, ὅπερ διαμενέτω
 κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν· εἰ δὲ Βενετικοὶ θέλουσι πωλεῖν ἐν τῷ
 τόπῳ τοῦ προσφορίου, δύνανται πωλεῖν, ἀποδιδόντες τὸ κομμέρκιον·
 πλὴν εἴ τις Ῥωμαῖος θελήσει πωλεῖν σῖτον, ὅπου ὁ Βενετικὸς πωλεῖ,
 ἔξω προσφορίου, τότε ὁ Βενετικὸς κομμέρκιον τι οὐκ ἀποφλήσει διὰ
 τὸ ἐλευθέρως δύνασθαι πωλεῖν. καὶ ἐπεὶ ἐγένοντό τινες διαφοραὶ μέ-
 σον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
 κουμουνίου Βενετίας περὶ τοῦ τύπου τοῦ προσφορίου, ὑπὲρ μείζονος
 σαφηνείας τάττομεν, ὅτι ὁ τόπος τοῦ προσφορίου τῆς Κωνσταντινουπό-
 λεως ἔστω καὶ εἶναι νοεῖσθω κατὰ τὰ ὅρια τὰ ἀρχῇθεν εἰωθότα. ἔτι

ἐπειδὴ ὁ ῥηθεὶς ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος εἶπεν ἡμῖν, ὅτι τινὲς Βενέτικοι καὶ ὡς Βενέτικοι καταλογιζόμενοι παρὰ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐγένοντο Ῥωμαῖοι, ἀρκούμεθα ἡμεῖς τε ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν, ἀνακαλέσασθαι πάντας τοὺς Βενετικούς καὶ τοὺς ὡς Βενετικούς καταλογιζομένους τοὺς γεγονότας Ῥωμαίους ἐναντίως τοῦ τῶν τρεβῶν τύπου ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἐσχάτων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μέχρι τῶν νῦν οὕτως καὶ τοιοιτοτρόπως, ὅτι οἱ Βενέτικοι οἱ γεγονότες Ῥωμαῖοι εἰς τὸ ἐξῆς οὐ διαβιβασθήσονται ὡς Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ὡς Βενέτικοι. ἔτι ἐπὶ τῆς πράξεως τῶν ἐξωτερικῶν κρασιῶν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι καὶ φυλάττεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι περὶ τῆς πράξεως τοῦ σίτου ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν λέγομεν καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σίτου καὶ περὶ αὐτοῦ κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν, μενουσῶν τῶν ἄλλων πασῶν ἐλευθεριῶν καὶ φραγγισιῶν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἄλλαις πραγματείαις καὶ τοῖς πράγμασιν εἰς τὴν αὐτῶν κατάστασιν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὥστε πάντα τὰ καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν τοῖς ὑποτεταγμένοις τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλομεν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπισχνέται ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν πάντα τὰ ἄλλα καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας διὰ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας τοῖς ὑποτεταγμένοις ἡμῖν ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφεί-

λουσι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἐπεὶ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ
 βασιλεία ἡμῶν ἐνεχόμεθα καὶ ἀπολειπαζόμεθα δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι
 τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὑπὲρ ἱκανοποιήσεως τῶν
 παλαιῶν ζημιῶν ὑπέρπυρα χιλιάδας δέκα ἑπτὰ καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα
 τρία, ὑπισχνόμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιαρίῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ
 ὀνόματι τῷ προειρημένῳ δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τὰ τοιαῦτα ὑπέρπυρα
 διὰ πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἐλευσομένων, ἀρχομένης τῆς διωρίας τῶν
 εἰρημένων χρόνων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς βεβαιώσεως τοῦ παρόντος
 συμβολαίου, δηλονότι ἡμέρᾳ εἰκοστῇ δευτέρᾳ τοῦ μαΐου, διαιροῦντες
 τὰς εἰρημένας δεκαεπτὰ χιλιάδας τὰ ὑπέρπυρα καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα
 τρία κατὰ πέμπτον καὶ ἀποδιδόντες κατ' ἐνιαυτὸν τὸ ἐπιβάλλον μέ-
 ρος, δηλονότι τὸ πέμπτον, ὅπερ ἐστὶν ὑπέρπυρα τρισχίλια τετρακόσια
 τριάκοντα δύο, κοκκία δεκατέσσαρα ἥμισυ ἢ ἑγγιστα, καὶ οὕτως
 κατὰ διαδοχὴν, μέχρις ἂν πληρωθῇ ἡ ἀπόφλησις τῶν εἰρημένων δε-
 καεπτὰ χιλιάδων ὑπερπύρων καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τριῶν, καὶ ἱκα-
 νοποιήσωμεν ἀκεραίως ἐν ταῖς εἰρημέναις διωρίαις τῶν προειρημένων
 πέντε ἐτῶν, συνάπτοντες ἐξ ἐνιαυτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν κατὰ διαδοχὴν, δη-
 λονότι ἀπὸ τοῦ μαΐου μηνός, ὡς προεῖρηται, ἃ δὴ πάντα ὑπέρπυρα
 δώσομεν καὶ ἀποφλῆσωμεν ἐν ταῖς εἰρημέναις καιροῖς καὶ διωρίαις,
 πάσης προφάσεως ἀναιρουμένης, ἐν χερσὶ τοῦ μπαϊούλου τῶν Βενε-
 τίκων τοῦ κατὰ καιρὸν εὗρισκομένου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἢ ὧτινι, ἢ
 οἷσιν ὁ κύριος δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἀποτάξωσι, σωζο-
 μένων διόλου καὶ φυλαττομένων πασῶν καὶ ἐκάστων ζημιῶν τῶν
 Βενετίκων τῶν μὴ τεταγμένων, αἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας μὴ
 ἔστω ἐλάττωσις, καὶ τὸ ἀνάπαλιν καὶ σωζομένων διόλου καὶ φυ-
 λαττομένων ἀκεραίως τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας
 πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἃς ὁ κύριος δοῦξ καὶ
 τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσι καὶ ἔχειν δυνήσονται καθ' ἡμῶν καὶ
 τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν τινι συμβολαίῳ δουκάτων χρυσῶν τριάκοντὰ
 χιλιάδων περί τε κεφαλαίου καὶ τόκου, ζημίας καὶ ἐξόδου καὶ τῶν
 διὰ μέσου καὶ πάντων τῶν ἄλλων τῶν τούτοις ἀπρωρημένων, ὡς ἐν
 τῷ αὐτῷ συμβολαίῳ τοῦ χρέους περιέχεται, ὃ δὴ συμβόλαιον καὶ
 χρέος μὴ νοεῖσθαι, μηδὲ νοεῖσθαι δύναιτο διὰ τὴν παροῦσαν τρέβαν
 ἢ συμφωνίαν ὅπως οὖν ἀφειμένον, ἄκυρον καὶ ἀνατετραμμένον, μάλλον
 μὲν οὖν ἐν τῇ αὐτοῦ καταστάσει καὶ τῇ βεβαιότητι καὶ τῷ δικαίῳ,

ἐν τοῖς ἦν καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὴν παροῦσαν τρέβαν, βέβαιον καὶ
 ἀκέραιον διαμενέτω καὶ ἔσται καὶ εἶναι νοεῖσθω, γραφὲν τὸ εἰρημέ-
 νον συμβόλαιον ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ τρίτῳ,
 ἡμέρᾳ εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ αὐγούστου τῆς ἐνδεκάτης Ἰνδικτιῶνος χει-
 ρὶ Πέτρου ντὲ Ἀρένα, πρεσβυτέρου τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Βαρ-
 θολομαίου ἐν τῇ Βενετίᾳ καὶ νοταρίου Βενετίας καὶ καντζελαρίου
 τοῦ κυροῦ μπαϊούλου τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Βενετῖκων, ὑπὲρ
 ὧν χρυσῶν δουκάτων τριάκοντα χιλιάδων καὶ ἐτέρων τῶν προειρημέ-
 νων ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ διαλαμβανομένων ὁ κύρις δοῦξ καὶ τὸ
 κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρα κόσμια τῆς βασιλείας
 τὰ περιεχόμενα ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ, καὶ σωζομένων αἰεὶ καὶ
 τηρουμένων ἀκέραιως τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας
 πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἃς ὁ κύρις δοῦξ καὶ τὸ
 κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν ἢ ἔχειν δύνανται κατὰ τῆς βασιλείας ἡ-
 μῶν περὶ δουκάτων χρυσῶν πέντε χιλιάδων τῶν δανεισθέντων τῇ βα-
 σιλείᾳ ἡμῶν ἐν τῇ Αἴνῳ διὰ τινος σὺρ Μαρίνου Φαλέτρου ὀνόματι
 τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ὑπὲρ ὧν ὁ κύρις
 δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρον ἀπὸ τῆς βα-
 σιλείας ἡμῶν παλάξιον ἐν, οὕτω μέντοι, ὅτι ἀποφληθέντων τῶν εἰρη-
 μένων πέντε χιλιάδων χρυσῶν δουκάτων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κου-
 μουνίῳ Βενετίας ἐνεχέσθωσαν τὸ εἰρημένον παλάξιον τῇ ἡμετέρᾳ βα-
 σιλείᾳ ἀποδοῦναι. ἔτι ὁ εἰρημένος κύρις ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ
 ἐπίτροπος τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας διὰ τῆς
 παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας ἀφίησιν, ἀνατρέπει καὶ καταλύει
 πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας, βαρύτητας καὶ ζημίας
 τὰς ἐπενεχθείσας παρ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῶν λαῶν
 καὶ ὑποτεταγμένων ἡμῶν τοῖς Βενετῖκοις καὶ πιστοῖς τοῦ κυροῦ δου-
 κὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, ἐλευθε-
 ρῶν καὶ ἀπολύων καὶ ἐλευθέρους καὶ ἀπολελυμένους εἰς τὸ διηγε-
 κὲς εἶναι θέλων ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ τοὺς λαοὺς
 ἡμῶν καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν ἀπὸ τῶν εἰρημέ-
 νων ἀδικιῶν, ζημιῶν τε καὶ προσκομμάτων τῶν ἐπενεχθέντων καὶ
 γενομένων παρὰ τῶν προηγησαμένων ἡμᾶς καὶ τῶν λαῶν καὶ
 τῶν ὑποτεταγμένων ἡμῖν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ ἰδίως περὶ
 ἐκείνων τῶν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας καὶ τοῖς

πολίταις βενετίκοις ἐπενεχθέντων καὶ γεγονότων ἐν τῷ καιρῷ τοῦ
 τῆς μακαρίας καὶ ὁσιωτάτης μνήμης τοῦ κυροῦ Ἀνδρονίκου, ἐν
 Χριστῷ τῷ θεῷ πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων τοῦ
 Παλαιολόγου, τοῦ ἀδελφοῦ τῆς βασιλείας μου, ποιούντος ἡμῖν καὶ
 τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ τοῦ εἰρημένου ἀποκρισιarioy, συνδίκου καὶ ἐπι-
 τρόπου ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
 κουμουνίου Βενετίας δεχομένους καὶ λαμβάνουσι τέλος ἐλευθερίαν,
 ὑπόσχεσιν καὶ συμφωνίαν, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἀπαιτεῖν ἢ μνημο-
 νεῦειν περὶ τῶν προειρημένων πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν, τοὺς
 τε κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν. καὶ ὁμοίως ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς
 καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν δι' ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων
 ἡμῶν ἀφίεμεν διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας, ἀκροοῦμεν
 καὶ ἀνατρέπομεν καὶ καταλύομεν πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας
 ἰδικίας καὶ βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ἐπενεχθείσας ἡμῖν καὶ τῇ
 βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς διὰ τοῦ προειρημένου
 κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας τῶν τε καπετάνων τῶν Βενε-
 τικῶν, εἴτε παρ' οἰωνδήτινων ἄλλων ὀφφικιαλίων, προνοητῶν, ρεκτό-
 νων καὶ πάντων ἄλλων οἰωνδήτινων ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ
 καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας, καὶ δὴ ἀπὸ τῶν προειρημένων πάντων
 καὶ ἐκάστων τῶν συμβάντων καὶ γενομένων καὶ ἐπενεχθέντων ἔστω-
 ταν καθόλου ἀπολελυμένοι καὶ ἀναπεπαισμένοι, ἀναπαύοντες καὶ
 ἀπολύοντες καὶ εἰς τὸ διηγεκὲς ἐλευθεροῦντες τὸν εἰρημένον κύριον
 δοῦκα καὶ τὸ κουμουνιον Βενετίας, τοὺς λαοὺς αὐτῶν καὶ τοὺς ὑπο-
 τεταγμένους αὐτοῖς ἀπὸ πασῶν τῶν προειρημένων ἀδικιῶν καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν ὅπωςδῆποτε ἡμῖν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς καὶ τῇ
 ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἐπενεχθέντων ζημιῶν καὶ προσκομμάτων μέχρι τῆς
 παρούσης σήμερον ἡμέρας, ὡς προεῖρηται ἀνωτέρω, ἀπὸ τοῦ καιροῦ
 τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ
 εἰς τὸ ἐξῆς. περὶ δὲ τῶν ἔργων τῆς Τενέδου μηδεμίαν γενέσθω μνήμη
 κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλὰ μενέτωσαν οὕτως ἐν μετεώρῳ, μέχρις ἂν ὁ ὠρι-
 σμένος χρόνος τῆς παρούσης τρέβας διαμίνη. ἔτι δὲ μὴ νοουμένου
 διὰ τῆς παρούσης τρέβας καὶ συμφωνίας, ὅτι ἐὰν ὥσιν τινα συμβό-
 λαια καὶ συμφωνία καὶ στοιχήματα, ἐξ ὧν ἢ ἐκ τῆς δυνάμεως
 ἐκείνων τινὲς Ῥωμαῖοι ὑποτεταγμένοι ἢ πιστοὶ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέ-
 ρας βασιλείας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Βενετίκοις τισὶν ὑποτεταγμένοις

καὶ πιστοῖς τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἢ ἀνάπαλιν Βενετικοὶ τινες ὑποτεταγμένοι καὶ πιστοὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Ῥωμαίοις τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς ἡμῶν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ὅπωςδὴποτε, ἔσονται ἀφειμένα, ἀνατετραμμένα ἢ ἄκυρα, μᾶλλον μὲν οὖν ἐκδηλότερον νοείσθω καὶ δηλούσθω διὰ τοῦ παρόντος στοιχήματος καὶ τῶν τρεβῶν, ὅτι αὐτοὶ οἱ τοιοῦτοι Βενετικοί, πιστοὶ καὶ ὑποτεταγμένοι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ τῆς Βενετίας δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἷωνδὴτινων Ῥωμαίων τῶν ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Βενετικοὺς καὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ἡμεῖς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ποιήσομεν καὶ γενέσθαι διαπραξόμεθα δίκαιον διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὥς πρότερον ἐνειχόμεθα, ἀκεραίως, καὶ νῦν ὀφείλομεν. καὶ κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον οἱ ἡμέτεροι Ῥωμαῖοι δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἷωνδὴποτε Βενετικῶν πιστῶν καὶ ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷσινισι δὴ Ῥωμαίοις ὁ κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, ὁ μαϊσδλος καὶ ὁ βέκτωρ καὶ οἱ ὀφφικιάλιοι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὅπουδὴποτε καθεστῶτες δίκαιον ποιήσουσι διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὥς πρότερον ἐνείχοντο, ἀκεραίως καὶ νῦν ὀφείλουσι, σωζομένων αἰεὶ καὶ τηρουμένων πασῶν καὶ ἐκάστων τῶν παραφυλάξεων καὶ καταστάσεων, ὑποσχέσεων καὶ διασαφήσεων εἴτε περὶ ζημιῶν τῶν μὴ ταχθεῖσων, ἰδίως ῥηθεισῶν καὶ ὀνομασθεισῶν, εἴτε περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀνωτέρω ὀνομασθέντων, οἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας ἢ ἀφέσεως τῶν ἀδικιῶν, τῶν προσκομμάτων καὶ τῶν ζημιῶν μὴ νοείσθω κατὰ τι ἐλάττωσις. ἅπερ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν, εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια, εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν, εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἀφάμενοι τῶν γραφῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου, καὶ αὐτὸς ὁ κύρις ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἀφάμενος τῶν αὐτῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὀνόματι τῶν προειρημένων καὶ τοῦ κουμουνίου

Βενετίας ὠμόσαμεν καὶ ὑπεσχέθημεν ἀλλήλοις βέβαια καὶ ἀμετακί-
 νητα τὰ προειρημένα πάντα ἔχειν τε καὶ κρατεῖν καὶ ἀπαράθραυστα
 συντηρεῖν καὶ ἀποπληροῦν ἢ φυλάττεσθαι καὶ ἀποπληρωθῆναι ποιῆ-
 σαι καὶ μὴ ἐναντίως ποιῆσαι ἢ ἐπελθεῖν ἐν τοῖς προειρημένοις ἢ ἐν
 τινι τῶν προειρημένων δι' ἡμῶν ἢ δι' ἄλλων ἀπὸ δικαίου ἢ φάκτου,
 τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ ἢ αἰτία ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ ἐνοχῇ τῶν ἡμετέρων
 καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
 κουμουνίου Βενετίας ἀγαθῶν, τῶν τε νῦν ὄντων καὶ ἐσομένων, ὧν
 πάντων εἰς μαρτυρίαν καὶ καθαρωτέραν βεβαίωσιν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς
 καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν τὰς παρούσας τρέβας γενέσθαι καὶ γραφῆναι
 προσετάξαμεν γράμμασιν ἑλληνικοῖς τε καὶ λατινικοῖς, ἑλληνικοῖς
 μὲν διὰ χειρὸς βασιλικοῦ νοταρίου Θεοφυλάκτου τοῦ Βασιλικοῦ, λα-
 τινικοῖς δὲ διὰ χειρὸς Γαρίνου νδὲ Γαρίνης ἀπὸ τῆς Βερῶνας, νοτα-
 ρίου βασιλικοῦ καὶ καντζελαρίου τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου
 καὶ ἔτι ἐν τῇ αὐτῇ τῶν Βενετίκων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς
 μείζονα ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν τῶν εἰρημένων τρεβῶν ἰδίᾳ ἡμῶν
 χειρὶ ἐρυθροῖς γράμμασιν ὑπεγράψαμεν καὶ ἡμετέρα χρυσῇ βούλλῃ
 ἀπρωρημένη κατωχυρωθῆναι ἐποιήσαμεν καὶ προσετάξαμεν, ὥς τῷ
 εἰρημένῳ ἀποκρισιαρίῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ δεδώκαμεν, ἔχοντες
 παρ' ἡμῖν ἐτέρας ὁμοίας τρέβας τὴν αὐτὴν περίληψιν ἐχούσας καὶ
 κατωχυρωμένας τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ
 ἀποκρισιαρίου καὶ συνδίκου βούλλῃ κηρίνῃ τῆς τοῦ ἀγίου Μάρκου
 εἰκόνος ἐντετυπωμένης. ἃ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα
 ἐγένοντο ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννήσεως χιλιο-
 στῷ τετρακοσιοστῷ ἑκτῷ κατὰ τὸν τῶν Λατίνων
 δρόμον, ἡμέρα εἰκοστῇ δευτέρᾳ τοῦ μαΐου μη-
 νός, ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαίδεκάτης, ἀπὸ κτί-
 σεως δὲ κόσμου ἑξακισχιλιοστῷ ἐννακοσιοστῷ
 τεσσαρεσκαίδεκάτῳ, ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαί-
 δεκάτης, ἐν μηνὶ καὶ ἡμέρᾳ τοῖς ἀναγεγραμμέ-
 νοις ἐν τῇ Θεοφυλάκτῳ, Θεοδοξάστῳ, Θεομεγαλόντῳ ἡμετέρα πόλει
 τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐν τῇ ἡμετέρῳ Θεοφρουρήτῳ παλατίῳ, ἐν ᾧ νῦν
 κατοικοῦμεν, ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ ἡμετέρου κοιτῶνος, παρόντων μαρτό-
 ρων ἰδίως πρὸς ταῦτα τὰ ἀνωτέρω γεγραμμένα προσκληθέντων καὶ
 ἀξιωθέντων τοῦ περιποθήτου ἐξαδέλφου τῆς βασιλείας ἡμῶν, κυ-

ροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Γουδέλη, καὶ τῶν οἰκείων τῇ
 ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Φακρασῆ,
 κυροῦ Ἀνδρονίκου Ἀποκαύκου τοῦ Μελισσηνοῦ καὶ κυροῦ Νικο-
 λάου τοῦ Δερμοκαΐτου, Λατίνων δὲ τῶν εὐγενῶν ἀνδρῶν, σέρ
 Ντζανάκη Τζαμπάνη ἀπὸ τῆς Κρήτης, σέρ Γεωργίου Γριμάνη, σέρ
 Θωμᾶ Μολίνω, σέρ Ἀνδρέα Τζάννε, υἱοῦ τοῦ σέρ Μαρτῆ ἀπὸ τῆς
 Βενετίας †.

† Μανουήλ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασι-
 λεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

† Ἐγὼ Θεοφύλακτος ὁ Βασιλικὸς, βασιλικῇ ἐξουσίᾳ βασιλικὸς
 νοτάριος, τοῖς προειρημένοις πᾶσι καὶ ἐκάστοις παρεγενόμην, καὶ
 ταῦτα ἔγραψα, ἐμὸν ὄνομα ὑπογράφων. Ὁ βασιλικὸς νοτάριος Θεοφύ-
 λακτος ὁ Βασιλικός.

*Versio latina, scripta ad dextram, subscripta est: Ego Guarinus de
 Guarinis de Verona, imperiali auctoritate notarius et cancellarius prefati
 domini ambassatoris et curie Venetorum in Constantinopoli, predictis omnibus
 et singulis presens fui, et ea scripsi me subscribens et solitum meum signum
 apponens.*

*Orig. membr. tabularii Veneti. A tergo: Ἐδόθη διὰ ἐμοῦ Θεοφύ-
 λάκτου τοῦ Βασιλικοῦ, βασιλικῇ ἐξουσίᾳ νοταρίου, βασιλικῷ ἔτει ἀπὸ
 τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως χιλιοστῇ τετρακοσιοστῇ ἑκτῇ, ἰνδ. τεσ-
 σαρεσκαίδεκάτης, ἡμέρᾳ ἑξκαιδεκάτῃ μηνὸς ἰουνίου et latine idem
 scriptum per Guarinum de Guarinis. Aurea bulla, quae olim suspensa erat
 serico rubro, avulsa est.*

XXXV. 6927—1418. 30. octobris ind. XII.

*Imperator Manuel Palaeologus prorogat anteriores pactiones cum Venetis
 factas in annos quinque.*

† Μανουήλ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς
 καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος καὶ
 αἰεὶ αὔγουστος. Ἐπεὶ ὁ ἐπιφανὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς κῆρις Θω-
 μᾶς Μοιζενίω, Θεοῦ χάριτι δοῦξ Βενετίας καὶ τὰ λοιπὰ, πρὸς ἡμᾶς
 καὶ τὴν τῆς ἡμετέρας βασιλείας παρουσίαν ἀπέστειλεν ἐν τῇ Κων-
 σταντινουπόλει τῇ ἡμῶν περιφήμῃ πόλει τὸν ἐξηρημένον, εὐγενῆ καὶ

φρόνιμον ἄνδρα κῆριν Μπερτουζιον Διέδω, ἔντιμον καὶ περιφανῇ ἀποκρισιάριον αὐτοῦ, εἰς τὰ μέρη τῆς Ρωμανίας, συνδικόν τε καὶ ἐπίτροπον αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἔχοντα ἐντελῇ ἐξουσίαν καὶ ἄδειαν καὶ ὀρισμὸν τρακταῖσαι καὶ ποιῆσαι καὶ βεβαιῶσαι καὶ πληρῶσαι τρέβας καὶ συνθήκας τὰς κατωτέρω γραφησομένας μεταξύ ἡμῶν τε καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας καὶ τοῦ προειρημένου κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, καθὼς δηλοῦται διὰ τινος γράμματος δουκικοῦ αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας κατωχωρωμένον βούλλη μολυβδίνη μετὰ σχοινίου καναβιτικοῦ δοθέντας ἐν τῷ δουκικῷ παλατίῳ αὐτοῦ τοῦ κουμουνίου ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου σαρκώσεως χιλιοστῶ τετρακοσιοστῶ ὀκτωκαιδεκάτῃ, ἰνδικτιῶνος ἑνδεκάτης, ἡμέρα εἰκοστῇ δευτέρα μηνὸς ἰουλλίου κατὰ τὸ ἔθος τῆς Βενετίας, ἔτι δὲ καὶ διὰ γράμματος δουκικοῦ πιστώσεως αὐτοῦ τοῦ κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας σταλέντος ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ καὶ δοθέντος ἐν τῷ προειρημένῳ παλατίῳ τοῦ ῥηθέντος κουμουνίου, ἔτει, μηνί, ἡμέρᾳ καὶ ἰνδικτιῶνι, ὡς ἂνωτέρω, καὶ μέντοι μετὰ ποικίλας ὁμιλίας καὶ τρακταῖσμοὺς γενομένους μεταξύ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ προειρημένου συνδίκου, ἐπιτρόπου καὶ ἀποκρισιαρίου περιφανοῦς, ἡμεῖς Μανουήλ, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος, δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος δικαίῳ καὶ ὀνόματι τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐκατέρωθεν ὀφειλομένης τηρηθῆναι καὶ φιλίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον αὐξήθησομένης, ἐπικαλεσάμενοι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, συνέβημεν ἐπὶ τούτοις, δηλονότι ἵνα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέχρι πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἀκολουθησόντων μεταξύ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ πάντων τῶν ὑποτεταγμένων αὐτοῖς διαμένωσιν ἐν ἰσχύι καὶ ἀκμῇ εὐλικρινεῖ καὶ ὁμονοίᾳ τρέβαι ὀφείλουσαι διαρκεῖν, στηρίζοντες καὶ βεβαιοῦντες μέχρι τῆς εἰρημένης διωρίας πάσας τὰς παρελθούσας καὶ ἐκπνευσάσας τρέβας μετὰ πάντων τῶν

κεφαλαίων, τῶν καταστάσεων, τῶν στοιχημάτων, τῶν συμφωνιῶν, τῶν διασαφήσεων, τῶν ἐπερωτήσεων, βεβαιώσεων τε καὶ ζημιῶν ἐπιθέσεων καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν ταῖς τρέβαις ταῖς ἀνωτέρω δηλουμέναις ταῖς παρελθούσαις, καθὼς μέχρι τοῦ νῦν καθέστηκε σύνηθες μετὰ τῶν διασαφήσεων καὶ προσδιορισμῶν τῶν κατωτέρω γραφησομένων, δηλονότι ὅτι εἰ καὶ ὁ κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας φανερώς ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν τῶν τε νέων καὶ παλαιῶν, ὥστε ἐξεῖναι τοῖς Βενετίκοις αὐτῶν ὠνεῖσθαι ἐλευθέρως οἰκίας, κάμπους, περιβόλια καὶ κτήματα ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ πάσῃ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, ὅμως ὁ προειρημένος κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, κατανοοῦντες τὴν παροῦσαν κατάστασιν ἡμῶν, ἵνα ἐπιγνῶμεν τὴν αὐτῶν καλὴν διάθεσιν πρὸς τὴν ἡμετέραν συντήρησιν, προενοήσαντο ὁδῷ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἀρέσαι ἡμῖν τοῦτον τὸν τρόπον, τοῦτ' ἔστιν, ὅτι μὴ ἐλαττωμένων διὰ τοῦτο πασῶν τῶν ἐλευθεριῶν τε καὶ φραγγισιῶν, ἃς ἔχουσι καὶ ἔχειν ὀφείλουσιν οἱ Βενετικοὶ διὰ τῶν τρεβῶν, κωλύσουσι τοὺς αὐτῶν Βενετικούς, ὥστε μέχρι τῆς συμπληρώσεως καὶ διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν μὴ ἀγοράσαι ὁσπῆτια, τόπους, περιβόλια καὶ κτήματα, ἐναπομενόντων τῶν νῦν ὄντων ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν μετὰ τῶν τῶν ἐκείνων καὶ τῶν καταστάσεων, καθ' ἃς κατέχουσι ταῦτα κατὰ τὸ παρὸν, δηλοποιουμένου, εἰ καὶ μάλιστα διὰ τῶν τρεβῶν ἱκανῶς ἔστι δῆλον καὶ οὐ δεῖ ἐπὶ πλείω σαφηνίσεως, ὅτι διὰ τὴν εἰρημένην πρόφασιν οὐδεμίας καινότης, δόσις, κομέρκιον ἢ ἐμφύτευμα δυνήσεται ἐπιτεθῆναι δι' ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐπὶ ταῖς οἰκίαις, τοῖς τόποις, τοῖς κτήμασι καὶ περιβολίοις τοῖς νῦν ὄσιν ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν, ἥτις καινότης ἢ βάρος δυνήσεται ἀνακύψαι εἰς βλάβην καὶ ζημίαν τῶν Βενετικῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς εἶπομεν τῷ εἰρημένῳ συνδίκῳ, ἀποκρισιarίῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὅτι αἱ πρόσοδοι καὶ τὰ κομέρκια ἡμῶν βλάπτονται διὰ τὰ πολλὰ καπηλεῖα, ἅπερ οἱ Βενετικοὶ κρατοῦσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν μεγάλῃν ἀμετρίαν τοῦ οἴνου τοῦ πωλουμένου ἐν αὐτοῖς, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ὀφείλουσι προνοήσασθαι πρὸς τοῦτο, τούτου χάριν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἔξεστι τοῖς Βενετίκοις κρατεῖν καπηλεῖα κατὰ πάντα ἀριθμὸν καὶ ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν ἐλευθέρως, καθὼς ἂν βούλωνται, ὅμως ὁδῷ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἐκρίναμεν πρόνοιαν τοῦ-

του ποιήσασθαι τοῦτον τὸν τρόπον, δηλονότι μέχρι τῆς διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν ὁ προειρημένος κῶρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας τάξουσιν, ὅτι οἱ Βενέτικοι αὐτῶν ἔξουσιν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει δεκαπέντε μόνον καπηλεία, καὶ τὰ ἄλλα πάντα παυθήσονται, ἐν οἷς δῆπου τεταγμένοις καπηλείοις οἱ Βενέτικοι αὐτῶν δυνήσονται πωλεῖν οἶνον παντοῖον κατακοπτικῶς ἐν ὅποιᾳδήποτε ποσότητι χωρὶς τινος βάρους, νοουμένου, ὅτι διὰ τὴν συγκατάβασιν ταύτην οὐ νοθήσεται διὰ τοῦτο ἐλαττωθῆναι ἐν τῇ μέλλοντι χρόνῳ τὰς ἐλευθερίας καὶ φραγγισίας τῶν Βενετῶν, καθὼς ἐστὶ δίκαιον. ἔτι μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιarioy, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου γέγονε φαφῆς ὑπὲρ τοῦ πᾶσαν ἀμφιβολίαν ἀναιρεθῆναι, δύνασθαι τοὺς Βενετικούς πωλεῖν ἐλευθέρως σῖτον ἐν παντὶ μέρει καὶ τόπῳ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὅπου οὐκ ἐστὶ προσφόριον, σωζομένου τοῦ μὴ τὸν σῖτον ἐκείνον γεωργηθῆναι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, ὅπερ διαμενέτω κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν· εἰ δὲ οἱ Βενέτικοι θέλουσι πωλεῖν ἐν τῇ τόπῳ τοῦ προσφορίου, δύνανται πωλεῖν, ἀποδιδόντες τὸ κομμέρκιον, πλὴν εἴ τις Ῥωμαῖος θελήσει πωλεῖν σῖτον, ὅπου ὁ Βενέτικος πωλεῖ, ἔξω προσφορίου, τότε ὁ Βενέτικος κομμέρκιόν τι οὐκ ἀποφλήσει διὰ τὸ ἐλευθέρως δύνασθαι πωλεῖν. καὶ ἐπεὶ ἐγένοντό τινες διαφοραὶ μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας περὶ τοῦ τόπου τοῦ προσφορίου, ὑπὲρ μείζονος σαφηγείας τάττομεν, ὅτι ὁ τόπος τοῦ προσφορίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔστω καὶ εἶναι νοεῖσθω κατὰ τὰ ὅρια τὰ ἀρχῇθεν εἰωθότα. ἔτι ἐπειδὴ ὁ ῥηθεὶς ἀποκρισιarius, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος εἶπεν ἡμῖν, ὅτι τινὲς Βενέτικοι καὶ ὡς Βενέτικοι καταλογιζόμενοι παρὰ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐγένοντο Ῥωμαῖοι, ἀρκούμεθα ἡμεῖς ὃ τε βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἀνακαλέσασθαι πάντας τοὺς Βενετικούς καὶ τοὺς ὡς Βενετικούς καταλογιζομένους τοὺς γεγονότας Ῥωμαίους ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἐσχάτων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μέχρι τῶν νῦν, οὕτω καὶ τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ Βενέτικοι οἱ γεγονότες Ῥωμαῖοι εἰς τὸ ἐξῆς οὐ διαβιβασθήσονται ὡς Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ὡς Βενέτικοι. ἔτι ἐπὶ τῆς πράξεως τῶν ἐξωτερικῶν κρασιῶν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι καὶ φυλάττεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν.

ἔτι περὶ τῆς πράξεως τοῦ αἵτου ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν λέγομεν καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ αἵτου καὶ περὶ αὐτοῦ κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν, μενουσῶν τῶν ἄλλων πασῶν ἐλευθεριῶν καὶ φραγγισιῶν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἄλλαις πραγματείαις καὶ τοῖς πράγμασιν εἰς τὴν αὐτῶν κατάστασιν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνόμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιαρίῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὥστε πάντα τὰ καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν τοῖς ὑποτεταγμένοις τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλομεν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάρχος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπισχνεῖται ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν πάντα τὰ ἄλλα καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας διὰ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας τοῖς ὑποτεταγμένοις ἡμῖν ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλουσι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐνεχόμεθα καὶ ἀπολειπαζόμεθα δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὑπὲρ ἱκανοποιήσεως τῶν παλαιῶν ζημιῶν ὑπέρπυρα χιλιάδας δεκαεπτὰ καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία, ὑπισχνόμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιαρίῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ ὀνόματι τῷ προειρημένῳ δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τὰ τοιαῦτα ὑπέρπυρα διὰ πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἐλευσομένων, ἀρχομένης τῆς διωρίας τῶν εἰρημένων χρόνων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς βεβαιώσεως τοῦ παρόντος συμβολαίου, δηλονότι ἡμέρᾳ τελευταίᾳ τοῦ ὀκτωβρίου, διαιροῦντες τὰς εἰρημένας δεκαεπτὰ χιλιάδας τὰ ὑπέρπυρα καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία κατὰ πέμπτον καὶ ἀποδιδόντες κατ' ἐνιαυτὸν τὸ ἐπιβάλλον μέρος, δηλονότι τὸ

πέμπτον, ὅπερ ἐστὶν ὑπέρπυρα τρισχίλια τετρακόσια τριακονταδύο, κοκκία δεκατέσσαρα ἡμισυ ἢ ἕγγιστα καὶ οὕτω κατὰ διαδοχὴν, μέχρις ἂν πληρωθῇ ἡ ἀπόφλησις τῶν εἰρημένων δεκαεπτὰ χιλιάδων ὑπερπύρων καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τριῶν, καὶ ἱκανοποιησώμεν ἀκεραίως ἐν ταῖς εἰρημέναις διωρίαις τῶν προειρημένων πέντε ἐτῶν, συνάπτοντες ἐξ ἐνιαυτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν κατὰ διαδοχὴν, δηλονότι ἀπὸ τοῦ ὁκτωβρίου μηνός, ὡς προεῖρηται, ἃ δὴ πάντα ὑπέρπυρα δώσομεν καὶ ἀποφλήσομεν ἐν τοῖς εἰρημένοις καιροῖς καὶ διωρίαις, πάσης προφάσεως ἀναιρουμένης, ἐν χερσὶ τοῦ μπαϊούλου τῶν Βενετῶν τοῦ κατὰ καιρὸν εὗρισκομένου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἢ ᾧτινι ἢ οἵστισιν ὁ κύριος δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἀποτάξωσι, σωζομένων διόλου καὶ φυλαττομένων πασῶν καὶ ἐκάστων ζημιῶν τῶν Βενετῶν τῶν μὴ τεταγμένων, αἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας μὴ ἔστω ἐλάττωσις, καὶ τὸ ἀνάπαλιν καὶ σωζομένων διόλου καὶ φυλαττομένων ἀκεραίως καὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἃς ὁ κύριος δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσι καὶ ἔχειν δυνήσονται καθ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν τινι συμβολαίῳ δουκάτων χρυσῶν τριάκοντα χιλιάδων περί τε κεφαλαίου καὶ τόκου καὶ ζημίας καὶ ἐξόδου καὶ τῶν διὰ μέσου καὶ πάντων τῶν ἄλλων τῶν τούτοις ἀπηρωρημένων, ὡς ἐν αὐτῷ τῷ συμβολαίῳ τοῦ χρέους περιέχεται, ὃ δὴ συμβόλαιον καὶ χρέος μὴ νοεῖσθω, μηδὲ νοεῖσθαι δύναιτο διὰ τὴν παροῦσαν τρέβαν ἢ συμφωνίαν ὅπως οὖν ἀφειμένον, ἄκυρον ἢ ἀνατετραμμένον, μᾶλλον μὲν οὖν ἐν τῇ αὐτοῦ καταστάσει καὶ βεβαιότητι καὶ τῷ δικαίῳ, ἐν οἷς ἦν καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὴν παροῦσαν, τρέβαν βέβαιον καὶ ἀκέραιον διαμενέτω καὶ ἔσται καὶ εἶναι νοεῖσθω, γραφὲν τὸ εἰρημένον συμβόλαιον ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ τρίτῳ, ἡμέρᾳ εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ αὐγούστου τῆς ἐνδεκάτης Ἰνδικτιῶνος χειρὶ Πέτρου ντὲ Ἀρένα, πρεσβυτέρου τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Βαρθολομαίου ἐν τῇ Βενετίᾳ καὶ νοταρίου Βενετίας καὶ καντζελαρίου τοῦ κυροῦ μπαϊούλου τῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει Βενετῶν, ὅπερ ὧν χρυσῶν δουκάτων τριάκοντα χιλιάδων καὶ ἐτέρων τῶν προειρημένων ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ διαλαμβανομένων ὁ κύριος δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρα κόσμια τῆς βασιλείας τὰ περιεχόμενα ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ, καὶ σωζομένων αἰεὶ καὶ τηρουμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμου-

νίῳ Βενετίας ἀκεραίως πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἄς ὁ κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν ἢ ἔχειν δύνανται κατὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν περὶ δουκάτων χρυσῶν πέντε χιλιάδων τῶν δανεισθέντων τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἐν τῇ Αἴνῳ διὰ τινος σὺρ Μαρίνου Φαρέτρου ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ὑπὲρ ὧν ὁ κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρον ἀπὸ τῆς βασιλείας ἡμῶν παλάξιον ἐν, οὕτω μέντοι, ὅτι ἀποφληθέντων τῶν εἰρημένων πέντε χιλιάδων χρυσῶν δουκάτων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνεχέσθωσαν τὸ εἰρημένον παλάξιον τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἀποδοῦναι. ἔτι ὁ εἰρημένος κύρ ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας ἀφήσιν, ἀνατρέπει καὶ καταλύει πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας, βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ἐπενεχθείσας παρ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῶν λαῶν καὶ ὑποτεταγμένων ἡμῖν τοῖς Βενετίκοις καὶ πιστοῖς τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας ἐλευθερῶν καὶ ἀπολύων καὶ ἐλευθέρους καὶ ἀπολελυμένους εἰς τὸ διηγεκὲς εἶναι θέλων ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ τοὺς λαοὺς ἡμῶν καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἀδικιῶν, ζημιῶν τε καὶ προσκομμάτων τῶν ἐπενεχθέντων καὶ γενομένων παρὰ τῶν προήγησάμενων ἡμᾶς καὶ τῶν λαῶν τῶν ὑποτεταγμένων ἡμῖν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ ἰδίως περὶ ἐκείνων τῶν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας καὶ τοῖς πολίταις Βενετίκοις ἐπενεχθέντων καὶ γεγονότων ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τῆς μακαρίας καὶ ὁσιωτάτης μνήμης κυροῦ Ἀνδρονίκου, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων, τοῦ Παλαιολόγου, τοῦ ἀδελφοῦ τῆς βασιλείας μου, ποιῶντος ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ τοῦ εἰρημένου ἀποκρισιάριου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας δεχομένοις καὶ λαμβάνουσι τέλος ἐλευθερίαν, ὑπόσχουσιν καὶ συμφωνίαν, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἀπαιτεῖν ἢ μνημονεῦειν περὶ τῶν προειρημένων πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν, τοὺς τε κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν, καὶ ὁμοίως ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν δι' ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν ἀφίεμεν διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας, ἀκυροῦμεν καὶ

ἀνατρέπομεν καὶ καταλύομεν πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας καὶ βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ὅπωςδήποτε ἐπενεχθείσας ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς διὰ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, τῶν τε καπετάνων τῶν Βενετῖκων, εἴτε παρ' οἰωνδήτινων ἄλλων ὁφφικιαλίων, προνοητῶν, ῥεκτόρων καὶ πάντων ἄλλων οἰωνδήτινων ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας, καὶ δὴ ἀπὸ τῶν προειρημένων πάντων καὶ ἐκάστων τῶν συμβάντων καὶ γενομένων καὶ ἐπενεχθέντων ἔστωσαν καθόλου ἀπολελυμένοι καὶ ἀναπεπαυμένοι, ἀναπαύοντες καὶ ἀπολύοντες καὶ εἰς τὸ διηνεχὲς ἐλευθεροῦντες τὸν εἰρημένον κῆρ δούκαν καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, τοὺς λαοὺς αὐτῶν καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους αὐτοῖς ἀπὸ πασῶν τῶν προειρημένων ἀδικιῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὅπωςδήποτε ἡμῖν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἐπενεχθέντων προσκομμάτων καὶ ζημιῶν μέχρι τῆς παρούσης σήμερον ἡμέρας, ὡς ἀνωτέρω προεῖρηται, ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς. περὶ δὲ τῶν ἔργων τῆς Τενέδου μηδεμίαν γενέσθω μνήμη κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλὰ μενέτωσαν οὕτως ἐν μετεώρῳ, μέχρις ἂν ὁ ὠρισμένος χρόνος τῆς παρούσης τρέβας διαμῆνῃ. ἔτι δὲ μὴ νοουμένου διὰ τῆς παρούσης τρέβας καὶ συμφωνίας, ὅτι ἐὰν ὥσὶ τινα συμβόλαια καὶ συμφωνίαι ἢ στοιχήματα, ἐξ ὧν ἢ ἐκ τῆς δυνάμεως ἐκείνων τινὲς Ῥωμαῖοι ὑποτεταγμένοι ἢ πιστοὶ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Βενετῖκοις τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἢ ἀνάπαλιν Βενετῖκοι τινὲς ὑποτεταγμένοι καὶ πιστοὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Ῥωμαῖοις τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς ἡμῶν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ὅπωςδήποτε, ἔσονται ἀφειμένα, ἀνατετραμμένα ἢ ἄκυρα, μᾶλλον μὲν οὖν ἐκδηλότερον νοεῖσθω καὶ δηλοῖσθω διὰ τοῦ παρόντος στοιχήματος καὶ τῶν τρεβῶν, ὅτι αὐτοὶ οἱ τοιοῦτοι Βενετῖκοι πιστοὶ καὶ ὑποτεταγμένοι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἰωνδήτινων Ῥωμαίων τῶν ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Βενετῖκοις καὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ἡμεῖς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ποιήσομεν καὶ γενέσθαι διαπραξόμεθα δίκαιον διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὡς

πρότερον ἐνειχόμεθα, ἀκεραίως, καὶ νῦν ὀφείλομεν καὶ κατὰ τὸν ὁμοίον τρόπον οἱ ἡμέτεροι Ῥωμαῖοι δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἷονδῆποτε Βενετῶν πιστῶν καὶ ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷσιν δὴ Ῥωμαίοις ὁ κύριος δούξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, ὁ μπαϊούλος καὶ ὁ ρέκτωρ καὶ οἱ ὁφφικιάλιοι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ κουμουνίου Βενετίας ὅπουδῆποτε καθεστῶτες δίκαιον ποιήσουσι διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὥς πρότερον ἐνείχοντο, ἀκεραίως, καὶ νῦν ὀφείλουσι, σωζομένων αἰεὶ καὶ τηρουμένων πασῶν καὶ ἐκαστῶν τῶν παραφυλάξεων καὶ καταστάσεων καὶ ὑποσχέσεων καὶ διασαφίσεων, εἴτε περὶ ζημιῶν τῶν μὴ ταχθεισῶν, ἰδίως ῥηθεισῶν καὶ ὀνομασθεισῶν, εἴτε περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀνωτέρω ὀνομασθέντων, οἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας ἢ ἀφέσεως τῶν ἀδικιῶν, τῶν προσκομμάτων καὶ τῶν ζημιῶν μὴ νοεῖσθω κατὰ τι ἐλάττωσις. ἅπερ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια, εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιόν σταυρόν, εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἀφάμενοι τῶν γραφῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιάριου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου καὶ αὐτὸς ὁ κύριος ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἀφάμενος τῶν αὐτῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιόν σταυρόν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὀνόματι τῷ προειρημένῳ καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὁμόσαμεν καὶ ὑποσχέθημεν ἀλλήλοις, βέβαια καὶ ἀμετακίνητα τὰ προειρημένα πάντα ἔχειν τε καὶ κρατεῖν καὶ ἀπαράθραυστα συντηρεῖν καὶ ἀποπληροῦν ἢ φυλάττεσθαι καὶ ἀποπληροῦσθαι ποιῆσαι καὶ μὴ ἐναντίως ποιῆσαι ἢ ἐπελθεῖν τοῖς προειρημένοις ἢ ἐν τινὶ τῶν προειρημένων δι' ἡμῶν ἢ δι' ἄλλων ἀπὸ δικαίου ἢ φάκτου τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ ἢ αἰτίᾳ ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ ἐνοχῇ τῶν ἡμετέρων καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἀγαθῶν τῶν τε νῦν ὄντων καὶ ἐσομένων. ὧν πάντων εἰς μαρτυρίαν καὶ καθαρωτέραν βεβαίωσιν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν τὰς παρούσας τρέβας γενέσθαι καὶ γραφῆναι προσετάξαμεν, γράμμασιν ἐλληνικοῖς τε καὶ λατινικοῖς, ἐλληνικοῖς μὲν διὰ χειρὸς βασιλικῆς νοτα-

ρίου, Γεωργίου τοῦ Μανικαίτου, λατινικοῖς δὲ διὰ χειρὸς Βαρθολομαίου Μαουριτζίκου τοῦ ἀπὸ τῆς Κρήτης νοταρίου βασιλικοῦ καὶ τῆς Βενετίας καὶ καντζελλαρίου τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου καὶ ἔτι ἐν τῇ αὐτῇ τῶν Βενετῖκων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ εἰς μείζονα ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν τῶν εἰρημένων τρεβῶν ἰδίᾳ ἡμῖν χειρὶ ἐρυθροῖς γράμμασιν ὑπεγράψαμεν καὶ ἡμετέρα χρυσῇ βούλλῃ ἀπηρωρήμενη κατοχυρωθῆναι ἐποιήσαμεν καὶ προσετάξαμεν, ὥς τῷ προειρημένῳ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ δεδώκαμεν, ἔχοντες παρ' ἡμῖν ἐτέρας ὁμοίας τρέβας τὴν αὐτὴν περίληψιν ἐχούσας καὶ κατοχυρωμένας τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου καὶ συνδίκου βούλλῃ κηρίνῃ τῆς τοῦ ἁγίου Μάρκου εἰκόνης ἐντετυπωμένης, ἃ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἐγένοντο ἔτσι ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννήσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ ὀκτωκαίδεκάτῳ, ἰνδικτιῶνος ἐνδεκάτης, ἡμέρᾳ τελευταίᾳ μηνὸς ὀκτωβρίου κατὰ τὸν τῶν Λατίνων δρόμον, ἀπὸ δὲ κτίσεως κόσμου ἑξακισχιλιοστῷ ἐννακοσιοστῷ εἰκοστῷ ἐβδόμῳ, ἰνδικτιῶνος δωδεκάτης, ἐν μηνὶ καὶ ἡμέρᾳ τοῖς ἀναγεγραμμένοις ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ, θεοδοξάστῳ, θεομεγαλόντῳ ἡμετέρα πόλει τῇ Κωνσταντινουπόλει, ἐν τῷ ἡμετέρῳ θεοφρουρήτῳ παλατίῳ, ἐν ᾧ νῦν κατοικοῦμεν, ἐν τῷ καινῷ τρικλινίῳ, ὅστις ἐστὶ πρὸ τοῦ κελλίου τοῦ ἡμετέρου κοιτῶνος, παρόντων μαρτύρων ἰδίως πρὸς ταῦτα τὰ ἀνωτέρω γεγραμμένα προσκληθέντων καὶ ἀξιωθέντων, τοῦ περιποθήτου γαμβροῦ τῆς βασιλείας ἡμῶν κυροῦ Παρίωνος Ντόρια καὶ τοῦ περιποθήτου ἐξαδέλφου τῆς βασιλείας ἡμῶν κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Γουδέλη καὶ τῶν οἰκείων τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ κυροῦ Νικολάου Νοταρᾶ, διερμηνευτοῦ τοῦ καβαλλαρίου καὶ κυροῦ Δημητρίου τοῦ Λεονταρίου, Λατίνων δὲ τῶν εὐγενῶν ἀνδρῶν σὲρ Πέτρου Κουρίνου, σὲρ Φραγκούλῃ Βενέρῃ, σὲρ Πέτρου Μοράντε καὶ σὲρ Νικολέτου Τολέρου *) †.

† Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν καὶ ἐκάστοις τοῖς τὰς παρούσας τρέβας ὁφομένοις, ὅτι εἰ καὶ ἐγένοντο ἔτσι, μηνὶ καὶ ἡμέρᾳ καὶ ἰνδικτιῶνι,

*) Nomina Venetorum in versione latina ita scripta sunt: Petr. Quirino, Fran-
gia Venerio, Petr. Morante, Nicoletto Torellon.

ὡς ἂνωτέρω, ὅμως διὰ τινὰ ἐμποδισμόν τῆς ἀσθενείας τοῦ γαλήνο-
τάτου καὶ λαμπροτάτου αὐθέντου, τοῦ αὐθέντου καὶ βασιλέως ὡμο-
σθησαν ἔτει χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ ἑνεακαίδεκάτῳ τοῦ μαρτίου
μηνός, ἡμέρᾳ ὀγδόῃ ἰνδ. δωδεκάτης κατὰ τὸν δρόμον τῶν Λατίνων,
ἀπὸ δὲ κτίσεως κόσμου ἑξακισχιλιοστῷ ἑνακοσιοστῷ εἰκοστῷ ἐβ-
δόμῳ, ἰνδ. δωδεκάτης, ἡμέρᾳ ὀγδόῃ τοῦ μαρτίου μηνός †.

† Μανουὴλ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασι-
λεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

† Εγὼ Γεώργιος ὁ Μανικαίτης βασιλικῇ ἐξουσίᾳ βασιλικὸς νο-
τάρχιος τοῖς προειρημένοις πᾶσι καὶ ἐκάστοις παρεγενόμην, καὶ ταῦτα
ἔγραφα, τὸ ἐμὸν ὄνομα ὑπογράφων. Ὁ βασιλικὸς νοτάρχιος Γεώργιος
ὁ Μανικαίτης †.

*Versio latina subscripta est: Ego Bartholomeus Mauricico, clericus
Cretensis, cancellarius egregij domini ambassiatoris in curia Venetorum Con-
stantinopolis, imperiali auctoritate notarius hiis omnibus interfui, et rogatus
scribere scripsi signumque eorum instrumentorum in robur et testimonium
omnium premissorum apposui consuetum.*

*Origin. membr. tabularii Veneti. A tergo habet annum in extenso, graece
et latine. Versio latina ad dextram. Aurea bulla, olim suspensa serico rubro,
avulsa est.*

XXXVI. 6931—1423. 30. septembris ind. II.

*Imperator Ioannes Palaeologus prorogat pactiones anteriores cum Venetis
factas in annos quinque.*

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς
καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος καὶ
ἀεὶ ἀγίουστος. ἐπεὶ ὁ ἐπιφανὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς κῆρ Φραν-
τσέσκος Φούσκαρις, Θεοῦ χάριτι δούξ Βενετίας καὶ τὰ λοιπὰ, πρὸς
ἡμᾶς καὶ τὴν τῆς ἡμετέρας βασιλείας παρουσίαν ἀπέστειλεν ἐν τῇ
Κωνσταντινουπόλει, τῇ ἡμῶν περιφήμῳ πόλει, τὸν ἐξηρημένον, εὐγενῆ
καὶ φρόνιμον ἄνδρα, κῆρ Πέτρον Κονταρένον, ἔντιμον καὶ περιφανῆ
ἀποκρισιάριον αὐτοῦ, εἰς τὰ μέρη τῆς Ῥωμανίας σύνδικόν τε καὶ ἐπί-
τροπον αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυροῦ δουκὸς καὶ
τοῦ κομουνίου Βενετίας, ἔχοντα ἐντελῆ ἐξουσίαν καὶ ἄδειαν καὶ

ὀρισμὸν τρακταῖσαι καὶ ποιῆσαι καὶ βεβαιῶσαι καὶ πληρῶσαι τρέβας
 καὶ συνθήκας τὰς κατωτέρω γραφησομένας μεταξύ ἡμῶν τε καὶ τῆς
 ἡμετέρας βασιλείας καὶ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
 κουμουνίου Βενετίας, καθὼς δηλοῦται διὰ τινος γράμματος δουκικοῦ
 αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κου-
 μουνίου Βενετίας, κατωχυρωμένου βούλλῃ μολυβδίνῃ μετὰ σχοινίου
 καναβιτικοῦ, δοθέντος ἐν τῷ δουκικῷ παλατίῳ αὐτοῦ τοῦ κουμουνίου
 ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου σαρκώσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ εἰκοστῷ
 τρίτῳ, ἰνδικτιῶνος α', ἡμέρᾳ κ' τοῦ ἱουλλίου μηνὸς κατὰ τὸ ἔθος τῆς
 Βενετίας, ἔτι δὲ καὶ διὰ γράμματος δουκικοῦ πιστώσεως αὐτοῦ τοῦ
 κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας σταλέντος ἡμῖν καὶ τῇ
 ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ καὶ δοθέντος ἐν τῷ προειρημένῳ παλατίῳ τοῦ ῥη-
 θέντος κουμουνίου ἔτει, μηνί, ἡμέρᾳ καὶ ἰνδικτιῶνι, ὡς ἀνωτέρω καὶ
 μέντοι μετὰ ποικίλας ὁμιλίας καὶ τρακταῖσμοις γενομένους μεταξύ
 ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ προειρημένου συνδίκου,
 ἐπιτρόπου καὶ ἀποκρισιαρίου περιφανοῦς, ἡμεῖς Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ
 τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος,
 δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ δια-
 δόχων ἡμῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ
 ἐπίτροπος δικαίῳ καὶ ὀνόματι τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ
 τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐκατέρωθεν ὀφει-
 λομένης τηρηθῆναι καὶ φιλίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον αὐξήθησομένης, ἐπι-
 καλεσάμενοι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, συνέβημεν ἐπὶ τούτοις, δηλονότι,
 ἵνα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέχρι πέντε
 ἑτῶν τῶν ἐφεξῆς ἀκολουθησόντων μεταξύ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας
 ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων
 ἡμῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ
 πάντων τῶν ὑποτεταγμένων αὐτοῖς διαμένωσιν ἐν ἰσχύι καὶ ἀκμῇ εἰ-
 λικρινεῖ καὶ ὁμονοίᾳ τρέβαι ὀφείλουσαι διαρκεῖν, στηρίζοντες καὶ βε-
 βαιοῦντες μέχρι τῆς εἰρημένης διωρίας πάσας τὰς παρελθούσας καὶ
 ἐκπνευσάσας τρέβας μετὰ πάντων τῶν κεφαλαίων, τῶν καταστάσεων,
 τῶν στοιχημάτων, τῶν συμφωνιῶν, τῶν διασαφήσεων, τῶν ἐπερωτή-
 σεων, βεβαιώσεων καὶ ζημιῶν ἐπιθέσεων καὶ τῶν ἄλλων πάντων
 τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν ταῖς τρέβαις ταῖς ἀνωτέρω δηλουμέναις ταῖς
 παρελθούσαις, καθὼς μέχρι τοῦ νῦν καθέστηκε σύνηδες, μετὰ τῶν

διασαφήσεων καὶ προσδιορισμῶν τῶν κατωτέρω γραφησομένων, δηλονοτι, ὅτι εἰ καὶ ὁ κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας φανερώς ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν τῶν τε νέων καὶ παλαιῶν, ὥστε ἐξεῖναι τοῖς Βενετικοῖς αὐτῶν ὠνεῖσθαι ἐλευθέρως οἰκίας, κάμπους, περιβόλια καὶ κτήματα ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ πάσῃ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, ὅμως ὁ προειρημένος κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας κατάνοοῦντες τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἵνα ἐπιγνώμεν τὴν αὐτῶν καλὴν διάθεσιν πρὸς τὴν ἡμετέραν συντήρησιν, προενοήσαντο ὁδῷ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἀρέσαι ἡμῖν τοῦτον τὸν τρόπον, τουτέστιν, ὅτι μὴ ἐλαττουμένων διὰ τοῦτο πασῶν τῶν ἐλευθεριῶν τε καὶ φραγγισιῶν, ἃς ἔχουσι καὶ ἔχειν ὀφείλουσιν οἱ Βενετικοὶ διὰ τῶν τρεβῶν, κωλύσουσι τοὺς αὐτῶν Βενετικούς, ὥστε μέχρι τῆς συμπληρώσεως καὶ διωρίας τῶν παρούσων τρεβῶν μὴ ἀγοράσαι ὁσπῆγία, τόπους, περιβόλια καὶ κτήματα, ἐναπομενόντων τῶν νῦν ὄντων ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν μετὰ τῶν τρόπων ἐκείνων καὶ τῶν καταστάσεων, καθ' ἃς κατέχουσι ταῦτα κατὰ τὸ παρὸν, δηλοποιούμενου, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τῶν τρεβῶν ἱκανῶς ἐστὶ δῆλον καὶ οὐ δεῖ ἐπὶ πλείω σαφηνίσεως, ὅτι διὰ τὴν εἰρημένην πρόφασιν οὐδεμία καινότης, δόσις, κομμέρκιον ἢ ἐμφύτευμα δυνήσεται ἐπιτεθῆναι δι' ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐπὶ ταῖς οἰκίαις, τοῖς τόποις, τοῖς κτήμασι καὶ περιβολίοις τοῖς νῦν οὖσιν ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν, ἥτις καινότης ἢ βάρος δυνήσεται ἀνακύφαι εἰς βλάβην καὶ ζημίαν τῶν Βενετικῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς εἵπομεν τῷ εἰρημένῳ συνδίκῳ, ἀποκρισιαρίῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὅτι αἱ πρόσοδοι καὶ τὰ κομμέρκια ἡμῶν βλάπτονται διὰ τὰ πολλὰ καπηλεῖα, ἅπερ οἱ Βενετικοὶ κρατοῦσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν μεγάλην ἀμετρίαν τοῦ οἴνου τοῦ πωλουμένου ἐν αὐτοῖς, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ὀφείλουσι προνοήσασθαι πρὸς τοῦτο, τούτου χάριν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἔξεστι τοῖς Βενετικοῖς κρατεῖν καπηλεῖα κατὰ πάντα ἀριθμὸν καὶ ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν ἐλευθέρως, καθὼς ἂν βούλωνται, ὅμως ὁδῷ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἐκρίναμεν πρόνοιαν τοῦτου ποιήσασθαι, τοῦτον τὸν τρόπον δηλονότι, μέχρι τῆς διωρίας τῶν παρούσων τρεβῶν ὁ προειρημένος κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας τάξουσιν, ὅτι οἱ Βενετικοὶ αὐτῶν ἔξουσιν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει δεκαπέντε μόνον καπηλεῖα καὶ τὰ ἄλλα πάντα παυθήσονται.

ται, ἐν οἷς δῆπου τεταγμένοις καπηλείοις οἱ Βενέτικοι αὐτῶν δυνή-
 σονται πωλεῖν οἶνον παντοῖον κατακοπτικῶς ἐν ὁποιαδήποτε ποσότη-
 τι χωρὶς τινος βάρους, νοουμένου, ὅτι διὰ τὴν συγκατάβασιν ταύτην
 οὐ νοηθήσεται διὰ τοῦτο ἐλαττωθῆναι ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τὰς
 ἐλευθερίας καὶ φραγγισίας τῶν Βενετῶν, καθὼς ἐστὶ δίκαιον. ἔτι
 μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κοροῦ
 ἀποκρισιarioύ, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου γέγονε σαφὲς ὑπὲρ τοῦ πᾶσαν
 ἀμφιβολίαν ἀναιρεθῆναι, δύνασθαι τοὺς Βενετικούς πωλεῖν ἐλευθέρως
 σίτον ἐν παντὶ μέρει καὶ τόπῳ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὅπου οὐκ ἔστι
 προσφόριον, σωζομένου τοῦ μὴ τὸν σίτον ἐκείνον γεωργηθῆναι ἐν τῇ
 ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, ὅπερ διαμενέτω κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν· εἰ δὲ
 Βενέτικοι θέλουσι πωλεῖν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ προσφορίου, δύνανται πω-
 λεῖν, ἀποδιδόντες τὸ κομμέρκιον, πλὴν εἴ τις Ῥωμαῖος θελήσει πω-
 λεῖν σίτον, ὅπου ὁ Βενετικὸς πωλεῖ ἔξω προσφορίου, τότε ὁ Βενετικὸς
 κομμέρκιόν τι οὐκ ἀποφλήσει διὰ τὸ ἐλευθέρως δύνασθαι πωλεῖν.
 καὶ ἐπεὶ ἐγένοντό· τινες διαφοραὶ μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας
 ἡμῶν καὶ τοῦ κοροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας περὶ τοῦ
 τόπου τοῦ προσφορίου, ὑπὲρ μείζονος σαφηνείας τάττομεν, ὅτι ὁ τό-
 πος τοῦ προσφορίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔστω καὶ εἶναι νοείσθω
 κατὰ τὰ ὅρια τὰ ἀρχῆθεν εἰωθότα. ἔτι ἐπειδὴ ὁ ῥηθεὶς ἀποκρισιάρ-
 ριος, σύνδικος καὶ ἐπιτροπος εἶπεν ἡμῖν, ὅτι τινὲς Βενέτικοι καὶ ὡς
 Βενέτικοι καταλογιζόμενοι παρὰ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐγένοντο
 Ῥωμαῖοι, ἀρκοῦμεθα ἡμεῖς ὅ τε βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἀνα-
 καλέσασθαι πάντας τοὺς Βενετικούς καὶ τοὺς ὡς Βενετικούς κατα-
 λογιζομένους τοὺς γεγονότας Ῥωμαίους ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρε-
 βῶν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἐσχάτων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ
 Κωνσταντινουπόλει μέχρι τῶν νῦν οὕτω καὶ τοιοῦτοτρόπως, καὶ οἱ
 Βενέτικοι οἱ γεγονότες Ῥωμαῖοι εἰς τὸ ἐξῆς οὐ διαβιβασθήσονται ὡς
 Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ὡς Βενέτικοι. ἔτι ἐπὶ τῆς πράξεως τῶν ἐξωτερικῶν
 κρασιῶν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα καὶ
 ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι καὶ φυλάττεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν.
 ἔτι περὶ τῆς πράξεως τοῦ σίτου ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία
 ἡμῶν λέγομεν καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σίτου καὶ
 περὶ αὐτοῦ κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν, μενουσῶν τῶν ἄλλων πασῶν
 ἐλευθεριῶν καὶ φραγγισιῶν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἄλλαις πραγματείαις καὶ

τοῖς πράγμασιν εἰς τὴν αὐτῶν κατάστασιν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὀπισχνοῦμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὥστε πάντα τὰ καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν τοῖς ὑποτεταγμένοις τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κομμουνίῳ Βενετίας ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῶσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφειλομένον κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάρχος, σὺνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κομμουνίου Βενετίας ὀπισχνεῖται ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, πάντα τὰ ἄλλα καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας διὰ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κομμουνίου Βενετίας τοῖς ὑποτεταγμένοις ἡμῖν ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῶσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλουσι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐνεχόμεθα καὶ ἀπολείπαζόμεθα δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κομμουνίῳ Βενετίας ὑπὲρ ἱκανοποιήσεως τῶν παλαιῶν ζημιῶν ὑπέρπουρα χιλιάδας δεκάεπτά καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία, ὀπισχνοῦμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ ὀνόματι τῷ προειρημένῳ δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τὰ τοιαῦτα ὑπέρπουρα διὰ πέντε ἑτῶν τῶν ἐφεξῆς ἐλευσομένων, ἀρχομένης τῆς διωρίας τῶν εἰρημένων χρόνων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς βεβαιώσεως τοῦ παρόντος συμβολαίου δηλονότι ἡμέρᾳ τελευταίᾳ τοῦ ὁκτωβρίου, διαιροῦντες τὰς εἰρημένας δεκάεπτά χιλιάδας τὰ ὑπέρπουρα καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία κατὰ πέμπτου καὶ ἀποδιδόντες κατ' ἐνιαυτὸν τὸ ἐπιβάλλον μέρος, δηλονότι τὸ πέμπτον, ὅπερ ἐστὶν ὑπέρπουρα τρισχίλια τετρακόσια τριάκοντα δύο, καὶ ἑκατὸν δεκατέσσαρα ἡμισυ ἢ ἑγγίστα καὶ οὕτω κατὰ διαδοχὴν, μέχρις ἂν πληρωθῇ ἡ ἀπόφλησις τῶν εἰρημένων δεκάεπτά χιλιάδων ὑπερπύρων καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τριῶν, καὶ ἱκανοποιήσωμεν ἀκεραίως

ἐν ταῖς εἰρημέναις διωρίαις τῶν προειρημένων πέντε ἐτῶν, συνάπτον-
 τας ἐξ ἐνιαυτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν κατὰ διαδοχὴν, δηλονότι ἀπὸ τοῦ ὁκτω-
 βρίου μηνός, ὡς προεῖρηται, ἃ δὴ πάντα ὑπέρπυρα δώσομεν καὶ
 ἀποφλήσμεν ἐν τοῖς εἰρημένοις καιροῖς καὶ διωρίαις, πάσης προφά-
 σεως ἀναιρουμένης, ἐν χερσὶ τοῦ μπαϊούλου τῶν Βενετίκων τοῦ κατὰ
 καιρὸν εὐρισκομένου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἢ φτίνῃ ἢ οἷστισιν ὁ κῆρ
 δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἀποτάξωσι, σωζομένων διόλου καὶ
 φυλαττομένων πασῶν καὶ ἐκάστων ζημιῶν τῶν Βενετίκων τῶν μὴ
 τεταγμένων, αἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας μὴ ἔστω ἐλάττωσις, καὶ τὸ
 ἀνάπαλιν, καὶ σωζομένων διόλου καὶ φυλαττομένων ἀκεραίως καὶ τῇ
 κυρῇ δουκὶ καὶ τῇ κουμουνίᾳ Βενετίας πάντων τῶν δικαίων καὶ
 ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἃς ὁ κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας
 ἔχουσι καὶ ἔχειν δυνήσονται καθ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν
 τινι συμβολαίᾳ δουκάτων χρυσῶν τριάκοντα χιλιάδων περὶ τε κεφα-
 λαίου καὶ τόκου, ζημίας καὶ ἐξόδου καὶ τῶν διὰ μέσου καὶ πάντων
 τῶν ἄλλων τῶν τούτοις ἀπηρωρημένων, ὡς ἐν τῇ αὐτῇ συμβολαίᾳ τοῦ
 χρέους περιέχεται, ὃ δὴ συμβόλαιον καὶ χρέος μὴ νοεῖσθω, μηδὲ
 νοεῖσθαι δύναίτο διὰ τὴν παροῦσαν τρέβαν ἢ συμφωνίαν ὅπως οὖν
 ἀφειμένον, ἄκυρον ἢ ἀνατετραμμένον, μᾶλλον μὲν οὖν ἐν τῇ αὐτοῦ
 καταστάσει καὶ βεβαιότητι καὶ τῇ δικαίᾳ, ἐν οἷς ἦν καὶ πρὸ τοῦ
 γενέσθαι τὴν παροῦσαν τρέβαν, βέβαιον καὶ ἀκέραιον διαμενέτω καὶ
 ἔσται καὶ εἶναι νοεῖσθω, γραφὲν τὸ εἰρημένον συμβόλαιον ἔτει χιλι-
 οστῇ τριακοσιεπτῇ τεσσαρακοστῇ τρίτῃ, ἡμέρᾳ εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ
 αὐγούστου τῆς ια' ἐνδικτιῶνος χειρὶ Πέτρου ντὲ Ἀρένα, πρεσβυτέρου
 τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Βαρθολομαίου ἐν τῇ Βενετίᾳ καὶ νοταρίου
 Βενετίας καὶ καντζελαρίου τοῦ κυροῦ μπαϊούλου τῶν ἐν Κωνσταντι-
 νουπόλει Βενετίκων, ὑπὲρ ὧν χρυσῶν δουκάτων τριάκοντα χιλιάδων
 καὶ ἐτέρων τῶν προειρημένων, ἐν τῇ ῥηθέντι συμβολαίᾳ διαλαμβανο-
 μένων, ὁ κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρα
 κόσμια τῆς βασιλείας τὰ περιεχόμενα ἐν τῇ ῥηθέντι συμβολαίᾳ, καὶ
 σωζομένων αἰεὶ καὶ τηρουμένων τῇ κυρῇ δουκὶ καὶ κουμουνίᾳ Βενε-
 τίας ἀκεραίως πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἃς ὁ κῆρ
 δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσι ἢ ἔχειν δύνανται κατὰ
 τῆς βασιλείας ἡμῶν περὶ δουκάτων χρυσῶν πέντε χιλιάδων τῶν δα-
 νεισθέντων τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἐν τῇ Αἴνῃ διὰ τινος σὺρ Μαρίνου

Φαρέτρου ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας,
 ὑπὲρ ὧν ὁ κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κουμουνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέ-
 χυρον ἀπὸ τῆς βασιλείας ἡμῶν παλάξιον ἐν, οὕτω μέντοι, ὅτι ἀπο-
 φληθέντων τῶν εἰρημένων πέντε χιλιάδων χρυσῶν δουκάτων τῷ κυρῷ
 δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνεχέσθωσαν τὸ εἰρημένον παλά-
 ξιον τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἀποδοῦναι. ἔτι ὁ εἰρημένος κῆρ ἀπο-
 κρισιᾶριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
 κουμουνίου Βενετίας διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας ἀφή-
 σιν, ἀνατρέπει καὶ καταλύει πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας
 ἀδικίας, βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ἐπενεχθείσας παρ' ἡμῶν καὶ
 τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῶν λαῶν καὶ ὑποτεταγμένων ἡμῖν τοῖς Βε-
 νετίκοις καὶ πιστοῖς τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας
 ὥς τῆς σήμερον ἡμέρας, ἐλευθερῶν καὶ ἀπολύων καὶ ἐλευθέρους καὶ
 ἀπολελυμένους εἰς τὸ διηνεκὲς εἶναι θέλων ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν
 ἡμῶν καὶ τοὺς λαοὺς ἡμῶν καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους
 ἡμῶν ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἀδικιῶν, ζημιῶν τε καὶ προσκομμάτων
 τῶν ἐπενεχθέντων καὶ γενομένων παρὰ τῶν προηγησαμένων ἡμᾶς
 καὶ τῶν λαῶν τῶν ὑποτεταγμένων ἡμῖν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ
 ἰδίως περὶ ἐκείνων τῶν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας
 καὶ τοῖς πολίταις Βενετίκοις ἐπενεχθέντων καὶ γεγονότων ἐν τῷ και-
 ρῷ τοῦ τῆς μακαρίας καὶ ὁσιωτάτης μνήμης κυροῦ Ἀνδρονίκου, ἐν
 Χριστῷ τῷ θεῷ πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων, τοῦ
 Παλαιολόγου, τοῦ θείου τῆς βασιλείας μου, ποιούντος ἡμῖν καὶ τῇ
 ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ τοῦ εἰρημένου ἀποκρισιαρίου, συνδίκου καὶ ἐπιτρό-
 πευ ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κου-
 μουνίου Βενετίας δεχομένοις καὶ λαμβάνουσι τέλος, ἐλευθερίαν, ὁπό-
 σχειν καὶ συμφωνίαν, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἀπαιτεῖν ἢ μνημονεύειν
 περὶ τῶν εἰρημένων πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν τοὺς τε
 κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν, καὶ ὁμοίως ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ
 ἡ βασιλεία ἡμῶν δι' ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν
 ἀφίεμεν διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας, ἀκροῶμεν καὶ
 ἀνατρέπομεν καὶ καταλύομεν πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδι-
 κίας καὶ βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ὅπως ἐπενεχθείσας ἡμῖν
 καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς διὰ τοῦ προ-
 ειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, τῶν τε κατε-

τάνων τῶν Βενετίκων, εἴτε παρ' οἰωνδήτινων ἄλλων ὀφφικιαλίων,
 προνοητῶν, ρεκτόρων καὶ πάντων ἄλλων οἰωνδήτινων ὑποτεταγμένων
 τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας, καὶ δὴ ἀπὸ τῶν προειρη-
 μένων πάντων καὶ ἐκάστων τῶν συμβάντων καὶ γενομένων καὶ ἐπεν-
 εχθέντων ἔστωσαν καθόλου ἀπολελυμένοι καὶ ἀναπεπαυμένοι, ἀνα-
 παύοντες καὶ ἀπολύοντες καὶ εἰς τὸ διηγεκὲς ἐλευθεροῦντες τὸν εἰρη-
 μένον κύρ δούκαν καὶ τὸ κουμουνιον Βενετίας, τοὺς λαοὺς αὐτῶν
 καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους αὐτοῖς ἀπὸ πασῶν τῶν προειρημένων ἀδι-
 κιῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὅπωςδῆποτε ἡμῖν καὶ τοῖς προηγησαμένοις
 ἡμᾶς καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἐπενεχθέντων προσκομμάτων καὶ ζη-
 μιῶν μέχρι τῆς παρούσης σήμερον ἡμέρας, ὡς ἀνωτέρω προεῖρηται,
 ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κων-
 σταντινουπόλει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς. περὶ δὲ τῶν ἔργων τῆς Τενέδου μη-
 δεμία γενέσθω μνήμη κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλὰ μενέτωσαν οὕτως ἐν με-
 τεώρῳ, μέχρις ἂν ὁ ὀρισμένος χρόνος τῆς παρούσης τρέβας διαμένῃ.
 ἔτι δὲ μὴ νοουμένου διὰ τῆς παρούσης τρέβας καὶ συμφωνίας, ὅτι
 ἐὰν ὥσὶ τινα συμβόλαια καὶ συμφωνίαι ἢ στοιχήματα, ἐξ ὧν ἢ ἐκ
 τῆς δυνάμεως ἐκείνων τινὲς Ῥωμαῖοι ὑποτεταγμένοι ἢ πιστοὶ ἡμῶν
 καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Βενετίκοις τισὶν
 ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας
 ἢ ἀνάπαλιν Βενετικοὶ τινὲς ὑποτεταγμένοι καὶ πιστοὶ τῷ κυρῷ δουκὶ
 καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Ῥωμαίοις τισὶν
 ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς ἡμῶν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ὅπωςδῆποτε,
 ἔσονται ἀφειμένα, ἀνατετραμμένα ἢ ἄκυρα, μᾶλλον μὲν οὖν ἐκδη-
 λότερον νοεῖσθω καὶ δηλοῦσθω διὰ τοῦ παρόντος στοιχήματος καὶ
 τῶν τρεβῶν, ὅτι αὐτοὶ οἱ τοιοῦτοι Βενετικοὶ, πιστοὶ καὶ ὑποτεταγμέ-
 νοι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας δυνήσονται καὶ ἰσχύ-
 σουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίαις αὐτῶν καθ' οἰωνδήτινων Ῥωμαίων τῶν
 ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Βενετικοὶ καὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ἡμεῖς καὶ ἡ
 βασιλεία ἡμῶν ποιήσομεν καὶ γενέσθαι διαπραξόμεθα δίκαιον διευ-
 θετημένον καὶ ἐντελὲς, ὡς πρότερον ἐνείχομεθα, ἀκεραίως καὶ νῦν
 ὀφειλομεν καὶ κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον οἱ ἡμέτεροι Ῥωμαῖοι δυνή-
 σονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίαις αὐτῶν καθ' οἰωνδήποτε
 Βενετῶν πιστῶν καὶ ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κου-
 μουνίῳ Βενετίας ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷσιν δὴ Ῥωμαίοις ὁ κύρ

δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, ὁ μπαϊούλος καὶ ὁ ρέκτωρ καὶ οἱ
 ὀφφικιάλιοι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὁποῦδήποτε
 καθεστῶτες δίκαιον ποιήσουσι διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὡς πρότε-
 ρον ἐνείχοντο, ἀκεραίως, καὶ νῦν ὀφείλουσι, σωζομένων αἰεὶ καὶ τη-
 ρουμένων πασῶν καὶ ἐκάστων τῶν παραφυλάξεων καὶ καταστάσεων,
 ὑποσχέσεων καὶ διασαφήσεων, εἴτε περὶ ζημιῶν τῶν μὴ ταχθεῖσων,
 ἰδίως ῥηθεισῶν καὶ ὀνομασθεισῶν, εἴτε περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀνω-
 τέρω ὀνομασθέντων, οἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας ἢ ἀφέσεως τῶν
 ἀδικιῶν, τῶν προσκομμάτων καὶ τῶν ζημιῶν μὴ νοείσθω κατὰ τι
 ἐλάττωσις, ἅπερ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἡμεῖς ὁ
 βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ
 διαδόχων, ἡμῶν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια, εἰς τὸν τίμιον καὶ
 ζωοποιὸν σταυρὸν, εἰς τὴν φυγὴν ἡμῶν, ἀφάμενοι τῶν γραφῶν, ἐπὶ
 παρουσίᾳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου,
 καὶ αὐτοῦ ὁ κϋρ ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι
 τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἀφάμενος τῶν αὐ-
 τῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ εἰς τὴν φυγὴν αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ
 τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ
 εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὀνόματι τῶν προ-
 ειρημένων καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὠμόσαμεν καὶ ὑπεσχόμεθα
 ἀλλήλοις, βέβαια καὶ ἀμετακίνητα τὰ προειρημένα πάντα ἔχειν τε
 καὶ κρατεῖν καὶ ἀπαράθροστα συντηρεῖν καὶ ἀποπληροῦν ἢ φυλάττε-
 σθαι καὶ ἀποπληροῦσθαι ποιῆσαι καὶ μὴ ἐναντίως ποιῆσαι ἢ ἐπελ-
 θεῖν τοῖς προειρημένοις ἢ ἐν τινι τῶν προειρημένων δι' ἡμῶν ἢ δι'
 ἄλλων ἀπὸ δικαίου ἢ φάκτου τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ ἢ αἰτίᾳ ἐπὶ ὑπο-
 θήκῃ καὶ ἄνοχῃ τῶν ἡμετέρων καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ
 εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἀγαθῶν τῶν
 τε νῦν ὄντων καὶ ἐσομένων. ὧν πάντων εἰς μαρτυρίαν καὶ καθαρῶ-
 τέραν βεβαίωσιν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν τὰς παρού-
 σας τρέβας γενέσθαι καὶ γραφῆναι προσετέξαμεν γράμμασιν ἐλληνι-
 κοῖς τε καὶ λατινικοῖς, ἑλλήνικοις μὲν διὰ χειρὸς βασιλικοῦ νοταρίου
 Γεωργίου τοῦ Μανικαῖτου, λατινικοῖς δὲ διὰ χειρὸς Χριστοφόρου
 Γαρατῶν ἀπὸ τοῦ Ταρβεσίου, ἐπιστημῶν διδασκάλου καὶ βασιλικῆς
 ἐξουσίας νοταρίου καὶ καντζελαρίου τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισια-
 ρίου καὶ ἔτι ἐν τῇ ἀδελφῇ τῶν Βενετικῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει.

καὶ εἰς μείζονα ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν τῶν εἰρημένων τρεβῶν ἰδίᾳ ἡμῶν χειρὶ ἐρυθροῖς γράμμασιν ὑπεγράψαμεν καὶ ἡμετέρα χρυσῇ βούλλῃ ἀπηρωρημένη κατοχυρωθῆναι ἐποιήσαμεν καὶ προσετάξαμεν, ὥς τῷ προειρημένῳ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ δεδώκαμεν, ἔχοντες παρ' ἡμῖν ἐτέρας ὁμοίας τρέβας τὴν αὐτὴν περίληψιν ἐχούσας καὶ κατοχυρωμένας τοῦ κομουνίου Βενετίας καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιάρχου καὶ συνδίκου βούλλῃ κηρίνῃ τῆς τοῦ ἁγίου Μάρκου εἰκόνος ἐντετυπωμένης, ἃ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἐγένοντο ἔτσι ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννήσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ εἰκοστῷ τρίτῳ, Ἰνδικτιῶνος δευτέρας, ἡμέρᾳ τελευταίᾳ τοῦ σεπτεβρίου κατὰ τὸν τῶν Λατίνων δρόμον, ἀπὸ δὲ κτίσεως κόσμου ἐξ ἁκισχιλιοστῷ ἑννακοσιοστῷ τριακοστῷ πρώτῳ, Ἰνδικτιῶνος β', ἐν μηνὶ καὶ ἡμέρᾳ τῇ ἀνωτέρῳ γεγραμμένῃ. εἰ καὶ προγράφεται, ὅτι ἐγένοντο ἐν τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ σεπτεβρίου, ἀλλ' οὖν ὠμόθυσαν κατὰ τὴν θ' ὀκτωβρίου τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ, θεοδοξάστῳ, θεομεγαλόντῳ ἡμετέρᾳ πόλει τῇ Κωνσταντινουπόλει, ἐν τῷ ἡμετέρῳ θεοφρουρῇτῳ παλατίῳ, ἐν ᾧ νῦν κατοικοῦμεν, παρόντων μαρτύρων ἰδίως πρὸς ταῦτα τὰ ἀνωτέρω γεγραμμένα προσκληθέντων καὶ ἀξιοθέντων τοῦ τε περιποδήτου θείου τῆς βασιλείας ἡμῶν κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Γουδέλη καὶ τοῦ ἐξαδέλφου τῆς βασιλείας ἡμῶν κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Καντακουζηνοῦ καὶ τῶν οἰκείων τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ κυροῦ Γεωργίου τοῦ Γουδέλη καὶ κυροῦ Δημητρίου τοῦ Λεοντάρη, Λατίνων δὲ τῶν εὐγενῶν καὶ φρονίμων ἀνδρῶν κυροῦ Φραντζέσκου Μουριτζίνου, κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Μιχέλη, κυροῦ Φραγκοῦλη τοῦ Βενέρη καὶ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Τζαμπάνη.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Verbo latina subscripta est: Ego Christophorus Garathonus, natus quondam Petri Garathoni de Taruisio, artium doctor imperialique auctoritate notarius tum et cancellarius prefati domini ambasiatoris et baiuli in curia Venetorum Constantinopoli his omnibus presens interfui, et rogatus scripsi.

Origin. membr. tabularii Veneti. A tergo: χιλιοστῶ τετρακοσιοστῶ εἰκοστῶ τρίτῳ, ἡμέρᾳ ἐνάτῃ τοῦ ὀκτωβρίου μηνὸς παρεσημειώθη τὸ παρὸν συμβόλαιον τῶν τρεβῶν δι' ἐμοῦ, Γεωργίου τοῦ Μανικαίτου βασιλικοῦ νοταρίου βασιλικῇ ἐξουσίᾳ. Versio latina ad dextram. Aurea bulla, olim suspensa serico rubro, avulsa est.

XXXVII. 6936 (1427) novembri ind. VI.

Despota Theodorus Palaeologus Georgio Gemisto in feudum dat terram Phanarii.

† Ἡ βασιλεία μου τὸν παρόντα ἀργυρόβουλλον ὀρισμὸν αὐτῆς ἀπολύει, δι' οὗ δὴ καὶ διορίζεται, ὡς ἂν κρατῇ καὶ κεφαλαικεύῃ ὁ οἰκείος τῇ βασιλείᾳ μου, κῆρ Γεώργιος ὁ Γεμιστός, τὸ κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου μετὰ πάσης τῆς αὐτοῦ νομῆς καὶ συνηθείας καὶ περιοχῆς, λαμβάνων κατ' ἔτος ἐντὸς τοῦ προσοδίου αὐτοῦ πάντα τὰ δίκαια τοῦ κεφαλαικίου τῆς αὐτῆς χώρας, τὰς μύζας καὶ εἴ τι ἄλλο ὀφείλουσιν οἱ ἔποικοι τῆς αὐτῆς χώρας ἀδθεντικὸν δίκαιον, χωρὶς μόνης τῆς τοῦ φλωριατικοῦ δόσεως, ἥτις ὀφείλει εἶναι τοῦ δημοσίου, καὶ οὐδὲν ἔχῃ εἰς τὰ αὐτὰ παρὰ τινος τὴν τυχοῦσαν διενόχλησιν ἢ παρασάλευσιν, ἀλλὰ ἀπολαύῃ πάσης ἀνενοχλησίας καὶ δεφενδεύσεως τῇ ἰσχύει καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος ἀργυροβούλλου ὀρισμοῦ τῆς βασιλείας μου, κρατῶν καὶ κεφαλαικεύων αὐτὰ, ὡς ἂν ὠθεν εἴρηται, παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν, καὶ ἐκδουλεύειν ὀφείλων καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν ἵνα κρατῶσι καὶ κεφαλαικεύωσι τὸ τοιοῦτον κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου καὶ οἱ γνήσιοι παῖδες αὐτοῦ, ὃ τε κῆρ Δημήτριος καὶ ὁ κῆρ Ἀνδρόνικος, παρ' ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν κατὰ τὸν ἀναγεγραμμένον τρόπον, ὡς καὶ οἱ τούτων παῖδες, καὶ εἰ μὲν φανῶσιν ἄξιοι περισσοτέρας εὐεργεσίας, ἵνα γένηται εἰς αὐτοὺς, εἰ δὲ μὴ, ἵνα λαμβάνωσιν εἰς προσόδιον αὐτῶν κατ' ἔτος πάσας τὰς ἀναγεγραμμένας δόσεις, χωρὶς μόνης τῆς τοῦ φλωριατικοῦ δόσεως, ἥτις ὀφείλει εἶναι τοῦ δημοσίου, καὶ ἐκδουλεύωσι τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν τὴν ἀνήκουσαν ὑπὲρ τούτων δουλείαν· οἷος δὲ προτελευτήσῃ ἐκ τούτων, ἵνα ὁ ζῶν κατέχῃ καὶ τὴν τοῦ τεθνεώτος μερίδα ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπάστως παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν, ἐπεὶ καὶ εἰς τὴν περὶ τούτων βεβαίωσιν καὶ ἀσφάλειαν αὐτῶν ἐγένετο

πρὸς αὐτοὺς καὶ ὁ παρὼν ἀργυρόβουλλος ὁρισμὸς τῆς βασιλείας μου, ἀπολοθεὶς κατὰ μῆνα νοέμβριον τῆς ἐνισταμένης ε' ἰνδ. τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἐννακισιοστοῦ λς' ἔτους, ἐν ᾧ καὶ ἡ βασιλεία μου ὕπεσημήνατο †.

† Θεόδωρος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ εὐσεβῆς δεσπότης, Παλαιολόγος ὁ Πορφυρογέννητος †.

Orig. membr. tabularii Neapolitani. Bulla argentea avulsa est. Edidit cum duobus aliis diplomatibus eiusdem tabularii Paschalis Placido, Illustrazione di tre diplomi bizantini del grande archivio di Napoli. Napoli. 1862.

XXXVIII. 6937 (1428) octobri ind. VII.

Imperator Ioannes Palaeologus confirmat argenteas bullas despotae Theodori Palaeologi, quibus Georgio Gemisto in feudum dantur terrae Brysis et Phanarii.

† Ὁ οἰκείος τῆς βασιλείας μου, κῆρ Γεώργιος ὁ Γεμιστός, ἐνεφάνισεν εἰς αὐτὴν ἀργυρόβουλλον τοῦ περιποδήτου αὐταδέλφου τῆς βασιλείας μου, πανευτυχιστάτου δεσπότη τοῦ Πορφυρογεννήτου κῆρ Θεοδώρου τοῦ Παλαιολόγου, διαλαμβάνον, ἵνα ἔχῃ τὸ περὶ τὸ Καστρίον χωρίον, τὴν Βρύσιν, μετὰ τῆς αὐτοῦ νομῆς καὶ περιοχῆς, καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ πᾶσαν καὶ παντοίαν ἀποφέρηται καὶ ἀποκερδαίνῃ πρόσθεον, τὴν τε ὑπὲρ τοῦ κεφαλατικίου δηλονότι, καὶ τὰς δύο μείζας, τὰ τε ἐν αὐτῷ ἐξαλειμματικά στασία καὶ πᾶν ἄλλο δημοσιακὸν δίκαιον, ἄνευ μὲν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ἑξαμιλίου ἀποταχθέντων ἢ ἀποταχθισομένων κεφαλαίων, ἔχων ἄδειαν αἰεὶ καὶ βελτιοῦν αὐτὸ κατὰ τὸν ἐνόντα τρόπον ὁμοίως καὶ ὅσους ἂν προσφέρηται ἢ αὐτὸς ἢ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ ξένους, καὶ τοῦ δημοσίου ἀνεπίγνωστοι, καὶ προσκαθήσωσιν ἐκείσε ἐν τῷ τοιοῦτῳ χωρίῳ, ἵνα ἔχωσι καὶ αὐτοὺς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ καθέξη καὶ νέμῃθῃσεται τὸ αὐτὸ χωρίον μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ γεννησομένης ὑπὲρ αὐτοῦ αὐξήσεως εἰς τῶν γνησίων παίδων καὶ κληρονόμων αὐτοῦ, ὁ προτιμότερος καὶ τοῦτο γίνηται κατὰ διαδοχὴν εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα χρόνον, ὀφείλοντος τοῦ κατέχοντος αὐτὸ αἰεὶ ἀποδιδόναι ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀνήκουσαν δουλείαν. [ὁμοίως] ἐνεφάνισε καὶ ἕτερον ἀργυρόβουλ-
 λαν τοῦ εἰρημένου περιποδήτου αὐταδέλφου τῆς βασιλείας μου, δια-
 λαμβάνον, ὡς ἂν κρατῇ καὶ κεφαλατικεὺς ὁ εἰρημένος κῆρ Γεώργιος

ὁ Γεμιστὸς τὸ κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου μετὰ πάσης τῆς αὐτοῦ νομῆς καὶ συνηθείας καὶ περιοχῆς, λαμβάνων κατ' ἔτος ἐντὸς τοῦ προσοδίου αὐτοῦ πάντα τὰ δίκαια τοῦ κεφαλατικίου τῆς αὐτῆς χώρας, τὰς τε μείζας, καὶ εἴ τι ἄλλο ὀφείλουσιν οἱ ἔποικοι τῆς αὐτῆς χώρας βασιλικὸν δίκαιον, χωρὶς μόνης τῆς τοῦ φλωριατικοῦ δόσεως· μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ τελευταίην ἵνα κρατῶσι καὶ κεφαλαικτεύωσι τὸ τοιοῦτον κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου καὶ οἱ γνήσιοι υἱοὶ αὐτοῦ παρ' ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν κατὰ τὸν ἀναγεγραμμένον τρόπον, ὀφείλοντες ἀποδιδόναι ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀνήκουσαν δουλείαν· καὶ ἐὰν προτελευτήσῃ ὁ ἕτερος αὐτῶν, ἵνα ὁ ζῶν κατέχῃ καὶ τὴν τοῦ τεθνεώτος μερίδα παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν. ταῦτα δὴ οὖν τὰ ἀργυρόβουλλα ἐμφανίσας τῇ βασιλεῖᾳ μου ὁ εἰρημένος κῆρ Γεώργιος ὁ Γεμιστὸς, παρεκάλεσεν, ἵνα πορίσῃται καὶ χρυσόβουλλον τῆς βασιλείας μου εἰς πλείονα τὴν αὐτοῦ ἀσφάλειαν. ἡ βασιλεία μου οὖν εὐμενῶς τὴν αὐτοῦ παράκλησιν προσδεξαμένη, τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον ἐπιχορηγεῖ καὶ ἐπιβραβεύει αὐτῷ, δι' οὗ εὐδοκεῖ, θεοσπίζει πρὸς ταῦτα καὶ διορίζεται, ἵνα τὰ εἰρημένα ἀργυρόβουλλα τοῦ περιποθήτου αὐταδέλφου τῆς βασιλείας μου ἔχωσι τὸ κύρος, τὸ στέργον καὶ τὸ βέβαιον, καὶ κατέχῃ ὁ εἰρημένος οἰκείος τῆς βασιλείας μου, κῆρ Γεώργιος ὁ Γεμιστὸς, τὸ περὶ τὸ Καστρίον χωρίον, τὴν Βρύσιν, μετὰ πάντων τῶν εἰσοδημάτων αὐτοῦ, ἄνευ τῆς ὑπὲρ τοῦ Ἑξαμιλίου μόνης δόσεως, ὡς προσείρηται, ἔχων ἄδειαν ἀῤῥειν καὶ βελτιοῦν αὐτὸ καὶ παραπέμπειν καὶ πρὸς τοὺς ἐξ αὐτοῦ γνησίους παῖδας ἐπὶ τῷ παραπέμπεσθαι καὶ παρ' ἐκείνων τὸν ἴσον καὶ ὅμοιον τρόπον πρὸς τοὺς ἐξ αὐτῶν κατὰ διαδοχὴν ἀδιάκοπον εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα χρόνον, ὀφειλόντων τῶν ἀεὶ κατεχόντων αὐτὸ ἀποδιδόναι ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀνήκουσαν δουλείαν. ὁμοίως ἵνα ἔχῃ ὁ εἰρημένος κῆρ Γεώργιος ὁ Γεμιστὸς τὸ κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου, λαμβάνων ἐντὸς τοῦ προσοδίου αὐτοῦ πάντα τὰ δίκαια τοῦ κεφαλατικίου τῆς αὐτῆς χώρας καὶ τὰς μείζας καὶ εἴ τι ἄλλο ὀφείλουσιν οἱ ἔποικοι τῆς αὐτῆς χώρας βασιλικὸν δίκαιον, χωρὶς μόνης τῆς τοῦ φλωριατικοῦ δόσεως. μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ τελευταίην ἵνα κρατῶσι καὶ κεφαλαικτεύωσι τὸ τοιοῦτον κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου καὶ οἱ γνήσιοι υἱοὶ αὐτοῦ παρ' ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν κατὰ τὸν ἀναγεγραμμένον τρόπον, ὀφείλοντες ἀποδιδόναι ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀνήκου-

σαν δουλείαν. καὶ ὅταν προτελευτήσῃ ὁ ἕτερος αὐτῶν, ἵνα ὁ ζῶν καθέξῃ καὶ τὴν τοῦ τεθνεώτος μερίδα παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν κατὰ τὴν περίληψιν καὶ ἰσχὺν καὶ δύνάμιν τῶν εἰρημένων ἀργυροβούλλων τοῦ περιποθήτου ἀδελφοῦ τῆς βασιλείας μου, πανευτυχεστάτου δεσπότη τοῦ Πορφυρογεννήτου. τῇ γοῦν ἰσχύι καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου καθέξῃ ὁ εἰρημένος κῆρ Γεώργιος ὁ Γεμιστός τὸ περὶ τὸ Καστρίον χωρίον, τὴν Βρύσιν, μετὰ πάντων τῶν εἰσοδημάτων αὐτοῦ, ἄνευ τῆς ὑπὲρ τοῦ Ἑξαμιλίου μόνης δόσεως, ὡς προεῖρηται, ἔχων ἄδειαν αὔξειν καὶ βελτιοῦν αὐτὸ καὶ παραπέμπειν καὶ πρὸς τοὺς ἐξ αὐτοῦ γνησίους παῖδας ἐπὶ τῷ παραπέμπεσθαι καὶ παρ' ἐκείνων τὸν ἴσον καὶ ὅμοιον τρόπον πρὸς τοὺς ἐξ αὐτῶν κατὰ διαδοχὴν ἀδιάκοπον εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα χρόνον, ὀφειλόντων τῶν αἰεὶ κατεχόντων αὐτὸ ἀποδιδόναι ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀνήκουσαν δουλείαν. ἔτι ἵνα ἔχῃ ὁ εἰρημένος κῆρ Γεώργιος ὁ Γεμιστός τὸ κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου, λαμβάνων ἐντὸς τοῦ προσοδίου αὐτοῦ πάντα τὰ δίκαια τοῦ κεφαλατικίου τῆς αὐτῆς χώρας καὶ τὰς μείζας καὶ εἴ τι ἄλλο ὀφείλουσιν οἱ ἔποικοι τῆς αὐτῆς χώρας βασιλικὸν δίκαιον, χωρὶς μόνης τῆς τοῦ φλωριατικοῦ δόσεως· μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν κρατήσωσι καὶ κεφαλατικεύσωσι τὸ τοιοῦτον κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου καὶ οἱ γνήσιοι δύο υἱοὶ αὐτοῦ παρ' ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν κατὰ τὸν ἀναγεγραμμένον τρόπον, ὀφείλοντες ἀποδιδόναι ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀνήκουσαν δουλείαν. καὶ ὅταν τελευτήσῃ ὁ ἕτερος αὐτῶν, ἵνα ὁ ζῶν κατέχῃ καὶ τὴν τοῦ τεθνεώτος μερίδα παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν κατὰ τὴν περίληψιν καὶ ἰσχὺν καὶ δύνάμιν τῶν εἰρημένων ἀργυροβούλλων τοῦ περιποθήτου ἀδελφοῦ τῆς βασιλείας μου, πανευτυχεστάτου δεσπότη τοῦ Πορφυρογεννήτου. καὶ εἰς τὴν περὶ τούτων δήλωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ ὁ παρὼν χρυσόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου, ἀπολυθεὶς κατὰ μὴν αὐτῶν βριον τῆς νῦν [τρεχούσης] ἐβδόμης ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἐννακισιοστοῦ τριακισιοστοῦ ἐβδόμου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆνατο κράτος.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Orig. membr. tabularii Neapolitani. Aurea bulla avulsa est.

XXXIX. 6939—1431. 26. maii ind. IX.

*Imperator Ioannes Palaeologus prorogat in annos quinque anteriores pactio-
nes cum Venetis factas.*

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος καὶ αἰεὶ αὐγουστός. ἐπεὶ ὁ ἐπιφανὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς κῦρ Φραντζέσκος Φούσκαρις, Θεοῦ χάριτι δοῦξ Βενετίας καὶ τὰ λοιπὰ, πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν τῆς ἡμετέρας βασιλείας παρουσίαν ἀπέστειλεν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, τῇ ἡμῶν περιφήμῃ πόλει, τὸν ἐξηρημένον, εὐγενῆ καὶ φρόνιμον ἄνδρα, κῦρ Μαρτίνον δὲ Μοῦστον, ἐντιμον καὶ περιφανῆ ἀποκρισιάριον αὐτοῦ εἰς τὰ μέρη τῆς Ῥωμανίας, σὺνδικόν τε καὶ ἐπίτροπον αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἔχοντα ἐντελῇ ἐξουσίαν καὶ ἄδειαν καὶ ὀρισμὸν τρακταῖσαι καὶ ποιῆσαι καὶ βεβαιῶσαι καὶ πληρῶσαι τρέβας καὶ συνθήκας τὰς κατωτέρω γραφησομένας μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας καὶ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, καθὼς δηλοῦται διὰ τινος γράμματος δουκικοῦ αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, κατωχρωμένου βούλλῃ μολιβδίνῃ μετὰ σχοινοῦ μεταξωτοῦ, δοθέντος ἐν τῷ δουκικῷ παλατίῳ αὐτοῦ τοῦ κουμουνίου ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ σαρκώσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ τριακοστῷ, ἰνδικτιῶνι ἡ', ἡμέρᾳ ια' τοῦ μαΐου μηνὸς κατὰ τὸ ἔθος τῆς Βενετίας, ἔτι δὲ καὶ διὰ γράμματος δουκικοῦ πιστώσεως αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας σταλέντος ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ καὶ δοθέντος ἐν τῷ προειρημένῳ παλατίῳ τοῦ ῥηθέντος κουμουνίου ἔτει, μηνί, ἡμέρᾳ καὶ ἰνδικτιῶνι, ὡς ἀνωτέρω· καὶ μέντοι μετὰ ποικίλας ὁμιλίας καὶ τρακταῖσμοὺς γενομένας μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ προειρημένου συνδίκου, ἐπιτρόπου καὶ ἀποκρισιαρίου περιφανοῦς, ἡμεῖς Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διάδοχων ἡμῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάριος, σὺνδικος καὶ ἐπίτροπος δικαίῳ καὶ ὀνόματι τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐκατέρωθεν ὀφεί-

λομένης τηρηθῆναι καὶ φιλίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον αὐξηθησομένης ἐπι-
 καλεσάμενοι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, συνέβημεν ἐπὶ τούτοις, δηλονότι,
 ἵνα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέχρι πάντε ἐτῶν
 τῶν ἐφεξῆς ἀκολουθησόντων μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας
 ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων
 ἡμῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ
 πάντων τῶν ὑποτεταγμένων αὐτοῖς διαμένωσιν ἐν ἰσχύι καὶ ἀκμῇ
 εἰλικρινεῖ καὶ ὁμονοίᾳ τρέβαι ὀφείλουσαι διαρκεῖν, στηρίζοντες καὶ
 βεβαιοῦντες μέχρι τῆς εἰρημένης διωρίας πάσας τὰς παρελθούσας
 καὶ ἐκπνευσάσας τρέβας μετὰ πάντων τῶν κεφαλαίων, τῶν καταστά-
 σεων, τῶν στοιχημάτων, τῶν συμφωνιῶν, τῶν ἐπερωτήσεων, βεβαιώ-
 σεών τε καὶ ζημιῶν ἐπιθέσεων καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἐμπερι-
 χομένων ἐν ταῖς τρέβαις ταῖς ἀνωτέρω δηλουμέναις, ταῖς παρελθού-
 σαις, καθὼς μέχρι τοῦ νῦν καθέστηκε συνήθες, μετὰ τῶν διασαφή-
 σεων καὶ προσδιορισμῶν τῶν κατωτέρω γραφησομένων, δηλονότι, ὅτι
 εἰ καὶ ὁ κῦρ δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας φανερώς ἔχουσιν ἀπὸ
 τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν τῶν τε νέων καὶ παλαιῶ, ὥστε ἐξεῖναι τοῖς
 Βενετίκοις αὐτῶν ὠνεῖσθαι ἐλευθέρως οἰκίας, κάμπους, περιβόλια
 καὶ κτήματα ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ πάσῃ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν,
 ὅμως ὁ προειρημένος κῦρ δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, κατα-
 νοοῦντες τὴν παρούσαν κατάστασιν τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἵνα ἐπιγνώ-
 μεν τὴν αὐτῶν καλὴν διάθεσιν πρὸς τὴν ἡμετέραν συντήρησιν, προε-
 νοήσαντο ὁδῷ κourtesίας καὶ ἀγάπης ἀρέσαι ἡμῖν τοῦτον τὸν τρό-
 πον, τοῦτ' ἔστιν, ὅτι μὴ ἐλαττουμένων διὰ τοῦτο ἁσῶν τῶν ἐλευθε-
 ριῶν τε καὶ φραγγισιῶν, ἃς ἔχουσι καὶ ἔχειν ὀφείλουσιν οἱ Βενετί-
 κοὶ διὰ τῶν τρεβῶν, καλύσουσι τοὺς αὐτῶν Βενετίκους, ὥστε μέχρι
 τῆς συμπληρώσεως καὶ διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν μὴ ἀγοράσαι
 ὅσπῃτα, τόπους, περιβόλια καὶ κτήματα, ἐναπομενόντων τῶν νῦν
 ὄντων ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετίκων μετὰ τῶν τρόπων ἐκείνων καὶ
 τῶν καταστάσεων, καθ' ἃς κατέχουσι ταῦτα κατὰ τὸ παρὸν, δηλο-
 ποιουμένου, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τῶν τρεβῶν ἱκανῶς ἐστὶ δῆλον
 καὶ οὐ δεῖ ἐπὶ πλείω σαφηνίσεως, ὅτι διὰ τὴν εἰρημένην πρόφασιν
 οὐδεμία καινότης, δόσις, κομμέρκιον ἢ ἐμφύτευμα δυνήσεται ἐπιτε-
 θῆναι δι' ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐπὶ ταῖς οἰκίαις, τοῖς
 τόποις, τοῖς κτήμασι καὶ περιβολοῖς τοῖς νῦν οὖσιν ἐν ταῖς χερσὶ

τῶν Βενετίκων, ἥτις καινότης ἢ βάρος δυνήσεται ἀνακύψαι εἰς βλάβην καὶ ζημίαν τῶν Βενετίκων. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς εἵπομεν τῷ εἰρημένῳ συνδίκῳ, ἀποκρισιαρίῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὅτι αἱ πρόσοδοι καὶ τὰ κομμέρκια ἡμῶν βλάπτονται διὰ τὰ πολλὰ καπηλεῖα, ἅπερ οἱ Βενέτικοι κρατοῦσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν μεγάλην ἀμετρίαν τοῦ οἴνου τοῦ πωλουμένου ἐν αὐτοῖς, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ὀφείλουσι προνοήσασθαι πρὸς ταῦτο, τούτου χάριν, εἰ καὶ μάλιστα διὰ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἔξεστι τοῖς Βενετίκοις κρατεῖν καπηλεῖα κατὰ πάντα ἀριθμὸν καὶ ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν ἐλευθέρως, καθὼς ἂν βούλωνται, ὁμῶς, ὁδῷ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἐκρίναμεν πρόνοιαν ποιήσασθαι τοῦτον τὸν τρόπον, δηλονότι μέχρι τῆς διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν ὁ προειρημένος κῶρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας τάξουσιν, ὅτι οἱ Βενέτικοι αὐτῶν ἔξουσιν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει δεκαπέντε μόνον καπηλεῖα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα παυθήσονται, ἐν οἷς δήπου τεταγμένοις καπηλεῖοις οἱ Βενέτικοι αὐτῶν δυνήσονται πωλεῖν οἶνον παντοῖον κατακοπτικῶς ἐν οἰαδήποτε ποσότητι χωρὶς τινος βάρους, νοουμένου, ὅτι διὰ τὴν συγκατάβασιν ταύτην οὐ νοηθήσεται διὰ τοῦτο ἐλαττωθῆναι ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τὰς ἐλευθερίας καὶ φραγγισίας τῶν Βενετίκων, καθὼς ἐστὶ δίκαιον. ἔτι μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου γέγονε σαφὲς ὑπὲρ τοῦ πάσαν ἀμφιβολίαν ἀναιρεθῆναι, δύνασθαι τοὺς Βενετικούς πωλεῖν ἐλευθέρως σίτον ἐν παντὶ μέρει καὶ τόπῳ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὅπου οὐκ ἔστι προσφόριον, σωζομένου τοῦ μὴ τὸν σίτον ἐκείνον γεωργηθῆναι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, ὅπερ διαμενέτω κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν· εἰ δὲ οἱ Βενέτικοι θέλουσι πωλεῖν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ προσφορίου, δύνανται πωλεῖν ἀποδιδόντες τὸ κομμέρκιον, πλὴν εἴ τις Ῥωμαῖος θελήσει πωλεῖν σίτον, ὅπου ὁ Βενέτικος πωλεῖ ἔξω προσφορίου, τότε ὁ Βενέτικος κομμέρκιον οὐκ ἀποφλήσει διὰ τὸ ἐλευθέρως δύνασθαι πωλεῖν. καὶ ἐπεὶ ἐγένοντό τινες διαφοραὶ μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας περὶ τοῦ τόπου τοῦ προσφορίου, ὑπὲρ μείζονος σαφηνείας τάττομεν, ὅτι ὁ τόπος τοῦ προσφορίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔστω καὶ εἶναι νοεῖσθω κατὰ τὰ ὅρια τὰ ἀρχῇθεν εἰωθότα. ἔτι ὁ ῥηθείς ἀποκρισιάρχος, σὺνδικος καὶ ἐπίτροπος εἶπεν ἡμῖν, ὅτι τινὲς Βενέτικοι καὶ ὡς Βενέτι-

κοι καταλογιζόμενοι παρὰ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐγένοντο Ῥωμαῖοι, ἀρκούμεθα ἡμεῖς ὃ τε βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἀνακαλέσασθαι πάντας τοὺς Βενετικούς καὶ τοὺς ὡς Βενετικούς καταλογιζομένους τοὺς γεγονότας Ῥωμαίους ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἐσχάτων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μέχρι τῶν νῦν, οὕτω καὶ τοιουτοτρόπως, ὅτι οἱ Βενετικοὶ οἱ γεγονότες Ῥωμαῖοι εἰς τὸ ἐξῆς οὐ διαβιβασθήσονται ὡς Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ὡς Βενετικοί. ἔτι ἐπὶ τῆς πράξεως τῶν ἐξωτερικῶν κρασιῶν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι καὶ φυλάττεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι περὶ τῆς πράξεως τοῦ σίτου ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν λέγομεν καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σίτου καὶ περὶ αὐτοῦ κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν, μενουσῶν τῶν ἄλλων πασῶν ἐλευθεριῶν καὶ φραγγισιῶν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἄλλαις πραγματεῖαις καὶ τοῖς πράγμασιν εἰς τὴν αὐτῶν κατάστασιν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὥστε πάντα τὰ καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν τοῖς ὑποτεταγμένοις τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ κατορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλομεν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάρχος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπισχνεῖται ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν πάντα τὰ ἄλλα καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας διὰ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας τοῖς ὑποτεταγμένοις ἡμῖν ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλουσι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐνεχό-

μεθα καὶ ἀπολειπαζόμεθα δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τῷ κυρῷ δουκὶ
 καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὑπὲρ ἱκανοποιήσεως τῶν παλαιῶν ζημιῶν
 ὑπέρπυρα χιλιάδας δεκαεπτὰ καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία, ὑπισχνού-
 μεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιαρίῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ ὀνόματι τῷ
 προειρημένῳ δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τὰ τοιαῦτα ὑπέρπυρα διὰ πέντε
 ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἐλευσομένων, ἀρχομένης τῆς διωρίας τῶν εἰρημένων
 χρόνων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς βεβαιώσεως τοῦ παρόντος συμβολαίου,
 δηλονότι ἡμέρα εἰκοστῇ ἕκτῃ τοῦ μαΐου, διαιροῦντες τὰς εἰρημένας
 δεκαεπτὰ χιλιάδας τὰ ὑπέρπυρα καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία κατὰ
 πέμπτον καὶ ἀποδιδόντες τὸ ἐπιβάλλον μέρος, δηλονότι τὸ πέμπτον,
 ὅπερ ἐστὶν ὑπέρπυρα τρισχίλια τετρακόσια τριακονταδύο, κοκκία δε-
 κατέσσαρα ἡμισυ ἢ ἕγγιστα καὶ οὕτω κατὰ διαδοχὴν, μέχρις ἂν
 πληρωθῇ ἡ ἀπόφλησις τῶν εἰρημένων δεκαεπτὰ χιλιάδων ὑπερπύρων
 καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τριῶν, καὶ ἱκανοποιήσωμεν ἀκεραίως ἐν ταῖς
 εἰρημέναις διωρίαις τῶν προειρημένων πέντε ἐτῶν, συνάπτοντες ἐξ
 ἑνιαυτοῦ εἰς ἑνιαυτὸν κατὰ διαδοχὴν, δηλονότι ἀπὸ τοῦ μαΐου μηνός,
 ὡς προεῖρηται, ἃ δὴ πάντα ὑπέρπυρα δώσωμεν καὶ ἀποφλήσωμεν ἐν
 τοῖς εἰρημένοις καιροῖς καὶ διωρίαις πάσης προφάσεως ἀναιρουμένης
 ἐν χερσὶ τοῦ μπαϊούλου τῶν Βενετῶν τοῦ κατὰ καιρὸν εὐρίσκομέ-
 νου ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἢ ὅτινι ἢ οἴσταιν ὁ κύρ δούξ καὶ τὸ
 κουμούνιον Βενετίας ἀποτάξωσι, σωζομένων διόλου καὶ φυλαττομένων
 πασῶν καὶ ἐκάστων ζημιῶν τῶν Βενετῶν τῶν μὴ τεταγμένων, αἷς
 διὰ τῆς παρουσίας τρέβας μὴ ἔστω ἐλάττωσις, καὶ ἀνάπαλιν καὶ σω-
 ζομένων δηλονότι καὶ φυλαττομένων ἀκεραίως καὶ τῷ κυρῷ δουκὶ
 καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ
 καὶ ἃς ὁ κύρ δούξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσι καὶ ἔχειν
 δυνήσονται καθ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν τινι συμβολαίῳ
 δουκάτων χρυσῶν τριάκοντα χιλιάδων περὶ τε κεφαλαίου καὶ τόκου
 καὶ ζημιῶν καὶ ἐξόδου καὶ τῶν διὰ μέσου καὶ πάντων τῶν ἄλλων
 τῶν τούτοις ἀπληρωμένων, ὡς ἐν τῷ συμβολαίῳ τοῦ χρέους πε-
 ριέχεται, ὃ δὴ συμβόλαιον καὶ χρέος μὴ νοείσθω, μηδὲ νοεῖσθαι
 δύναιτο διὰ τὴν παροῦσαν τρέβαν ἢ συμφωνίαν ὅπως οὖν ἀφειμέ-
 νον, ἄκυρον ἢ ἀνατετραμμένον, μᾶλλον μὲν οὖν ἐν τῇ αὐτοῦ
 καταστάσει καὶ βεβαιότητι καὶ τῷ δικαίῳ, ἐν οἷς ἦν καὶ πρὸ τοῦ
 γενέσθαι τὴν παροῦσαν τρέβαν, βέβαιον καὶ ἀκέραιον διαμενέτω καὶ

ἔσται καὶ εἶναι νοεῖσθω, γραφὲν τὸ εἰρημένον συμβόλαιον ἔτει χιλιο-
στῷ τριακοσιουστῷ τεσσαρακοστῷ τρίτῳ, ἡμέρα εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ
αὐγούστου τῆς ια' Ἰνδικτιῶνος χειρὶ Πέτρου ντὲ Ἀρένα, πρεσβυτέρου
τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου ἐν τῇ Βενετίᾳ καὶ νο-
ταρίου Βενετίας καὶ καντζελαρίου τοῦ κυροῦ μπαϊούλου τῶν ἐν τῇ
Κωνσταντινουπόλει Βενετῶν, ὑπὲρ ὧν χρυσῶν δουκάτων τριάκοντα
χιλιάδων καὶ ἐτέρων τῶν προειρημένων ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ
διαλαμβανομένων ὁ κύρ δούξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν
εἰς ἐνέχυρα κόσμια τῆς βασιλείας τὰ ἐμπεριεχόμενα ἐν τῷ ῥηθέντι
συμβολαίῳ, καὶ σωζομένων αἰεὶ καὶ τηρουμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ
τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἀκεραίως πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν,
ἃ δὴ καὶ ἃς ὁ κύρ δούξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν καὶ
ἔχειν δύνανται κατὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν περὶ δουκάτων χρυσῶν
[πέντε] χιλιάδων τῶν δανεισθέντων τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἐν τῇ Αἴνῳ
διὰ τινος σὺρ Μαρίνου Φαρέτρου ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
κουμουνίου Βενετίας, ὑπὲρ ὧν ὁ κύρ δούξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενε-
τίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρον ἀπὸ τῆς βασιλείας ἡμῶν παλάξιον ἐν,
οὕτω μέντοι, ὅτι ἀποφληθέντων τῶν εἰρημένων πέντε χιλιάδων δου-
κάτων χρυσῶν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνεχέσθω-
σαν τὸ εἰρημένον παλάξιον τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἀποδοῦναι. ἔτι ὁ
εἰρημένος κύρ ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος τοῦ κυροῦ
δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας
καὶ τρέβας ἀφήσιν, ἀνατρέπει καὶ καταλύει πάσας τε καὶ ἐκάστας
τὰς ἄλλας ἀδικίας, βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ἐπενεχθείσας παρ'
ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῶν λαῶν καὶ ὑποτεταγμένων
ἡμῖν τοῖς Βενετῶν καὶ πιστοῖς τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμου-
νίου Βενετίας ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, ἐλευθερῶν καὶ ἀπολύων καὶ
ἐλευθέρους καὶ ἀπολελυμένους εἰς τὸ διηγεκὲς εἶναι θέλων ἡμᾶς καὶ
τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ τοὺς λαοὺς ἡμῶν καὶ τοὺς κληρονόμους
καὶ διαδόχους ἡμῶν ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἀδικιῶν, ζημιῶν τε καὶ
προσκομμάτων τῶν ἐπενεχθέντων καὶ γενομένων παρὰ τῶν προηγη-
σαμένων ἡμᾶς καὶ τῶν λαῶν τῶν ὑποτεταγμένων ἡμῖν καὶ τῆς βα-
σιλείας ἡμῶν καὶ ἰδίως περὶ ἐκείνων τῶν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ
κουμουνίῳ Βενετίας καὶ τοῖς πολίταις Βενετῶν ἐπενεχθέντων καὶ
γεγονότων ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τῆς μακαρίας καὶ ὁσιωτάτης μνήμης

κυροῦ Ἀνδρονίκου, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων, τοῦ Παλαιολόγου, τοῦ Θεοῦ τῆς βασιλείας μου, ποιῶντος ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ τοῦ εἰρημένου ἀποκρισιario, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας δεχομένοις καὶ λαμβάνουσι τέλος, ἐλευθερίαν, ὑπόσχεσιν καὶ συμφωνίαν, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἀπαιτεῖν ἢ μνημονεύειν περὶ τῶν προειρημένων πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν, τοὺς τε κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν, καὶ ὁμοίως ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν δι' ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν ἀφίμεν διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας, ἀκυροῦμεν καὶ ἀνατρέπομεν καὶ καταλύομεν πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας καὶ βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ὀπωσδήποτε ἐπενεχθείσας ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς προηγησάμεναις ἡμᾶς διὰ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, τῶν τε καπετάνων τῶν Βενετικῶν, εἴτε παρ' οἰωνοδήτινων ἄλλων ὀφικιαλίων, προνοητῶν, ρεκτόρων, καὶ πάντων ἄλλων οἰωνοδήτινων ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας, καὶ δὴ ἀπὸ τῶν προειρημένων πάντων καὶ ἐκάστων τῶν συμβάντων καὶ γενομένων καὶ ἐπενεχθέντων ἔστωσαν καθόλου ἀπολελυμένοι καὶ ἀναπεπαυμένοι, ἀναπαύοντες καὶ ἀπολύοντες καὶ εἰς τὸ διηγεκὲς ἐλευθεροῦντες τὸν εἰρημένον κύρ δοῦκαν καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, τοὺς λαοὺς αὐτῶν καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους αὐτοῖς ἀπὸ πασῶν τῶν προειρημένων ἀδικιῶν καὶ τῶν ἄλλων ὀπωσδήποτε ἡμῖν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἐπενεχθέντων προσκομμάτων καὶ ζημιῶν μέχρι τῆς παρούσης σήμερον ἡμέρας, ὡς ἀνωτέρω προεῖρηται, ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς. περὶ δὲ τῶν ἔργων τῆς Τενέδου μηδεμίᾳ γενέσθω μνήμη κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλὰ μενέτωσαν οὕτως ἐν μετεώρῳ, μέχρις ἂν ὁ ὠρισμένος χρόνος τῆς παρούσης τρέβας διαμῆνῃ. ἔτι δὲ μὴ νοουμένου διὰ τῆς παρούσης τρέβας καὶ συμφωνίας, ὅτι ἐὰν ὥσὶ τινα συμβόλαια καὶ συμφωνίαι ἢ στοιχήματα, ἐξ ὧν ἢ ἐκ τῆς δυνάμεως ἐκείνων τινὲς Ῥωμαῖοι ὑποτεταγμένοι ἢ πιστοὶ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Βενετικοῖς τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας, ἢ ἀνάπαλιν Βενετικοὶ τινες ὑποτε-

ταγμένοι καὶ πιστοὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Ῥωμαίοις τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς ἡμῶν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ὅπωςδὴποτε, ἔσονται ἀφειμένα ἢ ἀνατετραμμένα ἢ ἄκυρα, μᾶλλον μὲν οὖν ἐκδηλότερον νοεῖσθω καὶ δηλούσθω διὰ τοῦ παρόντος στοιχήματος καὶ τῶν τρεβῶν, ὅτι αὐτοὶ οἱ τοιοῦτοι Βενέτικοι, πιστοὶ καὶ ὑποτεταγμένοι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἷωνδὴτινων Ῥωμαίων τῶν ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Βενετικοῖς καὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ἡμεῖς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ποιήσομεν καὶ γενέσθαι διαπραξόμεθα δίκαιον διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὡς πρότερον ἐνειχόμεθα, ἀκεραίως καὶ νῦν ὀφειλομεν· καὶ κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον οἱ ἡμέτεροι Ῥωμαῖοι δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἷωνδὴποτε Βενετικῶν πιστῶν καὶ ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷσιντι δὴ Ῥωμαίοις ὁ κύρ δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, ὁ μπαϊούλος καὶ ὁ ῥέκτωρ καὶ οἱ ὀφφικιάλιοι τοῦ κυροῦ δουκὸς Βενετίας ὅπουδὴποτε καθεστῶτες δίκαιον ποιήσονται διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὡς πρότερον ἠγείχοντο, ἀκεραίως καὶ νῦν ὀφείλουσι, σωζομένων αἰ καὶ τηρουμένων πασῶν καὶ ἐκάστων τῶν παραφυλάξεων καὶ καταστάσεων καὶ ὑποσχέσεων καὶ διασαφήσεων εἴτε περὶ ζημιῶν τῶν μὴ ταχθεῖσων, ἰδίως ῥηθεισῶν καὶ ὀνομασθεισῶν, εἴτε περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀνωτέρω ὀνομασθέντων, οἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας ἢ ἀφέσεως τῶν ἀδικιῶν, τῶν προσκομμάτων καὶ τῶν ζημιῶν μὴ νοεῖσθω κατὰ τι ἐλάττωσις. ἅπερ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια, εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν, εἰς τὴν φυχὴν ἡμῶν, ἀφάμενοι τῶν γραφῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιάρου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου, καὶ αὐτὸς ὁ κύρ ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἀφάμενος τῶν αὐτῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ εἰς τὴν φυχὴν αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ὀνόματι τῶν προειρημένων καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ὡμόσαμεν καὶ ὑπεσχέθημεν ἀλλήλοις, βέβαια καὶ ἀμετακί-

νητα τὰ προειρημένα πάντα ἔχειν τε καὶ κρατεῖν καὶ ἀπαράδραυστα
 συντηρεῖν καὶ ἀποπληροῦν ἢ φυλάττεσθαι καὶ ἀποπληροῦσθαι ποιῆ-
 σαι καὶ μὴ ἐναντίως ποιῆσαι ἢ ἐπελθεῖν τοῖς προειρημένοις ἢ ἐν
 τινι τῶν προειρημένων δι' ἡμῶν ἢ δι' ἄλλων ἀπὸ δικαίου ἢ φάκτου
 τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ ἢ αἰτία ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ ἐνοχῇ τῶν ἡμετέρων
 καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
 κουμουνίου Βενετίας ἀγαθῶν τῶν τε νῦν ὄντων καὶ ἐσομένων, ὧν
 πάντων εἰς μαρτυρίαν καὶ καθαρωτέραν βεβαίωσιν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ
 ἡ βασιλεία ἡμῶν τὰς παρούσας τρέβας γενέσθαι καὶ γραφῆναι προσε-
 τάξαμεν γράμμασιν ἑλληνικοῖς καὶ λατινικοῖς, ἑλληνικοῖς μὲν διὰ χειρὸς
 βασιλικοῦ νοταρίου Γεωργίου τοῦ Μανικαῖτου, λατινικοῖς δὲ διὰ χειρὸς
 Νικολάου ντὲ Μαρτινότζιω τοῦ ποτε Γάλμῳτι ντὲ Φάνω *) καὶ βασι-
 λικῇ ἐξουσίᾳ νοταρίου καὶ καντζελαρίου τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρι-
 σιαρίου καὶ ἔτι ἐν τῇ αὐλῇ τῶν Βενετῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει,
 καὶ εἰς μείζονα ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν τῶν εἰρημένων τρεβῶν ἰδίᾳ
 ἡμῶν χειρὶ ἐρυθροῖς γράμμασιν ὑπεγράψαμεν καὶ ἡμετέρᾳ χρυσῇ βούλ-
 λῃ ἀπῃωρημένην κατοχυρωθῆναι ἐποιήσαμεν καὶ προσετάξαμεν, ὥς τῷ
 προειρημένῳ ἀποκρισιαρίῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ δεδώκαμεν, ἔχον-
 τες παρ' ἡμῖν ἐτέρας ὁμοίας τρέβας τὴν αὐτὴν περίληψιν ἐχούσας
 καὶ κατοχυρωμένας τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ τοῦ εἰρημένου κυ-
 ροῦ ἀποκρισιαρίου καὶ συνδίκου βούλλῃ κηρίνῃ, τῆς τοῦ ἀγίου Μάρ-
 κου εἰκόνης ἐντετυπωμένης, ἃ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμ-
 μένα ἐγένοντο ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννήσεως
 χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ τριακοστῷ πρώτῳ, ἰν-
 δικτιῶνος θ', ἡμέρᾳ κς' τοῦ μαΐου κατὰ τὸν τῶν
 Λατίνων δρόμον, ἀπὸ δὲ κτίσεως κόσμου ἑξακι-
 σχιλιοστῷ ἑνακοσιοστῷ τριακοστῷ ἑνάτῳ, ἰν-
 δικτιῶνος θ', ἐν μηνὶ καὶ ἡμέρᾳ τῇ ἀνωτέρῳ γεγραμμένη, παρ-
 ὄντων μαρτύρων ἰδίως πρὸς ταῦτα τὰ ἀνωτέρω γεγραμμένα προσ-
 κληθέντων καὶ ἀξιωθέντων τοῦ τε οἰκείου τῇ βασιλείᾳ μου κυροῦ
 Δημητρίου τοῦ Λεοντάρη καὶ τοῦ περιποθῆτου ἐξαδέλφου αὐτῆς κυ-
 ροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Καντακουζηνοῦ καὶ τοῦ περιποθῆ-
 του γαμβροῦ αὐτῆς κυροῦ Λουκᾶ Νοταρᾶ τοῦ διερμηνευτοῦ, Λατίνων

*) Versio latina habet: de Martinotijs quondam Galaocti de Fano.

δὲ τῶν εὐγενῶν καὶ φρονίμων ἀνδρῶν κυροῦ Φραγγούλη τοῦ Βενέρη, κυροῦ Μιχέλη Τζῶν καὶ τοῦ κυροῦ Γάσπαρι Σουπεράντζιω καὶ κυροῦ Ἰακώβου τοῦ Δελφίν †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Origin, membr. tabularii Veneti. A tergo: ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἑξακισχιλιοστῷ ἑνακοσιοστῷ τριακοστῷ ἑνάτῳ, μηνὶ μαΐῳ, ἡμέρᾳ κς' ἰνδ. θ' αἱ παροῦσαι τρέβαι δι' ἐμοῦ Γεωργίου τοῦ Μανικαίτου, βασιλικῷ νοταρίου βασιλικῇ ἐξουσίᾳ *Aurea bulla avulsa est. Versio latina ad dextram.*

XL. 6945—1436. 30. octobris ind. XIV.

Imperator Ioannes Palaeologus prorogat pactiones anteriores cum Venetis factas in annos quinque.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος καὶ αἰ ἀεὶ αὐγουστος. ἐπεὶ ὁ ἐπιφανὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς κῆρ Φραντζέσκος Φούσκαρις, Θεοῦ χάριτι δοῦξ Βενετίας καὶ τὰ λοιπὰ, πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν τῆς ἡμετέρας βασιλείας παρουσίαν ἀπέστειλεν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, τῇ ἡμῶν περιφήμῳ πόλει, τὸν ἐξηρημένον, εὐγενῆ καὶ φρόνιμον ἄνδρα κῆρ Χριστοφόρον Μαρτζέλον, ἔντιμον καὶ περιφανῆ ἀποκρισιάριον αὐτοῦ εἰς τὰ μέρη τῆς Ῥωμανίας, σὺνδικόν τε καὶ ἐπίτροπον αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἔχοντα ἐξουσίαν καὶ ἄδειαν καὶ ὀρισμὸν τρακταῖσαι καὶ ποιῆσαι καὶ βεβαιῶσαι καὶ πληρῶσαι τρέβας καὶ συνθήκας τὰς κατωτέρω γραφησομένας μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας καὶ τοῦ προσηρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, καθὼς δηλοῦται διὰ τινος γράμματος δουκικοῦ αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, κατωχυρωμένου βούλλῃ μολιβδίνῃ μετὰ σχοινίου καναβιτικοῦ δοθέντος ἐν τῷ δουκικῷ παλατίῳ αὐτοῦ τοῦ κουμουνίου ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ σαρκώσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ τριακοστῷ ἑκτῷ, ἰνδικτιῶνος ιδ', ἡμέρᾳ κ' τοῦ ἰουλίου μηνὸς κατὰ τὸ ἔθος τῆς Βενετίας, ἔτι δὲ καὶ διὰ γράμματος δουκικοῦ πιστώσεως αὐτοῦ

τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας σταλέντος ἡμῖν καὶ
 τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ καὶ δοθέντος ἐν τῷ προειρημένῳ παλατίῳ τοῦ
 ῥηθέντος κουμουνίου ἔτει, μηνί, ἡμέρᾳ καὶ ἰνδικτιῶνι, ὡς ἀνωτέρω,
 καὶ μέντοι μετὰ ποικίλας ὀμιλίας καὶ τραχταῖσμοις γενομένας με-
 ταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ προειρημένου συνδί-
 κου, ἐπιτρόπου καὶ ἀποκρισιαρίου περιφανοῦς, ἡμεῖς Ἰωάννης, ἐν
 Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Πα-
 λαιολόγος δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἔτι τε τῶν κληρονό-
 μων καὶ διαδόχων ἡμῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάριος,
 σύνδικος καὶ ἐπίτροπος δικαίῳ καὶ ὀνόματι τοῦ προειρημένου κυροῦ
 δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐκα-
 τέρωθεν ὀφειλομένης τηρηθῆναι καὶ φιλίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀξιεθη-
 σομένης ἐπικαλεσάμενοι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ συνέβημεν ἐπὶ τοῦ-
 τοις, δηλονότι, ἵνα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέ-
 χρι πέντε ἑτῶν τῶν ἐφεξῆς ἀκολουθησόντων μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ
 τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, ἔτι τε τῶν κληρονόμων
 καὶ διαδόχων ἡμῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμου-
 νίου Βενετίας καὶ πάντων τῶν ὑποτεταγμένων αὐτοῖς διαμένωσιν ἐν
 ἰσχύι καὶ ἀκμῇ εὐκρινεῖ καὶ ὁμονοίᾳ τρέβαι ὀφείλουσαι διαρκεῖν,
 στηρίζοντες καὶ βεβαιούντες μέχρι τῆς εἰρημένης διωρίας πάσας τὰς
 παρελθούσας καὶ ἐκπνευσάσας τρέβας μετὰ πάντων τῶν κεφαλαίων,
 τῶν καταστάσεων, τῶν στοιχημάτων, τῶν συμφωνιῶν, τῶν διασαφή-
 σεων, τῶν ἐπερωτήσεων, βεβαιώσεών τε καὶ ζημιῶν ἐπιθέσεων τε
 καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν ταῖς τρέβαις ταῖς
 ἀνωτέρω δηλουμέναις ταῖς παρελθούσαις, καθὼς μέχρι τοῦ νῦν κα-
 θέστηκε σύνηδες, μετὰ τῶν διασαφήσεων καὶ προσδιορισμῶν τῶν κα-
 τωτέρω γραφησομένων, δηλονότι, ὅτι εἰ καὶ ὁ κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κου-
 μούνιον Βενετίας φανερώς ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν τῶν
 τε νέων καὶ τῶν παλαιῶν, ὥστε ἐξεῖναι τοῖς Βενετίκοις αὐτῶν ὠνεῖ-
 σθαι ἐλευθέρως οἰκίας, κάμπους, περιβόλια καὶ κτήματα ἐν τῇ
 Κωνσταντινουπόλει καὶ πάσῃ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, ὁ προειρημένος
 κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, κατανοοῦντες τὴν παρούσαν
 κατάστασιν τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἵνα ἐπιγνῶμεν τὴν αὐτῶν καλὴν
 διάθεσιν πρὸς τὴν ἡμετέραν συντήρησιν, προενοήσαντο ὁδῷ κορτε-
 σίας καὶ ἀγάπης ἀρῆσαι ἡμῖν τοῦτον τὸν τρόπον, ὅτι μὴ ἐλαττου-

μένων διὰ τοῦτο πασῶν τῶν ἐλευθεριῶν τε καὶ φραγγισιῶν, ἃς ἔχουσι καὶ ἔχειν ὀφείλουσιν οἱ Βενέτικοι διὰ τῶν τρεβῶν, κωλύσουσι τοὺς αὐτῶν Βενετικούς, ὥστε μέχρι τῆς συμπληρώσεως καὶ διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν μὴ ἀγοράσαι ὀσπήτια, τόπους, περιβόλια καὶ κτήματα, ἐναπομενοντῶν τῶν νῦν ὄντων ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν μετὰ τῶν τρόπων ἐκείνων καὶ τῶν καταστάσεων, καθ' ἃς κατέχουσι ταῦτα κατὰ τὸ παρὸν, δηλοποιουμένου, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τῶν τρεβῶν ἱκανῶς ἐστὶ δῆλον, καὶ οὐ δεῖ ἐπὶ πλείω σαφηνίσεως, ὅτι διὰ τὴν εἰρημένην πρόφασιν οὐδεμία καινότης, δόσις, κομμέρκιον ἢ ἐμφύτευμα δυνήσεται ἐπιτεθῆναι δι' ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐπὶ ταῖς οἰκίαις, τοῖς τόποις, τοῖς κτήμασι καὶ περιβολίοις τοῖς νῦν ὄσιν ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν, ἧτις καινότης ἢ βάρος δυνήσεται ἀνακύφαι εἰς βλάβην καὶ ζημίαν τῶν Βενετικῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς εἵπομεν τῷ εἰρημένῳ συνδίκῳ, ἀποκρισιαρίῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὅτι αἱ πρόσοδοι καὶ τὰ κομμέρκια ἡμῶν βλάπτονται διὰ τὰ πολλὰ καπηλεῖα, ἅπερ οἱ Βενέτικοι κρατοῦσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν μεγάλην ἀμετρίαν τοῦ οἴνου τοῦ πωλουμένου ἐν αὐτοῖς, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ὀφείλουσι προνοήσασθαι πρὸς τοῦτο, τοῦτου χάριν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἔξεστι τοῖς Βενετικοῖς κρατεῖν καπηλεῖα κατὰ πάντα ἀριθμὸν καὶ ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν ἐλευθέρως, καθὼς ἂν βούλωνται, ὅμως ὁδῷ κourtesίας καὶ ἀγάπης ἐκρίναμεν πρόνοιαν ποιήσασθαι τοῦτον τὸν τρόπον, δηλονότι μέχρι τῆς διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν ὁ προειρημένος κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας τάξουσιν, ὅτι οἱ Βενέτικοι αὐτῶν ἔξουσιν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει δεκαπέντε μόνον καπηλεῖα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα παυθήσονται, ἐν οἷς δῆπου τεταγμένοις καπηλείοις οἱ Βενέτικοι αὐτῶν δυνήσονται πωλεῖν οἶνον παντοῖον κατακοπτικῶς ἐν οἰκῇ ποτε ποσότητι χωρὶς τινος βάρους, νοουμένου, ὅτι διὰ τὴν συγκατάβασιν ταύτην οὐ νοηθήσεται διὰ τοῦτο ἐλαττωθῆναι ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τὰς ἐλευθερίας καὶ φραγγισίας τῶν Βενετικῶν, καθὼς ἐστὶ δίκαιον. ἔτι μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου γέγονε σαφές ὑπὲρ τοῦ πᾶσαν ἀμφιβολίαν ἀναιρεθῆναι, δύνασθαι τοὺς Βενετικούς πωλεῖν ἐλευθέρως σῖτον ἐν παντὶ μέρει καὶ τόπῳ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὅπου οὐκ ἐστὶ προσφόριον, σωζομένου τοῦ μὴ τὸν σῖτον ἐκεί-

νον γεωργηθῆναι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, ὅπερ διαμενέτω κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν· εἰ δὲ οἱ Βενέτικοι θέλουσι πωλεῖν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ προσφορίου, δύνανται πωλεῖν ἀποδιδόντες τὸ κομμέρκιον. πλὴν εἴ τις Ῥωμαῖος θελήσει πωλεῖν σίτον, ὅπου ὁ Βενέτικος πωλεῖ ἔξω προσφορίου, τότε ὁ Βενέτικος κομμέρκιον οὐκ ἀποφλήσει διὰ τὸ ἐλευθέρως δύνασθαι πωλεῖν. καὶ ἐπεὶ ἐγένοντό τινες διαφοραὶ μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας περὶ τοῦ τόπου τοῦ προσφορίου, ὑπὲρ μείζονος σαφηνείας τάττομεν, ὅτι ὁ τόπος τοῦ προσφορίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔστω καὶ εἶναι νοείσθω κατὰ τὰ ὅρια τὰ ἀρχῇθεν εἰωθότα. ἔτι ὁ ῥηθεις ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίροπος εἶπεν ἡμῖν, ὅτι [τι]νὲς Βενέτικοι καὶ ὡς Βενέτικοι καταλογιζόμενοι παρὰ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐγένοντο Ῥωμαῖοι, ἀρκούμεθα ἡμεῖς ὅ τε βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἀνακαλέσασθαι πάντας τοὺς Βενετικούς καὶ τοὺς ὡς Βενετικούς καταλογιζομένους τοὺς γεγονότας Ῥωμαίους ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἐσχάτων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μέχρι τῶν νῶν οὕτω καὶ τοιουτοτρόπως, ὅτι οἱ Βενέτικοι οἱ γεγονότες Ῥωμαῖοι εἰς τὸ ἐξῆς οὐ διαβιβασθήσονται ὡς Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ὡς Βενέτικοι. ἔτι περὶ τῆς πράξεως τῶν ἐξωτερικῶν κρασιῶν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι καὶ φυλάττεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι περὶ τῆς πράξεως τοῦ σίτου, ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν λέγομεν καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σίτου καὶ περὶ αὐτοῦ κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν, μενουσῶν τῶν ἄλλων πασῶν ἐλευθεριῶν καὶ φραγγισιῶν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἄλλαις πραγματεῖαις καὶ τοῖς πράγμασιν εἰς τὴν αὐτῶν κατάστασιν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὥστε πάντα τὰ καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν τοῖς ὑποτεταγμένοις τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς

ἔστι δίκαιον καὶ ὀφείλομεν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπισχνεῖται ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν πάντα τὰ ἄλλα καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας διὰ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ταῖς ὑποτεταγμένοις ἡμῖν ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἀπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν κατὰστάσει, καθὼς ἔστι δίκαιον καὶ ὀφείλουσι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐνεχόμεθα καὶ ἀπολειπαζόμεθα δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὑπὲρ ἱκανοποιήσεως τῶν παλαιῶν ζημιῶν ὑπέρπυρα χιλιάδας δεκαεπτὰ καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία, ὑπισχνόμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιάρίῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ ὀνόματι τῷ προειρημένῳ δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τὰ τοιαῦτα ὑπέρπυρα διὰ πέντε ἑτῶν τῶν ἐφεξῆς ἐλευσομένων, ἀρχομένης τῆς διωρίας τῶν εἰρημένων χρόνων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς βεβαιώσεως τοῦ παρόντος συμβολαίου, δηλονότι ἡμέρᾳ τελευταίᾳ τοῦ ὀκτωβρίου, διαιροῦντος τὰς εἰρημένας δεκαεπτὰ χιλιάδας τὰ ὑπέρπυρα καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία κατὰ πέμπτον καὶ ἀποδιδόντες κατ' ἐνιαυτὸν τὸ ἐπιβάλλον μέρος, δηλονότι τὸ πέμπτον, ὅπερ ἐστὶν ὑπέρπυρα τρισχίλια τετρακόσια τριακονταδύο, κοκκία δεκατέσσαρα ἡμισυ ἢ ἔγγιστα καὶ οὕτω κατὰ διαδοχὴν, μέχρις ἂν πληρωθῇ ἡ ἀπόφλησις τῶν εἰρημένων δεκαεπτὰ χιλιάδων ὑπερπύρων καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τριῶν καὶ ἱκανοποιησώμεν ἀκεραίως ἐν ταῖς εἰρημέναις διωρίαις τῶν προειρημένων πέντε ἑτῶν, συνάπτοντες ἐξ ἐνιαυτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν κατὰ διαδοχὴν, δηλονότι ἀπὸ τοῦ ὀκτωβρίου μηνὸς, ὡς προεῖρηται, ἃ δὴ πάντα ὑπέρπυρα δώσομεν καὶ ἀποφλίσσομεν ἐν τοῖς εἰρημένοις καιροῖς καὶ διωρίαις πάσης προφάσεως ἀναιρουμένης ἐν χερσὶ τοῦ μπαϊούλου τῶν Βενετῶν τοῦ κατὰ καιρὸν εὐρισκομένου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἢ ὅττινι ἢ οἷστισιν ὁ κύριος δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἀποτάξωσι, σωζομένων διόλου καὶ φυλαττομένων πασῶν καὶ ἐκάστων ζημιῶν τῶν Βενετῶν τῶν μὴ τεταγμένων, αἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας μὴ ἔστω ἐλάττωσις, καὶ

τὸ ἀνάπαλιν καὶ σωζομένων δηλονότι καὶ φυλαττομένων ἀκεραίως καὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἄς ὁ κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσι καὶ ἔχειν θυνήσονται καθ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν τινι συμβολαίῳ δουκάτων χρυσῶν τριάκοντα χιλιάδων περὶ τε κεφαλαίου καὶ τόκου καὶ ζημιῶν καὶ ἐξόδου καὶ τῶν διὰ μέσου καὶ πάντων τῶν ἄλλων τῶν τούτοις ἀπληρωμένων, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ συμβολαίῳ τοῦ χρέους περιέχεται, ὃ δὴ συμβόλαιον καὶ χρέος μὴ νοεῖσθω μηδὲ νοεῖσθαι δύναίτο διὰ τὴν παροῦσαν τρέβαν ἢ συμφωνίαν ἔπωσοῦν ἀφειμένον, ἄκυρον ἢ ἀνατετραμμένον, μᾶλλον μὲν οὖν ἐν τῇ αὐτοῦ καταστάσει καὶ βεβαιότητι καὶ τῷ δικαίῳ, ἐν οἷς ἦν καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὴν παροῦσαν τρέβαν, βέβαιον καὶ ἀκεραῖον διαμενέτω καὶ ἔσται καὶ εἶναι νοεῖσθω, γραφὲν τὸ εἰρημένον συμβόλαιον ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ τρίτῳ, ἡμέρα εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ αὐγούστου τῆς ια' ἰνδικτιῶνος χειρὶ Πέτρου ντὲ Ἀρένα, πρεσβυτέρου τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἀγίου Βαρθολομαίου ἐν τῇ Βενετίᾳ καὶ νοταρίου Βενετίας καὶ καντζελαρίου τοῦ κυροῦ μπαϊούλου τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Βενετῶν, ὑπὲρ ὧν χρυσῶν δουκάτων τριάκοντα χιλιάδων καὶ ἐτέρων τῶν προειρημένων ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ διαλαμβανομένων ὁ κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρα κόσμια τῆς βασιλείας τὰ ἐμπειρεχόμενα ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ, καὶ σωζομένων αἰεὶ καὶ τηρουμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἀκεραίως πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἄς ὁ κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν ἢ ἔχειν δύνανται κατὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν περὶ δουκάτων χρυσῶν πέντε χιλιάδων τῶν δανεισθέντων τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἐν τῇ Αἴνῳ διὰ τινος σὺρ Μαρίνου Φαρέτρου ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ὑπὲρ ὧν ὁ κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρον ἀπὸ τῆς βασιλείας ἡμῶν παλάξιον ἐν, οὕτω μέντοι, ὅτι ἀποφληθέντων τῶν εἰρημένων πέντε χιλιάδων δουκάτων χρυσῶν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνεχέσθωσαν τὸ εἰρημένον παλάξιον τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἀποδοῦναι. ἔτι ὁ εἰρημένος κῆρ ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας ἀφήσιν, ἀνατρέπει καὶ κατα-

λύει πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας, βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ἐπενεχθείσας παρ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῶν λαῶν καὶ ὑποτεταγμένων ἡμῖν τοῖς Βενετίκοις καὶ πιστοῖς τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, ἐλευθερῶν καὶ ἀπολύων καὶ ἐλευθέρους καὶ ἀπολελυμένους εἰς τὸ διηγεκὲς εἶναι θέλων ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ τοὺς λαοὺς ἡμῶν καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἀδικιῶν, ζημιῶν τε καὶ προσκομμάτων τῶν ἐπενεχθέντων καὶ γενομένων παρὰ τῶν προηγησαμένων ἡμᾶς καὶ τῶν λαῶν τῶν ὑποτεταγμένων ἡμῖν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ ἰδίως περὶ ἐκείνων τῶν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας καὶ τοῖς πολίταις Βενετίκοις ἐπενεχθέντων καὶ γενομένων ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τῆς μακαρίας καὶ ὁσιωτάτης μνήμης κυροῦ Ἀνδρονίκου, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων, τοῦ Παλαιολόγου, τοῦ θεοῦ τῆς βασιλείας μου, ποιούντος ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ τοῦ εἰρημένου ἀποκρισιαρίου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας δεχομένοις καὶ λαμβάνουσι τέλος, ἐλευθερίαν, ὑπόσχεσιν καὶ συμφωνίαν, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἀπαιτεῖν ἢ μνημονεύειν περὶ τῶν προειρημένων πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν, τοὺς τε κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν καὶ ὁμοίως ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν δι' ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν ἀφίεμεν διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας, ἀκυροῦμεν καὶ ἀνατρέπομεν καὶ καταλύομεν πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας καὶ βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ὅπωςδήποτε ἐπενεχθείσας ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς διὰ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, τῶν τε καπετάνων τῶν Βενετικῶν, εἴτε παρ' οἰωνδήτινων ἄλλων ὀφφικιαλίων, προνοητῶν, ρεκτόρων καὶ πάντων ἄλλων οἰωνδήτινων ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας, καὶ δὴ ἀπὸ τῶν προειρημένων πάντων καὶ ἐκάστων τῶν συμβάντων καὶ γενομένων καὶ ἐπενεχθέντων ἔστωσαν καθόλου ἀπολελυμένοι καὶ ἀναπεπαυμένοι, ἀναπαύοντες καὶ ἀπολύοντες καὶ εἰς τὸ διηγεκὲς ἐλευθεροῦντες τὸν εἰρημένον κῆρ δοῦκαν καὶ τὸ κουμουνιον Βενετίας, τοὺς λαοὺς αὐτῶν καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους αὐτοῖς ἀπὸ πασῶν τῶν προειρημένων ἀδικιῶν καὶ τῶν ἄλλων ὅπωςδήποτε

ἡμῖν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἐπ-
 ενεχθέντων προσκομμάτων καὶ ζημιῶν μέχρι τῆς παρούσης σήμερον
 ἡμέρας, ὡς ἀνωτέρω προεῖρηται, ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων
 τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς.
 περὶ δὲ τῶν ἔργων τῆς Τενέδου μηδεμία γενέσθω μνήμη κατὰ τὸ
 παρὸν, ἀλλὰ μενέτωσαν οὕτως ἐν μετεώρῳ, μέχρις ἂν ὁ ὠρισμένος
 χρόνος τῆς παρούσης τρέβας διαμένῃ. ἔτι δὲ μὴ νοουμένου διὰ τῆς
 παρούσης τρέβας καὶ συμφωνίας, ὅτι ἂν ὡς τινὰ συμβόλαια καὶ
 συμφωνίαι ἢ στοιχήματα, ἐξ ὧν ἢ ἐκ τῆς δυνάμεως ἐκείνων τινὲς
 Ῥωμαῖοι ὑποτεταγμένοι ἢ καὶ πιστοὶ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέρας βασι-
 λείας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Βενετίκοις τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ
 πιστοῖς τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας, ἢ ἀνάπαλιν Βε-
 νετίκοι τινες ὑποτεταγμένοι καὶ πιστοὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κου-
 μουνίῳ Βενετίας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Ῥωμαίοις τισὶν ὑποτεταγμέ-
 νοις καὶ πιστοῖς ἡμῶν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ὅπως δῆποτε, ἔσονται
 ἀφειμένα ἢ ἀνατετραμμένα ἢ ἄκυρα, μᾶλλον μὲν οὖν ἐκδηλότερον
 νοεῖσθω καὶ δηλούσθω διὰ τοῦ παρόντος στοιχήματος καὶ τῶν τρε-
 βῶν, ὅτι αὐτοὶ οἱ τοιοῦτοι Βενετικοὶ πιστοὶ καὶ ὑποτεταγμένοι τῷ
 κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι
 χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἷον δῆποτε Ῥωμαίων τῶν ὀφει-
 λόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Βενετίκοις καὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ἡμεῖς καὶ ἡ
 βασιλεία ἡμῶν ποιήσομεν καὶ γενέσθαι διαπραξόμεθα δίκαιον διευ-
 θετημένον καὶ ἐντελές, ὡς πρότερον ἐνειχόμεθα, ἀκεραίως καὶ νῦν
 ὀφείλομεν καὶ κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον οἱ ἡμέτεροι Ῥωμαῖοι δυνή-
 σονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἷον δῆποτε
 Βενετῶν πιστῶν καὶ ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κου-
 μουνίῳ Βενετίας ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷσσι δὴ Ῥωμαίοις ὁ κύρ-
 δοῦς καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, ὁ μπαϊοῦλος καὶ ὁ ρέκτωρ καὶ οἱ
 ὀφφικιάλιοι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὅπου δῆ-
 ποτε καθεστῶτες δίκαιον ποιήσουσι διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὡς
 πρότερον ἡνεύχοντο, ἀκεραίως καὶ νῦν ὀφείλουσι, σωζομένων αἰεὶ καὶ
 τηρουμένων πασῶν καὶ ἐκάστων τῶν παραφυλάξεων καὶ καταστά-
 σεων καὶ ὑποσχέσεων καὶ διασαφίσεων, εἴτε περὶ ζημιῶν τῶν μὴ
 ταχθεισῶν, ἰδίως ῥηθεισῶν καὶ ὀνομασθεισῶν, εἴτε περὶ τῶν ἄλλων
 τῶν ἀνωτέρω ὀνομασθέντων, οἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας ἢ ἀφέ-

σεως τῶν ἀδικιῶν, τῶν προσκομμάτων καὶ τῶν ζημιῶν μὴ νοείσθω κατὰ τι ἐλάττωσις. ἅπερ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια, εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν, εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἀφάμενοι τῶν γραφῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου, καὶ αὐτὸς ὁ κῆρ ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπιτροπος ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἀφάμενος τῶν αὐτῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὀνόματι τῶν προειρημένων καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὁμόσαμεν καὶ ὑπεσχέθημεν ἀλλήλοις, βέβαια καὶ ἀμετακίνητα τὰ προειρημένα πάντα ἔχειν τε καὶ κρατεῖν καὶ ἀπαράθραυστα συντηρεῖν καὶ ἀποπληροῦν ἢ φυλάττεσθαι καὶ ἀποπληροῦσθαι ποιῆσαι καὶ μὴ ἐναντίως ποιῆσαι ἢ ἐπελθεῖν τοῖς προειρημένοις ἢ ἐν τινι τῶν προειρημένων δι' ἡμῶν ἢ δι' ἄλλων ἀπὸ δικαίου ἢ φάκτου τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ ἢ αἰτίᾳ ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ ἐνοχῇ τῶν ἡμετέρων καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἀγαθῶν τῶν τε νῦν ὄντων καὶ ἐσομένων, ὧν πάντων εἰς μαρτυρίαν καὶ καθαρωτέραν βεβαίωσιν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν τὰς παρούσας τρέβας γενέσθαι καὶ γραφῆναι προσετάξαμεν γράμμασιν ἐλληνικοῖς τε καὶ λατινικοῖς, ἐλληνικοῖς μὲν διὰ χειρὸς βασιλικοῦ νοταρίου Γεωργίου τοῦ Μανικαῖτου, λατινικοῖς δὲ διὰ χειρὸς Νικολάου Γιράρντου τοῦ ἀπὸ Βενετίας ποτὲ Γιράρντου καὶ βασιλικῇ ἐξουσίᾳ νοταρίου καὶ καντζελαρίου τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου καὶ ἔτι ἐν τῇ αὐτῇ τῶν Βενετικῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ εἰς μεῖζονα ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν τῶν εἰρημένων τρεβῶν ἰδίᾳ ἡμῶν χειρὶ ἐρυθροῖς γράμμασιν ὑπεγράψαμεν καὶ ἡμετέρα χρυσῇ βούλλῃ ἀπηρωρημένη κατοχυρωθῆναι ἐποιήσαμεν καὶ προσετάξαμεν, ὥς τῷ προειρημένῳ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ δεδώκαμεν, ἔχοντες παρ' ἡμῖν ἐτέρας ὁμοίας τρέβας τὴν αὐτὴν περίληψιν ἐχούσας καὶ κατοχυρωμένας τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου καὶ συνδίκου, βούλλῃ κηρίνῃ τῆς τοῦ ἁγίου Μάρκου εἰκόνης ἐντετυπωμένης. ἃ δὴ πάντα

καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἐγένοντο ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννήσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ λς, ἰνδικτιῶνος ιδ' *) κατὰ τὸν τῶν Λατίνων δρόμον, ἀπὸ δὲ κτίσεως κόσμου ,ς Ϟ μ ε' ἐν μηνὶ καὶ ἡμέρᾳ τῇ ἄνωτέρῳ γεγραμμένῃ, παρόντων μαρτύρων ἰδίως πρὸς ταῦτα τὰ ἀνωτέρω γεγραμμένα προσκληθέντων καὶ ἀξιωθέντων, τοῦ τε περιποδήτου ἐξαδέλφου τῆς βασιλείας ἡμῶν κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Καντακουζηνοῦ καὶ τοῦ περιποδήτου γαμβροῦ αὐτῆς κυροῦ Λουκᾶ διερμηνευτοῦ τοῦ Νοταρᾶ, Λατίνων δὲ τῶν εὐγενῶν καὶ φρονίμων ἀνδρῶν κυροῦ Φραγγοῦλῃ τοῦ Βενέρῃ, κυροῦ Ἰακώβου τοῦ Μαντουαρίου καὶ κυροῦ Δομένικω ντὲ Κᾶ ντὲ Πέζιγω **) †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Origin. membr. tabularii Veneti. Versio latina ad dextram. Aurea bulla, quae suspensa erat serico rubro, avulsa est.

XLI. 6947 (1439) mense augusto ind. II.

Imperator Ioannes Palaeologus concedit Florentinis ius creandi notarios imperiales.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος καὶ αἰεὶ αὔγουστος. καὶ πᾶσι μὲν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις οὖσι καὶ λόγῳ χρωμένοις τὸ τοὺς ὁμογενεῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων εὐεργετεῖν οἰκεῖον δῆπουθεν ὁμοῦ καὶ προσῆκον τῇν τῶν* ἀπάντων ἐντεῦθεν ἐπισπωμένοις ἀγάπην, δωρουμένοις τε καὶ λαμβάνουσιν ἐν τῷ μέρει· τοῦτῃ γὰρ τῷ τρόπῳ τό τε περὶ τὸ θεῖον σώζοιτ' ἂν σέβας καὶ τὸ πρὸς τοὺς ὁμοφύλους κοινωνικὸν καὶ φιλόανθρωπον, μάλιστα δὲ γε καὶ κυριώτατα τὸ τοιοῦτον βασιλεὺς ἀνήκει χρῆμα βασιλείας ὃν ἰδιαίτατον· οὐδὲν γὰρ τῶν ὅλων τοσοῦτῃ τὸν βασιλέα κοσμεῖ, ὅσῳ τὸ πρὸς πάντας εὐμενὲς καὶ φιλόδωρον· οὐ μόνον γὰρ διὰ τούτων θεὸν κατὰ τὸ δυνατόν μιμούμενος φαίνεται, πᾶσι προσηγῶς ὑπανοίγων τὰ ὧτα καὶ δαφιλῶς ἐπαρκῶν

*) In margine additum est: ἡμέρᾳ ε' νοεμβρίου.

**) Haec habet textus graecus, emendandus e versione latina: Iacobo Baduario (Badoer) et Dominicho de Cà de Pexaro (Pesaro).

ταῖς τῶν δεομένων αἰτήσεις καὶ τῇ παρ' αὐτοῦ βασιλείᾳ λαμπηδόνι τοὺς εὐεργετούμενους καταφαιδρύνων, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν ἄλλων εὐνοίαν ἑαυτῷ εἰσποιεῖται καὶ σώζει τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ καὶ χορηγηθὲν ἐκ θεοῦ σχῆμα τῆς βασιλείας· προκείσθαι γὰρ ἀνάγκη τοὺς βασιλέας κοινὸν ἀγαθόν, οἷόν τινα μίαν ἀπάντων ἀνθρώπων φυχήν, μᾶλλον δ' εἰπεῖν, καθάπερ τινὰς ἐπιτρόπους καὶ κηδεμόνας τῇ τῶν ἀνθρώπων γένει, θεοῦ καὶ τῆς ἀοράτου καὶ ὑψηλῆς ἐκείνου προνοίας ὑπηρετάς καὶ μάρτυρας. τῆς δὲ τοιαύτης γνώμης αὐτῶν καὶ τοῦ βούλεσθαι σώζειν τύδε τὸ σχῆμα ἀκέραιον οὐκ ἂν ἔχοι ἐναργέστερον ἐκφῆναι σημεῖον τοῦ μὴ μόνον κατανεύειν ἐτοιμῶς τοῖς αἰτοῦσι τὰ δίκαια, ἀλλὰ καὶ οἰκοθὲν μηδέων αἰτούντων προθύμους εἶναι περὶ τὰς εὐσχήμονας δωρεάς, ἐκάστου τιμῶντας τὴν ἀρετὴν καὶ δωρεαῖς προβιβάζοντας εὐπρεπέσιν· ὅσῳ γὰρ διὰ τῶν χορηγουμένων ὑπ' αὐτῶν δωρεῶν τοῖς ἄλλοις συγκαταβαίνοντες ὁμιλοῦσι, τοσοῦτ' μάλιστα τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα μεγαλύνουσι, πηγὴν καὶ κοινὸν πρυτανεῖον ἐνδεικνύοντες αὐτὴν καὶ πάσης ἐπιγείου ἀρχῆς ἀκρῶρειαν.

Διὰ δὴ ταῦτα ἀποβλέψασα ἡ βασιλεῖα μου πρὸς τὴν ἐπιφανῆ τῆς μεγαλοπρεποῦς πόλεως Φλωρεντίας κοινότητα καὶ ἦν κέκτηνται ἀρετὴν καὶ περὶ τὰ καλὰ καὶ γενναῖα μεγαλοπρέπειαν καὶ ὅσον δόξης ἀντιποιοῦνται καὶ δικαιοσύνης καὶ ἐν πάσιν ὀρθότητος, καὶ βουλομένη ταύτην ὅσον ἔνεστιν ἐξάραι τε καὶ τιμῆσαι καὶ βασιλικαῖς κατακοσμήσαι δωρεαῖς καὶ διὰ τὰ προειρημένα μὲν, ἔτι δὲ καὶ δι' ἣν περὶ ἡμᾶς ἅμα καὶ τὰ ἡμέτερα ἐνεδειξαντο σπουδὴν, θεραπείαν, πίστιν καὶ ἐπιμέλειαν ἐν τῇ παρουσίᾳ τῆς βασιλείας μου ἐπὶ τήνδε τὴν μεγαλοπρεπὴ πόλιν αὐτῶν ἐπιδημίᾳ διὰ τὴν συγκρότησιν καὶ προβιβασμὸν τῆς ἱεράς καὶ ἀγίας οἰκουμένης συνόδου, ἥδη ἐπιχορηγεῖ αὐτοῖς τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον αὐτῆς, δι' οὗ καὶ διορίζεται, δωρεῖται τε καὶ ἐπιβραβεύει, ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς διαπαντός καὶ διηνεκῶς ὁ ἐπιφανὴς χορὸς τῶν ἐννέα τῆς πρώτης καὶ κορυφαίας παρ' αὐτοῖς τάξεως, τοιτέστιν ὁ σηματοφόρος τῆς δικαιοσύνης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ λοιποὶ ὀκτώ, οἱ πῶτοι τῶν τεχνῶν, οἱ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἐσόμενοι συνημμένως τε καὶ ὁμοῦ, παρ' ὅσον ἂν χρόνον ἐν τῇ προρρηθείσῃ διαμεινώσιν ἀρχῇ καὶ ἀξίᾳ καὶ οὐ περαιτέρω, ἔχωσιν ἄδειαν πλήρη καὶ ἐξουσίαν ἐντελῇ τοῦ ποιεῖν, προχειρίζεσθαι καὶ συνιστᾶν νοταρίους ἢ τ' οὖν ταβουλλαρίους ἰκα-

νοὺς ὄντας ἐπὶ τούτῳ καὶ εἰδότες γράμματα, οὗς ὁμοῦ τε πάντας
 καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον αὐτῶν προσδέξονται καὶ προβιάσουσι τῇ εἰρημένῃ
 τῆς νοταρικῆς ἢ τ' οὖν ταβουλλαρικῆς λειτουργίᾳ κατακοσμήσαντες,
 ἐξῆτακότες πρότερον τὸν βίον αὐτῶν καὶ τὸ ἐπιτήδευμα ἀκριβῶς καὶ
 κρίναντες ἱκανοὺς τῶν τοιούτων ὑποδοχεῖς τε καὶ λειτουργοὺς, ἀφ'
 ὧν καὶ λήφονται ὄρκον σωματικὸν καὶ ὑπόσχεσιν, ὥστε πανταχοῦ
 πιστοὺς εἶναι τῇ βασιλείᾳ [μου] καὶ τὴν εἰρημένην τῆς νοταρικῆς
 ἢ τ' οὖν ταβουλλαρικῆς λειτουργίαν ἐν πᾶσι τοῖς συμβολαίοις καὶ συν-
 ἀλλάγμασι τοῖς ὑπ' αὐτῶν γενησομένοις πιστῶς ἐνεργεῖν καὶ ὁρθῶς
 καὶ ἄνευ δόλου, σκευωρίας ἢ ἀπάτης μετιέναι, καθαρῶς τε καὶ εὐ-
 λκρινῶς διοικεῖν. τούτοις οἱ εἰρημένοι ἐπιφανεῖς ἄνδρες, ὃ τε ση-
 μαιοφόρος τῆς δικαιοσύνης καὶ οἱ πρῶτοι τῶν τεχνῶν ἐνθήσουσι καὶ
 ἐγχειρίσουσιν ἄδειαν πληρεστάτην καὶ ἐξουσίαν ἐντελῇ τοῦ ποιεῖν
 γράμματα, συμβόλαια συντιθέναι παντοῖα καὶ συγγραφὰς, συναλλάγ-
 ματά τε καὶ διαθήκας καὶ ἀπλῶς πάντα τὰ τῇ εἰρημένῃ ὑπηρεσίᾳ
 κατὰ νόμους ἀνήκοντα καὶ κατὰ τὰ τῶν πόλεων ἔθιμα, ἐν αἷς συν-
 ἀναστροφῇσονται, ποιεῖν, ὑπαγορεύειν, γράφειν, πληροῦν, συντιθέναι
 τε καὶ ἐκτιθέναι καὶ βασιλικῇ διαβεβαιούν καὶ ἐμπεδοῦν ἐξουσίᾳ.
 ἔτι ἡ βασιλεία μου δωρεῖται τοῖς προρρηθεῖσιν ἐπιφανέσιν ἀνδράσι,
 τῷ τε σηματοφόρῳ τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῖς πρῶτοις τῶν τεχνῶν
 τοῖς εἰς τὸ μέλλον κατὰ καιροὺς ἐσομένοις, χορηγεῖ τε καὶ ἐπιβρα-
 βεύει, ἵνα τῇ αὐτῇ βασιλικῇ ἐξουσίᾳ ἔχωσιν ἄδειαν τοὺς νόθους καὶ
 ἐξ ἀθεμίτου προσελθόντος μίξεως κοινῇ καὶ διηρημένως, ζώντων ἢ
 καὶ θανόντων τῶν γονέων αὐτῶν, νομίμους καὶ γνησίους ποιεῖν καὶ
 ἐπὶ πάντα τὰ τῶν γνησίων καὶ νομίμων δίκαια καὶ προνόμια ἀπο-
 καθιστᾶν καὶ ἐπανάγειν πᾶσαν αὐτοῖς ἀπαλείφοντες τὴν ἀπὸ γεννή-
 σεως κηλὶδα καὶ ἐπανάγοντες αὐτοὺς εἰς πάντα τὰ ἐκ διαδοχῆς δι-
 καία καὶ τὰ ἐξ ἀδιαθέτου, εἷς τε πάσας τὰς τιμὰς καὶ ἀξίας, αἷς
 δύνανται ἂν χρῆσθαι καὶ ὧν ἀπολαύοιεν οἱ γνήσιοι καὶ ἀπὸ νομίμων
 προσελθόντες γάμων καὶ θεμιτῶν ὑπεξαίρομεν δὲ καὶ νοεῖσθαι οὐ θέλο-
 μεν ἐν τούτοις τὰ τῶν αὐθεντῶν νόθα τὰ μὴ νομίμως καὶ γνησίως ἐξ
 αὐτῶν προσελθόντα, ὡσαύτως καὶ τὰ νόθα τῶν μπαρόνων καὶ κομήτων
 καὶ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν ἀνδρῶν. ἔτι διορίζεται ἡ βασιλεία μου,
 ἵνα ὅσους ἂν καὶ οἷους, ὡς προείρηται, νόθους ὄντας καὶ ἀθεμίτως
 προαχθέντας ἐπὶ τὸν βίον τῇ διὰ τῶν παρόντων χορηγηθείσῃ ἐξου-

σία οἱ προρρηθέντες ἐπιφανεῖς ἄνδρες νομίμους καταστήσωσι καὶ γνησίους, οὕτω νοῶνται καὶ ὥσι νόμιμοί τε καὶ γνήσιοι καὶ τῆς τοιαύτης ἀπολαύωσι γνησιότητος, ὥστε μηδένα τρόπον ἀπὸ τούτων ἐγγίνεσθαι πρόκριμα τοῖς τῶν γνησίων καὶ κυρίως νομίμων δικαίοις, μήτε παραβλάπτεσθαι τὰς τούτων ἐλευθερίας ἐν τε κληρονομίαις καὶ διαδοχαῖς καὶ ἐν ἀπάσαις ταῖς ἀπὸ τῶν κληρονομιῶν καὶ διαδοχῶν κατὰ τὸ ἐπιβάλλον διανομαῖς. τῇ γοῦν ἰσχύϊ καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου ἔξουσιν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς διαπαντός καὶ διηγεκῶς ὁ προειρημένος ἐπιφανὴς χορὸς τῶν ἐννέα τῆς πρώτης καὶ κορυφαίας παρ' αὐτοῖς τάξεως, τουτέστιν ὁ σημαιοφόρος τῆς δικαιοσύνης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ λοιποὶ ὀκτώ, οἱ πρῶτοι δηλαδὴ τῶν τεχνῶν, οἱ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἐσόμενοι συνημμένως τε καὶ ὁμοῦ, παρ' ὅσον ἂν χρόνον ἐν τῇ προρρηθείσῃ διαμείνωσιν ἀρχῇ καὶ ἀξίᾳ καὶ οὐ περαιτέρω, πλήρη ἄδειαν καὶ ἐντελὴ ἐξουσίαν τοῦ ποιεῖν, προχειρίζεσθαι καὶ συνιστᾶν νοταρίους ἢ τ' οὖν ταβουλλαρίους ἱκανοὺς ὄντας ἐπὶ τούτῳ καὶ εἰδότας γράμματα, οὗς ὁμοῦ τε πάντας καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον αὐτῶν προσδέξονται καὶ προβιβάσουσι τῇ εἰρημένῃ τῆς νοταρικῆς ἢ τ' οὖν ταβουλλαρικῆς λειτουργίᾳ κατακοσμήσαντες ἐξητακότες πρότερον τὸν βίον αὐτῶν καὶ τὸ ἐπιτήδευμα ἀκριβῶς καὶ κρίναντες ἱκανοὺς τῶν τοιούτων ὑποδοχεῖς τε καὶ λειτουργοὺς, ἀφ' ὧν καὶ λήφονται ὄρκον σωματικὸν καὶ ὑπόσχεσιν, ὥστε πανταχοῦ πιστοὺς εἶναι τῇ βασιλείᾳ [μου] καὶ τὴν εἰρημένην τῆς νοταρικῆς ἢ τ' οὖν ταβουλλαρικῆς λειτουργίαν ἐν πᾶσι τοῖς συμβολαίοις καὶ συναλλάγμασιν τοῖς ὑπ' αὐτῶν γενησομένοις πιστῶς ἐνεργεῖν καὶ ὁρθῶς καὶ ἄνευ δόλου καὶ σκευωρίας ἢ ἀπάτης μετιέναι, καθαρῶς τε καὶ εἰλικρινῶς διοικεῖν. τούτοις οἱ εἰρημένοι ἐπιφανεῖς ἄνδρες, ὅ τε σημαιοφόρος τῆς δικαιοσύνης καὶ οἱ πρῶτοι τῶν τεχνῶν ἐνθήσουσι καὶ ἐγχειρήσουσι ἄδειαν πληρεστάτην καὶ ἐξουσίαν ἐντελὴ τοῦ ποιεῖν γράμματα, συμβόλαια συντιθέναι παντοῖα καὶ συγγραφεῖς, συναλλάγματά τε καὶ διαθήκας καὶ ἁπλῶς πάντα τὰ τῇ εἰρημένῃ ὑπηρεσίᾳ κατὰ νόμους ἀνήκοντα καὶ κατὰ τὰ τῶν πόλεων ἔθιμα, ἐν αἷς συναστραφήσονται, ποιεῖν, ὑπαγορεύειν, γράφειν, πληροῦν, συντιθέναι τε καὶ ἐκτιθέναι καὶ βασιλικῇ διαβεβαιοῦν καὶ ἐμπεδοῦν ἐξουσίᾳ. ἔτι ἡ βασιλεία μου δωρεῖται τοῖς προρρηθείσιν ἐπιφανέσιν ἀνδράσι, τῷ τε σημαιοφόρῳ τῆς

δικαιοσύνης καὶ τοῖς πρώτοις τῶν τεχνῶν τοῖς εἰς τὸ μέλλον κατὰ καιροῦς ἐσομένοις, χορηγεῖ τε καὶ ἐπιβραβεύει, ἵνα τῇ αὐτῇ βασιλικῇ ἐξουσίᾳ ἔχωσιν ἄδειαν τοὺς νόθους καὶ ἐξ ἀθεμίτου προελθόντας μίξεως κοινῇ καὶ διηρημένως, ζώντων ἢ καὶ θανόντων τῶν γονέων αὐτῶν, νομίμους καὶ γνησίους ποιεῖν καὶ ἐπὶ πάντα τὰ τῶν γνησίων δίκαια καὶ προνόμια ἀποκαθιστᾶν καὶ ἐπανάγειν, πᾶσαν αὐτοῖς ἀπαλείφοντες τὴν ἀπὸ γεννήσεως κηλίδα καὶ ἐπανάγοντες αὐτοὺς εἰς πάντα τὰ ἐκ διαδοχῆς δίκαια καὶ τὰ ἐξ ἀδιαθέτου, εἰς τε πάσας τὰς τιμὰς καὶ ἀξίας, αἷς δύναιντ' ἂν χρῆσθαι καὶ ὧν ἀπολαύσιον οἱ γνήσιοι καὶ ἀπὸ νομίμων προελθόντες γάμων καὶ θεμιτῶν, ὑπεξαίρομεν δὲ καὶ νοεῖσθαι οὐ θέλομεν ἐν τούτοις τὰ τῶν αὐθεντῶν νόθα τὰ μὴ νομίμως καὶ γνησίως ἐξ αὐτῶν προελθόντα, ὡσαύτως καὶ τὰ νόθα τῶν μπαρόνων καὶ κομήτων καὶ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν ἀνδρῶν. ἔτι διορίζεται ἡ βασιλεία μου, ἵνα ὅσους ἂν καὶ οἷους, ὡς προεῖρηται, νόθους ὄντας καὶ ἀθεμίτως προαχθέντας ἐπὶ τὸν βίον τῇ διὰ τῶν παρόντων χορηγηθείσῃ ἐξουσίᾳ οἱ προρρηθέντες ἐπιφανεῖς ἄνδρες νομίμους καταστήσωσι καὶ γνησίους, οὕτω νοῶνται καὶ ὧσι νόμιμοί τε καὶ γνήσιοι καὶ τῆς τοιαύτης ἀπολαύσουσι γνησιότητος, ὥστε μηδένα τρόπον ἀπὸ τούτων ἐγγίγνεσθαι πρόκριμα τοῖς τῶν γνησίων καὶ κυρίως νομίμων δικαίοις, μήτε παραβλάπτεσθαι τὰς τούτων ἐλευθερίας ἐν τε κληρονομίαις καὶ διαδοχαῖς ἐν ἀπάσαις ταῖς ἀπὸ τῶν κληρονομιῶν καὶ διαδοχῶν κατὰ τὸ ἐπιβάλλον διανομαῖς. εἰς οὖν τὴν περὶ τούτων δήλωσιν καὶ ἀσφάλειαν γέγενετο πρὸς τοὺς προρρηθέντας ἐπιφανεῖς ἄνδρας, τὸν τε ἐσόμενον κατὰ διαδοχὴν τῆς δικαιοσύνης σηματοφόρον καὶ τοὺς πρώτους τῶν τεχνῶν καὶ ὁ παρὼν χρυσόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου, ἀπολυθεὶς αὐτοῖς κατὰ μῆνα αὐγουστον τῆς νῦν τρεχούσης δευτέρας ἰνδικτιῶνος τοῦ ἐξακισχιλιοστοῦ ἐννακισιοστοῦ τессαρακιστοῦ ἐβδόμου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημήνατο κράτος †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος.

Orig. membr. tabularii Florentini cum aurea bulla suspensa serico violaceo: in parte adverso imago Christi cum literis IC XC; in parte aversa imago imperatoris cum eius nomine.

XLII. 6947 (1439) mense augusto ind. II.

Imperator Ioannes Palaeologus transfert in Florentinos iura, privilegia et loca, quae Pisani olim possidebant Constantinopoli.

† Τὸ ταῖς εὐνοίαις καὶ ταῖς χρηστότησι πάντας, εἰ οἷόν τε ἐστὶ, τοὺς ἀνθρώπους μὴ κατ' ἄνδρα μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ πόλεις δεξιούσθαι τε καὶ προσάγεσθαι βασιλικὸς ἀπαιτεῖται νόμος τοὺς εἰς τοῦτο σχήματος ὑπὸ θεοῦ καθεστῶτας· κοινὸν γὰρ ἀγαθὸν ἀνάγκη προκείσθαι τοὺς βασιλέας, οἷόν τινα μίαν ψυχὴν ἀπάντων ἀνθρώπων, μᾶλλον δ' εἰπεῖν, καθάπερ τινὰς ἐπιτρόπους τῇ τῶν ἀνθρώπων γένει, θεοῦ καὶ τῆς ἀοράτου καὶ ὑψηλῆς ἐκείνου προνοίας ὑπηρέτας καὶ μάρτυρας· τῆς δὲ τοιαύτης γνώμης αὐτῶν καὶ τοῦ τουνονι τὸν νόμον σώζειν ἀκίνηταν, οὐκ ἂν ἔχοι ἐναργέστερον ἐκφῆναι σημεῖον τοῦ κατανεύειν ἐτοίμως τοῖς αἰτοῦσι τὰ δίκαια καὶ προθύμους εἶναι περὶ τὰς εὐσχήμενας δωρεάς· οὐδὲν γὰρ τῶν ὅλων τοσοῦτον τὸν βασιλέα κοσμεῖ, ὅσον τὸ πρὸς πάντας εὐμενὲς καὶ φιλόδωρον, οὐ μόνον γὰρ διὰ τούτων θεὸν κατὰ τὸ δυνατόν μιμούμενος φαίνεται, πᾶσι προσηγῶς ὑπανοίγων τὰ ὦτα καὶ δαφιλῶς ἐπαρκῶν ταῖς τῶν δεομένων αἰτήσεσι, τῇ τε παρ' αὐτοῦ βασιλείῳ λαμπηδόνι τοὺς εὐεργετούμενους καταφαιδρύνων, ἀλλὰ καὶ τὴν τούτων εὐνοίαν ἑαυτῷ εἰσποιεῖται, καὶ ὅσῳ διὰ τῶν χορηγουμένων ὑπ' αὐτοῦ δωρεῶν τοῖς ἄλλοις συγκαταβαίνει καὶ ὁμιλεῖ, τοσοῦτῳ μάλιστα δι' αὐτῶν τὸ τῆς βασιλείας ἐξαίρει ἀξίωμα, ἐπὶ τε τὸ ἐξοχώτατον καθιδρύνων, πηγὴν τε καὶ πρυτανεῖον κοινὸν ἀποδεικνύων τῶν χαρισμάτων, πάσης τε ἀρχῆς ἐπιγείου ἀκρόωριαν. διὰ δὴ ταῦτα, ἐπεὶ οἱ ἐπιφανεῖς ἄρχοντες τῆς μεγαλοπρεποῦς πόλεως Φλωρεντίας, ὁ σηματοφόρος δηλαδὴ τῆς δικαιοσύνης καὶ οἱ πρῶτοι τῶν τεχνῶν ὀνόματι καὶ δικαίῳ πάσης τῆς πολιτείας καὶ τοῦ δήμου τῆς εἰρημένης πόλεως Φλωρεντίας ἐδεήθησαν τῆς βασιλείας μου, ἵνα δωρεᾷ ἡμετέρα βασιλικὴ τιμήσωμεν αὐτοὺς καὶ παράσχωμεν αὐτοῖς ἐλευθερίας καὶ ἀτελείας τινὰς ἐν τῇ θεοφρουρήτῃ, θεοδοξάστῃ βασιλίδι πόλει ἡμῶν, τῇ Κωνσταντινούπολει, εἰς τιμὴν, περίθαλψιν, ἀσφάλειάν τε καὶ ὑποδοχὴν τῶν πραγματευτῶν αὐτῶν, τῶν τε πολιτῶν καὶ ὑπηκόων αὐτῶν, ἥδη ἡ βασιλεία μου καθόλου μὲν διὰ τὰ προειρημένα, ἰδίως δὲ διὰ τε τὴν ἀρετὴν αὐτῶν καὶ τὸ τοῦ τρόπου φιλάλγητες, (τοὺς γὰρ τοιοῦτους ἡ

βασιλεία μου ἀποδέχεται καὶ ἐκ παντὸς τρόπου περιθάλπειν ἐφίε-
 ται), καὶ δι' ἣν ἐνεδείξαντο περὶ τὴν βασιλείαν μου πίστιν, ἀγάπην
 καὶ εὐνοίαν καὶ πρότερον μὲν, μάλιστα δὲ ἐξότου σωματικῶς ἐπεδή-
 μησεν ἐπὶ τήνδε τὴν περιφανῆ πόλιν αὐτῶν, τὴν Φλωρεντίαν, διὰ τὴν
 συγκρότησιν καὶ προβίβασιν τῆς ἱερᾶς καὶ ἁγίας τῆσδε συνόδου καὶ
 οἰκουμενικῆς, (πολλὴν γὰρ περὶ ἡμᾶς καὶ περὶ τὰ ἡμέτερα πάντα
 ἐνεδείξαντο θεραπείαν, ἀγάπην, σπουδὴν, τιμὴν τε καὶ εὐνοίαν), εὐ-
 μενῶς ὑπεδέξατο τοὺτους καὶ ταῖς αἰτήσεσιν αὐτῶν ἐπένευσεν ἱλα-
 ρῶς. καὶ ἐπειδὴ οἱ προειρημένοι περιφανεῖς ἄρχοντες, ὃ τε σημαιοφό-
 ρος τῆς δικαιοσύνης καὶ οἱ πῶτοι τῶν τεχνῶν ὀνόματι καὶ δικαίῳ
 πάσης τῆς μεγαλοπρεποῦς κοινότητος καὶ τοῦ δήμου τῆς Φλωρεντίας
 ἐζητήσαν, ἵνα εὐεργετήσωμεν πρὸς αὐτοὺς τὸν ναὸν τοῦ μακαρίτου
 Πέτρου τοῦ ἀποστόλου τὸν ὄντα ἐν τῇ προειρημένῃ θεοφυλάκτῳ βα-
 σιλίδι πόλει ἡμῶν, τῇ Κωνσταντινουπόλει, ὃς ἦν ποτε τῶν Πισσαίων,
 καὶ χρῶνται αὐτῷ κυρίως καὶ δεσποτικῶς, ἔχοντες ἄδειαν ἀνανεοῦν
 αὐτὸν καὶ ἀνακτίζειν κατὰ τὴν αὐτῶν βούλησιν, σωζομένου μέντοι
 καὶ φυλαττομένου τοῦ πρώτου αὐτοῦ σχήματος. ἔτι ἵνα ἔχῃσι τὴν
 λόντζαν τὴν γενομένην ποτὲ τῶν εἰρημένων Πισσαίων, ἐν ἣ ὀφείλου-
 σιν ἀνιστᾶν φλάμουλον τῆς εἰρημένης κοινότητος, καὶ ἔχῃσι καὶ
 κούνσουλον, ὃν ἂν ἐκλέγεται καὶ πέμπῃ ἐπ' αὐτοῖς ἡ εἰρημένη περι-
 φανῆς κοινότης, ἔχοντα ἄδειαν κρίνειν καὶ ἀποφαίνεσθαι κατὰ τὸν
 τόπον τῶν ἄλλων κουνουσῶν τῶν ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει τῆς βασι-
 λείας μου τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ τιθέναι εἰς φυλακὴν ἰδίαν,
 [ὃν ἂν ἀπὸ τοῦ γένους αὐτῶν θέλωσι παιδεύειν], ἣν αὐτοὶ οἰκοδο-
 μήσουσι σύνεγγυς τῆς λόντζας αὐτῶν. καὶ ἐὰν ποτε συμβῇ ἀποθανεῖν
 τὸν τοιοῦτον κούνσουλον, ἔχῃσιν ἐπ' ἁδείας οἱ εἰρημένοι πραγματευ-
 ταὶ ἐκλέγεσθαι καὶ ἀποκαθιστᾶν ἕνα ἐκ μέσου αὐτῶν, ἕως ἂν μα-
 θούσῃ ἡ προειρημένη περιφανῆς κοινότης αὐτῶν ποιήσῃται ἕτερον
 ἔτι ἐδεήθησαν τῆς βασιλείας μου, ἵνα δωρήσῃται αὐτοῖς καὶ εὐεργε-
 τήσῃ ἀτέλειάν τινα καὶ ἐλευθερίαν τοῦ συνήθους καὶ νενομισμένου
 κομμερκίου. ἔτι ἵνα ἔχῃσιν ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν ἀγοράσαι οἰκήματα
 ἢ ἀνοικοδομήσαι ἀναλώμασιν ἰδίοις ἐν τῇ προειρημένῃ θεοδοξάκτῳ
 καὶ θεοφρουρήτῳ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει,
 ὑπὲρ ἀναπαύσεως καὶ ὁδοχῆς τῶν πολιτῶν καὶ πραγματευτῶν
 αὐτῶν τῶν ἐκείσε κατὰ καιροὺς εὐρισκομένων, καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις,

ἵνα ἔχωσι σάλβον κονδοῦκτον πλήρες καὶ διηνεκὲς οἱ ἐκεῖ ἐλευσόμενοι πραγματευταὶ καὶ πολῖται αὐτῶν ἀπὸ παντός συμπτώματος καιρικοῦ, πλὴν μάχης καθολικῆς ἢ βλάβης τινός, ἐάν ποτε συμβῇ γενέσθαι μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς εἰρημένης κοινότητος. ἡ βασιλεία μου εὐμενῶς ταῦτα πάντα προσδεξαμένη καὶ ἐπινεύσασα, τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον αὐτοῖς ἐπιχορηγῇ καὶ ἐπιβραβεύει, δι' οὗ εὐδοκεῖ, προστάσσει, θεσπίζει καὶ διορίζεται, ἵνα ἡ προειρημένη περιφανὴς κοινότης τῆς Φλωρεντίας ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἔχῃ ἄδειαν διὰ τῶν πολιτῶν καὶ ὑπηκόων αὐτῶν τῶν ἐν τῇ θεοφρουρητῇ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει, ἐσομένων χρῆσθαι καὶ νέμεσθαι τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ μακαρίου Πέτρου τοῦ ἀποστόλου, ὃς ἦν ποτε τῶν Πισσαίων, κυρίως καὶ δεσποτικῶς, ἔχοντες ἄδειαν ἀνανεοῦν αὐτὸν καὶ ἀνακτίζειν κατὰ τὴν αὐτῶν βούλησιν, σωζομένου μέντοι καὶ φυλαττομένου τοῦ πρώτου αὐτοῦ σχήματος. ἔτι ἵνα ἔχωσι τὴν λόντζαν τὴν γενομένην ποτὲ τῶν εἰρημένων Πισσαίων, ἐν ἣ ὀφείλουσιν ἀνιστᾶν φλάμουλα δύο, πρῶτον μὲν τῆς βασιλείας μου, εἴτα τῆς εἰρημένης περιφανοῦς κοινότητος, καὶ ἔχωσι καὶ κούνσουλον, ὃν ἂν ἐκλέγεται καὶ πέμπῃ ἐπ' αὐτοῖς ἡ εἰρημένη περιφανὴς κοινότης ὄντα αὐτόχθονα Φλωρεντίνον καὶ ἔχοντα ἄδειαν κρίνειν καὶ ἀποφαίνεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν ἄλλων κουνσούλων τῶν ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ τιθέναι εἰς φυλακὴν ἰδίαν, ὃν ἂν ἀπὸ τοῦ γένους αὐτῶν θέλωσι παιδεύειν, ἥντινα φυλακὴν αὐτοὶ οἰκοδομήσουσι: σύνεγγυς τῆς εἰρημένης λόντζας αὐτῶν. καὶ ἐάν ποτε συμβῇ ἀποθανεῖν τὸν τοιοῦτον κούνσουλον, ἔχωσιν ἐπ' ἁδείας οἱ εἰρημένοι πραγματευταὶ ἐκλέγεσθαι καὶ ἀποκαθιστᾶν ἕνα ἐκ μέσου αὐτῶν, ἕως ἂν μαθοῦσα ἡ προειρημένη περιφανὴς κοινότης αὐτῶν ποιήσῃται ἕτερον. ἔτι ἵνα ἀπὸ τοῦ συνήθους καὶ νανομισμένου μεγάλου καὶ καθολικοῦ κομμερκίου ἔχωσιν εὐεργεσίαν καὶ δωρεὰν δύο εἰς τὰ ἑκατὸν, καίτοι γε δυσχερείας οὐ μικρᾶς ἐνούσης τῷ πράγματι διὰ τὴν γινομένην ἐντεῦθεν μείωσιν ἐν τοῖς βασιλικαῖς εἰσοδήμασιν· οὐ γὰρ εἴωθε τὰ τοιαῦτα ῥαδίως παραχωρεῖσθαι, ἀλλ' οὖν ἵνα καὶ τούτῳ ὡς καὶ τοῖς ἄλλοις ἡ προειρημένη μεγαλοπρεπὴς τῆς Φλωρεντίας κοινότης εἰδῇ, πόσον ἡ βασιλεία μου ταῖς αἰτήσεσιν αὐτῆς κατὰ τε τὸ ἐγγχωροῦν ἱκανοποιῆσαι ζητεῖ, πᾶσαν ἄλλην παρορῶσα δυσχέρεϊαν καὶ ταύτην τὴν δωρεὰν

ποιεῖται ἀσμένως αὐτῇ, ὥς προεῖρηται. ἔτι ἵνα ἔχωσιν ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν ἀγοράσαι οἰκήματα τρία ἢ ἀναλώμασιν ἰδιοῖς ἀνοικοδομη-
σαι ἐν τῇ προειρημένῃ θεοφρουρήτῃ καὶ θεοδοξάστῃ πόλει τῆς βα-
σιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει, ὑπὲρ ἀναπαύσεως καὶ ὑποδοχῆς
τῶν πολιτῶν καὶ πραγματευτῶν αὐτῶν τῶν ἐκεῖσε κατὰ καιροὺς εὐ-
ρισκομένων. ταύτην μὲν οὖν τὴν ἄδειαν τοῦ ἀγοράσαι ἢ ἀνοικοδο-
μησαι τὰ εἰρημένα τρία οἰκήματα δωρεῖται ἡ βασιλεία μου, ὥς
προεῖρηται, τῇ εἰρημένῃ μεγαλοπρεπεῖ κοινότητι τῆς Φλωρεντίας
κατὰ τὸ παρὸν, καίπερ ἐν τοῖς τοιούτοις ποιησαμένη καὶ ποιούσα
δυσχέριαν, ἵνα μὴ ἐξῇ ξένοις οἰοισδὴποτε ἀγοράζειν ἢ ἀνοικοδομεῖν
οἰκήματα ἐν τῇ προειρημένῃ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταν-
τινουπόλει, οὐκ ἀποκλείει δὲ εἰς τὸ μέλλον κατὰ τὴν χρεῖαν μὴ
δοῦναι ἄδειαν καὶ πλείω τούτων ἀγοράσαι ἢ ἀνοικοδομησαι, καθά-
περ τῇ βασιλείᾳ μου δόξει ἀναγκαῖον ἅμα καὶ προσήκον. ἔτι ἵνα
ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἔχωσι σάλβον κονδοῦκτον πλήρες καὶ διηνεκὲς οἱ
ἐκεῖ ἐλευσόμενοι πραγματευταὶ καὶ πολῖται αὐτῶν ἀπὸ παντὸς συμ-
πτώματος καιρικοῦ, πλὴν μάχης καθολικῆς ἢ βλάβης τινός, ἐάν
ποτε συμβῇ γενέσθαι μεταξύ ἡμῶν καὶ τῆς εἰρημένης κοινότητος.
ταῦτα πάντα δωρεῖται ἡ βασιλεία μου τῇ προειρημένῃ περιφανεί τῆς
Φλωρεντίας κοινότητι καὶ προσδιορίζεται, ἵνα τότε ὧσιν ἐνεργὰ καὶ
ἔχωσι χώραν, ὅταν ἡ προορρηθεῖσα περιφανὴς τῆς Φλωρεντίας κοινό-
της ποιήσῃ τε καὶ πληρώσῃ, ὅσα ἀνωτέρω διασαφεῖται καὶ περιέχε-
ται, οἷον ὅταν ἀνεγείρῃσι λόντζαν καὶ καταστήσαντες κούνσυλον
στείλῃσιν ἐκεῖ κατὰ τὸν διευκρινηθέντα ἀνωτέρω τύπον καὶ τρόπον,
καὶ τᾶλλα πάντα πληρωθῶσιν, ὅσα ἐν ταῖς προειρημέναις αἰτήσεσ-
τε καὶ δωρεαῖς περιέχεται. τῇ γοῦν ἰσχύι καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος
χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου καθέξει καὶ νεμεθῆσεται ἡ
προειρημένῃ περιφανὴς κοινότης τῆς Φλωρεντίας πάσας τὰς προειρη-
μένας εὐεργεσίας τῆς βασιλείας μου, ἥγουν ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς
τὸ ἔξης ἔχει ἄδειαν διὰ τῶν πολιτῶν καὶ ὀπηκῶν αὐτῆς τῶν ἐν τῇ
θεοφρουρήτῃ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει, ἐσο-
μένων χρῆσθαι καὶ νέμεσθαι τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ μακαρίου Πέτρου
τοῦ ἀποστόλου, ὃς ἦν ποτε τῶν Πισσαίων, κυρίως καὶ δεσποτικῶς,
ἔχοντες ἄδειαν ἀνανεοῦν αὐτὸν καὶ ἀνακτίζειν κατὰ τὴν αὐτῶν βού-
λησιν, σωζομένου μέντοι καὶ φυλαττομένου τοῦ πρώτου αὐτῇ σχήμα-

τος. ἔτι ἵνα ἔχωσι τὴν λόντζαν τὴν γενομένην ποτὲ τῶν εἰρημένων
 Πισσαίων, ἐν ᾗ ὑφείλουσιν ἀνιστᾶν φλάμουλα δύο, πρῶτον μὲν τῆς
 βασιλείας μου, εἴτα τῆς εἰρημένης περιφανοῦς κοινότητος, καὶ ἔχωσι
 καὶ κούνσουλον, ὃν ἂν ἐκλέγηται καὶ πέμπῃ ἐπ' αὐτοῖς ἡ εἰρημένη
 περιφανὴς κοινότης ὄντα αὐτόχθονα Φλωρεντίνον καὶ ἔχοντα ἄδειαν
 κρίνειν καὶ ἀποφαίνεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν ἄλλων κουνσουλῶν
 τῶν ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει,
 καὶ τιθέναι εἰς φυλακὴν ἰδίαν, ὃν ἂν ἀπὸ τοῦ γένους αὐτῶν θέλωσι
 παιδεύειν, ἥτινα φυλακὴν αὐτοὶ οἰκοδομήσουσι σύνεγγυς τῆς εἰρημέ-
 νης λόντζας αὐτῶν καὶ ἐὰν ποτε συμβῇ ἀποθανεῖν τὸν τοιοῦτον
 κούνσουλον, ἔχωσιν ἄδειαν οἱ εἰρημένοι πραγματευταὶ ἐκλέγεσθαι
 καὶ ἀποκαθιστᾶν ἕνα ἐκ μέσου αὐτῶν, ἕως ἂν μαθοῦσα ἡ προει-
 ρημένη περιφανὴς κοινότης αὐτῶν ποιήσῃται ἕτερον. ἔτι ἵνα ἀπὸ
 τοῦ συνήθους καὶ νενομισμένου μεγάλου καὶ καθολικοῦ κομμερκίου
 ἔχωσιν ὑδεργείαν καὶ δωρεὰν δύο εἰς τὰ ἑκατὸν, καίτοι γε δυσχε-
 ρείας οὐ μικρὰς ἐνοῦσῃ τῷ πράγματι διὰ τὴν γιγνομένην ἐντεθ-
 ρὲν μείωσιν ἐν τοῖς βασιλικοῖς εἰσοδήμασιν. οὐ γὰρ εἴωθε τὰ τοιαῦ-
 τα ῥαδίως παραχωρεῖσθαι, ἀλλ' οὖν ἵνα κἂν τοῦτω ὡς κἂν τοῖς
 ἄλλοις ἡ προειρημένη μεγαλοπρεπὴς τῆς Φλωρεντίας κοινότης εἰδῇ,
 πόσον ἡ βασιλεία μου ταῖς αἰτήσεσιν αὐτῆς κατὰ γε τὸ ἐγχωροῦν
 ἱκανοποιῆσαι ζητεῖ, πῶσαν ἄλλην παρορώσα δυσχέριαν, καὶ ταύ-
 τῃ τὴν δωρεὰν ποιεῖται ἀσμένως αὐτῇ, ὡς προεῖρηται. ἔτι ἵνα ἔχω-
 σιν ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν ἀγοράσαι οἰκήματα τρία ἢ ἀναλώμασιν
 ἀνοικοδομῆσαι ἰδίους ἐν τῇ προειρημένῃ θεοφρουρήτῳ καὶ θεοδοξά-
 στῳ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει, ὅπερ ἀναπαύ-
 σεως καὶ ὁποδοχῆς τῶν πολιτῶν καὶ πραγματεσιῶν αὐτῶν τῶν
 ἐκείσε κατὰ καιροῦς ἐδρίσκομένων. ταύτῃ μὲν οὖν τὴν ἄδειαν τοῦ
 ἀγοράσαι ἢ ἀνοικοδομῆσαι τὰ εἰρημένα τρία οἰκήματα δωρεῖται
 ἡ βασιλεία μου, ὥς προεῖρηται, τῇ εἰρημένῃ μεγαλοπρεπεῖ κοινότητι
 τῆς Φλωρεντίας κατὰ τὸ παρὸν, καίπερ ἐν τοῖς τοιούτοις ποιησα-
 μένῃ καὶ ποιοῦσα δυσχέριαν, ἵνα μὴ ἐξ ἑνόχων οἰοισδῇποτε ἀγορά-
 ζειν ἢ ἀνοικοδομεῖν οἰκήματα ἐν τῇ προειρημένῃ πόλει τῆς βασι-
 λεύας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει, οὐκ ἀποκλείει δὲ εἰς τὸ μέλλον
 κατὰ τὴν χρεῖαν μὴ δοῦναι ἄδειαν καὶ πλείω τούτων ἀγοράσαι ἢ
 ἀνοικοδομῆσαι, καθάπερ δόξει τῇ βασιλείᾳ μου ἀναγκαῖον ἅμα καὶ

προσῆκον. ἔτι ἵνα ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἔχωσι σάλβον κονδοῦκτον πλη-
ρες καὶ διηνεκὲς οἱ ἐκεῖ ἐλευσόμενοι πραγματευταὶ καὶ πολῖται αὐ-
τῶν ἀπὸ παντός συμπτώματος καιρικοῦ, πλὴν μάχης καθολικῆς ἢ
βλάβης τινός, ἐάν ποτε συμβῇ γενέσθαι μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς εἰρη-
μένης κοινότητος. ταῦτα πάντα δωρεῖται ἡ βασιλεία μου τῇ προειρη-
μένῃ περιφανεί τῆς Φλωρεντίας κοινότητι, καὶ προσδιορίζεται, ἵνα
τότε ὧσιν ἐνεργὰ καὶ ἔχωσι χώραν, ὅταν ἡ προρρηθεῖσα περιφανὴς
τῆς Φλωρεντίας κοινότης ποιήσῃ τε καὶ πληρώσῃ, ὅσα ἀνωτέρω δια-
σαφεῖται καὶ περιέχεται, ὅσον ὅταν ἀναγείρωσι λόντζαν καὶ κατα-
στήσαντες κούνσουλον στείλωσιν ἐκεῖ κατὰ τὸν διευκρινηθέντα ἀνω-
τέρω τύπον καὶ τρόπον καὶ τὰλλα πάντα πληρωθῶσιν, ὅσα ἐν ταῖς
προειρημέναις αἰτήσεσιν τε καὶ δωρεαῖς περιέχεται. καὶ εἰς τὴν περὶ
τούτων δῆλωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο πρὸς τοὺς περιφανεῖς καὶ
προειρημένους ἄρχοντας, τὸν τε σημαιοφόρον τῆς δικαιοσύνης καὶ
τοὺς πρώτους τῶν τεχνῶν καὶ δι' αὐτῶν πρὸς πᾶσαν τὴν μεγα-
λοπρεπῇ πόλιν καὶ κοινότητα τῆς Φλωρεντίας καὶ ὁ παρὼν χρυ-
σόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου, ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα αὐ-
γουστον τῆς νῦν τρεχούσης β' ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιο-
στοῦ ἐννακισιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἐβδόμου ἔ-
τους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆνατο
κράτος †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασι-
λεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

*Orig. membr. tabularii Florentini cum aurea bulla suspensa serico
violaceo.*

XLIII. Sine anno.

*Demetrius Palaeologus, frater imperatoris Ioannis, per legatum suum Atha-
nasium Lascarin privilegia concedit mercatoribus florentinis in Peloponneso.*

† Ἐπειδὴ περ ἡ βασιλικὴ μεγαλειότης τοῦ πανευτυχιστάτου καὶ
πανυψηλοτάτου καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότη τοῦ Ῥωμαίων,
κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Πορφυρογεννήτου, ἔπεμψεν ἐμὲ
πρέσβυν εἰς τὰ ἐνταῦθα μέρη τῆς Ἰταλίας, καὶ διωρίσατό μοι, ἵνα
ἔλθω καὶ εἰς τὴν περιφανῇ κοινότητά τῆς Φλωρεντίας καὶ δηλώσω

τοῖς μεγαλοπρεπέσιν ἄρχουσι τῆς τοιαύτης περιφανοῦς κοινότητος σὺν ἄλλοις τισὶ φιλικοῖς, ὅπως καὶ διὰ τὴν ἀγάπην καὶ διάθεσιν, ἣν ἐνεδείξαντο καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ὅτε ἐπεδήμησεν ἐν ταύτῃ, καὶ προσέτι διὰ τὴν ἐμὴν ἀξίωσιν, φίλου ὄντος γνησίου τῆς περιφανοῦς ταύτης κοινότητος, εὐεργετῇ αὐτοῖς καὶ πάσῃ τῇ κοινότητι αὐτῶν ἐλευθερίαν πασῶν τῶν δόσεων τῶν διδομένων ἐν τε λιμέσι καὶ διόδοις καὶ πόλεσι καὶ παντὸς τοῦ ἡμίσεος τοῦ κομερκίου αὐτῶν εἰς πάντα τὸν ὑπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας αὐτοῦ τρόπον τοῦ Μορέου, ἵνα ὁπόταν ἐθελήσωσιν ἐλθεῖν ἐκεῖ πραγματευσασθαι, ἔχωσιν ἐλευθερίαν τῶν διδομένων ἐκείσε δόσεων, καὶ διέρχωνται τὸν τόπον ἐκείνον ἐλευθέρως καὶ ἀσφαλῶς καὶ ἄνευ τῆς οἰασοῦν δόσεως καὶ ἀπεκβολῆς, εἴτε περὶ προσώπων, εἴτε περὶ πραγμάτων, εἴτε πραγματειῶν ὅσωνδῆποτε καὶ ὁποιωνδῆποτε, ὡς κατὰ πάντα ἴδιοι καὶ ἡγαπημένοι τῆς βασιλικῆς μεγαλειότητος τοῦ πανευτυχεστάτου καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότη. ἃ γοῦν ἐδήλωσα αὐτοῖς λόγοις, γράμμασιν ἐπιβεβαιῶ, ἀξιωθείς παρ' αὐτῶν, ἵνα ἔχωσι τὰ ἡμέτερα γράμματα εἰς μαρτύριον τῆς εὐεργεσίας ταύτης, μέχρις ἂν ἔλθωσιν τινες τούτων ἐκείσε, θεῖον ἀργυρόβουλλον ὄρισμὸν τῆς βασιλικῆς μεγαλειότητος τοῦ πανευτυχεστάτου καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότη τὰ τοιαῦτα ἐπικυροῦντα ληφόμενοι. θαρρείτωσαν οὖν καὶ ἀσφαλῶς κατεχέτωσαν τὰ παρ' ἡμῶν αὐτοῖς εἰρημένα, ὀρισμοὺς καὶ θέλήματα τῆς βασιλικῆς μεγαλειότητος τοῦ πανευτυχεστάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότη εἶναι, καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν ἑαυτοὺς νομιζέτωσαν πάσης ἄλλης δόσεως τῆς ἀνωτέρω εἰρημένης καὶ τοῦ ἡμίσεος αὐτῶν κομερκίου ὑπὲρ οἷωνδῆποτε καὶ ὅσωνδῆποτε πραγμάτων, πραγματειῶν, προσώπων καὶ πάντων ἀπλῶς ἐλευθέρους εἶναι ἐν πάσῃ τῇ ἀρχῇ τῆς βασιλικῆς τοῦ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότη μεγαλειότητος, ληφόμενους τε εὐθὺς καὶ προβιλέγιον τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπικυρωτικόν, ἥνικα ἂν τούτου χάριν ἐς αὐτὸν πέμψωσιν. ὧν εἰς δῆλωσιν καὶ τὸ παρὸν αὐτοῖς πεποίηκα γράμμα τῇ ἰδίᾳ ὑπογραφῇ καὶ βούλλῃ σφραγισθὲν τε καὶ σημειωθὲν, ἐπαγγελομένοις καὶ αὐτοῖς διατηρεῖν πρὸς τὸν πανευτυχεστάτον καὶ ἅγιόν μοι αὐθέντην καὶ δεσπότην ἀγάπην καθαρὰν καὶ διάθεσιν ἀκραιφνή, πάντοθεν τε συντρέχειν τὰ πρὸς θεραπείαν αὐτοῦ καὶ ὑπηρετεῖν ὅση δύναμις †.

† Ὁ δοῦλος τῆς βασιλικῆς μεγαλειότητος τοῦ

πανευτυχιστάτου καὶ πανυψηλοτάτου καὶ ἁγίου
 ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότης Ῥωμαίων, κυρίου
 Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Πορφυρογεννήτου,
 καὶ καβαλάριος Ἀθανάσιος ὁ Λάσκαρις †.

Orig. membr. tabularii Florentini. Diploma tribuendum anno 1389.

XLIV. 6950—1442. 19. septembris ind. VI.

*Imperator Ioannes Palaeologus prorogat pactiones anteriores cum Venetis
 factas in annos quinque.*

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασι-
 λεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος
 καὶ αὐγουστός. ἐπεὶ ὁ ἐπιφανὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς κῆρ
 Φραντζίσκος Φώσκαρις, Θεοῦ χάριτι δοξὲ Βενετίας καὶ τὰ λοιπὰ,
 γράμμασι προσέταξε τῷ ἐξηρημένῳ εὐγενεῖ καὶ φρονίμῳ ἀνδρὶ κυρῷ
 Μάρκῳ Κουρίνῳ, ἐντίμῳ καὶ περιφανεῖ μπαϊούλῳ ἐν τῇ Κωνσταντι-
 νουπόλει καὶ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ τῆς Ῥωμανίας ἔχοντι ἐντελῇ
 ἐξουσίαν καὶ ἄδειαν καὶ ὀρισμὸν τρακταῖσαι καὶ ποιῆσαι καὶ βε-
 βαιῶσαι καὶ πληρῶσαι τρέβας καὶ συνθήκας τὰς κατωτέρω γραφησο-
 μένας μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας καὶ τοῦ προει-
 ρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, καθὼς δηλοῦται
 διὰ τινος γράμματος δουκικοῦ αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρε-
 ποῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, κατωχωρωμένου
 βούλλῃ μολιβδίνῃ μετὰ σχοινίου καναβίου, δοθέντος ἐν τῷ δουκικῷ
 παλατίῳ αὐτοῦ τοῦ κουμουνίου ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ σαρκώσεως
 χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ δευτέρῳ, ἰνδ. α', ἡμέρᾳ κγ'
 μηνὸς φεβρουαρίου κατὰ τὸ ἔθος τῆς Βενετίας, δειχθέντος καὶ δο-
 θέντος τῇ βασιλείᾳ μου, ἡμεῖς Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς
 βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος, δι' ἡμῶν καὶ τῆς
 βασιλείας ἡμῶν, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν, ὁμοίως
 δὲ καὶ ὁ εἰρημένος μπαϊούλος δικαίῳ καὶ ὀνόματι τοῦ προειρημένου
 ἐπιφανοῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπὲρ εἰρήνης
 καὶ ἀγάπης ἐκατέρωθεν ὀφειλομένης τηρηθῆναι καὶ φιλίας ἐπὶ τὸ
 κρεῖττον ἀβέηθησομένης, ἐπικαλεσάμενοι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ,
 συνέβημεν ἐπὶ τούτοις, δηλονότι, ἵνα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ

εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέχρι πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἀκολουθησόντων μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ πάντων τῶν ὑποτεταγμένων αὐτοῖς διαμένωνσιν ἐν ἰσχύει καὶ ἀκμῇ εἰλικρινεῖ καὶ ὁμονοίᾳ τρέβαι ὑφείλουσαι διαρκεῖν, στηρίζοντες καὶ βεβαιοῦντες τῆς εἰρημένης διωρίας πάσας τὰς παρελθούσας καὶ ἐκπνευσάσας τρέβας μετὰ πάντων τῶν κεφαλαίων, τῶν καταστάσεων, τῶν στοιχημάτων, τῶν συμφωνιῶν, τῶν διασαφήσεων, τῶν ἐπερωτήσεων βεβαιώσεων τε καὶ ζημιῶν ἐπιδόσεων τε καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν ταῖς τρέβαις ταῖς ἀνωτέρω δηλουμέναις ταῖς παρελθούσαις, καθὼς μέχρι τοῦ νῦν καθέστηκε σύνηδες, μετὰ τῶν διασαφήσεων καὶ προσδιορισμῶν τῶν κατωτέρω γραφησομένων, δηλονότι, ὅτι εἰ ὁ κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας φανερώς ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν τῶν τε νέων καὶ τῶν παλαιῶν, ὥστε ἐξεῖναι τοῖς Βενετίκοις αὐτῶν ὠνεῖσθαι ἐλευθέρως οἰκίας, κάμπους, περιβόλια καὶ κτήματα ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ πάσῃ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, ὅμως ὁ προειρημένος κῆρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, κατανοοῦντες τὴν παρούσαν κατάστασιν τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἵνα ἐπιγνώμεν τὴν αὐτῶν καλὴν διάθεσιν πρὸς τὴν ἡμετέραν συντήρησιν, προσνοήσαντο ὁδῶ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἀρέσαι ἡμῖν τοῦτον τὸν τρόπον, ὅτι μὴ ἐλαττωμένων διὰ τοῦτο πασῶν τῶν ἐλευθεριῶν τε καὶ φραγγισιῶν, ἃς ἔχουσι καὶ ἔχειν ὑφείλουσιν οἱ Βενετικοὶ διὰ τῶν τρεβῶν, κωλύσουσι τοὺς αὐτῶν Βενετικούς, ὥστε μέχρι τῆς συμπληρώσεως καὶ διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν μὴ ἀγοράσαι ὁσπῆτια, τόπους, περιβόλια καὶ κτήματα, ἐναπομενόντων τῶν νῦν ὄντων ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν μετὰ τῶν τρόπων ἐκείνων καὶ τῶν καταστάσεων, καθ' ἃς κατέχουσι ταῦτα κατὰ τὸ παρὸν, δηλοποιουμένου, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τῶν τρεβῶν ἱκανῶς ἐστὶ δῆλον, καὶ οὐ δεῖ ἐπὶ πλεῖω σαφηνίσεως, ὅτι διὰ τὴν εἰρημένην πρόφασιν οὐδεμία καινότης, δόσις, κομμέρκιον ἢ ἐμφύτευμα δυνήσεται ἐπιτεθῆναι δι' ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐπὶ ταῖς οἰκίαις, τοῖς τόποις, τοῖς κτήμασι καὶ περιβολοῖς τοῖς νῦν οὖσιν ἐν ταῖς χερσὶν τῶν Βενετικῶν, ἥτις καινότης ἢ βάρος δυνήσεται ἀνακύφαι εἰς βλάβην καὶ ζημίαν τῶν Βενετικῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς εἵπομεν τῷ εἰρημένῳ

μπαζούλω, ὅτι αἱ πρόσοδοι καὶ τὰ κομμέρκια ἡμῶν βλάπτονται διὰ τὰ πολλὰ καπηλεῖα, ἅπερ οἱ Βενέτικοι κρατοῦσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν μεγάλην ἀμετρίαν τοῦ οἴνου τοῦ πωλουμένου ἐν αὐτοῖς, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ὀφείλουσι προνοήσασθαι πρὸς τοῦτο, τούτου χάριν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἔξεστι τοῖς Βενετίκοις κρατεῖν καπηλεῖα κατὰ πάντα ἀριθμὸν καὶ ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν ἐλευθέρως, καθὼς ἂν βούλωνται, ὅμως ὁδῶ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἐκρίναμεν πρόνοιαν τούτου ποιήσασθαι τοῦτον τὸν τρόπον δηλονότι, μέχρι τῆς διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν ὁ προειρημένος κῦρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας τάξουσιν, ὅτι οἱ Βενέτικοι αὐτῶν ἔξουσιν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει δεκαπέντε μόνον καπηλεῖα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα παυθήσονται, ἐν οἷς δὴπου τεταγμένοις καπηλείοις οἱ Βενέτικοι αὐτῶν δυνήσονται πωλεῖν οἶνον παντοῖον κατακοπτικῶς ἐν οἰαδῇποτε ποσότητι, χωρὶς τινος βάρους νοουμένου, ὅτι διὰ τὴν συγκατάβασιν ταύτην οὐ νοηθήσεται διὰ τοῦτο ἐλαττωθῆναι ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τὰς ἐλευθερίας καὶ φραγγισίας τῶν Βενετικώνων, καθὼς ἐστὶ δίκαιον. ἔτι μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου μπαϊούλου γέγονε σαφές ὑπὲρ τοῦ πᾶσαν ἀμφιβολίαν ἀναιρεθῆναι, δύνασθαι τοὺς Βενετικούς πωλεῖν ἐλευθέρως σῖτον ἐν παντὶ μέρει καὶ τόπῳ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὅπου οὐκ ἐστὶ προσφορίον, σωζομένου τοῦ μὴ τὸν σῖτον ἐκεῖνον γεωργηθῆναι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, ἅπερ διαμενέτω κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν· εἰ δὲ οἱ Βενέτικοι θέλουσι πωλεῖν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ προσφορίου, δύνανται πωλεῖν ἀποδιδόντες τὸ κομμέρκιον, πλὴν εἴ τις Ῥωμαῖος θελήσει πωλεῖν σῖτον, ὅπου ὁ Βενετικός πωλεῖ ἔξω προσφορίου, τότε ὁ Βενετικός κομμέρκιον οὐκ ἀποφλήσει διὰ τὸ ἐλευθέρως δύνασθαι πωλεῖν, καὶ ἐπεὶ ἐγένοντό τινες διαφοραὶ μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας περὶ τοῦ τόπου τοῦ προσφορίου, ὑπὲρ μείζονος σαφηνείας τάττομεν, ὅτι ὁ τόπος τοῦ προσφορίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔστω καὶ εἶναι νοεῖσθω κατὰ τὰ ὅρια τὰ ἀρχῇθεν εἰωθότα. ἔτι ὁ ῥηθεὶς μπαϊούλος εἶπεν ἡμῖν, ὅτι τινὲς Βενέτικοι καὶ ὡς Βενέτικοι καταλογιζόμενοι παρὰ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐγένοντο Ῥωμαῖοι, ἀρκούμεθα ἡμεῖς ὃ τε βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεῖα ἡμῶν ἀνακαλέσασθαι πάντας τοὺς Βενετικούς καὶ τοὺς ὡς Βενετικούς καταλογιζομένους τοὺς γεγονότας Ῥω-

μαίους ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἐσχάτων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μέχρι τῶν νῦν, οὕτω καὶ τοιοῦτότρόπως, ὅτι οἱ Βενέτικοι οἱ γεγονότες Ῥωμαῖοι εἰς τὸ ἐξῆς οὐ διαβιβασθήσονται ὡς Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ὡς Βενέτικοι. ἔτι ἐπὶ τῆς πράξεως τῶν ἐξωτερικῶν κρασιῶν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι καὶ φυλάττεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι περὶ τῆς πράξεως τοῦ σίτου ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν λέγομεν καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σίτου καὶ περὶ αὐτοῦ κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν, μενουσῶν τῶν ἄλλων πασῶν ἐλευθεριῶν καὶ φραγγισιῶν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἄλλαις πραγματείαις καὶ τοῖς πράγμασιν εἰς τὴν αὐτῶν κατάστασιν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα τῷ εἰρημένῳ μπαϊούλφ, ὥστε πάντα τὰ καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν τοῖς ὑποτεταγμένοις τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλομεν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος μπαϊούλος ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπισχνεῖται ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν πάντα τὰ ἄλλα καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας διὰ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας τοῖς ὑποτεταγμένοις ἡμῖν ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλουσι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐνεχόμεθα καὶ ἀπολειπαζόμεθα δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὑπὲρ ἱκανοποιήσεως τῶν παλαιῶν ζημιῶν ὑπέρπουρα χιλιάδας δεκαεπτὰ καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία, ὑπισχνούμεθα τῷ εἰρημένῳ μπαϊούλφ δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τὰ τοιαῦτα ὑπέρπουρα διὰ πέντε

ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἐλευσομένων, ἀρχομένης τῆς διωρίας τῶν εἰρημέ-
 νων χρόνων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς βεβαιώσεως τοῦ παρόντος συμβο-
 λαίου, δηλονότι ἡμέρα ιδ' τοῦ Σεπτεβρίου, διαιροῦντες τὰς εἰρημένας
 δεκαεπτὰ χιλιάδας τὰ ὑπέρπυρα καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία κατὰ
 πέμπτον καὶ ἀποδιδόντες κατ' ἐνιαυτὸν τὸ ἐπιβάλλον μέρος, δηλονότι
 τὸ πέμπτον, ὅπερ ἐστὶν ὑπέρπυρα τρισχίλια τετρακόσια τριάκοντα
 δύο, κοκκία δεκατέσσαρα ἡμισυ ἢ ἑγγιστα, καὶ οὕτω κατὰ διαδοχὴν,
 μέχρις ἂν πληρωθῇ ἡ ἀπόφλησις τῶν εἰρημένων δεκαεπτὰ χιλιάδων
 ὑπερπύρων καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τριῶν, καὶ ἱκανοποιήσωμεν ἀκεραίως
 ἐν ταῖς εἰρημέναις διωρίαις τῶν προειρημένων πέντε ἐτῶν, συντάττον-
 τες ἐξ ἐνιαυτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν κατὰ διαδοχὴν, δηλονότι ἀπὸ τοῦ Ὀκ-
 τωβρίου μηνός, ὡς προεῖρηται, ἃ δὴ πάντα ὑπέρπυρα δώσωμεν καὶ
 ἀποφλήσωμεν ἐν τοῖς εἰρημένοις καιροῖς καὶ διωρίαις πάσης προφά-
 σεως ἀναιρουμένης ἐν χερσὶ τοῦ μπαϊούλου τῶν Βενετῶν τοῦ κατὰ
 καιρὸν εὐρισκομένου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἢ φῆτινι ἢ οἷστισιν ὁ
 κύρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἀποτάξωσι, σωζομένων διόλου
 καὶ φυλαττομένων πασῶν καὶ ἐκάστων ζημιῶν τῶν Βενετῶν τῶν
 μὴ τεταγμένων, αἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας μὴ ἔστω ἐλάττωσις,
 καὶ τὸ ἀνάπαλιν καὶ σωζομένων διόλου καὶ φυλαττομένων ἀκεραίως
 καὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας πάντων τῶν δικαίων
 καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ δεῖ ὁ κύρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας
 ἔχουσι καὶ ἔχειν δυνήσονται καθ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν
 τινι συμβολαίῳ δουκάτων χρυσῶν τριάκοντα χιλιάδων περί τε κεφα-
 λαίου καὶ τόκου καὶ ζημιῶν καὶ ἐξόδου καὶ τῶν διὰ μέσου καὶ πάν-
 των τῶν ἄλλων τῶν τούτοις ἀπληρωμένων, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ συμβο-
 λαίῳ τοῦ χρέους περιέχεται, ὃ δὴ συμβόλαιον καὶ χρέος μὴ νοεί-
 σθω, μηδὲ νοεῖσθαι δύναιτο διὰ τὴν παροῦσαν τρέβαν ἢ συμφωνίαν
 ὑπωσοῦν ἀφειμένον, ἄκυρον ἢ ἀνατετραμμένον, μᾶλλον μὲν οὖν ἐν
 τῇ αὐτοῦ καταστάσει καὶ βεβαιότητι καὶ τῷ δικαίῳ, ἐν οἷς ἦν καὶ
 πρὸ τοῦ γενέσθαι τὴν παροῦσαν τρέβαν, βέβαιον καὶ ἀκέραιον δια-
 μενέτω καὶ ἔσται καὶ εἶναι νοεῖσθω, γραφὲν τὸ εἰρημένον συμβό-
 λαιον ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ τρίτῳ, ἡμέρα εἰκο-
 στῇ πρώτῃ τοῦ αὐγούστου τῆς ια' ἰνδικτιῶνος χειρὶ Πέτρου ντὲ
 Ἀρένα, πρεσβυτέρου τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἀγίου Βαρθολομαίου ἐν
 τῇ Βενετίᾳ καὶ νοταρίου Βενετίας καὶ καντζελαρίου τοῦ κυροῦ μπαϊ-

ούλου τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Βενετίκων, ὑπὲρ ὧν χρυσῶν δουκά-
 των τριάκοντα χιλιάδων καὶ ἐτέρων τῶν προειρημένων ἐν τῷ ῥηθέντι
 συμβολαίῳ διαλαμβανομένων ὁ κῆρ δούξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενε-
 τίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρα κόσμια τῆς βασιλείας τὰ ἐμπεριεχόμενα ἐν
 τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ, καὶ σωζομένων ἀεὶ καὶ τηρουμένων τῷ κυρῷ
 δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἀκεραίως πάντων τῶν δικαίων καὶ
 ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἃς ὁ κῆρ δούξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας
 ἔχουσιν καὶ ἔχειν δύνανται κατὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν περὶ δουκάτων
 χρυσῶν πέντε χιλιάδων τῶν δανεισθέντων τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἐν τῇ
 Αἴνῳ διὰ τινος οὐρ Μαρίνου Φαρέτρου ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς
 καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ὑπὲρ ὧν ὁ κῆρ δούξ καὶ τὸ κουμούν-
 νιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρον ἀπὸ τῆς βασιλείας ἡμῶν παλά-
 ξιον ἐν, οὕτω μέντοι, ὅτι ἀποφληθέντων τῶν εἰρημένων πέντε χιλιά-
 δων χρυσῶν δουκάτων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας
 ἐνεχέσθωσαν τὸ εἰρημένον παλάξιον τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἀποδοῦναι.
 ἔτι ὁ εἰρημένος μπαϊούλος τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου
 Βενετίας διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας ἀφήσιν, ἀνατρέπει
 καὶ καταλύει πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας, βαρύτητας
 καὶ ζημίας τὰς ἐπενεχθείσας παρ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν
 καὶ τῶν λαῶν καὶ ὑποτεταγμένων ἡμῖν τοῖς Βενετίκοις καὶ πιστοῖς
 τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἕως τῆς σήμερον
 ἡμέρας, ἐλευθερῶν καὶ ἀπολύων καὶ ἐλευθέρους καὶ ἀπολελυμένους
 εἰς τὸ διηγεκὲς εἶναι θέλων ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ τοὺς
 λαοὺς ἡμῶν καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν ἀπὸ τῶν
 εἰρημένων ἀδικιῶν, ζημιῶν τε καὶ προσκομμάτων τῶν ἐπενεχθέντων
 καὶ γενομένων παρὰ τῶν προηγησαμένων ἡμᾶς καὶ τῶν λαῶν τῶν
 ὑποτεταγμένων ἡμῖν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ ἰδίως περὶ ἐκείνων
 τῶν ἐν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας καὶ τοῖς πολίταις
 Βενετίκοις ἐπενεχθέντων καὶ γεγονότων ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τῆς μακα-
 ρίας καὶ ὁσιωτάτης μνήμης κυροῦ Ἀνδρονίκου, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ
 πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων, τοῦ Παλαιολόγου, τοῦ
 θεοῦ τῆς βασιλείας μου, ποιούντος ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ
 τοῦ εἰρημένου μπαϊούλου ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ
 δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας δεχομένοις καὶ λαμβάνουσι τέ-
 λος, ἐλευθερίαν, ὑπόσχεσιν καὶ συμφωνίαν, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς μὴ

ἀπαιτεῖν ἢ μνημονεύειν περὶ τῶν εἰρημένων πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν βασι-
 λείαν ἡμῶν, τοὺς τε κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν. καὶ ὁμοίως
 ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν δι' ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων
 καὶ διαδόχων ἡμῶν ἀφίεμεν διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας,
 ἀκυροῦμεν καὶ ἀνατρέπομεν καὶ καταλύομεν πάσας τε καὶ ἐκάστας
 τὰς ἄλλας ἀδικίας καὶ βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ὅπωςδὴποτε ἐπε-
 νεχθείσας ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς
 διὰ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας,
 τῶν τε καπετάνων τῶν Βενετῶν, εἴτε παρ' οἰωνδήτινων ἄλλων ὁφ-
 φικιαλίων, προνοητῶν, ῥεκτόρων καὶ πάντων ἄλλων οἰωνδήτινων ὑπο-
 τεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας. καὶ δὴ ἀπὸ
 τῶν προειρημένων πάντων καὶ ἐκάστων τῶν συμβάντων καὶ γενομέ-
 νων καὶ ἐπενεχθέντων ἔστωσαν καθόλου ἀπολελυμένοι καὶ ἀναπε-
 παυμένοι, ἀναπαύοντες καὶ ἀπολύοντες καὶ εἰς τὸ διηγεκὲς ἐλευθε-
 ροῦντες τὸν εἰρημένον κῆρ δουκὸς καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας,
 τοὺς λαοὺς αὐτῶν καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους αὐτοῖς ἀπὸ πασῶν τῶν
 προειρημένων ἀδικιῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὅπωςδὴποτε ἡμῖν καὶ τοῖς
 προηγησαμένοις ἡμᾶς καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἐπενεχθέντων προ-
 σκομμάτων καὶ ζημιῶν μέχρι τῆς παρούσης σήμερον ἡμέρας, ὡς ἀνω-
 τέρῳ προείρηται, ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενο-
 μένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς. περὶ δὲ τῶν ἔργων
 τῆς Τενέδου μηδεμίαν γενέσθω μνήμη κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλὰ μενέτω-
 σαν οὕτως ἐν μετεώρῳ, μέχρις ἂν ὁ ὠρισμένος χρόνος τῆς παρούσης
 τρέβας διαμένῃ. ἔτι δὲ μὴ νοουμένου διὰ τῆς παρούσης τρέβας καὶ
 συμφωνίας, ὅτι ἐὰν ὡςί τινα συμβόλαια καὶ συμφωνίαι ἢ στοιχή-
 ματα, ἐξ ὧν ἢ ἐκ τῆς δυνάμεως ἐκείνων τινὲς Ῥωμαῖοι ὑποτεταγμέ-
 νοι ἢ πιστοὶ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐνέχονται ἢ ὀφεί-
 λουσι Βενετῶν τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς τῷ κυρῷ δουκὶ
 καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας, ἢ ἀνάπαλιν Βενετῶν τινες ὑποτεταγμέ-
 νοι καὶ πιστοὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνέχονται
 ἢ ὀφείλουσι Ῥωμαῖοις τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς ἡμῶν καὶ τῇ
 βασιλείᾳ ἡμῶν ὅπωςδὴποτε, ἔσονται ἀφειμένα ἢ ἀνατετραμμένα ἢ
 ἄκυρα, μᾶλλον μὲν οὖν ἐκδηλότερον νοεῖσθω καὶ δηλούσθω διὰ τοῦ
 παρόντος στοιχήματος καὶ τῶν τρεβῶν, ὅτι αὐτοὶ οἱ τοιοῦτοι Βενετι-
 κοὶ πιστοὶ καὶ ὑποτεταγμένοι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βε-

νετίας δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἰωνδήτινων Ῥωμαίων τῶν ὑφειλόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Βενετίκοις καὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ἡμεῖς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ποιήσομεν καὶ γενέσθαι διαπραξόμεθα δίκαιον διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὥς πρότερον ἡνεύχόμεθα, ἀκεραίως καὶ νῦν ὑφειλομέν· καὶ κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον οἱ ἡμέτεροι Ῥωμαῖοι δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἰωνδήποτε Βενετίκων πιστῶν καὶ ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὑφειλόντων αὐτοῖς, οἷςτισι δὴ Ῥωμαίοις ὁ κύρ δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, ὁ μπαϊούλος καὶ ὁ βέκτωρ καὶ οἱ ὑφφικιάλιοι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπουδῆποτε καθεστῶτες δίκαιον ποιήσουσι διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὥς πρότερον ἡνεύχοντο ἀκεραίως καὶ νῦν ὑφείλουσι, σωζομένων ἀεὶ καὶ τηρουμένων πασῶν καὶ ἐκάστων τῶν παραφυλάξεων καὶ καταστάσεων καὶ ὑποσχέσεων καὶ διασαφήσεων, εἴτε περὶ ζημιῶν τῶν μὴ ταχθεῖσων, ἰδίως ῥηθειςῶν καὶ ὀνομασθειςῶν, εἴτε περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀνωτέρω ὀνομασθέντων, οἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας ἢ ἀφέσεως τῶν ἀδικιῶν, τῶν προσκομμάτων καὶ τῶν ζημιῶν μὴ νοείσθω κατὰ τι ἐλάττωσις. ἅπερ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια, εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν, εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἀψάμενοι τῶν γραφῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰρημένου σύρ μπαϊούλου ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἀψάμενος τῶν αὐτῶν ἱερῶν γραφῶν καὶ αὐτός, εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὀνόματι τοῦ προειρημένου καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὠμόσαμεν καὶ ὑπεσχέθημεν ἀλλήλοις βέβαια καὶ ἀμετακίνητα τὰ προειρημένα πάντα ἔχειν τε καὶ κρατεῖν καὶ ἀπαράθραυστα συντηρεῖν καὶ ἀποπληροῦν ἢ φυλάττεσθαι καὶ ἀποπληροῦσθαι ποιῆσαι καὶ μὴ ἐναντίως ποιῆσαι ἢ ἐπελθεῖν τοῖς προειρημένοις ἢ ἐν τινι τῶν προειρημένων δι' ἡμῶν ἢ δι' ἄλλων ἀπὸ δικαίου ἢ φάκτου τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ ἢ αἰτία ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ ἐνοχῇ τῶν ἡμετέρων καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἀγαθῶν τῶν τε νῦν ὄντων καὶ ἐσομένων. ὧν πάντων εἰς

μαρτυρίαν καὶ καθαρωτέραν βεβαίωσιν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν τὰς παρούσας τρέβας γενέσθαι καὶ γραφῆναι προσετάξαμεν γράμμασιν ἑλληνικοῖς τε καὶ λατινικοῖς, ἑλληνικοῖς μὲν διὰ χειρὸς βασιλικοῦ νοταρίου Γεωργίου τοῦ Μανικαίτου, λατινικοῖς δὲ διὰ χειρὸς λογίου ἀνδρὸς Φραγγουλίου τοῦ Σερβοπούλου, βασιλικῇ καὶ δουκικῇ τῶν Βενετῶν ἐξουσίᾳ διπλοῦ νοταρίου καὶ καντζελαρίου τοῦ εἰρημένου σὺρ μπαϊούλου καὶ τῆς κούρτης τῶν Βενετῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει. καὶ εἰς μείζονα ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν τῶν εἰρημένων τρεβῶν ἰδίᾳ ἡμῶν χειρὶ ἐρυθροῖς γράμμασι ὑπεγράψαμεν καὶ ἡμετέρᾳ χρυσῇ βούλλῃ ἀπηρωρημένην κατοχυρωθῆναι ἐποιήσαμεν καὶ προσετάξαμεν, ἅς τῷ προειρημένῳ σὺρ μπαϊούλῳ δεδώκαμεν, ἔχοντες παρ' ἡμῖν ἐτέρας ὁμοίας τρέβας τὴν αὐτὴν περίληψιν ἐχούσας καὶ κατωχυρωμένας τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ τοῦ εἰρημένου σὺρ μπαϊούλου βούλλῃ κηρίνῃ τῆς τοῦ ἁγίου Μάρκου εἰκόνας ἐντυπωμένης. ἃ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἐγένοντο ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννήσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ μβ', ἰνδικτιῶνος ε', κατὰ τὸν τῶν Λατίνων δρόμον, ἀπὸ δὲ κτίσεως κόσμου ςϞν' ἐν μηνὶ καὶ ἡμέρᾳ τῇ ἀνωτέρῳ γεγραμμένῃ, παρόντων μαρτύρων ἰδίως πρὸς ταῦτα τὰ ἀνωτέρω γεγραμμένα προσκληθέντων καὶ ἀξιωθέντων, τοῦ τε περιποθήτου ἐξαδέλφου τῆς βασιλείας μου κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Καντακουζηνοῦ καὶ τοῦ περιποθήτου γαμβροῦ αὐτῆς κυροῦ Λουκά διερμηνευτοῦ τοῦ Νοταρά, Λατίνων δὲ τῶν εὐγενῶν καὶ φρονίμων ἀνδρῶν τοῦ σὺρ Νικολέ Μαρτζέλω, τοῦ σὺρ Πέρω Πισάνη καὶ τοῦ σὺρ Δομένεγω Μπάλπει †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Orig. membr. tabularii Veneti. Versio latina ad dextram. Aurea bulla, olim suspensa serico rubro, avulsa est.

XLV. 6955—1447. mense iulio ind. X.

Imperator Ioannes Palaeologus prorogat pactiones anteriores cum Venetis factas in annos quinque.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιόλογος καὶ αἰεὶ αὐγουστός. ἐπεὶ ὁ ἐπιφανὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς κύρ Φραντζέσκος Φώσκαρις, Θεοῦ χάριτι δοῦξ Βενετίας καὶ τὰ λοιπὰ, γράμμασι προσέταξε τῷ ἐξηγημένῳ, εὐγενεῖ καὶ φρόνιμῳ ἀνδρὶ, κυρῷ Ντάρδιῳ Μόρφ, ἐντίμῳ καὶ περιφανεῖ μπαϊούλῳ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ τῆς Ῥωμανίας, ἔχοντι ἐντελὴ ἐξουσίαν καὶ ἄδειαν καὶ ὄρισμὸν τρακταῖσαι καὶ ποιῆσαι καὶ βεβαιῶσαι καὶ πληρῶσαι τρέβας καὶ συνθήκας τὰς κατωτέρω γραφησομένας μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας καὶ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, καθὼς δηλοῦται διὰ τινος γράμματος δουκινοῦ αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας κατωχυρωμένου βούλλῃ μολιβδίνῃ μετὰ σχοινίου καναβίου δοθέντος ἐν τῷ δουκιῷ παλατίῳ αὐτοῦ τοῦ κουμουνίου ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ σαρκώσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ ἕκτῳ, ἰνδικτιῶνος θ', ἡμέρᾳ κζ' τοῦ μηνὸς ἰουλίου κατὰ τὸ ἔθος τῆς Βενετίας, δειχθέντος καὶ δοθέντος τῇ βασιλείᾳ μου, ἡμεῖς Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος, δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἔτει τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος μπαϊτοῦλος δικαίῳ καὶ ὀνόματι τοῦ προειρημένου ἐπιφανοῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐκατέρωθεν ὀφειλομένης τηρηθῆναι καὶ φιλίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον αὐξήθησομένης, ἐπικαλεσάμενοι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, συνέβημεν ἐπὶ τούτοις, δηλονότι, ἵνα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέχρι πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἀκολουθησόντων μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ πάντων τῶν ὑποτεταγμένων αὐτοῖς διαμένωσιν ἐν ἰσχύει καὶ ἀκμῇ εἰλικρινεῖ καὶ ὁμονοίᾳ τρέβαι ὀφείλουσαι διαρκεῖν, στηρίζοντες καὶ βεβαιούντες μέ-

χρι τῆς εἰρημένης διωρίας πάσας τὰς παρελθούσας καὶ ἐκπνευσάσας
 τρέβας μετὰ πάντων τῶν κεφαλαίων, τῶν καταστάσεων, τῶν στοιχη-
 μάτων, τῶν συμφωνιῶν, τῶν διασαφήσεων, τῶν ἐπερωτήσεων, βεβαι-
 ώσεών τε καὶ ζημιῶν ἐπιδόσεών τε καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν
 ἐμπεριεχομένων ἐν ταῖς τρέβαις ταῖς ἀνωτέρω δηλουμέναις ταῖς πα-
 ρελθούσαις, καθὼς μέχρι τοῦ νῦν καθέστηκε σὺνγηθες, μετὰ τῶν
 διασαφήσεων καὶ προσδιορισμῶν τῶν κατωτέρω γραφησομένων, δηλον-
 ότι, ὅτι εἰ καὶ ὁ κῆρ δούξ καὶ τὸ κουμουνιον Βενετίας φανερώς ἔχου-
 σιν ἀπὸ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν τῶν τε νέων καὶ τῶν παλαιῶν, ὥστε
 ἐξεῖναι τοῖς Βενετίκοις αὐτῶν ὠνεῖσθαι ἐλευθέρως οἰκίας, κάμπους,
 περιβόλια καὶ κτήματα ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ πάσῃ τῇ βασι-
 λείᾳ ἡμῶν, ὅμως ὁ προειρημένος κῆρ δούξ καὶ τὸ κουμουνιον Βε-
 νετίας, κατανοοῦντες τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῆς βασιλείας ἡμῶν,
 ἵνα ἐπιγνώμεν τὴν αὐτῶν καλὴν διάθεσιν πρὸς τὴν ἡμετέραν συντή-
 ρησιν, προενοήσαντο ὁ δὴ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἀρέσαι ἡμῖν τοῦτον
 τὸν τρόπον, ὅτι μὴ ἐλαττουμένων διὰ τοῦτο πασῶν τῶν ἐλευθεριῶν
 τε καὶ φραγγισιῶν, ἃς ἔχουσι καὶ ἔχειν ὀφείλουσιν οἱ Βενέτικοι διὰ
 τῶν τρεβῶν, κωλύσουσι τοὺς αὐτῶν Βενετίκους, ὥστε μέχρι τῆς συμ-
 πληρώσεως καὶ διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν μὴ ἀγοράσαι ὁσπῆτια,
 τόπους, περιβόλια καὶ κτήματα, ἐναπομενόντων τῶν νῦν ὄντων ἐν
 ταῖς χερσὶ τῶν Βενετῶν μετὰ τῶν τρόπων ἐκείνων καὶ τῶν κατα-
 στάσεων, καθ' ἃς κατέχουσι ταῦτα κατὰ τὸ παρὸν, δηλοποιουμένου,
 εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τῶν τρεβῶν ἱκανῶς ἐστὶ δῆλον καὶ οὐ δεῖ
 ἐπὶ πλείω σαφηνίσεως, ὅτι διὰ τὴν εἰρημένην πρόφασιν οὐδεμία και-
 νότης, δόσις, κομμέρκιον ἢ ἐμφύτευμα δυνήσεται ἐπιτεθῆναι δι' ἡμῶν
 τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐπὶ ταῖς οἰκίαις, τοῖς τόποις, τοῖς κτή-
 μασι καὶ περιβολίοις τοῖς νῦν οὖσιν ἐν ταῖς χερσὶν τῶν Βενετῶν,
 ἥτις καινότης καὶ βάρος δυνήσεται ἀνακύφαι εἰς βλάβην καὶ ζημίαν
 τῶν Βενετῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς εἵπομεν τῇ εἰρημένῳ
 μπαϊούλῳ, ὅτι αἱ πρόσοδοι καὶ τὰ κομμέρκια ἡμῶν βλάπτονται διὰ
 τὰ πολλὰ καπηλεῖα, ἅπερ οἱ Βενέτικοι κρατοῦσιν ἐν Κωνσταντινου-
 πόλει, καὶ τὴν μεγάλην ἀμετρίαν τοῦ οἴνου τοῦ πωλουμένου ἐν αὐ-
 τοῖς, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ὀφείλουσι προνοήσασθαι πρὸς τοῦτο, τούτου
 χάριν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἔξεστι τοῖς
 Βενετίκοις κρατεῖν καπηλεῖα κατὰ πάντα ἀριθμὸν καὶ ἀγοράζειν καὶ

πωλεῖν ἐλευθέρως, καθὼς ἂν βούλωνται, ὅμως ἔδῳ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἐκρίναμεν πρόνοιαν τοῦτου ποιήσασθαι τοῦτον τὸν τρόπον, δηλονότι μέχρι τῆς διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν ὁ προειρημένος κῆρ δούξ καὶ τὸ κουμουνιον Βενετίας τάξουσιν, ὅτι οἱ Βενέτικοι αὐτῶν ἔξουσιν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει δεκαπέντε μόνον καπηλεία, καὶ τὰ ἄλλα πάντα παυθήσονται, ἐν οἷς δήπου τεταγμένοις καπηλείοις οἱ Βενέτικοι αὐτῶν δυνήσονται πωλεῖν οἶνον παντοῖον κατακοπιτικῶς ἐν οἰαδήποτε ποσότητι χωρὶς τινος βάρους, νοουμένου, ὅτι διὰ τὴν συγκατάβασιν ταύτην οὐ νοηθήσεται διὰ τοῦτο ἐλαττωθῆναι ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τὰς ἐλευθερίας καὶ φραγγισίας τῶν Βενετῶν, καθὼς ἐστὶ δίκαιον. ἔτι μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου μπαϊούλου γέγονε σαφές ὑπὲρ τοῦ πᾶσαν ἀμφιβολίαν ἀναιρεθῆναι, δύνασθαι τοὺς Βενετικούς πωλεῖν ἐλευθέρως αἶτον ἐν παντὶ μέρει καὶ τόπῳ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὅπου οὐκ ἔστι προσφόριον, σωζομένου τοῦ μὴ τὸν αἶτον ἐκεῖνον γεωργηθῆναι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, ὑπὲρ διαμενέτω κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. εἰ δὲ οἱ Βενέτικοι θέλουσι πωλεῖν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ προσφορίου, δύνανται πωλεῖν ἀποδιδόντες τὸ κομμέρκιον, πλην εἴ τις Ῥωμαῖος θελήσει πωλεῖν αἶτον, ὅπου ὁ Βενέτικος πωλεῖ ἔξω προσφορίου, τότε ὁ Βενέτικος κομμέρκιον οὐκ ἀποφλήσει διὰ τὸ ἐλευθέρως δύνασθαι πωλεῖν. καὶ ἐπεὶ ἐγένοντό τινες διαφοραὶ μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας περὶ τοῦ τόπου τοῦ προσφορίου, ὑπὲρ μείζονος σαφηνείας τάττομεν, ὅτι ὁ τόπος τοῦ προσφορίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔστω καὶ εἶναι νοεῖσθω κατὰ τὰ ὅρια τὰ ἀρχῇθεν εἰωθότα. ἔτι ὁ ῥηθεὶς μπαϊούλος εἶπεν ἡμῖν, ὅτι τινὲς Βενέτικοι καὶ ὡς Βενέτικοι καταλογιζόμενοι παρὰ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐγένοντο Ῥωμαῖοι, ἀρχοῦμεθα ἡμεῖς ὃ τε βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἀνακαλέσασθαι πάντας τοὺς Βενετικούς καὶ τοὺς ὡς Βενετικούς καταλογιζομένους τοὺς γεγονότας Ῥωμαίους ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἐσχάτων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μέχρι τῶν νῦν, οὕτω καὶ τοιουτοτρόπως, ὅτι οἱ Βενέτικοι οἱ γεγονότες Ῥωμαῖοι εἰς τὸ ἐξῆς οὐ διαβιβασθήσονται ὡς Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ὡς Βενέτικοι. ἔτι ἐπὶ τῆς πράξεως τῶν ἐξωτερικῶν κρασίῳ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι καὶ φυλάτ-

τεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι περὶ τῆς πράξεως τοῦ αἵτου
 ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν λέγομεν καὶ ἀρέσκει ἡμῖν
 γενέσθαι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ αἵτου καὶ περὶ αὐτοῦ κατὰ τὸν τύπον τῶν
 τρεβῶν, μενουσῶν τῶν ἄλλων πασῶν ἐλευθεριῶν καὶ φραγγισιῶν ἐπὶ
 πάσαις ταῖς ἄλλαις πραγματείαις καὶ τοῖς πράγμασιν εἰς τὴν αὐτῶν
 κατάστασιν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ
 βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνόμεθα τῷ εἰρημένῳ μπαϊούλφ, ὥστε πάντα τὰ
 καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας
 τὰς γενομένας δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν τοῖς ὑποτεταγμένοις
 τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ
 τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταν-
 τινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῶ-
 σαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι
 καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλομεν κατὰ
 τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος μπαϊούλφος ὀνόματι
 καὶ δικαίῳ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπισχνεί-
 ται ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν πάντα τὰ ἄλλα καινουργήματα,
 ἀποστερήσεις, ἀδικίας καὶ ζημίας τὰς γενομένας διὰ τοῦ κυροῦ δου-
 κὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας τοῖς ὑποτεταγμένοις ἡμῖν ἐν τῷ
 καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν
 τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρε-
 βῶν καταλῶσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλο-
 μένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ
 ὀφείλουσι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς
 καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐνεχόμεθα καὶ ἀπολειπαζόμεθα δοῦναι καὶ
 ἀποφλῆσαι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὑπὲρ ἱκανο-
 ποιήσεως τῶν παλαιῶν ζημιῶν ὑπέρπουρα χιλιάδας δεκαεπτὰ καὶ ἑκα-
 τὸν ἐξήκοντα τρία, ὑπισχνόμεθα τῷ εἰρημένῳ μπαϊούλφ δοῦναι καὶ
 ἀποφλῆσαι τὰ τοιαῦτα ὑπέρπουρα διὰ πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἐλευσο-
 μένων, ἀρχομένης τῆς διωρίας τῶν εἰρημένων χρόνων ἀπὸ τῆς ἡμέρας
 τῆς βεβαιώσεως τοῦ παρόντος συμβολαίου, δηλονότι [ἡμέρᾳ εἰκοστῇ
 πρώτῃ τοῦ ἀπριλλίου], διαιροῦντες τὰς εἰρημένας δεκαεπτὰ χιλιάδας
 τὰ ὑπέρπουρα καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία κατὰ πέμπτον καὶ ἀποδιδόν-
 τες κατ' ἐνιαυτὸν τὸ ἐπιβάλλον μέρος, δηλονότι τὸ πέμπτον, ὅπερ
 ἐστὶν ὑπέρπουρα τρισχίλια τετρακόσια τριάκοντα δύο, κοκκία δεκα-

τέσσαρα ἡμῖσι ἢ ἑγγιστα, καὶ οὕτω κατὰ διαδοχὴν, μέχρις ἂν πληρωθῇ ἡ ἀπόφλησις τῶν εἰρημένων δεκαεπτὰ χιλιάδων ὑπερπύρων καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τριῶν, καὶ ἱκανοποιήσωμεν ἀκεραίως ἐν ταῖς εἰρημέναις διωρίαις τῶν προειρημένων πέντε ἐτῶν, συντάττοντες ἐξ ἐνιαυτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν κατὰ διαδοχὴν, δηλονότι ἀπὸ τοῦ [ἀπριλλίου] μηνός, ὡς προεῖρηται, ἃ δὴ πάντα ὑπέρπυρα δώσωμεν καὶ ἀποφλήσωμεν ἐν ταῖς εἰρημένοις καιροῖς καὶ διωρίαις πάσης προφάσεως ἀναιρουμένης ἐν χερσὶ τοῦ μπαϊούλου τῶν Βενετίκων τοῦ κατὰ καιρὸν εὐρισκομένου ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἢ ὅτινι ἢ οἷστισιν ὁ κῦρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἀποτάξωσι, σωζομένων διόλου καὶ φυλαττομένων πασῶν καὶ ἐκάστων ζημιῶν τῶν Βενετίκων τῶν μὴ τεταγμένων, αἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας μὴ ἔστω ἐλάττωσις, καὶ τὸ ἀνάπαλιν καὶ σωζομένων διόλου καὶ φυλαττομένων ἀκεραίως καὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ὁ κῦρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσι καὶ ἔχειν δυνήσονται καθ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν τινι συμβολαίῳ δουκάτων χρυσῶν τριάκοντα χιλιάδων περὶ τε κεφαλαίου καὶ τόκου καὶ ζημιῶν καὶ ἐξόδου καὶ τῶν διὰ μέσου καὶ πάντων τῶν ἄλλων τῶν τούτοις ἀπηρωρημένων, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ συμβολαίῳ τοῦ χρέους περιέχεται, ὃ δὴ συμβόλαιον καὶ χρέος μὴ νοεῖσθω, μηδὲ νοεῖσθαι δύναίτο διὰ τὴν παροῦσαν τρέβαν ἢ συμφωνίαν ὅπως οὖν ἀφειμένον, ἄκυρον ἢ ἀνατετραμμένον, μᾶλλον μὲν οὖν ἐν τῇ αὐτοῦ καταστάσει καὶ βεβαιότητι καὶ τῷ δικαίῳ, ἐν οἷς ἦν καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὴν παροῦσαν τρέβαν, βέβαιον καὶ ἀκέραιον διαμενέτω καὶ ἔσται καὶ εἶναι νοεῖσθω, γραφὴν τὸ εἰρημένον συμβόλαιον ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιρστῷ τεσσαρακοστῷ τρίτῳ, ἡμέρᾳ εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ αὐγούστου τῆς ια' Ἰνδικτιῶνος χειρὶ Πέτρου ντὲ Ἀρένα, πρεσβυτέρου τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἀγίου Βαρθολομαίου ἐν τῇ Βενετίᾳ καὶ νοταρίου Βενετίας καὶ καντζελαρίου τοῦ κυροῦ μπαϊούλου τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Βενετίκων, ὅπερ ὧν χρυσῶν δουκάτων τριάκοντα χιλιάδων καὶ ἐτέρων τῶν προειρημένων ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ διαλαμβανομένων ὁ κῦρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρα κόσμια τῆς βασιλείας τὰ ἐμπεριεχόμενα ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ. καὶ σωζομένων αἰεὶ καὶ τηρουμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἀκεραίως πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ

δὴ καὶ ἄς ὁ κύρ δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν καὶ
 ἔχειν δύνανται ἡμῶν κατὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν περὶ δουκάτων
 χρυσῶν πέντε χιλιάδων τῶν δανεισθέντων τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἐν
 τῇ Αἴνῳ διὰ τινος σὺρ Μαρίου Φαρέτρου ὀνόματι τοῦ κυροῦ δου-
 κὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ὑπὲρ ὧν ὁ κύρ δοῦξ καὶ τὸ
 κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρον ἀπὸ τῆς βασιλείας ἡμῶν
 παλάξιον ἐν, οὕτω μέντοι, ὅτι ἀποφληθέντων τῶν εἰρημένων πέντε
 χιλιάδων χρυσῶν δουκάτων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βε-
 νετίας ἐνεχέσθωσαν τὸ εἰρημένον παλάξιον τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ
 ἀποδοῦναι. ἔτι ὁ εἰρημένος μπαϊούλος τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
 κουμουνίου Βενετίας διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας ἀφίη-
 σιν, ἀνατρέπει καὶ καταλύει πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδι-
 κίας, βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ἐπενεχθείσας παρ' ἡμῶν καὶ τῆς
 βασιλείας ἡμῶν καὶ τῶν λαῶν τῶν ὑποτεταγμένων ἡμῖν τοῖς Βενετί-
 κοῖς καὶ πιστοῖς τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἕως
 τῆς σήμερον ἡμέρας, ἐλευθερῶν καὶ ἀπολύων καὶ ἐλευθέρους καὶ
 ἀπολελυμένους εἰς τὸ διηγεκὲς εἶναι θέλων ἡμᾶς τε καὶ τὴν βασι-
 λείαν ἡμῶν καὶ τοὺς λαοὺς ἡμῶν καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδό-
 χους ἡμῶν ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἀδικιῶν, ζημιῶν τε καὶ προσκοιμᾶ-
 των τῶν ἐπενεχθέντων καὶ γενομένων παρὰ τῶν προηγησαμένων
 ἡμᾶς καὶ τῶν λαῶν τῶν ὑποτεταγμένων ἡμῖν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν
 καὶ ἰδίως περὶ ἐκείνων τῶν ἐν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βε-
 νετίας καὶ τοῖς πολίταις Βενετικοῖς ἐπενεχθέντων καὶ γεγονότων ἐν
 τῷ καιρῷ τοῦ τῆς μακαρίας καὶ ὁσιωτάτης μνήμης κυροῦ Ἀνδρονί-
 κου, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ρω-
 μαίων, τοῦ Παλαιολόγου, τοῦ θεοῦ τῆς βασιλείας μου, ποιῶντος
 ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ τοῦ εἰρημένου μπαϊούλου ὀνόματι καὶ
 δικαίῳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας δε-
 χομένους καὶ λαμβάνουσι τέλος, ἐλευθερίαν, ὑπόσχεσιν καὶ συμφω-
 νίαν, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἀπαιτεῖν ἢ μνημονεύειν περὶ τῶν εἰρημέ-
 νων πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν, τοὺς τε κληρονόμους καὶ δια-
 δόχους ἡμῶν καὶ ὁμοίως ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν δι' ἡμῶν
 καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν ἀφίεμεν διὰ τῆς παρούσης
 συμφωνίας καὶ τρέβας, ἀκυροῦμεν καὶ ἀνατρέπομεν καὶ καταλύομεν
 πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας καὶ βαρύτητας καὶ ζημίας

τὰς ὁπωσδήποτε ἐπενεχθείσας ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς
 προηγησαμένοις ἡμᾶς διὰ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
 κουμουνίου Βενετίας, τῶν τε καπετάνων τῶν Βενετῶν, εἴτε παρ'
 οἰωνοδήτινων ἄλλων ὁφικιαλίων, προνοητῶν, ρεκτόρων καὶ πάντων
 ἄλλων οἰωνοδήτινων ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ
 Βενετίας, καὶ δὴ ἀπὸ τῶν προειρημένων πάντων καὶ ἐκάστων τῶν
 συμβάντων καὶ γενομένων καὶ ἐπενεχθέντων ἔστωσαν καθόλου ἀπο-
 λευμένοι καὶ ἀναπεπαυμένοι, ἀναπαύοντες καὶ ἀπολύοντες καὶ εἰς τὸ
 διηγεκὲς ἐλευθεροῦντες τὸν εἰρημένον κῆρ δούκαν καὶ τὸ κουμού-
 νιον Βενετίας, τοὺς λαοὺς αὐτῶν καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους αὐτοῖς
 ἀπὸ πασῶν τῶν προειρημένων ἀδικιῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὁπωσδή-
 ποτε ἡμῖν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ
 ἐπενεχθέντων προσκομμάτων καὶ ζημιῶν μέχρι τῆς παρούσης σήμε-
 ρον ἡμέρας, ὡς ἀνωτέρω προεῖρηται, ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων
 τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς.
 περὶ δὲ τῶν ἔργων τῆς Τενέδου μηδεμίᾳ γενέσθω μνήμη κατὰ τὸ
 παρὸν, ἀλλὰ μενέτωσαν οὕτως ἐν μετεώρῳ, μέχρις ἂν ὁ ὠρισμένος
 χρόνος τῆς παρούσης τρέβας διαμίνη. ἔτι δὲ μὴ νοουμένου διὰ τῆς
 παρούσης τρέβας καὶ συμφωνίας, ὅτι ἐὰν ὥσὶ τινα συμβόλαια καὶ
 συμφωνίαι ἢ στοιχήματα, ἐξ ὧν ἢ ἐκ τῆς δυνάμεως ἐκείνων τινὲς
 Ῥωμαῖοι ὑποτεταγμένοι ἢ πιστοὶ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας
 ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Βενετικοῖς τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς
 τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας, ἢ ἀνάπαλιν Βενετικοὶ
 τινες ὑποτεταγμένοι καὶ πιστοὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ
 Βενετίας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Ῥωμαῖοις τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ
 πιστοῖς ἡμῶν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ὁπωσδήποτε, ἔσονται ἀφαιρεμένα
 ἢ ἀνατετραμμένα ἢ ἄκυρα, μᾶλλον μὲν οὖν ἐκδηλότερον νοεῖσθω καὶ
 δηλούσθω διὰ τοῦ παρόντος στοιχήματος καὶ τῶν τρεβῶν, ὅτι αὐτοὶ
 οἱ τοιοῦτοι Βενετικοὶ πιστοὶ καὶ ὑποτεταγμένοι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ
 τῷ κουμουνίῳ Βενετίας δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δι-
 καίοις αὐτῶν καθ' οἰωνοδήτινων Ῥωμαίων τῶν ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἵ
 δὲ Βενετικοὶ καὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ἡμεῖς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ποιή-
 σομεν καὶ γενέσθαι διαπραξόμεθα δίκαιον διευθετημένον καὶ ἐντε-
 λές, ὡς πρότερον ἡνεχόμεθα, ἀκεραίως καὶ νῦν ὀφειλομεν, καὶ κατὰ
 τὸν ὅμοιον τρόπον οἱ ἡμέτεροι Ῥωμαῖοι δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι

χρήσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἷονδῆποτε Βενετίκων πιστῶν καὶ
 ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὑφειλόν-
 των αὐτοῖς, οἷσσισι δὴ Ῥωμαίοις ὁ κύρ δουξ καὶ τὸ κουμούνιον
 Βενετίας, ὁ μπαϊούλος καὶ ὁ ρέκτωρ καὶ οἱ ὑφφικιάλιοι τοῦ κυροῦ
 δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπουδῆποτε καθεστῶτες δίκαιον
 ποιήσουσι διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὥς πρότερον ἡνείχοντο ἀκε-
 ραίως καὶ νῦν ὑφείλουσι, σωζομένων αἰεὶ καὶ τηρουμένων πασῶν καὶ
 ἐκάστων τῶν παραφυλάξεων καὶ καταστάσεων καὶ ὑποσχέσεων καὶ
 διασαφήσεων, εἴτε περὶ ζημιῶν τῶν μὴ ταχθεισῶν, ἰδίως ῥηθεισῶν
 καὶ ὀνομασθεισῶν, εἴτε περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀνωτέρω ὀνομασθέντων,
 οἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας ἢ ἀφέσεως τῶν ἀδικιῶν, τῶν προσκομ-
 μάτων καὶ τῶν ζημιῶν μὴ νοεῖσθω κατὰ τι ἐλάττωσις. ἀπερ δὴ
 πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασι-
 λεῖα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν εἰς
 τὰ ἅγια τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλια, εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν,
 εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἀφάμεναι τῶν γραφῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰρη-
 μένου σὺρ μπαϊούλου ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου
 Βενετίας, ἀφάμενος τῶν αὐτῶν ἱερῶν γραφῶν καὶ αὐτὸς, εἰς τὴν ψυ-
 χὴν αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ εἰς
 τὰ ἅγια τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυ-
 ρὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὀνόματι τοῦ προειρημένου καὶ τοῦ κουμουνίου Βε-
 νετίας ὠμόσαμεν καὶ ὑπεσχέθημεν ἀλλήλοις, βέβαια καὶ ἀμετακί-
 νητα τὰ προειρημένα πάντα ἔχειν τε καὶ κρατεῖν καὶ ἀπαράθραυστα
 συντηρεῖν καὶ ἀποπληροῦν ἢ φυλάττεσθαι καὶ ἀποπληροῦσθαι ποιῆ-
 σαι, καὶ μὴ ἐναντίως ποιῆσαι ἢ ἐπελθεῖν τοῖς προειρημένοις ἢ ἔν
 τινι τῶν προειρημένων δι' ἡμῶν ἢ δι' ἄλλων ἀπὸ δικαίου ἢ φάκτου
 τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ ἢ αἰτίᾳ ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ ἐνοχῇ τῶν ἡμετέρων
 καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
 κουμουνίου Βενετίας ἀγαθῶν τῶν τε νῦν ὄντων καὶ ἐσομένων. ὧν
 πάντων εἰς μαρτυρίαν καὶ καθαρωτέραν βεβαίωσιν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς
 καὶ ἡ βασιλεῖα ἡμῶν τὰς παρούσας τρέβας γενέσθαι καὶ γραφῆναι
 προσετάξαμεν γράμμασιν ἐλληνικοῖς τε καὶ λατινικοῖς, ἐλληνικοῖς μὲν
 διὰ χειρὸς βασιλικοῦ νοτατρίου Γεωργίου τοῦ Γαλζηιώτου, λατινι-
 κοῖς δὲ διὰ χειρὸς Λεωνάρδου τοῦ Κουαλέα, βασιλικῇ ἐξουσίᾳ νοτα-
 ρίου καὶ τεταγμένου κριτοῦ καὶ καντζελλαρίου τοῦ εἰρημένου μπαϊ-

ούλου, εἰς μείζονα δὲ ἀσφάλειαν καὶ ἰσχὺν τῶν εἰρημένων τρεβῶν
 ἡμετέρα ἰδίᾳ χειρὶ ἐρυθροῖς γράμμασιν ὑπεγράψαμεν καὶ ἡμετέρα
 χρυσῇ βούλλῃ ἀπληρωμένη κατοχυρωθῆναι ἐποιήσαμεν καὶ προσετά-
 ξαμεν, ὡς τῷ προειρημένῳ σὺρ μπαϊούλῳ δεδώκαμεν, ἔχοντες παρ'
 ἡμῖν ἐτέρας ὁμοίας τρέβας τὴν αὐτὴν περίληψιν ἐχούσας καὶ κατω-
 χυρωμένας, τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ τοῦ εἰρημένου σὺρ μπαϊού-
 λου βούλλῃ κηρίνῃ τῆς τοῦ ἁγίου Μάρκου εἰκόνος ἐντετυπωμένης, ἃ
 δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἐγένοντο ἕτει ἀπὸ τῆς
 τοῦ κυρίου γεννήσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ
 τεσσαρακοστῷ ἐβδόμῳ *), ἰνδικτιῶνος ι', κατὰ τὸν
 τῶν Λατίνων δρόμον, ἀπὸ δὲ κτίσεως κόσμου
 ς Ϟ ν ε' ἐν μηνὶ καὶ ἡμέρᾳ τῇ ἀνωτέρῳ γεγραμμένῃ, παρόντων μαρ-
 τύρων ἰδίως πρὸς ταῦτα τὰ ἀνωτέρῳ γεγραμμένα προσκληθέντων καὶ
 ἀξιωθέντων, τοῦ τε περιποδήτου ἐξαδέλφου τῆς βασιλείας μου κυροῦ
 Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Καντακουζηνοῦ καὶ τοῦ περιποδήτου
 γαμβροῦ αὐτῆς κυροῦ Λουκά διερμηνευτοῦ τοῦ Νοταρᾶ, Λατίνων δὲ
 τῶν εὐγενῶν καὶ φρονίμων ἀνδρῶν σὺρ Φιλίππου Κονταρίνου καὶ
 σὺρ Φαυρικίου Κορνάρου καὶ σὺρ Μάρκου Μπάλπη. σημειῶσαι, ὅτι
 εἰ καὶ αἱ προειρημέναι τρέβαι ἐγράφησαν ἐν ἕτει τε καὶ ἡμέρᾳ τῇ
 ἀνωτέρῳ γεγραμμένῃ, ἀλλὰ διὰ τὸν ἀκμάσαντα λοιμὸν ὠμόθησαν ἐν
 τῷ ἐπακολουθήσαντι χρόνῳ, δηλονότι τῇ εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ
 ἀπριλλίου μηνός, ἰνδ. ια', ἕτει χιλιοστῷ τετρα-
 κοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ ὑγδόῳ κατὰ τὸν τῶν
 Λατίνων δρόμον, ἀπὸ δὲ κτίσεως κόσμου ς Ϟ ν ε' †.

† Ἀντὶ κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Καντακουζηνοῦ, ἐπεὶ
 οὐ παρὴν νόσφ' τινὶ κωλυθεὶς, παρὴν ὁ μέγας δομέστικος κῡρ Ἀν-
 δρόνικος Παλαιολόγος ὁ Καντακουζηνός †.

Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς
 καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

*Orig. membr. tabularii Veneti. Versio latina ad dextram. Aurea bulla,
 olim suspensa serico rubro, avulsa est.*

*) In textu graeco deest indicatio mensis et diei, in versione latina legitur:
 mensis iulii die . . . ind. X.

XLVI. 6958 (1450) mense iulio ind. XIII.

Despota Demetrius Palaeologus filiis Georgii Gemisti, Demetrio et Andronico, confirmat possessionem terrarum Brysis et Phanarii.

† Οἱ οἰκεῖοι τῆς βασιλείας μου, ὃ τε κύρις Δημήτριος καὶ κύρις Ἀνδρόνικος οἱ Γεμιστοὶ ἐνεφάνισαν ἀργυρόβουλλον τοῦ ἀδελφοῦ μου τοῦ αἰδίδμου καὶ μακαρίτου δεσπότη, τοῦ Πορφυρογεννήτου, δι' οὗ εὐεργετῶνται ὁ μὲν κύρις Δημήτριος τὸ κάστρον τοῦ Φαναρίου, ὁ δὲ κύρις Ἀνδρόνικος τὸ χωρίον τὴν Βρύσιν μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ δηλούμενης δυνάμεως καὶ τῶν καθόλων εἰσοδημάτων αὐτῶν ἄνευ τῆς δόσεως τοῦ φλωριατικοῦ, ἐνεφάνισαν δὲ καὶ θεῖον καὶ σεπτὸν χρυσόβουλλον λόγον τοῦ ἀδελφοῦ μου τοῦ βασιλέως, δι' οὗ τὴν τε πρὸς τοὺς τοιούτους Γεμιστοὺς διὰ τοῦ εἰρημένου ἀργυροβούλλου ἐπιβεβαίωται τοιαύτην εὐεργεσίαν καὶ προστίθεται αὐτοῖς καὶ τὴν τοῦ φλωριατικοῦ δόσιν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν τελευταίαν, καὶ εὐεργετεῖ αὐτοὺς ἔχειν καὶ ταύτην, καθ' ὃν τρόπον ἔχει ἐκάτερος τούτων, ὁ μὲν τοῦ Φαναρίου, ὁ δὲ τῆς Βρύσεως τὴν τε ἄρχην καὶ τὰ ἄλλα εἰσοδήματα. καὶ ἐζήτησαν καὶ παρεκάλεσαν, ἵνα τύχωσι καὶ ἀργυροβούλλου ὅρισμοῦ τῆς βασιλείας μου ἐπὶ τούτοις, πλείονος αὐτῶν ἀσφαλείας καὶ βεβαιώσεως ἕνεκα. ἡ βασιλεία μου οὖν τὴν τοιαύτην αὐτῶν ζήτησιν καὶ παράκλησιν εὐμενῶς προσδεξαμένη τὸν παρόντα ἀργυρόβουλλον ὅρισμόν αὐτῆς ἀπολύει, δι' οὗ δὴ καὶ διορίζεται καὶ εὐεργετεῖ πρὸς αὐτοὺς, ὡς ἂν κατὰ τὴν δύναμιν καὶ περιλήψιν τοῦ τε εἰρημένου ἀργυροβούλλου καὶ τοῦ ἐπὶ τούτῳ προβάντος σεπτοῦ χρυσοβούλλου, ὁ μὲν κύρις Δημήτριος [κατέχη καὶ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς] τὸ κάστρον τὸ Φανάριον μετὰ πάσης τῆς νομῆς αὐτοῦ καὶ περιοχῆς καὶ ἄρχῃ οὗτος αὐτοῦ καὶ κεφαλατικῇ, παρὰ μηδενὸς τῶν ἀπάντων εἰς τοῦτο διανοχλούμενος, καὶ νέμῃται αὐτὸ [κυρίως καὶ δεσποτικῶς, ἔτι καὶ ἀναφαιρέτως, καὶ] ἀναποσπάστως, λαμβάνων ἐξ αὐτοῦ καὶ τὰς συνήθεις καὶ τεταγμένας δόσεις αὐθεντικάς, καθὼς ἂν παραδίδωνται πρὸς αὐτὸν ἀπογραφικῶς, καὶ ἀξήντως ποτε εἰς αὐτὰς [ἡτισοὺν εὐρίσκηται, τὴν τε ὑπὲρ τοῦ κεφαλατικοῦ] δηλονότι καταλογιζομένην, καὶ τὰς μύζας ἀμφοτέρας, εἴ τε τι ἐκείσε ἐξαλειμματικόν ἐστιν ἢ ἔσται, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν τὰς πάσας τε καὶ παντοίας δόσεις [αὐθεντικάς. ἐπεὶ προσέθηκεν, ὡς] εἴρηται, καὶ ὁ αὐθέντης

μου ὁ ἀδελφός μου ὁ βασιλεὺς διὰ τοῦ εἰρημένου σεπτοῦ χρυσο-
 βούλλου αὐτοῦ τὸ φλωριατικὸν τοῦ αὐτοῦ κάστρου, ἵνα ἐπιλάβηται
 καὶ τούτου μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ [τελευτὴν καὶ νέμηται] καὶ
 ταύτην τὴν δόσιν, καθάπερ καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐκεῖ αὐθεντικάς. ὁ
 δὲ κῆρις Ἀνδρόνικος ὁ Γεμιστὸς κατέχῃ ὁμοίως καὶ νῦν καὶ εἰς τὸ
 ἐξῆς τὸ περὶ τὸ Καστρίον χωρίον τὴν Βρύσιν μετὰ πάσης τῆς αὐτοῦ
 νομῆς καὶ περιοχῆς, καὶ ἄρχῃ οὗτος αὐτοῦ καὶ κεφαλατικὴ ἰδιότης
 τε καὶ χωρὶς [τοῦ] ἀπὸ τοῦ Καστρίου κεφαλατικίου, καὶ παρὰ μη-
 δενὸς τῶν ἀπάντων εἰς τοῦτο διανοχλούμενος, καὶ νέμηται αὐτὸ κυ-
 ρίως καὶ δεσποτικῶς, ἔτι τε ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπάστως, λαμβά-
 νων ἐξ αὐτοῦ καὶ τὰς συνήθεις τε καὶ τεταγμένας δόσεις αὐθεντι-
 κάς, καθὼς παρεδύθησάν τε καὶ παραδίδονται πρὸς αὐτὸν ἀπογρα-
 φικῶς· καὶ αὐξήσει ποτε εἰς αὐτὰς ἡτισοὺν εὐρίσκηται, τὴν τε ὑπὲρ
 κεφαλατικίου δηλονότι καταλογιζομένην, καὶ τὴν τοῦ βιγλιατικοῦ
 καὶ τὰς μύζας ἀμφοτέρας, τὰ τε ἐκεῖ ὄντα ἢ ἐσόμενα ἐξαλειμματικά
 στασεῖα μετὰ καὶ τῆς προεuerγετηθείσης αὐτῇ γῆς παρὰ τοῦ αὐ-
 θέντου μου τοῦ ἀδελφοῦ μου τοῦ βασιλέως, τῆς ἀπὸ τῆς μητροπό-
 λεως τρόπῳ ἀνταλλαγῆς περιελθούσης τῇ δημοσίῳ καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν
 πάσας τε καὶ παντοίας δόσεις αὐθεντικάς. ἐπεὶ προσέθηκεν, ὡς εἴ-
 ρηται, καὶ ὁ αὐθέντης μου ὁ ἀδελφός μου ὁ βασιλεὺς διὰ τοῦ εἰρη-
 μένου σεπτοῦ χρυσοβούλλου αὐτοῦ τὸ φλωριατικὸν τοῦ αὐτοῦ χω-
 ρίου, ἵνα ἐπιλάβηται καὶ τούτου ὁ τοιοῦτος κῆρις Ἀνδρόνικος Γεμι-
 στὸς μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τελευτὴν, καὶ νέμηται καὶ ταύτην
 τὴν δόσιν, καθάπερ καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐκεῖ αὐθεντικάς. ἀλλὰ καὶ
 ἐάν ποτέ τις τεθῇ ἐν τῇ καθόλου τόπῳ καινότερα δόσις, εἴτε κατ'
 ἐναλλαγὴν τῶν νῦν συνήθως διδομένων, εἴτε κατὰ προσθήκην τινά,
 διηγεκῆς καὶ οὐ πρόσκαιρος, ἵνα λαμβάνωσι καὶ ταύτην οὗτοι ἀμ-
 φότεροι, ὁ μὲν τοῦ Φαναρίου, ὁ δὲ τῆς Βρύσεως, καὶ νέμονται καὶ
 ταύτας, καθάπερ καὶ τὰς ἄλλας ἀπάσας δόσεις. τῇ γοῦν ἰσχύϊ καὶ
 δυνάμει τοῦ παρόντος ἀργυροβούλλου ὁμισμοῦ τῆς βασιλείας μου
 καθέξουσιν ἑκάτερος τῶν εἰρημένων Γεμιστῶν, ὁ μὲν τὸ Φανάριον,
 ὁ δὲ τὴν Βρύσιν, λαμβάνοντες ἐξ αὐτῶν καὶ τὰς ἀναγεγραμμένας
 ἀπάσας δόσεις ἐφ' ὅρῳ τῆς ἑαυτῶν ζωῆς, ἀποδιδόντες καὶ τὴν ἀνή-
 κουσαν ὑπὲρ τούτων δουλείαν, δεχόμενοι τε πάσας τὰς εἰρημένας δό-
 σεις εἰς προσόδια καὶ οἰκονομίας αὐτῶν, ἄνευ τῆς οἰασοῦν ἀφαιρέ-

σεως, καὶ ἐκδουλεύουσιν, ἐὰν δὲ καὶ μειζόνων κριθῶσιν ἄξιοι προσ-
 ὄδων, δεχόμενοι καὶ ταύτας ἐντὸς τῆς ποσότητος τῶν προσοδίων
 αὐτῶν. μετὰ δὲ τὴν ἑκατέρου αὐτῶν τελευταίην ἐπιλήφονται τῶν τοι-
 ούτων, τοῦ τε Φαναρίου δηλονότι καὶ τῆς Βρύσεως καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν
 ἐσόμενοι γνήσιοι παῖδες ἄρρενές τε καὶ ἐξ ἀρρενογονίας κατὰ δια-
 δοχὴν, καὶ καθέξουσιν καὶ νεμηθήσονται ταύτας καὶ οὗτοι κατὰ τὸν
 ἴσον καὶ ὅμοιον τρόπον, οὕτω μέντοι, ὥστε ἓνα μὲν τοῦ Φαναρίου,
 ἓνα δὲ τῆς Βρύσεως, τοὺς πρεσβυτάτους δηλονότι, τῶν ἀπὸ γένους
 ἑκατέρου αὐτῶν ἐπιλαμβάνεσθαι, καὶ τούτων ἑκάτερον τελευτήσαντα
 αὐθις ἓνα ὁμοίως διαδέχεσθαι, καὶ τοῦτο οὕτως ἀεὶ γίγνεσθαι,
 ἄχρις ἂν τις τῶν ἀπὸ γένους αὐτοῦ Γεμιστοῦ ἄρρην καὶ ἐξ ἀρρε-
 νογονίας ὑπολείπηται. ἐὰν μέντοι συμβῇ ἀπὸ μὲν τοῦ ἐτέρου αὐτῶν
 μηδὲνα ἄρρενα ἢ μὴ ἐξ ἀρρενογονίας ὑπολειφθῆναι, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐτέ-
 ρου πλείους, καὶ οὕτω τῶν ἀπὸ γένους τοῦ αὐτοῦ ἓνα μὲν τοῦ Φα-
 ναρίου, ἓνα δὲ τῆς Βρύσεως ἐπιλαμβάνεσθαι. ἔτι ἐὰν συμβῇ ποτε
 τὸν πρεσβύτατον τῶν ἀπὸ γένους ἑκατέρου αὐτῶν καὶ ᾧ γίγνεται ἡ
 διαδοχὴ παντάπασιν ἀνάξιον γενέσθαι τῆς τοιαύτης δωρεᾶς, ἵνα
 ἕτερος τῶν ἀπὸ γένους τοῦ αὐτοῦ Γεμιστοῦ ἄξιος μᾶλλον ἐκείνου εἰς
 τὴν ἐκείνου ἀντεισάγῃται διαδοχὴν. ἔτι διορίζεται ἡ βασιλεία μου
 καὶ εὐεργετεῖ, ἵνα ὅσους ἂν ἀνθρώπους ξένους τε καὶ τῷ δημοσίῳ
 ἀνεπιγνώστους φέρωσι καὶ προσκαθίσωσιν οἱ αὐτοὶ Γεμιστοὶ ἢ τινὲς
 τῶν διαδόχων αὐτῶν, εἴτε ἐν τῷ Φαναρίῳ, εἴτε ἐν τῇ Βρύσει, κατέ-
 χωσι καὶ τούτους καὶ νέμονται τὸν ἴσον καὶ ὅμοιον τρόπον, παρὰ
 μηδενὸς τῶν ἀπάντων μηδὲ τούτων ἕνεκα διενοχλούμενοι, ἀλλὰ πά-
 σης ἀνενοχλησίας ἀπολαύοντες. καὶ εἰς τὴν περὶ τούτων πάντων
 δῆλωσιν καὶ ἀσφάλειαν γέγονε καὶ ὁ παρὼν ἀγρυρόβουλλος ὀρισμὸς
 τῆς βασιλείας μου, ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα ἰούλιον τῆς
 νῦν τρεχούσης Ἰνδικτιῶνος ιγ' τοῦ ἑξακισχιλιο-
 στοῦ ἐννακισιοστοῦ πεντηκοστοῦ ὁγδόου ἔτους,
 ἐν ᾧ καὶ ἡ βασιλεία μου ὑπεσημνήματο †.

† Δημήτριος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ εὐσεβῆς δε-
 σπότης, Παλαιολόγος ὁ Πορφυρογέννητος †.

Orig. membr. tabularii Neapolitani. Argentea bulla avulsa est.

XLVII. 6959 (1451) mense iunio ind. XIV.

*Imperator Constantinus XI. Palaeologus Dragases mercatoribus Raguzaeis
Cpoh concedit quaedam privilegia.*

† Ἐπεὶ τὸ εὐγενὲς καὶ περιφανὲς κομούνιον τοῦ Ραγουσίου ἐπεδείξατο εὐνοίαν καὶ φιλίαν εἰς τοὺς ἡμετέρους ἄρχοντας καὶ ἀνθρώπους κατὰ τοὺς παρελθόντας καιροὺς, τοὺς ἀπὸ τῶν μερῶν αὐτοῦ διερχομένους, δεχόμενον αὐτοὺς μετὰ ἀγάπης καὶ τιμῆς καὶ διαθέσεως καλῆς, καὶ διὰ ταῦτα κινήθεισα καὶ ἡ βασιλεία μου ὤρισεν, ἵνα, ἐὰν ἔλθωσι καὶ ἐνταῦθα εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν ἐπὶ τῇ χρήσθαι ταῖς πραγματείαις αὐτῶν, εὐεργετήσωμέν τινα εὐεργεσίαν εἰς τὰ κομμέρκια αὐτῶν, καὶ τοῦτο ἀκουσθὲν εἰς αὐτὸ, ἀπέστειλεν ἀποκρισιάριον τὸν εὐγενῆ ἄνδρα κῦρ Βόλτζιον ντὲ Μπαλπάλιω, καὶ ἔλθων ἐζήτησεν, ἵνα δώσωμεν αὐτῷ τόπον ἐπὶ τῷ ἀνοικοδομηῆσαι λόντζαν, καὶ ἔχωσι καὶ κόνσουλον ἐν αὐτῇ, ἔτι δὲ καὶ ἐκκλησίαν, ἐὰν θέλωσι, καὶ ἐμμένωσι καὶ ἐξ αὐτῶν ἐνταῦθα, ἃσοι βούλονται, καὶ ἔχουσιν ἀφ' ἡμῶν περιθαλψιν καὶ θεραπείαν καὶ συγκατάβασιν εἰς τὰ κομμέρκια αὐτῶν, ἡ βασιλεία μου, καὶ δι' ἣν πρότερον εἶχεν ἀγάπην εἰς τὸ εὐγενὲς καὶ περιφανὲς κομούνιον, καὶ διὰ τὴν ζήτησιν καὶ ἀξίωσιν τὴν μετὰ τοῦ ἀποκρισιαρίου αὐτοῦ τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον ἐπιχορηγεῖ καὶ ἐπιβραβεύει αὐτῷ, δι' οὗ εὐδοκεῖ, προστάσσει, θεσπίζει καὶ διορίζεται, ὅτι εἰς τὸν τόπον, ὅντινα μέλλομεν δοῦναι αὐτῷ, ἀνοικοδομήσῃ λόντζαν, ἐν ἣ κόνσουλον ἴδιον ἔξει ἐν αὐτῇ, ὃν ἂν ἐκλέγῃται, ὥστε κρίνειν τοὺς ἑαυτοῦ πάντας πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐὰν ἐγκλητεύσῃ Ῥωμαῖος Ῥαγουζαῖω χρεωστοῦντι, ὀφείλει ἀπέρχεσθαι εἰς τὸν φόρον τοῦ ἐγκλητευομένου Ῥαγουζαίου, δηλονότι εἰς τὸν κόνσουλον αὐτοῦ ὁμοίως καὶ τὸ ἀνάπαλιν ὁ Ῥαγουζαῖος ὀφείλει ἐνάγων τῷ χρεωστοῦντι Ῥωμαίῳ ἀπέναι εἰς τὸν φόρον αὐτοῦ τοῦ Ῥωμαίου. ἔτι δὲ ἀνοικοδομήσῃ καὶ ἐκκλησίαν, ἐὰν θέλῃ, καὶ διδῶσι καὶ πάντες οἱ πραγματευταὶ αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν ἰδίων κομμερκίων δύο εἰς τὰ ἑκατὸν, ἐμβάλλοντες καὶ ἐκβάλλοντες πάντες οἱ Ῥαγουζαῖοι πάντα τὰ ἑαυτῶν ἐλευθέρως, ἄνευ τινὸς ἐμποδισμοῦ, καταβάλλοντες μόνον περὶ τῶν εἰσερχομένων αὐτῶν πραγματειῶν, ὅταν ἔρχονται, δύο εἰς τὰ ἑκατὸν καὶ ταῦτα ἐννοῶνται εἰς ἐμβολὴν καὶ ἐκβολὴν, καὶ πλέον μὴ ἀπαιτεῖσθαι περὶ ὧν

καταβέβληται, οὕτω, ὥς ἔφημεν, ὀφείλοντες καὶ οἱ κατὰ καιροῦς ἡμέτεροι κομμερκιάραι λαμβάνειν τὰ δύο εἰς τὰ ἑκατὸν, εἴτε ἐπ' ἀγορᾷ ἔχωσι τὴν τοιαύτην δουλείαν τοῦ κομμερκίου, εἴτε ἐπὶ τῷ πιστῷ, ὅπταν ἔρχονται μετὰ τῶν ἰδίων πραγματειῶν. καὶ κατοικοῦσι καὶ ἐνταῦθα, ὅσοι ἐξ αὐτῶν βούλονται. ἂν δέ γε συμβῇ Ῥαγουζαῖόν τινα χρεωσθήσαντα τοῖς Ῥωμαίοις τῆς πόλεως ἐξέναι, μήπω τὰ κεχρεωστημένα καταβαλλόντα, ἄλλος δὴ διὰ τοῦτο Ῥαγουζαῖος ἀντ' αὐτοῦ μὴ ἐνεχέσθω, μήτ' ἐνοχλείσθω, σωζομένου δηλαδὴ τούτου, ὥς, ἐὰν ἀπέλθῃ ὁ χρεωστήσας εἰς τὸ Ῥαγουζιον ἢ εἰς τοὺς τόπους αὐτοῦ, ἵνα ἐκεῖσε ἀναγκάζεται ὑπὸ τῆς αὐθεντίας αὐτοῦ ἱκανῶσαι τῷ χρεωστούμένῳ Ῥωμαίῳ, ἥνίκα μηνυθῇ τὸ περὶ τούτου πρὸς αὐτὸ διὰ γραφῆς τῶν ἡμετέρων ἀρχόντων, πρὸς οὓς ἂν τὰ τοιαῦτα συμβαίειν ἀνήκειν, ἢ μὴ ἱκανώσας, ἐμβάλληται εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποτίσῃ τὸ οἰκεῖον χρέος· καὶ τοῦτο ἐνέχεται τὸ κομοῦνιον ποιεῖν, φανερούσης τῆς τοιαύτης γραφῆς τῶν ἡμετέρων ἀρχόντων καὶ καθαιρούσης τὸ χρέος ἀληθῶς ἢ καὶ διὰ προσώπου ἐνάγοντος περὶ τούτου εἰς τὸ δικαστήριον αὐτῶν τῶν Ῥαγουζαίων. τῇ ἰσχύϊ γοῶν καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος χρυσοβούλου λόγου τῆς βασιλείας μου νεμηθήσεται τὸ εἰρημένον εὐγενὲς καὶ περιφανὲς κομοῦνιον τοῦ Ῥαγουζίου τοῦ ἀνοικοδομηῆσαι λόντζαν, εἰς ἣντινα ἴδιον κόνσουλον ἔξει, ὃν ἂν ἐκλέγῃται, ὥστε κρίνειν τοὺς ἑαυτοῦ πάντας πρὸς ἀλλήλους. ἔτι δὲ ἀνοικοδομήσῃ καὶ ἐκκλησίαν, ἐὰν θέλῃ. καὶ διδῶσι καὶ πάντες οἱ πραγματευταὶ αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν ἰδίων κομμερκίων δύο εἰς τὰ ἑκατὸν, ἐμβάλλοντες καὶ ἐκβάλλοντες πάντες οἱ Ῥαγουζαῖοι πάντα τὰ ἑαυτῶν ἐλευθέρως, ἄνευ τινὸς ἐμποδισμοῦ, καταβάλλοντες μόνον περὶ τῶν εἰσερχομένων αὐτῶν πραγματειῶν, ὅταν ἔρχονται, δύο εἰς τὰ ἑκατὸν· καὶ ταῦτα ἐννοῶνται εἰς ἐμβολὴν καὶ ἐκβολὴν, καὶ πλέον μὴ ἀπαιτεῖσθω περὶ ὧν καταβέβληται, οὕτως, ὥς ἔφημεν, ὀφείλοντες καὶ οἱ κατὰ καιροῦς ἡμέτεροι κομμερκιάραι λαμβάνειν τὰ δύο εἰς τὰ ἑκατὸν, εἴτε ἐπ' ἀγορᾷ ἔχωσι τὴν τοιαύτην δουλείαν τοῦ κομμερκίου, εἴτε ἐπὶ τῷ πιστῷ, ὅπταν ἔρχονται μετὰ τῶν ἰδίων πραγματειῶν. καὶ κατοικοῦσι καὶ ἐνταῦθα, ὅσοι ἐξ αὐτῶν βούλονται. ὁμοίως τε ἔξει καὶ τὰ λοιπὰ, ὥς ἀνωτέρω πλατύτερον διαλαμβάνεται. καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου δήλωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο πρὸς αὐτὸ καὶ ὁ παρὼν χρυ-

σόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου, ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα ἰούνιον τῆς νῦν τρεχούσης ἰνδικτιῶνος τσσαρσεκαδεκάτης τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἐννακιοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἐννάτου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὕπεσημῆνατο κράτος †.

† Κωνσταντῖνος, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Orig. membr. tabularii Vindobonensis, cum aurea bulla pendentī, cuius altera pars imaginem Christi praebebat cum litteris: IC. XC. IΦ.; altera imaginem imperatoris cum litteris: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΕΝ ΧΩ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ Ο ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ.

XLVIII. 6959 (1451) mense iulio ind. XIV.

Thomas Palaeologus, despota Achaiae, mercatoribus Ragusaeis privilegia concedit in regno suo.

† Ἐπεὶ τὸ εὐγενὲς καὶ περιφανὲς κομούνιον τοῦ Ῥαγουζίου ἐπεδείξατο εἰς τὴν ἐρασμιωτάτην θυγατέραν τῆς βασιλείας μου, τὴν πανευτυχεστάτην βασιλῆσαν, φιλοφροσύνην τε καὶ τιμὴν, ἀλλὰ δὴ καὶ εἰς τοὺς ἡμετέρους ἄρχοντας καὶ ἀνθρώπους, τοὺς διερχομένους ἀπὸ τῶν μερῶν ἐκείνων κατὰ διαφόρους καιροὺς, δεχόμενον αὐτοὺς μετὰ ἀγάπης τε καὶ τιμῆς καὶ διαθέσεως καλῆς, ἀρτίως δὲ ἐζήτησε διὰ τοῦ εὐγενοῦς ἀνδρὸς ἀποκρισιarioῦ αὐτοῦ, κῆρ Βολτζίου ντὲ Μπαλπάλεω, ἵνα ποιήσωμεν εὐεργεσίαν τινὰ καὶ συγκατάβασιν εἰς τὰ κομμέρκια τῶν πραγματευτῶν αὐτῶν, ἡ βασιλεία μου καὶ δι' ἣν πρότερον εἶχεν ἀγάπην εἰς τὸ εὐγενὲς καὶ περιφανὲς κομούνιον τοῦτο, ἔτι τε καὶ διὰ τὰς ἄνωθεν αἰτίας, ὥς εἴπομεν, ἀλλὰ δὴ καὶ διὰ τὴν ζήτησιν καὶ ἀξίωσιν τὴν μετὰ τοῦ ῥηθέντος ἀποκρισιarioῦ αὐτοῦ τὸν παρόντα ἀργυρόβουλλον [ὀρισμὸν] ἐπιχορηγεῖ αὐτῷ, δι' οὗ καὶ διορίζεται, ἵνα πάντες οἱ πραγματευταὶ αὐτοῦ, ὅσοι ἂν ἔλθωσιν εἰς τοὺς ἡμετέρους τόπους, διδῶσιν ὑπὲρ τῶν ἰδίων κομμερκίων ἐν ἡμῖν εἰς τὰ ἑκατὸν, ἐμβάλλοντες καὶ ἐκβάλλοντες πάντες οἱ Ῥαγουζαῖοι πάντα τὰ ἑαυτῶν ἐλευθέρως καὶ ἄνευ τινὸς ἐμποδισμοῦ, καταβάλλοντες μόνον περὶ τῶν εἰσερχομένων αὐτῶν πραγματειῶν, ὅταν ἔρχωνται,

ἐν ἡμῖς εἰς τὰ ἑκατὸν· καὶ ταῦτα ἐννοῶνται εἰς ἐμβολὴν καὶ ἐκβολήν, καὶ πλέον μὴ ἀπαιτεῖσθαι περὶ ὧν καταβέβληται οὕτως, ὥς ἔφημεν, ὀφείλοντες καὶ οἱ κατὰ καιροὺς [ἡ]μέτεροι κομμερκιάριοι λαμβάνειν ἐν ἡμῖς εἰς τὰ ἑκατὸν, εἴτε ἐπ' ἀγορᾷ ἔχωσι τὴν τοιαύτην δουλείαν τοῦ κομμερκίου, εἴτε ἐπὶ τῷ πιστῷ, ὅπταν ἔρχονται μετὰ τῶν ἰδίων πραγματειῶν. τοῦτο δὲ λέγομεν, ἐὰν πωλῶσι τὰς ἑαυτῶν πραγματείας χοντρικῶς· εἰ δὲ πωλῶσι ταύτας κατακοπτικῶς ἡγῶν κατὰ τὸ ὀνομαζόμενον βετάλιον, διδῶσιν εἰς τὰ ἑκατὸν δύο, καὶ ταῦτα ἐννοῶνται εἰς ἐμβολὴν καὶ ἐκβολήν. ὡσαύτως ἵνα, ἐὰν θέλῃ ἀνοικοδομῆσαι λόντζαν εἰς τινα χῶραν τῆς βασιλείας μου, καὶ ἔχῃ καὶ ἐν αὐτῇ κόνσουλον, ὃν ἂν ἐκλέγεται, ἐχέτω ἄδειαν, ἵνα ποιήσῃ ταῦτο, ὅτε βούλεται. καὶ ἐὰν ἐγκλητεύσῃ Ῥωμαῖος Ῥαγουζαίφ χρεωστοῦντι, ὀφείλῃ ἀπέρχεσθαι εἰς τὸν φόρον τοῦ ἐγκλητερομένου Ῥαγουζαίου, δηλονότι εἰς τὸν κόνσουλον αὐτοῦ· ὁμοίως καὶ τὸ ἀνάπαλιν ὁ Ῥαγουζαῖος ὀφείλῃ ἐνάγων τῷ χρεωστοῦντι Ῥωμαίφ ἀπιέναι εἰς τὸν φόρον αὐτοῦ τοῦ Ῥωμαίου. τῇ γοῦν ἰσχύϊ καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος ἀργυροβούλλου ὁρισμοῦ τῆς βασιλείας μου διδῶσι πάντες οἱ πραγματευταὶ τοῦ εὐγενοῦς καὶ περιφανοῦς κομουνίου τοῦ Ῥαγουζίου ὑπὲρ τῶν ἰδίων κομμερκίων ἐν ἡμῖς εἰς τὰ ἑκατὸν, ἐμβάλλοντες καὶ ἐκβάλλοντες πάντα τὰ ἑαυτῶν ἐλευθέρως καὶ ἄνευ τινὸς ἐμποδισμοῦ, καταβάλλοντες μόνον περὶ τῶν εἰσερχομένων αὐτῶν πραγματειῶν, ὅταν ἔρχονται, ἐν ἡμῖς εἰς τὰ ἑκατὸν· καὶ ταῦτα ἐννοῶνται εἰς ἐμβολὴν καὶ ἐκβολήν, καὶ πλέον μὴ ἀπαιτεῖσθαι περὶ ὧν καταβέβληται, οὕτως, ὥς ἔφημεν, ὀφείλοντες καὶ οἱ κατὰ καιροὺς [ἡ]μέτεροι κομμερκιάριοι λαμβάνειν ἐν ἡμῖς εἰς τὰ ἑκατὸν, εἴτε ἐπ' ἀγορᾷ ἔχωσι τὴν τοιαύτην δουλείαν τοῦ κομμερκίου, εἴτε ἐπὶ τῷ πιστῷ, ὅπταν ἔρχονται μετὰ τῶν ἰδίων πραγματειῶν· ἐὰν δὲ θελήσωσι τινες, ἵνα πωλῶσι τὰς ἑαυτῶν πραγματείας κατακοπτικῶς, ὥς εἴρηται, κατὰ τὸ ὀνομαζόμενον βετάλιον, διδῶσιν εἰς τὰ ἑκατὸν δύο καὶ μόνον. καὶ ταῦτα ἐννοῶνται εἰς ἐμβολὴν καὶ ἐκβολήν. ὁμοίως ἔξει καὶ τὰ λοιπὰ, ὥς ἀνωτέρω πλατύτερον διαλαμβάνεται. καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου δήλωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο πρὸς αὐτὸ καὶ ὁ παρὼν ἀργυρόβουλλος ὁρισμὸς τῆς βασιλείας μου, ἀπολυθεὶς κατὰ μὴνα τοῦ βουλίου τῆς νῦν τρεχούσης ἰνδικτικῆς τοῦ ἰδίου τοῦ ἐκείνου, ἐν ᾧ καὶ ἡ βασιλεία μου ὑπεσημνήματο.

† Θωμᾶς, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ εὐσεβῆς δεσπότης,
 Παλαιολόγος ὁ Πορφυρογένητος †.

Orig. membr. tabularii Vindobonensis. Argentea bulla avulsa est.

XLIX. 6959 (1451) mense augusto ind. XIV.

*Demetrius Palaeologus, despota Peloponnesi, mercatoribus Ragusaeis conce-
 dit liberam mercaturam in regno suo.*

† Ἐπεὶ τὸ εὐγενὲς καὶ περιφανὲς κομοῦνιον τοῦ Ῥαγουζίου ἦν
 μὲ καὶ ἄνωθεν φίλιον τῷ ἡμετέρῳ γένει, οὐχ ἥκιστα δὲ τοῖς ἡμε-
 τέροις γονεῦσι καὶ βασιλεῦσι εὖνως τε ἔσχε, καὶ τὴν εὐνοίαν ἱκα-
 νοῖς τισιν ἔργοις, ὁσάκις ἐδέησε, πρὸς τε ἐκείνους ἐπεδείξατό τε, καὶ
 πρὸς τὴν ἡμετέραν οἰκίαν ἀπλῶς αἰεὶ ἐπιδείκνυται, ἐτύχχανε δὲ καὶ
 αὐτὸ καὶ τυγχάνει παρὰ τοῦ ἡμετέρου μέρους τῆς προσήκουσας
 ἀγάπης, οὐ τῆς εἰρημένης ἕνεκα διαθέσεως μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ
 τὴν ἀρετὴν τῶν αὐτὸ συνιστάντων ἀνδρῶν, σπουδαίων τε ὄντων καὶ
 περὶ τὰ καλὰ φιλοτίμων, καὶ οὐδενὸς τῶν ἐπαινετῶν ἀμελούντων,
 καὶ δὴ καὶ ἡμεῖς οὐ κατὰ τὴν κοινὴν ταύτην διάθεσιν μόνον, ἀλλὰ
 καὶ ἰδίᾳ εὖ τε ἐκ πολλοῦ πρὸς αὐτὸ διακείμεθα, καὶ [δημ]οσ[ι]τᾶ
 δεήσει καὶ ἔργῳ τὴν ἡμετέραν πρὸς αὐτὸ τοιαύτην διάθεσιν παρε-
 σκευάζμεθα ἐπιδείξασθαι, καὶ μάλιστα ἐξ οὗ νήσου τῆς τοῦ Πέλο-
 πος ταύτης ἐπιβεβηκότες ἐγγύτερον αὐτῷ γεγονάμεν· ἀρτίως δὲ
 ἔπεμψεν εἰς ἡμᾶς ἀποκρισιάριον ἑαυτοῦ, τὸν εὐγενῆ ἄνδρα κῶριν
 Βόλτζιον τὸ Παλπάλιον, πληροφορίαν μὲν καὶ ἔτι σαφεστέραν παρέ-
 χον ἡμῖν δι' αὐτοῦ τῆς εἰρημένης πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦ διαθέσεως, καὶ
 ἐπαγγελόμενον καὶ εἰς τὸ ἐξῆς εὐλκρινῆ ταύτην καὶ καθαρὰν αἰεὶ
 τηρεῖν εἰς ἡμᾶς, αἰτοῦν δὲ παρ' ἡμῶν μετὰ θάρρους, δι' ἣν καὶ
 ἡμᾶς οἶδε πρὸς αὐτὸ διάθεσιν ἔχοντας, τὰ ῥηθησόμενα κατωτέρω· ἡ
 βασιλεία μου διὰ ταῦτα δὴ πάντα τὰ εἰρημένα τὴν τοιαύτην αὐ-
 τοῦ αἰτησιν ἀσμένως κατὰ τὸ εἶκος δεξαμένη, τὸν παρόντα ἀργυ-
 ρόβουλλον ὄρισμόν αὐτῆς ἀπολύει, δι' οὗ δὴ καὶ διορίζεται, ὥς
 ἂν ἔρχωνται εἰς τὸν τόπον τῆς βασιλείας μου οἱ πραγματευταὶ
 αὐτοῦ δὴ τοῦ εὐγενοῦς καὶ περιφανοῦς κομοῦνίου τῶν Ῥαγουζίων,
 καὶ διακομίζωσι καὶ πιπράσκωσι τὰς πραγματείας αὐτῶν, ὑπάρχον-
 τες τῆς τοῦ κομμερκίου δόσεώς τε καὶ ἀπαιτήσεως ἐλευθέροι κα-

θόλου καὶ ἀναπαίτητοι πασῶν δηλονότι τῶν τοιούτων ὧν ἂν δια-
 κομίζωσι κατὰ καιροὺς πραγματειῶν αὐτῶν εἰς τὸν καθόλου τόπον
 τῆς βασιλείας μου, προσέτι δὲ καὶ οὐδ' ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἀποδιδόναι δι'
 οὐδένα τρόπον ὀφείλοντες ὑπὲρ αὐτῶν τούτων τῶν τοιούτων πραγ-
 ματειῶν αὐτῶν, ἀλλ' εἰσέρχονται εἰς τὸν τοιοῦτον τόπον ἡμῶν καὶ
 ἐξέρχονται ἀνενόχλητοι πάσης ἔνεκεν ὑπὲρ αὐτῶν δὴ τῶν εἰρημένων
 πραγματειῶν αὐτῶν ἀπαιτήσεως, διατηρούμενοι δηλονότι καὶ ἄλλως,
 ὅπόθεν ἂν τοῦ τοιούτου ἡμετέρου, τόπου δεήσει αὐτοὺς διέρχεσθαι
 ἐπὶ ταῖς τοιαύταις πραγματεῖαις αὐτῶν, ἔν τε διόδοις καὶ λιμέσι καὶ
 πόλεσιν, ἐλευθεροὶ τῶν ἐν τοῖς τοιούτοις τόποις τεταγμένων δόσεων.
 τῇ γοῦν ἰσχύϊ καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος ἀργυροβούλλου ὅρισμοῦ
 τῆς βασιλείας μου ἔξουσιν ἅδειαν ἔρχεσθαι οἱ τοιοῦτοι πραγμα-
 τευταὶ τοῦ εὐγενοῦς καὶ περιφανοῦς κομουνίου τῶν Παρουζίων καὶ
 διακομίζειν καὶ πιπράσκειν τὰς πραγματείας αὐτῶν, ὑπάρχοντες τῆς
 τοῦ κομμερκίου δόσεώς τε καὶ ἀπαιτήσεως ἐλευθεροὶ καθόλου καὶ
 ἀναπαίτητοι πασῶν δηλονότι τῶν τοιούτων ὧν ἂν διακομίζωσι κατὰ
 καιροὺς πραγματειῶν αὐτῶν εἰς τὸν καθόλου τόπον τῆς βασιλείας
 μου, προσέτι δὲ καὶ οὐδ' ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἀποδιδόναι δι' οὐδένα τρόπον
 ὀφείλοντες ὑπὲρ αὐτῶν τούτων τῶν τοιούτων πραγματειῶν αὐτῶν,
 ἀλλ' εἰσέρχεσθαι εἰς τὸν τοιοῦτον τόπον ἡμῶν καὶ ἐξέρχεσθαι ἀνε-
 νόχλητοι πάσης ἔνεκεν ὑπὲρ αὐτῶν δὴ τῶν εἰρημένων πραγματειῶν
 αὐτῶν ἀπαιτήσεως, διατηρούμενοι δηλονότι καὶ ἄλλως, ὅπόθεν ἂν
 τοῦ τοιούτου ἡμετέρου τόπου δεήσει αὐτοὺς διέρχεσθαι ἐπὶ ταῖς
 τοιαύταις πραγματεῖαις αὐτῶν, ἔν τε διόδοις καὶ λιμέσι καὶ πόλε-
 σιν, ἐλευθεροὶ τῶν ἐν τοῖς τοιούτοις τόποις τεταγμένων δόσεων, παρὰ
 μηδενὸς τῶν κατὰ καιροὺς ἐκασταχοῦ τῶν ἡμετέρων κάστρων καὶ
 χωρῶν κεφαλατικερόντων ἢ ἀρχόντων ἢ τῶν τὰ τοιαῦτα κομμέρ-
 κια ὅποιωδήποτε ἀπαιτούντων τρόπον [τινὶ] ἢ τῶν τὰ τοῦ δημοσίου
 ἄλλα τελέσματα τε καὶ δίκαια διενεργούντων ἢ παρ' ἄλλου τινὸς
 τῶν ἀπάντων καθελκόμενοι ἢ διενοχλούμενοι δόσεώς τινος ἔνεκα
 ὑπὲρ τῶν τοιούτων αὐτῶν πραγματειῶν δι' οὐδένα τρόπον τὸ σύνο-
 λον, ἀλλὰ πάσης ἀνενοχλησίας τῆς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐλευθερίᾳ τῇ
 διδομένῃ παρὰ τῆς βασιλείας μου πρὸς αὐτοὺς ἀπολαύοντες, τυγχά-
 νοντες καὶ ἄλλως παρὰ τῶν ἡμετέρων πάντων πάσης τῆς προσ-
 ηκούσης θεραπείας καὶ περιθάλψεως καὶ πάσης ἄλλης ὑπάρχοντε-

καταδυναστείας καὶ ἐπηρείας ἀνώτεροι. καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου δή-
λωσιν καὶ ἀσφάλειαν γέγονε καὶ ὁ παρὼν ἀργυροβούλλος ὀρισμὸς
τῆς βασιλείας μου, ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα αὐγουστον τῆς
νῦν τρεχούσης Ἰνδικτιῶνος ιδ' τοῦ ,ϚϞ πεντη-
κοστοῦ ἐννάτου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ ἡ βασιλεία μου ὑπεση-
μήνατο †.

† Δημήτριος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ εὐσεβῆς δε-
σπότης, Παλαιολόγος ὁ Περφευρογένητος †.

Orig. membr. tabularii Vindobonensis. Argentea bulla avulsa est.

II.

Acta dominorum Latinorum in partibus Orientis, epistolae Graecorum ad principes Occidentis et acta privata.

I. 6692 (1184) octobri mense.

Imperator Alexius Comnenus iubet restitui familiae Scordylarum fundos in insula Creta.

Κόπια εὐγαμένη ἀπὸ ἄλλην κόπια καὶ ἐκείνη
εὐγαμένη ἀπὸ τὸ αὐτέντικον πρεβελέγιον τὸ
παλαιὸν ἀποῦ τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας τῶν
Ρωμαίων.

† Ἐπὶ θείῃ καὶ βασιλικῇ προσκυνητῇ ὁρισμῷ διοριζόμενόν μοι
τοῦ διάγειν με εἰς κεφαλὴν τῆς περιβλέπτου νήσου Κρήτης καὶ ἀπο-
καταστᾶν καὶ ἀναπαύειν ἐνὶ ἐκάστῃ εἰς τὴν γονικὴν ἐπαρχίαν καὶ
γῆν αὐτοῦ καὶ διὰ προνοιατικῆς δωρεᾶς τῶν κραταιῶν καὶ ἁγίων
ἡμῶν αὐθεντῶν καὶ βασιλέων ἐκ πρώην ὡς μέχρι τὴν σήμερον δε-
δομένην, καὶ ὁρισθὲν εἰς εὐγενεῖς καὶ θεοσεβεῖς καὶ πιστοὺς ἄρχον-
τας καὶ στρατιώτας τῶν εὐσεβῶν καὶ κραταιῶν αὐθεντῶν ἡμῶν, βα-
σιλέων Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν ἐξῆς εἰς τὸ διακρατεῖν ἐνὶ ἐκά-
στῃ τὴν ἑαυτοῦ ἐπαρχίαν δεδομένην ἐξ ἀρχῆς· οὕτως εἰσῆλθεν ἔμ-
προσθεν ἐμοῦ ὁ ἔντιμος καὶ εὐγενὴς ἄρχων καὶ πιστὸς συγγενὴς τοῦ
ἁγίου καὶ κραταιοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ βασιλέως καὶ αὐθεντοῦ ἡμῶν
ὀνόματι κύριος Κωνσταντῖνος ὁ Σκορδύλης, υἱὸς ποτε κῆρ Μανουὴλ
Σκορδύλη Καφοκαλόβη καὶ ἐτέρους αὐτοῦ ἀδελφοὺς ὀνόματι Γεώρ-
γιος Σκορδύλης Φηνοκάλης, κῆρ Μιχάλης Σκορδύλης Σαρακηνὸς καὶ
κῆρ Ἰωάννης Σκορδύλης Πάτερος καὶ κῆρ Βάρδας Σκορδύλης Λιγνὸς
καὶ κῆρ Μανόλης Σκορδύλης Ψαρομίλυγος καὶ κῆρ Καπάδωκας
Σκορδύλης Κόντης καὶ κῆρ Μιχάλης Σκορδύλης Παρδιότης καὶ κῆρ

Σταθίος ὁ Σκορδύλης ὁ Ταρχηνός ὁ Καλυβήτης. ὁρισθέντα μου διὰ
 γραφῆς ἐκ πόλεως τοῦ παναγιωτάτου καὶ ἐνδόξου καὶ κραταιοῦ βα-
 σιλέως καὶ αὐθεντοῦς ἡμῶν, ὅπως στρέφαι καὶ δῶσαι αὐτῶν τὰς
 γονίμους καὶ πατρικὰς αὐτῶν ἐπαρχίας τὰς ἐκ πρώην καὶ ἀρχῆς τὸν
 τόπον τῆς ἄνω πόλις ἐβλέποντα, τὸν ὁρισμὸν καὶ τὰς γραφὰς τοῦ
 τιμίου καὶ ἐνδόξου καὶ κραταιοῦ καὶ ἀγιωτάτου βασιλέως καὶ αὐ-
 θεντοῦς ἡμῶν ὥρισαμεν ἵνα γένηται καὶ ἕτερον γράμμα εἰς ἀσφά-
 λειαν καὶ δυναδισίαν τοῦ αὐτοῦ ὁρισμοῦ, ἵνα ὁ ἀνὴρ ὁ εἰρημένος
 καὶ ἐντιμότερος ἄρχοντας, κύριος Κωνσταντῖνος Σκορδύλης καὶ τὸ
 αὐτοῦ μέρος καὶ ἀδελφοὶ ἵνα πάrouν καὶ νὰ λάβουν τοὺς αὐτοὺς
 τόπους καὶ ἐπαρχίας τῆς εἰρημένης ἄνω πόλις· ὅπου δ' ἂν καὶ πε-
 ριευρίσκειται μετὰ τῶν συνόρων καὶ περιχώρων αὐτῶν, ὡς πιστοὶ καὶ
 ἄρχοντες τῆς δοξωτάτης ἡμῶν βασιλείας καὶ δουκιῆς ἐξουσίας
 ἡμῶν νήσου Κρήτης καὶ τῶν ἐξῆς καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ
 διηγεκεῖς χρόνους αὐτοῦ [καὶ τὸ] μέρος [αὐτῶν] τὴν ἐξ αὐτῶν καὶ
 παντοίων ἀποφέρεισθαι πρόσδον, κρατῶν καὶ ποιῶν αἰωνίως τοὺς
 ὁρισμοὺς τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγιωτάτου καὶ ἐν[δόξου βασιλέως καὶ
 τῶν] αὐτοῦ διαδόχων καὶ τῆς δουκιῆς ἐξουσίας ἡμῶν, καὶ οὐδεὶς
 τῆς ἐξ ἡμῶν ἐξουσίας δῶσαι ἐναντίωσιν [τινα] εἰς τὴν αὐτὴν καβα-
 λάρϊαν καὶ ἐπαρχίαν τῆς ἄνω πόλις ἀπὸ τοῦ Ροῦδο λυμῶνα . . . νὰ
 ὑπάγῃ εἰς τὸ σύνορον τῶν Καλλέργων, νὰ ὑπάγῃ εἰς ταῖς Τρεῖς
 Ἑλαῖς, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Μέγα Χαλασαῶν, νὰ ὑπάγῃ ὁρθὰ τὰ Φράτ-
 σια, νὰ δώσῃ στοῦ Λαχάνη, νὰ κατέβῃ στοῦ Στραβὸ Ροῦμα, νὰ ὑπάγῃ
 τοῦ Ἀγγραλέω τὸ δάσος, νὰ ὑπάγῃ τοῦ Χ . . . τὸ Σελή, νὰ ὑπάγῃ
 στοῦ Κάμπα, στὴ Μεγάλῃ Βρουλέα, νὰ ὑπάγῃ στοῦ Δεξιὸν Λαγκὸν νὰ
 εὔγῃ ὁρθὰ τὰ Κόρκινα, νὰ ὑπάγῃ στὴ Μαλοκεφάλαν, νὰ ὑπάγῃ στοῦ
 Καλαμίου τὴν Κεφάλαν, νὰ ὑπάγῃ στοῦ Μαῦρο Σελή, νὰ ὑπάγῃ τρέτα εἰς
 τοὺς Τρεῖς Μαύρους Βολάκκους, νὰ ὑπάγῃ στοῦ Σπασμῶν Λάκκον, νὰ
 ὑπάγῃ στοῦ Ὀρινον, ὅσαν χύνουν τὰ νερά, νὰ ὑπάγῃ στοῦ Ὀργίου τὸ κε-
 φάλην, νὰ ὑπάγῃ στῆς Καλωτήρας τὸ Σελή καὶ τὴν Κόρδα, ὅτι χύνουν
 τὰ νερά, νὰ ὑπάγῃ τοῦ Τριαμάτ . . . , νὰ ὑπάγῃ στοῦ Καλὸν Ὅρος, νὰ
 ὑπάγῃ σταῖς Ψυφακαῖς, νὰ ὑπάγῃ στὰ Βουκαλίδια, νὰ πάγῃ στοῦ Σιερνή,
 νὰ δώσῃ στοῦ Μούζι, στοῦ Μπόρο τοῦ Ἀλαρέα, νὰ πάγῃ στὴ Δοξασμέ-
 νην Ἀράδα, νὰ πάγῃ τὴν Κορφὴν, νὰ δώσῃ στοῦ Ληνὸ Σελή, νὰ δώσῃ
 στὴ Ρίζαν τοῦ Σαπημένου, νὰ κατέβῃ στοῦ Πυργή, νὰ δώσῃ στοῦ

Χαμογαμήσει, νὰ κατέβῃ στὰ Κεφαλοβρύσια, νὰ κατέβῃ στὸ Λαγκὸ, νὰ δώσῃ στὴν Ἀνεμοσυνηλαίαν, νὰ πάγῃ στὴ Παλέαν Δέσι, νὰ πάγῃ στὴν Μάχα, νὰ δώσῃ στὸ βῆμα τῆς ἐκκλησίας στὴν ἀγίαν Ῥούμελιν, νὰ κατέβῃ στὴν θάλασσαν τρέτα στὴν Μπλάκα στὸν ἀφρὸν τῆς θαλάσσης. διὸ γὰρ ἔλεγον καὶ τὸ παρόντι ἡμέτερον γράμμα καὶ παρέδόθη εἰς τοὺς αὐτοὺς ἄρχοντας τοὺς ἄνω πολίτας εἰς ἀσφάλειαν πάντων αἰωνίως †.

† Ἐν μηνὶ ὀκτωβρίῳ . . . ἔτους ςχλβ' †.

† Ὁ δοῦκας καὶ ἐξάδελφός τοῦ κραταιοῦ καὶ ἐνδόξου καὶ ἀγιωτάτου ἡμῶν αὐθεντοῦ καὶ βασιλέως Κωνσταντινουπόλεως καὶ κεφαλῇ τῆς νήσου Κρήτης Κωνσταντῖνος Δούκ' αὐ καὶ μέγας ἐταίρι ἀρχῆς σὺν τῇ δουλικῇ ἐξουσίᾳ ἡμῶν γράφας †.

Ἐξόμπλην εὐχαμένον οὔτε πλέον, οὔτε ὀλιγώτερον ἀποῦ τὸ καθολικὸν πρεβελίγιον ὑπὸ χειρὸς τοῦ Σεργίου τοῦ Ξενικοῦ.

E chartis familiae Balbi-Scordili Corcyrae descripsit C. Hopf. Diploma hoc suppositum esse videtur.

II. 6725 (1217) mense iunio ind. V.

Nicolaus gener Tzycalae ab Isaacio Coccala emphyteutice obtinet fundum trium modiorum.

Ἐγράφη ταῦτα διὰ χειρὸς [Ἑρμογένους] ἰνδ. ε', ἔτους ςψ[κε]. μηνὶ ἰουνίῳ ἰνδ. ε'.

Σίγνον	Νικολάου	† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ
τοῦ γαμβροῦ	τοῦ Τζυκαλᾶ.	τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύ-

ματος. Νικόλαος, ὁ γαμβρὸς τοῦ Τζυκαλᾶ, ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ἰδιοχείρως ἐνταῦθα ποιήσας ἐξελαβόμενῃ κατὰ πρώτην ἐκδοσιν ἀνακαμπικῶ τρόπῳ ἀπὸ σοῦ, τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ καὶ δούλου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως, κυροῦ Ἰσαακίου τοῦ Κοκκαλᾶ, ἐκ τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Κούνακος ἐξ ἀγορασίας περιελθόντων σοι ὅσων καὶ οἷων τοπίων ἀπὸ διαφόρων προσώπων τμήμα μοτίων βασιλικῶν τριῶν, πλησίον κείμενον τῶν ἐκεῖσε νῦν ὁμοίως ἐκδοθέντων παρὰ σοῦ ὁμοδούλων δικαίων πρὸς τὸν Δραγίαν

Θεόδωρον ἐπὶ τῷ δι' οἰκείων ἐξόδων μου κατακυλίσαι τὸ αὐτὸ τμήμα
καὶ οἰνόφυτα καταφυτεύσαι καὶ εἰς ἀμπελῶνα μεταμειψαί καὶ κατέ-
χειν αὐτὸν σὺν τῷ μέρει μου πρὸς τὸ καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ πᾶσαν πρόσ-
οδον μονομερῶς ἀποφέρεισθαι ἐπὶ χρόνοις εἴκοσι καὶ πέντε φηφίζο-
μένοις ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς μελλούσης ἔκτης ἰνδ.
τοῦ .ϛψκς' ἔτους καὶ παρέχειν ἐτησίως χάριν τοῦ γεννησομένου ἀμ-
πελῶνος πρὸς σὲ καὶ τὸ μέρος σου οὐκ ἀπεντεῦθεν, ἀλλὰ μετὰ
παραδρομὴν χρόνων δύο, ἥτοι ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ τρίτου τοῦ ἀναλο-
γούν πρὸς δώδεκα βασιλικοὺς μοδίους τῷ ἐνὶ ὑπερπύρῳ π . . . τ.
ἥτοι κοκκία ὑπερपुरικά ἐξ εὐγνωμόνως ἢ αὐτοθελῶς καὶ λαμβάνειν
ἀπόδειξιν [ἐπὶ τῇ τοῦ] τέλους κατα[βολῇ] προβαίνειν ὑφείλουσαν καὶ
μετὰ τὴν ἐκμέτρησιν τῶν τῆς παρούσης ἐκδόσεως εἴκοσι καὶ πέντε
χρόνων τῆς βελτιώσεως αὐτῶν τῆς περισωζομένης πάλιν ἐπανακάμπ-
τειν ἡμᾶς καὶ τὸ μέρος μου εἰς ἐτέρους ἰσαριθμοὺς χρό-
νους καὶ διδόναι τότε διπλοῦν τὸ εἰρημένον τέλος καθάπαξ, ἔκτοτε
δὲ εἰς τὸ ἀπλοῦν αὐτὸ παρέχειν κατὰ τὸ σύνηδες καὶ καθεξῆς
ὁμοίως ποιεῖν, μέχρις ἂν ὁ παρὼν διαρκοίῃ αἰὼν, ἐκπληροῦν καὶ
πάντα, ὅσαπερ ἐν τοῖς ἐκκλητορικοῖς ἐγγράφοις ἀνέκαθεν καὶ κατὰ
νομικὴν παρατήρησιν ῥητὰ ἐπεκράτησαν, κἂν καὶ ἐνταῦθα κατὰ ῥη-
[μᾶ] οὐκ ἐνεγράφησαν. εἰ δὲ κάκεινα πάντα οὐ φυλάττεται ἀναλ-
λοίωτα καὶ ἀπαράθραυστα, ἵνα καὶ ἡ παροῦσα ἔκδοσις τὸ ἄκυρον
ἔξει καὶ τῆς βελτ[ιώσεως] ἐκπίπτω κατὰ θείου νόμου διαταγὴν,
ἐπανερχομένης ταύτης εὐθὺς πρὸς σὲ καὶ τὸ μέρος σου προφάσεώς
τινος ἄνευ· τούτων δὲ οὕτως παρ' ἡμῶν . . . ἐξ . . . καὶ ἀπαράθραύ-
στως συντηρουμένων οὐδὲ σὺ ἢ τὸ μέρος σου πειραθῇτε ποτε τῶν
καιρῶν ἐξῶσαι ἡμᾶς τῆς νομῆς καὶ κατ[οχῆς] τοῦ γενομένου ἀμπ[ε-
λῶνος] ἢ πλεόν τι τοῦ ἀναγεγραμμένου τέλους ἐπιθεῖναι ἡμῖν ἢ καὶ
ἄλλως πως εἰς ἀνατροπὴν τοῦ παρόντος ἐγγράφου γρά[μματος] καὶ
τὸν βουλῆσεως ὑπόνοιαν πρ . . . μας πρόστιμιν
ὑπέρपुरα εἴκοσι καὶ πρὸς τὸν περιουσίαν ἡμῶν, πρὸς
φ' καὶ οὕτως ἐρρῶσθαι τὸ παρὸν τῆς ἐκλήψεως ἐγγραφον σὺν τῷ τῆς
ἐκδόσεως ἰσοτύπῳ αὐτῆς. ἐγγράφῃ ταῦτα διὰ χειρὸς κληρικοῦ τοῦ Ἐρ-
μογένους ἐκ προτροπῆς τοῦ θειοτάτου σακελλαρίου καὶ ταβουλλαρίου
κυροῦ Ἱερεμίου τοῦ Χειμαδᾶ μηνὶ ἰουνίῳ ἐπινεμήσεως
ς' ἔτους .ϛψ[κς'] ἐνώπιον τῶν ὑπογεγραμμένων †.

† Μανουήλ ἱερεὺς καὶ κληρικὸς Ἀβαράγων τῶν ἐκκληπτορικῶν ἐγγράφων παρὼν καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Ὁ ἄγιος σοφώτατος πρωτοκανονάρχος Δημήτριος ὁ Δελφινᾶς τῶν ἐκκληπτορικῶν ἐγγράφων παρὼν καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Ὁ γραφεὺς Δημήτριος συμμαρτυρῶν ὑπέγραψα †. † Ὁ σακελλάριος τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης Ἱερεμίας διάκονος ὁ Χειμαδᾶς βεβαιῶν ὑπέγραψα †.

E cod. bibliothecae τοῦ ἁγίου τάφου Cpli ed. Zachariae, Supplementum Basilicorum editionis Heimbachianae. Lipsiae 1846. IV. V. Praecedunt lineae duo, quae sunt argumentum instrumenti . . . [ἀπ'] ἀρχῆς τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς μελλούσης ἑκτῆς Ἰνδ. τοῦ ςψκς' ἔτους καὶ παρέχειν ἐτησίως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ τρίτου χρόνου τὸ ἀναλογοῦν πρὸς δώδεκα μοδίων τὸ ὑπέρ[πυρον].

III. 6766 (1258) februario mense ind. I.

David Lacciotēs Paschalī filio Mastrogeri Pitzo vendit dimidium vineae.

† Ἐγὼ Δαυὶδ Λακκιώτης ὁ Μαγέσης, ἀδελφὸς τοῦ Ἀλεξίου, σὺν τῇ ὁμοζύγῃ μου Μαρίας πέπρακα μὲν πρὸς σέ κῆριν Πασχάλην, υἱὸν τοῦ Μαστρογέρου ἐκείνου τοῦ Πίτζου, ἀπὸ τοῦ διαφέροντός μοι ἀμπελίου ὅλου τοῦ φυτευθέντος παρ' ἐμοῦ εἰς τὸν τόπον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου διὰ σιγιλίου εἰς δύοσιν κηρίου τὸ ἥμισυ τὸ διακείμενον ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Μερέντζια πλησίον ὡς πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ἀμπελίου τοῦ παπᾶ Νικολάου ἐκείνου, ὡς πρὸς δυσμὰς τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ὡς πρὸς βορρὰν τοῦ ἀμπελίου τοῦ ἀνεψιοῦ μου Ἰωάννου καὶ ὡς πρὸς νότον τῆς ὁδοῦ, ὑπὲρ οὗ ἡμίσεως τοῦ ὅλου ἀμπελίου ἀνελαβόμεν ἂπὸ σου τὸ συμφωνηθὲν τίμημα ἤγουν νομίσματα ὑπέρπορα δέκα ἐπτά, καὶ ἐξεθέμην πρὸς σέ τὴν παροῦσάν μου τελείαν πρᾶσιν, δι' ἧς καὶ ὑφείλεις κατέχειν τὸ τοιοῦτον ὁλήμισυ τοῦ ἀμπελίου μετὰ τῶν δικαίων αὐτοῦ ὡς κύριος αὐθέντης, ὡς τὸ κῆρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἐμοῦ εἰληφώς, παρεχομένου παρά σου κατ' ἔτος πρὸς τὸ μέρος τῆς μονῆς τῶν ἁγίων Θεοδώρων κηροῦ λίτρας δύο καὶ παρ'

ἐμοῦ διὰ τὸ ἕτερον ἡμῖν τοῦ ἀμπελίου αἱ ἕτεραι δύο λίτραι τοῦ κηρίου· δεφένδουσιν ἀπὸ παντός προσώπου, προστίμημα εἰς τὸ διπλάσιον. μὴ νὶ φευρουαρίῳ κ' ἰνδικτιῶνος α' Ϛ.

Σίγνον|Δαυὶδ Λακκιώτου, ἀδελφοῦ τοῦ Ἀλεξίου. Σίγνον|Μαρίας

τοῦ Μαγέση

τῆς συζύγου αὐτοῦ.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἐπὶ τοῦ εὐτυχοῦς κράτους τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου, κυρίου Μανφρέδου, υἱοῦ τοῦ αἰσαυγούστου βασιλέως, κυροῦ Φερδερίκου δευτέρου, χάριτι θεοῦ ὑψηλοτάτου πρίγγιπος Ταράντου, τῆς τιμῆς τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου ἀγγέλου κυρίου, ἔτει ἤδη ὀγδόῳ τοῦ ῥηγάτου τῆς Σικελίας τοῦ ῥηγὸς κυροῦ Κουράδου δευτέρου, βασιλοῦ καθολικοῦ, ἔτει ἤδη τετάρτῳ καὶ τῆς κυριότητος τῆς πόλεως Δυρραχίου, Βελαγράδου, Αἰλῶνος, Σφηναρίτων λόφων καὶ τῶν ἐπικρατημάτων καὶ θεμάτων τῶν τοιούτων χωρῶν ἔτει πρώτῳ, ἡμεῖς οἱ ὁμόζυγοι, ὅτε Δαυὶδ Λακκιώτης ὁ Μαγέσης, ἀδελφὸς τοῦ Ἀλεξίου, καὶ Μαρία, οἱ ἄνωθεν τοῦ παρόντος ὕφους τοὺς τιμίους καὶ ζωοποιοὺς σταυροὺς οἰκειοὺς χερσὶν ἐγχαράξαντες τὴν παροῦσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον κυρίαν, βεβαίαν, ἀμετάτρεπτον, ἀναλλόκοτον, ἀραδιοῦργητον, ἀπαρασάλευτόν τε καὶ ἀπερίεργον καὶ πᾶσαν τὴν τῶν θείων καὶ φιλευσεβῶν νόμων ἰσχὺν καὶ δύναμιν ἔξουσιν, καθαρὰν καὶ φανεράν πρᾶσιν μετὰ καθολικοῦ δεφενσιῶνος, ἔτι [δὲ] ἀπεντεῦθεν ἀπόδοσιν καὶ σωματικὴν παράδοσιν τοῦ ῥηθησομένου ἡμῖσεως ὅλου ἀμπελίου τιθέμεθα καὶ ποιούμεν ἐκουσίᾳ ἡμῶν τῇ γνώμῃ καὶ αὐτοπροαιρέτῳ βουλήσει, ὥς ἀποβαλλομένης ἐμοῦ τῆς Μαρίας πᾶσαν καὶ πανταίαν νομικὴν βοήθειαν καὶ αὐτὸ τὸ βελειάνειον δόγμα τὸ ταῖς ἀπατωμέναις καὶ περιγραφομέναις γυναῖξιν προσβοηθοῦν διὰ τὴν φυσικὴν ἀσθένειαν καὶ οὐ ταῖς πανούργοις, πρὸς σέ, κύριν Πασχάλην, υἱὸν τοῦ Μαστρογέρου ἐκείνου τοῦ Πίτζου, καὶ πρὸς τὸ ξύμπαν μέρος σου, καθὼς δηλωθήσεται, καὶ γὰρ τῇ πολλῇ ἡμῶν θελήσει καὶ ἀρεσκείᾳ πεπράκαμεν πρὸς σέ ἀπὸ τοῦ διαφέροντος ἡμῖν ὅλου ἀμπελίου τοῦ καὶ παρ' ἡμῶν φυτευθέντος εἰς τόπον τῆς μονῆς τῶν ἁγίων Θεοδώρων τοῦ Πλουκέτου ἐπὶ ἐτησίῳ δόσει κυροῦ λιτρῶν τεσσάρων, τὸ ἡμῖν μετὰ τῶν δικαίων αὐτοῦ πάντων καὶ προνομίων τοῦ ὄντος καὶ διακειμένου ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῇ ἐπονομαζομένῃ Μαρέντζια πλησίον ὥς πρὸς ἀνατολὰς τοῦ τοῦ παπᾶ Νικολάου ἐκείνου τοῦ νομικοῦ

ἀμπελίου, ὡς πρὸς δυσμὰς πλησίον τῆς ὁδοῦ τῶν ἐκείσε ἀμπελίων, ὡς πρὸς βορρᾶν πλησίον τοῦ ἀμπελίου τοῦ ἀνεψιοῦ μου Ἰωάννου καὶ ὡς πρὸς νότον τῆς ὁδοῦ. ὑπὲρ οὗ ἡμίσεως τοῦ ὅλου ἡμῶν, ὡς δεδῶνται, ἀμπελίου ἀνελαβόμεθα ἀπὸ σοῦ τὸ ἀναμειταξὺ ἡμῶν συμφυηθὲν καὶ ἀρεσθὲν τίμημα ἡγουν νομίσματα ὑπέρπυρα δέκα ἐπτὰ, πραττόμενα διὰ δηνάρων τῶν ἀνὰ δώδεκα τὸ ὑπέρπυρον, καὶ ἐξεθέμεθα πρὸς σέ τὴν παροῦσαν τελείαν καὶ κυρίαν πρᾶσιν, δι' ἧς καὶ ὑφείλεις κατέχειν τὸ τοιοῦτον ὅλον ἡμῖς τοῦ ῥηθέντος ἀμπελίου ἡμῶν εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους κατὰ τελείαν καὶ ἀναφαίρετον δεσποτείαν, λόγον καὶ κυριότητα, ἡγουν νέμεσθαι, ἐκποεῖσθαι, βελτισεῖν, προικοδοτεῖν, εἰς ε[ὐ]αγεῖς] οἴκους ἀφιερῶν, οἰκείοις κληρονόμοις καὶ διαδόχοις ἀποπέμπειν καὶ πάντα ποιεῖν καὶ πράττειν σε ἐπ' αὐτὸ καὶ τῶν δικαίων αὐτοῦ, ὅσα τὸ δόξαν σοι ἐστί καὶ ὅσα ἐφεῖται τοῖς ἀληθέσι δεσπόταις ἐν τοῖς ἑαυτῶν διαπραττέσθαι πράγμασιν, ὡς τὸ κῆρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν εἰληφώς, μὴ ὅλως παρὰ τινος ἐμποδιζόμενος καὶ [κ]ωλυόμενος, μήτε παρ' ἡμῶν αὐτῶν, μήτε παρὰ τῶν μεθ' ἡμᾶς εὑρεθησομένων ἡμῖν γνησίων παιδῶν ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀνεψιῶν ἢ ἐγγόνων ἢ ἀπεγγόνων ἢ θείων ἢ ἐξαδελφῶν, μήτε παρ' ἐτέρου οἰουδήτινος προσώπου τὸ σύνολον, συγγενικοῦ τε καὶ ἐξωτερικοῦ, μείζονός τε καὶ ἐλάττονος. εἰ δ', ὅπερ οὐχ ἡγούμεθα, φανεῖ τίς ποτε τῶν καιρῶν καὶ χρόνων τὴν οἴανοῦν ζήτησιν ἢ ἀγωγὴν ποιῆσαι κατὰ σοῦ ἢ κατὰ τοῦ μέρους σου ἔνεκεν τοῦ τοιούτου ἀμπελίου καὶ τῶν ὅλων δικαίων αὐτοῦ καὶ προνομίων, ἡμεῖς αὐτοὶ ὑφείλομεν ἵστασθαι καὶ δεφενδεύειν σέ τε καὶ ἅπαν τὸ μέρος σου μετὰ παντός τοῦ μέρους ἡμῶν καὶ ἀζήμιον πάντως καὶ ἀνενόχλητον διατηρεῖν σε· πλὴν ὑφείλεις παρέχειν σύ τε καὶ ἅπαν τὸ μέρος σου πρὸς τὸ μέρος τῆς δηλωθείσης μονῆς τῶν ἀγίων Θεοδώρων καθ' ἕκαστον ἔτος τούτου ἔνεκεν κηροῦ λίτρας δύο, ὡς παρ' ἡμῶν καὶ τοῦ μέρους ἡμῶν ἕτεραι λίτραι δύο τοῦ ἐτέρου ἡμίσεως ἔνεκα καὶ πλεῖον οὐδέν· ὅθεν καὶ ἐπερωτόμενοι ὁμολογούμεν καὶ κατατιθέμεθα ἐξασφαλιζόμενοι τοῦ διαφυλάξει ἅπαντα τὰ ἐν τῷ παρόντι ὕφει ἀναταττόμενα βέβαια καὶ ἀπαράθραυστα· εἰ δ' ἴσως τοῦτο οὐ ποιήσομεν, ἀλλὰ καθ' οἷονδήτινα τρόπον καὶ πρόφασιν θελήσομεν ἀναβάλλειν τοῦ παρόντος ἡμῶν πρατηρίου ἐγγράφου ἄχρι καὶ μιᾶς κεραίας τῶν ἀναγεγραμμένων οὐ μόνον πρὸς τὸ τῷ μὴ

εἰσακούεσθαι ἡμᾶς, ἐφ' οἷς ἂν καὶ ἔχωμεν λέγειν, ἐκβαλλόμενοι δὲ καὶ ἀπὸ παντὸς δικαστηρίου ζημιωθῆσόμεθα ἡμεῖς καὶ τὸ μέρος ἡμῶν πρὸς σὲ καὶ τὸ μέρος σου τὰ ἄνωθεν δηλούμενα ὑπέρπυρα δέκα ἐπὶ εἰς τὸ διπλάσιον καὶ τὸ κατὰ νόμους πρὸς τὸ δημόσιον πρὸς τῷ καὶ οὕτως ἐρῶσθαι τὸ παρὸν πρατήριον ἔγγραφον, ὅπερ ἐγράφη προτροπῇ ἡμῶν χειρὶ Γεωργίου διακόνου, πρωτονοταρίου τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Δυρραχίου καὶ ταβουλλαρίου τοῦ Παγάνου καὶ ἐρμηνεύθη ἡμῖν σαφῶς καὶ κατὰ ῥῆμα παρὰ τοῦ πανεντιμοτάτου σακελλίου τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Δυρραχίου καὶ ταβουλλαρίου κυροῦ . . . Κωνσταντίνου τοῦ Σισιννίου, καὶ ἀρεσθέντες προετρέψαμεν ὑπογραφῆναι παρὰ τῶν προσκληθέντων μαρτύρων μηνὶ φεβρουαρίῳ κγ' ἰνδικτιῶνος πρώτης, ἔτους ςξξ' †.

† Ὁ ἐν νοταρίοις καταγεγραμμένος τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Δυρραχίου καὶ ταβουλλάριος . . . εἰ . . . νιος παρὼν καὶ . . . μαρτυρῶν ὑπέγραφα †. † Ἰωάννης ὁ Σεμνὸς παρὼν καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραφα †. Ἀλέξιος ὁ Δαυὶδ παρὼν καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραφα †. † *Ego presbyter Iohannes paramonarius de Uico Lacu testis sum* †. † *Ego presbyter. Elias testis sum* †. † Ἀνδρέας τοῦ Μαῖστροκόστου παρὼν, ὡς τὸ ὄφος δηλοῖ, μαρτυρῶν ἐπῆσα τὸν τίμιον σταυρόν †. † Νε . . . ὁ Βουτην . . . παρὼν, ὡς τὸ ὄφος δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραφα †. † Ἀνδρέας, γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ ἀπηχομένου ἐκείνου νομικοῦ κυροῦ Νικολάου, παρὼν, ὡς τὸ ὄφος δυλοῖ, μαρτυρῶν ἐπῆσα τὸν τίμιον σταυρόν †.

† Γεώργιος, πρωτονοτάριος καὶ διάκονος τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Δυρραχίου καὶ ταβουλλάριος Παγανὸς ὁ Ἀκτούριος, γράψας, συμμαρτυρῶν καὶ αὐτὸς ὑπέγραφα †.

Orig. membr. tabularii Veneti.

IV. (1306).

Ioannes Monomachus litteras dat ad imperatricem Cpleos Catherinam de Valois.

Τολμῶν ὁ δοῦλος τῆς κραταιᾶς καὶ ἀγίας βασιλείας σου, δέσποινά μου ἀγία, ἀναφέρω ἐγὼ Ἰωάννης ὁ Μωνομάχος, ὅτι ἀπὸ πόσου χρόνου ἐδουλόθην πρὸς τὴν ἀγίαν βασιλείαν σου καὶ ὑποίας

προθυμίας καὶ πόσους ἐπρούφερω ἐκ τῶν μεγιστανῶν, καὶ ἐτάχθησαν καὶ ἐγν[ώσθησαν] τὰ συνδουλή μου, οὐ νὰ λάθῃ τὴν ἁγίαν βασιλείαν σου, ὅτι ὁ καὶ Φίληππος καὶ Μαθέως, [ὅπου ὑπῆγαν νὰ] προσχηνήσῃ τῆς ἁγίας βασιλείας σου περὶ δουλίας ἀναγκίας τῆς ὁλῆς Ῥωμανίας, ἐλπίζω, ὅτι ἀνταναφέρουν ὑπὲρ μου. διὰ τέλῃαν πληροφορίαν ἔστιλας τὸν ἀδελφόν μου σὺν τούτους [εἰς] θαύλοσιν καὶ προσχηνήσῃ τῆς ἁγίας βασιλείας σου. δέομαι οὖν δουλικῶς καὶ παρακλιτῶς [τὴν ἁγίαν] βασιλείαν σου, ὅσον ἔνεν δύνατον, νὰ εὐεργετίσης ἡς τὸν [αὐθέντην] τὸν βασιλέα πληροθῇ[ναι] ἀναφέρω τὸν τοιοῦτον προγεγραμμένον ση δουλι . . . ἔχουσιν τὴν βουλὴν μου . . . σὺν τοῖς τοισανοῖς ἀποβλέπουσιν νὰ ἔλθουσιν [οἱ] προη[γούμενοι] μετὰ διολιστίως νη φοις . . . τῆς ἁγίας βασιλείας σου ἀλεδῇ καὶ μετὰ τινον ἐνταμάτων

Ex orig. tabularii Parisiensis edidit Du Fresne, Histoire de l'empire de Constantinople. Chartes 50.

V. (1306).

Constantinus Ducas Limpedaris litteras dat ad imperatorem Cpleos Carolum de Valois.

Περιπόθητε αὐτάδελφε τοῦ πανευτυχεστάτου καὶ ὑψηλοτάτου ῥιγὸς τῆς Φραγγίας, ἁγίε μου αὐθέντι καὶ σὺν θεῷ βασιλεῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ πάσης Ῥωμανίας. ἐγὼ Κωνσταντῖνος Δούκας ὁ Λιμπηδάρης τολμηρῶς ἀναφέρω τῇ ἁγίᾳ βασιλείᾳ σου, ὅτι πρὸ χρόνων πολλῶν συνεβουλευθῆν μετὰ τοῦ κύρου Φιλίππου τοῦ Μαρκιανοῦ καὶ κύρου Ματθαίου τοῦ Μπαλμποῦ διὰ τὰς δουλίας, ὅπερ ἔρχονται αὐτῇ ἀναφερούσῃ τὴν ἁγίαν βασιλείαν σου. ληπὸν ἐγὼ ἀποστάλῃ ἀπὸ τὰ κάστρι τῆς Ἀνατολῆς πρὸς τὸν εὐρισκόμενον παραφύσῃ βασιλέα, ὅπως εἰδρῶσι τήπῳται ἐξ αὐτοῦ βοήθειαν, ὅτι χρόνους τέσσαρι εἶναι ἀποκλησμάτῃ διὰ τὴν κακὴν τοῦ βουλῆν· ὁ μὲν ἐλάβε τὸ πέρας, ὅτι βοήθειαν οὐκ ἀπορούσῃ ὅτι νὰ ἔχουν, ἄνπερ ὅς ἀπεχέρτησα τοὺς τοιοῦτους πρόγεγραμμένους ἀνθρώπους τὸ τῆς πληροφορίας καὶ ἀσφαλείας ἐπὶ καματ . . . μετὰ ὅρκου ἐπιβήματε καὶ τοῦ φράται Σήμων ἐξ αὐτῶν νὰ τὸ πληροφορηθῇ τῇ βασιλείᾳ σου . . . ὁ μὲν διὰ τοῦ ἐλέος σου ἄς ἔλθῃ δύναμις ἐν συντόμως μὴ περχέρθῃ

καὶ τοῦ ὁ λαὸς ὅπου ἀπαιμῆν. συμβῇ δὲ καὶ ἀπο . . . προσκηνή-
σουν καὶ τινὲς τοὺς Τούρκους καὶ λαοθουν πωλὴ Χριστιανοί. ἀπλη-
ροφύρηθι δὲ ἡ βασιλεία σου, ὅτι ὥσπερ νὰ ἤχῃς μέγαν φουσατόν
ἐνταῦθα εἶναι καὶ . . . δηκὸν σῶμεν. πλὴν ἐγὼ ἀπὸ πολλοῦ ἐργάζο-
μαι καὶ πολλοὺς ἐκατήφερα . . . δουλόθησαν ἡς τὴν βασιλῆάν σου.
πρώτῳ μὲν διὰ ὀνόμαν τῆς κραταίας καὶ ἀγίας μου κυρίας καὶ δε-
σποίνης, καὶ ἀπὸ ἐδικῆς μου ἐνεργήας. ληπὸν . . . ἡκα
εἰθῇ δύναμη καὶ προσκυνήσῃ τὸ ἀνατολικὸν μέρος περὶ τῆς Κων-
σταντινουπόλεως νη . . . μὴ ἔχῃς διότῃ τοσοῦτοι ἀνατολικοὶ εὐρί-
σκονται ἀπέσω, ὅτῃ ἀκείνη καὶ ἡμοῖς νὰ περασόμεθα καὶ νὰ σε τὴν
παὶ ἰδίῳ . . . αὐθέντην, μόνον διὰ τοῦ ἐλέους σου . . . ἐνε-
ργήσῃ τοὺς Ῥωμαίους ἡ βασιλείά σου τὴν ζήτηματα, ἅπερ θέλουσιν
ἀναφέρειν προγεγραμμένοι ἀγίαν τὴν βασιλείαν σου, διὰ τὸ νὰ γήνουν-
τεν καὶ προθημότεροι, καὶ ἀπεμήνη σὴν διάκρησιν καὶ ἐλεημοσίην
τῆς ἀγίας βασιλῆας σου ἡ καὶ ὡς δοῦλος αὐτῆς τολμήσας ἀναφέρων.

Τοῦ δούλου τῆς ἀγίας βασιλείας σου Κων-
σταντῖνος Δούκας ὁ Λημπηδάρης.

Ex orig. tabularii Parisiensis edidit Du Fresn, ibid. 51.

VI. (1306).

Ioannes hieromonachus litteras dat ad imperatorem Cpleos Carolum de Valois.

Τῷ ὑψηλοτάτῳ βασιλεῖ καὶ αὐτοκράτορι Ῥω-
μαίων, κύρῳ Καρόλῳ . . . ἱερομόναχος εὐ-
τελής.

Τῷ ὑψηλοτάτῳ βασιλεῖ καὶ αὐτοκράτορι Ῥωμαίων, λαμπροτάτῳ
καὶ διαφανεστάτῳ κύρῳ Κάρουλλῳ ὑγίειαν, εὐθυμίαν καὶ ζωὴν πολυ-
χρόνιον καὶ εὐδωσιν τῶν κατ' εὐδοκίαν θεοῦ θελημάτων αὐτοῦ καὶ
ἐκπλήρωσιν εὐχομαι. ὁ περὶ τοῦ ἡλίου ἡ πείρα παρέστησε, τοῦτο περὶ
τῆς βασιλείας σου ἡ φήμη ἐκήρυξεν, οὕτε γὰρ ἡδύτερον ἡλιακοῦ φω-
τὸς ἢ κοινότερον ἀγαθὸν ἐν κόσμῳ γεγένηται, οὕτε ἐν βασιλεύσιν ἢ ῥῆ-
ξιν χρηστότερος ἢ φιλανθρωπότερός σου τῷ γε νῦν χρόνῳ ἄδεται καὶ
διαφημίζεται, καὶ πάλιν ὥσπερ ὁ ἥλιος οὐκ ἂν ἦν τοσοῦτον θαυμαστός,
εἰ μόνος ἦν, ἀλλ' ὅτι καὶ σελήνην ἔχει ἀντιλάμπουσαν καὶ ἀστέρων χο-
ρὸν περιλάμποντα, θαυμαστώτερος φαίνεται, οὕτως καὶ αὐτὸς σὺ εἰς

τοῦ λαμπρότερος καὶ διαφανέστερος τυγχάνεις τῇ κοινωνίᾳ καὶ συζυγίᾳ τῆς βασιλίδος, τῆς κάλλει καὶ εὐγενείᾳ καὶ φρονήσει καὶ ἀρετῇ ὑπερχούσης τῶν ἀπασῶν δεσποινῶν καὶ τῶν συναυγαζόντων ἀστέρων, τῶν τέκνων λέγω τῶν ὑπερλάμπρων, καὶ πάλιν ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἡλίου τοῖς μὲν τοῦ φωτὸς αὐτοῦ ἀπολαύουσι κέρδος, τοῖς δὲ στερηθεῖσι ζημία, οὕτω καὶ περὶ σοῦ λέγεται, ὥς ὅσοι ὑπὸ σοὶ ἡγεμονία τάττονται, τῶν τῆς σῆς εὐεργεσίας ἀγαθῶν ἀπολαύουσιν, ὅσοι δὲ ταύτης ἐκτὸς, τῶν μεγίστων καὶ καλλίστων ἐστέρηνται· ἀλλ' ἐπειδὴ τοσοῦτος εἷς, ἐπιθυμοῦμεν φανῆναι σε καὶ ἐν τοῖς τόποις τούτοις· πλείστη δὲ γὰρ σκοτία καὶ ζόφος κατέλαβε τὰ ἡμέτερα. τί δὲ ἐστὶ τὸ καθ' ἡμᾶς σκότος ἢ τίς ὁ ζόφος; αἱ τῶν ἔθνων ἐπιδρομαὶ, αἱ αἰχμαλωσίαι, οἱ ἀφανισμοὶ τῶν πόλεων, τῶν κάστρων, τῶν χωρῶν, χρεία δὲ ἐν τούτοις τοῦ σώζοντος καὶ λυτρωσομένου· οὗτός ἐστιν, ὃν ὁ θεὸς ἐγερεῖ καὶ τῇ δεξιᾷ ὑψώσει, εὐχόμεθα δὲ, ἵνα αὐτὸς ἐκεῖνος ὑπάρχεις. οἱ ἐντιμότεροι καὶ συνετώτατοι ἄνθρωποι οἱ τοιοῦτοι, οἷπερ τὴν σὴν ἀφιγμένοι βασιλείαν καὶ πιστοὶ τε βασιλείας, ὅσα περὶ τῶν τῆς Ῥωμανίας πραγμάτων ἀνήγγειλαν, εἰσὶν ἀληθῆ καὶ δεκτέα τὰ παρ' αὐτῶν· οἱ γὰρ ἄνθρωποι χρήσιμοι καὶ ἄξιοι πίστεως. ἡμεῖς δὲ εὐχόμεθα, εἴτε ἐν τοῖς τῆς Φραγγίας μέρεσιν, εἴτε ἐν τοῖς τόποις τούτοις ἰδεῖν σε καὶ προσκυνῆσαι σε. ὁ θεὸς διατηροῖ τὸ κράτος τὸ τῆς βασιλείας σου ὑγιές, εὐθυμον, πολυχρόνιον.

Ex origin. tabularii Parisiensis edidit Du Fresne, ibid. 53.

VII. 6883 (1374) 21. septembris ind. XIII.

Iulius de Altavilla Theodoro Cabasilae emphyteuticē tradit fundum.

Σίγνον | Γουλίου δὲ Ἀλταβήλα

ἡκεία | χειρὶ προέταξεν.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἀμήν. Βασιλέοντος τῆς ἐκλαμπροτάτης καὶ πανυφιλοτάτης καὶ ἐκλαμπροτάτης, κραταιοτάτης κυρίας ἡμῶν, κυρᾶς Τζουάννης, θεοῦ χάριτι Ἱερουσαλήμ καὶ Σικελίας ῥιγέννης, δουκίσσας Ἀπουλίας καὶ πριγγηπάτου Κάπουας, Προβεντζίας καὶ Φορκαλκερίας δὲ μάλλον καὶ Παιδιμόντε κωμήτισας, ἔτι τε παντὸς πριγγιπάτου Ταράντου καὶ Ἀχαΐας, πόλεως τε καὶ νήσου τῶν Κορυφῶν. ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐ-

τῆς καὶ κυριώτετος ἔτει λγ', ἡμέρα κα' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς
 ιγ' Ἰνδικτιῶνος ἐγὼ Γούλιος δὲ Ἀλταβήλα ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν
 σταυρὸν προτάξας ἐκουσίως καὶ αὐτοπροαίρετως, ἡκοίᾳ δὲ μου τῇ
 βουλῇ καὶ θελήσῃ βέβαιον ποιῶ τοῖς πᾶσι καὶ δῆλον διὰ τοῦ παρ-
 ὄντος νομικάτου καὶ μεμαρτυριμένου γράμματος ἐνόποιον καὶ ἐπὶ
 παρουσίᾳ τῶν παρατυχόντων ἐντίμων μαρτύρων, τῶν καὶ κάτωθεν
 μελλόντων ὑπογράφε, τοῦ τε κυροῦ Ἀδάμ τοῦ Σανταπολήτου, κυροῦ
 Ἀμουνέτου δὲ Γῶτ, νοταρίου κυροῦ Μαρίνου δὲ Ἀλησάνω, Ῥίκου
 τοῦ Μαρκεσάνου, ἀλλὰ δὴ καὶ Τζήλου δὲ Πάω καὶ ἑτέρων, ὅτι δέ-
 δωκα γῆν μερικὴν διμοδίου ἐνὸς πρὸς τὸν κῆρ Θεόδωρον τὸν Κα-
 βάσιλαν ἔνεκεν δι' ἐφιτευσίας ἦτι διὰ ὁδοδολιάτικον πρὸς αὐτὸν καὶ
 πρὸς τοὺς καταγωμένους αὐτοῦ υἱοὺς καὶ κληρονόμους, ἦγουν ἀπὸ
 τὸν τόπον, ὃν ἔχω ἀπὸ τὴν νέαν πατρονίαν, ὅπερ μου ἐστερέωσεν
 καὶ ἐκουφέρμεψεν ἡ κυρά μας ἡ πανοφιλοτάτη καὶ ἐκλαμπροτάτη
 ῤιγέννη τῇ ὄντι εἰς τὴν Ποταμίαν τοῦ Σιδαρίου, ὥς ἵνα ποιῇσι μο-
 λικὸν ἐργαστήριον καὶ ἀπυνέμοι καὶ ἐκτελεῖ κατ' ἔτος αὐτὸς καὶ οἱ
 κληρονόμοι τούτου ἔνεκεν διὰ τὸν τοιούτον τόπον δολιάτικον κερὶν
 λύτρας εἴμοισι, καὶ οὐχί τι πλεόν, νὰ ἔχει δὲ ἄδιαν καὶ ἐλευθερίαν
 παρ' ἐμοῦ καὶ τοῦ μέρους μου ὅλλου εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα νὰ
 ἐξεβάλῃ καὶ κάμῃ τὴν ἀλλάχην τοῦ ῤιθέντος μύλωνος ἀπὸ τὸν τόπον
 μου, μὴ διενοχλουμένου τοῦ ῤιθέντος Καβάσιλα πόποτε καὶ τοῦ μέ-
 ρους αὐτοῦ, μήτε μὲν παρ' ἐμοῦ, μήτε καὶ ἀπὸ τῶν ἡμετέρων κλη-
 ρονόμων καὶ διαδοχοκατόχων. ἔχει δὲ ὁ ῤιθεὶς τόπος τὸν πλησια-
 σμὸν οὕτως πλησίον τοῦ παλαιοῦ μύλου τοῦ ποτε Ἰωάννου τοῦ Λευ-
 καδίτη καὶ πλησίον τῶν χωραφίων τῶν Βολημωτινῶν καὶ πλησίον
 τῶν χωραφίων τοῦ Αἰγίδου ἐκεῖνου τοῦ Γαλβάνου τῆς κληρονωμίας,
 ἃ λεγονται καὶ καλοῦνται τοῦ Βροντισμένου, ἀλλὰ δὴ καὶ συνέγγιστα
 τῶν αἰτέρων μου χωραφίων, δι' οὗ καὶ εἰς νομὴν καὶ δεσποτίαν,
 ἐξουσίαν καὶ κυριώτητα τέθηκα αὐτὸν ἀπὸ τὴν σήμερον, ἥτις ἐστὶ μὴν
 καὶ Ἰνδοκτος, ὥς ἀνωτέρως γέγραπται διὰ νομικάτου κονδύλου, ὥς ἦν
 ἔθως, ἐνόποιον τῶν προριθέντων μαρτύρων ἔνδων τῆς πόλεως τῶν Κορυ-
 φῶν ἐντὸς τοῦ κάστρου τῆς σιδηρίας πώρτας, καὶ ὄρκον ποιήσας καὶ
 ἐφομῶσας εἰς τὰ τοῦ θεοῦ ἅγια εὐαγγέλια στέρεθαι ταῦτα στερεὰ καὶ
 ἀπαρασάλευτα εἰς τὸν χρόνον καὶ αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἐγὼ τε καὶ οἱ
 ἐμοὶ κληρονόμοι, ὅθεν καὶ ὀφίλει ποιεῖν ἐπὶ τούτῳ αὐτὸς καὶ οἱ κλη-

ρονόμοι τούτου, ἥτι καὶ βούλγνται, ἐν τε τοῦ κτᾶσθαι, χρᾶσθαι, νέμεσθαι, πολεῖν, ὠρῖσθαι, ἀνταλάττην, προῖξι διδῶνε, ληγατεύειν, παραπέμπειν, ναοῖς θείοις ἀφιερεῖν, παίνησιν νέμεσθαι καὶ τᾶλλα πάντα ποιεῖν καὶ πράττειν, ὥσα αὐτοῖς τὰ δοκοῦντα καὶ δόξαντα γεννήσονται, ὡς τὴν κυριώτητα καὶ ἐξουσίαν παρ' ἐμοῦ λαβόντες, ἡμῶν δὲ ἀφησαμένων ἀπὸ τὴν σήμερον ἐμοῦ τε καὶ τῶν ἐμῶν κληρονόμων καὶ διαδοχοκατόχων πάντων τοῦ μήποτε τῷ καιρῷ ἢ χρόνῳ εἴχωμεν ἀνατρέφαι ἢ διασίσει τὸ παρὸν νομικάτον ἔγραφον εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα, σωζομένου δὲ νὰ ἐκπληροῦν πρὸς με τῷ ριθὲν δολιγάτικον αὐτός τε ὁ ριθὲς κῆρ Θεόδωρος ὁ Καβάσιλας καὶ οἱ κληρονόμοι τούτου πρὸς με καὶ πρὸς τοὺς ἐμοὺς κληρονόμους, ἥτι τῷ εἴμοισι τῆς λύτρας τῷ κερὶν καὶ οὕτως ὀφίλει ἔχειν τὸ στέργον, τῷ βέβαιον, τὸ ἀπαρασάλευτον εἰς αἰεὶ καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα. ἡ δὲ καὶ πηραθῆναι ἡμᾶς πόποτε τῶν καιρῶν τοῦ διασίσει τὴν παροῦσαν νομικὴν καὶ ἐμμάρτυρον συμφωνίαν ἔνεκεν τοῦ τοιοῦτου δολιατίκου, ἵνα μὴ εἴχωμεν εἰσακούεσθαι ἢ προσδέχεσθαι ἐφ' οἷς ἂν εἴχωμεν λέγειν, μήτε ἐν σεκρέτῳ καὶ δικαστηρίῳ ἢ ἐν παντὶ κρίσει, ὅπου καὶ ἵεν ἐν παντὶ τόπῳ, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ἀποδιοκώμεθα ἐκ πάσης κρίσεως κατησχημένοι, καὶ οὐ μόνον ἐκδιώκεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐμπεσοῦμεθα ὑπὸ ποινῆς πρὸς τε τῇ αὐθεντικῇ καὶ ῥιγεννικῇ ἡμῶν κόρτῃ καὶ πρὸς τῷ μέρος σου τοῦ ριθέντος Καβάσιλα ὀγγίας εἴκοσι καὶ πέντε δηνερικῶς· ἔστω τὰ μὲν εἴμοισι, ὡς δεδῆλωται, εἰς τὴν αὐθεντικὴν ἡμῶν κόρτην, τὰ δὲ ἄλλα εἰς τῷ μέρος σου. ὁμοίως ἐμπεσοῦμεθα καὶ εἰς τὴν τοῦ ὄρκου ποινήν. τῆς δὲ ποινῆς καταβληθείσις καὶ πληροθείσις ἢ ἀκαταβλήτου καὶ ἀπληρώτης τῷ παρὸν νομικάτον ἔγραφον καὶ ἐμμάρτυρον ἐχέτω τῷ στερεόν καὶ ἀμεταποίητον εἰς τὸν χρόνον τὸν ἅπαντα. ἔτι δὲ μᾶλλον ὀφίλωμέν σοι ποιεῖν περὶ τούτου καὶ τὸν καθολικὸν δεφενδῖωνα ἀπὸ παντός προσώπου ἐγὼ καὶ οἱ ἐμοὶ κληρονόμοι [εἰς] σὲ καὶ τοὺς σοὺς κληρονόμους καὶ παντοῖους διαδοχοκατόχους. ταῦτα τοῖνον ἐγὼ νομικὸς Σεβαστός Δημήτριος ὁ Μαλάκης, ἀξιωθεὶς παρὰ τὸν ἄνωθεν, γράφας τὸ παρὸν ὕψως χειρὶ τῇ ἐμοὶ ἔχοντι τῷ ὀφφίκιον ἦνε μας νομικὸς πόλεως τῶν Κορυφῶν καὶ τῆς ὅλης νήσου προστάξῃ θείᾳ καὶ κελεύσῃ βασιλικῇ διὰ ἰσχυρότετος τοῦ ἡμετέρου ὀφφικίου ἐπ' ὄψῃ τῶν προειρημένων μαρτύρων· ἔχει δὲ ἐντεῦθεν τὸ σῦνηθες σιμείῳ ἐμῶν

τοῦ νομικοῦ καὶ τῇ ὑπογραφῇ τῇ ἐμοὶ διὰ μονοκονδύλου. ἔτους
 ς ω π γ' †.

Σεβαστὸς Δημήτριος.

† Ego Aymonettus de Hugoth testor sum.

† Ego Herrius Marchesanus testis sum.

† Ego Gilectus de Pay testor sum.

† Ego Adam de Sancto Ypolith testor sum.

† Ὁ τῆς πόλεως τῶν Κορυφῶν καὶ τῆς ὅλης νήσου νομικὸς Σε-
 βαστὸς Δημήτριος ὁ Μαλάκης πρὸς ὑποκυρῶν ὑπέγραφα.

† Ego notarius Marinus de Alisano, qui omnibus predictis interfui,
 me subscripsi.

Ex originali, quod est Corcyrae, descripsit C. Hopf.

VIII. 6895 (1387) 15. ianuario ind. X.

Nerius de Acciaiolis, dux Athenarum, Nicolao de Athenis tradit fundum.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύμα-
 τος. ἡμεῖς Νέριος ντὲ Ἀιζαῖώλης, αὐθέντης καστελανίας Κορίνθου,
 δουκιάμου τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς, διὰ τοῦ παρόντος ἡμε-
 τέρου καὶ ἀσφαλεστάτου γράμματος ποιούμεν γνωστὸν τοῖς πᾶσι,
 παντίοις τε καὶ ἐτέροις ἀνθρώποις, βασάλοις καὶ ὑποταγμένοις τῆς
 ἡμετέρας αὐθεντίας τοῖς μέλλουσιν ὄραν καὶ ἀκούειν τὸ παρὸν ἡμέ-
 τερον προβηλῆτιον, ὅτι διὰ τὴν καλὴν καὶ ἀληθινὴν δουλεύειν, ἣν
 ἐποίησεν καὶ ποιεῖν οὐ παύσεν ὁ ἡμέτερος γραμματικὸς Δαμιανὸς
 Ὁφιομάχος πρὸς ἡμᾶς, ὁμοίως δὲ καὶ διὰ τὴν καλὴν ἀγάπην, ἣν
 ἔχομεν πρὸς τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ καὶ εὐγενῆν νέον, υἱὸν ἐκείνου πο-
 ιὲ εὐγενοῦς καβαλλαρίου, τοῦ μισερ Πέρου ντὲ Ἀτέναις, λεγομένου
 Πατροῦ, ἔνεκεν τούτῳ ἀπεντεύθεν καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον δεδώκαμεν
 καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν δίδομεν διὰ ἡμᾶς καὶ διὰ τοὺς κληρονόμους καὶ
 διαδόχους ἡμῶν πρὸς τὸν εἰρημένον εὐγενῆν νέον Νικόλαον ντὲ
 Ἀτέναις καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἡμέρε-
 ρον τόπον τῆς Βελισκῶς γῆν νομισμάτων πεντήκοντα καὶ τὸ στάσιον,
 ὃ ἦτον ποτὲ τοῦ Πυρῆ Μπουργουνίου μέσον τῶν τοιούτων συνόρων,
 ἧτις κατὰ ἀνατολὴν πρὸς τὴν δημοσίαν ἐδόν, δόσιν ὁμοίως τὴν ἐτέ-
 ραν δημοσίαν, ἄρκτον τὰ ἡμέτερα, πρὸς δὲ μεσημβρίαν τὸ μονοπάτιον
 καὶ τὸ ῥηθὲν στάσιον τοῦ αὐτοῦ Πυρῆ. ὁμοίως στρέφομεν πρὸς τὸν αὐ-

τὸν εὐγενῆ Νικόλαον τὴν γῆν τῶν ἑκατὸν νομισμάτων ἀπὸ τὸν ἡμέτερον τόπον τοῦ Ἀετοῦ, ἣν εἶχεν καὶ ἐγνώριζεν ἐξ ἡμᾶς ὁ εἰρημένος ποτὲ μισὲρ Πέρος, ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸς καὶ οἱ κληρονόμοι καὶ διάδοχοι αὐτοῦ τὴν ῥηθεῖσαν γῆν ὀφείλῃ κατέχειν ἢ κρατεῖν, δεσπύζειν καὶ κυριεύειν ἀλογαριάτως, μὴ παρὰ τινος ἀφ' ἡμῶν ἢ ἀπὸ τοῦ μέρους ἡμῶν διασειόμενος ἢ καὶ ποσῶς λόγον ποιούμενος. μόνον μέντοι ὀφείλει αὐτὸς καὶ οἱ κληρονόμοι καὶ διάδοχοι αὐτοῦ ποιεῖν πρὸς ἡμᾶς καὶ πρὸς τοὺς κληρονόμους ἡμῶν εἰς τὴν ἡμετέραν ἀνάκραξιν καὶ συντροφίαν ὑπὲρ χάριν ἐγνωρισμένου σωματικῶς μετὰ ἀλόγου καὶ ἀρμάτων ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἡμέρας . . . καὶ οὐχὶ ἕτερον δίκαιον πλέον τι τὸ οἰονοῦν διορίζοντα τοῖς πᾶσι, παντοίοις τε καὶ ἑκάστοις ἡμετέροις ὀφφικιάλλοις, τοὺς ὄντας καὶ τοὺς μέλλοντας εἰσελθεῖν, ὅτι τὸν εἰρημένον εὐγενῆ Νικόλαον νιὲ Ἀτέναις καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ ἵνα τὰ ῥηθέντα ἀκίνητα οὐ μὴ ποιησοῦν . . . τι τὸ οἰονοῦν, ἀλλὰ νὰ διαφεντεύουν αὐτοὺς . . . πάσης νόμοις καὶ δικαστηρίοις. διὰ γὰρ περισσοτέραν ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν ὥρισamen καὶ ἐγεγόνει πρὸς αὐτὸν τὸ παρὸν ἡμέτερον πριβελέτζιον, γραφὴν ἐν Ἀθῆναις μηνὶ ἰανουαρίῳ ιε', ἰνδικτιόνοσ ι', ἔτους ςω' ἐννενηκостоῦ πέμπτου, καὶ ἐβουλῶθι μετὰ τῆς ἡμετέρας βούλας εἰς ἀσφάλειαν πάντων τῶν ὁρώντων.

Παρεξεβλήθη τὸ παρὸν πριβελέγιον διὰ χειρὸς καμῶς Μιχαὴλ τοῦ Μενδρίνου, γραμματικοῦ κάμαρας καὶ κοῦρτης Ναυπλίου, ἀπὸ ἑναν πριβελέγιον βένρανον ἄρμας καὶ σημεῖν βεβουλωμένου τοῦ ποτὲ μισὲρ Ῥανιέρου δὲ Ἀτζαῖωλῃ ἀπὸ λόγον εἰς λόγον διὰ ὀρισμοῦ τοῦ πανευγενεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἡμῶν αὐθέντου μισὲρ Τζοάνε Λαουρδάνου, τετιμημένου πόδεστάτου καὶ καπιτάνου Ναυπλίου, εἰς ἔτη αὐμγ' ἐν μηνὶ ἀπριλλίῳ ιε' εἰς ἀνάκραξιν κυροῦ Πέρου νιὲ Ἀτέναις, καὶ τὸ εἰρημένον καὶ καθολικὸν πριβελέγιον εὐρίσκεται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ, κυροῦ Φεράντος.

Apographum membr. tabularii Florentini. Edidit Buchon, Recherches

1. 420. *Nouvelles Recherches* 2. 220.

IX. (1390).

Theodorus Palaeologus, despota Peloponnesi, litteras dat ad Amadeum VI., Sabaudiae principem.

† Τῷ ὑψηλοτάτῳ, ἐνδοξοτάτῳ, ἐκλαμπροτάτῳ καὶ ἀκριβεστάτῳ ἀδελφῷ τῆς βασιλείας μου, κυρῷ Ἀμεντέῳ νιὲ Σαβοῖα, πρίγγιπι Ἀχαΐας, Θεόδωρος, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ εὐσεβῆς δεσπότης, Παλαιολόγος

ὁ Πορφυρογέννητος, ὑγίειαν μετὰ ἀδελφικῆς διαθέσεως. τὴν γραφὴν τῆς αὐθεντίας σου ἐδεξάμεθα παρὰ τοῦ εὐγενοῦς τοῦ κῦρ Πέτρου Λατῶρ, καὶ ἐγνωρίσαμεν κατὰ πρῶτον, ὅπως διὰ τῆς τοῦ θεοῦ βοήθειας ἐνὶ ἡ αὐθεντία σου ὀλόκαλα, καὶ ἤρσεέ μας τοῦτο κατὰ πολὺ καὶ ἐχάρημεν. διὸ γοῦν ἐξεύρομεν, ὅτι καὶ ἡ αὐθεντία σας ἀγαπᾷ μας, μνημόμεν σοι, ἵνα γνωρίσητε, ὅτι καὶ ἡμεῖς ὀλόκαλα ἤμεθα μετὸν θεόν. καθὼς δέ μας ἔγραφεν ἡ αὐθεντία σας, ὅτι τὸ ἐχρήζετε νά μας μνηύσητε, ἐθαρρήσατε τοῦτο πρὸς τὸ εἰρημένον κῦρ Πέτρον, ἵνα τὸ δεῖξη πρὸς τὴν βασιλείαν μου, ἐδοῦ ἐδείξε' μας ὅσα [αὐτῷ ἀνα]-τεδείχατε, καὶ ἐγνωρίσαμεν καὶ θαρρέσαμεν γοῦν καὶ ἡμεῖς πάλιν, καὶ συνετύχαμεν πρὸς αὐτόν, ὅσον ἡβουλόμεθα, καὶ ἐχρήζαμεν, ἵνα μνηύσωμεν τῇ αὐθεντίᾳ σου, καὶ θέλεις γνωρίσειν παρ' αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν γράφομεν πρὸς τὴν αὐθεντίαν σου πλατύτερον.

† Δεσπότης ὁ Πορφυρογέννητος †.

A tergo: † Τῷ ὑψηλοτάτῳ, ἐνδοξοτάτῳ ἐκλαμπροτάτῳ καὶ ἀκριβεστάτῳ ἀδελφῷ τῆς βασιλείας μου, κῦρ Ἀμεντέφ ντὲ Σαβοΐα, πρίγκιπι Ἀχαΐας, Θεόδωρος, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ εὐσεβῆς· δεσπότης, Παλαιολόγος Πορφυρογέννητος †.

Orig. cart. tabularii Taurinensis. Italice editum est à Datta, Storia dei principii di Savoia del ramo d'Acaia. Torino 1832. 2. 368.

X. Sine anno.

Theodorus Palaeologus, despota Peloponnesi, mittit litteras ad cardinalem Angelum de Acciaiolis,

† Περιπόθητε θεῖε τοῦ ἑαυτοῦ μου, ἐνδοξότατε, αἰδесиμώτατε, σεβασμιώτατε καὶ ἀξιώτατε καρδινάλιε τῆς Φλωρέντζας, μεσὺρ Ἀγγελε. ὁ αἰδесиμώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντροῦ, ὁ φρά Ἰάκωβος, ἦλθεν ἐδῶ εἰς ἡμᾶς· ἐδεξάμεθα οὖν παρ' αὐτοῦ τὰς γραφὰς τῆς σεβασμιότητός σου, καὶ ἐγνωρίσαμεν ἐξ αὐτῶν, ὅσον ἐδήλουν· ὁμοίως ἐμάθαμεν καὶ ἀπὸ τοῦ εἰρημένου ἐπισκόπου, ὅσον μετ' αὐτοῦ μᾶς ἐμήνυες. ἤρσε γοῦν ἡμῖν κατὰ πολὺ· γίνωσκε, ὅ τι ἐμήνυες πρὸς ἡμᾶς μετ' ἐλευθερίας καὶ θάρρους, τὸ ἐβούλου καὶ ἐχρηζες, καὶ ἐκεῖ, ὅπου μεσολαβεῖ φιλία καθαρά καὶ συγγένεια, οὕτως ἐνὶ πρέπον καὶ δίκαιον, ἵνα γένηται, καὶ ὁρεγόμεθα, ὅτι οὐ μόνον διὰ τῶρα, ἀλλὰ καὶ πάν-

τοτε τὸ ἔνι εἰς ὄρεξιν τῆς σεβασμιότητός σου καὶ βούλῃσιν, ἵνα μᾶς μηνύῃς τοῦτο μετὰ πολλῆς πληροφορίας καὶ θάρρους, καὶ μέλλομεν ἡγείσθαι καὶ ἔχειν τοῦτο εἰς μεγάλην ἡμῶν εὐφροσύνην καὶ ὄρεξιν. ἀπὸ δὲ τοῦ εἰρημένου ἐπισκόπου τῆς Ἀντροῦ θέλει γνωρίσειν καθαρὰ εἰς πλάτος ἡ σεβασμιότης σου, ὅσον πρὸς αὐτὸν ἀνεθήκαμεν καὶ συνετύχαμεν νὰ διδάξῃ, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν γράφομεν πρὸς τὴν σεβασμιότητά σου πλατύτερον. τὸ πρᾶγμα οὖν στέκεται, ὅτι νὰ πέμψῃ ἡ σεβασμιότης σου ἐδῶ εἰς ἡμᾶς ἢ τὸν εἰρημένον ἐπίσκοπον τῆς Ἀντροῦ ἢ ἄλλον τινά, ὃν χρήζεις, μὲ δύναιμι καὶ ἐλευθερίαν τοιαύτην, ὅπου νὰ πορέσῃ νὰ τελειώσῃ καὶ νὰ διορθώσῃ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ, τὸ συνετύχαμεν μετ' αὐτοῦ. καὶ τὸ ἔχει ὁ θεός. θέλομεν νὰ ἡμεῖθα καλὰ καὶ νὰ εὖρωμεν, ὅτι ἔχομεν καὶ δίκαιον, ἵνα πράξωμεν αὐτὸ δὲ ὁ καιρὸς μᾶς ἐμποδίζει πρὸς τὸ νὰ ποιήσωμεν, τοῦτο θέλομεν τὸ ποιήσῃν, μὲ τοῦ θεοῦ τὴν βοήθειαν †.

† Δεσπότης ὁ Πορφυρογεννήτης †.

E tabulario Ricasoliano, quod est Florentiae, edidit Buchon, Nouvelles Recherches 2, 237.

XI. 6930 (1422) 7. augusti ind. XV.

Antonius de Acciaiolis, dux Athenarum, mercatoribus Florentinis in dominio suo concedit quaedam privilegia.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἡμεῖς Ἀντώνιος· δὲ Ἀτζαϊόλλης καὶ αὐθέντης Ἀθηνῶν, Θηβῶν, παντὸς δουκιάμου καὶ τῶν ἐξῆς, δημοποιούμεν τοῖς πᾶσι καὶ παντοίοις ἀνθρώποις, ὡς παρακατιῶν ὁ λόγος δηλώσειεν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ ἐντεμότητος καὶ διακριτικώτατος ἀνὴρ, ὀνόματι σέρ Τομάζος δὲ Φραγγίσκω Ἀλτερώτι, ἐλήλυθε πρὸς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῆς περιφανεστάτης καὶ ἐκλαμπροτάτης, ἀλλὰ δὴ καὶ μεγαλειοτάτης αὐθεντίας κουμουνίου τῆς Φιορέτζας, ὅστις ἔδειξεν καὶ ἐφανέρωσεν πρὸς ἡμᾶς ῥήματα παρὰ τῆς περιφανεστάτης καὶ ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας κουμουνίου τῆς Φιορέτζας, αἰτοῦντα μετὰ θάρρους καὶ ἐλευθερίας, ὡς τις καὶ γὰρ ὁπάρχω ἐκ γένους πατρίδος καὶ γνήσιος υἱὸς τῆς περιφανεστάτης προειρημένης αὐθεντίας, ἵνα ἔχωσιν οἱ ἅπαντες ἐγκάτοικοι πόλεως Φιορέτζας, οἱ παρόντες καὶ οἱ μέλλοντες, ὅπου δ' ἂν καὶ εὕρισκωνται, ἔδειαν καὶ ἀπλήν ἐξουσίαν εἰ τὸ ἐξόδου καὶ εἰ-

ρηνικῆς πράξεως μετὰ ἐμπορίας καὶ πραγματικῆς ὑποθέσεως εἰς ἅπασαν τὴν ἡμετέραν ὑποκράτησιν, πόλεις, χώρας καὶ τόπους. ἡμεῖς δὲ ἦνι σκέφαντος ἡ . . . νωὶ καὶ ἀγάπην ἦνι δεικνύοντα ἡ περιφανεστάτῃ αὐθεντία πρὸς ἡμᾶς μετὰ περιχαρίας καὶ ἀγαλλιᾶσεως οὐ [μικρᾶς], εὐθὺς ὑπήκοοι ἐγενόμεθα τῆς τοιαύτης αἰτήσεως, ὥς γνήσιος υἱὸς καὶ ἐ . . . ους καὶ ποιούμεν ἀπεντεῦθεν καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον, ὅτι ἅπαντα ξύλον πλευτικόν, κάτεργον, ναὺς μετὰ . . . καὶ ἄρμένων, μικρὸν καὶ μεγάλον, φορτωμένον καὶ ἀφόρτιτον, ἐρχόμενον ἀνατολὰς ἢ ἀπὸ δυσμῶν μετὰ πάσης πραγματείας πεφορτισμένον, ζωοτροφίας καὶ ἐτέρας ἄλλης ὑπάρξεως . . . , ὑπόθεν δ' ἂν καὶ ἀνέλθῃ, ὥς ἵνα ἔχουν ἀπάδιαν καὶ ἀπλὴν ἐξουσίαν [οἱ] αὐθένταις Φιορεντῖνοι, νὰ ἀπληκεύσουσιν εἰς λιμαιῶνας ἀκρωτηρίων παραθαλασσίας καὶ εἰς αὐτ' . . . τῆς θαλάσσης τῆς ἡμετέρας διακρατήσεως . . . καὶ εἰς ὃν . . . καὶ νὰ ἔχουν ἀπάδιαν, εἰς ὅσον καιρὸν θέλουν, νὰ στέκουν ἐλεύθεροι καὶ ἀνεμπόδιστοι οἱ πρ[αγματευταί] αὐτῶν, τὰ πλευτικά καὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν θέλουν νὰ ἀπέρχωνται . . . ἢ καταρτικὸν ἢ βᾶθος θαλάσσης ἢ κἀνέναν πλήρῳ καὶ συνήθειον τοῦ αἰγιαλοῦ, ἥμισυ . . . τὰ συνηθισμένα κουμέρκια καὶ γαμπέλας τῆς ξηρᾶς κατὰ τὰ . . . συνηθία τῆς ἡμετέρας διακρατήσεως ἐκκληρῆς ταῦτα καὶ μόνον. ὥς ἵνα ἔχουν ἀπάδιαν καὶ [ἐξουσίαν] ἀπλὴν τοῦ ἀγοράζειν, πωλεῖν, συναλλάγματα ποιεῖν καὶ ἐτέρας ἄλλας [πραγματεί]ας καὶ πραγματευτικὴν εἰς ἅπασαν τὴν ἡμετέραν ἐξουσίαν καὶ ὑποκράτησιν ἀνενοχλήτως καὶ ἀνεμποδίστως . . . ὡσαύτως ἐκπληροῦμεν καὶ τοῦτο χάριν τῆς περιφανεστάτης [αὐθεντίας κουμουνίου Φιορέτζας], ὅτι ἐάν ποτε καιροῖς σήμερον ἢ αὔριον βουλευθῶμεν ὥς ἵνα ποιήσωμεν κᾶμμίας γενεᾶς ἅτε Βενετίκων, Κατελάνων, Γενουβήσων καὶ ἐτέρας ἄλλης γενεᾶς κᾶμμίαν χάριτα . . . τὰ προειρημένα κεφάλαια ὀφείλουν ἔχειν καὶ οἱ προρρηθέντες Φιορεντῖνοι τὴν αὐτὴν χάριτα ἀνενοχλήτως. ὅθεν καὶ τούτου χάριν ὥρισamen καὶ ἐγεγόνει τὸ παρὸν πριβελέτζιον ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει τῶν Ἀθηνῶν, καὶ διὰ περισσοτέραν ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν πάντων τῶν ὁρώντων καὶ ἀκουόντων ἐβουλώθη καὶ μετὰ τῆς ἡμετέρας κάτωθεν κρεμαστῆς βούλας ἐν μηνὶ αὐγούστῳ ἐβδόμῃ, ἰνδικτιόνι ιε', ἔτη 6930.

E tabulario Ricasoliano Florentiae edidit Buchon, Recherches historiques sur la principauté française en Morée 2. 444. et Nouvelles Recherches 2. 289.

XII. 6936 (1428) 28. maii ind. VI.

*Francisca Tocco, domina Cephaloniae et Sanctae Maurae, Iuliano Zaotae
donat fundum.*

† Φρανγγήσκα, διὰ τῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ χάριτος βασιλῆς Ῥω-
μαίων, διλωπιούμεν διὰ τοῦ παρόντος ἡμεταίρου προστακτικοῦ καὶ
ἐβεργίτικου ὁρισμοῦ τῆς βασιλείας μου πρὸς πάντας τοὺς μέλλοντας
θεορὴν καὶ ἀκοῦην αὐτῷ, ὥσῳτι ἔθος ἐσὶν τοῖς δεσπότες προκόπτειν,
ἐβεργετὴν καὶ αὐξένειν πάντας τοὺς ἀξίους, ἧδι καὶ ἡ βασιλεία μου,
γινώσκον τὰς δούλευσες καλὰς καὶ ἐνεμπηστευμένας ἀπὸ τὸν ἐντιμώ-
τατον, οἰκίον, ἀκριβῶν καὶ ὑπεριγαπημένον λίσχηον καὶ ἄρχονταν τῆς
βασιλείας μας, κῆρ Τζουλλιάνον Ζαῶτα, ἐν ἧς ἐπέστησεν κατ' ἀρχὰς καὶ
μέλλει πύῃσε καὶ ἀπὸ τοῦ νῆν καὶ ἔμπροσθεν ἀπὸ καλῶν εἰς κα-
λῆτερα, ἐκ μέρους ἡμεταίρου καὶ ἐκ μέρους τὸν ἡμετέρων κληρο-
νῶμων καὶ διαδόχων ἡμῶν δίδωμεν, ἐπιδίδωμεν, χαρίζομεν καὶ ἐβερ-
γετοῦμεν καὶ ὡς ναίον ἐπιδίδωμεν ὁσιπτότοπον ἐν ἐντὸς τοῦ ἡμετέ-
ρου μου κάστρου Καίσαλονίας τοῦ ἀγίου Γεωργίου πλησίον τοῦ κα-
στελλοῦ μας κατὰ ἄρκτου καὶ βορείου μέρους, πλησίον καὶ συνεγ-
κῆς τοῦ ὁσιπτείου τοῦ ριθέντος ἄρχοντος κῆρ Τζουλλιάνου καὶ πλη-
σίον τοῦ ἄρχοντος, κῆρ Ἀντώνιου δὲ Τόκω, καὶ ἀπὸ τὸ ἕτερον μέ-
ρος πλησίον ὁσιπτείου τοῦ ποτε ἄρχοντός μας, κῆρ Κάρλοῦ . . . ,
ὅπιον ὁστήτιον ἦτον προλαβῶν τοῦ ποτε Μαρμάνθου τοῦ Βαρβερῶτου
καὶ ἐξέπεσεν εἰς τὴν κούρτην μας δικαιολογημένα, καὶ ἡμεῖς ἄρτι τὸ
δίδωμεν πρὸς τὸν ἡριμένον ἄρχοντάν μας, κῆρ Τζουλλιάνον, καὶ πρὸς
τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ἄρεν καὶ θῆλι σαρκικὰ νόμιμα ἐξερχόμενα ἀπὸ
τὸ κορμὶν του, ἵνα ἔχωσιν αὐτῷ ἀτάραχα, ἀσκανδάλιστα καὶ ἀνεμπό-
δηστα, μὴ παρὰ τινος ἱμποδηζόμενα ἢ ἐνοχλούμενα τὸ ἰωνόν τὸ καθό-
λου, ὅπιον ὁσιπτότόπιων ἡμεῖς τοὺς ἐζητίσαμεν τὸν πᾶν εὐτυχέστατον
αὐθέντην τὸν δεσπότην καὶ σὺν θεῷ αὐθέντην καὶ ἀνὴρ ἡμῶν, καὶ αὐ-
τός μας τὸ ἐβεργέτεσεν, καὶ πάλιν ἡμῆς μετὰ προσώτεως καὶ θελίσεως
τοῦ αὐθέντου τοῦ δεσπότη τοῦ ἐπεδώθημεν πρὸς τὸν ἄρχοντά μας
τὸν κῆρ Τζουλλιάνον, καὶ θέλωμεν, ἵνα ἔχει αὐτὸ εἰς πουργησίαν
καὶ ἧς ὄνομαν κουργησίας αὐτός τε καὶ ἡ κληρονομία αὐτοῦ που-
λήσῃ, χαρίσῃ, ἀλλάξῃ, ἧς ἀγίους ναοὺς ἀμφιερῇ καὶ εἰς γαμικὰ
συναλάγματα ἐκπέμπῃ ὡς πράγμαν πουργησίας, καὶ νὰ δεσπῇ

αὐτὸ αἱ καὶ πάντοτε. ἐν τούτῳ γράφωμεν καὶ ὀρίζομεν πάντας τοὺς ἡμεταίρους ὀφειτῆτάλους τοῦ αὐτοῦ κάστρου Καυφαλλονίας, βητζερέν-
τοις, βικαρίοις, μαστρωραζονάλλοις, τρεζουριερίοις, καστελλάνοις, πορ-
κουράτωροις, γαβαρέττας καὶ πᾶσιν ἐτέρις ἡμεταίρις ὀφειτῆτάλοις,
τοὺς ὄντας ἢς τὸ παρὸν καὶ τοῖς μέλλοντας ἔσεσθαι καὶ ἀπὸ τοῦ
νῆν καὶ ἔμπροσθεν ὁ καθῆς καὶ ἕκαστος ἢς τὸν καιρὸν τοῦ ὀφι-
τῆτου αὐτοῦ, μιδὶς ἔστο ἀπότολμος διανοχλῆσε, διασῆσε, προσεικῆσε,
ἀνακράξε, γυρεῦσε πόποτας διὰ κανέναν καιρῶν τὸν ἡριμένο μας ἄρ-
χωντας καὶ λίζηον κῆρ Τζουλλιάνον Ζαῶτα ἢ τὴν κληρωνομίαν αὐ-
τοῦ διὰ τὸ ἡριμένον ὀσπιτότοπον, ἀλλὰ νὰ ἔχουσι αὐτῶ, καθὼς ἄνω-
θεν ὀπομεν. ἀλλὰ καὶ ἂν πολλαχῆς κανῆς μείζων ἢ ἐλάττον ἤθελεν
βάλῃν πρὸς αὐτοὺς τίποτας τινὰν διενόχλῃσι, ἐσῆς νὰ τοὺς διαφεντί-
ζεται καὶ δικαιόζεται, ὅς καθὼς διαλαμβάνι ὁ παρὸν μας ὀρισμός. σὶ
δὲ ἡμέταιρος μας γαβαρέτος, Αῶγουστίνος Σπινίλο, εὐλέποντας τὸν
παρὸν μας ὀρισμῶν, ἐσῆ νὰ ἀπέλθῃς σωματικὸς καὶ νὰ δώσης καὶ
παραδώσης τὸ αὐτὸ ὀσπιτότοπον πρὸς τὸν εὐγενῆ ἱκίον καὶ ὀπερι-
γαπιμένον λίζηον κῆρ Τζουλλιάνον Ζαῶτα καὶ πρὸς τὴν κληρωνομίαν
αὐτοῦ, καὶ βάλε αὐτοὺς εἰς νομῆν σωματικὴν καὶ ἀκερέαν κυριώτητα,
καὶ πίησων πρὸς αὐτοὺς καὶ παραδωτικὸν κατὰ τὴν νομῆν καὶ συν-
ῆθειαν τοῦ τόπου. καὶ ὁ παρὸν ὀρισμὸς μετὰ τὸ ἀναγνωστῆναι ἄς
ἔχει τὸ στερεόν, τὸ βαίβσον, τὸ ἀσφαλές καὶ τὸ ἀμεταπίητον, καὶ ἄς
διαμένῃ πρὸς τὸν ἡριμένον κῆρ Τζουλλιάνων καὶ πρὸς τὴν κληρωνο-
μίαν αὐτοῦ εἰς κωουτέλλαν αὐτὸν καὶ ἐμφάνιαν πάντων τῶν ὀρόντων.
ἔ γράφη ἐν τὸς τῆς Θεοοσόστου πόλεως Ἀγίας Μαύ-
ρας ἐν μηνὶ μαΐφ τῇ κῆ, ἰνδ. ς', ἔτει τῆς νῆν τρε-
χοῦσης ς' ϥ λς' †.

† Φράγγισκα, χάριτι Θεοῦ βασύλισσα Ρω-
μαίων †.

Orig. chart. equitis Cicognae Venetiis. Minus accurate edid. Χιώτης,
Ἱστορία τῆς Ζακύνθου 2. 624.

XIII. 6940 (1432) 1. februarii ind. X.

*Guilelmus de Cancelieriis, canonicus ecclesiae metropolitanae Atheniensis,
Gregorio Chamachae tradit fundum.*

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. καὶ γὰρ πρε[σβύτερος] Γουλιέλμος ντὲ Καντζηλιέρ, κανόνικος καὶ καντο-
ρος, ἀλλὰ δὴ καὶ μανεγηλέρης τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως τῶν Ἀθη-
νῶν, ποιῶ γνώριμον καὶ φανερόν πᾶσιν ἀνθρώποις τοῖς μέλλουσιν ὄραν
καὶ ἀκοῦσαι τὸ παρὸν μου χαρτὶν καὶ ἔγγραφον τὸ ἐξ ἐπερωτήσεως
καὶ ὁμολογίας μου ἐκτεθὲν, ὅτι ἀπεντεῦθεν ἰδοὺ ἀπὸ τὴν σήμερον
χαριτόνω καὶ παραδίδω πρὸς σὲ Γρηγόριον τὸν Χαμάχην καὶ πρὸς
ἅπαντα μέρη τῶν διαδόχων [καὶ κληρονόμων] σου τὸ ἡμέτερόν μοι
χωράφιον τὸ ὃν ἀπὸ τῆς κανονικαίας μου τοῦ πρε[σβυτέρου], τὸ ὁποῖον
χωράφιον ἐπροεκάτεχάν τινες κρυφίως, καὶ οὐδὲν εἶχεν ἡ δηλουμένη
κανονικαία καὶ ἐξ αὐτοῦ ποτὲ συμφέρον. ἐπειδὴ τὴν σήμερον ἔφθα-
σα καὶ ἐκέρδησα τοῦτο μετὰ κρίσεως τοῦ πανυψηλοτάτου ἡμῶν αὐ-
θέντου μισέρ Ἀντωνίου ντὲ Ἀτζαϊώλη καὶ αὐθέντου Ἀθηνῶν, Θη-
βῶν καὶ τῶν ἐξῆς, τὸ διακείμενον ὑπὸ τὴν τοποθεσίαν τοῦ Δρά-
κου, τό τε πλησίον Σταυράκη τοῦ Μαρχαδάντου καὶ τῶν ἐκεῖσε
τριῶν ὁδῶν, ὅπως καθέξας τὸ τοιοῦτον χωράφιον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ
εἰς τὸ αἰεὶ, παιδῶν τῶν παιδιῶν σου κατὰ διαδοχὰς γένους, ἕως ἂν
ὁ ἥλιος τὸ πᾶν ἐφορᾷ, τοῦτο βελτιοποιῆς καὶ κατασπέρνης αὐτὸ
σπέρματα, ὅποια ἄρα θέλῃς καὶ βούλῃσαι, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν ἅπαντα
τὰ βουλευτέα σοι ποιῶν ἐν αὐτῷ, τὴν εἰσοδὸν τε αὐτοῦ ἅπασαν ὑφεί-
λης ἀποκερδαίνειν μετὰ τῶν μερῶν τε καὶ κληρονόμων σου μονομερῶς
καὶ ἀκρωτηριάστως, προσέτι δὲ καὶ ἄδειαν [ὑφείλεις] ἔχειν τοῦ ἐπι-
δίδειν σε τὸ τοιοῦτον χωράφιον εἰς ὅλα δ' ἂν πρόσωπα βούλῃ παντοι-
οτρόπως, μὴ δυναμένου παρ' ἐμοῦ τοῦ [πρεσβυτέρου τῆς] δηλουμένης
κανονικαίας διασειόμενος ἢ ἐνοχλούμενος ἢ ἀναθεωρούμενος ἢ ἐμπο-
διζόμενος ἢ τὸ παράπαν λογοποιούμενος, διὰ τὸ λαβεῖν με ἀπὸ σοῦ
τὴν σήμερον ἔνεκεν τούτου χάριν εἰς δεικτικῶν . . . πλὴν δὲ ὡς
ὀφειλοντός σου καὶ μόνον τοῦ ἐκπληρεῖν καὶ ἐπιδιδεῖν σὺ τε καὶ
πάντες οἱ διάδοχοι κάτολοι καὶ κληρονόμοι σου ἐτησίως χάριν ἀπο-
κοπὴν κάθε αὐγουστον μῆνα τῆς κοιμήσεως σολδία δέκα καὶ ἐξ
ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ χωραφίου πρὸς τὸν κατὰ τὴν ἡμέραν ὑπάρχοντα κα-

νόνικον, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἄλλο δίκαιον τὸ οἴονοῦν. καὶ οὕτως ἐπιδίδοντας τὴν εἰρημένην ἀποκοπὴν μέλλεις ἔσθαι ἐν αὐτῷ ἀμετακίνητος παιδίων τῶν παιδίων σου, ὡς προλαβὼν ὁ λόγος φθάσας ἐδήλωσε, δεφεντευόμενος σὺ τε καὶ ἅπαν τὸ μέρος σου ὑπὲρ τοῦ τοιούτου χωραφίου διὰ κατολῇ καὶ νόμου παρ' ἐμοῦ καὶ παντός τοῦ μέρους διακειμένης . . . τὴν σωματικὴν νομὴν παραδέδωκας πρὸς σέ ἐν αὐτῷ ἐνώπιον τῶν κάτωθεν ἀξιοπίστων μαρτύρων, ὅθεν [καὶ] τὸ παρὸν ἔγγραφον ἐγεγόνει ἐξ ἐπιτροπῆς καμου, γραφὲν δὲ διὰ χειρὸς νοταρίου καὶ καντζηλιέρου Ἀθηνῶν Νικολάου Χαλκοματά, ὅθεν καὶ βουλωθὲν μετὰ καὶ τῆς βούλας τῆς κάτωθεν κρεμαστῆς τοῦ καπίτουλου εἰς περισσότεραν ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν τῶν ὁρώντων ἐν μηνὶ φεβρουαρίου α', ἰνδικτιόνος ι', ἔτους 6940. αἱ προτραπέσαι μαρτυρίαι τοῦ παρόντος ἔγγραφου εἰσὶν ὅ τε κύρ Ἰωάννης ὁ Ζηρημιδοῦρος, κύρ Νικολός ὁ Χαλβούρης καὶ κύρ Ἰωάννης ὁ Καλογεράς.

Et ego presbiter, Ioannes de Bonalma, decanus et canonicus maioris ecclesie, de manu mea subscribo.

Et ego presbiter, Bernardus Hamusti, canonicus maioris ecclesie, subscripsi de manu mea.

Et ego presbiter Franciscus . . . pero, canonicus maioris ecclesie, subscripsi de manu mea.

Ὁ Χαλκοματᾶς Νικόλαος, νοτάριος καὶ καντζηλιέρης πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, προτραπεῖς, ὡς ἀνώτερο [δεδηλωται], ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα.

E tabulario Ricasoliano, quod est Florentiae, edidit Buchon, Nouvelles Recherches 2. 290.

XIV. 6945 (1437) 6. augusti ind. XV.

Nerius de Acciaiolis, dux Athenarum, confirmat privilegium Antonii de Acciaiolis Gregorio Chamachae datum.

Ἡμεῖς Νέριος ντὲ Ἀτζαϊώλης καὶ διὰ τῆς τοῦ θεοῦ χάριτος αὐθέντης Ἀθηνῶν, Θηβῶν καὶ τῶν ἐξῆς διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου γράμματος ποιούμεν γνῶριμον τοῖς οὐσί τε καὶ τοῖς μέλλουσιν καὶ εἰς τὸ παρὸν ἐμφανίζεσθαι. καὶ γὰρ ἐπειδὴ περ φαίνει, ὅτι σὺ, Γρηγόριος ὁ Χαμάχης, ἐνεμφανίσθης ἐνώπιον ἡμῶν δείχνοντα ἐν πριβελέγιον φραγγιτάδες, τὸ ἐποίησεν ὁ μακαρίτης αὐθέντης ὁ θεὸς μου ἐκεῖνος, Ἀντώνιος ντὲ Ἀτζαϊώλης καὶ τῶν ἐξῆς, ἐσυνέβη δὲ ἀπὸ λό-

γους τινῶν καὶ ἠφάνισεν τοῦτο· νῦν δὲ ἦλθεν πρὸς τὴν ἡμετέραν ἀ-
 θεντεῖαν ἱκετεύοντα παρακλητικῶς, ὅπως ποιήσωμεν χάριν καὶ ἔλεος,
 ὅτι νὰ ποιήσωμεν ἡμέτερον πριβελέγιον πρὸς αὐτὸν, ἔνεκεν τούτου,
 ὑπὲρ ψυχικῆς σωτηρίας τοῦ μακαρίτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ πατρὸς
 Φράγγου ντὲ Ἀτζαϊώλης χαρίζομεν καὶ εὐεργετοῦμεν πρὸς σὲ τὸν ἄνω-
 θεν Γρηγόριον τὸν Χαμάχην τοῦ νὰ εἶσαι ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ παιδία
 τῶν παιδίων σου ἐλεύθερος καὶ ἀκαταδούλωτος ἀπὸ πάσης ὑπαροι-
 κίας τε δουλосύνης σὺν τῶν παντοίων πραγμάτων τῆς ἀδελφικῆς σου
 μερίδος, κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, ὡσαύτως καὶ σὺν τοῦ μοναστη-
 ρίου τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μα-
 ρίας τῆς Μαρινωτίσσης καὶ σὺν τῶν παντοίων ψυχικῶν καὶ δικαίων
 αὐτῆς ὧν κέκτηται τὴν σήμερον, καὶ τὰ μέλλουν ἀφιερεῖν οἱ φιλευ-
 σεβεῖς χριστιανοί, ἀλλὰ δὴ καὶ σὺν τῆς μερίδος σου τοῦ στασίου ἀπὸ
 στίλου τῆς τετιμημένης κόρτης τῶν τριῶν τὴν ἀποκοπὴν τοῦ ἔχειν
 ἐπεξουσῶς τοῦ πωλεῖν, δωρεῖσθαι, ἀνταλλάττειν, ἐν προεξί διδόναι καὶ
 ὑπὲρ ψυχικῆς σωτηρίας παντάπασιν ποιεῖν ἀκωλύτως καὶ ἀνεμποδίστως
 ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι ἀπὸ τὴν σήμερον οὔτε ἡμεῖς ἢ ἄλλος ἕτερος δικαίου
 ἡμῶν ἢ κληρονόμος καὶ διάδοχος κάτολος ἡμῶν κάμμιαν ἐξουσίαν
 καὶ κυριότητα ἐπὶ σὲ καὶ παιδίων [τῶν] παιδίων σου καὶ σὺν τῶν
 παντοίων σου πραγμάτων, ὡς εἰρήκαμεν ἄνωτέρω, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον
 ἔστω σοὶ φράγγος ἐλεύθερος καὶ παιδία τῶν παιδίων σου ἀπὸ πάσης
 ὑπαροικίας τε δουλосύνης, ἀπὸ τε ἐγγαρίας κανισκίων, μουστοφοριῶν,
 ἐλαιοπαρουχίων καὶ ἐτέρων ἄλλων τοιούτης ὑπαροικίας προνομίων,
 διορίζοντα, πάντας τοὺς ἡμετέρους ὁφικιαλίους, διαδόχους κατόλους
 καὶ κληρονόμους ἡμῶν, εἴ τινες ἄρα καὶ εἶεν, τοῦ στέργειν καὶ συμ-
 φυλάττειν τὸ παρὸν ἡμέτερον πριβελέγιον καὶ παρ' αὐτοῖς ἐξεκουσεῦ-
 σιν οὐδὲν συμβεῖη εὐρεθῆναι· διὰ γὰρ διορισμῶν ἡμετέρων ἐγεγῆνει
 καὶ γραφὲν ἐν Ἀθήναις καὶ διὰ περισσοτέραν ἀσφάλειαν καὶ βεβαί-
 ωσιν ἐβουλλώθη καὶ διὰ τῆς ἡμετέρας κάτωθεν κρεμαστῆς βούλης ἐν
 μηνὶ αὐγούστῳ 5 καὶ ἰνδικτιῶνι 15 ἔτους 6945.

*Ex origin. tabularii Ricasoliani edidit Buchon. Recherches 2. 447 et
 iterum Nouvelles Recherches 2. 296.*

XV. (6949—1440) mense octobri ind. IV.

Thomas Palaeologus, despota Peloponnesi, confirmat venditionem horti cuiusdam.

† Ἐπεὶ προσεργετήθησαν παρὰ τοῦ αὐθέντου μου τοῦ βασιλέως, τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὄντος τότε δεσπότη, ὃ τε κύριος Δημήτριος Παλαιολόγος ὁ Δερμοκαΐτης καὶ κύριος Ἰωάννης ὁ Ῥωσατᾶς περὶ τὴν περιοχὴν τῶν Πατρῶν περιβόλειόν τι, ὡς ἂν ἔχωσιν αὐτὸ ὡς ἴδιον αὐτῶν κτῆμα καὶ ποιεῖν ἐπ' αὐτῷ πάντα τὰ αὐτοῖς βουλευτέα, νῦν δὲ ἀνέφερε τῇ βασιλείᾳ μου ὁ εἰρημένος κύριος Δημήτριος Παλαιολόγος ὁ Δερμοκαΐτης, ὅπως συνεφώνησε μετὰ κυρίου Νικολάου τοῦ Ἀβούρη καὶ ἀπεπώλησεν πρὸς αὐτὸν τὴν μερίδα πᾶσαν αὐτοῦ [τοῦ] τοιοῦτου περιβολείου, καὶ ἐδέξεν, ἵνα ἐπὶ τούτῳ γένηται καὶ ὀρισμὸς τῆς βασιλείας μου πλείονος ἀσφαλείας καὶ βεβαιώσεως ἕνεκα, ἥδη διοριζόμεθα διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν ὀρισμοῦ, ὡς ἂν ἔχη ἡ τοιαύτη πράσις καὶ πράξις αὐτῶν τὸ στέργον, τὸ κύρος καὶ τὸ ἀπαρασάλευτον, καὶ ἔχη ὁ εἰρημένος κύριος Νικόλαος ὁ Ἀβούρης τὸ τοιοῦτον ἥμισυ περιβόλειον, καθὼς εἶχεν αὐτὸ καὶ ὁ Δερμοκαΐτης, ὁμοῦ μετὰ τοῦ Ῥωσατᾶ ὡς ἴδιον αὐτοῦ κτῆμα καὶ ἀναφαίρετον αὐτός τε καὶ οἱ παῖδες καὶ κληρονόμοι αὐτοῦ, ἔχει δὲ ἐπ' ἀδελίας ποιεῖν ἐπ' αὐτῷ πάντα τὰ αὐτοῦ βουλευτέα, ἥγουν πωλεῖν, χαρίζειν, προικοδοτεῖν, ἀνταλλάττειν, παρὰ μηδενὸς κωλυόμενος τὸ παράπαν ἐπὶ τῇ διακατοχῇ καὶ νομῇ αὐτοῦ. καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου βεβαίωσιν ἐγένετο καὶ ὁ παρὼν ὀρισμὸς τῆς βασιλείας μου κατὰ μῆνα ὁκτώβριον ἰνδ. δ' †.

† Θωμᾶς δεσπότης ὁ Πορφυρογέννητος †.

Exstat in M. Crusii Turcograecia 343.

XVI. 6952 (1444) mense februario ind. VII.

Constantinus Palaeologus despota Demetrio Mamonae Gregorae donat locum Prinicum et domum.

† Ἐπειδὴ ὁ κύρ Δημήτριος Μαμωνᾶς ὁ Γρηγοράς ἐπροθύμισεν με πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ καλὴν προαίρεσιν εἰς τὴν τοῦ πριντζιπάτου ἀνακάτωσιν καὶ σύγχησιν καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ αὐθεντικά ἀγωνίσματα, ὁμοίως με προθυμίαν τελειώνοντάς τα, ὥσάν καλὸς καὶ πι-

στός δοῦλος, εἰς τοῦτο λοιπὸν ὑπόσχεται διὰ νὰ δουλεύῃ εἰς ἄλλαις ταῖς χρίαις τὴν βασιλείαν μας μὲ καλὴν καὶ καθαρὰν πίστην καὶ ταπεινότητα· ὅθεν ὄντας τοιοῦτος ὑποδέχεται τοῦτον ἢ βασιλεῖα μου, ὥσάν ὁ ἄνωθεν λόγος ἐφάνέρωσεν, τὸν παρόντα ἀργύροβουλον δεδωμένον εἰς ἐλευθερίαν τούτου, διὸ ἀποφασίζει, καθὼς περιέχει, νὰ ἐξουσιάζῃ ἀπὸ τῶρα καὶ ἔμπροσθεν ὁ αὐτὸς κῦρ Δημήτριος Μαμωνᾶς ὁ Γρηγορᾶς ὁσπῆτιον, ὁποῦ εὐρίσκεται εἰς τὸ Ἔλος, ἀντάμα μὲ τὸν πύργον του καὶ τὸ χωρίον Πρίνικοῦ καὶ τὴν περιοχὴν του ὅλην, ἥγουν ὅσα κρατεῖ καὶ νομεύει τὸ αὐτὸ χωρίον, ἢ ἐγκάτοιχοι εἶναι ἢ ἐλεύθεροι, ἢ ἀπὸ γένους ἢ καὶ ἄλλεωτρόπως εὐρίσκονται ἐκεῖ, νὰ ἔχῃ, νὰ λαμβάνῃ κάθε χρόνον εἰς κυβέρνησίν του τὰ δέκατα, καὶ ἢ τι ἄλλον χρεοστοῦν διὰ τὴν αὐθεντίαν ἢ διὰ δούλευσιν ἢ διὰ δωσῆματα, ὁμοίως νὰ ἔχῃ τὰ πάντα, ὅσα του ἀπαρθενίζουν. καὶ ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα, ὅπου τοῦ τυγένουν. νὰ κερδένῃ ἢ νὰ πέρνῃ ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα, καθὼς του ἐδόθη διὰ γράμματος ἀπὸ τὸν ἴδιον γενεράλῃ τῆς βασιλείας μου, κύριον Ἰωάννην Φραγόπουλον, μὴν ἡμυρῶντάς τινας νὰ τοῦ δώσῃ καμίαν πείραξιν καὶ ἐνώχλησιν, ἀλλ' οὐδὲ νὰ τὸν παρασαλεύσῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ νομὴν τῶν ἄνωθεν πραγμάτων, μόνον νὰ εἶναι ἀπείραστος καὶ διαφεντευόμενος μὲν τὴν δύναμιν τοῦ παρόντος ἀργυροβούλλου ὀρισμοῦ τῆς βασιλείας μου μὲ ἐξουσίαν τοῦ ἐδώθησαν τὰ τοιαῦτα κατὰ τὸν ἄνωθεν γεγραμμένον τρόπον, δουλεύοντας αὐτὸς ἔτοιμα καὶ πρόθυμα τὴν βασιλείαν μας κατὰ τὴν ὑποταγὴν καὶ εὐπήθειαν, ὅπου ὁ αὐτὸς ἐδείχθη εἰς τὴν δούλευσίν μας. διὰ τοῦτο πρὸς ἀσφάλειαν αὐτοῦ ἔγινεν εἰς αὐτὸν ὁ παρὼν ἀργυρόβουλλος ὀρισμὸς τῆς βασιλείας μου. ἐδώθη κατὰ μὴνα φεβρουάριον Ἰνδικτικῶνος ζ', 5 πνβ', εἰς τὸ ὅποῖον καὶ ἡ βασιλεῖα μου ἐξουσιάζει.

† Κωνσταντῖνος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ εὐσεβὴς δεσπότης, Παλαιολόγος ὁ Πορφυρογέννητος †.

Ex cod. Bourée (olim Tipaldi) Athenis descripsit C. Hopf.

XVI. 1478, 23. aprilis ind. XI.

Leonardus II. Tocco, despota Artae, iubet tradi fundos quosdam nobili matronae Cleopae.

Ἀγαπημένε τῆς αὐθεντίας μου, μαστρομασάρε τῆς κούρτης μας Ζακύνθου, Ἀμπρούζε Μοναύλη. διὰ μέρος τῆς ἀρχοντοπούλας μου Κλεόπης τῆς Κοφιδουῆς ἀναφέρουσιν εἰς τὴν ἀφεντίαν μου, πῶς τὸ βραβεῖον τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ὅπου ἀπαρθνεύει εἰς τὸν Φιλόσοφον (βιβλίον ἦν τοῦτο), ἐχάθηκεν ἀπὸ ἐκείνου, καὶ οὐδὲν εὐρίσκεται. καὶ ἐζήτησεν τῆς ἀφεντίας μου, ὅτι νὰ κάμουν ὅρκον δι' ὅλον ἐκείνο, ὅπου ἀπαρθνεύει τῆς ἐκκλησίας τῆς. διὰ τοῦτο ὀρίζομεν, ὅτι νὰ πάρετε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καλοὺς γέροντας, νὰ πάτε εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, καὶ νὰ τοὺς διδετε ὅρκον διὰ τὰ ὑποστατικά, ὡσὰν καὶ διὰ τὰ ἄλλα πράγματα τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ἐντὸς τῆς χώρας Ζακύνθου, ὡσὰν καὶ εἰς τὴν ἑτέραν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ Λήθου εἰς τὸ μέρος τοῦ Ἐργασίου, καὶ ὅσα κτήματα καὶ πράγματα εἴρηκε, ὅτι ἀπαρθνεύουν εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς, ὅπου ἦσαν διωρισμένα ἐξ ἀρχῆς ἕως τῆς σήμερον, μὲ ὅρκον τῶν καλῶν γερόντων καὶ ἀνθρώπων τοῦ τόπου μας, κάμε νὰ τὰ παραδώσης μὲ ἄλλα ἀξιόπιστα παραδοτικά καὶ ἔγγραφα εἰς τὴν ἄνωθεν ἀρχοντοπούλαν τὴν Κλεόπην διὰ μέρος τῶν ἐκκλησιῶν τῆς, τόσον χωράφια, ὅσον καὶ ὁσπίτια, ἀμπέλια, χωράφια, τόπους, περιβόλια, δένδρη καὶ εἴ τι ἕτερα πράγματα ἀπαρθνεύουν δικαιολογημένα εἰς τὰς αὐτάς ἐκκλησίας. ἀλλέως μὴ γένῃ, καὶ ὁ ὀρισμός μου ᾧς μένῃ εἰς τὸ μέρος τοῦ. ἐγράφη ἐν τῇ χώρᾳ μας Ἀγία Μαύρα, ἀπριλλίου κγ', ἰνδικτιῶνος ια' αὐοή.

Καὶ τὸ χέρι τοῦ ἀφεντὸς γραμμένο λατινικά: *Leo, despota dell' Arta.*

Exstat in cod. monasterii S. Ioannis Praeursoris in arce Zacynthi, quo edidit N. Χιώτης, Ἱστορία τῆς Ζακύνθου 2. 628.

XVII. 1511, 10. novembris.

Chienses commendant reipublicae Ianuensi causam quamdam monasterii dicti Nea Mone.

† Πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον αὐθέντα καὶ γουβερνάτωρ, τοὺς ἐκλεγμένους αὐθέντας, ἀντιάνους καὶ τὸ ὑψηλότατον ὑφίχιον τῆς Χίου

οἱ πάντες Γραικοὶ τῆς νήσου Χίου, εὐγενεῖς καὶ οἱ καθόλου λαοὶ αἰώνιοι καὶ πιστώτατοι δοῦλοι μετ' εὐλαβούς καὶ ταπινῆς ἀρεκουμαντισιοῦς παρακαλοῦντες δαιόμεθα. τὸ αἰδέσιμον καὶ πάνσεπτον μοναστήριον ἡ Νέα Μονή, τὸ μόνον ἀναφύχιον τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, τὸ ἀγαπητὸν καὶ εὐλαβέστατον κατοικητήριον πάσης Ἑλλάδος, ὄντα ὑστεριμένον καὶ ἐξεγυμνομένον ἀπὸ τινὰ ἴδεια αὐτοῦ ὑποστατικὰ καὶ καλὰ ἀπὸ τὸν μακαρίτην ἐκείνον μισέρ Γαμπριέλ Ἰουστουνία Ῥεκανέ καὶ μισέρ Φίλιππον Πατέ, οἵτινες ἕως τὴν σήμερον κρατοῦσι αὐτὰ, ὃ τε μισέρ Φίλιππος Ῥεκανές καὶ μισέρ Φραντζέσκος Πατέ, οἱ υἱοὶ αὐτῶν, τὸ δὲ αὐτὸ μοναστήριον ἐρχόμενον εἰς πτοχίαν καὶ μὴ δυνάμενον διοικεῖν τοὺς μοναχοὺς αὐτοῦ, δούλους θεοῦ καὶ εὐχέτας τῆς αὐθεντίας σας, ἐσυμφώνισαν οἱ ῥηθέντες μισέρ Φίλιππος καὶ μισέρ Φραντζέσκος εἰς τὴν κρίσιν τῆς ἐπισκοπῆς Χίου, καὶ τυπόνοντα δικαίως τὸ ῥηθὲν μοναστήριον τὴν ἑαυτοῦ δικαίαν ζήτησιν καὶ προσέφερον διὰ πολλῶν γραφῶν τὴν εἰρεμένην αἰτίαν, εἰς τὴν ὅποιαν ὁ προρηθεὶς μισέρ Φίλιππος ἀπολογούμενος πορεύεται καὶ ὁ ῥηθεὶς μισέρ Φραντζέσκος Πατέ, δὲν ἐμπιστεύεται εἰς τὴν ἄδικον αἰτίαν αὐτοῦ, καὶ θέλοντα μετὰ μακροτάτου καιροῦ καὶ μετὰ ἐξόδων καὶ πειρασμῶν τὸ ῥηθὲν μοναστήριον τὸ πτοχὸ καὶ ἀδύνατον νὰ τὸ κουράσῃ δι' ἐνὸς μπρέβε τοῦ ἀγιωτάτου ἀρχιερέως ἀναστ[ρ]έφοντα τὴν εἰρημένην αἰτίαν ἐκβληθῆναι ἀπὸ τὴν εἰρημένην κρίσιν τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ ἐποίησαν καὶ ὀρδινίασαν αὐτὴν εἰς τὴν Γένουβαν εἰς δύο αἰδεσίμους κανονικοὺς ἀγαπητοὺς καὶ φίλους τοῦ εἰρημένου μισέρ Φραντζέσκου καὶ πρὸς [τὸ] προρηθὲν μοναστήριον δικαίως εἰς ὑποψίαν, τὸ ὅποιον πρᾶγμα μανθάνοντες οἱ ῥηθέντες μοναχοὶ τῆς Νέας Μονῆς συνήχθησαν ὁμοῦ, καὶ μετὰ δακρύων καὶ θρήνων προσέδραμον πρὸς ἡμᾶς, παρακαλοῦντες, ὅτι πάντες ἡμεῖς ὁμοῦ νὰ προσδάμομεν εἰς τὸν λιμένα τῆς ἐλεημοσύνης καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς ἐκλελεγμένη[ς] σας αὐθεντίας καὶ αὐτὰς μετ' εὐλαβείας δαιηθῆναι, ἵνα ἀξιοθῶσιν κατὰ τὴν ἑαυτῶν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν τὰς εἰρημένας αἰτίας πρὸς δύο δικαίους καὶ συνετοὺς ἀνθρώπους συμβαλθῶσιν, οἵτινες καλῶς καὶ ἀρκοῦντος νοῦτωσιν τὰ δίκαια τῶν μερῶν χωρὶς μακροτάτους ἀπυλασιοὺς, καὶ διότι ὁ εἰρημένος μισέρ Φίλιππος ἀκολουθῇ τὴν αἰτίαν εἰς τὴν Χίον, νὰ δοθῇ εἰς τὸν ῥηθέντα τόπον δύο κριτὰς ἐκκλησιαστικοὺς ἢ λαϊκοὺς διὰ τὴν ῥηθεῖσαν αἰτίαν, καθὼς

ἄνωθεν, διὰ τὴν τελειόσουσιν, καὶ ὁμοίως διὰ τὸν εἰρημένον μισερ
 Φραντζέσκον εἰς τὴν Χιον. καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ ἔναι οἱ εἰρημένοι μο-
 ναχοὶ πτόχοι καὶ ἀδύνατοι. οἱ ὅποιοι τοὺς περαιομένους χρόνους ἐγ-
 καλοῦμενοι διὰ μίαν αἰτίαν δουκατῶν εἰκουσιπέντε μὲ Ἀντώνιον Ῥε-
 στὰν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τόσον ἀπεμάκριναν καὶ ἐπύραξαν τοὺς ῥη-
 θέντας μοναχοὺς εἰς Γένουβαν καὶ εἰς Ῥώμην, ὅτι ἐξοδιάσασιν πλέον
 παρ' ὃ δουκάτα χρυσὰ ὀκτακόσια, καὶ ἐὰν ἐνικήσασιν τὴν εἰρημένην
 αἰτίαν, ἀλλ' οὖν τέλος ἀπεμήνασιν ἔρημοι, καὶ ἀκομὴ εἰς σιμάδα καὶ
 βέβαια παντὶ ἀδύνατον ἤθελεν εἶσταν ταύτη ἡ δευτέρα αἰτία προσ-
 τρέχοντα αὐτὴν εἰς ἐναντίον τῶν εἰρημένων μισερ Φιλίππου καὶ μισερ
 Φραντζέσκου, οἵτινες [ἔναι] ἄνθρωποι δυνατοὶ καὶ πλούσιοι, οἱ ὅποιοι
 πωτὲ δὲν ἐθελήσασιν τὰ προρηθέντα πράγματα τὰ ἐξ ἀρπαγῆς τὰ τὰ
 στρέφουσιν καλὰ, καὶ ἀπάνω εἰς τοῦτο ἤλθασιν δυνατοὶ καὶ ἰσχυροὶ
 σφραγίδες καὶ πρέβοι τοῦ ἀγιωτάτου ἀρχιερέως, λέγοντα, ὅτι δὲν ἔναι
 οἱ ἀφορισμοὶ πασαβολάντε, μήτε αἱ κατάραι τῆς ἀποστολικῆς καθέ-
 δρας κεραυνοὶ καὶ ἀστραπαὶ, καὶ ἐὰν ἕνας Ἀντώνιος Ῥεστὰς εἰμπό-
 ρεσεν πολλοὺς χρόνους καὶ μὲ πολλὰς ἐξόδας τοὺς ἐπύραξεν καὶ τελίως
 ἠφάνισεν, ἃς συλογηθῶσιν αἱ ἐκκληλεγμέναι σας αὐθεντία, πόσον δύ-
 νονται καὶ δυνήσονται, οἱ προρηθέντες μοναχοὶ μὲ φόβον καὶ μὲ
 κακὴν καρδίαν τὰ κρίνονται μὲ τοὺς ἄνωθεν μισερ Φίλιππον καὶ
 μισερ Φραντζέσκον. διὰ τοῦτο, εὐδοκιμῶτατοι καὶ ἐκκληλεγμένοι αὐ-
 θέντες ἡμέτεροι, οἱ εἰρημένοι μοναχοὶ καὶ ἡμεῖς πάντες Γρακοὶ οἱ
 τῆς αὐθεντίας σας ἀληθινοὶ καὶ πιστώτατοι δοῦλοι μετὰ ταπινότητος
 ἱκετεύωμεν καὶ μετὰ εὐλαβείας παρακαλοῦμεν ἕνεκα τοῦ πάθους τοῦ
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν χαρίων τῆς ὑπερδεδοξασμένης
 παρθένου Μαρίας, τῆς ὁποίας εἰσὶν τὰ εἰρημένα ὑποστατικά καὶ
 καλὰ, διὰ τὴν αἰώνιαν εὐημερίαν τῶν ὑμετέρων φανερῶν καὶ κοινῶν
 ἀγαθῶν καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν αἰώνιαν δούλευσιν τὴν πιστὴν, τὰ
 ἀξιωθῆτε τὴν ἡμετέραν ἀξίαν καὶ δακρύνουσαν ζήτησιν τὰ βάλετε, κα-
 θὼς ἄνωθεν, καὶ μετὰ ταπινότητος ἱκετεύωμεν. διὰ τὸ ὅποιον πρᾶγμα
 οὐχὶ μόνον ἡμεῖς πάντες οἱ οἰκοῦντες ἐν Χίῳ ἀπολαύσωμεν ἰδίως
 καὶ ἐνικῶς τὴν χάριν, ἀλλὰ ἀκομὴ πᾶσα ἡ Ἑλλάς, τὴν ὁποίαν ἐν
 τοῦτο τῷ ἀγίῳ καὶ αἰδουσιμοτάτῳ μοναστηρίῳ τῆς Νέας Μονῆς εἰς τό-
 πον καὶ εὐλάβειαν ἐνός δευτέρου ἀγίου μνήματος τῶν Ἱερουσαλήμ,
 καὶ ἀπὸ οὐδὲν μέρος τῶν Γραικῶν εἰς τοῦτο τὸ ἅγιον μοναστήριον

δὲν ἀπομένῃ νὰ μηδὲν ἔρχονται ἀμέτριοι εἰς τοῦτο τὸ προσκύνημα, τοσαύτη ἔναι ἡ εὐλάβεια τοῦ τόπου καὶ ἡ σεμνότης τῶν εἰρημένων μοναχῶν, οἱ ὅποιοι καθ' ἑκάστην ἐπαρακαλοῦσαν καὶ παρακαλοῦσιν καὶ πάντοτε θέλουσιν παρακαλεῖν διὰ τὴν στάσιν τῆς αὐθεντίας σας τὴν εὐτυχεῖν, τὴν ὁποίαν ὁ παντοκράτωρ θεὸς ἀξάνῃ καὶ διακρατῇ εἰς αἰῶνας καὶ καλὰ. διὰ συντόμως δὲν ἀναφέραμεν, ὅσον εἰς τὴν εἰρημένην αἰτίαν ἔπρεπεν, ἐκείνο τὸ πλεον ἀρκούμενον θέλει εἶστέν, εἰς ἀκόλουθον θέλουσιν τὸ ἀναφέρειν οἱ κομισταὶ τῆς παρούσης, οἱ δὲ εὐλαβεῖς μοναχοὶ τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου. Ἐν Χίφ νο ε μ β ρ ί φ ι ' α φ ι α'.

† Τῆς ἑαυτῆς ἐκλαμπροτάτης καὶ ὕψηλοτάτης αὐθεντίας σας οἱ εὐλαβεῖς δοῦλοι.

† Ἰωάννης Κορέσης.

† Δούκας Καναβούτζης τοῦ Μα-
καριτωῖτου.

† Νηκόλας Κορέσις Τζηρήγγαις.

† Δούκας Καναβούτζης τοῦ Μα-
καρίτου κῆρ Ματθαίου.

† Ἀντόνιος Φρανγγοποῦλος.

† Ego Georgio Mirmitano.

† Δούκας Πετροκόκινος.

† Παντολέος Σγουρόπουλος Βι-
λήτζης.

† Δημήτριος ὁ Τραλῆς.

† Μάμι Ήμιμυλε.

† Σέργιος ὁ Γορδῶτος.

† Γεώργιος Διασορινός.

† Πάρης Κορέσης.

† Ἐγὼ Ξένος Μιοῦλας.

† Λουρέντζος Ἀργέντης.

† Ἐγὼ Ἰωάννης Κορέσης τοῦ
κῆρ Πέτρου.

† Λανμπρήγος Κρύτης.

† Ἐγὼ Μανόλης Σγουρόπουλος.

† βος Βρεγόρης.

† Ἐγὼ Γεώργιος Ῥοδωκινάκης.

† σις.

† Ἐγὼ Παντολέον Τριατάφιλος.

. λδας.

† Ἐγὼ Μῆκης Ἀρφάνης.

† Ἐγὼ Μιχαὴλ Μοριάκης.

† Ἐγὼ Παῦλος Μοριάκης.

† Ἐγὼ Ἰάκοβος Δομέστικος.

† Μιχάλης Σγουρόπουλος.

† Ἐγὼ Μανὲ Σκηλῆτζης.

† Ἐγὼ Πέτρος Μιοῦλας.

A tergo: Τῷ ἐκλαμπροτάτῳ αὐθέντῃ τοῦ ῥηγὸς καὶ γουβερνά-

τωρ τῶν Γενομβίων καὶ τοῖς ἐκλελεγμένοις αὐθένταις, ἀνσιάνοις καὶ τῷ ὑψηλωτάτῳ ὀφφικίῳ τῆς Χίου ἐκλεκτοῖ τῷ κομμονίῳ τῆς Γενομβας αὐθένταις ἡμέτεροι ἐνδοξότατοι.

Orig. chart. tabularii Taurinensis.

XVIII. 1561, 16. iulii.

Vincentius Cornarus Antonio Daravenia vendit domum in oppido Chandace insulae Cretae.

Ἐν ὀνόματι τοῦ αἰωνίου θεοῦ ἡμῶν ἀμήν. ἔται ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ἀφ᾽ α΄, ἰουλίῳ ις΄, ἐν Χανδάκῃ Κρήτης. φανερόν κάμνω ἐγὼ Βητζέντζω Κορνάρου, τοῦ ποτε εὐγενῆ ἀρχοντος μισέρ Ἀνδρέου. οἰκῶν εἰς τὸ κάστρον Χανδάκης, ὅτι δίδω καὶ πουλῶ εἰς γωνικὸν αἰώνιον ἐσὲν τοῦ μαστρο Ἀντωνίου Νταραβένια, τοῦ ποτε κδρ Μπερνάρδου, κάτοικος εἰς τὸ αὐτῷ κάστρον πρεζέντι, καὶ λαμβάνεις ἀπὸ μὲν ἕναν ὀσπήτιον κατώγιον καὶ ἀνώγιον καὶ ἕναν ἐργαστήριον κοίμενα εἰς τὸ ῥηθὲν κάστρον εἰς τὴν ρούγα συνωρεῖσθαι οὕτως· ἀνατολικά στενωῦ κομμονοῦ καὶ ἡ ἐμπασὰ τὸν λεγόμενον σπητιῶν καὶ δυτικά ἡ ἐμπασὰ τοῦ λεγομένου ἐργαστηρίου εἰς τὴν ρούγα καὶ νοτικά μὲ σπίτιον τῆς ἀγίας Αἰκατερήνης τῶν Συναϊτῶν καὶ βορονὰ ἕτερον σπήτιον, ὅπου πληρόνουν εἰς τὸν ἅγιον Ἀντώνιον εἰς τὸ σπητάλη. αὐτῷ τὸ λεγόμενον ἀνωγοκάτωγον ὁμοῦ καὶ μὲ τὸ λεγόμενον ἐργαστήριον ἔτι, καθὼς εὐρίσκονται, δίδω εἰς παντωτηνὰ ἐσὲν τοῦ λεγομένου μαστρο Ἀντωνίου φράγκα καὶ λύμπερα ἀπὸ πᾶσα βάρου ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἔμπροσθεν μὲ ἐξουσίαν γεμυτὴν, νὰ λάβῃς αὐτὰ μὲ τὰ μέρη καὶ δισδόχους σοῦ εἰς τὸ πουλῆν, χαρίζειν, προικίζειν, ἀνταλλάττειν, νικιάζειν, ἐξενικιάζειν, νίκην καὶ διάφορον ἐξ αὐτὰ νὰ πέρνης· καὶ διὰ τὴν ψυχὴν σου διακρήνην, καὶ ποιήσης αὐτὰ, ὥς θέλεις καὶ βούλῃσαι, ὥς ἴδιος κύριος καὶ καθολικὸς νικοκύρης, καὶ τηνάς ποτε νὰ μὴν δυνηθῇ νὰ σου εἰπῇ τὸ ἐναντίον. ὑπὸ τὴν κάτωθεν πένσαν καὶ διατημὴν καὶ πρέζιον τὸν λεγόμενον σπητιῶν καὶ ἐργαστήριον ἐκάμαμεν, καθὼς τὰ ἐθέλαν στημάρη ἢ προτομάστορες ἢ τζουράδι τῆς ἐκλαμπροτάτης μας αὐθεντίας, ἐρχοχα ἀληθινῇ νὰ γένῃ ἡ στήμα τοῦ λεγομένου ἐργαστηρίου ἀπὸ τὰ λεγόμενα σπήτια, διατῇ ἐσυμφωνήσαμεν οὕτως, ἀπὸ τοῦ γενῆ ἡ στήμα ἔχουν τῶν λεγομένων σπητιῶν,

νά ἦσαι κράτιμος νά μου πληρώνης τὰ εἵμισα ὡς ἕξη μῆναις πρό-
 τους ἐρχομένους καὶ τὰ ἄλλα ἦμισα ὡς ἕναν χρόνον πρότον ἐρχό-
 μενον, κάμνοντας καὶ δίδοντά σου τὸ κατάστιχον τὸ αὐτὸν σπιτίον
 κατωγίου καὶ ἀνωγίου, ἦγουν εἰς τὸ ὄνομα καὶ κορμὴν ἐδικό σου,
 μ' ἐξοδες εἰς τὸ μέσον κατὰ τὴν τάξην καὶ σωλημητάδαις τῆς χώρας
 μας προμετέροντας σου, καὶ ἀπὸ δὰ νά τὰ βάλῃ εἰς ταῖς στρίδαις,
 καὶ νά ῥομποράρῳ τούτο τὸ ἰνστρουμέντο διὰ νά μου δώσεις, ὡς
 ἄνωθεν, τὴν πρώτη πάγα, καὶ εἰς τὴν δευτέραν νά σου κάμῃ καὶ τὸ
 λεγόμενον κατάστιχον εἰς μὸδον, ὡς εἴρηται, καὶ εἰς τὸ λεγόμενον
 ἐργαστήριν νά στέκης καὶ νά τὸ κράτης κοντζη κολμὲ δικαῖς σου
 ἐξοδες, καὶ νά πληρώνης νίκην ἦγουν πᾶσα χρόνον δουκάτα κορέντι
 δ', ἦγουν τέσερες, ὥστε νάχης τὸν μὸδον, νά μου δώσης καὶ νά πλη-
 ρώσης ἐκείνον ὅλον, ὁποῦ θέλῃ ἦσθαι ἡ στήμα του, καὶ νά μου δώ-
 σης ἀπὸ δὰ νίκην δι' αὐτῷ δύο χροναῖς ἀβάντι τράτο. καὶ εἰς τὸν
 κερὸν ἐκείνον, ὁποῦ ἐσὺ γῇ τὰ μέρη σου ἤθελες ἔχῃν, νά μου κάμῃς
 τὴν πληρομὴν αὐτοῦ, ὡς ἄνωθεν, εἰς ὃ τι θέλῃ ἦσθαι στημάδα, νά
 μου δώσης ἀβήζῳ ἐμὲν ὄβερ τῶν διαδόχων μου τρεῖς μῆνες προτή-
 τερα, νά τὸ βάλλῃ εἰς ταῖς στρίδες, καὶ νά κάμῃ πᾶσα χριαζόμενον
 διὰ νά σου κάμῃ καὶ εἰς αὐτῷ κατάστιχον ξεθαριστῷ ἀπὸ πᾶσα
 πράγμαν μ' ἐξοδες καὶ αὐτῷ εἰς τὸ μέσον καὶ δίδοντά σου τὸ λεγόμενον
 κατάστιχον, νά μου δίδῃς τὴν λεγομένην του πληρομὴν, καὶ τότε
 παρ' εὐθὺς νά τζεσάρι τὸ λεγόμενον νίκην, καὶ οὕτως ἦμαι κοτέντο
 μὲ μὸδους καὶ τρόπους, ὡς ἄνωθεν, βάνοντας καὶ πένσαν ἀλληλογίας
 ὑπέρπυρα σ' διὰ τὴν φάπρικα τῆς ἐκλαμπρωτάτης μας αὐθεντίας καὶ
 τὸ παρὸν στερεῶν. ἀπὸ τὸ ἄλλον μέρος ἐγὼ ὁ λεγόμενος Ἀντώνιος
 Νταραβένιας πρεζέντω καὶ λαμβάνῳ τὰ λεγόμενα σπήτια ἀνωγο-
 κάτωγα καὶ τὸ λεγόμενον ἐργαστήριν μὲ μὸδους καὶ τρόπους, ὡς
 ἄνωθεν, ὑπὸ τὴν ἄνωθεν πέναν. μάρτυρες παρα[καλοῦ]μενοι μά-
 στρος Φραντζέσκο Μέγενος ἱατρὸς καὶ μάστρος Μιχέλι Πεληκᾶς
 Βουτικράρης.

Signum tabellionatus. Σταυριανὸς Λαχῳός, νοτάριος βασιλικῆς ἐξου-
 τίας, παραθεῖς ὑπέγραφα καὶ ἡσφάλλησμαι.

Orig. membr. tabularii Veneti.

XIX. 1572, 7. iunii.

Ioannes Austriae litteras dat ad archiepiscopum Monembasiensem Macarium Melissenum.

Ἐλπίζω βραχέως νὰ ἔλθω εἰς αὐτὰ τὰ μέρη εἰς αὔξισιν τῆς συνοδίας τῶν χρηστιανῶν καὶ εἰς κοινὴν ἀγαθοποιίαν, καὶ μὲ τιού-
τον σκοπὸν θέλω μισέψι ἀπ' ἐδῶ μὲ τὴν ἄνωθεν ἀρμάδα μέσα εἰς
τέσσαρες ἢ πέντε ἡμέρας τὸ ἀργότερον διὰ τοὺς Κορφοὺς.

Don Juan.

Messina 7. iunii 1572.

Buchon, Nouvelles Recherches 2. 344.

XX. 1609, 5. octobris.

Clerus insulae Cypri a Carolo Emanuele, Sabaudiae duce, auxilium petit contra Turcas.

Τῷ ὑφιλοτάτῳ δούκα δὲ Σαβοΐα ταπεινὸς
Χριστόδουλος, ἀρχιεπίσκοπος πάσης Κύπρου καὶ
Νέας Ἰουστινιανῆς.

Θεορόντας ταῖς καρδίαις τῶν ἀνθρώπων τόσον ἔξεπνες ση τὸν
νόσιν τῆς Κύπρου εἰς εὐλάβειαν τησὶς υφιλότητος, ὡς ἀφέντης παλαιὸς
ἐτούτου τοῦ ριάμου, τὸ ὅποιον πλήθος εὐρίσκεται εἰς τόσα τυρανία
ἀπὸ τοὺς Τούρκους, καὶ δηὰ τοῦτον ἀπεστέλνομεν νὰ παρακαλέσομεν
τὴν ὑφιλότιτα σου, νὰ γιπιρετίσει με τὴν δύναμιν τοῦ ρυγὸς Φιλύπ-
που, νὰ δώσει ὀρδηγίαν καὶ βοήθηαν, νὰ ἐλευθερώσει ἐτούτον τὸν τό-
πον ἀπὸ τὰ χέρια τυράννου, ὅτι εἶναι μεγάλον ἀμάρτιμα τέτιον ριά-
μον νὰ εὐρίσκεται εἰς τὰ χέρια του, ὅπου εἶτοναι ἀφεντεμένον ἀπὸ
τοὺς παλαιοὺς ἐδικοὺς τῆς ὑφιλοτιτάσου, καὶ ἂν ἡ ἀγία τριάς φω-
τίσει τὴν βασιλείαν τοῦ ρὲ Φιλύππου καὶ τῆς υφιλότητάσου, νὰ κά-
μετε ἀρμάτα. ἤξευρε ἡ υφιλότητάσου, πὼς εὐρίσκονται ἄνδρες τῶν
αρμάτων τρανταπέντε χιλιάδες, καὶ Τούρκοι δὲν εἶναι παροῦ μονε ὀκτὼ
χιλιάδες, θιμόντας τὸ πλέον τῆς υφιλότητάσου νὰ φέρετι ἀρματα
δηὰ τοὺς χριστιανοὺς, καὶ παρακαλοῦμεν τὴν υφιλότητά σου, νὰ μας
κάμεις χάριν διὰ ἀπόκρισιν με τὸν κομιστήν, ὅπου νὰ φέρει ταῖς γρα-
φαῖς, ὀνόματι Λοῖζον, δηὰ νὰ ντώσομεν πληροφορίαν ἐτούτου τοῦ λαοῦ,
ὅπου στέκουν ἀναμένοντας με μεγάλιν ἐπιθυμίαν, νὰ γιδοῦν φλάμπου-
ρον τῆς βασιλείας καὶ τῆς ὑφιλοτιτάσου, ὅτι βλέποντας ἐτούτην

τὴν βοήθησαν εἶναι ἄξιοι μὲ τὴν χάριν τὴν θεῖαν νὰ ἀφανίσουν τοὺς
 Τούρκους, τοὺς ἐχθροὺς τῆς πίστεως, καὶ εἰς ἐτοῦτον ἅς εἶναι βεβαίη
 ἡ ὑφιλοτιτάσσου, καὶ θέλεις κερδίσειν ἐτοῦτον [τὸν] τόπον, ὡς ἂν καὶ
 πρῶτα. καὶ διὰ βαιβέουσιν θέλουν ὑπογράψι καὶ ἕτεροι ἀρχιερεῖς καὶ
 ἱερεῖς καὶ πρῶτοι τοῦ νισσίου, καθένας τὸ ὄνομά του, καὶ ἀπὸ πάσα
 πρᾶμα δειδῶμε εἶδῃσιν τῆς ὑφιλοτιτάσσου, ὀλπίζοντας ἀπὸ τὸν θεὸν
 πάσα εὐχαριστίαν, νὰ γιμφορέσωμε νὰ σὲ γιδοῦμεν γλήγορα ῥύγαν
 τῆς Κύπρου ὡς ἂν τοὺς παλαιούς. οὐχὶ ἕτερον, ἡμεῖ κύριος ὁ θεὸς
 ἔστω σοι φύλαξ, καὶ ἡ εὐχὴ τῆς ἡμῶν μετριώτιτος ἔσται μεθ' ὑμῶν.
 ὁ κτοβρίφ ε' τὸ αχθ' ἔτος †.

† Χριστόδουλος, ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, ἰνδ. ζ' †.

† Ταπεινὸς Μωΐσῃς ἐπίσκοπος Ἀμοχούστου †.

† Ταπεινὸς Ἰάκωβος ἐπίσκοπος Νεμέσου †.

† Ταπεινὸς Λεόντιος ἐπίσκοπος Πάμφου †.

† Ταπεινὸς Ἱερεμίας ἐπίσκοπος Κυρεΐνας †.

† Ἰάκωβος μέγας πρωτοπαπᾶς Λεικάργων.

† Τοουμάζος πρωτοπαπᾶς Βατίλως.

† Γερόλεμος Φαγγίσκου Βατιλῆ.

† Μιχαήλ τοῦ Μάζου πρωτονοτάριος.

† Ἡσαΐας ἐπισκόπος Ἀμαθοῦντος.

† Κυρίακος μέγας πρωτοπαπᾶς Λαρνάκου †.

† Γερόλεμος Ἀαμιλᾶς χαρτοφίλαξ τῆς ἀγίας ἐκκλησίας †.

† Δελέβικος γραμματικὸς τῆς σκάλας τῆς Λεμέσου ὑπέγραφα †.

A tergo: † Τῷ ὑφιλοτάτῳ αὐθέντι Δούκα δὲ Σαβοΐα δωθεῖν
 ἐκεῖ, ὅπου εὐρίσκεται †.

Orig. chart. tabularii Taurinensis.

XXI. 1611, 6. aprilis.

*Christodulus, archiepiscopus Cypri, comiti de Monbasilio commendat legatum
 suum, missum ad ducem Sabaudiae.*

Ἐκλαμπρότατε ἀφέντι!

† Ἠκούσαμεν τὸ καλὸν θέλημα τῆς ἀφεντίας σου τῆς ἐκλαμ-
 προτάτης, ὅπου ἔχει εἰς αὐτὸν τὸ ἐδικὸν μας νεγότηζιο, καὶ τὴν βοή-
 θειαν, ὅπου ἐκάμετε μὲ μίαν τις γραφὴ τοῦ ἐδικοῦ μας ἀνθρώπου,

καὶ τὴν εὐχαριστοῦμεν ατελιοτα, καὶ δια να μεν βρισκεται κανίς. οπου να ξεύρει τὴν γλώσσαν τὴν ῥωμαϊκὴν, να μεταγλωττίσει ταῖς γραφές μας, δὲν εἶδαμεν ἀποκρίσιν ἀπὸ τὴν ὑφιλοτάτην τὴν γαληνό-τητα, καὶ ἡ μεγάλη μας ἐπιθυμία, ὅπου ἔχωμεν εἰς αὐτὸν τὸ νεγό-ζιο. γυρίζωμεν δεῦτερον να στίλωμεν τὸν ἴδιον πρωτον αποκομιστὴν τὸν Λοῖζον τοῦ Νικολὸ με τὸν Κοσταντίνον τοῦ Δήμου με ἄλλαις γρα-φαῖς μεταγλωττισμέναις ἀπὸ ῥωμαϊκὸν εἰς ἰταλιάνον εἰς τὴν ὑφιλοτά-την τὴν γαληνοτάτην, καὶ τοὺς στέλλωμεν εἰς τὸ χέριν τῆς ἀφεντία σου τῆς ἐκλαμπροτάτης, παρακαλώντον, νὰ τοὺς φαβορίσι εἰς τὴν ὑψηλοτάτην, καὶ νὰ ἀναγκάσει αὐτὸν τὸ ἅγιον ἔργον, καὶ αν δώσει ὁ θεὸς καὶ τελιοθεῖ αὐτὴ ἡ νίκη ἡ ἐκλαμπρότισου, θελῆς κερδίσει με-γάλον μυστὸν, καὶ ἡγαπιμένος ἀπὸ ὅλον τὸ νισὴ καὶ ξεχωριστὰ ἀπὸ τὸν θεὸν τὸν παντωκράτορα, ἡ ἀφορμῇ, ὅπου θέλουν λυτρωθεῖν τοσε ψυχαῖς ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου, ὅπου καθημερηγνὸν χάννουν ἀπὸ τὴν μεγάλην τυραννίαν καὶ τὴν ἀτιμονίαν τοῦ τυράννου.

Καὶ ἀκόμη ἡ ἀφεντία σου ἡ ἐκλάμπροτάτι κυράτζα κονδέσσα φαβόριτε αὐτὸν τὸ ἅγιον ἔργον, καὶ θέλετε κερδίσει μεγάλην τιμὴν ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ ἀπὸ τὸν θεὸν μεγάλην πληρομήν. ὅχι ἄλλον. κάμνω τέλος, καὶ ὁ ἀφέντης ὁ θεὸς νὰ σὰς δῇδει πασα καλοτιχίαν καὶ εὐημερίαν, καὶ ἡ ἐδικὴ μας εὐλογεῖα νὰ εἶναι με τὴν ἐκλαμπροτι- [τά] σας. Ἐγράπτε εἰς τὴν Λευκωσία τῆς Κύπρου ἐν μηνὶ ἀπριλλίῳ ε' τοῦ αχια' ἔτος.

Τῆς ἀφεντίαςας τῆς ἐκλαμπροτάτης ὁ πατέρας πνευματικός.

† Χριστόδουλος, ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, ἰνδ. θ' †.

A tergo: All' Illmo Signor il S. Conde de Mon-Basilio, gentiluomo ordinario della Camera di S. Alteza a Turino.

Orig. chart. tabularii Taurinensis.

XXII. Sine anno.

Christodulus, archiepiscopus Cypri, iterum hortatur ducem Sabaudiae, ut bellum incipiat contra Turcas.

† Τὸ δέσποτο καὶ ὑφιλότατο καθολικὸ τὸν ἀφέντις μας τὸ δούκα δὲ Σαβόγια Κύπρου ἀρ-χιεπίσκοπος Χριστόδουλος καὶ τον εμε ἀρχερυς

καὶ ἅπας τοῦ κυρίου λαὸς κράτος, νίκην, διαμονήν καὶ γιάν καὶ σοτερυαν καὶ ἐβλογιάν.

Θεόσостε καὶ καθολότατε ἀφέντι μας βασιλεὺς. νὰ εἴχῃ τοσόν καιρόν, καὶ δεχού νὰ μᾶς ἐβγάλῃς ἀπὸ τὰ χέρια τοὺς ἀπίστους, καὶ το πῖόν ἐμάθαμεν καὶ αφέντους ὁ Βοτόργιος Ζεπετοῦ εἰς τὰ χέρια τις βασιλευασού, καὶ δεόμεθα κυριο θεο ἐπαιε τον. πλεον παρακαλοῦμε τα χρονια τις μακρομενα μερα και νυχτα, και κατευχουμεθα απο οραν υς οραν, και αφ ις εσικοθισε ο καπιτανος Βετοριος, και ἐχαλασεν καπο- τους Τουρκους, αγγριοθισαν επανο μας σαν τους αγγριους λυκους, και περνουν τα πεδια μας απο τες ακαλες μας, και δεν εχομεν το θαρος μας, μονον ες αφτο τις βασιλιας σου, και πεπομέ τον καταφτις τον Ζεχαρια Μαβρον αρχόν τον ἐβγενεστατο, και ενε πρατικός τοπραμα- τον ολον στιν, καὶ αν εχε εἰς τόν κόσμον του, και ερχαίτε απο το νεοζιον τις Κυπρου καθολικω τα μιστιρα, και στεκομεθα απο τι Πάφον, και να παγι ος το Καρπασι χιλλιαδες χριστιανι δεκα, και θελομε αρματα, και εμεις να σου τα δυσομεν αλλες δεκα και τινα μ φερνι τον εξαμον ὁ αποκομιστις ο αφτος και εκ παντος δέ πως με τες βουλες μας απανω εἰς το αφτω τις βασιλια- του τον απαντον να μας ἐβγαλῃς απο τα χερια τοὺς Αγαρινους. οχι αλλο, και ο ευχη μου και η ἐβλογια και ο σιχορισι αμην.

Μηνὶ νοεμβριω ἰνδ. ιε'.

Orig. chart. tabularii Taurinensis.

XXIII. 1612, 8. octobris.

Graecus quidam in Franciam epistolam mittit de expeditione contra Turcas.

Κωνσταντινου βασιλεως πολυχρονειμενου μετα πασης της βασι- λειας αυτου εν κυριω χαιρειν. εντιμωτατε, ενδοξωτατε, σοφωτατε και συνετωτατε πασης τημης και αξιας υπερτιμε, εν αγιω πνευματι αγα- πητε και ημετερε κουμπаре, σινηωρ Τζουαν, καβαληερ Φρατζης και Μαλτης, χαρις ειη ημιν και ειρηνην και ελεος απο θεου παντο- κρατορος. δεομε του παναγαθου θεου, ινα σε ευρη η γραφη μας καλα. διοτις και ημεις ειγιος εχωμεν τω σωματι, την δε ψυχην κυ- ριως ιδεν. ομος το παρον ιναι να γνωρησις η αυθεντια σου, οπος λαβαμεν την τιμειαν του γραφην τεμπτεβριου 29 παλεω, και εχαρη-

μεν την ειγχαν σου. δευτερον εμαθαμε τα πηθη σου και εδοξασαμε τον θεον, που ελευθερονει τους φειλακομενους, και των χημαζωμενων λημιν και των ανελπιστων ελπις και βοειδια. ετερον την γραφη δεν αναγνωσασαι, διotis δεν οδημαν τον ανθρωπον σου, πλην τα ηθελα γραφι, ολλα τα γηνοςκis. ο λαος και τοπος μας στεκουντε σ τα τεμενη τους, και οσα επρομεταρηζes. ολα τα παντ' εχουν με θεου δυναμis. και ταχeson, μη βραδυνεις, δια το ονομα του Χριστου. ο κοσμος και οι Τουρκοι ηρηνευτησαν και εξενιασαν, και τορι θελει να σε ειδω, αν ειςes χριστιανος και φιλος. ο κουμπαρος σου ο στρατηγος σε προσκυνει, και εχαρισαι του ο θεος υιον, και στεκει δια την αυθεντια σου. επारे καταβη και μονιτζιων και σολδια, και κοπιασε, οπου να ενοθουμεν σ το πορτο λε Καγιω, να πληροφορηθουν ο λαος, και να βαλομε πασα ορδινω, και αν ορησις και ινε μπεζωνια, να ερθουμε εις ορισμους της. φρονιμωτατοι λιγα γραφουν, και πολλα καταλαμβάνουν. ουχι ετερον, και ο θεος Ιησους Χριστος εστω μετα της ευγενειαςσου. ερροσο. 1612 . . . ο κ τ ο β ρ ι ο υ 8 π α λ ε ω.

A tergo: Τω τιμιωτατω αυθεντι σινιωρ καβαλιερι Φρατζας και Μαλτας τιμιως και υγιως δοθητω εις τιμιας χειρας.

E codice bibliothecae Parisiensis 9525 f. 21. edidit Buchon, Nouvelles Recherches 1. 270.

XXIV. (1618).

Incolae Mainae Carolum, ducem Nivernensem, hortantur, ut proficiscatur contra Turcas.

Ηφιλοταται και αφεντοι δουκα τις Ναβερσιας Παλαιολογω.

Εγρικυσα με μεγαλοι χαρα και αγαλοιασι, απο τον εκλαπροτατον κονται ντι Καστελ-Ριναλδος μαζοι με τον εκλαπροτατον σινιόρ Πιερο ντοι Μεδιτζι, σιτροφος τον και συνπατριotis μας, την αγαποis ηφιλοτατι σου αφεντοιας και την μεγαλην προδιμιαν, οπου εχis δια την ελαιφθεριαν, οπου εχis δια το γενος τον Ρομεον, του οποιου εχαριστουμε και προσκηνουμε την ηφιλοτατι σου αφεντια, να σου δοσι ο θεος χαρι, να ελαιφθεροσις με νοικυς και δυναμες και ταξes, οπου πρεποι δια να παμε κοντρα τον Αγαρινον. και οποτε ερτις με τes δυναμες εκηναις, οπου μας επροηπαν η ανοθεν ηριμενοι, και οποτε η υφι-

λοτατι σου αφεντοια θελις ερτοι με εκηναις τες δυναμες και ταξες, οπου μας ηπαν η ανοθεν, ημεστεν προθυμοι να προσκηνοισομε την αλτετζα σου, και να την ακολουθισομε και να χασομε το εμα μας δια την αγαποι του εσταβρομενου Χριστου, του οποιου θελομε ζιτοισι, και να απεδανομε ανταμος εως εφ ορου της ζοις μας, με τουτο να εχομε δυναμοι και επιστοσινοι απο τον γαλινοτατον και χριστιανικοτατον ριγαν, να μοι μας εξαφισι εις απολοιας, και χαθουμε εμεις και τα πεδια μας, οτι τορα δεν ηναι, οσαν αλες βολες, να μας τιπαθισουν, οπου ο Αγαρινος μας εχαλα, και παλοι μας εσιπαθι, αμοι τορα αμας νοικυσι, δεν ηναι να αφισι ψηχοι απο τον κοσμον ετουτον. το λιπον η ιφιλοτατι σου αφεντια θελις καμοι να δοσι ποιισι τον ανοθεν Διον, του οποιου ομιλισαμε οτι καμνι χρια εις το θιον εργον. και στελνομε τον ανοθεν τινιορ Ποισρο ντι Μεδιτζι, ο συμπατριωτις μας και ο προτος του τοπου μας και . . . ο, ωπου τον εχομε απο τον Καβο τις Μανους εις την Καλαματα, και εδοκαμε τον θυμισι, δια να γιραιφου ζιτιματα δια τον τοπον μας, και η τοι οπου να μοινοι και να ζιτοισι δια τον τοπον μας, το στεργομεστεν το δосо μεταλος τις γραφισ, ηνα διδου ο ουρανος της ηφιλοτατι του αφεντιας πασαν δυναμην και νοικην εις τες αξια του αντρες και προθυμιες και ος πριτζιπον εδικο μας. εβλαβις δουλος και εσπλαχνικυ, κατα παντα γραφομε απο τον Καβο τις Μανις εως την Καλαματα, γραφομε και σε προσκηνομε, και υπογραφουνται και κατοθεν παρτι απο τους προεστους μας.

Νικαιτας επισκοπος και εξαρκος πατριαρχικος Ζιγυου.

Εγω Αυγορις Κλινοδοις στεργομε το ανοθε με τι γενια μου και με το χοριο ολο.

Και εγω Πατρηκιος Φοκα προσκينو την ηφιλοτητα σου αφεντια.

Κ' εγω Δημητρακης Κοντοσταπλος με το γενεα μου κε με τον τοπον μου ολον προσκηνο την ηφιλοτητα σου αφεντια.

Κ'εγω Δημητρης Νηκλος με τη γενεα μου προσκυνω την ηφιλοτητα σου αφεντια.

Ιωσαφος ιερομοναχος και ηγουμενος Χελμου.

Εγω Ηκονομος Νερει χορας Μιλεα προσκηνομε την υφιλοτατι σου αφεντια τε Νοβερτιας.

Και εγώ Δυμντρυς Νυκλος προσκυνω την υφυλο[τα]τη σου αφεντια
με την γενεα μου ολο και με τον τοπον.

Κε εγώ Φραντζισκος Ουιτηλου στεργومه τα ανοθε με Ζαρνατα
... ημετερου του βασιλεως.

Κε εγώ Κονσταντις Πουβαλος στε[ρ]γομε το ανοθε με τι γενια
μου κε με ολι τι Ζαρνατα.

Γεοργιος Σκουμπλος και ταβουλαριος Αρδουβιστας με ολην μου
την χορα προσκηνο την ηψηλοτατι σου αφεντια.

Νικιτας Μελουσινος κε ταβουλαρης χορας Πραστιου προσκη-
νουμε τιν ιψηλοτατι σου αφεντια.

Οικονομος Κουτηφαρης με τη γενια μου κε με τα χορια του
Ζιγου προσκηνουμε την οιφυλοτατη σου αφεντιαν.

Δημντρυς Ετυλνανο με τα χορια μου και με τι γενεα μου προσ-
κυνω τον υψηλοτατο σου αφεντια.

Εγώ Διμεας Βελκουνος χορας Αρεχυβας προσκινουμε τιν ηψηλο-
τατι σου αφεντια δουκα τε Νοβερσιας.

Γεοργος Κορονεος με τι χορια μου προσκυνω τον υψηλοτατο σου
αφεντιαν.

Και εγώ Λουκας δι Μεδητζης απο το Βυτιλο προσκينو την
ηψηλοτητα σου αφεντια.

Και εγώ Θεοδωρις Στεφανοπουλος με τιν γενια μου και με το
Βιτυλο προσκينو την ιψηλοτατι σου αφεντια.

Και εγώ Θεοδορακις Μαλεβρις με τι γενια μου κε με ολο το
χοριο Μανι προσκينو την ιψηλοτατι σου αφεντια.

Και εγώ Κονσταντυς Στεφανοπουλος με τον γενια μου και με
τον Βυτυλο προσκυνω την υφυλο[τα]τη σου αφεντια.

Μιχαλακυσ Κοσμας με τιν γενια μου και με το χοριο μου προσ-
κυνω τιν φυλο[τα]τι σου αφεντια.

Και εγώ Λυς Μεδυτζυς απο τον Βυτυλο προσκυνω τον υφυλο-
τατη σου αφεντια.

*E cod. biblioth. Parisiensis 9525 f. 110 edidit Buchon, Nouvelles
Recherches 1, 272.*

XXV. (1618) 13. iulii ind. XI.

*Dionysius, episcopus Lacedaemonis, litteras dat ad Carolum, ducem
Nivernensem.*

Τῷ ἐκλαμπρωτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ καὶ γαληνωτάτῳ δουκὶ Νο-
βερσίας, Κάρλῳ Παλαιολόγῳ.

Τὴν ἐκλαμπρωτάτην καὶ σεβασμιωτάτην εἰκόνα τῆς σῆς ἐδοξώ-
τητος Ἰδὼν καὶ προσεκύνησα καὶ ἡδέως κατεφίλησα, δεόμενος τοῦ
θεοῦ, ἀξιῶσαί με προσκυνεῖν αὐτὴν ἐγὼ τε καὶ πάντες οἱ ἡμέτεροι
μέχρις ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς, ὅς ποιῆσαι καὶ διαφυλάξαι αὐτὴν
ἀνωτέραν παντὸς λυπηροῦ καὶ πονηροῦ συναντήματος. ἀμήν. Ἰουλι-
λίῳ ιγ' ἐνδ. αἱ.

Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Λακεδαιμονίας Διο-
νύσιος καὶ εὐχαίτης καὶ οἰκέτης τῆς σῆς ἐκλαμ-
πρώτητος.

*E cod. bibliothecae Parisiensis 9525 f. 75 edidit Buchon, Nouvelles Re-
cherches 1. 276. In margine epistolae legitur: Par M. l'archevêque de La-
cédémone, rendue à Monseigneur par M. de Château-Renaut.*

XXVI. (1619).

*Gabriel, episcopus Naupacti et Artae, litteras dat ad Carolum, ducem
Nivernensem.*

Τῷ γαληνωτάτῳ καὶ ὑφυλωτάτῳ δουκὶ Νιβερσίας τῷ Παλαιολόγῳ.

Ὅλον τὸν κατὰ θεὸν πόθον καὶ ζῆλον, ὅπου ἔχη τὸ γένος τὸ
ἡμέτερον μᾶς, τὸ ἐγνώρισεν ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν, Δυρραχίου μητροπολί-
της, κύρ Χαρίτων. γνώριζε ἡ σὴ γαληνότης καὶ ὑψηλότης, πῶς θέ-
λομαι νὰ ἡμέστεν πάντοτε δοῦλοι σου καὶ ἐτοιμώτατοι σκλάβοι, νὰ
σὲ δουλεύσωμεν διὰ τὴν δούλευσιν τοῦ θεοῦ. πίστευσε τοῦ ἀδελφοῦ
ἡμῶν, κύρ Χαρίτωνος, ὅτι σοῦ λέγει τὴν ἀλήθειαν. τὸ ὄνομά σου
τὸ ἐφανερώσαμεν καὶ τὸ φανερώνομεν εἰς ἅπαντας ἀρχιερεῖς τε καὶ
ἄρχοντας καὶ τοῦ κοινοῦ λαοῦ. ὁ θεὸς νὰ μᾶς δώσῃ χάριν, νὰ τὸν
ἀπολαύσωμεν βασιλέαν μας. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ εἴη μετὰ τῆς σῆς γαληνότητος.

Ναυπάκτου καὶ Ἀρτας Γαβριὴλ καὶ δοῦλος τῆς σῆς γαληνότη-
τος, ἔχων καὶ πολλῶν ἐπισκόπων καὶ ἄλλων πλείστων ἀρχόντων τὴν
γνώμην, ἅπαντες δοῦλοι τῆς σῆς γαληνότητος.

A tergo: Τῷ γαληνωτάτῳ καὶ ὑψηλωτάτῳ δουκὶ Νιβερσίας, ἡμετέρῳ αὐθέντι ὡς δουλι τῆς, ἐνχειρισθεῖτω· εἰς Παρίσιον.

E codice bibliothecae Parisiensis 9525 f. 111 edidit Buchon, Nouvelles Recherches 1. 275.

XXVII. 1632, mense iulio.

Theocletus, abbas monasterii Cosinitzae, ducem Sabaudiae incitat ad expeditionem contra Turcas in insula Cypro duscipiendam.

† Ἐγλαμπρώτατε, ὑφιλώτατε, πολλιχρονιμένε ἀφέντι, φιλάξι κύριος ὁ θεὸς τὸ ἐνθεον ὕφος τῆς ὑφυλοτάτης σου ἀφεντίας †.

† Ὑφυλώτατε ἀφέντι, κάτεχε, πῶς ἐγὼ ὁ ἀνάξιος δοῦλος τῆς ὑψηλοτάτης σου ἀφεντίας Θεώκλητος, ἱερομόναχος καὶ προηγούμενος τοῦ μοναστηρίου τῆς παναγίας ὀνομαζομέν[ς] Κοσινίτζι ἥς τῆς Μακεδονίας των τόπον κοντὰ ἥς τοῦ Φυλίπου τοῦ κυροῦ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου τὸ καστέλιν, καὶ ἔχο μέσα εκατῶν πενίντα καλογέρους, καὶ ἡ πατρίδα μου ἦνε ἀπὸ τὴν Κύπρον, καὶ κάμνω τὴν πρέπουσαν μετάνιαν, καὶ προσκυνῶ τὸ ἡποπόδιον τῆς υφυλοτάτης σου ἀφεντίας, ἀκομί, πολλιχρονιμένε ἀφέντι, ἐγὼ ἐβρίσκομε παρακαλεμένος πολλές καὶ πολλές φορὲς ἀπὸ πολλοὺς σιντοπῆτες καὶ παραγκελμένος ἀπὸ τὸ γένος μου, καὶ ἔνε ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου ἔνε πάρμπάς μου, κε ζὶ κε ὁ πατέρας μου καὶ ἄλλι πολλὴ μου γενεὰ, ὡς καθὸς φένουντε, καὶ κάμνουν τὴν πρέπουσαν μετάνιαν καὶ προσκυνοῦν τὸ ὑποπόδιον τῆς ὑψηλοτάτης σου ἀφεντίας ὡς ῥίγαν καὶ ἀφέντιν τους, ὅπου ἦτον ὁ θρόνος σου πάντοτε ἥς του λογου τους. τώρα παρακαλοῦν καὶ δέουντε τῶν πολλιεύσπλαχων Χριστὸν διὰ τὴν ἡγίαν τῆς εγλαμπροτατης σου ἀφεντίας ἥς τοὺς κερούς σου, νὰ κάμεις ἀνθίμισιν, νὰ τοὺς ἐλεημονίης καὶ νὰ τοὺς εβγάλεις ἀπο τα χερια τῶν Ἀγαρενῶν, κε θέλουν ἔστην πάντωτε σκλάβι σου, καὶ νὰ παρακαλοῦν ἡμέραν καὶ νίκταν τὸν θεὸν διὰ τὴν ἡγίαν σου, καὶ διὰ τοῦτον εἰς καλὴν βεβέοσιν κάμνω ἐγὼ προμέσαν μὲ τὸ ἴδιον μου χέριν, πὸς οπόταν υφυλοτάτι σου νὰ μου ἀκούσις, ὡς καθὸς ἐγὼ θέλο νὰ γουβερνασις τὸ καὶ νὰ μὴν ἔχῃς τὴν Κύπρον ἥς το χέριν σου τώσων εὐχολα, ὅσα νὰ ἐκράτουν ἕναν μίλον ἱς το χέριν μου, καὶ νὰ σου τὸ ἔδοκα, κάμνω το κορμήν μου δια σιγουρτάν, νὰ ἔχῃς ἐξουσίαν νὰ καμνις τα κοματια μου ὅσαν τα φτια μου, διό-

της ἔχο θαρος ις τόν Χριστόν, πος με το θελιμαν τοῦ θεοῦ καί με το ριζηκον τῆς πολλιχρονιμενις σου ἀφεντίας οπόταν εγώ να παγο καί να ακούσουν το ονομαν μου, πος να ἔχο την Κυπρον ις το χέρι μου χωρίς καμίαν πίραξιν, καί ἔτζι διδο της πολλιχρονιμενισου αφεντίας, να βεβεοθης ακομι, ἐπιδι καί να ηρτα εδο ις τήν Φράντζαν ις το Παρίσι δια καπγιον σερβιτζιον του μοναστιριου, εγνωριζα τον ευγενεστατον τιμιον ἄρχοντα κυριον Γρανόν δια φρονιμον, προκομενον καί ἄξιον διὰ τετγια πραγματα καί πρακτικόν ις αυτον τον τόπον, εκαμα τοῦτο ραζουναμεντον, και πολλα του εκαλοφани, καί δεν θελι, να με αφίσι, να παγο πούποτε, οστι να ιδούμεν ρεσπόσταν ἀπό τήν υφιλοτάτην σου, διότης λεγι μου καθιμέρα, πος ἴσε ἀφέντης του, καί με ἐξέταξεν πολλά, καί με ἔβαλεν, καί ἔκαμα τὸ δεσένγιον τῆς Κύπρου, δια να σου το στίλι. μα δι αγαπην Χριστου, ας ινε σικρετταμεντι ετούτη η ὑποθεσις, οσον να ημπορις, δια να μην ξιφονιστί τετγιος λόγος, κι χαλάσουν την γενεα μου καί τὸ μοναστήρι μου και αλους πολλοὺς χριστιανούς, καί καμνο σου την φεδεν εμπροσθεν ης τον Χριστόν, πος να ισε σιγουρου ις ετουτα, οπου σου γραφο, και αν οριζις, στίλε μου γράμαν, να πρεζενταριστο εμπροσθέν σου. ουχι ετερον, καί ὁ κύριος ημων Ιησους Χριστος καί ἡ πρεσβια τῆς παναγιας μας να ινε παντα βοιδοσου, καί να σου διδι παντα νικιν ις τους εχθρούς σου. ιουλίου 1632 Χριστου.

† Ος αναξις δουλος προσκυνὸ καί γραφο †.

† Θεωκλητος, ἱερομόναχος καί προηγούμενος Κοσσινιτζης †.

A tergo: Τω εγλαμπροτατο και υφωλωτατο ημών αυθεντιν Κυρίου κυρίου δονκα δε Σαβόγια, πρηντζιπου δε Πγεμουντε και ρίγα τῆς Κυπρου ἄξιος, δοδι[τω].

Orig. chart. tabularii Taurinensis.

XXVIII. 1696, 28. octobris.

Clerus et incolae Artae equitem Liberacium accusant criminum apud ipsos commissorum.

† Υψηλότατοι, ἐκλαμπρότατοι καί ἐξωχότατοι αὐθένται καί διοικηταί τῆς γαληνοτάτης ἀριστοκρατίας τῶν Ἑνετῶν. ἡμεῖς οἱ ἐκ τῆς ἡχμαλωτισμένης Ἀρτης ἄθλιοι καί ταλαίπωροι δοῦλοι ὑμῶν

δουλικῶς τὴν ἐξωχότητα ὑμῶν προσκυνοῦμεν, ἕως ἐδάφους τῆς γῆς προσκυνοῦντες, παρακαλοῦντες καὶ δεόμενοι τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ, νὰ διατηρῇ τὸ ἔνθεον καὶ γαληνότατον κράτος τῆς δικαιοσύνης ἀριστοκρατίας ὑμῶν αἰσινὲς ἀπὸ πάσης ἐναντίας ἐπηρίας καὶ ἀνώτερον ἀνιανοῦ παντός συναντήματος.

Τὸ γράμμα μας, ἐξωχότατοι καὶ ὑψηλότατοι αὐθέντες, εἶναι, διὰ νὰ ἀναφέρωμεν πρὸς τὴν ἐξωχότητά σας τὰς μεγάλας δυστυχίας καὶ αἰχμαλωσίας καὶ δημεύσεις τῶν ὑπαρχόντων ἡμῶν καὶ ἐμπρησμοὺς τῶν οἰκῶν καὶ τῶν ἐκκλησιῶν ἡμῶν, ὅπου ἔγιναν εἰς ἡμᾶς διὰ χειρὸς τοῦ ὑψηλοτάτου καβαλιέρ Λιμπεράκη. ἡμεῖς οἱ ἐλεεινοί, ἐξωχότατοι αὐθένται, εἴχαμεν ἕως τοῦ νῦν (ἂφ' οὗ ἡ ἁγία Μαῦρα καὶ ἡ Πρέβεζα ἐκυριεύθη ὑπὸ τῆς γαληνοτάτης ἀριστοκρατίας ὑμῶν) δέκα τρεῖς χρόνους, ὅπου μὲ τὸ νὰ εἴμεσθην ὄμοροι, ἐφοβερίζομεθα ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τῆς αὐτῆς ἀφεντίας, νὰ αἰχμαλωτισθοῦμεν, ὅμως εἴχαμεν εὐνοίαν καὶ ἐφυλαγόμεσθην κατὰ τὸ δυνατόν μας, καὶ εἴχαμεν φυλαγμένο τὸ πράγμα μας, καὶ δὲν ἐβλάβημεν παντελῶς, καὶ εἴχαμεν προθυμίαν, καὶ πρότερον νὰ προσπέσωμεν, καὶ νὰ προσκυνήσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν γαληνοτάτην αὐθεντίαν, διὰ νὰ λυτρωθοῦμεν ἀπὸ τοὺς φόβους, ἀλλὰ ἐμποδιζόμεθα ὑπὸ τῶν κρατούντων ἡμῶν. μόλις δὲ μετὰ τοὺς δεκατρεῖς χρόνους ἐπήραμεν ἄδειαν, καὶ παρευθὺς μετὰ προθυμίας ἐπήγαμεν εἰς τὴν ἁγίαν Μαῦραν, καὶ ἐπροσκυνήσαμεν, καὶ ἐγίνημεν σοῦδητοι τοῦ ἁγίου Μάρκου διὰ μέσου τοῦ ὑψηλοτάτου ἀφέντου γενεράλη Ἀντωνίου Μολήνη, καὶ ἐσυμβιβάσθημεν μετ' αὐτοῦ, νὰ πληρώσωμεν κατ' ἔτος ρέαλια τῶν ἀριθμῶν χίλια πεντακόσια ἦτοι 15(00), καὶ ἔστοντας νὰ ἦλθεν ὁ μισὸς καιρὸς, ἐπληρώσαμεν τὴν ράτα ἡμῶν ρέαλια ἑπτακόσια πεντήκοντα ἦτοι 750, καὶ ἐχάρημεν ἅπαντες χαρὰν μεγάλην, πῶς ἡλευθερώθημεν ἀπὸ τοῦ πολλοῦ φόβου τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ εἴμεσθην ἐλεύθεροι. ἑξαπίνης δὲ, δὲν ἠξέζυρομεν πῶς, ἦλθεν ὡς φθοροποιὸς ἀστραπὴ ὁ φηλότατος καβαλιέρ Λιμπεράκης, καὶ ἐφθειρε καὶ ἠφάνισεν ἄρδην τὴν Ἄρταν καὶ τὰ χωρία αὐτῆς καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας χριστιανοὺς, ἄρπαξε τὰ ὑπάρχοντα ἡμῶν, ἔκαυσεν τὰ ὀσπήτια, ἐδήμευσε τὰ ἱερά σκεύη τῶν ἐκκλησιῶν, ἔρριψαν κατὰ γῆς τὰ ἅγια ἀρτοφόρια μετὰ τοῦ ζωηφόρου ἄρτου, ἔσυραν γυναῖκας μετὰ τῶν παιδιῶν αὐτῶν, ἐτράβισαν καὶ ἐφθειραν παρθένους καὶ ἄλλα μυρία κακὰ ἐποίησαν ἡμῖν οἱ ἄν-

θρωποί του, χριστιανοὶ λεγόμενοι, χριστιανούς ἡμᾶς ἐκακοποίησαν, καὶ ἐλεηλάτησαν λεηλασίαν ἐσχάτην τῇ εἰκοστῇ ἐβδόμῃ τοῦ αὐγούστου μηνός, καὶ τελείως ἡμᾶς ὑστέρησαν τῶν ὑπαρχόντων πολλούς, ἀπὸ λόγου μας, πιστεύσατε, αὐθένται ὕψηλότατοι, ἐγύμνωσαν, τελείως. ὡς τοὺς ἐγέννησεν ἡ μήτηρ αὐτῶν, καὶ ἐπεριπατοῦσαν γυμνοί, φεῦ, τὴν ἡμέραν ἐκείνην, θέαμα ἐλεεινὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τί λέγομεν, τὴν ἡμέραν ἐκείνην μόνον; ὅπου καὶ ἕως τῆς σήμερον γυμνοὶ συνδιαγούσιν, ὅτε σκεπάσματα ἔχοντες πρὸς αὐτάρκειαν, ὅτε ἐνδύματα. τὴν ἡμέραν ἐκείνην, αὐθένται ἐξωχότατοι, θάμβος ἦν, νὰ ἰδῇ τις τὸν ἥλιον αὐτὸν, ὅπου ἐσκοτίσθη συμπάσων, λογιζόμεν, καὶ αὐτὸς τῇ μεγίστῃ δυστυχίᾳ τῇ γιγνομένῃ ἡμῖν. δὲν ἤξεύρομεν, τί νὰ εἰποῦμεν διὰ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν, εἰς τίνα θρησκίαν εὐρίσκεται· μὲ τοὺς Τούρκους ὄντας, χριστιανοὺς ἐπολέμει, καὶ τώρα μὲ τοὺς χριστιανούς συνδιάγων, χριστιανοὺς πολεμεῖ, χριστιανὸς λέγεται, ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ δὲν ὁμοιάζουσι χριστιανικὰ, διότι τινὰ τῶν Τούρκων δὲν ἔβλαψε, μῆτε ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ἔλαβεν οὐδὲ ὀβολὸν ἔξω ἀπὸ δέκα ὀσπῆτια, ὅπου ἔκαυσεν, ἀλλὰ μῆτε τῶν Ἑβραίων ἔλαβέ τι, μόνον δὲ τοὺς χριστιανούς ἐζημίωσε καὶ ὑστέρησε τῶν ὑπαρχόντων, ὥστε καὶ μίαν ἐκκλησίαν τοῦ θεολόγου Ἰωάννου ἔκαυσεν. δὲν ἡμποροῦμεν νὰ γράψωμεν κατὰ λεπτιῶς ὅλα τὰ κακὰ, ὅπου μας ἔκαμαν. τοῦτο μόνον γράφομεν, ὅτι ὡς ἐχθροὶ καὶ ἀλλότριαι τῆς θρησκίας ἡμῶν ἐφέρθησαν πρὸς ἡμᾶς· ἵσως καὶ οἱ γραμματοκομισταὶ, ὅπου ἔρχονται πρὸς τὴν ὁμῶν ἐξωχώτητα, διὰ ζωσῆς φωνῆς θέλει τὰ φανερῶσει πλατύτερον. ἔτι δὲ καὶ προσεπαπειλεῖ, διὰ νὰ ἔλθῃ καὶ πάλιν νὰ μᾶς ἀφανίσῃ τελείως καὶ νὰ μᾶς ἐξαλείψῃ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. διὰ τοῦτο προσκυνοῦμεν ἡμᾶς, ἐκλιπαροῦμεν, παρακαλοῦμεν καὶ δεόμεθα ἡμῶν, αὐθένται ἐξωχότατοι, ἵνα συμπασχῆσθε ἡμῖν καὶ ἐλεήσῃτε ὡς ἐλεήμονες καὶ ποιήσετε ἔλεος μεθ' ἡμῶν διὰ τὸν τοὺς ἐλεήμονας μακαρίζοντα Κύριον, καὶ ποιήσῃτε δικαιοσύνην εἰς ἡμᾶς ὡς χριστομίμητοι καὶ δικαιοτάτοι κριταί, ἵνα εὕρητε τὸν δίκαιον κριτὴν Χριστὸν, τὸν θεὸν ἡμῶν, Ἰησοῦν ἐν τῇ φρικτῇ καὶ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς ἀνταποδόσεως, διότι θέλετε ἐλεήσῃ καὶ δικαιώσει ἀνθρώπους ὁμογενεῖς, ὁμοφύλους καὶ ὁμοπίστους χριστιανούς, διὰ τοὺς ὁποίους ἔχυσεν ὁ δεσπότης Χριστὸς τὸ ἅγιον αὐτοῦ αἷμα ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ τοὺς ἐξηγόρασε ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου. νεύσατε τοίνυν,

ὦ βέλτιστοι καὶ ὑψηλότατοι αὐθένται. εἰς τὴν κάκωσιν καὶ ταπεί-
νωσιν ἡμῶν, τῶν ἀθλίων καὶ ταλαιπώρων ἀδελφῶν σας χριστιανῶν.
καὶ μὴ ἀποτύχωμεν οἱ ἄθλιοι τῆς αἰτήσεως καὶ ἀφανισθῶμεν καὶ
ἐξαλειφθῶμεν τελείως ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ἡμεῖς ὑποσχόμεθα
πληροῦν τὸ κατ' ἔτος συμπεφωνηθὲν, καὶ προσέτι μένομεν χρεώσται,
ἵνα εὐχόμεθα καὶ παρακαλῶμεν τὸν παντοδύναμον θεόν, νὰ διαφρ-
λάττῃ καὶ νὰ διατηρῇ τὸ γαληνότατον κράτος καὶ δικαιοτάτον τῆς
γαληνοτάτης ἀριστοκρατίας ὑμῶν αἰσινὲς καὶ ἀλώβητον πάσης ἐναν-
τίας ἐπηρείας καὶ περιστάσεως εἰς αἰῶνας αἰώνων, ἀμήν. 1696 ὁ κ-
τω β ρ ί ο υ 28. κατὰ τὸ παλαιόν. ἀκόμη παρακαλοῦμεν τὴν
ἐξωχώτητα ἡμῶν τὸ εἶτε ἤθελε φανῇ, νὰ πληρώνωμεν, νὰ γένῃ κοι-
νὸν εἰς τὴν Ἄρταν, τὰ χωρία της καὶ τὸ Τζιουμέρκα καὶ Ραδοβόζι.
ἔτζι ἐφάνη κοινῶς εἰς ὅλους νὰ γένῃ μὲ τὸ ἴδιόν τους θέλημα †.

† Γρηγόριος ἱερομόναχος ὁ διδάσκαλος καὶ ἐπίτροπος τοῦ Ἄρτης
καὶ εὐχέτης ὑμῶν †.

† Θεόδωρος ἱερεὺς ὁ οἰκονόμος Ἄρτης καὶ εὐχέτης ὑμῶν †.

† Διαζὸς Μπουστρῶν ὁ λογοθέτης Ἄρτης καὶ δοῦλος ὑμῶν †.

† Χριστόδουλος ἱερεὺς ὁ σακελλάριος Ἄρτης εὐχέτης ὑμῶν †.

† Ἰωάννης Χαϊκάλης ὁ σκευοφλαξ Ἄρτης καὶ δοῦλος ὑμῶν †.

† . . . πηλιώτης ῥεφενδάριος Ἄρτης καὶ εὐχέτης ὑμῶν †.

† Ἰωάννης Ἀνδρόν . . καὶ δοῦλος ὑμῶν †.

† Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ Καστρίσιος καὶ εὐχέτης σας †.

† Ἰωάσαφ ἱερομόναχος ἡγουμένος καθ' ὁδὸν Βρύσσεως καὶ εὐ-
χέτης ὑμῶν †.

† Γεώργιος ἱερεὺς ὁ ἐπὶ τῶν Γονάτων καὶ εὐχέτης σας †.

† Δαμιανὸς ἱερομόναχος ἡγουμένος Βλαχέρνης καὶ εὐχέτης ὑμῶν †.

† Ἰωάννης Πετρίς ὁ δικαιοφύλαξ Ἄρτης καὶ δοῦλος ὑμῶν †.

† Βασίλειος Βράνις καὶ δοῦλος ὑμῶν †.

† Δημήτριος ἱερεὺς ὁ οἰκονόμος Κωνστακίων καὶ δοῦλος ὑμῶν †.

† Δημήτριος Ῥάπτης πρωτονοτάριος Ἄρτης καὶ δοῦλος ὑμῶν †.

† Λεοντάρης Κουζούλη καὶ δοῦλος ὑμῶν †.

† Ἀντώνιος ἱερεὺς ἱερομνήμον Ἄρτης καὶ εὐχέτης ὑμῶν †.

† Γερμανὸς ἱερομόναχος καὶ εὐχέτης σας †.

† Χρῖσανθος ἱερομόναχος εἰγούμενος τοῦ Θεωτοκείου καὶ εὐ-
χέτης εἰμον †.

† Γαβριήλ εἰρημονάχος καὶ εἰγούμενος τῆς Κερείας Πεφαναι-
ρομένης καὶ εὐχέταις.

† Μνος Πατακινός ἀπὸ Χαλικιαδес καὶ δούλος υμῖν †.

† Νηκολαος Γληκης καὶ δούλος σης †.

A tergo: Τοῖς ὑψηλοτάτοις, ἐξωχοτάτοις καὶ ἐκλαμπροτάτοις αὐ-
θένταις καὶ διοικηταῖς τῆς δικαιοτάτης ἀριστοκρατίας τῶν Ἑνετῶν
εὐτοχῶς εἰς Ἑνεταίαις †.

*Orig. chart. tabularii veneti. Estat in volumine, cui titulus: Deliberationi
del Senato 1697, Rectori vol. 130.*

XIX. 1711, 23. martii.

Petri Magni, Russorum imperatoris, litterae datae ad Graecos Turcis subiectos.

Μεταγλώττισις τῆς γραφῆς, ὅπου ἔστειλεν ὁ
Τζάρης εἰς πάντας τοὺς ῥαγιάδες τῆς τουρκικῆς
βασιλείας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐγύρευε βοήθειαν.

Εὐσπλαχνώτατε μπέη Ἀβράμε, ὅπου εὐρίσκεσαι εἰς τὸ Βαρνίκι,
σοῦ στέλνω ἐτοῦτο τὸ παρὸν γράμμα, πολλὰ ἡγαπημένε μου. ἐγὼ ὁ
Τζάρης τῆς Μοσχοβίας καὶ βασιλεὺς τῆς Ῥωσίας ἐσένα καὶ πάντας
τοὺς πιστοὺς καὶ πάντας τοὺς μητροπολιτάδες, ὅπου μᾶς ἀγαποῦν,
καὶ τοὺς βοϊβοδάδες καὶ τοὺς σερδάριδες καὶ τοὺς προεστοὺς τῶν
κλεπτῶν καὶ τοὺς καπιτάνους καὶ τὰ ἄξια παλικάρια καὶ πάντας
τοὺς χριστιανοὺς, ὅπου εἶναι εἰς τὴν πίστην μας, καὶ τοὺς Ῥωμαίους,
ὅπου δουλεύουν δίκαια τὴν πίστην μας, καὶ πάντας τοὺς παπάδες
καὶ τοὺς Σίρμπους καὶ τοὺς Χορβάτους καὶ τοὺς Ἀρνάουτιδες καὶ
τοὺς Μποσνάκιδες καὶ πάντας, ὅπου εἶναι εἰς τὸ μοναστήρι τῆς
Ρούμελης, καὶ ἐκεῖνους, ὅπου εἶναι εἰς τὸ μέρος τοῦ Μαυροχώρου,
καὶ τοὺς Μοντενεγρίνους καὶ τοὺς Γιανιώτες καὶ τοὺς Τιογιογιατλί-
δες καὶ τοὺς Δερνικλίδες καὶ τοὺς Τορνουβλίδες καὶ τοὺς Χορβάτες,
εἰς κοντολογίαν πάντας, ὅπου ἀγαποῦν τὸν θεόν, καὶ τοὺς χριστια-
νοὺς χαιρετῶ, καὶ τῷ θεῷ σας παραδίδω, καὶ σέρνω κόπον διὰ ἀγά-
πην θεοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν ἐμπήκα ὑποκάτω εἰς τὸ μεγάλο βάρος
τῆς βασιλείας τοῦ Τούρκου, διὰ νὰ πολεμήσωμεν. ἔτσι νὰ ἡξεύρετε,
καὶ ἐκεῖνοι, ὅπου εἶναι ὑποτεταγμένοι σας, καὶ ὅποιος μᾶς ἀγαπᾷ,
καὶ ὅποιος ἀγαπᾷ καὶ ἀκρόμπισεν εἰς τὸν θεόν καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ

ἔμπη εἰς τὸν παράδεισον, ὅλοι μὲ καθαρὰν καρδίαν νὰ ἔμπωμεν εἰς αὐτὸν τὸν κόπον διὰ ταῖς ἐκκλησίαις μας καὶ διὰ τὴν πίστιν μας, διατι οἱ Τούρκοι ἐτζαλαπάτησαν τὴν πίστιν μας, καὶ μὲ δόλον ἐπῆραν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ τοὺς τόπους μας, καὶ περισσαῖς ἐκκλησίαις καὶ μοναστήριά μας τὰ ἐδιαγούμισαν καὶ τὰ ἐκαταχάλασαν καὶ τὸ νὺν ἀκόμι τὸ ῥωμαϊκὸν βασίλειον καὶ τὰ ἄλλα μὲ δόλους τὰ ἐπῆρε, καὶ πόσῃν πτωχολογίαν, πόσαις χήραις καὶ ὀρφαναῖς ἐσκλάβωσαν καὶ διεσκόρπισαν, καθὼς κάμνει ὁ λύκος τὰ πρόβατα, καὶ πόσους τόπους ἔχουν παρμένους μὲ δόλον καὶ τὴν σήμερον, ὅσους σκλαβώνουν μὲ δυναστείαν, τοὺς τουρκεύουν, καὶ πόσους ἀνθρώπους μας καὶ πόσους τόπους μας ἔχει παρμένους μὲ δόλον. λοιπὸν ἐγὼ πηγαίνω εἰς τὴν βοήθειάν σας· ὁ Τοῦρκος ἔσμιξε μὲ τὸν Σφέτζον, ὅμως τὸ σπαθὶ μου ἔκοψε περισσοὺς ἀνθρώπους, ἡ βασιλεία μου δὲν εἶναι μικρὴ ἕως τώρα, καὶ ἀπὸ τοῦ νὺν πολλοὺς ἐχάλασα καὶ πολλοὺς ἐσκόρπισα. ὁ τωρινὸς πόλεμος, ὁποῦ κάμνω, εἶναι δίκαιος, μὲ τὴν γνῶσιν μου ἐκατάστησα τὸ βασίλειόν μου. ὁ πόλεμος, ὁποῦ κάμνω τώρα, εἶναι διὰ τὴν κακίαν τοῦ Σφέκου, καὶ ἀκόμι τρία μεγάλα ῥηγάτα μὲ περισσὰ κάστρα, ὁποῦ εὐρίσκονται εἰς τὸ περιγιάλι τοῦ ἀγχιαλοῦ, θέλω νὰ τὰ πολεμήσω. μὲ τὸ θέλημα καὶ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ τὸ σπαθὶ μου εἶναι κοφτερό. ἐὰν θελήσει ἡ καρδιά σας, μὴ φύγετε ἀπὸ τὸ μεγάλο μου βασίλειον, διατι δὲν εἶναι δίκαιον· μήπως σὰς ξεμαυλίσουν οἱ Τοῦρκοι καὶ φύγετε ἀπὸ λόγου μου.

Τοὺς ἀνθρώπους, ὁποῦ ἔστειλα εἰς Κωνσταντινούπολιν, τοὺς ἐφυλάκωσαν, ὅμως καὶ ἐκεῖνους καὶ περισσοὺς ἄλλους θέλομεν εὐγάλη ἀπὸ τὰ χερίά τους, ἡμεῖς σὰς ἀπανταχάινουμεν, δὲν εἶναι εἰλογον νὰ ἀργοπορήσετε· ἐγὼ σὰς κράζω εἰς τὸ ἀσκέρι μου καὶ εἰς τὸ μεγάλο τάμπουρό μου, καὶ ἐσεῖς νὰ φέρετε καὶ πιστοὺς σας φίλους. αὐτὸ νὰ τὸ ἡξεύρω ἀπὸ λόγου σας, καὶ νὰ σας πιστεῦσω, μόνον μήπως καὶ ἐμάθετε μὲ τοὺς Τοῦρκους καὶ πατήσετε τοῦ λόγου μου, μὲ τὴν δύναμιν τοῦ σπαθίου μου νὰ εὗρητε ἡσυχίαν, καὶ νὰ γλυτώσετε ἀπὸ τοὺς Τοῦρκους, βοηθῶντας ὁ κύριος συκῶναι τὴν τρομάρα ἀποπάνω μας, καὶ τὸ χριστιανικὸν νικηφόρον ἀσκέρι μου ἀντιστέκεται τῇ ἐχθρῷ, καὶ κάμνει πόλεμον. ἡ μεγαλοφυχία τῆς καρδίας σας εἶναι πρὸς χρέος νὰ σικώσετε τὸν φόβον καὶ νὰ πολεμήσετε, διὰ τὴν πίστιν καὶ διὰ ταῖς ἐκκλησίαις σας ἃς χύσωμεν ἕως τὴν ὑστερινὴν

σταλαγματείαν τὸ αἷμά μας. καὶ ὅτι τιμὴν σὰς ἔκαμαν οἱ αὐθεντά-
δες καὶ μεγάλοι ἀγάδες, καὶ ἐγὼ παρόμοια θέλω σας τὴν κάμνω,
ἕνας μὲ τὸν ἄλλον ἃς δοξασθοῦμεν μὲ τὸ σπαθί μας, ἔτζι ἦλθεν προσ-
ταγὴ ἀπὸ τὸν θεὸν, καὶ ἐκεῖνα, ὅπου σὰς γράφω, νὰ τὰ πιάσετε εἰς
τὴν ἐνότητα τοῦ θεοῦ, ἃς ἐνωθοῦμεν καὶ ἡμεῖς, ἃς ζωστοῦμεν τὸ
σπαθί ἐνάντια εἰς τὸν ἐχθρὸν, ἃς πολεμήσωμεν, τὰ βασίλεια ἃς μᾶς
ἐπαινέσουν, διὰ τὴν λύτρωσίν σας ἐμπαίνω εἰς τὰ βάσανα, καὶ θέλω
νὰ μὲ βοηθήσετε, καὶ μετὰ ταῦτα θέλει σὰς δώσῃ ὁ θεὸς τὸ πᾶσα
καλὸ, καὶ θέλετε εὖρη ἐκ μέρους μου τιμὴν καὶ εὐσπλαγχνίαν. σὰς
λυποῦμαι, νὰ σὰς γλυτώσω ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ἀσεβῶν, νὰ ζωογονήσω
ταῖς ἐκκλησίαις σας, νὰ στήσω τοὺς σταυροὺς σας. τέλος πάντων διὰ
τὴν πίστιν θέλετε πολεμήσῃ, ἃς δοξάσωμεν τὸν θεὸν, ἃς χαροῦμεν,
καὶ τοὺς τόπους τῶν πατέρων σας νὰ πασχίσωμεν νὰ τοὺς πάρωμεν.
τὸ βασίλειόν μου εἶναι παλαιὸν καὶ μέγαλον, καὶ διατὶ σὰς λυποῦμαι
πλεώτερον παρὰ τοῦ λόγου μου, σὰς ἔγραψα ἐτοῦτα τὰ λόγια, καὶ
σὰς τὰ ἔστειλα.

1711, μαρτίου 23.

Τζάρης τῆς Μοσχοβίας.

E cod. bibliothecae Vindobonensis.

III.

Acta graeca imperatorum Othmanidarum et equestris ordinis Hospitalis S. Ioannis.

I. (1431).

Sinan Pascha hortatur incolas Ioanninorum, ut se subiiciant Turcis.

Μετὰ φρασὶς τουρκικῆς κοινοποιήσεως, ἣν ἐκ τοῦ στρατοπέδου διεύθυνεν ὁ μέγας βεζύρης Σινὰν Πασσᾶς κατὰ τὸ ἔτος 1431 πρὸς τοὺς πολιορκουμένους Ἰωαννίτας.

Τῆς κεφαλῆς τῶν κεφαλᾶδων καὶ αὐθέντου πάσης δόσεως, τοῦ Σινὰν Πασσᾶ, ὀρισμὸς καὶ χαιρετισμὸς εἰς τὸν πανιερώτατον μητροπολίτην τῶν Ἰωαννίνων καὶ εἰς τοὺς ἐντιμοτάτους ἄρχοντας, τὸν καπετὰν Στρατηγόπουλον καὶ τὸν υἱὸν τοῦ καπετάνου κῆρ Παῦλον καὶ εἰς τὸν πρωτομαῖστορα τὸν Βουῖσαβον καὶ εἰς τὸν πρωτασηκρίτην Στανίτζην καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἄρχοντας τῶν Ἰωαννίνων μικροὺς τε καὶ μεγάλους. νὰ ἡξεύρητε, ὅτι μᾶς ἔστειλεν ὁ μέγας αὐθέντης νὰ παραλάβωμεν τοῦ Δούκα τὸν τόπον καὶ τὰ κάστρα του, καὶ ὥρισε μας γοῦν οὕτως, ὅτι ὅποιον κάστρον καὶ χώρα προσκυνήσει μὲ τὸ καλὸν, νὰ μὴν ἔχῃ κανένα φόβον, οὔτε κακίαν, οὔτε κούρσευμα, ἀλλ' οὔτε κανένα χαλασμόν, καὶ ὅποιον κάστρον καὶ χώρα δὲν προσκυνήσει, ὥρισε, νὰ καταλύσω καὶ νὰ τὰ χαλάσω ἐκ θεμελίων, ὥσπερ ἐποίησα καὶ τὴν Θεσσαλονίκην. διὰ τοῦτο γράφω σας καὶ λέγω, ὅτι νὰ προσκυνήσητε μὲ τὸ καλὸν, καὶ νὰ μὴ πλανηθῆτε εἰς τῶν Φράγκων τὰ λόγια, ὅτι τίποτε δὲν σᾶς θέλουν ὠφελῆσαι, πλὴν θέλουν σᾶς χαλάσει, καθὼς ἐχάλασαν καὶ τοὺς Θεσσαλονικεῖς, καὶ ἔνεκα τούτου ὁμνῶ σας εἰς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ τὸν προφήτην Μωάμεθ καὶ εἰς τὰ ἑπτὰ μουσάφια καὶ εἰς τοὺς ρκδ' [χιλιάδας] προ-

φήτας τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ψυχὴν μου καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν μου καὶ εἰς τὸ σπαθί, ὅπου ζώνομαι, ὅτι νὰ μὴν ἔχητε κανένα φόβον, μήτε αἰχμαλωτισμὸν, μήτε πιασμὸν, μήτε μασγίδι νὰ ποιήσωμεν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκκλησίαις σας νὰ σημαίνουν, καθὼς ἔχουν συνήθειαν. ὁ δεσπότης νὰ ἔχη τὴν κρίσιν τὴν ῥωμαϊκὴν καὶ ὅλα τοῦ τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα, οἱ ἄρχοντες, ὅσοι ἔχουν τιμάρια, πάλιν νὰ τὰ ἔχωσι τὰ γονικά τους, τὰ ὑποστατικά τους καὶ τὰ πράγματα τους, ὅλα νὰ τὰ ἔχουν χωρὶς τινος λόγου, καὶ ἄλλα, ὅ τι ζητεῖται, νὰ σᾶς τὰ δώσωμεν. εἰ δὲ καὶ σταθῇτε πεισματικοὶ καὶ δὲν προσκυνήσητε μὲ τὸ καλόν, νὰ ἡξεύρητε, ὅτι ὥσπερ ἐδιαγορεύσαμεν τὴν Θεσσαλονίκην καὶ ἐχαλάσαμεν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ ἐρημώσαμεν καὶ ἀφανήσαμεν τὰ πάντα, οὕτω θέλομεν χαλάσει καὶ ἐσᾶς καὶ τὰ πράγματα σας, καὶ τὸ κρίμα νὰ τὸ γυρεύῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ σᾶς.

Edidit Aravantinos in libro: Χρονογραφία τῆς Ἡπείρου. Athenis 1856. 1857. 2. 315.

II. 1440, 20. septembris.

Magister ordinis Hospitalis S. Ioannis incolae Lindi hortatur, ut contra Saracenos defendant locum dictum Castelrosso.

Ἡμῆς φρὰ Τζουὰν Ντελεστίκ, Θεοῦ χάριτος μέγας μαΐστορ τοῦ ἱεροῦ ἡκου τοῦ Ὁσπιταλίου τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τῶν Ἱεροσολίμων καὶ τὸν τοῦ Χριστοῦ πένιτων φύλαξ, εἰς ἅπαντας ὁφειζιάλιους, γέροντας καὶ παντὸς τοῦ κοινοῦ λαοῦ τοῦ κάστρου μας τῆς Λήνδου τοῦ ἀγίου ὁσπιτίου τοῦ ὁσπιταλίου χαρεῖσθε ἐν κύριον. γνωστὸν ἐστὶν ἅπαντας, ὅτι ὁ σουλτάνος τοῦ Κάιρος οἱ Σαρακινοὶ πολεμίζουν τὸ κάστρο μας τῆς Μεγιστῆς, νὰ τὸ πάρουν, καὶ ἔρχονται πρὸς ἐμᾶς. διὰ τοῦτο ἔκιμας ἀρμάδιαν καὶ δυνάμην Θεοῦ χάριτος νὰ ὑπείρω πρὸς ἐκείνους, καὶ νὰ πλοῦν τζακίσω μεγαλύτερον παρ' ἐκείνους, εἰς τοῦτο παρακαλό σας ἀκριβὸς καὶ ὀρίζο σας ὑπανόειν πενὰς τῆς ὑψηστίας καὶ φούρκας, καὶ νυ χάσου ὅλλα τὰ καλλὰ, τὰ ἔχουν. κατὰ τὰς ὁρας, ὅπου νὰ ἴδετε τὸν γραφέν μου, διὰ σύντομον πάσῃ ἀνθρώποις, ὅπου νὰ ἴνε τοῦ κουπίου νι ἔμπει εἰς τὸ κάτεργον τὸ στόλο αὐτοῦ, νὰ ἔρτουν, νὰ κάμομεν νίκην κατὰ τὸν ἐχθρόν μας κε τὸ πλερομάν σας, διὰ τοῦτο γράφον σας, ἔνκοι, βόβουλι, τοῦτον, ὅτι νὰ μὴδὲν ἔχετε καμίαν ἐντίρις περιερχομένου διὰ τὸ γεραρίαν καμίαν, ἀνεναίντο τὸ ὀρκομοτικόν

μας στερεὸν καὶ δυνατὸν ὅσον ὕτον, καὶ οὐδ' ἐμῆς, οὐδὲ ἄλλος, οὐδὲ ἄλλος μαῖστορ, ὅπου νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μας, νὰ μυδὲν ἔχει ἄδραν νὰ τὰς ἀναχλίσῃ τύποταν, τοῦτο δὲ ἦνε μεγάλη χρίσις, πῶ ποτὲ οὐδὲν ἐγίνην. καὶ εἰς τοῦτο ἔχεται καλὴν καρδίαν, ὅτι θελῇ νικήσῃ τὸ ἅγιον Ὀσπιτάλην, διότι ἐκίνοι εἶνεν ξύλας δεκαεπτὰς, καὶ τὰ ἐδικὰ μας θελοῦν ἦστε περιτοῦ παρὰ ἥκοσι.

Ἐγράφην εἰς χαρτὴν βεβραινὸν καὶ ἐβουλόθειν διὰ βουλισματος μολιβῆς τὴν χρονίαν τοῦ Χριστοῦ χυλίοις τετρακοσίου σαραντα εἰς ἡκοση τοῦ σεπτεβρίου μηνός.

Apographum in tabulario Melitensi, Liber Bullarum 39 f. 146. Descripsit C. Hopf.

III. 1450, 7. septembris.

Ioannes Lusignan, rex Cypri, et Luftubej, dominus Cantelori, pacem faciunt.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. εἰς τοὺς αὐν', σεπτεμβρίου ζ'.

Αὐτὸ ἔνεν ἡ ἀρχὴ τῆς ἀγάπης μέσα εἰς τὸν ὑψηλότατον καὶ δυναμώτατον Τζουὰν, ῥήγαν τῆς Κύπρου, καὶ τοῦ εὐγενικωτάτου καὶ τετιμημένου Λουφτουμπειν, ἀμνηρὰν καὶ ἀφέντην τοῦ Καντηλόρου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀγάπην ἐγίνετον, ἐτελειώθην εἰς τὴν τάξιν καὶ μανίεραν τοιαύτην· ὅτι πρῶτον ὁ ἀφέντης ὁ ῥήγας τῆς Κύπρου προμετιάξῃ καὶ τάσῃ του καὶ ὠμόνει ἀπὸ τὴν σήμερον, καὶ νὰ πειρὴ νὰ ἔχῃ καλὴν ἀγάπην καὶ φιλίαν μετὰ τὸν αὐτὸν ἀφέντην τοῦ Καντηλόρου, καὶ ἀπ' ἐδαι καὶ ἔμπροσθεν νὰ τὸν ἔχει καλὸν γείτονα καὶ ἀδελφόν, καὶ μηδὲν ἐννοιασθῇ, οὐδὲ νὰ γυρείσῃ, οὐδὲ νὰ θελίσεν νὰ κάμῃ ζημίαν τοῦ αὐτοῦ ἀφέντη τοῦ Καντηλόρου, οὐδὲ τοὺς ἀνθρώπους του, οὐδὲ τὰ πράματά του, οὐδὲ τὰ καράβιά του, οὐδὲ ταῖς πρᾶματιαις του, ἀλλ' νὰ ἐμποροῦν νὰ ἔρχονται εἰς τὴν νησὴν τῆς Κύπρου εἰς τοὺς λιμένας του καὶ εἰς τὴν γῆν του, νὰ ἐμπαίνουν καὶ εὐχάινουν ἐκεῖνοι καὶ οἱ πρᾶματιαις τῶν ἀκωλύτως, καὶ ἔτῃ προμετιάξῃ αὐτὸς ὁ ῥήγας τῆς Κύπρου, τοῦτα ὅλα νὰ τὰ ὁμόσει καὶ νὰ τὰ κρατήσῃ. καὶ ἀκόμη ἀνεν καὶ ἔνε κἀνμία ζημία τοῦ αὐτοῦ ἀφέντη τοῦ Καντηλόρου ἀπὸ ἐξ αὐτοῦ τῆς ἀφεντείας του ἢ ἀπὸ κἀνέναν ἀνθρωπον ὑποτακτικόν

του, ὁ ἀφέντης ὁ ῥήγας νὰ ἔνεν κρατούμενος νὰ τὴν πληρῶναι τὴν αὐτὴν ζημίαν. καὶ ἔτζαι καὶ ὁ αὐτὸς ἀφέντης Λουφτουμπέης καὶ ἀφέντης τοῦ Καντηλόρου προμετιάξη του καὶ τάσση του καὶ ὁμόνει του ἀπὸ τὴν σήμερον ἱμέραν καὶ ἐμπρὸς νὰ τὸν ἔχει καλὸν γείτονα καὶ ἀδελφόν, καὶ νὰ ἔχη καλὴν ἀγάπην καὶ φιλίαν μὲ τὸν αὐτὸν ἀφέντην, τὸν ῥήγα τῆς Κύπρου, καὶ ἀπῶδε καὶ ἐμπρὸς νὰ τὸν ἔχει καλὸν γείτονα καὶ ἀδελφόν, καὶ μηδὲν ἐνοιαστῇ, οὐδὲ νὰ γυρεύσῃ, οὐδὲ νὰ θελεῖσθῃ νὰ κάμῃ ζημίαν τοῦ αὐτοῦ ἀφέντη τοῦ ῥηγός, οὐδὲ τοὺς λαοὺς του, οὐδὲ τοὺς ἀνθρώπους του, οὐδὲ τὰ πράματά του, οὐδὲ τὰ καράβιά του, οὐδὲ ταῖςπραματίαις του, ἅμει νὰ ἐμποροῦν νὰ ἔρχονται εἰς τὸ Καντηλόρος καὶ εἰς ὅλην τὴν γῆν τῆς ἀφεντίας αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς λιμένας του, νὰ ἐμπαίνουν καὶ νὰ εὐχαίνουν ἐκεῖνοι οἱπραματίαις τοὺς ἀκωλύτως, καὶ ἔτζι προμετιάξη ὁ αὐτὸς ἀφέντης τοῦ Καντηλόρου τούτα ὅλα νὰ τὰ ὁμόσῃ καὶ νὰ τὰ κρατήσῃ. καὶ ἀκόμη ἀνὲν καὶ γένη καὶ κἀνμία ζημία τοῦ αὐτοῦ ἀφέντη τοῦ ῥηγός ἀπὸ τὸν ἀφέντην τοῦ Καντηλόρου ἢ ἀπὸ κανέναν ἄνθρωπον ἐδικόν του, ὁ ἀφέντης τοῦ Καντηλόρου νὰ ἔνεν κρατημένος νὰ πληρῶναι τὴν αὐτὴν ζημίαν. ἀκόμη ὁ αὐτὸς ἀφέντης ὁ ῥήγας ἀνὴν ὥσση τι καὶ μάθῃ, ὃ καὶ κανεῖς ἐχθρὸς τοῦ ἀφέντη τοῦ Καντηλόρου θελήσῃ νὰ ἔλθῃ, νὰ τὸν κάμῃ ζημίαν, νὰ τὸν κάμνῃ νίωσιν τὸ ἐγρηγορότερον, ὅπου νὰ ἡμπορέσῃ. καὶ ἔτζαι ὁ αὐτὸς ἀφέντης τοῦ Καντηλόρου ὁμόνει νὰ προμετιάξη, ὅτι καὶ ἀνὴν ὥσση καὶ μάθῃ, ὅτι κανεῖς ἔλθῃ ἢ θελήσῃ, ὅπου νὰ τὸν κάμῃ ζημίαν, νὰ τὸν κάμνῃ νίωσιν τὸν αὐτὸν ῥήγαν τῆς Κύπρου. καὶ διὰ καλὴν φερματζίαν καὶ μὲ τὸ θέλημάν των. τῶν δύο μερῶν, τουτέστιν τοῦ αὐτοῦ ἀφέντη τοῦ ῥηγός καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀφέντη τοῦ Καντηλόρου, ἐποιήκασιν τὸ αὐτὸ γράψιμον καὶ ἔδωκάν το εἰς τὰ χέρια τοῦ ἀφέντη τοῦ μεγάλου μᾶστορος, καὶ ἐβάλασάν τον κριτὴν, εἴ τις ἔλθῃ παρακάτω ἀπὸ τὰ στοιχήματα τῆς ἁνωθεν γραφῆς, ὁ αὐτὸς ἀφέντης μέγας μᾶστορες νὰ τοὺς κρίνει, καὶ οἱ αὐτοὶ ἀφέντες νὰ ἔνεν κρατημένοι εἰς ἐκείνην τὴν κρίσιν, τὴν θέλει κάμνῃ ὁ ἀφέντης ὁ μέγας μᾶστορης. καὶ ἔτζαι τὸ ὁμόσασθν.

Apographum in tabulario Melitensi, Liber Bullarum 47 f. 187. Descripsit C. Hopf.

IV. 6959 (1450) 25. decembris ind. XV.

Mohammed II. sultanus et ordo Hospitalis S. Ioannis pacem faciunt.

Ἐγὼ ὁ μέγας αὐθέντης καὶ μέγας ἀμνηρᾶς σουλτάνος ὁ Μεχε-
μέτπεις, ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου αὐθέντου καὶ μεγάλου ἀμνηρᾶ σουλτά-
νου τοῦ Μουράτπεγῃ, ὁμνῶ εἰς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς
καὶ εἰς τὸν μέγαν ἡμῶν προφήτην τὸν Μουάμεθ καὶ εἰς τὰ ἑπτὰ
μουσάφια, τὰ ἔχομεν καὶ ὁμολογοῦμεν ἡμεῖς οἱ μουσουλμάνοι, καὶ
εἰς τοὺς ἑκατὸν ἡκοσυτέσσαρες χιλιάδας προφήτας τοῦ θεοῦ καὶ εἰς
τὴν ζωὴν μου καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῶν παιδίων μου. ἐπειδὴ ἔστειλεν ὁ
πατέρας τῆς ἀφεντείας μου, ὁ μέγας μαΐστορας Ῥόδου, ὁ φράν Τζά-
νες δὲ Λαστικ, ἀποκρισιάρην εἰς τὴν πόρτα τῆς ἀφεντείας μου τὸν
φρά Πέρον τε Τζερήτ, καὶ ἐζήτησεν καὶ ἔχει ἀγάπην μετὰ τὴν ἀφεν-
τείαν μου στερεὰν καὶ ἀδολέυτον, ὥς καθὼς εἶχεν καὶ μετὰ τοῦ μα-
καριασμένου τοῦ πατρός μου, στέργω καὶ ἐγὼ τὴν αὐτὴν ἀγάπην,
καὶ ὁμνῶ εἰς τοὺς ἄνωθεν γεγραμμένους ὅρκους, ὅτι νὰ ἔχω ἀγά-
πην μετὰ τοῦ πατρός τῆς ἀφεντείας μου, τοῦ μεγάλου μαΐστορος Ῥό-
δου, καὶ ποτὲ κἀνμίαν ζημίαν νὰ μὴδὲν τὸν ποιήσω, μήτε στερεᾶς,
μήτε θαλάσσης, μήτε ἢ ἀφεντεία μου, μήτε σωτζακηπεγί μου, μήτε
σοῦπάσῃς μου, μήτε σκλάβος μου, μέχρις ὅλης μου τῆς ζωῆς, σω-
ζομένου, καὶ ὁ πατέρας τῆς ἀφεντείας μου, ὁ μέγας μαΐστορας Ῥόδου,
νὰ ἔχῃ φιλίαν καὶ ἀγάπην καθαρὰν καὶ ἀδολέυτον πρὸς τὴν ἀφεν-
τείαν μου, καὶ τῶν τόπων, ὁποῖων γράφει τοῦ πατρός μου τὸ ὀρκωμο-
τικόν, νὰ προσέχει καὶ νὰ δίδῃ πάντοτε μαντάτον ἀπὸ κουρσάρικα
κατελάνικα, διὰ νὰ προσέχεται ὁ τόπος τῆς ἀφεντείας μου, ὥς καθὼς
γράφει τὸ ὀρκωμοτικόν τοῦ πατρός μου, οἱπραματευτάδες τῆς ἀφεν-
τείας μου νὰ περιπατοῦν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, νὰ πολεμοῦν τὰς δου-
λείας των καὶ τὰςπραματείας των ἄνευ πειρασμοῦ καὶ κινδύνου, ὁ-
μοίως καὶ αὐτονῶν οἱ ἄνθρωποι καὶ οἱπραγματευτάδες νὰ περιπα-
τοῦν καὶ νὰπραγματεῦνται εἰς τὸν τόπον τῆς ἀφεντείας μου ἄνευ
πειρασμοῦ καὶ κινδύνου, καὶ κανεὶς ἐμποδόσεις τὸ μέσον νὰ μὴδὲν
ἔνεν· εἴτε καὶ γένει τίποτε εἰς τὸ μέσον, εἴτε εἰςπραγματεύτην, εἴτε
εἰς ἄνθρωπον, εἰς ὁποῖον τόπον εὔρεθῇ, νὰ ἐξετάζεται μετὰ κρίσιν τοῦ
θεοῦ καὶ νὰ ὀρτώνεται. εἴτε κἀν ἔνεν μεγάλη δουλεία, νὰ τὸ δίσχουν
εἰς τὴν πόρταν τῆς ἀφεντείας μου, καὶ νὰ ἐξετάζεται, νὰ τὸ θέτο εἰς

τὸν τόπον τοῦ. τὰ ὅμοια νὰ ἔνεν καὶ νὰ ποιῶσιν καὶ αὐτοὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ πραγματευτάδες τῆς ἀφεντείας μου, καὶ νὰ μηδὲν γίνεται, κἀνμία ἀδικία εἰς τὸ μέσον. ἐὰν γοῦν φύγη σκλάβος ἀπὸ τὸν τόπον τῆς ἀφεντείας μου, καὶ ὑπάγει εἰς τὴν Ῥόδον, εἰ μὲν ὁ σκλάβος ἔνεν μουσουλμάνος, νὰ δίδεται ἐξοπίσω, εἴτε καὶ γένει χριστιανός, νὰ δίδεται ἡ τετειμένη τιμὴ, ἡ ὅποια ἦτον παρὰ τὰς ἀρχὰς εἰς τὸ ὀρκωμοτικὸν τοῦ πατρός μου. καὶ τὰ κουμέρκια τὰ τεταγμένα νὰ δίδονται κατὰ τὴν συνήθειαν. ἐτελειώθη τὸ παρὸν ὀρκωμοτικὸν τῆς ἀφεντείας μου ἐν ἔτει ς Ϟ ν θ' ἰ ν δ. ι ε' μ η ν ι δ ε κ ε β ρ ι ρ κ ε', καὶ μουσουλμάνων ἔτος σεναι χὰμ σιβεχεμ σύναβε θεμάνι μία ὠνε' δίλλαι τζενάκουν α'.

Arographum in tabulario Melitensi. Liber Bullarum 48 f. 218. Descripsit C. Hopf.

V. 6961 (1453).

Mohammed II. sultanus et Genuenses, incolae Galatae, pacem faciunt.

Ἐγὼ ὁ μέγας αὐθέντης καὶ μέγας ἀμυράς σουλτάνος ὁ Μεχμέτ μπέης, ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου αὐθέντου καὶ μεγάλου ἀμυρά σουλτάνου τοῦ Μουράτ μπέη, ὁμνῶ εἰς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ εἰς τὸν μέγαν ἡμῶν προφήτην τὸν Μωάμεθ καὶ εἰς τὰ ἑπτὰ μουσάφια, ὅπου ἔχομεν καὶ ὁμολογοῦμεν, καὶ εἰς τοὺς ρχδ' χιλιάδας προφήτας τοῦ θεοῦ καὶ πρὸς τὴν ψυχὴν τοῦ πάππου μου καὶ τοῦ πατρός μου καὶ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὰ παιδία μου καὶ εἰς τὸ σπαθί, ὅπου ζώνομαι.

Ἐπειδὴ ἔστειλαν οἱ καθολικοὶ ἄρχοντες τοῦ Γαλατᾶ πρὸς τὴν Πόρταν τῆς αὐθεντείας μου τοὺς τετιμημένους ἄρχοντας, τὸν κύριον Μπαπιλᾶν Παραβᾶν καὶ τὸν κύριον μαρκέζον Δριφάγκην καὶ τὸν δραγομάνον των Νικόλαον Πελατζόνην, καὶ ἐπροσκύνησαν τὴν βασιλείαν μου, καὶ ἐδεήθησαν τῆς αὐθεντείας μου, καὶ νὰ ἔχουν τὰς νομὰς κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ καθόλου τύπου τῆς αὐθεντείας μου, νὰ [μὴ] χαλάσω τὸ κάστρον των, αὐτοὶ δὲ νὰ ἔχουν τὰ πράγματά των καὶ τὰ ὀσπήτιά των καὶ τὰ μαγαζία των καὶ τὰ ἀμπέλιά των καὶ τοὺς μύλους των καὶ τὰ καράβιά των καὶ τὰς βάρκας των καὶ τὰς πραγματείας των ὅλας καὶ τὰς γυναϊκάς των καὶ τὰ παιδία των

εἰς τὸ θέλημά των, καὶ νὰ πωλοῦν τὰς πραγματείας των ἐλεύθερα, καθὼς ὁλος ὁ τόπος τῆς αὐθεντείας μου, νὰ πηγαίνουν καὶ νὰ ἔρχονται ἐλεύθερα διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, καὶ κουμέρκιον νὰ μὴ δίδουν, μήτε φιαστικόν, εἰ μὴ νὰ δίδουν χαράτζιον, ὡς καθὼς εἶναι ὁ τόπος τῆς αὐθεντείας μου, οἱ αὐτοὶ νόμοι καὶ συνήθειαι νὰ εἶναι οἱ αὐτοὶ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν, καὶ νὰ τοὺς ἔχω ἀκριβοὺς, καὶ νὰ τοὺς διαφεντεύω, ὡς καθὼς διαφεντεύω τὸ πρόσωπόν μου ὅλον. τὰς ἐκκλησίας των νὰ τὰς ἔχουν καὶ νὰ τὰς φάλλουν, μόνον καμπάναις καὶ σημαντήρια νὰ μὴδὲν κτυποῦν, ἀπὸ τὰς ἐκκλησίας μαΐδιον νὰ μὴ ζητήσω, μὴδὲ αὐτοὶ νὰ ποιήσουν ἄλλας ἐκκλησίας. οἱ πραγματευτάδες τῶν Γενουβέζων νὰ πηγαίνουν καὶ νὰ ἔρχονται ἐλεύθερα, νὰ ποιοῦν τὰς πραγματείας των. παιδία ποτὲ εἰς γιανιτζάρους νὰ μὴ πάρω, μήτε τινὰ νέον. μήτε Τοῦρκοι νὰ εἶναι εἰς τὸ μέσον των, ἀμὴ νὰ εἶναι ἐξόχως, εἰ μὴ τὰ νὰ βάλλῃ ἡ αὐθεντεία μου σκλάβον νὰ τοὺς βλέπη· αὐτοὶ δὲ οἱ Γαλατιανοὶ νὰ ἔχουν ἄδειαν νὰ βάλλουν πρωτόγηρον εἰς τὸ μέσον των, διὰ νὰ διορθώῃ τὰς δουλείας, ὅπου ἔχουν οἱ πραγματευτάδες. γιανιτζάροι καὶ σκλάβοι νὰ μὴδὲν κονεύουν εἰς τὰ ὀσπήτιά των. τὰ κουμέρκια, ὅπου χρεωστοῦν, νὰ τὰ μαζώξουν, ἔχουν καὶ χρέος ἀπεργῶντες τὰ ὅσα ἐξόδευσαν, ἔχουν τὴν ἄδειαν νὰ τὰ μαζώξουν ἀπὸ τὴν μέσην τους, διὰ νὰ εἴδουν ἀπὸ τὸ χρέος. οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πραγματευτάδες των νὰ μὴδὲν ἀγγαρεύωνται. οἱ πραγματευτάδες τῶν Γενουβέζων νὰ ἔχουν ἄδειαν νὰ πηγαίνουν καὶ νὰ ἔρχονται, καὶ νὰ δίδουν κουμέρκιον κατὰ τοὺς νόμους καὶ τὴν συνήθειαν.

Ἐγράφη τὸ παρὸν ὀρκομωτικόν, καὶ ὥμωσεν ἡ αὐθεντεία μου ἐν ἔτει 576ξ' ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἐγύρας ωνζ'.

Subscriptio litteris arabicis: Scriptum ultimis decem diebus mensis gemadiul-achir 857 in urbe bene custodita Constantinopoli. Pauper Saganos.

Edidit I. de Hammer, Historia Turciae I. 675., ex originali, quod erat L. B. Antonii de Testa.

VI. 1453, 5 novembris.

Ordo Hospitalis S. Ioannis munit insulam Nisyri.

Ἔτος Χριστοῦ αὐγ' μηνὶ νοεμβρίῳ ε'.

Φανερόν ἐστι τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις θεωρεῖν καὶ ἀκούειν μέλλοντος τὴν παροῦσαν γραφὴν, ὡς ἡμεῖς φρά Σπίλλις, κουμεινδούρη δὲ

Βαλμόλιον καὶ φρὰ Νικόλα νδὲ Νορώνια, κουμενδοῦρη τοῦ Τριβίζου καὶ τῶν ἐξῆς, καὶ φρὰ Ἰάκουμου ντὲ Πρίου, κουμενδοῦρη ντὲ Μπουρδέω, καὶ ἀπεσταλμένοι ἀβιζιταρτούρδοι παρὰ τοῦ ὑψηλοτάτου αὐθεντός, μεγάλου μαΐστορος, καὶ τῆς τιμημένης βουλῆς, τοῦ θεοῦ εὐδοκούντος, ἐστῶντες εἰς τὸ νησὴν τῆς Νησύρου οἶδαμεν ὀφθαλμοφανῶς καὶ ἐστοχάσαμεν καὶ τὰ πέντε κάστρα τῆς αὐτῆς νήσου μὲ σηνητροφίαν τῶν οἰκοδεσπότην καὶ τῶν ὀφφικιαλίων τῆς αὐτῆς νήσου, καὶ ὀρίσαμεν τοὺς, ὅτι νὰ στερεώσουν καὶ νὰ δυναμώσουν τὰ λεγόμενα κάστροι διὰ φύλαξιν των διὰ πέντε, ἕως τὰ ξύλα τῶν ἐχθρῶν. ἀκόμη εὑραμεν τόπον, διὰ νὰ τὸν δυναμώσουν, καὶ τὰ λεγόμενα πέντε κάστροι ἐνταμῶς, καὶ λέγουν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου Πέρβα, ὅπου ἦτ ν ἀρχαῖον καὶ παλαιὸν κάστρον ἀφιερωμένον καὶ στερεὸν εἰς τὴν μέσῃ τῆς νήσου, καὶ οἱ ὅλοι οἱ ἄνωθεν ὁμοῦ ἀβιταδοῦροι καὶ οἰκοδέσποτες μὲ ὅλον καὶ καλὸν τὸς θέλημαν κοινὸν ἰσασμὸν ἔδωκαν οἱ ὅλοι τοῦ λέγοντος μὲ καλὴν καρδίαν, ὅτι νὰ κτήσουν τὸ λεγόμενον κάστρον καὶ νὰ κτίσουν καὶ τὸν πύργον καὶ ἀπὸ τὸν πύργον ἕως τὸ καντούνην ἐκεῖ, ὅπου ἔχει τὸν πόλεμον, καὶ νὰ ἔνεν ὁ τοῖχος πηθαμοῖς δώδεκα τὸ πᾶχος, καὶ νὰ κάμουν καμῆνιά δι' ἀσβέστην καὶ γιστέρνες διὰ νερόν, καὶ νὰ κουβαλίσουν καὶ τὰ πέντε κάστροι σφάραμεν, διὰ νὰ κάμουν καμῆνια δι' ἀσβέστην, καὶ αὐτοὶ νὰ στοχασοῦν πλέονα κοντὰ πλησίον εἰς τὸν τόπον δι' ἀνάπαυσιν τοὺς, καὶ εἰς τὸ γοργὸν νὰ κάμουν τὸ λεγόμενον ἀσβέστην. καὶ ὡς [οἱ] λεγόμενοι καλοὶ ἄνθρωποι ζητοῦν ἀπὸ τὸν αὐθέντην τὸν μέγαν μαΐστορα, διὰ νὰ τοὺς δώσῃ προτομάστορην, διὰ νὰ κτήσῃ τὸ λεγόμενον κάστρον. καὶ διὰ πλέονα ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν τοῦ παρόντος γράμματος ὑπέγραψαν ἰδιοχείρως οἱ ὅλοι οἰκοδέσποτες καὶ φιτζιάλιοι μετὰ χεῖραν τοὺς ὁμοίων ζητοῦν καὶ μάστοραν τοῦ καμηνίου, διὰ νὰ κάμῃ τὸν ἀσβέστην.

Ἐγὼ νομικὸς τοῦ Μαντρακίου μαρτυρῶν ὑπέγραφα.

Ἐγὼ Πούπον νομικὸς τῶν Νικίων μαρτυρῶν ὑπέγραφα.

Ἐγὼ νομικὸς Ὀργισῆς μαρτυρῶν ὑπέγραφα.

Ἐγὼ Πούπον νομικὸς τῶν Παντονίκων μαρτυρῶν ὑπέγραφα.

Ἐγὼ Πούπον τῆς Ἀβίας καὶ καπετάνος τοῦ

Ἄγρου μαρτυρῶν ὑπέγραφα καὶ λέγουν καὶ εἰποῦν διὰ τὴν Κοκουόλλαν.

Apographum in tabulario Melitensi, Liber Bullarum, 49. f. 195. Desripsit C. Hopf.

VII. (1454) 26. decembris.

Mohammed II. fidem dat publicam quibusdam Graecis.

Τοῦ μεγάλου αὐθεντός καὶ μεγάλου ἀμνηρὰ σουλτάν Μουχαμέθ πρὸς τοὺς κατὰ πάντα ἡμετέρους τῆς αὐθεντίας μου ἄρχοντας. ἐν μπρώτοις ἄρχον κὺρ Σφαντζῆς μὲ ἄλλους τοὺς ἐδικούς, του καὶ κὺρ Μανουῆλ Ῥαοῦλ μὲ ἄλλους τοὺς ἐδικούς του καὶ κὺρ Σωφριανὸς μὲ ἄλλους τοὺς ἐδικούς του καὶ Λάσκαρις κὺρ Δημήτριος μὲ ἄλλους τοὺς ἐδικούς του καὶ Διπλοβατατζεῖ, Καβακεοί, Παγομενέοι, Φραγκοπουλεῖ καὶ Σγουρομαλαῖοι καὶ Μαυρόπαπας καὶ Φιλανθρωποηγένους καὶ Πετρωμπουνεῖ καὶ εἰς ὅσοι ἄλλοι θελήσουν ν' ἄρθουν, ἄλλους χαιρετάσας ἡ αὐθεντία μου. νὰ ἐγνωρίσετε τὸ πῶς ἦλθε ἐδῶ ὁ τημιμένος μου ἁγᾶς ὁ Χασαμπέις, καὶ ἀνέφερεν τῆς αὐθεντίας μου τὸ πῶς θέλετε ν' ἄρθῃτε νὰ ἦστε ἐδικεῖ μου. εἰς τοῦτω γυρεύετε ὀρισμὸν τῆς αὐθεντίας μου, εἰς τοῦτω στέλνο σας τὸν αὐτόν μου ὀρισμὸν, καὶ ὁμνέγω σας εἰς τὸν μέγαν μας προφήτην τὸν Μουάμεθ, τὸν πιστευόμεν ἡμεῖς οἱ μουσουλμάνοι, καὶ εἰς τὰ ἐπτά μας μουσάφια καὶ εἰς τὰς ρκδ' χιλιάδας προφῆτας μας καὶ εἰς τὸ σπαθί, ὅπου ζονομε, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πατρός μου τοῦ χοδοβεδικιάρε, ὅτι ἀπὸ πράγματά σας καὶ ἀπὸ τὰ παιδιὰ σας καὶ ἀπὸ τὰ κεφάλια σας καὶ ἀπὸ πᾶσα σας πρᾶγμα τίποτα νὰ μὴν . . σας ἐγκίσω, ἀμὴ νὰ σας ἀναπαύσω, νὰ ἦσθαι κάλιον παρ' οὐ πρῶιν. καὶ διὰ τὸ ἀξιόπι[στον] ἐδώθι ὁ αὐτός μου ὀρισμὸς καὶ ἐπεκηρώθη, καθὼς ἄνωθεν εἴρηται. μὴ νὶ δεκεμβρίῳ κς' ἔνδον Κωνσταντινουπόλεως.

Orig. chart. tabularii Vindobonensis. Edidit I. de Hammer, Historia Turciae 1. 543.

VIII. 1456, 20. iunii.

*Christiani quidam a magno magistro ordinis Hospitalis S. Ioannis auxilium
petunt contra Turcas.*

αυνς' λουνίφ κ'. ἐτούτω ἔγεν τὸ χαρτὴν τὸ ἐπέν-
σασην οἱ χριστιανοὶ ἄνθρωποι.

Ἐντιμότε, φρονιμότε, ἐνδοξότε καὶ πάσης τημῆς ἄξιε αὐ-
θέντι Ῥόδου, μέγα μαῖστορ Τζιάνα τὸ Μιλή, μετὰ καὶ τοῦ κουφεν-
τίου καὶ εἰς τὸν ἀγιώτατον πατριάρχην τὸν ἐπήτροπον τὸν παναγιώ-
τατον πάπα. ἡμεῖς οἱ πτωχοὶ οἱ δούλι σας οἱ χριστιανοὶ οἱ ἔνπρεποι
ἄνθρωποι, ὅπου ἤκεβαν εἰς τὴν Τουρκίαν, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι, ἄν-
δρες τε καὶ γυναῖκες, τὴν αὐθεντία σας, νὰ τὸν ξεύρετε, αὐθέντη, πῶς
ἔχωμεν ἀγανάκτησιν ἀπὸ τὸν Τοῦρκον, καὶ πέρνουν τὰ παιδία μας,
καὶ κάμνουν τα μουσουλμάνους, καὶ διὰ τοῦτω παρακαλοῦμεν τὴν
αὐθεντίαν σας καὶ τὸν ἀγιώτατον πατριάρχην τὸ πρὸς ἐκατέρην διὰ
τοῦ χριστιανοῦ μὲ κάτεργα τοῦ πάπα, καὶ διὰ τοῦτω παρακαλοῦμεν
τὴν αὐθεντία σας, νὰ βάλεται βουλὴν, καὶ στείλῃ ὁ ἀγιώτατος ὁ
πατριάρχης τὰ κάτεργά του, νὰ μας σικόσεται ἀπεδῶ μὲ τὰς γυναι-
κὰς μας καὶ μὲ τὰ παιδία μας, ὅτι ἔχομεν μεγάλην ἀ[γα]νάνκτησιν
ἀπὸ τὸν Τοῦρκον, ὅτι νὰ μὴν χάσομεν τὰ παιδία μας, ἀμὴ νὰ ἔλθο-
μεν εἰς τὸν τόπον σᾶς, νὰ ζήσομεν καὶ νὰ ἀποθάνομεν ὡς ὑποταχι-
κοὶ τῆς αὐθεντίας σας ἐντάμα μετὰ σας πάντοτε. εἰ δὲ καὶ ἀφήσέ
μας ἐδῶ εἰς τοῦτο νίκον, ὅτι νὰ χαθοῦν τὰ παιδία μας, νὰ τὸ δόσεται
λόγιον εἰς τὸν θεόν, καὶ τὸ κρήμαν μας νὰ ἔγεν ἀπάνο σας. καὶ διὰ
τούτω παρακάλον τὴν αὐθεντία σας καὶ τὸν ἀγιώτατον τὸν πατριάρχην,
τὸ ἐγληγορόττερον, ὅπου ἐμπορίζεται, νὰ πένπι τὰ κάτεργά του, νὰ
μᾶς σικόσουν. Κριστὸς ὁ θεὸς στερώνη τὰ χρόνια τῆς αὐθεντίας σας.

*Apographum in tabulario Melitensi, Liber Bullarum, 59. f. 213. De-
scripsit C. Hopf.*

IX. 1462, 3. 14. martii.

Iacobi II., regis Cypri, litterae binæ.

I. Τζιάκης, διὰ τῆς χάρητος τοῦ θεοῦ ρέξ Ἱεροσολύμων, Κύπρου
καὶ Ἀρμενίας. γνωστόν ποιоῦμεν μὲ τὸ αὐτὸ μας χαρτὴν καὶ μὲ τὸν
ἡγαπημένον μας φαλλιότην Τζάνε Σολόνον τὸ πῶς ὀρίζομεν πᾶσα

ἄνθρωπον πάρεικον καὶ ἕτερον, ὅπου ἔγεν εἰς τὴν κουμανταρίαν τὴν μεγάλην, νὰ ἔγεν εἰς ὀρισμὸν καὶ ὑποταγὴν καὶ ὀμπιδέτζιον τοῦ ἡγαπημένου μας φρά Γολιάμη Σαραπάτζας, τὸν ἔστειλεν ἰ βελετζιὸν διὰ λουκτενέντον τοῦ κουμεντούρη, καὶ ἂν ἦσος εὑρεθῇ κανεῖς τούτοις ἡγίος καὶ ἀμήνι τῆς βελετζιό, καὶ οὐδὲν ὀμπιάσι τὸν αὐτὸν φρά Γολιάμον Σαραπάτζας τὸν λουκτενέντον, θέλομεν τὸν πεδέσῃν εἰς μανιέραν, ὅπου νὰ ἔνε νεζόπλην. τοῦ δὲ λοιπὸν καὶ τοῦτο γρυκατε, ὅτι ἐκείνοι τῆς κουμανταρίας τοῦ Φύνικα νὰ μὴδὲν ἔχει νὰ πιᾶσι ὁ αὐτὸς λουκτενέντος μὲ τοῦτο καὶ ὕξι ἐκείνην ἔχει τὴν ὁ φρά Μάρκος. καὶ διὰ τὸ ἀξιόπιστον ἐπύκαμεν τὸ αὐτῷ χάρτην συναδεμένον μὲ τὸ χέρειν μας καὶ βουλομένον μὲ τὴν βούλαν μας εἰς τὴν Λευκοσίαν εἰς τὴν γ' τοῦ μαρτίου, αὐξβ'.

II. Τζιάκης, διὰ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ ρέξ Ἱεροσολύμων, Κύπρου καὶ Ἀρμενίας. μὲ τοῦτό μας χάρτην δύδομεν σάλβα κοντούτω τοῦ φρά Κουνπέρτου, νὰ ἐπορέσει καὶ ἔλθῃ ἐμπρός μας εἰς τὴν Λευκοσίαν εἰς τὸν κάμπον μὲ τὸ δικὸν του μὲ τοῦ λάς του νὰ ἔνπει, νὰ εὔγῃ εἰς τὸ πλαζερὴν του, ὡς ἡγαπιμένος μας, ὅπου ἔγεν, καὶ εἴζον τοῦ προμετείαζομεν ἀλλὰ φέ βεάλ. καὶ διὰ τὸ ἀξίσιπστον ἐπύκαμεν τοῦτο αὐτῷ χάρτην συναδεμένον μὲ τὸ χέρην μας καὶ βουλομένον μὲ τὴν βούλαν μας ἔσω. εἰς τὸν κάμπον μας τῇ ιδ' τοῦ μαρτίου, αὐξβ'.

Apographum in tabulario Melitensi, Liber Bullarum, 57. f. 210. Descripsit C. Hopf.

X. Sine anno 30. decembris.

Mengligirai, chanus Crimeae, litteras dat ad legatos Ianuensium, Bartholomaeum de Campofigoso et Ludovicum de Flisco.

Ἀπε τὸν Μενκληχερεην βασιλεαν.

Ἡς τὸν Παρταλομέω δε Κανπωφρεγώζω καὶ εἰς τὸν Λογιζο Φεσκω χερετισμὸν. τῷ γραμα σου εἰδαμεν σου, καὶ τοὺς λόγους εἰδαμεν, καὶ τῷ ερτιμον το δικο σας εἰχαμεν τῷ, ὁμος καὶ απω πρωτις εἰδαρουσαμεν σας, διωτι ἡρεφετε πολὰ, καὶ εαν ἐρκεσστην, ελάτε με τοῦ κωρελητὸν ἀποκρηχηρη, καὶ κανης μὴ σας γνωσι, καὶ ελατε, νὰ σας σηγιχω ἀπο στωμα του μου, καὶ ὅς ιδὰ το γραμαν σας,

εκώλησα τον Εμηνακν απε τον τοπον, ὁ δια την δουληαν εδικο σας δια να καταβωδωθῃ ε δουλῃα εδικο σας. εσις καλα τω εξεβρετε ετουτα, τας δουλῃγες, τα γηνεσαν, ολα επιησεν τα Εμηνακνς, καὶ τορα δωξασι ο θεός, ὅτι εδιδεν απε τον τοπον. καὶ εσις ξευρετε το καλα ετουτα, η δουλῃγες διχος εξωδων οὐκ εγνηουν την, και εαν ελθετε, ελατε μη τὸν εξοδων σας, να ξεβρω του λογου σας την αληθῃαν. καὶ δια τον θεον, ἡ τι πιῆσε πιδετε, ελατε σηντωμωτερα. ωρα τορα ενε, και οσε τορα δια τούτο λωγο δεν σας εστηλα δια τιν ἡποθέσῃν του Εμηνακν, καὶ τορα στηλο σας λογον, να ελθετε, καὶ εσις ετζῃ ελατε ος παραστηκαμένη του αποκρηχηαρη.

Στηλωμεν γραμαν με ten βουλα του βασιλεως Μενκλικερεη.
δεκεβρηου λ'.

Origin. chart. tabularii S. Georgii Ianuae. Sigillum habet litteras mongolicas. Addita est versio latina.

XI. (1479) 7. ianuario.

Mohammed II. litteras dat ad ducem Venetiarum Ioannem Mocenigo de finibus in Dalmatia et Peloponneso.

Τοῦ μεγάλου αὐθεντός καὶ μεγάλου ἀμοιρὰ σουλτάν Μουχαμέτ πρὸς τὸν ὑψηλότετον, ἐκλαμπρότατον καὶ μεγαλοπρεπέστατον καὶ πανευτυχέστατον κῦριν Ἰωάννην Μωζενήγων καὶ μέγαν δούκαν τῆς Βενετίας καὶ τὸν ἐξῆς. τὸν ἄξιον καὶ πρέπωντα καὶ τετιμιμένον χαιραιοισμὸν νὰ δέξητε ἡ ἐκλαμπρότισου ἐκ τῆς αὐθεντίας μου. οὗτος νὰ ἐγνωρίσι ἡ ἐκλαμπρότισου, τὸ πῶς εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ναυπάκτου ἦν πρότερον κάστρον χαλαζμένον ὀνομαζόμενον Γαλατάς, καὶ περὶ τὸν περισυνὸν χρόνον ἐκτίστην ἀπὸ τοῦ μέρουςας, τινὲς δὲ κακοὶ ἄνθρωποι καὶ ἄλλες μας χρεοφελέτας ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς αὐθεντίας μου φηγώντες ἤλθαν καὶ καθήζοντε εἰς τὸ ἡρημένον κάστρον, καὶ εὐγένουσιν καὶ πιούσιν εἰς τὸν τόπων μου πολλὴν ζημίαν. τὸ ληπὼν νομίζομεν, δίκειον ἦνε, ἐπιδὶ καὶ πρότερον ἦν καιχαζμένον ἐκ πολλοῦ καιροῦ, καὶ τώρα ἐκτίσῃ ἐκ νέου, ἦνα ορίσι ἡ ἐκλαμπρότισου, νὰ χαλαστῇ, νὰ ἔνε χαλαζμένο, καθὸς ἦν καὶ ἐξ ἀρχῆς, ὅπως μὴ εὐρίσκοντε ἡ κακοὶ ἄνθρωποι, καὶ σκανδαλίζουσιν τὴν ἀγάπῃ ἡμῶν, διότι οὗτος ἀπιτὶ ἡ στερεὰ ἀγάπῃ καὶ καλὴ φηλήν,

ἦν ἔχωμεν ἀναμέσον μας. ἔτι νὰ ἐγνορίσι ἡ ἐκλαμπρότισον, ὅτε
 ἦλθεν ὁ ἀποκρισιάριον σας εἰς τὴν Πόρταν τῆς αὐθεντίας μου, ἐζήτι-
 σεν, ὅτι εἰς τὸ Σκούταριν νὰ ἔχωμεν τῶν ποταμῶν τῆς Μπωγιάννα
 σύνορον, καθὼς ἦτον καὶ πρότα, καὶ εἰς τοῦτο ἀπιλογίζιμεν, ὅτι ἐμῆς
 πρὸ τοῦ νὰ λάβομεν τὸ κάστρον τοῦ Σκούταριν ἀπὸ τὴν ἐκλαμπρό-
 τιτά σας, ἤχαμεν δουλοῖσι τὸν τόπων ἀντίπερα τῆς Μπωγιάννας ξὺς
 τὴν θάλασαν, ὅντινα τόπων ἐπαρελάβαμεν καὶ κρατοῦμεν τον ἕως
 τὴν σήμερον, καὶ οὐδέποτε ἤπαμεν, οὐδὲ ἤχαμεν ἡδεῖσιν νὰ ἐπιστρέ-
 φομεν τίποτες ἀπ' αὐτόν· ἂν δὲ ἡ ἄλλη σας τόποι, οὐς ἔχετε εἰς τὸ
 καταγιαλὸ, ἡγουν τὸ Ἀντίβαριν καὶ τὸ Οὐλκόνηον καὶ τὸ Κάταρον
 καὶ τὰ ληπὰ χρηστατούσῃν σύνορον, θέλομεν ὁρίσι τὸν ἐμῆνν μας, νὰ
 πιήσοι, ὅσον θέλῃ τὸ δίκαιον, εἰς ἀνάπαυσιν τῶν ἀνθρώπων σας. οὗ-
 τος ἐσυνετύχαμεν μετὰ τὸν ἀποκρισιάριον σας καὶ ἐστέρχθη. νῆν δὲ
 ἡ ἄνθρωποι ἡ εὐρισκομένη εἰς τοὺς τόπους ἐκήνους γιρέβουσῃν καὶ
 τινα χωρία, ὅπῃα ἔνε ὀλόγῃρα εἰς τὰ ἱρημένα κάστρια· πρέπει γοῦν, ἡ
 ἐκλαμπρότισον ἵνα ὀρίσεις, καθὼν τρόπον ἤδας, πρὸς τοὺς ἱρημένους
 ἀνθρώπους, διὰ νὰ στέργουσιν καὶ ἐκῆνν τὴν συμφωνήαν, ἣν ἐστίσα-
 μεν μετὰ τοῦ ἀποκρισιαρίου σας· καὶ τὰ χωρία ἐκῆνα νὰ ἔνε εἰς
 τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν, καθὼς τὸ ἐστίσαμεν σας τότε. διότι να ἐγνορί-
 σιτε, ὅτι ὀρίσα τοὺς σκλάβους μου τοὺς σαντζακπεγῖδας, τοὺς εὐρι-
 σκομένους εἰς τὸ μέρος ἐκῆνον, ὅτι τοὺς τόπους καὶ τοὺς ἀνθρώπους,
 ἥτινες οὐδὲν θέλουσιν στέρεῃ τὸν λόγον τοῦ ἐμῆνν μας, ἀλλὰ ἀπιθί-
 σουσιν καὶ ἡπουσιν ἄλλον τοῖποτε, ἡ ἀγάπι μας καὶ ἡ καλὴ φηλήα,
 τὴν ἔχωμεν ἀναμέσον μας, ἔνε πάντοτε στερεὰ καὶ ἀσάλευτι, ἀλλὰ
 ἐκῆνους νὰ τοὺς προυσέφουσιν καὶ νὰ τοὺς χαλάσουσῃν παντελός.
 ἔτι συνεφωνήσαμεν καὶ ἄλλον, ὅτι τὰ κάστρια καὶ τοὺς τόπους, τὰ ἐπαρ-
 ἔλαβον ἡ αὐθεντία μου εἰς τὴν Μωρέαν, ἥτε ἀπε τὸν δεσπότην, ἥτε
 ἀπὲ τὴν αὐθεντίαν σας, καὶ ἐδώθησαν καὶ εἰς τιμάριν πρὸς τοὺς
 ἀνθρώπους τῆς αὐθεντίας μου, ἥστερον δὲ εἰς τὸν καιρὸν τῆς μάχης
 πάλην ἐπάρθισαν τινὰ ἐξ ἐκῆνον, ἤπαμεν, ὅτι νὰ ἐπιστρέφοντε πάλην
 πρὸς ἡμᾶς μετὰ τὸν συνόρον αὐτόν· νῆν δὲ ἐν κάστρο λεγώμενο
 Ἀσωπῶ οὐδὲν ἀντιστρέφῃ· τὸ ληπῶν αὐτὸ τὸ κάστρο ἦτον εἰς τὴν
 ἐξουσίαν ἡμῶν, καὶ ὅταν ἡγράφῃν ὁ τόπως ἐκῆνως, ἐγράφῃν καὶ αὐτὸ
 εἰς τὸ κατάστιχον τῆς αὐθεντίας μου· τὸ ληπῶν πρέπει, νὰ ἀντι-
 στρέφῃ πρὸς ἡμᾶς, καθὼς διαλαμβάνουσιν τὰ κεφάλαια τῆς ἀγάπης

μας, καὶ νὰ ὀρίσατε πρὸς τοὺς πρότους ἐκλήνους, ὅπου τὸ κρατοῦσιν, νὰ ἀντιστραφῇ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τῆς αὐθεντίας μου ἀπαραίτητος.

Μηνὶ ἰανουαρίῳ ζ' ἐν Κονσταντινουπόλει.

Orig. chart. tabularii Veneti. Signum imperatoris aureum et caeruleum.

XII. 6987 (1479) 25. ianuarii ind. XII.

Mohammed II. cum Venetis pacem facit.

Ὁ μέγας αὐθέντης καὶ μέγας ἀμοιρὰς σουλτὰν Μεχαιμετπέιης καὶ υἱὸς τοῦ μακαρίτου μεγάλου αὐθέντου τοῦ Μουρατμπέιη, ἡμναίω εἰς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ εἰς τὸν μέγαν ἡμῶν προφήτην τὸν Μωάμεθ καὶ εἰς τὰ ἑπτὰ μουσάφια, τὰ κρατοῦμεν καὶ ὁμολογοῦμεν ἡμεῖς οἱ μουσουλμάνοι, καὶ εἰς τοὺς ρχδ' προφήτας τοῦ θεοῦ πλειῶν τε καὶ ὀλίγων καὶ εἰς τὴν πίστιν, ὅπου πιστεύω καὶ ὁμολογῶ, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν μου καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πατρός μου καὶ εἰς τὸ σπαθὴν, τὸ ζώνομαι. ἐπειδὴν ἡ αὐθεντία μου εἶχεν πρότερον ἀγάπην καὶ φιλίαν μετὰ τῆς ἐκλαμπροτάτης καὶ ὑψηλοτάτης αὐθεντίας τῆς Βενετίας, νῦν δὲ πάλιν βουλομένη ποιῆσαι νέαν ἀγάπην καὶ ὀγκρωτικὸν εἰς βεβαίωσιν καλῆς φιλίας καὶ νέας ἀγάπης, ἐπὶ τοῦτο ἔστειλεν δὲ ἡ προειρημένη ἐκλαμπροτάτη αὐθεντία τὸν ἐξηρημένον καὶ σοφὸν ἄρχοντα κῆρ Ἰωάννην τὸν Δαρσεῖον σεκρετάριον ἀποκρισιάρην εἰς τὴν αὐθεντίαν μου, διὰ νὰ ποιήσωμεν τὴν λεγομένην ἀγάπην μὲ τὰ κάτω γεγραμμένα κεφάλαια, παλαιὰ τε καὶ νέα. ἐπὶ τούτῳ δὲ ἡ αὐθεντία μου ὑπόσχομαι διὰ τῶν ἄνω γεγραμμένων ὀρκῶν τὸ καθὼς ἦτον ἀγάπη καὶ φιλία πρότερον ἀνάμεσον μας ἤγουν μὲ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἀνθρώπους καὶ συμμάχους αὐτῶν, κάμνω δὲ πιστὴν, καλὴν καὶ καθαρὰν ἀγάπην τὸ διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης μέσα καὶ ἔξω τοῦ Στενοῦ, μὲ χώραις, κάστροις, νησίαι καὶ τόπους, ὅπου σηκώνουσιν τὸ σημεῖον τοῦ ἁγίου Μάρκου, καὶ ὅσαις θέλουσι σηκῶναι εἰς τὸ ἐξῆς, καὶ ὅσοι τόποι εἶναι εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ ἐπιστάσιαν αὐτῶν, καὶ εἰς πράγματα, ὅπου ἔχουσιν ἕως τὴν σήμερον καὶ μέλλουσιν ἔξειν εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον. τὸ μὲν πρῶτον οὐδεὶς ἀνθρώπος τῆς αὐθεντίας μου νὰ μηδὲν τολμήσῃ νὰ ποιήσῃ ζημίαν ἢ ἐναντίον αὐθεντίας τῆς Βενετίας, οὔτε τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν· εἰ δὲ καὶ γένη, νὰ ὀφείλῃ ἡ αὐθεντία μου νὰ παιδεύῃ αὐτοὺς κατὰ τὴν

αἰτίαν τοὺς ὁμοίως καὶ ἡ ἐκλαμπροτάτη αὐθεντία πρὸς ἡμᾶς. ἕτερον δὲ ἐὰν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς αὐθεντίας μου ἐπάρθη ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἔμπροσθεν ἢ τόποι ἢ ἄλλον πράγμαν τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας καὶ τῶν ἀνθρώπων της, πάλιν νὰ ἐπιστρέφεται ἐξοπίσω, τὸ ὅποιον νὰ ὀφείλουν καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν αὐθεντίαν μου. καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ πραγματευταὶ αὐτῶν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης νὰ ἔρχονται εἰς πᾶν τόπον τῆς αὐθεντίας μου, καὶ νὰ εἶναι σηγοῦροι καὶ ἄνετοι μὲ πᾶσαν τὴν πραγματείαν καὶ μὲ κάτεργά τε καὶ καράβια· τὸ ὁμοίως καὶ αὐτοὶ πρὸς ἡμᾶς, εἰς τόπους αὐτῶν, καὶ ὁ δούκας τῆς Ἀξίας καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ ἄνθρωποι τῶν μὲ τὰ καράβια τῶν καὶ ἄλλα πλευσήματα νὰ εἶναι εἰς τὴν ἀγάπην, καὶ νὰ μηδὲν ὀφείλουνσι καμιὰν δουλωσύνην τὴν αὐθεντίαν μου, ἀμὴ νὰ ἀπερνοῦν ὡς Βενέτικοι, καθὼς ἦσαν πρότερον. ἕτερον δὲ, ὅσα καράβια καὶ κάτεργα ἤγουν πραγματευτάδικα καὶ ἄρματωμένα τῆς αὐθεντίας μου, ὁπόθεν καὶ ἂν εὑρεθῶσι μὲ τὰ βενέτικα, νὰ ἔχουν καλὴν συντροφίαν καὶ ἀγάπην ἀλλήλως, τὰ κουρσαρικὰ δὲ καὶ κλέπτικα, ὁπόθεν πιασθῶσιν, νὰ ἔχουν παιδείουσιν. ἔτι ἂν τις Βενέτικος ποίση χρέος ἤτε ἄλλον κακὸν εἰς τόποις τῆς αὐθεντίας μου, οἱ ἄλλοι Βενέτικοι νὰ μηδὲν ἀνέχωνται, καὶ ὁμοίως καὶ ἡ αὐθεντία Βενετίας πρὸς τοὺς ἐδικοὺς μας. καὶ εἰ μὲν φύγῃ σκλάβος βενέτικος καὶ ἔλθῃ εἰς Τούρκων χέρια, εἰ μὲν γένῃ μουσουλμάνος, νὰ δίδουν πρὸς τὸν αὐθέντην αὐτοῦ ἄσπρα, α, εἴτε καὶ ἔναι χριστιανός, νὰ στρέφεται ἐξοπίσω. καὶ ἐὰν τζακισθῇ ξύλον Βενέτικον εἰς τὸν τόπον τῆς αὐθεντίας μου, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ εἶναι ἐλευθερωμένοι, καὶ τὰ πράγματα νὰ στρέφονται εἰς τοὺς νικοκυρούς· τὸ ὁμοίως καὶ οἱ αὐτοὶ πρὸς ἡμᾶς. καὶ εἰ μὲν ἀποθάνῃ βενέτικος ἄνθρωπος εἰς τὸν τόπον τῆς αὐθεντίας μου ἄνευ διαθήκης ἢ κληρονομίας, νὰ δοθῶν τὰ πράγματα αὐτοῦ πρὸς τὸν μπάilon Βενετίας, ἐκεῖ δὲ, ὅπου δὲν εὑρίσκεται μπάιλος, νὰ δοθοῦνται εἰς Βενετικῶν χέρια, ὡς τοῦ νὰ γράψῃ ἡ Βενετία, οὕτως νὰ γένῃ. ἔτι δὲ ἡ ἐκλαμπροτάτη αὐθεντία νὰ ἔχῃ ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν ἤγουν νὰ στέλνῃ μπάilon εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ τὴν φαμελίαν τοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν, ὅποιος νὰ ἡμπορῇ νὰ κρίνῃ καὶ νὰ διοικῇ εἰς πράγματα τῶν Βενετικῶν κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ, καὶ ὁ συμπάσης νὰ ὀφείλῃ νὰ τὸν δίδῃ βοήθειαν καὶ συνδρομήν. καὶ ὁ λεγόμενος μπάιλος, ὅπου

θέλῃ εὐρίσκεισθαι κατὰ τοὺς καιροὺς, νὰ ὀφείλῃ νὰ δίδῃ τὴν αὐθεν-
 τίαν μου καθὲν χρόνον διὰ κανίσκην φλουρία βενέτικα χιλιάδες
 δέκα ἀπὸ τὴν πρᾶξιν τῆς πραγματείας αὐτῶν. ἔτι δὲ ὀφείλῃ ἡ
 ἐκλαμπροτάτη αὐθεντία Βενετίας διὰ πᾶσαν αἰτίαν, ὅπου ἐσυνέβη
 μέσον ἡμῶν, καὶ διὰ πᾶν χρέος, εἴτε κοινόν, εἴτε ἴδιον, εἴτε τινῶν
 ἰδικῶν τοὺς ἀνθρώπων διὰ ὅλον τὸν περασμένον καιρὸν πρὸ τῆς μά-
 χης ἕως τὴν σήμερον νὰ δόσουν τὴν αὐθεντίαν μου δουκάτα βενέ-
 τικα ρ ἕως χρόνους δύο, καὶ πλέον νὰ μὴδὲν δύναται ἡ αὐθεντία
 μου ζητεῖν χρέος κανένα περασμένον, μήτε ἐκ τὴν ἐκλαμπροτάτην
 αὐθεντίαν Βενετίας, μήτε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους αὐτῆς. ἕτερον δὲ
 ὀφείλει ἡ ἐκλαμπροτάτη αὐθεντία Βενετίας νὰ παραδώσῃ τὴν αὐθεν-
 τίαν μου τὸ κάστρον λεγόμενον Σκώδρα ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ, σωζομένου
 νὰ τὸ ἐκβάλῃ νὰ ἐπάρῃ τὸν ἄρχον, ὅπου ἔναι κεφαλὴ, καὶ τοὺς ῥω-
 γατόρους καὶ ὅλους ἄλλους ἀνθρώπους, οἵτινες θέλουν διὰ νὰ ὑπη-
 γένουν, ἤγουν μὲ τὰ πράγματά των, εἴ τι ἄρα καὶ ἂν ἔχουν, καὶ ἡ
 αὐθεντία νὰ ἐπέρνει τὰς σκεβὰς καὶ ἅπασαν ἄλλην ὕλην πολεμικὴν,
 εἴ τι ἄρα καὶ εὐρίσκεται εἰς τὸ παρὸν κάστρον ἄνευ καμίας ἐναν-
 τιώσεως. ἔτι δὲ ὀφείλει ἡ ἐκλαμπροτάτη αὐθεντία τῆς Βενετίας νὰ
 στρέφῃ εἰς τὴν αὐθεντίαν μου, ἤγουν τὸ νησί τῆς Λήμνου, σωζομένου
 τὸ νὰ ἐπέρνουν τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι,
 οἵτινες θελήσουν νὰ πηγένουν, νὰ ἐπέρνουν, εἴ τι ἄρα καὶ ἂν ἔχουσι,
 νὰ πηγένουν, ὁπόθεν θέλουν, καὶ τινὲς ὅπου θελήσουν, νὰ ἀπομείνουν
 εἰς τὸ παρὸν νησί, νὰ εἶναι συμπαθημένοι εἰς εἴ τι ἔγενεν ἕως τότε.
 ἔτι δὲ ἡ παρὼν ἐκλαμπροτάτη αὐθεντία Βενετίας νὰ παραδώσῃ
 πρὸς τὴν αὐθεντίαν μου τὰ παρὸν κάστροι καὶ τόπους, ἅτινα ἐπάρ-
 θησαν ἐν τῇ μάχῃ ἐκ τὴν αὐθεντίαν μου, ἤγουν ἐν τὰ μέρη τοῦ
 Μωρέως, σωζομένου τὸ οἱ ἄνθρωποι νὰ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν των
 νὰ πηγένουσι, ὁπόθεν θέλουν, ἤγουν μὲ εἴ τι ἄρα καὶ ἂν ἔχουσι, καὶ
 εἰ μὲν θέλουν τινὲς διὰ νὰ ἀπομείνουν εἰς τοὺς παρὸν τόπους καὶ
 κάστρα, νὰ εἶναι καὶ αὐτοὶ πάντα συμπαθημένοι, ἤγουν ἀπὸ πᾶσαν
 αἰτίαν, εἴ τι ἔγενεν ἕως τότε. ἔτι δὲ ὀφείλῃ ἡ αὐθεντία μου νὰ
 στρέφῃ πρὸς αὐτοὺς τὰς ἐμποδισμένας περιοχάς, ἤγουν εἰς τὰ πα-
 λαιὰ σύνορα τῶν καστρῶν αὐτῶν, ὅπου γειτονεύουσι μὲ τοὺς τόπους
 τῆς αὐθεντίας μου πανταχόθεν διὰ βεβαίωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν
 ἄνωθεν γεγραμμένων κεφαλαίων καὶ ὀρκωμοτικῶν ἔγνηεν δὲ ἡ παρ-

οὔσα γραφή ἐν τῷ ἔτους ς Ϟ πζ' ἰνδ. ιβ' μηνὶ ἰανουαρίῳ κε' ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Orig. chart. tabularii Veneti. Signum imperatoris aureum. Apographum in libro Commemorialium vol. XVI. f. 142, ubi addita est versio latina.

XIII. 6987 (1479) 29. ianuarii ind. XII.

Mohammed II. Luftubei Venetias mittit ad pacem faciendam.

Τοῦ μεγάλου αὐθεντός καὶ μεγάλου ἀμοιρὰ σουλτάν Μέχαιμετ πρὸς τῶν ἡφιλώτατων, ἐκλαμπρότατων καὶ πάσης τημῆς καὶ φρονή-
σαιως ἄξιων Ἰωάννην Μοζαινήγον καὶ μέγαν δούκαν Βαιναιτίας. τῶν
ἄξιων πραιπώντα καὶ ταιτημημένων χαιραιτοισμῶν νὰ δέξηται ἡ ἐκ-
λαμπρώτης σου ἐκ τὴν αὐθεντείαν μου τηρουτws. ἐπειδὴν αἵστηλεν
ἡ ἐκλαμπρωτησου τὸν παρῶν σοφῶν καὶ ἐπειτηδίων ἄρχων κδρ Ἰω-
άννην Δαρίων ἀποκρησηάρην εἰς τὴν αὐθεντήαν μου, ἦλθεν δαὶ καὶ
αἰνέφερεν ὅλα καλὰ, ἤγουν φρόνημα κατα τὴν τάξην, ὡς καθὸς ἦτων
παρηγγελμένως ἐκ τὴν ἐκλαμπρότην σου, τὰ ὁπεῖα καὶ ἡ αὐθεντήα
μου ἔστερέεν αὐτὰ, ἤγουν μαὶ πάσης χαράς, καὶ ἐπη τοῦτου ἔγηνεν
παρῶν καθαρη καὶ σταιραιὰ ἀγάποι ἀντιπροσῶν ἡμῶν, ἤγουν μαὶ τα
παρῶν παρτήα, τὰ ὁπεῖα γαίγραπται ἐν τῷ παρῶν ὀρκωμοτικῶν. ἐπη
τοῦτου δαὶ καὶ ἡ αὐθεντήα μου πρὸς τὴν ἐκλαμπρώτην σου, στέλνω
ἀποκρησηάρην τὸν εὐγενέστατων καὶ καλῶν, αἰπητήδων, πηστῶν
δούλων τῆς αὐθεντίας μου τὸν Λουτφήμπεην, καὶ ἡ τη ἄρα ἡπὴν,
ἦναι λόγια τῆς αὐθεντίας μου, καὶ νὰ στέρεται αὐτὰ, ὡς καθὼς
καὶ ἡμης, ἤγουν τὰ γαίγραμενα καίφαλαια καὶ παρτήα, ὁπεῖα γε-
γραμένά ἐν τῷ ὀρκωμοτηκῶν. ἐπὶ ἔτους ς Ϟ πζ' ἰνδ. ιβ' ἐν
μηνὶ ἰανουαρίῳ κθ'. ἐγρὰφη ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Orig. chart. tabularii Veneti. Signum imperatoris aureum.

XIV. 6988 (1479) 7. octobris.

*Mohammed II. litteris ad Ioannem Mocenigo, Venetiarum ducem, datis suam
erga Venetos benevolentiam proficitur.*

Τοῦ μεγάλου αὐθεντός καὶ μεγάλου ἀμοιρὰ σουλτάν Μουχαμέτ
πρὸς τὸν ὑψηλότατον καὶ ἐκλαμπρότατον καὶ ἐπιφανέστατον κδρ

Ἰωάννην Μοτzenίγον καὶ μέγαν δούκαν ὑπέρλαμπρον τῆς Βενετίας καὶ τῶν ἐξῆς τὸν ἄξιον καὶ τετιμημένον καὶ πρέποντα χαιρετισμὸν νὰ δέξετε ἢ ἐκλαμπρότης σου ἐκ τὴν αὐθεντίαν μου. τὸ λοιπὸν γινώσκει ἢ ἐκλαμπρότης σου, καὶ δι' ἄλλων γραμμάτων τῆς αὐθεντίας μου ἐδηλοποιήσαμεν τῇ σῇ ὑψηλότητι, πῶς ἦλθεν εἰς τὴν Πόρταν μου ὁ μεγαλοπρεπὴς καὶ ἀξιότατος ἀποκρισιάριος ὀνόματι Μπενεδέτο Τριβιζιὰν τῆς ἐκλαμπρότητός σου καὶ πῶς ἐδεξάμεθα αὐτὸν φιλικὰ τε καὶ τίμια, καὶ ἀπελογήθημεν εἰς τὰ ζητήματα αὐτοῦ, καθὼς ἐκρίναμεν δίκαιον, καὶ ἐξοφλήσαμεν αὐτὸν καὶ εἶδαμεν καὶ ἐτιμήσαμεν πάλιν αὐτὸν ἐξερχόμενον εἰς ἐπίδειξιν τῆς καθαρᾶς, στερεᾶς καὶ ἀσαλεύτου ἀγάπης καὶ φιλίας, ὅπου ἔχομεν μετὰ σᾶς, ἵνα γένηται φανερόν καὶ γινώριμον εἰς τοὺς πάντας. εἰς τὴν ἐξεύρεσιν δὲ αὐτοῦ πάλιν παρέδωκε μας τὸν μπάιλον, τοὺς ἄρχοντας καὶ πραγματευτὰς τῶν κατέργων καὶ караβίων τῆς ὑψηλότητός σου, καὶ εἰς τοῦτο ἀπολογήθημεν, ὅτι διὰ τὸν ὅρον τῆς καλῆς ἀγάπης καὶ φιλίας, ὅπου ἔχομεν μετὰ σᾶς, θέλομεν βλέπει ἀεὶ ὅλους τοὺς ἄρχοντας καὶ πραγματευτὰς καὶ ἀνθρώπους ὡς ἰδικούς μας, καὶ εἰς ὅλα τὰ πράγματα θέλουσιν ἔχειν ἀπ' ἡμᾶς καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους μας πᾶσαν ἀγάπην καὶ καλὴν συντροφίαν, καὶ θέλουσιν ἦσθαι ἄναιτοι ἀπὸ πάσης ὀχλήσεως μὲ τοὺς βίους των καὶ μὲ τὴν συντροφίαν των, ἐρχόμενοι, στάντες καὶ ἐπιστρεφόμενοι, εἴτε διὰ ξηρᾶς, εἴτε διὰ θαλάσσης, εἰς ὅλους τοὺς τόπους τῆς αὐθεντίας μου. διότι οὕτως ἀπαιτεῖ ἢ στερεὰ καὶ καλὴ φιλία καὶ ἀγάπη, ὅπου ἔχομεν μετὰ σᾶς. τὸ ὅμοιον δὲ ἡμεῖς θαρρετοί, ὅτι θέλει τηρηθῇ ἀπὸ μέρους σας εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς αὐθεντίας μου, νὰ ἔρχωνται καὶ αὐτοὶ ἄναιτοι καὶ ἀνενόητοι εἰς τοὺς τόπους τῆς αὐθεντίας σου, εἴτε διὰ ξηρᾶς, εἴτε διὰ θαλάσσης, ἐρχόμενοι, στεκόμενοι καὶ ἐπιστρεφόμενοι μετὰ τῶν πραγμάτων αὐτῶν. τὰ δὲ περισσότερα θέλει ἀναφέρειν εἰς πλάτος ὁ ἀποκρισιάριος τῆς αὐθεντίας σου.

Ἐγγραφή ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν μηνὶ ὁκτωβρίῳ ζ' ἔτη 1589 π.η'.

Libri Commemorialium XVI. f. 142. Versio itala f. 143.

XV. 1479 17. iulii.

Manumissio cuiusdam servae ordinis Hospitalis S. Ioannis.

Εἰς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀμήν. εἰς χρονίας αὐοῦ, μηνὶ
 ἰουλίου ιζ', κατενόπιαν εἰς ἐμὰς φρὰ Ἰάκουβος δὲ Λαγιαλτρου, πριόρις
 Κατελονίας καὶ ἀντιμάστορ καὶ κομεντόρης Κόου τὸν ἐξίς, ἐνέφανιν
 εἰδια συνουδενα τοῦ Ἀρνάδου Φράγκου, καὶ δεεισην, εἶνα εβεργετισο-
 μεν εἰς τὸν νοθετην αὐτις Γιλιαμαν τοῦ Κόστα Γιατροῦ παρεικοισα
 υμετεραν, εἶνα πιεισομεν εἰς αὐτην χαρην ἐλευθερίας ἐκ τῆς αὐτις
 δουλοσυνις. ἔτι δὲ ἐπαρακλητευσαν καὶ περὶ τούτου εἰ εὐγενις καὶ
 τιμιμένι αφεντης, φρὰ Χριστωφορος δὲ Λιγνανα, ἀμιραλις τοῦ αἱγιου
 κουβεντιου, καὶ ο εὐγενις φρα Ἰωαννης δὲ Καρδόνα, μπαλιος δὲ
 Μεορκα, καὶ εὐγενις φρα Γιλιάμος δὲ Καστελβας, κουμεντορις δὲ
 Σερβερα, καὶ ἡμητερας λογοτενεντος, εἶνα πιεισομεν τὴν ριθισαν
 Γυλιαμαν μαντισαν αὐτὴν, καὶ εἰ το ἐξ οσφίου πέδον αὐτῆς ὡς τοὺς
 σηνμπαντας καὶ διηνεκες χρονους δι αὐτον ἐμης σανοθες φρα Για-
 κουβος δὲ Λαγιαλτρω, κομεντορις Κόου, εἰδοντα τὴν δευσιν καὶ πα-
 ρακλιτισιν καὶ τὴν ἀνανγγεαν χρισην τις κομενταρίας, δια το μὴ εἶεν
 ναυτες ἀναπαβετε ὡς βαρος, ἀκομη εἶδαμεν καὶ τὴν παρακαλεσιν τὸν
 ανοθεν ονομασμενον αὐθεντον καὶ τὸν αὐτοῦ συνκροτισιν καὶ συνβο-
 λευφιν, θελαμεν καὶ ἐμῖς καὶ βολομεθα, εἶνα εἰ ριθισα Γιλιαμα ἀπο
 το νυν καὶ εἰς το ἐξῆς νὰ ἐνεῖν αὐτὴν καὶ εἰ ἐξ ὁσφίου πεδες ἀνου . .
 ναυτες εἰς υπερασιν καὶ δολεφιν τις ναυτικῆς υπιρίας, καὶ οὗτος κα-
 τεβολομεθα καὶ θελομεν καὶ παρακαλομεν καὶ τοὺς μελοντας ἐλθὴν
 οπησθεν ἡμῶν, νὰ στεργουν καὶ νὰ ἀποκρατοῦν τὴν υμετεραν χαριταν
 καὶ ἐλευθερες ὡς τοὺς σηνμπαντας καὶ διειν[εκ]ις χρονους. ἐτι δὲ καὶ
 δια βεβεοσην καὶ ἡπριρατισην τις ριθισις γραφῆς υπογραφιν, καὶ
 ἐβουλοθὴν υποκατοθεν το υμετεραν σνηθισμενι βουλα εἰς ἐνδιξιν καὶ
 ασφαλια ἐν ἐτι καὶ μινι το ανοθεν.

Io fra Gitam Casteluci loct. confermo. Εἰ γραφικα παρ
 ἐμοῦ Καλαμηα τοῦ πανσέβαστου νοτεριος καὶ
 γραματικου ζενεραλε τις κομενταρίας τις Κος
 με ορισμὸν καὶ θελιμαν τοῦ ανοθε ἀνομασμενου
 ανφεντος εἰς ἐδιξιν καὶ ασφαλιαν καὶ δια μαρτι-
 ριας καὶ πιστοσην υπεγραφα αὐτην υποκατοθεν,
 καὶ πιω καὶ το σινηθιτον μου σιμας εἰς ἐνδιξιν.

Apographum in tabulario Melitensi, Liber Bullarum, 75 f. 192. Descripsit C. Hopf.

XVI. (1480) 17. martii.

Mohammed II. a rectoribus Nauplii petit, ut nonnulla oppida diruantur.

Του μεγάλου αυθεντός καὶ μεγάλου ἁμιρά σουλτάν Μουχαμὲτ πρὸς τοὺς ευγενεστάτους ἄρχοντας καὶ προβεδούρα του Ναυπλήου καὶ της Μωνεμβασίας, τὸν ἡγαπισμένον . . . [χαιρετισ]μὼν να δέξεστε ἐκ της αυθεντίας μου. οὗτος να ιξεύριτε τὸ πὸς ἤχαμεν στίλη ἐμήνην της αυθεντίας μου, δια να χωρίσι τα σήνορα αναμέσον του Ἀρχους καὶ τοῦ Ναυπλήου, καθὸς θέλη τὸ δίκαιον, εἰς ἀνάπαυσιν καὶ τὸν δύο μερὸν, ὅμως δὲ ὁ ηριμένος ἐμήνης ἦλθεν κατα τὸν ορισμὼν της αυθεντίας μου, καὶ με δικαιοσύνην ἐπήησεν σύνορον εἰς τοὺς τόπους αὐτούς· τὸ ληπὸν πρέπη, δια να στερχθῇ καὶ να βεβεοθῇ καὶ ἀπο το μέρος ἡμῶν, ὅπου γὰρ καὶ αν ἐπήησεν σύνορον ὁ ἐμήνης μου, καθὸς θέλομεν τὸ τιρίσι καὶ ἡμῖς. ἔτι δὲ να ιξεύριτε, διότι ὅταν ἐπηήσαμεν συμφονήαν μετα την εκλαμπροτάτην αυθεντίαν τον βενετικὸν, ἤπαμεν, ὅτι τα κάστρι καὶ τοὺς τόπους, τας παρέλαβεν ἡ αυθεντήα μου, ἀπε την εκλαμπροτάτην αυθεντίαν της Βενετίας ἢ απο τὸν δεσπότην τοῦ Μωρεως, καὶ εἰς τον καιρὸν τις μάχης ἐπάρθησαν πάλην εκ της αυθεντήας μου, ὅλα να στρέφονται πρὸς ἡμᾶς. ἐστέρχθη γουν καὶ απο τα δύο μέρι ἡ τιαύτη συμφονήα· νὺν δὲ τα κάστρι τα λεγόμενα Θερμῖς καὶ Βατήχα καὶ Ἀμπερτόκαστρο ἦταν πρότα ἤς την εξουσίαν τις ἀνθεντίας μου, καὶ εἰς τον καιρὸν τις μάχης ἐπάρθησαν αφ ημῶν, καθὸς ἦγε γνώριμων καὶ φανερόν εἰς τοὺς πάντας, καὶ ουδεν αντιστράφησαν πρὸς την αυθεντίαν μου· τὸ ληπὸν οἱ χρεοφελῆτε καὶ οἱ χαρατζάρι της αυθεντίας μου φεύγουν καὶ ἐρχουντε καὶ κατοικουν εἰς τα ιριμένα κάστρι, καὶ ευγένουσιν καὶ ζημιόνουν τον τόπον μου· ὅμως δὲ πρέπη, ἐπηδὶ τα καιφάλεα της ἀγάπης μ[ας] διαλαμβάνουσιν, ὅτι να στρέφουντε τα ιριμένα κάστρι πρὸς την αυθεντίαν μου, καὶ ἐπιδὶ ουδεν αντιστραφησαν, να χαλαστούσιν, να ἔνε χαλαζμένα παντελὸς, δια να μιδὲν φεύγουν οἱ ἄνθρωποι της αυθεντίας μου, καὶ καθήζουντε ης τοὺς ἡριμένους τόπους, καὶ σκανδαλήζουν την ἀγάπην, ἣν ἔχωμεν αναμέσον ἡμῶν. καὶ αληως μηδὲν γένη. μα ρ τ ι ω ι ζ' εν Κ ο ν σ τ α ν τ ι ν ο υ π ο λ ο ι .

A tergo: 1480 die 17. martii ad rectores Nauplii, quibus petit, ut nonnulla opera diruantur.

Orig. chart. tabularii Vindobonensis. Descripsit E. Birk.

XVII. 1480, 10. iulii.

Mohammed II. et Ioannes Mocenigo, dux Venetiarum, de limitibus paciscuntur.

Εἰς τὸν ἐκλαμπρότατον καὶ ὑψηλότατον, γαληνότατόν τε καὶ περιφανέστατον ἄρχοντα κῦρ Ἰωάννην Μοζενέγον, θεοῦ χάριτι δοῦκα τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντείας τῶν Βαινετῶν, τῆς ἡμετέρας δὲ κραταιοτάτης βασιλείας φίλον φίλτατον καὶ ποθεινότατον, ἀξιοπρεπῆ καὶ φιλικὰ χαιρετίσματα. μετὰ δὲ ταῦτα δῆλον ἔστι τὸ ἀγάπην εἶναι ἀρχὴν παντός ἀγαθοῦ, ἐπεὶ καὶ ὁ λέγων· τὰ ὄντα διὰ ἀγάπης κεκράτηνται, ἀληθῶς τε καὶ καλῶς ἀπεφάνετο· αὐτὴ γὰρ ἐν τοῖς οὐοῖν ὑπάρχουσα πάντα κατὰ ἀγαθότητα ἀποτελεῖ καὶ ἐν καρδίαις στηριχθεῖσα ἀναφύει τὰ ἔργα εὐφρόσυνα. τοῦτο οὖν βεβαιωθείσα ἡ ἐκλαμπροτάτη αὐθεντεία τῆς Βαινετίας μετὰ καὶ τῆς γαληνότητος τοῦ ὑπερτίμου καὶ ὑψηλοτάτου δουκὸς καὶ πρὸς τὸ τῆς ἡμετέρας βασιλείας διαπρύσιον κράτος οὕτω διατιθεμένη τε καὶ πεφρονηκοῖα συνεχῶς τὰ τοῦτο ἐρείδοντα οὐκ ἐστέρησεν ὧν εἰσὶ καὶ τὰ κατὰ τὸν παρόντα χρόνον πρὸς τῷ κράτει τῆς κοσμοκρατικῆς βασιλείας μου ἀπεσταλμένα τίμιά τε καὶ φίλτατα γράμματα, ἃ ἡ θεοβοήθητος βασιλεία μου εὐμενῶς τε καὶ ἐμφρόνως καὶ ἡδέως ἐκ χειρῶν τοῦ τιμημένου καὶ περιφανοῦς, εὐγενικοῦ τε καὶ φρονιμωτάτου ἀποκρισιarioῦ αὐθεντείας λαμπροτάτης τῆς ἡμετέρας κυροῦ Νικολάου Κόκου ἐδέξατο, καὶ ἰδοῦσα τὰς ἐν αὐτοῖς περιεχομένας φιλικὰς διαθέσεις καὶ εἰλικρινὰς ἀγάπας, ἐφ' αἷς χάριτι θεοῦ τεθεμελιώνται τὰ περὶ τῆς εἰρήνης συμβόλαια καὶ ἄλλα, ὅσα βοηθεία θεοῦ ἀξιοπρεπέστερὰ εἰσὶ τῇ ἡμετέρᾳ μεγαλειότητι καὶ ὕμῶν λαμπρότητι, τὰ τῆς φιλότητος ἐστηρίξατο καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθέων αὐτῆς ἡγαλλιάζατο. ἀλλ' ἐπειπερ ταύτας ὑπὸ ἀκανθῶν τινῶν κεκαλυμμένας ἐώρακεν, αἱ ἐκ τῶν λεηλασιῶν τινῶν ἀπαιδεύτων ἐν τοῖς ὁρίοις ἀνεφύησαν, πρῶτον μὲν τὴν ἀποκάλυψιν αὐτῶν δέον ἡγήσατο, ἵνα οἱ καρποὶ αὐτῆς συνεχῶς συλλέγωνται καὶ οἱ εὐωχοῦμενοι εὐφρανθήσωνται, καὶ διὰ τοῦτο ἀνακε-

φαλαίωσιν τινα διὰ συντόμου τῶν γεγενημένων συνθηκῶν, πρῶτον ἡ ἐπιεικὴς βασιλεία μου ἀναδείκνυσι, εἴτα καὶ ἀπόκρισιν οὐ κατὰ μεγαλειότητα δυναστῶν ἀνάκτων, ἀλλὰ κατὰ τὸ φιλανθρωπότερον τῆς ἀληθοῦς βασιλείας, τὸ μὲν ἔνεκεν τοῦ ἀμετατρέπτου τῆς θεοκυβερνήτου ἐξουσίας μου, τὸ δὲ ἔνεκεν τῆς ἰδιαζούσης μοι περὶ τοῦ καλοῦ διαθέσεως, τὰ κεφάλαια τῆς ἡμετέρας ἀγάπης, ὅσον τὸ κατὰ τὴν ἡμετέραν δόξαν καθόλου ἀμετάβλητα διαμένουσι, καὶ οὐ μὴ γένοιτο ἐξ ἡμῶν δόλφιν τινὶ λύσει τῶν δεσμῶν αὐτῆς, καὶ καθὼς διέλαβον αἱ ἀρχαῖαι γραφαί, τὰ τε σύνορα τῶν πόλεων τε καὶ χωρῶν, ἔτι δὲ καὶ τὰ δικαιώματα ἐκάστης ἐπαρχίας ἵνα μένωσιν, ὥς εἶχον καὶ πρὸ τῆς μάχης. περὶ μὲν οὖν τῶν τοῦ Χερσέκου τόπων ἤγουν Πωλίτζας καὶ τῶν ἄλλων χωρῶν τῶν ἐν τῷ Σπαλάθφ, Ρογοσνίτζας καὶ Κουτικίου, εἰ μὲν ὥς καθὼς ὁ τίμιος ἀποκρισιάριος ἡμῶν εἶπεν, ὅτι ἐξ ἀρχῆς ὑμέτεραι οὐσαι κατὰ τὸν καιρὸν τῆς μάχης τοῖς ἐκείσε σατράπαις φλωρία τινὰ εἰς ὄνομα δώρου ἔδιδον, ὀρίζει ἡ βασιλεία μου, καθὼς καὶ προδιελάβανον τὰ πρώην γράμματα, ἔστωσαν ἐλεύθερα, καὶ οἱ ἐκεῖ ὄντες σατράπαι οὐδέποτε ζητήσουσι τι ἐξ ἐκείνων τῶν χωρῶν περὶ τῶν δώρων ἐκείνων· ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἡμῖν ἄγνωστόν ἐστιν, ἐξετάσεως δεῖται, καὶ ταύτης γενομένης τὸ δίκαιον γενήσεται, καθὼς ἐκ τῆς ἐξετάσεως δηλωθήσεται. περὶ δὲ τοῦ Παστροβικίου καὶ Ζούπας τῶν ἐν τῷ Κοτόρφ καὶ τῶν ἄλλων χωρῶν τῶν περὶ τοῦ ποταμοῦ Μπογιάνου, εἴτε περὶ πόλεων ἐστὶν, εἴτε περὶ λεηλασιῶν, τὸ ὑπέρτερον κράτος μου πρὸς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ τιμίου ἀποκρισιάρχου οὕτως ἀπεφάνητο, ὅτι ἃ ἐν χερσὶ τοῦ Τζιρνοβίκη κερράτηνται, τοῦ θείᾳ εὐδοκίᾳ αὐτῶν ῥώμῃ κραταιᾷ καθελόντος εἰσὶν· ἂν οὖν τὸ Παστροβίκιν καὶ ἡ Ζούπα τοῦ Τζιρνοβίκη μὴ οὐσαι, μᾶλλον δὲ τῆς λαμπροτάτης αὐθεντείας τῶν Βαϊνετικῶν, καὶ μετὰ τὸ κρατηθῆναι τὸν Τζιρνοβίκην ὁ ἐκείνου τοῦ τόπου σατράπης ἐλεηλάτησεν, αὐτὸς μὲν παιδευσθήσεται, καὶ ἡ ζημία ἀποστραφήσεται, καὶ αὗται μενοῦσιν εἰς τὰς ἰδίας περιοχάς, καθὼς ἐκρατοῦντο ὑπὸ τῆς λαμπροτάτης αὐθεντείας τῶν Βαϊνετικῶν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Τζιρνοβίκη· ἕτερον δὲ τοιοῦτόν τι πρᾶγμα οἱ ἐκείσε ὄντες οὐ τολμήσουσι ποτὲ πρᾶξαι ἢ ὅλως ἐπιχειρῆσαι. ἔνεκεν δὲ τοῦ πέραν ποταμοῦ Μπογιάνου οὐ κρυπτόν ἐστιν, ὅτι οὐσης αὐτῆς τῆς ὑψηλοτάτης βασιλείας μου ἐπὶ τὴν Σκόδραν καὶ αὐτὴν περικυκλώσης καὶ τῶν φαλάγγων αὐτὴν καταπορ-

θούντων στείλασα στρατεύματα κατὰ τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ τοῦς
 μὲν οἴκους τῶν χωρῶν κατέκαυσεν, τοὺς δὲ ἐγχωρίους ἡχμαλώτευσεν,
 καὶ τὸν τόπον ὅλον ἕως Ἀντιπάρου καὶ Οὐλκινίου καὶ Κραῖνας ἀνοί-
 ξαντες καὶ λεηλατήσαντες τοῖς ἑτέροις τόποις τῆς δυναστείας μου
 προσέθεσαν, οὐπω δὲ τότε κατάληψις ἢ παράδοσις Σκόδρας καὶ
 οὐπω εἰρήνη· ὕστερον γὰρ οὐκ ὀλίγον πάντα ταῦτα ἐγένετο, καὶ ταῦ-
 τα δῆλα· ἐναργῶς γὰρ πᾶς ὁ κατ' ἐκείνους τὸν καιρὸν ἐκεῖ εὕρισκόμε-
 νος ἐώρακέ τε καὶ μαρτυρήσειεν τὰ ὁρώμενα, καθὼς ἐώρακέ τε καὶ
 ἐθεάσατο· τούτων οὕτως ἐχόντων οὐκ εὐπρεπές ἐστιν γαῖαν ἡμετέροις
 δόρασι καταληφθεῖσαν ἄλλοις διδόναι, ἀλλὰ τοῖς ἰδίοις θεράπουσιν·
 καὶ οὕτω πράξαντες πρὸ τῶν συνθηκῶν τῆς ἀγάπης ἀπεδόθησαν οἱ
 τόποι τῷ ἐκείνῳ σατράπῃ Σκέντερμπεϊ, ἀλλὰ τὰ τῶν βασιλείων ἀρε-
 τῶν χαρίσματα καὶ αἱ ἐλευθερικαὶ προτιμήσεις οὐκ ἔκριναν ἄξιον
 χώρας φίλων ἡμετέρων καὶ πόλεις ἐν στενοχωρίᾳ εἶναι ὑπὸ τόπων
 βραχύτητος καὶ τραχύτητος, καὶ διὰ τοῦτο διέκρινε· τὸ ἡμέτερον κρά-
 τος σύνορα ἔχειν τὰς πόλεις ταύτας ἐναρμοδίους, καὶ τοῦτοπραχθή-
 σεται διὰ πρόνοιᾳς πρεπούσης, καθὼς τῇ λαμπροτάτῃ αὐθεντείᾳ τῆς
 Βαινετίας αἰρετόν ἐστι. περὶ δὲ τῆς Πούδουβας ἔστω, ὥς καὶ τὸ
 πρῶτον, καὶ μεινάτω εἰς τὰς ἰδίας περιοχάς. περὶ δὲ Παστίας τῇ κρα-
 ταιᾷ μου βασιλείᾳ οὕτως ἀνέφερον, ὅτι τόπος ἐστὶ κλεπτῶν καὶ λη-
 στῶν κατοικητήριον, καὶ πάντες οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες φογάδες εἰσὶ
 τῶν Ἀλβανιτῶν, μὴ ἔχοντες σχέσιν τινὰ πρὸς τὴν ὑμετέραν λαμπρο-
 τάτην αὐθεντείαν καὶ οἰκείωσιν καὶ γνοῦσα τὸ φιλοδικαιότατον ἀμ-
 φοτέρων ἡμῶν οὐκ ἔδοξε μένειν ἐν ἄκροις ὁρίοις ληστῶν κατοικητή-
 ρια. ἔτι δὲ περὶ Ναυπάκτου καὶ τῶν ὁρίων, εἰ ἐκείσε τινὲς τῶν ἡμε-
 τέρων ὑπηκόων βία κατέκρησαν, κατὰ τὰς ἀρχαίας ἡμῶν συνθήκας
 γεννηθῆτω, καὶ οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες βία εἰς οἰκίας κατοικήσεις ἀπο-
 στραφήτωσαν, καὶ τὰ περίχωρα Ναυπάκτου ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀρχαίᾳ
 ἐξουσίᾳ μενέτωσαν. ἔτι περὶ τοῦ κάμπου τοῦ ἐν μεθορίοις Ναυπλοίου
 καὶ Ἀργούς ἀποφαινόμεθα, ἵνα ἔχῃ τὴν πρέπουσαν γαῖαν ἐν μεθο-
 ρίοις καὶ ἀρμόζουσιν κατὰ τὸ ἀνάλογον· τὰ γὰρ ἄλλα περίχωρα
 τοῦ εἰρημένου Ναυπλοίου, ἥγουν Θερμισίου καὶ Καστρίου καὶ Τζιβε-
 ρίου, καὶ αἱ ἀλικάι αὐτῶν, εἰ ἐξ ἀρχῆς Ναυπλοίου ἦσαν, μεινάτωσαν
 κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, καὶ οἱ ἐκεῖ ὄντες σατράπαι οὐδέποτε αὐτῶν
 πλησιάζουσιν. ἔτι καὶ περὶ Μονεμβασίας καὶ Βαιτίκων, καθὼς εἶπο-

μεν ἐν ταῖς συνθήκαις, ὅτι εἰ μὲν ἡ Βαίτικα ἐξ ἀρχῆς τῆς λαμπροτάτης αὐθεντείας τῶν Βαινετιῶν ἦν, καὶ τῇ βασιλείᾳ τῇ ἡμετέρᾳ ὕστερον ἐν τῷ καιρῷ τῆς μάχης διὰ κατακυριεύσεως ἡμετέρας οὐ προσετέθη, πάλιν τῆς αὐθεντείας τῶν Βαινετιῶν ἔστω ὥς καὶ πρῶγ· εἰ δὲ, ὥσπερ ὁ σατράπης ἐκείνου τοῦ τόπου ἤγουν τῆς Πελοποννήσου Σουλαϊμάμπεκῆς διὰ γραφῆς αὐτοῦ τῇ ὑψηλοτάτῃ μου παρουσία ἀνέφερεν, ἦν τὸ πρᾶγμα, ἤγουν μετὰ τῆς μάχης τῷ ἡμετέρῳ δόρατι τὰ Βαίτικα πεπόρθηται, ἄλλης ἐξετάσεως δεῖται, καὶ αὕτη γενήσεται, θεοῦ εὐδοκοῦντος, πεπιστευμένου ἄρχοντός μου περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐκεῖσε ἀπελευσομένου, ἵνα γένηται τὸ ἀρέσκον ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοσαῦτα γοῦν καὶ περὶ Βαιτίκων καὶ Μονεμβασίας. περὶ δὲ Μεθώνης καὶ Κορώνης καὶ τῶν ἐν τοῖς ὀρίοις αὐτῶν ὑπαρχόντων, εἴτε πύργοι εἴτε χῶραι εἰσὶ, τὸν αὐτὸν λόγον ἀποκρίνεται ἡ παρουσία τοῦ κράτους μου, ὃν καὶ προδιέλαβεν τὰ πρῶτα ἡμῶν γράμματα, ἤγουν πᾶς τόπος τῶν περιοχῶν Μεθώνης καὶ Κορώνης, ὃς πρὸ τῆς μάχης τῆς λαμπροτάτης αὐθεντείας τῶν Βαινετιῶν ἦν, εἴτε χῶραι εἴτε καστέλια εἰσὶν, ὑμέτερα ἔστωσαν, καὶ ἐὰν παράβασίς τις τῶν ἐκεῖσε ὄντων εἰς τὰ μεθόρια τῶν εἰρημένων χωρῶν ἐγένετο, ἀναστραφήσεται. οὕτως ἡ ἡμετέρα διάθεσις πρὸς τὰς συνθήκας, ἃς ἐποίησε τῇ λαμπροτάτῃ αὐθεντείᾳ τῶν Βαινετιῶν, ἐπιβλέπουσα καὶ τὰ τῆς εἰρήνης συμβόλαια βεβαιούσα ἀμετάτρεπτον ἔχει τὸ τῆς φιλότητος στήριγμα. ἔτι δὲ μετὰ τὰς εἰρημένας ὑποθέσεις, ἃς ὁ τίμιος ἀνέφερεν ἀποκρισιᾶριος τῇ ὑψηλοτάτῃ βασιλείᾳ μου, φιλικὴν στοργὴν σημαίνουσαν τινὰ ὑπόθεσιν ἀνέφερεν, εἰ δεκτὸν ἐστὶ τῇ παρουσίᾳ τοῦ κράτους μου κατοικεῖν τινὰς ἀλλογενεῖς ἐν τοῖς ὑμέτεροις τόποις ἢ οὐκ ἔστι δεκτὸν, καὶ τοῦτο εὐμενῶς δεξαμένοις πρέπον ἔδοξεν ἡμῖν καὶ ἀρμόδιον, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφήγατο ἡ βασιλεία μου, ἵνα πᾶς ὁ θέλων ἐκ τῶν τόπων τῶν ἀλλογενῶν, οὐχὶ δὲ τῶν ἡμετέρων ὑπηκόων, κατοικεῖν ἐν ταῖς χώραις τῆς λαμπροτάτης αὐθεντείας τῶν Βαινετιῶν, ἐπεὶ φίλων ἡμετέρων χῶραι εἰσὶ, μηδεὶς αὐτοὺς λόγῳ τινὶ ἐμποδίσειεν ἢ πρὸςεγγίσειεν ἢ λεηλατήσκειεν, λέγων, ὥς ἐκ μαχομένων τόπων ἐλθόντες κατήκχσαν· τοῦτο γὰρ κεκώλυται διὰ ἡμετέρων γεγραμμένων ὁρισμῶν, οἳ καὶ ἀπεστάλησαν πρὸς τοὺς ἐκεῖσε σατράπας, ἵνα τοὺς προσερχομένους τῷ κράτει τῆς ὑψηλοτάτης αὐθεντείας τῶν Βαινετιῶν μηδεὶς ἐμποδίσῃ, μηδὲ κακοποιήσῃ. τὰ εἰρημένα γοῦν περὶ τῶν

δρίων πραχθήσονται, καὶ αἱ ἐκδικήσεις κατὰ τὸ πρεπωδέστερον τῇ ἡμετέρᾳ δικαιοσύνῃ καὶ τῇ ὁμῶν φιλότῃ φανερωθήσονται, καὶ ἐν εἰρήνῃ διαμένοντες εὐφρανθησόμεθα. εἴητε ἐν ἅπασιν εὖ ἔχοντες.

Ἰουλίου ι' ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Orig. chart. tabularii Veneti cum signo imperatoris aureo et caeruleo.

A tergo: R^{ta} die 9. augusti 1480.

XVIII. (1481) mense aprili.

Sultanus Muhammed II. cum duce Venetiarum, Ioanne Mocenigo, paciscitur de confiniis.

Ἐνδοξότατε, ἐκλαμπρότατε, ὑπέρτιμε δούξ τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, κῆρ Ἰωάννη. τὸν ἄξιον καὶ πρέποντα χαιρετισμὸν μετὰ τῆς προσηκούσης διαθέσεως πέμπω τῇ αὐθεντίᾳ σου. γνωστὸν ἔστω τῇ ἐκλαμπροτάτῃ αὐθεντίᾳ τῶν Βενετιῶν, ὅτι πρὸ τῆς ἄλλης ὁ ἐντιμότατος ἀποκρισιάριος κῆρ Νικόλαος Κόκος ἀνέφερε τῇ βασιλείᾳ μου περὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν συνόρων τοῦ τε Παστροβικίου καὶ Ζούπας καὶ Ἀντιβάρου καὶ Οὐλκίου, ἔτι δὲ περὶ τῶν συνόρων Ναυπάκτου καὶ Μορέου, περὶ τε τῶν περιχώρων Μεθώνης καὶ Κορώνης, Μονεμβασίας τε καὶ Ναυπλίου, καὶ διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν πολλοὺς εἰς διόρθωσιν αὐτῶν, ἐκείνοι δὲ ἀπελθόντες οὐκ ἐποίησαν, καθὼς ἦν ἀρέσκον τῇ τε βασιλείᾳ μου καὶ τῇ αὐθεντίᾳ τῶν Βενετιῶν· διὰ τοῦτο μετὰ ταῦτα ἡ βασιλεία μου ἐξελέξατο τὸν πιστότατον δοῦλον αὐτῆς Συνάνπειν, ὥς πεῖραν ἔχοντα πολλὴν τῶν τοιούτων πραγμάτων, ὅστις ἀπελθὼν εἰς τοὺς εἰρημένους τόπους ἐξετάσει καλῶς καὶ διορθώσει πάντα, ὥς ἔστι πρέπον καὶ δίκαιον, καὶ ἀπελθὼν νῦν ὑπέστρεφεν ἐνταῦθα, καὶ ἀνέφερε πάντα τῇ βασιλείᾳ μου. ἡ δὲ βασιλεία μου ἀπεδέξατο πάντα καὶ ἐπεκύρωσε. καὶ περὶ μὲν τοῦ Παστροβικίου καὶ Ζούπας οὕτως ἐμαρτύρησαν οἱ ὄντες ἐκεῖ ἐπιστήμονες ἄνθρωποι, ὅτι οἱ εἰρημένοι τόποι ἐξ ἀρχῆς ἦσαν κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Τζερνοβίκη, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν μαρτυρίαν ἦν δίκαιον, ἵνα οὗτος ὁ τόπος ἡμέτερος ᾗ, ἀλλ' ἐπεὶ πλῆθος ἀνθρώπων ἀφ' ὁμῶν τῶν Βενετιῶν ἐλθόντες ἐμαρτύρησαν, ὅτι ἐξ ἀρχῆς ἦσαν τῶν Βενετιῶν, οὕτως δὲ ἀνέφερε πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ ὁ εἰρημένος πιστὸς δοῦλος τῆς βασιλείας μου, καὶ ὅτι συνεχεῖς εἰσι ταῖς χώραις τῶν Βενε-

τιῶν, διὰ τοῦτο καὶ διὰ τὴν καθαρὰν ἀγάπην καὶ φιλίαν ἡμῶν ἀπεφῆνατο ἡ βασιλεία μου, ἵνα ὧσι πάλιν τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν βεβαίως, ἀμετατρέπτως τε καὶ ἀμετακινήτως ἄνευ λόγου τινός. ἔτι περὶ τοῦ συνόρου τοῦ λεγομένου Μπάρ, καθὼς ὁ εἰρημένος πιστὸς δοῦλος τῆς βασιλείας μου ἐχώρισεν αὐτὸ, οὕτως στέργω καὶ ἀποδέχομαι καὶ ἐπιβεβαιῶ, ἵνα ἡ ἀμετάτρεπτον· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ σύνορον τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπὸ νότου ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ἔρχεται τὸ ἀκρωτήριον τὸ λεγόμενον Βολίτζαν, εἴτα ὅλην διερχόμενον τὴν ῥάχιν διέρχεται καὶ τὸν πρόποδα τοῦ μεγάλου βουνοῦ τοῦ ὄντος πρὸς τὸ κάστρον, εἴτα ἀνέρχεται εἰς τὸν βουνὸν τὸν λεγόμενον Λεσίνα, ἀπ' αὐτοῦ δὲ διερχόμενον καταντᾷ εἰς βουνὸν λεγόμενον Βαρσόνα· ταύτην οὖν τὴν περιοχὴν σὺν τοῖς ἐν αὐτῇ ἑπτὰ χωρίοις ἀπεφῆνατο ἡ βασιλεία μου, ἵνα ἡ τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν βεβαίως καὶ ἀμετακινήτως ἄνευ λόγου τινός. ἔτι δὲ περὶ τοῦ συνόρου τοῦ Οὐλκινίου, ὅπερ ἄρχεται ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ καταντᾷ εἰς τὸ Μπελέπορτον τὸν βουνὸν, εἴτα εἰς βουνὸν λεγόμενον Κόντον καὶ πάλιν εἰς ποταμὸν λεγόμενον Μολίνα, εἴτα διαβαῖνον τὸν ποταμὸν καὶ διερχόμενον παρὰ τὸν λόγγον κατέρχεται εἰς λίμνην λεγομένην Κάνινα, καὶ ἀπὸ τῆς λίμνης πληροῦται εἰς τὴν θάλασσαν, τοῦτο τὸ σύνορον μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ τριῶν χωρίων ἀνεφῆνατο ἡ βασιλεία μου, ἵνα ἡ τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν. ἔτι περὶ τοῦ συνόρου τοῦ Ναυπάκτου, ὅπερ ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τῆς πρὸς τὴν θάλασσαν τοῦ ποταμοῦ τοῦ λεγομένου Ὀφιδάρου καὶ ἀνερχόμενον διέρχεται ὑπὸ τὸ κάστρον τὸ λεγόμενον Βρομιάριν καὶ πάλιν διερχόμενον τὸν ποταμὸν ἀνέρχεται εἰς τὴν πηγὴν τὴν λεγομένην Πλάκα καὶ εἰς τὴν χώραν τὴν λεγομένην Ζιλιτζάν καὶ διέρχεται ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ παρὰ τὴν χώραν τὴν λεγομένην Ἀχιλλίαν, εἴτα ἀνέρχεται ἕως Ὀρθοπλάκας, καὶ ἀπ' αὐτῆς γυρίζει πρὸς μεσημβρίαν καὶ κατέρχεται ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ λεγομένου Κορμόσδου, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ καταντᾷ εἰς ἕτερον ποταμὸν λεγόμενον Τάρναν, εἴτα κατέρχεται εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ βουνοῦ, ὅπου καταντῶσιν οἱ δύο ποταμοὶ εἰς τόπον λεγόμενον Μόρνον, καὶ ἀπὸ τοῦ Μόρνου πληροῦται εἰς τὴν θάλασσαν· ταύτην τὴν περιοχὴν ἐμαρτύρησαν, ὅτι ὑπάρχει σύνορον τοῦ Ναυπάκτου, ἀλλὰ ὁ κύρ Δαρεῖος, ὃς ἦν μετὰ τοῦ εἰρημένου δούλου τῆς βασιλείας μου, καὶ ὁ καπετάνος τοῦ Ναυπάκτου οὕτως εἶπον· ὅτι τὰ

ἀληθινὰ σύνορα τοῦ Ναυπάκτου εἰσὶν ἀπὸ τοῦ Φραγγοκεφάλου καὶ τῆς Κόκας· ἐπειδὴ οὖν τὰ εἰρημένα ὄρια ἦσαν στενὰ, συγκαταβαίνουσα ἡ βασιλεία μου διὰ τὴν εἰρήνην ἐκ τῶν εἰρημένων τόπων προσέβηκα τοῖς εἰρημένοις ὀρίοις τὸν τόπον τὸν ἀπὸ τοῦ Μόργου, ὃς καὶ Διπόταμον λέγεται, ὑπὸ τὸ Λαμπινὸν, καὶ διερχόμενον τὸν ποταμὸν, ὃς καὶ Ζιμπόζια λέγεται, κατέρχεται παρ' αὐτὸν τὸν ποταμὸν ἕως θαλάσσης, τοῦτον τὸν τόπον σὺν τοῖς περιεχομένοις αὐτῷ ὀρίζει ἡ βασιλεία μου, ἵνα ἡ τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν βεβαίως καὶ ἀπαρασαλεύτως ἄνευ λόγου τινός. ἔτι περὶ Μεθώνης καὶ τῶν περὶ αὐτὴν χωρίων ὀρίζει ἡ βασιλεία μου, ὅτι ὅσα χωρία ἐν ταῖς χερσὶν τῶν Βενετιῶν καὶ νῦν ἔτι εἰσὶν, ἵνα ὥσι πάλιν τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν βεβαίως καὶ ἀπαρασαλεύτως ἄνευ τινός λόγου, καὶ πάλιν, ὅσας χώρας ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ δεσπότη ἔλαβον ἐγὼ καὶ πρὸ τῆς μάχης ἐν τῷ καιρῷ τῆς πρώτης ἀγάπης ἦσαν ἡμέτεραι, καθὼς ἐξετάσθησαν ὑπὸ τοῦ ἐμήνῃ τῆς βασιλείας μου καὶ κυροῦ Δαρείου μετὰ χρησίμων ἀνθρώπων, διὸ καὶ εἰς τρόπον τιμαρίου τοῖς ἡμετέροις ἐδόθησαν δούλοις, ὀρίζει ἡ βασιλεία μου, ἵνα ὥσι πάλιν ἡμέτεραι ἄνευ λόγου τινός καὶ ὀχλήσεως τῆς ἀφ' ὑμῶν. περὶ δὲ τῆς Κορώνης, καθὼς διεχώρισαν τὸ σύνορον αὐτῆς ὃ τε εἰρημένος πιστὸς δούλος τῆς βασιλείας μου καὶ κύρ Δαρεῖος καὶ ὁ τῆς Κορώνης καπετάνιος, στέργω τοῦτο καὶ ἀποδέχομαι καὶ ἐπιβεβαιῶ, ἵνα ἡ ἀμετάτρεπτον καὶ ἀπαρασάλευτον. ἔτι περὶ τῆς Μονεμβασίας, καθὼς διεχώρισαν τὰ σύνορα αὐτῆς οἱ εἰρημένοι, ἔστωσαν καὶ αὐτὰ βέβαια καὶ ἀμετακίνητα. ἔτι περὶ τοῦ Ναυπλίου καὶ Ἀργους καὶ τῶν μεθορίων αὐτῶν ὀρίζει ἡ βασιλεία μου, ὅτι καθὼς οἱ εἰρημένοι διεχώρισαν αὐτὰ, ἵνα ὥσι βέβαια καὶ ἀμετάτρεπτα. περὶ δὲ τοῦ Θερμιτζίου καὶ τῆς ἀλικῆς αὐτοῦ καὶ Καστριτζίου, ἅπερ ἐν τοῖς ἡμετέροις καταστίχοις ἐγράφησαν καὶ εἰς τρόπον τιμαρίου ἐδόθησαν τοῖς ἡμετέροις δούλοις, οὕτω γὰρ ἀπεφάνησαντο καὶ οἱ ἐκείσε ἐπιστήμονες ἄνθρωποι, ὅτι ὑπὸ τὴν ἐμήν καὶ αὐτὰ ἐξουσίαν ἦλθον, ὅτε ἐπῆρα τὸν Μορέαν, καὶ ἕως τοῦ νῦν τὰ περίχωρα αὐτῶν οἱ ἡμέτεροι νέμονται δούλοι· ἀλλὰ διὰ τὴν ἡμῶν ἀγάπην καὶ καθαρὰν φιλίαν καὶ διότι προσεχῶς εἰσι τοῖς ἡμετέροις τόποις, ἔστωσαν τῇ αὐθεντίᾳ τῶν Βενετιῶν, αὐτὰ δηλονότι τὰ εἰρημένα κάστρη, ἔστω δὲ καὶ τόπος αὐτοῖς περὶ αὐτὰ, ὅσον ἀναγκαίως χρήζουσι, τοὺς δὲ περὶ αὐτὰ τόπους,

οὗς οἱ ἡμέτεροι νέμονται δοῦλοι, νεμέσθωσαν ἄνευ λόγου τινὸς καὶ ὀχλήσεως τῆς ἀφ' ὑμῶν. τὸ δὲ Τζιβέριν, ὅπερ ἐστὶ κεχαλασμένον νῦν, ἔστω μὲν τῇ αὐθεντίᾳ τῶν Βενετιῶν, μὴ κτισθῆτω δὲ, ὁμοίως καὶ ὅσοι μύλοι εὐρεθῶσιν εἰς τὴν περιοχὴν αὐτοῦ, ἥτις μέλλει γενήσεσθαι, ἔστωσαν καὶ οὗτοι τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, τὸν δὲ περὶ αὐτοὺς τόπον, ὅντινα ἡμέτεροι νέμονται δοῦλοι, νεμέσθωσαν ἄνευ λόγου τινὸς καὶ ὀχλήσεως τῆς ἀφ' ὑμῶν, ὡς δεδῆλωται.

Orig. chart. tabularii Veneti cum signo imperatoris aureo. Apographum extat in libro Commemorialium XVI. f. 150. sub titulo: Mahamet ad Ill. dominium circa confinia ob adventum domini Nicolai Cauco oratoris ad eundem. Versio lat. f. 150—151 cum adnotatione: El data non era nelo autentico, ma per coniectura è del 1481 ultimi aprilis.

XIX. 1481. 30. maii.

Sultanus Bajazet duci Venetiarum, Ioanni Mocenigo, nunciat mortem sultani

Muhammed, promittitque novum foedus.

Τοῦ μεγάλου αὐθεντοῦ καὶ μεγάλου ἀμοιρᾶ, σουλτάν Παϊαζήτη, πρὸς τὸν ὑψηλότατον καὶ ἐκλαμπρότατον καὶ μεγαλοπρεπέστατον καὶ πανευτυχέστατον Ἰωάννην Μοτζενίγον καὶ μέγαν δοῦκαν τῆς Βενετίας καὶ τῶν ἐξῆς. Τὸν ἄξιον καὶ πρόποντα καὶ τετιμημένον χαιρετισμὸν νὰ δέξηται ἡ ἐκλαμπρότης σου ἐκ τῆς αὐθεντίας μου. Γνωστὸν ἔστω τῇ λαμπροτάτῃ καὶ περιφανεστάτῃ αὐθεντίᾳ ὑμῶν, ὅτι ὀρισμῶ τοῦ παντοδυνάμου θεοῦ, τοῦ συνέχοντος τόδε τὸ πᾶν καὶ ἐξουσίαν ἔχοντος ζωῆς καὶ θανάτου, πῶς ὁ ὑψηλότατος καὶ ἐκλαμπρότατος ὁ σουλτάν Μουχαμέτης, ὁ αἰεὶ ζῶν πατήρ μου, δέδωκε τὸ κοινὸν χρέος, καὶ κοιμηθεὶς ἀπῆλθεν ἀπὸ τῶν ἐνθάδε, ὅπου πάντες ἀπελευσόμεθα, καὶ ἐδωρήσατο ἡμῖν αὐτὸς ὁ θεὸς πᾶσαν τὴν βασιλείαν καὶ ἐξουσίαν ἐκείνου καὶ αὐθεντίαν. καὶ ἤδη γέγονεν ὁ ὀρισμὸς τοῦ θεοῦ, καὶ προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὸν ὀρισμὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θέλημα· ἐπεὶ οὖν τοῦτο γέγονεν, γράφομεν μετὰ καθαρᾶς ἀγάπης καὶ διαθέσεως πρὸς τὴν ὑμετέραν λαμπρότητα, δεικνύοντες τὴν ἡμετέραν ἀγάπην καὶ διάθεσιν, καὶ ὡς ἀποδεχόμεθα τὴν μεθ' ὑμῶν εἰρήνην· ἔστιν οὖν πρόπον ἅμα καὶ δίκαιον, ἵνα καὶ ἡ αὐθεντία ὑμῶν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν φιλίαν καὶ τὸν ὅρκον, ὃν εἴχετε

μετὰ τοῦ ἀοιδίμου πατρός μου, ἔχῃτε καὶ μετὰ τῆς αὐθεντίας μου, διότι καὶ ἡ αὐθεντία μου στέργει καὶ ἀποδέχεται καὶ βεβαιοῖ τὴν φιλίαν καὶ ἀγάπην, ἣν ἐποιήσατε μετ' ἐκείνου καὶ ἐπαγγέλλεται, ὅπως καὶ εἰς τὸ ἐξῆς εἴη καὶ βεβαιότερα καὶ κρειττοτέρα, ἐπεὶ μείζον τῆς ἀγάπης ἐν τῷ κόσμῳ οὐδέν ἐστι· ταύτην καὶ ὁ θεὸς ἀποδέχεται, αὕτη πάντα τὰ δίκαια τηρεῖ καὶ εὐφροσύνην καὶ κέρδος προξενεῖ καὶ ἀλυπίαν, τὸ δὲ ἐναντίον, ἥγουν ἡ μάχη, καὶ τοῦ θεοῦ ἐναντίον ἐστὶ καὶ πάντα προξενεῖ τὰ κακά. διὰ τοῦτο πρόπον ἐστὶ τῇ ὑψηλοτάτῃ ὑμῶν αὐθεντία, ἵνα στείλῃτε ἀποκρισιάριον εἰς τὴν Πόρταν μου εἰς βεβαίωσιν καὶ μόνιμον στερεότητα τῆς καλῆς ἀγάπης καὶ φιλίας, καὶ ποιήσωμεν ὀρκομοτικὸν ἀσφαλές, καὶ οὕτως στελοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἀποκρισιάριον μετὰ τοῦ ἐλευσομένου ἀποκρισιάρχου ὑμῶν πρὸς τὴν ὑμῶν ὑψηλότητα, ὅπως βεβαιωθῇ καὶ στερεωθῇ καὶ παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν καὶ μένη ἀσάλευτος ἡ ἀγάπη μέχρι τελευταίας ἡμῶν ἀναπνοῆς. ταῦτα νῦν γράφομεν καὶ δηλοποιούμεν καὶ πληροφοροῦμεν πρὸς τὴν αὐθεντίαν ὑμῶν, καὶ τὰ πλεῖω, ᾧ συνετύχομεν μετὰ τοῦ ἀποκρισιάρχου σας, τοῦ μισερ Νικολῶ Κόκα, ἀναγγελεῖ αὐτὸς εἰς πλάτος ὑμῖν.

Ματῖφ λ' ἐν Κωνσταντινουπόλει, αὐπ'α'.

Apographum extat in tabulario Veneto, Liber Commemorialium XVI. f. 168. cum versione itala.

XX. 1481. 16. septembris.

Sultanus Bajazet duci Venetiarum, Ioanni Mocenigo, nunciat conditiones pacis.

† Μέγας βασιλεὺς καὶ ὑπέρτατος αὐτοκράτωρ, ἐλέφ θεοῦ ἐξουσιαστῆς πάσης δύσεως καὶ ἀνατολῆς, ἀναξ τροπαιοῦχος, σουλτάν Παγνηζήτ χάν, τῷ ἐκλαμπροτάτῳ καὶ ὑψηλοτάτῳ καὶ γαληνοτάτῳ καὶ περιφανεστάτῳ κυρίῳ, Ἰωάννῃ Μουσενέγῳ, θεοῦ χάριτι δουκὶ τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῆς Βενετίας καὶ τῶν ἐξῆς, τοῦ ἡμετέρου δὲ κράτους φίλῳ φιλότῳ καὶ ποθεινοτάτῳ, ἀξιοπρεπῇ καὶ φιλικῇ χαιρετίσματα κατὰ τὸν παρόντα καιρόν. ἐπειδὴ ἡ ἐκλαμπροτάτη αὐθεντία τῆς Βενετίας ἔστειλε πρὸς τὸ κράτος τῆς βασιλείας μου τὸν ἔνδοξον καὶ τετιμημένον ἄρχοντα αὐτῆς κύριον Ἀντώνιον καβαλέριον Βικτούριον ἔνεκεν τῆς εὐφημῆσεως τῆς παρὰ θεοῦ δωρηθείσης μοι πατρικῆς βασιλείας καὶ διὰ βεβαίωσιν τῆς παλαιᾶς ἀγάπης, ἣτις ἦν μεταξὺ τοῦ ἐν μακαρίοις ἀοιδίμου καὶ βασιλέως τοῦ πατρός μου

καὶ τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῆς Βενετίας, ἐποίησε δὲ ὁ εἰρη-
 μένος ἀποκρισιάριος ὡς ἄξιος καὶ φρονιμώτατος πρέσβυς, καὶ ἀνέφερε
 καλῶς πρὸς τὴν βασιλείαν μου, ὅπερ ἀνέθηκεν αὐτῷ ἡ ἐκλαμπρο-
 τὰτῃ αὐθεντία τῆς Βενετίας, καὶ ἡ βασιλεία μου ἀπεδέξατο αὐτὸν
 καὶ τὴν αὐτοῦ πρεσβείαν, καὶ πάντα τὰ ἀνατεθημένα αὐτῷ ἐνωτισα-
 μένη εὐφράνθη ἡδέως ἐπ' αὐτοῖς, διὰ τοῦτο καὶ εὐχαριστεῖ τῇ αὐ-
 θεντίᾳ τῆς Βενετίας ἕνεκεν τῆς φιλίας τῆς καθαρᾶς αὐτῆς τῆς με-
 ταξὺ ἡμῶν· οὕτω γὰρ ἐλπίζομεν διατεθῆναι αὐτὴν πρὸς τὴν ἐμὴν βα-
 σιλείαν, ὥσπερ καὶ ἐγένετο, διὰ τοῦτο, ὡς εἴρηται, καὶ ἡδέως εὐ-
 φράνθημεν· ἐπειδὴ δὲ μετὰ τὸ ἐκδημῆσαι τὸν μακαρίτην τὸν πατέρα
 μου ὁ θεὸς ἐμέ ἐπὶ τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν κατέστησεν,
 οὕτω ἐμοὶ ἔδοξε πρέπον, ἵνα τὴν μεταξὺ ἡμῶν παλαιὰν φιλίαν, ἣν
 ἐδεξάμεθα, μετὰ τῆς ἀρχῆς καὶ ἡμεῖς ἀνακαινίσαντες ἐπιβεβαιωσώ-
 μεθα, ἐλπίζοντες, ὅτι συμφέρον οὐ μόνον ἡμῖν ἔσται, ἀλλὰ καὶ τοῖς
 ἀμφοτέρων τόποις τε καὶ ὑπηκόοις· ὅθεν πολλὰ περὶ τούτου διαλε-
 χθέντων ἡμῶν, ἡ βασιλεία μου παρατίθησι τὰ δύο ταῦτα κεφάλαια,
 ἓν μὲν, ὅτι τὰς πεντήκοντα^ο χιλιάδας τὰ φλουρία, ἃ ἐναπηλείφθησαν
 χρέος ἀπὸ τῶν καιρῶν τοῦ μακαρίτου βασιλέως τοῦ πατρός μου,
 κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν, χάραμα μεμετρημένον τετελεσμένον ἀπο-
 στείλαντες τῷ κράτει τῆς βασιλείας μου, χάριν τῆς ἡμῶν φιλίας χα-
 ρίζομαι τὰ φλουρία, τὰς καθ' ἕκαστον χρόνον τεταγμένας εἰς τόπον
 δώρων δέκα χιλιάδας· ἄλλο δὲ, ὅτι ἐκ τῶν δέκα χιλιάδων τῶν φλου-
 ρίων τῶν τεταγμένων ἀπὸ τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῆς Βενετίας
 πρὸς τὴν βασιλείαν μου διδόναι καθ' ἕκαστον χρόνον, αἱ πέντε χιλιά-
 δες ἐρχόμεναι καθ' ἕκαστον χρόνον πρὸς τὴν βασιλείαν μου εἰς τόπον
 δώρων, τὰς ἄλλας πέντε μετὰ τῶν πεντήκοντα χιλιάδων τῶν φλωρίων
 ἀφήμι. ταῦτα εἰσὶ τὰ δύο κεφάλαια· ὅποιον γοῦν ἐκ τῶν δύο ἡ αὐ-
 θεντία τῆς Βενετίας βούλεται στέργειν, δηλωθήτω ἡμῖν διὰ γραμμά-
 των αὐτῆς, ἵνα ἡ ἀγάπη ἡ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ μακαρίτου τοῦ πατρός
 μου γενομένη κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν τῆς βασιλείας μου βεβαία
 καὶ ἀμετάτρεπτος γένηται, καὶ πάντες ἄνθρωποι καὶ πραγματευταὶ
 τῆς αὐθεντίας τῆς Βενετίας εἰς τοὺς ἡμετέρους θεοφρουρήτους τό-
 πους ἐρχόμενοι καὶ ἀπερχόμενοι ποιῶσι τὰς δουλίας αὐτῶν μετὰ
 πάσης ἀδείας, μηδενὸς ὄντος τοῦ ἐμποδίζοντος. εἰ δὲ οὐδὲν ἐκ τῶν
 δύο τούτων κεφαλαίων ἡ αὐθεντία τῆς Βενετίας στέργει, ὅπερ εἰ

συμβῆ, ἀπρεπές ἐστί, τότε ἐπὶ τῷ θείῳ προορισμῷ πάντα ἀναθῶμεν καὶ τὸ προορισθὲν κατὰ τοῦ θεοῦ εὐάρεστον γενήσεται θέλημα. εὐτυχῶν εἴης. μὴ γὰρ σεπτεβρίφ ις' ἐν ἔτει ω πς' τῆς προφητικῆς μετοικεσίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Apographum extat in tabulario Veneto, Liber Commemorialium XVI. f. 170.

XXI. (1482) 12. ianuarii.

Sultanus Bajazet Venetias mittit legatum cum conditionibus pacis.

Τοῦ μεγάλου αὐθεντοῦ καὶ μεγάλου ἀμοιρὰ σουλτάν Παγιαζήτ χάν πρὸς τὸν ὑφιλότατον, γαληνότατον, ἐκλαμπρότατον καὶ περηφανέστατον κῆρ Ἰωάννην Μωζενέγων καὶ μέγαν δούκαν τῆς Βενετίας καὶ τοῦ ἐξῆς τὸν ἄξιον, πρέπωντα καὶ τιμιμμένων χαιρετησμών νὰ δέξητε ἡ ἐκλαμπρότισου ἐκ τῆς αὐθεντίας μου. ἡ ἐκλαμπρότισου ξεῦρι, πὸς οἱ γονῆς μου καὶ ὁ μακαρίτης ὁ πατήρ τῆς αὐθεντίας μου, ὁ σουλτάν Μουχαμὲτ χάν, ἤχασιν ἀγάπην καὶ καλὴν φηλήαν μετὰ τὴν ἐκλαμπροτάτην καὶ περιφανεστάτην αὐθεντίαν τῆς Βενετίας, νῆν δὲ πάλιν ἡ ἐκλαμπρότισου καὶ ἡ αὐθεντία τῆς Βενετίας ἐδίξα-
τεν πρὸς τὴν αὐθεντίαν μου καλὴν ἀγάπην καὶ διάθεσιν, διὰ τοῦτο ἡ αὐθεντία μου ἔστερξεν νὰ πηγήσῃ καλὴν καὶ στερεὰν ἀγάπην εἰς τοῦτον τὸν τρόπον, καθὼς διαλαμβάνουσιν τὰ κεφάλαια τὸν ὀρκω-
τικόν μας, τὸ ὁπῆον στέλνομεν μετὰ τὸν ἀποκρισιάριον σας, μὲ τὸν μισέρ Ἀντόνηο Βητούρι, καὶ ἂν δύοσι ὁ θεὸς καὶ ἔλθῃ πρὸς τὴν αὐ-
θεντίαν σας, καὶ θέλετεν μάθῃ, ὅσων διαλαμβάνουσιν τιαῦτα καιφά-
λαια, τὸ ὁπῆον δὲ ἤμεστεν θαρετῇ, θέλετεν στέρεξῃ καὶ βεβεόσι τὰ
τοιαῦτα καιφάλαια. καὶ διὰ τὰ σύνορα οὗτος ἐβεβεόσαμεν, ὅτι τὰ πα-
λεὰ καὶ τὰ τεταγμένα σύνορα, ἥγουν ὅπου ἐξ ἀρχῆς μέχρι τὴν σή-
μερον ἦταν καὶ ἔνε εἰς τὴν ἡποταγὴν καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν σας, πάλ-
λιν νὰ τὰ ἔχεται, ὅσων φήλεται διὰ γραφῆς τοῦ μακαρίτι τοῦ πα-
τρός μου· ἀλλὰ ἐπηδὶ ὁ ἀποκρισιάρι σας ἐληπτείθην διὰ τὰ σύνορα τῆς
Μωθόνης καὶ τοῦ Ναυπλίου καὶ τοῦ Οὐλκυνήο, λέγων, ὅτι οὐδὲν ἐδώ-
θησαν τὰ τεταγμένα σύνορα, καὶ διὰ τοῦτο στέλνει ἡ αὐθεντία μου
καλοὺς καὶ ἐμπηστευμένους ἐμήνηδες, διὰ νὰ παγένουσιν εἰς τοὺς οἰ-
ριμένους τόπους μὲ τοὺς ῥετούρι σας, νὰ ἴδουν καὶ νὰ ἐξετάξουν, καὶ ὅτι
σας τιχένη μὲ τὸ δίκαιο, νὰ στρέφητε πρὸς ἐσάς. καὶ ὁ εἰρημένος
ἀποκρισιάρι σας ἐποίησεν τὸ ἀποκρισιάρικόν του, καθὼς ἔπρεπεν, τὸ

ὁπῆον πάλην στέλνομεν μὲ τιμὴν πρὸς τὴν αὐθεντίαν σας, καθὼς ἀπεὶ ἡ στερεὰ καὶ ἀσάλευτος ἀγάπη, ἣν ἔχωμεν ἀναμέσον ἡμῶν, καὶ θαροῦμεν, ὅτι ἀπὲ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ φηλήα νὰ αὐξάνη καὶ νὰ διαμένη οὗτος, ὅτι ἡ φήλη μας νὰ χέροντε καὶ οἱ ἐχθροὶ μας νὰ θλήθοντε. καὶ διὰ βεβέουσιν τῆς ἡριμένης ἀγάπης καὶ φηλήας στέλνομεν καὶ ἡμῆς τὸν ἀποκρισιάριό μας πρὸς τὴν ἐκλαμπρότητά σας, ἀπ' αὐτόν δὲ θέλετε μάθη, τὸ ἔχη ἀνάθεσιν ἀφ' ἡμῶν. μη νὶ ἰανουαρίφ ιβ ἐν τῇ Ἀνδριανούπολῃ.

Orig. chart. tabularii Veneti cum signo imperatoris aureo, caeruleo et viridi.

XXII. 1482. 12. ianuarii.

Sultanus Bajazet et Venetorum legatus Antonius Vecturius conditiones pacis constituunt.

Ἐγὼ ὁ μέγας αὐθέντης καὶ μέγας ἀμοιράς σουλτάν Παιαζήτης, υἱὸς τοῦ μακαρίτου σουλτάν Μουχαμέτ, ἔβαλον εἰς τὸν νοῦν μου, ἐπειδὴ οἱ πρόγονοι μου καὶ ὁ αἰετῖμος πατὴρ τῆς αὐθεντίας μου εἵχασιν καλὴν ἀγάπην καὶ φιλίαν μετὰ τὸν γαληνότατον δοῦκαν τῆς Βενετίας καὶ αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, εἰδὼν, ὅτι ἀπὸ τὴν λεγομένην ἀγάπην γίνονται πολλὰ καλὰ, ἐπεὶ μείζον τῆς ἀγάπης ἐν τῷ κόσμῳ οὐδέν ἐστιν, ἡθέλησα καὶ ἐγὼ νὰ βεβαιώσω καὶ νὰ στερεώσω καὶ νὰ ποιήσω νέαν ἀγάπην καὶ καλὴν φιλίαν μετὰ τὸν γαληνότατον κα περιφανέστατον δοῦκαν τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, ἦλθε δὲ εἰς τὴν αὐθεντίαν μου ὁ μεγαλοπρεπὴς καὶ ἐνδοξότατος ἄρχων, ὁ μισὲρ Ἀντώνιος Βικτούρις, καβαλάρης καὶ ἀποκρισιάρης τῆς λεγομένης αὐθεντίας, διὰ νὰ ποιήσῃ τὴν λεγομένην ἀγάπην μὲ τὰ κάτω γεγραμμένα κεφάλαια, διὰ τοῦτο ἡ αὐθεντία μου ὁμνύει εἰς τὸ σπαθὴν, ὅπου ζώνομαι, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πατρός μου καὶ εἰς τὴν ψυχὴν μου καὶ εἰς τοὺς ρχδ' προφήτας τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὸν μέγαν μας προφήτην τὸν Μουάμεθ καὶ εἰς τὰ ἐπτὰ μουσαφιά, ὅπου κρατοῦμεν καὶ ὁμολογοῦμεν ἡμεῖς οἱ μουσουλμάνοι, καὶ εἰς τὴν πίστιν, ὅπου πιστεύω, καὶ εἰς τὸν θεόν, τὸν ποιητὴν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι νὰ ἔχω μετὰ τοῦ γαληνοτάτου δοῦκα, κυροῦ Ἰωάννου Μοτζενίγω, καὶ μετὰ πάντας διαδόχους, ὅσοι μέλλουσι σταθῇ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν, καὶ μετὰ τῆς αὐθεντίας

τῶν Βενετιῶν, νὰ ἔχω καλὴν καὶ στερεὰν ἀγάπην καὶ φιλίαν μὲ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἀνθρώπους αὐτῶν καὶ ὅσοι ἔνι εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ ἐξουσίαν αὐτῶν, διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, μέσα καὶ ἔξω τοῦ Στενοῦ, μὲ ὅλα τὰ κάστροι καὶ μὲ τὰ καστέλια, νησία καὶ μετὰ τοὺς τόπους, ὁποῦ σηκώνουσι τὸ σημεῖον τοῦ ἁγίου Μάρκου καὶ ὅσοι θέλουσι σηκόσκειν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, καὶ μὲ ὅλους τοὺς τόπους, ὅσοι ἔναι εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ ἐξουσίαν αὐτῶν καὶ εἰς ὅλα τὰ πράγματα, ὅσα ἔχουσιν ἕως τὴν σήμερον καὶ μέλλουσιν ἔξειν καὶ εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον, οὕτως εἰς τὴν στερεὰν, ὥσπερ καὶ εἰς τὰ νησία. τὸ μὲν πρῶτον οὐδεὶς ἄνθρωπος τῆς αὐθεντίας μου νὰ μηδὲν τολμήσῃ ποιήσῃ ζημίαν ἢ ἐναντίον τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, μήτε εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν, μήτε εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν· εἰ δὲ γένη, νὰ ὀφείλῃ ἡ αὐθεντία μου νὰ παιδεύει αὐτοὺς κατὰ τὴν αἰτίαν αὐτῶν καὶ νὰ ἐλευθερώω τὰς ψυχάς· καὶ ἡ ἐκλαμπροτάτη αὐθεντία νὰ ποιῇ τὸ ὅμοιον πρὸς ἡμᾶς. ἔτι δὲ ἂν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς αὐθεντίας μου ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἔμπροσθεν ἐπάρῃ τόπον ἢ ἄλλο πράγμα τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν ἢ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους των, πάλιν νὰ ἐπιστρέφεται ἐξοπίσον· τὸ ὅμοιον νὰ ὀφείλῃ καὶ ἡ αὐθεντία πρὸς ἡμᾶς. ἔτι δὲ πάντες οἱ Βενέτικοι καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτῶν καὶ ὅσοι διαβαίνουν ὡς Βενέτικοι, νὰ ἐμποροῦσι νὰ ἔρχονται διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης μὲ κάτεργα, μὲ καράβια καὶ μὲ ἄλλα πλευσίματα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς τὸν Γαλατὰν καὶ εἰς τὸν Τραπεζῶντα καὶ εἰς τὸν Καφὰν καὶ εἰς ὅλα τὰ κάστροι καὶ εἰς τοὺς τόπους τῆς αὐθεντίας μου, μέσα καὶ ἔξω τοῦ Στενοῦ, νὰ ἔνι σηγούροι καὶ ἐπιβλεπόμενοι ἀπὸ πᾶσαν πειρασμὸν καὶ ζημίαν καὶ ἐγκαρίαν, αὐτοὶ καὶ ἡ φαμελία τους καὶ τὰ πράγματά τους, καὶ εἴ τι ἄρα καὶ ἂν ἔχωσιν, καὶ νὰ ἡμποροῦσιν νὰ ἐπιστρέφουσιν εἰς τοὺς τόπους των χωρὶς καμίαν ζημίαν ἢ ἐναντίωσιν· τὸ ὅμοιον νὰ ὀφείλῃ καὶ ἡ αὐθεντία πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τῆς αὐθεντίας μου. ἔτι καὶ ὁ δοῦκας τῆς Ἀξίας καὶ οἱ ἀδελφοὶ του καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοῦ μὲ τὰ καράβια των καὶ μὲ ὅ τι ἂν ἔχωσιν, νὰ εἶναι εἰς τὴν ἀγάπην καὶ εἰς τὴν φιλίαν, καὶ νὰ μηδὲν ὀφείλουσι καμίαν δουλосόνην τὴν αὐθεντίαν μου, ἀμὴ νὰ ἀπερνοῦσιν ὡς Βενέτικοι, καθὼς ἦταν πάντοτε. ἔτι δὲ ὅσα κάτεργα καὶ καράβια ἔτζη πραγματευτάδικα καὶ ὅσα ἄρματωμένα τῆς αὐθεντίας μου ὁπόθεν εὑρεθῶσιν μὲ τὰ βενέτικα, νὰ

ἔχουσι καλὴν συντροφίαν πρὸς ἄλληλα. ἔτι δὲ τὰ κουρσάρικα καὶ κλέπτικα, ὁπόθεν πιαστοῦσιν, νὰ ἔχουν παιδεύσιν. ἔτι ἂν τις Βενέτικος ποιήσῃ χρέος ἢ ἄλλο κακὸν εἰς τὸν τόπον τῆς αὐθεντίας μου, οἱ ἄλλοι Βενέτικοι νὰ μὴδὲν ἀνέχωνται· ὁμοίως καὶ ἡ αὐθεντία νὰ ποιῇ πρὸς τοὺς ἰδικούς μας. καὶ εἰ μὲν φύγοι σκλάβος βενέτικος καὶ ἔλθῃ εἰς Τούρκου χέρια, καὶ εἰ μὲν γένῃ μουσουλμάνος, νὰ δίδουν πρὸς τὸν αὐθέντην του ἄσπρα, α, εἰ δὲ καὶ ἔναι χριστιανός, νὰ στρέφῃται ἐξοπίσω. ἔτι δὲ ἂν τσακιστῇ ξύλον βενέτικον εἰς τὸν τόπον τῆς αὐθεντίας μου, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ εἶναι ἐλεύθεροι, καὶ τὰ πράγματα νὰ στρέφωνται πρὸς τοὺς νοικοκυρούς· τὸ ὅμοιον νὰ ποιήσουν καὶ αὐτοὶ πρὸς ἡμᾶς. καὶ εἰ μὲν ἀποθάνοι βενέτικος ἄνθρωπος εἰς τὸν τόπον τῆς αὐθεντίας μου ἄνευ διαθήκης ἢ κληρονομίας, νὰ δοθῶν τὰ πράγματα αὐτοῦ πρὸς τὸν μπάilon τῆς Βενετίας, καὶ ἐκεῖ, ὁποῦ οὐδὲν ἔναι μπάιλος, ἕως τοῦ νὰ γράφῃ ἡ αὐθεντία, ὁπως νὰ γένῃ. ἔτι δὲ ἡ ἐκλαμπροτάτη αὐθεντία νὰ ἔχῃ ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν νὰ στέλῃ μπάilon εἰς τὴν Κωνσταντινόπολιν μετὰ τὴν φαιμελίαν τοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν, ὁποῖος νὰ ἡμπορῇ νὰ κρίνῃ καὶ νὰ διοικῇ εἰς τὰ πράγματα τῶν Βενετῶν κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτῶν, καὶ ὁ σούμπασις νὰ ὑφείλῃ νὰ τὸν δίδῃ βοήθειαν καὶ συνδρομήν. ἔτι ὅτι οἱ ἄλλοι οἱ Βενέτικοι καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς αὐθεντίας, ὁποῦ ἐπιδάστησαν εἰς τὸν καιρὸν τῆς μάχης, οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται ἐλεύθεροι καὶ θέλουσι γένειν ἐλεύθεροι, καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν μετὰ τὸ ἐλευθεροχάρτιν τοὺς νὰ ἡμποροῦσιν γὰρ παγένουσιν ἐλεύθερα ἀπὸ τὸν τόπον μου μετὰ τὴν φαιμελίαν τοὺς καὶ μετὰ τὰ πράγματά τοὺς εἰς τὸν τόπον τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετῶν ἄνευ λόγου τινός. ἔτι διὰ νὰ λείψουσι τὰ σκάνδαλα τὰ διὰ μέσον ἡμῶν, τὰ ὁποῖα σκανδαλίζουσι καὶ βλάπτουσι τὴν ἀγάπην μας, ὁρίζει ἡ αὐθεντία μου, ὅτι εἰς ὅλους μου τοὺς τόπους, ὁποῦ μέλλουσι νὰ ἐξέβουσι κάτεργα ἢ φούσταις ἢ ἄλλα πλεονίσματα ἀρματωμένα κλεπτικὰ χωρὶς καπετάνον τῆς αὐθεντίας μου, οἱ караβοκύριοι τῶν λεγομένων ξύλων νὰ ὑφείλουσιν νὰ δίδουσι καλὴν σηγοῦραν ἐγγήρουν εἰς τοὺς κατίδας καὶ εἰς τοὺς σουμπάσιδας τοῦ τόπου ἐκείνου, διὰ νὰ μὴδὲν ποιήσουσι ζημίαν εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετῶν· καὶ ἂν οἱ караβοκύριοι διαβοῦσι χωρὶς καλὴν ἐγγήρουν, νὰ εἶναι αἵτιοι καὶ νὰ παιδεύωνται ὡς πταίσταις· εἰ δὲ καὶ ποιήσουσι καμίαν ζημίαν εἰς τοὺς τόπους

τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας, νὰ στρέφονται αἱ ζημίαι, καὶ οἱ κακο-
 ποιοὶ νὰ παιδεύωνται κατὰ τὸ πταίσιμόν τους. ἔτι δὲ εἰς τὴν πρῶ-
 τὴν ἀγάπην ἦτον ἓνα κεφάλαιον, ὅπου ἐποίησαν ἀναμέσον τοῦ μακα-
 ρίτου πατρός μου καὶ τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετῶν, ὅτι ὁ μπάιλος
 τῆς αὐθεντίας ἐχρεώσθη νὰ διδῇ τὴν αὐθεντίαν τοῦ κατ' ἔτος δου-
 κάτα ἢ ἀπὸ τὴν πράξιν τῆς πραγματίας· τῶρα δὲ διότι ἡ αὐθεντία
 τῆς Βενετίας ἔδειξεν πρὸς ἡμᾶς καλὴν ἀγάπην καὶ διάθεσιν, διὰ
 τοῦτο χάριν ποιούσα ἡ αὐθεντία μου ταῖς λεγομέναις δέκα χιλιά-
 δαις φλουρία πρὸς τὴν αὐθεντίαν καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν
 νὰ μὴδὲν ἡμπορῇ κανεὶς νὰ ζητῇ τὰ εἰρημένα φλουρία. ἔτι δὲ ἦτον
 καὶ ἄλλον κεφάλαιον, ὅτι διὰ πᾶσαν ἀφορμὴν καὶ διὰ νὰ εὗγῃ πᾶσα
 σκάνδαλον ἀναμέσον αὐτῶν, ἡ αὐθεντία τῆς Βενετίας ἔστερξε νὰ
 δώσῃ τὴν αὐθεντίαν τοῦ φλουρία $\bar{\rho}$, ἀπὸ τὰ ὅποια φλουρία ἐπλήρω-
 σεν $\bar{\nu}$, καὶ ἄλλες πενήντα χρεοστῇ νὰ δώσῃ χιλιάδες φλουρία, εἰς
 τοῦτο ἐσυνεβάστημεν, ὅτι νὰ δώσι τὴν αὐθεντίαν μου τὰς λεγομένας
 $\bar{\nu}$ φλουρία, καὶ πλέον νὰ μὴδὲν ἡμπορέσω ζητήσῃν τίποτες ἀπ' αὐ-
 τοὺς διὰ καμίαν ἀφορμὴν. ἔτι μὲ τὴν προειρημένην αὐθεντίαν ἐποιή-
 σαμεν ἀγάπην καὶ συμφωνίαν, καθὼς φαίνεται μὲ τὸ συνοροχάρτι,
 ὅπου ἐδόθη πρὸς τὸν μισερ Μπενεδέτον Τριβιζᾶν τὸν ἀποκρισιάριν
 ἀπὸ τὸν μακαρίτην τὸν πατέρα μου, ὅτι τὸ καστέλι τὸ Βάτικα καὶ ἡ
 Πόλιτσα μὲ τὴν περιοχὴν καὶ μετόχῃ αὐτῶν νὰ εἶναι τῆς ἐκλαμπρο-
 τάτης αὐθεντίας τῶν Βενετῶν, καὶ διὰ τοῦτο βεβαιῶ καὶ εὐεργετῶ
 νὰ τὰ ἔχουσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ εἰς τὸν ὅρισμόν τους, καθὼς
 ἐπαραδόθησαν πρὸς αὐτοὺς ἀπὸ τὸν μακαρίτην τὸν πατέρα μου, καὶ
 καθὼς τὰ εἶχασιν ἀπὸ τὰς ἀρχάς, καὶ οὐδεὶς ἄνθρωπος τῆς αὐθεν-
 τίας μου νὰ μὴδὲν τολμήσῃ ποιεῖν ζημίαν ἢ ζητήσῃ τίποτες ἀπὸ
 τοὺς εἰρημένους τόπους. ἔτι δὲ διὰ ὅλα τὰ ἄλλα σύνορα ὁμοφωνή-
 σαμεν μὲ τὴν αὐθεντίαν, ὅτι τὰ παλαιὰ καὶ τεταγμένα σύνορα, ὅπου
 ἦταν καὶ εἶναι μέχρι τὴν σήμερον εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ εἰς τὰς χεί-
 ρας τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, νὰ ἴναι βέβαια καὶ ἀσάλευτα, καὶ οὐδεὶς
 ἄνθρωπος τῆς αὐθεντίας μου νὰ μὴδὲν τολμήσῃ νὰ εἰπῇ ἢ νὰ ἐμ-
 ποδίσῃ περὶ αὐτῶν τίποτες, καὶ βεβαιῶ τὸ συνοροχάρτην, ὅπου ἐδόθη
 πρὸς τὸν μισερ Νικολὸν Κόκον, τὸν ἀποκρισιάριον τῆς αὐθεντίας, ἀπὸ
 τὸν μακαρίτην τὸν πατέρα μου. ἔτι νὰ ὀφείλῃ ἡ αὐθεντία μου νὰ
 ποιήσῃ νὰ ἐλευθερώσουν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐκλαμπροτάτης

αὐθεντίας τῆς Βενετίας, ὅπου ἐπηράστησαν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς αὐθεντίας μου εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀγάπης ἀπὸ τὴν ἡμέραν, ἀφ' οὗ ἔγγινεν ἡ ἀγάπη ἀνὰ μέσον τοῦ μακαρίτου τοῦ πατρὸς μου καὶ τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, μέχρι τὴν σήμερον, εἴτε διὰ ξηρᾶς εἴτε διὰ θαλάσσης, νὰ ποιήσω νὰ στρέψουσι τὰ ῥόυχα καὶ ταῖς πραγματαίαις τους, ὅπου καὶ ἂν εὐρεθῶσι, καὶ ἂν τὰ πράγματα αὐτῶν οὐδὲν εὐρεθῶσι, νὰ τὰ πληρῶνουσιν οἱ κακοποιοῦντες, καὶ ἡ αὐθεντία μου νὰ τοὺς παιδεύῃ, καθὼς θέλει τὸ δίκαιον καὶ ἡ καλὴ ἀγάπη. τὸ λοιπὸν ἐγὼ ὁ μέγας αὐθέντης καὶ μέγας ἀμοιρᾶς ὁ σουλτὰν Παῖαζήτης χάν ὑπόσχομαι, ὅτι νὰ κρατῶ βέβαια καὶ ἀσάλευτα τὰ ἄνωθεν εἰρημένα κεφάλαια, ὥστε νὰ μηδὲν γένῃ τίποτε ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν εἰρημένῃ αὐθεντίαν, ἥγουν τῆς Βενετίας, ἀπὸ τὴν αὐθεντίαν μου, νὰ μηδὲν γένῃ τίποτε μηδέποτε, εἰ μὴ νὰ μένῃ ἡ ἀγάπη μας ἀσάλευτος καὶ ἀνυπόκριτος μέχρι καὶ τελευταίας ἡμῶν ἀναπνοῆς. καὶ διὰ βεβαίωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν ἄνωθεν εἰρημένων κεφαλαίων καὶ ὀρκωμοτικῶν ἔγινε καὶ ἡ παροῦσα ἡμῶν γραφὴ ἐπὶ ἔτους 597' μηνὶ ἰανουαρίῳ ιβ' ἐν τῇ Ἀνδριανουπόλει.

Apographum extat in tabulario Veneto, Liber Commemorialium XVI. f. 171. Versio italia legitur ibid. f. 172.

XXIII. 1482—1483. decembri—aprili.

Sultanus Bajazet et ordo Hospitalis S. Ioannis paciscuntur de pace et de custodia Dschemi, fratris sultani.

I. Ἡμεῖς φρά Πέτρως Δαιομβουσῶν, θεοῦ χάριτι τοῦ ἀγίου ὁσπηζίου τοῦ Ὄσπηταλλίου τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τῶν Ἱερωσωλίων ταπεινῶς μάλιστα καὶ φύλαξ τῶν πτοχῶν καὶ πενήτων τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἱς τες ἡμέρες αὐτὲς τὰς διαβούσας ἡπαραλάβαμεν μέρος οἱς τετημημένοις καὶ εὐγένειοις ἀποκρησιάρειοις ἡμῶν φρά Γοιδόνε δὲ Μούντε Ἀρνάλ καὶ κουμεντοῦρ δὲ Κοντὰτ καὶ φρά Λιονάρδω Πράτω τὸ ὀρκωμοτικὸν τοῦ ἡψηλοτάτου καὶ ἀνικυτάτου βασηλαίως τῶν βασιλέων, μεγάλου αὐθέντως σουλτὰν Παῖαζήτου χάν, τοῦ πεφιληγμένου ἡμῶν υἱοῦ, ἀπάνο εἰς τὴν ἀγάπην τὴν ἡμετέραν καθαρὰν καὶ βαιβέαν, τὸ ὅποιον ὀρκωμοτικὸν διαλαμβάνη οὕτως· εἶχεν μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ τὸν σημηῶν, ὡς ἤθως, ἔπειτα·

Ἐγὼ ὁ μέγας αὐθέντης καὶ μέγας ἀμοίρας σουλτάν Παϊαζή-
του χάν καὶ υἱὸς τοῦ μακαρίτου μεγάλου αὐθέντος τοῦ Μηχαμέτ
χάν. ἐπεὶ δὴ ὁ ἡψηλώτατος, ἐνδεσιμότατος φρά Πέτρως Δαιομβουσών,
μέγας μάιστωρ Ῥόδου καὶ τοῦ Ὀσπιταλλίου, εἴστηλεν τοὺς εὐγενεστά-
τους ἄρχοντας, τὸν φρά Γοϊδόνη δὲ Μούντε Ἀρνάλ καὶ κουμεντοῦρην
δὲ Κοντάτ καὶ φρά Λιονάρδω Πράτω· οἱ γοὺν ἀποκρισιαρίδες εἰς τὴν
Πόρταν τῆς αὐθεντίας μου ἦλθαν δὲ οἱ παρὸν καὶ ἐνέφεραν ὅλα
φρόνημα, ὡς καθὼς οἶσαν παραγγελεμένη, ἐζήτησαν δὲ νὰ γένη κα-
θάρη ἀγάπη καὶ ἀδόλοτος ἀναμέσων ἡμᾶς, στέργη δὲ ἡ αὐθεντία
μου τὴν αὐτὴν ἀγάπην, οἱ ὅποια ἀγάπη ἦνε ὑφέλια καὶ ἐν τὰ δύο
μέρη, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἡ αὐθεντία μου ὁμνέγω εἰς τὸν θεὸν τοῦ οὐρα-
νοῦ καὶ γῆς καὶ εἰς τὸν μέγαν ἡμῶν πρωφήτην τὸν Μουαμέτ καὶ
εἰς τὰ ἑπτὰ μουσάφια, τὰ πιστεύομεν καὶ ὁμολογοῦμεν ἡμεῖς μου-
σουλμάνοι, καὶ εἰς τοὺς ρχδ' προφήτας τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ζωὴν
μου καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῶν πεδίων μου, τὸ ἀπτέστη τὴν σήμερον νὰ
μηδὲν τοῖς ποιήσω καμίαν ζημίαν, ἐνπώδιον ἢ κακόν, οὔτε ἡ αὐθεν-
τία μου, οὔτε βηζήρις μου, οὔτε σαντζακπεγήδες μου, οὔτε ἡ σκλάβη
μου, οὔτε ὑποτακτικοί μου νὰ μηδὲν τολμήσουν ὅπως ποσῶς νὰ κά-
μουν πόλεμον, ἐμπόδιον, ζημίαν εἰς τὴν χώραν καὶ εἰς τὰ καστροὶ καὶ
εἰς τὰ νησιά καὶ χορία, τὰ ὅποια ἤμεν εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς Ῥόδου,
καὶ τόπους ὑποτακτικούς τοῦ ἡψηλωτάτου μεγάλου μάιστορος καὶ τοῦ
Σπηταλλίου. τὰ ὁμοῖα νὰ ποιήσει καὶ ὁ ἐνδεσιμότατος μέγας μάιστορ,
οὔτε ἡ αὐθεντία του, οὔτε ἡ συμβουλὴ του, οὔτε καβαλαρίδες του,
οὔτε ἡ πρᾶωζηζίδες του, οὔτε ἡ ὑποτακτικοί του νὰ μηδὲν καμοῦν
πώλαιμω, ἐμπόδιον ἢ ζημίαν, οὔτε στερέας, οὔτε θαλάσσης εἰς τοὺς
τόπους καὶ χώρας καὶ εἰς τοὺς ὑποτακτικούς τῆς αὐθεντίας μου. τὸ
ὁμοῖον καὶ ἡ αὐθεντία μου καὶ οἱ ὑποτακτικοί μου, μικροί τε καὶ
μεγάλη, νὰ μηδὲν καμοῦν ἐνπώδιον ἢ ζημίαν πρὸς αὐτοὺς, ὕγοῦν διὰ
ξηρὰς καὶ διὰ θαλάσσης.

Ἔτι ἡ πραγματευτάδες καὶ ὑποτακτικοί τῆς αὐθεντίας μου καὶ
ὑποτακτικοί τοῦ μεγάλου μάιστορος Ῥόδου ἀπὲ τὴν μίαν μερίαν καὶ
ἀπὲ τὴν ἄλην νὰ ἐμποροῦν μὲ τὸ θέλημα αὐτῶν ἄφοβα καὶ ἀκήνδυ-
ναν μὲ ταῖς πραγματίαις των καὶ μὲ τὰ καλά των καὶ τὰ στάμενά
των νὰ ποιέουν καὶ νὰ ἐρχοῦντεν καὶ νὰ στέκουν καὶ νὰ πρατιγα-
ρίζουν εἰς ὅλας τὰς χώρας καὶ καστροὶ καὶ χορία καὶ νησιά, ὕγοῦν

δίσεως καὶ ἀνατωλῆς τῆς αὐθεντίας μου καὶ τῆς αὐθεντίας τοῦ μεγάλου μαΐστορος Ῥόδου, καὶ νὰ οἶνε κρατίμενοι ἢ πραγματευτάδες νὰ πληροῦνουν διὰ ταῖς πραγματίες των τὰ κουμέρκη καὶ ταῖς γαπέλαις κατὰ τάξην τοῦ τόπου, ὅπου θελοῦν εὐρέθην.

Ἔτι ἡ μὲν συνέβη τιποτὰς διάφορα εἰς τὴν μέσθην τὸν πραγματευτάδων εἷς τε ὑποτακτικὸν τῆς αὐθεντίας μου καὶ τοῦ ἐνδεσιμοτάτου μεγάλου μαΐστορος, νὰ ἐξετάζοντε μὲ τὴν κρίσιν κατὰ τὴν τάξιν τοῦ τόπου, ὅπου θελοῦν εὐρέθην.

Ἔτι ὁ μέγας μαΐστωρ καὶ [οἱ] ὑποτακτικοὶ του καὶ ἡ πραγματευτάδες του τῆς αὐθεντίας του νὰ ἐμποροῦσιν νὰ εὐγάλουν καὶ νὰ ἀγοράζουσιν μὲ τὰ στάμενά των σητάρη, κρηθάρην, ζῶα καὶ πᾶσα βητουγαλίαν ἀποῦ τοὺς τόπους τῆς αὐθεντίας μου.

Ἔτι ἐὰν εὐρεθοῦσιν διὰ θαλάσσου ἀρματομένα τῆς αὐθεντίας μου μὲ ἀρματομένα τοῦ ὀσιοτάτου μεγάλου μαΐστορος, νὰ μηδὲν τολμήσουν ὅλως ποσῶς νὰ μηδὲν ποιιοῦσιν ζημίαν, ἀμὲ νὰ τημὰ εἰς τὸν ἄλλον, καὶ νὰ εἶναι εἰς τὴν τάξην τῆς ἀγαποῖς.

Ἔτι ἐὰν φήγῃ σκλάβος ἅπε τὸν τόπον τῆς αὐθεντίας μου, καὶ ἐμπῇ εἰς τὸ νίσιν τῆς Ῥόδου ἢ ἔξω τοῦ Πετρουνίου, οἷον οἱ μὲν ὁ σκλάβος εἶναι μουσουλμάνος, νὰ δίδεται ἐξοπίσω οἱ δὲ εἶναι ὁ γέννη χριστιάνος, νὰ δίδετε ἡ τιμὴ του ἄσπρα χηλία. καὶ ἡ μὲν φήγῃ σκλάβος ἀπὸ τὸν τόπον τοῦ ἐνδεσιμοτάτου μεγάλου μαΐστορος, καὶ ἔλθῃ εἰς τὸν τόπον τῆς αὐθεντίας μου, ἡ μὲν ὁ σκλάβος ἔνεν χριστιάνος, νὰ στρέφετε ἐξοποίησιν, εἰ δὲ ἔνεν ὁ γέννη μουσουλμάνος, νὰ δίδετε ἡ τιμὴ του ἄσπρα χηλία. ἐπὶ τούτῳ ἐγεγόνῃ καὶ ἐτελιώθῃ τὸ παρὸν ὀρκομοτικόν, καὶ ὁμνέω εἰς τοὺς ἄνοθεν ὀρκους τοῖς ὅλῃν μου τὴν ζωὴν νὰ ἔναι ἡ παροῦσα ἀγάπη στερέη καὶ ἀδόλοτος, ὑποῦν ἡ αὐθεντία μου μετὰ τοῦ μεγάλου μαΐστωρ καὶ αὐθέντη τῆς Ῥόδου ἔτως ἀπὸ Ἰησοῦ τοῦ ὁ μετέτερου προφίτου γενήσεως, αὐπβ', καὶ ἔτως τοῦ ἡμῶν προφίτου τοῦ Μωαμέθ ωπζ' ἐν Ἀνδριανοῦ πώλῃ.

Διὰ τοῦτω καὶ ἡμεῖς ὅσων φίλοι καὶ ἡγαπομένη διὰ ξήρας καὶ διὰ θαλάσσου νὰ μηδὲν τὸν ποιείσω καμοίαν ἐχθρίαν καὶ ταραχὴν κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ἄνοθεν ὀρκομοτικῶν τοῦ μεγάλου αὐθέντος διὰ ὅλης τοῦ τῆς ζωῆς, καὶ ὁμνέομεν εἰς τὸν θεόν, τὸν ποιητὴν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ εἰς τὸν ἑνσαρκὸν ἡκονομίαν καὶ εἰς τὰ ἅγια

[καί] θεῖα μυστήρια τοῦ Χριστοῦ καί εἰς τὴν δέσποιναν ἡμῶν τὴν θεοτόκον καί εἰς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον καί εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταύρων καί εἰς τὸν [προφήτην] καὶ βαπτίστιν Ἰωάννην τὸν πρόδρομον καί εἰς τὰς ἀγγελικὰς καὶ θείας δυνάμεις καί εἰς τοὺς ἁγίους καὶ πανευφήμους ἀποστόλους καί εἰς ὅλους τοὺς ἁγίους τοῦ θεοῦ προφήτας ὁσίους καὶ μάρτιρας μετὰ θελήματος καὶ βουλῆς τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν τετιμεμένων μπαλίδων, πριορίδων, προτζέρων καὶ φρερίδων τοῦ ἁγίου ἡμῶν κουβεντίου, ἵνα ἔχωμεν ἀγάπην στέρεαν καὶ ἀλληθοίην καὶ βέβαιαν κατὰ τὰ καιφαλέα τοῦ λεγομένου ὀρκομοτίκου μετὰ τοῦ μεγάλου αὐθέντος καὶ μεγάλου ἀμήρα σουλτάν Παγηαζήτ, καὶ ἵνα στέργωμεν καὶ βαιβεοῦμεν τὰ ἄνωθεν κεφαλέα τῆς ἀγάπης, γραμμένα ἐν φωρῇ πάντι τῆς ζωῆς ἡμῶν, σοζομένου [ὁ]μοῦ καὶ ὁ υἱός μου ὁ μέγας αὐθέντης νὰ ἔχῃ πρὸς ἡμᾶς καλὴν καὶ στερεάν ἀγάπην. καὶ εἰς μαρτηρίαν περισοτέραν καὶ βεβαιώσῃν ἐκρεμάσαμεν τὴν μολιβδίνην βούλαν κοίνην τοῦ κουβεντίου ἡμῶν κατὰ τάξην ἔδω ἐν Ὁδοῦ ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αὐπὶ δικομβρίφ ζ'

Π. Ἀνικυτάτφ, κραταιωτάτφ βασιλεῦ τὸν βασιλαίων, μέγας αὐθέντης καὶ υἱός μου. ἤλθεν ἔδω ὁ εὐγενής καὶ τετιμημένος ἄρχος ἀποκρησιάρης τῆς ἐκλαμπρωτάτισου αὐθεντίας ὁ Χαγριατήρης, ἄρχεμεν φρόνημος καὶ ἄξιος καὶ ἡγαπημένος τῆς τιμῆς καὶ τοῦ διαφόρου τῆς μεγάλισου αὐθεντίας καὶ μὲ πάσαν φρόνησιν καὶ τρόπων καλὸν καὶ καθααίαις δουλείαις ἐποίησεν, καὶ ἀπ' ἐκοίνων ἐπαραλάβαμεν ταῖς γράφες τῆς ὑψυλωτάτης αὐθεντίας, καὶ ὕψιχῃσαμεν κατὰ τὰ λόγια τοῦ ἀποκρησιάρη τὸ θέλημα τῆς μεγάλισου αὐθεντίας, καὶ ἀπάνω εἰς τὴν ἀγάπην ὁμόσαμεν ὅσάν καθάριαν καὶ βαίβεαν κατὰ τὸ ὀρκομοτίκον. πάλιν διὰ τὸν ἐκλαμπρωτάτω αὐθέντην Τζητζήμη σουλτάν ὁ λεγόμενος ἀποκρησιάρης ἔφερεν τόσα λόγια τῆς μεγάλισου αὐθεντίας· ἡμεῖς διὰ τὸ γένως αὐτοῦ ἐπαραλάβαμεν τῶν μετιμὴν κατὰ τὸν τρόπον τὸν αὐθέντων, καὶ ἐστήλαμεν τῶν εἰς τὴν Φράντζαν, διὰ νὰ λίπη πᾶν σκάνδαλον, καὶ δι' αὐτὰ ἐγείνησαν μὲ μεγάλες ἐξόδες, ὅσάν δὲν λανθάνουν τὴν ὑψηλώτισου αὐθεντίαν· διὰ τούτῳ παρακαλοῦμεν τὴν μεγάλην σου αὐθεντίαν, νὰ μηδὲν τὸν κατα-

φρονήσις, καὶ θέλις ἔχειν καὶ ἡ αὐθεντία σου ἔπε τὸν κόσμον καταφρόνεσιν, διότις ἡ ξένη τὸν λιποῦντεν, καὶ ἡ αὐθεντία σου, ὅπου σε ἔδοσεν ὁ θεὸς καὶ ἐγήνης μέγας αὐθέντης, καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν, εἰς τὴν φρόνεσιν τῆς αὐθεντίας σου δὲν πρέπη νὰ ἔχῃ τόσιν καταφρόνεσιν, νὰ ἔχῃ τίσιν τὰ ζητιμένα καὶ βλεπημένα, διότις ὅλα εἶμεν ἀκριβα κατὰ τὴν τάξην τοῦ τύπου ἐκείνου, καὶ χωρὶς ἐξόδου τῆς ζωῆς ἡ φυλάξῃ πληότερα θέλη [εἶναι]. πολλὰ γὰρ ὁρέξην ἔχουν νὰ εἶναι εἰς τὰς χοίρας των, καὶ ἡμεῖς ἔχομεν καθαρὴν ὁρεξὴν καὶ θέλημαν, νὰ εἶναι καλὰ βλεπημένος, κατὰ τὸ θέλη τὸ δίκαιον, διὰ νὰ λίπη πᾶν σκάνδαλον καὶ ἐνπόδιον· ὅλα ταῦτα πάντα δὲν ἔνε δίχος ἐξόδου, κατὰ ποῦ γνωρίζῃ ἡ ὑψηλωτάτι σου αὐθεντία, κατὰ ποῦ τὰ ἐφανείρασμεν τὸν λεγομένον ἀποκρισιάριον τῆς μεγάλισου αὐθεντίας, καὶ ἀπάνω εἰς τοῦτω, διότις ἔχομεν ἐξουσίαν καὶ γραφὰς ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος τοῦ Τζητζήμη, ἐτελιώσαμεν αὐτὴν τὴν δουλίαν μὲ τὸν ἀποκρισιάριον τῆς ὑψηλωτάτισου αὐθεντίας κατὰ τὴν δηνάμην καὶ τοὺς λόγους καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς γραφῆς [τῆς] μεγάλισου αὐθεντίας, ὅπου ἔχῃ ὁ λεγομένος ἀποκρισιάριος, εἰς τὸν τρόπον αὐτὸν νὰ πληρώσῃ ἡ μεγάλη σου αὐθεντία μὲ' χηληάδες δουκάτα βενετικά χρῖσα διὰ πάσα χρόνων, καὶ νὰ πληρώνουντε εἰς τὴν Ῥόδον εἰς τὰς χεῖράς μας εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ χρόνου, ὁ ὁποῖος χαρίζῃ εἰς τὴν πρώτην τοῦ αὐγούστου τοῦ περασμένου, ὅπου εἶνεν ὁ αὐθέντης ὁ Τζητζήμης εἰς τὰς χεῖράς μας, καὶ διὰ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τοῦ χρόνου, ὅπου τρέχῃ ἕως μ' ἡμέραις, νὰ πληρώνουντε ἡ μὲ' χηληάδες εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ ὅταν περιλάβομεν τῆς ἀνοθεν μὲ' χηληάδες τὰ δουκάτα, ὦχί ἄλλιος τὸ πὸς νὰ βάλομεν βούλην καὶ τρόπον εἰς τὴν ζωὴν καὶ φύλαξην τοῦ αὐθέντος τοῦ Τζητζήμη μὲ τὸν ἀποκρισιάριον ἡμῶν, τὸν θέλομεν στύλην γόργον μὲ κατέρηον ἢ μὲ καράβην εἰς τὴν Φράντζαν. καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν, μὲ πώλην στενοχωρίαν αὐτὰ οὐδὲν σόνουν, νὰ βάλομεν πάσα λογίς, πωθὸν καὶ δύναμην κατὰ τὴν καθάρην καρδίαν, νὰ ἔχῃ πάσα ζοὴν καὶ φύλαξην, διὰ νὰ λίπουν τὰ σκάνδαλα καὶ ὀχλίσαν, κατὰ ποῦ θέλη ἡ καθάρα φιλία καὶ ἡ ἀληθινή ἡγήνη εἰς τὴν ζωὴν μας κατὰ τὸν ὅρκον ἡμῶν, ὅπου ἐβάλαμεν εἰς τὸ καλὸν τέλος τῆς ἀγάπης, νὰ μηδὲν ἔχῃ ἡ αὐθεντία σου ἐνπό[διον] ἢ ζημὴν διὰ τὴν ἀφόρμην αὐτοῦ οὔτε στερέας οὔτε θαλάσσου ἔνεκεν τοῦτο. καὶ ἐγὼ εἰς ταῖς ἐξόδους μου καὶ εἰς τοὺς κόπους μου ἐλπίζω καὶ θαρῶ, νὰ

ἔχω ἀποῦ τὴν αὐθεντία σου μεγάλας ἀντιμηθὰς καὶ μεγάλας ἐβερ-
γεσίας, νησίᾳ καὶ ἄλλα τοιπώτας, τὰ ὅποια ἡξεύρη καὶ ὁ ἀποκρησά-
ριος τῆς ἐκλαμπρωτάτισου αὐθεντίας. ἡξευρήτω ὁ θεὸς, ἐὰν ἐλίπα
ἐγὼ εἰς βαρέα χερίᾳ, ἥθελεν ἔμπη καὶ ἡ αὐθεντία σου πόλλα, οἷ-
θελες κακοπαθοῖσιν, ἀμὲ ὁ θεὸς καὶ τὸ ῥιζηκὸν σου τὸ ἔφερεν εὖ-
κολον, καὶ θάρω μὲ τὴν βοηθοίαν τοῦ θεοῦ ἕως τὸ τέλος νὰ μηδὲν
λίψη ἡ ἀγάποι μας. χαίροις. ἔδω ἐν Ῥόδον κατὰ μηνὸς δι-
κεμβρίῳ ζ', ἀπὸ δὲ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἄπβ'.

Φρὰ Πέτρως Δαιωμβουσῶν, ματίστωρ τοῦ Ὁσπη-
ταλλίου τοῦ Ἰεσοῦσαλίμ.

III. Τὸ ἀνικιτοτάτο καὶ κραταιωτάτο καὶ ἡψη-
λοτάτω βασιλαίως τὸν βασιλέων καὶ μεγάλῳ αὐ-
θέντῃ σουλτὰν Παῖαζήτ χάν.

Ἐκλάμπρῃ αὐθέντε καὶ τετιμημένοι φίλοι· γνωστῶν ἐστὼ σας, τὸ
πῶς ὁ ἐκλαμπροτάτως αὐθέντης ὁ Τζητζήμη σουλτὰν ἤλθεν ἔδω,
καὶ διὰ τὸ γένος αὐτοῦ ἐπαραλάβαμέν των μὲ τιμὴν κατὰ τρόπον
τὸν αὐθέντον, καὶ διὰ τὴν καλὴν ἀφορμὴν ἐστήλαμέν των εἰς τὴν
Φράντζαν, διὰ νὰ ἦνεν μὲ τιμὴν κατὰ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, νὰ ἔχη
ζωὴν καὶ βλέψησιν εἰς τοὺς τόπους ἡμῶν, καὶ ταῦθα ἐποίησαν μὲ
καθάρην καρδίαν καὶ μὲ μεγάλαις ἐξόδες, ἡ ποίαις οὐδέν σας λανθά-
νουσιν, καὶ ἐκοῖ, ὅπου οἶνεν, θέλη πωλλὲς ἐξόδες κατὰ τὴν ποιότητα
τοῦ τόπου ἐκοίνου. καὶ τόσα πόλλα μηδὲν τὸν καταφρονέσητε, διὰ νὰ
ἔχη μάζη τιμέμενα, ὅσάν πρέπη κατὰ τὸ γένος αὐτοῦ, ὅσάν ἐσηντί-
χαμε τὸν εὐγενὴν καὶ τετιμημένον ἀποκρησιάρην τὸν Χαγριαζήνην,
ἄρχον μὲν φρόνημον καὶ ἄξιον κατὰ τὴν τάξην καὶ φρόνησιν, ὅπου ἐ-
κράτηξεν μετὰ μας εἰς τὴν δουλίαν αὐτὴν, ὅσάν ἡγαπημένος τῆς τιμῆς
καὶ τοῦ διαφόρου τοῦ αὐθέντος κατὰ τὰς γραφὰς, ἐποῦ μας ἔφερεν ἀπὸ
τὸ μέρως τοῦ μεγάλου αὐθέντος, καὶ θαροῦμε, νὰ [μὴ] ποιήσετε πληω-
τέρας σιόπη. ὅ τι ἐποιήσαμεν, ἐγένονεν διὰ νὰ λίπη πᾶν σκάνδαλον
καὶ πολλαῖς ὀχλήσας, τὰ ὅποια ἡξεύρη, καὶ ἀνεφέραμεν καὶ τὸν λε-
γόμενον ἀποκρισιάρην. ἔδω ἐν Ῥόδον κατὰ μηνὸς δικέμ-

βριον ζ' ἀπὸ τῆς σαρκώσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αὐπβ'.

Φρὰ Πέτρως Δαιονβουσῶν, μαῖστωρ τοῦ Ὁσπηταλίου τῶν Ἰερωσωλύμων.

IV. Τῆς ἐκλαμπροῦς αὐθεντήσους πασί ἐστι φίλοις ἀκρίβοις ἡμῶν.

Νὰ τί γνωρίσι πάσα εἰς τὸ ἐγὼ ἀποκρισιάριος καὶ δοῦλος τοῦ μεγάλου αὐθέντος Παγγαζήτ χάν εἰς τὴν δυνάμην καὶ ἐξουσίαν τὸν γραμάτων τοῦ μεγάλου αὐθέντος ἐποίησα καὶ ἐτελίωσα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου αὐθέντος μὲ τὸν ἐνδεσιμότατον αὐθέντην φρὰ Πέτρω, Δαιεμβουσόν, μέγαν μαῖστωρ τῆς βασιλείας Ῥόδου, διὰ τὰς ἐξόδους καὶ βλεπίσεις τοῦ ἐκλαμπροτάτου αὐθέντος Τζηζύμη σουλτάν καὶ κατὰ τὴν δυνάμην καὶ πιτρωπίαν, ὅπου ἔχη ὁ λεγόμενος αὐθέντης μέγας μαῖστωρ· πρῶτο μὲν διὰ ταῖς ἐξόδους καὶ βλεπώσῃ καὶ διὰ τὴν ἀφόρμην αὐτὴν νὰ πληρώσῃ ὁ μέγας αὐθέντης κάθεν χρόνον εἰς τὴν Ῥόδον εἰς τὰς χοῖρας τοῦ μεγάλου μαῖστωρως σαρανταπέντε χηλιάδες δουκάτα χρῖσα μετρίτα εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ χρόνου, ὁποῖος χηρίζη εἰς τὴν πρώτην τοῦ αὐγούστου τοῦ περασμένου, καὶ καθὰ χρόνων ἐὰν δὲ ζῇ ἔτι διὰ τὸν χρόνων αὐτῶν, ὅπου τρέχῃ καὶ χηρίζη εἰς τὴν πρώτην τοῦ αὐγούστου τοῦ περασμένου, νὰ πληρώσῃ ὁ μέγας αὐθέντης εἰς τὴν Ῥόδον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ μεγάλου μαῖστωρ ἕως πενήντα ἡμέραις ἀπὸ τὴν συμερήνῃν ἡμέρα δουκάτα βενέτικα σαρανταπέντε χηλιάδες, ἔτι μὲ τοῦτον τὸν τρόπον, ὁ μέγας μαῖστωρ, ὅταν περιλάβῃ τὰ ἄνοθεν δουκάτα καὶ ὕχι ἀλίως, τότες νὰ βάλῃ βουλὴν μὲ πάσα σπουδὴν καὶ δυνάμην ὁ λεγόμενος μέγας μαῖστωρ, νὰ εἶναι καλὰ βλεπημένος ὁ παρὸν Τζηζύμης σουλτάνος, καὶ νὰ κάμνῃ ταῖς ἐξόδους τοῦ διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ μεγάλου αὐθέντος, διὰ νὰ λίπη πᾶν σκάνδαλον. παλλὴν ἐγὼ ὁ παρὸν ἀποκρισιάριος ὁμολόγω, ὅτι ἐπαράλαβα ἀπὸ τὸν ἐνδεσιμωτάτων αὐθέντην μέγαν μαῖστωρ ἓνα χάρτην, γραμμένων τούρκικα, συμαδεμένων τὸ σύμαδιν τοῦ Τζηάν σουλτάνου, καὶ ἀπὲ τὸ ὁπίον χάρτην ἔχη ὅσάν ἐπίτροπως ἐξουσίαν καὶ δυνάμην, διὰ νὰ σιάσῃ τὸ παρὸν Τζηάν σουλτάνον μὲ τὸν κραταιωτάτων αὐθέντην σουλτάν Παῖαζήτ, καὶ εἰς τὴν δυνάμην τοῦ χαρτίου ἐγενέτων

αὐτὸς ὁ σιασμός, καὶ τόσω καὶ ὁμνέγω, ἦτη αὐτῷ τὸ χαρτὴν τὸ τουρ-
κυκόν, ὅπου μ' ἔδοκεν ὁ μέγας μαΐστορ, νὰ τὸ στρέψω εἰς τέρμενον
ἡμέραις πενήντα εἰς τὰς χήρας τοῦ μεγάλου μαΐστορος. καὶ διὰ
πλήα βαιβέωσιν ἀληθοῖας ἔγραψα τὰ ἄνωθεν μὲ τὸ χειρὶν μου. ἐδό-
θη ἐν Ῥόδῳ μνηοὶ δικεμβρίῳ ε' ἔτος ἀπὸ Ἰησοῦ
γενίσεως, αὐπβ'.

V. Τοῦ μεγάλου αὐθέντος καὶ μεγάλου ἀμηρᾶ Παιαζήτ χάν
πρὸς τὸν ἐνδεσιμοτάτων, ὀσιωτάτων καὶ ὑφιλοτάτων μέγαν μαΐστωρ
φρὰ Πέτρῳ Δαιομβουσόν καὶ αὐθέντην τῆς Ῥόδου τὸν ἄξιον, πρέπου-
σαν, ἀγαπημένον χαιρετήσμον νὰ δέξεσε ἀφ' ἡμῶν μετὰ δὲ ταῦτα νὰ
γηνόςκη ἡ αὐθεντία σου εἰς ὅτι ὁ ἡμέτερος ἀποκρησιάριος ἄρχον
Χαγρλατὴν πέκης ἦλθεν καὶ ἀνέφερεν τὴν αὐθεντία μου τὰς τὸν μέ-
σων ἡμῶν συνθήκας καὶ φιλίας, τὰς ὁπίας ἔστερξεν καὶ ἡ αὐθεντία
μου, καλὸν δὲ περὶ τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐποιήσατε μὲ τὸν ἡριμέων ἀπο-
κρισιάριον τῆς αὐθεντίας μου, ἐστέρχθησαν καὶ ἐβαιβεωθήκασιν. ἔτι
δὲ καὶ περὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου τὴν ὑπόθεσιν, εἴ τι ἄρα ἐσιντήχετε καὶ
ἐποιήσατε μὲ τοῦτον, ἀνεφερέτην, καὶ ἐγρίκησεν αὐτὰ ἡ αὐθεντία
μου καταλεπτῶς, ἡγουν μὲ ἐδίκην σας τρόπον καὶ καλὴν ἀπαλαγὴν
ἐπητελεστέτων, καὶ ἔμεν ἐς τὰ χέρια τοῦ ῥῆγα τῆς Φράντζας, τὸ ὅπιον
ἡ αὐθεντία σας εἶπατε πρὸς τὸν ἀποκρησιάριον τῆς αὐθεντίας μου,
ὅτι ἐὰν θέλωμεν ἡμεῖς, νὰ στήλωμεν ἄνθρωπον ἔδικόν μας, νὰ εἶδῃ
τὸ ποῦ εἶναι καὶ ποῦ εὐρίσκηται, καὶ ἡ αὐθεντία σου νὰ τὸν στή-
λῃ εἰς τὸν ἡριμέων τόπον μετὰ ἐπιμελίας τῆς προσικούσης. τούτω
γούν ἐφάνην καλὸν πολλὰ τὴν αὐθεντίαν μου, καὶ ἐπὶ τούτῳ βούλο-
μεν καὶ θέλωμεν νὰ στήλωμεν ἀποκρησιάριον μας μέτρικον, καθὼς
πρέπη, εἰς τὸν μέγαν αὐθέντην, διὰ νὰ εἰπάγῃ νὰ ποιήσει καὶ νὰ
βαιβεύσι καλὴν ἀγάπην καὶ φιλίαν μὲ τὸν ἐκλαμπρώτατον ῥῆγα, κα-
θὼς ἐβαιβεώθην καὶ μὲ τὴν αὐθεντία σου. διὰ τοῦτο ἀξιούμε σας,
ὅτι ὅτάν ἔλθῃ ὁ ἡριμέων ἀποκρησιάριος ἡμῶν αὐτόθεν, νὰ τὸν
στήλλῃ ἡ αὐθεντία σου μὲ καλὴν συνδρομὴν καὶ μὲ καλὴν ἀπαλαγὴν
καὶ σιντροφίαν, νὰ εἰπάγῃ νὰ βαιβεώσῃ καλὴν φιλίαν καὶ ἀγάπην μὲ
τὸν ἐκλαμπρώτατον ῥῆγα. τὸ λίπων παρακαλοῦμεν σας, νὰ σπουδάσις
διὰ νὰ τελιωθῇ ἡ λεγωμένη ἀγάπη, καθὼς ἐβαιβεώθην καὶ μὲ τὴν

αὐθεντίαν σας ἔνεμεν. τούτω θέλομεν ἔχην με ταῖς ἐβεργείαις ἀφ' ἡμῶν καὶ περὶ σᾶς, τὰ ἐσηντήχετε με τὸν ἀποκρισιάριον μας περὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου. ἂν δώσῃ ὁ θεὸς, θαροῦμεν, ὅτι θελούσῃν γένῃν αὐτὰ καὶ μεγαλιτέρες ἐβεργείαις καὶ ἀντιμηβές. καὶ διὰ τούτω στέλωμεν τὸν ἐντιμώτατον ἄρχοντα καὶ σκλάβον τῆς αὐθεντίας μου Ἰλίας πέκην πρὸς τὴν αὐθεντίαςας, καὶ διὰ τοσοῦτο μετέρων θαροῦμεν, νὰ τοῦ στήσετε με κάλαις ἀπολογίαις, διὰ νὰ πράξωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ μέλον γενέσθαι. *δικεμβρίφζ' ἐν Ἀνδριανοῦ πώλῃ.*

VI. Ἀήττητε, κραταιώτατε, ὀφιλώτατε βασιλεὺς βασιλέων καὶ ἡγαπημένε μας. γηνώσκαι, ὅτι ἐδέχθημεν ταῖς γραφαῖς τῆς μεγάλιστου αὐθεντίας με τὸν εὐγένην ἄρχον Ἰλίας πέκην, καὶ ὁ σκόπως τῆς γραφῆς εἶναι οὕτως, πῶς ἡ βασιλία σου ἐστήρξεσας καὶ ἐβαιβέωσας τὰς συνθηκὰς καὶ τὰς συμφωνίας ἡμῶν τὰς γενομένας διὰ τὴν ἀγάπην καὶ τὰς ἐξόδους καὶ βλεπωσύνης τοῦ ἀδελφοῦ σου με τὸν τιμώμενον ἄρχον Χαγριάτην πέκης, τὸν ἀποκρισιάριον τοῖς βασιλίαςου, καὶ πῶς ὀρέγесе νὰ ἀποστοίλλῃς ἀποκρισιάριον οἰς τὸν κραταιώτατον βασιλέαν τῆς Φράντζας, διὰ νὰ πιοῖσι φιλίαν καὶ ἀγάπην, καὶ νὰ ἦδῃ καὶ τὸν ἀδελφόν σου, διὰ τί[ς] γραφῆς, καὶ ἐστίλαμέν των εἰς τὰς χεῖράς τοῦ ῥήγως, καὶ ζητῆς ἀπιλογίαν, διὰ νὰ πράξιν τὸ μέλον γενέσθαι. ἐκλαμπρώτατος βασιλεῦ, οὐδὲν πράγμαν ἀπωκάτω τοῦ οὐρανοῦ ἀξιώτερων καὶ λαμπρώτερων, παροῦ νὰ λατρεύῃ τις τὴν ἀλληθιάν, ἣν οὐ διὰ τὸν θυὸν δίνεται νικίσει. καὶ ἡμεῖς, φιλοῦντες τὴν ἀλλήαν ἀγάπην, καὶ φιλίαν με τὴν βασιλίαν σου ἐποιήσαμεν, καὶ οὐδὲ ἔξο τῆς ἀλληθείας εἴπαμεν. φανερόν ἐστι, ὅτι ὁ ἀδελφόςσου οἰς τὰς χεῖράς μας οἶνεν εἰς τοὺς τόπους μας καὶ εἰς τὰ κάστηρ μας εἰς τὴν Φράντζα καλὰ κυβερνημένος καὶ καλὰ βλεπημένος, καὶ ἔξαρχῃς, ὅτῃ ἦλθεν εἰς τὰς χοιράς μας, οὐδὲν εἶπεν ὁ νοὺς μας ἀλοῦ νὰ τὸν ἐστέλωμεν, οἱ μὴ εἰς τὴν Φράντζαν, διότῃ ἡμεῖς, ὅπου ἐγενήθημεν καὶ ἀνεθράφημεν πολλὴν καιρὸν εἰς τὸ πλεῦρον τοῦ ὕψηλωτάτου ῥήγως, ἡξεύρωμεν τὴν μεγαλωτάτην τῆς βασιλίας τὴν δικαιοσύνην, τοὺς νόμους, τοὺς τρόπους καὶ τοῦ ῥήγως τὴν ἀρετὴν, τὴν φιλανθρωποίαν, ὥστις φιλώτην, ἀλληθιάν, ἔτι δὲ καὶ τὴν χάριν καὶ φιλίαν, ὅπου ἔχῃ εἰς ὅλας καὶ εἰς τὴν τάξην καὶ πώλλην ἡμῶν, ὥσῃν κτίστωρ καὶ διαφέστορ, γινώσκομεν ἀφυρωτῶς, ὅτι οὐδὲ ὀθέλῃ

πιοίσοι ὁ μέγας ῥῆξ ἄλῳ παρὰ τὸ θέλωμεν ἡμεῖς εἰς τὰ πράγματα
 τοῦ ἀδελφοῦ σου. διὰ τούτῳ πᾶσα ἀμφηβολία ὡς λίψη, ἐ τιμίαι γρα-
 φές τοῦ ἀδελφοῦ σου φένετε, πῶς εἶνεν κρατημένος, νὰ ποιήσει κατὰ
 τὴν βουλὴν καὶ τὸ θέλημαν ἡμῶν, καθὼς μᾶς ἔδοκεν ἐξουσίαν, νὰ
 σιάσομεν ταῖς δουλίαις τοῦ μετὰ τὴν ἐκλαμπρωτάτην αὐθεντία σου, καὶ
 δὲν ὑπὸ νὰ ἴπῃ ἄλλος ἀπάνω εἰς αὐτῷ· πωλλὴ γὰρ πρισκοῦτεν
 καὶ ἐπεθημοῦν μετὰ πῶλλας πράξεις καὶ χάριτας τοῦ ἀδελφοῦ σου,
 ἀλόμως ἡμοῖς οὐδὲν μᾶς ἐφάνη νὰ πράξωμεν τίποτας διὰ τὴν ἀνά-
 παυσιν τῆς βασιλείας σου, ἀναμένοντες, νὰ ποιήσεις καὶ νὰ τελειώσης,
 ὅσα ἐβαιοῦσαμεν διὰ τὸν ἀδελφόν σου. ὅτι νὰ ὑξεύρη ἡ βασιλία
 σου, πῶς μετὰ γραφές τοῦ ἀνιψίου μου, ὁ ὅπως εἶνε βλέπηός του, ἐμά-
 θωμεν, ὅτι εἰς τὰς ιε' τοῦ ὁκτωβρίου εἴδασεν ὁ ἀδελφός σου εἰς τὴν
 Βηλὰ Φράνχαν εἰς τὴν στερεάν, καὶ ἐκαβαλίσκευσεν εἰς τὰ κάστρη μας
 καὶ εἰς τοὺς τόπους μας· ἀλλὰ, ὑψηλώτατε βασιλεῦ, ἐπενόημεν καὶ
 ὑφόνομεν εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν βουλὴν καὶ τὸ θέλημαν τῆς βασιλεί-
 ας σου, διὰ νὰ στήλλης ἀποκρισιάριον εἰς τὴν Φράντζαν, διὰ νὰ ποιήσει
 ἀγάπην καὶ φιλίαν μετὰ τὸν ῥῆγα, καὶ τούτῳ κρατιωτ' ἀφωρωτῶς ὁ
 καὶ θέλη γενῆν καὶ θέλη οἶδεν καὶ τὸν ἀδελφόν σου, καὶ ἐν τούτῳ
 νὰ φάνῃ εἰς ὅ τι λέγωμεν, ὅτι οὐδὲν ἐστὶν ἀμφιβολίαν, καὶ ἡμεῖς νὰ
 τὸν δόσωμεν, νὰ καταλλάβῃ τῆς βούλης μας διὰ τὴν συντροφία
 σου, καὶ νὰ τὸν συνδράμῃ διὰ δούλευσιν τῆς βασιλείας σου. καὶ τούτῳ
 ὡς τῷ ἡξεύρη ἡ βασιλία σου, ὥς ποτε κρατῖτε καὶ φυλάττετε ἡ
 φιλία ἡμῶν καὶ ἡ ἀγάπη, θέλη οἶστεν καὶ ἡ φυλία τοῦ ῥήγος βε-
 βαιωμένοι· ἀλλὰ, φρονιμώτατε βασιλεῦς, ἐπέρασαν 4 ἡμέραις, καὶ μετὰ
 μεγάλοις ἐξόδοις κυβερνοῦμεν καὶ βλέπωμεν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ ὁ
 κερὸς περνᾷ μετὰ ζημίαν διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς βασιλείας σου, ἀναμέ-
 νοντα τὴν συνπόβασιν τῆς ἐξόδου τοῦ ἀδελφοῦ σου νὰ ἔχῃ τέλος·
 διὰ τούτῳ εἶναι ἀνανγγαίῳ κατὰ τὰ στηχύματά μας, νὰ τὰ ἀπο-
 στήλῃ ἡ βασιλία σου τὴν πρώτην ἀπόδωσιν τὸν μετὰ χηληάδον τὰ
 δουκάτα, καὶ μάλιστα ὅτι εἶναι δίκαιον καὶ πρέπων, νὰ φροντίξῃ ἡ
 αὐθεντία σου τὸν ἀδελφόν σου, καὶ ὅχι ἄλλος, καὶ τούτῳ εἶναι ἐπένε-
 των παρὰ θεῷ καὶ παρὰ ἀνθρώποις, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἀνάπνευτε, καὶ
 κάμνοντας ταύτων ἡ βασιλία σου ἀπόστηλε καὶ τὸν ἀποκρισιάριον
 σου κατὰ τὴν ὁρεξίν καὶ θέλησιν τῆς ὑφιλωτατίσου αὐθεντίας. διὰ
 τούτῳ ἀναμένωμεν ἀντίλογον εἰς ἡμέραις λ'· καὶ γὰρ ἡμεῖς φυλάττο-

μεν καλήν γνώμην καὶ ἀλήθειαν εἰς τὴν βασιλείαν σου, διότι ἡ καθολικὴ φηλία εἶνεν θεμελιωμένη εἰς τὴν ἀλλήθοιαν, καὶ οὕτως καθηκάστην ἡμέραν θέλη φένεσθαι ὁ νοῦς μας καὶ ἡ καρδιά μας ἀληθινήν καὶ ὁρθή. καὶ διὰ τὴν μηδὲν μακρηνοῦν πλέων τὰ πράγματα, στέλωμεν τὸν εὐγενὴν καὶ πιστὸν ἡμῶν φύλον Ποισόν. χαίροις. ἔδω ἐν Ῥόδῳ ἰανουαρίῳ κε' ,αυπβ'.

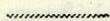
Τὸ ἡπηρειοφανεστάτῳ καὶ ἀνδρικοτάτῳ καὶ ἀηττήτῳ βασιλεῖ τὸν βασιλέων καὶ μεγάλῳ αὐθέντῳ σουλτὰν Παῖαζήτ χάν.

Φρὰ Πέτρως Δαιωμβουσὼν, ματίστωρ τοῦ Ὀσπηταλλίου τὸν Ἱερωσωλίμων.

VII. Τοῦ μεγάλου αὐθέντος καὶ μεγάλου ἀμνηρὰ σουλτὰν Παῖαζήτ πρὸς τὸν ἡψηλότατον, ὀσιώτατον, ἐνδαισιμώτατον, πάσης τιμῆς καὶ φρονήσεως ἄξιον φρὰ Πέτρων τῶν Δαιονβουσὼν, μέγαν μαίστοραν τοῦ Ὀσπηταλλίου τὸν Ἱερωσωλίμων, αὐθέντης Ῥόδου καὶ ἡγαπημένον πατὴρ τῆς αὐθεντίας μου, τὸν ἄξιον, πρέπωντα, ἡγαπημένον χαιρετισμὸν νὰ δέκτητε ἢ ὀσιωτίσου. τηούτως τὰς γραφάσου ἐδεξάμην παρὰ τοῦ σκλάβου τοῦ Ἐλιαζοῦ πάση καὶ παρὰ τοῦ φυλοῦ τῆς ὀσιωτίσου μιστοῦ, καὶ ἡ τῇ μὰς γράφης, εἶναι καλὰ καὶ ἐπιτίδια καὶ φρόνημα. τὸ μὲν πρότω, ὁ παρὼν μου ἀδελφὸς εἶναι καλὰ εἰς τὰς χοίρας μας καὶ εἰς τὰ κάστρη μας, καὶ ἡ μὲν θέλετε νὰ πιστεύσετε καὶ νὰ καταλάβετε παντελὸς καθαρὰ, νὰ στηλῆς τὸν παρὼν ἀποκρισιάριον, καὶ οἱμὶς νὰ τὸν στηλοῦμεν μὲ ἐνάν μας ἄρχον καβαλαίρην καὶ μὲ καλήν συνδρόμην νὰ οἰπάγῃ εἰς τῶν ἐκλαμπρώτατον ῥίγαν, νὰ ποίσι ἀγάπην, καὶ νὰ φέρῃ καὶ χαρτία τούτου, νὰ ἔχῃ ὁ μέγας αὐθέντης ἡρένην καὶ ἀγάπην μὲ τὴν Ῥόδον, οὕτως στέργω καὶ ἐγὼ τὴν παροῦσαν ἀγάπην καὶ κατὰ τάξην, ἡγοῦν διὰ ξήρας καὶ θαλάσου νὰ ἔνεν ἡρήνῃ ἀναμέσον μας, καὶ στέργω αὐτά. οἱ τη ἄρα συμφωνῇ ἐποιήσατε διὰ ἐξόδες καὶ θροφήν καὶ βλεποσίνην τοῦ ἀδελφοῦ σου, ὁποῦ εἶναι ἔδω κρατημένος καὶ φυλαμένος εἰς τὰς χεῖρας μας, ἡ ὅς ἦστου νὰ διδοῦντῃ ἡ παρὼν συμφωνίας, ἡγοῦν τὰ ἄσπρα εἰς τὴν Ῥόδον, νὰ εἶναι καὶ ὁ παρὼν φυλαμένος εἰς τὰς χεῖράς μας, καὶ ἔνεκεν τούτου καμία ὀχλήσι καὶ ἀμφηβολία νὰ μὴ δέν μένῃ. ἐπὶ τούτῳ θαρῶ μὲ τὴν βωήθηαν τοῦ θεοῦ καὶ μὲ σηνδρομήν καὶ βωήθηαν ἐδικίας

ὅλα καλὰ καὶ ἐποιτίδια νὰ τελιωθῶσιν, ἡγοῦν, καθὼς ἄνοθεν εἴρημεν, καὶ ἡ μὲν γένῃ οὕτως, καὶ τὰ δύο μέρη, ἡγοῦν ἀναμέσον μας θέλῃ εἶσεν ὁ λαὸς καὶ ὁ κόσμος ἀναπαμένε, καὶ ἂν τηρήτῃ ἀπὸ πᾶσαν ἐτίαν, εἰγοῦν πληότερα τὰ ἐδικὰ σας μέρη, τὰ ὅπηα τὴν ὠσηωτίσου οὐδὲν λανθάνου[σι]· καὶ γὰρ ἡμεῖς φήλαμεν καλὴν γνώμην καὶ φηλίαν καθεκάστην ἡμέραν, θέλῃ φένεστε ὁ νοὺς μας καὶ ἡ καρδιά μας ἀλληθῆνῃ, παντελὸς λέγετε τὸ ὁμῖος, τετράπλου θέλουν μεθαλάκτῃν [ἡ] αὐθεντία μου. ἔτι δὲ περὶ τὴν ἀπόθεσιν τοῦ παρόν μου ἀδελφοῦ, εἰγοῦν διὰ ἐξώδες καὶ θροφὴν καὶ βλεπωσύνην αὐτοῦ, ὅς καλὸς τοῦ ἐπιτρόπως, ὅπου εἶσε, καὶ ἐπληρώθητε μὲ τὸν ἀποκρισιάρην, καὶ ἔμηνεν τῆς αὐθεντία μου Χρηατήνῃν, εἰγοῦν με' χηληάδες δουκάτα. καὶ μὰ τὴν ἀλλήθῃαν, ἡ αὐθεντία πρὸς τὴν ὠσηώτῃν σου μὲ πολλὰ ὀλίγα νὰ τήπωτας ἐθάρουν νὰ γένῃ δύο τρίς, ὅτάν εἴτῳε ἐδῶ πάρα ὁ παρὼν διὰ μ. δουκάτα, τὸ ἐστέλαμεν μὲ τόσιν φαμέληαν, ἀνθρώποις καὶ λαὸν, ὅπου ἔχῃ μετακοῖνον μαζὴν του, εἰγοῦν σαράντα χηλεάδες φλουρία χρυσᾶ βενέτικα κάθαρα πρὸς τὴν καλὴν μας ἀγάπην, νὰ ἔχῃ στέργος καὶ βαιβέωσιν ἀπάνω εἰς τὰ παρὼν μ., ἡγοῦν ἡ παρὼν μ. δουκάτα τὰ χρυσᾶ βενέτικα κατέκαστον χρόνον νὰ στέλῃ ἡ αὐθεντία μου αὐτοῦ εἰς τὴν Ῥόδον, νὰ παραδιδούντε εἰς τὰς χοιράς τῆς ὠσηωτάτῃσου, ὅς καλὸς τοῦ ἐπίτροπως, ὅπου εἶδαμεν καὶ ἐπιστεύσαμεν κατὰ τῆς γραφῆς, ὅπου ἔφηκεν αὐτοῦ, καὶ ἔφερεν καὶ ἐδικὴν τὴν ὁ παρὼν μου ἀποκρισιάρῃς, εἰγοῦν ἡ συμφονία, καὶ τὰ στήλῃ μαζοὶ, νὰ οἱ μὲν ἀπὸ τὴν πρώτην τοῦ δικενβρίου μῆνος, ὅπου ἐσηβάστητε μὲ τὸν παρὼν μου ἐκλήνῃν πάλλιν οἷς τὴν πρώτην τοῦ ἐρχομένου παρὼν μῆνος τοῦ ἐρχομένου χρόνου, νὰ διδοῦντε τὰ ὁμῖος μ. δουκάτα. ἐγένεν τούτῳ, καμία ἀμφηβολία οἷς τὴν μέσῃν μας νὰ μὴν δὲν γένῃ ἀναμέσον μας, καὶ τὸν παρὼν μου ἀποκρισιάρῃν διὰ συνοδία μου νὰ τὸν ἐξορθώσετε μὲ καλὴν συντροφίαν, νὰ εἰπάγῃ καὶ νὰ ἔλθῃ σηγοῦρα μὲ καλὴν πράξῃν καὶ ἀπαλαγῇ. ἔνεκεν τούτῳ θέλῃ στερεώθῃν καὶ βαιβεώθῃν ἡ καθαρὴ ἀγάπη παντελὸς ἀναμέσον μας. ὁστερον δὲ ὁ παρὼν σου δοῦλος εἶπεν, τὸ ἡ μὲν θέλετε διὰ τὰ παρὼν φλουρία, ὅπου νὰ εἰπάγῃν νὰ ἔλθῃ ὁ ἀποκρισιάρῃς μου, νὰ δώσῃ ἡ ὠσηωτάτῃ σου ἀπὸ τοὺς ἄρχοντάσου ἀνοχῆρων καὶ σαλβοκουντούτων, νὰ ὁμώσῃ ἡ ὠσηωτάτῃ σου, ἐποιδῇ τὸ εἶπες οὕτως νὰ γένῃ ἔπη τούτῳ δὲ ἡ αὐθεντία μου, μὰ τὴν ἀλλήθῃαν, ἡέου-

ρήτο ὁ θεὸς τὴν ἀλήθεια, βασιλεύη παντελῶς εἰς πᾶν τίποτες, καὶ οὐδὲν οἶνε, ὁ καὶ δὲν πιστατόμεν, ἀμὴν πᾶν σκόπος εἶναι, νὰ πελιώθῃ ἡ παροῦσα ἀγάπη καθαρὴ παντελὸς, καὶ ὅλος πόσος ἀναμέσον μας σκάνδαλον νὰ μηδὲν γένη, καὶ νὰ καταπαύσουν πολὸν ἐθνῶν λόγια ἄπρακτα, ὅπου λέγουν παλὶν ἀποῦ τὰ ἔθνη τὰ δικά σας, τὰ ὅπια εἶδεν καὶ ὁ παρὼν σου φύλος, καὶ θέλῃ τὰ ἀναφέρῃ τὴν ὁσηωτάτην σου, καὶ διὰ σηντόμον μὲ τὸν παρὼν μου σκλάβον νὰ ἔχωμεν καθαρὴν ἀπόφασιν. μ ἦ ν ο ς μ ἄ ρ τ ι ο ς ε' ἐ γ ρ ᾶ φ η ν ἐ ν Ἀ ν δ ρ ι ᾶ ν ο υ π ῶ λ η.

VIII. Ἡμεῖς φρά Πέτρως Δαιωμβουσῶν, θεοῦ χαριτὴ τοῦ ἁγίου Ὁσπητζίου τοῦ σπηταλλίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τὸν Ἱερωσωλίμων ταποινὸς μαῖστωρ καὶ φύλαξ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. γνωστὸν ἔστω τῆς πᾶσιν, πῶς μὲ τὸν τετιμημένον καὶ εὐγένην ἄρχον τὸν Σαηνπέκην, ἀποκρισιάριον τοῦ μεγάλου αὐθέντος, ἐπαρалаβάμεν γραφαῖς ἀπάνω εἰς τὴν βλέψησιν καὶ τροφὴν καὶ ἐξόδες τοῦ ἐκλαμπρωτάτου Ζουζυμῆ, ἀδελφοῦ τοῦ μεγάλου αὐθέντος, πῶς ἡ μεγάλη του αὐθεντία νὰ μᾶς στήλῃ εἰς τὴν Ῥόδον καθὰ χρόνον μ δουκάτα βενέτικα χρισᾶ εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ χρόνου, ὁ ὅπῃος χηρίξῃ εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ δικεμβρίου τοῦ περασμένου, καὶ διὰ τὸν χρόνον αὐτὸν, ὅπου τρέχῃ καὶ ἀποῦ ἐχήρσεν εἰς τὴν πρώτην τοῦ δικεμβρίου τοῦ περασμένου, ὁ μέγας αὐθέντης ἔστηλεν μὲ τὸν λεγόμενον ἀποκρισιάριον μ δουκάτα βενέτικα χρισᾶ, ὅπου ἐπόμηναν εἰς τὴν εὐτολον, καὶ τότε πάγῃ νὰ τὰ φέρῃ ὁ λεγόμενος ἀποκρισιάρης διὰ τῶν χρόνων αὐτῶν, ὅπου ἐχήρησεν εἰς τὴν πρώτην τοῦ δικεμβρίου τοῦ περασμένου. διὰ τοῦτο ἡμοῖς κατὰ τὴν δύναμιν καὶ πιτροπίαν, ὅπου ἔχομεν ἀποῦ τὸν αὐθέντην Ζουζυμῆν, ἐποιήσαμεν καὶ ἐτελιώσαμεν μὲ τὸν μέγαν αὐθέντην διὰ ταῖς ἐξόδες καὶ βλεπωσύνην τοῦ λεγομένου αὐθέντος Ζουζυμῆ διὰ τὴν ἀνάπαυσιν καὶ ἀλλιθίνην φιλίαν, ὅπου ἔχομεν μὲ τὸν μέγαν αὐθέντην· πρῶτο μὲν διὰ βλέπωσιν καὶ ἐξόδες καὶ διὰ ἀφόρμην αὐτὴν μὲ τὸν αὐθέντην Ζουζυμῆν νὰ πληρώσῃ καὶ νὰ στήλῃ ὁ μέγας αὐθέντης καθὰ χρόνον εἰς τὴν Ῥόδον εἰς τὰς χεῖράς μας μ δουκάτα βενέτικα χρισᾶ εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ δικεμβρίου τοῦ περασμένου καθὰ χρόνον ἐδεξήσῃμε, ταῦτα καὶ παράλαβον καθὰ χρόνον τὴν πρώτην τοῦ δικεμβρίου μ' χηληάδες δουκάτα χρισᾶ βενέτικα, ἡμεῖς νὰ

βάλομεν βουλὴν με πᾶσα σπουδὴν καὶ δύναμιν, ὁ παρὼν Τζησυμῆς σουλ-
τάνος εἶναι βλεπνημένος εἰς τὰς χεῖράς μας καὶ κυβερνημένος διὰ
τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ μεγάλου αὐθέντος, διὰ νὰ λίπη πᾶν σκάνδαλον, νὰ
μηδὲν ἔχη τήπωτας ζημίαν οὔτε στερέας οὔτε θαλάσσης ὁ κραταιώ-
τατος μέγας αὐθέντης, καὶ ὁμνέωμεν εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς τὸν κύ-
ριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ εἰς τὴν δέσποιναν ἡμῶν τὴν θεοτόκον
καὶ εἰς τὰ ἅγια εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ βαπτιστὴν Ἰωάν-
νην τὸν Πρόδρομον μετὰ θελήματος καὶ βουλῆς τὸν ἐν Χριστῷ ἡμῶν
ἀδελφῶν τὸν τετιμημένων μπαλήδων, πριορίδων, προζίρον καὶ φρερίδων,
νὰ κρατοῦμεν βαίβειαν καὶ ἀλλήθηναν, ὅ τι γραφῆτω ῥηθὲν διὰ τὴν
βλέπιν καὶ τροφὴν καὶ ἐξόδες τοῦ αὐθέντος Ζυζυμῆ, παραλάβामεν
κατασταμένα καθὰ χρόνον. καὶ εἰς μαρτυρίαν περισωτέραν καὶ βαι-
βέωσιν βάλωμεν καὶ τὴν βουλὰν μας. ἔδω ἐν Ῥόδῳ ἀπὸ τῆς ἐν-
σαρκοῦ οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, αὐπβ' ἀπριλίου δ'.

IX. Ἀήττητε, κραταιώτατε, ἡφουιώτατε βασιλεῦ τὸν βασιλέων, μέ-
γας αὐθέντης καὶ πεφιλημένος ἡμῶν. ἐπαραλάβामεν τὲς γραφαῖς τῆς
ἡψηλοτάτης αὐθεντίας παρὰ τὸν τετιμημένον ἄρχον τὸν Χουσανπέκη,
ἀποκρισιάρη τῆς μεγάλισου αὐθεντίας, καὶ ὕψικόισαμεν τὴν φρόνισιν
καὶ τὸ καλὸν θέλημα τῆς βασιλείας εἰς τὴν ἀλιθίνην ἡρήνην
διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τὸν μερίδων. πάλλιν, πῶς ἡ μεγάλη σου αὐθεντία
μπένπης τὸν λεγόμενον ἀποκρισιάρην, διὰ νὰ περάσῃ εἰς τὴν Φράντζα,
διὰ ν' ἀκούσῃ καὶ νὰ ἴδῃ καὶ ἀδελφὸν τῆς μεγάλης αὐθεντίας,
καὶ πᾶσα ἔργων κατὰ τὰς γραφὰς ἡμῶν, καὶ πῶς ὁ λεγόμενος ἀπο-
κρισιάρης φέρνῃ διὰ τροφὴν καὶ βλεπωσῇ τὸν ἐκλαμπρωτάτου Ζυ-
ζυμῆ, ἀδελφῶν τῆς αὐθεντίας σου, μ' δουκάτα βενέτοικα καὶ καθὰ χρό-
νον εἰς τὴν πρώτην τοῦ δικεμβρίου, διὰ τὴν ὅπιαν αὐτὴν νὰ στήλῃ ἡ
αὐθεντία σου μ' χηληάδες δουκάτα βενέτοικα, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ
γένῃ ἡ καλὴ ἡρήνη με καθαρὰν καρδίαν. ἡψηλώταται αὐθέντη, γρί-
κον ταῦτα καὶ τὰ φρόνημα λόγια τοῦ ἀποκρισιάρη ὡς φίλος ὁρθῶς
καὶ καθαρῶς, ἐδέχθημεν καὶ ἐπενοῦμεν τὴν φρόνισιν τῆς μεγάλης
αὐθεντίας, διότις ἐστιλες ἄρχον φρόνημον καὶ ἄξιον, νὰ εἰπάγῃ εἰς
τὴν Φράντζα. κατὰ τὸ θέλημα τῆς ἡψηλωτάτης αὐθεντίας καὶ

ἡμεῖς σὺν ὄρθῃ καὶ καλῇ φίλῃ νὰ βάλομεν τρόπον, νὰ ἡπάγῃ καὶ νὰ ἔλθῃ τιμίμενα, ἄψωβα καὶ ἀκήνδυνα, καὶ νὰ πιῶσι εἰς τὸν τρέπον τῆς μεγάλῃσου αὐθεντίας, καὶ νὰ βάλομεν βουλὴν, εἰς ὑλίγαις ἡμέραις νὰ μησεύσῃ κατὰ τὴν ὕρηξιν τῆς μεγάλῃσου αὐθεντίας. περὶ δὲ ταῖς μὲν τὰ δουκάτα, ἡμοῖς σὺν καλῇ φίλῃ καὶ ὄρθῃ ἐβάλαμεν τρόπων καὶ πάντα νὰ γένῃ. ἡ δὲ ὁ λεγόμενος ἀδελφός τῆς μεγάλῃσου αὐθεντίας νὰ εἶναι βλεπεμένος εἰς τὰς χειράς μας κατὰ τὸν ὄρκον ἡμῶν χώρης καμῆαν ἀμφιβολίαν, κατὰ ποῦ θέλῃ εἶδῃ ὁ λεγόμενος ἀποκρισιάριος, καὶ θαροῦμεν, ὅταν στρέψῃ, νὰ δώσῃ ἀληθινήν μαρτυρίαν εἰς τὰ πῖστα ἡμῶν ἔργα, καὶ ἡ μεγάλη σου αὐθεντία κατὰ τὰς γραφάς νὰ δώσῃς καθαρὴν καρδίαν εἰς ἡμᾶς, ἔργα ὁμαίνοντες. εἴ [ἡμέραι] ὅπου λιποῦν ἀποῦ τὸν πρῶτον ὀκασμὸν ἄμε μετ' ἐβεργειαῖς καὶ μεγάλες ἀντιμηβές. θαροῦμεν, νὰ ἔχομεν ἀποῦ τὴν μεγάλη σου αὐθεντία ἀλλάδια τὴν ὄρεξιν τῆς μεγάλῃσου αὐθεντίας καὶ τὴν ὄρθην φιλίαν, ὅπου ἔχομεν εἰς τὴν βασιλίαν σου, στέργωμεν ταῖς μὲν τὰ δουκάτα βενέτικα καθὰ χρόνον, ὡς καθὼς γράφῃ [ἡ], ἡψηλωτάτι σου αὐθεντία. καὶ κατὰ τὸν λόγον τοῦ δούλου ἡμῶν νὰ ἔχουν, μπένπωμεν τημημένους ἄρχοντες νὰ στεκοῦν, ἕως ὅπου νὰ στρέψῃ ὁ λεγόμενος ἀποκρισιάριος τῆς ἡψηλωτάτισου αὐθεντίας, διὰ νὰ εἶναι πᾶν πρᾶγμα κατὰ τὰς γραφάς τῆς ἡψηλωτάτισου αὐθεντίας. καὶ τόρα ὁ λεγόμενος ἀποκρισιάριος πάγῃ νὰ φέρῃ τὰ σταμένα, καὶ ὅταν στρέψῃ, γοργὰ νὰ μησεύσῃ κατὰ τὴν ὄρεξιν τῆς ἡψηλωτάτισου αὐθεντίας με καβαλλάρην τημίμενον τῆς βουλῆς μας. χαίροις. ἔδω ἐν Ὁδὸν ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ ἀπριλίου δ'.

Φρὰ Πέτρως Δαιονβουσῶν, μαῖστορ τοῦ Ὁσπηταλίου τὸν Ἱεροσολίμων.

Χ. Τῷ περιφανεστάτῳ καὶ ἀνδριωτάτῳ καὶ ἀλητῇ βασιλεῖ τὸν βασιλαίων καὶ μεγάλῳ αὐθέντῃ σουλτὰν Παῖαζήτ χάν.

Ἡμεῖς φρὰ Πέτρως Δαιονβουσῶν, μαῖστορ ὁ ἄνοθεν. γνωστὸν ἔστω τοῖς πᾶσι, ὅτι τὴν σήμερον εἰς τὰς θ' τοῦ ἀπριλίου, ἀπὸ τῆς ἐνσαρκώσεως [τοῦ κυρίου] ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ εὐγενὴς καὶ τιμήμενος

ἄρχος Χουσανπέκης, ἀποκρισάρης τοῦ μεγάλου αὐθέντος, ἐμέτρισεν καὶ ἐπλήρωσεν διὰ τὰς ἐξόδους καὶ βλέπηαν τοῦ αὐθέντος Ζυζυμῆς σουλτάν διὰ ἕναν χρόνον, ὅπου χήρυσεν εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ δικεμβρίου τοῦ περασμένου, αὐπβ' καὶ τελήθη εἰς τὴν ὑστέρην ἡμέραν τοῦ νοεμβρίου τὸν ἐρχόμενον εἰς χρόνιον, αὐπγ', καὶ ἡ τημημένη ἡμῶν καβαλληρίδες καὶ φρερίδες Τζουὰν Κασεϊτὰλ τουρκοπουληέρης, Γουλιέρμο δὲ Μπηλὺρ ζή πρηόρης τῆς Κανπανίας πιτροπή τοῦ τριζορίου, καὶ Μάρκος Δεληνιακ, πριόρης τῆς Καπούας καὶ κοσαρβαδόρος τοῦ λεγομένου τρουζωρίου, καὶ Διομήδες δὲ Βήλα Λαοὺτ καὶ κουμεντούρις τῆς Λήγας καὶ συνεσκάκος ἡμῶν, ἐπαραλάβαμεν εἰς τὸ ὄνομα τὸν στροντζέριον αὐτὸν καὶ ἡμῶν ταῖς λεγομένες σαράντα χηλιάδες τὰ δουκάτα χρισᾶ βενέτικα διὰ τὸν χρόνον αὐτὸν, καὶ ἔτθαν κάμνομεν. καὶ εἰς μαρτιρίαν περισώτεραν βάλομεν τὴν βουλὰ μας. ἔδω ἐν Ῥόδῳ αὐπγ' ἀπριλίῳ ιδ'.

Ex originalibus membr. et e registris tabularii Melitensis edidit Seb. Pauli: Codice diplomatico del sacro militare ordine Gerosolimitano, oggi di Malta. Lucca. 1737. 2. 419—430.

XXIV. 6990 (1485) mense aprili.

Sultanus Bajazet II. duci Venetiarum, Ioanni Mocenigo, tradit insulam Zacynthum.

Ἡμεῖς σουλτάν Παγιαζήτ χάν, Θεοῦ χάριτι μέγιστος βασιλεὺς Ἀσίας, Ἑλλάδος καὶ τὸν ἐξῆς, πρὸς τὸν ὑψηλότετον, ἐνδοξότατον καὶ ἐκλαμπρότατον κῆρ Ἰωάννην Μοτζενίγον καὶ μέγαν δούκαν τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντείας τῶν Βενετῶν. τὸν ἄξιον καὶ πρέποντα καὶ τετιμημένον χαιρετισμὸν νὰ δέξηται ἡ ἐκλαμπρότης σου ἐκ τῆς αὐθεντείας μου. μετὰ δὲ ταῦτα νὰ ἐγνωρίσητε τὸ πῶς ἦλθεν εἰς τὴν Πόρταν μου ὁ ἐντιμώτατος καὶ ἐξηρημένος ἄρχων καὶ ἀποκρισιάριος τῆς αὐθεντείας σας, κῆρ Ἰωάννης ὁ Δαρεῖος, περὶ τὴν ὑπόθεσιν τῶν νησιῶν, τῆς Κεφαλληνίας καὶ τῆς Ζακύνθου, ὅπου εἴχαμεν γράφαι πρὸ καιροῦ πρὸς τὴν ὑψηλότητά σας μὲ τὸν σκλάβον τῆς αὐθεντείας μου τὸν τζαβούς Μαχμέτην, διὰ νὰ παραδοθοῦσι τὰ εἰρημένα νησιά πρὸς τὴν αὐθεντείαν, καθὼς τὰ εἴχαμεν καὶ ἀπὸ πρότα· νῦν δὲ ὁ τίμιος ἀποκρισιάριος τῆς ὑψηλότητός σου ἐζήτησε καὶ ἐσπουδάσε

πολλά διὰ τὰ μηδὲν ἐπάρομεν τὰ αὐτὰ νησία, ἀλλ' ἐνὰ ἀπομείνωσιν εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἐκλαμπρότητός σου· τὰ λοιπὸν οὕτως διεκρίναμεν δικαίως διὰ τὴν καθαρὰν ἀγάπην καὶ καλὴν φιλίαν, ὅπου ἔχομεν μετὰ τὴν ἐκλαμπρότητά σας, καὶ διὰ τὴν ἐγνωριμίαν τοῦ τιμίου ἀποκρισιάρχου σας· εἴπαμεν, ὅτι τὰ νησιὰ τῆς Κεφαλληνίας νὰ παραδοθῇ πρὸς τὴν αὐθεντείαν μου, ὡς καθὼς ἦτον καὶ πρῶτα, καὶ διὰ τὸ νησιὸν τῆς Ζακύνθου νὰ διδῇ ἡ ἐκλαμπρότης σου κατέτος φλουρία βενέτικα πεντακόσια εἰς τὴν Πόρταν τῆς αὐθεντίας μου, καὶ τὰ νησίον, ἡγουον τῆς Ζακύνθου, νὰ τὸ ἔχῃ ἡ ἐκλαμπρότης σας βέβαια καὶ ἀσάλευτα αἰωνίως ἄνευ λόγου τινὸς καὶ ὀχλήσεως. ἐπὶ ἑτοῦς, ς Ϩ γ'.

Apographum in tabul. Veneto, Liber Commemorialium XVI. f. 174.
(Die 22. aprilis 1485.)

XXV. 1492, 19. septembris.

*Leonardus Benedicti Strozzi a republica Florentinorum mittitur consul
Constantinopolim.*

Ἐνδοξότατε αὐτοκράτορ, μέγιστε βασιλεῦ καὶ κύριε εὐεργετικώτατε πρὸς ἡμᾶς. πέμπομεν αὐτοῦ νῦν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς σῆς βασιλείας Λεόναρδον τὸν Βενεδίκτου τὸν Στρώκιον, εὐγενῆ πολίτην ἡμέτερον, ἵνα προστατῇ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἡμετέρου γένους τῶν ἐν τῇ εὐρυχωροτάτῃ ἀρχῇ τῆς σῆς βασιλείας ἐμπορευομένων, καθάπερ τὰ μέγιστα ἡμᾶς εὐεργετῶν αὐτὸς ἠθέλησας ἡμῖν ἐξεῖναι ποιεῖν. συνιστῶμέν σοι ὑπερβαλλόντως τουτονὶ τὸν ἡμέτερον πολίτην, κόνσουλον ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς βασιλείας σου τῶν Φλωρεντίνων, καὶ ἀξιόμην, ὡς ὑποδεχόμενος καὶ διαφυλάττων αὐτὸν τὴν παλαιὰν πρὸς ἡμᾶς καὶ πρὸς τὴν ἡμετέραν πόλιν τῶν σῶν προγόνων καὶ τὴν σὴν εὐνοίαν τε καὶ ἐπιεικειαν σώζοις τε καὶ διατηρεῖς. ἔρρωσο. ἐκ τοῦ ἡμετέρου παλατίου ἡμέρα 19' τοῦ σεπτεβρίου, ς Ϩ β'.

Οἱ προστατὰι τῆς ἐλευθερίας καὶ ὁ σημειοφόρος τῆς δικαιοσύνης τοῦ δήμου τῶν Φλωρεντίνων.

Τῷ ἐνδοξοτάτῳ αὐθέντῃ καὶ ὑψηλοτάτῳ κυρίῳ Παῖαζιτ ἀτμάνῳ, Κωνσταντινοπόλεως, πάσης Ἀσίας καὶ Ῥωμανίας βασιλεῖ, αὐτοκράτορι, κυρίῳ εὐεργετικωτάτῳ.

Apographum in registris tabularii Florentini.

*Petrus de Aubusson, magister ordinis Hospitalis S. Ioannis, incolis Charcae
veniam dat habitandi quasdam regiones insulae Rhodi.*

Φρὰ Πέτρος δὰ Ὁμπουσῶν, θείας χάριτος τῆς ἀγίας ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας διάκωνος καρδινάλλιος καὶ λεγάτος καὶ τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Ὀσπηταλίου τῶν Ἱεροσωλῦμων μέγας μαΐστορ Ῥόδου. γνωστὸν εἰς πάσα ἔκαστον, ὅτι ὁ ἡγαπημένος ἡμῶν φρὰ Ἀλόιζος Σολτέρα, κουμεντούρις τὶς τόποσουρατον τῆς Καστελίας καὶ ἐμπαλῆς τοῦ νησίου ἀπὸ τὸ ἡμέτερον μέρος, ἀκούωντα τὸ πῶς οἱ Χαρκεῖται οἱ κάτωθεν γηγραμμένοι παιθυμένσιν, νὰ κατέρχωνται εἰς τὸ νησὶν τῆς Ῥόδου νὰ κατοικήσουσι, διὰ τοῦτο διὰ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἐγένετο ὁ παρὼν σιασμὸς καὶ ὁρδινία διὰ τῶν ὑπογεγραμμένων καὶ ὀνομαζομένων Χαρκήτων· πρῶτος Μιχαὴλ Ποθητὸς μὲ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα Ἄνναν τοῦ Γαβριὴλ μὲ δύο παιδιά, θυλικὸν καὶ ἀρσενικόν. Μανόλης τοῦ Κῶστα Χαρτοφύλακα καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ Ἀντονίνα τοῦ Κουζινοῦ μὲ παιδιά δύο, θυλικὸν καὶ ἀρσενικόν. Κῶστας Γριγόρις μὲ τὴν γυναῖκα τοῦ Ἄνναν τοῦ Λίου μὲ παιδιά δύο θυλικά. Κῶστας τοῦ Μονομάχου μὲ τὴν γυναῖκα τοῦ Ἄννην τῆς Στρατίγης μὲ τρία παιδιά, θυλικά δύο καὶ τὸ ἄλλον ἀρσενικόν. Ἰωάννης τοῦ Διάκου, ἡ γυναῖκα τοῦ Θεοφανῆ τοῦ Μονομάχου, μὲ παιδιά δύο ἀρσενικά. Νικόλας Ἀσπρογενὶς, ἡ γυναῖκα τοῦ Εἰρήνη τοῦ Ποθητοῦ, μὲ παιδιά δύο, θυλικὸν καὶ ἀρσενικόν. Ἰωάννης Ἰωακὴμ, ἡ γυναῖκα τοῦ Βουριονένα, μὲ παιδιά τρία, τὰ δύο θυλικά, τὸ ἄλλο ἀρσενικόν. Μιχάλης τοῦ Σαῖα, ἡ γυναῖκα τοῦ Εἰρήνη τοῦ Γεωργίου, μὲ δύο παιδιά ἀρσενικά. Χρυσούλλας τῆς Βουριόνενας, ἡ γυναῖκα τοῦ Δουκένα τοῦ Τζατζάλη, μὲ παιδιά τρία, δύο θυλικά καὶ τὸ ἄλλον ἀρσενικόν. Μαρία τῆς Βουριόνενας τοῦ Κρητικοῦ χήρα μὲ παιδιά δύο, θυλικὸν καὶ ἀρσενικόν. ἡ πία συμφωνία διαλαμβάνει κάτωθεν· πρῶτον μὲν νὰ χτιστῇ πύργος εἰς τὰς ἐξόδους τοῦ αἰδεσιμωτάτου αὐθέντου καρδιναλλίου καὶ μεγάλου μαΐστορος καὶ ἦν μὲν ὁ πύργος τῆς ἀγίας Μάρθας αὐτὸς ἔχει χρεια διὰ ἀνακτίσιν, οἱ λεγόμενοι κάτωτοι Χαρκῆται πάντες νὰ ἔνεν κρατούμενοι νὰ βοηθήσουσιν τὴν ἀνάκτησιν, καθὼς ποιῶσιν οἱ ἐπὶ λοιποὶ τοῦ νησίου τῆς Ῥόδου. καὶ πάλιν οἱ τόποι τῆς θαλάσσης νὰ ἔνεν καλαβλεπομένοι ἀπ' αὐτῶν καὶ διὰ τὴν βλέψησιν αὐτὴν τῆς θαλάσσης ἔνεν σιασμένοι, καὶ ἔρχονται οἱ Χαρκῆται οἱ λεγόμενοι Θεο-

ρῶντα, καὶ ἔρχονται ἀπὸ τὴν Χάρκην εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τῆς Ἀγίας
 Μάρθας, οὐδὲ ἔνεν ὑποτακτικοὶ εἰς τὸ πορισμοῦ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ
 νησίου τῆς Ῥόδου, διὰ τοῦτο ἔνεν σιασμένοι τιμὰν ἢ [τουρ]κοπουλλέρις
 ἢ σινετονάρχος ἢ μπαλῆς τοῦ νησίου ἢ καστελλάνος ἢ πρώτιδες ἢ
 ἄλλοι εἰς τὸ ὄνομάν τος ἢ φραῖρες ἢ σικουλλιέρις νὰ τοὺς ὀρίση
 ἢ νὰ τοὺς στενέχει διὰ τὴν αὐτὴν βλέψησιν, παρ' οὗ ὁ αἰδεσιμώτατος
 καρδινάλλιος καὶ αὐθέντης Ῥόδου, τοῦ πίου νὰ ὀνομάσῃ καὶ νὰ
 ὀρίση ἢ αἰδεσιμωτάτη του αὐθεντία. ἔτι δὲ νὰ ἔχωσῃ οἱ λεγόμενοι
 Χαρκήτες χωράφια τὰ ὑπογεγραμμένα, διὰ νὰ σπέρνωσῃ καὶ διὰ τὸ
 ζωντόβολόν τος, τὰ κάτωθεν ὀνομαζόμενα. πρῶτον ἀπὸ τὸ μέρος τῆς
 θαλάσσου ἕως τὸν ποταμὸν τὸν λεγόμενον Κριὸν καὶ ποταμὸν Ποτα-
 μὸν ἕως τὸν τόπον Λασπλάκωμαν καὶ ἀποκεῖ ἕως τὸν τόπον τοῦ
 Τουρκάλλη τὸ σπήλειον καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἕως τὸν τόπον τοῦ Φαλία νὰ
 ἔλθῃ ἕως τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Ἰωάννου, καὶ αὐτοῦ ῥάλην ῥάλην
 ἕως τὸν Ἀνεμοκύζικον νὰ ἔλθῃ τὴν βρῆσιν τῆς Ὀρίας, καὶ ἀποκεῖ
 τρέφον τράφον ἕως τὸν τόπον τῆς Πλιαμάδιας νὰ ἔλθῃ ῥάλην ῥάλην
 ἕως τὸ Πρωτοσπήλειον, καὶ νὰ ἔρχεσθε εἰς τὸν τόπον τοῦ Ἐπιβάτες εἰς
 τὸν τόπον τῆς Λεγατίας, καὶ ἔρχεσθε εἰς τὸν τόπον τοῦ Μολινίβου ἕως
 τὸν τόπον τῆς Κρηθηρίας τὸ βουνὴν καὶ ἀποκεῖ κοντὰ εἰς τὸν πο-
 ταμὸν τὸν Πλάτην εἰς τὸ Καμάριν. ἔτι οὗτοι οἱ Χαρκήται νὰ ἔνεν
 κρατούμενοι, ἵνα σπέρνωσιν σιτάρια, κρηφάρια, ὄσπρια καὶ ἄλλα, καὶ
 νὰ πλερεόνουσιν μουστὴν τὸ τέταρτον. ἔτι δὲ νὰ ἔνεν κρατούμενοι οἱ
 αὐτοὶ νὰ δίδουσιν εἰς τὸ ζωντόβολον τὸ μικρὸν, τόσον πρῶβια, ὅσον τὰ
 κατζικὰ, εἰς ἅπασα κεφαλὴν καρτζία δόδεκα τὸν χρόνον, καθὼς
 ἐσυνηθίζει τοῦ νησίου τῆς Ῥόδου. ἔτι δὲ αὐτοὶ οἱ Χαρκήται νὰ πλε-
 ρεόνωσῃ εἰς ἅπασα μελισσὴ τὸν χρόνον ἄσπρον ἐν τῆς Ῥόδου κατὰ
 τὴν τάξιν τοῦ νησίου. ἔτι δὲ οἱ λεγόμενοι Χαρκείται πάντες οἱ κάτικοι
 τῆς Ἀγίας Μάρθας νὰ ἔνεν ἐσκουσάτοι ἀπὸ πάσῃ παραγκαρίαν ἀπὸ τοῦ
 νῦ καὶ εἰς πάντωτε, καὶ ἀπὸ ξύλην καὶ ἀπὸ τὸ ζωντόβολόν τος, πρῶβιον
 [καὶ κα]τζικόν, νὰ μηδὲν πλερούσουσῃ κανέναν τιρὶν ἢ βούτιρον ἢ
 καὶ διὰ τὴν μάδεχην ἢ ταγὴν. ἔτι δὲ πάντες κάτικοι Χαρκήται τῆς
 Ἀγίας Μάρθας νὰ ἔχωσῃ δεουσίαν νὰ πανδρέβουσῃ τὰ παιδία τος
 τὸ ὕμνησον μετρικόν, ὁπόθεν τοὺς φανεῖ εἰς τοὺς τόπους τοῦ Ὀσπη-
 ταλλίου τῆς Ἀρλεζίου, καὶ τὸ ἕτερον ὕμνησι εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τῆς
 Ἀγίας Μάρθας. ἔτι δὲ αὐτοὶ οἱ λεγόμενοι Χαρκήται νὰ ἔνεν ἐσκου-

σάτοι ἢ μπαλές τοῦ νησιοῦ τῆς Ῥόδου ἢ καστελλάνος ἢ φυκιάλλιος
 ἢ φρέρες Ὀσπηταλλίου νὰ μὴδὲν τολμίσῃ νὰ πάρῃ ἀπὸ τὰ καλὰ
 τος χωρὶς τὸ θέλημάν τος, ῥοῦχα ἢ ζωὰ ἢ ὕρνηδες ἢ πουλλὰ ἢ
 μυζήθρες. ἔτι δὲ κανὶς ἀπὸ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, ὅπου νὰ γενήσιν πα-
 πάδες, νὰ μὴδὲν ἔνεν κρατούμενοι νὰ πλερώσουσιν, παροῦ ὅτι ἔνεν
 συνεθισμένον εἰς τὴν Χάρκην. ἔτι δὲ αὐτοὶ οἱ Χαρκήται νὰ ἔνεν κρα-
 τούμενοι νὰ πάρουσιν τὸ σιτάριν κάτω εἰς τὸ παραγιάλλην εἰς τὸν
 τόπον ἐκείνου, ὅπου νὰ ὀρδινιάσθῃ παρὰ τοῦ αἰδεσιμωτάτου καρδι-
 ναλλίου καὶ αὐθέντου. ἔτι δὲ αὐτοὶ ἡ Χαρκήται τῆς Ἀγίας Μάρθας
 νὰ ἔνεν ἐσκουσάτοι τοῦ τούτου χρόνου εἰς αὐτῶν ἀπὸ τὸν σεπτέμβριον
 καὶ τελειώνει ὅλον αὐτοῦ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ νησιοῦ, καὶ ἀποκεῖ καὶ
 ἐμπρὸς νὰ διδωσῇ καὶ νὰ πλερεύνωσιν ἅπαντα τὰ ἄνω γεγραμμένα,
 ἀρχάζοντας εἰς αὐτῶν ἀπὸ τὸν σεπτέμβριον. ἡμεῖς δὲ τὰς λεγομένας
 τάξεις ἀνεγνώσαμεν καὶ ἴδαμεν καὶ οἰκούσομεν, καὶ οἱ λεγόμενοι
 Χαρκήται μὲ ταύτας τὰς τάξεις ἤλθον ἐμπροσθεν ἡμῶν, διὰ νὰ τελιό-
 σωσιν. διὰ τοῦτο εἰς ἐκείνον, τὸ ἔχωμεν εἰς τὴν ἡμετέραν γνῶσιν,
 σπουδάζωμεν παῖστα εἰς νησὶν τῆς Ῥόδου καὶ τῶν ἐπιλείπων νησιῶν
 ἡμῶν τοῦ Ὀσπηταλλίου τοῦ λεγομένου εἰς τὴν ἀνατολήν, διὰ νὰ ἔχω-
 μεν ὑποτακτικούς καὶ κάτικους διὰ φύλαξιν καὶ βλέψουσιν εἰς τὸ
 ὄνομα τῆς καθολικῆς ἡμῶν πίστεως καὶ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ τοῦ
 λεγομένου Ὀσπηταλλίου, ὅπως ἀνέστησεν εἰς τὴν ἐπιβλεψίν τῶν κα-
 θολικῶν ἀνθρώπων, καὶ οἱ ἐπίλοιποι, βλέποντα τοῦτο, νὰ ἔχωσιν καλὸν
 θέλημαν καὶ καρδίαν, νὰ ἔρχωντε νὰ κατικοῖσιν εἰς τοὺς τόπους
 τοῦ λεγομένου Ὀσπητίου ἡμῶν. διὰ ταύτας τὰς αἰτίας ἵνα ἔχωσιν
 ἀγαθὸν καὶ καλὸν τέλος, ἐκτίστην καὶ ἐτελιώθῃ ὁ παρὸν λεγόμενος
 πύργος τῆς Ἀγίας Μάρθης καὶ τὰς γεγραμμένας τάξεις καὶ συμφω-
 νίες καὶ ὀρδινίες, οἵτινες εἰσὶν γεγραμμένοι, ὁμολογῶμεν καὶ στέργο-
 μεν καὶ βεβαιούμεν δι' ἡμῶν καὶ διὰ τοὺς ἐρχομένους μαϊστόρους
 τοῦ Ὀσπηταλλίου. οἱ πῖοι Χαρκήται ἐπερίλαβαν πύργον, τόπον καὶ
 χοράφια τὰ γεγραμμένα, καὶ ὤμωσαν, ἵνα κρατῶσιν καὶ φυλάττωσιν
 εἰς αἰῶνας τὰς ἄνω γεγραμμένας τάξεις δι' αὐτοὺς καὶ τὰ παιδιά τος
 καὶ παιδιά παιδιῶν εἰς αἰωνίαν μνήμην. καὶ ὀρίζομεν πάσα ἕκαστον
 τουρκοπουλιέρην, σινεσχάρκον, μπαλή, καστελλάνους, γραμματικὸν τοῦ
 νησιοῦ, πρώτοιδες καὶ πάσα ἄλλον τόσον φρέριν, ὅσον σεκουλιέρην,
 νὰ μὴδὲν τολμίσωσιν νὰ ἐναντιειθῶσιν τὸ παρὸν θέλημαν εἰς τὰς

αὐτὰς γεγραμμένας τάξεις, παρ' οὗ νὰ τὰ φιλάττωσιν. ἐδόθη ἐν
 Ῥόδῳ ἐν τῷ ἡμετέρῳ παλατίῳ ἀπὸ Χριστοῦ γε-
 νήσεως .αυηγ' φευραρίου καδ' ὑπὸ τῆς ἡμετέρας
 μυλίβδου βούλλας.

*Apographum extat in tabulario Melitensi. Liber Bullarum 76, f. 173.
 Descripsit C. Hopf.*

XXVII. 1499, martio mense.

Bajazet II. sultanus litteras dat adducem Venetiarum, Augustinum Barbadicum.

Σουλτάν Παγιαζήτ χάν, Θεοῦ χάριτι μέγιστος βασιλεὺς καὶ αὐ-
 τοκράτωρ ἀμφοτέρων τῶν ὑπερῶν, Ἀσίας τε καὶ Ἑβρώπης, καὶ τῶν
 ἐξῆς, εἰς τὸν ἐνδοξώτατον καὶ ἐκλαμπρώτατον καὶ ὑπέρτιμον δοῦκα
 τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, κύρον Αὐγουστινοῦ Μπαρ-
 μπαδίκου, τὸν ἄξιον καὶ πρέποντα χερετησμόν μετὰ τῆς προσικύσεως
 διαθέσεως, πέμπομεν τῇ ἐκλαμπρώτῃ σου κατὰ τὸ παρὸν τὸν ἄξιον
 καὶ πεπιστευμένον εὐγενὴν ἀποκρισιάριον σας, Ἀνδρέα Τζανκάνειν,
 ὅνπερ ἐστίλατε εἰς τὴν βασιλίαν μου μετὰ τῆς γραφῆς σας, ἀπὸ τὸν
 ὅπῳ καὶ ἀπὸ τὴν ἐνοίαν τῆς γραφύσας ἐπλυρωφωρέθεμεν περὶ τῆς
 ἡγίας καὶ καλωκαγαθίας σας, ἀνάφερον δὲ καὶ περὶ τὴν καλὴν ἀγά-
 πην, ἥπερ ἔχετε εἰς τὴν βασιλίαν μου, καὶ ἐχαρίμεν καὶ ἐφρανθίμεν
 τε, ἔτι δὲ ἀνέφερον καὶ περὶ τὴν ἀγάπην, ἣν ἔχωμεν διαμέσω μας,
 ὅτι νὰ ἀνακαινωθῇ ἐν τῷ μέσῳ μας, ἀνάφερον δὲ καὶ ἄλας τινὰς
 ὑπόθεσις, ὅσας αὐτὸν ἐπαραγγυλεῖτε, τὰς ὅπας ἐκαταλάβαμεν ἄλλας
 καλῶς· λιπὸν ἡ βασιλίαν μου τὴν ἀγάπην καὶ ὀρκούς, ὑποῦ ἔχωμεν
 μὲ τὴν ἐκλαμπρωτί σας διὰ μέσω μας, ἔναι βέβεα καὶ ἀπαρασαλέπη,
 ὅσῳ τῆς καὶ ἐκ μερὸς τῆς ἐκλαμπρώτησας φύλιτε τε καὶ τύρητε τὴν
 αὐτὴν ἀγαπὴν καὶ ὀρκούς μας, ἅει θέλει αὐξάνει καὶ στερεονη εἰς
 καλιον· τὸ ὅμιος ἐκ μερὸς τῆς βασιλίας μου τὴν ἀγαπὴν καὶ ὀρκούς
 μας βεβεα καὶ αλιθυνη νὰ τὴν ἡξεύρετε. καὶ ὁ ἀποκρισιάριον σας
 τὴν ὑπυρεσίαν αὐτοῦ καὶ τὸ χρέος καλῶς ἐτελειωσεν, καὶ ἂφ ὁμῶν
 πρὸς αὐτὸν τὸ πρεπον ἐγύνετον, καὶ ὅρυσα καὶ ἐστίλα αὐτὸν τοῦ νὰ
 πληρωφωρεσι τὴν ἐκλαμπρωτί σας περὶ τῶν ὅγιων μας καὶ περὶ τὴν
 καλὴν ἀγάπην μας, ἵνα ευφρανθῇται. ἔτι δὲ ἐπαραγγιλιμεν τὸν ηγε-
 ρὴν ἀποκρισιάριον καὶ τινες ὑπόθεσις, τὰς μελὶ ἀναφέρει ἐκ μερὸς

της βασιλειας μου, και δοτε των αναφύβωλον πιστιν. ἐδωθίσαν ἐν τῇ αὐλὶ τῆς ἡμετερας σουλτανικῆς ἐξουσίας Κ ο σ τ α ν τ ι ν ο ὺ π ο λ ε ο ς ἐ ν μ ῆ ν ε ι μ α ρ τ ι ο ὺ ι ε ' α υ λ η θ'.

Orig. chart. tabularii Veneti cum signo imperatoris aureo et caeruleo.

XXVIII. (circa 1500) 4. novembris.

Bajazet II. sultanus petit, ut Leonardus Lauredanus, dux Venetiarum, iubeat reddi pecuniam Turcis quibusdam ereptam.

Σουλταν Παγιαζητ, Θεου χάρητι βασιλεὺς μεγίστος καὶ αυτοκράτορ ἀμφοτερον των ὑπέρων, Ασίας τε Ἐβροπης, καὶ των ἐξης, πρὸς τον ὕψιλοτατον καὶ ἐκλαμπροτατον καὶ ὑπερτιμον δούκα της ἐκλαμπροτατης αὐθεντίας τῶν Βενετιων, κύρω Λεοναρδον Λορδα, χαίρην. γνωστον ἔστο τι σι ἐκλαμπροτῆτι, πὸς ἐμφανι οἰς τὴν Πορτὴν της βασιλειας μου εἰς ρεηζης ὀνοματι Ταουτης, καὶ ἀνεφερεν, πὸς ἔσοντας ἔδο ὁ ἀποκρισιαριον σας, ὁ μισερ Ἀνδρεας Γριτης, ὁ ἡριμενος Ταουτης ρεηζης ἐξεβην με την γριπαριαν του απο τὴν πολιν, καὶ ἡπιγενεν δια σιταρην εἰς το μέρος της Ἐγριπου, καὶ ἡπιγενοντας ἀπαντισαν τον τοια κατεργα εδικα σας εἰς το μέρος της Σκιατος, καὶ ἐβαλαν τον εἰς τὴν κατζαν, δια να τον πιασουν με το караβην του, καὶ ἡδοντας ὁ ἡριμενος Ταουτης, ὅτι ουδεν ὕπορι να ἐγλιτοσουν, ἐσεβην εἰς την βαρκαν, δια να φιγουν εἰς την γιν, καὶ ὕπραν με αυτους καὶ διω σακουλια ασπρων, καὶ ἡχεν το καθε εναν σακουλιον ἀπο ἡχοσιπεντε χιλιαδας ασπρα, το οπιον φευγοντας ὁ Ταουτης με την βαρκαν ευγίκεν εἰς την γιν με τοὺς συντροφους του, καὶ ἐγλιτοσεν, καὶ τα ασπρα με τα διω σακουλια απομιναν εἰς τὴν βαρκαν ληπον εσονταν ἡ εδικι σας αποπισον, καὶ ἡπυραν ἐκηνα τα σακουλια τα διω με τα ασπρα, ληπον ἡστερον ἐγνωρισαν, πὸς ἵνε ἀγαπιμενον, καὶ ἐλαλισαν τους, καὶ εδοσαν τους τὴν γριπαριαν τους, καὶ το ἕναν σακουλιον με ἡχοσι ἑξι χιλιαδες ασπρα, καὶ το αλο σακουλιον με ἡχοσι πεντε χιλιαδες ασπρα ἐκρατισαν το, καὶ δεν τους το εδοσαν. δι ετουτο να ὀρισης ἡ ἐκλαμπροτισου, να ἔβρουν τους σοβρακομιτους, ὅπου ἐπιασαν εκηνιν την γριπαριαν, καὶ να ὀρισης, να στρεφουν καὶ τα ἐπιλιπα ασπρα τες ἡχοσιπεντε χιλιαδες, καὶ να τες παραδοσετε του σκλαβου μου, του Μουσταφα, να τα φερι εἰς τὴν Πορτὴν της βασιλειας μου, ὡς καθὸς πιουμεν καὶ ἡμης πρὸς τοὺς

ἐδικουσας, ἐπιδὴν ὅταν ὅτον καὶ ὁ ἀποκρισιαριον τας ὁ μισερ Ἀνδρεας εδο, τον ἐπαγγίλαν περι ἐτουτην την ἡποθεσην, τὴν ὅπιαν ἐγρικισαν. ληπον πιησεται, πλεα ο ἡριμενος Ταουτης να μὴν ἐλθι να λαλισι εἰς τὴν βασιλιαν μου, κατὰ την ἀγαπην καὶ φιλιαν, ὅπου εχομεν διὰ μεσον μας, δια να αὐξани την καθεκαστην. ἐν Κοσταντινου πολει μηνι νοεβριω δ'.

Ex orig. chart. tabularii Vindobonensis descripsit E. Birk.

XXIX. (1501) 19. iulii.

Reapublica Florentinorum sultano Bajazet II. commendat Georgium Bartolum.

Τῷ μεγάλῳ αὐτοκράτορι τῆς ἀμφοτέρως ἡπειρου τῇ βουλίου ιθ' μηνός.

Μέγιστε αὐτοκράτωρ καὶ ὑψηλότατε αὐθέντα κτέ. θαυμάσαντες ἤδη ἐκ πολλοῦ καὶ τὴν εἰς ἡμᾶς φιλανθρωπίαν σου καὶ εἰς ἅπαντας δικαιοσύνην, ἀμφοτέρως δὴ βασιλικᾶς ἀρετᾶς, ἡλπίσαμεν ῥαδίως οὐκ ἄλλην ἐν ἀμφοῖν ἔσεσθαι ἐν τοῖς τῶν ἡμετέρων πολιτῶν πράγμασι καὶ ἐμπορίαις. ἄγει παρ' ὑμῖν Γεώργιος ὁ Βάρτωλος καὶ ἐπιτροπεύει τὴν νασιῶν ἡμετέρων πολιτῶν ἐμπορίαν, ἐν ἣ χρεωστὴν καὶ ὑφειλέτην ἔσχε πολλῶν χρημάτων Ἀνδρέαν τινὰ Γρεττόν, ἄνδρα ἐνετόν, οὐπερ, ὥς ἐχθροῦ, πάντα κατέλαβεν καὶ ἐδήμευσεν ἡ ὑμέτερα ὑψηλότης, ἐπειποῦσα, ὥς βούλοιο πᾶσιν τὰ σφέτερα ἀποδοῦναι, ὅστις καὶ γραφαῖς καὶ μάρτυρσιν ὑφείλεσθαι τι αὐτῷ δεῖξειεν ἐν τούτοις καὶ οὗτος ὁ Γεώργιος ἐστίν, καὶ ὥς ἡκούσαμεν, πάντα ἐποίησε τὰ εἰς τοῦτο καθήκοντα, μηδέπω δὲ ἀνέλαβεν τὸ ἑαυτοῦ, ὅτι ὑπόψια τίς ἐστίν, μὴ εἶναι ἀληθὲς καὶ δίκαιον τοῦτο τὸ ὑφείλημα· ἡμεῖς δὲ, οὔπερ ἴδμεν τὴν καλοκαγάθειαν καὶ δικαίαν φύσιν [τῶν] ἡμετέρων πολιτῶν, οὕτως εἶναι πιστεύομεν, καὶ διὰ τοῦτο συνιστῶμεν ἐκείνῃ αὐτόν, καὶ ἰκετεύομεν, ὅταν καὶ γραφαῖς καὶ μάρτυσι ἀπ' αὐτοῦ δεῖχθῇ οὕτως εἶναι, ἀποδοῦσθαι αὐτῷ τὸ ἑαυτοῦ, ὥπερ καὶ δίκαιον· εἴη γὰρ ἂν μὴ οὕτω ποιήσαντι ἄδικον καὶ εἰς τὸν θεὸν ἀσεβές, οὐ μακρὰν ἀφέστηκεν αἰετὴ ἡ ὑμέτερα ὑψηλότης, καὶ ἀνάξιον ἐκείνης τῆς εὐδοξίας, ἥπερ ἐπὶ δικαιοσύνῃ παρὰ πάντας ἀνθρώπους ἡξίωται καὶ δεδόξασται, καὶ ἐπὶ τούτοις ἡμῖν ἔτι ἡδιστον καὶ ἐν μεγίστῃ χάριτι τιθέμενον. Ἑρρωτο.

Exstat in registris tabularii Florentini.

XXX. (1502) 20. ianuarii.

Achmet Pascha litteras dat ad ducem Venetiarum.

Υφιλώτατατε, ἐκλαμπρότατε καὶ ὑπέρτιμε δούε τῆς ἐκλαμπρότατης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν καὶ κατὰ θεὸν πάτερ. ἐξ εμοῦ τοῦ Ἀχμάτ πασια τοῦ Χερσεκ καὶ προτοῦ βεζηρει τοῦ μεγαλοῦ αὐθεντος τὸν ἀξίον καὶ πρεποντα χαιρετησῶν μετὰ τῆς προσικούσης διαθεσεως πύουμιν τι ἐκλαμπροτι σου καὶ τα ἐξῆς. γνωστὸν ἐστὴν τι σεὶ ἐκλαμπρότι, τὸ ἐκπαλε ἀπο τῶν γονεον μου ὅτὸν καθάρει φιλια ὥσπερ συγγενια ἐπαλιλῶν, ἐβρησκομενος δὲ κατὰ το παρῶν σ το υπερτίμαν, ὅπερ ἐβρισκομεν, ἡγούν πρότος βεζηρης τοῦ αὐθεντός μου, δὲν με φενεται ἀξιῶν οὐδὲ πρεπῶν ὡς το να ἡβρίσκο στεμαχισμενει με τῶν μέγαν αὐθεντην, καὶ να πираζεσтен το καθεκαστην, ὅπιον την δυνάμην καὶ ἐμπορεσην τοῦ αὐθεντως μου. γνωστὸν ἐστο τη ἐκλαμπροτι σας, δι αὐτα ἐφανήν καλόν, καὶ ἐσουντιχα ἐδο μετὰ τοῦ μισερ Ἀνδρεα Γριτι, ὅστης ὕσῃν φίλος μεν ακριβος παρα τας αρχας καὶ πρακτικος καὶ ἡδιμων, με τοῦ ὀπιόν ἐσουντιχα σ την ὑποθεσὴν τουτήν τουτον χρια. ἐρχεται δὲ αὐτοῦ, καὶ τα, ὅπερ θέλει ἀναφερειν σ την ἐκλαμπροτι σας, δοτε τῶν δε πιστήν σ τα παντα, ἡς ὃ τι θελει ἀναφερει, ὅτι ὡς την λογει ἐδικην μου ὀδῖν, καὶ εἰς τὰ θελει ἀναφερειν, πισεται σπουδεις ὅπερ το ἀναπαύτατε, ὡς το να εχομεν ἀπילוγον με σπουδὴν μετὰ τοῦ αὐτοῦ μισερ Ἀνδρεα, δια να σεβο σ το μεσον, να δεηθο τον αὐθέντα μου, μι πος καὶ τις τῶν καιρον τῶν ἐδικόν μου δινιθο να πισι ὕρεινῃν, διὰ να βαλω εἰς τύπον το πατροπαραδοτον χρεος ὡς το να λιφεται ἀπο πολλους πιασμούς· δι αὐτον ἀναφερνει, ὅτι το μελι να γενει, να ενε σύντομον, πρην φτασην ὁ αὐθέντης μου, καὶ σαλεψι ἀπο τον θρονον του, δι οὐ μετὰ το σαλευμα ὅθελεν πεσὴν δυσκολια, καὶ ὁ θεὸς γινοςκην την διαθεσην, ποῦ ἔχω σ τὴν ἐκλαμπροτην σας, ὅπια δαν κρενι να ἐναὶ ὀλιγοτερην ἀπο υτι υτον τῶν γονεον μου. ἐν Κοσταντινου πόλει μηνι ιανουαριου κ'.

Orig. chart. tabularii Veneti.

XXXI. (1502) 24. martii.

Achmet Pascha litteras dat ad Andream Grittium.

Ἀχματ πασιας, προτος βεζηρης τοῦ ἐκλαμπροτατου μεγαλοῦ
 αὐθεντός, πρὸς τὸν εὐγενέστατον καὶ ἐντιμύτατον καὶ κατὰ θεὸν
 ἀδελφόν μι, μισερ Ἀνδρεα Γριτει, χερήν. τῶν ἀξίων καὶ πρέποντα χαι-
 ρετισμον μετα της προσηκουσης διαθεσεος πεμπομεν τι εὐγενιαν σου.
 γινωσκε δὲ κατα το παρῶν, πὺς εἰς τοὺς κοπούς καὶ πιρασμούς, ὅπου
 ἐλάβαμεν ἡ δῖω μας εἰς τουτήν τήν ἡποθεσὴν τήν εὐλογιμένην, τὸ τέ-
 λος ἦλθεν καὶ ἀποκαταντισεν εἰς τὸ μόνον, ὅπου τήν θέλῃς ἐγκιχύσει
 ἀπὸ τὰ καπίτουλα, ὅπου στέλομεν αὐτοῦ μὲ τὸν σκλάβον τοῦ αὐθεν-
 τός μας, τὸ ὅπιον ὁ θεὸς ἤξευρι, τί κοπούς καὶ ἀγανακτίσεις ἔλαβα
 εἰς τουτήν τήν ἡποθεσὴν, ὅπιες δὲν ἤμπορο νὰ σε τες γράφο, ἀμὶ
 ἀπὸ τὸν σεγρετάριον σας, τὸ μίσερ Ζαχαρία, θέλῃς πληροφορέθι παν
 πραμα, ἐπιδὴν καὶ αὐτὸς τοσὸν ἐπιρακτιν καὶ τοσοὺς πολεμους ὕπ-
 ρεν, ὅτι δὲν ὕπορο να σε το γραφο, πλὴν ἔκαμεν ὅλον ἐκνον, ὅπου
 ἡμπόριε ὡς καλὸς δοῦλος τῆς αὐθεντίας, καὶ ἀπὸ αὐτὸν δὲν ἀπομη-
 νεν τοσον εἰς ἑμας, ὅσαν καὶ μεσα ἐς τὸν αὐθέντα. ληπὸν ὑποθέτες
 ἀποκαταντισαν εἰς τὸ τέλος, ὅπου τες θελῇς ἐγκιχύσει ἀπὸ τὰ καπί-
 τουλα, ἐγὼ δὲ καὶ ἐπῆσα ὅλον ἐκνον, ὅπου ἐδινόμεν, καὶ ἀπὸ μένα
 δὲν ἀπομινεν ἡ διαφορες, ὅπου ἐπεςαν εἰς τὸ μέσον, καὶ δὲν ἔναι
 μεγαλες, ὅπου νὰ μὴν ἔχουν ῥεμεδίων. ληπὸν ἡ αὐθεντία ἔναι φρονι-
 μει, καὶ ἄς πιήσει ὅλον ἐκνον, ὅπου θελι ἡ γνῶσι καὶ ἡ φρονησις, καὶ
 ἄς ἀπιλογισι, ὡς καθως πρεπι. ἄλον δε σε ἀξιούμε, ὅτι να βαλῃς,
 να μας καμοὺν καμούχαδες μαυροὺς με χρισαφήν, ὡς καθως τους
 σιρνομεν εδο δια τολαμάδες· τὸ ὅμιος και ατλασια σκούρα γερτανέα,
 με χρισαφήν, καὶ αὐτὰ διὰ τολαμάδες. στέλομέν σε καὶ ἡμῆς διὰ μι-
 κρήν ἐνθιμισήν σαμοῦρια ταβλες τεσερῆς καὶ ἀπο κιλιες ῥύσου ταβλες
 τεσαρες καὶ τζαμελοτα μαυρα κοματια ἐξι καλὰ καὶ χάλσια τρία μο-
 γαλα φωνα, περσιχὸν καματον. οὐχί· ἄλον, μόνον να ἦτε καλα πάντο-
 τες. ἐν Κοσταντηνου πόλι· μιν· μαρτίου· κδ'.

Orig. chart. tabularii Veneti.

XXXII. 1502, 5. iulii.

Achmet Pascha litteras dat ad Andream Grittium.

Ἐξ ἡμοῦ Ἀχματ πασια καὶ βεζήρει τοῦ ἐκλαμπροτάτου αὐθεν-
 τὸς πρὸς τὸν εὐγενι καὶ ὑγαπιμένον μου ἀδελφὸν μισέρ Ἀνδρέα Γρήτι
 τὸν ἀξιον καὶ πρεπόντα χαιρετισμὸν πέμπομεν τὴν εὐγενιαν σου. γι-
 νοσκει, πὸς ἦλθεν ὁ παρὸν Νίκολος ὁ ἀνδροποσου εἰς τεις δρω του
 νὸν μηνος, καὶ με αὐτὸν ἐλάβαμεν τὴν γραφὴν σου, που ὅτον γρα-
 μένι εἰς τας καθ' τοῦ μαῖου, ὅπιαν ἴδομεν μετὰ χαρᾶς, καὶ ἀπο αὐ-
 τισου της γραφης ἐκαταλάβαμεν τὰ πάντα, καὶ πὸς με τὴν βουλὴν
 τῆς αὐθεντίας με ἀπιλογίθης, διότι τὴν γραφὴν, ὁποῦ σοῦ ἐπροσετί-
 λαμεν, ἐδιξες στον την, καὶ εὐχαρίστισαν, ὅπιον καὶ ἡμης τὰ ὅμια
 εὐχαριστιθιμεν, καὶ νὰ ἐγνορίζετε, πὸς ἡ παλαια ἀγαπι καὶ χρέος καὶ
 διάθεσις, ἦν ἔχω ἀπὸ τοὺς γονέους μου, ἡφερεν ὁ θεὸς με σηνδρο-
 μὴν μου ἐγύρussa καὶ ἡφερα τὴν ὑποθεσιν εἰς ἀγαθον, ὁπὶόν πρέπι
 καὶ ἡ αὐθεντια νὰ ἐγνορίσει, ὅσῃν βοήθια καὶ σηνδρομὴν ἐπίησα
 καὶ νὰ τὸ εὐχαριστῶ, ὅμος με τὴν ἀλιν μου τὴν προτὴν γραφὴν σὲ
 ἐπιλογίθικα, πὸς ἐναι ἀδυνατον διὰ μέσου τοῦ ρίγος τῆς Οὐγκρίας
 νὰ γένι ἀγάπην, τὴν λέγο σε, πὸς ἐπέσα ἡς τα ποδαρια τοῦ αὐθεν-
 τὸς μου, καὶ με πολὺ δεήσει καὶ παρεκαλεσιν ἐστρεξεν καὶ ἐσηγκα-
 τεβην, νὰ ἐλθῃ ὁ ἀποκρισιάριον σας, καὶ νὰ ἐλθι και τον Οὐγκρον, δια
 νὰ τελιοθῇ ἡ δουλία, ὁπιον το νὰ σοσι ἡ γραφι σας, τοῦτον ἡστέρει
 εὐρεθὴν ἐδὸ καὶ γραφὴν τοῦ ρίγος τῆς Οὐγκρίας γιρέβοντας ὀρκωμάτι-
 κον, νὰ σιλει ἀποκρισιαριον του, ὁπιο ἐδοκαμέν του ἀδίαν, διὰ νὰ σιλι
 ἀποκρισιαριον του, δι' αὐτὸν σιλεται και ἐσης τοὺς ἐδικούσας τῆς
 θαλάσου, δια νὰ ἐβρεθοῦν ὁμοῦ εδο, νὰ τιλιοθῇ ἡ δουλία, δι ου ὅλες
 τε; δυσκολιες καὶ τὰ ζητιματα, ὅσα ἡξερης, ὅλα ἐδιόρθωσα τα. δι'
 αὐτου πρεπι, ὅτι συντομοτερον νὰ φανι ὁ ἀποκρισιαριον σας, δι' οὐ
 εἰς τετιων ὀφελιαν δουλιων δεν πρεπι νὰ γενιται μακρὸς, δι' ου την
 δουλιαν σας κατὰ τὴν ὀρεξην σας ἐδιόρθωσά την, και λόγος ουται
 διςκολια καμιαν δεν ἀπομινεν περι τουτου. καὶ οὗτος ἄς ἴσταν πλι-
 ροφορεμένι. Εν Κοσταντινου πολι εν μινι δουλιου ε'
 ,α ρ β'.

XXXIII. 1502, 5. iulii.

Achmet Pascha litteras dat ad Andream Grittium.

Εὐγενι καὶ τετιμημένε ακρι ἄδελφε, μισερ Ἀνδρεα Κριτι. των ἁξίων και πρεποντα χαιρετησμον πεμπομεν της εὐγενείαν σου. γινοσκε δε, πως απο του ἀνδρου σου, του Νικολάου, ἐμαθαμεν περι την ἡγίαν σου και ἐφρανθιμεν ὅμιος και περι της αυξισεος και τιμης, νσην ἐλαβες, ὅπιον ὁ θεος να σε αὐξυσει εἰς πλεοτερην τιμην και αὐξίαν, διὰ να το ακουγομεν και ἡμης να φρενομεθαν, δι' οὐ, σαν το γινουσκε ὁ θεος, απο φιχίς μας σε ποθοῦμεν και αγαποῦμεν, ὅπιον ας ισαι βεβεος, ὅτι συνδρομην και βοηθια εγυνεν ης τουτὴν τὴν υποθέσυν τι[ς] αὐθεντίας. πρεπι, να το ἡξευροῦν και να το εγνωρίζουν απο εσηνα, δι οὐ ληποντα σου κανενα τιποτε δεν ἐδιορθονετων, ὅπιον ἡσε ἡ ετια πολοῦ ἀγαθου εἰς τὴν ὑποθεσιν της διορθοσεος, και βεβεονο σε, πως με την αλην μας γραφην, που σε ἐγραφα, δὲν σε λεγο εἰς πλατος, δι' ου ἡξευρο, πως ἐκυνι θελης την διξυν της αὐθεντίας, πλὴν σ τουτην, που σε γραφο χωριστα, λεγο σε, πως εἰς τα ζητιματα, ὁποῦ ἡξευρης, ἡγοῦν εἰς τα καστρη τοῦ Μορεος τὰ ἐγυρεβεν ὁ μεγας αὐθεντις. ηχα τοσα, να δεηθο και να πισι, ὅτι ἐπησα καὶ επατατιθην τα, και ουτος ας ισαι βεβας ὅμιος και εἰς το ζητιμαν, ὁποῦ ἐζιτισεται διὰ τους Οὐνκρους, και αυτα εσηγκατεβην να σιλουν και αυτα αποκρисиарион τους, ὅς καθος γραφο εἰς την αλην μου γραφὴν, καὶ ὅσαν ελθεται, θελι ἡστε ἡ δουλια τελιομενη, ὅσαν θέλετε. ὅπου ης οσα σε γραφο, πισαι, να τα βαστας ἡποκιμενα και βεβεα, δι ου διπλαδα καμιαν ης το μεσον δε ενε ουτε δευτερος λογος. δι' αυτα λεγοσαι, ὅτι παρ αυτα που να ἡδης την γραφην μου, με πασαν σπουδην ἐξορθοσεται αποκρисиарион σας, και σιλετε τον, δια να τελιοσι την υποθεσιν, και καμε να βεβεσης αυτου την αὐθεντιαν ης, ὅσον σιδρομην καὶ βοηθια ἐποιησα ης τουτην την υποθεσιν, δια να γνωρίζουν την παλαια αγαπην, την ἡχα και εχω εἰς αὐτήν. αλον οὔχει. καὶ ὁ θεος να σε βοηθι. Ἐν Κοσταντινου πόλι ἐν μηνι ἰουλιου ε' α φ β'.

Orig. chart. tabularii Veneti.

XXXIV. (1502) 29. octobris.

Bajazet II. sultanus petit a Leonardo Lauredano, ut reddi iubeat musulmanos servos factos.

Σουλταν Παγιάζητ, Θεου χαρητι βασιλεως μεγιστος και αυτοκρατωρ ἀμφοτερων των ὑπὺρων, Ἀσίας ται Ἐβρωπης, και των ἑξης, εἰς τὸν ὑφιλοτατον και ἐκλαμπροτατον και ὑπερτιμον δουκα της ἐκλαμπροτατης αὐθεντίας τον Βενετιων, κυρο Λεοναρδον Λορδαν, χαρην. γνωστον ἔστο τι ἐκλαμπροτι σου, πὸς στελομεν τον παρον σκλαβων μας τον Μουσταφα δια την ὑποθεσιν των μουσουλμανων, ὅπου επαρθισαν ἐκ την Ἀγίαν Μαυραν, ληπον ἔσοντας αὐτου, να ὀρισει ἡ ἐκλαμπροτισου, να ἐκσετασουν εἰς ὅλους τους τοπους και καστρια, ὅθεν ἐβρεθουν πεδια, γινεκες, ἄνδρες, μικρους, μεγαλους, να τοὺς παραδοσεται του παροντος σκλαβου μου, να τοὺς φερι εἰς την βασιλιαν μου, ἐπιδην στελομεν σας και το καταστιχον την ἡ ποσοτιτα, ὅπου ἐπομηγαν αὐτου σκλαβι, απο μικρου ται και μεγαλους· δι ἔ-τουτο πρεπει κατα τὴν συμφονιαν και καπιτουλα, ὅπου εχομεν δια μεσον μας, ὅτι να καμετε ἐξεταξὴν κατα ἀκριβιας, να ἐβρεθουν ὅλα τα σκλαβια, ὅσα ἴναι ἤς το καταστιχον, ὅπου σε στελομεν, να ελεφτιροθουν, και ἡ ἐξεταξὴς να γενι εἰς ὅλους τους τοπους εἰς ἐκηνους, ὅπου τα ἦχαν και ἐμαθαν, πως γενηται ἡ αγαπι, και επουλι-σαν τα, και ἐκηνους πρέπει να ὀρισεται, να τα ἐβρουν, ὅθεν τα επου-λεσαν, δια να ευγουν τα σκανδαλα εκ το μεσο μας, ὡς καθος πι-συμεν και ἡμης προς τους ἐδικους, ἐπιδι ενε χρια, να ευρεθουν ὅλι, ὅσι απομηγαν αὐτου σκλαβι, κατα την συμφονιαν μας, και περι ετουτου πλεα αφορμ[η] να μην εχομεν να σας γραφομεν, δια να αὐ-ξανι και ἡ αγαπι μας την καθεκαστην. ἐν Κ ο σ τ α ν τ ι ν ο υ π ο - λ ε ι μ η ν ι ο κ τ ο β ρ ι ο υ 2 θ'.

Ex orig. chart. tabularii Vindobonensis descripsit E. Birk.

XXXV. 1502, 14. decembris.

Bajazet II. sultanus et dux Venetiarum constituunt conditiones pacis.

Σουλταν Παγιάζητ χαν, Θεου χαρητι βασηλεως μεγηστης και αυτοκράτωρ ἀμφοτέρων των ηπηρων, Ἀσηας ται και Ἐβρωπης, και των ἑξης, ὡς των ὑφιλοτατων και ἐκλαμπρωτατων και ὑπερτημων τουζων

της εκλαμπρωτατης αυθεντηας των Βενετων χαιρην· ὅς εστουτων των καιρων απε της Βενετης των αυθεντων υς την μεγαλη μου Πορτα ηρθεν αποκλησηάρης, και ως ευρεφας, ηνα γενη ης τη μεση αγάπη, και εγω την αγάπην εστερέα την απανου ης αυτην, ωτη της Αγηας Μυρας το καστρων με των λαων, ωπου εχη, και με το νησην του και με τους ανθρωπους του και με των καστρου ωλες τας λουμπαρδες μηκρες και μεγαλες και με τα σκαιπετα και με τα αλα πρματα του, ητοι και αν ενε, ὦλα να τα δωσουσην, και ω τοπος, ὦπου επαρτη ἀπο του Τζηρνου των ηγριων απ' εκήνων των καιρων, ωπου των επήρα εγω, ητη και αν ηχαιν, και ωρηξεν, εκη θελη να το ηχαιν απο πρωτα, υνα το ηχασην دوستη ὕστερα η αυθεντες της Βενετίας, ὦλα να τα δόσουσην· ωμος απε την Πόρτα μου τήν μεγαλι ενας εμπηστεμενως ἄνθρωπος και απε των αυθεντων της Βενετης παλε ενας καλως ανθρωπος να παγουσην απανου ης εκηνους τους τωπους, και μετα καθαρηα και φανερα σηνορα των να χορηστουν και να δωθουν χωρης λογων και ωχλησην, και ν' ακουτη η ωχληση απε την μεση, και με των αποκλησιαρη της Βενετης εδου σ την Πορτα μου την υψηλοτατην, ωνταν εκαμναμεν λωγων δηα την αγαπην, και υβγαστην της Αναπολης ανθρωπη, και επηρασην απε των Μορεαν σου πάσηδες και αλους τημαρατηδες, σηπαχήδες απ εκεινούς, ὥσι και αν ενε κρατημενη, ὦλους να τους δοσουσην με η τη ἐχουσην, και μην τω ν' απομηνι ενα τηποτες, και εγω πάλε υς των καιρων, ωπου υτων εδο ω αποκλησηαρις, ητη αν επαρτην απε τα караβηα, και υ της επηαστην ης τους γηαλους, ωπη η ευρεθουν, να τους δώσο. και το νησην της Ζακητας, ωπου εδηδασην δηα τ'εκηνον πασαν χρωνων πεντακωστη φλουρηα, παλε πασα χρωνω να δηδουσην δια τ'εκηνο πεντακωστη φλουρηα οσστα. και δηα της Αναπολης και της Μονοβαστης τα σήνωρα να ελθη απ εκεινους καλως ανθρωπως, και να παγή παλε απε την μεγαλη μου Πορτα εμπηστεμένως ἄνθρωπος, και να υδουσην της Αναπολης και της Μονοβαστης τα σηνορα, και να φανεροθην πασα ενε ης των τοπον του, και εγω παλε εκηνων την αγαπην να την στερέο, και ωμνο με μεγαλους ωρκους, ωτι μα των θεον, ωπου επλασεν των ουρανων και την η γην, ωτη με τον τουζη της Βενετίας και με τους αλους τους αυθεντες και με τ εκηνον τους ανθρωπους και εκηνον τους τωπους, ανθρωπους και με τα καστρηα τον και με τους πηγρους των

και μετ' εκηνων ανθρωπους με ωλους, ωπου σηκονουσην του αγηων
 Μαρκου των φλαμπουλων, και με ωλους τους τωπους των, θαλασαν
 και στερηαν, με τους τοπους και με τα χωρηαν, ωπου εχουσην ετου-
 των των καιρων ης τα χερηα των, και ωπητους τοπους θελουν παρη
 απε τορα και υστερα απε τους χρηστηανους, ωπου να μην ηνε ης τω
 σηνορω μου, και να μην με διδι χαρατζη. και με της Ναξηας το νη-
 σην και με τα αλα νησηα, ωπου ενε προς εκινης, να ενε ης την μεση
 μας φηληαν και αγαπη. και απε τους σαντζακπεηδες μου, ωπου ενε
 υς τους τοπους μου, και απε τους σουπασηδες μου και απε τους τη-
 μαρατιδες μου και απε ωλους τους σκλαβους και δουλους μου ουδε
 κανης τους τοπους των και τα καστρα των και τους πηγρους των και
 τους ανθρωπους των κανης να μην βλαφι ουδε ζημνη, ως και αν
 βλαφη κανης απε τους ανθρωπους μου εκηνον τους τοπους η τα κα-
 στρηα υ τους πηγρους των υ τους ανθρωπους των, εκηνην την ζημνηαν
 και την βλαβην να την βαλο ης των τοπον της, και εκηνους, ωπου
 εβλαψασην, να τους πεδεφο, σαν πρεπη. και εκηνη παλε ειζη να το
 παρουν απανου των, ωτη τους τοπους μου και τα καστρα μου και
 τους πηγρους μου και τους ανθρωπους μου απ εκηνον των αυθεντων
 και απε των αρχωντον και απε τους ανθρωπους των ουδε τηναν κα-
 κων και ζημνηαν να μην πησουσην, και αν κακων η ζημνηαν πη-
 σουσην, εκηνων το κακων και την ζημνηαν να τα βαλουσην ης των
 τωπων του, και εκηνους, ωπου θελουν πηση του κακων, να τους πε-
 δεφουσην, σαν πρεπη. και εκηνων τον αυθεντον υπραματευταδες και
 υ ανθρωπη των και ωλη, ωπου ταξηδευγουσην, ωπου να ενε ης τω ω-
 νομα της Βενετιας ης τους εδηκους μου τοπους απο στερηαν κα-
 θαλασαν με το κατεργων η με μεγαλων караβην η με μηκρα κα-
 ραβηα ης την Πόλοι και υς των Γαλαταν και υς την Τραπεζωντα και
 υς των Καφαν και υς αλους τωπους εδηκους μου παντα ωντα θελουσην
 απο μεσα και απο ωφο του λεμου της Καληπολης να πασην και να
 ελθουσην. και απε τωους τωπους τωους εδηκους μου ωπηγα караβηα
 μου υ κατεργα μου η αρματεζμου θελη των ππραματευταδων μου να
 ενε θελη εδηκα μου νανε ανερευθουσην ης την θαλασαν με τα κα-
 τεργα της Βενετιας, να εχουν υς με των αλων φηληαν και αγαπην,
 και να μην πησουν υς των αλων κακων και ζημνηαν και παλε εκη-
 νων τα καράβηα και τα κατεργα και υ αρμαδες των αν ευρεθουσην

ης την θαλασσαν με τα καραβηα μου η με τα καραβηα των πραματευ-
 ταδων μου και ανθρωπον μου, να περασουν και να πασην με φηληαν
 και αγαπην, και να μην πησουν ζημνηαν και κακών· και ωντα ελ-
 θουσην εκηνες τας μερhes απο αλους τοπους κλευτικαις και κρου-
 σαρηκαις μπαρτζες η κατεργα υ αλα καραβηα, η βενετηανη να μην
 τα αφηνου-ν-α εμπενοουν ης τα νησηαν των η υς τα λημονογωνες, και
 αν εμπουσην, να μην τα αφηνουσην να στεκουντε, και ουδε να τους
 δοσουσην ενα τηποτες δηα θρωφη και ζωης, και αν ημφορεσουν, να
 τα πιασουν, να τα πηασουν, και να τα πησουσην τα μεγαλα κακα,
 και αν δεν ημφορεσουν να τα πηάσουν, ωσων ημφορεσουν να τα
 δηωξουν, και να μην τα αφηνουν εκη· ετζη και εγω ης τα νησηα μου
 και ης τας λημογωνες μου ωπηγα κακα και κρουσάρηκα κατεργα υ
 μπαρτζες υ φουστες η αλα καραβηα ελθουσην, να μην αφηνο να εμ-
 πενουσην η να στεκουσην, και να μην τους δώσω δηα ζωης εναν τη-
 ποτε, και αν ημφορεθη να πηηαστων, να τα πηηασωμεν, και να τα
 πισωμεν του κωσμου τα κακα, και αν δεν ημφορεθη να πηηαστων,
 ωσων ημφορεθη, να τα δηωχωνμεν, και να μην τα αφηνωμεν εκη.
 και απε την Βενετηαν κανης αν ελθι υς τους τωπους μου και αυθεν-
 τηες μου, και με· καιτην αν πιση πραματηαν, και περι να δοση τα
 ασπρα του, αν πιση πονηρηαν, και φηγη και παγενη, αν ευρεθη εκη-
 νος ω ανθρωπος εκη, και ελθη εκη, κανης με των ωρησμον μου, και
 γηρεφη το πραμα του, να το ωρησουσην, και να το παραδώσουσην
 τον νηκοκηρη του. και απε τους εδηκους μου τωπους και αυθεντηες
 κανης αν μπαγη υς την Βενετηαν, και με καιτην αν πισι πραματηαν,
 και περη να δωση ωλα του τα σταμενα, αν πηση πονηρηα, και φηγη
 απ εκη, και φανερωθη, προς εφηγεν, και ηλθεν εδο, και εγω να ωρησο,
 να δοση εκηνου το πραμα του. και υς τους τωπους μου και αυθεντιες
 μου αν δανηστη κανης, η κατι κακων πιση, και φηγη απ εδω, δηα
 τ'εκηνων κανης αυτεστως να μην πηηαστη. και των αυθεντων της Βε-
 νετηας δηα τα ετωλωγως να μην ελθη, υ μοι αν παγη και σταθη
 ης τους τοπους των και αυθεντηες των· και εγω παλε ετζη να πησο.
 και ω μπαηλως αν θελη με την φαμεληα του, να ερχετε υς την Πολη,
 και κωντα εναν χρωνων να στεκαιτε, και περη να σοση χρωνος, παλε
 να παγενη· και αν θελη χωρης την φαμεληα του, να ελθη, και να
 μην ενε απε τους μεγαλους αυθεντες τοις Βενετηας, και υ τη πραμα

μελήση, να τω ὕδῃ, καὶ περὶ να σοσῇ χρωῶς, ἐκὴνως να παγενῇ, καὶ ὅς ἐκηνου τῶν τῶπων ἀλῶς σαν ἐκηνῶν να ἐλθῇ. καὶ ἀπε τὴν Βενετῆαν σκλαβῶς ἀν φῆγῃ, καὶ ὅς τοὺς τῶπους μου ἐλθῇ, ἀν γενῇ μουσουλμάνως, ὠνταν ἐλθῇ ἐκὴνως, ὅπου τῶν ἡχαι, να δῶθῃ δὴα τ' ἐκηνὸν χῆλῃα ἀσπρα· καὶ ἀν δὲν ἐλθῇ ἐκὴνως, ὡπου τῶν ἡχεν, καὶ στηλῇ πιτροπον τοῦ, ἐκὴνα τὰ χῆλῃα ἀσπρα τῶν πητρωπον τοῦ να δῶθουν· καὶ ἀν εὐρεθῇ ἀπανου εἰς τὴν χῆρστιανοσὴν τοῦ, να δῶθῃ ὡ σκλαβῶς ἐτζι, σαν ἐνε· ἐτζῃ παλε ἀπ ἐμας ἀν φῆγῃ σκλαβῶς, καὶ παγῇ πρῶς ἐκηνους, καὶ ἐκὴνῃ παλε ἐτζῃ να πῆτσουσὴν. καὶ τῆς Βενετῆας τὰ καραβία ὅς τοὺς τῶπους μου ὠνταν ἐρχουντε, καὶ εὐγῇ ἀνεμὸς, καὶ τζακῆστῃ, ὡς ἡ ἀνθρῶπι ἐγλήτσοουσὴν, να ἐνε ἐλευθερῇ, καὶ ἀν γλήτσοσῃ ἀπε τὰ πρᾶματα τῶν, να δῶθῃ πασα πρᾶμα ἐκηνῶν, ὡπου τὸ ἦχεν· καὶ ἀπε τοὺς τοποὺς μου πρῶς ἐκὴνῃ τὴν μερῆαν καραβῆν ἀν παγῇ, καὶ τζακῆστῃ τὸ ἀνεμῶς, ὡσῃ ἀνθρῶπῃ ἐγλήτσοουσὴν, να μὴν τοὺς βλαφουσὴν οὐδε πηραξουν· καὶ ἀν ἐγλήτσωσιν τὰ πρᾶματα τῶν, ὠλα να τῆς τοῦ δῶσουσὴν χωρῆς λογῶν καὶ ὠχλήτῃν· καὶ ἀπε τοὺς τῶπους μου καὶ αὐθεντῆς μου, ἀπο ὠπῆγων τῶπον κατερῆα καὶ φουστες καὶ ἀλα καραβῆα δῆαβουν ὅς τὴν θάλασσαν, καὶ δὲν ἐνε καπιτανῆς μου μετ ἐκὴνα ἀνταμα, ἐκηνῶν τὸν καραβῆων ἡ καραβόκηρῃ να δῆδουσὴν καλοὺς δῆνατους ἐνκῆταδες, δὴα να μὴ πῆτσουσὴν ἡς τῆς Βενετῆας τῶν τῶπον κακῶν καὶ ζῆμνηαν. καὶ ἀν πασῇ κῆρφα περῇ, να δῶσουσὴν ἐνκῆταδες, θελουν ὅστε φτεσμενῇ, καὶ θελῶ τοὺς πῆσῃ, οἱ τῇ ἐνε δῆκεων, να γενῇ ἀπανου τῶν, καὶ ἀν δῶσουν ἐνκῆταδες, καὶ ὅστερα πῆσουσὴν κακῶν καὶ ζῆμνηαν, οἱ τῇ κακῶν καὶ ζῆμνηαν πῆσουσὴν ἡ ἐνκῆταδες τῶν, να τὸ δῶσουσὴν· καὶ ἀπε τῆς Βενετῆας τῆς μερῆας παλε ἐτζῃ· ὠντα εὐχουν τὰ καραβῆα τῶν ἡς τὴν θάλασσαν, καὶ δὲν ἐνε ὡ καπητανῆς τῆς Βενετῆας ἀνταμα ἀφωντῆς ὁ καραβόκηρις τοῦ, δῶσουσὴν ἐκὴ δυνατοὺς ἐνκῆταδες, ἀν ὅς τοὺς τῶπους μου καὶ ὅς τὰς αὐθεντῆς μου πῆτσουσὴν κακῶν καὶ ζῆμνῆς, ἐκηνῶν τὸ κακῶν καὶ τὴν ζῆμνηαν ὁ ἐνκῆταδες τῶν να τὰ δῆδουσὴν. καὶ ἀν πασῇ χωρῆς ἐνκῆταδες, να ἐνε φτεστῆδες, καὶ να τοὺς πεδεφουν ὁ αὐθεντες με μεγάλῃν πεδεφῇν, σαν τοὺς πρεπῇ καὶ χρῆζῃ, καὶ ἀπε τοὺς τῶπους μου καὶ αὐθεντῆς μου ἀν ἐνας χαρατσομενῶς ἡ ἐνας ἀμαλδαρῆς φῆγῃ πρῶς τῶπους τῆς Βενετῆας, ὁ ὡς τὴν Ἀναπόλῃ ἡ ὅς ἀλα καστρα καὶ νῆσῃν ἀν παγῇ

και σταθη, να μην των στεργουντεν και να μην ευρησκουν αφωρμην, αμη τους ανθρωπους μου να τους δηδουσην εδο, σαν ενε, και ετζη αν κανης σκοτοση ανθρωπον υ κλεψηαν πησι και παρι και παγοι εκη τα πραματα, ωπου εκλεψεν, αν παγη υς την Αναπολη υ ης αλα καστρα η νησηαν, και εκηνους παλε, σαν ενε, να τους δωσουσην με τα πραματα, ωπου επιραστην και εγω παλε ετζη να πησο. και ωνταν εχουν η Βενετηανη υς με των αλων κρησηες, ω παυλως των κατα την ταξη των να τους κρηνη, τηνας να μην εμπενη υς την μεσι. και αν βενετηκως πραματευτης θεληση να παγη ης την Προυσαν υ ης αλων τοπων, αν δεν παρη απε τον παυλων βουλην και χαρτην, να μην παγη. και αν δεν των στερεξη και γηρεψη, να παγη χορης λογων και χαρτην του, ω σουπασης των παυλων να βωηθα, και να μην των αφηση να παγενη. και ωπηγα караβηα ελθουσην απε την Βενετηαν υνα στη δεστου να μην πτηανωντε δηα δουληες του εδηκους μου τοπους, αμη σαν υλθασην με τα караβηα των, παλε ετζη να παγενουσην, και απε την Βενετηαν ωπηγ ηλθουν και σταθουν εδο παντρεμενη και απαντρευτη, κωντα εναν χρωνων να μην δηδουση τηποτε, και απ εκη και υστερα, σαν ωρηζη υ κρηση και ω νομος μας, ετζη να γενη. και αν εχη οis χαρατζωμενως μου με εναν Βενετηανων κρηση, και αν φερη ω Βενετηανως απανου υς των χαρατζωμενο μου χαρτζηωμενους μαρτηρους, να στεργουντε, και απε τους Βενετηανους ενας πραματευτης ης τους τοπους μου, ης τη στρατα και υς το χορηων αν πατηθη, και παρτουν τα πραματα του, υ ωντα πατηθιαν σκοτοθη η χαθη, ωντα ελθη ω κληρωνομος του υ ο πητρωπος του, κατα την κρηση μας και τον νομο μας να του δουσην, και να παγη ιω δηκαιων ης τον τοπον του. και απε τους Βενετηανους ενας πραματευτης υ αλως ανθρωπος αν αποθανη, και ελθουσην δηα τα πραματα του η κληρωνομη του, και γηρεφουσην τα ης την πατρηα του χαρατζωμενου, η μαρτηρηα στεργετε, και δηα των απεθαμενω η της γηρεψη την κληρωνομηαν, ωνταν φανερωθη η πατρηα και υ κληρωνομηα των, τοτε τα πραματα του να δοθουσην. και απε τους μουσουλμανους της Μπαρπαρήας και αλου τωπου πραματευταδες, ωντα ερχουντε ης τους τωπους μου και αυθεντης μου απο στερηαν και θαλασα, δια να πουλουν και να περνουσην, ωντα περασουσην απο τοπους, ωπου ωρηζη υ Βενετηα, και παρουσην πρως τη τάξη των απε τα πράματα των τα κουμέρχηα τον, υστερα να

μην τους περηγυωρίζουσιν, και μην τους καμνουν ζημνηαν και κα-
 κον, αμη να τους αφηγουν ης τω θελημα των, σαν χργαζωντε, ετζη να
 ερχωντε οis τους τωπους μου και αυθεντηes μου. και απε των Κωρ-
 φων απανου τα караβηα, ωπου πρωπατουη ης τον Στενων Λεμον, θελη
 βενετηκα να υνε, θελη απο αλων τοπον να υνε, ωπου ης την Βενετηαν
 παση, και ερχουντε δηαπραματηes απε μας, κανης να μην τα περη-
 γηωρηζη, ουδε να τα ζημνηωση. και αν αποθανη υςπραματευτης, και
 ελδη πητρωπος του, δηα να γηρευγη τα τηποια του ωμος απ εκηνον
 των πητρωπον, δηα να δήξη την επητρωπήαν του, να του δουμεν με
 την κρηση του θεου. ωλα ετούτα, ωπου εγραφτηκαν εδω, αν τα στερ-
 ξουν υ αυθεντες της Βενετης, και εγω εκοινων την φιληαν και αγα-
 πην στεργω την, και με μεγαλους ορκους ωμνεω, ωτη μα των ενα
 θεων, ωπου επλασεν τηνη γην και των ουρανων, ωτι με των τουζη
 της Βενετης και με τους αλους αυθεντες της Βενετης και με τους
 ανθρωπους των και με τα καστρα των και με τους ανθρωπους, ωπου
 ενε ης τους κωσμούς και τοπους των, και με ωλους, οπου σηκονουν
 του αγηου Μαρκου των φλαμπουλων, απ εμενα και απε τους σαντζακ-
 πεηδες μου και απε τους σουπασηδες μου και απε τους ανθρωπους
 τους εκηνων τους τοπους και τα κάστρηα κικών και ζημνηαν να
 μην πησουσιν. ετούτω τω χαρτη απο εδηκου μας του μεγαλου πρω-
 φητην των καιρων, ωπου εδηαβην απε των κωσμον, ης τα κοσηα και
 ωχτο χρωνους ης τας ηκοση τεσερης των μηναν, ωπου τω λεγωμεν
 εμης τζουματη ελαχρη, και απε του Χρηστου των καιρων χηληα πεν-
 τακοσηα και δηω χρωνους ης των μηναν δηκαιωρη ης τας δεκα τέσ-
 σερης του ημερες ης την μεγαλη Πολη εγραφτηκαι, και σωστον
 εγηνι και

Reliqua desunt.

Orig. chart. tabularii Veneti.

XXXV. (1502) 20. decembris.

Bajazet II. sultanus a Venetis petit, ut Turcis tradant insulam Mitylenam.

Σουλταν Παϊαζητ, θεου χαρητι βασιλευς μεγιστος και αυτοκρα-
 τωρ αμφοτερων των ὑπῳρων, Ἀσιας ται Ἐβροπης, και των ἑξης, εις
 τον ὑφιλοτατον και ἐκλαμπροτατον και ὑπερτιμον δουκα της ἐκλαμ-

προτατης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, κύρο Λεοναρδο Λαουρεντηνο, χαί-
 ρην. γνωστον ἔστο τι σὲ ἐκλαμπροτι, πὸς προ τῆς ἀλῆς, ὅπου ἔστι-
 λατε εἰς τὴν βασιλιαν μου τὸν σεγρεταριον σὰς μίσερ Ζαχαρια, τότε
 ἤχαμεν παρεγγίλι αὐτὸν περὶ τὸ νισὴν, λεγόμενον Λεσι, πὸς ἐκπαλαί
 καὶ παντοτε νὰ εἶναι ἐδίκον μας, εἰς αὐτὸ ἤχαμεν παρεγγίλι το νὰ
 λιπετε ἀπὲ ἐκὴνον τὸ νισὴν παντελος. μετὰ ταῦτα παλὴν ὅταν ἦλθεν
 ὁ αποκρисиариον σὰς, ὁ μίσερ Ἀνδρεας, τὸ ὁμῖος ἐπαρεγγίλαμεν καὶ
 αὐτὸν, ὅτῃ ἀπὸ ἐκὴνο τὸ νισὴν νὰ λιπετε παντελος. τὸρα γοῦν παλὴν
 ἐπαρεγγίλαμεν τοῦ παρον σκλαβου μου Γιακουπι καὶ ετοῦτην τὴν
 ἡποδεσὴν, τὸν ὅπιον στελομεν αποκρисиариον πρὸς τὴν ἐκλαμπροτι
 σου, το νὰ ληπετε ἀπὲ ἐκιδεν κατὰ αποφασεος. ληπον τοῦτο τὸ ὅρι-
 ζομεν, αλεος οὐ δύνατε γενεῖ. δι ετοῦτο εἶναι χρία, νὰ ὀρισης ἡ ἐκλαμ-
 προτισου τοὺς ἀγνοῦσας, ὅπου ἦγε μεσ[ον] εἰς ἐκὴνο τὸ νισὴν, νὰ
 ἐπαρουν τὰ τιποτα σὰς καὶ πρᾶματα σὰς, καὶ νὰ εὔγουν ἀπὸ ἐκιδεν
 παντελος, καὶ νὰ ἐπάρετε τὸ χερὴν σὰς καὶ τὸν ὀρισμον σὰς ἀπὸ
 ἐκὴνο τὸ νισὴν, νὰ λιφετε παντελος. ὁ τε μεν ἡδοντες τὴν παρουνταν
 μου γραφὴν καὶ ὀρισμον τῆς βασιλιας μου, καὶ ἀπὸ ἐκὴνο τὸν νισὴν
 δεν λιφετε, θελο ὀρισεῖ καὶ [θε]λουν τὸ καφί καὶ χαλασι καὶ ριμα-
 ξουν παντελος. ἀλιθια ἡ ἀγαπεὶ καὶ ἡ φιλια, ὅπου ἔχομεν δια μεσου
 μας, θελὶ ἦστε στερεα καὶ βεβεα, ἐπιδὴν μετὰ τοῦτο δεν ἐνε ὅτι νὰ
 χαλασι, καὶ οὗτος μελλεῖ ἦσταν πληροφορεμενι. ἐν Κ ο σ τ α ν -
 τ η ν ο ὦ πολὶ δὲ καὶ βριου κ'.

Orig. chart. tabularii Vindobonensis.

XXXVI. (1502) 21. decembris.

*Achmet Pascha, primus vezires, poscit, ut Turcis reddantur insulae Sancta
 Maura et Cephallonia.*

Ἀχματ πασιας καὶ προτος βεζήρης τοῦ ἐκλαμπροτατοῦ καὶ
 μεγάλου αὐ[θεν]τὸς πρὸς τὸν εὐγενεστατον καὶ ἐντιμοτατον καὶ κατὰ
 θεον ἀδελφον μίσερ Ἀνδρεαν Γριτι, κονσολιариον τῆς ἐκλαμπροτα-
 τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, χαίρην. κατὰ τὸ παρων γινουσκῆς καλὰ
 ἡ ἀντιλιφισου τὴν ἀγανακτῆσιν, ὅπου ἔλαβα, ἔσοντας εἰς τὸ μεσον,
 δια νὰ πῶ φιλίαν καὶ ἀγαπὴν δια μεσου τοῦ ἐκλαμπροτατοῦ αὐ-
 θεντος μου καὶ τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, τὸ ὅποιον ἔλαβα πολὴν

κοπον καὶ ἀγανακτησῆν, ὅσο τα να τὴν ἀποκαταντίσω οἷς ἐκὼν,
 ὅπου ἡ ἀντιλιψισοῦ καλὰ ἡξερῆς. ληπον ἔσοντας ἡ δουλιὰ εἰς καλὸ
 τέλος, ἔφανι, ὅτι τὸ καστρὸ τῆς Ἀγίας Μαυρας ἐχρίαζε τὸν φτησι-
 μον καὶ ἡκονομίαν, ληπον ἡμῆς θαρύντας καὶ πιστεβόντας εἰς τα
 λογία καὶ εἰς τὰς γραφῆς, ὅπου ἔσυντιχάμεν διὰ μεσοῦ μας, ἡγάμεν
 ὀρίσει καὶ ἐδι[ε]βισαν, καὶ ἡχαν βαλεῖ χαιρὶ, να κτηζοῦν ἐκὼν τὸ
 καστρὸ, παρευθῆς ὁ τζενεραλῆς ἡχεν ὑπαγι ἐξαφνῆς, καὶ ὑπῆρεν
 ἐκὼν τὸ καστρὸ, καὶ ἔκαμεν ἐκὼν τὴν ἀσφαλίαν, τὸ ὅπιον ἡγάμεν
 στίλει καὶ εἰς τῶν Παντολεον, εἰς τὸν τζενεραλῆν με τὰς γραφεσοῦ,
 καὶ ἀβιζαρίσε τὸν, ληπον ἐκὼν δὲν τὸ ἐχρίξεν, καὶ ἔκαμεν μετὰ-
 λην ἀσφαλίαν, καὶ ἐχμαλοτίσεν καὶ πολλοὺς μουςουλμανοὺς, μακλὸν
 ὑπῆρεν καὶ πολὺν βίον τοῦ αὐθέντος, ὅπου ἐβρεθῖν μεσὰ εἰς τὸ καστρὸ,
 ληπον ἔσι καλὰ ἡξερῆς, πὸς ἐκοπίασα καὶ ποσὰ ἀγανακτησὰ εἰς τὸ
 μεσον, ὅσο τα να φερὸ τὴν δουλιὰν εἰς καλὸ τέλος, να εὐγάλο τὴν
 ἐχθρὰ καὶ τὴν μαχὴν ἐκ τοῦ μεσον, καὶ ὁ τζενεραλῆς ἡλθεν καὶ
 ἔκαμεν αὐτὸ, ὅπου ἐγγηνεν. δι' ἐτοῦτο πληροφορὸ σε βεβεα, ἐὰν μὲν
 θελετε τὴν ἀγαπὴν τοῦ αὐθέντος, να στρεψετε τὴν Ἀγίαν Μαυρὰ, ὅτι
 καὶ ἀν τὸ καστρὸ τῆς Ἀγίας Μαυρας δὲν στρεψετε, ἀγαπὴν οὐδὲν
 γινετε, οὐδὲ ἐναὶ δινάτο πλεον να γενεὶ ἀγαπεί. καὶ οὗτος σε πληρ-
 φορὸ, ἐπιδεὶ οὐδὲ ἐμεναν ἐπεμῆνεν πλεον προσοπον κοντὰ εἰς τῶν
 αὐθέντη, ὡς καθὸς θελετε τὸ πληροφορεθῖ, καὶ ἀπο τὰς γραφὰς τοῦ
 ἀποκρισιარიοῦ σας, λιπον καὶ ἐγὼ φενετε με καλὰ ὡς φιλοσας, ὅτη
 να στρεψετε τὸ καστρὸ. μὴ να δοσι ὁ θεὸς, να τελιοθῖ ἡ δουλιὰ ὡς
 καθὸς ἔσηντιχάμεν ἀλλίλος. ληπον τελιονόντας ἡ δουλιὰ καὶ γι ἀγαπεί
 ἐτοῦτι να συντιχῆς τῆς αὐθέντιας ἐκ μερὸς μου διὰ φιλία, ὅπου
 ἡχαν ἡ γονε ἡ μου ἐκπαλε. φενετε με καλῶ διὰ πλεον βεβεοσῆν
 καὶ θεμελίον τῆς ἀγαπῆς, να δόσουν καὶ τὸ νισὺν τῆς Καϊφαλονίας,
 ἐπιδὴν δὲν ἐναὶ καλὸ, να ἐναὶ εἰς τὸ μεσον, ληπον πασχισὸν εἰς τοὺς
 αὐθέντα[ς], μὴ να δοθῖ καὶ αὐτὸ πρὸς ἡμᾶς· καὶ ἐτοῦτην τιν ἡπο-
 θεσιν τῆς Καϊφαλλονίας σε τὴν γραφὸν εἰς ἀπολογὸν μου, να τὴ
 συντιχῆς τοὺς αὐθέντας, ἐπιδὴν ἐδο αλὼς κανίς δὲν τὸ ἡξερῆς περὶ
 ἐτοῦτο, ληπον πασχίξισε καὶ περὶ αὐτὸ. καὶ ἀς ἐχομεν γοργὰ ἀπο-
 κρισῆν, ὅσον ἐναὶ δινάτο. οὐχὶ ἀλὸν, μόνον τα ἐτι σοῦ πολλὰ. ἐν
 Κόσταντινίου πολεὶ μινὶ δικαίβριον κα'.

XXXVII. (1503) 25. februarii.

Bajazet II. sultanus conqueritur navem turcicam captam fuisse a Venetis.

Σουλταν Παγιάζητ, Θεοῦ χαρητί βασιλεὺς μεγίστος καὶ αυτοκράτορ ἀμφοτέρων τῶν ὑπέρων, Ἀσίας ται Ἑβρώπης, καὶ τῶν ἐξῆς, πρὸς τὸν ὑψιλοτατὸν καὶ ἐκλαμπροτατὸν καὶ ὑπερτιμὸν δούκα τῆς ἐκλαμπροτατῆς αὐθεντίας τὸν Βενετιῶν, κύρο Λεονάρδον Λορδαν, χαιρην. γίνεσκε δὲ ἡ ἐκλαμπροτισσοῦ, πὸς κατὰ τὸ παρων ὁ σκλαβὸς μου ὁ Μουσταφα μπεσις, ὁ φλαμπουραρῆς τοῦ Ἀδλονος, ἐστίλεν γραφὴν εἰς τὴν βασιλίαν μου, καὶ ἀνεφερεν, πὸς ἀρματοσεν ἕναν τοῦ περγαντινῖν καὶ ἐβάλεν μεσα δούλους τοῦ καὶ ἀνθρώπους τοῦ τριαντατεσσαρους, τοὺς ὅπιους ἐστελεν πρὸς τὸ μέρος τοῦ Χερσέκ εἰς κατὶ ποστατικὰ τῆς πατρίδος τοῦ, ὅπου ἐχῆν ἐκεῖ καὶ ἡπιγεγονίας ἐκίθες τοῦ Ῥαγουζίου ἀπεντισεν τὸ ἡρίμενον περγαντινὸν ἕναν σὰς κατεργόν, τὸ ὅπιον κατεργόν ἦλθεν ἀπανοὺ τοὺς καὶ ἐβισιτισε τοὺς, καὶ ἐπιασεν τοὺς ἀνθρώπους ὅλους καὶ τοὺς τριαντατεσσαρους, καὶ ἐσκοτώσε τοὺς, καὶ τὸ μπεργαντινὴν ἐφουνταρισεν. ληπόν ἡξευρεται, τὸ ἐτούτο εἶναι μεγαν τιποτας καὶ ἐναντιῶν τῆς σινφονίας μας καὶ μεγάλον φτεσιμον καὶ ἐτία τοῦ κακοῦ πρὸς τὴν ἀγαπὴν καὶ ὀρκους, ὅπου ἐχομεν διὰ μεσοῦ μας. δι' ἐτούτο ἡδοντας τὴν παρουσαν μας νὰ ἐξεταξῆται καὶ νὰ ἐβρεται ἐκῆνον τὸ κατεργόν καὶ τοὺς κακοπιούς ἀνθρώπους, καὶ νὰ πεδευσεται αὐτοὺς κατὰ τὰ καπιτουλα, ὅπου ἐχομεν διὰ μεσοῦ μας, καὶ νὰ ἐπιστρεφεται καὶ τὴν ζιμιαν αὐτοῦ. ὅ τε καὶ ἀλῆος πιγῆσεται, καὶ δὲν ἐβρεται καὶ πεδευσεται τοὺς κακοπιούς, νὰ ἦσεν πληροφορεμένι, ὅτι γενήσεν ἐτία τοῦ κακοῦ, καὶ εὐγίκαται ἐξοῦ ἀπὸ τοὺς ὀρκους καὶ καπιτουλα μας. ληπόν περὶ ἐτουτοῦ νὰ ἐχομεν ἀποκρισιν γοργὰ καταλεπτὸς, τι ἐπιήσεται. ἐν Κοσταντινουπόλει μηνὶ φλεβάριου κε' †.

Orig. chart. tabularii Veneti.

XXXVIII. 1503, 8. augusti.

Bajazet II. sultanus duci Venetiarum, Leonardo Lauredano, scribit de pace.

Σουλτάν Παγιαζίτ χάν, Θεοῦ χάριτι βασιλεὺς μεγίστος καὶ αὐτοκράτορ ἀμφοτέρων τῶν ὑπέρων, Ἀσίας τε καὶ Ἑβρώπης, καὶ τῶν ἐξῆς, εἰς τὸν ὑψη-

λότατον καὶ ἐκλαμπρότατον καὶ ὑπέρτιμον δοῦκα
 τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τον Βενετιῶν, κύρο
 Λεοναρδόν Λορδαν, χαιρην. τῶν ἀξίων καὶ πρεποντα χερετισμον μετα της
 προσικουσης διαθεσεος μπέμπομεν τι ἐκλαμπροτι σου. γνωστον ἔστο τι
 σει ἐκλαμπρότι, πὸς προ της ἀλῆς ἐστιλατε εἰς τὴν βασιλίαν μου τὸν
 σεγρεταριον σας διὰ ζιτισὴν ἀγαπῆς, τὴν ὅπιαν ζιτισὴν ἐστρεξεν ἡ
 βασιλίαν μου, καὶ ἀπανου εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἐγγραφὶ ὀρκοματι-
 κον, το ὅπιον ἤχαμεν στείλει μετα τοῦ σεγρεταρίου σας ὁμοῦ μετα
 καὶ τοῦ δούλου μου τοῦ Αλει. ἤδοντας γοῦν ἡ ἐκλαμπροτισας το απο-
 σταλμενον ὀρκοματικον καὶ τα εσον μέσα γεγραμενα ὅλα, αὐτὰ καλος
 ἐστρεξατε, καὶ ἐνεμπροσθεν τοῦ απεσταλμενου μου σκλαβου τοῦ Αλει
 ελάβετεν ὄρκον καὶ ὁμοσατε, καὶ μετα ταυθα απεσθίλαται τον ἀξιον
 καὶ πεπιστευμενον ἀποκρισιάριον σας, μισερ Ἀνδρεα Γρητι, ὁμοῦ μετα
 τοῦ σκλαβου μου, καὶ ἦλθαν εἰς τὴν Πορταν τῆς βασιλιας μου, δοῦ-
 λοπιοντας, πὸς το απεσταλμενον μας ὀρκοματικον καὶ τα εσοντα
 μέσα γραμενα ὅλα αὐτὰ ἐστρεξεται μετα ὄρκου, ληπον ὅλα καλος
 ἐπλιροφορεθιμεν· δι ἔτουτο παλὴν ἡ βασιλίαν μου εἰς το ὀρκοματικον,
 ὅπου ἐπροεστίλαμεν εἰς τα, ὅσα ἦναι μέσα γραμένα, ὅλα κρατοῦμεν
 βεβεα καὶ στερεα, καὶ ἀλεος ου δυνατε γενει, καὶ οὗτος να ἦστέν
 πλεροφορεμενοι, καὶ με τους προηριμενους ἤχαμεν στείλει ἐξοῦ απε το
 ὀρκοματικον ἀλὴν γραφὴν μας, ἡ ὅπια ἐδιαλαβανε διὰ τα πρᾶματα,
 ὅπου ἐπαρθισαν μέσα ἀπο τὴν Ἀγίαν Μαυραν, καὶ διὰ τον μουσουλ-
 μανον τον βιον, ὅπου ἐπιραν· ληπον καὶ ἐκηνιν τὴν γραφὴν καὶ ὀριζ-
 μον μας, ὡς καθὸς διαλαβανι καὶ γραφί, καὶ αὐτὴν βεβεα καὶ στε-
 ρεᾶ κρατοῦμεν, καὶ ἀλεος οὐ δυνατε γενι, καὶ οὗτος να ὦστέν πλιρο-
 φορεμενι· καὶ μι ἔσοντας εἰτιὰ τοῦ κακοῦ ἐκ μεροῦ της ἐκλαμπροτι-
 σας, μιτε ἀπο ἑμας θελὴν γενι ποτε, καὶ οὗτος να ἦστέν πλιροφορε-
 μενι. ἀλον δε διὰ τυνες υποθεσεις, ὅπου ἦναι εἰς το μισον, να σιμπε-
 ρανθουσην, ἐκρατισαμεν τον ἀποκρισιარიον σας· καὶ οὗτος να το ἤξευ-
 ρετε. ἐγγραφὶ ἐν τι αὐλι της ἡμετερας σουλτανικῆς ἐξουσιας ἐν Κ ο-
 σταντηνου πόλι μινὶ αὐγουστοῦ τοῦ ἔν ετι Χριστοῦ
 κατὰ βασεος 1503.

*Orig. chart. tabularii Veneti cum signo imperatoris aureo et quinque
 primis lineis aureis.*

XXXIX. 1503, 6. octobris.

*Bajazet II. sultanus duci Venetiarum, Leonardo Lauredano, scribit de iure
baiuli Venetorum Constantinopoli.*

Σουλτάν Παγιαζίτ χάν, Θεοῦ χάριτι βασιλεὺς
μέγιστος καὶ αυτοκράτορ ἀμφοτέρων τῶν ὑπέρων,
Ασίας τε καὶ Ευρώπης, εἰς τον εἰφιλότατον καὶ εκ-
λαμπρότατον καὶ υπέρτιμον δοῦκα τις ἐκλαμπρο-
τατης αὐθεντίας τὸν Βενετίων, κύρο Λεονάρδων Λαουρετηνον, χαιρεν.
τῶν ἀξίων καὶ πρεπόντα χαιρετισμὸν μετὰ τῆς προσικούσης διαθέ-
σεως πέμπομεν τι ἐκλαμπροτι σου· κατὰ τὸ παρὸν διὰ βεβεοσην τῆς
φιλίας καὶ ἀγαπης, ἣν ἐπισησαμεν, ἐστίλατε εἰς τὴν βασιλίαν μου τὸν
εὐγενι καὶ τετιμιμενον αποκρισιاريον σας, κύρο Ἀνδρεαν Γρήτι, τὴν
ὀπίαν φιλίαν καὶ ἀγαπην ἢ βασιλίαν μου ἐστρεξεν καὶ ἐβεβεοσεν.
ἀνεφερεν δε καὶ αλον, ὃ τι αὐτον ἐπαραγγίλατε, προς τὴν βασιλιαν μου,
καὶ ἐπλιροφορεθιμεν τα καλος, μαλον περι τοῦ ορκοματικου, ὁποῦ
επροεστιλαμεν τι ἐκλαμπροτίσου, καὶ ἐδιελαβανε, ὅτι ὁ μπαήλσας να
ἐρχεται ἐδο, καὶ ἀπανου εἰς τὴν πλήροσυν τοῦ χρόνου να τον αλασε-
ται, καὶ να στελεται αλον, καὶ εἰς τουτο ἀπανου ἐγινεν καὶ τὸ ὄρκο-
ματικόν· τορα γοῦν ἢ ἐκλαμπροτίσου αἰτισιες εἰς χαρην, ὅτι ὁ μπαή-
λσας να ἐρχεται να στεκεται κατὰ την προτην νομὴν καὶ σινιδια,
ὁποῦ υτον· καὶ δι ἐτούτο ἢ βασιλιαν μου ἐστρεξεν τὴν ζιτισην τῆς
ἐκλαμπροτισου, καὶ ὀρισαμεν, ὅτι ὁ μπαήλσας να ἐρχεται να στεκε-
ται τρης χρονους, καὶ πλιροντας ὁ τρης χρόνει να ἔχι ἀδιαν να ὑπα-
γενει καὶ να ἐρχεται αλος εἰς τον τοπον του. αλον δε ἐζιτισαται ἐκ
τὴν βασιλίαν μου, ὅτι ἡ ἀνθρωπει σας καὶ ἡπραματευτε, ὁποῦ ἐρ-
χονται εἰς τῶν τοπον τῆς βασιλίας μου, να ἡμποροῦν να στεκονται
κατα την νομὴν καὶ συνίθιαν, ὁποῦ ἦτον παρα τας αρχας· ληπόν
ἐστρεξαμεν καὶ αὐτό, ὅτι ἡ ἀνθρωπει καὶ ἡπραματευταδεσας να ἐρ-
χονται εἰς τον τοπον τῆς βασιλίας μου, ναπραματεβονται καὶ μεχρει
τρης χρονους, καν τις να μὴν τυὸς προτεγγίξει δια χαρατῆην. καὶ
ὁ ἀποκρισιاريον σας τὴν ἐπιρесиαν αὐτου καὶ το χρeos καλος ετε-
λίοσεν, καὶ ἀφ ἱμον προς αὐτόν το πρεπον ἐγυνεν, καὶ ὀρισα καὶ ἐατιλα
αὐτόν. ἐγραφην ἐν τι αὐλῇ τῆς ἡμετερας σουλτανικῆς ἐξουσίας ἐν ἐ τ ι

Χριστοῦ καταβασεως, αψ' ἐν Κοσταντηνου πολεως
μινὶ οκτοβριου 5.

*Orig. charta bombae. tabularii Veneti. Signum imperatoris aureum et
primae tres lineae scriptae auro.*

XL. 1503, 22. decembris.

Bajazet II. sultanus mittit Iacobum legatum Venetias.

Σουλταν Παγιαζιτ, Θεοῦ χαριτι βασιλεws μεγιστος
καὶ αυτοκρατορ ἀμφοτερων τῶν ὑπυρον, Ασίας ται Εβροπης, καὶ τῶν
ἐξίς, πρὸς τὸν ὀφιλότατον καὶ ἐκλαμπροτατον καὶ ὑπερτιμον δούκα
της ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιων, κύρο Λεοναρδο Λαου-
ρεντίννο, χαιρήν' τὸν ἀξιον καὶ πρεποντα χαιρειτημον μετα της προσ-
ικαύστης διαθεσεως πεμπομεν τι ἐκλαμπροτισου. γνωστον ἔστο τι σει
ἐκλαμπροτι, πὸς κατὰ το παρῶν δι αὐξίσης της ἀγαπης, τὴν ἔχομεν
δια μεσου μας, καὶ δια να μαθομεν καὶ περι τὴν ἡγίαν καὶ καλο-
καγαθια σας, στελομεν τῶν παρον σκλαβον μας Γιάγουπην αποκρι-
σιاريων πρὸς τὴν ἐκλαμπροτισου, του να σας πληροφορεσι καὶ περι
τῶν ἡγίων ἡμων, να ἐφρανθιτε, εἰς το να αὐξάνι καὶ ἡ ἀγαπι μας τὴν
καθεχάστον' ἐτι δε προ της αλης, ὑποῦ σας ἡχαμεν σιλι το ορκομα-
τικον με των σεγρεταριον σας, καὶ ἡχαμεν ὀρισι, ὅτι κατὰ το ὀρκο-
ματικον, ὑποῦ ἐστιλαμεν το, ὁμιος να γραφεται καὶ να ἐστιλατε
προς τὴν βασιλίαν μου. το ὑπιον ἐγράφεται καὶ ἐστιλατε με των
αποκρισιάριον σας, μισέρ Ἀνδρεα Γρίτι, καὶ διαλαμβανει, ὅσαν να
ὕτον γραμένον ἐκ μερος της βασιλιας μου· δι ἐτούτο ἐναι χρια, να με
τα γραφεται αλον ορκοματικον, να ἐγρικατε ἐκ μερους σας, ἡγουν εἰς το
ὄνομαν σας γραμένον, το δε ἡ λεξες καὶ ὑποθεσες να ἦναι ἐκονες
απατα, ὑποῦ ἡχαμεν σιλι με το ἐδικον μας ορκοματικόν· οὐχι ἄλεος.
καὶ να το σιλιταται με τον παρὸν σκλαβον της βασιλίας μου, να τον
φερι·εἰς τὴν βασιλιαν μου, καὶ [ὁ] ἡριμενος σκλαβος μου τελιοντας τὴν
ὑπερεσιαν του να ορυσεται καὶ να σιλιταται αὐτὸν προς τὴν βασιλίαν
μου. ἐγραφι ἐν τι αὐλῃ της ἡμετέρας σουλτανικης ἐξουσίας ἐν μινι
δικεβριου εἰς τας κβ' ἐν ετι Χριστοῦ κατεβα-
σεως, αψ'.

*Orig. chart. tabularii Veneti cum signo imperatoris aureo et caeruleo et
prima linea aurea.*

XLI. 1504, 17. iunii.

Bajazet II. sultanus duci Venetiarum, Leonardo Lauredano, de quadam controversia.

Σουλτάν Παγιαζήτ, Θεοῦ χάριτι βασιλεὺς μεγίστος καὶ αυτοκράτορ ἀμφοτέρων τῶν ἡπείρων, Ἀσίας τε Ἑβροπῆς, καὶ πάσης παραθαλάσσης καὶ τῶν ἐξίς, πρὸς τὸν ἡφιλοτατόν καὶ ἐκλαμπροτάτον καὶ ὑπερτίμον δούκα τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τὸν Βενετιόν, κυροῦ κυρο Λεονάρδον Λαουρεντηνόν, χαιρὴν· τῶν ἀξίων καὶ πρεπόντα χερετήσμον πέμπομεν τι ἐκλαμπροτὶ σου. κατὰ τὸ παρὸν ἐστίλατε εἰς τὴν βασιλίαν μου τὸν ἀποκρισιარიόν σας Γεωργίον Νεγρὸν σεγρεταρίων σας, ὅποιος ἦλθεν καὶ ἐτελίσσεν τὴν ὑπηρεσίαν του· πλὴν δὲ πρὸ τῆς ἀλῆς, ἡγούον ὅπου σας ἡγάμεν στίλι τὸν πεπιστευμένον μας σκλαβὸν ὀνοματὶ Γιακουπὴν ἀποκρισιარიόν, μετὰ ἐκῆνου ἐστίλαμεν σας καὶ γραφὴν μας, ἣ ὅπια ἐδιαλαμβανε, ὅτι τὸ ὀρκοματικόν, ὅπου σας ἡγάμεν προεστίλι, αὐτὸ ἐκὼν παρομιὸς νὰ γραφῆτε, νὰ διαλαμβανὶ ἐκ μερὸς σας, καὶ νὰ τὸ στίλατε εἰς τὴν βασιλίαν μου, τὸ ὅπιον ἐτραψετε καὶ ἐστίλετε τὸ με τῶν σκλαβῶν μας τὸν Γιακουπὴν, ὅποιος ἦλθεν καὶ ἐπαρέδωσε τὸ εἰς τὴν βασιλίαν μου· καὶ ἐπαρεστήσαμεν τὸ με τὴν κοπίαν, ὅπου ἡγάμεν στίλι ἐμῆς, καὶ ἐβρεθὶ εἰς ἐναντὶ τοποῦ εἰς μίαν ὑποθέσιν ἐναντιῶν, ἣ ὅπια ὑποθέσης διαλαμβανὶ εἰς τὸ ἐδικὸν μας ὀρκοματικόν, ὅτι ἐνας βενετικὸς, ὅπου νὰ εἷχει μίαν ὑποθέσιν ἡ διαφοράν με ἐναντὶ χαρατζαρήν, καὶ νὰ φερί μαρτιρίαν ὁ βενετικὸς ἀπανοῦ εἰς τὸν χαρατζόμενον μαρτιροῦς, ὅπου νὰ ἦναι χαρατζόμενι, ἐκὼν ἢ μαρτιρεῖ νὰ στεργόνται ἀπανοῦ εἰς τὸν χαρατζαρήν· τοδε τὸ ὀρκοματικόν, τὸ ἐστίλατε ἐσῆς, διαλαμβανὶ, ὅτι ἐὰν ἐνας βενετικὸς εἷχη διαφοράν με ἐναντὶ χαρατζαρήν, ἢ μαρτυρία τοῦ βενετικοῦ νὰ ἀπερνάει ἀπανοῦ εἰς τὸν χαρατζαρήν· ληπὸν ἐτοῦτην τὴν διαφοράν, ὅταν ὅτον ἔδο ὁ ἀποκρισιარიόν σας, ἐγένεν καὶ ἐσυντίχεν, ἀλλὰ οὐδὲν τὴν ἐστρέξαμεν δι' ἐτοῦτο ἐὰν μὲν καὶ συνεβί τιοῦτο ὑποθέσης, θελομεν τὴν στεργίν, ὅς καθὼς διαλαμβανούν τὸ ὀρκοματικόν τὸ ἐδικὸν μας, καὶ οὗτος νὰ ἦσταν πληροφοριμενι. ἄλλον δὲ πρὸ τῆς ἀλῆς, ὅπου ἡχεν ἐλθὶ εἰς τὴν βασιλίαν μου ὁ ἀποκρισιარიόν σας ὁ Ζαχαρίας, διὰ νὰ πηῇ εἰς τὴν ἀγαπὴν, καὶ ὅταν ἦλθε, διὰ νὰ γίρῃσιν, ὅταν τοῦ ἔδοσαν τὸ ὀρκοματικόν με τὸ ἡδιὸν μου χερὴν, τότε σὺν τὸν ὄρυσεν ἡ βασιλίαν

μου απατα με το στομαν μου, καὶ επαγγίλα τον, οτι το νύσην λεγομενον Λεσην παρα τας αρχας ὅτον ἐδικον μας καθολικα και εις ὀριζμον της βασιλειας μου, καὶ ἐκει ἀπατα εχομεν καὶ τα ἀμπαρια τὸν αλατιον μας, το ὅπιον, ὥσπερ το ἤχαμεν καὶ ἐμπροσθεν ἡδιον καὶ εις τον οριζμον μας, οὗτος παλὴν ἐγρικατε εις την ἀγαπην και σινι-
 βασην μας, καὶ ἐκυνο ανταμα ἐγρικατε, ὡς καθος το ἐπροουσαμεν, καὶ μετα ταῦτα παλὴν, ὅταν ἤλθεν ὁ μίστερ Ανδρέας, καὶ ἐκυνον κατα ἀποφασεος το ὅμιος επαγγίλαμεν, ὅτι το νύσην λεγομενον Λεσην ἐνε ἐδικον μας, καὶ ἐκυνον ἀντάμα ἐγρικατε εις τὴν ἀγαπην μας, το ὅπιον ἤχαμεν οὔρσι καὶ παρεγγίλι ἡ βασιλία μου ἀπατα τοῦ Ζαχαρια το παρα τας αρχας καὶ παντοτουνα ἐνε ἐδικον μας, το ὅμιος παλὴν με τῶν πεπιστευμενον μας σκλαβον τον Γιακουπην ἐστίλαμεν σας γραφιν μας, ὅτι το νισι Λεσι διάλαμβανι, καὶ ἐγρικατε ἐδικον μας εις την ἀγαπην μας, ὡς καθος ἤχαμεν οὔρσι καὶ παρεγγίλι καὶ τῶν ἀποκρισιاريον σας· τοῖα γουν ἡ ἐκλαμπροτισου μας ἀποκριθιται με γραφιν σας, ὅπου μας ἤφερεν ὁ σκλαβος μας ὁ Γιαγουπης, το πὸς ἐπαρεγγίλατε τοῦ ἀποκρισιاريου σας Γεοργίου Νέγρου, να μας ἀπιλογιθι εις την ὑποθεσην του νισιου λεγομένου Λεσυν, ὅπιος μας ἀποκριθικεν, καὶ ἐγρικισαμεν ἐκ τοῦς λογους τουτο· ἀκομην δεν το ἐπαρετιθιται ἐκυνον το νύσην. ληπὸν τρις φορας ἐνε, ὅπου σας το ἐμνησαμεν, ὅτι να λιπεται παντελος ἀπο ἐκυνο το νισυν, καὶ να ἐπαρεται το χεριν σας καὶ τον ορισμον σας καὶ τους ἀνθρωπους σας ἀπε ἐκνυθε· τογαροὺν παλὴν ἐπαρεγγίλαμεν καὶ τοῦ παροντος ἀποκρισιاريον σας κὺρ Γεοργίου Νέγρου, καὶ ὀρυσαμεν τον με το ἡδιον μας στομα, ὅτι ἀπὸ ἐκυνον το νύσην λεγομενον Λεσην να λιπεται παντελεις, καὶ να ἐπαρετε καὶ τους ἀνθρωπους σας καὶ πρᾶματα σας ἀπο ἐκινυθε, καὶ πλεα ἀπο του νυν καμιν ετιαν και ἀφορμὴν να μην ἐβρετε περι ετουτου του νισίου, διοτι ὁ λογος μας καὶ οριζμος αλεος οὐ δύνατε γενι, καὶ ἂν μεν ετουτην τὴν φοραν δεν ευγαλετε τον οριζμον σας καὶ τους ἀνθρωπους σας ἀπο ἐκινυθε, νὰ ἦστεν πληροφοσεμενι βεβρα, ὅτι θελο οὔρσι, καὶ θελουν χαλασι καὶ ριμαξι καὶ καὶ ἀφανίσιν ἐκυνον το νισυν, ἐπιδὸν εις τὴν ἀγαπην καὶ ὀρκους μας δεν ἐνε ἐναντιον, ὡς καθος ἤχαμεν παρεγγίλι καὶ τον ἀποκρισιاريον σας· καὶ ὁ ἀποκρισιاريον σας τὴν ἐπιρειαυ ἀυτοῦ καὶ το χρεος κᾶλος ἐτελίσσεν, καὶ ἀφ' ἑμιν πρὸς αὐτὸν το πρεπον ἐγινεν, και ορισα καὶ

στιλι αὐτόν· ἔγραφε ἐν τῇ αὐτῇ τῆς ἡμετέρας σουλτανικῆς ἐξουσίας ἐν τῇ περιοχῇ ὀνοματι Δερκούς. ἐν μινι ἰουνίου ιζ' ἐν ἐτὶ Χριστοῦ κατεβασεος 1504.

Orig. chart. tabularii Veneti cum signo imperatoris nigro.

XLII. (1513) 15. iunii.

Selim sultanus scribit duci Venetiarum, Leonardo Lauredano, de expeditione asiatica.

Σουλταν Σελίμ σαχ, θεοῦ χαρητὶ βασιλεὺς μεγίστος καὶ αυτοκράτορ ἀμφοτέρων τῶν ὑπέρων, Ἀσίας καὶ Ἑβρώπης, καὶ τῶν ἐξῆς, πρὸς τῶν ἐκλαμπροτάτων καὶ υπερτιμῶν δούκα τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, κύρω Λεονάρδον Λαουρεντήνον, χαίρην· τῶν ἀξίων καὶ πρεπόντα χερετισμὸν μετὰ τῆς προσικουσῆς διαθεσεως πεμπομένης τῆς ἐκλαμπροτίας. γινώσκετε, πὺς με τὴν βοήθια τοῦ ἐπουρανίου θεοῦ καὶ με τὴν εὐχὴν τῶν γονέων μας ἀσικόθιμεν εἰς τὰ δεκά τοῦ ἀπριλίου μηνὸς ἀπὸ τὴν Ἀρμενίαν, καὶ ὑπῆγαμεν με τὰ φουσατὰν τῆς Ανατολῆς εἰς ἕναν κάστρον θεοκτιστόν, δυνατοτάτον ὑπερβολικὰ, ὅπερ ἔνε κλιδὴν Ἀραβίας καὶ Περσίας, ὀνοματι Κιαμαχὴν, τὸ ὅπιον ὅτον ἐκῆνον τοῦ ἀσέυει καὶ ἀπιστοῦ ὅπερ ἐδιόξαμεν καὶ ἀφανίσσαμεν Περσῆς. καὶ διὰ νὰ ἐνε ἀναγγεῖον, νὰ ἐνε τῆς βασιλείας μου τὸ ἡρμιμενὸν κάστρον, ἐδιέβιμεν ἀπανοῦ τοῦ, καὶ ἐσοσάμεν εἰς τὰς δεκάτο τοῦ μαχίου, καὶ τὴν ἡμέραν αὐτὴν, ὅπου ἐσοσάμεν, ἐστίσσαμεν τὰς σκεβες, καὶ ἐδοσάμεν τοῦ πολέμου φοβερῶν, καὶ ὥς διαβόντες τοῦ μεσημερίου ὑπῆραμεν τὸ εἰποσπαθίον, καὶ κοφάμεν ὅλους, μικροὺς, μεγάλους, καὶ ἐκίριεψάμεν ὅλην τὴν περιοχὴν τοῦ καὶ τοποὺς τοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα ἀσικόθιμεν ἀπὸ τοῦ ἡρμιμενὸν κάστρου, καὶ ὑπῆγαμεν τὰ ἀπανοῦ ἐνός ἀφέντος πλίσιον τὸ αὐτοῦ κάστρου ὀνοματι Ἀλατοβλεις, ὅπιος ἐν ὃ ἦτων με ἐκῆνον τῶν ἀπιστῶν ὅπερ ἐδιόξαμεν καὶ ἀφανίσσαμεν Περσῆς, διὰ νὰ ἐνε πλίσιον τοῦ, μάλον ὅταν ἡπῆγαμεν κατὰ τοῦ ἀσεβῆν Περσῶν, ἐγγίξεν καὶ εἰς τὸν τοπὸν τῆς βασιλείας μου, καὶ ἐξιμίσεν ὁ αὐτὸς ἡρμιμενὸς Ἀλατοβλεις, δι' ἐτοῦτι ἐδιέβιμεν ἀπανοῦ τοῦ, καὶ τὸ νὰ σεβομεν εἰς τῶν τοπὸν τοῦ, ἐδοσεν τῆς φυγῆς, καὶ παρευθὺς ὤρισεν βασιλῖα μου, καὶ ἐστῆλαμεν τὸν βεζιρὴν μας Συναπασία με δεκάπεντε χιλιάδας ἀνδρες ἐκλεκτοὺς κατὰ τοῦ τοῦ,

καὶ εὐτασεν καὶ ἔσωσε αὐτον εἰς τοποὺς καὶ κλισούρας δυνατοὺς, καὶ ἴδοντας ὁ ἡρμιμενος Αλατοβλεις, ὅτι εὐτασαν τον, ἐγίρισε με ἡκοσι χιλιάδες φουσατον, καὶ ἐπολεμίσαν εἰς τας ἐντακα του ἱουνιου μηνος, καὶ ἐτζακισαν καὶ ἐπιασαν αὐτον, ἡγουν τον Αλατοβλαν καὶ τσε-
ρους του υἱους, καὶ ἐκοφαν την καιφαλην τον ολονον· το ὅμιος καὶ το ἐπλιπον του φουσατον ὅλου ἐκοφαν καὶ αφανισαν, καὶ τοὺς το-
ποὺς ὅλους καὶ καστρην του ὅλα ἐπιραμεν, καὶ ἐκιριεψαμεν με ὅλην τον την περιοχην. λιπον δια να ἦσταν φιλι μας ἐγγαρδιακει, καὶ δια να εχομεν εἰς το μεσον μας καλεῖ ἀγαπην καὶ φιλιαν, στελομεν τον παρον σκλαβον μας τζαους Σουλεημαν εἰς σε χαρισην τις νικης καὶ της αὐξίσης τις βασιλίας μου εἰς το να ἐφράνθεται καὶ χαρηται ἐν καρδιας ὡς καλι καὶ πιστοὶ φιλι μας, ὅπου ἦσταν· ἐγραφι εν τι αυλι και κατουνοτοπω της υμετερας σουλτανικης ἐξουσίας ἐν το καστρο καὶ θρονο Αλατοβλαν εναντιον ἐν μηνει ἱουνιου ιε'.

Orig. chart. tabul. Veneti cum signo imperatoris nigro.

XLIII. 1513, 25. octobris.

Selim sultanus duci Venetiarum, Leonardo Lauredano, scribit de conditionibus pacis.

Σουλταν Σελιμ σαχ. θεοῦ χάριτι βασιλεὺς μεγίστος καὶ αὐτο-
κρατορ ἀμφοτέρων τον ὕπρων, Ἀσίας ται Εβροπης, καὶ των ἐξης,
προς των ἐκλαμπροτατον καὶ ὑπερτιμον δουκα της ἐκλαμπροτατης
αὐθεντίας τον Βενετιων, κύρο Λεοναρδο Λαουρετηνο, χαιρης· τον αξιον
καὶ πρεποντα χαιρετησμον μετα της προσικουσης διαθεσεως πεμ-
πομεν τι ἐκλαμπροτισας. κατα το παρων ἐστίλατε εἰς την βασιλίαν
μου τον εὐγενει καὶ τετιμιμενον ἀποκρισιάριον σας, κύρο Αντονίου
Ἰουστιανο, μετα της γραφουσας, ἀπο των ὅπιον ἐγρικισαμεν παν πρᾶμα
καλὸς το ὑπ' αὐτον ἐπαρεγγίλατε, μάλον και προς την ἀγαπιν καὶ
φιλικ, ὅπου ἐχαιται προς την βασιλίαν μου. το ὅμιος ἐζύτισεν του
να ἐξανακαινοργοσιμεν καὶ τα καπιτούλα μας, ὅπερ ὄχαιτε καὶ με
των μακαρητην, τον πατεραν μου, το ὅπιον ἐστρεξαμεν καὶ ἐβεβεό-
σαμεν καὶ ἐξανακαιργοσαμεν αὐτα, καὶ ἐδοσαμε τα εἰς χιρας του
ἡριθεν ἀποκρισιαριου σας, τα ὅπια θελεται ἡδι καὶ καταλαβιν, ὡς
καθὸς ὅταν καὶ με τοὺς γονεους μας, καὶ καλιτερα, μαλιστα εὐγα-

λαμεν καὶ καπιες διαφορες, ὅπου δεν τις ἠθέλισε ὁ αποκρισιარიον σας δια να μην ἦνε πρεπον· ἀλιθια εβαλαμεν καὶ ἡμης ἐναν πουντον, τον ὅπιον ὁ αποκρισιάριον σας δεν των ἐστρεξεν ποσος, αλα ἐμης δια να ενε πλεα σφικτοτερει ἢ αγαπην μας, ἐβαλαμεν τον πουντον ἐκηνον, ὅπερ θελεται ἡδι, καὶ αν σας φανι καλον, να τον στρεξετε. ἡδου καλω ὅτε καμετε, οσας σας φενεται, επιδην ἡ βασιλιαν μου χορηξ ἐκηνον τον πουντον δε στρεγομεν την αγαπην σας, καὶ ουτος να το ἡξερεται. καὶ ὁ αποκρισιარიον σας την ἐπιρεσιαν αυτου καὶ το χρεος καλος ετελειεσμεν, καὶ αφ ἱμον προς αυτὸν το πρεπον εγυνεν, καὶ ὕρισα, και ἐστιλι αυτον εις το να σας αναφερει περι τον ὕμον ἡγιον μας, να εφρανθιται. ἐγραφι ἐν τι αυλι της ἡμετερης σουλτανικης εξουσίας εν το καστρο καὶ χορα Ανδριανουπολι μινι οκτοβριου κέ' ἐν ετι προφिति μας Μοχαμετ 919, το δε Χριστου καταβασεος 1513.

Orig. chart. tabularii Veneti cum signo imperatoris aureo.

XLIV. 1529, 13. novembris.

Suleiman sultanus duci Venetiarum, Andreae Gritto, de expeditione contra Vindobonam facta.

Σουλταν Σουλεημαν σαχ, θεοῦ χαρητως βασιλεως μεγηστως Κωνσταντινουπωλεως καὶ αὐτωκράτορ ἀμφωτέρων των ἡπιρων, Ἀσίας στέ καὶ Εβρώπις, Περσων ντων καὶ Αραβων, Σιρήας, Μέκας καὶ Ηερουσαλεμ καὶ πάσις γης Ἑγήπτω καὶ πάσις παρεθαλάσις κήρυως κηρηως καὶ αὐτοκράτωρ καὶ των ἐξης, ἡς τιν ἐγλαμπρωτατην καὶ τετυμιμένην αφεντιάν των Βενετηκων, κήρω Αντρέαν Γρήτην, δωκαν των ἀξων πρεπωντα χερετησμων καὶ ὡς χρηζης. γήνωσκε η ἐγλαμπρώτι σας, ὅτι με τήν βωήθηαν τοῦ μεγαλωδινάμωυ θεοῦ ὠρησε η μεγηστι βασιλλῆα μου ὠλα μου τα φουσατα μου, καὶ εσικώθη καὶ η μεγήστι βασιλῆα μου μὲ ὠλα μου τα φουσατά μου, καὶ ἐπιγαμε ης τω ρηγατω τις Ουγαρηας, καὶ εβρέθημαν με των ρήγαν του τώπου εκήνου, καὶ επωλεμισαμε μὲ τήν βωηθυαν του θεοῦ ἐνηκησαμε των, καὶ εσχωτόσαμε των, καὶ ἐπίραμε ολα του τον τόπων, καὶ ηστερα ηρθε ω Ηοανῆως απο των τοπω του Ἑρδέλη, καὶ εκάτζε ης τω τωπω του ανοθεν ρύγως, καὶ εστιλε ἀπωκρησαρηον ης τιν Μπωρταν της μεγήστις βασιλλῆας μου δια τω ρηγατω, και η

μεγίστι βασιλῆα μου τῶν ἀνοθεν Ἡωανῶν των ἐστερξε, καὶ ἡστερω εἰκωθῇ ὡ Φερντιναντῶς ὡ ἀδερφός του ρηγῶς της Σπανῆας, ὡπου ἤτῳνε ρηγῶς ἡς τιν Μπωεμίαν καὶ ἀριζιδῶνκας ἡς σὶν Αλαμα-
νηαν, με καμπῶσια φουσατα, καὶ ἡρθε ἀπανου ἡς των ἀνωθεν ρηγαν των Ἡωανῶν, καὶ ἐπὶρε τὴν Μπουνταν τῷ σκάμνῃ του καὶ τὴν πω-
ρῶνα του, καὶ ἐβαλε τὴν ἀνωθεν κωρωναν ἡς τῷ κίφαλῃ του, καὶ ὡλο τῷ ρηγᾶτῳ τὶς Ωυγαρήας τῷ ἐπὶρε ἡς τὰ χέρῃα του, ἡστερω τῷ ἡκούσε ἡ βασιλῆα μου τὰ ἀνοθεν πράγματα, καὶ τὴν ὥραν ἐκῆ-
νῃν ὠρησε ἡ μεγίστι βασιλῆα μου των Ἡμπρέτῃμ πάσα, τῷ μπρωτῷ μου βεζήρῃν, των ἀξήων καὶ ἀντρηῶμενων, με ὡλο τῷ φου-
σατῷ τὶς Ρουμελῆς καὶ καμπῶσιους ἀπεξους καὶ καβελαρήους σκλα-
βους της Μπωρτας της μεγίστις βασιλῆας μου μίας ἡμεροῦ στρατα ἐπύγενε ὡμπρῶς, καὶ καταπήσω του ἐπύγενε ἡ μεγίστι βασιλῆα μου με τους βεζήρηδες μου, με των Αγήας πασα καὶ των Κασου πασα καὶ με ὡλῃν τὴν Μπωρταν της μεγίστις βασιλῆας μου, καὶ ἀπῷ οπι-
σω ἐρχέτῳνε ὡ Μπεχραμ πασας, ὡ μπηλερμπέης της Ανατωλῆς, με ὡλο τῷ φουσατῷ τὶς Ἀνατωλῆς, καὶ ἡρθαμε ἡς τῷ Μπελογρατῇ, καὶ ἐκαμαμε ἀπανου ἡς τῷ ποταμῇ της Σαβας γηωφῆρη, καὶ ἀπερασαμε τῷ ἀνωθεν γηωφῆρῃ, καὶ ἡρθαμε ἡς τῷ Θρεμῇ, καὶ ὡσα καστρῇ, ὡπου ἤτανε ἐκῇ ἡς ἐκῆνων των τῶπον, ὡλα πρωσκηνήσανε καὶ ἡφε-
ρανε τὰ κληδῶα ὡλα· ἀπ ἐκῇ ἡρθαμε ἡς τῷ Ντραβα, καὶ ἐκαμαμε γηωφῆρῃ, καὶ ἀπερασαμε, καὶ ἀπῷ ἐκῇ ὑρθαμε ἡς των τῶπων λε-
γουμένῳ Μουαχαζτι ἐκῇ, ὡπου ἐπωλεμισαμε ὡμπρῶς με των ρυγαν. ἐκῇ ἡρθεν ὡ ἀνωθεν Ἡωανῶς ὡ ρηγῶς ἡς τιν Μπωρταν τὶς με-
γίστις βασιλῆας μου, καὶ ἡ βασιλῆα μου του ἐδῶκῃ τῷ ρηγᾶτῳ τὶς Ωυγκρηας. ἀπ ἐκῇ εἰκωθιμαν, καὶ ὡ ἀνοθεν ρηγῶς ἐπύγενε ὡμπρῶς μίας ἡμεροῦ στρατα με τῷ φουσατῷ του, καὶ ἡς τὶς 29 τῶν φεκαρηου του ζηλχιζτε ἐσωσαμε ἡς τιν Μπουνταν, καὶ ἀπῷ ἐκῇ ἐσωσε καὶ ἡ ἀρμαδᾶ μου ὡλο ἀπῷ τῷ πῶταμῇ τῷ Τουναβῇ, καὶ ὡσαν τῷ ἐγγῆκῃε ὡ ἀνωθεν Φερντιναντῶς, ἐφῆγε καὶ ἐδιεβῆ
ὡς τιν Αλαμανήαν, καὶ ἐβαλε τέσερους καπετανῆους με πῶλους ἀν-
θρῳπους μεσα ἡς τιν Μπουνταν, διὰ νὰ πῶλεμισουν καὶ νὰ φηλα-
γουν τῷ καστρῷ, καὶ ἀρχῆνῃσανε νὰ πῶλεμουν με τῷ φουσατῷ μου. καὶ ὠρησε ἡ μεγίστι βασιλῆα μου τὰ φουσατα μου, καὶ ἐβαλεν τῷ ἀνωθεν καστρῷ των γῆρων με τες μπουμπαρδες μου, καὶ ἀρχῆνῃσαν νὰ

πωλεμουν τρης ημέρες, τω επωλέμισαν, και τους εκατα τα εκλησαν
 και ης τις τεσερης ημερες επιραμε τω οξω, και απ εκη εφηγανε και
 εμπικανε μεσα ης τω αλω καστρω, και καταπισω τους με τα του-
 φεκηα και με της μπουμπαρδες τους εκαταεκλήσαμε μεσα ης τω
 ανοθεν κάστρω, και ηδανε, ωτι δεν ηπωρουν να γλητωσωνε, και εγη-
 ρεψαν ελεημωσινην απω τιν βασιληα, μου και ωρησα τα φουσατα
 μου, και εσταθησαν και ελεημωνησα τους, και επιραμε τω ανωθεν
 κάστρω και ωλο τω ρηγατω τις Ουκρήας με ωλα του τα καστρη,
 και ωρησε η μεγηστι βασιληα μου τω ρηγατω της Ουκρήας τω εχα-
 ρησα του ανωθε Ηωανηου, καταπος ενε τω ζακωνη τις μεγηστις βα-
 σιληας μου, με ωλω του των τωπων και με ωλα του τα καστρη, δια
 να διδη χαράτζι ης τι Μπωρταν της μεγηστις βασιληας μου, και
 τήν κωρόναν την μπαλεάν, ωπου ητωνα ης τιν Ουνκαρηαν, ωπου δεν
 ηπώρη κάνενας ρηγας να γένη ρηγας χωρης να βάλη την ανωθεν
 κωρώνα ης τω καιφαλη του, με την βωηθησαν του θεου επιρτημε την
 και εκήνην. εμα η βασιληα μου δεν εγηρευγε ετουτα τα πραματα,
 μα η βουλή μου ητωνα να εβρω των ρηγαν των Φερντινάντω, ωπου
 ηρθε και εκαζτε στανεως ης τω ρηγατω τις Ουγαρήας, και εσικώθη
 απε των ανωθεν ντωπων, και εδιεβη ης τιν Αλαμανηαν, και απεκη
 εσικώθη η μεγηστι βασιληα μου με ωλα μου τα φουσατα μου, και
 επιγενα καταπισω του, και ης τιν στραταν ητανε καπωσια κάστρη, η
 Στρηγωνησι και η Κωμαραν και τω Τατα, Γηωρ και το Οβαρ και
 αλα πωλα κάστρη, πιω επρωσκηνησε και πιω τα αφηκαν και εφηγαν
 τα ανωθε καστρη, ωλα τα επιραμε ωλα τα σινωρα της Ουκρήας, και
 απ εκη εσικωθημαν, και εμπικαμε ης τα σινωρα της Αλαμανηας,
 και εκη απανου ης τα σινωρα ενε ενα καστρω, τω λέγουσι Πρού-
 κου, και αλω, ωπου τω λεγουνε Κωκηνω Καστρω, και αλα πωλα κά-
 στρα ηρθανε και επρωσκηνησαν τιν μεγηστι βασιληα μου, και απ εκη
 εσικωθημαν ης τις 22 του Μουχαρεμ το φεκαρήου ηρθαμεν ης τω
 καστρω το λεγουμενο Βηένα, και απε εκη τω εγρήκησε ω ανωθε
 ρηγας, και εσικώθη και εφηγε και διεβη ης τω ρηγατω τις Μπωεμίας
 ης τω καστρω λεγομενω Πράγα, και εκη εκρηυτι, και δεν εμα-
 θαμε, η απωθαμενως ητωνε η ζωντανώς. απ εκη ωρησε η μεγηστη
 βασιληα μου, και εστηλαν καμπώσιω φουσατω, και εκοψανε και εχα-
 λασανε ωλω του των τώπων, και η αρμαδα μου απω τω πωταμι τω

Τουναβι εδιδεβη, και εχαλασε πωλην ντωπων και εκηνη, και η βασιληα μου εσταθη εκη ης τιν ανωθεν Βηεναν ηκωσι ημέρες, και απ εκη εγηρησε η μεγιστι βασιληα μου, και ηρθαμε ης τω Πουντών, και ω ανωθεν ρηγας ω Ηωανηως ηρθε και εφηλησε τω χερη της βασιληας μου, και ωρησε η βασιληα μου και δωκε τω τιν ανωθεν κωρωνα ης τας χηρας του ανωθεν ρηγως, και απ εκη με την βωηθησαν του θεου εγηρησα ης τω σκαμνη μου ης τιν Κωσταντινουπωλεως. δια τουτω γηνωσκαι η εγλαμπρωτι σας δια την καλην αγαπιν και φηληαν, ωπου ενε ης τω μεσω μας, στελνω των σκλαβων μου των Γηωνουζην των δραγουμανων της Πωρτας της μεγιστης βασιληας μου απωκρησαρηων, δια να σας φερη τα καλα μαντατα και σιχαρηκηα. γηνωσκε η εγλαμπρωτι σας, ωτι του ανωθεν σκλαβου μου επαραγγήλαμε καμπωσια λωγηα να σιντιχη την εγλαμπρωτι σας, και ωτι σιντιχη, να τω πιστεφετε. και ωχη αλω πρως τω παρω. μιν ηου νωεμβρηωυ 13 ης τωυ χηληους πετακωσιους 29 ης τω Μπελυγρατη.

Orig. chart. tabularii Veneti. Signum imperatoris caeruleum et aureum.

XLV. (1539) 5. maii ind. XII.

Chuseinschahbei, gubernator Sanctae Maurae, Stephano Theopulo, baiulo Corcyrae.

Εἰς τὸν εὐγενῆ καὶ ἔντιμον, ἀξιωτάτῳ τε καὶ πάντῳ φρονημώτατον κῆρ Στέφανον Θεόπουλον, μπάιλο τῶν Κορυφῶν, τὴν ἀξίαν, πρέπουσαν χερέτησιν κομίζωμέν σοι, φύλε ἡγαπητέ. τὴν γραφὴν, ὅπερ μας ἔστιλες μὲ τὸν μησὲρ Πιέρο δὲ Πούντε, τὸν πιστευτὸν δούλον σας, ἐλάβαμέν την, καὶ τὰ λοιπὰ, τί μας ἔστιλες, καὶ αὐτὰ ἐλάβαμέν τα· καὶ πολὰ τὰ ἔτι σου. εὐχαριστοῦμεν σε οὐκ ὀλύγον, πλὴν δὲ τὰ ἑρεῖς ἐν τῇ ὑμετέρᾳ γραφῇ, ἐγρικῆσαμεν καὶ ἤδαμεν τὰ ὑπ' αὐτῇ γεγραμμένα, πλὴν δὲ μας παρακελέσης καὶ ὀρύζης, ὅτι νὰ ἀναφέρνω πάντῳτε εἰς τὸν βασιλέα τῆς Κονσταντινουπόλεως καὶ εἰς τὸν βεζήρη του, τὸν Χαῖρατὴν μπασᾶ, περὶ τὴν τοῦ γενέσθαι ἀγάπην καὶ οὐδὲν τὸ ἡξέυρης ἢ αὐθεντία σου, ὅτι ἐγὼ εἰς τὴν τηαύτη ἀνάγγη ἤμεν νύκτα τε καὶ ἡμέραν. ἐγὼ πρὸ τοῦ μου σίλαι βεβεουσὴν ἔγραψα ὑμῖν ἡμετέρα γραφὴν, καὶ ἦπα τοῦ γενέσθαι ἀγάπη, πλὴν δὲ ἡδέναι,

ὅτι ἐγὼ οὐ κοπάζω πώποτε τῆς συνεργίας σῆς ἀγάπης, ἀμὴ θέλω καὶ σέβωμαι καὶ ἀγαπο τοῦ γενέσθαι ἀγάπῃ ἀφ' ἡμῶν εἰς ὑμᾶς καὶ οὐ θέλω τὴν νῦν δὲ οὖσαν ἀγκάχην εἰς ἡμᾶς, πλὴν δὲ ἠγνώρισον, ὅτι τὴν δουλίαν ταύτην τῆς ἀγάπης ἀπάνου εἰς ἐμένα νὰ ἰξεύρω, ὅτι νὰ πολεμήσω νὰ γένη, διότις ὁ ἡμέτερος λόγος ἔναι στερχθὸς εἰς τὸν βασιλέα μας καὶ πάλιν καὶ με τὸν Χαῖρα-τὴν πασᾶ ὁμιος, καὶ πίστευσον, ὅτι ἔναι δυνατόν νὰ ποιήσω ἐγὼ τὴν ἀφ' ὑμῶν εἰς ἡμῖν ἔτισιν καὶ μηδὲν ἔχεται ἀμέλεια, δι' ὃ παρακαλὸ καὶ ἱκετεύω τὴν αὐθεντία σου εἰς τὴν ἀγάπην καὶ ἀδελφοσύνη, ποῦ ἔχωμεν, τὸ ἥ τη παρακλεῦο τὸν ἀποκομιστὴν τῆς ἡμετέρας γραφῆς, συντρόφευσέ νὰ ζεῖς χρόνους, καὶ τί ἔχω νὰ γράφο τῆς αὐθεντίας σου πλεότερο· οὐδὲν ἔχω, πλὴν δὲ ὑμεῖς μηδὲν ἀργήσεται, νὰ μας στίλῃς ἀπόκρισιν βεβεοσύνη, ὅπως κατὰ στίλω εἰς τὸν ἡμέτερον καὶ ἐκλαμπρότατον βασιλέα ἄρζει ἡγουν γραφὴν μου καὶ εἰς τὸν αὐθέντην τὸν Χαῖρατὴν πασᾶ, νὰ γένη τελία ἀγάπη, ὅτι ἡ αὕτη ἡ ὑπόθεσις ἀργήσι θέλει μόνον, ὥστε νὰ στίλω ἐγὼ γραφὴν μου εἰς τοὺς μπασάδες, μόνον ὑμεῖς μηδὲν ἀργεῖτε, μάλλον ἐγὼ στίλῃ ἡθελα καὶ τώρα ἄρζῃ εἰς τὴν ποληχρομένην τὴν βασιλία, ἀμὴ ἀνάμινα, ὥστε νὰ μου στίλῃς ἀπόκρισιν βεβεοτικήν ἐκ τὸν αὐθέντην τῶν Βενετιῶν, τὸν ἀνδρικότατον τοῦζι, καὶ πῆσόν το γλυγορότερο, ποῦ νὰ ἔναι. ἐὰν καὶ ἦλθεν ἡ ἀπόκρισι, μηδὲν ἀργήσι, μόνον νὰ μας στίλῃ, νὰ ἡδούμεν, τί ὀρύζουν, καὶ ἐὰν καὶ ἔλθῃ ἐκεῖθεν τὸ ναι, πίστευσον, ὅτι καὶ ἀπὸ τ' ἐμᾶς τελίως, ὅτι γίνεται ἀγάπη, καὶ ἀφοῦ δώσει ὁ θεὸς τὴν ἀφ' ἡμῶν εἰς ὑμᾶς προὐν οὖσα ἀγάπη, ἡδὴ θέλῃ ὁ θεὸς πάλιν τὴν ἐξ ἡμῖν εἰς τὴν αὐθεντίαν σου ἀγάπη τε καὶ ἀδελφοσύνη καὶ τῇ ἐτίσθαι παρ' ἡμῖν γονέσθω, καὶ ἡμεῖς οὐδέποτε ἐπαλισμόνε- σου γενήμεθα, ἀλλ' ὑψηλῶται σου ἡμεθεν ἕως ἐσχάτης μου ἀνα- πνοῆς, καὶ πάλινεν τὸν θεὸν παρακαλοῦμεν τοῦ ἡγιένην σου τὸ σώ- ματι, ὅτι ἡγάπησα τὴν αὐθεντία σου τόσω, ὅτι οὐδὲν ἔχω τί νὰ λέγω, ὡς ὁ τῶν κριπτῶν γνώστης ἦδε καὶ ἐπιστάμενος, μάλλον δὲ, μὰ τὴν ἀλήθια τοῦ θεοῦ, θέλω νὰ ἀναφέρω καὶ περὶ τὸν πιστὸν δούλον σας τὸν μισὲρ Πιέρω, πῶς οὕτως ἦχεν μεγάλη πίστη εἰς τὴν αὐθεν- τία σου, καὶ οὕτως πρέπει τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔναι πιστῶς εἰς τὸν αὐ- θέντην του, καὶ με τὴν πίστην, ποῦ ἡδαμεν εἰς αὐτόν, τόσων τὸν ἀγα- πήσαμεν καὶ ἡμεῖς, ὥσω οὐδὲν ἔχω τί νὰ λέγω, ὥσάν καὶ τὴν αὐ-

θεντία σου καὶ ἐσάν ὅσω τὸν ἀγαπάτε ἕως τήνδε ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς αἰώνας δυπλοῦ θέλη καὶ τυγχάνη νὰ τὸν ἀγαπάται, ὅτι οὕτως πρέπει, οὐκ ἄλλον δὲ νὰ ζεῖς χρόνους, ὅτι τοὺς σαρανταρέους τοὺς ἀγώρασα ἐκ τῇ σκλαβιᾷ, τὸν Γεώργιον καὶ τὸν . . . , καὶ τὸν Γεώργιον τὸν ἐστίλαμεν, διὰ νὰ φέρῃ τὴν ἐξαγορά τοὺς καὶ τὸν . . . ἐπιστεύθιμαν καὶ τὸν ἤχαμεν ἀπολητὸν καὶ ἔφειγεν, καὶ τοὺς ἤχαμεν παρακαρομένους διὰ χιλιάδῃ ιδ', καὶ ποιήσον ἀδελφосύνη καὶ λάβε τα, στίλε μας τά.

Χουσεηνσάχμπει, φλαμπουράριος Ἀγγελοκαστροῦ καὶ Ἀγίας Μαύρας, Βονδίτζου καὶ Λευχάδος καὶ περιοχῆς δεσποτάτου.

Μηνὶ ματίφ α', ἰνδ. ιβ', ἡμέρᾳ ε'.

A tergo: Τὸ εὐγενεστάτο καὶ πάνυ ἐντιμωτάτο κῦρ Στέφανο Θεόπουλο, μπάιλο καὶ πρεβεδοῦρο Κορυφῶν καὶ ἡμετέρῳ φήλο καὶ ἡγαπητὸ σὺν τοὺς κουσουλαρέους εἰς χεῖρας δοθεῖτω.

Orig. chart. tabularii Veneti.

XLVI. (1570).

Sultanus Selim duci Venetiarum.

Ἀφεντιὴν σουλτάν Σελήμ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Νεας Ῥομης, Ἀφρηκας, Τραπεζόντης, ῤιγὰς τοῦ Πόντου, τῆς Βεντὰς, Καπαδοκίας, Παφλαγονίας, Σικαιλίας, Μπαφιλίας, Λικίας, Χάριας, Σιγίας, Σκούντζης, Ἀρμενίας, Ἀρβανίας, αὐθέντης τῆς Ταρταρίας, Οὐγκαρίας αὐθέντης καὶ βασιλεῖς ὅλονο καὶ πάσα τοῦ σκεπουμένου ἥπο τὸν λῖον. ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὴν ἄνω προνία τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ χαλαστῆς τῆς πίστεως τὸ χριστιανὸν, αὐθέντης τε καὶ βασιλεῖς ὅλονο εσας, ὅπου ἴστε φτέστες καὶ ἄρπακτε τοῦ τόπου καὶ αὐθεντίας, ὅπου ἐμένα ἀκαρτέρῃ μπέμπο σας χαιρετήσματα, γιὰ νὰ ἡμπορεσο μὲ τὸ χρέη τῆς ἐμῆς ἀνδρίας νὰ τελιόσο ἔκκηνο, ὅπου ἔνε σ τὸ ἡψηλὸ καὶ μεγάλο ἐμα τὸ ἐδικό μου, χρεοστῆς τῆς ἐναντίῳ εσας καὶ ἔτζης ἐναντιο ἐκίνο, ὅπου θέλου ἡπι, ὅτι νὰ σας βοηθισου, κανοντας, νὰ τὸ ἡξέβρητε. θελον χίσι τὸ ἐδικό σας ἐμα μὲ τὴν μαχερά μου τὴν ἀκονισμένι καὶ κοπτέρα, ἡς τιναν ἐντη, ὅτι σ τα τῆς οπίας μαχαιρὰς δὲ θελεὶ ἀξήζη ἡ δυναμίσας, μιτε ἡ ὀλπίδα τοῦ τριζοροῦ σας, διατι

ἔχον νὰ ὤμε ποταμὸς τρεχομενος, καὶ θελον σας κάμι, νὰ φίγεται, καὶ ἂν ἔχετε τοσι ἀνδρίαν, ὅπου νὰ σας βαστάῃ ὁ φυχί σας. τὸ ρένιο της Κύπρος, ὅπου ἔνε μι χρεοφελετες, νὰ μου τὸ ἀφήσετε, δς κύριος νικοκίρης, ὅπου ἡμε εγω, με τὴν δύναμι τοῦ σουλτάνου τοῦ Καέρος. ἡ δὲ θέλο ερθι κατ' ἀπάνου σας με ολι μου τὴν δύναμι τόσο δηὰ ξηρας ὡσαν καὶ διὰ θαλάσις, καὶ δε θελετε μύορεσι νὰ βοηθιθιτε, διατη ἀπὸ ἐμένα θέλετε ἥστε χαλασμένη καὶ ἀποθάμενη, σφαμένη καὶ τροπιασμένη, διατη ὁ ἡμέτερος μέγας καὶ ὕψηλος προφῆτης μου τὸ ἔταξε· ἄμι δια νὰ ἐφανίστι πλεὺ καθαρότερα ἢ δικεοσύνη μου, ἡθέλις καὶ ἔπεφα τὸν μπαροντα μου ἀποκρησάρι, οπιου εδοθι ωλοτελης ἐξουσίας νὰ ἡμπορη νὰ σας ἔπι τη μαχη διὰ τὸ ρένιο, ὅπου εμενα ἡνε χρεοφελετης, καὶ ἂ δὲ θέλετε τὸ δόσι, δὲ θέλετε λιψη ἀπο χαλάσμο καὶ τρομαρα τοῦ ἐδικου σας στάδου. καὶ θέλο σας κα-
μο τὸν πλεο τροπιασμένο θάνατο, ὅπου νὰ ἡμπορεσο.

A tergo: Επιστολι, ποῦ εστιλε ο σουλτα Σελιμης ὁ Τορκος την αυθεντην το Βενετικον.

Edidit Crusius, Turcograecia, libr. 4. 344.

INDEX CHRONOLOGICUS.

	pag.
6692—1184, mense octobri. <i>Imperator Alexius Comnenus iubet restitui familiae Scordylarum fundos in insula Creta</i>	235
6697—1188, mense decembri, ind. I. <i>Imperator Isaacius Angelus litteris ad Balduinum Guercium datis profitetur, se non abhorreere a renovandis antiquis Ianuae privilegiis</i>	1
6700—1191, mense octobri, ind. X. <i>Imperator Isaacius Angelus profitetur, se non alienum esse a renovandis Ianuensium privilegiis</i>	2
6700—1192, mense februario, ind. X. <i>Imperator Isaacius Angelus confirmat foedera ab Alexio et Manuele Comnenis cum republica Pisunorum facta</i>	3
6700—1192, mense aprili, ind. X. <i>Imperator Isaacius Angelus legatos mittit ad communitatem Ianuae iureiurando confirmaturos foedera facta</i>	24
6700—1192, mense aprili, ind. X. <i>Imperator Isaacius Angelus confirmat privilegia Ianuensibus concessa</i>	25
6701—1192, mense novembri, ind. XI. <i>Imperator Isaacius Angelus conqueritur de rapinis a Guillelmo Grasso aliisque Ianuensibus una cum Pisanis factis in insula Rhodo, retinet merces Ianuensium habitantium in urbe mittitque legatos hac de causa</i>	37
6702—1193, mense octobri, ind. XII. <i>Imperator Isaacius Angelus condonat iniurias ab Ianuensibus Graecis illatas renovatque privilegia Ianuensium in urbe Constantinopoli</i>	40
6707—1199, mense martio, ind. II. <i>Imperator Alexius III. Angelus capto et punito Gafforio mittit Nicolaum medicum legatum ad communitatem Ianuae, ut iterum tractetur de privilegiis</i>	46
6707—1199, mense iunio, ind. II. <i>Imperator Alexius III. Angelus fidem dat publicam Pisanorum legatis in patriam reversuris</i>	43
6709—1201, mense aprili, ind. IV. <i>Imperator Alexius III. Angelus fidem dat publicam Guillelmo Cacallaro mercede conducturo piratas Ianuenses</i>	48
6711—1202, 13. octobris, ind. V. <i>Imperatoris iussu traduntur Ianuensibus loca eis donata in urbe Constantinopoli</i>	49
6714—1206, mense iunio, ind. IX. <i>Michaël Ducas, Epiri despota, mercatoribus Ragusaeis privilegia quaedam dat</i>	58

	pag.
6725—1217, mense iunio, ind. V. <i>Nicolaus, gener Tzycalae, ab Isaacio Cocala emphyteutice obtinet fundum trium modiorum</i>	237
6740—1232, ind. V. <i>Manuel Ducas, despota Epiri, rogat patriarcham Constantinopolitanum Germanum, ut imperatorem Ioannem Ducam Batatzam sibi reconciliet ordinatque episcopos. Additur patriarchae responsum, qui mittit metropolitam Ancyrae ad partes Occidentis, ut patriarchae vices gerat</i>	59
6742—1234, mense martio, ind. VII. <i>Sebastocrator Manuel Angelus Ragusaeis privilegia impertit</i>	66
6746—1237, mense octobri, ind. XI. <i>Michaël II. Angelus Ducas, despota Epiri, Ragusaeis privilegia concedit</i>	67
6758—1250, mense februario. <i>Imperator Fridericus II. rogat Michaëlem, Epiri despotam, ut auxiliariis copiis ab Ioanne Batatza in Italiam mittendis liberum transitum per Epirum concedat</i>	68
6759—1250, mense septembri. <i>Imperator Fridericus II. Ioannem Ducam Batatzam certiore reddit de rebus gestis in Italia</i>	69
6759—1250, <i>Imperator Fridericus II. scribit Ioanni Batatzae, graviter incusans pontificem romanum</i>	72
6759—1250, mense octobri. <i>Imperator Fridericus II. iterum Ioanni Batatzae nunciat res gestas in Italia</i>	75
6766—1258, mense februario, ind. I. <i>David Lacciotas Paschali filio Mastrogeri Pitzo vendit dimidium vineae</i>	239
6773—1265, 8. iunii ind. VIII. <i>Imperator Michaël Palaeologus foedus init cum Venetiarum duce Rainero Zeno</i>	76
6785—1277, 19. martio, ind. V. <i>Imperator Michaël Palaeologus renovat pacta cum Venetis facta</i>	84
6798—1290, <i>Imperator Andronicus Palaeologus senior mercatoribus hispanis privilegia concedit</i>	97
6814—1306, <i>Ioannes Monomachus litteras dat ad imperatricem Constantinopolis, Catharinam de Valois</i>	242
6814—1306, <i>Constantinus Ducas Limpedaris litteras dat ad imperatorem Constantinopolis, Carolum de Valois</i>	243
6814—1306, <i>Ioannes hieromonachus litteras dat ad imperatorem Constantinopolis, Carolum de Valois</i>	244
6828—1320. <i>Imperator Andronicus Palaeologus senior mercatoribus hispanis privilegia impertit</i>	98
6833—1324, mense octobri, ind. VIII. <i>Imperator Andronicus Palaeologus senior prorogat pactiones anteriores cum Venetis factas in annos quinque, promittens compensationem damnorum ipsis illatorum a Graecis</i>	100
6844—1332, mense novembri, ind. I. <i>Imperator Andronicus Palaeologus iunior renovat pacta cum Venetis facta in annos sex</i>	105
6850—1342, mense martio, ind. X. <i>Imperator Ioannes Palaeologus prorogat anteriores pactiones cum Venetis factas in annos septem</i>	111
6858—1349, 9. septembris ind. III. <i>Imperatores Ioannes Cantacuzenus et Ioannes Palaeologus confirmant atque prorogant pactiones praecedentes cum Venetis factas</i>	114

Sine anno.	<i>Imperator Ioannes Palaeologus privilegium mercatoribus Narbo-</i>	
	<i>nensibus concedit</i>	120
6866—1357.	8. octobris, ind. XI. <i>Imperator Ioannes Palaeologus prorogat pa-</i>	
	<i>ctiones anteriores cum Venetis factas in annos quinque</i>	121
6869—1361,	mense ianuario, ind. XIV. <i>Simeon Palaeologus, imperator Roma-</i>	
	<i>norum et Serborum, Ioanni Zuffae Ursino Ducae privilegium im-</i>	
	<i>pertit</i>	126
6871—1362,	mense octobri, ind. I. <i>Imperator Ioannes Palaeologus Theophy-</i>	
	<i>lactum Dermocaitam et Constantinum Caballaropulum mittit lega-</i>	
	<i>tos Venetias ad renovandas pactiones</i>	129
6872—1364,	mense martio, ind. II. <i>Alexius III. Comnenus, imperator Trape-</i>	
	<i>zuntis, confirmat pactionem ab avo suo Alexio II. cum Venetis factam</i>	130
6883—1374,	21. octobris, ind. XIII. <i>Iulius de Altavilla Theodoro Cabasilae</i>	
	<i>emphyteutice tradit fundum</i>	254
6895—1387,	15. ianuario ind. X. <i>Nerius de Acciaiolis, dux Athenarum, Ni-</i>	
	<i>colao de Athenis tradit fundum</i>	248
6898—1390,	2. iunii, ind. XIII. <i>Imperator Ioannes Palaeologus prorogat an-</i>	
	<i>teriores pactiones cum Venetis factas in annos quinque</i>	135
6898—1390.	<i>Theodorus Palaeologus, despota Peloponnesi, litteras dat ad Ama-</i>	
	<i>deum VII., Sabaudiae ducem</i>	249
Sine anno.	<i>Theodorus Palaeologus, despota Peloponnesi, mittit litteras ad</i>	
	<i>cardinalem Angelum de Acciaiolis</i>	250
6914—1406,	12 maii, ind. XIV. <i>Imperator Manuel Palaeologus prorogat in</i>	
	<i>quinque annos anteriores pactiones cum Venetis factas</i>	144
6927—1418,	30 octobris, ind. XII. <i>Imperator Manuel Palaeologus prorogat pa-</i>	
	<i>ctiones anteriores cum Venetis factas in annos quinque</i>	153
6930—1422,	7. augusti, ind. XV. <i>Antonius de Acciaiolis, dux Athenarum, mer-</i>	
	<i>catoribus Florentinis in dominio suo concedit quaedam privilegia</i>	251
6931—1423,	30. septembris, ind. II. <i>Imperator Ioannes Pala ologus prorogat</i>	
	<i>pactiones anteriores cum Venetis factas in annos quinque</i>	163
6936—1428,	mense novembri, ind. VI. <i>Despota Theodorus Palaeologus Georgio</i>	
	<i>Gemisto in feudum dat terram Phanarii</i>	173
6936—1428,	28. maii, ind. VI. <i>Francisca Tocco, domina Cephaloniae et San-</i>	
	<i>ctae Maurae, Iuliano Zootae donat fundum</i>	253
6937—1428,	mense octobri, ind. VII. <i>Imperator Ioannes Palaeologus confirmat</i>	
	<i>argenteas bullas despotae Theodori Palaeologi, quibus Georgio</i>	
	<i>Gemisto in feudum dantur terrae Brysis et Phanarii</i>	174
6939—1431.	<i>Sinan Pascha hortatur incolas Ioanninorum, ut se subiiciant Turcis</i>	282
6939—1431,	26. mai, ind. IX. <i>Imperator Ioannes Palaeologus prorogat in an-</i>	
	<i>nos quinque anteriores pactiones cum Venetis factas</i>	177
6940—1432,	1. februarii, ind. X. <i>Guilhelmus de Cancellieriis, canonicus ecclesiae</i>	
	<i>metropolitanae Atheniensis, Gregorio Chamachae tradit fundum</i> ..	255
6945—1436,	30. octobris, ind. XIV. <i>Imperator Ioannes Palaeologus prorogat</i>	
	<i>pactiones anteriores cum Venetis factas in annos quinque</i>	186
6945—1437,	6. augusti, ind. XV. <i>Nerius de Acciaiolis, dux Athenarum, con-</i>	
	<i>firmat privilegium Antonii de Acciaiolis Gregorio Chamachae datum</i>	256

6947—1439, mense augusto, ind. II. <i>Imperator Ioannes Palaeologus concedit Florentinis ius creandi notarios imperiales</i>	195
6947—1439, mense augusto, ind. II. <i>Imperator Ioannes Palaeologus transfert in Florentinos iura, privilegia et loca, quas Pisani olim possidebant Constantinopoli</i>	200
6947—1439. <i>Demetrius Palaeologus, frater imperatoris Ioannis, per legatum suum Athanasium Lascarin privilegia concedit mercatoribus Florentinis in Peloponneso</i>	205
6949—1440, 20. septembris, ind. IV. <i>Mugister ordinis Hospitalis S. Ioannis incolas Lindi hortatur, ut contra Saracenos defendant locum, dictum Castelrosso</i>	283
6949—1440, mense octobri, ind. IV. <i>Thomas Palaeologus, despota Peloponnesi, confirmat venditionem horti cuiusdam</i>	258
6950—1442, 19. septembris, ind. VI. <i>Imperator Ioannes Palaeologus prorogat pactiones anteriores cum Venetis factas in annos quinque</i>	207
6952—1444, mense februario, ind. VII. <i>Constantinus Palaeologus despota Demetrio Mamonae Gregorae donat locum Prinicum et domum</i>	258
6955—1447, mense iulio, ind. X. <i>Imperator Ioannes Palaeologus prorogat pactiones anteriores cum Venetis factas in annos quinque</i>	216
6958—1450, mense iulio, ind. XIII. <i>Despota Demetrius Palaeologus filiis Georgii Gemisti, Demetrio et Andronico, confirmat possessionem terrarum Brysis et Phanarii</i>	225
6959—1450, 7. septembris, ind. XV. <i>Ioannes Lusignan, rex Cypri, et Luftu bei, dominus Cantelori, pacem faciunt</i>	284
6959—1450, 25. decembris, ind. XV. <i>Mohammed II. sultanus et ordo Hospitalis S. Ioannis pacem faciunt</i>	286
6959—1451. <i>Mohammed II. et Ianienses, incolae Galatae, pacem faciunt</i>	287
6959—1451, mense iunio, ind. XIV. <i>Imperator Constantinus XII. Dragases mercatoribus Ragusaeis Constantinopoli concedit quaedam privilegia</i>	228
6959—1451, mense iulio, ind. XIV. <i>Thomas Palaeologus, despota Achaiae, mercatoribus Ragusaeis privilegia concedit in regno suo</i>	230
6959—1451, mense augusto, ind. XIV. <i>Demetrius Palaeologus, despota Peloponnesi, mercatoribus Ragusaeis concedit liberam mercaturam in regno suo</i>	232
6962—1453, 5. novembris. <i>Ordo Hospitalis S. Ioannis munit insulam Nisyri</i>	288
6963—1454, 26. decembris. <i>Muhammed II. sultanus fidem dat publicam quibusdam Graecis</i>	290
6964—1456, 20. iunii. <i>Christiani quidam a magno magistro ordinis Hospitalis S. Ioannis auxilium petunt contra Turcas</i>	291
6970—1462, 3. 14. martii. <i>Iacobi II., regis Cypri, litterae binae</i>	291
Sine anno. 30. decembris. <i>Mengli girai, chanus Crimeae, litteras dat ad legatos Ianuensium, Bartholomaeum de Campo fregoso et Ludovicum de Flisco</i>	292
6986—1478, 23. aprilis, ind. XI. <i>Leonardus II. Tocco, despota Artae, iubet tradi fundos quosdam nobili matronae Cleopae</i>	260
6987—1479, 7. ianuarii. <i>Mohammed II. sultanus litteras dat ad ducem Venetiarum, Ioannem Mocenigo, de finibus in Dalmatia et Peloponneso</i>	293

	pag.
6987—1479, 28. ianuarii. <i>Muhammed II. sultanus cum Venetis pacem facit.</i>	295
6987—1479, 29. ianuarii. <i>Muhammed II. Lufti bei Venetias mittit ad pacem faciendam</i>	298
6987—1479, 17. iulii. <i>Manumissio cuiusdam servae ordinis Hospitalis S. Ioannis</i>	300
6988—1479, 7. octobris. <i>Muhammed II. litteris ad Ioannem Mocenigo, ducem Venetiarum, datis suam erga Venetos benevolentiam proficitur</i>	298
6988—1480, 17. martii. <i>Muhammed II. a rectoribus Nauplii petit, ut nonnulla oppida diruantur</i>	301
6988—1480, 10. iulii. <i>Muhammed II. et Ioannes Mocenigo, dux Venetiarum, de limitibus paciscuntur</i>	302
6989—1481, mense aprili. <i>Sultanus Muhammed II. cum duce Venetiarum, Ioanne Mocenigo, paciscitur de confiniis</i>	306
6989—1481, 30. maii. <i>Sultanus Bajazet II. duci Venetiarum, Ioanni Mocenigo, nunciat mortem sultani Muhammed, promittitque novum foedus</i>	309
6990—1481, 16. septembris. <i>Sultanus Bajazet II. duci Venetiarum, Ioanni Mocenigo, nunciat conditiones pacis</i>	310
6990—1482, 12. ianuarii. <i>Sultanus Bajazet Venetias mittit legatum cum conditionibus pacis</i>	312
6990—1482, 12. ianuarii. <i>Sultanus Bajazet et Venetiarum legatus Antonius Vecturius conditiones pacis constituunt</i>	313
6991—1482—1483, decembri—aprili. <i>Sultanus Bajazet et ordo Hospitalis S. Ioannis paciscuntur de pace et custodia Dschemi, fratris sultani</i>	317
6993—1485, mense aprili. <i>Sultanus Bajazet II. duci Venetiarum, Ioanni Mocenigo, tradit insulam Zacynthum</i>	332
7001—1492, 19. septembris. <i>Leonardus Benedicti Strozzi a republica Florentinorum mittitur consul Constantinopolim</i>	333
7001—1493, 24. februarii. <i>Petrus de Aubusson, magister ordinis Hospitalis S. Ioannis, incolis Charcae veniam dat habitandi quasdam regiones insulae Rhodi</i>	334
7007—1499, mense martio. <i>Bajazet II. sultanus litteras dat ad ducem Venetiarum, Augustinum Barbarigo</i>	337
7009—1500 (circa), 4. novembris. <i>Bajazet II. sultanus petit, ut Leonardus Lauredanus, dux Venetiarum, iubeat reddi pecuniam Turcis quibusdam ereptam</i>	338
7009—1500, 19. iulii. <i>Respublica Florentinorum sultano Bajazet II. commendat Georgium Bartolum</i>	339
7010—1502, 20. ianuarii. <i>Achmet Pascha litteras dat ad ducem Venetiarum</i>	340
7010—1502, 24. martii. <i>Achmet Pascha litteras dat ad Andream Gritti</i>	341
7010—1502, 5. iulii. <i>Achmet Pascha litteras dat ad Andream Gritti</i>	342
7010—1502, 5. iulii. <i>Achmet Pascha litteras dat ad Andream Gritti</i>	343
7011—1502, 29. octobris. <i>Bajazet II. sultanus petit a Leonardo Lauredano, ut reddi iubeat Musulmanos servos factos</i>	344
7011—1502, 14. decembris. <i>Bajazet II. sultanus et dux Venetiarum constituunt conditiones pacis</i>	344
7011—1502, 20. decembris. <i>Bajazet II. sultanus a Venetis petit, ut Turcis tradant insulam Mitylenam</i>	350
7011—1502, 21. decembris. <i>Achmet Pascha, primus vezires, poscit, ut Turcis reddantur insulae Sancta Maura et Cephalonia</i>	351

7011—1503, 25. februarii. <i>Bajazet II. sultanus conqueritur, navem turcicam captam fuisse a Venetis</i>	353
7011—1503, 8. augusti. <i>Bajazet II. sultanus duci Venetiarum, Leonardo Laure-dano, scribit de pace</i>	353
7012—1503, 6. octobris. <i>Bajazet II. sultanus duci Venetiarum, Leonardo Lau-redano, scribit de iure baiuli Venetorum Constantinopoli</i>	355
7012—1503, 22. decembris. <i>Bajazet II. sultanus mittit Iacobum legatum Venetias</i>	356
7012—1504, 17. iunii. <i>Bajazet II. sultanus duci Venetiarum, Leonardo Laure-dano, de quadam controversia</i>	357
7020—1511, 10. novembris. <i>Chienses commendant reipublicae Ianuensi causam quandam monasterii dicti Nea Mone</i>	260
7021—1513, 15. iunii. <i>Selim sultanus scribit duci Venetiarum, Leonardo Lau-redano, de expeditione asiatica</i>	359
7022—1513, 25. octobris. <i>Selim sultanus duci Venetiarum, Leonardo Laure-dano, scribit de conditionibus pacis</i>	360
7038—1529, <i>Suleiman sultanus duci Venetiarum, Andreae Grittio, de expedi-tione contra Vindobonam facta</i>	361
7047—1539, 5. 5. maii, ind. XII. <i>Amseinschah bei, gubernator Sanctae Maurae, Stephano Theopulo, baiulo Corcyrae</i>	364
7069—1561, 16. iulii. <i>Vincentius Cornarus Antonio Daravenia vendit domum in oppido Chandace insulae Cretae</i>	264
7078—1570. <i>Sultanus Selim duci Venetiarum</i>	366
7080—1572, 7. iunii. <i>Ioannes Austriae litteras dat ad archiepiscopum Monem-basiensem, Macarium Melissenum</i>	266
7118—1609, 5. octobris. <i>Clerus insulae Cypri a Carolo Emanuele, Sabaudiae duce, auxilium petit contra Turcas</i>	266
7119—1611, 6. aprilis. <i>Christodulus, archiepiscopus Cypri, comiti de Monbasi-lia commendat legatum suum, missum ad ducem Sabaudiae</i>	267
Sine anno. <i>Christodulus, archiepiscopus Cypri, iterum hortatur ducem Sabau-diae, ut bellum incipiat contra Turcas</i>	268
7121—1612, 8. octobris. <i>Graecus quidam in Franciam epistolam mittit de ex-peditione contra Turcas</i>	269
7126—1618. <i>Incolae Mainae Carolum, ducem Nivernensem, hortantur, ut pro-ficiscatur contra Turcas</i>	270
7126—1618, 13. iulii, ind. XI. <i>Dionysius, episcopus Lacedaemonis, litteras dat ad Carolum, ducem Nivernensem</i>	273
7127—1619. <i>Gabriel, episcopus Naupacti et Artae, litteras dat ad Carolum, du-cem Nivernensem</i>	273
7140—1632, mense iulio. <i>Theocletus, abbas monasterii Cosinitzae, ducem Sabaudiae incitat ad expeditionem contra Turcas in insula Cipro suscipiendam</i>	274
7205—1696, 28. octobris. <i>Clerus et incolae Artae equitem Liberacium accusant criminum apud ipsos commissorum</i>	275
7219—1711, 23. martii. <i>Petri Magni, Russorum imperatoris, litterae datae ad Graecos Turcis subiectos</i>	279

INDEX HISTORICUS.

Fontes.

Arav. II. Ἀραβαντηνός, Χρονογραφία τῆς Ἡπείρου. Ἀθήναι 1856—1857. 2 voll. Buch. Rech. Buchon, Recherches historiques sur la principauté française en Morée. Paris 1845. 2 voll. — Nouv. Rech. Nouvelles recherches. ibid. 1845. 2 voll. Canale, Nuova istoria della repubblica di Genova. Firenze 1858. Dal-Borgo, Raccolta di scelti diplomi Pisani. Pisa 1765. Duc. Cplis chr. Du-Cange, Constantinopolis christiana. Lutetiae Parisiorum 1680. Duc. Fam. Du-Cange, Familiae byzantinae et stemmata imp. Cpltanorum. Lutetiae Parisiorum 1680. Heyd, Guillemus, Die italienischen Handelscolonien im byzantinischen Reiche,	insertae in Zeitschrift für die gesammte Staatswissenschaft. Tübingen 1858—1863. Pauli, Codice diplomatico del sacro ordine Gerosolimitano. Lucca 1737. Romanin, Storia documentata di Venezia. Venezia 1853. Roncioni, Raffaele, Delle istorie Pisane libb. XV. con illust. di Fr. Bonaini. Firenze 1844—1848. 2 voll. Archiv. stor. ital. vol. VI. Sauli, Lodov. F., Della colonia dei Genovesi in Galata. Torino 1831. 2 voll. Tafel, G. L. Fr., et Georg Thomas, Urkunden zur älteren Handels- und Staatsgeschichte der Republik Venedig. Wien 1857. 3 voll. Zinkeisen, Geschichte des osmanischen Reiches in Europa. Göttingen 1840—1863. vol. I. II.

*Αβαράται: Μανουήλ, ἱερεὺς καὶ κληρικὸς τῶν Ἀβαράτων 239.

*Αβία, ἡ, locus insulae Nisyri 289.

*Αβούρης, Νικόλαος 251.

*Αβδος, oppidum 90.

*Αγγελοι:

*Αλέξιος, ὁ σεβαστοκράτωρ, captivus comitis Tripolis: Alexius Angelus cognomento Andronicus, Duc. Fam. 205.

*Αλέξιος ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως Ἰσαακίου, (Alexius III. Ducas Angelus Comnenus 1195—1204) 39. paciscitur cum Ianuensibus de privilegiis 46. dat fidem publicam legatis Pisanorum in patriam reversuris 48. et Guilelmo Cacallaro Ianuensi 48. Heyd I. 56. Dal-Borgo 168.

Δημήτριος, μέγας ἄρχων 111.

Μανουήλ δεσπότης ὁ Δούκας 66.

Μιχαήλ ὁ Δούκας Κομνηνός, δεσπότης Ἡπείρου, ὁ πρῶτος (1204—1214) privilegium Ragusaensis concessum 58. Duc. Fam. 208.

Μιχαήλ ὁ Δούκας Κομνηνός, δεσπότης Ἡπείρου, ὁ δεύτερος (1230—1270) litterae ad patriarcham Cplis Germanum 50. optat reconciliationem cum Ioanne Duca Batatzta 60. G. Acropolita 38. litterae imp. Frederici II. ad eum 66. privilegium Ragusaensis concessum 68. Duc. fam. 208.

*Ἰσαάκιος, ὁ Κομνηνός, αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων (1185—1195) litterae datae ad Balduinum Guercium Ianuensem 1. ad commune Ianuae de renovandis privilegiis 2. pacta cum Pisanis facta 4. 15. mittit legatos Ianuam ad confirmandas pactiones 24. 25. conqueritur de rapinis ab Ianuensibus et Pisanis in insula Rhodo factis 37. renovat

privilegia Ianuensium Cpli 40. Heyd I. 50.

*Αγγελόκαστρον, locus 366.

*Αγγλία, regis Richardi I. expeditio sacra 2. Henricus III. 77.

*Αγία Μαύρα, insula 127. 276. 344. pacta de ea inter Venetos et sultanum Bajazet II. facta 345. 352.

*Αγίας πασιᾶς 362.

*Αγκυρα, metropolita eius Christophorus a patriarcha Germano in Epirum missus 64. G. Acropolita 38.

*Αγκῶν, ὁ, τὸ κομπούνιον τοῦ Ἀγκῶνος Ancona, Italiae urbs 77.

*Αγρος, ὁ, locus insulae Nisyri 289.

*Αδιμοῦντος, κοροπαλάτης, υἱὸς τοῦ Ὠτοῦ, legatus Pisanorum ad imp. Alexium Comnenum 20.

*Αετός, ὁ, locus Atticae 249.

*Αθων, ὁ, Pisanus 11.

Αἰγαῖον πέλαγος 78.

Αἰκαθερίνα, βασιλίσσα τῶν Ῥωμαίων, Catharina de Valois 248.

Αἰκαθερίνα, ἡ ἁγία, τῶν Σιναιτῶν, ecclesia oppidi Chandacae insulae Cretae 264.

Αἶνος, urbs Thraciae 79. 125. 221.

*Ακίνδονος, ὁ ἄγιος, ecclesia Constantinopoli 88. propria Venetorum. Duc. Cplis christ. 119.

*Ακροπολίτης, Γεώργιος 96.

*Ακτούριος, Γεώργιος, ὁ Παγανός, πρωτονοτάριος τῆς μητροπόλεως Δουραχίου 242.

*Αλαμανία, ῥήξ τῆς Ἀλαμανίας, Fridericus I. Ahenobarbus, eius expeditio sacra 2. Ἀλαμάνοι 70.

*Αλαμανόπουλος, Γηράρδος, διερμηνευτής, legatus imp. Isaacii Angeli ad Ianuenses 24.

*Αλαρέα, τὸ Μπόρο τοῦ ν. Μπόρο.

*Αλβανίται 304.

*Αλεξάνδρεια Αἰγύπτου 10.

- Ἀλγσάνο, Μαρίνος δέ, notarius Corey-rae 246. 248.
- Ἀλμυρός, ὁ, Thessaliae urbs ad sinum Pagaseticum, hodie Volo, locus Venetis ibi concessus a Michaelē Palaeologo 78.
- Ἀλπέρτος, κόνσουλός τῆς Πίσσης, legatus Pisanorum ad imp. Manuelem Comnenum 14. 15. Albertus Bulsi. Roncioni 1. 373
- Ἀλταβίλλα, Ἰούλιος δέ, 245.
- Ἀλτερώτι, Τομάζος δέ Φραγγίσκω, Tomaso di Francesco Alterotti, legatus Florentinorum ad ducem Athenarum Antonium de Acciaioli 251.
- Ἀλψιέρης ὁ ὁπάτος, legatus Pisanorum ad imp. Alexium Comnenum 10.
- Ἀμαθοῦς, ἡ, episcopatus insulae Cypri: Ἡσαΐας (1609) 267.
- Ἀμάλφη, Italiae urbs, eius archiepiscopus 10. Ἀμαλφηνοί, Amalphitani Cpli 18. 19. 22.
- Ἀμάραντος, Γεώργιος ὁ 143.
- Ἀμάσεια, oppidum ad Pontum Euxinum 359.
- Ἀμαστρίς, Paphlagoniae urbs, metrop.: Νικόλαος 68.
- Ἀμούστι, Βερνάρδος, Hamusti, canonicus ecclesiae maioris Athenarum 256.
- Ἀμοχοῦτος, episcopatus Cypri: Μωΐσης (1619) 267.
- Ἀμπερτόκαστρον, τό, locus Peloponnesi 301.
- Ἀναία, Cariae urbs, locus ibi Venetis concessus ab imp. Michaelē Palaeologo 79.
- Ἀνδρός insula, episcopatus: Ἰάκωβος 250.
- Ἀνεμοκῶζικος, ὁ, locus insulae Rhodi 335.
- Ἀνεμοσυνηλαία, ἡ, locus insulae Cretae 237.
- Ἀνζᾶς, Ἰωάννης, δεσιμώτατος 49. 58.
- Ἀντέλης, Ἰωάννης, notarius venetus 135.
- Ἀντίβαρι, locus Albaniae, Ἀντίπαρον 294. 306.
- Ἀντιφωνητοῦ, κιντέρινα τοῦ σωτήρος Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ, Cpli 28. 31. 57. 58.
- Ἀντώνιος: ἡ μονή τοῦ κῆρ Ἀντωνίου Cpli 16. 20. 21. 23.
- Ἀξία νήσος v. Νάξος.
- Ἀπόκαυκος, Ἀλέξιος παρακοιμώμενος 14. — Ἀνδρόνικος ὁ Μελισσηνός 150. — Γεώργιος Δούκας, μέγας δρουγγάριος 114. — Ἰωάννης, σεβαστοπαυπέρτατος 96.
- Ἀπουλία, Italiae regio 246.
- Ἀράδα, ἡ Δοξασμένη, v. Δοξασμένη.
- Ἀράχοβα, locus Mainae 278. Ἀρέχοβα (Ἀραχώβα Μεγάλη Buch. Rech. 2. 516.)
- Ἀργαλέα, τὸ δάσος τοῦ, in insula Creta 236.
- Ἀργέντης, Δουρέντζος, Chiensis 263.
- Ἄργος, confinia possessionum Venetorum et Turcarum in illa regione 301. 304.
- Ἀρδονίκω, Βαρθολομαῖος ντέ, Venetus 119.
- Ἀρδούβιστα, ἡ, locus Mainae 272.
- Ἀρένα, Πέτρος ντέ, presbyter ecclesiae S. Bartholomaei Venetis 119. 124. 140. 158. 163. 191. 211. 220.
- Ἀρλέζιον 335.
- Ἀρλίσα, ἡ, locus Epiri districtus Ba-genetiae 128.
- Ἀρμένιοι, eorum ecclesia in urbe Thes-salonica Venetis data a Michaelē Palaeologo 89.
- Ἀρναούτιδες 279.
- Ἀρριανίτης, Νικηφόρος, μέγας τζα-κίου 96.
- Ἄρτα, ἡ, urbs Epiri 113. incendium ibi 126. vexata ab equite Liberacio (1696) 275. Arav. 1. 232. Διβέριος Ἰερακάρης ture. Ικισούρ μπής; episcopus Artae Gabriel (1619) 275.
- Ἀρφάνης, Μήκης, Chiensis 263.
- Ἄρχων, Μανουήλ ὁ, 107.
- Ἀσάν, Κωνσταντῖνος ὁ, 114.
- Ἀσκοθυριάριοι, ἔποικοι τῆς μονῆς τοῦ ἀπὸ Λογοθετῶν 51.
- Ἀσπρογυνής, Νικόλας, Χαρκίτης 334.
- Ἀστράς, Γεώργιος, μέγας στρατοπεδάρ-χης, συμπένθερος imp. Ioannis I. Palaeologi 126.
- Ἄσωπος, ὁ, arx Peloponnesi 294.
- Ἀτέναις, Πέρος ντέ, λεγόμενος Ἰατρός.

- Petrus Atheniensis, eius privilegium 248.
- Ἀτσαϊώλης (Acciajoli).
- Ἄγγελος, cardinalis, scribit ad despotam Peloponnesi, Theodorum Palaeologum 250.
- Ἀντώνιος, ἀδθέντης Ἀθηνῶν, Θηβῶν καὶ παντὸς δουκιάμου, († 1435) privilegium mercatoribus Florentinis concessum 251. 255. 256. Buch. Nouv. Rech. 1. 162.
- Νέριος I., ἀδθέντης κασταλανίας Κορίνθου, δουκιάμου τῶν Ἀθηνῶν, (1365—1394.) privilegium concessum Nicolao de Athenis 24. Buch. Nouv. Rech. 1. 126.
- Νέριος II., ἀδθέντης Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν, (1435—circa 1441.) privilegium Gregorio Chamachae concessum 256. Buch. Nouv. Rech. 1. 181.
- Φράγγος, pater Nerii II., 257. Buch. Nouv. Rech. 1. 126.
- Ἀτουέμη, Ἀλέξιος, μέγας δομέστικος, avunculus imp. Ioannis I. Palaeologi 126.
- Ἀτραμύτιον, τό, Troadis urbs, ubi Venetis conceditur locus ab imp. Michaelē Palaeologo 79.
- Ἀδλῶν, urbs Epiri 109. 240. Arav. 2. 24. 25.
- Ἀχαΐα, περιγυπάτον 245.
- Ἀχιλλία, locus Epiri districtus Naupacti 307.
- Ἀχμέτ πασᾶς τοῦ Χερσέκου, primus vezires sultani Bajazet II., scribit ad ducem Venetiarum 340. ad Andream Grittium 341. 343.
- Βαβισκωμίτης, Νικόλαος, notarius 111.
- Βαγενετία, θέμα sive districtus Epiri 127. Arav. 2. 29.
- Βαίτικα, τά, locus Peloponnesi districtus Monembasiae 304. 316. Βάττηκα 301.
- Βάκα Βούβα, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Βαλδουίνου Γέρτζου, Ianuensis 37. 38. 44.
- Βαλέντζια, Hispaniae urbs 97.
- Βαρσόνα, mons 307.
- Βαντελίνος, Ἰάκωβος, Venetus 102. 109.
- Βαρβάδικος, Ἀδγουστίνος, Augustinus Barbarigo, dux Venetiarum (1486—1501) 337.
- Βαρβερώτης, Μαραμάνθος 253.
- Βαριάδες, οἱ, locus Epiri districtus Bagenetiae 127.
- Βαριέντης, Τζιάννιος, Venetus 109.
- Βαρνίκι, τό, locus 279.
- Βάρτωλος, Γεώργιος, civis Florentinus Cpli 339.
- Βασιλικός, Θεοφύλακτος, notarius 143. 152.
- Νικηφόρος, μέγας πριμικήριος, avunculus imp. Ioannis I. Palaeologi 114.
- Βατιλῆς, Τουμάζος, πρωτοπαπᾶς Κύπρου 267.
- Βελαγράδος 240.
- Βελισκός, locus Atticae 248.
- Βελιτζός, ἡ, locus Epiri districtus Ioanninorum 127.
- Βενέρη, Φραγγούλης, Frangia Venier, Venetus 162. 172. 186. 195.
- Βενέριος, Ἀντώνιος, Antonius Venier, dux Venetiarum (1382—1403) 135. — Ἀνδρέας, nobilis Venetus 126.
- Βενετία, τὸ κουμούνιον τῆς Βενετίας, pactiones et foedera cum Palaeologis facta: cum imp. Michaelē 1265, 76; 1277, 84. cum Andronico seniore 1324, 100. cum Andronico iuniore 1332, 105. cum Ioanne I. 1342, 111. cum eodem et Ioanne Cantacuzeno 1349, 114. cum Ioanne I. 1357, 121.; 1390, 135. cum imp. Manuele 1406, 144; 1418, 153. cum Ioanne II. 1423, 163; 1431, 177; 1436, 186; 1442, 207; 1447, 216. Heyd, dissertatio III. et IV. passim. Romanin, vol. II. III. IV. passim. cum Alexio Comneno, imp. Trapezuntis 1364, 130. cum sultano Turcarum Muhammed II. 293. 295. 302. 206. Zinkeisen 2. 432. cum Bajazete II. 310. 313. Zinkeisen 2. 520.
- Βενετικοί Cpli 12. eorum navis rediens e Palaestina et Aegypto transfert dona sultani Salaheddini ad imp. Isaacium Angelum 34. 41. 44.
- Βεντελίνος, Μιχαήλ ὁ Ζιγαλῆτης 107.

- Βετόριος, capitaneus in ins. Cyprio 269.
 Βήλα Λαούτ, Διομήδης δέ, κουμεντοό-
 ρης τῆς Λήγας, ordinis Hospitalis S.
 Ioannis 332.
 Βιάρος, Μαρίνος, Marinus Viadro, bai-
 ulus Venetorum Cpli 119.
 Βίδος, ὁ υἱὸς τοῦ Βώνου Πιπίνου, lega-
 tus Pisanorum ad imp. Alexium Com-
 nenum 10.
 Βιέννα, Vindobona, Austriae urbs, a Tur-
 cis obsessa 363.
 Βικολάκκος, locus Epiri districtus Dyr-
 rhachii 242.
 Βικτούριος, Ἀντώνιος, καβαλέριος, An-
 tonius Vetturi, legatus Venetorum ad
 sultanium Bajazet II. (1481) 310. 312.
 313. Zinkeisen 2. 520.
 Βιλλαφράγκα, urbs Liguria 326.
 Βισκοῦντος, Γιάρδος, legatus Pisanorum
 ad imp. Alexium Comnenum 10. Gi-
 rardo Visconti.
 Βίτιλο, τό, locus Mainae 272.
 Βλαχέρνη, ἡ, monasterium Artae: Δα-
 μιανὸς ἡγούμενος 278.
 Βολεροῦ, τὸ μέρος τοῦ, Bolerus, pro-
 vincia Thraciae in utroque litore He-
 bri inferioris: loca Venetis ibi conces-
 sa 79. Tafel et Thomas 3. 70.
 Βολημωτῖναι: τὰ χωράφια τῶν Βολη-
 μωτῶν in insula Coreyra 246.
 Βολίτζα, ἀκρωτήριον 307.
 Βονάλμα, Ἰωάννης, decanus et canon-
 icus maioris ecclesiae Athenarum 256.
 Βονδίτζος, locus 366.
 Βοτονειάτης 27. 55.
 Βουδέσι, τό, locus Epiri districtus Bage-
 netiae 127.
 Βουτσαβας, πρωτομαίστωρ τῶν Ἰωαν-
 νων 282.
 Βουκαλῖδια, τά, locus ins. Cretae 236.
 Βουργούντιος, ὁ κριτής, legatus Pisa-
 norum ad imp. Manuelem Comnenum
 14. 15. Burgundius Leoli. Roncioni 1.
 373.
 Βουρίονενα, nomen propr. mulieris 334.
 Βρανᾶς, Γεώργιος 107.
 Βράνης, Βασίλειος, incola Artae 278.
 Βρεγόρης, Chiensis 263.
 Βρεντήσιον, Βρενδίσιον, Brundisium 69. 75.
 Βρέσας, Μαντεόλδος δέ, ἐξουσιαστής Γε-
 νοῦας 2. 26.
 Βρομάριν, τό, locus munitus districtus
 Naupacti 307.
 Βροντισμένος: τὰ χωράφια τοῦ Βροντι-
 σμένου in insula Coreyra 246.
 Βρόσις, ἡ, monasterium Epiri districtus
 Artae 278. Arav. 2. 39. locus Pe-
 loponnesi, feudum Gemistorum 174.
 176. 225.
 Γαβρᾶς, ὁ ἅγιος μεγαλομάρτυρ καὶ σε-
 βαστὸς Θεόδωρος ὁ, monasterium Tra-
 pezunte 133.
 Γαβριήλ, ἐπίσκοπος Ναυπάκτου καὶ Ἄρ-
 τῆς 273.
 Γαέτα, Italiae urbs 71.
 Γαῖτάνος, Παῖνέρης, legatus Pisanorum
 ad imp. Isaacium Angelum 4. 5. 8.
 Γαλατᾶς locus munitus districtus Nau-
 pacti 293. suburbium Constantinopo-
 lis 314. 346. Γαλατιανοί 288.
 Γαλβάνος, Αἰγίδος, Coreyrensis 246.
 Γαλησιώτης, Γεώργιος, notarius 223.
 Γαλλία, regis Philippi Augusti expeditio
 sacra 2. Ludovicus IX. 77. legatio
 sultani Bajazet II. ad Carolum VIII.
 de custodia fratris Dschemi 325. 346.
 Γαλτέριος, μάγκυψ λατῖνος, ut videtur,
 Pisanus Cpli 20.
 Γαρατών, Χριστοφόρος, ἀπὸ τοῦ Ταρβι-
 σίου, notarius venetus Cpli 171.
 Γαρίνης, Γαρίνος νδῆ, notarius Venetus
 Cpli 152.
 Γασμοῦλοι βενέτικοι, eorum conditio in
 imperio byzantino 89.
 Γαφούρης Ianuensis captus et punitus
 ab imp. Isaacio Angelo 46. Heyd,
 I. 57.
 Γεμιστός, Γεώργιος, ὁ Πλήθων, feudum
 ei datum 173. 174. eius filii Demetrius
 et Andronicus 173. 225.
 Γενοῦα, τὸ κορυμόνιον τῆς Γενοῦας,
 privilegia data ab imp. Isaacio An-
 gelo 25. possessiones in urbe Cpli
 31. 49. 53. eius consul in Syria 34.
 quae debebat imp. Manueli Comneno
 34. ab imp. Isaacio Angelo renovan-

- tur antiqua privilegia 40. paciscitur cum imp. Alexio III. Angelo de renovandis privilegiis 46. ab eo obtinet antiquas possessiones Cpli 49. Γενούεται piratae spoliare navem venetam 38. 41. piratae in Sicilia invasuri terras imperii byzantini 48. Ianuenses expellendi Cpli 79. Heyd, dissertatio I. passim; naves eorum captae a classe imp. Friderici II. 71. Trapezunte 131. in pactu Venetorum cum Michaële Palaeologo stabilitur, ne eiciantur Cpli 89. Ianuenses in Galata paciscuntur cum sultano Muhammed II. 287. Zinkeisen 2. 26. Γενουβέζοι 288
- Γερμανός, πατριάρχης Cplis, eius litterae ad Manuelem Ducam, Epiri despotam 62. mittit metropolitam Ancyrae exarchum in partes Occidentis 65. G. Acropolita 38.
- Γέρτζος, Βαλδοῦινος, Ianuensis, litterae imp. Isaaci Angeli ad eum datae 1. 3. 38. legatus Ianuae ad eundem imperatorem 42. 43. Balduino Guercio. Canale 1. 448.
- Γεώργιος, μέγας στρατοπεδάρχης 114.
- Γεώργιος, ὁ ἄγιος, arx insulae Cephaloniae 253.
- Γηράρδος, interpret 44.
- Γιανιώτες 279.
- Γιαννιτζόπουλοι, οἱ, locus Epiri districtus Bagenetiae 128.
- Γίζος, Βαρθολομαῖος 87.
- Γιονούλης, interpret sultani Suleiman, missus Venetias 364.
- Γιράρδος, Νικόλαος, notarius venetus 19.
- Γιτζούνης, legatus Pisanorum ad imp. Alexium III. Angelum 48. Uguccio Lamberti Bononis. Dal-Borgo. 168.
- Γλίνα, ἡ, locus Epiri districtus Ioanninorum 127.
- Γλοκὺ, τό, locus Epiri 127.
- Γονάτων, Γεώργιος ὁ ἐπὶ τῶν, incola Artae 278.
- Γονύφιλος, πρεσβύτερος, legatus Pisanorum ad imp. Alexium Comnenum 10.
- Γορδῶτος, Σέργιος, Chiensis 363.
- Γουδέλης, Γεώργιος 172.
- Γραδόνικος, Βαρθολομαῖος, dux Venetiarum (1339—1342) 112. 115. — Ἰωάννης, dux Venetiarum (1355—1356) 121. — Ἰωάννης, legatus Venetorum ad Ioannem I. Palaeologum (1357) 113. — Ματθαῖος, legatus Venetorum ad Michaëlem Palaeologum 84. eius mors 86.
- Γρανός, Gallus quidam 275.
- Γράσος, Γιλίελμος, Ianuensis, eius rapinae in insula Rhodo 37. 44.
- Γρηγοῤῃς, Δημήτριος Μαμωνᾶς ὁ, v. Μαμωνᾶς.
- Γρηγόρης, Κῶστας, Χαρκείτης 324.
- Γριμάνη, σὲρ Γεώργιος, Venetus 153.
- Γρίτης Ἀνδρέας, legatus Venetorum ad sultanum Bajazet II. 338. 351. 355. Zinkeisen 2. 540. litterae Achmet Pascha ad eum 341—343. 351. litterae sultani Suleiman de expeditione contra Vindobonam suscepta 361. — dux Venetiarum (1523—1538).
- Γύορ, Hungariae oppidum 362. Raab.
- Γῶτ, Ἀμουνέτος δέ, Aymonethus de Hungoth 246. 248.
- Δαῖζων, Τζίρης, Ianuensis 38. 44.
- Δαλματία 10.
- Δάνδουλος, Ἀνδρέας, dux Venetiarum (1343—1354) 114.
- Δαντούνης, Γηράρδος ὁ, Pisanus 5.
- Δαρῆτος, Ἰωάννης, legatus Venetorum ad sultanum Muhammed II. 295. 298. 307. ad Bajazetem II. 332. Giov. Dario. Zinkeisen 2. 432.
- Δανίδ, Ἀλέξιος 242.
- Δελακρόζα, Ὁτομπόνος, legatus Ianuensis et procurator Cpli 49. 50. Ottobuono della Croce. Sauli 2. 195.
- Δελεβίκος, γραμματικὸς τῆς σκάλας τῆς Λεμέσου, 267.
- Δεληνιακ, Μάρκος, πρόεδρος τῆς Καπούας, ordinis Hospitalis S. Ioannis 332.
- Deliniac.
- Δελφινᾶς, Δημήτριος, πρωτοκανονάρχος 239.
- Δελφίνος, Ἰάκωβος, legatus Venetorum ad imp. Michaëlem Palaeologum 76 83.

Δεξιὸν Λαγκόν, τό, locus insulae Cretae 239.

Δερμοκαΐτης, καθολικὸς κριτὴς τῶν Ῥωμαίων, legatus imp. Ioannis I. Palaeologi ad Venetos 129. — Νικόλαος 153.

Δερνικλίδες 279.

Δεσποτάτον 366.

Δημήτριος, ὁ ἅγιος, monasterium Cplis 56. Duc. Cplis chr. 122.

Δῆμος, Κωνσταντῖνος, legatus archiepiscopi Cypri ad ducem Sabaudiae 268.

Διάκος, Ἰωάννης, Χαρκείτης 334.

Διασπορηγός, Γεώργιος, Chiensis 263.

Διβάλτος, Ianuensis 38. 44.

Δίδος ὁ κληρικὸς, legatus Pisanorum ad imp. Alexium Comnenum 10.

Διδυμότειχος, metropolis: Γεώργιος 65.

Διέδω, Μπερτούζιος, legatus Venetorum ad imp. Manuelem Palaeologum 154.

Διονύσιος, ἐπίσκοπος Λακεδαιμονίας 273.

Διπλῇ, σκάλα ὀνομαζομένη, Pisanorum Cpli 21.

Διπλοβατατζέοι, gens graeca 289.

Διπόταμον v. Μόρνον.

Δολιανοί, οἱ, locus Epiri districtus Bagenetiae 127.

Δομέστικος, Ἰάκωβος, Chiensis 263.

Δοξασμένη Ἀράδα, ἡ, locus Cretae 236.

Δούκας Βατάτζης, Ἰωάννης, imperator (1222—1255) promittit missurum se auxiliares copias imp. Friderico II. 69. 72. 75. legatum mittit ad papam Innocentium IV. 74.

Δούκας, Ἰωάννης, λογοθέτης τοῦ δρόμου, legatus imp. Isaacii Angeli ad reges Germaniae, Galliae et Angliae 2. — Κωνσταντῖνος, ἐξάδελφος Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, κεφαλὴ τῆς νήσου Κρήτης καὶ μέγας ἐταιρειάρχης 237. — Κωνσταντῖνος ὁ Λιμπηδάρης v. Λιμπηδάρης.

Δοχώριον, τό, locus Epiri districtus Bagenetiae 127.

Δραγίνας, Θεόδωρος 237.

Δράκος: τοποθεσία τοῦ Δράκου, in Attica 355.

Δριφάγκης, μαρκέσος, legatus Ianuen-

sium in Galata ad sultanum Muhammed II. 287.

Δρουγγαρίων, πόρτα τῶν, Cpli 88.

Δύναμις, ἡ ἀγία, ecclesia Cpli 52. Duc. Cplis chr. 82.

Δυρράχιον urbs 10. 69. 75. 240. metrop.: Χαρίτων (1619) 273.

Ἐξομενόν, τό, locus Epiri 127.

Εἰρήνη: ξενοδοχεῖον τῆς Εἰρήνης, in Epiro 127.

Ἐλεγκῶν, μετόχιον τῶν, ἡ τοῦ ὁσίου Βασιανοῦ Cpli 80.

Ἐλαιοσπέκης, legatus sultani Bajazet II. ad ordinem Hospitalis S. Ioannis 325. 327.

Ἐλος, τό, locus Peloponnesi 259.

Ἐμηνάκης, eius bellum cum chano Crimeae Mengli girai 293. Eminekbeg, Hammer 1. 526.

Ἐμπερινή, ἡ, locus Epiri 127.

Ἐξαμίλιον, id est isthmus Corinthi 174. 176.

Ἐπιβάτης, ὁ, locus insulae Rhodi 335.

Ἐρδέλη, Transylvania 361.

Ἐργάσιον, τό, locus insulae Cephaloniae 260.

Ερμογένης, notarius 237.

Εὐδόκιος 49.

Εὐριπος, insula Euboea (Negroponte), possessio Venetorum 78. 87. 93. 338.

Ἐγριπος; Εὐριπιωταί 79.

Ζαβέρδαι, αἱ, locus Epiri 127.

Ζάκονθος, insula tradita Venetis a Turcis 332. 345. 351.

Ζάρνατα, locus Mainae 272.

Ζαχαρίας, legatus Venetorum ad sultana Bajazet II. 351. 357. Zacharias Fresco vel Freschi. Zinkeisen 2. 541.

Ζηρημεδοῦρος, Ἰωάννης, 256.

Ζιγός, episcopatus Mainae: Νικήτας, ἑξαρχος πατριαρχικὸς 271. 272.

Ζιλτζιά, ἡ, locus Epiri districtus Naupacti 307.

Ζιμπόζια, fluvius districtus Naupacti 308.

Ζούπα 303. 306. Župa.

Ζωναρῶν, ὁδὸς τῶν, via Constantino-poli 88.

Ζώριστα, ἡ, locus Epiri 127.

Ἡγουμένεια, ἡ, locus Epiri districtus Bagenetiae 127.

Θεόδωροι, οἱ ἄγιοι, τοῦ Ἰουκίου, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Μερντζία, monasterium districtus Dyrrhachii 239. 240.

Θεόπουλος, Στέφανος, baiulus Venetorum Coreyrae 364. Tiepolo.

Θεοτόκιον, τό, monasterium districtus Artae: Χρῦσανθος ἡγούμενος 278.

Θεσσαλονίκη, locus Venetis ibi concessus 79. 89. consul Venetorum ibid. 106. eversa a Turcis 282.

Θορώντα, οἱ Χαρκεῖται οἱ λεγόμενοι 335.

Θερμίσιον, τό, locus Peloponnesi districtus Nauplii 301. 304. 308. Θερμῖς, Θερμίζιον.

Ἰάκουπος, legatus sultani Bajazet ad Venetos 356. 357.

Ἰγγλινος, Πέτρος, legatus imp. Isaacii Angeli ad Ianuenses 40.

Ἰερὸς λιμὴν 109.

Ἰκανάτισσα, τοποθεσία τῆς Ἰκανάτισσης Cpli 16. porta Cplitana 19. 20. 23.

Ἰκανάτος, ὁ, locus Cplis 18.

Ἰδεβράντος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Παϊνέρη, legatus Pisanorum ad imp. Alexium Comnenum 10.

Ἰουκίου, οἱ ἄγιοι Θεόδωροι τοῦ, v. Θεόδωροι.

Ἰμπραιμπασάς, primus vezires sultani Suleiman 362.

Ἰννοκέντιος δ', πάπας Πώμης, legatus mittit ad imp. Ioannem Ducam Batatzam de unione ecclesiarum 72.

Ἰουστινιάν, Μαρῖνος, venetus 126. Ἰουστινιάνο, Ἀντώνιος, nobilis Venetus, legatus ad sultatum Selim 360. Zinkeisen 2. 575. Ἰουστινιάν Τεκάνε, Ianuensis in insula Chio 261.

Ἰσπανοί, privilegia eis concessa ab imp. Andronico seniore Palaeologo 97. 98.

Ἰωάννης, ὁ ἄγιος, ecclesia in insula Rhodo 335. — ὁ Θεολόγος, ecclesia Artae 277.

Ἰωάννης τῆς Αἰσπρίας, Don Juan d' Austria, scribit ad episcopum Monembasiae 266.

Ἰωάννης, ῥήξ τῆς Οὐγγρίας, Ioannes Zapolya 361.

Ἰωάννινα, θέμα 127. urbs a Turcis ob-sessa 282.

Καβακίοι 289.

Καβαλλάρουπος, Γεώργιος, διερχόμενος τῆς 104. — Κωνσταντῖνος, legatus Ioannis I. Palaeologi ad Venetos 129.

Καβάσιλας, Θεόδωρος, 246. 247.

Κάβο τῆς Μάνης 271.

Κάγιω, πόρτο λέ, porto Quaglio 270.

Καιτάλ, Τζουάν, eques ordinis Hospitalis S. Ioannis 332.

Κακαλλάρος, Γιλίελμος, Ianuensis missus ab imp. Alexio III. Angelo, ut paciscatur cum piratis Ianuensibus 48.

Κακὸς Πηλός, locus Epiri districtus Bagenetiae 127.

Κακὸς Τάφος, locus Epiri 127.

Καλαμάνης ἦτοι Βοτονείατης 28. 31.

Καλαμαράς 107.

Καλάματα, urbs Peloponnesi 271.

Καλλέργων, σύνορον τῶν, in Creta 236.

Καλογεράς, Ἰωάννης 256.

Καλόθετος, Ἀνδρέας Κομνηνὸς ὁ, 143. πρωτοσεβαστός 119.

Καλὸν Ὅρος, locus insulae Cretae 236.

Καλόβια: τοποθεσία τῶν Καλοβίων Cpli 27. 31. 55.

Καλωτῆρες, αἱ, locus insulae Cretae 236.

Καμάρ, τό, locus insulae Rhodi 335.

Κάμπο, τό, locus insulae Cretae 236.

Καμποφρεγάζο, Βαρθολομαῖος, Ianuensis, legatus ad Chanum Crimeae Mengli girai 292.

Καναβούτζης, Δούκας, Chiensis 263.

Κανάλης, Πέτρος ντέ, legatus Venetorum ad Ioannem I. Palaeologum 112. 115.

Κάνινα, locus munitus Epiri, Aulonae proximus 109. λίμνη 307. Κάνινα Arav. 2. 70.

Καντακούζηνος, Ἀνδρόνικος, πρωτοβυστιανίτης, σομπένθερος imp. Andronici senioris Palaeologi 104. — Ἰωάννης, imp. (1341—1355). foedus cum Venetis factum 114. 115.

Καντζηλιέρ, Γουλιέλμος, de' Cancellieri, canonicus ecclesiae metropol. Athenarum 255.

Καντζήρος 284.

Καπαρίνα, ἡ, 51.
 Κάποττος, Πέτρος, cardinalis 70. Capoccio.
 Κάπουα, πριγκιπάτον 245.
 Καρδύνα, Ἰωάννης δέ, μπάλιος Μεόρκας, ordinis Hospitalis S. Ioannis 300.
 Καρλέτος, Pisanus 11.
 Κάρολος, αὐτοκράτωρ τῶν Ῥωμαίων, Carolus de Valois 243. 244. — ὁ ἀδελφὸς τοῦ ῥηγὸς τῆς Φραγγίας, Carolus Andegavensis 77. — dux Nivernensis: litterae ad eum de expeditione contra Turcas suscepta 270. 273.
 Καρπάσι, τό, locus insulae Cypri 269.
 Καρυδάκι, τό, locus Epiri 127.
 Κάσον πασάς 362.
 Καστέλ Πινάλλο, κόμης τοῦ, 270. Château-Renault, Buch. Nouv. Rech. 1. 272.
 Καστέλβας, Γιλιάμος, κουμμεντοῦρης δὲ Σέρβερα, ordinis Hospitalis S. Ioannis 300.
 Καστέλλα, Castilia, rex Alphonsus X. 77.
 Καστελούκιος, frater Gita, ordinis Hospitalis S. Ioannis 300.
 Καστρίον, τό, locus Peloponnesi districtus Nauplii 174. 175. 176. 226. 304.
 Καστρίσιος, Ἰωάννης, ἱερεὺς, incola Artae 278.
 Καστρίτζιον, τό, locus Peloponnesi 308.
 Κάταρον, τό, Dalmatiae urbs 294.
 Κατελάνοι 97. 99. 252. eorum consul Cpli 97.
 Καφᾶ, urbs Crimeae 314.
 Κεφάλα τοῦ Ποταμίου, locus insulae Cretae 436.
 Κεφαλᾶς, κομμερκιάριος Cpli 108.
 Κεφαλληνία, insula 253. 332. 352.
 Κιαμάχη, urbs Asiae 359.
 Κίγγουλον, Italiae arx obsessa 70.
 Κίναμος, μουσικός 119.
 Κιστέρνα, ἡ, locus Epiri districtus Bagenetiae 128.
 Κλειδᾶς, Γρηγόριος, δικαιοφύλαξ, legatus imp. Andronici iunioris Palaeologi ad Venetos 105.
 Κλωστομάλλης, Μιχαήλ, νοτάριος 104.
 Κόκα, ἡ, locus districtus Naupacti 308.

Κόκκαλᾶς, Ἰσαάκιος, πανσέβαστος σεβαστός 287.
 Κοκκινόκαστρον, Hungariae oppidum, Rothneüsidel 363.
 Κόκκος, Νικόλαος, legatus Venetorum ad sultanum Muhammed II. 302. 306. 316. N. Cocco. Zinkeisen 2. 399.
 Κολοβάς, Σέργιος, πρωτονωβελλίσαιμος, γραμματικός imp. Isaacii Angeli 15. 32.
 Κομνηνοί:
 Ἀλέξιος I. (1081—1118). privilegium Pisanis concessum 9. 14. 17. Roncioni 1. 152. restituit familiae Scordylarum fundos in insula Creta 235.
 Ἀλέξιος II. ὁ Μέγας Κομνηνός, imperator Trapezuntis (1284—1330) foedus init cum Venetis 130.
 Ἀλέξιος III. αὐτοκράτωρ Ἀνατολῆς, Ἰβήρων καὶ Περατσίας, ὁ Μέγας Κομνηνός, imp. Trapezuntis (1350—1390) renovat pacta cum Venetis 130. Ἰωάννης Ἀλέξιος, Fallmerayer, Trapezunt 192.
 Ἀνδρόνικος, imp. Cplis (1183—1185) in urbe Ierusalem 3. 4. 5. expellit mercatores italos Cpli 25. 27. 28. 37.
 Ἰωάννης imp. Cplis (1118—1143) paciscitur cum Pisanis 69. 9. 11. 13. Roncioni 1. 250.
 Μανουήλ imp. Cplis (1143—1180) Pisanis concedit privilegia Cpli 5. 6. 13. Roncioni 1. 373; et Ianuensibus 30. 33. 34. 35. Sauli 1. 19; 2. 181. 188.
 Κονταρίνος, Ζαχαρίας, legatus Venetorum ad imp. Ioannem Cantacuzenum et Ioannem Palaeologum 114. — Ἰάκωβος, legatus Venetorum ad imp. Michaellem Palaeologum 76. — Ἰάκωβος, dux Venetiarum (1275—1279) 83. 84. — Μάρκος, Νικολέτος 109. — Μαρῖνος, Μπαλιάνος, Παῦλος 102. — Πέτρος, legatus Venetorum ad Ioannem II. Palaeologum 163.
 Κόντος, βουρόν 307.
 Κόρδα, ἡ, locus insulae Cretae 236.

- Κορέσης, Ἰωάννης, Νικόλαος, Πάρις
Chienses 263.
- Κόρκινα, τό, locus insulae Cretae 236.
- Κορμόσδας, ό, fluvius districtus Naupacti 307.
- Κορνάρος, Βιτζέντζιος, Cretensis 264.
- Κορνέριος, Πέτρος, Venetus 120.
- Κορυφαί, αἱ, νῆσος, Corcyra 245.
- Κορφή, ή, locus insulae Cretae 236.
- Κορώνη, ή, urbs Peloponnesi subiecta Venetis 78. 87. 93. 305. 306. 308. Κορωνάιοι 82.
- Κοσινίτζα, ή, monasterium Macedoniae: Θεόκλητος, ήγούμενος, eius epistola ad ducem Sabaudiae 274.
- Κοτζούλη, Λεοντάρης, incola Artae 278.
- Κότορον, τό, urbs 303. Cattaro.
- Κουλικᾶς 49.
- Κούναξ: ή περιοχή τοῦ Κούνακος districtus Thessalonicensis 237.
- Κουράδος β', ῥήξ Σικελίας, Conradinus, 240.
- Κουρή, Ἀνδρέας, baiulus Venetorum Cpli (1364) 131.
- Κουρίνος, Μάρκος, M. Quirini, legatus Venetorum ad imp. Ioannem Paleologum 207. — Πέτρος 162. — Φραντζέσκος 143. Κορίνη.
- Κουρμουλίση, Σομεών, Venetus 103. 107.
- Κουτίκιον, τό, locus 303.
- Κουμούσης, Θεόδωρος, 143.
- Κουρτοί, οἱ, locus Epiri districtus Bagenetiae 127.
- Κοψιδή, Κλεόπη, mulier 260.
- Κράινα 304.
- Κρεμόνα, Italiae urbs 69. Κρεμονίσις 71.
- Κρηθηρία, ή, βουνόν, in insula Rhodo 335.
- Κρήτη, νῆσος, subiecta ditioni Venetorum 78. 87. 93. 235. Κρητικοί 82.
- Κριός Ποταμός, locus insulae Rhodi 335.
- Κρυτής, Λαμπρηνός, Chiensis 263.
- Κυρία Πεφανερωμένη, ή, monasterium districtus Artae: Γαβριήλ ήγούμενος 279.
- Κυρείνη, episcopatus Cypri, ital. Cerine: Ἱερεμίας 267.
- Κυριακός 49.
- Κυρίνη v. Κουρίνος.
- Κύπρος, clerus insulae Cypri a duce Sabaudiae auxilium petit contra Turcas 266. Χριστόδουλος, ἀρχιεπίσκοπος 268. 275. 367.
- Κώμαρα, Hungariae urbs 363. Komorn.
- Κωνσταντζιος, ό ἀπὸ τῆς Κορώνης 143.
- Κῶς, ή, νῆσος, κουμენტουρία ordinis Hospitalis S. Ioannis 301.
- Κωσόβα, locus Epiri districtus Bagenetiae 128.
- Κωστακίων, Δημήτριος, οἰκονόμος τῶν 278.
- Λαγιάλτρω, Ἰάκουβος, φρά, πριόρης Κατελονίας, ἀντιμάστρω καὶ κουμენტούρης Κόου, ord. Hospitalis S. Ioannis 300.
- Λαγκό, τό, locus Cretae 237.
- Λαγῶς Σταυριανός, notarius Cretensis 265.
- Λακεδαίμων, episcopatus: Διονύσιος 273.
- Λακκιώτης ό Μαγέσης, Δαυίδ 239.
- Λαμπέρτος, iudex Pisanorum 11.
- Λαμπινόν, τό, locus Epiri districtus Naupacti 308.
- Λαούδη, ή, Lauda, Italiae urbs 70. Lodi.
- Λάρνακος, urbs Cypri: Κυριακός, μέγας πρωτοπαπᾶς 267.
- Λάσκαρις, ό, εἰς κεφαλὴν ἐδρισκόμενος τοῦ κάστρου Κανίων καὶ Ἀδλῶνος 109. — Ἀθανάσιος, καβαλλάριος, legatus despotae Demetrii Palaeologi ad Florentinos 205. — Ἀλέξιος, διερμηνευτής 119. — Δημήτριος 290. — Νικηφόρος, ό Μετοχίτης, avunculus imp. Ioannis I. Palaeologi 126.
- Λασπλάκωμα, τό, locus insulae Rhodi 335.
- Λαστίκ, Τζουάν ντέ, (1437—1454) magnus magister ordinis Hospitalis S. Ioannis pacem init eum sultano Mohammed II. 283. 286. Ioannes Delastich.
- Λατῶρ, Πέτρος, legatus Amadei VII. Sabaudiae ducis ad Theodorum, despotam Peloponnesi 250.
- Λαυρεδάνος, Λεονάρδος, dux Venetiarum (1501—1521) 351. litterae sultani Bajazet II. ad eum 353. 355. 357. sul-

- tani Selim 359. 360. — Τζουάν capitaneus Nauplii 249. Loredano.
- Λαχάνη, τό, locus Cretae 236.
- Λεγατία, ἡ, locus insulae Rhodi 335.
- Λεῖριος, Πέτρος, τῆς Γαέτας 71.
- Λέμεσος, portus ins. Cypri 267.
- Λεοντάριος, Δημήτριος, διερμηνευτής 162. 172. 185.
- Λέσι, insula 351. 358.
- Λέσινα βουνόν 307.
- Λευκαδίτης, Ἰωάννης 246.
- Λευκάς 366.
- Λευκοσία, urbs insulae Cypri 268. 292.
- Λῆθος, ὁ ἅγιος Νικόλαος ὁ, ecclesia Zacynthi 260.
- Λῆμνος, insula 297.
- Ληνὸ Σελή, τό, locus Cretae 236.
- Λιγνάνα, Χριστοφόρος, ἀμειράλης τοῦ ἀγίου κουβεντίου ordinis Hospitalis S. Ioannis 300.
- Λιμπεράκης, καβαλιέρ, vexat oppidum Artae 275. Arav. 1. 232.
- Λιμπηδάρης, Κωνσταντῖνος Δούκας ὁ, litterae datae ad imp. Cplis Carolum de Valois 243.
- Λίνδος, ἡ, urbs insulae Rhodi 283.
- Λογοθετῶν, ἡ μονὴ τοῦ ἀπὸ Cpli 19. 21. 29. 31. 49. 52. aedes S. Salvatoris ἀπὸ λογοθέτου Duc. Cplis chr. 82.
- Λοῖζος τοῦ Νικολάου, legatus archiepiscopi Cypri ad ducem Sabaudiae 268.
- Λοπάδιον, τό, metropolis: Ἀγαπητός, μητροπολίτης Λοπαδίου καὶ Μελιτοπόλεως 65. hodie Lupad, v. Hase, Lebeau 20. 521.
- Λουσιγνάν, Ἰωάννης III. rex Cypri, (1432—1458) pactiones faciae cum domino Cantelori 284. — Τζιάκης, Iacobus H. rex Cypri (1464—1473) eius epistolae 291.
- Λουφτημπέης, legatus sultani Muhammed II. ad Venetos 298.
- Λουφτουμπέης, ἀφέντης τοῦ Καντηλόρου paciscitur cum rege Cypri Ioanne 284. Cadeloro, parvum oppidum Asiae minoris, situm in littore maris mediterranei, districtus Itebil.
- Λουκουδάς, Θεόδωρος, ἀπὸ τοῦ Ἀδλῶνος 109. — Στέφανος, mercator Ioanninensis 109.
- Μαγέσης, Δαυὶδ Λακκιώτης v. Λακκιώτης.
- Μαγιόρκα, insula 97.
- Μαγουλάς, Γεώργιος 107.
- Μάινα, districtus Peloponnesi: incolae eius Carolum ducem Nivernensem exhortantur ad expeditionem contra Turcas suscipiendam 270.
- Μαῖστοροκόστας, Ἀνδρέας 242.
- Μακρογένης 52.
- Μαλλάγαρις, Μιχαήλ, ἀπὸ τοῦ Ἀδλῶνος 109.
- Μαλάκης, σεβαστὸς Δημήτριος ὁ, notarius urbis Coreyrae 247. 248.
- Μαλοκεφάλα, ἡ, locus insulae Cretae 236.
- Μαμωνᾶς ὁ Γρηγοράς, Δημήτριος, eius privilegium 258.
- Μανδύλης, ὁ, monasterium Cplis 57.
- Μανετόλδος, ἐξουσιαστής Γενοῦας v. Βρέσας.
- Μανιάκης, ὁ, locus Epiri districtus Ioanninorum 127.
- Μανικαίτης, Γεώργιος, notarius 162. 171. 185. 194. 215.
- Μανιέζης, Ἰωάννης, consiliarius baiuli Venetorum Cpli 119.
- Μανουήλ, ἡ μονὴ τοῦ, monasterium Cplis 28. 50. 52. 54. Duc. Cplis chr. 158.
- Μαντράκιον, τό, locus insulae Nisyri 289.
- Μανφρέδης, rex Siciliae, nothus imp. Friderici II. 240.
- Μαρέντζια, τοποθεσία τοῦ, in districtu Dyrrhachii 23^a. 240.
- Μάρθα, ἡ ἁγία, locus insulae Rhodi 334.
- Μαρία, ἡ ἁγία, ecclesia metropolitana Pisanorum: donationes ab Alexio Comneno ei factae 11. 15.
- Μαριλέων, Πέτρος 107.
- Μαρινιώτισσα, ἡ ἁγία Μαρία ἡ, monasterium Athenarum 287.
- Μάρκα, ἡ, marcha Anconitana 70. 75.
- Μαρκαδάντης, Σταυράκης 255.
- Μαρκεσάνος, Πίκος, Henricus Marchesanus 246. 248.

Μαρκιανός, Φίλιππος 243.

Μάρκος, ὁ ἄγιος, ecclesia Venetorum Cpli 88.

Μάρκος ὁ κόμης, legatus Pisanorum ad imp. Manuelem Comnenum 14. 15.

Mareo Conti. Roncioni 1. 373.

Μαρμάρι, τό, locus Epiri 127.

Μαρτζέλος, Χριστοφόρος, legatus Venetorum ad imp. Ioannem II. Palaeologum 186. — Νικόλαος 215.

Μαρτινότηζι, Νικόλαος ντέ, ὁ ποτὲ Γαλμοῦτι ντέ Φάνω 185.

Μαστρογέρου τοῦ Πίτζου, Πασχάλης 239.

Ματράχαι, αἱ, 35. urbs peninsulae Taman. Heyd I. 44. 45.

Μαῦρα θάλασσα, mercatura Venetorum ibi 79.

Μαυροβούνιον, τό, locus Epiri 127.

Μαυροπάπας 290.

Μαυροποταμός, ὁ, locus Epiri districtus Bagenetiae 127.

Μαῦρο Σελή, τό, locus insulae Cretae 236.

Μαῦρος, Πέτρος, ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀδγουστίνου, Venetus 102. — Ζαχαρίας, miles in Cypio 269.

Μαυρόχωρον 279.

Μάχα, ἡ, locus insulae Cretae 237.

Μεγάλη Βρουλέα, locus insulae Cretae 236.

Μεγαλοδοξοτίτης, ἄρχων τῶν χρυσόχων 57.

Μέγα Χαλασαῶν, locus insulae Cretae 236.

Μέγερος, Φραντζέσκος, medicus Creten-sis 265.

Μεγιστή: τὸ κάστρον τῆς Μεγιστῆς insulae Castelrosso aut Castello Rugio 283. Pauli 2. 500.

Μέδισος, Οἶβος, Pisanus 38. 44.

Μέδιτζι, Πιέρο ντέ, 270.

Μεθώνη, ἡ, urbs Peloponnesi, possessio Venetorum 78. 87. 93. 305. 306. 308. 312. Μεθωναῖοι 82.

Μελισσηνός, Μακάριος, ἀρχιεπίσκοπος Μονεμβασίας 266.

Μελιτόπολις v. Λοπάδιον.

Μενδρίνος, Μιχαήλ, γραμματικὸς κάμαρας καὶ κοῦρτης Ναυπλίου 249.

Μεγκλικερέης, Mengli girai, chanus Crimeae 292. Hammer 1. 525.

Μέντζο, Θωμᾶς ντέ, Venetus 102.

Μεσημέρης, Βασίλειος, κουροπαλάτης, legatus imp. Alexii Comneni ad Pisanos 9. 10.

Μεσοποταμίτης, Κωνσταντῖνος, legatus imp. Isaacii Angeli ad Ianuenses 27.

Μετοχίτης, Θεόδωρος, μέγας λογοθέτης, συμπένθερος imp. Andronici Palaeologi 104. — Νικηφόρος Λάσκαρις ὁ Μετοχίτης v. Λάσκαρις.

Μεχμέτ σουλτάν, Muhammed II. (1443—1481) paciscitur cum ordine Hospitalis S. Ioannis 286. cum Ianuensibus in Galata 287. Zinkeisen 1. 837, 851; 2. 23, 25, 29. fidem dat publicam quibusdam Graecis 209. a rectoribus Nauplii petit, ut nonnulla oppida Peloponnesi diruantur 304. paciscitur cum Venetis 293. 295. 298. 301. 302. 306. eius mors 309. Zinkeisen 2. 432.

Μηλέα, locus Mainae 271.

Μικούλας, Πέτρος, Chiensis 263.

Μιλῆ, Τζιάννα δέ, Iacobus de Milly (1454—1461) magnus magister ordinis Hospitalis S. Ioannis 291.

Μισούλας, Ξένος, Chiensis 263.

Μιτωλήνη insula 356.

Μιχέλης, Γουλιάρμος, legatus Venetorum a l imp. Trapezuntis Alexium III. 131. — Ἰωάννης Venetus 172. — Κώνστα 108.

Μοδάνος, Πέτρος, legatus Pisanorum ad imp. Alexium III. Angelum 48.

Μολήνη, Ἀντώνιος, capitaneus Venetorum 276.

Μολίνα ποταμός 307.

Μολινίβος, ὁ, locus insulae Rhodi 335.

Μολίνω, σὲρ Θωμᾶς, Venetus 153.

Μοναστήρια v. Ἀντωνίου, Βλαχέρνη, Βρύσας, Γαβράς, Δημήτριος, Ἐλεγκῶν, Θεόδωροι τοῦ Ἰουκέτου, Θεοτόκιον, Κοσινίτζα, Κυρία Πεφανερωμένη, Λογοθετῶν, Μανουήλ, Μανδύλης, Μαρτινώτισσα, Νέα Μονή, Ὀλοβώβων, Παντελεήμων, Πατρίκιος Θεοδόσιος, Τριχινερῶν, Χέλμος, Ὑψηλή.

- Μοναδύλης Ἀμπρούζος, μαστρομασάρης Ζακύνθου 260.
- Μονεμβασία 304. 306. 308. 345 — ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος Μελισσηγός 266.
- Μοντενεγρίνοι 279.
- Μονομάχος, Ἰωάννης, scribit ad imp. Cplis, Catherinam de Valois 242. — Κώστας, Χαρκείτης 334.
- Μοράντε, Πέτρος, Venetus 162.
- Μόρνον, τὸ καὶ Διπόταμον λεγόμενον, locus Epiri districtus Naupacti 307. 308.
- Μόρος, Ντάρδιος, baiulus Venetorum Cpli 216. Dardio Moro.
- Μοσχολέων, Γεώργιος, δραγουμάνος τοῦ κόμουνίου Βενετίας Cpli 144.
- Μόσχος, iudex Amalphitanus 10.
- Μοτζενίγω, Θωμᾶς, dux Venetiarum (1414—1423) 153 — Ἰωάννης, dux Venetiarum (1478—1485) paciscitur eum sultano Muhammed II. 293. 298. eum sultano Bajazete II. litterae datae ad eum 302. 306. 309. 313. 332.
- Μουαχάτζι, Hungariae oppidum 363.
- Μουζάλων, Θεόδωρος, λογοθέτης τοῦ γενικοῦ 96.
- Μούζι, τό, locus Cretae 236.
- Μουνόπολι, κόντος Γαλιτέριος δέ 70.
- Μούντε Ἀρνάλ, φρά Γοιδόνη ντέ, legatus Hospitalis S. Ioannis ad sultanum Bajazet II. 317. Guidone de Monte Arnaldo. Pauli 2. 415.
- Μουριτζίνος, Φραντζέσκος, Venetus 172.
- Μούρτα, Ἀμίκος δέ, legatus Ianuensium ad imp. Manuelem Comnenum 30. 32. 35. Heyd, diss. I. 42.
- Μούσταφα μπέης, φλαμπουράρης τοῦ Αἰδώνος 353.
- Μούστος, Μαρτίνος, legatus Venetorum ad Ioannem II. Palaeologum 177.
- Μπαδουάριος, Ἰάκωβος, Venetus 195. — Στέφανος 102. Badoer.
- Μπαλάλιος, Βάλτζιος, legatus Ragusaeorum ad imp. Constantinum Palaeologum 228. ad Thomam Palaeologum, despotam Achaiae 330. ad Demetrium Palaeologum, despotam Peloponnesi 232. Volzo Bobali.
- Μπαλιᾶς, Παραβᾶς, legatus Ianuensium in Galata ad sultanum Muhammed II. 287.
- Μπαλιστάριος, Ἰάκωβος, πραιτώρ τοῦ δήμου τῆς Ῥωμανίας 119.
- Μπαλιστέρης, Ἰάκωβος, interpres 111.
- Μπάλμπος, Ματθαῖος 243.
- Μπάλπει, Δομένεγω, Venetus 215.
- Μπάρ, σόνωρον τοῦ 307. Antivari, slav. Bar.
- Μπελέπορτον, βουνόν 307.
- Μπελογράτη 362.
- Μπέμπος, Μάρκος, legatus Venetorum ad Michaelē Palaeologum 84. 86. 96. M. Bembo.
- Μπερεγκάριος, mercator Catalanus 98.
- Μπερνάρδω, Ἀνδρέας ντέ, Venetus 126.
- Μπερτολίνη, Γουλλέλμος, mercator Catalanus 98.
- Μπεχράμ πασιᾶς, μηλερμπέης τῆς Ἀνατολῆς 362.
- Μηγλὸρ, Γουλιέρμο, πριόρης τῆς Καμπανίας ordinis Hospitalis S. Ioannis 332. G. Dampelier. Pauli 2. 430.
- Μπλάκα, ἡ, locus Cretae 237.
- Μπογιάνος ποταμός 303.
- Μπονγαδάνοις, Ἀμαδέος ντέ, notarius Venetus 115.
- Μπόρο τοῦ Ἀλαρέα, τό, locus Cretae 236.
- Μποσανάιδες 279. Bosnenses.
- Μπορρογούνιος, Πορῆς 248.
- Μπουστρών, Διαζός, incola Artae 278.
- Μπούτα, ἡ, Hungariae urbs 362. Buda.
- Μπωγιάνα, fluvius Albaniae 294. Bojana.
- Μυριάλης, Μιχαήλ, Ηαῖλος, Chienses 263.
- Μυρμουτάνος, Chiensis 263.
- Μωρέα, 206. 294. 297. δεσπότης τοῦ Μωρέα 301.
- Νάξος insula, dux Venetus 296. 314. 346.
- Ναρβώνα, Galliae urbs: privilegium imp. Ioannis Palaeologi eius mercatoribus datum 120.
- Ναύπακτος, Aetoliae oppidum subiectum ditioni Venetorum 304. 306. metropolis: ὁ Χωνιάτης, ὁ Τζίρος 61. 63. Γαβριήλ 273. Arav. 2. 114.
- Ναυπλία, ἡ, urbs Peloponnesi parens rectoribus Venetis 301. 306. 312. pactiones

- de ea factae inter Venetos et sultanum Bajazet II. 345. τὸ Ναυπλίον 306. 312. Ναυπλίον καὶ Ἄργος 308. Zinkeisen 2. 804.
- Νέα Μονή, monasterium insulae Chii 261.
- Νεβιτέλα, Ἐρρικος, Ianuensis 44.
- Νεγκαράδες, οἱ, locus Epiri districtus Ioanninorum 127.
- Νέγρος, Γεώργιος, legatus Venetorum ad sultanum Bajazet II. 357.
- Νέμεσος, episcopatus Cypri: Ἰάκωβος 267.
- Νεωρίον: ἡ πόρτα τοῦ Νεωρίου Cpli 19. Duc. Cplis Chr. 47.
- Νικαία, ἡ, metropolis 65.
- Νικητάς, ὁ ἅγιος, ecclesia et via Trapezuntis 133.
- Νίκια, τά, locus insulae Nisyri 289.
- Νικόλαος ἱατρός, legatus inter Ianuenses et imp. Alexium III. Angelum 47.
- Νικόλαος, ὁ ἅγιος, ecclesia Pisanorum Cpli 7. 20.
- Νικομήδεια metropolis: Ἰωάννης, ἔξαρχος πάσης Βιθυνίας 65.
- Νιστά, ἡ, locus Epiri districtus Bagenetiae 128.
- Νίσυρος insula, munita ab ordine Hospitalis S. Ioannis 289. Pauli 2. 502.
- Νορώνια, φρὰ Νικόλα νδὲ, κομμενδοῦρης τοῦ Τριβίζου ordinis Hospitalis S. Ioannis 289.
- Νοταράς, Δουκᾶς, διερμηνευτής, γαμβρός imp. Ioannis H. Palaeologi 185. 195. 215. 224. — Νικόλαος 162.
- Νταραβένια, Ἀντώνιος, Cretensis 264.
- Ντζάννε, Πάουλος, legatus Venetorum ad imp. Manuelem Palaeologum 144.
- Ντζένος, Παϊνέριος, Ran. Zeno, dux Venetiarum (1252—1268) paciscitur cum imp. Michaële Palaeologo 76.
- Ντόρια, Παρίων, γαμβρός imp. Manueles Palaeologi 162. Hil. Doria.
- Ντράβα fluvius 362.
- Ξανθόπουλος 20.
- Ξενικός, Σέργιος. 237.
- Ξηρόμερον, θέμα Epiri 127.
- Ὄβαρ, τό, oppidum Hungariae 363.
- Ὀλόβωβοι: τὸ μετόχιον τῶν Ὀλοβώβων Cpli 19.
- Ὀμπούσαν, Πέτρος δέ, P. d'Aubusson (1476—1503), magnus magister ordinis Hospitalis S. Ioannis, pacem init cum sultano Bajazet II. 317. cum eo paciscitur de custodia sultani Dschemi 320. 325. 331. quibusdam Christianis dat veniam habitandi in insula Rhodo 334.
- Ὁξεοβαφεώπουλος, Ἰωάννης 44.
- Ὅργιον, τὸ κεφάλι τοῦ, locus insulae Cretae 236.
- Ὁρθοπλάκα, αἱ, locus Epiri districtus Naupacti 307.
- Ὅρια, fons in insula Rhodo 335.
- Ὅρινον, τό, locus insulae Cretae 236.
- Ὅσπιτάλιον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῶν Τεροσολύμων, ordo Hospitalis S. Ioannis paciscitur cum Sultano Bajazet de custodia sultani Dschemi 317. Pauli 2. 601.
- Ὀγγρία Hungaria 361.
- Ὀδγος, φρέριος, Σπανίουλος 38.
- Ὀδλκίνιον, τό, Ulcinium, hodie Dulcigno, Albaniae urbs 294. 304. 306. 312.
- Ὁφιδάρος, fluvius districtus Naupacti 307.
- Ὁφιομάχος, Δαμιανός, notarius Atheniensis 248.
- Ὁφικιάνοι 51. 52.
- Παγιαζήτ χάν, sultanus Bajazet II. (1481—1512) duci Venetiarum nunciat mortem patris sui 309. pacem facit cum Venetis 310. 312. et cum ordine Hospitalis S. Ioannis 317. cum eo paciscitur de custodia Dschemi, fratris sui 324. Venetis tradit insulam Zacynthum 332. litteras dat ad Venetiarum ducem Augustinum Barbarigum 337. ad Leonardum Lauredanum 338. 353. de iure baiuli Venetorum Cpli 355. mittit legatos Venetias 312. 356. iterum paciscitur 344. conqueritur de nave turcica capta 353. scribit de quadam controversia 357. Zinkeisen 2. 520. 526. 533. 540.
- Παγομενέοι 299.
- Παιδρότης, παιδόπουλος, missus ab imp. Ioanne Batatza ad imp. Fridericum II. 72.
- Παλαβιτζίνης, Οὐμπέρτος 69.

Παλαιὰ Δέσι, locus insulae Cretae 237.
Παλαιολόγοι:

Ἀνδρόνικος ὁ πρεσβύτερος (1228—1332) mercatoribus Hispanis privilegia concedit 97. 98. paciscitur cum Venetis 1324. 100. nominis eius fit mentio in actis 140. 169. 183. 192. 212. Heyd, diss. V. 19.

Ἀνδρόνικος ὁ νέος (1332—1341) renovat privilegia Venetorum 1332. 105. privilegia dat mercatoribus Narbonensibus 120.

Ἀνδρόνικος ὁ Ἀσάνης, ἀνεψιὸς imp. Andronici senioris 103. 104. 107. 108. ὁ Καντακουζηνός, μέγας δομέστικος 224.

Δημήτριος, frater imp. Ioannis II. Palaeologi, despota Peloponnesi, Georgio Gemisto Plethoni dat feudum 173. mercatoribus florentinis privilegia concedit in Peloponneso 205. filiis Georgii Gemisti concedit possessionem terrarum Brysis et Phanarii 225. Ragusaëis privilegia concedit 232. Duc. Fam. byz. 199. Δημήτριος, δεσπότης, avunculus imp. Andronici iunioris 111. μέγας δομέστικος, frater imp. Ioannis I. Palaeologi 126. ὁ Γουδέλης, ἐξάδελφος imp. Manuelis Palaeologi 153. 162. 172. ὁ Καντακουζηνός, ἐξάδελφος imp. Ioannis II. Palaeologi; ὁ Τορνίκης, μέγας δρουγγάριος τῆς βίγλης, ἀνεψιὸς imp. Andronici senioris Palaeologi 104. 172. 185. 195. 215. 224. ὁ Φακραστῆς 153.

Θεόδωρος, despota Peloponnesi, scribit ad Amadeum VII., Sabaudiae ducem 249. ad cardinalem Angelum de Acciaiolis 250. Duc. Fam. byz. 243.

Θωμᾶς, despota Achaiae, frater imp. Ioannis II. Palaeologi 119. Ragusaëis privilegia dat 230. 258. Duc. Fam. byz. 247.

Ἰωάννης I. imp. (1341—1391) pactiones cum Venetis 1342. 111; 1349. 114; 1357. 121; 1390. 135. mittit legatos Venetias 129. mercatoribus

Narbonensibus privilegium concedit 121.

Ἰωάννης II. imp. (1425—1448) pactiones cum Venetis factae 1423. 163; 1431. 177; 1436. 186; 1442. 207; 1447. 216. Florentinis concedit ius creandi notarios imperiales 195. dat eis iura et privilegia Pisanorum in urbe Cpli 200. confirmat donationes a fratre Demetrio Gemistis factas 174. Heyd, Dissert. VI. Ἰωάννης ὁ Δερμοκαΐτης 258. — ὁ Καντακουζηνός, μέγας δομέστικος, γαμβρὸς imp. Andronici iunioris 111.

Κωνσταντῖνος ὁ Δραγάσης, δεσπότης et postea imp. (1448—1453) privilegium Ragusaëis datum 228. et Demetrio Mamonae Gregorae 258. Κωνσταντῖνος ὁ Ἀσάνης, μέγας παπίας, ἀνεψιὸς imp. Andronici senioris 104.

Μ:χαήλ, imp. (1261—1282) pactiones cum Venetis factae 1265. 76; 1277. 84. Μανουήλ, imp. (1391—1425) pactiones cum Venetis factae 1406. 144; 1418. 153.

Σιμεών, αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων καὶ Σέρβων, δεσπότης Ἡπείρου (1358—1368) Ioanni Zaffae Ursino privilegium concedit. Arav. 1. 131.

Παλαιολόγος, ὁ ἐπὶ τραπέζης, γαμβρὸς imp. Andronici senioris, in urbe Ioanninis 102.

Παλαιὸς Παίκτηρ: ἡ πόρτα τοῦ Παλαιῦ Παίκτηρος Cpli 53.

Παλτζέτζης, Ianuensis 38. 44.

Παναγίου, οἰκοστάσιον τῶν Cpli 18.

Πανδῶλος, Πέτρος, Ianuensis, ab imp. Isaacio Angelo Ianuam missus 40.

Παντελεήμων, ὁ ἅγιος, monasterium Cplis 31. Duc. Cplis Chr. 132.

Παντολέων, Μ:χαήλ, legatus Venetorum ad imp. Trapezuntis Alexium II. 131.

Παντόνικα, τὰ, locus insulae Nisyri 289.

Παπία, Italiae urbs 70.

Παράδεισος, ὁ, locus Epiri 127.

Παρακοιμώμενος, Δημήτριος 114.

- Παρασπονδύλης, Ἰωάννης, μέγας ἄρχων 114.
- Πάρμα, ἡ, Italiae urbs, obsessa ab exercitu imp. Frederici II. 70. Παρμεσάνοι: 70. 71.
- Παρτζαλόνα, ἡ, Hispaniae urbs 97.
- Παστᾶς, Ἰωάννης, 51. 52.
- Παστροβίκιον, Dalmatiae regio 303. 306. Pastrovići.
- Πασχάλης 38. 44.
- Πατές, Φίλιππος, Φραντζέσκος, Ianuenses in ins. Chio 261.
- Πατρίκιος Θεοδοσίος: ἡ μονὴ τοῦ Πατρίκιου Θεοδοσίου Cpli 29. 31. 49. 51. 53.
- Πάυ, Τζήλος, Gilectus de Pay 246.
- Πάφος, ἡ, eius archiepiscopus missus Ianuam ab imp. Isaacio Angelo 38. episcopus Λεόντιος 267.
- Πεδιατίτης, Κωνσταντίνος, βασιλικὸς γραμματικὸς, πρωτονοτάριος τοῦ δρόμου 56. 58.
- Πέζιγω, Δομένικος ντὲ κᾶ ντέ, recte Πέζαρο, Dominicus ex domo Pisaurorum, Venetus 195.
- Πελατζόνης, Νικόλαος, δραγομάνος, legatus Ianuensium in Galata ad sultanum Muhammed II. 267.
- Πεληκάς Βουτικάρης, Μιχέλι, Cretensis 265.
- Πεπαγωμένος, Νικηφόρος, γραμματικὸς, legatus imp. Isaacii Angeli ad Ianuenses 24. 44.
- Πέραμα: ἡ πόρτα τοῦ Περάματος Cpli 88. Duc. Cplis Chr. 9.
- Περατεία, ἡ, in titulo imperatorum Trapezuntis 134. Fallmerayer, Originalfragm. I. 144. 145.
- Περατία, ἡ, ἐν τῷ θέματι Ξηρομέρου in Epiro 127.
- Πέρβα, ἡ, locus insulae Nisyri 289.
- Περγαμινοί, Bergomenses 70.
- Περίβλεπτος, ἡ, 19. 52. Duc. Cplis Chr. 94.
- Πετζιοί, οἱ, locus Epiri districtus Bagenetiae 128.
- Πετρίς, Ἰωάννης, δικαιοφύλαξ Ἄρτης 278.
- Πετριώτης, Κωνσταντίνος, δεσιμώτατος, γραμματικὸς imp. Isaacii Angeli 16. 32.
- Πέτρος, ὁ ἅγιος, ecclesia Pisanorum Cpli 7. 20. concessa Florentinis 201. 202. 203. Duc. Cplis Chr. 116.
- Πέτρος ὁ Μέγας, imperator Russiae, scribit ad Graecos Turcis subiectos 279.
- Πετρούνιον, τό, locus 319.
- Πετρώδα, ἡ, locus Epiri districtus Bagenetiae 128.
- Πετρωμπουίεοι 290.
- Πηγαί, αἱ, 79. Palatium Cplis. Duc. Cplis Chr. 120.
- Πεζαμάνος, Νικόλαος, Venetus 126.
- Πιζανός, Νικόλαος, nobilis Venetus 113.
- Πιλώτης, Ἰωάννης 20. 21.
- Πιπίνος ὁ Πισσαῖος, vasallus imp. Isaacii Angeli 38.
- Πισάνη, Πέρω, Venetus 215.
- Πίσσα, τὸ κορυμνιον, privilegia ei concessa ab imp. Alexio Comneno 9. ab imp. Manuele Comneno 13. ab imp. Isaacio Angelo 4. 15. Heyd, I. 16—20. 39. 53. privilegia eius Cpli data Florentinis 200. Heyd, VI. 62. Πισσαῖοι una cum Ianuensibus comittunt caedes in insula Rhodo 38. 44.
- Πίτζος, Πασχάλης Μαστρογέρης ὁ, 239.
- Πλάκα, ἡ, fons in districtu Naupacti 307.
- Πλάτης, ἡ, fluvius insulae Rhodi 335.
- Πλομάς, ἡ, locus insulae Rhodi 335.
- Ποδίο, Τομάζιος ντέ, mercator Catalanus 98.
- Ποδητός, Μιχαήλ, Χαρκείτης 334.
- Πόλιτζα v. Πώλιτζα.
- Πομπηϊούπολις, metropolis: Λέων 65.
- Ποντογρακλεία metropolis: Νικηφόρος 65.
- Πορδάνος, Venetus 44.
- Ποταμία τοῦ Σιδαρίου, locus insulae Coreyrae 246.
- Ποταμός, fluvius insulae Rhodi 335.
- Πούδουβα, locus Dalmatiae 304. Budua.
- Πούντε, Πιέρο δέ, a baiulo Coreyrae missus ad gubernatorem turcicum S. Maurae 364.
- Πουφέρης Σιμεών, legatus Ianuensium ad imp. Isaacium Angelum 27.
- Πράγα, Bohemiae urbs 363.
- Πραστίον, τό, locus Mainae 272.
- Πράτω, φρά Λιονάρδω, legatus ordinis

- Hospitalis S. Ioannis ad sultanum Bajazet II. 317.
- Πρέβεζα, locus Epiri 276.
- Πριγκιπάτον, τό, principatus Latinorum Aethiopiae 78.
- Πρινέας, ό, locus Epiri districtus Baginetiae 127.
- Πρίνκον, τό, locus Peloponnesi 259.
- Πρίου, φρά Ἰάκουμος ντέ, κουμεντούρης ντέ Μπουρδέω 289.
- Προβεντζία 245. Προβεντζιάλοι Cpli 108.
- Πρόδρομος, ό ἅγιος Ἰωάννης ό, ecclesia in arce Zacynthi 260.
- Προικονήσιον, metropolis: Βασιλείος 65.
- Προματᾶς, Θεόδωρος 37.
- Προδκον, τό, 363. oppidum Bruck.
- Προῦσα metropolis: Δέων 56.
- Πρωτοσπήλαιον, τό, locus insulae Rhodi 335.
- Ποργί, τό, locus insulae Cretae 236.
- Πύρρος, Ianuensis 38. 44.
- Πώλιτζα, locus Venetorum ditioni subiectus 303. Πόλιτζα 316.
- Ῥαγούνα, Arragonia: rex Petrus III. 77. Alphonsus III. 97. Ἰάκωβος II. 98.
- Ῥαγούσιον, τὸ κουμούσιον: privilegia ei concessa a Michaële Duca, despota Epiri 58. a Sebastocratore Manuele Angelo 66. a Michaële II. Angelo Duca 67. ab imp. Constantino XII. in urbe Cpli 228. a despota Thoma Palaeologo in Achaia 230. a despota Demetrio Palaeologo in Peloponneso 232.
- Ῥαγουσαῖοι: eorum consul in urbe Cpli 228.
- Ῥαδοβύζι, locus Epiri districtus Artae 278. Ῥαδοβίσι Arav. 2. 140.
- Ῥαδουανός, patronus navis Ianuensis 37. 44.
- Ῥαούλ, Μανούλ 290.
- Ῥάπτης, Δημήτριος, incola Artae 278.
- Ῥαφομμάτης, Ἰωάννης 50.
- Ῥεγαδάτης, Ἀλέξανδρος ντέ, notarius 144.
- Ῥεκανές, Φίλιππος, Ianuensis 261.
- Ῥεντζή, Μπονάτος, mercator Catalanus 98.
- Ῥεσταῶς, Ἀντώνιος, Ianuensis in ins. Chio 262.
- Ῥίζα τοῦ Σαπημένου, ή, locus insulae Cretae 236.
- Ῥιζός, ό, locus Epiri districtus Ioanninorum 127.
- Ῥοδόσνιτζα, ή, locus 103.
- Ῥοδοκινάκης, Γεώργιος, Chiensis 263.
- Ῥόδος, insula: expeditio imp. Ioannis Batatzae contra eam suscepta 72. patrens ordini Hospitalis S. Ioannis 318.
- Ῥοῦδο, λειμών, locus Cretae 236.
- Ῥούμελι, ή ἁγία, ecclesia in insula Creta 237.
- Ῥωγοί, οί, locus Epiri 127. Ῥωγός vel Ῥωγοί Arav. 2. 143.
- Ῥωμανίολα 70. 71. 75.
- Ῥωσατᾶς, Ἰωάννης 258.
- Ῥωσία 35. urbs Rusija in litore lacus Maeotidis sita cf. Heyd, I. 44.
- Σάβα fluvius 362.
- Σαβοῦτα, Amadeus VII. dictus Rubeus, (1383—1391) litterae despotae Theodori Palaeologi ad eum 249. Carolus Emanuel dictus Magnus (1580—1630) ab incolis insulae Cypri in auxilium vocatur contra Turcas 266. 268.
- Σαῖτᾶς, Ἰωάννης, Χαρκίτης 334.
- Σαῖνπέκης, legatus sultani Bajazet II. ad ordinem Hospitalis S. Ioannis 329.
- Σαλαχατίνης, sultanus Damasci, Halepi et Aegypti Salaheddin (1174—1193), dona mittit imp. Isaacio Angelo 38. 39. 41. 43. 44.
- Σανοῦτος, Μάρκος 89. — Ἰωάννης 107.
- Σάονα, Savona, Liguria oppidum 71.
- Σανταπολήτης, Ἀδάμ, Adam de Sancto Hippolyto 246. 248.
- Σαραπάτζας, Γολιάμη, φρά, locumtenens Iacobi II., regis Cypri 292.
- Σγουρομαλαῖοι 290.
- Σγουρόπουλος Βιλήτης, Μανόλης, Μιχαήλ, Παντολέος Chiensis 263.
- Σγουρός, Μιχαήλ 37.
- Σειστροῦνι, τό, locus Epiri 127.
- Σελή, τό, locus Cretae 236.
- Σελιανή, ή, locus Epiri districtus Baginetiae 127.
- Σελίμ, sultanus (1512—1520) duci Venetiarum Leonardo Lauredano scribit de expeditione asiatica 359. de pace 360.

- Σεμνός, Ἰωάννης 242.
- Σεμουντος, Ianuensis 38. 44.
- Σερβόπουλος, Φραγγούλιος, notarius 215.
- Σέρβοι, Serbi 279.
- Σέρραι, αἱ, metropolis: Βασίλειος 65.
- Σθένων, Μιχαήλ, dux Venetiarum (1400—1413) 144. M. Steno.
- Σιγέριος, iudex Pisanorum, legatus ad imp. Isaacium Angelum 4. 5. 8.
- Σιγηρός, Νικόλαος, μέγας διερμηνευτής 119. — μέγας ἑταῖρος ἀρχῆς 126.
- Σιδιρέα Πόρτα, castrum insulae Corey-rae 246.
- Σικελία: rex Manfredus 77.
- Σινὰν πασάς, μέγας βεζήρης 282. 359.
- Σκέντερμπεϊ, Scanderbeg 304.
- Σκόνδρα, urbs Albaniae 297. Σκόδρα 303. cf. Σκούταρι.
- Σκορδύλης, Κωνσταντῖνος, et alii huius familiae Cretensis: eorum privilegium 235.
- Σκούταρι, urbs Albaniae 294.
- Σκυλίτζης, Μανέ, Chiensis 263.
- Σμύρνα, urbs: locus ibi Venetis datus 79.
- Σολόνος, Τζάνε 291.
- Σολτέρα, φρά Ἀλοΐζιος, ordinis Hospitalis S. Ioannis 334.
- Σουβράντζος, Θωμάς, baiulus Venetorum Cpli 104. 111. Soranzo.
- Σουδενά, τὰ ἄνω καὶ κάτω, loci Epiri districtus Bagenetiae 127.
- Σουλαϊμάμπεκης, σατραπῆς τῆς Πελοποννήσου 305.
- Σουλεϊμάν, sultanus, duci Venetiarum Andreae Grittio scribit de expeditione contra Vindobonam suscepta 361.
- Σουμπράντης, Ἰωάννης, dux Venetiarum (1312—1327) 130. Superantius, Sofanzo.
- Σουνήρ, Δαλμάην, consul Catalanorum Cpli 97.
- Σουπεράντζιω, Γάσπαρις, Venetus 186. Superantius, Soranzo.
- Σοφία, ἡ ἁγία, ecclesia Cplis 11.
- Σοφιανός, Μιχαήλ, καβαλλάριος, πανσέβαστος σεβαστός, κριτὴς τοῦ κατὰ τὸν Πελοπόννησον φορσάτου 103.
- Σπάλαθον, Dalmatiae urbs 303.
- Σπασμός Λάκκος, locus insulae Cretae 236.
- Σπίλλιες, φρά, κουμεινδούρης δὲ Βαλμόλιον 289.
- Σπίνουλος, Αἰγυπτῖνος, γαβαρέτος Κεφαλληνίας 254. — Γίδος, legatus Ianuensium ad imp. Isaacium Angelum 24. 26. 40. 42. 43. Guido Spinola Heyd, I. 55.
- Σταμάτης Σπανός, mercator Ioanninensis 109.
- Στανίτζης, πρωτασχηκίτης τῶν Ἰωαννίνων 282.
- Στενόν, τό, id est Bosphorus thracicus cum litore 79. 295. 314. Duc. Cplis Chr. 167.
- Στερνί, τό, locus Cretae 236.
- Στέφανος Δούκας, γαμβρός despotae Epiri Manuelis Ducae 66. Στέφανος, ὁ ῥῆξ Σερβίας (Stephanus Dušan) 127. Arav. 1. 131.
- Στραβὸ Πόδιμα, locus insulae Cretae 236.
- Στρατήγισσα, Ἄννα 334.
- Στρατηγόπουλος, καπετάνος τῶν Ἰωαννίνων 282.
- Στριγονίσι, Hungariae urbs 363.
- Στροβιλιάτης, Λέων 51. 52.
- Στροφνός, Μιχαήλ, ὁ ἐπὶ τοῦ βεστιάριου 27.
- Στρώκιος, Ασονάρδος, consul Florentinorum Cpli 333. Strozzi.
- Στύλον τοῦ Ἐρημίτου, τό, locus Epiri districtus Bagenetiae 127.
- Σύγγελος, Νικόλαος, consiliarius baiuli Venetorum Cpli 119.
- Σονανπέις, Venetias missus a sultano Muhammed II. 306.
- Σορία: possessiones Ianuensium 34.
- Σορόπουλος, Στέφανος, legatus imp. Andronici senioris Palaeologi ad Venetos 100. 103. 105.
- Σφαντζής 290.
- Σφέκης, Σφέτζος 280.
- Σφηναρίτοι λόφοι 240.
- Σφίνα, ἡ, locus Epiri districtus Bagenetiae 128.
- Σωτήρ, ὁ, locus Epiri districtus Bagenetiae 128.
- Τάντος, legatus Ianuensium ad imp. Isaacium Angelum 2. 3.
- Τάραντος, πριγκιπάτον 245.

- Τάρας, fluvius Italiae 70 Taro.
 Τάρνα, fluvius districtus Naupacti 307.
 Τάτα, Hungariae oppidum 362.
 Τεδίτζιος, υἱὸς τοῦ κόμητος Οὐγουλίνου, ἐξουσιαστής Πίσσας 4. 5. 8.
 Τένεδος, insula 141. 150. 160. 170. 183. 193. 213. 222.
 Τεσσαράκοντα, οἱ ἄγιοι μεγαλομάρτυρες, ecclesia Cplis: hospitium ab imp. Isaacio Angelo fundatum 16. 22. Duc. Cplis Chr. 134.
 Τζαγκάρεως οἶκημα 49.
 Τζαμπάνης, Ἰωάννης 172. — Ντζανάκης ἀπὸ τῆς Κρήτης 153.
 Τζαμπλάκων, Ἀντώνιος, μέγας παπίας 111.
 Τζανάκης, Ἀνδρέας, legatus Venetorum ad sultatum Bajazet II. 337.
 Τζάννε, Ἀνδρέας, Venetus 153.
 Τζατζάλης 334.
 Τζάφα Οὐρσίνος Δούκας, Ἰωάννης, μέγας κοντόσταυλος, eius privilegium 126. 128.
 Τζέσος, Λαορέντιος, dux Venetiarum (1361—1365) 131.
 Τζερβάριν, τό, locus Epiri districtus Ioanninorum 127.
 Τζερίτ, Πέρος τέ, legatus ordinis Hospitalis S. Ioannis ad sultatum Muhammed II. 286.
 Τζεροβίχη, Ἰωάννης 303. 306. Ioannes Crnojević, dux Montis Nigri. Duc. Fam. byz. 347.
 Τζητζήμης, frater sultani Bajazet II., Dschem: pacta de eo inter sultatum et ordinem Hospitalis S. Ioannis facta 320. Pauli 2. 601. Zinkeisen 2. 450.
 Τζιβέριον, τό, locus Peloponnesi districtus Nauplii 304. κεγαλατμένον 309.
 Τζιμικούζης, Σιμεών, Pisanus 5.
 Τζιουμέρκα, locus Epiri districtus Artae 278. Τσουμέρκα aut Τσουμέρνικον Arav. 2. 170.
 Τζίρος, μητροπολίτης Ναυπάκτου 63.
 Τζονοβαλσενάδες, οἱ, locus Epiri districtus Ioanninorum 127.
 Τζουάννα, ῥίγαινα Σικελίας, δούκισσα Ἀπουλίας κτθ. 245.
 Τζουλιάνου, Ἀλέξιος τοῦ Venetus 108.

Τζουκαλᾶς 237.

Τζουανδύλης, Φίλιππος 143.

Τζών, Μιχέλης, Venetus 186.

Τιογογιατλίδες 279.

Τόκκο, Ἀντώνιος δέ, ἄρχων 253. — Λεονάρδος II., despota Artae (expulsus a Turcis 1479) 260.

Φραγγίσκα, βασίλισσα Ῥωμαίων, filia Nerii Acciaioli, ducis Athenarum, uxor Caroli I. Tocco, despotaе Artae: privilegium ab ea datum Iuliano Zaotie 253.

Τολέρρος, Νικόλαος, Venetus 162. Torellon.

Τορνέλος, Γιλίελμος, legatus Ianuensium ad imp. Isaacum Angelum 24. 26. 30. 40. G. Tornello. Heyd, I. 55.

Τορνίκης, Δημήτριος, λογοθέτης τοῦ δρόμου, paciscitur cum Ianuensibus 27. 32. v. Παλαιολόγοι.

Τουνάβη, Danubius 362.

Τουρκάλλη, τὸ σπήλαιον, locus insulae Rhodi 335.

Τουρνονβλίδες 279.

Τουρτούζα, Hispaniae urbs 97.

Τραλῆς, Δημήτριος, Chiensis 263.

Τραπεζοῦς, 160. 314. 346. Τραπεζοῦντιοι 134.

Τρεῖς Ἐλαις, Τρεῖς Μαῦροι Βόλακκοι, loci insulae Cretae 236.

Τριανταφύλλος, Παντολέων, Chiensis 263.

Τριβιζάν, Μπενεδέτω, legatus Venetorum ad sultatum Muhammed II. 299. 316.

Τριβλαττίτης, Θεόδωρος, λογοθέτης καὶ γραμματικὸς 49. 58.

Τρινοβιάνα, τά, locus Epiri 127.

Τριχιναρῶν, τὸ μετόχιον τῶν, Cpli 18. 19.

Τροτάκιον, τό, locus ibi Venetis datus 79. Cf. Tafel et Thomas 3. 70. not. 7.

Τψηλή, ἡ, monasterium Cpli 49. 50. 51. 52. 53.

Φαλέρ, Λεονάρδος, δραγουμάνος Venetorum Cpli 126. — Μαρίνος, 125. 140. 149. 159. 169. 182. 191. 212. 221. Φαλέτρος, Φαρέτρος, Falier.

Φαλίας, ὁ, locus insulae Rhodi 335.

Φανάριον, τό, locus Peloponnesi, feudum Gemistorum 173. 175. 225.

Φαριζαίοις, Νικόλαος ντέ, notarius 121.

Φερδινάνδος, ῥήξ Μποσεμίας, Ferdinan-

- dus Austriae, frater imp. Caroli V. 362.
- Φιάτζα, ἡ, locus Epiri districtus Ba-genetiae 128.
- Φιλανθρωπηναῖοι 290.
- Φίλιππος II., Hispaniae rex 266.
- Φίρμον, κάστρον τῆς Μάρκας 75.
- Φλίσκος, Λόγιζος Iannensis: ad eum scribit chanus Crimeae Mengli girai 292.
- Φλωρεντία, τὸ κορυμνίον, Ioannes II. Palaeologus ei concedit ius creandi notarios imperiales 175. succedit in iura et privilegia Pisanorum Cpli 202. Heyd, IV. 62. eius privilegia in Peloponneso 205. in ducatu Athenarum 251. consul eius Cpli sub dominatione turcica 333. sultano Bajazet II. commendat Georgium Bartolum 339.
- Φοίνικα: ἡ κορυμνιούρα τοῦ Φύνικα 292.
- Φορκαλερία 245.
- Φουσκάρينو, Ζαχαρίας, Venetus 143. Foscarini.
- Φούσκαρις, Φραντζέσκος, dux Venetiarum (1423—1457) 163. 177. 186. 207. 216. Φώσκαρις.
- Φούσκούλος, Φραντζέσκος, legatus Venetorum ad imp. Ioannem I. Palaeologum 135. Νικόλαος 103. Foscolo.
- Φραγγοκέφαλος, ὁ, locus Epiri districtus Naupacti 308.
- Φραγγοπούλος, Ἀντώνιος Chiensis 263. — Ἰωάννης, γενεράλης τοῦ δεσπότης Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου 259.
- Φραγκοπουλεῖοι 290.
- Φράτσια, τά, locus Cretae 236.
- Φρεδερίκος, imp. Fridericus II. scribit ad despotam Epiri, Michaëlem Angelum 68. ad imp. Ioannem Batatzam de rebus gestis in Italia 69. 72. 75.
- Φώσκαρις, Φραντζέσκος v. Φούσκαρις.
- Φωτόπλης, ὁ, locus in urbe Trapezunte 134.
- Χαγριατήρης, legatus sultani Bajazet II. ad ordinem Hospitalis S. Ioannis 320. 324. 325. 328.
- Χαικάλης, Ἰωάννης, σκευοφύλαξ Ἀρτης 278.
- Χαιρατὴν πασᾶς, primus vezires sultani Suleiman 364.
- Χαλβούρης, Νικόλαος 256.
- Χαλκιάδες, locus Epiri districtus Artae 279.
- Χαλκομάτας, Νικόλαος, notarius et cancellarius Atheniensis 256.
- Χαμάχης, Γρηγόριος: eius privilegium 255. 256. 257.
- Χαμογαμήσι, τό, locus insulae Cretae 237.
- Χανδάκη, ἡ, oppidum insulae Cretae 264.
- Χαρίτων, metropolita Dyrrhachii 273.
- Χάρκη, locus insulae Rhodi 334. Χαρκῆται, Χαρκεῖται.
- Χαρτοφύλαξ, Μανώλης, Χαρκεῖτης 334.
- Χασαμπεῖς 290.
- Χειμαδᾶς, Ἰερεμίας, σακελλάριος τῆς μητροπόλεως Θεσσαλονίκης 238. 239.
- Χέλμος, monasterium Mainae: Ἰωάσαφ, ἡγούμενος 271.
- Χέρσεν, ἐπαρχία 303. 353.
- Χῖοι incolae insulae Chii commendant reip. Iannensium monasterium quoddam 260.
- Χορτάτζη, Κωνσταντῖνος, Venetus 109.
- Χοῦμνος, μέγας λογοθέτης πρωτοπαν-εντιμοῦπέρτατος 5. 27.
- Χουσανπέκης, legatus sultani Bajazet II. ad ordinem Hospitalis S. Ioannis et in Galliam 330.
- Χουσεγνσαχμπεῖς, φλομπούραριος Ἀγγελοκάστρου καὶ Ἀγίας Μαύρας scribit ad baiulum Coreyrae, Stephanum Theopulum 364.
- Χριστόδουλος, archiepiscopus Cypri 266. 268.
- Χριστοφόρος, metropolita Ancyrae 61. 65.
- Χριστοφόρος, ὁ ἅγιος, ecclesia et via Trapezuntis 133.
- Χρυσούλλα 334.
- Χωνιάτης, metropolita Naupacti 61. 63.
- Ψοφανάι, αἱ, locus insulae Cretae 236.

Typi et charta Leopoldi Sommer.

